COMPENDIVM

PRIVILEGIORVM FRATRVM MINORVM

Et aliorum Mendicantium, & non Mendicantium,

AVTORE

ALPHONSO DE CASARVBIOS HISPANO.

Reformatum ſecundùm Decreta Sacri Concil. Trident. ac aliorum Summo-rum Pontificum, qui à Clemen. VII. vſque ad Sanctiſſ. Clemen. VIII. fuêre,

PER R. P. F. HIERONYMVM A SORBO PRÆdicatorem Ordinis Capuccinorum,

ET PER EVNDEM, EIVSDEM ORDINIS GENERALEM, QVI*buſdam Additionibus locupletatum: Qui etiam appoſuit Annotationes quaſdam valde notabiles* R.P.F. Antonij de Corduba,

QVAE OMNIA A MENDIS, QVIBVS VNDIQVE SCATEBANT, nunc omni curâ, & diligentiâ ſunt expurgata, & characterum varietate diſtincta, addito duplici indice.

Cum Licentia Superiorum.

Coll: Rom. Cat. B.

Soc. Jesu Inscrip.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

COLONIÆ AGRIPPINÆ,
Apud IOANNEM KINCHIVM ſub Monocerote.

ANNO M. D. C. XIX.

ILLVSTR. ET REVER. DOMINO

D. IVLIO ANTONIO SANCTORIO S. R. E. PRESBYTERO CARD.

Tituli Sancti Bartholomæi in Inſula, Sanctæ Seuerinæ nuncupato' totius noſtri Capuccinorum Ordinis Protectori benemerito.

Frater HIERONYMVS à SORBO, eiuſdem Ordinis minimus, Salutem in Domino.

CVM ſæpe ſæpius (illuſtriſsime ac Reuerendiſſime Protector) & mente, & manibus Tractatum illum, Compendium Priuilegiorum Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium, ab admodum R.P. Alphonſo de Caſarubios Hiſpano, ſic inſcriptum, ac non ſine maximo eius labore collectum, nonnullis in dies emergentibus occaſionibus, euoluiſſem, & tot Summorum Pontificum immenſam liberalitatem, ac animi beneuolentiam erga noſtram hanc Seraphici Patris Franciſci, necnon & aliorum Mendicantium, Religionem in tot tantaque innumera ei Priuilegia, indulta, atque Conceſſiones impartiendo, vidiſſem; Non potui, Protector illuſtriſſime, immenſam diuinam clementiam, ac prouidentiam, quam ſic in particulari, continuatis temporibus, de illa habere, oſtendere dignatus eſt, non admirari, ingenteſque ei gratias, omni qua potui animi gratitudine, referre, Verùm quia ſicut ob magnitudinem talium Priuilegiorum pene infinitam, & obſcuritatem imperuiam, ac varietatem ſæpe ſecum pugnantem, vt immenſitas ipſorum breuiari, illuſtrari tenebroſitas, & diſcordantia in vnum reconciliari poſſet, illa omnia ita lucidè, & exactè ad omnium eruditionem in Compendium redigere, in ſupradicti Auctoris animo reſedit. Sic etiam mihi viſum eſt, cum, nõnullas huc-uſque, ab huiuſmodi libelli impreſſione (ex qua ſexaginta ferè anni defluxêre,) & à ſubſequentibus Summis Pontificibus, & à ſacro præcipuè Tridentino Concilio, Ampliationes, Reſtrictiones, ac in toto, vel in parte Correctiones, Priuilegia ſupradicta habuiſſe conſiderarem, (quæ fortè magis, quàm prius, & obſcuritatem maximam, & in nonnullis, cauſſam errandi; inconſideratis, & inexpertis dare poſſe, nulli ſit dubium) ad communem omnium, tàm noſtræ Minoritanæ Religionis, quàm aliorum Mendicantium vtilitatem, illa omnia recolligere, ac ſuis proprijs locis, & alphabeticis verbis, in ſupradicto libello Compendij) prout in Epiſtola ad Lectorem demonſtrabitur) collocare, vt vnuſquiſque facillime, & Priuilegium, & Reſtrictionem ſimul, vel Correctionem, quando adeſt, vno oculi ictu poſſit perſpicere. Quæ quantum Mendicantibus omnibus ſint profutura, cuilibet mentis compoti, animoque beneuolo, iudicandum relinquo. Ea

igitur, vtcumque ſint, tibi Illuſtr. & Reuer. Domino noſtro Protectori, Gubernatori, & Correctori, omni qua poſſum animi humilitate dedicare, ac videnda, & examinanda mittere cenſui, vt tanquam Corrector, quæ ſunt corrigenda corrigas, ſuperflua reſcindas, & quæ deſunt addas, Ac vt Gubernator, & Protector, ſi qua ſunt probanda tuearis, & defendas, & vt me ſeruum tuum indigniſſimum commendatum habeas, Vale.

AD ILLVSTRISSIMVM
ET REVERENDISSIMVM
Iulium Antonium Sanctorium.
S. R. E. CARDINALEM.
Donatus Francus Carmianenſis:

O LVX ITALIAE, noſterq; ô gloria ſecli,
IVLI nobilium Maxime Romulidum,
Quo nitens, nunquam ſapientia corruet, artes
Florebunt ſacra, Phœbus, & Aonides,
Quo incolumi, magno non Cæſare Roma ſuperbit,
Cui rubuit patrio tincta cruore manus:
Ille etenim ferro terras: tua vincit Olympum
Mitra, timore viros ille, tu amore trahis.
Accipe conſumptus, noctesq; diesq; labores,
Exigua eximio munera ab ingenio.
Claro namq; tuo fulgentes nomine, viuent,
Dum lymphas amnis, dum feret aſtra Polus.

AMPLISS. CARD. S. SEVERINÆ
IOH. FRANCISCI LOMBARDI SERVVLI
Hexaſtichon.

CAPVCCINORVM inſignis Protector IVLI,
Te rogo, vt à SORBO HIERONYMVM foueas,
Namque ſuo auſpicio concludit ſtrenuè, & aptè,
Priuatas leges Pontificum varias.
Quod ſi aliquando PETRI aſcendes Sanctore Cathedram,
Da Capuccinis Occeanon Chariton.

Ad Li-

Ad Libri Auctorem, Donatus Francus Carmian.

ET TEMPLA, & ſtatuas erexit Sparta Licurgo,
Qui ſtatuit populo iura profana ſuo.
Gens electa Dei, quod Sacra HIERONYME ſtringis
Dogmata Pontificum, quid tibi conſtituet?
Non poteris dignas meritis tibi reddere grates:
Verum te in Cælo præmia digna manent.

IOHANNIS FRANCISCI LOMBARDI Epigramma.

ΗΡΞΑΤΟ Ἀλφονσος προβλήματα Ἀρχιερέων
Ποικίλων κλειῶν συλλάβδην ἐν βραχέϊ
Νῦν ὁ αὔξει, φανεροῖ τε σοφοῖς ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ οὗτος
Ἐκ Σώβρου στράτος Σηραφικὸς λιπαρῆ.
Σωρηδὸν χαρίτων σώρευσεν ἑνοὶ τῶν πατρῶν,
Ἢ σώρευμα καλῶν παντοδαπὸν γλαφυρῶς.
Ὕλη ἄρα πρῶτος, μορφὴ γὰρ δεύτερος ἐστί,
Πᾶν διατυπῶν, καὶ κληροδοτῶν φρονίμοις.

FRANCISCI MAVRI ΣΧΕΔΙΟΣ INTERPRETATIO.

ALPHONSVS paruo eſt aggreſſus dogmata elencho,
Pontifices ſummi quæ ſtatuere viri.
Nunc autem docte promens HIERONYMVS auget,
E SORBO miles Seraphicoq; choro.
Colligit hic Charitum cumulos, tot ſeruat, & vno,
Vt, quas exoptas, ſint tibi ſemper opes.
Illum materiam poſſes, hunc dicere formam,
Actum ſi rebus præbet, & harmoniam.

Stabilis Acad. Obſcuri.

De Libro Compendij Priuil. &c. R.P.F. Hier. à Sorbo.

Hexaſtichon.

O SACRA turba Dei, variâ cum veſte venite,
Et manibus lætis munera percipite.
Quæ Pater ille affert vobis, quater ille beatus,
Magnus, qui merito eſt Relligione Minor:
Dicite nuncquæſo quonam donetur honore?
Gaudeat, vt dignum eſt, laudibus ille ſuis.

Auctor.

MVNERA ſacra Patrum quiſquis longo ordine, magnæ
FRANCISCI SOBOLI, præſtita noſſe cupit:
Me legat & ſummo referat perlecta Tonanti,
Inclyta ſat laus hæc, ſat mihi dignus honos.

LICENTIA PATRIS REVERENDISS. GENERALIS ORD. Capuccinorum F. Siluestri à Monteleone eiuſdem Ord.

F. Siluester à Monteleone Ordinis Capuccinorum Generalis, & Seruus in Christo ſibi Cariſſimo R. P. F. Hieronymo à Sorbo, eiuſdem Ordinis, necnon in eodem Prædicatori, Salutem.

CVM intellexerim te, non paruo labore, annotationes quaſdam in Compendium Priuilegiorum Ordinum Mendicantium elucubraſſe, quas in lucem, vnà cum eodem Compendio, ſecundò ab eodem auctore edito, ad communem mendicantium prædictorum vtilitatem cupis producere; Virtute huius, facultatem tibi concedo, vt (ſecundum temporis opportunitatem) illas poſſis in lucem edere, dummodo prius viſa fuerint, & approbata (antequam dentur prælo,) à Reuer. F. F. Siluestro à Roſſano, Theologo, ac Prædicatore Ordinis, qui curam habebit diligentiſſimam ne ſit aliquid, quod pias poſſit offendere aures, aut quod Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, ac Decretis, & Conſtitutionibus Sacrorum Conciliorum Summorumque Pontificum contrarietur: nec non & approbata poſtea ab Illuſtriſſimo & Reuer. loci Ordinario extiterint, iuxta Sac. Conc. Trid. diſpoſitionem.

Dat. Neapol. die 4 menſis Maij 1594.

Fr. Silueſt. ſupradictus manu propria. Locus ſigilli.

ADMODVM R. P. F. HIERONYMO A SORBO INSTITVTI Capuccinorum, Diui Franciſci, Prædicatori præclaro.

Frater Silueſter Roſſanus eiuſdem Ordinis Prædicat. S. P. D.

COmpendium Priuilegiorum, & Indultorum, motu proprio, à Sanctiſſ. Pontificibus Ordinibus mendicantium conceſſorum, iam olim editum, à te nuper Hieronyme admodum Reuer. Annotationibus illuſtratum, & Priuilegijs poſt illius editionem conceſſis, locupletatum, in quibus mihi demandatum fuit perpendere, num aliquid eſſet quod caſtigatione, vel correctione indigeret) fideliter vidi, & diligenter perlegi. Sed tantum abeſt, vt quidquam, quod legentium animos offendere poſſit; vt potius omnia, tum Sacra Theologia, tum Sacrorum Canonum documentis referta, & magno cũ zelo, à te peroptimè diſpoſita, deprehenderim. Age ergo quæſo, quam primum ea typis imprimere facias, ſcire te enim volo, ea omnia fore omnibus Religioſis, & grata, & vtilia. Laus Deo & ſanctis ſuis Vale. Neapoli die 28. menſis Maij 1594. Frat. Silueſter Roſſanus, qui ſupra manu propria.

Omnia ſubmittendo Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Correctioni.

Teſtimonia Theologorum qui hoc opus nuper viderunt, & approbauerunt.

EGO D. Lact. Benzolus Can. Reg. Later. & Sacræ Theologiæ profeſſor legi Compendium hoc priuil. & quia nihil quod Regulæ fidei Cathol. repugnet, adinueni: ideo typis excudi poſſe ſentio. Ego D. Lact. ſupraſcript. propria manu me ſubſcripſi.

COmpendium hoc Priuilegiorum perlegi. Ego D. Aleiſius Portianus Canon. Reg. Lateran. Sacræ Theologiæ profeſſor; & iudico, quod poſſit imprimi, abſque diſpendio fidei & bonorum morum; ideoque manu propria me ſubſcripſi. D. Aloiſius Portianus.

COmpendium Priuilegiorum Regularium mendicantium, & non mendicantium: aliàs impreſſum Superioribus annis, ab admodum Reuer. P. F. Hieronymo à Sorbo, Ordinis Capuccinorum, Annotationibus vtiliſſimis ornatum, & auctum, & iuxta Decreta Trid. Synodi. & Sũmorũ Põtificum à Clement. VII. vſque ad 7 annum Clement. VIII. reformatum, & ab eodem nunc eiuſdem Ordinis Gen. denuo correctum perlegi. Ego F. Zepherinus à Bergo. Prædicator eiuſdem Ordinis, & Sacræ Theologiæ lector in loco Brixiæ ex commiſſione admodum R. P. F. Leonardi à Berg. Prouinc. noſtri, Omniaque in ipſo contenta approbans, tanquam fidei conſona omnibus, ac Regularibus præcipuè, valde vtilia digna prælo exiſtimo,

Dat. in loco noſtro Brixiæ 8. Kalendas Martij. M D I C.

Ego Frat. Zepherinus à Bergomo qui ſupra manu propria.

Laus Deo Beatæ Virg. Mariæ, & B. P. Franciſco.

AD LE-

AD LECTOREM R. P. F.
HIERON. A SORBO.

SCIAS pie Lector, quòd in hac noua Recollectione, quam omni, qua potui ſollicitudine, ac labore huiuſmodi libro Compendij addidi, ponuntur omnes Ampliationes, Reſtrictiones, Correctiones, Confirmationes, ac nouæ Conceſsiones quæ à Sacro Trid. Conc. & ab alijs Summis pontificibus qui ab hinc ſexaginta annis fuere, Priuilegijs omnium Mendicantium, in hoc Compendio contentis reperiuntur facta. Et ſub eodem ordine ponuntur alphabetico, qui in iſto libro fuit obſeruatus, videlicet. Si in verbo Abbas, adeſt facta aliqua Ampliatio, ſiue Correctio, &c. ibidem annotatur. Sed hæc Annotatio (vt euitetur confuſio) ponitur in fine omnium illarum Conceſsionum, ac Priuilegiorum ad illius Alphabetici verbi finem ſpectantium, cum numero correſpondenti alij numero, ab ipſo primo Auctore in illis Priuilegijs aſsignato. Vti exempli gratia, in verbo, Abbatiſsa num. 5. §. Idem Eugenius, eſt neceſſaria quædam annotatio, idem in fine illius verbi, Abbatiſſa. ponetur in margine in §. 5. Circa huiuſmodi prohibitionem, &c. Ita quòd noſtras Recollectiones harum Reformationum, ſeu Correctionum reperies (cariſsime lector) in fine Annotationum cuiuslibet Alphabetici verbi ſub ſigno (Capuccini Annotatio) & ſunt etiam poſita aliqua alia particularia Priuilegia, quæ intra hoc ſupradictum 60. annorum ſpatium fuere conceſſa alicui particulari Mēdicātium Religioni (prout melius potui habere) vt ab alijs Mendicantibus ſciantur pro Communicatione Priuilegiorum quæ ad inuicem omnibus conceditur. Sed ante noſtram Annotationem, ponetur (vbi aderit) Annotatio quædam valde notabilis facta à R. P. F. Antonio de Corduba Regularis Obſeruantiæ Seraphici P. noſtri Franciſci, anno 1539. Ac in fine poſtmodum totius Compendij, ponentur illa alia, quæ ſequens pagina demonſtrat. Vale in Domino, Deumque pro me ora. Neapoli Anno Domini. M.D.XCIIII.

Declaratio breuiatarum Allegationum.

BReuiatæ Allegationes Priuilegiorum, ſeu Bullarum, fo. ff. fff. B. b. O o. quæ in hoc Compendio fiunt. ſcias ſignificare folium Trium librorum, qui Monumenta Ordinis appellantur Primæ, ſcilicet, Impreſsionis, ſecundæ impreſsionis, & tertiæ quæ dicitur Supplementum, in quibus Priuilegia ipſa reperiuntur regiſtrata. Vnde

fo. Simplex, ſignificat folium primi libri.
ff. Duplex, ſignificat fol. 2. &
fff. Triplex, folium ſignificat Supplementi.
B. Magnum ſignificat Bullam aut henticam.
b. Paruum, ſignif. Bullam non authenticam.
O. Magnum, Oraculum viuæ vocis authenticum.
o. Paruum, Oraculum non authenticum.

QVAE

QVAE HVIC COMPENDIO ADDVNTVR, ſunt iſta, videlicet.

ANnotationes quædam P. F. *Antonij de Corduba* Doctoris celeberrimi, Regularis Obſeruantiæ, Seraphici P. noſtri Franciſci, editæ anno Domini 1539. Procedunt autem iſtæ annotationes, eodem modo ſuper eoſdem titulos, ſeu dictiones, & paragraphos, quo & ipſum Compendium Tertiò editum proſequitur.

Annotationes noſtræ poſt ſupradictas Cordubæ, eodemmet ordine, ſub hoc ſigno, & nomine præſignatę: *Capuccini annotatio*. Ibique, vltra Priuilegiorum reformationē nōnullas alias reperies neceſſarias, ac ſcitu dignas reſolutiones, & maximè quoad materiam ¶ *Abſolutionum*, ac *Confeſſorum*. ¶ *Conſeruatorum aſsignationis* ¶ *Bullæ Cruciatæ*. ¶ *Bulla de largitione munerum Regularibus interdidicta* ¶ *Interdicti*. ¶ *Sacrorum ordinum ſuſceptionis, Ingreſſus mulierum Monaſteria Regularium, ac Virorum in Monaſteria Monialium*, cum declaratione Motus Pij V. & Greg. XIII.

Vt in verbo Abſol. Conſeruatores. Cruciata. Dare Interdictum. Ordines ſacri, Ingredi Monaſteria

In fine huius Compendij, ponentur aliquæ Bullæ neceſſariò ſemper præ manibus à Regularibus habendæ, quæ in Bullario, vel alibi authenticè reperiuntur poſitæ.

Deinde ordines, ſeu modi quidam obſeruandi ad induendum Nouitium, Monialem, Fratres, & Sorores tertij Ordinis Sancti P. N. Franciſci, & eorum Regulæ, ac ad benedicendum Velum, & Abbatiſſam, necnon & Corporalia.

Ac poſtmodum ponentur formulæ quædam Abſolutionum, ſecundum modernorum inſtitutum, in Confeſsionibus faciendæ.

[Nonnulla etiam alia addidi neceſſaria in hac tertia editione, in diuerſis locis ſub hac nota. [*Additio*, &c.] *a*

Et copioſiſsimi indices omnium notabilium duo in toto opere continentur.

Seorſim additur Compendium quæſt. Regul. R. P. *Emman. Rodriquez Reg. Obſer.*

VT facilius cognoſcantur ij qui huiuſmodi Priuilegijs in hoc Compendio contentis poſſunt gaudere, declarare cenſui, qui nam ſint Ordines Mēdicantes & qui eorum Priuilegiorum participantes, ac vnde illi originem traxerunt.

Mendicantes ergo Ordines ſunt ſequentes, videlicet.

ORdines Sancti Dominici. ¶ S. Franciſci. ¶ Eremitarum S. Auguſtini. ¶ Et Carmelitarum ſunt propriè, & principaliter Mendicantes, & ſi in communi bona ſtabilia poſſideant, vt declarauit Pius V. in Conſtit. 45 *Romanus Pontiſex*, &c.

Immò & ordines Seruorum B. Mariæ. ¶ S. Franciſci de Paula. ¶ S. Hieronymi Ieſuatorum. ¶ Et Societatis Ieſu; Hic idem Pontifex Pius V. inter Ordines Mendicantium ſupradictos, comprehēdi voluit, in conſtit. 45. *Romanus* 48. *Apoſtolicæ*, & 49. *Romanus Pontiſex*, & Greg. XIII. in Conſt. 102 *Aſcendente Domino*, de ordine Soc. Ieſu teſtatur.

Hoc ordine collocantur in Conſt. 38 Pij V.

Participantes autem ſupradictorum Mendicantium Priuilegia ſunt, videlicet.

CAnonici Regulares Ordinis S. Auguſtini, Congregationum Lateranenſ. & S. Saluatoris, ac S. Crucis Olimbrienſ. & Monachorum S. Benedicti Congregat. & Ordinum Caſsinenſ. Montis Olıueti, Vallis Vmbroſæ: Nec non etiam Congreg. Ciſtercienſ. & Carthuſienſ. Nec non S. Hierony. Hiſpaniar. ac Camaldul. & Frat. Militiæ Ieſu Chriſti refor-

ſti reformatorum nuncupatorum Regni Portugaliæ. Ita diſponuntur, ac eodemmet ſupradicto ordine numerantur, in Conſt. 38. Pij V. *Et ſi Mendicantium*, &c. circa finem.

Necnon ordo Fratrum Crucigerorum, vt habetur in Bulla confirmationis eorum Priuil. à Greg. XIV. anno 1591. confecta. Cœleſtinorum. Eremitarum S. Hieronymi, de Piſis, per Pium V. Anno 1571. & Congreg. Feſulana S. Hierony. Ac Congreg. Cler Regu. qui vocantur Theatini. Minores, ac Miniſtri infirmorum, vt in eorum Bullis apparet.

Sunt & multi alij participantes, quorum, cum eorum Bul. in Bullar. non reperiantur, cognitionem habere non potui, ipſi autem benè quidem ſciunt.

Supradictorum ordinum breuiter narratur Origo. *S. Domin.*

ORdo S. Dominici, ſeu Prædicatorum, ab ipſo Sanctiſs. Patriarcha originem duxit, fuitque eius Regula confirmata ab Hono. III. primo anno ſui Pont. & anno 6. Federici II. Imperatoris, & noſtræ ſalutis anno [illegible]6. qui feruentiſsimus Beatus Dominicus, ex hac vita migrauit ad Dominum, nonis Augusti, anno Domini 1223. fuitque poſtea à Greg. IX. in ſanctorum numero collocatus.

Eſtque iſte Ordo diuiſus in Conuentuales, & Obſeruantes, qui Obſeruantes in noſtra Italia, ſunt in Lombardos, & Tuſcos partiti.

ORdo S. Franciſci de Aſſiſio, ab ipſo Seraphico Patre, Patriarcha fuit inſtitutus, ac Fratrum Minorum vocatus: eiuſque primæ Regulæ confirmationem habuit ab Innocentio III. anno Domini 1212. & ſecundæ Regulæ, ab Honorio III. anno 7. ſui Pontificatus, & noſtræ ſalutis circiter 1224. *S. Franciſci.*

Inſtituit etiam Ord. Monialium S. Claræ, & Tertij Ordinis, de pœnitentia nuncupati vnde de eo canitur, Tres Ord. hic ordinat, primumque Frat. nominat, Minorum, Pauperumque fit Dominarum Medius; ſed Pœnitentum Tertius, ſexum capit vtrumque; Ac ſacris Stigmatibus, biennio ante ſuum obitum, mirabiliter à Domino inſignitus, migrauit è vita, & vt præfulgida Stella fuit euectus in cœlum; anno à Virgineo partu 1226. 4. die Octobris. Quem poſtea Gregor. IX. anno 1228. retulit in Sanctorum numerum. *Tres ordines inſtituit.*

Sed aduertendum, quòd prædictus primus Ordo, Frat. Minorum vocatus, reperitur nunc, in plures partes, ob varias illius reformationes, diuiſus, videlicet, in Conuentuales, in Fratres de Obſeruantia nuncupatos (vulgariter dicuntur Zocculanti) In Capuccinos, in fratres de Tertio ordine, in Diſcalciatos Hiſpaniæ, in Reformatos de Obſeruantia, in Reformatos Conuentuales, & Reliquos. *Ord. Min. in plures partes diuiſus.*

REformatio Frat. de Obſeruantia, exijt à Frat. Conuent. & cœpit ab anno circiter 1414. iuxta Conc. Conſtan. decretum: ſed ei formam, & Ordinem dedit poſtmodum B. Bernard. de Senis vir magnæ ſanctitatis, & gratiæ, & feruoris in prædica. ſub Eug. IV. ſum. Pont. an. Domini circiter 1430. ac ſub eodem, diſceſſit è vita, an. Dom. 1444. fuitque à Nicolao V. Sanctorum Catalogo aſcriptus, anno 1450.

E quibus Fratr. de Obſer. exijt Reform. noſtra Capucc. à quodam cœpta deuotiſſ. Frat Matthæo de Baſchi, ac à Frat. Ludou. à Teualia eiuſque Frat. Patria foroſempron. in Marchia Anconit. Tempore Cle. VII. à quo prædicti Frat. obtinuerunt licentiam habitum portandi cum Capuccio (quo nunc Capuccini vtuntur, & ipſe Seraphicus Pater dum viueret vſus fuit) & alijs illum concedendi, anno Dom. 1526. & 3. ſui Pontif. & poſtea tertio ferè annò, cæpit hæc eadem Reformatio in partibus Calab. à Sanctiſ. aliis quibuſdam viris, neſcientibus fortè de illa alia Marchia. *Reformatio Frat de Obſeruantia.* *Capucc Reformatio.*

Qui Frater Matthæus, quindecim congregatis fratribus, in primo eorum Capitulo generali, fuit Generalis electus anno 1528. Sed breuiſsimo temporis ſpatio, adeo eorum

rum numerus,diuino fauente numine,creuit,vt in ſequenti Capitulo generali Romæ fuerint 300.fratres Congregati;& iam nunc,gratia,ac virtute diuina ,adeò ſumus in tanto breui temporis ſpatio,per omnes Mundi partes multiplicati, vt, octo millium fratrum numerum excedamus.Fuitque iſte Ordo,non modo ab ipſo Cle.VII. ſed & ab aliis ſubſequentibus Summis Pontif.ac præcipuè à Paulo III.confirmatus,pluribuſque gratiis,ac indultis refertus;Necnon à Sac.Trid.Synodo, nomine Religionis inter alias inſignitus.

Aliorum Reformatio.

De reliquis autem ſupradictis omnibus Reformatis,dicere breuitatis cauſſa omitto; ſufficiat tantum ſcire,quòd illorum, quidam militant ſub obedientia Reuerendiſſimi P.Gener.Patrum Conuentualium,vel Patrum de Obſeruantia: Nos autem Capuccini ſolum,proprium habemus Generalem,vt & ipſi Patres Conuentuales, & de Obſeruantia habent.

S.Aug. natus eſt anno 358.

ORdo Eremitarum S.Auguſtini,fuit ab ipſomet,hæreticorum malleo , Auguſtino, poſt ſuam conuerſionem fundatus, anno Dom. 394.Et poſt Africanas ruinas à Vuandalis factus,à quodam Sanctiſſ.Gulielmo Aquitaniæ duce, facto huius Ordinis Eremita, in Gallia fuit reparatus,anno Domini circiter 1157. Vnde fratres Gulielminæ multo tempore fuerunt vocati.

Reparatio. nes ordinis.

Ac poſtmodum,per quendam Ioannem Bonum,in tota Italia,ac præcipuè in Lombardia fuit reformatus,& ab Alex.IV.Summo Pontifice,ſub vno nomine , eodemque habitu,ac Sancti Auguſtini,eremitano inſtituto,& Regula coadunatus,ſicut hucuſque iam perſeuerat.

Extatque hic Ordo diuiſus,in Conuentuales,& Obſeruantes,Obſeruantes in plures alias Congregationes;inter quas celebris adeſt Congregatio Carbonaria,ſiue S.Ioannis huius Ciuitatis Neapolis,in Campania,ſiue Terra laboris erecta;cuius caput fuit quidam F.Simon Cremonenſis,Philoſophus,ac Theologiâ inſignis,anno ſalutis 1399.

Carmelitarum.

CArmelitarum ordinem,primam traxiſſe originem ferunt aliqui ab Helia, Prophetarum maximo(licèt aliqui alij dicant,hoc vmbram eſſe potius, & figuram) qui in monte Carmelo,vnà cum aliquibus ſuis diſcipulis,vitam heremiticam,ac religioſam colere cœpit,ante Virginis Partum annis ferè 900.

Multiplex huius Ord. inſtitut.

Secunda alia origo incepit à Ioanne Baptiſta,& poſt Ieſu Chriſti Paſſionem,à multis apoſtolicis viris,qui montem illum Carmeli,ſolitariam vitam ducentes,inhabitare cœperunt:Ibique Eccleſiam quandam,ad honorem Beatiſſ. Dei genitricis Mariæ, quam ſibi in patronam & Protectricem elegerant,conſtruxerunt.Et ſic illi, vſquè ad annum à Virginis partu 412.perſeuerauerunt.Quo tempore Ioannes quidam doctiſſimus,ac ſanctiſſimus,Græcus,Patriarcha 44.Hieroſolymitanus,qui fuerat antea Prior huius Ordinis in Monte Carmelo, primò Regulam quandam eis obſeruandam præſcripſit.Deinde anno circiter 1110.Albertus quidam Patriarcha ſimiliter Hieroſolymitanus aliâ eis dedit Regulâ,quæ huc vſquè ſemper poſtmodum eſt obſeruata, fuitq; confirmata ab Honorio III.in primo ſuo Pont.anno.Ac, vt eum,quo nunc vtuntur habitu, poſſent portare,conceſſit Honorius IV.anno Domini 1287.Et vt poſſent carnem comedere,eis in præfata Regula prohibitam,conceſsêre Eugenius IV.anno 1431. & Pius II.anno 1459.& Sixt.IV.anno 1476.

Permiſſio comeſtionis carnium.

Poſtremò verò à Magiſt.F.Ioanne Soreth,fuit Ordo reformatus,& proinde in duas partes remanſit diuiſus,in Conuentuales ſcilicet,& Obſeruantes.

Quatuor alij Ordines Mendicantibus adiecti. Bernita.

Hi ſupradicti ſunt 4 Ordines Mendicantium Principales quibus ſunt etiam & infraſcripti, alij 4.poſtmodum adiecti,videlicet,ſeruorum B.Mariæ S Franciſci de Paula S.Hieronymi Ieſuatorum,ac Societatis Ieſu.

SEruorum B.Mariæ Ordo (vt eorum narrant monumenta)à ſeptem nobiliſſimis viris Floren-

ris Florentinis, in Mõte Senario, propè Florentiam, ex B. Mariæ Virginis monitu, fundationem mirabiliter cœpit; Ac mirabilis propagari viſus eſt à B. Philippo, ſanctitate, & nobilitate celeberrimo, anno Domini 1233 ſub Greg. IX

Virgineoque monitu, hunc, quem ferunt habitum, ac Regulam D. Auguſt. obſeruandam ſuſceperunt & ab Alex. IV. poſtea Ordo iſte confirmatus, ac inter 4. Mendicantes connumeratus fuit, anno ſalutis circiter 1253. Poſtmodum verò à quodam R. P. Nicolao Feruſio, tunc totius Ordinis generali, fuit iſte Ordo in duas partes diuiſus, & alij conuentuales, alij verò Obſeruantes nuncupantur.

Hocque nomine Seruorum B. Mariæ, ex voce quorumdam puerorum infantium, & lactentium, miraculosè edita, inſignitus remanſiſſe fertur, ipſi enim pueri videntes aliquos ex ſupradictis ſeptem, eleemoſynam per ciuitatem quærentes, exclamare (licèt infantes) clariſſimâ voce cœperunt: en ſerui B. Mariæ Virginis veniunt, date eis Eleemoſynam, adeò vt ita in poſterum ſemper vocati fuerint. *Ordo inter Mendican. es numer.*

MInimorum Ordinis caput, & fundator inclytus fuit S. Franciſcus à Paula, anno Domini 1450. qui ob multitudinem, tam virorum, quàm mulierum, ex omnibus partibus ad ſe confluentium, tres Regulas inſtituit, vnam pro Fratribus, aliam pro Monialibus, & tertiam pro Mantellatis: quæ Confirmatæ, & approbatæ fuère à Sixt. IV. Inno. VIII. & Alex. V. Qui Sanctiſ. Patriarcha, ſanctitate, & miraculis plenus; migrauit ad Dominũ, anno ſalutis 1507. & à Leone X. Sanctorũ Catalogo aſcriptus eſt anno 1519. *Ordo Minimorum.*

SAncti Hieronymi Ieſuatorum, ſeu Clericorum Apoſtolicorum Congregationis auctor fuit B. Ioannes Columbinus nobilis inter Senarum ciues, ab anno noſtræ ſalutis circiter 1355. eo modo quo hiſtoriæ dicunt. Qui ex hac luce in cœleſtem patriam euolauit, anno Domini 1367. ſub Vrbano V. Summo Pontific. Fuitque ipſe Vrbanus huius Ordinis approbator, habituſque conceſſor, anno Domini 1367. Qui Ordo ſub D. Auguſt. patrocinio militat, & ſub Obſeruantia cuiuſdã Regulæ, ſibi à quodam eorum fratre, & poſtmodum Epiſcopo facto Ferrariẽſe, vitæ ſanctitate celeberrimo, præſcripta. *S. Hierony. Ieſuatorũ.*

Et vocantur Fratres Ieſuati, vel ob frequentiam, quam huius nominis Sanctiſſ. Ieſu in ore habebant; vel vt alij dicunt, quia ſic eis, ex ore infantium & lactentium diuinitus fuit illud nomen impoſitum, & ab eorum ſupradicto Fundatore, prophetico ſpiritu præſcriptum. *Cur Fr. Ieſuati appellentur.*

Ac appellantur Fratres Ieſuati S. Hierony. quia ex magna deuotione, quam antiqui illi Patres, erga hunc pœnitentiæ ſpeculum ſemper habuerunt, in eorum Congregationis Protectorem, illum ſuſcipere decreuerunt. *Cur S. Hieronymi.*

Et poſtmodum, per Alex. VI. tali nomine eos vocari fuit mandatum, vt ex eorum Bulla, inter eorum Priuilegia poſita, apparet: adeò vt ex illo Pontifice ſemper poſtmodum ab aliis Summis Pontif. Congregatio Ieſuatorum ſint appellati.

SOcietatis Ieſu Ordinis, Caput, & fundator fuit (vt teſtatur Greg. XIII. in conſtit. ſua 102. Aſcendente Domino) Nobilis ille Ignatius de Loyola Hiſpanus, qui, ſibi adiunctis illis ſtrenuiſſimis Chriſti Ieſu commilitonibus, Petro Fabro, Iacobo Layuez, Simeone Rodrico, Nicolao Bobadilla, ac Alphonſo Salmerone, & quibuſdam aliis, in Italiam venit, anno Domini 1537 ſiue 1540. vbi mirabilia, per ipſos, in Augmentum Sanctiſsimæ fidei, animarumque ſalutem, Deo in dies operante, ſtatuerunt Congregationem illam, non Ignatij, ſed Societatem Ieſu Chriſti apellare; adeo quod exinde Ieſuitæ appellantur: Quam Paul. III. Farneſius Summus Pontifex, anno a Virgineo Partu 1545. confirmauit; multiſque eam poſtmodum Priuilegiis locupletauit; vt etiam Iulius II. anno 1550 Greg. XIII. in conſt. 102. Aſcendente Domino aliJque ſub ſequentes Summi Pontif. fecerunt. *Societatis Ieſu. Cuius vita, exactè reperitur ſcript. à R. P. D. Petro Ribadenrica eiuſdem Societatis. Vt in Conſt. 21. Regimini.*

Hi ergo ſupradicti quatuor alij Ordines, inter Mendicantes ſunt aggregati, vt ſupra eſt dictum.

 Partici-

Participantes autem Mendicantium Priuilegia ſunt ſequentes.

Canonici Regulares. Lateranẽſes Vt aiunt Poſsid. & Vincentius Belluacenſ. in ſpec. do ctrinal. lib. 19. c. 16. & D. Anton. 2. par. hiſt. & alij.

CAnonici Regulares, Ordinis S. Auguſt. dicti Lateranenſes, ab Apoſtolis primum (vt narrant hiſtoriæ) traxerunt originem, ſed poſtmodum à B. Auguſt. fuit talis Congregatio regulariter ordinaria cum quibus Canonicis, ipſe factus Presbyter à Valerio Epiſcopo, ſecundum Regulam ab Apoſtolis tradıtam aliquamdiu vixit. Qui cũ poſt aliqua temporum ſpatia, varias habuiſſent à laudabilibus viris Reformationes, ſecundumque illas varia ſortiti eſſent nomina, inter alias, prima fuit iſta Congregatio Lateranenſis. Quæ tandem fuit reformata in templo S. Mariæ Frigionariæ, prope Ciuitatem Lucæ, anno 1407. à quodam Clerico nobiliſſimo Romano, nomine Bartholomæo, Illuſtriſsimæ familiæ Columniæ, vnà cum quodam eius Socio, nomine Iacobo de Auogradis v. I. Doctore excellentiſſimo ſed prius per 800. annos, vſque ad Bonif. VIII. fuerunt in Eccleſia Lateranenſi, à Galeſio, diſcipulo prius S. Auguſtini, & Summo Pontifice poſtea creato, inſtituti, ſub Regula D. Auguſt. ſemper viuentes, ex qua Eccleſia licet in poſterum pluries eſſent eiecti, ac iterum regreſſi; tandem ſub Sixto IV. Summo Pontif. omnimodè illius poſſeſſionem amiſerunt, non tamen titulum, & Priuilegia, vt ipſe idem Pontifex eis conceſſit, vnà cum Monaſterio S. Mariæ Pacis, in quo adhuc vſque Romæ perſeuerant.

Canonici S. Saluatoris.

CAnonicæ Regulares Congregationis S. Saluatoris, initium habuerunt in quadam Canonica vocata S. Maria Reni, apud Flumen Renum, & ad duo miliaria prope Ciuitatem Bononiæ ſita, in qua quidam Canonici cohabitabant, ſecundum Regulam D. Auguſt. viuentes, fuitque talis Ordo ibi ab Innocentio II. confirmatus, anno Domini 1135. & in hac Canonica perſeuerauerunt vſque ad annum 1350. qua poſtmodum à Militibus Ioannis Vicecomitis in obſidione Bononiæ deuaſtata, ſe intra Ciuitatem in Canonica S. Saluatoris, tranſtulerunt, in qua vſque ad annum 1418. perſeuerauerunt, qui poſtmodum vniti, cum quodam P. Stephano Senenſi, & ſociis, ex Ordine Eremitarum Licetti, & à Gregorio XII. & Mart. V. confirmati, circa annum Domini 1408. & 1418. nomẽ ſumpſerunt Canonicorum S. Saluatoris; adeo, vt eorum verum principium ſit protractum ex præfata Canonica S. Mariæ Reni, & S. Saluatoris Bononiæ, ac S. Saluatoris Licetti.

Vt teſtatur Aug Mãfredi Mantuanus huius Congre. Cano. in ſua apologia.

Et licet aliqui velint originem duci à S. Donato de Scopetto, prope Florentiam ſito, & nunc iam diruto, & quòd proinde Fratres, & Scopettini ſint vocati; veritas tamen eſt, quòd iſte non fuit primus, ſed quartus locus tribus aliis adiectus: vnde D. Antoninus in ſecunda parte ſuæ hiſtor. titul. 15. ait, quod hæc Congregatio dicitur Scopettinorum, à dicto loco S. Donati, ſed magis propriè S. Saluatoris. Itaque hæc eorum appellatio Scopettinorum, fuit ab illo loco, in quo tunc inhabitabãt, & non à primo initio, vt ſolet in pluribus Ciuitatibus obſeruari, vt vocentur Religioſi à titulo illius Eccleſiæ, in qua degunt, vt puta nos Capuccini, vocamur fratres S. Euſebij in Ciuitate Neap. ab Eccleſia illius loci, in quo habitamus, & ſic etiam multi alij. Sed principalis eorum titulus eſt S. Saluatoris, vt iam eſt dictum.

Cur Scopettini vocati ſint.

MOnachorum S. Benedicti Ordinem Montis Caſſini, ac S. Iuſtinæ vocatum ab ipſo Beatiſſimo Patriarcha, in Sublacu primum; ac in Monte Caſſino poſtmodum ſumpſiſſe primordia anno Domini circiter 503. neminem latet: Sed fuit poſtmodum reformatus ab Odone in Abbatia Cluniacenſi an. 913. & à Ludouico Balbo in Abbatia S. Iuſtinæ Ciuitatis Paduæ anno 1410. Qui quidem Benedictus à Domino tales, tantoſq; habuit ramos, vt breui tẽporis curſu, totum fere, ſtatutis temporibus, eorum Sanctitate, & diſciplina, illuſtrarint Orbem: & inter alios, fuerunt Congregationes, & Ordines, Montis Oliueti, Vallis Vmbroſæ, Ciſtercienſium Carthuſienſium, Cæleſtinorum, & aliorum, quos ſupra, Priuilegiorum Mendicantium Ordinum, eſſe factos participes

S. Benedict.

Reformat. Ordinis.

à Pio

à Pio V. recenſuimus

Et vt de ſingulorum Origine, aliquid (ſicut de alijs facimus) dicamus eſt ſciendum, quòd.

Montis Oliueti.

MOntis Oliueti Congregationem, quidam Bernardus Tolomæi cum duobus alijs Socijs Senenſibus, fundare cœpit in Monte Oliueto, prope dictam Ciuitatem Senarum ad 15. milliaria, ſito anno Domini 1319. ſub Ioanne 22. Summo Pontifice, cuius iuſſu. Guido Petramala Epiſcopus Ciuitatis Aretij viſionis B. Genitricis Dei Mariæ præhabita, & habitum, quem nunc ferunt, dedit, & Regulam S. Benedicti obſeruandam præſcripſit.

Vallis Vmbroſæ.

VAllis Vmbroſæ exordium fuit Ioannes Gualbertus nobilis vir Florentinus, in quadam parte Montis Apennini, vocata Vallis Vmbroſa, prope Florentiam ad 20. milliaria circa annum Domini 1040. vel ſecundum al os 1060. Qui Ioannes miraculis clarus diſceſsit è vita anno noſtræ ſalutis 1073. tempore Greg. 7. ac poſtmodum ab ipſomet ſiue à Calliſt. 2. Pont. fuit in SS. num. collocatus.

Ciſtercienſ.

CIſtercienſium (vt hiſtoriographi volunt) fuit auctor Robertus Abbas Abbatiæ Moliſmenſis; quæ Congregatio à Monaſterio primitus ædificato, in quodam loco Ciſtercio dicto, tale nomen ſumpſit: & poſt paululum temporis interuallum à Diuo Bernardo, Claraualleſe Abbate, ſua doctrina, ac morum ſanctitate, adeo fuit illuſtrata, & ſanctis inſtitutis imbuta, vt merito eius fundator poſsit appellari: Qui migrauit ad Dominum, anno ſalutis noſtræ 1153. ſub Eugen. 3. Summo Pontif. & ab Alexandro 3. inter ſanctos adnumeratus eſt anno Domini 1165. & hæc Congreg. D. Benedicti Regulam obſeruat.

Carthuſ.

S. Bruno, natione Germanus, ex Colonia Agrippina, originem trahens, in Eremum quamdam, (quam Carthuſiam vocant) amplam quidem, ſed prorſus incultam, atque nemine habitam, in diœceſi Gratianopolitana, ab Hugone Vrbis Gratianopolis, Epiſcopo ſanctiſ. ſibi datam, ſex ſociis comitatus, cum ſe ceſsiſſet, ſacri Carthuſiani inſtituti primus auctor, & architectus fuit, anno ſalutis milleſimo octogeſimo quarto, tempore Victoris tertij Summi Pōtificis: ex qua Carthuſia, vbi primum Monaſterium conſtructum fuit, vnumquodque eorum Monaſterium Carthuſia, & ipſi Religioſi Carthuſienſes ſiue Carthuſiani vocātur: qui ſanctiſsimus Bruno ædificata poſtmodū, ampliſsima illa Abbatia in Prouincia Calabriæ, in Squillacenſi territorio ſita, migrauit, ad Dominū anno 1101. in cathedra Petri ſedente Paſchale 2. & anno 1514. à Papa Leone X. in Sanctorum num. fuit adſcriptus.

Camaldul.

CAmaldulēſium Congreg. fuit inſtitutor; & caput B. Romualdus, è Ciuit. Rauennæ oriundus; anno ſalutis 964. quæ Congregatio ex famoſiſſimo illo Conuen. Camalduli, in territorio ciuitatis Aretij, Prou. Tuſciæ ab ipſo B. Romualdo ædificato, nomen accepit Camaldul. & Reg. S. Benedicti obſer.

Qui Romuald. floruit multis miraculis clarus, anno à Virgineo Partu Milleſimo, ac ætate ann. 120. ex hac luce diſceſsit in Valli Caſtri Marchiæ Anconit.

S. Hier. de Piſis.

COngreg. Eremit. S. Hieronymi è Piſis, originem habuit à B. Pietro de Piſis, nobiliſſimæ proſapiæ, de Gamba corta, an. Dom. 1380. quæ Congreg. Eremit. S. Hieronymi vocari voluit, tum ob incredibilem deuotionem, quam ſemper in ſuo pectore geſtauit erga hunc S. Eccleſ. Doctorem Hieronymum, cum etiam vt hoc nomine inſigniti, illius veſtigia ſectari, eius diſcipuli conarentur.

Additio Congregat. S. Hier. Feſulani.

COngreg. Feſulana S. Hieron. initium ſuum habuit, à B. Carolo filio egregij D. Antonij de Rumena, Comitis Montis Granelli, diœceſis Sarcinatēſis; quæ ciuitas ſita eſt in Montibus Apēnini ſupra Cæſenam, an. 1386. Hic B. Carolus, cum eſſet ſacerdos, & ad perfectiorem vitā, anhelaret, aſſumptis ſecū duobus ſocijs, eiuſdē ſpiritus, videlicet

Redone de Monte Granello, & Gualterio Marſo, eremitorium conſtruxit intra ruſnas Ciuitatis Feſulanæ; ibiq; ſub extrema paupertate degens, multos congregauit Diſcipulos, qui ſub eius diſciplina profitebantur vitam heremiticam & ſub hoc titulo, videlicet heremitarum S. Hieronymi, huiuſmodi Congregatio, viuente ad huc prædicto Carolo, approbata, & confirmata fuit ab Innocentio PP. VII. anno 1405. & à Gregorio XII. Poſtmodum eadem Congreg. approbata fuit, confirmata, & multis priuilegiis aucta, & ornata ab Eugenio IV. qui voluit, & mandauit, vt deinceps non Congregatio heremitarum, ſed Congregatio Fratrum Mendicantium S. Hieronymi Feſulani nuncuparetur; & profeſsionem emitteret iuxta Regulam S. Auguſtini quoad tria vota eſſentialia: cuius extant literæ Apoſtolicæ, ſub die 26. Iulij 1441. Supradictus B. Carolus obijt Venetijs die VII. Septemb. 1417. hora Tertia, ſepultus fuit in Eccleſia S. Mariæ Gratiarum prope altare maius.

S. Hierony. Hiſpan. Congregationis Heremitarum S. Hieronymi Hiſpaniarum Fundator, ſeu potius Reformator fuit, & Rector, Doctiſsimus quidam Lupus de Oliueto Hiſpanus; qui in Vrbe, Eccleſiam S. Alexij in Monte Auentino ſita, à Summo Pontific. obtinuit, ac faciēdi, ſeu potius reformandi huiuſmodi Congregationem licentiam impetrauit, eique quandam Regulam, ab operibus S. Hieronymi collectam, obſeruandam tradidit. Vel vt aliqui alij volunt, Congregatio iſta habuit principium ab Euſebio Cremonenſi, glorioſiſſimi Hieronymi diſcipulo, cuius creduntur veſtigia ſequi Monachi de Gaudalupe Hiſpan. ſed poteſt eſſe, quod iſti fuerint reformati à ſupradicto Lupo, & diuiſi ab iſta Congreg. Diſceſſit ex hac vita Lupus anno 1433. anno 3. Eugen. 4. ſepultuſque eſt in dicta Eccl. S. Alexij.

Cæleſtini. Ordo Cæleſtinorum originem habuit, & nomen à Sanctiſſimo Petro de Morono, dicto Papa Cœleſtino V. creato anno Domini 1296. In quodam Monte prope Ciuitatem Sulmonam vocato Magella, confirmationem illius obtinuit à Greg. X. Ac, è vita diſceſſit poſt Papatus renunciationem anno 1296. ſub Bonif. 8. Summo Pontif. & in Sanctorum num. fuit collocatus à Clem. 5. anno 17. à ſuo feliciſſimo tranſitu.

Crucigeri. Ordo Fratrum Crucigerorum, à Cyriaco Epiſcopo Hieroſolymitano, qui fuit ille Iudas, qui Crucem Domini noſtri, Sanctiſsimæ Reginæ Helenæ præmonſtrauit originem ſumpſit, anno Domini 365. vt duæ Bullæ Alex. 3. & Alex. 6. teſtimonium ferunt vel (vt Cronica Martiniana, & Sabellica aiunt) à Cleto 2. poſt D. Petrum, Summo Pontifice; Et licet, Ordo iſte pluries fuiſſet ob ingruentia bella penitus fere deuaſtatus, & iterum, atque iterum vigoroſius reualidatus; Pius tamen 2. Summus Pontif. in Concilio Mantuæ celebrato, anno 1466. ordinauit, vt fratres illius, habitu coloris cærulei azurrini induti pergerent (cum alterius prius coloris eorum veſtimentum eſſet) ac confirmauit etiam, vt ſemper præ manibus Crucem geſtarent; Ex quo tempore ſemper, & Crucem Argenteam, & talis coloris, habitum deferre conſueuêre; Ac poſtmodum à Pio V. fuit iſte Ordo approbatus, eorumque Priuilegia confirmata, ac plura alia conceſſa, vt in eorum Bullis patet.

Et huius Congregationis adeſt in Hiſpania, Ordo Hoſpitalium S. Antonij Crucigerorum cum Stola, & Saxiæ.

Redemptionis Captiuorū. Congregatio Redemptionis ſiue Mercedis, initium ſumpſit in Ciuitate Barcinonæ in Hiſpania tempore Clem. 4. Summi Pontificis, anno Domini 1264 Huius congregationis Religioſi, redimendi Captiuos è Turcarum manibus habent officium, & induuntur habitu albo, cum Cappa ad ſimilitudinem Carmelitarum, ſed in pectore, à parte dextra, ſcutum deferunt cum Cruce alba in campo Rubeo in parte ſuperiori poſita, & in parte inferiori, cum Aragoniæ Regni inſignibus.

Sanctiſs. Trinitatis. Ordo Sanctiſsimæ Trinitatis, (qui idem, vt ſupradicta Congregatio Redemptionis,

nis,habet officium)Principium habuit à quodam F.Ioanne in cuius ſepulcro poſito in Eccleſia S.Thomæ de Mori,Romæ in Monte Celio,vbi huiuſmodi fratres habitant,reperiuntur inſcriptæ infraſcriptæ literæ;Anno Dominicæ Incarnationis 1197. Pontificatus vero D.Innoc.3.anno 1.16.Kalen.Iann.Inſtitutus eſt,nutu Dei, Ordo Sanctiſs. Trinitatis,& Captiuorum à Fratre Ioanne, ſub propria Regula ſibi ab Apoſtolica Sede conceſſa.Sepultus eſt idem Fr.Ioannes in hoc loco, anno Domini 1213. Menſ. Decemb.21.è quibus,& fundatoris, & temporis fundationis eius habetur cognitio, Induuntur iſti habitu toto albo,cum Cruce quadam in pectore cærulea & Rubea.

COngregatio Clericorum Regularium,qui vocantur Theatini, originem habuit à DominoPetroCarraffa,Illuſtri Domino Neapolitano,qui Epiſcopus Theatinus à Iulio 2.creatus, Epiſcopatui poſtmodum renunciauit,ac cum tribus aliis nobiliſsimis viris,voto ſollemni facto obſeruandi tria illa, quæ alij Religioſi vouere ſolent, ante Principis Apoſtolorum Altare in Eccleſia eiuſdem, Romæ anno noſtræ ſalutis 1528. tempore Clement.7.Theatinis Patribus initium dedit;qui ab ipſo Epiſcopo Theatino Theatini ſunt appellati;verùm quia(hac Congregatione fundata) fuit poſtea à Paulo 3 Cardinalis factus,& poſt mortem Marcelli,Summus Pontifex electus, & Paulus 4. appellatus.Ideo à multis etiam Paulini ſunt vocati;ſed vniuerſalius,Theatini. *Theatini.*

COngregatio Clericorum Miniſtrantium infirmis,hiſce noſtris temporibus ſumpſit exordium ab admodum R.P.Camillo de Sellis Theatinenſ.Diœceſis anno à Virgineo partu circiter 1584.qui cum quibuſdam ſuis Sociis P.ſcilicèt.Franciſco Propeta. P.Bernardino Norcino.P.Curio Lodi,& P. Blaſio de opertis , huius Congregationis obtinuerunt approbationem à Sixto V.Summo Pont. anno primo ſui Pontific. & noſtræ ſalutis 1586.vt in eius Bulla apparet; quæ poſtmodum à Greg. 14. anno Domini 1591.fuit innumeris decorata gratiis,Indultis,ac Priuilegijs;vt in Bulla illius: Qui pro gregis Dominici &c.fuſius eſt videre;& nos infra,in Tractatu Compendij de ea pluribus in locis dicemus.Qui P. Camillus adhuc viuit,& eſt Præfectus Generalis prædictæ Congregationis,maxima cum eius,ac ſuorum laude,animarum ſalute, Congregationiſque profectu. *Miniſtri infirmorum.*

COngregatio Clericorum Regularium Minorum,principium habuit in hac Ciuitate Neap. ab admodum R. P. Auguſtino Adorno Ianuenſe,cum aliquibus ſuis ſociis,videlicet,Ioanne Franciſco & Fabricio Illuſtriſſ. Familiæ Caracciolorum, ſub Sixt.V.Summo Pontifice,anno Domini 1589. Fuitque poſtmodum confirmata à Greg. 14.& à S.D.N.Clem.VIII.Ac priuilegiis Patrum Theatinorum fuerunt ei conceſſa, & per conſequens,omnium aliorum Mendicantium,per viam participationis.Etiam in hac Ciuitate Neap.Sacratiſsimum,& Antiquiſsimum Templum Sanctæ Mariæ Maioris,in continuis feruentiſsimis orationibus,alijſque carnis macerationibus, ſumma cum eorum laude,ac proximorum ſalute inhabitant.Qui quidem P. Auguſtinus Neap. biennio fere poſt ſupradictæ Congregationis fundationem ſanctiſsimo fine quieuit. *Minores.*

SVBMONITIO AD LECTOREM.

AT hac ſic breuiter,pro enucleatione fundationis,& Originis ſupradictarum Religionum ac Congregationum dicta ſufficiant,ſeruato ſemper maiore,quo dignæ ſunt,honore,& laude à facundioribus alijs,& eruditioribus, vt decet, explicandis:Ex huiuſmodi verò illarum relatione,ſeu priore,vel poſteriore collocatione,ſuis Præcedentijs, vel Dignitatibus,quidquam nigredinis ſiue degradationis apponere, meum vnquam animum fuiſſe, Nullus quæſo ſuſpicetur,Sed enim potius me,& eum ordinem obſeruaſſe, quem in Bullis, in ſupradictarum nonnullarum Religionum nominatione ,ſeu collocatione reperi, & maiori qua potui breuitate,ſimplicem earum fundationis,& originis notitiã,ſimpliciſſima intentione enarraſſe ſciat. Licet enim illarum aliqua,poſteriores tempore,fuerint à me:ante alias per

liàs per

liàs per prius fundatas, collocatæ: hoc tamen non fuiſſe factum, ſcias candidiſsime lector, pro eorum fundationibus ſed quia tali Ordine, illarum aliquas, Summis Pontificibus in ſuis Bullis placuit enumerare, ſeu diſponere, & Alias principaliter, inter quatuor Mendicantiũ Ordines aggregare; Quæ, cum quo ad hoc videantur aliquid plus, quam alia ſunt participantes tantum cum illis connexionis habere: Quid mirum, ſi ſicut viciniores aut propinquiores ſunt (vt ita dicam) in eorum participando Priuilegia: ita & in ordine etiam viciniores ſint collocatæ? Omnia ergo quæſo, quæ ego motus ſui animi ſinceritate, & tu accipe, Deumque pro me tuo ſeruo indigniſsimo ora.

Quæ ſunt ſecu B. M. S. Franc. à Paula Soc. Ieſu S. Hieron. Ieſuat.

SEQVVNTVR NOMINA SVMMORVM PONTIFICVM, QVI ſucceſsiuè præfuerunt Eccleſiæ Romanæ à tempore, quo fundati ſunt Ordines Fratr. Minorum, & Prædicatorum quorum Pontificum plures, immo ferè omnes, multa vel ſaltem aliqua conceſſerunt Fratr. Minoribus, & alijs Mendic. prout in hoc Compen. liquidò apparet.

Et in Margine apponuntur anni, eorum Coronationis, & obitus.

Anni Coronationis,	Anni Obitus.	Anni Coronationis.	Anni Obitus
1198 Innocentius III.	1216	1389 Bonifacius IX.	1404
1216 Honorius III.	1227	1404 Innocentius VII.	1406
1227 Gregorius IX.	1241	1409 Alexander V.	1409
1241 Cæleſtinus IV.	1241	1410 Ioannes XXIII.	1415
1242 Innocentius IV.	1245	1417 Martinus V.	1431
1255 Alexander IV.	1261	1431 Eugenius IV.	1447
1261 Vrbanus IV.	1264	1447 Nicolaus V.	1455
1265 Clemens IV.	1268	1455. Calliſtus III.	1458
1271 Gregorius X.	1275	1458 Pius II.	1464
1275. Innocentius V.	1276	1464 Paulus II.	1471
1276. Hadrianus V.	1276	1471 Sixtus IV.	1484
1176 Ioannes XXI.	1277	1484 Innocentius VIII.	1492
1277. Nicolaus III.	1280	1492 Alexander VI.	1403
1281 Martinus IV.	1285	1503 Pius III.	1503
1285. Honorius IV.	1287	1503 Iulius II.	1513
1288 Nicolaus IV.	1293	1513 Leo X.	1521
1293 Cæleſtinus V.	1294	1522 Hadrianus VI.	1523
1295 Bonifacius VIII.	1303	1523 Clemens VII.	1534
1303 Benedictus XI.	1303	1534 Paulus III.	1549
1304 Clemens V.	1313	1550 Iulius III.	1555
1316 Ioannes XXII.	1334	1555 Paulus IV.	1559
1334 Benedictus XII.	1342	1560 Pius IV.	1565
1342 Clemens VI.	1352	1566 Pius V.	1572
1352 Innocentius VI.	1362	1572 Gregorius XIII.	1585
1362 Vrbanus V.	1371	1585 Sixtus V.	1590
1371 Gregorius XI.	1378	1591 Gregorius XIV.	1591
1378 Vrbanus VI.	1389	1592 Clemens VIII.	

COMPENDIVM PRIVILEGIORVM,

A VARIIS SVMMIS PONTIFICIBVS, ET Apoſtolica Sede, Fratribus Minoribus, necnon & alijs Fratribus Mendicantibus, ac Monialibus, & Tertiariis ſibi ſubiectis, eorumq; Ordinibus conceſſorum.

Quartò editum, cum multis Additionibus, tàm ex Priuilegijs præfatorum Fratrum denuò repertis, & obtentis; quàm ex Priuilegijs Fratrum non Mendicantium, quibus Fratres Minores, per nouam conceſſionem Clementis VII. gaudere poſſunt, & etiam ex contentis in iure Canonico, quæ præfatos tangunt Fratres, Alphabetico ordine, per quemdam Fratrem Minorem Prouinciæ Sancti Iacobi, congeſtum.

Poſtremò reformatum à R. P. F. HIERONYMO à SORBO, Prædicatore Ordinis Capuccinorum; Et ab eodem, eiuſdem Ordinis nunc Generali denuo correctum, & auctum, feliciter incipit.

ABBAS.

Collector. SCIENDVM, quòd licet Prælati Fratrum Minorum, aliorumq; Mendicantium, Abbates minimè appellentur; nihilominus in priuilegijs huiuſmodi Fratrum continentur nonnulla, quæ ad Abbates pertinent. Iſta autem primò ſunt quædam prohibitiones receptionis Fratrum Minorum, aliorumq; Mendicantium, ad ordines monachales tranſire volentium. Hæc verò, vt in loco magis congruo, ponuntur in dictione, *Recipere.* Et quia nunc fratres Minores, per nouam conceſſionem Clementis VII. quæ habetur in dictione, *Communicatio priuilegiorum,* §. 19. gaudent priuilegijs Ordinum non Mendicantium, quorum aliqua concernunt Abbates, prout habetur infrà varijs dictionibus, præſertim, *Abſolutio, Diſpenſatio, Officium diuinum, Interdictum*: poterunt Prælati fratrum Minorum vti omnibus, conceſſis Abbatibus Ordinum monachalium.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

CIRCA prohibitiones receptionis Fratrum Minorum, aliorumque Mendicantium, ad ordines monachales, vel intra ſe tranſire volentium, aliquas ponam declarationes, ſecundum Conc. Trid. aliorumq; Summorum Pontificum decreta, infra in verbo, Recipere. Et quando, & quomodo Abbas poſſit conferre minores ordines, dicam etiam infrà, in verbo, Ordines Sacri, in fine.

ABBATISSA.

Diſtinctio conceſſionum ſubſcriptarum.

Collector. EX INFRASCRIPTIS conceſſionibus attinentibus ad Abbatiſſas, quædam concernunt earum electionem, & durationem, & habentur in § vbi in margine ponitur iſta dictio, *Electio*; aliæ verò pertinent ad earundē Abbatiſſarum officium, & facultatem, hæc autem continentur in §. vbi in margine ponitur dictio, *Clauſura*, vel *Receptio.*

INNOCENTIVS IV. & poſteà Bonifacius VIII. ordinauerunt, & præceperunt, vt electio Abbatiſſæ Monialiū Sanctæ Claræ libere pertineat ad conuentum. *b. fo. 32. Et fo. 33. conceſſ. 35.* 1 *Electio.*

2 *Electio.*

VRBANVS IV. idem ſtatuit, quod Innocentius ſuprascriptus, ac multa alia concernentia offi ium Abbatiſſæ; pront latè habetur in Regula, quā ipſe ordinauit pro Monialibus S. Claræ, R ib. 22. vide ibi. *fol. 289. tract.* 3 *Et fol. 298. tract* 2.

3 *Ex iure cõmuni. Electio. Per Concil. Trid. ordinatur vt non eligatur niſi 40. ann. attigerit ſeſſ. vlt. c. 7.*

BOnifacius VIII. ſtatuit, vt cum Abbatiſſæ fuerit electio facienda, nulla Monialis, niſi duodecimum annum peregerit, & profeſſa fuerit, tacitè, vel expreſſe, ad eligendum cum aliis admittatur; nec in Abbatiſſam, aut Prioriſſam, vbi per Prioriſſam monaſterium gubernatur, aſſumatur: nec de ceterò eligatur aliqua, niſi trigeſimum annum compleuerit, & expreſſè profeſſa fuerit ordinem regularem. Habetur in iure communi. *c. Indemnitatibus, lib. 6* vbi multa alia ponuntur attinentia ad huiuſmodi electionem, quæ longum foret hic ponere. Vide ibi.

EVgenius IV. ordinauit, quòd ſicut Abbatiſſæ, & aliæ ſorores, & earum Prouiſoræ ad hoc deputatæ, tenent claues, quibus ab intra portæ monaſteriorum clauduntur; ſic per Confeſſores, aut alias honeſtas perſonas, per Miniſtros generales, aut prouinciales deputandas, ex parte exteriori, habeantur claues, & conſeruentur. *b. fol. 42. Et ſſo. 39. conc. 44.*

4 5 *Electio. Pro monialibus Sanctæ Claræ & tertij ordi.*

IDEM Eugenius ſtatuit, quod in electione, & creatione Abbatiſſarum, ſeu Miniſtrarum, vel Matrum ordinis Sanctæ Claræ, & Tertij ordinis, illæ tantum ex monialibus, vel ſororibus, vocem habeant, quæ per annos tres, vel circa, in earundem monaſteriis, vel collegiis fuerint; in qua electione maior pars votorum ad minus medietatem ſuperans, debeat conuenire. *b. fol. 46. Et ſſo. 42. conceſ. 47.*

6 *Electio.*

NIcolaus V. ſtatuit, & ordinauit, quòd electiones Abbatiſſarum, ſeu Matrum monialium, quæ à maiori parte earum numero duntaxat factæ fuerint, ſint, & cenſeantur canonicæ. Ac quòd ad ipſorum monaſteriorum, ſeu domorum moniales, aut ſorores, ordinem ipſum profeſſas, etiam quæ per triennium, vel circiter, in prædictis monaſteriis moram traxerint, ſpectent, & pertineant. *b fol. 48. Et ſſo. 43. conceſ. 48.*

7 *Electio.*

IDEM Nicolaus ſtatuit, quòd prædictarum Abbatiſſarum, ſeu Matrum monialium dignitates, vel officia, per annum tantùm durent in partibus ciſmontanis, ſcilicet, Italiæ, & aliis ei annexis: temporeque illo decurſo, etiam ſi iuſtas renunciationes non fecerint, vacent, ac vacare cenſeantur. Et quòd in fine huiuſmodi anni, à die electionis earum computandi, teneantur, ſub excommunicationis pæna, ipſo facto (ſi contrà fecerint) incurrenda, renunciare regimini, & adminiſtrationi monaſteriorum, ſeu domorum earum, ac ſigillum, & claues monaſteriorum, & officinarum reſtituere in manibus Prouincialium Fratrum Minorum, illarum prouinciarum, in quibus monaſteria, & loca ipſa conſiſtunt: vel ſaltem in manibus Viſitatorum monaſteriorum, ſeu domorum huiuſmodi, per eoſdem Prouinciales in congregatione Fratrum deputandorum, & ad id, ab eiſdem Prouincialibus, poteſtatem habentium. Et hoc voluit fieri in præſentia ſororum, ſeu monialium, ad id ſpecialiter vocatarum. *b fol. 48. & ſſo. 43. conceſ. 48. Et ſſo. 40 conc. 128.*

Excommunicatio Renunciare.

IDEM Nicolaus ſtatuit, quòd prædictæ Abbatiſſæ, nec ſimul omnes moniales, poſſint aliquam ad religionem vel profeſſionem recipere, niſi de Prouincialis, aut Viſitatoris expreſſa licentia. Nec ſimiliter recipere præſumant, aut valeant aliquem in Capellanum, vel receptum retinere, niſi à Prouinciali, vel Viſitatore pro idoneo reputatus fuerit. *b. fol. 48. & ſſo. 43 conc. 48.* 8

Receptio ad habitum, vel Profeſſionem.

LEO X. vt monaſteria monialium debitè regantur, & gubernentur, ac illorum Abbatiſſæ circa officium ſibi commiſſum, ſumma cum diligentia, omnique ſanctimonia, ſi nõn diuino amore, amotionis ſaltem metu, ſemper intentæ exiſtant, ſtatuit, & mandauit, vt annis ſingulis Prouincialibus, ſeu earum Viſitatoribus Abbatiſſæ, miniſterij, ſeu officij abſolutionem, à dictis Viſitatoribus iuxta deſuper Vrbani IV. editam conſtitutionem; petere teneantur: nedum id verbo, ſed etiam facto, realiter, & cum effectu faciendo. Ac etiam ſtatuit, quòd ſi eiſdem Viſitatoribus videbitur, & ipſa neceſſitas, ac monaſterij exegerit reformatio, acceptare cum effectu debeant. Et quòd huiuſmodi Abbatiſſæ officium in ipſius Viſitatoris manibus dimittere teneantur; ita vt mera, & libera eidem Viſitatori remaneat facultas, eiſdem ſororibus ſeu monialibus ſub excommunicationis ſententia, & aliis ſibi viſis ſententiis, cenſuris, & pænis, præcipiendi, vt circa alicuius Abbatiſſæ electionem intendere debeant, aut alias, iuxta ipſius prædictæ conſtitutionis verba, & teno- 9

Collector.

tenorem procedendi. Et monialem, quæ Abbatiſſæ miniſterium huiuſmodi geſſit, iuxta exceſſus exigentiam, corrigendi, & caſtigandi; ac cenſuras, & pænas huiuſmodi, iteratis vicibus, aggrauandi, & alia in præmiſſis neceſſaria, ſeu quomodolibet opportuna faciẽdi & exequendi. *b. ſſo, 40. conſt. 128.*

Aduertendum eſt, quod quia circa prædicta, quotidie fiunt nouæ impetrationes, ſeu prouiſiones, & innouationes; ideo in his nullus decipiatur, credens omnia huiuſmodi eſſe neceſſario ſeruanda; præſertim, quia aliqua ex eis forè nunquam fuerunt moribus vtentium admiſſa, præcipuè quò ad durationem officiorum, & ætatem eligentium, &c.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 5. Concil. Trid. ſeſſ. 25. c. 6. & 7. de Regul.

CIRCA *clauſuram, & quomodo, & quando poſſit intrari, vide Concil. Trid. ſeſſ. 25. in c. 5. & plenius infra in verbo,* Clauſura monialium *in gloſſa noſtra. Circa huiuſmodi prohibitionem ſunt attendenda ea quæ à Sacr. Concil. Trid. ſeſſ. 25. tit. de Reg. & Monial. in c. 6. cum ſeq. iubentur in electionibus earum obſeruari, videlicet, vt per vota ſecreta fiant, ita vt ſingulorum eligentium nomina nunquam publicentur. & Abbatiſſa, & Prioriſſa, & quocunque alio nomine Præfecta, vel Præpoſita appelletur, eligatur non minor annis quadraginta, & quæ octo annis poſt expreſſam profeſſionem laudabiliter vixerit; quod ſi his qualitatibus non reperiatur in eodem Monaſterio, ex alio eiuſdem ordinis eligi poſſit. Si hoc etiam incommodum Superiori, qui electioni præeſt, videatur, ex his, quæ in eodem Monaſterio annum trigeſimum exceſſerint & quinque ſaltem annis, poſt profeſſionem, rectè vixerint, Epiſcopo vel alio ſuperiore conſentiente eligant.*

Is verò qui electioni præeſt, Epiſcopus ſiue alius ſuperior, clauſtra monaſterij non ingrediatur; ſed antè cancellorum feneſtellam vota ſingularum audiat, vel accipiat. In reliquis ſeruentur ſingulorum Ordinum, vel Monaſteriorum conſtitutiones.

In §. 7.

Papa Greg. XIII. in conſt. 84. anno 1583. euulgata, omnes Abbatiſſas in vita ad triennium reduci iubet; quo triennio finito, omni careant auctoritate: ac regimine, & adminiſtratione Monaſterij per triennium à die finitæ adminiſtrationis inchoandum abſtineant, quo elapſo, ſeruata eadem forma ſupradicti Concil. Tridentini. iterum & pluries eligi poſſint.

Tempus ſuſcipiendi habitum.

Circa tempus ſuſcipiendi habitum à puellis Deo dicandis, in Concil. Trident. ſeſſ. vlt. de Regul. cap. 17. mandatur, vt ſit maior duodecim annis & non antè habitum ſuſcipiat.

Exploratio voluntatis.

Et quòd profeſſionem non emittat, antequàm explorauerit Epiſcopus, vel eo abſente, vel impedito, eius Vicarius, an coacta, vel ſeducta fuerit.

Contra eos qui cogerent eas intrare monaſteriũ.

Et in cap. 18. habetur, quòd ſi quis coegerit mulieres ad ingrediendum monaſterium, vel ad emittendam profeſſionem: vel ſi quis impedierit, ſine legitima cauſſa ne ingrederentur, vel profeſſionem emitterent, ſancta Synodus illum anathemati ſubijcit.

Pro nouitijs. P. ſtarellus. Concedatur eis confeſſor extraordinarius.

Eſt hic aduertendum quod Pius V. conceſſit monialibus Regulæ ſancti Dominici, vt nouitiæ, in articulo mortis, etiam ante tempus probationis, poſſint emittere profeſſionem: & decedentes (quæ tamen in ætate legitima, vt ſupra, requiſita à Concil. Trid. conſtitutæ ſint) conſequantur Indulgentiam plenariam, in forma Iubilæi. Quæ Conſtitutio fuit promulgata anno 1570. & ponitur à Reuerendiſſimo Poſſarello in tractatu priuilegiorum Minimorum fol. 123. vnde per communicationem priuilegiorum conceditur hæc facultas alijs monialibus, ſub aliarum mendicantium regulis militantibus.

Et in cap. 10. eiuſdem Seſſ. 25. mandatur, vt præter ordinarium Confeſſorem alius extraordinarius ab Epiſcopo, & alijs Superioribus, bis aut ter in anno offeratur, qui omnium confeſſiones audire debeat. Et aduertendum, quòd idem Leo X. ſtatuit, vt monialium Confeſſores, vltra terminum non maneant, vt habetur infrà in Verbo Moniales, §. 28.

ABSOLVTIO.

Diſtinctio generalis materiæ abſolutionis, inferius annotatæ.

Collector.

QVoniam multa valdè, ac nimis diuerſa, pertinentia ad materiam abſolutionum, reperiuntur in priuilegiis Fratrum, quæ ſi in ſimul ponerentur, non modicam cauſarent prolixitatem, & confuſionem; ideò operæ pretium viſum eſt, huiuſmodi materiam ſic diuidere, quòd primò ponantur per ſe ea, quæ attinent ad abſolutiones fratrum interſeipſos; ac deinde alia, quæ perſonas ſæculares concernunt.

ABSOLVTIO QVOAD FRATRES.

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

Collector. INter conceſſiones pertinentes ad abſolutiones Fratrum inter ſeipſos, quædam concernunt abſolutionem ordinariam, quæ quotidie poteſt exerceri, cum opus fuerit; huiuſmodi conceſſiones ponuntur primò per ſe, procedendo per ordinem prout fuerunt ſucceſſiuè conceſſæ: aliæ verò conceſſiones pertinent ad abſolutionem extraordinariam, qua ſcilicet ſolum certis diebus poſſunt fratres vti. Iſtæ ſunt abſolutiones plenariæ, licet non æquales, vt infra patebit: quæ ponuntur ordinatè ſecundo loco. In omnibus autem infraſcriptis conceſſionibus abſolutionum ſic proceditur; quòd primò ponuntur conceſſiones attinentes directè ad Fratres Minores, ac deinde adduntur aliæ conceſſiones, quæ alijs Fratribus mendicantibus factæ reperiuntur.

ABSOLVTIO ORDINARIA QVOAD FRATRES.

1 *Excommunicatio.* INNOCENTIVS Quartus conceſſit Generali, & Prouincialibus Miniſtris, vt eos ex Fratribus ſuis, qui pro injectione manuum in ſeipſos incurrerint excommunicationis vinculum; aut in id ante ſuſceptum habitum inciderint, vel aliàs ſunt excommunicati, valeant abſoluere: niſi adeo graues, & enormes ſint exceſſus, quod meritò ſint ad ſedem Apoſtolicam deſtinandi. *B. f.* 104. *conc.* 219.

2 *Excommunicatio.* ALexander Quartus conceſſit, Fratres Minores poſſe abſolui à ſuis Miniſtris, & Cuſtodibus, quando incurrunt excommunicationem maiorem, participando cum excommunicatis quando aggrauata eſt ſententia. *b. fol.* 61. *Et fol.* 64. *conc.* 74.

3 *De cuſtodibus & Guardianis.* CLemens Quartus conceſſit, quòd Cuſtodes, & Guardiani Fratrum Minorum qui ſecundum ſtatuta dicti ordinis aliter quam per electionem inſtituuntur, poſt inſtitutionem, ſeu prouiſionem de ipſis factam, curā animarum Fratrum ſibi ſubditorum habeant, ipſoſque ligare, ac ſoluere poſſint; juxta ipſius ordinis inſtituta. *B. ffo.* 56 *Et fo.* 139. *conceſ.* 309.

Collector. In Mari magno fratrum Carmelitarum extenditur prædicta conceſſio ad Priores prouinciales & locales, ſeu conuentuales, & alios Officiales, qui ſecundum eiuſdem ordinis inſtituta, aliter quàm per electionē, à Generali dicti ordinis inſtituuntur. Et ſic, ratione communicationis priuilegiorum, idem judicium erit de Prouincialibus, & alijs officialibus ordinis Minorum.

4 *Pro nouitiis. Excommunicatio.* ITEM Clemens IV. conceſſit Generali, & prouincialibus Miniſtris, eorumque Vices gerentibus, & cuſtodibus, vt ſuo volentibus aggregari conſortio, ſcilicet, volentibus ingredi ordinem, qui ſuſpenſionis, vel interdicti, vel excōmunicationis ſententijs, à jure, vel à judice promulgatis generaliter, ſint ligati, abſolutionis beneficium, obſeruata forma canonica, impartiri, ipſoſq; in Fratres recipere valeant; ac eos, qui poſt aſſumptum habitum; vel profeſſionem emiſſam, recoluerint ſe talib. in ſæculo fuiſſe ſententiis innodatos, ſecundum formam prædictam, valeant præfati Prælati, ac illorum Vices gerentes abſoluere, & cum irregularibus diſpenſare, ſi forſan talibus innodati ſententiis, vel in locis interdicto ſuppoſitis, diuina præſumpſerint officia celebrare, vel ordines recipere. Ita tamen, quòd ſi aliqui ex talibus, eiſdem ſententiis, propter debitum, ſint aſtricti; ſatisfaciant vt tenentur. Voluit tamen, quòd niſi præfati mox ordinem intrauerint (etiam ſi ſuper hoc eis induciæ à prælatis eiuſdem ordinis concedantur) eo ipſo in priſtinas ſententias, à quibus eos abſolui contigerit, relabantur. *B. fol* 56 *& ffo.* 140 *conc.* 320.

Pro profeſſis. Diſpenſatio. Sed circa abſolutionem nouitiorum nunc aliter eſt obſeruandum, vt dicam infra, in verbo. abſolutio extraordinaria quoad fratres in §. 3.

IDEM ad literam habetur in Mari magno Prædicatorum. *b. ffo.* 236. *conc.* 550.

IDEM Clemens in Mari magno inhibuit vniuerſis Fratribus Ordinis Minorum, ne aliquis eorum (niſi neceſſitatis vrgente articulo) aliis, quàm prælatis ſuis peccata ſua confiteri præſumat; vel aliis eiuſdem Ordinis ſacerdotibus niſi ſecundum regulam, & ipſius ordinis inſtituta. *b. fo* 58 *Et ffo.* 142. *conc.* 337. 5 *Prohibitio.* 6

IDEM habetur, quo ad Carmelitas. *b ffo.* 186. *conc.* 475. Et quo ad Fratres Prædicat. *b. ffo.* 238. *conceſ.* 56. 7

IDEM Clemens vniuerſis Eccleſiarum prælatis, & aliis inhibuit, ne confeſſiones Fratrum Minorum inuitis eorundem Fratrum Prælatis audire præſumant. *b. ffo.* 142. *conceſ.* 338.

IDEM Clemens conceſſit, vt Generalis, & ſinguli prouinciales Miniſtri, & eorum Vicarij ac etiam Cuſtodes, in prouinciis, & cuſtodiis ſibi commiſſis prædictis Fratribus ibidem conſtitutis, necnon Fratribus alijs eiuſdem Ordinis, interdum ad eos declinantibus vndecunq; abſolutione, & diſpenſatione indigentibus; ſiue priuſquàm intrauerint Ordinem, ſiue poſt in caſibus exceſſerint, pro quibus excommuni-

catio-

Excommunicatio. cationis, vel interdicti, aut ſuſpenſionis incurrerint ſententias, à jure, vel à judice generaliter promulgatas, & huiuſmodi ſententijs innodati: aut in locis ſuppoſitis interdicto, diuina officia celebrantes, vel ſuſcipientes ordines, ſic ligati, notam irregularitatis incurrerint; abſolutionis, & diſpenſationis beneficium valeant impartiri; niſi adeo fuerit grauis, & enormis exceſſus, quòd ſint ad ſedem Apoſtolicam meritò deſtinandi. Ac ſimiliter conceſſit, quòd *Diſpenſatio.* fratres, quos Generalis, & Prouinciales Miniſtri, & eorum vicarij, ac etiam Cuſtodes, in proprios habuerint Confeſſores, poſſint eis abſolutionis & diſpenſationis beneficium imparti- *Pro prælatis.* tiri. *b fo. 57. Et ffo. 140. conceſ. 318. & 319.*

Similem conceſſionem habent Fratres Prædicatores, niſi quòd ſua extenditur ad Priores Conuentuales *ff. 2. 36. conceſ* 548 Idem habetur quò ad Carmelitas *b. ff. 180. conceſ. 432.*

Collector. Caſus, pro quibus fratres ad Apoſtolicam Sedem ſunt meritò deſtinandi, ſpecificantur à Sixto IV. prout ponuntur infra, § 13.

Collector. ADVERTENDVM eſt circa duas conceſſiones ſuprapoſitas immediatè, quòd auctoritas, & facultas, quæ ſuperius continetur, extenditur in Mari magno Fratrum Ordinis Prædicatorum, ad Priores Conuentuales, & Vices eorum gerentes in Conuentibus, ac locis eis commiſſis, ſic quòd Prior Conuentualis, & eius Vicarius, tantam poteſtatem habet circa abſolutiones cenſurarum, & diſpenſationes irregularitatum, quò ad ſuos ſubditos, quantum prouincialis, quò ad totam prouinciam. *b. ffo 236.* *Nota pro Guardianis & Vicarijs.* *conceſ. 548.* Ex hoc verò ſequitur, quòd ſimilem auctoritatem habebunt Guardiani, ac eorum Vicarij, reſpectu ſuorum ſubditorum, & aliorum Fratrum ad eos declinantium, niſi per ſuperiores prælatos limitetur, ſeu reſtringatur huiuſmodi auctoritas, prout in Ordine fieri conſueuit Notandum eſt etiam, quòd per Bullam auream fuit reſtricta præfata autoritas ad Generales, & eorum Vicarios, & ad illos, quibus ipſi ducerēt committendum dumtaxat. Sed poſtea per quoddam Breue fuit conceſſum prædictis Fratribus Prædicatoribus, quod poſſint abſoluere ac diſpenſare, juxta conceſſionem, quam habebant ante dictam reſtrictionem, vt patet infra, § 34.

Oportet inſuper aduertere, quod Vicarij, de quibus ſupra fit mentio, quoad fratres Prædicatores (iuxta conſuetudinem eorum) intelliguntur illi, qui propter mortem, vel defectū Prioris, habent regimen Conuentuum. Et quoad Fratres Minores, ſimili modo intelligendum eſt de illis Fratribus, qui communiter dicuntur præſidentes, & non de communibus Vicarijs.

Volo clarius loquendo dicere, quod fratres Ordinis Prædicatorum habuerunt, poſt dictam reſtrictionem, quoddam Breue, pro toto ſuo ordine, per quod ipſis fuit conceſſum, quod Generalis, & Prouincialis, & ſui Vices gerentes abſoluerent, & diſpenſarent, ſicut ante reſtrictionem. Priores verò conuentuales ſolum poſſent abſoluere, in ijs, in quibus ſedes Apoſtolica non eſſet meritò conſulenda; & diſpenſare in irregularitatibus contractis ex cenſuris, prout antiquitus, ante Sixtum, ipſis, & noſtris Guardianis erat conceſſum. Et ſic Vicarij manſerunt excluſi omnino. Poſtea fratres præfati ordinis Prædicatorum regnorum Caſtellæ, & Legionis, habuerunt copioſiorem conceſſionem, per quā poſſunt, quidquid poterant ante reſtrictionem ſupradictam. Verumtamen dicunt ipſi, quòd quò ad abſolutiones, & diſpenſationes, numquam Vicarius, vel Superior, ſe intromittit; niſi à ſuo ſuperiori ſpecialiter ſibi committatur: Et ſic videtur, quòd numquàm præfata facultas pro Vicarijs, fuit ab ipſis admiſſa. Et ita erit, ac ſi numquam fuiſſet conceſſa. Sed quando conuentus caret Priore, ſeu vacat, tunc ſolummodo Præſidens vtitur illa. Et ſic ſoluitur quæſtio de noſtris Vicarijs ſuperius tacta. Et cum per ſupradictum Breue poſſint Priores conuentuales abſoluere, ſicut ante reſtrictionem, & de facto ſic vtantur, idem poterunt 8
Guardiani præfatorum regnorum: niſi quò ad *Ex jure communi.*
legitimationem baſtardorum; quia ſolum fit per Prouincialem, vel Capitulum.

BOnifacius octauus ſtatuit, quòd Religioſo, 9
qui manus violentas in clericum ſæcularem *Nota.*
iniecit, ne hoc prætextu habeat materiam euagandi, poſſit ab Epiſcopo, eo caſu, abſolutionis beneficium exhiberi; quæ ſæculari clerico poſſet, ſi alium clericum percuſſiſſet, videlicet quando leuiter percuſſit ſecundum glo. ibi. *In eo caſu.* Habetur hoc in c. *Religioſo, de ſententia excommunicationis. lib. 6.*

Nota ſi conſuetudo eſſet nota; & per tacitum conſenſum approbata à ſuperiore, vt inquit Medi. Cod. de confeſſor fol 85. colum. 1.

IDEM Bonifacius ſtatuit, quòd ſi Epiſcopus, ſeu Prælatus ſuo ſubdito conceſſerit, vt poſſit ſibi eligere confeſſorem idoneum, ille quem is elegerit, in caſibus, qui eidem Epiſcopo, ſeu Prælato ſpecialiter reſeruantur, nullam habeat penitus poteſtatem: cum in generali conceſſione illa non veniant, quæ non eſſet quis veriſimiliter in ſpecie conceſſurus. Et ſimiliter ſtatuit, quòd nulla poſſit conſuetudine introduci, quòd

quòd aliquis, præter ſui ſuperioris licentiam, confeſſorem ſibi eligere valeat, qui eum poſſit abſoluere, vel ligare. Habetur in c. *Si epiſcopus; de pœnitentijs & remiſſionibus. libro 6.*

10 EVgenius Quartus conceſſit fratribus minoribus obſeruantibus prouinciarum regni Caſtellæ, quatenus ſinguli Prælati dicti ordinis, quocumque nomine cenſeantur, & confeſſores per huiuſmodi Prælatos deputati, ſingulorum conuentuũ, locorũ, & eremitoriorum, poſſint omnes, & ſingulos fratres profeſſos cõuerſos, atq; nouitios habentes animum profitendi; necnon perpetuò donatos, ſeu oblatos præſentes & futuros, & quoſcumq; pro tẽpore, familiares, ſeruitores, officiales, & continuè commenſales, domorũ, conuentuũ, locorũ, ſiue eremitoriorum ſupradictorum, ab omnibus, & ſingulis peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis; præterquàm Sedi Apoſtolicæ deſtinatis caſibus: & ab omnibus, & ſingulis huiuſmodi cenſuris ſupradictis, quas ex ignorantia, vel inaduertentia incurrerint, abſoluere: eiſque Euchariſtiæ ſacramentum, ac Extremæ vnctionis, & alia Eccleſiaſtica ſacramenta miniſtrare toties, quoties neceſſarium fuerit, vel opportunum. Ipſique Prælati, omnia, & ſingula ſupradicta aliis ipſius ordinis presbyteris committere, ac in præmiſſis omnibus, & ſingulis, cum facultate præmiſſa, confeſſores ſibi eligere, & electos mutare, auctoritate prædicta valeant: Conſtitutionibus Apoſtolicis ac ipſius ordinis inſtitutis, & ordinationibus, cæteriſq; in contrarium facientibus, non obſtantibus quibuſcumque. Et quòd gratia hæc ſit perpetua. *o. ſſo. 61. Et fo. 64. conc. 85.*

Particularis pro regnis Caſtellæ. Pro profeſſis & nouitijs. Pro oblatis Sacramenta. Pro prælatis.

Sciendum, quòd præfata conceſſio fuit poſtea per Pium II. extenſa ad totam noſtram familiam ciſmontanam. Sed ad hoc, quòd præfati habeant prædictam gratiam, tenentur dicere, per vnum annum, ſingulis ſeptimanis, ſemel Pſalmos pœnitentiales prout infra ponitur latius, in dictione Abſolutio extraordinaria quò ad fratres poſt, §. 3. Et ſic faciendo, proderit eis huiuſmodi gratia pro duobus. Primò pro abſolutione à cenſuris ignoranter, vel inaduertenter incurſis; Secundò, pro abſolutione à caſibus reſeruatis Epiſcopis. Et hoc quò ad ſeruitores fratrum. Nam quò ad ceteros alios, hic nominatos, ſine iſto onere, per alia priuilegia eſt conceſſum. Eſt etiam aduertendum, quòd iam ceſſat altercatio illorum, qui dicebant, quòd per iſtam conceſſionem poterant fratres abſolui à caſibus reſeruatis Miniſtris, cùm auctoritate Apoſtolica ſit contrarium declaratum, præſertim in capitulo generali Burdegalẽſi, ſicut ponitur infra in dictione, *Abſolutio extraordinaria quò ad fratres poſt. §. 10.*

Collector. Nota.

11 NIcolaus Quintus conceſſit, quòd Confeſſores Monialium S. Claræ, ſeu alius frater eiuſdem ordinis, ad hoc per Prouincialem pro tempore deputatus in omnibus, & per omnia, iuxta formam, & tenorem priuilegiorum, & conceſſionem eiſdem monialibus quò ad ipſarum perſonas, à ſede Apoſtolica, ſeu alias quomodolibet conceſſorum, in omnibus, præterquam dictæ ſedi caſibus reſeruatis, quoties fuerit opportunum, eas abſoluere poſſint. Necnon ipſarum ſeruitrices (ſi id petierint humiliter) à quibuſcumque excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſque ſententijs, cenſuris, & pœnis eccleſiaſticis, quibus pro tempore innodatæ fuerint, iniungendo quæ iniungenda fuerint, abſoluere, eiſque Euchariſtiæ, & extremæ vnctionis, & alia ſacramenta eccleſiaſtica miniſtrare, liberè, & licitè valeant, Diœceſanorum locorum, & cuiuſcumque alterius licentia minimè requiſita. *b. fo. 49. Et ſſo. 43 conc. 48.*

Pro monialibus Sanctæ Claræ. Pro ſeruitricibus monialium. Sacramenta.

12 SIxtus Quartus conceſſit, quòd Moniales Sanctæ Claræ primæ regulæ, Collectaneæ nuncupatæ, poſſint abſolui à Miniſtris, ſeu Viſitatoribus, & Confeſſoribus earũ ab omnibus criminibus, pœnis, & cenſuris, etiã ſedi Apoſtolicæ reſeruatis, quoties opus fuerit. *o ſſo. 26. conc. 678.*

Præfata conceſſione poſſunt gaudere Moniales S. Claræ ſecundæ regulæ, ſub obedientia fratrum Minorum degentes, virtute communicationis priuilegiorum, quæ habetur in dictione, *Communicatio priuilegiorum §. 5.* Sed tam quò ad primas, quàm quò ad ſecundas, eſt limitata, reſpectu caſuum reſeruatorum Miniſtris prout habetur in dictione. *Abſolutio extraordinaria quò ad fratres: poſt §. 10.*

Collector.

13 SIxtus Quartus circa literas Clemen. IV. ſuprapoſitas in § 3 quibus conceſſerat Miniſtris, Vicarijs, & Cuſtodibus fratrum minorum, facultatẽ abſoluendi; & diſpenſandi fratres eiuſdem ordinis, niſi talia perpetraſſent, propter quæ eſſent meritò ad eandem Apoſtolicam deſtinandi, declarauit, dummodo vt eſſe ad ſedem Apoſtolicam meritò deſtinandos, hæreticos relapſos, ſchiſmaticos, & qui literas Apoſtolicas falſificaſſent, aut ad infideles prohibita detuliſſent. Sed in reliquis omnibus, etiam ſi moniæ prauitate irretitis, poſſe per illos, quibus inibi conceditur, abſolutionis, & diſpenſationis

Declaratio caſuum reſeruatorum Papæ. Aduerte quod etiam pro relapſis in hæreſim habetur conceſſio infra §. 18.

tionis beneficium, iuxta caſuum exigentiam impartiri *b. fo.* 59. *Et ſſo.* 143 *conc.* 345.

Collector. Aduerte, ac benè nota, quòd iſta conceſſio videtur expiraſſe per mortem concedentis. Et idem de omnibus conceſſionibus, tangentibus prædictum proceſſum Bullæ Cœnæ Domini, cùm quolibet anno ille proceſſus cenſurarum, de nouo promulgetur, cum noua reſeruatione prædictorum caſuum, & cum maximis cenſuris contra abſoluentes, ponendo ibi expreſsè, *Non obſtantibus priuilegijs, &c.* etiam ordinibus: mendicantibus conceſſis, & alijs ſufficientibus derogatorijs. Vnde tempore primi capituli generaliſſimi, conſultus ſuper hoc Reuerendiſſimus Dominus Cardinalis Alexandrinus, qui & Præpoſitus appellatur, reſpondit reuerendo patri bonæ memoriæ fratri Martiali Boulier, qui fuit generalis Vicarius fratrum Minorum ciſmontanorum, dicens, quòd Prælati noſtri non poterant abſoluere fratres ſuos, non ſolùm ab illis quatuor caſibus contentis, ſeu exceptis in mari magno: ſed nec ab aliquo alio in Bulla Cœnæ contento. Et quòd illa conceſſio, vel declaratio Sixti in dicto mari magno potuit valere in vita ſua; quia licet faceret proceſſum quolibet anno, ſemper tamen intendebat excipere fratres (prout ipſe conceſſerat;) niſi in dictis quatuor caſibus. Propterea Reuerendiſſimus Pater Generalis prouideat, vel faciat ipſe cum alijs Generalibus aliorum ordinum, quòd ponatur ſemper in Bulla Cœnæ Domini exceptio religioſorum, quò ad fratres ſuos: vel præcipiat, vt quolibet anno Procurator ordinis, ſeu Commiſſarius curiæ tranſacta die Iouis ſancti, poſt promulgationem cenſurarum, obtineat facultatem abſoluendi ab illis caſibus omnes fratres, & alias perſonas, ſuper quas Prælati noſtri habent auctoritatem, ſcilicet moniales, tertiarios vtriuſq; ſexus, oblatos, famulos, & domeſticos.

Nota.

14 Diſpenſatio. Idem Sixtus conceſſit Prouincialibus, vt poſſint abſoluere omnes fratres ſuos à cenſuris, & ſententijs eccleſiaſticis, ac etiam cum eis diſpenſare, ſecundum tenorem conceſſionis Clementis IV. ſcilicet ſuperius poſitæ §. 7. non obſtante limitatione, ſeu reſtrictione per eundem Sixtum poſtmodum facta: quam idem ſolum ad miniſtrum generalem, & eius vicarios limitauerat, & reſtrinxerat, ſcilicet in Bulla aurea. *b. fo.* 54. *Et ſſo* 50. *conc.* 55.

Collector. Aduertendum eſt circa huiuſmodi conceſſionem, quod prædicta auctoritate non Cuſtodes, niſi eis ſpecialiter committatur à Miniſtris; quia non ſunt nominati in conceſſione. Verùm tamen per communicationē priuilegiorū fratrū Prædicatorum, vbi continetur, quòd Prælati, qui ſunt medij inter Generalē, & Guardianos, poſſint quidquid Prouinciales & Priores poterunt, ſicut antea poterant noſtri Cuſtodes. Et Cuſtodes Hiſpaniæ poſſunt idem per aliam communicationē, ſcilicet congregationis Hiſpaniæ, & Lombardiæ, prout habetur infra in dictione, *Communicatio priuilegiorum.* §. 13. Et idem de Guardianis, ſicut ſupradictū eſt poſt. § 7.

Idem Sixtus ordinauit, quòd fratres Minores obſer. non poſſint abſolui de Caſibus reſeruatis Miniſtris; niſi de licentia Generalis, aut eorundem Miniſtorum, ſeu Vicariorum Prouincialium, non obſtantibus litteris eiuſdē Sixti, ſub quacumq; verborum forma eiſdem fratribus conceſſis cæteriſq; contrarijs quibuſcumq;. *b. fo* 54. *Ex ſſo.* 50. *conc.* 55. 15 Prohibitio. Caſus reſeruati.

Innocentius octauus declarauit, fratres Minores non poſſe, nec debere eligere Confeſſores; nec à caſibus reſeruatis abſolui, vigore Bullæ Cruciatæ; quam ipſe dederat in Hiſpania; niſi de conſenſu, & beneplacito ſuorum Prælatorum Prouincialium, ſeu Generalium, & quòd quæcunq; alia abſolutio, quò ad fratres, irrita ſit & inanis. *b. fo* 56. *Et ſſo* 52. *conc.* 59. 16. Prohibitio Cruciatæ. Collector.

Sciendum eſt, quòd conſimilem reuocationem, ſeu declarationem fecerunt alij Pontifices, qui aliàs dederunt Bullas Cruciatæ; ſed iſtæ reuocationes non ſunt perpetuæ; quia non ſe extendunt ad Bullas Cruciatæ futuras. Et ideò, quandocūq; venerit noua Cruciata, oportet habere nouam reuocationē, ſeu declarationē illius, ad hoc vt fratres nequeāt illa vti, ſi talis Bulla expreſſe extendatur ad fratres min. & habeat ſufficientes non obſtantias, ſeu derogationes. 17. Prælati.

Alexander ſextus declarauit, & decreuit, quòd Generalis, & Prouinciales, ac Guardiani poſſint reſeruare caſus de occultis inter religioſos, & quod abſoluentes à talibus, poſt huiuſmodi reſeruationem, nullam faciunt abſolutionē: & incidunt in pœnā abſoluentium à caſibus nō conceſſis. *b ſſo.* 56. *conc.* 66. *Et ſſo* 3. *conc.* 2. Reſeruatio caſuum.

Collector. Præfata declaratio, ſeu decretum, quò ad Guardianos, non permanet in ſuo vigore: quia in capitulo Generali Aſſiſij celebrato, anno Domini 1526. equens ſtatutum auctoritate Apoſtolica factum eſt.

Statutum Generale. Ordinatur, & mandatur auctoritate Apoſtolica, & totius Capituli Generalis, quòd nullus Guardianus poſſit ſibi reſeruare caſum aliquē; ſed ſolus Miniſter Prouincialis id poterit.

IDEM.

18 *Prælati.* *Hæreſis.* *Caſus reſeruati.*

IDEM Alexander conceſsit Generali, & Prouincialibus, & Cuſtodibus Ordinis Minorum obſeruantiæ vltramontanis, plenariè facultatem, & auctoritatem, vt quoſcunque ſubditos ſuos (fratres videlicet, & moniales ſanctæ Claræ, ac vtriuſque ſexus tertiarios, de pœnitentia nuncupatos) inuenerint in aliquo hæreſis vel apoſtaſiæ crimine lapſos, etiam ſi ſint relapſi, poſsint eos abſoluere; & cum eis diſpenſare; necnon præfatorum relapſorum pœnas à iure inſtitutas commutare, penſatis qualitate, & quantitate, alijſq; debitis circumſtantijs; augendo, aggrauando, vel diminuendo, toties, quoties opus fuerit, & pro vt ſecundum Deum viderint expedire; dummodo talium relapſorum crimina publica, & notoria apud ſæculares non ſint, vt ex hoc ſcandalum oriri poſsit. *o. ſo. 65. Et ſſo 70. conceſ. 164. & ſſo. 100 conceſ.* 379.

Collector.

Aduerte, quòd, quia iſti caſus ſunt de contentis in Bulla Cœnæ Domini, quæ Bulla quolibet anno renouatur, videtur, quòd prædicta conceſsio ſit reuocata, & idem de ſimilibus conceſsionibus. Rationem huius vide ſuprà in hac dictione poſt § 13.

19 *Caſus reſeruati.*

IDEM Alexander conceſsit, vt Generalis, & Prouinciales poſsint abſoluere fratres, qui exiſtentes in ſæculo, incurriſſent cenſuram Eccleſiaſticam, propter delationem lignaminum, ſeu ferramentorum ad partes infidelium. *o. ſſo. 99. conceſ.* 358.

Collector.

Aduerte, quòd cum iſte caſus ſit de proceſſu Cœnæ Domini; prædicta conceſsio videtur expiraſſe, mortuo concedente. Vide ſupra in hac dictione poſt §. 13.

20 *Correctio. Excommunicatio.*

IDEM Alexander ſextus conceſsit, quòd Prælati fratrum Minorum obſeruantiæ poſsint percutere per ſe, & per alium, cauſa correctionis: & quòd non cogantur hoc facere cum propria perſona, etiam ſi neceſsitas non vrgeat. Non obſtante capitulo *Vniuerſitatis, de ſententia excommunicationis. o. ſſo. 70. conc. 175. Et ſſſ. 99. conceſ.* 359.

Collector.

Hæc conceſsio, licèt videatur impertinens huic materiæ, tamen ponitur hic, quia nonnulli arbitrantur, quòd in abſolutionibus publicis apoſtatarum requiratur, quòd Prælatus percutiat manu propria. De quo habetur melior conceſsio infra § 27. & in verbo *correctio §. 15. & 17.*

21 *Cruciata.*

LEo decimus prohibuit, & declarauit, quòd nullus fratrum Minorum regularium obſeruantiæ poſsit accipere Bullas Cruciatæ, ſeu alias Indulgentias generales conceſſas, aut concedendas; vt poſsit vti gratijs ibi contentis (vtpote contra regularia ordinis inſtituta, confiteri quibuſcumque Sacerdotibus, & abſolui à Caſibus reſeruatis; & in diebus ieiuniorum manducare lacticinia, & facere alia, quæ non decent religioſos, tam altæ, & ſtrictæ profeſsionis) niſi ſolum ob aliquam neceſsitatem particularem, pro qua prædictæ obſeruantiæ auctoritas non eſſet conceſſa. Et tunc examinata huiuſmodi neceſsitate à Generali, vel Prouincialibus, aut Cuſtodibus, ac de eorum expreſſa licentia, & in ſcriptis habita. Non obſtantibus Bullis, etiam ſi in eis expreſſè inhibeatur Prælatis ſub cenſuris, ne ſubditos ſuos, à talium Bullarum exceptione, prohibeant, & ſubditis libera facultas eas accipiendi tribuatur; ceteriſque in contrarium facientibus quibuſcunque. *O. ſſſ 60. conceſ.* 178. *Caſus reſeruati.* *Nota.*

Hoc idem prohibuit Pius V fratribus Ordinis Prædicatorum 157. vt refert Paſſerellus in compilatione Priuileg. Sancti Franciſci à Paula fol. 127.

IDEM Leo poſtea prohibuit, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, ne fratres prædicti, aut Moniales S. Claræ, ſeu tertiæ regulæ vtantur vllo modo gratijs, indulgentijs, libertatibus, immunitatibus Bullarū Cruciatæ, ſeu aliarum conſimilium quouis quæſito colore contra obedientiam ordinis, & abſque ſpeciali licentia ſuorum ſuperiorum. *b. ſſo. 48. conceſ.* 144. 22 *Excommunicatio. Cruciata.*

IDEM Leo conceſsit, quòd fratres Prædicatores, & alij fratres, quando ſunt extra conuentum, & non poſſunt habere copiam ſacerdotis, quia non habent ſocium Confeſſorem, poſsint confiteri peccata ſua alteri Religioſo alterius Ordinis, vel Presbytero ſeculari. Et hoc, dummodo fiat ſine fraude, & dicant Prælato ſuo. *o. ſſo. 64. conc.* 301. 23 *De fratribus itinerantibus.*

IDEM Leo in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd excommunicati profiteri volentes aliquē Ordinem fratrum Mendicantium, vbi de intereſſe tertii agetur, abſolui non poſſint, niſi præuia ſatisfactione. *b. ſſſo. 26. conceſsione* 84. 24 *Profeſsio. Excommunicatio.*

IDEM Leo conceſsit Generalibus ſingulorum Ordinum Mendicantium, & eorum Vicarijs, ac etiam illis, quibus ipſi Generales duxerint ſpecialiter committendum, vt poſsint abſoluere ſubditos ſuos reſpectiuè ab omnibus, & ſingulis caſibus, & cenſuris, ſecundum conceſsiones, & declarationes Sixti Quarti, & Iulij Secundi, & aliorum Romanorum Pontificum, non obſtantibus reuocationibus, reſtrictionibus, 25 *Pro omnibus Mendicantibus.*

bus, reſeruationibus, conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, nuper in Lateranen. Concilio, vel alias quomodolibet factis, vel ſi in poſterum fierent. *b. ſſſ. 27. conc. 89.*

26 *Excommunicatio.*

IDEM Leo conceſſit omnibus fratribus Minoribus obſeruantiæ vtriuſq; familiæ, quod Prælati Ordinis, cum aliquem fratrem, propter apoſtaſiam, vel aliam cauſam excommunicant in Capitulo fratrum, vel in communitate, non teneantur proferre ſententiam in ſcriptis, prout in iure, ſub pœna ſuſpenſionis præcipitur proferentibus. *o. ſſſo 93 conc. 291.* Idem conceditur infra in verbo *correctio. §. 15. & 17.*

27 *Correctio.*

IDEM Leo conceſſit, quod quando aliquē fratrem, cauſſa correctionis, vel abſolutionis, oportet verberare; poſſint Prælati noſtri, & eorum Commiſſarii, manu Vicarij, vel cuiuſuis alterius fratris ſubditi, eum verberare, ſeu diſciplinare, non obſtante capitulo *Vniuerſitatis, de ſententia excommunicationis. o ſſſo. 93. conc. 292.*

Collector.

In Supplemento Priuilegiorum reperitur quædam conceſſio in fauorem fratrum confeſſorum, quæ vt poteſt conijci ex alia conceſſione præcedente illam, videtur eſſe Eugenij Quarti: Cuius tenor talis eſt.

28 *Pro ſimplicibus confeſſoribus. Excommunicatio.*

CVm ſæpè boni Religioſi ex charitate, vel Prælatorum obedientia cogantur ad confeſſiones audiendas, & ſint multiplices, & inexplicabiles ſententiæ excommunicationis in corpore iuris; quarum nonnullæ etiā à peritiſſimis ignorantur; ex quo dicti religioſi propter conſcientiæ timorem, dubitant ſe incurriſſe aliquam cenſuram abſoluendo inaduertenter aliquos aliqua excommunicatione innodatos, cuius excommunicationis abſolutio ſuperiori reſeruatur; ideo ne dicti religioſi cogantur contra charitatem, vel Prælatorum obedientiam facere, vel præfatas metuere ſcrupuloſitates; conceditur, quod dicti Religioſi, ſi præfata, vel ſimili cauſſa, inaduertenter incurrerint irregularitatem, vel excommunicationem, poſſunt per eorum idoneos Confeſſores auctoritate Apoſtolica abſolui, & diſpenſari, cum oportuerit. Et quod prædicta vires habeant oraculo viuæ vocis, non obſtante quod non fiat Bulla, vel quibuſcumque alijs contrarijs; niſi ex craſſa, & ſupina ignorantia, cenſuram, vel irregularitatem incurrerint, *o ſſſo 101. conc. 410.*

Diſpenſatio.

Aduerte, quod ſupradictum conceſſit etiam Eugenius IV. cum onere 7. Pſalm. de quo ſupra poſt §. 10. Verum eſt tamen, quod hic conceditur Confeſſori, ſine alia auctoritate Superioris.

SEQVVNTVR ALIQVA, CIRCA *Abſolutiones præfatas, extracta ex priuilegijs aliorum Fratrum Mendicantium, ac etiam non Mendicantium.*

Ex Priuilegijs Fratrum Prædicatorum.

INNOCENTIVS IV. prohibuit, ne fratres quorumcunque Ordinum habentes licentiā generalem, confeſſiones audiendi, habeant aliquam auctoritatem audiendi in confeſſione fratres ordinis Prædicatorum. *b. ſſ 72. conc. 186 Et ſſſ. 115. conc* 508. 29 *Prohibitio.*

GREGORIVS XI. conceſſit magiſtro generali, & ſingulis Prioribus, Prouincialibus, & Conuentualibus, ac Vices eorum gerentibus, vt in Prouincijs, & Conuentibus, ac locis ſibi commiſſis, fratribus eiuſdem ordinis conſtitutis ibidem; necnon & fratribus alijs eiuſdem ordinis, interdùm ad eos declinantibus vndecumq; abſolutione, & diſpenſatione indigentibus, abſolutionis, & diſpenſationis beneficiū poſſint impartiri; ad inſtar conceſſionis, quæ habetur ſupra *§. 7. B. ſſo.* 236 *conc.* 548. 30

BONIFACIVS IX. conceſſit, quod Magiſter Ordinis Prædicatorum, & Priores, aut eorum Vicarij, eorum ſubditos fratres, & ſorores, qui forſan in quoſcumque fratres dicti Ordinis excommunicationis, ſeu aliàs ſententias, vel pœnas, ſine ſcriptis aut aliàs minus ritè promulgauerint; vel manus violentas in alios quoſcunque Clericos, etiam vſque ad ſanguinis effuſionem, & enormem læſionem, iniecerint; dummodo læſio huiuſmodi adeo enormis non exiſtat, quod propterea merito foret ſedes Apoſtolica conſulenda, quoties expedierit, abſoluere, & cum eis ſuper irregularitate, ſi quam, huiuſmodi ſententiis ligati, celebrando diuina, vel miſcendo ſe illis, modo tamen non in contemptum clauium, aut aliàs præmiſſorum occaſione, qualitercumque contraxerint, diſpenſare, eoſque quo ad hoc, in ſtatum priſtinum reſtituere. Et quod ſimiliter poſſunt abſolui dicti Magiſtri, & Priores, ac Vicarij, à Confeſſoribus per eos eligendis. *b. ſſſo. 120 conc.* 542 *&* 543. *Diſpenſatio.* 31 *Excommunicatio.* *Irregularitas.*

Idem BONIFACIVS ſtatuit, quod quicumque habentes generalem licentiam à ſede Apoſto- 32

Apoſtolica,vel aliàs, qualitercumque abſoluẽdi in quibuſcumque caſibus,preter u hoc fratres Ordinis Prædicatorum nequaquam abſoluere poſſint(legatis ſedis Apoſtolicæ de latere miſſis dumtaxat exceptis) vel niſi id eis ſpecialiter, & expreſsè concedatur. *b ſſſ 120. conceſſione quingenteſima quadrageſima octaua.*

33. *particularis, pro regnis Hiſpaniæ.* SIXTVS Quartus conceſſit fratribus Ordinis Prædicatorum Hiſpaniæ, & Lombardiæ Obſeruantibus,vt poſſint abſoluere, & diſpenſare, ſicut poterant ante reſtrictionem Bullæ Aureæ, virtute Priuilegij in Mari Magno contenti. *b. ſſo. 74. conceſſione centeſima nonageſima ſecunda, Et ſſſ 119. conceſſione trecenteſima-trigeſima nona.*

Collector. Sciendum, quòd quia hæc conceſſio non fuit vniuerſalis, ideò virtute communicationis Priuilegiorum, ſolùm poſſunt vti illa fratres Minor. obſeruantiæ, Hiſpaniæ,& Lombardiæ.

34. *Caſus reſeruati.* Idem SIXTVS conceſſit toti Ordini fratrum Prædicatorum,quòd Generales,& Priores Prouinciales,ac eorum Vicarij pro tempore exiſtentes,& ij, quibus ipſi duxerint committendum,habeant eandem abſoluendi facultatem, &diſpenſandi,quam habebant ex Mari magno, ſeu alijs litteris Apoſtolicis ante reſtrictionem Bullæ Aureæ. Priores verò Conuentuum illam ſolummodo auctoritatem habere cenſeantur, quam prius habebant,ex Priuilegijs, & litteris prædeceſſorum eiuſdem Sixti. *b. ſſo. 74. conceſſione centeſima nonageſima tertia. Et ſſo. 119. conceſſione quingenteſima trigeſima octaua, & quingenteſima trigeſima nona.*

35. *Pro fratrib. itinerātibus.* Idem SIXTVS conceſſit Prælatis Ordinis Prædicatorum Regnorum Caſtellæ,& Legionis reformatis,quod poſſint cõcedere fratribus ſuis, vt dum itinerauerint, vel fuerint extra Conuentus ſuos duntaxat,valeant confiteri quibuſcumque ſacerdotibus regularibus,vel ſæcularibus.Et quod ſimiliter poſſint facere ipſi Prælati.B *ſo. 45. Et ſſo. 129. conceſſione ducenteſima octuageſima octaua.*

Ex Priuilegijs fratrum Auguſtinienſium.

36. *Caſus reſeruati.* INNOCENTIVS Octauus ſtatuit,quod fratres Eremitæ ſancti Auguſtini, Congregationis Lombardiæ; abſque ſuorum Superiorum conſenſu,à quibuſcumque Apoſtolicis Pænitentiarijs,& Prælatis,& ſedis Apoſtolicæ Legatis, etiam à latere deputatis,ab eorum peccatis, & caſibus reſeruatis abſolui non poſſint. Nec confeſſionalibus impetratis,aut impetrandis vti, nec etiam ad officia,beneficia, & dignitates valeant aſſumi. *O ſſſ. 79. conceſſione ducenteſima trigeſima ſeptima.*

Ex Priuilegijs fratrum Carmelitarum.

EVGENIVS Quartus conceſſit Generali, & Prouincialibus, ac Prioribus Ordinis Carmelitarum,vt in confeſſionibus audiendis &abſolutionibus impendendis, & pœnitentijs iniungendis, alijſque ſalutem animarum duntaxat concernentibus, exequendis, omnium, & ſingulorum dicti Ordinis fratrum, eandem, & talem poteſtatem,& facultatem habeant; qualem in præmiſſis minores Pœnitentiarij ſedis Apoſtolicæ,ſeu Curiæ Romanæ, ex officio habent, & exercent. *B. ſo. 85. Et ſſo. 169. conceſſione quadringenteſima quinquageſima.* 37. *De auctoritate pænitentiariorum.*

Aduertere, quod huiuſmodi conceſſio ad nihilum videtur poſſe deſeruire, quia ignoratur ad quid ſe extendat facultas, quam habent præfati minores Pœnitentiarii vltra facultatem Diœceſanorum. De hoc tamen in ſumma Antonina, *tertia parte,titulo decimo quarto* ſic dicitur. *Collector.*

Nota, quod Pœnitentiarii minores, in Curia poſſunt abſoluere vndecumque venientes ab omnibus caſibus peccatorum, & ſententiis Epiſcopis reſeruatis. Habent enim auctoritatem quaſi Epiſcopalem in foro Pœnitentiæ, & maiorem, quoad quoſdam Caſus excommunicationum, & diſpenſationum. Summus autem Pœnitentiarius, adhuc habet maiorem in pluribus aliis caſibus excommunicationum, & diſpenſationum. Hæc Antoninus,ſeu Florentinus.

Pro omnibus Mendicantibus.

LEO X. conceſſit, quòd Generales Ordinum Mendicantium, & eorum Vices gerentes, poſſint abſoluere ſuos ſubditos reſpectiuè ab omnibus, & ſingulis caſibus, & cenſuris ſecundum conceſſiones Romanorum Pontificum prædeceſſorum ſuorum, non obſtantibus reſtrictionibus, & reſeruationibus fa- 38.

bus fa-

bus factis in concilio Lateran. *B. ſſſo.27. conc.* 89.

Collector. Reſolutio materiæ abſolutionum. Reſolutio ſummaria conceſſionum ſupraſcriptarum eſt, quòd Miniſtri Generales, & Prouinciales, & illi, quibus ipſi commiſerint, poſſunt abſoluere fratres, & Moniales, ſuæ Obedientiæ ab omni vinculo excommunicationis, & quibuſcumque aliis cenſuris, & ab omnibus peccatis; exceptis dumtaxat contentis in Bulla Cænę Domini, vbi quolibet anno reſeruantur de nouo, vt ſupra poſt. §. 13. dictum eſt. Et ſimiliter abſolui poſſunt ijdem Prælati à Confeſſoribus electis per eos.

Item abſoluere poſſunt Prælati venientes ad ordinem, ſeu Nouitios ab omnibus cenſuris, à iure, vel à iudice, promulgatis generaliter, ſatisfacta tamen parte.

Abſoluere etiam poſſunt Prælati, & Confeſſores. Fratres quoſcumque, Oblatos, Conuerſos, vel Donatos, Familiares, ſeruitores, Officiales, & continuò Commenſales conuentuum, & domorum ab omnibus peccatis præterquam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, & à cenſuris, quas ex ignorantia; vel inaduertentia incurrerunt, & eis eccleſiaſtica Sacramenta, toties, quoties opus fuerit, miniſtrare. Sed hoc in Regnis Caſtellæ tantùm. Per communicationem tamen Priuilegiorum Fratrum non Mendicantium, adduntur ad prædicta, ea, quæ immediatè ſequuntur.

Ex Priuilegijs Monachorum ſancti Benedicti obſeruan.

BENEDICTVS XIII. mandauit, quod abſoluerentur Monachi præſentes, & futuri, ab omnibus ſententijs latis ab homine, in quibus alteri non ſit ſatisfaciendum. O.

39. *Excommunicatio.* MARTINVS V. conceſſit, quod Prior Monaſterij Sancti Benedicti Vallis Oleti, in foro conſcientiæ, poſſit abſoluere Monachos, ab omni excommunicationis ſententia, etiam ſi talis eſſet, quam ipſe Summus Pontifex reſeruare conſueuit. Et

40. *Excommunicati.* cum eis ſuper omni irregularitate, etiam in illis caſibus, in quibus Papa ſibi vicem reſeruat (in morte videlicet, & in membrorum truncatione, & enormi ſanguinis effuſione) valeat diſpenſare, dum tamen aliquid horum trium non ſit notorium, & hoc propter ſcandalum. O.

Diſpenſatio irregularitatum. Supraſcripta conceſſio, licèt primo facta ſit ſoli Priori, ſeu Abbati Monaſterij Sancti Benedicti Vallis Oleti, poſtea tamen extenſa, ſeu communicata fuit omnibus Prioribus, vel Abbatibus aliorum Monaſteriorum, vt habetur in dictione *Communicatio Priuilegiorum, paragrapho trigeſimo quarto.* *Nota. Collector.* Quam conceſſionem ego, qui hoc Opuſculum collegi, vidi ſub ſigillo authentico in præfato Conuentu Vallis Oleti, & inde fideliter extraxi.

Nota. Aduerte tamen qui huiuſmodi conceſſione vti voluerit, quod ad cenſuras, & caſus, qui in Bulla Cænæ Domini continentur, non poteſt ſe extendere; propter rationem ſuprapoſitam in hac dictione, poſt paragraphum decimum tertium.

Collector. Primum dubium. CIRCA conceſſiones ſuperius annotatas, nonnulla dubia occurrunt ſcitu digna, quibus breuiter reſpondebitur hic, prout in famatiſſima vniuerſitate Salmantina à pluribus, & inſignibus iuriſperitis reſponſum eſt.

Reſponſio. PRimum dubium eſt, in quibus Prælatorum ſacri Ordinis minor. regularis obſeruantiæ, ſit hodie poteſtas, & facultas abſoluendi, & diſpenſandi de ijs, videlicet, de quibus per Clementem quartum & Sixtum etiam quartum habetur ſuprà paragrapho ſeptimo & decimo tertio ac decimo quarto.

Et omiſſis multis, quæ hinc inde adduci poſſent, veritas eſt, quod ſolummodo eſt hodie prædicta poteſtas, ſeu facultas in Generalibus, & Prouincialibus, & per communicationem, Cuſtodibus. Non eſt, quia ſic ſonant dicta Priuilegia, quorum tenori, & litteræ eſt ſtandum. Nam licet Sixtus quartus in Bulla aurea: vt habetur. *B. folio ſexageſimo quinto Et ſſo. Centeſimo quadrageſimo octauo, conceſſion. treceenteſima ſexageſima prima,* coarctauerit, ſeu reſtrinxerit prædictam facultatem ad ſolos Generales

eorumque Vicarios & ad illos, quibus ipſi pro tempore duxerint committendum dumtaxat (dico ſemper inter Fratres Regularis obſeruantię) ſed poſtea idem Sixtus, per quoddam Breue, de quo fit mentio ſupra. § 14. conceſsit Prouincialibus Fratrum Obſeruantiæ, vt poſsint abſoluere omnes Fratres ſuos, non obſtante prædicta reſtrictione, ad ſolos Generales facta. Conceſsit etiam præfatus Sixtus Fratribus Obſeruan. Hiſpaniæ, & Lombardiæ, Ordinis Prædicatorum, vt patet ſupra § 33. quod poſsint abſoluere, & diſpenſare, ſicut ante dictam reſtrictionem, ſine aliqua limitatione. Et cum non reperiantur aliæ literæ Apoſtolicæ circa hæc: ideo prædictis eſt ſtandum.

Secundum dubium.

SEcundum dubium eſt, vtrum poteſtas, & facultas huiuſmodi, ſit ordinaria, in prædictis Prælatis, an delegata? Deſeruit autem valdè hoc dubium, ad ſciendum, in quibus caſibus poſſint præfati Prælati ſubdelegare, & in quibus non.

Reſponſio.

Et omiſsis multis, quæ pro, & contra, poſſent adduci; dicitur, quod pro indubitato haberi debet, quod eſt ordinaria, & non delegata. Sed pro ampliori elucidatione huius materiæ, eſt notanda ſequens quæſtio. Quæritur enim à Doctoribus, vtrum iuriſdictio emanãs ex commiſſione perpetua facta à Papa, vel à Principe, vel à Communitate non recognoſcente Superiorem, ſit ordinaria vel delegata? Et dimiſſis altercationibus, reſpondetur, quod eſt ordinaria. Ita tenet gloſſ. & ibi. Bartolus *in l. pluribus ff de Procuratoribus.* Idem tenet alia gloſſ & clarius in *c fin de offi.io Ordinarij*, ibi; *cum conceſſum ſit ei Priuilegium perpetuum.* Ad quod dicitur vnica per Baldum ibi. Item eſt doctrina Bartoli in *l prima, §. Si plures ff de exerci. actione*, in prima colum. Sed clarius, immo clariſſime tenet Baldus in *l. vnica. ff de offic Conſu.* cuius verba ſunt hæc: Nono quęritur; vtrùm commiſſio facit aliquem Ordinarium, ſeu Delegatum? Reſpondeo; ſi eſt commiſſio perpetua, facit Ordinarium; ſi autem temporalis, vtpote, quia dicit reformatio Communis Piſarum, quod præſentes Domini Anciani Piſanæ Ciuitatis poſſint omnia, quæ poteſt totum Commune Piſarum; tunc eſt auctoritas delegata, & non ordinaria. Et ſic, cum commiſſio facta Prouincialibus Fratrum Minorum, vt poſſint abſoluere, & diſpenſare in certis caſibus, ſit perpetua, planè conſtat, quod facit Ordinarios Igitur auctoritas, de qua ſuprà, data Prouincialibus à Papa, eſt ordinaria.

Quæſtio incidentalis.

Reſponſio.

Aduertendum eſt tamen, quod poſſet aliquis obijcere contra ſupradicta, dicens, quod licet beaè probatum ſit, præfatos Pręlatos eſſe Ordinarios, ſi prædicta facultas, & poteſtas eſſet iuriſdictio, ſed cum potius videatur eſſe commiſſum eis arbitrium in huiuſmodi abſolutione, & diſpenſatione, quam iuriſdictio; ſequitur, quod non valeant dici Ordinarij. Ad hoc reſpõdetur, quod dato caſu, quod ſit arbitrium, & non iuriſdictio, adhuc in huiuſmodi arbitrio ſunt Ordinarij, & non delegati. Ita tenet Bartolus ſingulariter in *l. ij ff. de opti. lega. in fin. colum.* ſed longius, & ſingularius in *l. Ambitioſa. ff de decret. ab Ordin. fac.* loquens ſemper in arbitrio; vbi poſt multas diſtinctiones, ponit ſequentia verba: An autem videatur cõceſſum per modum cuiuſdam iuriſdictionis ordinariæ, vel delegatæ? Dico verba ſtatuti, ſeu reformationis concedentis ſtatutum, eſſe diligenter inſpicienda. Si enim hoc cõcedit officio; vt quia dicit illa verba: Ad Officiũ priorum pertineat arbitrium, &c. videtur conceſſum officio. Et tunc priores poterunt vigore ſui officii, ex poteſtate ordinaria. Ponderanda ſunt valde præfata verba Bartoli, quia non dixit, an videatur conceſſa iuriſdictio ordinaria in arbitrio; ſed an videatur conceſſum arbitrium, per modum iuriſdictionis ordinariæ. Ex qua ponderatione colliguntur duo, & ambo ſingularia in propoſito Vnum quod non idem ſunt arbitriũ; & iuriſdictio. Secundum, quòd poteſt concedi arbitrium, ad inſtar iuriſdictionis ordinariæ. Idem tenet Baldus in *l. More ff. de iuriſd. omnium iud. in fin. columnæ.* Et ſic ex omnibus ſupra dictis apparet euidenter, quod auctoritas, de qua ſuprà, eſt ordinaria, & non delegata; cum ſit commiſſa officio, & non perſonæ nominatæ: & quia eſt commiſſio perpetua, & non temporalis, facta à ſupremo Principe Papa, qui in terris non habet ſuperiorem.

Tertium dubium. Vide pro hoc Doctrinam Nauar. in Manuali, ca. 27. num. 45.

TErtium dubium eſt, vtrum Guardiani, quibus Prouinciales committunt authoritatem abſoluendi à caſibus eis reſeruatis, poſſint committere huiuſmodi authoritatem alijs Fratribus? Ad hoc reſpondetur, quod non, niſi quando tales Guardiani eſſent Commiſſarij Prouincialium, cum plenitudine poteſtatis. Ratio huius eſt; quia ſecundum iura, delegatus ab inferiore à Principe, non poteſt ſubdelegare; niſi ſit delegatus ad vniuerſitatem cauſarum, vel niſi hoc ſibi ſpecialiter concedatur, ſecundum Ioan. Andr. per *c. Is cui, de offic. deleg. lib. 6.*

ANNO-

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 1. *notandum, quod Gregorius IX. fol.* 16. *conceſſit nobis, in principio Ordinis, quando nõ habebamus tot Priuilegia, neque tantam auctoritatem habebant noſtri Prælati; tunc, inquam, conceſſit, quod poſſemus beneficium abſolutionis, & diſpenſationis, cùm oportuerit, recipere ab Archiepiſcopis, & Epiſcopis noſtræ Diœceſis, in qua eſſemus. Sed quia iam multum auctoritatis eſt in noſtris Prælatis ſicut & in ipſis Diœceſanis, & adhuc maior quò ad aliqua, & quia per Pontifices ſucceſſores prohibitum eſt nobis abſolui, & diſpenſari per alios, quàm per noſtros Prælatos, vel de eorum licentia, intra, ſeu extra ordinem, vt habetur in eodem Compendio, hoc eodem tit.* § 21. § 22. & § 36. & *tit.* exemptio. §. 5. *Ideò iam parum valet præfatum Priuilegium Gregorij, niſi fortè quando Minorum Prouincialis, aut Generalis concederet licentiam ſuo ſubdito, vt abſolueretur à cenſuris aliquibus, ſeu diſpenſaretur per tales Diœceſanos, vel per alios virtute aliquarum Bullarum potentium abſoluere, aut diſpenſare; vt hoc conceſſit Clemens IIII & Sixtus IIII.* fol. 58. ff. 142. *vt habetur in Compendio, tit.* exemptio § 5. & *Leo X.* fff. 124. fff. 48 & Inn. fff. 79. ff. 264. & *habetur in Compendio, hoc eodem titulo,* Abſolutio ordinaria, quo ad fratres. § 22 § 36. *Dixi notanter* (*fortè*) *quia dubium eſt inter Doctores Canoniſtas, vt patet in Silueſtro, titulo,* Exemptio § 10 & *titulo,* Abſolutio. 5 § 2. &c. & *in alijs Summiſtis, vtrum exempti, quales nos ſumus, poſſimus in caſu ſubijcere nos Ordinarijs, in noſtrum fauorem, vt in caſu præſenti, & licet ſint opiniones in hoc* (*propter quod dixi, ly fortè*) *tamen tam virtute præfati Priuil. Gregor. IX. quàm aliorum ſupra allegatorum, videtur quòd id poſſumus* (*vt dictum eſt*) *de licentia prædictorum Prælatorum noſtrorum & ad hoc etiam facit Priuileg. Eug. IIII. conceſſum Monachis ſancti Benedicti, vt habetur in Compend. tit.* Diſpenſatio. §. 25.

Not. quod Prælati noſtri exempti, habent iuriſdictionẽ quaſi Epiſcopalẽ, vt infra, in verbo. Prælati, dicam.

Quò ad §. 5. *notandum, an Guardiani poſſint ſibi eligere Confeſſorem vbicumque ſint, etiam in Conuentibus aliorum Guardianorum; ſicut & alij Prælati poſſunt per cap.* fin. de pœnitentiis & remiſſionibus, & *an per Cap. Prouinciale vel Generale, vel per Superiores poſſit ab eis tolli hæc licentia, ſeu conceſſio iuris communis? latius dicendum eſt infra tit.* Accedere ad monaſteria. *in fine, ibi videatur, & hic in hoc, fol. ſuper* §. 7 *habetur.*

Quò ad § 7 *quò ad id, quod ibi dicit Collector fo* 3. *quòd præfata auctoritas conceſſa per Clem IIII noſtris Miniſtris. & eorum Commiſſarijs. & Cuſtodibus quò ad abſolutiones, & diſpenſationes* [illegible] *extenditur in Mari magno Prædicatorum, ac Prioribus Conuentualibus, & eorum Vicarijs,* [illegible] *notandum,* [illegible] *fuit hoc per Sixt. IIII. ipſis Prioribus Conuentualibus, & eorum Vicarijs ablatum in Bulla aurea, & poſtea per eumdem Sixtum IIII.* ff. 119. ff 78. *vt habetur in eodem Compendio, titulo* Abſolut. ord. quò ad Fratres, § 34 *hoc fuit aliqualiter, ſed non omnino amplius conceſſum ipſis Prioribus Conuentualibus, eorumque Vicarijs, pro toto ipſorum ordine. Sed tandem poſteà idem Sixt.* ff. 74. & ff. 119. *hoc idem amplificauit, & conceſſit omninò ipſis Prioribus Conuentualibus, & eorum Vicarijs, quòd poſſent abſoluere, & diſpenſare, ſicut poterant virtute Maris magni ſupradicti, ante reſtrictionem Bullæ aureæ. Sed ſolum conceſſit Prioribus Conuentualibus, & eorum Vicarijs Obſeruantiæ Hiſpaniæ, & Lombardiæ, quamuis Collector dicat; quòd regnorum Caſtellæ, & Legionis tantum; ſed vt dixi Obſeruantiæ Hiſpaniæ, & Lombardiæ, id conceſſit Sixt. IIII vt patet* ff. 129 ff. 74 & *in eodem Compendio, hoc eodem tit infra,* § 33. *habetur, niſi fortè pro eodem Collector accipiat Regna Caſtellæ, & Legionis, & Regna Hiſpaniæ, & Lombardiæ; & ego non video rationem ad id. Hoc dixerim, quia virtute communicationis Priuilegij facta per Iulium II. vt habetur tit.* Communicatio priuil. § 13 *ſolùm habent auctoritatem abſoluendi, & diſpenſandi ſecundum Mare magnum, cum Fratribus Guardiani, & Præſidentes noſtrarum domorum Obſeruantiæ Regni Hiſpaniæ, & Lombardiæ, & ibi benè dicit Collector, quòd nomine Vicariorum, ſolùm debent intelligi quò ad nos, Præſidentes noſtrorum Conuentuum propter carentiam Guardiani. vt etiam iterũ idẽ dicit, tit.* Vicarius, § 5.

Item ibidem dicit Collector, quod ſi præfata poteſtas limitetur prædictis Guardianis aut eorum Vicarijs, ſeu Præſidentibus domorum, communicata nobis ex Mari magno Prædicatorum, ſciendum, quod niſi ad hoc habeatur auctoritas Papæ fieri nõ poſſet Sed an ſuperiores Prælati, ſeu Capitula noſtra, habeant hoc ab auctoritate Papæ? dic quod generaliter id non habent, niſi ſpecialiter à Papa habeatur, in caſu, aut quando Capitulum General. celebrandum eſt, aut aliàs; & quò ad reuocandum viuæ vocis oraculo in Cap Gener vel Prouinc vt habetur in Compendio tit. Priuilegia Fratrum, § 26. *vel ſi quis abuteretur tali priuilegio Apoſtolico, quia Generales Min poſſent ſuſpendere illud, quouſque conſulerent Papam, vt habetur in Compendio eodem tit* § 9. *Ex quibus etiam patet noſtrum intentũ quòd ſcilicet ſine auctoritate Papæ nullus poteſt tollere prædictũ Priuilegium, aut conceſſionẽ Papæ, & quia in quolibet ferè Capit General. Ordinis noſtri habetur ſpecialis auctoritas Papæ ad omnia ibi ordinanda; ideo ſtandum eſt ſtatutis prædictorum Capitulorum General niſi expreſſum* [illegible] *& non temerè* [illegible] *Priuileg* [illegible] *circa hoc, &* [illegible]

Ordinis conſuetudini iam præſcriptæ, & approbatæ, niſi vbi de ſpeciali Papæ prohibitione, aut priuilegio in oppoſitum ſufficienter conſtaret.

Quò ad §. 22. notandum quòd idem Leo X. ſſ. 124. *idem prohibuit Auguſtinenſ. quod ſcilicet etiam virtute quarumcumque Bullarum, aut Cruciatarum, nullus Frater ipſius Ordinis poſsit abſolui à cenſuris, ſeu pœnis incurſis, niſi ſecundum ſtatuta & mores, ſeu conſuetudines Ordinis, niſi per ſuos Prælatos, & non per alios quoſcumque, nec extra Ordinem, ſine licentia Mag. Gen. vel Prouinc. eorundem: aliàs eſt irritum, & inane, ſi ſecus fiat, & videatur, an hoc Priuilegium poſsit cõmunicari noſtris Min. Gen. & Prouin. in fauorem eorum noſtræ Obſeruantiæ? & Innoc. XIII.* ſſ. 79. ſſ. 26 *idem prohibuit eiſdem Auguſtinenſ. vt habetur in Compendio, hoc eod. titu. § 39. ſed de his Cruciatis ſeu Bullis latius infra titu.* Cruciata §. 4. & 5.

Quò ad §. 28 vbi Collector dicit, quod Eug. IV. cõceſsit prædictam facultatem Confeſſoribus, de qua ibi loquitur, cum onere dicendi Septem Pſalmos pænitentiales. &c quamuis non allegauerit tales Confeſſores ad petendum licentiam à ſuis Superioribus, tu dic, quod vt patet ſſ. 102 *Dominus Eugen. IV. non impoſuit tale onus 7. Pſalmorum ipſis Confeſſoribus, quamuis impoſuerit alijs Fratribus, ad gaudendum alijs gratijs conceſsis ab eod. vt habetur in prædicto Compendio eod. tit. § 10. Ideò ſine tali onere, & ſine alia licentia poſſunt præfati Confeſſores vti tali facultate, de qua agit Eugenius IV.*

Quò ad §. 36. vide etiam ea quæ ſupra §. 22. annotata ſunt.

Quò ad § 37 notandum, quòd Sixt. IV. fo. 98 *littera K in primo libro Ordinis, tract. 2. declarauit, & etiam extendit hanc conceſsionem Eugenij, quò ad omnes vtriuſque ſexus eiuſdem Ordinis Carmelitarum Profeſſores.*

Quò ad § 38 vbi Collector reſoluendo dicit, quòd noſtri Miniſtri Gen. & Prouinc. & illi, quibus ipſi commiſerint, poſſunt abſoluere & diſpenſare ſecundum Mare magnum, &c. Adde & tu, quod Cuſtodes id poſſunt, vt expreſsè habetur in Mari magno, & per communicationem fratrum Prædicatorum, vt dicit idem Collector infra poſt §. 40 in 1. dubio. Adde, quòd & noſtri Guardiani, & Præſidentes domorum, ſeu Conuentuum noſtrorum, id ſimiliter poſſunt in partibus Hiſpaniæ, & Lombardiæ in noſtra obſeruantia, vt ſupra dictum eſt ſup. § 7 niſi per prælatos auctoritate Apoſtolica, id prohibeatur, vel niſi oppoſitum habeat conſuetudo legitimè approbata.

Quò ad § 40. vide etiam aliam conceſsionem Eug. IV. factam eiſdem Monachis Sancti Benedicti, in compendio tit. Diſpenſatio § 25 fo. 54.

Quò ad primum dubium, quòd Collector fol. 6 penult, vbi dicit, quod poteſtas abſoluendi, & diſpenſandi eſt in Generalibus, & Prouincialibus, & Cuſtod. Adde & tu, quòd etiam eſt in Guardianis, & Præſidentibus domorum noſtræ obſeruantiæ, Hiſpaniæ, & Lombardiæ, ſecundum formam Maris magni Ordinis Prædicatorũ, per eorum communicationem: vt etiam ait Collector in fine eiuſdem primi dubij, & vt ſupra latius notatum eſt, in § 7. ibi vide.

Quò ad ſecundum dubium, quod Collector fol. 6 pertractat, vide ſi vis, in ſupplemento ſſ. 1 *&c. vbi latius id tractatur, à quo Collector ſumpſit breuiter, & in ſententia.*

Quo ad dubium tertiũ, fol 7. Vbi quærit, an Guardianus, cui Prouincialis committit ſuos caſus, poſsit alteri committere. &c Notandum, vltra ea, quæ ibi à Collectore dicuntur, & bene, quòd in tab. 10 Vic. Gen. in 1. lib. ordinis in 3. tract. fol 228. *habetur ſic. Inſtituitur, quòd vniuerſi Confeſſores Monialium, familiæ noſtræ habeant, præſenti decreto ſemper actiuè auctoritatem Prælatorum, ſuper moniales in foro conſcientiæ, quò ad cauſſas, & ſententias. Habeant ſimiliter Guardiani & eorum Vicarij in abſentia ipſorum Guardianorum, hæc ibi. Et paulo inferius in ſequenti tab. 21 Vic. Gen.* fol. 229 *ſic habetur. Declaratur, quòd illa clauſula in tab. Ca. Gen. Albienſ. præcedentis inſerta, ſcilicet, quòd Guardiani, & eorum Vicarij habeant auctoritatem Prælatorum, in foro conſcientiæ, &c ſic debet intelligi, quòd ſcilicet auctoritas per Patrem Prouincialem conceſſa Guardianis remaneat ſemper penes eorum Vicarios, ſeu Vicariorum Vicarios, ipſis Guardianis ſuum Conuentum, pro ſuis negotijs exeuntibus, hæc ibi. De quo nos latius egimus in ſupradicto tractatu Medulla fratrum Min. cap 7. q. 2. ibi videat, qui volet ampliorem declarationem ſuper his.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Ex Priuilegijs Congregationis S. Hieronymi Feſulani.

EVGENIVS IV. *Conceſsit omnibus & ſingulis omnium, & ſingulorum locorum eorundem præſentibus, & futuris fratribus ſeu eremitis loci S. Hieronymi Feſulani, vt quilibet ex eis in Sacerdotio duntaxat conſtitutus, ipſorum & cuiuslibet eorum confeſsiones audire, ac pro commiſsis (dummodo talia non fuerint, propter quæ Sedes Apoſtolica ſit merito conſulẽda) debitam abſolutionem impendere & ſalutarem pænitentiam iniungere valeat.*

Alexander VI eiſdem conceſsit, vt quoſcumque fratres profeſſos, & non profeſſos, etiam laicos & conuerſos cohabitantes in domibus ordinis prædicti in confeſsionibus audire, & eos ab omnibus, & ſingulis peccatis, & delictis (non tamen Sedi Apoſtolicæ reſeruatis) toties quoties opus fuerit in forma Eccleſiæ conſueta abſoluere, & ſa-

& ſalutarem pænitētiam pro modo culpæ iniungere liberè, & licitè valeant.

Pro itinerantibus.

Eugenius IV. conceßit eiſdem, vt cum in itinere fuerint conſtituti, tunc eligēdi per eoſdem Presbyteri, eccleſiaſtica ſacramenta illis abſq; parochiani iuris præiudicio miniſtrare valeant. Et quod ipſi confeſſores cum omnibus, & ſingulis fratrib. dictæ ſocietatis ſuper irregularitate per ipſos quomodo. vel ex quauis cauſſa contracta, vt diuinis officijs, & obſequio Miſſæ intereſſe valeant, diſpēſare, & infamiæ maculam ſiue notam abolere poßint.

Ex Priuilegiis Fratum Minimorum.

IVLIVS II. in eorum Mari magno conceßit, vt Fratres à Confeſſoribus per eos electis, poßint abſolui ab omnibus Caſibus Epiſcopis reſeruatis.

Vt autem nullus Fratrum putet ex his licere ſibi eligere Confeſſorem, & ab eo ad ſuum libitum abſolui, notentur verba, quæ in Correctorio fratrum Minimorum, in eodem Priuilegio reperiuntur, quæ ſunt iſta: Præterea caueatur, ne fratrum huius Ordinis confeßiones audiat quis Sacerdotum, abſque licentia, vel permißione Correctoris generalis, aut alicuius Vigilum, vel Prouincialium, aut ſuorum Viceſgerentium. & infra: Omnes etiam Presbyteri in hoc Ordine Minimorum expreßè profeßi pro Confeſſoribus approbentur per aliquem eiuſdem Ordinis Superiorum, Prælatorum, vel ſuorum Viceſgerentium. Ipſi verò pro confeſſoribus taliter approbati, alios eiuſdem Ordinis fratres profeſſos, quoties opus fuerit, poterunt abſoluere ab omnibus Caſibus huic Ordini conceßis, & permißis &c. vt in lib. Priuilegiorum Vſus maris habetur fol. 219. & 231.

Vſus maris. Nota.

Et Nota quòd hic nulla ſit mentio de licentia petenda à Superioribus per ipſos fratres confiteri volentes & indiſtinctè loquitur, etiam de omnibus, vel ſint illius familiæ, vel hoſpites, confiteri volentibus. Quòd deſeruit pro ſequenti doctrina poſita in § 5 & 7.

Ex Priuilegijs eorum, qui Miniſtri infirmorum appellantur.

Abſolutio ab excommunicat. Diſpenſatio in irregularitate. Diſpēſatio in natalibus.

G*Reg. XIV. in anno 1591. ſupradictorum Religionem approbans; inter alia conceßit, pro tempore exiſtenti Præfecto generali, vt per ſe, vel per alios à ſe deputatos, omnes & ſingulos eiuſdem Congregationis ſibi ſubditos, ab omnibus & ſingulis eorum peccatis ante, vel poſt ingreſſum in dictam Congregationem per eos commißis, nec non à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijsque cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine (non tamen nominatim) quomodolibet latis, & irregularitatibus, ex quacunque cauſſa contractis præterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, ac membrorum mutilationis) in foro conſcientiæ tantùm abſoluere, nec non cum eis, ſi opus fuerit, etiam cū rehabilitatione, & abſterſione inhabilitatis, ac infamiæ macula diſpenſare poßit. Ac etiam conceßit ipſi præfecto, & ſocijs, vel inferioribus Prælatis de ipſius tamen Præfecti generalis licentia, vt cum eiuſdem Congregationis perſonis, defectū natalium, ex quouis nefario coitu prouenientem, patientibus poſtquam in dicta Congregatione vota emiſerint, diſpenſare poßint; vt defectu huiuſmodi non obſtante ad quoſcumque ſacros, etiam presbyteratus ordines promoueri, & in illis miniſtrare; necnon, ad quaſcumque dignitates, adminiſtrationes, & officia dictæ Congregationis eligi, & aſſumi, illaque gerere & exercere valeant, vt habetur in Bulla originali penes illos reſeruata.*

In § 5 & 7.

Circa conceßiones ſupra poſitas Cle. IV in § 5 & 7. vltra ea, quæ ibi à Collectore, & Corduba ſunt annotata, eſt aliud notandum quòd ſi quis habeat auctoritatem abſoluendi à caſibus reſeruatis actiuè; ſi hoc habet à Generali, poteſt ea vti cum omnibus fratribus Ordinis, cū omnes ſint ſui ſubditi, & ſi à Prouinciali, cū fratribus tantùm illius Prouinciæ, & etiam cum hoſpitibus ad illam venientibus, vt infra § 30.

Secus autem eſt de iure communi, vt in c. ſi Epiſcopus, de pœn. & remiſſ. li. 6. vbi habetur quod nullus poſſit conſuetudine introduci quod aliquis præter ſui Superioris licentiam Confeſſorem ſibi eligere valeat, vt infra § 9.

Et ſi habet auctoritatem paßiuam, vt poßit ipſe abſolui, poterit confiteri, cum quouis Ordinis Confeſſore; ſiue ſit ei auctoritas iſta conceſſa à Generali, ſiue à Prouinciali, cum multi Summi Pontif. noſtræ Religioni conceſſerint, vt fratres poßint de materia peccati mortalis confiteri cum quouis Ordinis Sacerdote, etſi à ſuis Prælatis licentiam non petant, Proinde habens auctoritatem hanc paßiuam, poterit ſine dubio à quouis Ordinis Sacerdote abſolui; cum omnes pro fratribus ſint idonei. Verum tamen in aliquibus Prouincijs, ac etiam inter nos Capuccinos exſtat laudabilis conſuetudo, quòd fratres hoſpites à Prælatis ſe confitendi licentiam petāt. licèt non ſit neceſſaria, quando hoſpites ſunt Prælati, vt dicit Corduba infra, in verbo, Accedere ad Monaſteria mon. *in fin. Et hoc debet multum notari; quia ſecundum ius commune videbatur dicendum contrarium. Nam cùm Prouincialis dignitas comparetur dignitati Epiſcopali, videtur etiam quòd ipſa Prouincia comparetur Epiſcopatui. Vnde, ſicut quis vnius Epiſcopatus confiteri non poteſt de materia peccati mortalis cum alio Sacerdote in alio Epiſcopatu approbato, niſi priuilegium aliquod eſſet in contrarium; ita pariter dicendum videbatur, vt fratres de vna Prouincia confiteri minimè paſſint cum Sacerdotibus alterius Prouinciæ licèt eiuſdem Ordinis.*

In § 8. Percutientes fratres alterius Religionis.

Quò ad diſpoſitionem illam Bonifacij VIII. poſitam in § 8. quòd Religioſus manus violentas inijciens in clericum debeat. abſolui ab Epiſcopo: eſt ſciendum, quòd tam iſta, quàm illa alia diſpoſito. c. cū illicrum de ſent. excom. qua cauetur, quòd ſi percußit fratrem alterius Religionis, abſoluatur per Prælatum percußi; & illa multa iura, quæ à ſummiſtis ponuntur circa abſolutiones fratrum, hodie nō procedunt, propter noſtra priuilegia.

uilegia, quæ à proprijs ſuperioribus noſtris poſſe abſolui concedunt.

Percutiens excommunicatum inci dit in cenſuram.

Sed poſſet circa hoc oriri dubiũ, quando aliquis frater percuteret alterum fratrem excommunicatum, an excommunicationem incideret? & licèt hinc inde ſint opiniones, cùm aliqui velint, quòd non per cap. excommunicatorum. 23. d. 5. & glo. in c. ſi quis deinceps 17. q. 4 *dicat illud non eſſe verum, tamen hæc eſt communis opinio, quòd iſte percutiens excommunicatum incurrit excommunicationem: & ratio eſt, quia excommunicatus retinet ordinem, ratione cuius inducta eſt immunitas, ideóque durante cauſſa durat effectus.*

Superior percutiens an poſſit abſolui à ſubdito ſuo

Sed ſi ſuccederet, quod ſuperior aliquis percuteret: an ipſe poſſet abſolui à ſubdito ſuo, quem eligit in confeſſorem: & non eſt dubium, quòd poſſit ſecundum priuilegia: ſed dubium eſt, quando in aliquo Conuentu ſunt duo fratres Sacerdotes, vnus Superior, & alter ſubditus & ſe ad inuicem percutiunt. An alter alterum abſoluere poſſit? Et in hoc quid ſentiant iura, dicam.

Frater excom. an poſſit alterum excommunicatum abſoluere.

Excommunicatus minori excommunicatione poteſt abſoluere alium excommunicatum eadem excommunicatione, ſcilicet, minori. c. duobus de ſent. excõmun. *Excommunicatus autem maiori excommunicatione, non poteſt alium excommunicatum eadem excommunicatione, ſcilicet, maiori abſoluere* c. audiuimus 24. q. 1.

Sed quia iſta intelligũtur de iure ordinario, ideò Tabiena, in verbo, Abſolutio 2. § 6. *credit; quòd in neceſſitate poteſt excommunicatus alterum excommunicatum abſoluere, & ratio eſt: quia neceſſitas non habet legem, ac probat à maiori, quia ſi excommunicatus in caſu neceſſitatis poteſt abſoluere à peccatis, à fortiori poterit ab excommunicatione.*

Vnde concludendo dicerem, quòd licet diſpoſitio illa cap. ſi quis ſuadente Diabolo 17. q. 4. *circa percuſſores clericorum, & monachorum liget multos comprehenſos ſub appellatione monachorum, vt ſunt Religioſi profeſſi Religionis approbatæ, conuerſi omnes, ſeu oblati* cap. cum illorum; & cap. non dubium, de ſentent. excommunicat. *& omnes moniales, & conuerſæ, & conuerſi earum,* c. de monialibus, extra de ſentent. excommunicat. *& Nouitij, & ſorores tertij ordinis, viuentes in congregatione, & profitentes tria vota. & alij per Summiſtas notati: Tamen de abſolutione eſt notandum, quòd abſolutio illius Canonis quantum regulariter ſpectet ad Pontificem, quando percuſſio eſt violenta; & cum illis circumſtantijs poſitis à Nauar. in declaratione illius Canonis, in Manuali* cap. 27. numer. 76 cum ſequentibus, *ac alijs Doctoribus Summiſtis; tamẽ quò ad perſonas religioſas non ſolum ex Priuilegio, ſed etiam de iure communi, ſpectat ad eorum Superiores, vt*

Nauar.

habetur in cap. Monachi, & cap. cum illorum, de ſententia excommunicationis, extra.

In § 9. Nauar.

Quò ad illud, quod per eundem Bonifacium VIII. in hoc § 9 *diſponitur, eſt notanda doctrina Nauar. cap.* 27. *numer* 261. *vbi habetur, quòd Epiſcopus concedendo caſus ſuos, ſiue ſibi reſeruatos, non videtur concedere abſolutionem à cenſuris ſibi reſeruatis, cum à diuerſis non fiat illatio: & aliud eſt peccatum reſeruatum Epiſcopo, & aliud cenſura reſeruata: nam aliqua ſunt peccata annexam cenſuram non habentia, quæ ſunt Epiſcopo reſeruata: & etiam ſunt cenſuræ aliquæ illi reſeruatæ, peccatis, ob quæ illæ dantur, ei non reſeruatis: nec etiam concedendo abſolutionem à ſuis caſibus & cenſuris, videtur concedere abſolutionem, ac diſpenſationem votorum aut irregularitatum, à quibus ipſe poteſt abſoluere, & diſpenſare; quia nec ſunt Caſus, nec Cenſuræ ipſi reſeruatæ. & ita ex illis non infertur ad hæc, neque è contra Arg.* l. papinianus ff. de minoribus, & cap. ad audientiam de decim.

Item Epiſcopus concedendo alicui omnem ſuam facultatem, & auctoritatem ad confeſſionem audiendam, & auditos abſoluendum, non videtur concedere Caſus ſibi reſeruatos, iure communi, aut ſuo particulari, aut cõſuetudine generali, vel ſpeciali; oppoſitum tamen credit ipſe Nauar quando concedit omnes ſuos caſus: quia iuxta communem conſuetudinem, quæ attendi debet, per caſus, peccata illi reſeruata intelliguntur. & etiam quãdo concedit omnem ſuam facultatem, excepto tali Caſu reſeruato.

Et dum hic dicitur, quòd nulla conſuetudine poſſit introduci, quòd aliquis præter ſui Superioris licentiam, Confeſſorem ſibi eligere valeat, eſt ſciendum, quod hoc intelligitur de ſubditis, non autem de Prælatis, vt ſunt Guardiani, Priores, Prouinciales, &c. Iſti enim etiam ſi fuerint hoſpites in alieno loco, poſſunt ſibi Confeſſorem eligere abſque illius loci Superioris licentia, vt videre eſt infra in addit. Cordubæ. in verbo, Accedere ad monaſteria Monial. *in fine illius additionis. Et an talis facultas Prælatis conceſſa poſſit tolli per capitulum, vel per ſtatuta Ordinis, vide ibidem in Corduba, & in addit. ad § 7 tit.* Abſolutio ordinaria quò ad fratres.

In § 11

Circa id, quod in hoc § 11. diſponitur de abſolutionis Sacramento, & aliorum adminiſtratione Seruitricibus Monialium eſt aduertendum, quòd hodie, ad hoc vt locum habeat, oportet, vt illæ ſint eiuſdem Regulæ profeſſæ, & intra clauſuram maneant actualiter in Monialium ſeruitijs, prout etiam fuit ordinatum de Tertiarijs per Concil. Lateranen. relatum in Conſt. 17. Leon X. Et in Conc. Trid. ſeſſ. 24. c. 11 de reform. vbi tractatur pari modo de ſeruitoribus Regularium. Et licet antiquitus eſſet forſitan permiſſum ſeruitricibus ipſis, extra Clauſtra Monialium fore, & in ſuis domibus habitare, nunc tamen eſt eis omninò prohibitum, & in clauſuras Monialium

intrare,

intrare; ac nec exemptionibus ipſarum Monialium gaudere per Concil. Trid. ac aliorum Pontific. conſtitut. Ideo circa iſtas, Confeſſores Monialium ſint cauti in miniſtrando eis Sacramenta maximè Pœnitentiæ, & videant ſi ſint approbati ab Ordinario, nec nè & à quibus ſic eas poſſint abſoluere, cum non aliam ſuper illas habeant auctoritatem, ſiue facultatem, quam ſuper puras alias ſæculares haberent.

In §. 13. *Pro eo quòd in §. 13 aduertit Collector, eſt ſciendum, quòd ſecundum Nauar in Manuali.* cap. 27. num. 275. *nullus præter Papam ſine eius cõmiſſione ſpeciali poteſt abſoluere ab hæreſi, & cenſura ei annexa, etiam occultiſſima; quia eam Papa ſibi reſeruat in Bulla Cenæ, quamuis Concil. Trid. ſeſſ. 24. c. 6. de Reform. concedat Epiſcopo, vt per ſemetipſum, in ſuo Epiſcopatu poſſit abſoluere ſubditos ſuos, ab occulta hæreſi: & poſſit etiam contendi, quòd non ſit derogatum, quo ad hoc, illi per Bullam Cenæ: quia Greg. XIII. & Pius V. adeò id expreſſè declarauerunt, vt etiam Summo Pœnitentiario negauerint illam facultatem, niſi cum certis modificationibus: adeò vt ipſe Nauar. dicat moueri ad credendũ, quòd nec virtute Iubilæi, nec Bullæ Cruciatæ, in quibus non datur ſpecialis facultas abſoluendi ab hæreſi, poterit quis abſolui ab ea; licèt expreſſè detur facultas abſoluendi à Caſibus Bullæ Cenæ: quod probare nititur, & auctoritate, & ratione, pro vt ibi eſt videre. Et quamuis in hoc multa eſſet opinionum varietas, ſi per Bullam, ſcilicet Cruciatæ, poterat quis ab hæreſi abſolui; in anno tamen 1584. fuit omnis dubietas ſublata, cum fuerit Bullæ Cruciatæ adiectum (excepta hæreſi) pro vt ſic refert auctor expoſitionis dictæ Bullæ, §. 11. nu. 71. quamuis contrarium ipſe defendat, in eo quod dicitur, Epiſcopi auctoritatem, à Conc. Trid. ei traditam, in Bulla Cruciata, ſuſpendi & quod ideò non poſſit abſoluere ab hæreſi occulta, vt iam dicam in alia noſtra annotatione, in verbo* Cruciata, *quando tractabo,* An Priuilegia Mendicantium ſuſpendantur, nec nè per Iubilęum pleniſſimũ, & per Bullã Cruciatæ.

Pater Emanuel, 2.

Eſt ſciendum inſuper, quod Dominis Inquiſitoribus Hiſpaniarum, talis facultas ab hæreſi abſoluendi tàm in foro conſcientiæ, quàm iudiciali, & ſuis etiam Vicarijs eſt conceſſa, vt teſtatur Pater Camillus Campegio *Generalis Inquiſitor Mantuæ, vt refert ibidem ſupradictus auctor expoſit.* Bullæ.

In § 17. Circa *diſpoſitionem illam Alex. V. in § 17. relatam de reſeruatione Caſuum, eſt primò aduertendum, quod tempore Martini V. iam fuerunt in Religione taxati, & ordinati Caſus Miniſtris Ordinis Minorum reſeruati, & ab ipſo Martino V. confirmati, vt cum Regula apparent impreſſi.*

Deinde eſt pariter aduertendum, quòd nunc per S. D. N. Clem. VIII. *tum quo ad iſtam, tum etiam quo ad illam Alex. V. diſpoſitionem, aliud eſt ordinatum per Decretum infraſcripti tenoris.*

Decretum S. D. N. Clementis VIII ſuper caſuum reſeruatione ab omnibus Regularium Superioribus obſeruandum.

Sanctiſſ. D. N. qui iam pridem accuratè perpendit, ac reipſa comperit; quod reſeruatio facultatis abſoluendi Religioſos pœnitentes à quibuſdam peccatis grauioribus, niſi Superiores admodum prudenter ac moderatè illa vtantur, nonnullos infirmiores, qui interdum Superiori ſuo conſcientiæ maculas detegere formidant, adducere poſſet in æternæ damnationis periculum, & ſpiritualis remedij diſperationem: ideò, vt huic malo ſua Sanctitas opportunè proſpiceret, decreuit, vt nemo Regularium Superiorum peccatorum abſolutiones ſibi reſeruet, exceptis ijs, quæ ſequuntur aut omnibus, aut eorum aliquibus, prout ſubditorum vtilitati expedire, prudenter in Domino iudicauerint.

1 *Veneficia, incantationes & ſortilegia.*

2 *Apoſtaſia à Religione, ſiue habitu dimiſſo, ſiue retento, quando eò peruenerit vt extra ſepta Monaſterij, ſeu Conuentus fiat egreſſio.*

3 *Nocturna, ac furtiua è Monaſterio ſeu Conuentu egreſſio, etiam non animo apoſtatandi facta.*

4 *Proprietas contra vota Paupertatis, quæ ſit peccatum mortale,*

5 *Lapſus carnis voluntarius opere conſummatus.*

6 *Occiſio, aut vulneratio, ſeu grauis percuſſio cuiuſcumque perſonæ.*

7 *Malitioſum impedimentum, aut retardatio, aut apertio literarum à ſuperioribus ad inferiores & ab inferioribus ad ſuperiores.*

8 *Iuramentum falſum in iudicio regulari, ſeu legitimo.*

9 *Procuratio, auxilium, ſeu conſilium, ad abortum faciendum poſt animatum fœtum, etiam effectu non ſecuto.*

10. *Falſificatio manus, aut ſigilli, officialium Monaſterij, aut Conuentus.* *Etiam Generalis & prouincialis.*

11 *Furtum de reb. Monaſterij ſeu Conuentus in ea quantitate quæ ſit peccatum mortale*

¶ Hoc fuit à Pontifice declaratum debere intelligi, etiã m de rebus particularibus, ad alicuius fratris particularis vſum conceſſis; Et Nauar. in Summa, reſtrinxit huiuſmodi materiam peccati mortalis, ad duos carolenos.

Si quod aliud præterea peccatum graue pro Religionis conſeruatione, aut pro cõſcientiæ puritate reſeruandum iudicabitur, id non aliter fiat, quàm generali capituli in toto ordine, aut prouincialis in prouincia matura diſcuſſione, & conſenſu.

Non liceat Superioribus Regularium, ſubditorum confeſſiones audire, niſi quando peccatum aliquod reſeruatum admiſerint; aut ipſimet ſubditi ſponte, aut proprio motu, id ab eis petierint.

Superiores, in ſingulis domibus, deputent duos, tres, aut plures confeſſarios pro ſubditorum numero maiori vel minori, ijq; ſint docti, prudentes, ac charitate præditi, qui à non reſeruatis eos abſoluant; & quibus etiam reſeruatorum abſolutio committatur: quando caſus occurrerit, in quo eam debere committi ipſe in primis confeſſarius iudicauerit.

Tam Superiores pro tempore exiſtentes, quàm confeſſarij qui poſtea ad ſuperioritatis gradum fuerint promoti, caueant diligentiſſimè, ne ea notitia, quam de aliorum peccatis in confeſsione habuerunt, ad exteriorem gubernationem vtantur.

Licebit tamen Superioribus, determinare pœnitentias graues quibuſdam peccatis, etiam non reſeruatis, à confeſſarijs imponendas quæ ſubditos, ab huiuſmodi perpetrandis cohibere poſſint. Atq; ita per quoſcunq; Regularium Superiores, quicunq; illi ſint, obſeruari mandauit. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac cuiuſuis Concilij, etiam generalis Decretis, necnon conſuetudinibus, & ab immemorabili ſemper obſeruatis, aut regulis in generalibus, ſeu prouincialibus capitulis editis ſtatutis, & conſtitutionibus etiam Apoſtolica auctoritate confirmatis, priuilegijs, indultis, & conceſſionibus quibuſcunque, quorum tenores, hic pro expreſsis haberi voluit, cæteriſq; in contrarium facientibus quibuſcunque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, die 26. Maij. 1583.

Andreas Sorbolongus Secretarius Viſitationum.

ET ſic conſequenter ex taxatione iſtorum caſuum, moderata, ac reſtricta videtur remanere, diſpoſitio ſupradicta Pap. Alex. VI. cùm facultas reſeruandi alios Caſus à ſupradictis, non amplius ad Miniſtros Prouinciales, ſeu alios Prælatos tantùm ſpectet: ſed in Capitulis generalibus, ſeu Prouincialibus, cum conſenſu Patrum Vocalium, ibi pro electione facienda conuenientium fiat reſeruatio, vt ex ſupra proximè dictis verbis Pontificis apparet, quando dicitur, Sed ſi quid aliud prætercà, &c.

Et tunc (prout ab eodem Pontifice fuit nobis facta declaratio) in prædictis Capitulis poterunt reſeruari alij caſus à ſupradictis, etiam eiuſdem materiæ ſupradictorum caſuum, vt putà in materia lapſus carnis, reſeruare etiam tactus impudicos, &c. ſupradictis tamen caſibus ſemper firmiter manentibus, & in nullo mutatis.

Abſoluendi autem facultatem à ſupradictis caſibus, ad illos Prælatos pertinere etiam declarauit, ad quos prius ante huius Decreti publicationem ſpectabat, vt putà in noſtra Congregatione Capuccinorum ſunt Prouinciales, niſi tamen aliud Confeſſori aſſignato (vt in Bulla) videbitur expediens, petere, ſcilicet facultatem à Prouinciali aliquem abſoluendi, ei priùs narrata cauſſa pro qua ad id petendum mouetur, vna cum Caſu occurrenti, ſaluo tamen ſemper ſigillo Confeſsionis. Et hæc pro nunc ſufficiãt pro huiuſmodi materia Caſuum reſeruatorum, infrà enim in verbo Caſus reſeruati plura alia dicemus.

In §. 21.

Eſt ſciendum, quòd eadem prohibitio fuit facta à Pio V. Fratribus Ordinis Prædicatorum anno. 1571. ſcilicet, vt non poſſint abſolui pro vt habetur in Breui ſupracitato, in § 2. his verbis: Huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, talem Confeſſionem Cruciatæ ſanctæ, & aliorum indultorum particularium, quãtum ad prædictum articulum eligendi confeſſorem, & abſoluendi à caſibus reſeruatis, cum fratribus, & ſororibus Monialibus totius Ordinis, prædicti, locũ minimè habere, nec cenſeri, ſed noſtræ intentionis exiſtere, quòd ijdem fratres, & Moniales, quantum ad Sacramentum pœnitentiæ ſeu confeſsionis adminiſtrationem diſpoſitioni ſuorum Prælatorum ſubiecti ſint, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuò declaramus.

Vt refert Paſſarellus in compilatione Priuilegiorum Sancti Franciſci à Paula fol. 127.

De licentia tamen ſuorum Superiorum, poſſent fratres, & ſorores vti gratijs & facultatibus dictarum Bullarum, aliàs non, pro vt hic Leo dicit.

Et nota id quod infra dicit Collector, in verbo, Abſolutio extraordinaria quò ad fratres. § 10. ibi, vt fratribus, &c.

Circa autem illud, quod à Collectore hic dicitur in 3 dubio, quòd ſcilicet Guardiani, quibus Prouinciales committunt auctoritatem abſoluendi à Caſibus reſeruatis, non poſſint illã alijs cõmittere, &c. Eſt ſciendum, quòd Nauarr. in Manual. c. 27 num. 45. ait, quòd ſimplex miniſterium abſoluendi, poteſt vtique delegari, etiam à Delegato Ordinarij, & à Subdelagato Delegati Papæ, quamuis non poſsint delegare ſuas iuriſdictiones, quarum ratione id eis competit. Hæc Nauar. ibi.

AB-

ABSOLVTIO EXTRAORDINARIA QVO AD FRATRES.

Collector. ¶ *Sequitur ſecundum principale, pertinens ad abſolutionem fratrum extraordinariam, quæ ſcilicet poteſt eis impendi certis, ac determinatis diebus.*

1 EVGENIVS Quartus conceſſit fratribus Minoribus de Obſeru. vt poſſint abſolui per Confeſſorem ab eis electum, de ſuorum licentia Superiorum, ſemel tantum ab omnibus cēſuris, & pœnis: excepto falſificationis literarū Apoſtolic. crimine. o fo.61. Et ffo.64. cōc.84. *Caſus reſeruati Papæ.*

Collector. ¶ Circa huiuſmodi Conceſſionem, vide ea, quæ poſita ſunt ſupra in dictione, Abſolutio ordinaria, quoad fratres poſt §.11.

2. *Pro mortis articulo, etiam pro nouitijs.* ¶ IDEM Eugenius conceſſit omnibus fratribus Minoribus, ac etiam Nouitijs, in religione perſeuerare volentibus, quatenus poſſint eligere Confeſſorem idoneum, qui auctoritate Apoſtolica, abſoluat eos in articulo mortis, ab omnibus peccatis, & cenſuris eccleſiaſticis, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, ſiue ex alia quacumque cauſa prouenientibus, & plenariam omnium peccatorum indulgentiam largiatur. Quam indulgentiam prædicti fratres conſequantur, etiamſi prędictum Confeſſorem eligere nō potuerint, ſeu obliti fuerint; dūmodo moriantur in ſtatu gratiæ, o fo.61. Et ffo.64 conce.77. *Indulgentia plenaria*

3. *Pro profeſſis fratrib. Pro nouitijs. Pro oblatis. Abſolutio plenaria pro ſemel in vita. Cenſura.* ¶ IDEM Eugenius conceſſit fratribus Min. de Obſer. Prouinciarum Regni Caſtellæ, quatenus ſinguli Prælati dicti Ordinis, quocumq; nomine cenſeantur, & confeſſores per ipſos Prælatos deputati, vel pro tempore deputandi, ſingulorum conuentuum, locorum, domorum, & Eremitoriorum huiuſmodi, ſemel tantúmodo abſoluere poſſint omnes & ſingulos fratres profeſſos, conuerſos, atque nouitios, habentes propoſitum profitendi, necnon perpetuò donatos, oblatos, præſentes, & futuros ipſorum conuentuum, locorum, domorum, & Eremitoriorum huiuſmodi, ab omnibus, & ſingulis ſuis peccatis, exceſſibus, & delictis, etiam quantumcunque enormibus: & à quacumque ſimonia, incuria, vel alias vbicumque ante, & poſt ingreſſum Religionis commiſſis; necnon à quibuſcumque excommunicationum, ſuſpenſionum, & interdicti alijſque eccleſiaſticis cenſuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, Apoſtolica, vel Sedis Apoſtolicæ Legatorum, delegatorum, vel ſubdelegatorum, ordinaria vel alia quauis auctoritate, etiam per Synodales, aut Prouinciales, aut Generalium Conciliorum conſtitutiones, & quoſcunque proceſſus Apoſtolicos, & quaſcumque extrauag. vel iuxta ipſius Ordinis regularia inſtituta, quomodolibet promulgatis in genere, vel in ſpecie, ſi quas incurrerint ante, & poſt ingreſſum Religionis etiam ſi talia ſint, propter quæ Apoſtolica Sedes ſpecialiter, & expreſsè ſit meritò conſulenda. *Diſpenſatio pro ſemel in vita.* Necnon, cum ſingulis ſupradictis, ſuper quibuſcumque irregularitatibus, & inhabilitatibus, quouis modo contractis, in omnibus, in ſingulis etiam Sedi prædictæ ſpecialiter, & expreſsè reſeruatis (bigamiæ, homicidij voluntarij, mutilationis membri, caſibus dumtaxat exceptis) ſemel ſimiliter poſſint diſpenſare, ac eos habilitáre, vt non promoti ad omnes Sacros ordines, & miſſarum celebrationem promoueri poſſint, & ipſi promoti in eiſdem miniſtrare valeant. Et quod ad quaſcumque dignitates, adminiſtrationes, & officia dicti Ordinis (etiam ſi curā habeant animarum) recipi illiſque præfici, & aſſumi, Apoſtolica auctoritate valeant, & poſſint. Et voluit, quòd ſi prædictas cenſuras, vel earum aliquam, ignoranter, vel inaduertenter incurri contigerit, à talibus, Prælati, & Confeſſores ſupradicti, quoties opus fuerit, & opportunum, abſoluere, ac ſuper irregularitate, vel irregularitatibus, ex talibus cenſuris, poſtea celebrando, vel prædicando, vel diuinis ſe immiſcend, vel aliàs contracta, vel contractis, quoties opus fuerit, vt ſimiliter diſpenſare auctoritate prædicta valeant, miſericorditer de gratia ſpeciali conceſſit. o. fo.61. Et ffo 64. conce.85. *Promotio ad Ordines Sacros, & officia Ordinis.*

¶ Aduerte, quod ad gaudendum ſupraſcripta conceſſione, oportet dicere ſemel 7. Pſal. ſingulis ſeptimanis vnius anni, prout latè ponitur infra poſt. § ſequens. *Collector.*

¶ IDEM Eugenius conceſſit omnibus, & ſingulis ſupradictis, præſentibis & futuris, Prælatis, & Subditis, profeſſis, conuerſis, & cum propoſito profitendi nouitijs, in ſinceritate fidei, & vnitate Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, & obedientia ſuæ Sanctitatis, ſuorumq; ſucceſſorum Romanorum Pontificum, canonicè intrantium exiſtentibus, quod eis quicumque Presbyteri ſæculares, vel Regulares, perpetuis temporibus, omnium peccatorum ſuorum, de quibus in genere, vel in ſpecie corde contriti, & ore confeſſi fuerint, & ēt de oblitis indulgentiam, & remiſſionem in mortis articulo, auctoritate Apoſtolica, liberè & licitè concedere valeant: ita etiam, quod ſi in illo reputato mortis articulo, nō deceſſerint, ſemper indulgentia prædicta intelligatur reſeruati ad verum mortis articulum. Sed ne (quòd abſit) propter huiuſmodi gratiam reddantur procliuiores ad illicita in poſterum commit- 4. *Particularis pro Regnis Caſtellæ. Indul plen. in mortis articulo.*

committenda, voluit, quod, ſi ex confidentia huiuſmodi, aliqua forſan committant; ad talia, prædicta indulgentia, nullatenus ſuffragetur.

Aduerte ad conditionē hic appoſitam.

¶ Voluit etiam idem dominus Papa, quòd ſingulis prædictorum, qui ſufficientis litteraturæ fuerint, per vnum annum à tempore, quo conceſſione huiuſmodi gaudere voluerint, ſingulis ſeptimanis (impedimento ceſſante legitimo) ſemel Septem Pſalmos Pœnitentiales, cum Litania, recitent, ſiue legant; alij verò, non ſufficienter litterati alias orationes (iuxta Confeſſorum ſuorum arbitrium, prout animarum ſuarum ſaluti viſum fuerit expedire) dicere teneantur. Et quod ſi forſan impedimento detenti, in dictis ſeptimanis & anno, orationes prædictas commodè dicere non potuerint, vel ex inaduertentia, aut obliuione omiſerint, ex tunc in alia ſeptimana ſequentis anni, ſupplere teneantur. *o.fo.62.Et ſſo.65.conce.86.*

Collector.

¶ Sciendum, quòd ſupraſcriptam conceſſionem Eugenij, extendit poſteà Pius ſecundus ad totam familiam, de quo habetur tranſumptū, licèt non impreſſum. Sed iſta conceſſione communiter nō vtūtur fratres; quia nolunt laborare in dicendis 7 Pſal. ex eo quod credunt, quod quidquid in ea continetur, poſteà fuit ſine tali onere conceſſum. Item eſt aduertendum, quòd licèt hoc committatur quibuſcumque Prælatis ordinis, tamen iam eſt declaratum, non intelligi de Caſibus reſeruatis Miniſtris; vt patet infrà poſt §. 10. & quòd intelligitur pro cenſuris contractis, ex ignorantia, vel inaduertentia, de quibus toties, quoties poſſunt abſolui, &c. Et tamen non poſſunt etiam in hoc vti hac gratia ſine licentia Superiorum. Vnum tamen ſingulare continetur in iſta conceſſione. ſ. quod

Nota.

Indulgentia plenaria de articulo mortis, ſemper intelligatur reſeruata pro vero articulo, quòd eſt magni effectus, & nullibi in noſtris Priuilegijs reperitur ſic conceſſum. Aduertendum eſt inſuper, quod pro tribus, non alibi fortè repertis, deberet quilibet frater laborare pannum, in dicendis 7 Pſal. vt poſſet vti iſta facultate. Primò, vt à quolibet Confeſſore, deputato per Prælatum poſſet abſolui à cenſuris ignoranter, vel inaduertenter incurſis, & diſpenſari in irregularitatibus, propter ipſas incurſis, vel contractis. Secundò, vt poſſet abſolui, quantum ad ſemel, ab excommunicatione in ſpecie, ſcilicet, vt ego intelligo, & videtur intelligendum, nominatim à Papa, vel eius auctoritate, non tamen reſeruata; quia de nominatim, neſcio vbi habeamus auctoritatem abſoluendi, niſi hic. Tertiò, quia vt ſupradixi, hæc indulgētia plenaria reſeruatur ad verum articulum mortis. Et poteſt addi quartum, ſcilicet, quòd Indulgentia plenaria habeat locum in oblitis, & in confeſſis in genere, quia quando hoc non exprimitur, ſunt multæ opiniones; vtrum ſubintelligantur, vel non.

Abſolutiones ple. pro ſemel in vita & in mortis articulo.

Diſpenſatio

SIXTVS IV. conceſſit omnibus fratribus Mino. De Obſer. præſentibus, & futuris, tam profeſſis, quàm nouitijs, (qui tamen habent propoſitum profitendi) nec non ſororibus S. Claræ, & Tertiariis vtriuſque ſexus, & famulis, & ſeruitoribus prædictorum omnium, vt quilibet eorum poſſit ſemel eligere Confeſſorem de huiuſmodi Obſeruantia, qui audita eius Confeſſione, pœnitentiam ſalutarem iniungendo abſoluat eos ab omnibus criminibus, exceſſibus, & cenſuris Eccleſiaſticis, & diſpenſet cum eis in omnibus irregularitatibus, ſi quas fortè contraxerint (homicidio voluntario, & mutilatione membri ſemper exceptis) & ei remiſſionē generalem, & plenariam omnium peccatorum impartiri valeat. Et quòd hoc idem poſſit in mortis articulo. *o.fo. 64. & ſſo.68.conc.131. & ſſſo. 46. conc. 341.* vbi ponitur in forma propria ſupplicationis; & excipitur irregularitas ex bigamia proueniens.

Collector.

¶ ADVERTE circa hanc conceſſionem, quòd licèt Sixtus non excipiat in ea irregularitatem ex bigamia prouenientem; tamen pro excepta debet ſemper haberi: quia eſt grauior reliquis ad diſpenſandum. Et quia in alia conceſſione infra poſita in dictione, *Diſpenſatio* §12. illam excepit expreſsè: & quia fortè illa facta fuit poſt iſtam: licèt hoc non conſtet; quia non habent datas. Vtrum tamen aliter ſit iudicandum, prudens lector aduertat.

¶ Aduertendum eſt etiam, quòd iam pluries declaratum eſt, ſcilicet, quòd à Caſibus reſeruatis Miniſtris non poteſt aliquis abſolui, ſine eorum licentia, & minus à cenſuris, Auctoritate Apoſtolica, poſtea latis, & reſeruatis.

6 Abſolut. plen. pro ſemel in vita & in mortis articulo. Etiam pro nouitijs.

¶ IDEM Sixtus conceſſit omnibus, & ſingulis Prædicatorum, & Minor. Ordinum Profeſſoribus, qui tunc erant, & qui pro tempore perpetuò erunt: vt Confeſſor idoneus eorumdem Ordinum, quem quilibet pro ſe, de ſui ſuperioris licentia, duxerit eligendum, eorumdem confeſſione diligenter audita, pro commiſſis per eos exceſſibus, & peccatis, ſemel in vita, in forma confeſſionalis per ipſum edita, & in mortis articulo plenariam abſolutionem, & peccatorum huiuſmodi remiſſionem impertire valeat, etiam ſi ante factam eorumdem Ordinum profeſſio-

ſeſſionem eos decedere contigerit. *B fo. 65. Et ffo 148. conceſ 360.*

Collector. 7

¶ Aduerte, quòd iſtud intelligitur, ſub forma confeſſionalis per ipſum edita, in qua, vt credo, reſeruabantur caſus Sixtinæ, quæ incipit, *Et ſi Dominici gregis*. Et habetur in ſumma, infra in dictione, *Excommunicatio. 2.* notabili.

Quartuor abſolutiones plenariæ Diſpẽſatio.

LEO X. conceſſit licentiam, & facultatem omnibus Monialibus ſanctæ Claræ, & ancillis Beatæ Virginis, vt quater in anno poſſint ſe à ſuis Superioribus, ſiue Confeſſoribus, aut alijs fratribus de Ordine fratrum Minor. per Superiores deputatis facere abſolui ab omnibus peccatis ſuis qualitercumque commiſſis. Ac ſimiliter abſolui, vel potiùs diſpenſari ab omnibus, & ſingulis votis (exceptis ſubſtantialibus emiſſis in earum profeſſione) quæ ſolent fœminea leuitate pro qualibet minima neceſſitate emitti. Ita tamen, quod nulli ipſarum hæc gratia ſuffragetur, ſi cõfiſę de ipſa aliquid attentarent committere, quod oculos Diuinæ Maieſtatis, earum violando profeſſionem, offenderet. Et inſuper placuit ſuæ Sanctitati, de benignitate Apoſtolicæ pietatis concedere facultatem earum Confeſſoribus de licentia Prælatorum, eaſdem audientibus, quòd ea plenitudine eas abſoluant & illi ſtatui innocentiæ reſtituant, quomodo Sanctitas ſua faceret, ſi ipſamet in cõfeſſione auſcultaret peccata. Et quod poſthac eadem auctoritate Apoſtolica omnibus, & ſingulis ſanctam benedictionem impartiantur, nomine Sanctitatis ſuæ. *o. fffo. 93 conc. 190.*

Benedictio Papalis. Collector,

¶ Vide prope finem huius dictionis, ſeu Capituli, qualiter præfatæ abſolutiones debeant fieri.

¶ IDEM Leo conceſſit Monialibus ſanctæ Claræ, ſub cura fratrum Minorum obſeru. exiſtentibus, vt in omnibus ſolemnitatibus Domini Sabaoth, & Virginis Mariæ, ac omnium Sanctorum, & ſancti Patris noſtri Franciſci, & Sanctæ Claræ poſſint Confeſſores earum in abſolutionibus ſuarum Confeſſionum eas plenariè abſoluere, & pœnitentiam ſalutarem iniungere *B fffo. 42. conce. 132.*

Abſolutiones plen. pro multis feſtiuitatibus. Collector.

¶ Circa hanc abſolutionem vide quę ponuntur prope finem huius dictionis, ſeu Capituli.

Abſolutiones plen. pro multis feſtiuit. & alijs diebus.

¶ Idem Leo conceſſit ancillis, & ſororibus Ordinis B. Mariæ Virginis, ſub regimine fratrum Min. Obſer. exiſtentibus, vt in omnibus ſolemnitatibus Domini Sabaoth Beatę Marię Virginis, & Petri, & Pauli, & ſancti Franc ſci, omniũque Sanctorum, atq; per totam maiorem hebdomadam, Confeſſores earum, quicunq; fuerint, ſiue ordinariè à Prælatis deputati, ſiue aliter (dummodo eas audiant de conſenſu ſuorum Prælatorum) poſſint in abſolutionibus earum de peccatis ſuis eas plenariè abſoluere, ac pœnitentiam ſalutarem iniungere. Quo verò ad fratres, prius ſuorum Superiorum, & eorum curam gerentium licentia, & aſſenſu habitis. *B. fffo. 43. conce. 137.*

¶ Circa hanc conceſſionem vide infra prope finem huius dictionis, vel Capituli. 10

Abſolutio plenar. pro die Sanctæ Catharinæ. Collector. Reſolutio.

¶ IDEM Leo finaliter conceſſit fratribus Min. regul. Obſer. quòd ſemel in quolibet anno vltra alias indulgentias, quas à Sede Apoſtolica habent, poſſint plenariè abſolui, & indulgentiã plenariam conſequi in feſto Sanctæ Catharinæ Virginis, & martyris. *fffo. 94 conce. 219.*

¶ Pro huiuſmodi abſolutione, vide prope finem huius dictionis.

¶ Epilogatio, ſeu reſolutio conceſſionũ ſupra poſitarum eſt quòd fratres Minores, & Moniales ſanctæ Clarę, ac tertij Ordinis poſſunt abſolui ab omnibus peccatis, & cenſuris plenariè ſemel in vita, & in mortis articulo. Item quater in anno, diebus, quibus maluerint, & in feſtis Domini Sabaoth, & Beatæ Virginis, omniumque Sanctorum, & Apoſtolorũ Petri, & Pauli, ac Sancti Franciſci, ſanctæ Claræ, ſanctæ Catharinæ, & per totam maiorem hebdomadam; de conſenſu tamen ſuorum Prælatorum. ¶ Qualiter autem intelligatur præfata abſolutio plenaria, & quorum Prælatorum requiratur licentia, ſeu conſenſus declaratur in ſequentibus, quæ bene notare oportet.

Collector.

QVIA Circa huiuſmodi abſolutiones plenarias, à Leone X. conceſſas, nonnulli fratres decipiuntur, credendo, quod poſsint eis vti abſque licentia ſuorum Superiorum: aduertendum eſt, quòd in omnibus ipſis (vltima dumtaxat excepta) ſemper poſitum eſt à Summo Pontifice, quòd ſolum poſsint fratres, ſeu Moniales, ſic plenariè abſolui à Prælatis ſuis, vel à Confeſſoribus per eos deputatis, ſeu de licentia eorumdem. Sed ad omnem ambiguitatem circa hoc tollendam, quod, ſcilicet, abſque licentia Superiorum, & non quorumcumq; ſed ſaltem Prouincialium, non poteſt quis præfatis abſolutionibus plenarijs gaudere, quo ad Caſus reſeruatos. Notãda eſt, ac mẽti cõmẽdãda quędã clauſula in tabula congregationis generalis Burdegalenſis poſita tenoris ſubſequentis:

Statutum Capituli generalis circa abſolutiones caſuum reſeruatorũ.

VT fratribus iuxta regulæ puritatem, maior recipiendi Sacramentum pœnitentiæ tribuatur occaſio, Reuerendiſsimus Pater Miniſter generalis, tam quo ad fratres, quàm quò-

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ad moniales, reuocat omnes gratias, facultates, confeſſionalia, & indulgentias, & quaslibet literas, ſub quacumque verborum forma, etiam à Sede Apoſtolica cõceſſas, ſiue vigore Bullę Cruciatæ, vel fabricæ ſancti Petri de vrbe aut quarumlibet Confraternitatum, in quantum ſunt in pręiudicium caſuum Miniſtris reſeruatorum: declarando eſſe contra Sanctiſſimi Domini Papæ voluntatem, tam fratres, quàm ſorores vti præfatis gratijs, quòad confeſſiones faciendas de Caſibus prædictis, aut contra inſtituta Ordinis abſque licentia præfati Reuerendiſſimi Miniſtri generalis, aut Prouincialium Miniſtrorũ, quouis modo ſit; etiam irritum eſſe, & inane quidquid alias fuit attentatum. Et hoc vigore cuiuſdam Breuis præmiſſorum declaratorij, ab Alexandro Papa olim conceſſi, & Breuis ſpecialis Leonis decimi, Reuerendiſſimo Patri Miniſtro generali miſſi, & in hoc Capitulo publicati.

Collector. ¶ INSVPER circa prædictas abſolutiones plenarias à Leone decimo conceſſas, eſt aduertendum, an huiuſmodi abſolutiones ſe extendant ad cenſuras excommunicationum, vel irregularitatum, aut caſuum reſeruatorum Papæ, quia de eis non fit aliqua mentio in litera Conceſſionum. Et an etiam ſe extendant ad remiſſionem pœnæ debitæ pro peccatis, in præſenti, aut in purgatorio, ſunt opiniones. Nam aliqui dicunt, quod ſic, ad omnia ſupradicta, cùm ſit Priuilegium Principis, quod latiſſimè eſt interpretandum; maximè cum hoc verba patiantur. Alij in dubium vertunt nonnullis rationibus moti. Mihi ſecurius videtur nõ præcipitare ſententiam, ſed diſputationi relinquere: & quòd quando aliquis vult vti in dictis diebus prædicta conceſſione, dicat Confeſſor poſt communẽ abſolutionem à peccatis. *Et etiam abſoluo te plenariè.* Et valeat quantum valere poſſit.

¶ Item eſt aduertendum, quòd, ſicut patet ex dictis, & ex litera ipſarum abſolutionum, ipſæ non ſunt vniformes, ſeu æquales; & ideo, nõ eodem modo debet impendi abſolutio, quãdocũque occurrũt dies, in quibus cõceſſæ ſunt. Quapropter, ne in hoc aliqui minus docti decipiantur, operæpretium viſum eſt in calce huius Sũmarij diuerſas abſolutiones breues, & compendioſas iuxta diuerſitatem huiuſmodi conceſſionum ſuperaddere.

¶ Forma abſolutionis pro quatuor vicibus, in quibus poteſt quis abſolui, diebus, quibus maluerit, quolibet anno, prout dictũ eſt ſupra §. 7.

AVCTORITATE tibi conceſſa, & mihi commiſſa, ego te abſoluo, ſic plenariè, & illi ſtatui innocentię reſtituo, quomodo Sanctitas Domini noſtri Papæ faceret, ſi ipſemet in confeſſione tua peccata auſcultaret. Et eadem auctoritate Apoſtolica, tibi ſanctam benedictionẽ Papalem impartior. In nomine Patris & Filij, &c.

¶ Forma abſolutionis, pro omnibus alijs vicibus, in quibus poteſt impendi abſolutio plenaria, vt habetur ſupra in §. 8 & 9.

AVCTORITATE tibi conceſſa, & mihi commiſſa ego te abſoluo plenariè ab omnibus peccatis tuis, in quantum prędicta auctoritas ſe extendere poteſt. In nomine Patris, &c. *Forma abſolutionis plenariæ.*

¶ Forma abſolutionis pro abſolutione, quæ impendi poteſt, in feſto Sanctæ Catharinę, quia differt ab omnib. ſupradictis vt patet ſupra §. 10.

AVCTORITATE tibi conceſſa, & mihi commiſſa, ego te abſoluo plenariè ab omnibus peccatis tuis, inquantum huiuſmodi auctoritas ſe extendere poteſt, & concedo tibi Indulgentiam plenariam omnium peccatorum tuorum: In nomine Patris, &c.

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti obſeruantium.*

BENEDICTVS xiij. conceſſit Monachis pro articulo mortis, plenariam indulgentiam, ſeu abſolutionem, & quod, ſi infirmarentur, & crederentur morituri; putà quia viderentur agonizare; & abſoluti plenariè, iterum conualeſcerent, quòd iterum, & in mortis articulo valerent abſolui. 11

¶ *Ex Priuilegijs monachorum Carthuſienſium.*

SIXTVS IIII. conceſſit, quod fratres, ſeu Monachi Carthuſienſium poſſint eligere cõfeſſorem idoneum dicti Ordinis ſolummodo, qui eos, ſemel in anno, in feſtiuitate Natiuitatis B. Mariæ Virginis, ab omnibus, & ſingulis peccatis ſuis, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, plenariè abſoluere valeat in perpetuum. 12

¶ *Ex Priuilegijs fratrum ordinis S. Hieronymi.*

NICOLAVS V. conceſſit, quod gratia, quam habet Ordo ſancti Hieronymi, vt fratres poſſint abſolui plenariè, intelligatur etiam de peccatis, quecumque tempore confeſſis, licèt tunc non confiteantur.

ANNOTATIO CORDVBÆ. 13

QVOAD §. 9. *vbi Collector dicit, quòd non poſſunt fratres vti præfatis conceſſionibus Leonis X, quòad abſolutiones plenarias ſine licentia ſuorum Prælatorum &c. Notandum, quòd quoad lucrandum Indulgentias, & ſimiliter quòad abſolutiones à cenſuris ſecundum quòd conceditur, quòad hoc, in ipſis Priuilegijs, ſaltem in foro conſcientia*

ſcientiæ bene poſſunt fratres vti præfatis conceſſionibus ſine licentia ſuorum Prælatorum,non autem quò ad abſolutionem à Caſib. reſeruatis in Ordine Mino. Prouincialib. quia declarauit Reuerendiſſimus P.F Franciſcus de Angelis Miniſter Generalis in Capitulo prouinciali Prouinciæ Caſtellæ Toleti celebrato,anno Domini 1524 me præſente, quod ſic erat intelligenda Bulla,ſeu conceſsio præfata: & quòad hoc vltimum de Caſib.reſeruatis, idem expreſsè ibidem dicit Collector, ponens aliam declarationem cuiuſdam Cap.gen.de quo latius infra tit. Cruciata dicendum eſt, ibi videatur. Videatur alia conceſsio Sixti IV.facta Confeſſoribus,Monialiũ pro intrantibus Monaſteria Monialium,ſine dolo, vt habetur ſſſf.96. conceſſione 33. & habetur in Compendio,titul.Abſolutio, quòad ſæculares 2. § 9.& infra annotatur ibidem.

CAPVCCINI ADDITIO, ET ANNOTATIO.

¶ Ex Priuilegijs Congregationis S. Hieronymi Feſulani.

EVGENIVS III.Conceſsit,quòd Confeſſor idoneus,quem fratres tunc præſentes, & futuri de voluntate eorum Præpoſiti Prioris ſeu Patris eorum pro tempore exiſtentis, & eorum quilibet duceret eligendum ipſorum confeſsionibus diligenter auditis eos, ſi id humiliter petierint ab omnib.excommunicationis ſuſpenſionis, & interdicti, alijsq; ſententijs, cenſuris & pœnis eccleſiaſticis, ſi quas à iure vel ab homine promulgatis incurrerint,ſemel dumtaxat abſoluere, & ſuper irregularitate,ſi quam dictis ſententijs,vel eorum aliqua forſan ligati miſſas & alia diuina officia celebrando,aut illis ſe immiſcẽdo,ſeu alias quouis modo incurrerint (bigamia,homicidij,& mutilationis membri dumtaxat exceptis) ita quòd etiã in omnibus ſacris ordinibus per eos ſuſceptis,miniſtrare, & ſi ad illos promoti non fuerint,quod ad ipſos promoueri,& in illis miniſtrare liberè,& licitè valeãt: diſpenſare poſſet. *Diſpẽſatio.*

Not. 2. Aduertat tamen qui his gaudere voluerit, quod additur,nempe, Dum tamen & quamdiu vixerint in obſeruantia regulari.

In § 3. Modus hactenus obſeruatus à Capuccinis in receptione Nouitiorũ. QVOAD §.3 eſt ſciendum à nobis Capuccinis obſeruatum fuiſſe in receptione nouitiorum, prius quam habitu induantur vt eis,omnia impedimenta,Sedi Apoſtolicæ reſeruata,notificarentur,& maximè quæ in Bulla Cenæ Domini, & ſi in aliquo illorum reperirentur incurriſſe pro abſolutione mitterentur; ſed ſi poſt ſuſceptum habitum de aliquo illorum recordarentur,tunc à Magiſtro nouitiorum iuxta Ordinis Priuilegia abſoluerentur,dummodo non reperirentur eſſe de numero illorum criminoſis impedimentis irretitorum, quos Sixtus V. in ſua Bulla edita anno 1587.cõtra criminoſos, prohibuit, recipi ad Religionem,vt ſunt illegitimi, criminoſi, & reddendis rationibus obnoxij,licèt, quòad illegitimos ſit à Greg.XIIII.poſtea reuocata,vt infra dicemus,in verbo,Nouitius: & ita hactenus fuit ſẽper obſeruatum ex mente ſummorum Pontificum, qui pro tempore fuerunt: & ita Patribus noſtris obſeruandum eſſe declararunt: & præcipuè Sixtus V. Sed nunc retulit mihi R.P.F Bonauentura à Monte Regali Ordinis noſtri Procurator,quòd à Sanctitate præſentis Pontificis Clementis VIII viua vocis oraculo,aliter in hoc obſeruandum eſſe,fuit ei ordinatum,videlicet: Quòd quandocumque Nouitius aliquis reperiatur ſic,vt ſupra,impeditus,ante profeſsionem,mittatur ad quos ſpectat eius præſentatio;non obſtante quòd habitum recepiſſet, & ita obſeruari,iam eſt per totam Congregationem mandatum.Sed quid faciendum quando ij,qui veniunt ad Religionem,vouiſſent aliam ingredi? Vide infra in verbo Nouitius,in noſtra Annotatione part.3. de Nouitiorum abſolutione, & in verbo Votum, in prin. *P.F.Bonauẽtura à Mõte Regali. Modus obſeruandi in recept.nouit.*

Quantum autem ad formulas illas abſolutionum,quas ponit ſupra Collector in fine huius verbi volui eis iſtas alias ſubnectere,quæ ſolent etiam præſenti tempore,à pluribus obſeruari; vt ea quiſque vti poſsit,quam ſibi maluerit.

¶ Hæc eſt forma abſolutionis abſtracta de formulario Domini Papæ pro habentibus Indulgentiam plenariam à pœna & culpa *Forma abſolutionis plenariæ in articulo mortis.*

Primo dicat infirmus ſi poteſt, Confiteor Deo omnipotenti, totum. Si vero non poteſt dicat alius eius nomine Poſtea Confeſſor, cui fuit generaliter, vel ſpecialiter confeſſus,dicat: Miſereatur tui omnipotens Deus: Conſequenter ſubiungat, & dicat abſolutionem.

Abſolutio plenaria à pœna, & culpa.

AVctoritate Dei,& Beatorum Apoſtolorum Petri,& Pauli,& Sanctæ Romanæ Eccleſiæ tibi conceſſa, mihiq; in hac parte commiſſa, ego te abſoluo ab omni ſententia excommunicationis maioris vel minoris,ſi quam incurriſti; & reſtituo te vnitati fidelium, & Sanctis Sacramentis Eccleſiæ. Item eadem auctoritate abſoluo te ab omnibus peccatis tuis, & à trangreſsione Regulæ,& ſtatutorũ. Item auctoritate Dei,& Beatorum Apoſtolorum Petri,& Pauli,& Sanctæ Romanæ Eccleſiæ,& etiam Domini noſtri Papæ N. ſummi

ſummi Pont. mihi in hac parte commiſſa, in quantum claues ſanctæ Eccleſiæ ſe extendunt, ſi iſta vice morieris: abſoluo te ab omnibus pœnis tibi in Purgatorio debitis propter culpas, & offenſas, quas contra Deum, animam tuam, & proximum tuum commiſiſti, & quantum mihi permittitur, reſtituo te illi innocentiæ in qua eras, quando baptizatus fuiſti. Si verò iſta vice non morieris, reſeruo tibi plenariam Indulgentiam conceſſam à Domino Papa pro vltimo articulo mortis tuæ, vt in ea conceſſione præfata Indulgentiæ Domini noſtri Papæ continetur In nomine Pa†tris, & Fi†lij & Spi†ritus Sancti. Amen.

¶ Hæc eſt forma abſoluendi, quæ abſoluit ab omni caſu, etiam pertinente ad Papam, & datur Fratribus in agone exiſtentibus, auctoritate Priuilegiorum Ordinis.

Formalia pleniſſima.

Dominus noſter Ieſus Chriſtus per merita ſuæ ſacratiſſimæ paſſionis, te abſoluat, & gratiam ſuam tibi infundat. & ego auctoritate ipſius, & Beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli, & ſummorum Pontif. mihi in hac parte commiſſa, & tibi conceſſa, abſoluo, te ab omni vinculo excommunicationis maioris, vel minoris, vel ſententia ſuſpenſionis, & interdicti; & diſpenſo tecum in omni irregularitate, ſi quam contraxiſti, & reſtituo te vnioni, & participationi fidelium; necnon ſanctis Sacramentis Eccleſiæ. Eadem auctoritate ego abſoluo te ab omni tranſgreſsione votorum tui Ordinis & Statutorum papalium, generalium, prouincialium, cuſtodialium, localium, & ſynodalium quorumcumque. Eadem auctoritate abſoluo te ab omni diuino officio male perſoluto, horis indebitè tranſpoſitis, vel dimiſsis Item eadem auctoritate ego abſoluo te ab omnibus peccatis tuis, quibus contra Deum fragilitate humana, ignorantia, vel malitia deliquiſti, concedens tibi remiſſionem, & indulgentiam plenariam omnium peccatorum tuorum confeſſorum & cunctorum, de quibus etiam non recordaris, aut oblitus fuiſti: inquantum Claues Eccleſiæ ſe extendunt. Item eadem auctoritate ego abſoluo te, à pœnis purgatorij, quas pro peccatis commiſsis, & delictis in hoc mundo perpetratis meruiſti reſtituendo te illi innocentiæ in qua eras, quando baptizatus fuiſti In nomine Pa†tris, & Fi†lij, & Spi†ritus ſancti. Amen. Quod ſi hac vice non deceſſeris, reſeruo tibi hanc gratiam, vſq; ad extremum mortis tuæ articulum.

ABSOLVTIO QVO AD SÆCVLARES.

¶ *Diſtinctio materiæ abſolutionis infra poſita.*

CIRCA abſolutiones perſonarum ſæcularium, per fratres Minores fiendas, ſunt multa, & varia ordinata, & conceſſa, quæ vt melius intelligi, & memoriæ commendari valeant, ſubſequenti ordine diſtinguuntur. *Collector.*

¶ Primò namq; ponuntur ea, quæ generaliter concernunt Confeſſorum auctoritatē, ſeu facultatem tam ratione inſtitutionis à Prælatis Ordinis factæ, quàm præſentationis, quæ Prælatis eccleſiaſticis fieri debet, ſeu licentiæ, quàm ab eiſdem, Prælatis ſeu legatis Sedis Apoſtolicæ obtinere contigerit ¶ Secundò adduntur alia, quæ conceſſa ſunt reſpectu abſolutionum à Caſibus reſeruatis Epiſcopis, vel Papæ. De prædictis autem duobus ponuntur etiam aliqua notabilia infra in dictione, *Confeſsiones, & Confeſſores.* ¶ Tertiò ſupperadduntur nonnulla, quæ aliqui ſummi Pontifices decreuerunt contra quoſdam aduerſarios Religioſorum, qui aliquos errores dixerunt in materia huiuſmodi abſolutionum.

¶ *Abſolutio quòad Sæculares primo.*

ALexander IIII. conceſſit, quod de licentia Legatorum Sedis Apoſtolicæ, vel Ordinariorum locorum, poſſint fratres Minores liberè Confeſſiones audire Sacerdotum parochialium aſſenſu minimè requiſito. *b fo. 16.* 1 *Licentia audiendi Confeſsiones.*

CLemens IIII. conceſſit, vt quando Epiſcopi, vel alij Eccleſiarum Prælati dederint fratribus Minoribus facultatem audiendi Confeſſiones ſubditorum ſuorum, & vota commutandi, talibus Prælatis decedentibus, poſſint prędicti fratres vti liberè prædicta facultate, donec viduatis Eccleſijs prouiſum fuerit de Paſtore. *B. fo. 29 Et ffo. 113. conce. 244.* 2 *Licentia, ſeu præſentatio. Collector.*

¶ Aduerte tamen, quòd ſi Confeſſores fuerint præſentati, obſeruata forma iuris, eorum præſentatio eſt perpetua, ſeu ſemper durat, in illo Epiſcopatu, vbi facta eſt; licèt Caſus ſpeciales ſint petendi à ſucceſſore.

EVgenius IV. conceſſit omnibus Confeſſoribus Ordinis Min. quòd quando non poſſunt commodè ſe præſentare Epiſcopis, quia ſunt in itinere, vel alibi; & non poſſunt petere Caſus Epiſcopales, eo caſu poſſint plenariè vti auctoritate Epiſcopali. o. fo 61. Et ffo. 64. conce. 78. 3 *Præſentatio Confeſſ. pro fratribus itinerantibus.*

ce. 78. Et ſſſo. 95. conce. 313.

¶ IDEM Eugenius conceſſit, quòd quando fratres ſe ſemel præſentauerint Epiſcopis, & obtinuerint caſus ſuos, licèt alibi poſtea ad habitandum ſe transferant ad tempus, & poſtea reuertantur ad eaſdem Diœceſes, non ſit neceſſarium, iterato ſe præſentare eiſdem Epiſcopis, vel caſus de nouo obtinere *o fo. 61. Et ſſo. 64. conce. 79. Et ſſſ 95 conc 314.*

4 *Præſentatio Confeſſorũ. Collector.* ¶ Aduerte quòd, vt ſupradictum eſt poſt. § 2. reiteratio præſentationis non requiritur, quando ſemel facta eſt, obſeruata forma iuris, quia taliter facta eſt perpetua: tamen poſt mortem illius, cui ſic facta eſt, oportet petere caſus à ſucceſſore. De hac materia vide infra. § 16.

5 *Communicare.* ¶ IDEM Eugenius declarauit, quòd quando quis tempore Paſchali ſe reperit in aliena Diœceſi, ſemper ibi intelligitur adeptus incolatum, vt ibi confiteri, & communicare valeat, quantumcumque ibi paruo tempore ſteterit. *o fo. 61. Et ſſo. 64. conce. 80. Et ſſſo. 95. conce. 315.*

Collector. ¶ Aduerte tamen, quòd non poterit Euchariſtiam ſumere in Eccleſijs fratrum in die Reſurrectionis, ſine licentia Parochi.

6 *Simonia. Caſus Epiſc. Collector.* ¶ IDEM Eugenius conceſſit, quòd vbicumq; fuerint fratres Min. (licèt Epiſcopi ſint Simoniaci, etiam in officio, & beneficio) poſſint fratres vti ſuis caſibus, ac ſi tales Epiſcopi non eſſent ſuſpenſi, ex quo tolerantur ab Eccleſia, *o. ſſſo. 101. conce. 403.*

¶ Aduerte, quòd hoc eſt generale per extrauagantem, *Ad euitanda.*

7 *Licentia pro omnib. etiã forenſibus.* NICOLAVS V. conceſſit fratribus Min. obſeruã auctoritatem audiendi in Confeſſionibus omnes quarumcumque Diœceſum; & in illis extraneos, ac forenſes abſoluendi; etiam à caſibus, quos Diœceſani locorum, in quibus fratres ad hoc deputati fuerint, duxerint committendos. *B. fo 30. & ſſo. 114 conce. 149 Et ſſſ 58 conce. 159.*

SIXTVS IV. fecit eamdem conceſſionem per conſimilia verba, nil penitus immutando *B. fo.* vbi ſupra, & conceſſ. immediatè ſequentibus in eiſdem libris præallegatis. Et poſtea Leo X. hoc idem confirmauit, & de nouo conceſſit. *O ſſſo. 58. conce. 159.*

8 *Licentia pro omnib, etiã forenſibus. Collector.* ¶ IDEM Sixtus conceſſionem præfatam reiterauit ſubſequentibus verbis: Conceſſit namque quòd fratres Min. obſeruantes præſentes, & futuri poſſint audire Confeſſiones ſæcularium vndecumque venientium, ea auctoritate, quam habent ab Epiſcopo, in cuius Diœceſi exiſtunt. *o. fo. 63. Et ſſo. 67. conc. 3 & ſſſo. 96. conce. 325.*

¶ Quoad huiuſmodi conceſſionem, vide infra. § 19. vbi magis amplè conceſſum eſt fratribus Carmelitis.

¶ IDEM conceſſit, quod Confeſſores noſtri dum ſunt in itinere, & requiruntur, poſſint audire confeſſiones ſicut Parochi, & ſi non fuerint præſentati ſecundum formam Clementinæ. *o. fo. 69. Et ſſo 67. conce 123. & ſſſo. 96. conceſſione 326*

¶ IDEM Sixtus conceſſit, quòd fratres Mino. debitè præſentati, vel gratiosè à Prælatis recepti poſſint extra ſuam Diœceſim ſubditos illorum audire, cum hoc poſſint curati de iure. *o. fol. 64. Et ſſo. 68 conce. 128 & ſſſo. 96 conce. 335.* 10 *Pro fra. iti. Præſent. cõ.*

INNOCENTIVS VIII conceſſit certam formam præſentationis Epiſcopis faciendæ pro fratribus Confeſſoribus modo ſubſcripto, qui talis eſt: ſcilicet, quòd Guardianus loci noſtri, vel ciuitatis, omni anno ſemel ſe repræſentet Epiſcopo, vel eius locum gerenti in ſpiritualibus, vel mittat alium fratrem pro ſe, & dicat eidem Epiſcopo: Reuerendiſſime Domine, ecce me præſento Reuerendiſſimæ dominationi veſtræ, pro me, & omnibus Confeſſoribus deputatis, & deputandis à noſtro Prouinciali, pro audiendis Confeſſionib. veſtrorum ſubditorum petendo humiliter, vt dignemini eſſe contentus, vt cum veſtra benedictione ipſos audiant in Confeſſione, & abſoluant. Et ſi quid auctoritatis veſtræ circa Caſus vobis reſeruatos velitis, nobis concedere dignemini. Et ſimiliter circa votorum diſpenſationem. Ac etiam dignemini nos auiſare, ſi quid habeamus facere pro ſalute animarum veſtræ dominationi commiſſarum. Quo facto, ſiue concedat, ſiue deneget, præfatus Sanctiſſimus Dominus Innoc. VIII. conceſſit, quòd ſtatim Confeſſores prædicti, habeant auctoritatem omnem abſoluendi ab omnibus, exceptis caſibus de iure reſeruatis Epiſcopo, vel Papæ. *o. fo. 65. Et ſſo 69. conc 153. Et ſſſo. 98 conce. 352* 11 *Præſent. confeſſ. Pro fra. iti.* 12 *Forma præſentationis. Confeſſorũ quolibet anno fienda.*

Alia forma præſentationis eſt melior, vt ait Nauar. in Manual. c. 27. nu. 266 in fi. c. & vide infra tit. Præſentatio Confeſſ. *id quod dicit Collector in §. vltimo.*

LEO X. conceſſit quòd fratres Minores, qui audiunt Confeſſiones, abſoluendo in foro conſcientiæ excommunicatos, non teneantur ſeruare formam, quæ obſeruatur in publicis abſolutionibus, ſcilicet, flagellationem cum Pſalmo Miſerere mei, &c. Et quòd tempore interdicti poſſunt abſoluere à cenſuris in foro con- 13 *Interdictũ.*

conſcientiæ illos, qui tunc confitebuntur peccata ſua;niſi tales cenſuræ eſſent, ex quibus huiuſmodi interdictum emanaret. *O ſſſo. 59. conc. 174.*

14 ¶ IDEM Leo confirmauit, ac de nouo conceſſit ſuprascriptas conceſſiones Nicolai V. & Sixti IV § 7. & 8. ac 9 *O ſſſo. 58. conc.* 159

15 *Præſentatio Confeſſorũ. Examinatio Confeſſorũ.* ¶ IDEM Leo in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quod ſuperiores fratrum mendicantium teneãtur omnino fratres, quos ad audiendas Confeſſiones ſubditorum Prælatorum Eccleſiaſticorum pro tempore elegerint, eiſdem Prælatis perſonaliter exhibere, ac præſentare (ſi eos ſibi exhiberi, & præſentari petierint) alioquin eorum Vicarijs (dummodò, ad Prælatos vltra duas diætas accedere non cogãtur.) Et quòd poſſint prædicti fratres per eoſdem Epiſcopos, & Prælatos, ſuper ſufficienti litteratura, & aliqua ſaltem huiuſmodi Sacramenti peritia dumtaxat examinari. Statuit etiam quòd talibus præſentatis, & admiſſis, vel etiam indebitè recuſatis, confitentes, conſtitutioni, quæ incipit, *Omnis vtriuſq; ſexus* (quò ad Confeſſionem dumtaxat) ſatisfeciſſe cenſeantur. Ipſique fratres etiam forenſium Confeſſiones audire valeant; Laicos tamen, & Clericos ſeculares à ſententijs ab homine latis, nullatenus abſoluere poſſint. *B. ſſſo. 25. conc.* 72.

Licentia pro forenſibus. Collector. ¶ Sciendum eſt circa prædicta, quòd per eumdem Leonem X. fuit poſtea conceſſum Ordini noſtro Min. quòd in foro conſcientiæ poſſimus vti noſtris Priuilegijs, ſicut ante Concilium Lateranenſe poteramus, non obſtantibus quibuſcumque in dicto Concilio ordinatis, & determinatis, aliter, vel in contrarium diſponẽtibus, vt habetur in regiſtro ordinis in actibus Reuerendiſſimi Patris fratris Franciſci Lichetti Miniſtri Generalis. De quo vide infra in dictione, *Concilium* § 7. Et ideo quo ad forum conſcientiæ non tenemur ad ſtatuta in præfato Concilio nec adhuc fortè in foro exteriori, ſicut infra declarabitur, in dictione *Priuilegia*, prope finem.

16 *Præſentatio Confeſſorũ. Contrariũ tenet Cordubain an no. in hoc. §. 10.* CLEMENS VII conceſſit, quòd Confeſſores Ordinis Minorum ſemel præſentati alicui Epiſcopo pro Confeſſionibus audiendis, vt moris eſt præſentari poſt vnam præſentationem non teneantur amplius præſentari, etiam ſi ad aliam tranſierint Diæceſim. o.

¶ Circa ſupraſcriptam conceſſionem dubitatũ eſt, vtrum vnica præſentatio, de qua in ea fit mentio, intelligenda ſit reſpectu vnius Epiſcopi, & vnius Diæceſis dumtaxat; ita quòd in vna Diæceſi nõ requiratur, niſi vnica præſentatio: etiamſi præſentati tranſierint ad tempus ad aliã Diæceſim, & poſtea ad illammet, in qua præſentati fuerant, reuertãntur: vel intelligi debeat, quòd frater Confeſſor ſemel in aliqua Diæceſi præſentatus non teneatur amplius in illa, nec in alia Diæceſi præſentari, ſed ſufficiat ſemel pro ſemper, & vbique. Videtur prout cuidam iuris perito viſum eſt, quod intelligenda ſit primo modo, quia ſic conſueuit intelligi alia conſimilis ſuprapoſita. § 4. Et minime ſunt immutanda, quæ certam interpretationem habuẽre, vt in *l. Minime ff de legibus.* Et quia cum ſit præiudicialis; debet ſtrictè interpretari, per notata in *ca. olim de verb. ſig.* Nec obſtat ſi dicatur, quod ſic intelligendo ad nihilum deſeruiret huiuſmodi conceſſio cum iam idem eſſet conceſſum per Eugenium IV. vt ſupra §. 5. quia in ſupplicatione non eſt facta mentio illius conceſſionis, vt ſic videretur, Clem. VII. velle iam ampliare. Immò potius eſt credendum, quod qui hanc petijt, ignorabat præcedentem, ex quo illius mentionem non fecit, vel quod ſubrepticie fuit impetrata, ſ. tacendo illud, quod debuit exprimi. Vide tamen circa hanc materiam, quæ habentur infra §. 16 vſq. 19 dictione *Abſolutio quòad ſaculares*, 2 & præfatis non indigebis.

¶ Sequentur nonnulla alia pertinentia ad Confeſſoris ſacularium ex aliorum fratrum mendicantium Priuilegijs extracta. Et primò ea quæ tangunt directè fratres Prædicatores.

SIXTVS IV. conceſſit, vt Vicarius Generalis fratrum Ord. Præd. Regnorum Caſtellæ, & Legionis in qualibet domo dicti Ordinis ei ſubiecta, vbi eum pro tempore morari contigerit, ac in eius abſentia, ſinguli Priores, ſiue præſidentes ſingulatum domorum dicti Ordinis, nunc, & pro tempore exiſtentes, ac quatuor prædicti ordinis profeſſores Preſbyteri idonei, per Vicarium, & ſingulos Priores, ſiue Præſidentes prædictos in ſingulis domibus deputandi poſſint confeſſiones vtriuſque ſexus Chriſti fidelium forenſium ad ſingulas domos prædictas occurrentium, & ibidem proprium domicilium non habentium, ac ibi confiteri volentium, toties, quoties ibidem confitebuntur, liberè audire, & eos ab omnibus, & ſingulis peccatis, exceſſibus, & delictis per eoſdem commiſſis, ac confeſſis, nec non excommunicationum ſententijs, & pœnis in ſingulos fideles prædictos in genere, vel in ſpecie, ordinatia auctoritate latis, de quibus ipſi fideles ſe abſolui petierint (dum tamen talia non ſint propter quę Sedes Apoſtolica merito ſit conſulenda) in loci 17 *Ex priuil. fratrum prædicatorum. Partic. pro regnis Caſtel. Deputatio quatuor Confeſſorũ. Excommunicatio. Cõmutatio votorum.*

Ordi-

Ordinarij abſentia dumtaxat abſoluere, & eis ſuper præmiſſis pœnitentiã ſalutarem iniungere, ac vota peregrinationis, & abſtinentiæ, per eoſdem fideles emiſſa, quæ loci Ordinarius, ſi præſens eſſet, commutare poſſet, & ipſi fideles commodè adimplere non poterunt (in ipſius loci Ordinarij abſentia) in alia pietatis opera cõmutare, nec non omnibus, & ſingulis Chriſti fidelibus, tam forenſibus, quàm in ciuitatibus & locis, in quibus ipſæ domus conſiſtunt, commorantibus Euchariſtiæ Sacramentum quocumque tempore (feſto Reſurrectionis dumtaxat excepto) eorumdem fidelium, parochialium Eccleſiarum, Rectorum abſentium; & quorumlibet aliorum licentia minimè requiſita miniſtrare liberè, & licitè poſſint, & valeant; parcè tamen, ne querelæ inde eueniant. *B. fo.* 44. *Et ſſo.* 128 *conce.* 187. *Euchariſtia*

¶ Aduerte, quod eandem auctoritatem habent Prouinciales, & Guardiani, ſiue Præſidentes domorum fratrum Minor. & quatuor Confeſſores per eos aſſignandi vt prædictum eſt. Et hoc in regnis præfatis, & non alibi, virtute communicationis ſpecialis, quæ habetur infra in dictione. *Communicatio Priuilegiorum* §. 9 & 10. *Collector.*

¶ *Ex Priuilegijs fratrum Auguſtinenſium.*

18 BONIFACIVS VIII. prohibuit diſtrictè, ne quis fratrum Ordinis Eremitarum, ſancti Auguſtini, quibus officia prædicandi, vel Confeſſiones audiendi à Prælatis Ordinis commiſſa fuerint, in executione officiorum ipſorum audeat quomodolibet impedire. *B ſſo.* 245. *conce.* 589. *Prohibitio.*

¶ Aduerte; quòd ſupraſcripta conceſſio habet locum, dum tamen fratres obſeruent Clementinam, *Dudum.* *Collector.*

¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Carmelitarum.*

19 VRBANVS IV. conceſſit fratribus Carmelitis, vt de licentia Prælatorum Eccleſiæ poſſint audire confeſſiones omnium Chriſti fidelium, cauſſa deuotionis ad eos recurrentium niſi talia commiſiſſent, propter quæ eſſet Sedes Apoſtolica meritò conſulenda. *B. fo.* 85. *Et ſſo.* 168 *conc.* 392.

¶ Sixtus declarauit, quod licentia, de qua in huiuſmodi conceſſione fit mentio, intelligatur, ita, quod, ſcilicet, præfati Confeſſores ſint præſentati ſecundùm formam iuris. *b ſo.* 98 & *ſſo.* 181. *conce* 439. *Collector.*

¶ De ſupraſcripta Vrbani conceſſione dubitatum eſt aliquando, vtrum apud Carmelitanos, quibus directè facta eſt, haberetur in vſu, vt ſic tam illi, quàm reliqui Mendicantes, virtute cõmunicationis, ſeu extenſionis, Priuilegiorum, poſſent illa vti. Super quo ego, qui hanc collectionem feci, cõſului, Generalem Priorem præfati Ordinis Carmelitani, qui reſpondit, quod abſque dubio in partibus Italiæ, & Franciæ, vbi vigebat illius Ordo, habebatur præfata conceſſio in vſu: licet forte in Hiſpania propter paucitatem Monaſteriorum prædicti Ordinis vbi huiuſmodi dubitatio inſurrexit, non haberetur in vſu. Ac per conſequens videtur, quod non obſtante ſupradicta hæſitatione, poſſint Mendicãtes vti hac conceſſione; cui ſimilis non reperitur in Priuilegijs Mendicantium. *Hic declaratur id quòd in prima impreſſione poſt §. 18 relinquitur in dubium.*

¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Minorum.*

20 SIXTVS IV. conceſſit fratribus Ordin. Minorum auctoritatem Confeſſiones audiendi, & ab omnibus Caſibus excommunicationis, ſuſpenſionis, interdicti, ac ſuper quacumque irregularitate, Ordinario, tam à iure, quàm ab homine reſeruatis, toties, quoties opus fuerit, abſoluendi, & diſpenſandi, ac vota quæcumque permutandi, & relaxandi, & pœnitentiam ſalutarem iniungendi, ſicut poteſt Diœceſanus, id eſt, ſine aliqua præſentatione. *B ſo.* 5. *conceſſ.* 8. *Excommunicatio. Diſpẽſatio.*

¶ Vtrum prædicta conceſſio ſit intelligenda reſpectu fratrum dumtaxat, vel etiam ſæcularium non poteſt clarè elici ex littera; propter quod oporteret conſulere aliquem fratrem doctum Minorum ad ſciendum, qualiter ipſi illam intelligant; & ea vtantur; nam aliter, vti illa, quòad ſæculares, non eſſet ſecurum *Collector.*

¶ Reſolutionem conceſſionum præſcriptarum, vide infra prope finem totius materiæ abſolutionem, illamque benè inota, ne in errorem te labi contingat. *Vide infra in annotatione Cordubæ. Collector.*

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVO AD § 12. *notandum, quòd poteſt forte aliquibus videri, quòd ſolum Confeſſores præſentati ſecundùm hanc formam Innoc. VIII. de qua in ipſo* §. 12 *agitur, habeant auctoritatem abſoluendi, & diſpenſandi conceſſam ibidem ab Innoc VIII. & non alij Confeſſores præſentati ſecundùm Cle.* dudum. *Sed ſaluo meliori iudicio, videtur cuidam patri ſatis docto & forte verius, quod omnes Confeſſores, quomõdolibet legitimè, aut debitè præſentati habeant prædictam auctoritatem, ſiue ſint præſentati ſecundùm hanc formam Innoc. VIII ſiue ſecundùm aliam communem, ſecundum Clemen.* Dudum, *ſeu ſecundum aliam debitam formam: & ratio eſt, quia, vt in eodem Cõpẽdio habetur immediatè in* §. 11. *præcedẽte Sixt. IV. cõceſſit omnibus* *Præſentatio Confeſſorũ.*

omnibus debitè præſentatis, ſine vlla diſtinctione, quod poſſint audire extra Diœceſim, &c. & *ſimiliter ipſe Innoc. VIII dicit, quod Confeſſores debitè præſentati id poſſint, vt habetur infra in Compendio in verbo*, Abſolutio ſpecialiter de caſibus reſeruatis, quoad ſæculares ſecundo fol 39. §.12 §. 13.) *Item, quia ſicut declaratio primi caſus excommunicationis, quē idem Innoc VIII. ſub eodem cōtextu fecit (vt patet fol. 650* & *ff. ff.* 98 *conceſſ.* 353. *vt etiam habetur infra in verbo*, Abſolutio quoad ſæculares 2. *in dicto fol. 39. §.12.* & *§ 13.) tangit omnes Confeſſores quomodolibet debitè præſentatos alias enim eſſet abſurdum aliter id intelligere, vt etiam communiter conceditur,* & *tenetur. Ergo ſimiliter illa auctoritas diſpenſandi, debet intelligi conceſſa omnibus debitè præſentatis, ſecundùm quãcumque formam, quia, & vtrobique ſemper dicitur ibidem, antè* & *poſt (præfati Confeſſores) & quòd Confeſſores debitè præſentati id poſſint, vt patet infra in Compendio, in dicto fol 39 § 12. §.13 ex quibus omnibus patet de intentione Domini Innoc. VIII. eſſe quod omnes præfati Confeſſores, quibus, ſcilicet, ſit præfata declaratio primi Caſus reſeruati, qui quidem ſunt omnes quomodolibet præſentati habeant auctoritatem abſoluendi,* & *diſpenſandi hic ab ipſo conceſſam in hoc §.12.*

¶ *Quoad §.16 vbi circa conceſſionem* Clem. VII. *dubitat Collector quomodo ſit intelligenda,* & *opinatur, quod ſit intelligenda ſtrictè ſic ſcilicet, quod* Confeſſor *ſemel præſentatus, non teneatur iterum in eadem Diœceſi ſe præſentare,* & *cenſetur præſentatus in eadem Diœceſi* & *cat. ru dic, vt dicit quidam pater in huiuſmodi ſatis eruditus,* & *fide dignus, quod debet intelligi latè, ſic ſcilicet, quod Cōfeſſor ſemel debitè præſentatus, non tenetur amplius ſe præſentare in eadem Diœceſi, nec in alia quacunque, ad quam ſe tranſtulerit ad morandum ad tempus, vel in perpetuum: ſed iam cenſetur ſemper,* & *vbiq; debitè præſentatus; & ratio eſt, quia intentio impetrantis hanc conceſſionem, fuit talis (vt ipſemet impetrator dixit) & intentio Papæ concedentis conformatur intentioni impetrantis, niſi aliunde ſit dolus, vt eſt communis practica & regula iuriſtarum.*

Auctor expoſit. Bull. Cruciatæ tenet cum Collectore, eamq; multis rationib. corroborat, Dud. 2. fol. 183.

¶ *Quoad §.19. vbi Collector innuit ſecund. multos Doct. ibi allegatos, quòd non fratres Min. per communicationem Priuileg. non debemus, neque poſſumus vti illa gratia Vrbani IV.* conceſſa *Carmelitis, ſi ipſi Carmelitæ non vtuntur illa, (quæ opinio videtur fundari in* c. ſi de terra, de priuil. & c. cum acceſſiſſent, de conſt. & ff de nundinis, l. 1. *quæ refert etiam glo.* 11. q 3 Priuilegium *Ex quibus omnibus videtur haberi, quòd Priuilegium perditur per non vſum, vel per vſum contrariū, vt hic Collector innuit ſe tenere, ſecundum aliquos iuriſtas) certè his non obſtant Videtur mihi, prout etiam videtur cuidam patri in huiuſmodi ſatis eru dito, dicendum (ſaluo meliori iudicio) poſt Panor. in* d. c. cum acceſſiſſent, *quod cum hoc indultum fuerit conceſſum communitati, ſeu* Eccleſiæ *(vt eſt religio Carmelitarum) & per communicationem noſtro Ordini Minorum communicatur ex æquo, ac ſi nobis fuiſſet ſpecialiter conceſſum; non perditur, niſi legitimo tempore præſcribatur; vt eſt caſus in* d. c. ſi de terra, & in c. accidentibus de Priuileg. *vbi ſ. in* c. accedentibus *dicitur, hoc tempus eſſe* 40 *annorum: & cum hoc etiam dico, quòd etiam oportet habere ſcientiam* Priuilegij, *voluntatem non vtendi illo, ad hoc vt per non vſum perdatur, vt patet in d. capit.* ſi de terra, *in verſ.* detrahere voluiſtis. *quæ omnia hic deficiunt: ſicq; quo ad fratres Mino. non eſt perditum Priuilegium prædictum per non vſum aliorum ſcilicet, Carmelitarū. Facit etiam ad hoc, quod dicit* Innoc. *in d. c.* accedentibus. *q ſcilicet particulares canonici bene poſſunt ſibi præiudicare, perdendo Priuilegium, per vnicam conuentionem: ſed Eccleſiæ præiudicare non poſſunt. quin ea poſſit allegare, non eſſe ſibi ſublatū ſuum Priuilegium quod fuit perditum, quoad particularem perſonam.* & *Panormit in d. c.* cum acceſſiſſent *etiam dicit in fine, quòd ſi vnus vtitur, & non alter Priuilegio multis conceſſo, non præiudicat non vtens vtēti: de quibus etiam Silueſt. tit.* Priuilegium §.11. *agit, concordans cum ijs. Ergo licèt aliqui fratres, ſeu Conuentus ſeu Prouinciæ, ex voluntate, ſeu etiam (quod minus eſt,* & *nil præiudicat) ex ignorantia, vſi non eſſent tali Priuilegio vel contra illud feciſſent, non poſſunt toti Ordini, ſeu alijs præiudicare. Quoad præſcriptionem autem, quam ſupradixi, hic deficere notandum quod hoc ideo dixi, quia ſcilicet, hoc Priuilegium, per communicationem* & *nouam conceſsionem factum eſt iam proprium noſtro Ord. Min per plures Summos Pontifices: non dico ante hos* 40 *annos ſed & ante hos annos (nunc autem eſt annus Domini* 1539.) *per Clem. VII vt habetur in Compendio tit* Commu. Priuileg § 19 *Et quamuis, tunc eſſet nullum (quod non credo) tamen per talem nouam conceſſionem Cle VII. integrè reualidantur omnia, quia hæc omnia operatur confirmatio ex certa ſcientia qualis iſta: ſecundum Panorm poſt Ioan. de Lign. in* c. cum ſuper cau. poſ. & *gloſſ. in* d. c. cum audiſſent; *quod etiam diffuſè probat. Sum. Rom tit.* Abſolutio 1. §.122 & §.123 & *hoc idem ponit Collector compendij, titul.* Concilium *in fine, & titul.* Priuilegium. § 33. *quòd, ſcilicet, poſſent vti priuile-*

An priuilegium perdatur per non vſum.

Additio, A pio V anno 1567 fuerunt omnia confirmata quæ ſui prædeceſſores mendicantibus conceſsêre, & ſ

gijs

non poteſt allegari præſcriptio cum non ſint niſi 20. anni ab iſta conceſſione tranſacti.

gijs ſuis: etiam ſi propter ſimplicitatem & iuris ignorantiam vſi non fuerint retroactis temporibus, dummodo eis non ſit per præſcriptionem, vel aliàs legitimè derogatum; ergo.

Quoad § 20. notandum, quod vt clarè patet ex ſupplemento ffff 11. conceſſione 36. auctoritas abſoluendi ab omnibus, à quibus poteſt Diœceſanus, conceſſa Minimis per Sixtū IV. ſine dubio ſe extēdit ad ſæculares, vt ibi patet; auctoritas autem diſpenſandi, & commutandi vota non eſt conceſſa eiſdem, niſi quoad fratres, quamuis Collector hic dicat, quod nō poteſt de vtraq; haberi certitudo ex littera ipſius priuilegij. Ideo tenendum eſt, quod ſuper ſæculares, fratres nil poſſunt diſpenſare, aut commutare vota, virtute huius conceſſionis Six. IV. vt ait, quidam pater ſatis doctus & fide dignus; ſic etiam reſpondit quidam Prouincialis Minimorum, anno Domini. 1530. ſe hac gratia vti in abſoluendo ab omnibus, niſi ſint Papæ reſeruata. Quoad diſpenſandum autem, ſeu commutandum non extendunt manus, quoad ſæculares.

CAPVCCINI ADDITIO, ET ANnotatio.

Ex Priuilegijs Congregationis Sancti Hieronymi Feſulani.

Additio

E*Vgenius* IV. *conceſſit Confeſſoribus prædictæ Congregationis, quod confeſſiones ſacerdotum, qui pro ſua deuotione, in eorum locis vellent celebrare, poſſent audire.*

Alexander VI. *Conceſſit eiſdem: quod poſſint confratres confraternitatum in ſuis Eccleſiis erectarum, vel erigendarum in confeſſionibus audire, & eos ab omnibus, & ſingulis peccatis & delictis, non tamen Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, toties, quoties opus fuerit, in forma Eccleſiæ conſueta abſoluere, & pœnitentiam ſalutarem iniungere pro modo culpæ.*

Diſpenſatio in caſibus Epiſcopal.

Martinus V. Conceſſit eiſdem poteſtatem abſoluēdi ſæculares ad eorū monaſteria quacumq; cauſa, venientes abſq; Diœceſanorū, & Curatorū ſuorū licentia, & cū eis diſpēſandi in caſibus Epiſcopalibus.

Idem Martinus V. conceſſit quòd Prior & Confeſſores ab eo ſpecialiter deputati, poſſint diſpenſare cum votantibus de veniendo ad eorum Eccleſias, ſeu monaſteria, ſiue alia vota in eorum fauorem facientibus, etiā abſentibus, ſicut poſſunt cū præſentibus, hoc eſt ad dictas Eccleſias perſonaliter venientibus vigore litterarum Apoſtolicarum ac quod valeāt ſuo arbitrio vota huiuſmodi vtiliter cōmutare.

Diſpenſatio & commutatio votorum Annot.

Sed per Bullam Pauli III. *Patribus Societatis Ieſu conceſſam tollitur omnis dubietas, ibi enim datur facultas cōmutandi in foro conſciētiæ omnia vota in aliqua opera pia: exceptis votis, Relig. Caſtit. vltrāmar. Romæ, & S. Iacobi, & idē poſſunt Mēdicātes per participationem. Item poſſunt diſpenſare in omnibus votis, quæ poſſunt Epiſcopi, exceptis de peregrinatione vltra duas diætas vt habetur infra in verbo,* Abſolutio, quo ad ſæculares. 2. § 12.

Ex Priuilegijs RR. Patrum Societatis Ieſu.

P*Aulus* III. *conceſſit ſupradictis patribus Cōfeſſoribus, ab ordinario approbatis, vt toties, quoties eis viſum fuerit, poſſint ſuos pœnitentes, in foro conſcientiæ, abſoluere ab omnibus peccatis, & cenſuris Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, exceptis cenſuris in Bulla Cœnæ Domini contentis; & quod poſſint eis quodlibet votum in alia opera pia commutare exceptis illis S. Iacobi, Romæ, & Hieruſalem, Religionis & caſtitatis, vt vidiſſe teſtatur in Bulla authentica Reuerendus Pater Emmanuel Guttierez, in expoſitione Bullæ Cruciatæ.* §. 9 *num.* 66. *quæ reſeruari ait in Collegio Valentiæ, & reperitur in Compendio Priuilegiorum ipſorum Patrum, verbo,* Abſol. § 1.

Pater Emmanuel.

Et Pius V. Viuæ vocis oraculo, eis conceſſit vt confeſſores Ordinis damnatos ad triremes in omnibus caſibus poſſint abſoluere, ac ſi in articulo mortis eſſent, vt in illius refertur Compendio, verbo, Abſolutio § 4.

Et Gregorius XIII. *viuæ vocis oraculo eis cōceſſit, vt poſſint naufragantium bona capientes, iniuncta eis reſtitutione, vbi commodè fieri poterit, abſoluere: vt in eodem illius Compendio verbo* Abſolutio § 2.

Et idē Gregorius XIII *eiſdē Patribus conceſſit, vt dum ſunt in itinere poſſint in quouis loco fidelium confeſſiones audire, ac prædicare, etiam quòd ibi non fuerint præſentati dummodo non poſſent Ordinarij illius loci copiam habere: de qua conceſſione teſtatur Guttier in* qq. canon cap. 27. num. 21. §. 4. *vt refert idem auctor ſupraſcriptus* § 9. *nu.* 144. *& idē fuit conceſſum omnibus fratribus Minoribus ab Eugen.* IIII. *vt habetur ſup. in* § 3

Et habetur in Compen. Priuil. ipſorum Patrum verbo confeſſarius *§. 2.*

Et nota, quòd huiuſmodi indultis per communicationem factam à Clem. VII. *gaudent confeſſores noſtri Ordinis Minorum S P. Fran. ac aliorum participantium ſanè verum eſt quòd hac vltima deberent parciſſimè vti, vt infra dicemus in reſolutionibus materiæ. Abſol. in 1 concluſ.*

In §. 2. 3. & 4. Præſentatio Confeſſorū Nauar. Armil. Concil. Trid.

Circa ea, *quæ ſupra in* §. 2 3. & 4 *infra à Collectore.* §. 10 *dicuntur de præſentatione confeſſorum, eſſent videnda ea quæ dicit Nauar. in* Manual. c. 27 *num.* 264 *cum ſequentibus Et Armil. in verbo,* Abſolutio nu. 25. *Et licèt Corduba in additione ad ſupradictum,* §. 16. *teneat contra opinionem Collectoris, quòd vnica, ſcilicet, confeſſorum præſentatio ſufficiat pro omnibus Epiſcopatibus, melior tamen eſt opinio Collectoris, eiuſq; opinionem poſſumus di-*

cere potuiſſe eſſe veram ante Conc. Trid. ſed poſtea, nullo modo ſuſtentari poteſt, cum Regularibus ipſis omnibus mandetur, vt illis Ordinarijs ſe præſentent, in quorum Epiſcopatibus confeſſiones audire, & prædicare voluerint, Priuilegijs quibuſcumque non obſtantibus: Et ipſi Regulares, in tantum hanc Papæ iuriſdictionem in omnibus Epiſcopatibus habebunt, in quantum in illis fuerint præſentati, & approbati; adeo quòd ipſa approbatio eſt cauſa ſine qua non iuriſdictionis in Epiſcopatibus vbi fuerint approbati. Vnica tamen approbatio ſufficiet pro vna Diœceſi, vt ait Collector, & infra latius dicemus. Sanè verũ eſt, quod vt ait Nauar. vbi ſup. Epiſcopo, ſine iuſta cauſa, nolẽte eos admittere, poſſũt, præſentati facere illa ac ſi fuiſsẽt admiſſi, nec videtur, ait, obſtare cap. 15. de reform. ſeſſ. 23. Concil. Trid. *tum, quia huiuſmodi præſentatus, & ſine cauſa ab Epiſcopo reiectus, habetur pro approbato ab eo, ſicut & Regularis petens licentiam transeundi ad Regulam ſtrictiorem, negata ea ſine iuſta cauſa habetur pro licentia donata, tum quia Conc. Trid. non videtur voluiſſe derogare iuri communi, & Concilijs, cum ad hoc requiratur expreſſa Concil. derogatio, tum etiam alijs rationibus, vt ibi eſt videre.*

Sed quomodo Confeſſor dicatur approbatus, & quomodo ſufficiat vnica præſentatio, copioſius dicam in ſequentibus reſolutionibus Abſolutionum, in reſolutione quinti capitis, in 3. notabili.

¶ ABSOLVTIO SPECIALITER de Caſibus Reſeruatis quoad ſæculares Secundo.

1 *Pro frater.* Prædic. & *Mino.*

BEnedictus II. in Extrauaganti, quæ incipit, *Inter cunctas*, ſtatuit, quòd fratres Confeſſores ordinum Prædicatorum, & Minorum, nullatenus ſe intromittant de Caſibus, Epiſcopis, & Superioribus, reſeruatis, quos ipſe annotauit modo ſubſequenti, dicens: Obſeruent dicti fratres, ne ad Confeſſionem recipiant criminoſos criminibus, pro quibus eſſet ſolemnis pœnitentia indicenda. Modo eodem excommunicatos reſpuant, & clericos, qui propter delictum, irregularitatem aliquam incurrerint. Incendiarios etiam, eoſque, qui tam enormibus ſunt irretiti peccatis, quod ea rationabilis conſuetudo præſcripta canonicè, in Epiſcopatibus aliquibus reſeruauit Epiſcopis, ſimiliter non admittant. Quam conſuetudinem, ex cauſa, quæ iuſtè ad id animum noſtrum mouet ſolummodo *circa voluntariè* homicidas, falſarios, Eccleſiarum immunitatis, & libertatis Eccleſiaſticę, violatores, & ſortilegos approbamus,

Caſus reſer. Epiſcopis de Iure.

Caſus reſer. Epiſcopis de conſuetudine.

Collector.

B. fo 126. & ffo. 203 conce. 504.

¶ Sciendum eſt circa prædicta, quòd licèt Bulla in qua ſupraſcripta continentur, fuerit reuocata per Clementinam, *Dudum de ſepulturis*, tamen poſtea Sixtus IIII conceſſit, vt quoad caſus Reſeruatos Epiſcopis, qui ibi ſunt expreſſi, maneat in ſuo vigore. Et circa huiuſmodi caſus, vide infra poſt. § 12. & bene conſidera. Vide etiam circa huiuſmodi materiam abſolutionum, & quòad validitatem prædictæ extrauagantis, in dictione, *Confeſſiones*. §. 3. cum ſua additione.

2 *Decima.*

EVgenius IIII. conceſſit, quòd fratres Mino. non teneantur facere conſcientiam de decimis in confeſſionibus, niſi quando fuerint requiſiti ab Ordinarijs. Et tunc ſufficit dicere: Facio tibi conſcientiam: & inducere peccatorem, quantum poteſt, ad ſoluendum: non tamen propter hoc retineant abſolutionem. *o. fo. 62. & ffo. 65. conce. 87 & ſſſo. 100. conceſsione* 381.

Collector.

¶ Aduertendum eſt, quod ſupraſcripta conceſſio reperitur ſub alio tenore in Supplemento Priuilegiorum. Et ideo, prout illic habetur, ſubſcribitur hic.

Decima *Excommunicatio.*

¶ Idem Eugenius conceſſit, quod fratres Mino. omittentes facere conſcientiam de decimis, ſi non fuerint requiſiti à Parochis, non cadant in excommunicationem. Et quod vbi eſt conſuetudo, quod detur pro decima, de viginti, vel triginta, aut quadraginta, vnum, id intelligatur pro ſolutione decimarum. Et quòd, vbi non eſt conſuetudo decimandi, inducant fratres ad decimandum: & ſi noluerint, non propterea denegent abſolutionem; niſi Sacerdos proprius reclamaret. *o ſſſo.* 101. *conce.* 404. ¶ Circa hoc, vide determinationem Concilij Lateranen. in §. 14.

Collector.

3 *Exactiones. interdictũ.*

¶ Idem Eugenius declarauit, quod recipientes pædagia a clericis, vbi eſt conſuetudo. Ciuitas non incidit in interdictum. Et quòd ipſi Confeſſores inducant ad reſtitutionem, & abſoluant, niſi caperent Clericos perſonaliter, vel detinerent. *o. ſſſo.* 101. *conce.* 400.

4 *Exactiones.*

¶ Idem Eugenius conceſſit, quòd attento quòd ſit conſuetudo; ſcilicet, in aliquibus partibus ſolui Gabellas, & datia per Eccleſiaſticas perſonas, & Sacerdotes ſæculares, non propter hoc fratres retineant eis abſolutionem, ſcilicet, qui prædictas exactiones faciunt, non obſtante *c quamquam de vſuris lib. 6. o. ſſſo.* 102. *conce.* 415.

¶ Idem

5 *Simonia.* ¶ IDEM Eugenius conceſſit; quod fratres Confeſſores poſſint abſoluere, de Simonia, niſi ſit in ordine, vel beneficio ffſo, 102. conce. 420.

6 ¶ IDEM Eugenius conceſſit, quod mulieres portantes frappas, candas, recamaturas ſecundum conſuetudinem Patriæ: (niſi ſit corrupta intentio, & tunc poteſt rectificari intentio) ac ſimiliter artifices talia facientes, poſſint abſolui, niſi faciant nouas adinuentiones, o. fffo. conce. 406.

7 *Caſus reſeruati.* SIxtus iiij. propter diuerſitates opinionum, confirmauit Caſus Epiſcopales, tam de iure, quàm de conſuetudine, quos poſuit Benedictus xj In ſua extrauaganti, quæ incipit, *Inter cunctas* o. ſo 64. Et ffo. 68 conce. 128 Et ffo. 96. conce. 334

Collector. ¶ Huiuſmodi Caſus ſunt poſiti ſupra in §. 1.

8 *Caſus reſeruati Papæ.* ¶ Idem Sixtus conceſſit, quod Confeſſores noſtri Ordinis, poſſunt abſoluere excommunicatos per proceſſum annualem, ſcilicet, qui fit in die Cænæ Domini, propter incurſum, vel inuaſionem factam in terris Ecclefiæ, directè, vel indirectè, dummodo non ſint principales in dando conſilium, vel auxilium talia facientibus. o. ſo. 94. & ffo. conce. 340 & fffo. 97 conce. 341.

Collector. ¶ Iſta conceſſio per mortem concedentis videtur expiraſſe: quia tangit Caſus contentos in Bulla Cænæ Domini. Circa quod vide ſupra in dictione, *Abſolutio ordinaria quoad fratres* poſt. §. 13.

9 *Pro Monaſterijs monialium, Caſus reſeruati.* ¶ Idem Sixtus conceſſit, quod omnes tam viri, quam mulieres intrantes Monaſteria monialiū ſanctæ Claræ, & ſancti Dominici, ignoranter, & ſine dolo poſſint abſolui à Confeſſoribus Monialium. ¶ Poſtea idem Sixtus addidit, quod mulieres omnes poſſint abſolui ab omnibus Confeſſoribus noſtris etiamſi malitioſe, & ex malo animo intraſſent. o. ſo, 64, Et ffo. 68. conce 138. Et ffo. 96 conc. 330, & 339.

10 *Pro monialium Caſus reſeruati.* ¶ Idem Sixtus iterum conceſſit, quòd Confeſſores Monialium Sanctæ Claræ poſſint abſoluere à ſententijs latis, eos qui non malitioſe, ſed ex quadam leuitate, ſeu curioſitate intrauerint earum Monaſteria, vel quarumcumq; aliarum Religioſarum incluſarum, Et hoc tam actiuè, quam paſſiuè. o. ſo. 64. Et ffo 68. conce. 138. Et fffo. 96 conc 339.

11 *Pro confeſſ. Caſus reſer.* ¶ Idem Sixtus conceſſit, quòd Confeſſores noſtri poſſint abſoluere omnes confitentes ab omnibus ſacrilegijs, dūmodo non fiant cum ſacris, ita quod ſcandala orientur ſi fratres abſoluerent. o. fffo. 102 conce. 411.

INnocentius IIII. conceſſit, quòd Confeſſores debitè præſentati poſſint diſpenſare in omnibus votis, in quibus poſſunt Epiſcopi exceptis votis peregrinationum vltra duas diætas. *o ſo 65. Et ffo. 69. conce. 155 & fffo. 98. conce. 353.* 12 *Diſpenſatio votorum.*

¶ Idem Innocentius declarauit, quòd quoad primum caſum, de iure reſeruatum Epiſcopis, intelligitur, ſecundū opinionem Innocentij, & Hoſtienſis, ſcilicet, quòd ſolum eſt hodie vna excommunicatio, quæ de iure Epiſcopis reſeruatur, ſi iniectio manuum violenta in perſonam Eccleſiaſticam, in Caſibus, in quibus pertinent ad Epiſcopum. Et ideo in alijs, quæ ſint de iure, & non reſeruantur Papæ, poſſunt Confeſſores prædicti abſoluere. Et ſimiliter ab omnibus excommunicationibus, per ſtatuta prouincialia & ſynodalia promulgatis, quæ ipſi conditores ſpecialiter ſibi, vel alteri non reſeruauerunt, quando ſtatutum fecerunt, *o ſo 65. Et ffo. 69. conce. 154. & ffo 98 conce. 355.* 13 *Excommunicatio, Caſus reſeruati Epiſcopis.*

¶ Circa prædicta oportet, vt prudens lector aduertat, quòd huiuſmodi conceſſio fuit impetrata per bonæ memoriæ Reuerendum Patrem Fratrem Angelum de Clauaſio, qui edidit illud inſigne opus, *Summa Angelica* appellatum & ideo conformiter ad ea, quæ ipſe poſuit in prædicta Summa, in dictione *Caſus reſeruati Epiſcopis*, nominauit in præfata conceſſione primum caſum de iure reſeruatum Epiſcopis; licèt aliqui aliter ordinent prædictos caſus; præſertim Benedictus XI. vt poſitum eſt ſupra in hac dictione § 1. Ac etiam Antoninus in ſuo tractatu intitulato, *Defecerunt.* ¶ Aduertere etiam oportet, quod virtute ſupraſcriptæ conceſſionis Innocentij, non excluduntur alij caſus reſeruati Epiſcopis numerati ſupra in conceſſione Benedicti XI. § 1. præſertim illi quibus non eſt adiungenda excommunicatio, prout aliqui, & male opinati ſunt. *Collector.*

LEo X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd fratres Confeſſores teneantur hortari, & monere, etiam ſub onere conſcientiarum ſuarū, illos quorum confeſſiones pro tempore audierint, cuiuſcumque ſtatus, & conditionis fuerint ad ſoluendum decimas, ſiue aliam bonorum, ſeu fructuum quotam, in ſuis, in quibus decimæ ipſæ, aut ſimilia ſolui conſueuerunt: ipſiſque etiam illis ſoluere recuſantibus, abſolutionem denegare teneantur. b, fffo. 26. conceſſ. 82. 14 *Decimæ.*

¶ Idem Leo conceſſit, quòd infringentes, vel aliquam violentiam in Eccleſijs, vel locis fratrum 15 *Excommunicatio.*

Caſus reſeruati. Collector. fratrum Mino. facientes, ab excommunicatione propter hoc incurſa, poſſint à Prælatis dicti Ordinis in foro conſcientiæ abſolui, licèt antea non poterant huiuſmodi delinquentes abſolui, niſi à Papa, vel à Conſeruatoribus dicti ordinis. *o ſſſſ. 61. conc 186.*

Reſolutio materia. ¶ Ex omnibus præfatis conceſſionibus colligitur ſummariè, quòd fratres Confeſſores per Prælatos debitè deputati, & præſentati ad audiendas confeſſiones ſæcularium, ſi ſunt in conuentibus noſtris, vbi ſunt præſentati, poſſunt audire omnes ſæculares, tam ſuæ, quàm alterius Diœceſis: & auctoritate quam habent ab Epiſcopo erga eius ſubditos, poſſunt vti erga extraneos. *Hoc idem ait Nauar. in Manual. c. 27. num. 266.* Si verò non ſunt præſentati, & reſident in noſtris conuentibus, nullos audire poſſunt; excepto articulo neceſſitatis extremæ; exceptiſque habentibus Bullas, ſeu Confeſſionalia ad eligendum Confeſſores. Si autem ſunt extra Conuentus noſtros in via, vel in tranſitu, ſiue ſint intra ſeu extra Diœceſim, poſſunt audire omnes ad eos recurrentes, & vti plenariè auctoritate Epiſcopali, in Epiſcopi abſentia. Et dixi, *in tranſitu*, ne credat aliquis, quòd frater hoſpes in aliquo conuentu, abſque præſentatione poſſit audire confeſſiones ibidem, aut per villas, ſeu loca circumadiacentia, vt ſuppleat pro Conuentu, vel aliàs, &c. Per communicationem tamen Priuilegiorum Ordinum non mendicantium, poſſunt fratres Minores amplius ſe extendere, vt patet in ſequentibus. Circa prædicta, etiam vide reſolutionem infra poſitam in dictione, *Caſus reſeruati.*

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti obſeruantium.*

16. *Pro quatuor Confeſſoribus. Caſus reſeruati Epiſcopo. Excommunicatio.* EVgenius IIII. conceſſit, quatenus Prior, ſiue Præſidens Monaſterij ſancti Benedicti, oppidi Vallis Oleti pro tempore exiſtens, & tres, vel quatuor idonei Presbyteri Monachi, per dictum Priorem, ſiue Præſidentem ad hoc, pro tempore deputandi, & ad ipſius Prioris, vel Præſidentis nutum reuocandi, quorumcunque vtriuſque ſexus fidelium, ad dictum monaſterium, ſeu ipſius Eccleſiam, aut in ipſis quacumque ex cauſa, pro tempore confluentium, commorantium, ſiue exiſtentium, cuiuſcumque gradus exiſtant, confeſſiones diligenter audire; necnon ipſos, à quibuſcumque peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis ſuis, in omnibus, & ſingulis Caſibus, etiam Epiſcopo reſeruatis, abſoluere; Necnon ab omnibus, & ſingulis Eccleſiaſticis cenſuris, pœnis, fulminationibus excommunicationum, ſuſpenſionum, & interdicti, à iure, vel ab homine prolatis, contractis in genere tantum; ſatisfactione, vel mandato de ſatisfaciendo, ſi perſonæ huiuſmodi ad id habiles fuerint, præmiſſis, etiam abſoluere: ac eos habilitare in prædictis Caſibus; pœnitentiaſque eis ſalutares iniungere; Euchariſtiæ Sacramentum conferre; ac cum eis, & eorum quolibet diſpenſare ſuper votis etiam Epiſcopo reſeruatis; & ea commutare in alia pietatis opera toties, quoties deuotioni prædictorum videbitur expedire, auctoritate Apoſtolica, liberè, & licitè poſſint, & valeant, Parochialis presbyteri, & alterius cuiuſcumque Epiſcopi, vel Superioris, ſuper præmiſſis omnibus, & ſingulis, vel eorum aliquo, licentia, vel aſſenſu nullatenus requiſitis. *Diſpenſatio votorum.* Et quòd huiuſmodi gratia ſit perpetua, non obſtantibus quibuſcumque in contrarium facientibus.

¶ Aduerte, quòd ſupradicta conceſſione ſolummodo poſſunt fratres vti intra ſua monaſteria, & non alibi: Sic enim faciunt Monachi.

PIVS II. extendit ſupradictam conceſſionem Eugenij IV. ad reliqua Monaſteria S. Benedicti, quæ annexa fuerint, vel ſubiecta præfato monaſterio Vallis Oleti. Sed addidit ſequentem clauſulam, dirigendo ad Priores monaſteriorum huiuſmodi: Per hoc autem non intendimus, quòd præfati deputandi Confeſſores per vos, Indulgentijs vobis forſan conceſſis, ſibi confitentibus, vt de ipſis gaudeant concedere, nec abſoluere etiam quempiam ſuper decimis non ſolutis, vel non ſoluendis, poſſunt. Nulli, ergo, &c. 17

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti Obſer. Italia.*

EVgenius IV. conceſſit, quòd liceat Prælatis, ſiue Monachis Sancti Benedicti deputatis à ſuis Superioribus ad audiendas Confeſſiones, perſonas pro earum ſalute animarum recurrentes audire, abſque aliqua Superiorum Prælatorum licentia, & contradictione; ac eis abſolutionis beneficium impendere ab omnibus peccatis, & diſpenſare ſuper omnes Caſus, præter ea peccata, & omnes Caſus, de quibus ipſis Confeſſoribus ad eorum ordinarios videbitur recurrendum: aut de quibus eſſet Sedes Apoſtolica meritò conſulenda: & eis miniſtrare Euchariſtiæ Sacramentum. B. 18

¶ IDEM Eugenius volens ſatisfacere deuotioni perſonarum, habentium ad Præfatos Monachos

nachos ſingularem deuotionem, ad eosq; recurrentium pro ſuarum animarum ſalute, conceſſit, quod liceat Prælatis, ſiue Monachis prædictis deputatis à ſuis Superioribus ad audiendas Confeſſiones huiuſmodi perſonarum eas audire, ac perſonæ ipſæ eis confiteri poſſint, abſque alia ſuorum Superiorum licentia Necnon eas (pœnitentia, & ſatisfactione iniuncta) quoties oportuerit abſoluere ab omnibus, & ſingulis peccatis, præterquam Sedi Apoſtolicæ dumtaxat reſeruatis. Necnon à quibuſcumque ſuſpenſionum, excommunicationum, & interdicti ſententijs, alijſque Eccleſiaſticis Cenſuris, & pœnis, quas à iure, vel ab homine latis, (ſatisfactione iniuncta,) incurriſſe, quomodolibet cenſebuntur.

Votorum permutatio. Diſpenſatio. ¶ Inſuper, & vota omnia permutare, ac in omnibus, & ſingulis Caſibus, etiam Ordinarijs, aut per ſynodales, vel prouinciales Conſtitutiones reſeruatis, cum eis diſpenſare; præter eas cenſuras, & pœnas, vota, & Caſus, de quibus eſſet meritò Sedes Apoſtolica conſulenda; eiſque, ac omnibus, qui ad præfatos Monachos, ob huiuſmodi deuotionem recurrerint, Euchariſtiæ Sacramentum miniſtrare valeant, de ſpecialis dono gratiæ in fauorem Obſeruantiæ regularis, B.

¶ Circa ſupradictam conceſſionem dubitatum eſt, an virtute illius poſſint abſolui excommunicati nominatim, ſaltem in foro conſcientiæ; vel debeant remitti ad iudices, qui protulerunt ſententias excommunicationis præfatas? Et videtur, quod præfati nequeant abſolui à fratribus, quia cum præfata conceſſio ſit præiudicialis Ordinarijs, eſt reſtringenda, per notata, in *cap. olim, de verborum ſignific.* ¶ Item circa præfatam conceſſionem dubitatum eſt, vtrum illa verba (*præterquam Sedi Apoſtolicæ dumtaxat reſeruatis*) comprehendant etiam ſequentem clauſulam: Necnon à quibuſcumque ſuſpenſionum, &c. Et videtur, quod cum nullum peccatum ſit Papæ reſeruatum niſi ratione cenſuræ eidem reſeruatæ, vt inquit, Florentinus 3. par. tit. 17. cap. 11. poſt princ. & conceſſio negauit Confeſſoribus peccata Papæ reſeruata, in verſiculo Necnon, &c. non indulſit cenſuras reſeruatas eidem Papæ, ne tam breui, & contiguo contextu ſibi contrariari videatur.

* * *

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Pœnitentia ſolemnis pro quib. peccatis eſt imponenda. QVOAD §. 1. *notandum quod peccata, pro quibus eſt indicenda pœnitentia ſolemnis, ſunt peccata enormia quæ ex conſuetudine reſeruantur Epiſcopis. Et quoad hæc omnia, ſolum explicat Dominus Benedictus X I. in hac extrau. quæ habetur in hoc §. 1. eſſe volũtariè homicidas, falſarios, Eccleſiarũ immunitatis, & libertatis eccleſiaſticæ violatores & ſortilegos, à quibus non poſſumus abſoluere ſecundum Clemen.* Dudum, *niſi adhoc ſit aliud Priuilegium; vt hoc latius, & bene explicatur in Supplemen. ſſſſ. 98. & 99. Notent etiam Confeſſores, quòd mutilans, aut mutilationem mandans, & conſentiens, non debent abſolui, & multò minus homicida voluntarius; niſi ſatisfactione præmiſſa, vt habetur 23. q. 8.* ſi quis membrorũ, *& ſi quis voluerit, videat latiorem declarationem horum caſuum Epiſcopalium in Summiſtis, titulo* Caſus, *tit.* Confeſſ. *præcipuè Sum. Roſ. tit.* Confeſſor. 1. §. 1. *& c. ſ. ſequentib.*

¶ *Quoad §. 9. notandum, quòd Sixt. IV. ſſſſ. 96. conceſſione 339. conceſſit, quòd Confeſſores Monialium Sanctæ Claræ poſſint abſoluere à ſententijs latis, eos omnes, qui non malitiosè, ſed ex quadam leuitate, ſeu curioſitate intrauerint earum monaſteria, vel quarumcumque aliarum religioſarum incluſarum, & hoc tam actiuè, quàm paſſiuè ipſis conceſſit.*

¶ *Quoad §. 12. & §. 13. vid. ſup.* Abſolutio quoad ſeculares. 1 §. 12. *vt ibi notatum eſt.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 9. Quæ incipit Vbi gratia, & indulta. HOC *quod in §. 9. concedebatur, hodie omnino eſt prohibitum per Conſtit. 36. Greg.* XIII *vbi adeſt excommunicatio Summo Pont. reſeruata, vt infra in verbo,* Ingredi monaſteria Monial. *dicemus, vbi exponetur motus Pij V. & Greg. & nonnulla pro hac materia notatu digna, reſoluentur. Quòad reſolutionem Collectoris ſuprapoſitam poſt §. 15. quod ſ. Confeſſores debitè præſentati, & ab Ordinario approbati poſſint audire Confeſſiones omnium ſæcularium, tam ſuæ, quã alienæ Diœceſis; & habetur ſup. in ver.* Abſolutio quòad ſæculares primò. §. 7. *Eſt ſciendum, quod idem tenet Corduba in ſumma, q. 10. in Reſpon. ſecundi dubij, & Nauar. in Manua. c. 27. nu 266. Et ad quæſtionem illam quam reſoluit Nauar. nu. 155. de Parocho habente facultatẽ abſoluendi à Caſibus reſeruatis Epiſcopo ſuo, quod poſſit abſoluere pœnitentem alterius Epiſcopatus cum iuſta licentia ſibi conceſſa, à peccatis reſer-* *In §. 15.* *Vel nu. 261.*

 uatis

uatis ſuo Epiſcopo, fundans ſe in conſuetudine, eſt ſciendum; quod Medina in Sum. lib. 2 c.10.§ 3. tenet quod non poſsit niſi particularem à ſuo Ordinario habuerit licentiam; & hanc opinionem ſequitur auctor expoſitionis Bullæ Cruciatæ in §.6.nu.6.& 94. & mihi etiam placet: nã poſt Concilium Trident. non habet poteſtatem Curatus dare huiuſmodi licentiam ſuis ouibus, vt poſsint confiteri alijs, quàm approbatis à ſuo Ordin. etiam virtute alicuius Bullæ concedentis electionem Confeſſoris ab Ordinario approbati; cùm quæ emanant Bullæ, ſemper intendant ad Conc. Trid obſeruantiam; niſi aliud explicitè vellet ordinare, vt fieri ſolet, vel videret. & ſciret Epiſcopus Curatum dare huiuſmodi licentiam, & diſſimularet. Et hinc infertur, nullum Curatum poſſe ſibi eligere in Confeſſorem, alium non approbatum à ſuo Ordin. vt not. Silueſt. tit. Confeſſ.1. *q.5. in fi. & § 4. & Angel. in Sum. Verb.* Confeſſ. *3.§. 30. cum ſequentibus. Nec vnum Parochum poſſe Confeſsiones Parochianorum alterius Parochiæ audire: niſi aut ab ipſomet Parocho proprio, aut ab Epiſcopo licentiam obtinuerit: aliàs abſolutio nihil valeret. Sed vtcumq; ſit hoc intelligitur de Confeſſoribus ſæcularibus, non autem de regularibus Ordinis Mendicantium, & participantium: cum ipſi poſsint omnium fidelium Confeſsiones audire, qui ad ſe declinauerint vt ſupra iam dictum eſt, & infra latius dicetur. Et alij ſimplices Sacerdotes ſæculares ab Epiſcopo approbati poſſunt indifferenter ad ſe confluentes pœnitentes. ſubditos tamen illi Epiſcopo ſine alia licentia Parochorum abſoluere, niſi aliud eidem Epiſcopo ordinare viſum fuerit, prout ſic tenet auctor Catecheſis Neapolitanæ lib. 4. c.21.*

Hæc doctrina colligitur ex Pal. in 4. d.17. diſp. 6. fol. 261. & 266. col. 1

In Catech. Neap. nouiter impreſſa. Collector.

CIRCA ABSOLVTIONIS MAteriam reprobatio errorum.

1 *In fauorem fratrum Prædicatorum & Mino.*

ALexander IIII. reprobauit errores quorundam magiſtrorum aſſerentium, quòd fratres Minores, & Prædicatores de licentia Papæ, aut Diœceſanorum non poterant Confeſsiones audire. b. fo. 24 E. ffo. 25. conce. 1.

2 *In fauorem fratrum confeſſ.*

CLemens IIII. reprobauit præfatos errores, & conceſſit, ſicut Alexander IIII. quod fratres de licentia Legatorum Sedis Apoſtolicæ, vel Ordinariorum, & multò amplius Summi Pontificis poſſint audire Confeſſiones, & abſoluere; aliorum inferiorum Prælatorum, & Rectorum eccleſiarum aſſenſu nullatenus requiſito; exceptis Caſibus, qui de iure, vel conſuetudine, Legatis, & Ordinarijs prædictis ſpecialiter reſeruaris: niſi eis ſpecialiter cõmittantur. b. fo. 29. Et ffo. conce. 26.

IOannes XXII. damnauit, & reprobauit quoſdam articulos Ioannis de Poliaco aſſerentis, quod confeſſi fratribus, habentibus licentiam generalem audiendi Confeſſiones, tenebantur iterum confiteri eadem peccata proprio Sacerdoti Parochiali. Et quod ſtante decretali, *Omnis vtriuſq; ſexus*, non poterat Summus Pontifex facere (imo nec Deus) quin Parochiani tenerentur confiteri eadem peccata ſemel in anno proprio Sacerdoti; ac etiam, quòd Papa nequibat dare licentiam generalem ad hoc: Prohibuitq; præfatus Pontifex, ne quis dictos articulos per ipſum damnatos, & reprobatos, tenere audeat, ſeu quomodolibet defenſare, ſeu docere. Et declarauit, quod illi, qui prædictis fratribus confitentur, non magis teneantur eadem peccata confiteri, quàm ſi aliàs illa fuiſſent confeſſi eorum proprio Sacerdoti. B. fo. 36. Et ffo. 119. Conce. 259.

3 *In fauorem fratrum confeſſ.*

CAlixtus II. fecit magnam prouiſionem contra errores ſupradictos Ioannis de Polaico, confirmando Bullas Eugen. IIII. & Nicolai V. approbantes conſtitutionem, *Super Cathedram*, Bonifacij VIII. & reprobantes errores ſuper illam exortos, circa confeſſiones, & abſolutiones. B fo. 82 Et ffo. 165. conce. 390.

4 *Confirmatio ſupradictarum conceſſionum.*

SIxtus IIII. auctoritatem procedendi per Ioannem XXII & Euge. IIII. datam Ordinarijs contra aſſertores, quod confeſſi fratribus tenebantur iterum eadem peccata confiteri proprio Sacerdoti Parocho, extendit ad Inquiſitores hæreticæ prauitatis. b. fo. 61. Et ffo. 144. conce. 353.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 3. notandum, quòd Bonif. IX ſiſſ. 118 excommunicat ipſo facto omnes publicè & temerariè docentes, aut pertinaciter aſſerentes, quòd fratres Ordinis Prædicatorum non poſſint de licentia Papæ aut eius Legatorum, vel aliorum Prælatorum abſoluere eis confitentes ſine aſſenſu Prælatorum, aut Rectorum Parochialium eccleſiarum ſuper his habito, aut requiſito, à qua excommunicatione abſolui non poſſint, niſi Sedi Apoſtolicæ ſe perſonaliter repræſentent.

¶ *Quoad id quòd* Collector *in 1. notabili dicit, ſecundùm*

Abſolutio ab oblitis an ſit valida.

cundùm Epiſcopum Abulenſ. quod qui attentaret aliquem abſoluere à peccatis, quæ non audiſſet in confeſſione peccaret mortaliter, & nihil operaretur. Tu dic, quòd quamuis ego credam hanc opinionem eſſe veriorem, ſcilicet quòd non datur Sacramentalis abſolutio, niſi de peccatis Sacramentaliter confeſſis Sacerdoti quàm opi. tenet Gerſon, & alij grauiſſimi Doctores; tamen multi alij tenẽt oppoſitum quod ſcilicet. poteſt dari, & haberi Sacramentalis abſolutio in Sacramento Confeſſionis etiam de oblitis, vt etiam tenet, & refert Gabriel in 4. diſt. 17. q. 1 dub. 2. Ideo non eſt dicendum peccare mortaliter eum, qui alterutram opinionem ſequẽdo faceret contra alterã opinionẽ, immo nec venialiter, ex quo habet iuſtam cauſam ſic opinandi. & faciendi & videtur ad hoc facere conceſſio facta Ordini Sancti Hieronymi, quod, ſcilicet gratia quàm habet; idem Ordo, vt fratres poſſint abſolui plenariè intelligatur etiam de peccatis quocumq; tempore confeſſis, licèt tunc non confiteantur, vt habetur in compendio tit. Abſolut extraordinaria quòad fratres. §. 13.

¶ *Quoad id quod in 3. notabili Collector dicit, quòd virtute conceſſionum, aut Bullarum quarumcumque, non poſſunt fratres noſtri Ordinis à Caſibus reſeruatis Miniſt. ſine eius licentia ſeu auctoritate de hoc dictum eſt ſup. tit.* Abſolutio extraordinaria quoad fratres *ſup. §. 10 & latius dicendum eſt infra. tit* Cruciata *ibi videatur.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Reſolutiones quædam notabiles in materia abſolutionum quòad fratres, & quòad ſæculares.

QVIA materiam iſtam abſolutionum, tum quòad fratres, tum etiam quò ad ſæculares, ſicut valde copioſam ac Priuilegijs refertam, ita & periculoſam, dubijſq; innumeris repletam eſſe, ob varias maximè, multipliceſq; ſubſequentes Summorum Pontificum, *ac Conciliorum diſpoſitiones, indies magis, ac magis periti etiam, non modò imperiti experiuntur; ideo ad ipſius dilucidationem, quinque hic pertractare pernecessarium eſſe duxi.*

Capita tractanda.

Primum, de auctoritate, quam Prælati Religionum habent in abſoluendo ſuos ſubditos: ac cum illis, in Irregularitatibus, *alijſq; Cenſuris eccleſiaſticis diſpenſando.*

Secundum, quomodo talis auctoritas ſit intelligenda, ac ſecundùm Conc, Trid, & Bullam Cœnæ Domini modificanda.

Tertium, de auctoritate, quam ipſi Religioſi confeſſores ab Ordinario approbati erga ſæculares habent.

Quartum, in quo talis auctoritas. à Concil. *Trident. Bulla Cœnæ, alijſq; ſubſequentibus Summis Pontif. ſit derogata & vbi non.*

Quintum quales eſſe debeant Confeſſores, *vt talibus poſſint vti Priuilegijs.*

Sed quantum ad primum, & tertium cap attinet, conceſſiones etiam antiquas recenſere minimè grauabor. vt quãſi fecerint ſemper Pontifi*ces ipſi quantaq; beneuolentia, Minores fratres, reliquoſq; Mendicantes fuerint proſecuti, cunctis innoteſcat.*

Et quoad primum ſciendum eſt Mendicantiũ Ordines inter alia quoddam habere Priuilegium Cle. IIII *in quo data facultas Generali, Prouincialibus ac Cuſtodibus fratrum Minorum, abſoluẽdi fratres licèt hoſpites fuerint, ab omni Irregularitate, Suſpẽſione, & Interdicto, ſiue ante, ſiue poſt Religionis ingreſſum in illa incurrerint, niſi adeo fuerit grauis, & enormis exceſſus, quòd ſint ad Sedem Apoſtolicam meritò deſtinandi; vt habetur ſupra titulo,* Abſolutio ordinaria quòad fratres. §. 7. *cum ſequentibus; vbi nonnulla alia* Priuilegia *Prælatis pro ſuorum fratrum conſcientiarum remedio reperiuntur conceſſa. Ibiq; numerantur* à Collectore *illi caſus, pro quibus fratres, ad Apoſtolicam Sedem ſunt deſtinandi qui fuerunt declarati à Six.* IIII. *circa annum Domini.* 1484.

De auctoritate Prælatorum.

Facta fuit hæc conceſſio anno Domini 1265.

[*Alia ampliſſima & pleniſſima facultas reperitur data à Mar. V. anno* 143*. *Prælatus S. Benedicti quæ habetur in eodem verbo*, Abſolutio ordinaria quòad fratres § 40. *Vbi eis conceſſit, vt in foro conſcientiæ poſſint abſoluere ſuos monachos ab omni excommunicationis ſententia etiamſi talis eſſet, quam ipſe Summus* Pontifex *ſibi reſeruare conſueuerit, & cum eis ſuper omni* Irregularitate *etiam in illis caſibus, in quibus Papa ſibi vicem reſeruat (in morte videlicet in mẽbrorum obtruncatione & enormi ſanguinis effuſione) valeant diſpenſare; dummodo aliquod iſtorum trium non ſit notorium. Qua quidem facultate gaudent per viam communicationis etiam alij mendicantes vt infra verbo* Commun. Priuilegiorum. §. 34.]

Additio.

Pius V. in ſuo Motu proprio, qui incipit, Ad perpetuam rei memoriam: *Romanus* Pontif. *Omnibus Prouincialibus Ordinis* Prædicatorũ *pro ſuis ſubditis, totam auctoritatẽ illam in foro conſcientiæ conceſſit, quam* Conc. Trid. *Epiſcopis pro ſuis, in foro conſcientiæ dedit ſeſſ. 24. cap. 6. de reform.*

Alia conceſſio expedita an. 1571.

cuius verba ſunt iſta: Et inſuper, quia ſacrum œcumenicum General Trid. Conc. conceſſit Epiſcopis, vt abſoluere poſſint, in foro animæ, ſeu conſcientiæ ab omnibus peccatis, & diſpenſare in Irregularitatibus (prout ſeſſ. 24. c 6. habetur) ne Prior Conuentualis, & Superiores Prælati dicti totius Ordinis (ſcilicet Prædicatorum) tam in dicta Prouincia, quàm extra eam vbilibet, in hac parte deterioris conditionis, quàm clerici, aut ſæculares exiſtant, eiſdem Priori Conuentuali, & Superioribus Prælatis, vt ipſi per ſe ipſos, idem omnino poſſint in Fratres, & Moniales dicti Ordinis ſibi ſubditos, quod poſſunt Epiſcopi in Clericos & laicos ſibi ſubditos, tam quoad abſoluendi & diſpenſandi huiuſmodi, quàm alias quaſcumque facultates, eiſdem, auctoritate, & tenore etiam perpetuo concedimus, & indulgemus, ac etiam declaramus. Reperitur impreſſum in lib. Priuilegiorum R. Paſſarelli fol 127.

Verba Bullæ.

Paſſarellus

Verba autem Conc. ſunt illa, videlicet.

Verba Concil. Trid.

LIceat Epiſcopis in Irregularitatibus omnibus, & ſuſpenſionibus ex delicto occulto prouenientibus, excepta ea quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad forum contentioſum diſpenſare & in quibuſcumque occultis etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis delinquentes quoſcumque ſibi ſubditos in Diœceſi ſua, per ſe ipſos, aut Vicarium ad id ſpecialiter deputandum, in foro conſcientiæ gratis abſoluere impoſita pœnitentia ſalutari. Idem, & in hæreſis crimine, in eodem foro conſcientiæ, eis tantum, non eorum Vicarijs ſit permiſſum. Vnde per viam communicationis, idem poterunt omnes Prouinciales aliorum Religionum participantium Priuilegia ſupradictorum fratrum Ordinis Prædicatorum, & aduertendum, quòd talis conceſſio non fuit à Greg XIII. ſublata, immo ab ipſo fuit poſtmodum Congregationi Sancti Bernardi confirmata vt infra verbo, Diſpenſatio.

Alia conceſſio.

Additio.

Quomodo Prælat. auctoritas ſit intelligenda.

[Et tandem Greg XIIII. an. 1591. Præfecto Generali Miniſtrorum infirmorum, conceſſit, vt per ſe, vel per alios à ſe deputatos, poſſit abſoluere omnes, & ſingulos ſibi ſubditos, à quibuſuis excommunicationibus, ſuſpenſionibus, & interdictis aliiſq; cenſuris, & pœnis quomodolibet latis, & cum eis in omnibus irregularitatibus, &c. in foro conſcientia, necnon ſi opus fuerit etiam cum rehabilitatione, & abſterſione inhabilitatis, ac infamiæ maculæ, & defectum natalium patientibus ex quouis nefario coitu prouenientem diſpenſare &c. Vt latius eſt videre in Bulla, quæ poſita eſt ſupra verbo abſolutio ordinaria quòad fratres in noſtra annotatione fol § 34.]

Aduertenda in ſupradictis conceſſionibus. Primum.

Circa quas facultates, plura ſunt notanda. Primum circa Conceſſionem illam Pij V. eſt inter Doctores altercatio ſi in publicatione Bullæ Cœnæ Domini Sixti V. per § Cæterum illius Bullæ reuocetur auctoritas illa, Epiſcopis à Conc. Trid. conceſſa, quatenus reſeruat ſibi abſolutiones ex communicationum illius Bullæ non obſtantibus, quibuſuis Concilijs.

Opinio Nau. § cæterum relata, à Nauar. ibidem. num 72.

Nauar. enim in Man. c. 27 nu. 260. ſibi videri ait, quòd per illa verba § Cæterum; ſine dubio reuocetur c. 6 ſeſſ. 24. Conc. & quod Sanctitas Domini Papæ non permittebat, Epiſcopos, nec per ſe, nec per ſuos Vicarios ſpeciales hæreticos occultos abſoluere; non obſtante, quod eis concederatur per illud ca. 6. Conc. & quod eadem ratione videatur eis, & alia facultas ablata abſoluendi ab omni Excommunicatione, & caſibus reſeruatis in illa Bulla niſi dicamus inquit, quod iſtud § Cæterum Bullæ Cœnæ, limitet capitulũ 6. ne procedat in occultis, & habentibus complices, vt ibi probat. Et eodem cap. 27 nu 275 ipſe Nauar. tenet nullum præter Papam ab hæreſi & cenſura ei annexa etiam occultiſſima poſſe abſoluere; cum eam ſibi in præfata Bulla Cœnæ reſeruet, quamuis Conc. Trid concedat Epiſcopo illud poſſe facere. Et poſſet etiam contendi, quod ſit derogatum, hoc illi per Bullam Cœnæ; quia Greg XIII & Pius V. adeo id expreſſè declararunt, vt quoad etiam Summo Pœnitentiario illam negauerint facultatem, niſi cum certis modificationibus. Adeo vt ipſe Nauar. dicat moueri ad credendum quod nec virtute Iubilæi, nec Bullæ Cruciatæ, in quibus non datur ſpecialis facultas abſoluendi ab hæreſi, poterit quis abſolui ab ea, licèt expreſſè detur facultas abſoluendi à caſibus Bullæ Cœnæ, quod probare nititur & auctoritate, & ratione, vt ibi eſt videre. & ſic ex ſupradictis à Nauar. elicitur, quòd quoad abſolutionem ab hæreſi per Bullam Cœnæ, & per prædictos Summos Pontif. indubitanter ab Epiſcopo tollitur facultas. Quo autem ad abſolutionem aliorum à Concil. ſibi conceſſorum prædictum proceſſum Bullæ tangentium iam in ſupradicto num. 6[illegible]. videtur inferre quod etiam auferatur, vel ſaltem cum limitatione, quam ibi ſubnectit, & hæc opinio confirmatur etiam in Cathechiſi Neap. cum multorum Doctorum auctoritate [illegible] lib. 1. cap. 25 num. 9. fol 53. & lib. 3. cap. 2 fol. 179. in vltima impreſſione habetur.

Alia ratio.

Opinio aliorum.

Alij autem totum oppoſitum affirmare contẽdunt, quod ſi nullo pacto per generalitatẽ verborũ illorũ in d § Cæterũ poſitorũ facultas illa à Coc Epiſcopis data reuocetur; quia quando in aliquo, Sedes

Sedes Apoſtolica Conc. Trid. decreta vult reuocare, expreſſè id dicit, ſicut in omnibus indultis à Pio V. & Greg XIII. datis, in aliquo dicta decreta tangentibus eſt videre.

Et huius opinionis, ait Auctor expoſitionis Bullæ Cruciatæ §. 9. num. 70. eſſe etiam Angel. quamuis non reſpondeat verbis prædictis Bullæ. Ac etiam teſtatur, quod in Synodo Toletana celebrata in anno 1583. ibi præſidente Illuſtriſſimo Cardinale, & Archiepiſcopo Toletano, ac Inquiſitore Generali, Domino Gaſpare de Guiroga aduertebantur Epiſcopi (vt refert Ioannes Rorus, Inquiſitor Valentinus de hæreſi 1 paſſ. 19. & eodem lib. de Priuil. in q. nu. 416. & Medin. lib. 1 introd. pag 4 13) quòd auctoritatem habeant abſoluendi ab hæreſi occulta. Ergo ſi in hoc, multò magis in alijs, ab eodem Conc. eis conceſſis: Nec contra hoc, inquit, faciunt verba generalia reuocatoria Bullæ Cœnæ, quia Sixtus V. tam generalem reuocationem non fecit, ſicut Greg. XII. faciebat, immo poſuit verba illa, quæ omnem tollere videtur ambiguitatem, videlicet: Niſi in eis, etiam hi caſus præſentibus literis expreſſi cõprehendantur, vt habetur in Bulla publicata anno primo ſui Pontif.

Aug. in ſumma, q. 4 de conf. art. 5. difficult. 6. pag. 278. in vltima impreſſione.

Quidquid tamen ſit (ſaluo ſemper ſaniori iudicio) tenerem ego circa abſolutionem ab hæreſi occultam cum Nauar. quòd ſcilicet ab Epiſcopis ſit ablata facultas, cum expreſſa in hoc appareat Summorum Pontificum voluntas in alijs Motibus proprijs editis; in foro tamen fori poſſunt equidem Epiſcopi abſoluere ſicut Inquiſitores.

Verum vt ex fide dignis audiui talis facultas Epiſcopis collata per Sacrum Concilium Tridentinum eſt eis omnino ſublata per Bullam Cœnæ Domini quod eſt verum nedum in caſu hæreſis, ſed etiam in alijs caſibus in dicta Bulla reſeruatis, prout pluries Sacra Congregatio Concilij cenſuit, & etiam in foro ſac. pœnitentiariæ Romæ fuit cõcluſum, & quotidie ſeruatur & vbique ſeruari debet, & ita Nauar. cap. 27. nu. 174. Alphonſ. Viualdus in ſuo Candelabro Venetijs impreſſo 1602. correcto & emendato ita determinat, ſicut, & multi alij Doctores.

Circa autem illam conceſſionem Martini V. Abbati Sancti Bened. factam, eſt pariter notandum, quòd quando in præfata conceſſione dicitur, vt caſus illi ſint occulti, tunc eſſe occulti intelliguntur, cum iuridicè probari non poſſunt: & licet probari poſſint non tamen ſunt notorij, ac publici, vt ſcandalum oriri inde poſſit. Ita tenent Caſtro, & Nauar. in Manual cap. 27. num. 255. vbi pro hac materia, quando, vel in Bullis, vel Priuilegijs, aut in Concil. Trid. conceditur ad diſpenſandum facultas ſuper occultis, & non publicis, quomodo ſit iſtud intelligendum plura notabilia affert, & inter alia inquit: Occultum dicitur id, quod non eſt publicum. Publicum autem, quod eſt notorium, manifeſtum, vel famoſum, viciniæ, Collegio, vel Monaſterio, licèt non Prouinciæ, Ciuitati vel Parochiæ. Notorium id dicitur, quod nititur ſcientia maioris partis prædictarum communitatum. Manifeſtum quod nititur fama eiuſdem partis maioris, orta à ſcientibus. Famoſum, quod nititur fama maioris partis, orta ex vno ſcienti, vel ex indicijs, vel præſumptionibus, illi æquipollentibus: Occultum item triplex, ſcilicèt, quod non eſt probabile ſuapte natura, qualia ſunt ſola mentalia: & quod eſt probabile ſuapte natura ſed non poteſt probari, quia coram nemine factum eſt & quod probari quidem poteſt, ſed adeo à paucis: quod nulla inde fama orta eſt, nec eſt in iudicium deductum. Et ait etiam, quod vt delictum dicatur publicum, non ſufficit, vt actus, qui eſt delictum ſit publicus, niſi etiam publicè ſciatur eſſe delictũ. Miſſa enim dicta coram populo, ab excommunicato occulto actus publicus, & delictum eſt, non delictum tamen publicum; quia neſcitur publicum eſſe delictum. Volui hoc notabile ita extendere quia ad multa in hoc Compendio Priuilegiorum, poterit deſeruire.

Secundum. Nota. Occultum quando dici poteſt.

Caſtr. lib. 1. de leg p. c. 2. Nauar.

Differentia inter publicum, manifeſtum, notorium, famoſum.

Occultum triplex.

Vt delictum dicatur publicũ, quid requiratur

Eſt notandum 3. quòd diſpenſatio Irregularitatis, quæ ab homicidio voluntario prouenit, intelligitur de quocunque homicidio, tam à caſu, quàm ex propoſito perpetrato, dummodo ſit occultum, quia cum Pontifex non diſtinguat, nec nos diſtinguere debemus: prout ſic dicitur à Corduba inſ. tit. Diſp. verſi, quoad §. 24. & *in* §. 40. *verb.* Ab ſol. ord. quoad fratres, & in lib. de caſib. q. 34. *& frater Emanuel in expo. Bull. Cruc. §. 9. ſ. 129. & Compend. Societ. Ieſu verb.* Abſol §. 10. *Diſp. § 5 Sed diſpenſatur circa Altaris miniſteria. Vt Sixt. IV conceſſit Carthuſ & in Compen. Societ. Ieſu §. 4. & Bernard. 6 & addunt quòd poſſunt committere Superioribus pro tempore nominandis vt ſubditos perſonaliter abſoluant, & cum illis diſpenſent pro foro conſcientiæ in omnibus caſibus nullo excepto, in quo videtur includi irregularitas ex bigamia, vt infra.*

Tertium notandum. Irregularitas ex homic. volunt. de qua ſpecie intelligendũ ſit illud hom.

Nec huic obſtat quod conceſſio Sixti IV. data Generalibus, & Prouincialibus fratrum Minorũ fuit de homicidio fortuito, & non voluntario, & cum ipſe Sixtus fuerit poſt Martinum, videtur limitaſſe illam conceſſionem, quantum ad fratres Minores Nam adhoc reſpondetur, Sixtum in dicto Priuilegio loqui non ſolum in foro conſcientiæ, ſed etiam in foro exteriori, & ideo cum tali limi-

tatione concedit. Sed Mart. V tantùm in foro cōſcientiæ intellexit, & ideo conceſſit in quolibet homicidio, dummodo ſit occultum. Præterea dicitur, quòd Sixt. IV. in iſta, ac in alijs limitationib. intēdit tantùm exceptionem, & reſtrictionem facere ſupra conceſſiones illas, quas limitare, & reſtringere intendit, & non ſupra alias per ipſum, vel prædeceſſores ſuos factas: quod probatur, quia aliter ſequeretur, quod vna conceſſio eiuſdem Sixt. IV in qua Prælatis concedit poſſe diſpenſare in Irregularitate, quæ ex homicidio incerto, & dubio oritur, præiudicaret huic ſuæ conceſſioni, in qua Concedit dictam auctoritatem pro homicidio caſuali, licèt certo, & ſic ergo debent intelligi omnes aliæ exceptiones, vel reſtrictiones quia ſolum limitant illas, de quibus tractant, & non alias, vt ait Corduba ibi, & titul. Diſpenſat. §. 23.

Habetur infra tit. diſp. §. 10.

Nec huic obſtat Conc. Trid. ſeſſ. 24. c. 6. quod Epiſcopis minimè concedit auctoritatem diſpenſandi in Irregularitate, quæ prouenit ex homicidio voluntario quantumuis occulto; nā maiorem auctoritatem habent ſuperiores Ordinum Mendicantium in ſuos ſubditos quàm Epiſcopi in ſuos, ſicut ex varijs, multiſq; Priuilegijs eis conceſſis, clarè conſtat. Ideoq; non eſt mirum, ſi ipſi Prælati illam habeant auctoritatem, & non Epiſcopi. Nec fuit ſublata, aut reſtricta facultas data à Mart. V. Benedict. vt ſup. per Six. IV. vel alios Pont. qui hoc alijs denegarunt, & ſic nec obſtat Nauar. c. 27 nu. 150 in Man. vt aduertit Corduba, & Emmanuel vbi ſup. prout ſic etiam tenet Henric. Henriquez in Theol. ſua Moral. l. 7. de indulg. c. 28. in princ.

Diſpenſare poſſunt prælati in quo non poſſunt Epiſcopi.

[Benè tamen obſtare videtur prædictum Concil. Tridentin. ſeſſ. 14 c. 7. de reforma. vbi generaliter loquens ait, Cum etiam qui per induſtriam occiderit proximum ſuum, & per inſidias, ab altari auelli debeat, qui ſua voluntate homicidium perpetrauerit etiam ſi crimē id nec ordine Iudiciario probatum nec alia ratione publicum, ſed occultū fuerit nullo tempore ad Sacros Ordines promoueri poſſit. Nec illi aliqua eccleſiaſtica beneficia etiam ſi curam non habeat animarum, conferri liceat, ſed omni ordine, ac beneficio, & officio eccleſiaſtico perpetuò careat, &c. In quo decreto, comprehendi etiam Regulares, non videtur dubium, cum ſic indiſtinctè, & vniuerſaliter loquitur: ex quo doctrina, ſeu declaratio ſupra poſita, de diſpenſatione irregularitatis ex homicidio voluntario orta vigore huius decreti non videtur habere locum, cum Priuilegio obſtet. Niſi vellemus dicere, quòd licèt hoc decretum Conc. Priuilegio obſtet, per illud tamen viuæ vocis oraculum, à Pio V. datum B. F. Aloyſio de Puteo miniſtro Generali Minoritarum, & relatum ab Alphonſo de Vera cruce in ſuo Speculo coniugatorum in fine, habeant Regulares ipſi auctoritatem ſupra poſitam diſpenſandi in foro conſcientiæ in tali irregularitate homicidij voluntarij, in illo enim viuæ vocis oraculo fuerunt ab ipſo Pio V. confirmata omnia priuilegia fratrum Minorum, ac conceſſit, vt poſſent vti in foro conſcientiæ tantùm, etiam illis priuilegijs quæ à Sacro. Conc. Trid. fuerunt reſtricta ſeu derogata, & ſic ex hoc viuæ vocis oraculo poſſet teneri Regulares, in diſpenſatione huiuſmodi Irregularitatis homicidij voluntarij vti licitè in foro conſciētiæ priuilegio illo Mart. V. quamuis à Conc. ſit ita reſtrictum, &c. De hoc viuæ vocis oraculo, tractatur in Spec. coniugatorū in fine, & in expoſit Bullæ Cruc. §. 9. nu. 32. 111. 132. & habetur authentica Romæ in monaſterio Araceli refert Henricus Henriquez, in Theolog. morali tit. de pœn c. 6 §. 6. & ponitur paulò infra in hac materia reſolutione.

Additio Conc. Trid ſeſſ. 14. c. 7.

Et in Com. Societ. Ieſu. verbo Conſilium. §. 3.

Et notandum 4. quòd nec ipſi Prælati, neq; Epiſcopi, tempore Sixti V diſpenſare poterant in illa irregularitate, quæ prouenit cauſſa procurationis, ſiue conſultationis abortus vel potionis dādæ ad generationem impediendam, iuxta Motū proprium ipſius Sixti V. qui incipit, Effrenatum perditiſſimorum hominum: In quo omnes ſic ſupradicta procurantes, vel conſulentes, adiuuantes, & conſentientes excommunicat, ſibiq; eorum abſolutionem reſeruat, vt nullum Priuilegium regularibus conceſſum, nec Iubilæum pleniſſimum nec Bulla Cruciata, nec auctoritas, quam Epiſcopus Concil. Trid. dat eis ſuffragetur. Et hoc intelligitur quando fuerit ſecutus realiter abortus, & generatio impedita, (vt ex ipſo Motu proprio conſtat, ibi, ita vt re ipſa abortus inde ſecutus fuerit) & impediēdo generationem, in illas pœnas incurritur quando, ſcilicet, potiones fuerint datæ, non autem propter ſeminis effuſionem extra vas prout videtur eſſe communis opinio Doctorum, cum quibus iſte locus fuit tractatus, vt refert auctor expoſitionis Bullæ Cruciatæ, qui in additione, quā facit fol. 641. multa alia dicit de impedimento generationis. Verum ſupradictus Motus proprius fuit poſtea moderatus per Greg. XIV. an. 1591. hoc modo, videlicet, vt à peccato, & excommunicatione ibi lata, quilibet Preſbyter tam ſæcularis, quàm regularis ad Confeſſiones audiendas, & ad hos Caſus ſpecialiter per loci ordinarium deputatus, in foro conſcientiæ tantum poſſit abſoluere; quo verò ad pœnas procurantium abortus, ibi taxatas, ad terminos iuris communis, & Concil. Trid. diſpo-

Quartum Not. Prohibitio diſpenſandi in irregularitate abortus. Motus Six. V.

Expoſitor Bullæ Cruciatæ 8 § n. 90.

Moderatio Bullæ Sixt. V. de abor. à Greg. 14. facta.

Quintum notabile.

diſpoſitionem reducitur.

Facultas abſoluendi à caſibus reſer. non cōprehendit cenſuras, nec comm. vot.

Notandum eſt etiam, quòd quando conceditur facultas abſoluendi à Caſibus reſeruatis, non datur facultas abſoluendi à cenſuris, nec commutādi, aut diſpenſandi vota, vt dicit Nauar, in Man. c. 27. nu. 155. Ideo aduertant Confeſſores Religioſorum, cum à ſuis Prælatis ſupradictam habent auctoritatem, ne putent ad omnia ſe extendere.

Sextū Not. Noua Capuccini. Additio.

Et auctoritate prædicta à Prælatis conceſſa gaudent eorum ſubditi licèt aliquam Bullam, ſiue Cruciatæ, ſiue alterius non habeant: nam in illis, eorum Priuilegia ad ſuas perſonas attinentia minimè ſuſpenduntur, vt infra latius dicetur.

[*Sed circa ſupradictas facultates ad demonſtrandam Prælatorum auctoritatem adductas ſcilicèt, Clem. IV. Mart. V. Pij. V. & Greg. XIV. occurrit, valde difficilis, ac maximè ſcitu neceſſaria quæſtio.*

An videlicet, Virtute priuilegiorum ordinibus mendicantibus, & participantibus conceſſorum, ac per Clem. VI. anno 1525. & Gregor. 13. anno 1575. & Six. V. anno 1587. confirmatorum, poſſint necne illorum ordinum Prælati abſoluere, & diſpenſare ſubditos ſuos ab omnibus, & in omnibus cenſuris, irregularitatibus, pœnis, atque ſententijs Summo Pontifici per Sacros Canones, vel Extrauagantes aliàs quomodolibet reſeruatis, etiamſi eſſent reſeruatæ cum ſpeciali talium eorum priuilegiorum derogatione.

Reſolutio. Rationes pro parte negatiua.

Pro cuius reſolutione *eſt ſciendum, quòd licèt prima fronte videatur eſſe dicendum ipſos Prælatos poſſe tantum in illis caſibus, quos ſummi Pontifices ſibi abſque eorum aliqua priuilegiorum derogatione reſeruauère, & non in illis, in quibus reperitur ipſa ſpecialis derogatio; ſicut in quamplurimis Sacrorum Canonum, & Extrauagantium locis eſt videre, vt in c.* Cum illorum, de ſent. ex comm. *& Clem.* Religioſi, de priuil. *& c. vt fecit etiam Greg. XIII. & Sixt. V. in alijs caſibus cum clariſsimè appareat, talium Summorum Pontificum fuiſſe voluntates, vt nullo pacto in illis caſibus eorum priuilegia Mendicantibus ipſis ſuffragarentur: aliter enim fruſtra eſſent in corpore iuris, alijſq; extrauagantibus cum talibus, & tantis derogationibus, & fortiſsimis non obſtantijs poſiti. Et eo maximè cum perſpicuum ſit, quod ea quæ repugnant iuri communi, ad illud, quantum eſt poſsibile, ſunt reducenda, vt in c.* cum conſuetudines, *iuncta glo.* de conſuet. *Et etiam, quia priuilegium propriè dictum debet ſtrictè interpretari, vt minùs quàm ſit poſsibile iuri communi deroget, vt Silu. tit. de Priuil. nu. 3.*

Rationes pro parte affirmatiua.

Attamen iſtis, alijſq; rationibus, quæ pro hac parte adduci poſſent non obſtantibus, dicimus nos (ſaluo tamen ſemper aliorū meliori iudicio,) quod poſſunt ipſi Prælati in omnibus etiam illis caſibus, cum talibus clauſulis derogatorijs reſeruatis, habita eorum priuilegiorum confirmatione, vt infra in concluſione huius quæſt. dicetur: & hoc quàm plurimis rationibus, & argumentis comprobari poſſe arbitror.

Prima ratio.

Et prima ratio ſumitur ex declaratione, quam Six. IV. fecit illius ſuprapoſitæ Cle. IV. conceſsionis Concedebatur enim ibi Prælatis ordinis Minorum facultas ſuper omnes caſus reſeruatos, & cēſuras & c. cum hac tantùm limitatione ſcilicet, Niſi adeo graues, & enormes fuerint exceſſus, vt eſſent ad Sedem Apoſtolicam meritò deſtinandi. Ad Sixt. IV. 203. annis ferè poſt ipſum Clement. confirmando poſtmodum ipſa priuilegia declarans illa verba Prædeceſſoris ſui Clementis, pro quibus ſcilicet caſibus eſſet ad Sedem Apoſtolicam recurrendum, non obſtante quod à multis alijs ſuis Prædeceſſoribus, qui inter ipſum, & Clem. fuerāt; quàm plurimi fuiſſent caſus reſeruati cum ſpecifica derogatione priuilegiorum Mendicantium, & poſiti etiam in corpore iuris ſtatuit, & decreuit, pro quattuor tantùm, & pro nullo alio, opus eſſe recurſu. Ergo cum ſit indiſtinctè, & ſine aliqua alia exceptione fuerit ipſe Sixtus priuilegium illud Cle. interpretatus, ſic etiam & indiſtinctè, ac ſimpliciter debet à nobis intelligi; ſi enim voluiſſet vt etiam pro illis caſibus derogatorijs, & in corpore iuris poſitis haberetur recurſus ad Sedem Apoſtolicam, dixiſſet vtique, vt pro illis quattuor, & pro omnibus alijs derogantibus: at non modò hoc non dixit, imnò totum oppoſitum voluiſſe ex clariſsimis, ac fortiſsimis clauſulis ibi poſitis apparet, cum dixerit, non obſtantibus, quibuſcumque reuocationibus Apoſtolicis, vt infra dicetur, & c.

Secunda ratio.

Et hòc corroboratur per illam aliam am[illegible]*iſsimam conceſsionem factam à Martin*[illegible] *V. ante ipſum Sixtum anno Domini 14*[illegible] [illegible]*ralatis Ordinis Sancti Benedicti ſupra à n*[illegible]*s relatam, quam ſicut de alijs ſupradictis Si*[illegible] *participant omnes Mendicantes.*

Hoc idem perſuade[illegible]*oteſt, ex eo, quod dicitur per Iuriſperitos ex*[illegible]*tionem ſcilicet debere eſſe de regula, vt not*[illegible] *in Rub. de Reg. iur. in 6. & ipſa exceptio* [illegible]*et firmare regulam in omnibus alijs caſibu*[illegible] *exceptis 32. q. 7. c* Dominus: *quòd cum ita ſ*[illegible]*co, quòd cum Sixtus IIII. in prædicta ſua decl*[illegible]*tione, quam fecit in conceſsione illa C*[illegible] *III*[illegible]*on exceperit niſi quattuor caſus Papales &* [illegible]*s V. & Greg. XIII. & Sixt. V. in horū priui*[illegible]*l*[illegible]*um Confirmationibus non alia exceperit, niſi*

illa

illa priuilegia, quæ non eſſent in vſu, aut Concil. Trid. *aduerſaretur; ergo ſi iſta tantum fuerunt excepta; remanebunt vtique omnia alia firma, atque in ſuo priſtino robore, quantumuis ſint alijs quibuſcumque diſpoſitionibus aduerſantia, ac poterunt quidem in illis, tum ante, tum etiam poſt Six. reſeruatis, Mendicantes vti ampliſſima illa ſuorum priuilegiorum facultate: In illis inquam reſeruatis ante Sixtum IIII. per illam declaratio-nem, & determinationem ab illo poſtea factam, in alijs autem, qui poſt ipſum Sixtum fuerunt reſeruati, per alias illas moderniores, & nouiſsimè factas declarationes, & priuilegiorum confirmationes Clem VII Greg. XIII & Sixti V.*

Tertia ratio

Dato quòd viuente illo Pontifice, à quo emanarunt illa derogatoria ſpecialia ipſorum Priuilegiorum, debuiſſent ea Regulares obſeruare: negari tamen non poteſt quod quando eſſent per alios ſequentes Pontifices priuilegia illa priora confirmata, remanerent, ſimpliciter in ſuo proprio robore, ac ſi nulla eorum facta eſſet derogatio. Hoc enim importat Confirmare, (*vt doctores aiunt*) *id eſt in priſtinum priuilegia reſtituere, & antiquũ ius conſeruare, vt in ca. ex parte, & ibi glo. & ca.* quia intentio *extra de priuilegijs: & maximè quando in talibus confirmationibus, illæ fortiſsimè adhibentur clauſulæ,* De nouo (*ſcilicet*) concedimus non obſtantibus quibuſcumque Apoſtolicis reuocationibus (*vt in Bulla aurea continetur*) & ex certa ſcientia, & ex Motu proprio, & *cum derogatoriarum derogatorijs, vt in confirmationibus Greg XIII & Sixt. V habetur: quibus clauſulis non ſolum omnes derogationes, præfatis conceſsionibus derogantes, hi Pontifices annullant, verum etiam omnes, ſi qui interuenniſſent defectus ſupplent, faciunt firmum quod aliàs fuiſſet infirmum: & quod magis vrget, reddunt validum quod prius fuerat inualidum, & nullum, ſupplentes defectu iuris poſitiui. Teſt. Silu. verb.* confirmatio *numero primo, & Tabien eod. ver. num. 2 & Collector in hoc compendio verb Priuileg. § 15. & § 20. & 27. 22 & ibid. Collector, & in verb* Conc poſ. *7 & in verb.* Interdictũ. *Ergo poſt ſupradictas priuilegiorum confirmationes, quomodo ipſi Prælati Mendican. & participantes, non valebunt ſimpliciter in omnibus alijs quantumuis derogantibus, prædictis eis conceſſis facultatibus vti?*

Quarta ratio.

Dico, quòd nihil, aut parum deſeruiret, & operaretur priuilegiorum vnquam poſt confirmationem, ſi non reualidarentur contra derogationes eis factas ab alijs prædeceſſoribus Summis Pontificibus, cum niſi expreſſè à ſequentibus Pontificibus reuocata fuiſſent, remanſiſſent equidem valida, & firma ſemper: Ergo ad hoc, vt talis confirmatio aliquid operetur, neceſſe eſt dicere, quod operabitur principaliter aduerſus illas præcedentes derogationes eorum factas, licèt etiam pro maiori certitudine eorum adhuc deſeruire videatur.

Et ſi hoc non operaretur, fruſtraretur equidem finis, pro quo ipſi Summi Pontifices moti fuêre talia ſic ampla priuilegia mendicantibus fratribus concedere: finis enim eorum fuit: vt ex pluribus conceſsionibus elicitur ne ipſi mendicantes pro abſolutionibus ab illis reſeruatis caſibus vagarentur. At ſi in illis priuilegijs eis datis, & confirmatis non comprehenderentur caſus illi excepti, ſeu derogati, maior eis vtique tribueretur materia vagandi, quàm per illos aliàs ſimpliciter reſeruatos: cum ab iſtis poſſent etiam ab Epiſcopis abſolui, & ab illis non niſi à Papa. & ita remaneret quidem finis eorum fruſtratus, & ſatis non conueniret, ergo, &c.

Vt infra tit. diſpenſat. §. 25.

Accedat præterea ampliſsima illa facultas Prouincialibus ordinis Prædicatorum, à Pio V. conceſſa, quam habent Epiſcopi in ſuos ſubditos à Conc. Trid. ſupra à nobis relatam, in qua clariſsimè conſtat Epiſcopos poſſe in omnibus reſeruatis occultis abſque vlla exceptione ergo & idem poterunt alij mendicantium Prouinciales quoad Religioſos ſolum ſuæ iuriſdictioni ſubiectos per participationem.

Quinta ratio.

Ex quibus quidem rationibus, iam ſatis conſtare videtur, ipſos Prælatos ex proprio aut cõmunicato priuilegio habere cum ſuis fratribus facultatem abſoluendi, ac diſpenſandi non modò in caſibus, cenſuris, irregularitatibus, &c ſimpliciter Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, abſque aliqua clauſula derogatoria, ſed in omnibus alijs quantumuis eorum Priuilegijs derogantibus, exceptis illis quatuor per Sixt. IV. declarati: licet multi alij Pontifices qui inter Clement. & ipſum Sixt. fuerunt ſtrictius prohibuerint à multis alijs abſolui caſibus. & à caſibus poſt ipſum Sixt. reſeruatis abſoluere poſſe ob nouam antiquorum priuilegiorum confirmationem, exceptis ijs caſibus, quos Papa etiam iure ipſo aut proprio motu reſeruat, quæ exceptio ſolum durat viuente Pontifice, quia ſic reſeruare intendit, vel quoad vſque fuerint de nouo ab alio priuilegia confirmata: vt pleniùs paulò infra in concluſione explicabimus.

Reſpondetur obiectionibus ſuprapoſitis.

Nec obſtare dicimus id, quod pro alia parte adducebatur, quòd ſcilicet illorum Summorum Põtificum, qui talia derogatoria fecerunt, appareat clariſsima voluntas, vt mendicantes ipſi nullo pacto pro illis caſibus, eorum Priuilegijs vti poſſint,

ſint; & quod aliter fruſtra in corpore iuris eſſent poſiti: quia reſpondetur, quod benè quidem, dum Pontifices illi viuebant poterant quidquid voluiſſent circa eorum caſuum reſeruationis obſeruantiam diſponere, & ita pro eo tempore, quo viuebãt, & quouſque à ſucceſſore aliter diſponeretur, ab omnibus erat ſeruandum. At aduenientibus poſtmodum alijs eorum ſucceſſoribus aliterque diſponi debere circa tales Priuilegiorum derogationes iudicantibus, & reipſa diſponentibus, quis nunquam eos non potuiſſe illud facere dubitabit, cum de hoc clariſſimè exiſtant canonum diſpoſitiones? Vnde ſi illas poterant derogationes tollere, & in priſtinum priuilegia ſic derogata reducere, & iam illud in eorum confirmationibus feciſſe in præcedenti ratione oſtendimus: ergo licèt illorum priorum Pontificum appareat expreſſa voluntas in derogando; nihil tamen exinde obſtabit, quia ita etiam, & iſtorum ſequentium in eorum confirmationibus factis, manifeſta videatur voluntas in huiuſmodi derogationes tollendo.

Nec fruſtra proinde poſitos fuiſſe in corpore iuris dicimus: Nam id factum fuit, vel quia eo tempore, quo illi caſus poſiti fuerunt, viuebant eorum auctores: aut licet è vita migraſſent, poterant tamen etiam in obſeruantia eſſe: cum priuilegia in illis caſibus derogata, adhuc non eſſent per confirmationem reualidata: vel quia, licèt ſcirent pro tunc illas derogationes eſſe ſublatas, poſſe tamen euenire putarunt, vt aliquis in futurum eſſet Pontifex, qui vellet, vt illa obſeruarentur derogatoria, prout iacent, aut ab omnibus aut ab aliquibus ex Mendicantibus, prout ſic feciſſe apparet Gregor. XIIII. in confirmatione regulæ clericorum Miniſtrorum infirmorum. vbi communicando eis a totorum Regularium, & Mendicantium priuilegia, illa vſus fuit clauſula, dummodo ſint in vſu, nec ſub vllis reuocationibus comprehenſa. Nota illud (nec ſub vllis reuocationibus, &c.) quia in nulla alia priuilegiorũ Mendicantiũ confirmatione reperitur talis reſtrictio poſita; ex quo maximum pro hac noſtra concluſione ſumitur argumentum, Mendicantes ſub illis iam factis in præteritum reuocationibus, nunc non comprehendi.

Reſpõſio ad ſecundam obiectionẽ.

Et eò magis non videntur poſiti fruſtra illi caſus: cum licèt non habeant nunc robur pro Mendicantibus, valeat tamen eorum diſpoſitio pro alijs Religioſis, qui talibus Priuilegijs minimè potiuntur. & ſic abſque dubio tollitur obiectio prædicta.

Nec etiam obſtat id, quod ſupra ſecundo loco obijcitur, quòd ſcilicet, ea, quæ repugnant iuri communi, ad illud quantum eſt poſſibile, ſunt reducenda, &c. Nam ipſamet gloſſa ait, quod tunc ad ius commune reducantur, quando verba illa id patiuntur: nam à verbis priuilegij non eſt recedendum, vbi certa ſunt, capit. Porrò de priuileg. & de decim. c. ad audientiam, *vbi enim verba non ſunt ambigua, non eſt locus interpretationi,* ff. de legatis 3. l. ait ille, *hæc gloſſa illa. Sed verba ſupradicti Priuilegij ſunt clariſſima, & licèt aliquam paterentur difficultatem, Sixtus tamen Quartus ſua declaratione illam è medio ſuſtulit, & ita etiam aliarum ſupradictarum conceſſionum, & Priuilegiorum confirmationum verba ſunt clariſſima, ergo &c.*

Reſpõſio ad tertiam obiectionem.

Et ſic nec obſtare dicimus illud tertium, quod priuilegium propriè dictum debeat ſtrictè interpretari. Nam idemmet Syluest. ibidem paulo infra, illud ſuum dictum, dupliciter limitando ait, primo niſi conſuetudo aliter interpretetur, vt notatur in cap. quòd dilectio, de conſang. & affinit. *ſecundo niſi verba aliud exprimant, quia ab eorum propria ſignificatione non eſt recedendum niſi de mente aliud conſtet, vt notatur in capitu.* olim. *& cap.* in his de verborũ ſignificatione, *& verba in quacunque diſpoſitione ponantur, non debent extendi, niſi quantum ſua propria ſignificatio patiur, vt habetur* l. cum lege, *iuncta gloſſ.* de teſtament. *vbi colligit Aret. quem ſequitur Decius in cap.* vt debitus honor. de Apell. *& Alciatus in Rub. de verb ſignificatione. colum. 2. prout ſic tenet, & refert Nauar. conſil. 22. num. 6. tit. de Priuileg. & cum Silu. concordat Tabien. Ang. & alij.*

Obiectio.

Et ſi adhuc obijceretur, quod tot Summiſtæ dixerunt Religioſos omnes etiam Mendicantes obligatos eſſe ad recurrendum in illis caſibus ſupradictis cum derogatione reſeruatis, ad Sedem Apoſtolicam.

Reſponſio.

Ad hoc reſpondetur, quod non eſt mirum ſi Summiſtæ ipſi, priuilegia Mendicantium in contrarium illis diſpoſitionibus facientia non viderunt; ex eo quia priuilegia ſunt facti, vt dicunt Doctores & omnium illorum quæ ſunt facti habere memoriam eſt impoſſibile. habuerunt ſiquidem ad ea tantum oculos, quæ ſunt iuris in ſuarum Summarum compilationibus; & ſi aliqua facti, ideſt, Priuilegia viderunt, fuit obiter, & in Notiſſimis.

Vel dicamus, & melius, quod quando multi, ex Summiſtis illis ſcripſerunt non erat facta illa Six. IIII. declaratio: & quando ſcripſerunt Moderniores, non erant facta à Greg. XIII. & Sixto V.

Priuilegiorum confirmationes; vnde non proinde, quia ipſi mentionem illorum non fecerunt, valebit dicere, quòd priuilegia talia non reperiantur, cum ex ſupradictis rationibus, fecerimus iam totum oppoſitum conſtare.

Alia reſpo.

Recapitulatio, ac ampliatio concluſionis quæſtionis.

Et ſic videtur per ſupradicta priuilegia ſic declarata, aliaſq; nonnullas rationes, quæ breuitatis cauſſa omittuntur, poſſe teneri, Prælatos Generales, aut Prouinciales, vel illos quibus ipſi id commiſerint, ordinum Mendicantium, & aliorum participantium, habita ſuorum priuilegiorum confirmatione, poſſe ſubditos ſuos abſoluere ab omnibus caſibus, cenſuris, & pœnis, à iure, aut generaliter ab homine latis, Summo Pontifici quomodolibet per Sacros Canones, vel Extrauag. aliàs reſeruatis, ante talem priuilegiorum confirmationem; & diſpenſare in omnibus irregularitatibus, & ſuſpenſionibus ex quacumque cauſſa contractis, (excepta cauſſa homicidij voluntarij licèt occulti ex propoſito contracta) iuxta Decretum Conc. Trid. Vel poſſe etiam in iſta diſpenſare ſecundum illud viuæ vocis oraculum Pij V.

Quando verò dicatur eſſe homicidium voluntarium vel caſuale, &c declarat Nauar. Man. c. 17. nu. 240.

Nec non, poſſe etiam cum eis, ſi opus fuerit, defectum natalium patientibus, etiam cum rehabilitatione, & abſterſione inhabilitatis, ac infamiæ macula diſpenſare.

Ac tandem Prælatos ipſos poſſe in omnibus occultis cum ſuis ſubditis, in foro conſcientiæ, in quibus Epiſcopi poſſunt cum ſuis, vigore Conc. Trid. §. licèt 44. ſeſſ.

Dummodo tamen aliqui ex ſupradictis caſibus non ſint contra Conc. Trid. decreta, nec in Bulla Cœnæ contineantur, & ad forum contentioſum non ſint deducti, nec notorij, vel in præfatis priuilegiorum conceſſionibus, aut confirmationibus excepti. Vnde pro caſibus, qui à Sixto V. (qui vltimo priuilegia confirmauit) vel alijs ſubſequentibus Pontificibus reperientur, ſic cum talibus derogationibus reſeruati; donec alia ſimilis, ſupradictis non habeatur priuilegiorum confirmatio, facultas non habetur ſicut nec pro caſibus Bullæ Cœnæ, niſi quolibet anno poſt illius publicationem petatur pro illis facultas, vel ipſemet Pontifex ſemel dixerit non intendere, quando in futurum Bullam ipſam publicabit comprehendere Mendicantes, vel aliquem ordinem ex illis particularem, qui hoc forſitan fuerit deprecatus.

Et hanc noſtram opinionem ſatis tuta conſcientia poſſe teneri, ac ſupradictis facultatibus modo præſcripto vti nos poſſe arbitror donec aliter fuerit ab ipſa Sede Apoſtolica declaratum, vel à peritioribus fuerit validioribus rationibus concluſum.

[Aduertant igitur, & ſint benè cauti Prælati, ne in illis caſibus Summo Pontifici reſeruatis, & ad forum contentioſum, ſeu iudiciarium, deductis, vel notorijs, & ſcandaloſis, manus imponant in relaxando, ſcilicet habilitando, vel diſpenſando in pœnis illis, quæ delinquentibus Iudicialiter, & canonicè debentur, ne fortè ex inaduertentia, vel ignorantia abſque Summi Pontif. licentia id facientes, cum ad hoc eorum auctoritas minimè ſe extendat, vt ſæpè ſæpius à me eſt demonſtratum, & in Priuilegijs ipſis patet eſſe prohibitum, ponant falcem in meſſem alienam, & ſe, & delinquentes ipſos diſpenſatos vel abſolutos illaqueent.] *Additio.*

In quibus autem Prælatis ſit ſupradicta facultas abſoluendi, & diſpenſandi, & an ſit illa ordinaria, vel delegata; an ſi poſſint, nec ne illam alijs delegare, vide ea, quæ hic in verbo, Abſolutio ordinaria quoad fratres, in fine tractat Collector, & quæ ibi addit Corduba in annot. Et dum in ſecundo dubio ait, & bene, Collector pro indubitato haberi poteſtatem Prælatorum eſſe ordinariam & non delegatam, ſcias ei non obſtare c. fi. extra. de offi. deleg. vbi dicitur, quod ſalua legatorum Sedis Apoſtol. auctoritate, nulli, cui commiſſum fuerit excommunicare, vel abſoluere alios, diſpenſare cum irregularibus, vel iniungere pœnitentias, liceat hæc alijs demãdare, vt rationabilis conſuetudo Religioſorum atteſtatur, quia d. c. fi. ſecundum Doct. communiter habet locum in perſonis, quibus committitur tantum certum, & nudum miniſterium, & vbi eligitur induſtria perſona Prælatis autem Religioſorum ex Priuilegio non dicitur committi certum, & nudum miniſterium, ſed potius cognitio cauſſæ, & iuriſdictio, cum illis competat ratione officij, & dignitatis, cui commiſſum fuit Priuilegium perpetuum.

7. Notab. Prælatorum poteſtas, an ſit Ord. vel deleg.

Et vlterius, in eis non eſt electa induſtria perſona, cum ſit incognita, vt patet, quia Papa non concedit alicui Prælato in particulari abſolutionem & diſpenſationem, circa determinatos ſubditos, ſed in communi conceditur Prælatis omnibus in genere, præſentibus, & futuris, vt poſſint abſoluere ſuos ſubditos quoſcunque tam reſpectu culparum præteritarum, quàm futurarum. *Alia ratio.*

Et melius dicitur, quia dictum ca. fin. habet locum in perſonis, quibus competit abſolutio ex poteſtate delegata, non autem in ordinaria, vt eſt in Prælatis religioſorum, text. eſt ad hoc expreſſus in cap. fin. de off. ord. & ibi glo. vbi dicit Pan. quòd pote- *Alia ratio.*

poteſtas abſoluendi ab excõmunicatione eſt delegabilis per habentem poteſtatem ordinariam.

Nunc tractandum eſt de auctoritate, quam habent Confeſſores Ordinum Mendicantium ab Ordinario iuxta Concil. Trid. approbati, virtute ſuorum Priuilegiorum.

Primò eſt aduertendum, quòd per Clemen. Dudum *de ſepul. poſſunt Confeſſores ipſi, à peccatis abſoluere Epiſcopo reſeruatis per ſuas Conſtitutiones Synodales, vel per vſum, ſeu per ipſorum mandatū (non tamen reſeruatis à iure, qui ſunt quinque, vt ibi Collector, & quando caſui per Conſtitutionem eſſet annexa excommunicatio reſeruata Diœceſano) Ita quòd licèt de nouo reſeruent ſibi aliquos Caſus Parochis, non tamen poſſunt reſeruare ipſis fratribus, vt tenent Panorm. & Baptiſta de Salis in ſua Summa, & Armilla.*

Prima facultas. Ex iure communi. Vt ait Collect. in ſ. tit. Caſus reſer. Pan. c fi. ne cler. vel Mon. ſal. ti. confeſ. Armil. tit. Ab ſol nu. 26. Secunda facultas.

Vrban. V. huiuſmodi Indultum ampliauit, dicens quòd fratres Carmelitæ, ab omnibus peccatis, & cenſuris Epiſcopo reſeruatis, poſſint abſoluere; exceptis Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, & quamuis Collector ſupra §.19. titul. Abſol. quoad ſeculares primò, *dicat quod alij Mendicantes per communicationem priuilegiorum, non poſſunt iſta facultate Carmelitis conceſſa vti, ſi ipſi Carmelitæ illa non vtantur, Corduba tamen in annot. in dic. §.19. contrarium tenet, videlicet quòd, quamuis fratres Carmelitæ illam in vſu non habeant, poſſunt tamen alij Mendicantes ea vti, vt etiam dicit Panorm. ſic viſum fuiſſe cuidam doctiſſimo viro, & rationes eius vide ſupra in illa ſua annot. ſupradicta. Et vltra illas additur alia ratio, quia in ſola communicatione Priuilegiorū, non intelligitur eſſe communicatus vſus, vel non vſus; cum iſta ſint facti, & non iuris, ſed tantum communicantur ea, quæ iuris, quia priuilegia ſunt ſtricti iuris, & non communicatur vſus, & non vſus, iuxta id, quod tractat Silueſter.*

Nec contra hoc facit argumentum, quod Greg. XIII poſt Pium V. confirmauit Priuilegia Mendicantium Ordinum, quatenus ſunt in vſu, ex quo reuocaſſe videtur ea, quæ in vſu non eſſent. Ad hoc enim reſpondetur, quod confirmando tantum Priuilegia, quæ in vſu ſunt, non proinde viſum eſt reuocare ea, quæ non ſunt in vſu; quia Priuilegia ſunt ſtricti iuris, & in illis argumentum à contrario ſenſu locum minimè habet; licèt in iure communi valeat: & ſic ea confirmando, relinquūtur in robore quod priùs habebant. Et hoc confirmatur, quia in tota illa Bulla, nullum reperitur, quo ad hoc, verbum reuocationis: & iam ſtilus Curiæ Romanæ eſt, eius quod conuenit, iota vnum non præterire; maximè quando tractatur de reuocatione alicuius Priuilegij. Ex quo infertur, quod in dicto Motu proprio non reuocantur Priuilegia quæ ſunt contra Conc. Trident. quia ſolum ibi confirmātur, & de nouo cōceduntur ea, quæ ſunt in vſu, & non ſunt contra decreta ipſius Concilij. ex quo non ſequitur, vt dixi, quòd reuocentur, quæ ſunt contra. Veritas tamen eſt, quòd per Concil. ſunt reuocata, & per alium Motum proprium Greg. XIII. quem affert Nauar. in fine Manu. ſui latini, & habetur in Bullario Conſt. 15.

In Conſtit. Ex benigna ſedis, anno 1575.

Seſſ 14. c. 7. can. 11. Incipit in tanta negotiorum mole. Titu. abſo. num. 27.

Sunt etiam nonnulla alia conceſſiones, vt eſt illa Canonicis regularibus conceſſa ab Eugenio IIII & Religioſis S. Iuſtinæ, quam affert Summa Armil. eiuſq; Mendicantes etiam participes ſunt.

Alia extat conceſſio Pau. III. Patribus Societatis Ieſu facta, quam poſui ſupra, in verbo, Abſolutio quoad ſeculares primò.

Alia conceſſio habetur Sixti IIII. *idem quaſi concedentis Ordini Prædicatorum, quæ ponitur ſupra titulo* Abſolutio quoad ſeculares. 1. §. 17.

Quarta facultas.

Inſuper Eugenius IIII. Prælatis, & Monachis Monaſterij Vallis Oleti pro audiendo ſecularium confeſſiones deputandis, conceſſit, vt abſq; alia Ordinarij licentia quorumlibet ad ſe venientium confeſſiones poſſent audire, eoſq; abſoluere, ab omnibus peccatis, & in omnibus Caſibus diſpenſare, pro quibus Sedi Apoſtolicæ non eſſet recurrendum, aliaq; plura conceſſit, vt eſt videre ſupra titu. Abſolutio quoad ſæculares. 2. §. 16. 17. 18. 19.

Quinta facultas. Habetur ſupra tit Abſol quoad ſecul. 2. §. 16. 17. 18. & 19.

Circa quam notabilem Conceſſionem aduertenda ſunt plura.

Primò, quòd in vno tantum per Concil. Triden. eſt reuocata, videlicet ipſos Monachos Confeſſores, nō ſufficere; eſſe à ſuis Prælatis approbatos, niſi ab Ordinario etiam fuerint approbati, vt Concil. Trident. mandat: & tunc ſupradictam habebunt auctoritatem, vt infra dicetur.

Secundò aduertendum eſt, quod ſolum habent ſupradictam auctoritatem, in foro Sacramentali, vt ex eadem met conceſſione conſtat, dum dicitur eorum confeſſiones diligenter audire, & à quibuſcumque peccatis, &c.

Conc. Trid. ſeſſ. 25. c. 15. Aliaq; poſſunt Epiſcopi, quæ non poſſunt Confeſſ.

Tertiò aduertendum eſt quòd, quamuis Confeſſoribus Regularibus, qui ſupradictum Priuilegium participant, vt ſunt fratres Minores, reliquiq; Mendicantes, in illo detur Epiſcoporum facultas ad abſoluendum, & diſpenſandum in omnibus Epiſcopi Caſibus, & in quibus ipſi Epiſcopi poſſunt; non tamen eſt hinc inferendum,

Diſpenſare cum inceſtuoſis. & illis, qui vouerunt caſtit. Nauar. in Manu. 22. nu. 75. & c. 16. num. 30. Naua. c. 27. nu. 250.

totam Epiſcopis conceſſam à Concil. Trident. auctoritatem eos habere, nam non eis datur facultas diſpenſandi cum inceſtuoſis, & illis, qui caſtitatem vouerunt, vt poſſint debitum petere; non obſtante quòd in iſtis impedimentis poſſint Epiſcopi diſpenſare, vt ait Nauar. & eſt communis opinio: quia iſti non ſunt Caſus Epiſcopi. Caſus enim ſignificant peccata, & non impedimenta, vt ſunt iſta ſupradicta, iuxta doctrinam Nauar. & Sum. Armillam tit. Caſus num. 1. vnde non poſſunt illa comprehendi, ſub appellatione iſta Caſus.

Quando enim conceſſiones aliqua de illis tractant, non Caſus, ſed impedimenta vocant, idcirco, an poſſint illa conceſſione vti pro diſpenſatione in talibus impedimentis, multis Doctoribus valde dubium videtur, licèt quidem alij contrarium ſentiant, non attendendo forſitan ſupradictis rationibus; veritas tamen eſt, quod poſſunt in illis diſpenſare per aliud Priuilegium.

Diſpenſare in irregularitate. Nauar in Manu. c. 17. num. 254. Abſoluere ab Hæreſi.

Item, ipſis Epiſcopis eſt conceſſa facultas in foro conſcientiæ abſoluendi, ſeu diſpenſandi in qualibet irregularitate ex occulto delicto proueniente, etiam ſi eſſet Sedi Apoſtolicæ reſeruata (excepta illa ex homicidio voluntario) & tamen confeſſores prædicti non vtique illud poterunt: cum iuxta doctrinam Nauar. inter illa eis conceſſa, irregularitas non comprehendatur.

Poſſunt etiam Epiſcopi abſoluere ab hæreſi (eo tamen modo ſupra notato) à reliquiſq; peccatis & cenſuris in Bulla Cœnæ contentis in eodem conſcientiæ foro quòd tamen præfati Confeſſores non poſſunt, neque Prælatorum vllus Mendicantium Ordinum auctoritatem talem habet abſoluendi ſuos ſubditos in foro Conſcientiæ, niſi habita Priuilegiorum confirmatione: cum quolibet anno, in publicatione illius Bullæ Cœnæ, quo ad Caſus ibi taxatos, Priuilegia omnia annullentur, vt ſupra eſt iam dictum.

Reſolutio prædictorũ per conclu. Abſoluere. Prima conc. Arm. tit. abſol. 131.

Quibus ſic præſuppoſitis, oportet in quibuſdam concluſionibus reſoluere, quam habeant in foro conſcientiæ ſecundum eorum Priuilegia ipſi Confeſſores auctoritatem, vt peritis & imperitis ſatisfaciam.

Prima concluſio eſt, quòd confeſſores Mendicantes poſſunt à Cenſuris propter peccata contractis, Epiſcopo reſeruatis abſoluere, vt ex Vrbani IIII. conceſſione conſtat, Carmelitis facta & ex illa Eugenij IIII. Canonicis Regularibus data, ac Patrib. Ordinis Prædicatorum communicata, & conceſſa, vt Armilla ait.

Secunda concluſ. Diſpenſare in cenſuris Epiſ. reſer.

Secunda concluſio eſt, quod non ſolum dicti Confeſſores poſſunt de ſupradictis Cenſuris abſoluere: verum etiam in illis ſi opus fuerit, diſpenſare. & hoc per conceſſionem Eugenij IIII. vbi non ſolum facultatem præbet abſoluendi ſed etiam diſpenſandi in caſibus Epiſcopo reſeruatis: per quos caſus intelliguntur etiam cenſuræ, vt ſupra dictum eſt, & ſic poſſunt diſpenſare in irregularitate, quæ ex adulterio prouenit, ac in alijs, quæ ex minori delicto, vt ius commune Epiſcopis concedit.

Tertia conc. Excommu. ab homine. Habetur in ſuppl. ff. 87. conclu. 72. Confirmatio priuil.

Tertia concluſio eſt, quod non tantum poſſunt ab excommunicatione à iure Epiſcopis reſeruata, ſed etiam ab homine, vt conſtat ex conceſſione Eugenij IIII. Patribus Benedictinis data. Nec contra hoc obſtat Motus ille proprius Leonis X. in Lateranenſi Concilio promulgatus, in quo cauebatur, ne Confeſſores præfati ab excommunicatione ab homine abſoluerent: quia idemmet Leo X. viuæ vocis oraculo ad petitionem Reuerendiſſ. Franciſci de Lichetto, tunc fratrum de Obſeruantia Generalis, omnia priuilegia, quæ ante ſupradictum Conc. Lateranen. noſtra Religio fratrum Minorum habebat, iterum & denuo confirmauit, ac conceſſit: & quod illis, quæ erant contra dictum Concil. poſſent tantum vti in foro conſcientiæ: de qua confirmatione iam ſufficiens teſtimonium dat Collector ſup. tit. Abſolutio quòad ſæculares. 1. *§. 15. & tit. Conc. §. 7. ibi vide.*

Quarta concluſ. Prohibitio ab excom. Seſſ. 25 de refor. ca. 12. Incipit Grauiſſima maximaq; pericula.

Quarta concluſio eſt, quod per ſupradicta Priuilegia, non poſſumus eos abſoluere, qui nominatim fuerint excommunicati, immo debent ad ſuos Ordinarios remitti: de hoc vide Collect. ſup. tit. Abſolutio ordinaria quòad ſæculares. 2. *§. 19. quod debet intelligi, & limitari quando parti læſæ non ſatisfecerint: quia tunc non poſſent abſolui & colligitur ex Concil. Trid. vbi mandat vt excommunicatus nominatim ex quo fraudauit decimas vel ne ſoluerentur impediuit, donec parti ſatisfaciat, non abſoluatur; & Pius V. in vno Iubilæo, in anno 1568. publicato poſtquam Confeſſoribus ab Ordinario approbatis conceſſit, vt ab omnibus ibi contentis poſſent abſoluere, declarans quomodo hoc eis fuerit conceſſum dicit ſequentia verba: Declarantes inſuper tam præſentes quam alias quaſcumque ſuper cõceſſiones ſimilium, vel diſſimilium indulgentiarum à nobis, & à prædeceſſoribus noſtris hactenus emanatas, & in futurum quomodolibet emanandas literas, Chriſti fidelibus ipſis niſi ad earum effectum in foro conſcientiæ & pœnitentiali conſequendum duntaxat, non autem in foro fori, aut contentioſo, niſi ſatisfecerint, vllatenus ſuffragari. Hæc Pius V. ex quo infertur, quòd quando fuerit ab excommuni-*

municato parti læſæ ſatisſactum, eius abſolutio non tantum in foro interiori, ſed etiam in foro exteriori valebit, & ſi à iudice excommunicante licentiam non habeant abſoluendi: & hanc opinionem tenet Medina contra Couarruuiam, & ſupradicta Pij V. declaratio eam confirmat ibi, niſi ſatisfecerint: & licèt Guttierez ſequendo opinionem Couarruuia iſtis verbis Pij V. det alium ſenſum; tamen non eſt ſecundum litteram, videatur ibi Medina, qui dicit quod ne à iudice ipſe abſolutus moleſtetur, habeat à Confeſſore cedulam, quomodo fuit abſolutus, & parti ſatisfecit, quia ſic iudicis iuriſdictioni nullum infertur grauamen, cum iam ſit parti ſatisfactum ad cuius petitionem excommunicationem promulgauit, ita etiam refert, & tenet Auctor expoſitionis Bullæ Cruciatæ.

Medina i inſtrut. confeſſ. ca. 12. in fine Guttierez in 99. cau c 3. nu. 5. iuxta finem. In §. 9. nu. 25 & 139.

Quinta concluſio eſt quod poſſunt abſoluere à Simonia, dummodo non ſit in ordine, vel beneficio contracta; & hoc per conceſſionem quandam factam ab Eugenio 4. & per vnã conceſſionẽ à Paulo 3. Patribus Ieſuitis factam poſſunt per viã communicationis abſoluere ab omnibus peccatis, & cenſuris Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, exceptis illis, quæ in Bulla Cænæ continentur, & illis, quæ ſibi reſeruauit Sixtus V. ratione abortus, vt ſupra dictum eſt: hodie tamen eſt ſublata iſta abortus.

Quinta concluſio. A Simonia.

Debet tamen circa hoc aduerti quod licet Confeſſores ſupradicti facultatem habeant diſpenſandi in cenſuris Ordinario reſeruatis per conceſſionem Eug. IIII. Benedictinis factam, non tamen auctoritatem habent diſpenſandi in cenſuris Papæ reſeruatis quia in Conceſſione, & Bulla Pauli III nullum verbum fit de diſpenſatione, ſicut in illa Eugenij IIII. dicitur: & huiuſmodi Priuilegijs eſt cum grano ſalis vtendum, vt infra dicetur.

Prohibitio diſpen. in cenſ. reſer. Papæ.

Sexta concluſio eſt, quod ipſi Confeſſores poſſunt in foro conſcientiæ omnia vota quæ Epiſcopi poſſunt, in alia pia opera commutare, & hoc per conceſſionem Sixti IIII. Patribus Minimis conceſſam, quæ ex declaratione Iulij II non ſolùm loquitur de fratribus, ſed etiam de ſecularibus, vt aduertit Corduba contra Collectorem, qui non conſtare ait Bullam prædictam loqui de ſecularibus, & hæc veritas clarior conſtat ex Bulla Pauli III. Patribus Societatis Ieſu conceſſa, in qua eis conceditur in foro conſcientiæ omnia vota in pia opera commutare exceptis de Religione, Caſtitate perpetua, Vltra mar. Romæ, & ſancti Iacobi de Galitia, in quibus ſolum Papam, vel poteſtatem peculiarem ab ipſo habentem poſſe diſpenſare ait Nauar. c. 17. nu. 75.

Sexta concluſio vota cõmutare. Vt ſup. tit. abſo. quoad ſecul. 1. §. 19. Corduba in ti. abſol. quoad ſecul. 1. no. quoad §. 30.

Septima concluſio eſt, quòd poſſunt in omnibus votis diſpenſare, in quibus Epiſcopi poſſunt, niſi in illis duarum dictarum peregrinationum, quæ ſunt 20. leuchæ, per vnam conceſſionem Innocentij VIII. nobis Minoribus fratribus conceſſam, qua etiam alij participantes gaudent, vt ait Nau.

Quinq. vota papæ re ſerua. Habetur ſup. tit. quoad ſæc. 1. §. 11.

Octaua concluſio eſt, quòd non ſolum poſſunt commutare, & diſpenſare in votis, vt ſupradictum eſt, ſed etiam poſſunt diſpenſare in iuramentis eiuſdem materiæ; nam cui commiſſa eſt facultas diſpenſandi in votis, extendi etiam ad iuramenta eiuſdem materiæ, tenet D. Thom. & ſequitur Scotus, & Directorium curatorum. Quod debet intelligi eſſe verum, quando iurat tantum aliquid agere & non quando promittit, & iurat & ſic intelligitur opinio Nauar. in Man cap. 27. num. 275. contrarium tenentis: nam in hoc caſu ſunt duo vincula, vt ipſe Nauar. ait. Thom. dico. 2. 2. q 89. art. 9. Scot. lib. 8. de iuſt. & iur. q 1. art. 9. fol. 686. Director Curat. cap 15. fol. 182.

Nauar. in Manual. c. 12. n. 25. Diſpenſatio in iuramentis.

Nona concluſio eſt quod ipſi Confeſſores, cum licentiã ſuorum Prouincialium, poſſunt diſpenſare cum inceſtuoſis, cauſa copulæ carnalis mariti cum conſanguinea vxoris, intra quartum gradum, vel conſanguinei mariti cum ſua vxore; & hoc per declarationem quamdam à Iulio II. factam Conceſſionis Martini V. Benedictinis Patribus: & per aliam Pij V. viuæ vocis oraculo habitam, à R. P. F. Angelo de Anguillara Ordinis Minorum anno 1569. in qua conceſſit Prouincialibus fratrum Minorum regularis obſeruantiæ, vt poſſint committere prædictam auctoritatem in foro conſcientiæ, ſuis ſubditis Confeſſoribus, ab Ordinario approbatis, iuxta Concilij Trid iuſſum, cuius Conſsionis teſtimonium dat Vera-crux in Speculo coniugat. art. 21. de impedimento inceſtus, in fi. Et Palatius in 4. diſtinct 32 diſtinct 2. & art. 25. de ſimplici voto fol. 102 quamuis poſt Concil. Trident. hoc Priuilegium non ſit neceſſarium, quando erit copula carnalis intra 3. & 4. gradum; quia cum ex huiuſmodi copula affinitas non contrahatur, ſic non eſt impedimentum, & per conſequens poſſunt petere debitum abſq; alia diſpenſatione: quam opinionem ſequitur Vera-crux, in appendic. ad ſpec. coniugat. de impedimento affinit. pag. 71. & 78 Guttierez in qq. can. cap. 93. n 28. licèt Angel. in ſua Sum. videatur contrarium tenere Habuit etiam in ſupradicto viuæ vocis oraculo auctoritatem diſpenſandi cum illis qui voto facto de Caſtitate matrimonium contraxerunt, vt poſsit petere debitum: qui tamen aduertant, quòd vno eorum mortuo, alter debet votum

Noua conc. Diſpenſ. tio cum inceſtuoſis. Videatur pro hoc impedimento Nau. in Ma. c. 12. nu. 74. 75 85.

Vera crux.

Poteſt etiã diſpenſare

Epiſcopus, ut ait Nauar in Man. cap. 16. num. 30.

ſeruare, & ipſi Patres Confeſſores non de facili in hoc diſpenſare debent ſine cauſa ſufficienti, quæ erit non poſſe continere.

Decima concluſio. Cum forenſibus.

Decima concluſio eſt, quòd poſſunt omnibus iſtis ſupradictis Priuilegijs uti in foro conſcientiæ, in Epiſcopatibus, ubi fuerint præſentati, non ſolum cum illis eiuſdem Epiſcopatus, ſed etiam cum alijs extraneis, qui ad ſe venerint etiam quòd ſpecialiter pro hac cauſa venerint, ut habetur tit. Abſolut. quoad ſæculares. 2. *§. 7. per conceſſionem Nicolai* III *à Leone X. confirmatam.*

Vndec. conc. Confeſ. itin. qq. Can. ca. 27. nu. 21.

Vndecima concluſio eſt, quòd prædicti confeſſores, quando in itinere ſunt, poſſunt omnium fidelium confeſſiones audire, & hoc per priuilegium à Gregorio XIII. *Patribus Societatis Ieſu conceſſum (quando tamen non valerent habere Ordinarij copiam) & de hoc dat teſtimonium Pater Gutierez, ut diximus ſupra in verbo.* Abſolutio quoad ſæculares. 1. *ſed ipſi Confeſſores ſint cauti in ſupradicta auctoritatis uſu, ut Ordinarijs non præiudicent; & ut imponant ſalutarem pœnitentiam culpis conuenientem: & quando videbitur eis expedire, ut ipſi confitentes ad ſuos Ordinarios remittantur, illud faciant, ut frænum eorum diſſolutionibus imponatur: & ſic Angelus declarans, conſulit.*

In quo à Bulla Cruciatæ à Concil. Trid. & Bulla Cœnæ ſupradictis Confeſſorum Priuilegijs derogetur.

4. Caput.

Viſa iam auctoritate, quam ipſi Confeſſores habent, reſtat videndum, an poſſint in Regnis, ubi Bulla Cruciata obſeruatur, illa uti auctoritate, in abſoluendis ſecularibus quamuis Bullam Cruciatæ, vel aliam non habeant? Et in quo Conc. Trid. vel Bulla Cœnæ eis obſtat.

In quo per Bullam Cruciata derogatur.

Et ad primum reſpondetur, quòd à Caſibus, quos ius commune Epiſcopis non reſeruat benè poſſunt abſoluere: nam in Clem. Dudum de ſepult. *de illis conceditur eis auctoritas, & numquam ſua Sanctitas videtur ſuſpendere, vel reuocare Priuilegia illa, quæ in corpore iuris communis reperiuntur, iuxta id, quod Felinus reſoluit: & cum hoc Priuilegium iam ſit incorporatum iuri communi, non videtur ſua Sanctitas illud ſuſpendere, nec in Bulla Cruciata, nec in alia, quando non fieret de eo ſpecialis mentio.*

Felin in c. nonnul. de reſtit.

Circa verò aliorum caſuum reſeruationem per ius, vel Conſtitutiones factas ab aliquibus ipſorum Epiſcoporum Superioribus, ut eſt Papa, vel ſui Legati, aliiq; Superiores, eſt iam dubium, ſi ſine Bulla poſſit illos abſoluere, ac diſpenſare, & commutare vota, & alia impedimenta. Huius tamen reſolutio eſt, quod non poſſint; quia in Bulla Cruciatæ eatenus Religioſorum Priuilegia ſuſpenduntur, quatenus ſpectant ad ſeculares, & non quatenus pertinent ad fratres, ut conſtat ex verbis illis Bullæ (exceptis tamen conceſſis Ordinum Mendicantium Superioribus, quoad omnes fratres tantum) ſicut tenet, & probat Auctor expoſitionis Bullæ Cruciatæ in §. 11. num. 145. & in §. 12 in principio. Et ſic ſeculares ipſi excluduntur ab illis priuilegijs Mendicantibus conceſſis: & per conſequens, nec poſſunt ab illis caſibus abſolui cum Conc. Trid. obſtare videatur, in ſeſſ. 14. c. 7. & can. 11. circa Caſus reſeruatos. Dixi ſi ſine Bulla, quia cum aliqua Bulla hoc expreſsè concedente benè poſſent; & maximè à Caſibus Epiſcopo reſeruatis, ut Nauar. contra cuiuſdam moderni opinionem probare contendit, de Bulla Sanctiſſ. Trinitatis confrater à Greg. XIII. *conceſſa.*

Pater Emmanuel.

De hoc plenius infra dicetur. In Man. ca. 27. nu. 263.

Verum à Sacra Congregatione Cardinalium, contrarium apparet deciſum, ut paulò infra dicemus, & in ver. Caſus reſeruati *plenius oſtendemus.*

Quoad ſecundum, in quo ſupradictis Priuilegijs, Confeſſoribus Mendicantibus conceſſis Conc. Trid. obſtet, eſt ſciendum, quòd per Conc. illis in omnibus derogatur, quæ Conc. fuerint aduerſantia, quæ infra ponentur.

In quo per Conc. Trid. derogatur.

Et dum videtur Priuilegio, quod habent de abſolutione Caſuum reſeruatorum Epiſcopis, ut ſup. eſt dictum, obſtare Concil. in ſeſſ. 14. c. 7 & can. 11. ubi ſtatuens, in artic. mor. nullam eſſe Caſuum reſeruationem, atque ideo omnes Sacerdotes quoſlibet pœnitentes, à quibuſuis peccatis, & cenſuris abſoluere poſſe: ſequitur poſtea dicens, extra quem art. Sacerdotis cum nihil poſſint in caſibus reſeruatis, id unum pœnitentibus perſuadere nitantur, ut ad Superiores & legitimos iudices pro beneficio abſolutionis accedant: & infra in can. 11. ait.

Verba Conc. Trid. ſeſ. 14. ca. 7. & can. 11. circa caſus reſeru.

Si quis dixerit, Epiſcopos non habere ius reſeruandi ſibi caſus niſi quoad externam politiam, atque ideo Caſuum reſeruationem non prohibere, quo minus ſacerdos à reſeruatis verè abſoluat: Anathema ſit. Tamen nos poſſumus dicere, quòd intendat Conc. de Sacerdotibus ſimplicibus ſecularibus, non autem de Regularibus Priuilegiatis ſupradictis, & debitè præſentatis, & ab Ordinario approbatis (de quibus infra dicemus,) quod comprobari poteſt.

Ad verba Conc.

Primo ex eo, quia Priuilegium illud abſoluēdi à Caſibus Epiſcopis non à iure reſeruatis, Regularibus datum, eſt iam in corpore iuris incorporatū, verbo

Vide quod d. Arm. in

& nec

Abſolu. nu. 23. & 25. Verbo Concil. cap. 11. ſeſſ. 23.

& nec Concil. nec Summi Pontifices illud tollere videntur per verba generalia, niſi de eo ſpecialem faciant mentionem; (vt ſupra etiam dixi,) & in verbis ſupradictis Concil. *nulla talis fit mentio.*

Secundò ex verbis ipſiuſmet Concil. in cap. 15. ſeſſ. 23. vbi ſtatuens de Presbyteris idoneis ad confeſſiones audiendas, ait: Quamuis Presbyteri in ſua ordinatione à peccatis abſoluendi poteſtatem accipiant, decernit tamen ſancta Synodus, nullum etiam regularem poſſe confeſſiones ſecularium etiam Sacerdotum audire, nec ad id idoneum reputari, niſi &c. Priuilegijs & conſuetudine non obſtantibus, &c. Ponderando enim illa verba nullum etiam regularem, &c. dico quod ſi illa generali Presbyterorum appellatione, dum ait quamuis Presbyteri in ſua ordinat. *&c. cōprehenderentur Regulares, ad quid poſtea neceſſe haberetur illos explicare per illud verbū, etiā Regularem? Ergo ſicut de hoc decreto loquens de Sacerdotibus confeſſoribus, vt comprehenderētur etiam Regulares, illud explicauit, ac Priuilegium in contrarium annullauit: ita, & in illo alio ſupradicto, quando tractauit de caſibus reſeruatis, ſi vellet comprehendere Regulares etiam illos ſpecificaſſet, eorumq; priuilegiorum in contrarium facientium meminiſſet: ſed non fecit, ergo ſignum potiſſimū eſt, Concilium in illo decreto, Regulares Confeſſores noluiſſe comprehendere, ſciens iā illos debitè præſentatos, & ab Ordinarijs approbatos, tot tantorumq; priuilegiorum copia eſſe refertos, poſſeq; ſecundum priuilegia in corpore iuris poſita, modo ſupradicto à caſibus Ordinario reſeruatis abſoluere.*

Additio. Not. quod clerici dicuntur ſæculares, qui non ſunt regulares, vt in præfato ceſ. Conc. & gloſſ. ip. c. de benef. de præben. in 6.

Et ſic ergo (ſaluo ſemper meliori iudicio) concluderem, Concilium in ſupradictis locis, nullo pacto, Priuilegio, quod regulares habent, per Clemen. Dudum, *pro abſolutione Caſuum reſeruatorum, obſtare, immo illud potius confirmare. Bene verum eſt, quòd per Gregorium* XIII. *& ſacram Card. Congregationem fuit decretum, vt nullo pacto poſſint; vt videre eſt infra in verbo* Caſus Reſeruat. *in noſtra annotatione: vbi ad verbum ponitur. Epiſtola ipſius ſacræ Congregat. decretum hoc, & declarationem continens, factam ab ipſo Summo Pontif. Gregorio* XIII. *de ſententia etiam prædictæ congregat.*

Vt habetur in Catecheſi Neapoli. fol. 297. & ponitur infra in verbo, caſus reſeruati, *& Cā. delab. aur. De abſolu. num. 52.*

Vt habetur in Bulla Pij 4. 101. Iniunctum nobis an. 1564.

Et Reuerendiſsimus Epiſcopus Caietanus nomine Alphonſi Hiſpani annis elapſis ſacram Cardin. Congregationem conſulens, an per Bullas ordinarias in quibus ſolet dari facultas abſoluendi à caſibus ſedi Apoſtolicæ reſeruatis, comprehendantur etiam caſus Ordinario, vel Prælatis Regularibus reſeruati? fuit ei reſponſum, quod nonniſi de eis fieret ſpecialis mentio. Et iterum dubitanti, quid per Bullam Sanctiſsimi nominis Ieſu, in qua ſpecialiter habetur, quòd confeſſarij poſsint abſoluere confratres à caſibus Epiſcopo reſeruatis? fuit ab Illuſtriſsimo Cardinali Carafa nomine totius Congregationis *reſponſum; neq; per illam Bullam fieri poſſe, niſi tantum ratione Iubilæi pleniſsimi; vt extat originalis in archiuio ipſius Epiſcopatus, & authentica copia penes me: Et Nau. in Man. c. 27. n. 266. ait Confeſſores præſentatos non debere abſoluere à caſibus Epiſcopo reſeruatis, & minus diſpenſare in iuramentis, niſi eis detur ad id facultas contra Silue. verbo* Confeſſ. *2 q. 5. qui contrarium tenet, quoad caſus per ipſum Epiſcopum reſeruatos.*

Sed eſt aduertendum, quòd Greg. XIII. *10. die Maij, an. Dom. 1583. declarauit, non fuiſſe intentionis ſuæ, per prædictam Epiſtolam, aut declarationem (quæ infra ponitur à me in verbo* Caſus reſeruati*) derogare prædictæ facultati, abſoluendi, in caſibus Epiſc. reſeruatis, Confeſſ. Societ. Ieſu datæ; immo eam de nouo eis confirmauit, & conceſſit; vt refertur in compendio eiuſdem Societatis Ieſu verbo* Abſolutio *§. 1.*

In quo per Bullam cœnæ derogatur.

Per motus proprios.

Et hæc ſint dicta quoad derogationes, quæ in Conc. Trid. reperiuntur. Quo autem ad Bullam Cœnæ Domini, dicimus in omnibus pertinentibus ad illorum caſuum, ibi contentorum abſolutionem, regularium priuilegijs obſtare, quouſq; à viuente Pontifice non fuerint confirmata, cùm quolibet anno in publicatione illius Bullæ de nouo reſeruentur illorum abſolutiones; & omnia priuilegia annullentur contraria. At per reliquos Motus proprios non in aliud eis derogatur, niſi in ſupra notatis.

Nunc reliquum eſt videre quintum Caput ſupra propoſitum, Quales, videlicet, oporteat eſſe Confeſſores, vt talibus priuilegijs poſsint vti. *Caput 5.*

1 *Et ad hoc dico: Primò, Quòd debent eſſe Regulares, alicuius Ordinis Mendicantium vel eorum priuilegiorum participantium; aliàs, in ſupradictis abſoluere vel diſpenſare minimè poſſent, niſi ſpeciali auctoritate ſibi tradita.*

2 *Secundò, Quòd debent eſſe ab eorum Superioribus Ordinario præſentati, ab eoq; approbati iuxta Conc. Trid. ſeſſ. 23. c. 15. Circa præſentationem videantur ea, quæ dicit Collector infra in verbo,* Præſentatio confeſſorum; *& quæ ego etiam ibi annotaui. Circa autem approbationem ſunt plura notanda.*

Confeſſorum approbatio.

Primum,

1 *Primum. Quis, & quando confeſſor dicatur verè idoneus, & approbatus.*

2 *Secundum, An in vno Epiſcopatu approbatus poſſit in quouis alio Epiſcopatu, ſeu Diœceſi, abſque alia approbatione confeſſiones audire.*

Tertium, An ſaltem in eodem Epiſcopatu vnica ſufficiat approbatio. Et ſi Priuilegium, quod in hoc habetur, ſit per Conc. Trid. reuocatum nec ne.

3 *Quartum. Quando in aliqua Bulla datur facultas eligendi Confeſſorem approbatum, an Regularis debeat confiteri cum approbato ab Epiſcopo, vel cum approbato à ſuo Superiore.*

Quis dicitur confeſſor idoneus.

Quoad primum, eſt ſciendum, vt Palatius notat in 4. cap. 17. Diſput. 7. fol. 158. ſuper hoc, multas fuiſſe varietates tum in Bullis, tùm etiam inter doctores illas exponentes: Nam in Bullis quæ ante Conc. Trident. emanabant dabatur fidelibus facultas ſine vlla aliqua dependentia ad prælatum, vel curatum pro eligendo Confeſſore, ita tamen quòd eſſet idoneus. Et circa hoc verbum (idoneus) *maxima fuit inter Theologos difficultas in declarando, in quonam conſiſteret iſta idoneitas. Aliqui enim dicebant ſufficere idoneitatem illam, à iure communi aſſignatam, vt videlicet, non eſſet excommunicatus, ſuſpenſus nec irregularis, aut à Superiore ſuo impeditus. Et hæc erat magis communis opinio. Alij autem dicebant, vltra iſtam requiri aliam idoneitatem, ſcientiâ, ſcilicet, & morum.*

At poſt Conc. Trid. cum nullum Sacerdotem ſtatuerit poſſe Confeſſiones audire, niſi eſſet Parochus vel ab Ordinario approbatus; ſic etiam ſemper Bulla cum hac limitata auctoritate emanarunt: vnde nunc quando Confeſſor aliquis erit ab Ordinario approbatus, aliud inquirere de eius ſufficientia, & doctrina, cæteriſq; ſupradictis non oportebit. Præſumitur enim Ordinarium, circa hoc quod ad ſe pertinebat feciſſe.

Seſſ. 3. c. 15. de refor. Tres conditiones requiſitæ à Conc. ad idoneitatem Confeſſoris.

Sed tres à Sac. Conc. Trid. aſſignantur conditiones, ad cognoſcendum, Quiſnam teneri poſſit pro idoneo, & approbato Confeſſore, cum dicit, Quamuis Presbyteri in ſua ordinatione à peccatis abſoluendi poteſtatem accipiant, decernit tamen Sancta Synodus, nullum, etiam Regularem poſſe confeſſiones ſæcularium, etiam Sacerdotum audire; nec ad id idoneum reputari, niſi aut parochiale beneficium, aut ab Epiſcopis per examen, ſi illis videbitur eſſe neceſſarium, aut aliàs idoneus iudicetur & approbationem obtineat. Quarum prima eſt, ſi curatum beneficiũ aliquod habuerit: in quibus verbis, omnes illi includi videntur, quibus aliquo modo animarum cura eſt demandata, vt ſunt Guardiani, Priores, Prouinciales, aliiq; Religioſorum Prælati: cum clarè conſtet, eatenus Concilios, vt approbatos habere, qui parochiale beneficium habent quatenus eis animarum cura fuit commiſſa. & hoc vel ab Epiſcopo, vel ab alio, qui hoc poterit.

Graduati, & lectores, an debeant examinari ab Epiſc.

Altera conditio eſt, Epiſcopi examẽ, vel approbatio, & tertia eſt communis approbatio, & opinio, quæ de ipſius Sacerdotis habetur eruditione, vt quando quis publicè in aliqua ſaltem approbata vniuerſitate Theologiam ſacrã legerit, vel in illa graduatus, aut licentiatus fuerit, de cuius ſufficientia tunc non videtur eſſe dubitandum, prout ſic Pius V. in quodam Motu proprio, qui incipit: Et ſi mendicantium ordines anno 1567. edito, per eadem verba iuſſit, vt lectores, vel graduati Sacræ Theologiæ ex ordine Mendicantium, qui ad tales gradus per ſuos Prælatos fuerint admiſſi, eſſent pro approbatis habendi, ad prædicationem, & confeſſionem, abſque aliquo alio Epiſcoporum examine.

Et quamuis iſte Motus proprius paulò poſt fuerit per eumdemmet Pontificem reuocatus anno 1571. per alium, qui incipit: Romani Pontificis prouidentia. vbi mandabat, nullo modo ſupradictos graduatos pro approbatis haberi debere, niſi prius ab Ordinario approbati fuiſſent, tamen Greg. 13. in illo Motu proprio qui incipit: In tanta rerum & negotiorum mole, primo anno ſui Pontificatus, in quo omnia circa hoc à Pio V. ordinata, ad ius cõmune & ad Sac. Conc. Trid. diſpoſitionẽ reduxit, clarè cõſtat illud reuocaſſe, ac lectores ac graduatos illos ab Epiſcop. examine exemiſſe, nã Concil. Trid. poſtquam duas illas primas conditiones poſuit de beneficio, ſcilicet, Parochiali, & Ordinarij approbatione, ponit aliam tertiam in illis verbis, aut aliàs idoneus iudicetur.) Et hanc opinionem, quam plurimi ſequuntur viri doctiſsimi, maximè magiſter Gallus in Sum. q. 16. quamuis Corduba in ſua Summa qq. teneat contrarium.

Magiſter Gallus. Corduba. Reſol. quæſt.

Sed poſſemus nos dicere (ſaluo tamen meliori iud.) tales ſic graduatos, & approbatos, non eſſe ad examen obligatos, vt iam ſupradictorum rationes probant, ſed non poſſe ſæcularium confeſſiones audire, donec ab Epiſcopo fuerint approbati, vt ex verbis ipſiuſmet Conc. clarè conſtat; nam poſtquam dixit (aut aliàs idoneus iudicetur) quòd eſt principale argumentum ſupradictæ opinionis non ibi conſiſtens, ſed ſubdens ait (& approbationem quæ gratis detur, obtineat.) ita, quod vltra notoriam idoneitatem, requirit Conc. vt ſit ab Epiſcopo approbatus, & ſic ad verba ipſius Conc. bene aduertendo nullum in hoc erit dubium.

Alia requiſ.

Eſt inſuper aduertendum, quod ad idoneitatem ſupra-

ſita ad idoneitatem Confeſſ Et habeat Iuriſdictionem actualem vel delegatam vt Nau. in Man. c. 4. nu 1.

ſupradictam Confeſſoris, non requiritur tantùm Ordinarij approbatio, ſed etiam illa alia à iure requiſita, & à Pio IV in Bul enumerata, vbi poſtquam ait, Sacerdotem ſufficere eſſe idoneum, ſubiecit hac verba dicens, Declaramus, Sacerdotem idoneum, pro abſolutione à prædictis caſibus, eſſe illum qui nõ erit ſuſpenſus, vel irregularis, nec excommunicatus, nec interdictus, neque à ſuo Superiore impeditus: quæ verba licèt in Bullis moderniis poſt Conc. Trid. non ponantur, debent tamen intelligi propoſitis; quia quamuis tantum ſua Sanctitas quærat, & mandet explicitè vt Confeſſores ipſi ab Ordinario ſint approbati, vt ſint idonei reputandi; non proinde velle videtur vt cõditiones illas non habeant iuri communi requiſitas, cui antiquo iuri nunquam cenſetur derogatũ, niſi aliud expreſſerit in contrarium legislator, vt communis eſt opinio Doctorum.

2. *An approbatus in vno epiſcopatu ſufficiat pro omnibus alijs R.P. Emmanuel Rodriguez.*

Quoad ſecundum, An ſcilicet in vno Epiſcopatu approbatus, poſſit in quouis alio, abſq; alia approbatione confeſſiones audire: Dicimus, quòd licèt duæ fuerint in hoc opiniones contrariæ, vna affirmatiua per Ordinarium, intelligens Ordinarium Confeſſoris, & non pœnitentium, & altera negatiua: ambæ doctiſſimis viris deſenſa pro vt refert Reuer. Pater Emmanuel Rodriguez in expoſitione Bullæ Cruciatæ §.9 dub. 2. vbi multis rationibus defendit partem negatiuam, & mihi etiam magis placet, & Collectori, ſupra, tit. Abſolut. quo ad ſæculares *1. § 16. tamẽ ſacra Congregatio Car. ſupra Conc. reformat. omnem è medio ſuſtulit ambiguitatem, Conſulta enim de hoc ab Archiepiſcopo Valentiæ, Ioanne de Ribera ſic reſpondiſſe ait prædictus expoſitor Bullæ Cruciatæ: Congregatio Conc. reſpondit, approbatum ab alio, quàm à Valentino Epiſcopo, in Diœceſi Valentina, non cenſeri approbatum ab Ordinario. Quid clarius?*

Priuilegiũ Societatis Ieſu.

Bene verum eſt, quòd Religioſi communicantes priuilegiorum Clericorũ Societatis Ieſu, vt in ſpecie ſunt fratres Minores, per Bullam Clemen. 7. poſſunt, dum ſunt in itinere, non habentes Ordinarij copiam, Confeſſiones audire, etiam in Epiſcopatibus, vbi non fuerint approbati & hoc per Priuilegium dictis Fratribus conceſſum à Greg. 13. à nobis ſupra relatum. Et hoc idem ipſiſmet Fratribus Minoribus erat antea, conceſſum per Eugenium IIII & habetur ſup. tit. Abſolutio quo ad ſeculares. §.3.

3 *An ſufficiat vnica approbatio. Corduba in annotatione.*

Quoad tertium, An ſcilicet ſufficiat vnica approbatio in eodem ſaltem Epiſcopatu pro ſemper? Eſt ſciendum, quod Benedictus 11. Confeſſoribus Mendicantiũ ordinum, & eorum participantiũ priuilegiorũ cõceſſit, vt vnica præſentatio valeret, vbi eſt ſupra tit. Abſol. ordinaria quoad ſæculares *1 §. 2. 4. & 16 & dicit Corduba in Annotatione ad Cõpend. tit.* Præſent. confeſſ. *& Sotus in 4. diſt. 18 q. 4. art. 3 qui dicit, quo ad hoc extrauag.* Inter cunct. de priuileg. *Benedicti 11. vbi prædictum priuilegium conceditur, non eſſe reuocatum per Clem.* Dudum. *Et ſic quando Confeſſor aliquis Regularium ſemel fuerit in aliquo Epiſcopatu approbatus, ſemper in eo approbatus cenſetur, quamuis Epiſcopus, qui eum approbauit, moriatur, donec alius veniat, qui omnes Confeſſores à ſuo prædeceſſore approbatos ſuſpendat: vt ſupradicti Doctores aiunt: huius autem veritas infra ponetur.*

An fuerit per Conc. Trid. reuocatum.

Sed an hoc per Conc. Trid. ſeſſ. 23. c. 15. fuerit reuocatum quando ſtatuit, vt nullus ſæcularis, vel regularis Presbyter poſſit confeſſiones ſæcularium audire, niſi fuerit ab Ordinario approbatus? Reſpondetur, quòd non; nam Concilij intentio fuit, hic antiquo priuilegio regularium, quod iuri communi inſertum habet rationem fauoris, non derogare; ſed priuatis quorundam priuilegijs extra corpus iuris vagantibus derogare, quæ reſtringi debent, cum cenſeantur odia iuris: Vt erat priuilegiũ illud, quod Bened XI. Ordinibus Mendicantium dedit, prædicandi ſcilicet ad confeſsiones audiendi abſq; aliqua facta Epiſcopis præſentatione. Quoddam fuit etiam Concilij intentio, tollere priuilegium à Bonifacio VIII. Prælatis conceſſum, vt ſuos poſſent præſentare Fratres Prædicatores & Confeſſores idoneos & ſi Epiſcopus illos (quia viderentur minus idonei) nollet admittere; ſua Sanctitas eis licentiam dabat: & ſimile priuilegium Fratribus Minorum Ordinis dedit Clemens V. & iſtas facultates Concil. intendebat ibi annullare & reuocare: prohibens, ne Presbyter aliquis ſiue Sæcularis, ſiue Regularis ſit, ſæcularium confeſſiones audire præſumat, niſi parochiale beneficium habeat, vel ab Ordinario per examen, vel alio modo fuerit approbatus; priuilegijs quibuſcumque non obſtantibus: omnia illa reuocando. Et Pius V in quodam Motu proprio, in fauorem Mẽdicantium Ordinum, dato anno 1567. ſui Pont. anno II. aliud Priuilegium ſimile ſupradicto conceſſit. Et licèt Greg. XIII. in vno Motu proprio quem affert Nau. in fine Man. lat. omnia reuocauerit, quæ Pius V. in fauorem dictorum Ordinum conceſſerat: Nihilominus omnia illa, quæ dicto Concilio non aduerſabantur, confirmauit, ac de nouo conceſsit. Vnde cum hoc non ſit contra Conc. dicendum eſt, quòd nec fuit per ipſum Georgium reuocatum. Sed dato, quòd fuerit per Concilium, & per Gregorium reuocatum, hoc erit

Nau. cap. 27 nu. 164. ait hoc priuilegium non eſſe contra Conc. In Clem. Dudum, de ſepult.

quantum ad forum externum, & non internum conſcientiæ, nã quantũ ad forum iſtud omnia Priuilegia Fratribus Min. Ordinis per Sedẽ Apoſtolicam conceſſa iam viua vocis Oraculo per Pium V. extant confirmata, licèt ſint contra Conc. ſicut teſtatur Frater Alphonſus Vera Crux, in ſuo Speculo Coniugatorum: in fine; & refert Auctor expoſitionis Bul. Cruc. in §. 9. n. 32. 112. 132. & §. 13. nu. 9. *vbi hanc ponit quæſt. Et pro maiori certitudine affert verba formata ipſius Alphonſi, quæ ſunt iſta: Pontifex Pius V. an.* 1567. 13. *menſis Martij, viua vocis Oraculo ſupplicanti Miniſtro Generali Minoritarum Fratri Aloyſio de Puteo, Cuius ſupplicationis tenor eſt. Supplicatur Sanctiſſimo Domino Pio Papæ V. vt ſua Sanctitas dignetur confirmare & cõcedere oia priuilegia, & quaſcunque gratias, etiam viua vocis Oraculo cõceſſas per bonæ memoriæ Paulum IIII. & alios Romanos pontifices prædeceſſores Sanctitatis ſuæ, cum ſingulis clauſulis & decretis, & derogationibus in eis contentis, Fratribus Ordinis Minorum Regularis obſeruantiæ, ita vt illis gaudere & vti poſſint toties, quoties opus fuerit, & eis videtur. Et quoad illa quæ ſunt reſtricta, ſeu derogata per Concilium Tridentinum etiam vti illis poſſint in foro conſcientiæ tantum: & Pontifex dixit, fiat. Nec iſta conceſſio fuit per Gregorium* XIII. *reuocata, quando in primo anno ſui Pontificatus, omnia quæ pius V. Ordinibus Mendicantium contra* Conc. Trid. *conceſſerat, reuocauit. Nam reuocauit ſolum ea, quæ conceſſerat in foro exteriori, vt iurgia vitarentur, & diſſenſiones, quæ ex talibus conceſſis inter Eccleſiaſticos erant ortæ, & ſic non reuocauit viua vocis Oraculo, quæ in foro conſcientiæ conceſſa fuêre, cum ex illis nulla naſcantur diſcordia, quæ fuerunt iam finalis cauſa reuocationis illius, quæ veritas apparebit clariſſimè ſi attentè verba talis Motus proprij legantur, vbi nullibi reperitur, de viua vocis Oraculo verba facere, niſi tantum de literis Apoſtolicis, quas cum ſint contra Concil. decreta, reuocat. Itaque licèt conceſſio Benedicti* XI. *quòd, videlicet præſentatio, & approbatio Fratrum Confeſſorum ſemel facta, fuiſſet perpetua, eſſet reuocata à Concil. Trident. (& eò magis cum non ſit reuocata) poterunt tamen ea in foro conſcientiæ, vt dictum eſt potiri. Et hoc confirmatur per diſpoſitionem illam Motus Pij V. anno* 1571. & 6. *ſui Pontificatus, qua cauetur, vt Confeſſores ſemel approbati ab eodem Ordinario, non poſſint à Confeſſionibus ſuſpendi, ſed benè à ſucceſſore poſſunt ſuſpendi, & iterum examinari. Quem motum Pij non fuiſſe per Gregorium* XIII. *reuocatum, Sacra Card. Congregatio reform. declarauit dicens, Congregatio Concil. cenſuit Regulares ad audiendas in Ciuitate, & Diœceſi ſecularium confeſſiones, ſemel ab Epiſcopo prævio examine approbatos; iterum ab eodem Epiſcopo non eſſe examinandos; Cæterum à ſucceſſore poſſe vtique examinari, iuxta Conſtitutionem ſanctæ memoriæ Pij V. datam octauo Idus Auguſti, Pontificatus ſui anno* 6. *quæ à felic. record. Gregorio* XIII. *non eſt reuocata, per reductionem priuilegiorum Regularium ad terminos Conc. Trid. Card. Caraffa.*

Confirmatio priuilegiorum à Pio V. viua vocis oraculo.

Auctor expoſit. Bullæ Cruc.

Ita etiam tenet Henriquez, Henriquez ti. de pœnit. cap. 6. §. 4.

Adde, Ex Nau. in Man. c. 27. *& illam conſt. Grego non fuiſſe publ. ac proinde reuocat non fuit vſu recepta ſaltẽ pro foro conſcien. & ita ſtat priuil. Pij V.*

Sac. Congr. Card. In Catech. Neap. Nunc impreſſa folio 359. *dicitur, quòd*

Et pro maiori declaratione huius antiquæ confeſſorum facultatis, ipſe pater Emmanuel in expoſitione Bullæ Cruciatæ, loco ſupracitato, §. 9. *nume.* 32. *extendens ſe ait, quod cum Monachis eſſet à iure cõmuni prohibitum, ne ſæcularium confeſſiones audirent, fuerunt à Summo Pontif. ob neceſſitatem admiſſi, & multis priuilegijs inſigniti.* 16. quæſt. 1. cap. placuit, & cap. pœnitent. *Ideo iuriſdictionem, quam ipſi habent, non Epiſcopi, ſed Summus Pontif. eis concedit. Et apparet, quia cum fuerint ab Ordinario approbati iuxta formam Decreti ex vi ſuorum Priuilegiorum habent omnes caſus Epiſcopis reſeruatos, exceptis reſeruatis à iure, nec ipſi Epiſcopi, quãuis vellẽt poſſent illos ab eis auferre. Necnon, & poſſunt omnium, quorumcunque fidelium, qui ad ſe venerint (etiam quòd non ſint illius Diœceſis, in qua ſunt approbati) confeſſiones audire. Adeo vt iuriſdictionem, quam ipſi Regulares confeſſores habent, eam immediatè habeant à Papa. Epiſcopi autem non ſunt aliud, niſi Miniſtri, qui tantummodo nudum miniſterium eos examinandi, ac approbandi habent. Vt notant Baptiſta Salis, Angel. & Siluest. Nec eis Concil. Trident. aliquid aliud concedit; & pro huiuſmodi miniſterio ſunt à ſua Sãctitate delegati; propterea eos ſemel ſine aliqua conditione, aut termino approbando iam functi ſunt officio ſuæ delegationis, ſicut & alij Delegati pro cauſis particularibus funguntur. Et huiuſmodi opinionis, ait ſupradictus Expoſitor, fuiſſe nonnullos viros doctiſſimos, eamque in publicis concluſionibus fuiſſe ſuſtentatam Pariſijs poſt Conc. Trident. & à Patribus Societatis Ieſu, alijſque doctiſſimis viris in ciuitatibus Valentiæ, Alcalà, &c. confirmatam. Ex quibus omnibus infertur, quòd prædictum indultum confeſſoribus conceſſum eſt antiquiſſimum, & nec à Concil. Trident. nec ab alijs Bullis etiam Cruciatæ eſt reuocatum ſiue ſuſpenſum. Et per conſequens Religioſi poſſunt illo vti, prout ſic etiam tenet Nau. in Man. c.* 27. *nu.* 19. & *num.* 266.

Debet etiam pro hoc maximè notari id, quod dicit Ange-

hoc examen intelligitur cum plenum fuerit; ita vt quis ſimpliciter, & non ad tempus determinatum, fuerit admiſſus, & approbatus: & ita ſeruati art Romæ, & vſu eſt recepta in praxi hæc interpreta.

Baptiſta Salis in Sum. titu. Confeſ. 3. 9. 20. *Siluest. tit. Confeſſ.* 1. *nu.* 5. *Angel. tit. Confeſ.* 3. *num.* 25. & *Arm. tit. abſol. nu.* 26.

Angelica, quòd Epiſcopi confeſſores ſupradictos approbarent, ſub aliqua conditione, vel vſq; ad certum tempus, vel ſuum beneplacitum; poſſunt ſuſpendere, & reuocare tales licentias ſic datas, & tranſacto tempore, vel alia conditione, iam ſuſpenſi remanent: & ait, quòd quando confeſſor erit approbatus, vſq; ad beneplacitum Epiſcopi, iam approbatio illa in morte ipſius Epiſcopi tranſibit; cum ſuum beneplacitum in morte finiatur. Ideo ſecundùm iſtam opinionem oporteret, vt ipſi confeſſores ſtatim atque conditio locum habuerit, aliam peterent licentiam. Nam expirata conditione tranſit etiam iuriſdictio à Pontifice eis conceſſa.

Quæ Angeli opinio, putat ipſe Auctor, expoſit. Bullæ Cruciatæ debere intelligi, quando Epiſcopus aliquis, ſic limitatam licentiam confitendi daret ob confeſſoris inſufficientiam, quem approbato ad hoc, vt ſit cautus in ſtudendo ijs; quæ ſuo officio conueniunt, ſciens ſe iterum examini Ordinarij exponendum: ſed non quando Epiſcopus hoc ageret, vt aliquam Religioſis inferret vexationem. Et tunc clarè vexationem agere reputabitur, quando omnibus Religioſis ſic indifferenter limitat licentiam, & arctat. Et hoc probatur, quia hoc priuilegium fuit Religioſis ſupradictis à Sede Apoſtolica conceſſum, vt eos ab Ordinariorum vexatione redimeret. Verum tamen eſt quòd Ordinarij poſſunt eos ſuſpendere à confeſſione, & prædicatione ſi mente captos, criminoſos, vel hæreſes, aut ſcandala diſſeminantes inuenirent, quo caſu à
Seſſ. 5. cu. 2. Sacro Conc. Trid. Sedes Apoſtolicæ Legati conſtituunt.

Ex quo infertur, quod Religioſus limitatam habens licentiam ad Confeſſiones audiendas, cum aliqua conditione, ſi Ordinarius pro tali limitatione habuit iuſtam cauſam, finita tali limitatione, iam in illa Diœceſi amplius non poterit confeſſiones audire, cum non dicatur amplius ab Ordinario approbatus. Dico ſi habuit Ordinarius iuſtam cauſſam pro tali limitatione; nam ſi non habuiſſet, poterit virtute ſuorum priuilegiorum confeſſiones audire, ac ſi fuiſſet admiſſus, vt ait Nauar. Verùm non deberent in tali caſu Religioſi ipſi cum Prælatis contendere: immo in ſignum humilitatis patienter vexationes perferre.

Nauar. in Man: ca. 27 nu. 294. tit. præſent. cõfeſſ. & Arm. tit. Abſol. § 22. & 23.

Supradictas ergo conditiones habentes confeſſores, bene poterunt ſupradictis eis conceſſis facultatibus vti. Quas vt facilius ſciantur, in compendium, & ſummatim hic epilogare volui.

Videlicet.

Reſolutio materiæ prætactæ abſolutionum, quoad Prælatos, & Fratres, in ſumma hic epilogatur, vt faciliùs omnia menti retineantur; ſed pleniùs videantur ſupra in fine 6. Not. primi capitis.

Miniſtri Generales, Prouinciales, & illi, quibus ipſi commiſerint poſſunt abſoluere Fratres & Moniales, ſuæ obedientiæ ab omni vinculo excommunicationis, & quibuſcumq; alijs cenſuris & peccatis, & diſpenſare in irregularitatibus omnibus, & ſuſpenſionibus ex delicto occulto, exceptis illis deductis ad forum contentioſum.

Vt ſupra in fine 6. notabilis.

Ex priuilegijs Fratrũ Trinitatis. & ex priuilegio Pij V. Ordini Prædicat. conceſſo. Cum anno quolibet reſeruetur de nouo, vt habetur ſupra in verbo.

Omnemq; ab illis inhabilitatis, & infamiæ maculam abolere, & in quibuſcunque occultis, etiã Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, & in quibus Epiſcopi poſſunt cum ſuis, vigore Conc. Trid. exceptis dumtaxat contentis in Bulla Cœnæ Domini, antequam, ſ. obtineatur facultas pro illis ex Priuilegiorum confirmatione. Diſpenſant etiam cum illegitimis.

Et ſimiliter fratres abſolui poſſunt ab omnibus peccatis, & cenſuris, plenariè, ſemel in vita, & in mortis articulo.

Abſolutio extra ordinaria quo ad fratres.

Item quatuor in anno diebus, quibus maluerint, & in feſtis Domini Sabaoth, & B. Virginis, & omnium Sanctorum, & Apoſtolorum Petri, & Pauli, ac S. Franciſci, S. Claræ, & per totam maiorẽ Hebdomadã, de conſenſu tamen ſuorũ Prælatorum, ſaltem Prouincialium, & tunc etiam, quoad caſus illis reſeruatos, poterunt huiuſmodi priuilegio gaudere. Sed dum itinerant, & non habent ſocium confeſſorem poſſunt confiteri Fratri alterius Ordinis, ſeu clerico ſeculari, ſaltem præſumpta rationabiliter licentia Prælatorum.

Et ſimiliter abſolui poſſunt ijdem Prælati à Cõfeſſoribus per eos electis.

Item abſoluere poſsũt Prælati venientes ad Ordinem, ſeu Nouitios, ab omnibus cenſuris à iure, vel à iudice promulgatis generaliter, ſatisfacta tamen parte, & à caſibus. Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, cum moderatione tamen, quam poſui in verbo, Nouitius, vbi de hoc latius dicemus.

Abſoluere etiam poſſunt Prælati, & Confeſſores, Fratres quoſcumque Conuerſos, vel donatos, Familiares, Seruitores, Officiales, & continuè Commenſales Conuentuum, & Domorum ab omnibus peccatis, præterquam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, & à cenſuris quas ex ignorantia, vel inaduertentia incurrerunt, ac etiam eis Eccleſiaſtica Sacramenta miniſtrare.

Reſolutio quoad Abſolutiones ſecularium.

Collector. tit. Abſol. quo ad ſæcul. 2. §. 15. Idem ait Nauar. in Manu. c. 27. nu. 266. Vt in concluſ. 10. Et in concluſionibus ſupradictis. 1. 2. 3. 4. Vt in co[n]c. 5 Vt in 4. [n]otabili. Vt in concluſ. 5. Vt in concl. 6. 7. Vt in concl. 8. 9. Vt in concl. 11. Collect. ſupra. § 15. Vt ſup. in 4. ca. princip. vt inf. tit. Bulla Cruciata.

FRatres Confeſſores, Mendicantes, & participantes per Prælatos debitè præſentati. & ab Ordinario approbati ad audiendas confeſſiones ſecularium ſi ſunt in eorum Conuentibus, Diœceſis vbi fuerint approbati poſſunt audire omnes ſæculares, tam ſuæ quàm alterius Diœceſis. Et auctoritate, quam habent ab Epiſcopo erga eius ſubditos, poſſunt vti erga extraneos, ac etiam auctoritate infràſcripta.

Et poſſunt à cenſuris propter peccata contractis Epiſcopo reſeruatis abſoluere ac in illis ſi opus fuerit, diſpenſare, & in omnibus alijs Eccleſiaſticis cenſuris, exceptis nominatim excommunicatis (niſi parti læſæ ſatisfecerint) & exceptis caſibus à iure communi Epiſcopo reſeruatis, & cenſuris Papæ reſeruatis.

Item à Simonia, dummodo non fuerit in ordine, vel beneficio contracta

Item poſſunt in foro conſcientiæ, omnia vota, quæ Epiſcopi poſſunt, in alia pia opera commutare, exceptis quinque illis Papæ reſeruatis, videlicet, de religione, caſtitate perpetua, vltra marina, Romæ, Sancti Iacobi de Galitia, necnon, & peregrinatione vltra di[e]tas.

Item poſſunt diſpenſare in iuramentis eiuſdem materiæ. Et de licentia ſuorum Prouincialium poſſent diſpenſare cum inceſtuoſis, cauſſa copulæ carnalis mariti cum conſanguinea vxoris, vel vxoris cum conſanguineo mariti, intra quartum gradum: niſi hoc impedimentum fuiſſet ſublatum per Concil Trid. ac etiam cum illis qui facto voto ſimplici de caſtitate, Matrimonium contraxerunt, vt poſſint petere debitum.

Si verò non fuerint præſentati & approbati & in eorum conuentibus reſederint, neminem audire poterunt, excepto articulo neceſſitatis extremæ, vel niſi fuerint in itinere non valentes habere ordinarij copiam, quia tunc poterunt audire omnes ad ſe recurrentes. & vti plenariè Epiſcopali auctoritate.

Eſt tamen aduertendum, quod in Regnis vbi Bulla Cruciata obſeruatur, cum ſæcularibus, Bullam illam non habentibus ſupradictis priuilegijs vti minimè poſſint nec etiam tempore Iubilæi pleniſſimi circa ea, quæ in illo ſuſpenduntur.

Verum circa huiuſmodi abſolutionem à caſibus reſeruatis tum ſummo Pontifici, tum Epiſcopis, vide decretum editum à ſac. cong. ſuper Epiſcopis, & regularibus de mandato Sanctiſſimi D. N. anno 1601. atq; eius declarationem factam anno 1602. quod & quam hic poni curauimus de verbo ad verbum.

Declaratio Decreti, quo prohibetur abſol. à caſib. reſeruat.

Decretum.

EDitum fuit aliàs a S. Congreg. S. R. E. Cardinalium negotijs, & conſultationibus Epiſcoporum, & Regularium præpoſita, Decretum ſuper abſolutione à caſib. reſeruatis, eius, qui ſequitur, tenoris. *Sacra Congregatio S. R. E. Cardinalium negotijs, & conſultationibus Epiſcoporum, & Regularium præpoſita, iuſtis & grauibus cauſis id exigentibus, ac de Sanctiſsimi D. N. Clementis P P. VIII ſpeciali mandato, viuæ vocis oraculo deſuper habito, Sacerdotibus omnibus tàm ſæcularibus, quàm Regularibus per vniuerſam Italiam extra Vrbem degentibus, ad confeſsiones audiendas probatis, quorumuis Ordinum etiam Mendicantium, Militiarum, aut Congregationum, etiam Societatis Ieſu, & generaliter quarumcunque aliarum, quouis nomine nuncupentur, iubet, & præcipit, ne quis eorum ſub prætextu priuilegiorum indultorum, aut facultatum generaliter vel ſpecificè ſcripto, aut viuæ vocis oraculo, vel per communicationem à Sede Apoſtolica, vel eius auctoritate eorum Ordinibus, Congregationibus, Collegijs, vel Societatibus aut Archiconfraternitatibus ſæcularium, aut ſingularibus perſonis, ſeu alias quomodocunq; ſub quibuſuis tenoribus, formis, & clauſulis, etiam derogatoriarum derogatorijs, ad cuiuſuis etiam imperatoris, Regum, aut aliorum Principum inſtantiam conceſſarum, ſeu confirmatarum, alicui cuiuſuis ſtatus, gradus, & conditionis, aut dignitatis, tàm Eccleſiaſticæ, quàm ſæcularis, etiam Regiæ, vel Imperialis ab vllo ex caſibus clarè, vel dubiè in Bulla die Cœnæ Domini legi ſoli ta, contentis, vel aliàs quomodocunque Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, aut in futurum per Sanctitatem ſuam, eiuſve ſucceſſores pro tempore, in eadem Bulla, vel aliter reſeruandis, nec etiam à Caſibus, quos Ordinarij locorum hactenus reſeruarunt, vel in poſterum ſibi reſeruabunt nullo caſu etiam neceſſitatis, vel impedimenti, niſi in mortis articulo ſeu cum noua & ſpeciali ſanctitatis ſuæ, aut ſucceſſorũ ſuorũ, vel ordinariorũ, quoad caſus ab ipſis tantũ reſeruatos, reſpectiuè, impetrata in*

ta in ſcriptis licentia. Ordinarijs locorum exhibẽda abſolutionis beneficium de cætero impendere audeat vel præſumat; ſed cum opus fuerit, pœnitentes ad Superiores, legitimosq; Iudices ſuos accedere conſulant; ſub pœna contrafacientibus, tam Regularibus, quàm ſecularibus excommunicationis priuationis officiorum & dignitatum, aut beneficiorum inhabilitatis item audiendi confeſſiones, & ad quæcumque officia prælaturas, beneficia in poſterum obtinenda, ipſo facto abſque vlla alia declaratione incurrenda: Super quibus à nemine, niſi à Romano Pontifice habilitatio, diſpenſatio, aut abſolutio præterquam in mortis articulo poſſit impartiri; Sanctitas enim ſua (quatenus opus ſit) facultates, & conceſſiones ipſas in hac parte vti caſſas, & irritas haberi de cætero voluit, & vult, non obſtantibus quibuſcumque.

Præterea nouerint pœnitentes abſolutionem, ſi quam obtinebunt contra huiuſmodi prohibitionem, eſſe nullam, nulliuſq; roboris, & momenti.

Et ne locorũ ordinarij, quibus ius hoc reſeruandorum caſuum competit, plurium, quàm opus ſit, reſeruatione ſubditis, aut confeſſarijs in animarum ſalute procuranda cooperatoribus ſint oneroſi, monentur omnes, vt paucos, eosq; tantum quos ad Chriſtianam diſciplinam retinendam animarumq; ſibi creditarum ſalutem pro cuiuſ uis Diœceſis ſtatu, & qualitate neceſſariò reſeruandos eſſe iudicauerint, reſeruent. In quorum fidem, &c.

Datum Romæ, die nona menſis Ianuarij Anno MDCI.

CVM autem dubia quædã, ac difficultates circa eiuſdem Decreti interpretationem atq; obſeruationem emerſiſſent, eadem Congregatio, ne vllus deinceps obſcuritati, ſcrupulo, ambiguitati ve locus relinquatur, & vt clariùs appareat, in quibus caſibus vigore eiuſdem Decreti reſeruatis, intelligatur prohibita abſolutio, ſpeciali mandato eiuſdem S. D. N. Clem. Papæ VIII ſimiliter viuæ vocis oraculo ſuper ea re habito ipſum Decretum ita moderatur, ac declarat, videlicet ſub eiuſdem prohibitione illos tantum in poſterum comprehendi caſus, qui in Bulla die Cœnæ Domini legi conſueta continentur. Ac præterea, Violationis, immunitatis Eccleſiaſticæ in terminis conſtit. fœl. rec. Greg. XIIII. quæ incipit: *Cum alias nonnulli.* Violationis clauſuræ Monialium ad malum finem. Prouocantium & pugnantium in duello iuxta Decr. S. Concil. Trid. & Conſtit. fœl. rec. Greg. Papæ XIII, incipientem: *Ad tollendum.* Inijcientium violentas manus in clericos, iuxta Canonem, *ſi quis ſuadente*, &c. xvij. q. 4. ac iuris diſpoſitionem: Simoniæ realis ſcienter contractæ, atque etiam confidentiæ beneficialis. Item omnes caſus, quos Ordinarij locorum ſibi reſeruarũt, vel in poſterum reſeruabunt. In quibus omnibus iam enumeratis caſib. dumtaxat, & ſublata etiam pœna inhabilitatis audientium confeſſiones eadem S. Congregatio vult, & mandat, dictum Decretum in ſua firmitate, & priſtino robore permanere. Ac præterea declarat eos quidem Sacerdotes, tam ſæculares, quàm Regulares qui aliquo ex priuilegijs, indultis, & facultatib. in ſupradicto Decreto expreſſis, ſuffulti fuerint, poſſe iuxta eorũ priuilegia, indulta, vt facultates vſu ante idem Decretum receptas, & quæ ſub alijs reuocationibus non comprehenduntur, tantum, & non aliàs abſoluere à caſi. in præſenti declaratione non comprehenſis: alijs verò Sacerdotibus huiuſmodi priuilegia non habentibus, nihil de nouo, concedi. Sed ne locorum Ordinarij, ad quos caſuum reſeruatio ſpectat, ea in re modum excedant, eadem S. Congregatio illos rurſus magnopere admonendos cenſet, vt non paſſim, ſed cum id videbitur communi bono expedire, atrociorum tantùm, & grauiorum criminum abſolutionẽ ſibi reſeruent, quorum reſeruatio ad Chriſtianã diſciplinã retinendã conferat ædificationem, non autem in deſtructionem cedat; ne alioquin Sacramenti Pœnitentiæ Miniſtrorum coarctata poteſtate S. Matris Eccleſiæ piæ menti contrarius effectus ſubſequatur. Prohibet etiam, ne ſibi ſuperfluè reſeruent caſus in Bulla die Cœnæ Domini legi conſueta contentos, neque alios Sedi Apoſtolicæ ſpecialiter reſeruatos. Facultatem verò & licentiam abſoluen. à caſibus reſeruatis, quam in ſcriptis tantùm concedi permittebatur, etiam ſola viua voce concedi poſſe declarat. Cæterum ne quis Sacerdotum ſecularium, aut regularium ſub prætextu, quod per primodictum Decretum non fuerit ſufficienter eorum ſpecialibus priuilegijs derogatum, eidem Decreto, ſic vt præfertur declarato, contrauenire audeat, Sanctitas ſua Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis omnibus in fauorem, quorumcumq; Ordinum, ſeu inſtitutorum Regularium, aut Sacerdotũ tam ſecularium, quàm Regularium editis, nec non eorundem Ordinum, ſeu inſtitutorum, ac etiam Eccleſiarum, & Monaſteriorum, & alio-

rum ſecularium, ſeu Regularium locorum quorumcumque etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apoſtolicis etiam mari magno, ſeu bulla aurea aut aliàs nuncupatis eiſdem ordinibus, ſeu ſtatutis, ac etiã Eccleſijs, & monaſterijs, & ſecularibus, ſeu regularibus locis, aut perſonis ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, nec non irritantibus, & alijs decretis etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut alias quomodolibet etiam per viam communicationis, ſeu extenſionis conceſſis, ac iteratis vicibus approbatis, & innouatis etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis eorumque totis, tenoribus, & formis, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut alia exquiſita forma ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habens quoad ea, quæ præſentibus aduerſantur, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogat, contrarijs, quibuſcumque non obſtantibus. Romæ die xxvj. Nouuembris. M. D. C I I.

Alex. Card. Floren. Epiſc. Præneſtinus.

Hier. Agucchius, Secret.

Sed quid Prælati non poſſint cum ſuis ſubditis; & quid Confeſſores cum Fratribus, & cum ſæcularibus, licet ex ſupradictis pateat, tamen vt faciliùs ſciatur, ponam infra ſcripta.

ET in primis, Prelati ipſi non poſſunt cum ſuis ſubditis eos abſoluere ſeu diſpenſare in caſibus Bullæ Cænæ donec obtineatur facultas pro illis, vel confirmatio priuilegiorum: nec in deductis ad forum contentioſum.

Item nec Fratres intra ſe poſſunt abſolui à caſibus eorum Prelatis reſeruatis ſine illorum, vel Sum. Pont. auctoritate in ſpecie de illis mentionem faciente, vel in Iubilæo plen.

Cum ſecularibus autem non poſſunt eos abſoluere à caſibus Epiſcopo à iure reſeruatis, vel neq; in omnibus reſeruatis ſecundum Congreg. Card. niſi ſpeciali habita ad id facultate. Nec poſſunt abſoluere in caſibus Bullæ Cœnæ, nec nominatim excommunicatos: nec poſſunt diſpenſare in 5. illis votis; nec vti priuilegijs inſ. an publ. Bul. Cruc. & Iubilæi.

QVOAD quartum, ſi in aliqua Bulla detur facultas eligendi ſibi Confeſſorem approbatum ab Epiſcopo, an ſufficiat eſſe ex ſua Religione approbatum à ſuo Prælato, vt tantum audire poſſet Fratrum confeſſiones? **Quoad quartum. An Religioſus debeat ſibi eligere Conf. approbatum ab Epiſcopo. Seſ. 23. cap. 21. de refor.**

Reſpondetur. Quod ſufficiet Religioſis, confiteri cum Confeſſoribus à ſuis Prælatis approbatis ad audiendas Fratrum confeſſiones: Sunt enim ipſi Prælati ſui Ordinarij, cum teneant pro abſoluendis de peccatis, & cenſuris ſuis ſubditis, iuriſdictionem ordinariam, vt omnes Doctores tenent, & nos alibi diximus.

Et hoc alijs duabus rationibus probari poteſt. Quarum prima eſt, quod quando in Bulla dicitur, quòd eligant ſibi Confeſſorem approbatum ab Ordinario, iſta verba debent intelligi ſecundùm veram, & approbatam Conc. intelligentiam In quo licèt mandetur, vt nullus Confeſſor Secularis, aut Regularis aliorum cõfeſſionem audire præſumat, niſi ab Ordinario fuerit approbatus: tamẽ hoc debet intelligi, de Sacerdotib. Epiſcopo ſubiectis, non autem de Religioſis, qui hanc non habent ſubiectionem. Idem tenet Nauar. in Man. latino c. 4. nu. 2. & Ang. in ſumma de Confeſ. art. 8. diff. 2. dub. 4. iſtis enim ſufficiet, vt approbatis à ſuis Prælatis confiteantur.

Alia ratio eſt, quia per Bullas, quæ ſolent publicari non ſuſpenduntur gratia, & indulta Mendicantium Ordinum Prælatis conceſſa, quantum ad ſuos Fratres: & inter alia priuilegia vnum eſt illud, quod, videlicet, poſſint ſuos Fratres à quauis cenſura, & à peccatis Sedi Apoſtolicæ reſeruatis abſoluere, vt dicitur in Compendio. Et hanc auctoritatem poſſunt ipſi Prælati alijs, quibus ſibi placuerit committere.

Ex quo infero quòd vnus Religioſus, poteſt confiteri, virtute alicuius Bullæ, cum alio Religioſo Confeſſore tantum Fratrum, quamuis ſit diſtinctæ Religionis.

Secundò infero, quòd de iure communi, ſine aliqua Bulla, Religioſus non poteſt confiteri alteri quàm ſuo Prælato, vel quibus fuerit ab ipſo Prælato demandatum, intra ſuam Religionem: Nunc tamen huic iuri communi derogatum eſt, per Decret. Clemen. VIII. ſupra relatum fol. 21. vbi dicitur, quòd non liceat Superioribus Regularium cõfeſſiones audire ſubditorum niſi quando peccatum aliquod reſeruatum admiſerint: aut ipſimet

ſponte,

ſpontè, aut proprio motu, id ab ijs petierint. Cum alio autem Confeſſore, & extra ſuum Ordinem, minimè poterit, niſi à ſuo Prælato licentiam expreſſam habuerit, & non præſumptam, vt ex Conc. Later. colligitur, licèt ſint Confeſſores ſeculares ab Epiſcopo approbati.

Vt ſup. titu. Abſol. ordinaria, quoad Fratres. §. 3. & 21. Et Ang. dicit contra Syluest.

Huius ratio eſt, quia cum Epiſcopus non habeat, quantum ad hoc, iuriſdictionem ſuper Religioſos: nec etiam poterit illam alijs communicare, vt conſtat ex eo quod diffinitum eſt in Conc. Lateranenſi, Inter cunctas. *Poterunt etiam confiteri cum alijs Religioſis, non petita licentia, in aliquo caſu neceſſitatis, vt puta in itinere, & alijs, ſicut eſt iam dictum.*

Hinc recentiores Pontifices, vt omnem tollerent ambiguitatem (vt iam ſæpe vidimus in retroactis Iubilæis obſeruatum) explicant illam clauſulam, de eligendo ſibi Confeſſore, & aiunt, quòd etiam alterius Ordinis, vel ſæcularem Confeſſorem ſibi Religioſi poſſint eligere: vt fecerunt Sixtus V. & Gregorius XIV. & Sanctiſſimus Dominus noſter Clemens VIII. in ſuis Iubilæis pleniſſimis. Bene verum eſt, quòd quando id non explicatur, manet diſpoſitio ſupradicta.

Et hæc pro ſupradicta materia Confeſſorum pro nunc ſufficiant. Dicentur aliàs, infra, verb. Confeſſor, *& in verbo,* Præſentatio Confeſſorum.

ACCEDERE AD MONASTERIA Monialium.

1 ***Ex iure communi.***

SYNODVS Octaua ſtatuit, quòd ſi contigerit, quòd Monachus aliquam propinquam ſuam videre voluerit; vt in præſentia Abbatiſſæ huic confabuletur permodica, & compendioſa verba, & in breui ab ea diſcedat. Habetur 18. q. 2. cap. *Diffinimus.*

2 ***Ex iure communi.***

CONCILIVM Hiſpalenſe ſtatuit, quòd circa Monachos talis cautela ſeruetur, vt remoti à Monialium familiaritate, nec vſque id veſtibulũ habeant accedendi familiare permiſſum. Sed nec Abbatem, vel eum, qui præficitur, extra eam quæ præeſt (gloſſa j. præter cõſcientiam Abbatiſſæ) loqui virginibus Chriſti aliquid, quòd ad inſtitutionem, vel adminiſtrationem earum pertinet, liceat. Nec cum ea ſola, quæ præeſt, frequenter eos loqui oportet, ſed ſub teſtimonio duarum, vel trium ſororum. Ita vt rata ſit acceſſio, & breuis omnino locutio. Habetur 18. q. 2. c. *In decima.*

3 ***Ex iure communi.***

ALEXANDER III. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd quæcumque perſona frequentaret Monaſteria Monialium; ſi Clericus eſſet, deponeretur; ſi vero Laicus foret, excommunicaretur. Sic enim dicit ſummarium huiuſmodi, c. *Frequentans Monaſteria Monialium, & monitus non deſiſtens, ſi Clericus eſt, deponitur; & ſi Laicus excommunicatur.* Et dicit ibi gloſſa, quod frequentare, eſt bis actum committere. Et quod ad frequentandum non ſufficit rationabilis cauſſa, niſi ſit manifeſta. Habetur in c. *Monaſteria, de vi, & hon. cle.*

NICOLAVS III. conceſſit Fratribus Minor. vt ad loca vbi ſeculares homines conueniunt in Monaſteriis Monialium, poſſunt illi Fratres cauſſa prædicationis, vel eleëmoſynæ petendæ, accedere, quibus id à Superioribus ſuis pro ſua fuerit maturitate; vel idoneitate conceſſum. Exceptis ſemper Monaſteriis Monialium incluſarum, ſcilicet S. Claræ, ad quæ nulli datur accedendi facultas ſine Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali. In declaratione Regulæ, *Exijt qui ſeminat*, quæ habetur. B. 2. tractatu, fol. 10. Et b. ffo. 11. Tract. 2. 4 ***Prædicatio. Eleemoſyna***

BENEDICTVS XII. Miniſtris, Cuſtodibus, & Guardianis diſtrictiùs iniunxit, vt Fratres ſui Ordinis ſibi ſubditos arcere ſtudeant ab acceſſu ad Monaſteria Monialium quarumcumque, pœnas prouidè ordinatas tranſgreſſoribus infligendo. b. habetur in libro ordinis. Italico. 3. parte. fol. 110. 5 ***Pro Prælatis Prohibitio.***

EVGENIVS IV. conceſſit quòd fratres Minorum Obſ. poſſint intrare ad loca quarumcumque Monialium, vbi ſeculares communiter intrant de licentia ſuorum Prælatorum, quando mittuntur. o. ffo. 261. conce. 675. 6 ***Conceſsit pro omnibus monaſterijs. Collector.***

¶ Notandum, quòd præfata conceſſio non reputatur certa: immo creditur; quod fuit defectus in ſcriptore; vel impreſſore; ita quòd, vbi poſitum eſt *poſſint intrare,* debebat addi, *& prædicare.* Hoc eſt, poſſint intrare ad prædicandum. Probatur hoc, quia Nicolaus V. qui ſucceſſit Eugenio, conceſſit modo præfato; vt patet infra §. ſequenti. Et ſimiliter fecit Pius, qui ſucceſſit Nicolao. vt patet etiam infra §. 8. Si ergo conceſſio Eugenij ſupra poſita eſſet certa; cum ſit generalis, non ſe reſtringens, prout aliæ ſequentes, dicendo *poſſint prædicare*, non fuiſſet opus petere à Nicolao & Pio præfatas conceſſiones, tam limitatas ſcilicet, quod *poſsint intrare, & prædicare*, niſi forte poſtulata, ac impetrata ſint ad reſtringendam genera-

generalitatem, quam videbatur concedere prædicta conceſſio Eugenij.

¶ Sciendum eſt etiam, quòd occaſione præfatæ Conceſſionis, & duarum ſequentium, aliqui arbitrati ſunt, poſſe fratres Minores ingredi ad loca interiora Monaſteriorum, in quibus ſeculares, ſeu aliæ perſonæ communiter intrant; prout accidit in Monaſterijs deformatis, ſeu non ſeruantibus clauſuram. Sed iſtud eſt manifeſtè falſum, atque erroneum ſanè intelligentibus, quia per loca, ad quæ ſeculares communiter intrant, non ſunt intelligenda loca interiora clauſuræ, ad quæ de facto intrare conſueuerunt, ſed illa ad quæ de iure, ſeu licitè ingredi poſſunt; prout ſunt loca exteriora, ſcilicèt Eccleſia, locutorium, & ſimilia Hoc innuitur in decretali, *Exijt, qui ſeminat*, vt habetur in dictione *Ingredi* §.10.

7 *Prædicatio.* NICOLAVS V. conceſſit fratribus Minor. quod poſſint intrare, & prædicare in Eccleſijs, & locis monialium Sanctæ Claræ, & aliarum quarumcunque vbi ſeculares communiter intrant, de licentia ſuorum Prælatorum, quando mittuntur, o. ffo. 65. conc. 88. Et fff. 99. conce. 366.

Collector. ¶ Hæc conceſſio videtur ſolum eſſe pro Prædicatoribus, quia dicit *intrare, & prædicare*, id eſt, ad prædicandum.

8 *Prædicatio.* PIVS II. ad inſtar Nicolai V. conceſſit fratres poſſe prædicare, & intrare, in clauſtris, & aliis locis quarumcumque monialium, vbi ſæculares communiter intrant de licentia ſuorum Prælatorum, quando mittuntur. o. fo. 66. conceſ. 94.

¶ Declarationem huius vide in dictione *Ingredi Monaſt. Monial* §.18.

Collector. 9 SIXTVS IV. conceſſit, quod fratres Minor. poſſunt ire de licentia ſuorum Prælatorum, ad Eccleſias, & loca vbi habitant fratres deputati ad regimen Monialium. o. ff. 64. Et ff. 67. conc 125. Et fffo. 86. conc. 340.

Collector. ¶ Præfata conceſſio videtur intelligenda, quãdo habitatio fratrum obſequijs monialium deputatorum eſt contigua, ſeu continua Monaſterio Monialium. Et ſimiliter videtur dicendum de habitationibus ſeruitorum ſecularium; vt œconomi, & c. ac ſeruitricum, & capellanorum monialium, quia tales habitationes ſunt officinæ exteriores pertinentes ad ſeruitium interius. Quapropter, quando ſunt contiguę vel continuæ Monaſterio, requiritur licentia ſpecialis Prælatorum ad accedendum ad illas; non autẽ quando eſt via intermedia.

¶ IDEM Sixtus conceſſit quòd fratres prædicti, cauſſa viſitandi Reliquias Sanctorum, vt caput Ioannis Baptiſtæ ad Sanctum Silueſtrum Romæ: vel ſanguinem Sancti Franciſci Aſſiſij, & huiuſmodi, de licentia Guardiani illius loci, aut alterius prælati ordinis poſſint dumtaxat accedere ad Eccleſias Monialium Sanctæ Claræ; & etiam pro tempore ſtationum, & generalium proceſſionum, o. ffo. 68. conc. 141 Et fffo 96. conc. 323. 10 *Viſitatio Reliquiarũ. Proceſſiones.*

11 *Conceſ. ſpecl pro Monã. S. Clar. & S. Dominici.* ¶ IDEM Sixtus conceſſit, quòd fratres Min. poſſint de licentia ſuorum Prælatorum accedere ad loca Monialium Sanctæ Claræ, & Sancti Dominici, ad quæ ſeculares accedunt pro eleẽmoſyna petenda, & cauſſa celebrandi; & pro aliis licitis, & honeſtis. o. ffo. 69. conc. 142. Et fffo. 100. conceſ. 388.

12 *Conc. pro omnibus Mon. quæ non ſunt S. Claræ.* ALEXANDER VI. conceſſit, quod Prouinciales poſſint licentiare fratres, ad alia monaſteria, quam Sanctæ Claræ; non ſolum cauſſa eleemoſynæ petendæ, vel prædicationis faciendæ, ſed etiam pro ſpeciali viſitatione conſanguinearum, vel alia neceſſitate, Intelligendo ſemper de locis, ad quæ ſeculares communiter accedunt, o. fffo. 99. conceſ. 369.

13 LEO X. in quodam Breui, ſuper præfatam materiam, poſuit ſequentem clauſulam: Non prohibemus tamen, quòd fratres prædicti, ſcilicèt, Minores infra limites Monaſteriorũ Sanctæ Claræ, & ad loca vbi fratres eiſdem ſeruientes habitant, & alij ſeculares ingrediuntur, intrare, & accedere, nec non cum eiſdem (quando opus fuerit) & cum limitationibus in capitulis veſtris ordinaris, in locis, in quibus reliquæ perſonæ ſeculares cum eiſdem loquuntur, loqui poſſint. B. fffo. 17. conceſ. 56.

¶ Circa prædictam clauſulam eſt aduertendum, quòd multi fratres opinari ſunt, quod in ea concedebatur eis melior facultas, quàm in reliquis ſupraſcriptis. Attamen, ſecundùm veritatem, nil penitus in ea conceditur, nec de aliquo deſeruit, quia licèt præfatus Leo non prohibeat prædictum acceſſum, prohibuit tamen Nicolaus III. vt patet ſupra in §.4. *Collector.*

PRO intelligentia prædictarum Conceſſionum, quæ prima facie videntur continere contradictionem, aut ſaltem negationem, & ſuperfluitatem, ſunt aliqua aduertẽda. Primum eſt, quòd huiuſmodi conceſſiones fuerunt à diuerſis Commiſſariis curię Romanæ, vel aliis fratribus ordinis impetratæ, quorum aliqui *Collector.*

aliqui neſcientes ea, quæ antea fuerunt conceſſa, procurauerunt eadem, vel conſimilia de nouo impetrare, ſeu alia, circa idem latius, vel ſtrictius, quã antea fuerat cõceſſum. Alterũ eſt, quod in quinque vltimis Conceſſionibus eſt tanta diuerſitas, quòd niſi maxima cum attentione aſpiciantur, vix poterunt benè intelligi, niſi aduertendo ad ſequentia: ſcilicèt quod in illa, quæ eſt Nicolai V. & Pij II. limitatur tacitè Conceſſio antecedens Eugenij, & ſolùm conceditur Prælatis noſtris facultas licentiandi fratres ſuos pro prædicando, cum dicat fratres poſſe intrare, & prædicare, ideſt ad prædicandum ad loca, vbi ſæculares intrant. In altera autem, quæ eſt Sixti, datur auctoritas Prælatis, vt poſſint mittere fratres ſuos ad Eccleſiam Monialium. & ad loca vbi habitant fratres illis ſeruientes. Tamen de aliis locis, ſcilicèt locutorio &c. nihil ibi conceditur. In alia verò, quæ etiam eſt Sixti, datur prædictis Prælatis facultas licentiandi fratres, pro tribus cauſis dumtaxat, ſcilicet, pro videndis reliquiis, pro Proceſſionibus, & Stationibus Et ſic etiam iſta eſt ad Eccleſiam ſolùm, ſeu propter ingreſſum in Eccleſiam, ad tria prædicta. In antepenultima verò, quæ ſimiliter eſt Sixti, & videtur generalis pro omnibus Prælatis, & cauſſis licitis, reſtringitur ad Monaſteria Monialium Sanctæ Claræ, & Sancti Dominici. In penultima autem, quæ eſt Alexandri VI. & eſt generalis pro omnibus cauſſis licitis, & ad quæcumque Monaſteria, prout ipſa patet; ad Prouinciales ſolũmodo & ad Monaſteria, quæ non ſint Sanctæ Claræ coarctatur.

Reſolutio huius materia.

¶ Et ſic reſolutoriè eſt notandum, quod nulla conceſſio inuenitur, qua inferiores à Prouincialibus poſſint mittere, vel licentiare fratres ſuos ad alia Monaſteria, quam Sanctæ Claræ, & Sancti Dominici, niſi pro eleẽmyſina petenda, & prædicatione facienda, prout dicit Nicolaus III. in declaratione Regulæ, excepta Conceſſione ſupra poſita Eugenij, quæ tamen (vt prædictum eſt) videtur limitata, & reſtricta per ſubſequentes Conceſſiones ſtrictas ſuorum ſucceſſorum. Ita quòd, ſi abſque aliquo ſcrupulo vellet aliquis frater ire ad Monaſteria Monialium Sancti Benedicti, vel Sancti Bernardi, aut Sancti ſpiritus, ſeu Sancti Iacobi, reliquarumve conſimilium; quæ non ſunt Sãctæ Claræ, aut Sancti Dominici pro viſitatione ſpirituali conſanguinearum, vel pro aliis quibuſcumq; cauſſis neceſſariis, excepta prædicatione, & eleẽmoſynæ petitione; oportet habere licentiam à Miniſtro prouinciali.

Collector. Iſta nõ ſunt in primo.

NOTANDVM eſt etiam circa prædicta, quod Superior, qui debet dare præfatam licentiam, debet eſſe Prælatus proprius fratris, cui datur, quia debet examinare, an ſit illius maturitatis, quam declaratio, ſeu conceſſio requirit. Et ad hoc eſt opus, quod agnoſcat illum. Vnde frater, qui reperitur vbi non habet Superiorem proprium, non poteſt licentiari per Prælatum Monaſterij, vbi tunc reperitur; etiam ſi ſit Miniſter Prouincialis, cum non ſit Prælatus ſuus. Veruntamen ſi frater habet licentiam ſui proprij Superioris, ad hoc non eſſet neceſſe petere illam à Prælato Monaſterij, vel Prouinciali, vbi pro tunc eſt, quia ſicut non poteſt illam concedere, ita nec amouere, cum non ſit Prælatus ſuus; quamuis tamen de facto poſſit illam impedire. Idcirco enim dicitur in declarationibus Regulæ: *Illi quibus à ſuis Superioribus,* &c. & non dicitur abſolutè *à Superioribus*.

¶ Ex omnibus ſupradictis eliciuntur ſequentia. ¶ Primum, quod Generalis, & Prouinciales (habita cauſſa rationabili) poſſunt dare licentiam ſuis ſubditis, vt accedant ad loca exteriora Monaſteriorum quarumcumque Monialium. Alterum, quod Prælati inferiores Prouincialibus, prout ſunt Guardiani, & Cuſtodes, &c. habent eandem auctoritatem, & facultatem, pro Monaſterijs Sanctę Claræ, ac Sancti Dominici: & in caſibus ſequentibus, pro quibuslibet Monaſteriis, ſcilicet, pro viſitandis Reliquiis, & tempore Stationum, ac Proceſſionum generalium, & ad Eccleſiam Monialium, & ad habitationem fratrum deputatorum obſequiis illarum, & pro prædicatione facienda, & eleẽmoſyna petenda, prout ſupra dictum eſt. Itaque inferiores Prælati habẽt minus, quàm Prouinciales; quod nequeunt licentiare ſuos ſubditos pro viſitationibus, nec aliis cauſſis præterquam ſuperius expreſſis, niſi ad monaſteria Sanctæ Claræ, & Sancti Dominici, vt dictum eſt. Qui ergo, quo ad omnes voluerint habere facultatem, oportet, quod à Prouincialibus eis committatur. ¶ Licèt autem ſupradicta conceſſa ſint per Prouiſiones Apoſtolicas; nihilominus aliquando committitur maior auctoritas Prælatis inferioribus, vel minuitur, aut in totum aufertur per Conſtitutiones generales, ſeu prouinciales, vel præcepto Superiorum. Quo caſu illud debet obſeruari non curando de Conceſſionibus præfatis. ¶ De illis autem, quæ conceſſa, vel

limitata ſunt, circa hæc in capitulis generalibus celebratis Florentiaci, Mecliniæ, Burdegaliæ, ac Burgis, & Aſſiſij, non curamus hic dicere: quia illa tranſierunt, ſicut, & Conſtitutiones vbi continebantur. Solum dico, quod ſtante aliquo ſtatuto ſuſpenſiuo auctoritatis in hoc caſu cōceſſæ Prælatis inferioribus Prouincialibus, non eſt opus inquirere qualiter, vel quando ſeu qua auctoritate poſſint licentiare ſuos ſubditos pro acceſſu ad loca exteriora Monaſteriorum Monialium: cum totaliter ſit eis ablata poteſtas per præfatum ſtatutum: niſi Prouincialis, aut Generalis ſuper hoc fecerint eis nouam Commiſſionem, ſeu Conceſſionem. Solum enim Generalis, & Prouinciales habent auctoritatem Apoſtolicam ad ſupradicta, vt dictum eſt.

TANDEM quoad prædicta ſolet quæri, an Prælatus habens auctoritatem licentiandi ſuos ſubditos in caſu ſupradicto, poſſit etiam licentiare ſeipſum, vel ſuam perſonam ad idem? Solutio huius quæſtionis dependet ex ſolutione alterius quæſtionis vniuerſalis, ſcilicet: Si ea, quæ Prælatus poteſt facere erga ſubditos ſuos, poſſit ſimiliter facere erga ſeipſum, Verbi gratia. Poteſt diſpenſare cum eis: poteſt illos abſoluere: poteſt illos licētiare vt accedant ad loca exteriora Monaſteriorum Monialium, &c. ſi poterit his vti erga ſeipſum abſque auctoritate alia, ſeu licentia ſui Superioris? Ad hoc reſpondent Abbas in d. c. *de ſimonia*, & Ioannes de Imola, & Ioannes de Lig. in Clement. *Attendentes*, de ſtatu regu. quòd ſi prouiſio eſt fienda per Abbatem, vt quia mandatur, vel committitur ipſi Abbati, vt poſſit abſoluere monachos ſuos, tunc ipſe non comprehēditur. Si autem prouiſio eſt per aliū fienda, tunc appellatione Monachorum comprehenditur Abbas. Vtpote, ſi Papa concedat, quòd Monachi poſſint tali die abſolui plenariè, &c. tunc enim comprehenditur Abbas. Et in c. *magnæ. de voto*, dicit idem Abbas, quòd Epiſcopus, & ſimiles Prælati non poſſunt diſpenſare in votis à ſe emiſſis, ſicut poſſunt diſpenſare in ſubditorum votis. Et Petrus de Palude in 4. diſt. dicit, *Sciendum eſt, quod nullus eſt iudex in ſua cauſſa, vel Superior ſibi ipſi. Propter quod nemo ſecum diſpenſare poteſt, niſi propter defectum Superioris; quia vbi mora eſt periculum allatura, dilatio ſpernenda eſt. Vnde nec Epiſcopus ſecum, ſed Confeſſor eius in omni caſu in quo Epiſcopus cum ſuo inferiori, poteſt diſpenſare. Et hoc, quia conceditur ſibi c. per ſi. de pœn. & remiſ. Sed Papa poteſt ſecum diſpenſare. ſicut cum alijs: quia Superiorem non habet, cuius auctoritate vti poſſit. Sed melius eſt, quod ſuo Confeſſori committat qui auctoritate Dei ipſum abſoluat, eo ipſo; quod in Confeſſorem ab eo electus eſt, &c. Nullus autē inferior ſecum diſpenſare poteſt. niſi ius ſibi cōcedat, ſicut Conſtitutiones aliquorum Religioſorum dant Prælatis; quod vtantur diſpenſationibus, ſicut ceteri Fratres* Et Magiſter Vendelinus, qui perfecit opus Gabrielis ſuper 4. ſententiarum refert præfatum dictum Paludenſis, & concludit dicens: *Vnde nec Papa, nec Epiſcopus ſecum diſpenſare poteſt, ſed per ſuum Confeſſorem: In his vero, quæ ſunt iuris poſitiui, ex quo ſolutus eſt legibus, non eget Papa diſpenſatione.*

¶ Probatur idem à ſimili. Notum eſt, quòd Epiſcopi, & Superiores Prælati, poſſunt dare licentiam ſubditis ſuis, vt confiteantur, cui maluerint. Sed quia ipſi non poterant hoc facere erga ſeipſos, contulit eis Priuilegium ius, vt ipſi, & alij Prælati immediatè ſubiecti Papæ, prout ſunt Generales Ordinum, poſſint eligere Confeſſorem, quem maluerint; vt in c. ſi. de pæn. & remiſſ.

¶ ITEM noſtris Prouincialibus, Miniſtris, & Cuſtodibus, ac eorum Viceſgerentibus conceſſum eſt, per quoddam Priuilegium, vt poſſint abſoluere Fratres ſuos excommunicatos, & diſpenſare in certis Irregularitatibus. Et quia viſum eſt non ſufficere iſtud perſonis Prælatorum huiuſmodi, obtenta eſt alia conceſſio vt ſimiliter facere poſſint cum eis, Confeſſores per ipſos electi prout habetur in Mari Magno. fol. 56. tract. 2. & ffo. 140.

¶ ITEM Hoſtienſis loquens de Prælatis Religioſis, & habentibus curam animarum, ſicut refert Abbas in Cap. *Conquerente*, *de offic. ord.* ponit ſequentia: *Caueant ſibi Abbates, & Canonici Eccleſiarum Cathedralium, quæ immediate ſubſunt Epiſcopo, vel alio Superiori, vt ad eum recurrant in confeſſionibus: nam ab alio non poſſunt abſolui, cum à iudice non ſuo, abſolutio facta non teneat c. Omnis. de pæn. & remiſ.* Dicit tamen dictus Hoſtienſis, quod non vult damnare illos, qui hoc hactenus non ſeruauerunt, ſi mortui ſunt; ſed relinquit eos diuino iudicio. Et Florentinus dicit, quòd licet Hoſtienſis, & Galielmus dicant, quod cum eſt de more alicuius Eccleſiæ, vt vnus Sa-

cerdos

cerdos audeat alium Sacerdotem, & abſoluat, & Epiſcopus hoc ſciens fieri: communiter tolerat, poteſt fieri, quia eo ipſo præſumatur tacitè approbare, ac licentiam dare. Non videtur (dicit præfatus Florentinus) iſta opinio multum tuta, quia poſt Hoſtienſem, & Gulielmum, declaratum eſt per ius nouum in c. *Si Epiſcopus, de pæn. & remiſſ.* lib. 6. quòd nulla conſuetudine poteſt introduci, vt aliquis præter Superioris licentiam, poſſit confiteri, & abſolui.

¶ ITEM ſicut nemo poteſt generare ſeipſum, ita nec regenerare, vt in c. *debitum de Baptiſmo.*

¶ ITEM, inter dantem, & recipientem debet eſſe diſtinctio.

¶ Et loquendo in particulari in noſtro propoſito, quòd eſt dare licentiam pro eundo ad loca exteriora Monaſteriorum Monialium apparet clariùs, quod Prælatus nequeat accedere ad huiuſmodi loca ſine licentia ſui Superioris; quia cum in hoc requiratur, examinatio legitimæ cauſſæ, ac maturitas religioſæ perſonæ, nullúſque debeat eſſe iudex in his, quæ ſuam perſonam tangunt, requiritur determinatio Superioris, qui iudicet, ac in eo diſpenſet.

¶ Si autem dicatur, quòd conſuetudo eſt in contrarium, poteſt reſponderi, quod in multis aliis illicitis, & iuri contrariis, accidit idem; ſed non propter hoc excuſantur in conſcientia, contrarium facientes. Circa quod dicit præfatus Vendilinus in 4. diſtin. 38. *Ex æquo Prælati ſæpenumero diſſimulant in poſitiuis Conſtitutionibus, ergo vbi non eſt data certa forma, & modus diſpenſandi de iure ſcripto, ſufficit, cum ſciunt ſuis legibus paſſim contrairie quod non contradicant nec reclamẽt verbo aut facto, cum tamen liberè contradicere poſsint, ſecundùm Gerſonem in regulis moralibus, Sed licet hoc procedat de abolitione legum ſuarum poſitiuarum, non tamen huiuſmodi non correctio tranſgreſsionis voti, aut diſsimulatio nuda ſufficit in foro conſcientiæ ad relaxandum votum, ſi eſt adhuc obligatorium. Hic enim opus eſt, Prælatum vti iure ſuo, & ex auctoritate diſpenſare, & de hoc certiorem reddi diſpenſatum, ſi vult eſſe tutus: Secus de ſuis Conſtitutionibus, quæ poſſunt non obſeruatæ abrogari, & poteſt fieri praſcriptio.* hæc ille.

¶ Ex prædictis patet clarè, non ſequi, quod aliquis poſſit diſpenſare ſecum aut facere erga ſeipſum, quod poteſt erga ſubditos ſuos, immo remanet optimè probatum contrarium. Quid ergo dicendum? Reſpondetur, quòd deberet prouideri in hoc per conceſſionem Apoſtolicam, qua concederetur quòd quilibet Prælatus, poſſet diſpenſari, & prouideri, ſeu licentiari in huiuſmodi caſu, & ſimilibus per Confeſſorem electum ab in omnibus quę ipſe poſſet diſpenſare, ac prouidere, circa ſubditos ſuos. Iterum autem, quod talis Conceſſio non habetur, oporteret, quod Capitulum generale per ſuam Conſtitutionem iſtud declararet, atque concederet. Sed adhuc tunc remaneret Generalis abſque prouiſione, pro quo non poteſt excuſari licentia Apoſtolica.

¶ Si autem quæratur, cum nunc non habeatur prouiſio Apoſtolica, nec Capituli generalis, qualiter in hoc ſe habeant Prælati? Reſpondetur quod inferiores Prouinciali, vt Cuſtodes, & Guardiani, debent prouideri in hoc auctoritate ſui Prouincialis, pro quo data eſt forma, eorum, ſcilicet, quæ debent petere, & neceſſe habent obtinere, in Speculo Fratrum Minor. f. 24. col. 1. Et oportet, quòd in hoc ſint præmoniti, ſeu auiſati, vt dici ſolet, quatenus ſine ſcrupulo procedant in rebus ſuis. Prouinciales verò attendãt ſuam commiſſionem, quam Generalis dat eis videantque vtrum præfata facultas contineatur ibi, vel comprehendatur in contentis ibidem. Generales autem forte poſſent iuuari d. c. fi. de pœ. & remiſ. quod Capitulum, licet ſolum loquatur in confeſſione, videtur poſſe etiam intelligi in diſpenſatione, prout aliqui doctores dicunt. Et idem in alijs, quæ ſunt annexa iſtis de hoc, quia ſunt exẽpti, & Prælati immediatè Papę. Iſtæ enim tres cõditiones debent concurrere in inferioribus Epiſcopis, vt Priuil. d. c. vti poſſint, & gaudere, prout communiter Canoniſtæ intelligunt. Et quia in aliis Prælatis, vt ſunt Prouinciales, Cuſtodes, & Guardiani, deficit vna prædictarum conditionum, ſcilicet eſſe immediatos Papæ, non conceditur eis aliquid per ſupradictum c. fi. licèt aliter ſenſerit Compoſitor Margaritæ.

¶ Vtrum eſt tamen, quod quantum ad accedendum ad loca exteriora Monaſteriorum Monialium, Generalis, & Prouinciales non obſtantibus ſupradictis poterunt accedere in Monaſteriis Monialium ſuæ gubernationi ſubie-

ſubiectis, quia ipſi ſunt Viſitatores illorum, habita tamen neceſſitate, ſeu aliqua rationabili cauſſa, ſuum officium tangente. Attamen pro Monaſteriis ſuæ gubernationi non ſubiectis: erit neceſſaria licentia, vt ſupraſcriptum eſt. Si autem alicui viſum fuerit, quòd iſta ſit ſcrupuloſa nouitas, attribuat culpã fundamẽtis ſuperiùs adductis, quæ clariſſimè hoc dicunt & probant. Vel ſi inuenerit ſolutionem ſupradictorum fundamentorum, vel vnde diſſoluat, quod huiuſmodi fundamenta probãt, potueritque fundare contrarium, ſequatur illud. ¶ Cæterum tam iſta, quàm reliqua in hac materia ſuperius poſita, qui latiùs voluerit videre, reperiet optimè poſita, in tractatu *Clypeus ſacrarũ Monialium* denominato, per Reuerendum, ac doctiſſimum patrem bonæ memoriæ Fratrem, Ioannem de Argumanes editum.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Acceſſus ad Monaſt. Monial. an ſit prohibitus ex vi Reg. Prima opi.

QVOAD §. 4. *vbi Nic. III. conformiter ad Greg. IX. in ſua declaratione prohibet nobis Fratribus Min acceſſum ad loca exteriora Monaſteriorum Monialium. Quæritur primo, vtrum nobis ſit etiam prohibitus ex vi Regulæ prædictus acceſſus? ad quod reſpondeo, quod hic eſt duplex opinio. Prima eſt multorum, & videtur communiter ſic haberi, & practicari quòd ſcilicet, ex vi Regulæ ſolum eſt prohibitus nobis ingreſſus ad præfata Monaſteria. Acceſſus autem ad præfata loca exteriora non eſt nobis ex vi Regulæ noſtræ prohibitus, ſed ſolum præcepto Papali, ſeu Eccleſiaſtico, ſeu Prælatorum noſtrorum. Probant, ſcilicet, quod præfatus acceſſus non eſt prohibitus nobis per Regulam, quia Regula ſolum facit mẽtionẽ de ingreſſu, vt patet. Itẽ Hug. c. 10. videtur id innuere quãuis nõ clarè, & tract. 10 plag. paupertatis plag. 8. & 9 & ſpecul. Fratrũ Min. ff. ff. 10. id expreſſe tenet, & multi alij, & quidem ſatis docti ſunt ad idem.*

Alia opin

Alia eſt opinio, quæ mihi etiam videtur probabilis valde; quòd ſcilicet ex vi Regulæ, & de eius intentione prohibitus eſt nobis præfatus acceſſus ad loquendum ad Monaſteria quarumcumque Monialium. vt ſup. cap. 11. Regulæ quæſt. 3. latius habetur, ibi videatur.

Acceſſus ad loquendum

Acceſſus ad loca exteriora.

Secundò quæritur vtrum præfatus acceſſus ad loca exteriora Monaſterij Monialium quarumcumque ſit nobis prohibitus per Papam in hoc tempore. Reſpondeo, hic eſt duplex opinio:

Prima opin.

prima eſt ſatis communis ferè omnium, & dicit, quòd ſic, vt patet per Nic. III. & Benedictum 12. vt habetur in Compendio tit. Accedere. §. 4. & 5. *& non ſunt reuocata hæc per Sixt. 4 in ſua declaratione fol. 21. ff. 106 quia ſecundum hos ſic opinantes, ſolum loquitur ibi Sixt. reuocando prohibitiones, & cenſuras vltra Regulam editas à Papa, vt tenet Collector in Compendio titu.* Statuta ordinis. §. 1. *nec reuocata ſunt per alium ſucceſſorem, vt patet ergo, &c.*

Alia opin.

Secunda opinio eſt aliorum dicentium, quod præfatus acceſſus iam non eſt nobis prohibitus per Papam, vel per Eccleſiam. Ratio eorum eſt, quia Sixtus IV. vbi ſup reuocauit prohibitiones, & Cenſuras omnes, vltra Regulam editas, non ſolum intra Ordinem, ſed à Papa, ſeu ab alijs quibuſque ſpecialiter pro nobis Fratribus Minoribus, quia ſic videtur contineri in præfata declaratione Sixti IV. Quid horum ſit verius, & tenendum ſup. cap. 11. Regulæ q. 3 latius habetur. Nam, & adhuc manet prohibitio generalis Papalis, ſeu Eccleſiæ, facta omnibus Chriſtianis de cauendis familiaritatibus, & frequentia Monaſteriorum quarumcumque Monialium, quæ habetur in Compendio, *tit hoc ſcilicet,* Accedere §. 1. & 2. & 3. *& per Bonif. VIII lib. 6. de ſtatu regul. c.* periculoſo, *& vt habetur in Compendio tit.* Clauſura §. 1. *quia tales prohibitiones generales non reuocantur per Sixt. IV. ſed ſolum ſpeciales factæ pro nobis ſpecialiter; vt hoc probabitur latius infra tit.* Ingredi § 10. *& titu.* Statuta, *quamuis quidam pater eruditus oppoſitum fuerit opinatus, quoad hoc. Similiter nõ reuocantur prohibitiones ſucceſſorũ poſt Sixt. IV ſi quæ poſt hæc fuerunt. quia par in parem non habet imperium. Similiter non reuocantur prohibitiones noſtrorum Prælatorum, aut Cap Generalis, & Prouincialis quoad hoc poſt Sixt. IV. quia ſolum reuocauit præcedentia, non futura poſt eum, vt patet in prædicta Declaratione, ſeu Priuil. Sixt.* IV. *Ideò ſtandum eſt cautè & timoratè præceptis, & ſtatutis* Ordinis, *etiam ſi Sixt.* IV. *reuocaſſet omnia præcedentia, etiam ſi per Regulam non eſſet prohibitus præfatus acceſſus, cuius oppoſitum probabile videtur, vt dictum eſt, & quoad hoc vide, quod proximè ſuper § 23 notatur, ſubſequenter, quid & quomodo circa hoc, ſtatutum ſit nunc in* Ordine, *vide de his latius, quæ dixi in cap. 12. quæſt 3 in expoſitione noſtra Regulæ.*

¶ *Quoad §. 5 notandum, quòd illud ſtatutum Benedicti 12. ponitur diminute ibi à Collectore, & melius ponitur ab eo in Comp. tit.* Clauſura. *ſic & nos paulò ſuperius. cap. 2. q. 3. poſuimus, in expoſit. Reg.*

¶ Quoad

Statutum generale circa acceſſum ad Monaſteria Monialiũ.

Conceſsiones pro Monaſt. S. Claræ extenduntur ad alia.

¶ *Quoad §. 13. vbi Collector reſoluit Conceſſiones factas nobis ad accedendum ad Monaſteria Monialium: adde & tu, quod tandem pro hoc tempore ſtatutum eſt in Capit. Generali Toloſano. anno 1532. hoc modo: Arceantur ſtudioſiſsimè fratrum acceſſus ad Monialium, & ſororum loca, & nullo modo cum eiſdem loqui poſſint, niſi à Miniſtro Prouinciali licentiam in ſcriptis habeant; liceat tamen hoſpitij, & celebrationis gratia ad huiuſmodi loca accedere, vbi fratrum Conuentus non ſunt, hæc ibi. Notandum etiam quòd Conceſſiones concedentis nobis acceſſum, vel ingreſſum ad Monaſteria S. Claræ, bene poſſunt extendi ad alia Monaſteria Monialium, quibus, eadem priuilegia communicantur: vtpote ad Moniales Conceptionis & contra; dummodo ſit omninò vtrobique eadem ratio; puta, quòd ſint ſub eadem clauſuræ obligatione, & ſub eadem obedientia, vt ſunt Moniales Sanctæ Claræ; & Conceptionis; quoad ingreſſum erit idem iudicium. Non autem quoad Moniales S. Dominici, etiamſi habeant votum clauſuræ, ex quo non ſunt ſub eadem obedientia, quo ad acceſſum, videatur idem iudicium & eadem ratio. Et ratio horum eſt, quia vbi eſt eadem ratio, ibi & idem ius. vt habetur in* l. illud ff. ad legem aquil. & *not. gl. in* c. maiores extra de baptiſ. *ſuper verſ.* in conſimilibus; *quod notetur pro communicationibus priui. leg. vt hoc notauit quidam pater ſatis eruditus in huiuſmodi*

Nota pro communicatione priuilegiorum.

Licentia proprij Prælati ad accedendum ad Monaſt. requiritur.

¶ *Quoad idem, vbi Collector dicit duo: Primum, quòd Superior qui debet dare licentiã fratri ad præfatum acceſſum, debet eſſe Prælatus proprius fratris ipſius, cui conceditur licentia, & non alius in cuius conuentu eſt hoſpes. Secundo dicit ibidem paul ò inferius quòd non obſtantibus ſupradictis Conceſſionibus Papalibus ſtandum eſt Statutis noſtrorum Capit. Generalium: & Prouincialium circa hoc. hæc ille. Quoad primum, de licentia Prælati proprij, &c. dic, quòd hoc eſt verũ regulariter, & vniuerſaliter, & ſtando in rigore ipſorum priuilegiorum. Sed quia, conſuetudo eſt optima interpres legum humanarum & præualet ipſis legibus (vt eſt communis regula Iuriſtarum, & Theologorum) & in Ordine noſtro eſt conſuetudo quod dum Frater hoſpes eſt in Cõuentu alterius Prælati ſeu in aliena Prouincia, tenetur illi obedire, ſaltem in pertinentibus ad gubernationem exteriorum actuum, & reputatur ille, pro tunc ſuus Prælatus, vt ab eo gubernetur, & ei prouideatur in ſuis neceſſitatibus corporalibus, & ſpiritualibus interim emergentibus. Ideo ſi à tali Prælato præcipiatur tali fratri hoſpiti, vt vadat*

Sed quid de fratrib. hoſpit.

ad ſociandum aliquem Confeſſorem, ſeu Fatrem, ad Monaſteria Monialium, etiam ad intrandum clauſuram cum eo, in caſu quo aliàs poteſt licitè intrari, ſeu ſi occurrente neceſſitate, ſine fraude talis Prælatus det illi licentiam ſicut ſuo ſubdito dare poſſet. videtur, quod licitè fiat: quia ſic quoad hoc, videtur conſuetudine practicari, ideo non eſt in hoc nimis ſcrupulandum, dum ſincero & ſimplici animo obeditur, & viuitur ſine fraude, dico notanter ſine fraude, quia ſi quid in fraudem fieret, non eſſet licitum, vtpote, ſi quis eo animo veniret hoſpes ad Prouinciam, ſeu Cõuentum alterius Prælati, vt de eius licentia colloqueretur cum Monialibus, nolens eam habere à ſuo proprio Prælato: tũc. n. non poſſet id licitè facere in fraudẽ. Fraus enim & dolus in foro diuino pariter & humano, patrocinari non debet alicui. Quoad ſecundum, quod ſtandum eſt ſtatutis Capit. Generalis, & Prouincialis, non obſtantibus Conceſſionibus Papalibus circa hoc, &c. Notandum, quòd hoc eſt verum ſi prædicta Statuta fiant auctoritate Apoſtolica ad reuocandum Conceſſiones Papales, vt ſup. tit. Abſolutio *§. 7. notatum eſt, & quia Leo X. ſſ. 7. Conc. 59. vt habetur in Compendio in hoc §. 13. conceſsit, quod poſſumus accedere ad præfata Monaſteria etiam ad loquendum cum Monialibus, ſecundum quod in noſtris Capitulis Generalibus & Prouincialibus fuerit ſtatutum, & limitatum. &c. Inſuper quia in ſingulis Cap. Gener. fere ſemper habetur auctoritas ad omnia ibidem ſtatuenda, &c.*

Standum eſſe ſtatuis generalib conceſsionibus Pa. quando poſsit.

Ideo bene dicit Collector generaliter loquendo, ex præfata ſuppoſitione auctoritatis Papalis. quod ſtandum eſt ſtatutis Capit. & Prouinc.

¶ *Quoad illa duo, quæ in quæſtione Collector dicit: Primum, quòd Guardianus, & Cuſtos, qui poteſt licentiare ſuum ſubditum ad præfatum acceſſum, ſeu ingreſſum (in caſu quo permittitur non poteſt licentiare ſe ipſum, ſed à Superiore oportet habere licentiam pro ſe, ratio eius eſt, quia in prædictis Priuilegijs, & Conceſſionibus non conceditur ipſis quòd poſsint ipſi in prædictis caſibus intrare ſeu accedere: ſed quod de licentia Superiorũ intrent fratres ſeu accedant; nullus autem poteſt cum ſeipſo diſpenſare, aut ſeipſum abſoluere, ſeu iudicare; quia nullus iudex ſuis ipſius in ſua cauſa, & allegat ibi multos textus & doct. ad id ergo &c. Sed ſaluo meliori iudicio dicendum eſt, quod Cuſtos & Guardianus benè poteſt licentiare ſeipſum, ſicut & ſuum ſubditum, niſi hoc ei expreſsè prohibeatur per Superiores, & ratio eſt, quia in actibus, qui non ſunt iuriſdictionis vel iudiciariæ poteſtatis, ſed ſuperioritatis tantùm, benè*

Prælatus qui poteſt licentiare alios, an poterit licentiare ſe ipſum.

poteſt

poteſt quis licentiare ſeipſum, ſicut & ſubditos ſuos, quomodocunq; habeat talem poteſtatem, ſcilicèt, ordinariam ex officio, aut ex commiſſione, ſeu ex conceſſione facta ſibi ratione officij maximè per Papam, quia eo ipſo, quo ipſi confiditur, vt poſſit licentiare alios, confiditur, & conceditur, quod & ſeipſum ſimiliter poſſit licentiare, niſi, vt dixi, ſpecialiter id ei prohibeatur ex cauſſa. Hoc patet in licentiando ad Ordines, ad itinerandum, ſeu vt Religioſis exeat clauſtrum ad ſtudia, &c. vel vt ſit teſtis in teſtamento, &c. huiuſmodi, vt recipiat legata, vt procuret pecuniam pro neceſſitatibus, &c. vt de his & ſimilibus patet in Summiſtis, & alibi ſecundùm ſubiectam materiam. Similiter ſecundùm multos Doct. Prælatus concedens Indulgent, poteſt eas lucrari, ſicut & ſubditi quibus, eas conceſſit, vt patet in 4 d. 20 & facit ad hoc Caietanus 2. 2. q. 96 art. 5. dicens, quod in ſuis legibus poteſt Superior eo modo ſecum diſpenſare, ſicut & cum ſuis ſubditis, ergo ſimiliter poteſt Prælatus ſeipſum licentiare ad acceſſum, & ingreſſum, ſicut & ſuum ſubditum, quia ſimiliter eſt actus ſuperioritatis, non autem iudiciariæ auctoritatis, ſeu iuriſdictionis 1. ad rationes autem, ſeu auctoritates, & Doct. in oppoſitum allegatos per Collectorē, Reſpon. quòd non ſunt ad propoſitum, illa enim omnia procedunt, & loquuntur de actibus iuriſdictionis, vel iudiciariæ abſolutionis, quia in his nemo poteſt eſſe iudex ſui ipſius, neque in ſe exercere tales actus iuriſdictionis, vel abſolutionis iudicialis, vt hoc latius egimus in quodam tract. de Indulgentijs, & ſimiliter de diſpenſatione Votorum, & huiuſmodi; quia tendit ad actum iudiciarium, vel quia ſpecialiter prohibetur ſeu prohibitum declaratur, ne ſcilicèt, quis poſſit ſecum diſpenſare, ſicut cum ſubdito, niſi in caſu permiſſo, vtpote, in neceſſitate, quæ non patitur morari & huiuſmodi, ergo cū licentia ad accedēdū ſeu ingrediendum Monaſteria in caſu alijs licito, nō ſit actus iuriſdictionis, vel iudiciariæ abſolutionis, nec ſit prohibitū ipſis Superioribus, ſeipſos licentiare, ſicut & ſubditos videtur, quòd poſſint ſeipſos, ſicut & ſubditos licentiare. & facit ad hoc conſuetudo, quæ eſt optima interpres omnium legum humanarum, & æquiualet legi. Neque eſt dicenda corruptela, cum non ſit in ſe aliàs peccatum, neque peccatum fouens, vt patet. Quoad 2. quod dicit ibidem Collect. quod ſcilicèt, Miniſtri Prouin. Cuſt. & Guard non ſunt illi Prælati, quibus in capitu. fin. Ne pro dilatione, de pœnitentia, & remiſſ. *conceditur à iure, vt poſſint eligere Confeſſorem ad libitum, vbicumque, & quotieſcunque, vt ibi Prælatis exemptis conceditur, & in hoc ipſe ſequitur Opin. Sum. Ang. titul. Cōfeſſ. 3. §. 5. ſecundū Hoſtien. Panor. & Monald. Notandum, quòd oppoſi. tenet Florent. 3. p. Summ. titu. 17 cap. 2. §. & in 1. part.* deſecerunt *capit. 2. dicens, quod inter Prælatos inferiores Epiſcopo, quib. etiam ibi datur illa facultas eligendi Confeſſorem, computatur Prior, vel alius talis, qui in eo Conuentu non habet Superiorem. Et idem tenet Silueſt. titul.* Confeſſor. *1. §. 8. poſt Palud. in 4. vbi etiam Silueſt. exemplificat de Priore ſubiecto Abbat. Idem etiam tenet Alex. de Arioſtis in ſua Summula part. 4. capitu. 3. § . 6. ponens exemplum in Epiſcopis, qui ſunt ſubiectis ſuo Archiepiſcopo. Item Margarita Confeſſorum fol. 8. agens de hoc, ponit etiam priores Prædicatorum, & Guardianos fratrum, dicens eos habere hoc Priuilegium dicti capitu. fin. de pœn. & remiſſ. & Sum. Roſ. titu. Confeſſio. 3. §. 37. & Supplementum eo. titu. §. 14. tacitè videntur idem ſentire ex quo indiſtinctè generaliter dicunt, quod omnes minores Prælati exempti gaudent Priuilegio dicti capitu.* Ne pro dilatione, *Item litera ipſius cap. fin. vbi in tex. ad literam ſic habetur.* Ne pro dilatione pœnitentiæ periculum immineat animatum, permittimus Epiſcopis, & alijs Superioribus, nec non minoribus Prælatis exemptis, vt etiam præter ſui Superioris licentiam, prouidum, & diſcretum ſibi poſſint eligere Confeſſorem, *hæc ibi. Quæ verba, ſcilicet (præter ſui Superioris licentiam) cum poſt omnia ponantur, & nihil diſtinguant: ergo comprehendunt omnes minores Prælatos exemptos, etiam non immediatos Papæ. Nam ſi requireretur (vt ait Collector, cum alijs ſuæ opinionis) quod tales Prælati eſſent ſubiecti immediatè Papæ, certum eſt quòd non ponerentur illa verba, ſcilicet (præter ſui Superioris licentiam) & facit ad hoc idem Panorm. ibidem dicens, quòd Prælatus, ibi ſumitur in lata ſignificatione, vnde ait, quòd Rectores Eccleſiarum ibi comprehenduntur, ergo habetur intentum pro hac 2. opinione, contra primam opinionem Collectoris, & aliorum, quos ipſe ſequitur. Et ad Hoſtien. qui fuit caput illius primæ opinionis Collectoris, dico, quod non eſt locutus aſſertiuè, ſed tantum dubitatiuè, vt poteſt videri ex eius verbis. & ſi loqueretur aſſertiuè ſic opinando dico quòd non valeat eius gloſſa, aut opinio contra textum apertum. Notandum tamen quòd Guardiani Minorum, virtute huius conceſſionis, non poſſunt abſolui ad libitū de caſibus reſeruatis tam Prouincialibus, quā alijs, virtute Regulæ ſeu alterius iuris: quia ſuper hoc nihil conceditur in illo c. fi. Notandum etiam, quòd hoc dictum Priuilegium*

Reſpondetur ad rationes in oppoſitum.

2 *An Miniſtri, Cuſtod. & Guard. ſint illi Prælati quibus conceditur poſſe ſibi eligere confeſſorem.*

Nota.

gium

gium ſeu Conceſsio iuris communis conceſſa à Papa dictis Prælatis, non poteſt tolli per Statuta Ordinis, aut per Prælatos ſuperiores, niſi ad hoc habeant auctoritatem à Papa, quia inferior non poteſt tollere conceſſionem Superioris, vt ſup. ſuper tit. Abſolutio ord. quòad fratres. §. 7. *notatũ eſt. Sed an iam Statuta Ordini auctoritate Papæ, abſtulerint hanc conceſsionem à Guardianis? videtur quòd non. Illud autem quòd habetur in Conſtitut. Ordinis, quòd ſcilicet, fratres nulli confiteantur vbique, etiam hoſpites niſi de licentia Prælatorum, ſecundùm Priuil. Boniſac.* VIII. *conſtat, quòd ſolum loquitur de ſubditis, non de Prælatis quibuſcumque quorum nomine etiam Guardiani intelliguntur, vt infra tit.* Guardianus. §. *habetur.*

Conceſsio hac non poteſt tolli per Statuta Ordinis.

Similiter, *an præfatum Priuilegium ſit iam perditum quoad ipſos Guardianos per non vſum, aut conſuetudinem contrariam, aut per contrauentionem eorum, qui exiſtentes hoſpites in Conuentibus alijs, non niſi de licentia aliorum Prælatorum, in quorum Conuentibus ſunt, confitentur? videtur quòd non ad quòd facere videtur id, quòd ſupra tit.* Abſolutio quoad ſæculares primo *ſuper* §. 19. *notatum eſt, & longiore examinatione opus eſt, & ſuper omnia ſtandum cenſeo conſuetudini Ordinis legitimè præſcripta, & approbata.*

Quod Priuil. habetur ſupr. tit. Abſol. ordin. quoad fratres. §. 9.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Circa hanc materiam intrandi, ſeu accedendi ad Monaſteria Monialium, ſeu Regularium, obſeruanda, ſunt Conſtitu. Greg. XIII. *Conſtitut. 36. in Bullario, & Papa Pij V. Conſt. 22. & 100, & vide pleniùs in verbo,* Clauſura Monialium, *& in verbo,* Ingredi Monaſteria.

Incipit, Vbi gratia, ann. 1575. Incipit Regu. anno 1566.

Eſt tamen nunc notandum, quòd Regulares adeuntes Monaſteria Monialium, abſq; Epiſcopi licentia, incidunt in pœnam excommunicationis, quam Epiſcopus ſuo edicto propoſuit; niſi Regulares illi haberent ex Priuilegio, quòd non poſſent excommunicari, quia tunc deberent puniri à ſuis Superioribus alia pœna. Quia regulares ſic excommunicati non poſſunt abſolui à ſuis Superioribus, ſed ab Epiſcopo, qui ſibi hanc abſolutionem reſeruauit. Ita ſacram Card. congreg. ſupra Concilium, *reſpondiſſe inuenitur die 9. Aprilis 1587.*

ALIENATIO BONORVM.

CONCILIVM Conſtantienſe ſtatuit, quòd Generalis Fratrũ Minorum poſſit tollere quaſcumque ſuperfluitates, ſiue ſint in rebus mobilibus, vel immobilibus, quantum fieri poterit bono modo, habito ſẽper conſilio maiorum, & diſcretorum; Ac eligendo (ſi opus fuerit) aliquas perſonas, quæ ipſas ſuperfluitates auctoritate dicti Concilij vendant, commutent, aut alias in operibus Cõuentuum conuertant. B. fol. 16. Et ffo, 110. con. 236.

MARTINVS Quintus, vt res oblatas, donatas, aut in vltima voluntate relictas Ordini Fratrum Minorum, vel Fratribus eiuſdem Ordinis quarum proprietas, & dominium nullo modo ſpectat ad Romanam Eccleſiam, poſſit Procurator, vel Syndicus, auctoritate Sedis Apoſtolicæ deputatus, res ipſas, & rerum prædictarum pretium, nomine ipſius Eccleſiæ recipere, & in Fratrum ipſorum vtilitates (prout eis licet ex Regula, vel declaratione Regulæ) conuertere, ſicut & quando à Generali, vel Prouinciali in Prouincia ſua extiterint requiſiti. Ac ſimiliter quòd ijdem Syndici, vel Procuratores poſſint petere, exigere, recipere, & alienare prædicta. Circa quæ, & alia plura, plenam, & liberam conceſſit facultatem. B. fol. 129 conceſ. 290. *Syndicus.*

¶ Virtute verbi Alienare, in præfata conceſſione poſiti, videtur, quòd Syndicus vel Procurator Sedis Apoſtolicæ, Fratribus Minoribus deputatus poteſt vendere illa, quæ aliquo tempore fuerunt in vſu Ordinis ſeu Fratrum; & poſtea videntur ſuperflua; vel minus vtilia, quam alia, quibus Fratres huiuſmodi indigent: accedente tamen licentia Miniſtrorum Generalis, ſeu Prouincialium. ¶ Ac ſimiliter videtur, quòd poſſit idem Syndicus, vel Procurator res præfatas impignorare pro aliquo mutuo habẽdo, ad neceſſitates Fratrum ſubleuandas. ¶ Fratres tamen prædicti, ſicut nequeunt alienare, nec vendere; quia ſunt actus proprietatis, ſic etiam non poſſunt impignorare res ſuo vſui conceſſas; præſertim quia Nicol. III. in declaratione Regulæ incipit, *Exijt qui ſeminat.* §. *Ceterum: dicit ſic: Dicimus inprimis, quod Fratres ipſi à mutuis contrahendis abſtineant; cum eis mu-* *Collector.*

eis mutuum contrahere, ipſorum ſtatu conſiderato, non liceat. Et inf a. §. *Quia verò*, ait idem. *Quia verò, dominiũ librorum & aliorum mobilium, quibus tam Ordo, quàm Fratres vtuntur (quæ tamen non ſint dominij aliorum) ad Eccleſiam Romanam ſpecialiter ſpectare dignoſcitur, & quia libros, & mobilia interdum contingit, ſeu expedit vendi vel etiam commutari. Fratrum vtilitatibus & eorum conſcientiis prouidere volentes, eadem auctoritate concedimus, vt commutatio talium rerum, & ad eas res, quarum vſum Fratribus liceat habere, de Generalis, & Prouincialium Miniſtrorum in ſuis adminiſtrationibus coniunctim, vel diuiſim auctoritate procedat. Quibus etiam de diſpoſitione vſus talium rerum concedimus ordinare. Si verò res huiuſmodi, aſtimato pretio, vendi contingat, cum Fratribus ipſis per ſe, vel per alium recipere pecuniam (Regula prohibente) non liceat, ordinamus, & volumus, quòd talis pecunia ſeu pretium recipiatur & expendatur in rem licitam, cuius vſum Fratribus licet habere per Procuratorem à præfata Sede deputandum iuxta modum in ſuperioribus neceſſitatibus præteritis, & ingruentibus ordinatum.*

Hæc Nicolaus tertius.

3 *Ex iure communi.* CLemens Quintus, Monaſteriorum, & aliarum adminiſtrationum regularium, diſpendijs occurrere volens, perpetuo prohibuit edicto, ne quis religioſus Monaſterio, Prioratui, Eccleſiæ, ſeu adminiſtrationi cuiuis præſidens, iura, redditus, aut poſſeſſiones eiuſdem, alicui ad vitam eius ſeu aliud certum tempus, pecunia etiam inde recepta, quouis modo concedat, niſi neceſſitas, aut vtilitas, Monaſterij, Prioratus, Eccleſiæ aut Adminiſtrationis huiuſmodi hoc expoſcat, Conuentus ſui aut ſi Conuentum non habeat, Prælati proprij aſſenſu ad hoc nihilominus accedente. Si quis autem contrafecerit, pœnam ſuſpenſionis ab officio eo ipſo incurrat, nec ceſſione ipſius recipienti ius aliquod acquiratur. Verum, præmiſſa ad locationes, vel etiam redditũum, aut fructuum venditiones ad tempus modicum faciendas, declarauit non extendi. Habetur in Clementina *Monaſteriorum*, *de rebus Eccleſiæ non alienandis.*

4 *Ex iure communi.* PAulus Secundus protulit excommunicationis ſententiam in eos, qui bona Eccleſiaſtica quæcumque alienant, vel pactum (per quod ipſorum dominium transfertur) faciunt, conceſſionem, hypothecam, locationẽ, & contradictionem vltra triennium, necnon infeudationem, vel contractum emphiteoticum (præterquam in caſibus à iure permiſſis) aut de rebus, & bonis in emphiteoſin ab antiquo concedi ſolitis: & tunc Eccleſiarum euidenti vtilitate, ac de fructibus, & bonis, quæ ſeruando ſeruari non poſſunt, pro inſtantis temporis exigentia. Et ſimilem ſententiam protulit in eos, qui bona ſic alienata recipiunt. Alienationemq; e ipſam nullus voluit eſſe momenti. Habetur in extrauaganti. *Ambitioſæ.*

LEO Decimus conceſſit licentiam, & facultatem Abbatiſſis, & Monialibus Sanctæ Claræ vltramontanis, ſub obedientia Fratrum Minorum regularis obſeruantiæ exiſten- 5 *Pro monialibus S. Clara.*
tibus, vt de conſenſu Miniſtrorum Prouincialium, ac maioris partis Conuentuum, poſſint bona ſuorum Monaſteriorum (cuiuſcumque annui valoris, & qualitatis fuerint) pro alijs immobilibus, & ſtabilibus bonis & annuis redditibus, & vaſſallis, in euidentem vtilitatem eorumdem Monaſteriorum permutare, ſeu illa vendere, vt ex pretio illorum alia bona eiſdem Monaſterijs vtiliora emantur; non obſtantibus quibuſcumque in contrarium facientibus, B. ffſo 43, conc. 138.

¶ Idem Leo conceſſit Abbatiſſis, & Monialibus S. Claræ, ac Tertiarijs, vt pro emergenti bus neceſſitatibus, & euidentibus vtilitatibus Conuentuum, & Monaſteriorum ſuorum, poſſint vendi & alienari, ac permutari quælibet bona immobilia dictorum Monaſteriorum, de licentia tamen, & conſenſu Generalis aut Prouincialium Miniſtrorum, & duarum partium Conuentuum Minorum, & Monaſteriorum, quorum dicta bona fuerint. Ac ſimiliter, quod de conſenſu maioris partis eorumdem, etiam vltra triennium poſſit ea locare (vltimis teſtatorum voluntatibus non obſtantibus) dummodo id in Conuentuum, Locorum, & Monaſteriorum ipſorum euidentem vtilitatem (habita diligenti informatione à duobus, vel tribus viris locorum, in quibus bona talia conſiſtunt) cedere dignoſcatur. Super quo conſcientias Prælatorum, & prædictorum bonorum virorum onerat. B. ffſo. 53, conce. 152. 6 *Pro monialib. S. Clara, & Tertiarijs.*

¶ Idem Leo fecit aliam Conceſſionem circa materiam Alienationis, quæ habetur in dictione *Bona*, §. vltimo 7

Clemens

CLemens Septimus, extendit ad Ordinem noſtrorum Regularis Obſeruantiæ ſupra-poſitam Leonis conceſſionem. §. 5. dummodo, recipiendæ pecuniæ, in domorum noſtrarum reparationem, & earumdem neceſſitates conuertantur, prout patet per Breue eiuſdem Clementis.

Dat. die. 7. Martij 1524.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVO AD §. 1. vbi Collector agit, quomodo per Syndicum poſſumus alienare res pertinentes ad Papam & impignorare, &c. latius vide in Medulla c. 4. q. 16. Et quo ad impignorationes in eodem tractatu c. 6. q. 5.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Facultas fratrib. Minoribus de obſeruantia conceſſa pro alienatione Bonorum.

LEO X. anno 1529. Fratribus Minoribus, Regularis obſeruantiæ, & Monialibus Ordinis Sanctæ Claræ, ac Tertiarijs Ordinis Sancti Franciſci de pœnitentia nuncupatis, conceſſit bona immobilia alienare, ac permutare, ac conſenſu duarum partium de Conuentibus, quorum dicta bona fuerint, ac de conſenſu maioris partis earundem etiam vltra triennium locare (vltimis teſtatorum voluntatibus non obſtantibus) dummodo id in Conuentuum, & Monaſteriorum ipſorum euidentem vtilitatem cedere dignoſcant. Inſuper locationes, in præiudicium Domorum, & Monaſteriorum ipſorum factas, retractare. Hæc habentur in Collect. Priuil. facta à Paſſarello. fol 80.

Etiam poterunt reuocari, quando eſſent facta in præiudicium ſucceſſorum, vt Conc. Trid. ſeſſ. 25. de refor. c. 11. ſtatuit, dicens, quod locationes rerum Eccleſiaſticarum, ſi anticipatis ſolutionibus fiant nullatenus in præiudicium ſucceſſorum valida intelligantur, quocunque indulto, aut Priuilegio non obſtante.

In § 8.

Facultas Ordin. Prædic. Conceſſa.

IDEM Clemens ann. 1531. Magiſtro Generali, & Prouinciali Romano reformato, Ordinis Prædicatorum conceſſit, vt Prouincia reformata, huiuſmodi ſibi ſubditus in Italia, Conuentibus, Fratribus, Monaſterijs, Monialibus, nec non Collegijs, ac Perſonis vtriuſque ſexus, de pœnitentia dicti Ordinis nuncupatis, vti poſſit facultate, licentiam concedendi, bona Conuentuum, & locorum huiuſmodi, ad certum tempus, ac in perpetuum locandi, vel in Emphiteoſim ad lineam maſculinam concedendi, ſiue commutandi, aut quocumque alio titulo alienandi bona immobilia, & pretioſa mobilia minus vtilia, quæ nunc habent, & in poſterũ iuſto titulo habituri ſunt, pro euidenti vtilitate ipſorum Conuentuum prouiſo tamen, quòd pretiũ ipſorum bonorum immobilium ſi vendantur, vel aliàs quouis modo alienentur, centum ducatorum auri de Camera, ſecundùm communem æſtimationem, valorem annuum non excedat, & in emptionem, & reparationem, aut augmentum aliorum immobilium, aut neceſſariorum bonorum, ſeu debitorum, realem ſolutionem cum effectu conuertatur, & ad hoc accedat conſenſus duarum partium vocalium Conuentus, cuiuſuis Conſtitutionibus, & Ordinationibus. Apoſtolicis, & ſpecialiter fœlicis recordationis Pauli Secundi contra alienantes res Eccleſiaſticas 29. non obſtantibus. Quæ conſtitutio reperitur Regiſtrata in lib. Priuilegiorum Ordinis Prædicatorum à Reuerendiſſimo Stephano Vſus maris Collectorum fol. 204.

Vſus maris facultas alienat. data Monialibus & Fratribus S. Auguſt.

Idem fuit conceſſum à Gregorio XIII. *Fratribus, & Monialibus Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini Conſt. 9.* Dum ad Vberes *&c. In Bullario anno 1572. emanato; vbi vltra ſupradicta additur, vt quoad conceſſionem in Emphiteoſim, illa fiat, dummodo non fiat vltra duas generationes, vel nominationes abſque licentia Apoſtolica. Nec non vt accedat etiam prioris Generalis approbatio, ſiue conſenſus, in ſupradictis alienationibus, loco conſenſus Sedis Apoſtolicæ. Nec ponitur illa reſtrictio ducatorum centum auri, vt in ea eſt videre.*

Et Congregationi Caſsin. Pius. V. ann. 1571. facultatem dedit alienandi bona, vſque ad 50. milia ſcuta (vltra alias facultates alienandi eidem conceſſas, in Conſtitutione 127. Decet, & expedit) *Ita habetur in Conſtitutione ſua 141.* Decet ex benigno.

A L T A R E.

HOnorius Tertius conceſſit Fratribus Minoribus, vt poſſint ſuper Altari portatili Miſſas celebrare, abſque vlteriori licentia Prælatorum Eccleſiæ, ſeu Ordinariorum. B ffo. 83. conce. 242. & conceſ. 243. 1.

Nunc eſt obſeruandum Decretũ Conc. Trid. de cõmiſ. ſeſſ. 22.

HOnorius Quartus conceſſit, vt ſi Diœceſani requiſiti à Fratribus Minoribus debita humilitate noluerint in Eccleſijs eorum primarium lapidem ponere, ac Eccleſias, vel Oratoria, & Altaria ſua conſecrare, vel id facere vltra quatuor menſes diſtulerint,

poſſint prædicti fratres per quoſcumque voluerint Epiſcopos (gratiam, & communem
2 *Aedificare Conſecrare.* Apoſtolicæ Sedis habentes) præmiſſa recipere. B.fol.17.Et ffo.10.conceſſ.111.

3 *Celebrare diuina.* CLEMENS Quartus conceſſit, quòd in locis vbi Fratres degunt, poſſint habere Oratoria, in quibus cum Altari portatili poſſint Miſſarum ſolemnia, & alia diuina officia celebrare, ac etiam Eccleſiaſtica recipere Sacramenta. *B.*fol.76.Et fol.140.conceſſ.313.

¶ Aduerte, quòd ſupradicta Conceſſio impetrata eſt, quando Fratres non habebant Eccleſiam in aliquo loco.

Collector. SIXTVS Quartus conceſſit eiſdem Fratribus, vt non ſolum in Oratorijs, & locis, in quibus degunt, ſed etiam in quouis alio loco congruenti, & honeſto, poſſint ſuper altare
4 *Miſſas.* portatili Miſſas liberè, & licitè celebrare. *B.* fol 59.Et ffo 143.conceſſ.314.

¶ Idem Sixtus conceſſit quædam alia pertinentia
5 ad Altaria. Et hæc habentur infra in dictione *Benedicere* §.5.& 6.

6 *Celebrare.* ALexander Sextus, fecit quamdam conceſſionem circa hanc materiam; quæ habetur in dictione *Miſſa* 1.§ 7.

7 *Reliquias Conſecrare.* ¶ Idem Alexander conceſſit, vt Fratres Mino. poſſint ſine aliquo ſcrupulo alicuius Cenſuræ mittere Reliquias extra vrbem Romam pro conſecratione Altarium, & lapides cuiuſcumque generis, ſiue conſecratos, ſiue non o.ffo.70 conceſſ.74.Et ffo.99.conceſſ.357.

Collector. ¶ VLTRA omnia prædicta, vide nonnulla alia pertinentia ad Altaria infra in dictione *Benedicere.* §.12.& 13.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §.1. Concil. Trid. OBSERVANDVM eſt, Con.Trident. *ſſ.22. de euitandis in celebratione Miſſ. vbi inter alia habetur, Ne Epiſcopi patiantur, priuatis in domibus, atque omnino extra Eccleſiam, & ad diuinum cultum tantum dicata Oratoria ab eiſdem Ordinarijs deſignāda, & viſitanda ſanctum hoc ſacrificium à Secularibus, aut Regularibus quibuſcumque peragi; Priuilegijs quibuſcumque non obſtantibus.*

APPELLARE.

1 *Correctio.* BOnifacius Octauus ſtatuit, vt ad correctiones, & punitiones Fratrum Ordinis Minorum delinquentium infligendas, Prælati Ordinis eiuſdem, timulis, & apicibus iuris poſtpoſitis, liberè procedere valeant, ſecundum conſuetudines approbatas, & generalia facta, & fienda ipſius Ordinis inſtituta. Et quòd prædictis Fratribus non liceat ab eiſdem correctionibus aliquatenus appellare; præuia tamen in hoc deliberatione, & maturitate debita obſeruatis. B. fo. 115.& ffo.2:0 conceſſ.499.

PIVS Secundus prohibuit, ne aliqua perſona cuiuſcumque ſtatus, gradus
2 *Excommunicatio.* ordinis, vel conditionis, quantumuis excelſæ, aut ſublimis eccleſiaſticæ, ſæcularisve fuerit dignitatis, audeat, quouis quæſito colore, ab ordinationibus, ſententijs ſiue mandatis Apoſtolicis appellationem interponere, ſub excommunicationis pœna, ipſo
Collector. facto incurrenda, à qua, niſi per Romanum Pontificem, & in mortis articulo, abſolui non poſſit. B.fffo.138.conce.581.

¶ Circa materiam appellationis aduerte, quòd Sixt.IIII.conceſſit, quòd Generalis Fratrum Carmelitarum, ac etiam Auguſtinien. poſſit exercere ſuum officium, reiecta quauis ſuorum ſubditorum appellatione, prout habe-
3 *Excommunicatio.* tur latè infra, in dictione, *Generalis.* §. 11. & 12.

IVlius Secundus prohibuit, ſub excommunicationis pœna, Fratribus, & Sororibus Ordinis Prædicatorum, ne à mandatis, & ordinationibus Prælatorum dicti Ordinis appellare valeant; Iudicibus verò quarumcumque Curiarum, ſub præfata pœna diſtrictè inhibuit, ne appellationes huiuſmodi recipere, aut illas cognoſcere quoquomodo præſumant, decernens irritum, & inane, quidquid ſecus attentari contigerit. *B.* fffo. 121. conceſſ.553.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §.1. EST *hic aduertendum, quòd vltra quòd à Papa Greg. XIII. Conſtit. 34. ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ Summo Pontifici reſeruata, & priuationis officiorum; ne ad ſæcularia Tribunalia appellarent Fratres Minimi de Obſeruantia prohibebatur: concedebat eis tamen appellationum ad Generalem, vel Protectorem; vel papam. A ſacra adhuc congreg. Cardin. eſt impoſitum decretum in anno 587: Appellatio hoc ordine proſequatur: A Guard. ad Prouincialem, à Prouinciali ad Generalem, à Generali ad Protectorem, à Protectore ad Sacram Congregationem, & etiam iſta appellatio eſt permiſſa in conſtitut. P. Sixti V. 22. in 2. part. Bulla-*

rij quos

vij, *qua incipit*, Ad Romanum ſpectat Pontificem, *an.* 1518.

Rimulis iuris poſtpoſitis quomodo intelligatur.

Notandum, quòd dum dicitur, Superiores ad correctionem Fratrum Rimulis, & Apicibus Iuris poſtpoſitis liberè procedere poſſe: hoc intelligendum eſt, vbi Iuſtitia non periclitatur, vt habetur in c. de dolo. & contum. *Quare Superiores per dicta verba, non eximuntur à iure communi, ad quod omnes Catholici tenentur,* cap. 2. de conſt. ext. nec ab eis, *quæ ſunt de ſubſtantia, & eſſentia Iuris, vt ſunt teſtes idonei, legitimæ probationes, exceptiones, & legitimæ defenſiones. Quoniam ſine ipſis Iudicium eſſet iniquum, vbi audiretur impugnatio, & non defenſio. Sed eximuntur ab Apicibus, & Rimulis iuris, quæ ſunt huiuſmodi Porrectio libelli, Citatio in die non feriata, & his ſimilia ſine quibus in iudicio contentioſo procedi non poteſt.*

In §. 3. ¶ *Idem Iulius Secundus eiſdem Patribus ordinauit, vt ſi quis Frater dicti Ordinis, aut Soror ſub cura & habitu eiuſdem, ob abſolutionem ab officio Prioratus, Prouincialis, vel Conuentualis, ſeu Monaſterij, à quocumq; Superiori dicti Ordinis habente poteſtatem huiuſmodi abſolutionem faciẽdi, appellauerit, etiam prætextu grauaminis, aut appellationi huiuſmod quocumq; nomine interpoſita, inhæſerit, ſit ipſo facto, abſque alia declaratione, abſolutus, aut abſoluta ab huiuſmodi officio, pro quo appellatum eſt, vt habetur in Priuilegijs collectis à Reuerendiſſ. Vſus maris, fol. 146.*

APOSTATAE AB ORDINE.

Diſtinctio materiæ Apoſtatarum ab Ordine.

Collector. SCiendum eſt, quòd circa Fratres apoſtatantes ab Ordine, ſeu Religione, ſunt multa, & varia ſtatuta, & ordinata per plures Summos Pontifices.

Et iſtorum aliqua pertinent ad Excommunicationem, & pœnas, quas huiuſmodi Fratres incurrunt, ſeu quæ contra eos poſſunt per Prælatos inferri. Hæc autem continentur infra in omnibus §. vbi in margine eſt poſita hæc dictio, *Excommunicatio.* ¶. Alia pertinent ad eorumdem Apoſtatarum reductionem, & correctionem. Et hæc habentur infra vbicumque in margine hæc dictio, *correctio.*

¶ Nonnulla verò ſpectant ad formam, & dum licentiandi, aut eijciendi tales Fratres, vel alios conſimiles ab Ordine: Iſta autem habentur etiam infra in omnibus §. qui in margine habent ſequentes dictiones, ſcilicet, *Eiecti ab Ordine*, vel *Licentiare Fratres.*

GRegorius Nonus ſtatuit, quòd poſt factam profeſſionem nullus Fratrum Ordinis Minorum audeat relinquere prædictum Ordinem, nec relinquentem ſit licitum alicui retinere, ſub excommunicationis pœna per prælatos in tales infligenda, B. ffo. 101. conceſſ. 493. 1 *Excommunicatio.*

INnocentius Quartus prohibuit diſtrictè, ne egreſſi ab Ordine noſtro proprio ſuo motu, aut expulſi pro ſuis culpis, & demeritis, præſumant prædicare, aut docere, vel Confeſſiones audire, niſi de licentia Papæ, aut Prælatorum noſtrorum, ad alium tranſierint Ordinem. Et voluit quòd ſi fortè contra huiuſmodi prohibitionem aliquid attentauerint poſſint Generalis, & Prouinciales Ordinis in illos excommunicationis ſententiam promulgare. B. fol. 36. Et ffo. 120. conceſſ. 271. De hoc vide infra. §. 11. 2 *Eiecti ab ordine Prædicatio Confeſsio.*

¶ Idem Innocentius præcepit omnibus Eccleſiarum Prælatis, vt omnino euitent Fratres Minores diſcedentes ab Ordine poſt profeſſionem, præſertim ſi ſint excommunicatione notati. *Excommunicatio.* Ac quòd illos (cum requiſiti fuerint à Miniſtris, & Cuſtodibus) denunciari faciant fore excommunicatos, vt cum demum ſe recognouerint inter homines humano carere ſolatio; ad Ordinem ſuum, & ad reddendum Deo votum, quod in eius ſuſceptione deuouerant, reuertantur. B. fol. 37. ffo. 121 conc. 163. 3 *Excommunicatio.*

¶ Idem Innocentius decreuit, quòd retinentes Fratres Minores ſine licentia recedentes ſint ipſo facto excõmunicati B. ffo. 260. conc. 651.

¶ Idem Innocentius conceſſit, quòd Generalis, & Prouinciales Miniſtri, ac Cuſtodes, & ceteri Fratres Ordinis Minorum poſſint Apoſtatas, & inſolentes dicti Ordinis excommunicare, ligare, capere, & carceri mancipare, ſi videbitur expedire, B. fol. 37. Et ffo. 122. conceſſ. 164. 4 *Excommunicatio.*

ALexander Quartus præcepit in virtute ſanctæ obedientiæ, ac diſtrictè inhibuit quibuſcumque Prælatis, Superioribus Fratrum Min. ne aliquibus Fratribus dicti Ordinis aſſerentibus ſe non poſſe ipſius Ordinis obſeruantias ſuſtinere concedant licentiam tranſeundi ad Ordinem S. Benedicti, vel Carthuſienſium, niſi ſub ea conditione, quod in Ordine, ad quem licentiantur, debeant permanere. Quod ſi contrafecerint, ſcilicet, tran- 5 *Excommunicatio. Correctio.*

6 *Probibitio. Licentiare fratres.* ſeundo ad minorem; ſeu minus ſtrictum Ordinem, (vel quod abſit) ad ſæculum reuertantur, voluit dictus Pontifex, quòd præfati Prælati poſſint circa tales rigorem Ordinis exercere. Ac inſuper decreuit, vt quidquid circa Cõceſſionem huiuſmodi licentiæ ſecus factum fuerit irritum ſit, & inane. B. fol. 26. Et ffo. 28. conce. 22.

7 *Probibitio Licentiare fratres.* CLEMENS. IIII, inhibuit, ne quis, poſt profeſſionem in Ordine noſtro factam, ſine Generalis, vel Prouincialis ſui licentia, diſcedat ab ipſo Ordine, ac quòd diſcedentem abſque cautione literarum, id eſt, licentia in ſcriptis alterius huiuſmodi Prælatorum, prætextu alicuius Priuilegij Apoſtolicæ Sedis, nullus audeat retinere. Quodque ſi fortè retinere præſumpſerit, poſſint Generalis, & Prouinciales Miniſtri dumtaxat, contra ipſos Fratres diſcedentes ſententiam excommunicationis promulgare. B. fol. 57. Et ffo. 142. conce. 327. Et ffo. 83. con. 244.

Collector. Pro Guardianis & Vicarijs eorum. ¶ Notandum, quod Mari Magno Fratrum Prædicatorum conceditur ſupradicta facultas, non ſolum Generali, & Prouincialibus, ſed etiam ſingulis Prioribus Conuentuum, & eorum Vicarijs. Et ideo, ratione communicationis Priuilegiorum, poterunt gaudere huiuſmodi facultate, reſpectu Fratrum Mino. Guardiani, ac etiam eorum Vicarij, quando. ſ. ſunt Pręſidentes domorum Fratrum, mortuo, vel amoto Guardiano. Et ſimiliter intelligendum eſt quandocumque fit mentio de Vicarijs. Additur etiam in præfato Mari Magno Prædicat. quòd detinentes Fratres diſcedentes, ſecum, vel in Monaſterijs, aut Eccleſijs ſuis, niſi eos eiecerint poſtquam eis denunciatum fuerit ſint excommunicati. B. ffo. 237. conceſſ. 554.

Excommunicatio. Collector. Nota. ¶ Attende inſuper circa præfata ; quòd in Mari Magno Fratrum Carmelitarum additur quædam magna clauſula, ſ. quòd poſſint Prælati Ordinis promulgare ſententiam in retinentes Fratres diſcedentes, ſeu Apoſtatas, ſiue tales retinentes ſint laici, vel Clerici. Et hæc eſt valde magna auctoritas conceſſa Prælatis Ordinis. Et credo quòd alibi non inueniatur ſimilis. B. ffo. 183. conceſſ. 442.

8 *Excommunicatio.* ¶ IDEM Clemens ſtatuit, quòd ſi aliqui de Fratribus prædicti Ordinis, poſt obtentam licentiam à Sede Apoſtolica, ſeu à Prælatis eiuſdem Ordinis, ad religionem aliam tranſeundi infra duos vel tres mẽſes ad aliam Religionem ſuæ ſaluti congruam, non contulerint, & ipſius non ſuſceperint habitum regularem, licitum ſit Generali, & Prouincialibus Miniſtris, ac vices eorum gerentibus contra ipſos tanquam contra alios prędicti Ordinis apoſtatas, procedere, ſecundùm quod honeſtati ipſius Ordinis viderint expedire. fol. 57. Et. ffo. 142. conceſſ. 328.

Collector. ¶ Quoad ſupradictam Conceſſionem, eſt notandum, quod in Mari Magno Fratrum Prædicatorum conceditur, quod non ſolum Generales, & Prouinciales ac eorum vices gerentes poſſint procedere contra Fratres ſupradictos; verum etiam ſinguli Priores, & eorum vices gerentes. *Pro Guardia. & Vic.* Ac per conſequens, virtute communicationis Priuilegiorum, poterunt ſimiliter facere Guardiani Fratrum Minorum, & qui ipſorum vices habuerint. B. fol. 238. conceſſ. 555.

9 *Correctio Excommunicati.* ¶ IDEM Clemens conceſsit Generali, & Prouincialibus Miniſtris; vt poſſint apoſtatas dicti Ordinis excommunicare, capere, ligare, incarcerare, & aliàs ſubdere rigori diſciplinæ, tam per ſeipſos, quàm etiam per alios. *Collector. Notæ.* Et hoc in quocumque habitu eos contigerit reperiri inuocato ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis, B. fol. 58. Et ffo. 14. conceſſ. 329.

¶ In Mari Magno Fratrum Carmelitarum in §. *Apoſtatas quoque veſtri Ordinis*, &c. additur quod præfati Fratres apoſtatæ poſſint capi, & incarcerari, &c. in quocumque loco, etiam ſi in Curia Romana inueniri eos contigerit, in qua, ſicut extra, poſſint Prælati Ordinis ſuper ſuos ſubditos, ratione profeſſionis, tam tacitè, quàm expreſſè emiſſæ, tamquam Ordinarij procedere. Et hæc conceſſio, credo quòd non reperiatur alibi. B. ffo. 186. conceſſ. 470.

10 *Eiecti ab ordine Prædicatio.* ¶ IDEM Clemens inhibuit, ne Fratres, quos ab Ordine pro ſuis culpis, per Generalem vel Prouinciales Miniſtros, aut Cuſtodes expelli contigerit, vel qui egreſſi fuerint proprio ſuo motu, prædicare, confeſſiones audire, ſeu docere præſumant; niſi ad alium Ordinem, in quo licitè exercentur huiuſmodi officia, tranſierint cum præfata licentia. *Confeſsiones.* Et quod, ſi fortè contra huiuſmodi inhibitionem, aliquid ſuper Præmiſſis temerè attentare præſumpſerint, Miniſtri, & Cuſtodes, ac eorum Vicarij, in illos, quos infra fines ſuarum Prouinciarum, & Cuſtodiarum (iuxta conſuetudinem dicti Ordinis) diſtractos inuenerint, talia præſumentes monitione præmiſſa, auctoritate Apoſtolica, excommunicationis ſenten-

ſententiam valeant promulgare. B. fol. 58. Et ffo. 141. conceſſione. 310.

Collector. *Pro Guard. & Vic.*

¶ Attēde, quod in Mari Magno Fratrum Carmelitarum, auctoritas in Conceſſione immediatè ſupપoſita contenta extenditur etiam ad Priores locales, & eorum Vicarios. B. ffo. 186. conceſſ. 71. Ac ſimiliter in Mari Magno Fratrum Prædicatorum conceditur præfata auctoritas ſingulis Prioribus Conuentualibus & eorum Vicarijs. Ita quòd ſemper pariſicantur, quò ad iſta, Priores Conuentuales, & eorum Vicarij: niſi vbi expreſsè diſtinguit Priores Conuentuales à Prouincialibus; quod tamen numquam reperitur factum de Guardianis, & Vicarijs Fratrum Minorum. B. ffo. 238. conceſ. 557.

Collector.

¶ De Vicariis Carmelitarum oportet inquirere quomodo ſe habeant in vſu ſicut iam ſcimus de Vicariis Prædicatorum.

11 *Eiecti ab ordine.* *Licentiare.*

IDEM Clemens ſtatuit, vt eiectos à prædicto Ordine, vel egreſſos, qui à receptione in eodem Ordine (ſuis culpis exigentibus) ſe reddiderint indignos, & alij Fratres eiuſdem Ordinis, qui ex rationabili cauſſa, ad quoſcumq; ordines approbatos (præterquam ad Beati Auguſtini Templariorum, & Hoſpitalariorū, ac aliorum Religioſorum arma portantium) ad vitandam occaſionem euagandi, tranſire voluerit; Generalis, & Prouinciales Miniſtri cum ſuis teſtimonialibus literis, auctoritate Apoſtolica, liberam habeant licentiandi facultatem. Et diſtrictè inhibet, ne tales ad alium Ordinem aliter tranſire, vel aliqui eos recipere ſeu retinere præſumant, abſque licentia ſpeciali Sedis Apoſtolicæ, faciente de hoc plenam mentionem. B. fol. 58. Et ffo. 181. conceſſ. 330. & 331.

12 *Promotio ad dignitates.*

NICOLAVS Quartus, ſtatuit, & ordinauit, vt Fratres Ordinis Minorum qui poſt profeſſionem ab eis in ipſo ordine factā, ad quoſcumque Ordines petita, vel non petita, obtenta, vel nō obtenta à ſuis Superioribus licentia, immediatè, ſeu per alium vel alios Ordines mediatè tranſierunt, vel etiā extra illos, ad nullam omnino adminiſtrationē, vel officium, curā animarum habentium, nec etiam ad aliquam Dignitatem, vel Prælaturam, ſeu Perſonatum, quomodo poſſit aſſumi, abſque Apoſtolicæ Sedis ſpeciali licentia, per ipſius Sedis patentes literas conceſſa, facientes plenam, certam, & determinatam de ſtatuto, & ordinatione huiuſmodi mentionem decernens irritum, & inane quidquid ſecus fuerit attentatum. B. fo. 58. Et ffo. 111. conc. 239.

13 *Correctio.* *Excommunicatio.*

BONIFACIVS Octauus conceſſit Prælatis Ordinis Minor. vt Apoſtatas, & inſolentes dictis Ordinis, niſi huiuſmodi Prælatorum ſalubribus monitis acquieſcant, excommunicare, capere, ligare, & carceri tradere (ſi videbitur expedire) poſſint & valeant, vt habetur in Conſtitutionibus, ſeu Statutis Ordinis generalibus, in cap. *de correctione delinquentium.*

14 *Pro omnibus fratribus mendicantibus.* *Recipere.* *Excommunicatio.*

MARTINVS Quintus ſtatuit, vt nullus Religioſus, ex quibuſcunque Ordinibus Mendicantium, cuiuſcumque ſtatus, conditionis, vel Religionis exiſtat, quomodocumque, vel qualitercumq, poſſit vel debeat, virtute, cuiuſcumque licentiæ, aut indulti Apoſtolici, in genere, vel in ſpecie, ab Ordinibus huiuſmodi Mendicantium, ad Monaſticos ordines transferri, nec admitti, aut recipi (ordine Carthuſienſium dumtaxat excepto) ſub pœna excommunicationis, in quam tam recipientes, quàm recepti ipſo facto incurrant, & à qua à nemine, niſi à Romano Pontifice dūtaxat (præterquam in mortis articulo) excommunicati huiuſmodi abſolutionis beneficium poſſunt quomodolibet obtinere. B. fol. 88. Et ffo. 171. conc. 400.

15 *Pro fratrib. obſeruantibus, & conuent.* *Licentiare fratres.*

EVGENIVS Quartus, & Pius II. ſtatuerunt, quod ſi quis Prælatorum, vel Fratrū Min. tam Conuentualium, quam de Obſeruantia nuncupatorum, aliquem Fratrem fugitiuum, ſeu Apoſtatam receperit; ab officio, cui præeſt, ſuſpenſus, & ad actus legitimos exercendos inhabilis fiat eo ipſo. Et quod huiuſmodi frater fugitiuus, à ſuo Prælato vbicumque repeti, ac pro crimine, & leuitate, aut alia ſuæ fugæ cauſſa corrigi, & puniri poſſit. Ac quod ſi poſtquam punitus, & correctus fuerit, recedere voluerit, petere debeat licentiam, prout alias ordinatum eſt. Nec de cætero à quouis Fratrum de Obſeruantia repeti poſſit niſi fortè conſtiterit, eum ad frugem melioris vitæ redire voluiſſe. Et decreuerunt inſuper, quòd ſi quis Prælatorum, vel Fratrum prædictorum, ſuper reſtitutione fugitiuorum huiuſmodi requiſitus, illam facere noluerit, in ſuſpenſionis, & inhabilitatis prædictæ ſententiam incidat eo ipſo. B. fol. 60. Et ffo. 90. conc. 197.

Collector.

¶ Circa hoc videatur infra §. ſequenti Et oporteret examinare, & verificare, vtrum per Bullam Vnionis, & Concordiæ, à Leone X. factæ ſint ſublatæ pœnæ.

16 *Licentiare fratres. Recipere.*

PIVS Secundus ſtatuit, quòd prætextu cuiuſuis licentiæ, aut conceſſionis, etiam per ipſam, & Sedem Apoſtolicam generaliter vel ſpecialiter cuicumque, ſub quacumque forma, vel expreſſione verborum datæ, etiam ſi tal.s fuerit, quòd de eius tenore, & nomine, &c ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio habenda fuerit; nullus Prælatus, aut Conuentus, vel ſingularis perſona, tam eccleſiaſtica, quam mundana recipiat, aut recipere faciat, audeat, vel præſumat aliquem de Fratrib. Min. Obſeruantiæ, recedentem ab aliquo Conuentu, ſiue loco; niſi ipſe Frater, de licentia ſui Superioris Prælati, in ſcriptis conceſſa, & facta receſſerit: in qua de loco, vnde receſſerit, & de perſona, ſiue loco, ad quem accedere voluerit, ſpecialis, & expreſſa mentio fiat; decernens irritum, & inane quidquid ſecus factum, vel attentatum fuerit. *B.* fol.23. Et ffo.121. conc. 238.

17 *Ex Priuil. Fratrum. Carme.*

¶ IDEM Pius fecit quandam copioſam prouiſionem contra omnes Principes, & Duces, ac alios Magnates fauentes Apoſtatis, & aliis fratribus inobedientibus Ordinis Carmelitarum, mandans procedere contra ipſos per cēſuras eccleſiaſticas, & inuocationem brachij ſecularis. *B.* fo.91. Et ffo.172. conc.404.

18 *Correctio. Nota.*

¶ IDEM Pius conceſſit Generali, & alijs Prælatis inferioribus Ordinis Carmelitarum prædicti, vt omnes, & ſingulos Opoſtatas, criminoſos, incorrigibiles, aut delinquentes Fratres eiuſdem Ordinis, quos iuxta Ordinis inſtituta, & cōſuetudines, commodè punire nequiuerint, non ſolum pœnis, in ſtatutis Ordinis contentis, ſed etiam (ſi eorum demerita, & exceſſus id exegerint) arctiorib. pœnis, poſſint illos, tam per ſe, quam per locorum Ordinarios, & eorum Officiales, ſeu alios Miniſtros capere, & carcerali cuſtodiæ mancipare, ac torquere, & torqueri facere, & punire. Ita tamen, quòd ſi eorumdem Fratrum exceſſus, adeò graues, & enormes fuerint, quod illorum occaſione, quæſtionibus ſubdi debeant vel tormentis (citra tamen vltimi ſupplicij, mutilationiſque membrorum pœnas) quæſtionibus huiuſmodi ſubijci nequeant, vel torqueri, niſi cum duorum ex fratribus antiquioribus dicti Ordinis, ad hoc per Superiores deputatorum, præſentia, & aſſenſu. *B.* fol.92. Et ffo.175. conc. 409.

19 *Recipere. Pro fratribus obſeruantibus &*

PAVLVS Secundus ſtatuit, quod Fratres Minor. Conuentuales nequeant recipere aliquos Fratres de Obſer. transfugas, ſeu ad eos fugientes, niſi oſtenderint literas licentiæ, à Prælato ſuo per eos obtentas; in quibus contineatur nomen Conuentus, à quo receſſerint, & illius, ad quem remiſſi ſunt, etiā ſub prætextu cuiuſcumque licentiæ: ſuper hoc ipſis Fratribus Conuentualibus; eorumq. Prælatis ab Apoſtolica Sede conceſſę, quam, quoad hoc, penitus reuocauit; ſed illos ad Prælatos ſuos remittere teneantur. Et vice verſa prohibuit, ne Fratres de Obſer. recipiant ſcandaloſos, & criminoſos Fratres Cōuentuales, diſciplinam Ordinis ſubterfugientes; ſed illos ſimiliter ad Prælatos ſuos remittere debeant; ſeruata tamen forma per Eugenium 4. & Pium 2. tradita, ſcilicèt, ſupra in conceſſ.16. & 17. Et voluit, quòd contrafacientes, & eis dantes conſilium, auxilium, vel fauorem, publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, cuiuſcumque ſtatus, gradus vel dignitatis fuerint in Ordine, excommunicationis ſententiam incurrant; à qua nō poſſint, niſi à Romano Pontifice (præterquam in articulo mortis) abſolutionis beneficium obtinere. *B.* fol.9. Et fol.94. conc. 212. *Conuentualibus. Licentiare fratres. Excommunicatio.*

¶ Conſiderandum eſt, vtrum prædictæ prouiſiones, factæ reſpectu Fratrum Obſeruantium & Cōuentualium antiquitus, habeant nunc locum; quia in Bulla Concordiæ, per Leonem X. facta in eadem materia, ſcilicèt, receptionis Conuentuum, aliter ordinatum eſt. Nam licèt quòad receptionem Fratrum, quaſi idem ſit nunc, & tunc; tamen non imponuntur pœnę antiquæ, nec fit relatio ad ipſas. Idcirco opus eſſet circa hoc habere declarationem Apoſtolicam, vel Iuriſperitorum. *Collector.*

SIXTVS Quartus, prohibuit, vt nulli Fratrum Carmelitanorum, poſt factam in domibus ſuis profeſſionem, fas ſit ſine Prælati ſui licentia, de iiſdem domibus diſcedere. Diſcedentem verò abſque literarum Prælatorum dicti Ordinis cautione, nullus audeat retinere. Et ſi quis forſan retinere auſus fuerit, licitum ſit Prælatis eiuſdem ordinis in ipſos Fratres, & eos, qui dictos Fratres retinent, Clericos, vel Laicos, regularem ſententiam promulgare. *B.* ffo.181. conc. 452. 20

¶ Aduerte circa prædicta, & nota maximam auctoritatem conceſſam Prælatis Fratrum tā contra Fratres, quam quoad alias perſonas. *Collector.*

INNOCENTIVS Octauus confirmauit litteras Sixti IIII. inſerendo illas de verbo ad verbum, in quibus ſtatuit, quòd quicumq. Frater Minor regularis Obſeruantiæ, abſque licentia Generalis, vel Prouincialis ſui, præſumpſerit recedere ab eorum obedientia, ſeu apoſta- 21 *Excommunicatio.*

Recipere. apoſtatare, ipſo facto excommunicationis ſententia ligatus ſit. Quam ſententiam voluit, vt ſimiliter incurrant recipiẽtes huiuſmodi Fratres, non obſtantibus quibuſcumque Priuilegijs, & literis Apoſtolicis, in genere, vel in ſpecie, quibuslibet locis, vel perſonis per Sedem Apoſtolicam conceſſis, & in poſterum concedentis. B. fol. 37. Et ffo. 121. conceſſ. 265.

22 ALEXANDER Sextus edidit quamdam Bullam magnam, in qua copioſiſſimè, & ſufficientiſſimè prouidit contra Fratres Apoſtatas, aut exemptos, vel ad alios Ordines translatos abſque licentia Prælatorum Ordinis, & obſeruantiæ noſtræ. Et quia longum fores explicare omnes clauſulas in ea contentas, ideo ſufficiet remittere ad illam. B. fol. 14. Et ffo. 98 conceſſ. 209.

23 IVLIVS Secundus confirmauit literas Alexandri VI. immediate ſuprapoſitas, prohibentes Fratres poſſe commorari extra Domos ſui Ordinis, nec ſe de vna Prouincia, vel Cuſtodia ad aliam transferre, etiam prætextu literarum Apoſtolicarum. B. ffo. 210. conceſſ. 414.

24 ¶ IDEM Iulius dum eſſet Cardinalis, & Protector Ordinis Minorum, fecit, auctoritate Apoſtolica quemdam proceſſum contra Fratres dicti Ordinis de Obſer. transferentes ſe ad Cõuentuales, vel aliàs quomodocumque recedentes ab obedientia obſeruantiæ. Et quia huiuſmodi proceſſus multum valet in hac materia, ideo oportet illum videre ad longum. B. fol. 72. Et ffo. 155. conce. 374.

25 *Pro fratribus Prædicatorum. Excommunicatio.* IDEM Iulius promulgauit ſententiam excommunicationis contra Fratres Ordinis Prædicatorum, diſcedentes ab Ordine ſuo ſine licentia ſuorum Prælatorum, non obſtante quocumque Priuilegio Apoſtolico. In quam excommunicationẽ ſimiliter incurrunt detinentes huiuſmodi fratres ſecum, in ſuis Monaſterijs, vel Eccleſijs, niſi eos eiecerint poſtquã eis denunciatum fuerit. B. ffo. 297. conc. 554.

26 *Pro fratribus Auguſtinienſium* ¶ IDEM Iulius Præcepit Generali Fratrum Auguſtinienſium, in virtute ſanctæ Obedientiæ, vt Fratres ſui Ordinis, cuiuſcumque conditionis fuerint, qui ab obediẽtia exierunt, aut etiam habitum reliquerint, quacumq; auctoritate id fecerint, niſi ad arctiorẽ Regulã, vbi arctiu obſeruãter viuãt, trãſierint; vigore quarũcunque literarũ Apoſtolicarũ, etiã ſi Protector Ordinis illas viderit, & etiam ſi concedendas aſſeruerit, eas ad Ordinem, & ad Ordinis loca reuocet, & Bullas auferat; & habitum ſacrilegè relictum reſumere cogat inuocato (ſi opus fuerit) auxilio bracchij ſecularis. Decreuit inſuper motu proprio, & ex certa ſcientia, vt Fratres qui ab Ordine receſſerint, aut habitum reliquerint, tunc, vel in poſterum, niſi poſt mãdatum dicti Generalis, infra dies octo, mandato proximos ad obedientiam redierint, habitumq; perpetuò geſtãdum reſumpſerint, excõmunicationis latæ ſententiæ pœnam incurrãt, à qua abſolui, niſi, aut per Summum Pontificem, aut morte interueniente, non poſſint. Voluit etiam, & decreuit, eamdem pœnam ſubire omnes, qui illis auxilium, conſilium, aut fauorem præſtiterint: ac decreuit irritum, & inane quidquid ſuper his, à quocumq; quauis cauſſa, ſiue ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. B. ffo. 267. conceſſ. 695. Et ffo. 76. conceſſ. 226. *Excommunicatio.*

27 *Pro Auguſtinienſibus Ordines ſacri. Profeſſio.* ¶ IDEM Iulius confirmauit decretum Martini V. vt nemo de Ordine prædicto ad aliquem aliorum Ordinum (occaſione arctioris Regulæ) tranſire poſſit. Voluitq; vt quiſquis in dicta Religione, ſiue profeſſus, ſiue ad ſacros Ordines promotus fuerit (quam promotionem profeſſionis loco, & eſſe, & haberi ſtatuit) habitum dicti Ordinis, relinquere, aut mutare nulla auctoritate poſſit; niſi miſſionẽ, literaſq; à Generali Ordinis obtinuerit. B. ffo. 266. cõceſſ. 694.

28 *Excommunicatio.* ¶ IDEM Iulius diſtrictè præcepit vniuerſis Fratribus Ordinis Minimorum ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, ne aliquẽ Fratrem Ordinis Minorum de obſeruantia, aliquo modo, vel cauſſa, recipere, vel retinere præſumant, ſine expreſſa, & ſpeciali licentia Sedis Apoſtolicæ, à volente tranſire ad illos ſpecialiter obtenta. Non obſtantibus quibuſcumque, in fauorem dictorum Fratrum Minimorum, conceſſis. B. ffo. 12. conceſſ. 48. *Recipere.*

29 *Excommunicatio.* LEO Decimus dedit Fratribus Minoribus ſuper huiuſmodi materia, duas magnas prouiſiones, in duobus Breuibus, quę prius diuerſis temporibus conceſſerat: ac poſtea in ſimul de nouo conceſſit, cum aliquibus additionibus: in quibus Breuibus prouidet pleniſſimè contra Fratres appoſtatantes; aut ab obedientia Ordinis qualitercumque recedentes, abſque licentia Prælatorum; inferendo ferè omnia, quæ omnes ſui anteceſſores circa hoc diſpoſuerunt. Ita quòd in hac materia non reperitur tam grandis prouiſio facta. B. ffo. 50. conc 140. vſque ad 151.

¶ IDEM

30 *Correctio.*

¶IDEM Leo conceſſit, vt Prælati Ordinis Minor. Obſeruantiæ, & alij Fratres, quibus ipſi commiſerint, capere poſſint per ſe, vel manu aliquorum ſecularium, quoſcumque fratres, extra obedientiam Obſeruantiæ vagantes: ſiue portent habitum, ſiue non, & eos detinere, quouſque oſtẽdant ſe eſſe alterius obedientiæ. B. ſſſ. 64. conc. ſſ 201.

Collector. Reſolutio.

¶ Epilogus præfatorum eſt, quod Apoſtatas Fratres, id eſt ab Ordine, abſque licentia diſcedentes, etiam in Curia Romana exiſtentes poſſunt Prælati Ordinis excommunicare. Ac etiam omnes alij Fratres capere, ligare, & incarcerare, inuocato ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſecularis. Et qui detinent huiuſmodi Fratres, etiam prætextu alicuius Priuilegij Apoſtolici niſi eos eiecerint, ſunt ipſo facto excommunicati, ſine aliqua præuia monitione.

ANNOTATIO CORDVBAE.

Probibitio ne fratres fiant Capellani.

QVOAD *§. 4. notandum, quod tempore ipſius Martini V. fuit Concilium Conſtant. in quo & ipſe electus, & magnum ſchiſma finitum eſt, anno Domini, 1417. vt habetur in Summario Pont. in lib. Ordinis fo. 11. in quo* Concilio*(vt habetur fol. 27.) ſtatutum eſt, quod noſtri Fratres non fierent Capellani honoris, nec maneant continuè in domibus ſecularium cauſſa Conceſſionis, vel aliàs.*

Probibitio ne exeant cauſſa ſtudij ſine licẽtia.

Quoad §. 22. notandum, quod idem Iulius ſſſ. 70. idem latius confirmauit, & ſtatuit quoad Fratres Minor. & Prædicatores, quod, ſcilicet etiam cauſſa ſtudij, virtute quorumcumque Priuilegiorum, ſeu Statutorum, etiam ipſarum vniuerſitatum, non poſſint extra Ordinem commorari ſine licentia ipſius Ordinis, ſecundùm mores, Conſuetudines, & Statuta Ordinis ipſius notandum, quod valet pro ſtudentibus in vniuerſitatibus quibuſcumque, de quibus latius in hoc Compendio infra tit. Studentes fratres. *Item idem Iulius 2. ſſſ. 13. committit Prælatis, & cæteris in dignitate conſtitutis, vt examinent literas Fratrum noſtrorum qualitercumque ab obſeruantia noſtra, vel ab Ordine exeuntium in quocumque habitu fuerint domus aut conuentus noſtri Ordinis.*

Promotio ad ſacros Ordines quando habeatur pro profeſſione tacita.

Quoad §. 27. vbi Iulius 11. ſtatuit, quòd promotio ad ſacros Ordines in Religione. Auguſt. habeatur profeſſione, &c. videatur an idem ſit iudicium in alijs Religionibus Mendicantibus, & an tamquam fauorabile poſſit eis communicari, aut communicetur, & quem effectum habeat illa profeſſio tacita, vt infra titu. Nouitius. *§. 24.*

Quoad §. 29. notandum, quod idem Leo. 10. ſſſo. 94. anno Domini 517. viuæ vocis Oraculo fecit magnam conceſſionem, quæ ſubſequitur, ſcilicet, conceſſit nobis in perpetuum quòd poſſumus recuperare noſtros Fratres, qui quomodocumque de noſtra obedientia exierunt, & illos ad regularem vitam reducere non obſtante, quòd dicti Fratres habeant quaſcumque literas Apoſtolicas etiam ſi in eis ſit derogatum omnibus conceſſionibus in fauorem noſtrum, & noſtræ obſeruantiæ & contra dictos Apoſtatas, habitis. Et voluit, quod etiam ſi in literis dictarum exemptionũ ſint Iudices deputati, executores, & etiam ſi dicti Iudices, vel eorum aliqui fulminauerint Cenſuras, nihilominus dicti Fratres Min poſſint recuperare, corrigere, caſtigare. & detinere Fratres ſuos, & hoc, in foro cõſcientiæ tantum. De foro vero contentioſo, quando Iudices ad petitionem illorum contra dictos Fratres procederent, eſſent examinandæ literæ exemptionum ſuarum, cum literis reuocatorijs Ordini conceſſis: & tunc eſſet ſtandum fortioribus, & de hac materia Apoſtatarum videatur etiam in eodem Compendio titu. Correctio. Exempti Fratres.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

CONCIL. *Trid. ſeſſ. 5. c. 2. de Reformat iubet Epiſcopis, vt huiuſmodi Fratres nullo modo permittant, in ſua Ciuitate, vel Diœceſi prædicare. Sed eſt aduertendum, quòd Societas Ieſu hoc priuilegium participans declarauit, ſe non intendere obligare eos, qui à Societate, quacumque ex cauſſa legitimè dimittuntur, vt in eorum Priu. verbo* Apoſtata. *§. 2.*

Hoc hodie eſt de iure cõi contra retrocedentes, vt c. nequaquã 7. q. 1. & c poſt trãs. De Renun *vbi habetur, quod ſi quis Epiſcopus reliquerit Epiſcopatũ, vt Monachus fiat, ſine licentia Papæ, non poſſit amplius eſſe Epiſcopus. Idem ſtatuit* Conc. Tridentinum *ſeſſ. 14. c. 11 de Reformat. dicens Nemo cuiuſcumque Ordinis Prælatus, vel ſuperior, vigore cuiuſcumque facultatis, aliquem ad habitum, & profeſſionem admittere poſſit, niſi vt in Ordine ipſo ad quem transfertur, ſub ſui Superioris obedientia in Clauſtro perpetuo maneat. Ac taliter translatus, etiam ſi Canonicorum Regularium fuerit, ad beneficia ſecularia, etiam ſi curata, omnino incapax exiſtat. Hoc tamen Decretum de recipiendis aut retinendis ſic Fratribus alterius Ordinis, Pius V. in conſt. 91.* Quæcumque ſacrarum relig. *&c. debere intelligi, declarauit,*

In §. 3. Conc. Trid. ſeſ. 14. c. 11.

rauit, quando, ſcilicet ſecundùm iuris communis diſpenſationem tranſierint, vel recepti fuerint: aliàs omnia indulta annullantur, vt infra dicetur.

In §. 14.

De materia retroceſsionis, & quando quis dicatur Apoſtata videnda eſt Conſtit. Pauli IV. quæ poſtea quoad pœnas ibi taxatas, fuit reducta ad formã iuris, per Piũ IIII. in conſt. 8. itẽ conſt. 43 Clem. 7 & conſt. 10 Pauli III. & cõſt. 60. Iulij III. & Silueſter in verbo Apoſtaſia. §. 9. dicit quòd Apoſtata à Religione, eſt Religioſus profeſſus, ſine licentia exiens à Monaſterio, cum intentione non reintrandi illud, vel aliud. ſed viuendi irreligioſè puta, clericaliter, aut laicaliter, vel inobedienter, quantumcunq; retineat habitũ; vt dicit etiam Panorm. in c. 1. de Apoſt. videas etiam, ſi vis, diſtinct. quam facit Caiet. 2 2. q. 12. art. 2.

Apoſtata quis dicatur.

Determinatio in conſtitutionibus Capuccinorum.

Inter nos autem Capuccinos, in noſtris Conſtitutionibus à Summo Pontifice approbatis ſtatim atque quis à Religione apoſtatauit, excommunicatur, & pro excommunicato denunciatur: & ideo à tali excommunicatione abſoluitur publicè, quando regreditur: ſed in abſolutione, an Prælatus debeat illum per ſe, vel per alium percutere, vide ſupra, in verbo, Abſolutio ordinaria quoad Fratres §. 20.

2

De tranſitu Mendicant. ad Ordines Monachales ſecundùm Iura.

Aduertendum eſt, quòd cum hodie, per Bullam Pij V. nonageſimam primam, ſupra & notatam, editam anno 1569. ſint reuocata quæcumq; priuilegia, præter iuris communis diſpoſitionem, recipiendi Fratres alterius Religionis; ideo notandum quid volunt iura per hoc Io. Andr. in c. ſane de Regular. in nouella, poſt recitatam Theologorum opinionem, concludit, quòd iura permittunt tranſitum, non reſpectu melioris Religionis, ſeu maioris, vel reſpectu finis vt quia fructuoſior eſt, aut alio modo: ſed ſolum reſpectu arctioris vitæ. Vnde præſuppoſito, quòd Religio ſit melior, & fructuoſior: tamen ſi non viuitur ibi ſtrictius, non videtur licitus tranſitus, ſecundùm iura. Idem Panorm. in d. c. ſanè. & probat per c. licèt de Reg. Ideo eſt ſciendum, quòd de tranſitu Mendicantium ad Ordines Monachales, hæc volunt iura, per conſt. Mar. V. quæ ponitur in extrauag. de Regul. & incipit, Ambitioſe, vt nullus Frater de Ordine Mendicantium poſsit tranſire ad aliquem Ordinem monachalem (excepto Ordine Carthuſienſium) niſi de licentia Papæ, quæ mentionem faciat de Conſt. Martini, aliàs ille eſſet excommunicatus, & Apoſtata, & ſimiliter eum recipientes. Quod ſi Religioſi Mendicantes, etiam de licentia Papæ tranſeant ad Ordinem Monachorum, non poterunt habere vocem, vel locum in Capitulo, etiam ſi ab eis concedatur: nec poterunt habere Prioratum, nec aliquam adminiſtrationem nec quæcumq; officia etiam annua, nec tamquam Vicarij, vel Miniſtri, vel loca eorum tenentes poſsint quodcumq; regimen animarum exercere, ſicut habetur in Clem. vt Profeſſores, de Reg.

3

An profeſſus propter inopiam parentum poſsit exire Religionem.

Circa hanc materiam, eſt etiam aduertendum. An ſcilicet, profeſſus aliquis Frater habens parentes in neceſsitate poſitos poſſet Clauſtra exire ad ſubueniendum eis; & licèt hinc inde ſint opiniones & S. Thom. in 2. 2. q. 101. art. 4. & quolib. 3. artic. 16. & quolib. 10. art. 9. teneat partem negatiuam, cum habeatur quaſi mortuus mundo, & viuat Deo; & ideo deobligetur à iure impẽdendi neceſſaria parentibus, & quòd teneatur tamen, ſalua ſui Prælati obedientia, & ſuæ Religionis ſtatu, pium eis ſubſidium adhibere. Tamen Silueſter. in verbo Relig. 6 §. 9. diſtinguit: aut pater, vel mater erant in neceſsitate, antequam filius ingrederetur Religionem; aut non. Primo caſu cõcluditur, quod filius teneatur exire Clauſtrum, cum limitatione tamen, ſi filius exiſtens in Clauſtro non poterit eis ſubuenire. Hanc etiam opinionem ſequitur Nauar. in Sum. c. 14. nu. 14. In ſecundo autem caſu dicitur, non teneri, nec debere exire, & patri ſubuenire, & licèt Caiet. in 2. 2. vbi ſu. aliam afferat diſtinctionem pro concordia opinionum; attamen ego tutiorem partem ſectando, in ſimilibus conſulerem, recurrendum eſſe ad ſum. Pont. Multoties enim eſt viſum literas abſolutorias eſſe datas à Papa, durante tamen neceſſitate parentum.

4

Bona acquiſita in Apoſtaſia cuius ſunt.

Eſt itidem aduertendum, quòd bona acquiſita in Apoſtaſia ſunt cameræ Apoſtolicæ, per Conſt. 4. Greg. XIII. vbi reuocat conceſsiones Pauli, & Pij IV. qui prius ſtatuerunt eſſe Monaſterij.

5

Capuccinis non licere recipere Fratres de Obſeruantia. Et è contra.

Eſt etiam aduertendum, quòd nobis Capuccinis non licèt recipere Fratres de Obſer. etiam in alieno habitu, abſq; licentia in ſcriptis ſuorum Superiorum, vel licentia ſpeciali Sum. Pont. & contra non licèt illis recipere Capuccinos, vt infra, in verbo, Recipere dicetur.

6

Priuilegiũ Caſinenſium. Nauar.

Item notandum, quod Caſinenſes ab Eug. IV. habent priuilegium per quod prohibetur, ne Monachi abſtrahantur à ſua Religione, nec ſponte venientes recipiantur, etiam occaſione arctioris vitæ, Ordinis, & Religionis abſq; conſenſu Capituli generalis ſeu Præſidentis, & maioris partis Viſitatorum dictæ Congregationis ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ. Dicit tamen Nauar. Conſ. 39. lib. 3. de reg. quòd præfatum Priuilegium non reuocatur per Conc. Trid. Sed reuocatũ,

vel limitatum certè fuit per Innoc. III. in c. licèt, de Reg. per quod ſtatuit, vt non obſtante tali priuilegio, poſſit Regularis tranſire ad arctiorem vitam petita licentia, licèt non obtenta: & ſic ibi Nauar. conſulit, Carthuſianos incurriſſe in pœnam præfatam, ob receptionem, cuiuſdam Monachi Caſſinenſis, licentia non petita ab eo.

Et notandum eſt illud, quod determinatum eſt à Nauar. in ſuppoſito conſil. li. 3. de reg. vel religioſum vel monachum tranſeuntem legitimè ad aliam Religionem, teneri tacitè, vel expreſſè profiteri illam ſaltem quoad obſeruantiam illorum, quæ ſeruari debent in illa vltra ſubſtantialia vota; cum præſupponatur eſſe arctioris obſeruantiæ, ad quam profeſſio prima non extenditur.

Item, nec poſſe ſecum quicquam aſportare in eam Religionem, in quam tranſit, ex his, quæ habebat. Idem Nauar. determinat lib. 3. Conſ. de voto, & voti redemp. conſ. 14. & fuſius dicam In verbo. Recipere.

EX PRIVILEGIIS SOCIETATIS IESV.

Conceditur Societati IESV, vt ſi quis eorum, poſt emiſſa vota, ſecundùm conſtitutionem Societatis Ieſu, ab ea ad ſeculum receſſerit, etiam prætextu cuiuſuis Indulti conceſſi, aut concedendi, abſque expreſſa ſui Superioris licentia, ad id ab eo ſpecialiter obtenta ipſo facto ſit excommunicatus; & abſolui nequeat, niſi à Romano Pontifice, vel Superiore Societatis. Habetur in literis à Pio V. editis, pagin. 94. & ſequent. Poſtea Greg. XIII. per ſuam Conſtitutionem (vt habetur pagin. 233.) ſtatuit deficientes à Societate præfata poſt tria vota, etſi ſimplicia, elapſo biennio probationis emiſſa, tamquam veros Apoſtatas poſſe puniri, & excommunicationis latæ ſententia, & alijs Apoſtatarum pœnis Sedi Apoſtolicæ, vel generali Præpoſito Societatis reſeruatis, ſubiacere.

Pœna contra recedentes à Societate.

Item cautum eſt, per priuilegium Societatis Ieſu, vt nemo poſt emiſſa vota, ſecundùm Conſtitutiones eiuſdem Societatis, ſiue profeſſus, ſiue ſcholaris, ſiue conductor ſit ad alium Ordinem, præterquam Carthuſien. niſi de expreſſa licentia ipſius Præpoſiti, aut Sedes Apoſtolicæ, tranſire poſſit. Paulus III. in lit. Apoſt. pag. 33. Idem cauetur, ne quis faciat ſine expreſſa licentia ſui Superioris, & latiùs confirmatur, à Pio IV. in lit. Apoſt. per Pium V. editis, vt patet pag. 94. & ſequenti: propoſita pœna excommunicationis, ipſo facto incurrenda, Romano Pontifici, vel Superiori Societatis, reſeruata, tam in Religioſos, qui præfatos recipiunt, quàm in ipſos receptos, recedentes, etiam prætextu cuiuſuis indulti conceſſi, aut concedendi, etiam quæſito colore ob frugem melioris vitæ, aut ſtrictioris obſeruantiæ; quodque ſecus facta non teneant.

Non poſſunt ad alium ordinem tranſire.

Statuitur item in iiſdem litteris, quòd tranſeuntes ad Carthuſienſes, intra ſex menſes, ad alium verò Ordinem infra tempus, eis à ſuo Superiore præfigendum, dictos Ordines actualiter ingredi, & in illis permanere nolint, aut non poſſint, abſque vlla mora, ad Societatem regredi teneantur, ſub præfata excommunicationis pœna; quam tam ipſi, quàm illos recipientes, vel eis auxilium, conſilium, vel fauorem præſtantes, etiam incurrant.

Concesſit Pius V. viuæ vocis Oraculo Societati Ieſu, vt ſi quis ex ea Societate in Carthuſienſem Ordinem tranſire vellet, tres ei menſes præſcriberent, intra quos, ſi non ingrederetur, aliter non admitteretur, vel ſi non perſeuerauerit, ad eamdem Societatem redire teneretur, & non ei amplius liceret, reſpectu Carthuſiæ, à Societate, ſine Præpoſiti eius licentia, ſeu conſenſu recedere, habetur in viuæ vocis Oraculo, fol. 43. Supradictam facultatem, per Breue confirmauit, ac denuo conceſſit Greg. XIII. eamq; etiam quòad præterita valere decreuit, proinde ac ſi literæ Apoſtolicæ ſuper conceſſione Pij V. huiuſmodi, tunc confectæ fuiſſent, ac eos, qui ſecus, fecerint in excommunicationem & alias Apoſtatarum cenſuras, & pœnas incurrere declarauit: à quibus, non, niſi à Romano Pontifice, vel à Generali Societatis Præpoſito, abſolui poſſint. Et præſentis gratiæ communicationem, omnibus alijs, etiam qui ſua priuilegia cum Societate participant, vel participare poterunt, prohibuit, pag. 242. Supradictæ conceſſiones referuntur in Comp. ipſius Societatis Ieſu in verbo Apoſtata.

Conditio taxanda tranſeuntibus ad alium ordinem.

EX PRIVILEGIIS FRATRVM S. Hieronymi Hiſpaniarum.

Innocentius VII. Anno Domini 1492. Prohibuit, ac ordinauit, vt nullus Frater profeſſus ſupradicti Ordinis S. Hieron. ad Min. Ordinem, vel alium quemcumq; etiam ſtrictiorem, etiam Carthuſienſium, etiam bona intentione ductus, prætextu quorumcumq; Priuilegiorum, dictis Ordinibus conceſſorum, & quarumcumque literarum Apoſtolicarum, quaſcumque clauſulas etiam derogatorias derogatoriarum in ſe continentium, quibuſcumq; dicti Ordinis Religioſis in poſterum concedendarum, niſi in litteris ipſis expreſſus conſenſus Prioris Generalis acceſſerit, & niſi de licentia dicti Generalis, petita, & obtenta, ſe transferre poſſit: alioquin, tam recipientes quàm recepti, excommunicationis ſententiam, à qua, niſi à Ro-

Prohibitio tranſitus ad alios ordines.

mano Pontifice, vel Priore Generali Ordinis cui ſuper hoc plenam, & liberam facultatem conceſſit. (preterquam in mortis articulo cõſtitutis) abſolui poſſunt eo ipſo incurrant; liceatq; Generali, & alijs Prioribus Ordinis, Fratres fugitiuos, & ad alios Ordines, etiam pretextu quarumcumq; facultatum Apoſtolicarum pro tempore tranſeuntes, ſi in tranſlatione Prioris Generalis conſenſus non interuenerit ad dictum Ordinem, propria auctoritate, reuocare, non obſtantibus in contrarium quibuſcumque Refertur in Comp. corũ Priuil. collecto à P. Garſia, fol. 165. §. 3

Et Gregorius XIII. *anno Domini, 1579. Priori Generali pro tempore exiſtenti, conceſsit, vt ſibi liceat Fratribus Ordinis, qui deuotionis, alijſue de cauſis ad alios Ordines arctiores tranſire, ac ſe tranſferre voluerint, tranſeundi, & transferendi licentiam impartiri. Et quo ad premiſſa Priuilegia de non tranſeundo ad alium Ordinem ſine licentia Generalis petita, & obtenta quatenus opus fuit, reſtituit, & repoſuit, ac confirmauit, cum omnibus clauſulis neceſſarijs. Refertur in prædicto Compend. ibid. fol. 106. §. 6.*

Ex Priuilegijs Cõgregationis S. Hier. Feſulani.

Additio. E*Vgenius* IV. *conceſſit, quòd Prepoſitus vel Prior Generalis, omnes & ſingulos; Rectores verò ſibi commiſſis domibus ſeu prioratibus, commorãtes fratres, Regulam ipſam profeſſos, vagos & fugitiuos ſeu alias delinquentes, quo ad clauſtrum redeant, & ſe emendent, per cenſuras, & alias pœnas inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachy ſecularis, cogere, & capere, & incarcerare poſſint.*

Idem illis confirmauit Greg. XIII. *8. die Septembris.* CIↃ. LXXIII.]

BAPTIZARE.

1 Pro terris infidelium. GREGORIVS Nonus conceſſit Fratribus Minoribus ad terras Saracenorum, & Paganorum proficiſcẽtibus, pro zelo fidei Chriſtianæ, vt poſſint illarum partiũ homines, per Miniſteriũ exhortationis ſuæ, ad vnitatẽ fidei Chriſtianæ conuerti cupientes, recipere, & baptizare. B. fol. 10. E. ffo. 12 conc. 4.

1 ¶ IDEM Gregorius conceſſit iterum hoc idem latius, cum multis alijs attinentibus ad conuerſionem infidelium. B. fol. 257. con 641.

Collector. ¶ Aduerte quod præfatæ conceſſiones videntur expiraſſe, & fuiſſe temporales.

¶ Notandũ eſt etiam, quòd in Capitulo generali Meclinenſi facta eſt ſequens declaratio.

Capit. gen. ¶ ITEM fuit declaratum, quòd Frater Sacerdos, in extrema neceſſitate, poſſit paruulo dare Sacramentum Baptiſmatis, dummodo nõ adſit alius Sacerdos; etiam in præſentia virorum ſecularium laicorum. Et quod in Regula prohibetur, *ne Fratres fiant compatres*; &c. intelligendum eſt, quo ad eleuationem de fonte Baptiſmatis, non quo ad baptizationem prædictam. Quia vt dictum eſt, in caſu neceſſitatis, abſente ſacerdote ſeculari, vel alterius profeſſionis, benè poſſunt Fratres noſtri Sacerdotes baptizare fo. 228. tract. 3. Et ffo. 247. tract. 2.

BENEDICERE ECCLESIASTICA.

¶ *Diſtinctio materia infraſcripta.*

QVOAD benedictionem rerum Eccleſiaſticarum, continentur multa, & varia in Priuilegijs Fratrum. Collector.

¶ Ex iſtorum, aliqua pertinent ſolùm ad Epiſcopos. Hæc autem cõtinentur infra. §. 2. cũ remiſſione ibi addita, & in §. 3. & 5. & 6. & 15. & 18.

¶ Alia ſpectant ad Prælatos Fratrum. Iſta verò habentur infra. §. 7. & 8. & 11 & 12. & 13. 14.

¶ Reliqua concernunt omnes Fratres Sacerdotes. Et iſta reperiuntur infra, §. 1. & 4. & 14 propè medium.

GREGORIVS Nonus conceſſit, quòd Fratres Minores Presbyteri in terris infidelium exiſtentes poſſint veſtes Sacerdotales, Altaris Pallia, & Corporalia (cum neceſſe eis fuerit) benedicere, vbi Catholicorum Epiſcoporum copia non habetur. B ffo 257, con. 641. 1 Pro terris infidelium.

HONORIVS Quartus fecit quamdam conceſſionẽ, quæ aliqualiter pertinet ad hanc materiam, quæ conceſſio poſita eſt ſupra in dictione, *Altare* §. 1. Vide illam, quia ſequens conceſſio, quæ hic ponitur, facit mentionem de ipſa.

IOannes XXII. conceſſit fratribus Carmelitis idem, quòd ſupra nobis fuerat conceſſum, & aliquantulum latiùs, dicens, quòd ſi locorum Ordinarij à fratribus humiliter requiſiti noluerint, ſeu recuſauerint indebitè, Cœmeteria eorum benedicere, ſeu etiam conſecrare, poſſint huiuſmodi Cœmeteria per aliquem Antiſtitem, gratiam, & communionem Sedis Apoſtolicæ habentem, quoties opus fuerit, facere benedici, ac etiam conſecrari, B. fol. 89. & ffo. 172. conceſſ. 402. 3 Ex Priuil. Carmelit. Epiſcopi. Conſecrare.

SIxtus Quartus conceſſit Fratribus Mino. Obſer. Sacerdotibus, vt poſſint benedicere paramenta Altaris, & Miſſalia, ac indumenta; exceptis corporalibus dumtaxat. O. fo. 61. Et ffo. 67. concl. 107. Et ffo. 96. conc. 322. 4 Ornamenta altaris.

¶ Idem Sixtus conceſſit Fratribus Carmelitis, vt pro conſecrationibus Altarium, vel Eccleſiarum, & pro oleo ſancto, ac quolibet Eccleſiaſtico Sacramento, nullus, ſub obtentu cuiuslibet conſuetudinis, vel alio modo

5 *Ex Priuil. Carmelit. Epiſcopi. Conſecrare.*

quicquam audeat extorquere; ſed hæc omnia eis gratis Epiſcopi Diœceſani (vt tenentur) libere, & gratioſè impendant. Alioquin liceat prædictis Fratribus; quoſcumque maluerint catholicos adire Antiſtites, gratiam, & communionem Apoſtolicæ Sedis habentes; qui Apoſtolica freti auctoritate eiſdem Fratribus, quæ poſtulauerint impendant. Et quòd ſi ſedes Diœceſanorum Epiſcoporum fortè vacauerit, interim omnia Eccleſiaſtica Sacramenta, à vicinis Epiſcopis liberè & abſque contradictione ſuſcipere poſſent. Ita tamen, quòd ex hoc, in poſterum, proprijs Epiſcopis nullum præiudicium generetur. B. fo 100. Et ffo.183. conceſſ.454.

6 *Vaſa Eccleſiaſtica. Conſecrare.*

¶ Idem Sixtus conceſſit præfatis Fratribus, vt quando propriorum Epiſcoporum copiam non habuerint, & aliqui Epiſcopi habentes gratiam; & communionem Sedis Apoſtolicæ, de quibus plenam notitiam habeant, per eos tranſire contigerit, ab eis benedictionem vaſorum, & veſtium, & conſecrationem Altarium, auctoritate Sedis Apoſtolicæ recipere valeant. B. fo. 100 & ffo 183. conceſſ.455.

7 *Corporalia.*

INnocentius VIII. conceſſit, quòd Generalis, & Prouinciales Fratrum Minorum Obſeru. poſſint benedicere corporalia. o. fo. 65. Et ffo. 69 conceſſ.157.

8 *Pro Auguſtinienſibus.*

¶ Idem Innocentius conceſſit Fratribus Auguſtinienſibus quarumdam Congregationum Obſeruan. quòd Vicarius Generalis illarum, & Viſitatores poſſint benedicere ornamenta Eccleſiaſtica, & etiam corporalia. b. fffo. 101. conceſſ.399.

Collector.

¶ Aduerte, quod Iulius II. communicauit toti Ordini ſimiles conceſſiones factas particularibus Congregationibus eorum b. ffo. 265. prout latè habetur infra in dictione. *Communicatio Priuilegiorum.* §. 13

9 *Ex priuil Auguſtin.*

EVgenius Quartus conceſſit Fratribus Auguſtinienſibus, vt pro conſecrationibus Eccleſiarum, ſeu Altarium, ac pro oleo ſancto, & quolibet Eccleſiaſtico Sacramento, nullus ab eis, ſub obtentu conſuetudinis, vel alio modo, quidquam audeat extorquere, ſed hæc omnia gratis eis Epiſcopi diœceſani impendant. Alioquin liceat prædictis Fratribus quoſcumque maluerint adire Antiſtites gratiam, & communionem Apoſtolicæ Sedis habentes, qui freti auctoritate Papæ, dictis Fratribus præfata impendant. B. ffo. 247. conceſſ.603.

10

¶ Idem Eugenius conceſſit Fratribus Auguſtinienſibus, vt quando propriorum Epiſcoporum copiam non habuerint, ſi quos Epiſcopos Romanæ Sedis gratiam, & communionem habentes, de quibus plenam habeant notitiam, per loca dictorum Fratrum tranſire contigerit, ab eis benedictionem vaſorum, & veſtium, & conſecrationem Altarium, auctoritate Apoſtolicæ Sedis percipere valeant. B. ffo. 247. conc.607.

11 *Pro omnibus ornament. eccleſiaſt.*

IVlius Secundus conceſſit Ordini Minimorum, vt Generalis illius, necnon, & Prouinciales, & eorum Vicarij poſſint, & valeant benedicere corporalia, & alia ornamenta eccleſiaſtica ſuorum locorum, & domorum, præter calices, & patenas. B. fffo. 8. conc. 16.

12 *Pro eccleſijs, & cæmeterijs.*

¶ Idem Iulius conceſſit præfatis Fratribus Minimis, quòd Generalis, & Viſitatores, quos ipſi vigiles appellant, ac Prouinciales, & eorum vices gerentes, poſſint omnes & ſingulas eiuſdem Ordinis Eccleſias, Cœmeteria, Capitula, & Oratoria, ſolemni benedictione benedicere B. fffo. conc. 19.

13 *Reconciliatio eccleſ.*

¶ Idem Iulius conceſſit præfatis Prælatis Ordinis Minimorum, vt poſſint reconciliare ſuas Eccleſias, ſanguinis, ſiue ſeminis effuſione, ſiue aliàs quomodocumq; pollutas, quoties opus fuerit; aqua tamen prius per aliquem catholicum Antiſtitem (vt moris eſt) benedicta. B. fffo. 8. conc. 30.

Collector.

¶ Circa prædicta vide ſequentem conceſſionem, quæ valde latior eſt, præſertim in fine.

14 *Noua. Pro eccleſijs, & cæmeterijs, & omnibus ornam. eccl.*

LEO decimus conceſſit Generalibus, & Prouincialibus, ac Cuſtodibus, nec non, & Guardianus Fratrum Mino. Obſeru. pro tempore exiſtentibus, vt omnia, & ſingula eiuſdem Ordinis, & Obſeruantiæ Eccleſias, Cœmeteria, Capitula, & Oratoria vbicumq; exiſtentia, tam recepta, quàm recipienda, ac paramenta, & ornamenta, & alia, quæcumque ad diuinum cultum, & vſum Fratrum neceſſaria, in quibus chriſma non interuenit, pro eorumdem Fratrum vſu tantum, ſolemni benedictione valeant benedicere. Et voluit, quòd hoc idem poſſint alij fratres eiuſdem Ordinis, qui ad hoc in Capitulis generalibus deputati fuerint. Ac, quòd ſimiliter poſſint reconciliare Eccleſias, &c. quæ quomodolibet ſanguinis, vel ſeminis effuſione pollutæ fuerint; & hoc, cum aqua per prædictos Prælatos benedicta, præſertim in locis remotis, vbi Epiſcopum aquam benedicentem per duas diætas adire

Reconciliatio eccleſ.

adire non potuerint. B. ſffo,116. conceſſ.55.
¶ Vide infra in fine.

15 *Epiſcopi. Conſecra. Eſt contra Conc.Tri. ſeſſ.6.cap.5. de riſo Habetur in Bul in cõſt. ca.19.13.*

¶ IDEM Leo conceſſit Fratribus Minor. vt quilibet catholicus Epiſcopus poſſit conſecrare Eccleſias eorum, & Altaria, & Cœmiteria, Calices, & ornamenta, & omnes alios actus epiſcopales exercere in locis, & perſonis Fratrum prædictorum Obſeruantiæ, Diæceſani loci vel cuiuſuis alterius licentia minimè requiſita. O ſffo.60 conc.179.

¶ IDEM Leo poſtea in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd Fratres nequeant ab alieno Epiſcopo conſecrationem Eccleſiæ, vel Altaris, aut Cœmeterij benedictionem petere, ſeu in Eccleſijs per eos pro tempore ædificandis, primum lapidem per alienum Epiſcopum poni facere poſſint, niſi vbi Ordinarius bis, aut ter (cum debita reuerentia, & inſtantia) requiſitus ſine legitima cauſſa, id recuſauerit. B. ſffo.26. conc.69.

16 *Epiſcopi. Conſecrare. Aedificare. Collector.*

¶ Sciendum eſt, quòd in foro conſcientiæ poſſunt Fratres (non obſtante huiuſmodi prohibitione, & reſtrictione Concilij Lateran.) vti conceſſionibus ſupradictis: quia idem Leo poſtea conceſſit Oraculo viuæ vocis, quòd Fratres Min. Obſeru. poſſint liberè vti omnibus eis conceſſis ante præfatum Concilium, vt ponitur infra in dictione *Concilium* §. 6. & 7.

Collector. ¶ Vltra ſupradicta eſt ſciendum, quòd circa huiuſmodi materiam benedictionis rerum Eccleſiaſticarum, reperitur quoddam Statutum generale factum in Capitulo Meclinenſi, ſub forma ſequenti.

Cap.gen. ¶ Generale Capitulũ determinauit, & præcepit, quòd ſoli Prouinciales, habeãt benedicere corporalia. Et ijdem Prouinciales, Cuſtodes, & Guardiani alia ornamenta, & non alij; & ſolũ pro Fratribus, Monialibus, & Tertiariis & nullo modo pro aliis extra Ordinem. Sic enim fuit conceſſum per Summum Pontif. fol.227. tract.3 Et ffo,246.tract.2.

Collector. ¶ Circa ſupraſcriptum Statutum Generale, oportet aduertere quod huiuſmodi Statuto non obſtante, videtur quod poterunt Guardiani benedicere corporalia, virtute conceſſionis nouæ Leonis X. quæ poſita eſt ſupra §. 12. Aliquibus tamen videtur oppoſitum, ſcilicet quòd non poſſit ſine commiſſione in Capitulo facta. Et hoc propter aliqua verba poſita in concluſione ſuprad. cti Breuis. Et iſtud eſt tutius.

Collector. Reſolutio. ¶ Concluſio, ſeu epilogatio Conceſſionum præinſertarum eſt, quod omnes Prælati Ordinis pro eorum ſubditis dumtaxat poſſunt benedicere Eccleſias, & Cæmiteria, omniaque paramenta, & ornamenta, in quibus chriſma non interuenit. Ac Eccleſias pollutas reconciliare, aqua per ipſos benedicta, ſi præſentia Epiſcopi, qui illam benedicat, diſtet vltra duas diætas.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §.3, vbi ponitur Conceſſio Ioan. XXII. facta Carmelitis notandum quod Bonif. IX. ſff. 119. idem conceſſit Ordini Prædicatorum: quodque Fratres ipſius Ordinis vbilibet conſtituti poſſint ipſi benedicere candelas, aquam ſalem, palmas, & omnia ornamenta in ipſorum Eccleſijs, ſeruatis ſolemnitatibus conſuetis.

CAPVCCINI ADDITIO, ET Annotatio.

¶ *Ex Priuilegijs Congregationis S. Hieronymi Feſulani.*

MARTINVS V. conceſſit, quòd poſſint à quocumque Antiſtite Catholico, oleum, Chriſma, & Ordines ſacros vbique ſuſcipere ac Eccleſias, Altaria, veſtes, cruces, calices, & eorũ ornamenta ac cœmeteria, benedici, conſecrari, ac erigi facere, etiam in eorum monaſterijs, licentia loci Diæceſani, & alterius cuiuſcumque minimè requiſita: nullo etiam iure deſuper prædictis, ſeu eorum aliquo, cuicumque ſoluendo.] *Additio.*

CIrca lotiones Corporalium, *vide infra in verbo* Corporalia. *Circa id, quod dicitur ſupra in §.2.11. & 14 & à Collectore hic in fine de benedictione Corporalium: eſt ſciendum, quod facultatem benedicendi Corporalia, & alia paramenta, etiam ad vſum aliorum ab Ordine noſtro habet tantum Generalis, & Prouincialis per priuilegij Eremitarum S. Aug. communicationem. Fuit enim à Iulio II. eis iſta facultas conceſſa, abſque reſtrictione poſita à Leone ſup. §. 14 videlicet, pro vſu Fratrum tantum, ſed ſimpliciter ait:* *Annotatio In §.1. In §.2.11. 14. Corporal. benedictio ad quem ſpectet.*

Dedimus tibi propterea (loquens Generali Auguſtiniano Fratri Egidio) poteſtatem ſacrandi, benedicendiq́; Corporalia, veſtes, & ea, quæ ſacris vſibus neceſſaria ſunt. Quo quidem munere, tam te, quàm qui pro tẽpore erunt, aut Generalis, aut Vicarius fungi poſſe decernimus. Sed ad vſum eiuſdem Ordinis tantum, vltra ſupradictos Prælatos, videntur etiam habere Guardiani, ſecũdum *An. 1508. Corporal. benedictio habetur in fine huius Compen.*

Hæc conceſſio adducitur à Paſſarello in collection. priu. fol. 48 Ord. S. Hierony.

dum conceſſionem nobis factam à Leone X. vt ſup. An autem, per hoc requiratur licentia Capituli Generalis, tiam ipſe Collector ad partem affirmatiuam inclinare videtur, ob aſſignatam per eum rationem & ita etiam tenet Paſſarellus vbi ſupra fol. 127 nu. 29

Et Pius V. anno 1566. Conceſſit Ordini S. Hieronym. Hiſpaniæ, vt Priores exiſtentes Monaſteriorum Ordinis, non ſolum veſtes, & alia quæcumque ornamenta eccleſiaſtica ad cultum diuinum pertinentia (vt eis conceſſerat prius Innoc. VIII. anno 1492.) ſed etiam corporalia, & alia omnia ſuorũ monaſteriorum, in quibus Chriſmatis vnctio non interuenit licitè, & liberè poſſint benedicere: vt refertur in Compendio Priuil. eorum collect. per P. Garſiam anno 1541. fol. 37.

Congrega. S. Iuſtinæ.

Et congre. S. Iuſt. Innoc. VIII. an. 1487. vt refertur in lib. eorum Priuil. fol. 132 conceſſit Prioribus Ord. & Vicarijs in abſentia Prioris, & cuilibet habenti principale regimen cuiuſcumque monaſterij poſſe benedicere corporalia, veſtimenta, cæteraq; ornamenta Eccleſiaſtica ad cultum diuinum pertinentia, tam ſui monaſterij, quàm etiam vndecumque ſint, & ſic per participationem poſſunt, & alij participantes, vt refertur in præfato Compendio S. Hieron. in eodem fol. 37. §. 1

In §. 12. Benedictio ſolemnis quæ dicatur

Eſt ſciendum, quod ſollemnis benedictio eſt illa, quæ fit cum illa ſollemnitate, Adiutorium noſtrum, &, Sit nomen Domini benedictum, &c. quæ licèt de ordinario iure ſpectet ad Epiſcopos, Prælatis tamen noſtris vt illa vti poſſint ex priuilegio conceſſum eſt. Facit cap. Abbates, de priuil. in 6. & per communionem priuilegiorum poſſunt Prælati aquam benedicere pro reconcilianda eccleſia polluta ſi præſentia Epiſcopi, qui illam benedicat, diſtet vltra duas dietas. Formam huius benedictionis, & reconciliationis, vide alibi in Sacerdotali, vel Pontificali.

In §. 15. Conceſſio cont. Conc.

Nota quod hæc conceſſio eſt contra Conc. Trid. ſeſſ. 6 c. 5. de Refor. vbi dicit: Nulli Epiſcopo liceat pontificalia in alterius Diœceſi exercere, niſi de Ordinarij loci expreſſa licentia.

In §. 13. & 14.

Circa id quod dicitur de Reconciliatione eccleſiæ pollutæ eſt notandum, quod Eccleſia ſex modis pro polluta haberi dicitur quos refert Nauar. in Manual. cap. 26. numero 256.

Eccleſia dicitur polluta ſex modis.

Primus caſus eſt, quando intra eam ſanguis humanus iniurioſè effunditur, aut cauſſa naturalis eius effuſionis aut mortis datur. Dicitur intra, quia ſecus ſi extra eam, etiam deſuper in tecto, vel ſubter eam in ſpecu. Dicitur Eccleſiam generaliter, ad comprehendendam eam nondum conſecratam, quàm conſecratam: quamuis quoad reconciliationem ſit magna differentia, quia Reconciliatio conſecratæ debet fieri ab Epiſcopo, & cum aqua benedicta ab ipſo, vel ab alio Epiſcopo. Non conſecrata verò poteſt fieri à ſolo Preſbytero, & cum aqua à ſeipſo benedicta. Sed ratione Priuilegiorũ noſtrorum aliter poteſt obſeruari à nobis; vt ait hic Collector. Dicitur effunditur, ad ſignificandum quod non ſufficit aliquarum guttarum ſanguinis emiſſio quia iura requirunt effuſionem, quæ largitatem denotat. Dicitur ſanguis, quia non ſufficit percuſſio, quæ non ſit mortifera ſine eius effuſione, quamuis ſit eiuſmodi, vt carnes contundat aut oſſa frangat; Dicitur humanus, quia nulla effuſio cæterorum animalium ad id ſufficit. Dicitur iniurioſè, quia non ſufficit naturalis effuſio per nares, aut per os, aut quæ caſu ſit, lapſu vel offendiculo aut ictu lapidis, aut tegulæ per ſe decidentis, neque facta ob iuſtam defenſionem, neque ludo, aut ioco; quod intelligendum eſt, de licito, & licitè facto, qualis rarò accidere poteſt in eccleſia, niſi cum aliqua pia repræſentantur: nec effuſio facta per furioſum, aut ſtultum, aut per puerum iudicio carentem. Dicitur, aut datur cauſſa, quia ſufficit, vt vulnus infligatur intra eam, quamuis percuſſus, antequam ſanguis in illa effundatur, egrediatur, & quamuis recipiatur ille in aliquo vaſe, ne in eam decidat: nec contra ſufficit, quòd ſanguis in illa effundatur, ſi vulnus extra inflictum eſt. Dicitur naturalis, quia non ſufficit, vt feratur ſententia condemnatoria etiam intra illam, ſi per eius executionem, effuſio extra illam facta eſt. Dicitur aut mortis, quia ſatis eſt ad id, ſuffocare, aut aliàs, intra illam, hominem ſine ſanguinis effuſione interficere. Sufficit etiam mors, & effuſio ſanguinis, ob fidem Catholicam occiſi, vel vulnerati. Non tamen ſuficit interficere, aut percutere aliquo telo, vel tormento miſſo ab Eccleſia in exiſtentem extra eam, quamuis ſufficiat mors, vel effuſio facta in Eccleſia per tormentum foris emiſſum.

Secundus caſus eſt quando in Eccleſia ſemen humanum voluntariè effunditur. Dicitur humanum, quia cæterorum animalium ad id non pertinet. & quia ſatis eſt, vt ſit cuiuslibet hominis, ſiue fœminæ, viri, clerici, laici fidelis ſiue infidelis: & quòd effundatur iuxta, contra, aut extra curſum naturalem, imo etiam per copulam coniugalem. Dicitur voluntariè, quia non ſufficit quæ dormiendo fit, licèt, Angelus hoc non teneat, in verb. Conſecr. Eccleſ. §. 9. cui reſpondet Nauar.

Tertius caſus eſt, quando in ea aliquis excommunicatus ſepelitur.

Quartus eſt, quando in ea aliquis infidelis ſepelitur. Quamquam in hoc caſu, non ſolum reconcilianda eſt Eccleſia, ſed etiam parietes illius abradendi, licet in praecedenti reconciliatio ſufficiat.

Quintus eſt quando Eccleſia, per Epiſcopum publicum excommunicatum, conſecratur, aut benedicitur.

Sextus quando omnes parietes renouantur, ſcilicet, quando omnes, aut maior pars eorum ſimul deijciuntur: quod rarò fit.

Et eſt notandum, quod quoties aliqua Eccleſia polluitur, etiam Cœmeterium illi contiguum eſt pollutum: non autem illud, quod non eſt contiguum, licet è contrario polluto Cœmeterio Eccleſia contigua non polluatur.

Eſt etiam notandum, quòd nulla pollutio ſupradictarum, quæ fuerit occulta, impedit celebrationem in Eccleſia. Hæc omnia refert Nauar. loco citato, & ita ex his ſciemus quando Eccleſia erit reconcilianda. Sed quomodo ſit reconcilianda, habetur ex his, quæ hic ait Collector.

BONA.

¶ *Diſtinctio Materiæ bonorum attinentium ad Fratres, & Moniales.*

RESpectu bonorum temporalium, reperiuntur nonnulla in Priuilegijs Fratrum Mino. & aliorum Mendicantium quorum aliqua tangunt bona, quorum poſſeſſionem, vel vſum obtinent ijdem Fratres. Et hæc habentur infra. §. 1. & 5. & 7 & 8. Et infra in dictione *Vendere*, & in dictione *Commutare*.

¶ Alia verò concernunt bona acquirenda per viam eleemoſynæ Et de hoc continentur multa in dictione *Eleemoſyna*, ac nonnulla in dictione, *Canonica portio*, & in hac dictione *Bona* §. 2. & 4. 12, & 13.

¶ Reliqua autem ſpectant ad Bona Monialium. Et hæc habentur etiam infra §. 7. 8. & 11. Nec non ſupra in dictione, *Alienatio*. §. 4. & 5.

¶ Et tam quòad Fratres, quàm quò ad Moniales, vide infra in dictionibus, *Decima, Exemptio, Hæreditas, Legata*.

1 *Epiſcopi. Exempti.* ALexander Quartus ſtatuit, & præcepit, vt quandocumque aliqui Fratres Ordinis Mino. fuerint promoti ad epiſcopalem, vel alias ſuperiores, vel inferiores dignitates, teneantur huiuſmodi Fratres ſic promoti, libros, & alia, quæ ipſos (promotionis ſuæ tempore) habuiſſe, ſeu habere conſtiterit, reſignare Generali, ſeu Prouincialibus Miniſtris, ſemota qualibet dilatione. B fo. 24. Et ffo. 24. conceſſ. 12.

¶ Idem Alexander conceſſit, quòd de malè acquiſitis, & incertis relictis, poſſint Fratres Minor. recipere quæcunq; eis data fuerint. Ac, quòd de illis, quæ eorumdem Fratrum diſpoſitioni relinquuntur, liberè valeant ordinare, & diſponere. B. ffo. 26 conceſſ. 16. 2 *Eleemoſyna*

¶ Idem Alexander conceſſit vniuerſis executoribus teſtamentorum, vt de malè ablatis, & illicitè acquiſitis, quæ teſtatores neſcientes, quibus talium reſtitutio fieri debeat, nec non de iis, quæ ijdem teſtatores indiſtinctè, non expreſſis perſonis, vel locis, eorumdem teſtamentorum executoribus arbitrio, in pios vſus eroganda commiſerunt, poſſint indigentiis Fratrum Minor. prouidere, non obſtante contradictione Prælatorum eccleſiaſticorum, & aliquorum aliorum, b. fol. 25. Et ffo. 28. conceſſ. 21. 3 *Reſtitutio. Eleemoſyna*

CLemens Quartus conceſſit, vt cum aliqui aſſumentium habitum Fratrum Min. fuerint obligati ad reſtitutionem aliquorum bonorum diuerſis perſonis, quæ ſciri, & inueniri non poſſunt, Miniſtri, & Cuſtodes, & eorum Vicarij, eorumque ſinguli, in locis ſibi commiſſis, poſſint bona huiuſmodi in pios vſus conuertere, prout ſecundùm Deum viderint expedire. b. fo. 58. Et ffo. 141. conc. 334. 4 *Nouitij. Reſtitutio*

¶ Idem Clemens conceſſit Fratribus Min. vt cum de prioribus locis ſuis ad alia loca tranſferiantur, poſſint tam omnem ædificiorum materiam locorum, quæ dimittunt (dedicatis Eccleſijs dumtaxat exceptis) quàm libros, calices, & paramenta, ſecum ad alia loca transferre, ac ædificia ipſa cum ſolo, & alijs ad eadem loca pertinentiis (præter Eccleſias) per perſonas, ad hoc à Sede Apoſtolica deputatas, vendere, ipſorumque pretium in aliorum locorum, ad quæ dicti Fratres ſe transferunt, ædificationem, ſeu alias in eorum vtilitatem conuertere, ſecundum quod eis melius videbitur expedire. b. fo. 58. ffo. 142. conc. 340. 5 *Aedificare Eccleſias & Monaſteria. Vendere.*

Concilium Conſtantienſe ſtatuit, qualiter Generalis Fratrum Min. ſe debeat habere erga bona Conuentuum, quos reformare contigerit, prout ponitur in dictione, *Generalis Miniſter* §. 3. 6

SIXTVS

7 *Eccleſia ac Monaſteria monialium.* SIXTVS IV. ſtatuit, vt cum contigerit Monaſteria Monialium ſanctæ Claræ Monialibus deſtitui, adeo vt de illorum reformatione ſpes nulla ſuperſit; illa, quæ ſic deſtituta exiſtunt; & deſtitui contigerit in futurum, cum eorum bonis omnibus perpetuis vſibus, Fratrum domus dicti Ordinis (eiſdem deſtitutis Monaſteriis propinquioribus, ſub quorum cura erant) applicentur. Ita vt Fratres ipſi poſſint de illis, & eorumdem Monaſteriorum ſtructuris, & ædificiis, pro eorum vtilitate diſponere, prouiſo tamen, quòd illorum Eccleſiæ, & Oratoria ad prophanos vſus non redigantur; ſed in illis quandoque diuina celebrentur Officia B. fo 60. Et fffo. 41. conc. 349.

Collector. ¶ Hoc idem habetur quaſi ad litteram in Mari magno Carmelitarum ffo 182. conc. 443. Et in Mari magno Prædicatorum ffo. 141. conceſſ. 581. Et in Mari magno Auguſtinienſium ffo. 250. conceſſ. 635.

ALEXANDER VI. fecit quamdam conceſſionem circa applicationem bonorum Conuentuum clauſtralium Monaſterijs ſanctæ Claræ, committens illam Archiepiſcopo Toletano. Sed quia illa conceſſio fuit ſpecialis pro Regnis Hiſpaniarum, & expiratur per mortem illius Archiepiſcopi, quo ad futura non ſpecificatur hic amplius; habetur tamen ffo. 238. conc. 643.

8 *Pro monaſterijs S. Claræ.*

9 ¶ IDEM Alexander confirmauit litteras prædeceſſorum ſuorum, qui proprietatem bonorum collatorum Fratribus Minoribus, vel eorum Ordini, in ius, & proprietatem Romanæ Eccleſiæ receperunt. B. fffo. 75. conce. 225.

Paupertas ¶ Hæc conceſſio non nihil videtur conferre pro confirmatione decretalis, *Exijt, qui ſeminat*, & contra extrauagantes Ioan. XXII. aduerſantes veræ paupertati Fratrum Minorum, & Apoſtolorum, & Chriſti.

Collector. ¶ Sciendum eſt circa prædicta, quòd in actis Capituli generalis Meclinenſis reperitur ſequens clauſula:

Collector. Capit. gene. ¶ Capitulum generale declarauit, quòd Papa Ioan. XXII. reuocauit ante mortem ſuã, quidquid dixerat, ſeu fecerat contrarium Eccleſiæ, & determinationi Romanorum Pontificum. Quare Conſtitutiones, quas fecerat contra noſtras declarationes, ſcilicèt, Nicolai III. & Clementis V. nullius ſunt roboris, vel momenti fo. 217. tract. 3. Et ffo. 246. tract. 2.

¶ IDEM Iulius præcepit omnibus Chriſti fidelibus, vt nemo ipſorum, bona Ordinis ſancti Auguſtini occupare, vel damnificare audeat. Quod tam de attinentibus ad perſonas Fratrum, quàm de pertinentibus ad loca, ſeu conuentus, & poſſeſſiones eorumdem intelligi voluit Et quòd ſi contrarium facientes, admoniti à Fratribus prędicti Ordinis non reſtituerint omnia integrè, aut vexare deſtiterint infra tridui ſpatium, excommunicationis ſententiam incurrant, à qua non niſi per Summum Pontificem abſolui poſſint. B. fffo. 76. conc. 227. 10 *Pro Auguſtinenſib. Excommunicatio.*

LEO X. facit duas conceſſiones circa modum, quo alienari poſſunt bona Monaſteriorum ſanctæ Claræ, aut Tertij Ordinis, prout habetur ſupra in dictione, *Alienatio rerum Eccleſiæ*. § 4. & 5. 11 *Pro monialib.*

12 ¶ IDEM Leo ſtatuit, quòd bona immobilia Conuentuum fratrum Conuentualium, per Generalem, & Prouinciales miniſtros reformandorum, in euentum, quòd huiuſmodi Cõuentuales non obſeruauerint Bullam concordiæ, in Capitulo generaliſſimo nuper factam, pro vna quarta Eccleſia Cathedrali, ſeu Diœceſi, in qua dicti Conuentus ſiti fuerint, pro duabus verò in expeditionem Cruciatæ contra infideles, pro reliqua autem quarta partibus, in reparationem dictorum Conuentuum, ipſo facto, quòd ad obedientiam dictorum Miniſtrorum reducti fuerint, per eos applicentur. B. fff. 39. conceſſ. 127.

¶ IDEM Leo conceſſit, vt quandocumque acciderit, quòd Fratres Ordinis Min. extra obedientiam euagantes Obſeruantiæ, fuerint, capti, aut ſponte redierint ad Ordinem, qui aliqua bona habuerint, quæ tempore apoſtaſiæ diuerſis viis acquiſierint, poſſint Prælati Ordinis, & alij Fratres, quibus ipſi commiſerint, accipere talia bona, & ea exigere à quibuſcũque perſonis, ea detinentibus, & illis vti, ſi talia ſint, quorum vſum liceat Fratribus habere, vel ſi huiuſmodi non ſint, quibus in propria ſpecie Fratribus vti liceat, vt ſunt pecuniæ, veſtes ſeculares, & ſimilia, quòd fiat de talibus rebus ſicut fieri mandatur in declarationibus ſuæ Regulę, de ſimilibus, quãdo ſibi ab aliquibus dantur, vel in teſtamentis legantur. Et conceſſit, quòd ſi oportuerit huiuſmodi bona in iudicio petere, poſſit hoc facere Procurator, vel Syndicus Ordini deputatus, auctoritate Sedis Apoſtolicæ, vel alius amicus ſpiritualis Fratrum, qui ab aliquo Prælato Ordinis ad hoc fuerit nominatus. b. fffo. 62. conceſſione 203. 13 *Pro bonis Apoſtatarũ.*

Collector. ¶ Aduertendum, quod ſuper bona aliorum Fra-

Fratrum Minorum, qui numquam fuerunt de obſeruantia, non habetur aliqua conceſſio, virtute cuius poſſint recipi pecuniæ, vel alia bona, quæ tales Fratres habent, & deferunt, quando volunt reformari inter Obſeruantes. Et ideo talia nequeunt recipi, niſi habeatur licentia Apoſtolica, vel Prælatorum, quorum erant ſubditi antea.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 4. notandum, quòd illud priuileg. Clem. IV. de quo ibi agitur, in Mari magno Carmelitarum (vt etiam refertur fff. 134.) extenditur, & conceditur etiam Prioribus conuentuum ipſorum, & per communicationem priuil. conceditur ſimiliter Guar. Min.

Quoad §. 10. vbi ponitur conceſsio Iulij 1. fff. 7. notandum quòd idem conceſsit Leo X fff 112.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In § 13. *HOC fuit reuocatum à Gregor. XIII. per Conſt. 44. vbi ait bona acquiſita in Apoſtaſia ab Apoſtatis eſſe Cameræ Apoſtolicæ, vt dixi ſupra in verbo* Apoſtata.

CANONICA PORTIO.

1 Legata. INNOCENTIVS IV. conceſſit, quòd de his quæ in ornamentis, aut pro eis, vel pro fabricis, ſeu luminaribus, vel anniuerſariis, 7. 10. 30. alijſque ad perpetuum diuinum cultum Fratrib. Minor. in teſtamentis legantur, nullam canonicam portionem ſoluere teneantur, dummodo in fraudem Epiſcoporum, & Preſbyterorum Parochialium non fiat b. f. 22.

2 Legata. ALEXANDER IV. conceſſit idem quod Innocentius IV. præfatus conceſſerat; addens, quod nec etiam de pitantijs ad ſuſtentationem Fratrum, aut de indumentis eiſdem legatis teneantur dare aliquam portionem. Et decreuit irritas eſſe, & inanes, quaſcumque Cenſuras, contra Fratres, ſeu contra benefactores huiuſmodi, vel hæredes, aut executores illorum promulgatas. b. fol. 24.

3 Legata. CLEMENS IV. conceſſit omnia, quæ ſupradicti duo Pontifices anteceſſores ſui conceſſerant, addens aliqua alia in Mari magno ſub verbis ſequentibus: Concedimus vobis, vt de his, quæ in ornamentis, aut pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, anniuerſario. 7. 16. 30. aut aliis ad perpetuum diuinum cultum, ſeu pro pitantiis, aut victu ad ſuſtentationem veſtram vel indumentis, nec non pro annuis cenſibus redimendis, ad quorum ſolutionem aliquæ domus veſtri Ordinis obligatæ noſcentur; & de domibus, prędiis, hortis, aliiſque locis, vobis ſecundum inſtituta veſtri Ordinis opportunis, aut de his, quæ pro huiuſmodi domibus, prædijs, locis, & hortis emendis vobis legantur (dummodo præmiſſa non conuertantur in vſus alios, ſed in illos dumtaxat pro quibus relinquuntur: aut alios etiam qui in hac conceſſione, vel indulgentia continentur) nulli canonicam portionem aliquam teneamini exhibere. Et ne quis à vobis, vel vltimatum executoribus voluntatum, ſeu decedentium hæredibus de præmiſſis aliquid exigere, vel extorquere præſumant, diſtrictius inhibemus B. fol. 58. Et fff. 142. conceſſione 339.

BONIFACIVS VIII. & Clemens V. circa canonicam portionem fecerunt ſequentem conſtitutionem. Verum ne Parochiales Eccleſiæ, & ipſarum Curati, ſiue Rectores qui miniſtrare habent Eccleſiaſtica Sacramenta, quibus noſcitur de iure competere, ſeu proponere verbum Dei, & confeſſiones audire fidelium, debitis, & neceſſariis beneficiis defraudentur, cum operarijs mercedis exhibitio debeatur, auctoritate Apoſtolica ſtatuimus, & ordinamus, vt Prædicatorum, & Minorum Ordinum Fratres de obuentionibus omnibus tam funeralibus, quàm quibuſcumque, & quomodocumque relictis, diſtinctè, vel indiſtinctè, ad quoſcumque certos, vel determinatos vſus, de quibus etiam quarta, ſiue canonica portio dari ſiue exigi non conſueuit, vel non debet de iure nec non de datis, vel qualitercumque donatis in morte, ſeu mortis articulo, in infirmitate donantis, vel dantis, de qua deceſſerit quomodocumque directè, vel indirectè Fratribus ipſis, vel aliis pro eiſdem, quartam partem, quam auctoritate Apoſtolica, taxamus, & etiam limitamus, Parochialibus Sacerdotibus, & Eccleſiarum Rectoribus, ſeu Curatis largiri integrè teneantur, facturi, & curaturi, quòd nec aliqui, nec aliquis, à quibus quarta huiuſmodi minimè deberetur; ad ipſorum Fratrum vtilitatem, vel commodum huiuſmodi ſint relicta, aut in eos taliter data, vel donata procedant, ſeu quod in morte, vel ab infirmis huiuſmodi dandum, vel donandũ Fratribus ipſis exiſteret, in eorũdem dantium, vel donantium ſanitate ſibi dari, vel donari procu-

4 Ex iure communi.

Quarta.

procurent. In quibus per ipſos vitãdis, eorum intendimus conſcientias onerare; vt ſi (quod abſit) per Fratres ipſos, dolo, vel fraude quidquam in hac parte agi fortaſſe contigerit, præterid quod eos propterea dictis Sacerdotibus, Rectoribus, & Curatis teneri volumus, etiam diſtricta ratio in extremi iudicij examine requiratur ab eis. Vltra portionem autem huiuſmodi nihil valeant Parochiales, Rectores, Curati, & Prælati exigere ſupradicti, nec illis dicti Fratres amplius impendere ſint aſtricti; nec ad id quoque poſſint aliqualiter coerceri. Mos enim, vt in cunctis æqualiter, & pacificè, fauente domino, procedatur, vniuerſa priuilegia gratias, ac Indulgentias, verbo, ſeu ſcripto, ſub quacumque forma verborum à nobis, vel prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus, cuicumque Ordinum prædictorum conceſſis, necnon conſuetudines, conuentiones, ſtatuta, & pacta, in quantum ſunt præmiſſis, vel alicui præmiſſorum contraria, ea penitus reuocamus, vacuamus, caſſamus, & irrigamus: quinimmo caſſa, vel vacua, & irrita nunciamus, & decernimus nullius prorſus exiſtere firmitatis. Habetur in Clementina *Dudum §. Verum de ſepulturis.* Sed Nicolaus V. reuocauit eam prout ſtatim ſequitur.

§ Ex priuilegijs Carmelitarum.

NIcolaus V. conceſſit Fratribus Carmelitanis, vt de illis, quæ pro fabrica Eccleſiarum, & Conuẽtuum ſuorum, Eccleſiaſticis ornamentis, luminaribus, anniuerſariis, ſeptimo, vigeſimo, trigeſimo, & aliis diuinis cultibus, pitantiis, indumẽtis, in calceamentis emẽdis, celebrandis, & habendis in eiſdẽ, necnõ annuis cenſibus redimendis, ad quorum ſolutionem aliquæ domus, prædiaq; cum hortis, & aliis locis Ordinis eiuſdem obligatæ noſcuntur,) Chriſti fideles per eleemoſynam, pietatis intuitu, ſiue in funeralibus oblationibus, ſepulturis, vltimis voluntatibus, legatis, aut alias quoquo modo etiam abſolutè largiuntur, nulli canonicam portionem aliquam tenêantur exhibere, aut ad id valeant coarctari. Et neque ab eis, vel vltimarum voluntatum executoribus ſeu decedentium hæredibus, de præmiſſis bonis aliquid extorquere, vel exigere præſumant, diſtinctè inhibuit. Non obſtante Conſtitutione, in Concilio Viennenſi edita, quæ incipit, *Dudum*, & aliis Conſtitutionibus, &c. B fo. 86. & ffo. 169. conc. 395.

Nota.

Collector.

¶ Iſta eſt melior, & copioſior Conceſſio, quàm ſit in omnibus aliis Priuilegiis Fratrum Mendicantiũ in materia iſta. Nam dicit, quòd non ſolùm non teneantur Fratres ſoluere quartam, vel canonicam portionem, de omnibus, in aliis conceſſionibus contentis; ſed nec etiam de funeralibus oblationibus; nec de his quæ eis abſoluere quomodocumq; legantur, vel largiuntur: non obſtante Clementina, Dudum. de ſepulturis, & aliis quibuſcumque in contrarium facientibus, & cum decreto irritante, quod ponitur in fine Bullæ.

Quando habeat locũ iuſtitia Eccleſiarum.

SIxtus IIII. declarauit, quòd canonica portio, ſeu Iuſtitia Eccleſiarum Parochialium habet locum dumtaxat eo caſu quo apud loca Fratrum Min. corpora defunctorum ſepeliuntur. Sed ſi non apud eos, ſed apud alios, etiam Mendicantium Ordinum profeſſores, corpora ipſa contigerit ſepeliri: tunc ex iis, quę ad Fratres prædictos, apud quos talia corpora non ſepeliuntur, de bonis defunctorum quomodolibet obueniẽt, quouis particulari, vel vniuerſali titulo, directè, vel per obliquum, nullam canonicam portionem dare teneantur. Nec ſimiliter aliqua portio debeatur de iis, quæ ad certos vſus, & determinatos, eiſdem Fratribus vel eorum domibus, in genere, vel in ſpecie, etiam de bonis eorum, quorum cadauera apud eos contigerit ſepeliri. Nec etiam in caſibus, in quibus per ſupradicti Clementis, & aliorum prædeceſſorum ſpecialia priuilegia Fratres ipſi ab huiuſmodi ſolutione quartæ ſunt exẽpti. Nec aliquo caſu de candelis, quæ ad manus Fratribus dãtur, quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In reliquis verò caſibus, q̃ in pręmiſſis, in quibus quarta huiuſmodi ſoluenda veniret, voluit vt conuentiones (ſi quæ ſunt inter Fratres prædictos, & locorum Ordinarios, ac Eccleſiarum Rectores initæ) laudabiles, & honeſtæ in poſterum obſeruentur. Et inſuper addit, quòd ſi fortè per ipſum Sixtum, vel Sedem Apoſtolicam de piè legatis, & diſpoſitis, & relictis in genere, vel in ſpecie, decima, vel alia portio, ſeu quota, alteri piæ, vel non piæ, cauſſæ, ex quauis cauſſa hactenus conceſſa foret, aut in poſterum concedi, & ſolui, aut dari, & mãdari contingeret. Fratres pręd ictos, & illorum domos, ac eis legata, & relicta, aut alias in eorum fauorem diſpoſita, in Conceſſione, & mandatis huiuſmodi, decreuit, & voluit non includi; niſi de ipſis, & pręſenti decreto, ac voluntate (non per generales clauſulas, quæ etiam ſpecialem mentionem importare viderentur,) ſed vera, & ſpecifica mentio fiat in eiſdem, B, fo. 60. Et ffo. 143. conceſſ. 346.

Quarta.

Conuentiones.

Decima.

Legatum.

¶ Idem.

7 *Ex Priuil. Fr. Prædic.* ¶ Idem Sixtus in Mari Magno Fratrum Ordinis Prædicatorum confirmauit Conceſſionem Gregorij XI. qui exemit eoſdem Fratres à Canonica portione quaſi totaliter; quia ſolum de funeralibus non exemit illos explicitè, benè tamen implicitè. B. ffo. 238. conceſſione 566.

8 *Legata. Nota.* § Idem Sixtus in præfato Mari Magno Prædicatorum conceſſit, quòd non ſolum de iis, quæ pro ornamentis legantur, & alijs (vt ſupra dictum eſt) non teneantur ſoluere aliquam portionem Canonicam, ſed nec etiam de illis, quę abſolutè legantur in teſtamentis, vel aliàs (pro Fratrum neceſſitatibus) conferũtur. B. ffo. 238.

Collector. ¶ Aduerte, quòd hæc conceſſio eſt valde notabilis, quia omnes aliæ Conceſſiones de hac materia loquentes dicebant ſolum de ijs, quæ ad certos vſus (vt pro fabrica &c.) legabantur, ſed in hac Conceſſione datur exemptio, tam ab ijs, quæ ad certos vſus, quàm ab aliis, quæ abſolutè, ſine ſpecificatione legare contigerit.

9 *Ex Priuil. Carmelit.* ¶ Idem Sixtus in Mari Magno Carmelitarum inſeruit, & confirmauit, ſupraſcriptam Bullam Nicolai V. in qua latiſſimè, & copioſiſſimè exemit illos à ſolutione cuiuſcumque Canonicæ portionis. B. ſo. 98. Et ffo. 181. conceſſione 436.

10 *Quarta.* ALexander VI. omnia Priuilegia conceſſa Ordinibus Mendicantium conceſſit Fratribus Min. Regularis Obſer. ac ſi eis ſpecialiter eſſent conceſſa, etiam quę ad exemptionem à ſolutione quartæ, locorum Ordinariis, & Parochialium Eccleſiarum Rectoribus debitæ, à qua eos pro potiori cautela exemit. B. fol. 76. Et ffo 159. conc. 378.

11 *Pro Fratribus Minimis Legata. Quarta.* IVlius II. conceſſit Fratribus Ord. Min. vt de hortis, & virgultis, & aliis quibuſcumque bonis eiuſdem Ordinis, domibus, vt earum Eccleſijs huiuſmodi pro tempore relictis, & legatis, ac ſuper luminaribus, & aliis rebus diuino cultui, prò tempore dedicatis decimas, aut oblationes aliquas (etiam ex noualibus) aut quartam ex funeralibus ſoluere minimè teneantur, nec ad id à quoquam, cuiuſuis dignitatis, aut nobilitatis exiſtat, valeant quomodolibet coarctari. B. ffo. 11. in conc. 38.

12 *Quarta.* Idem Iulius communicauit Fratribus Min. obſeruantiæ omnia Priuilegia aliorum Ordinum Mendicantium, illaque de nouo conceſſit, & exemit eos expreſsè à ſolutione quartæ, &c. B, ffo. 12. conc. 49.

LEo X. Motu proprio, & certa ſcientia, literas prædictas Iulij. II. & in eis contenta 13 *Quarta.* quæcumque approbauit, innouauit, & cōfirmauit, ac plenum firmitatis robur obtinere decreuit, & potiori pro cautela, præmiſſa omnia de nouo conceſſit, & indulſit, ſuper quibus dedit Conſeruatores apponendo magnas non obſtantias B. ffo. 57. conceſ 57.

Collector. Reſolutio. ¶ Quoad materiam Canonicæ portionis reſolutio eſt, quod Fratres non tenentur aliquid dare, de quibuslibet rebus eis oblatis, vel relictis, niſi inter eos, & clericos aliqua pacta, vel conuentiones fuerint factæ, quæ ſeruandæ ſunt, ſi ſcriptæ, & authenticę habeantur.

Collector. Quarta. ¶ Vltra omnia ſupradicta eſt ſciendum ſuper huiuſmodi materia quartæ, quòd fuit ventilata cauſſa in Rota Romanæ Curiæ, inter Epiſcopum, & Capitulum Eccleſiæ Zamoreñ. ex vna, & Fratres Min. Obſeruantię Conuentus S. Franciſci Zamoreñ. ex alia parte; & fuit lata ſententia diffinitiua, & executorialis in fauorē prædictorum Fratrum expedita; prout habetur ad longum ffo. 77. Et licet, ſecundum iura, res inter alios acta, aliis nocere non debeat, tamen ſecus eſt in hoc caſu; quia virtute præfatæ ſententiæ, quilibet Conuentus huiuſmodi Fratrum eſt liberatus à ſolutione quartæ, prout quidam inſignis iuriſperitus aſſeruit, quia in audientia Papæ, ſeu in Rota data eſt.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVO AD §. 4 *Vbi ponitur Statutū ex iure communi, vide latius infra in Compend. tit.* Concordia §. 1. *& tit.* Conuentiones. *quia ſaltem quoad pacta faciunt ad propoſitum huius §.*

Quoad §. 6. vbi Sixt. IV. eximit nos à Canonica portione, vide in Compendio tit. Exemptio §. 12. *quomodo idē Sixtus fo. 61. ff. 145. infligit cenſuras graues contra moleſtantes nos, vel hæredes, aut executores præfatorum teſtamentorum, occaſione prædicta Canonicæ portionis contra præfatum Priuilegium.*

CAPITVLVM GENERALE, AC PROVINCIALE.

SIxtus IV. conceſſit, & ordinauit, quòd Fratres Minores non niſi duo tantum Prouincialia Capitula, triennio in triennium tenere, & celebrare obligentur. Non obſtante Bulla Eugenij IV. ſtatuentis, vt ſingulis annis, Prouinciale Capitulum celebra-

1 celebraretur in qualibet Prouincia. B.fo.45. Et ſſo 129.conce.289.

Capitulum Prouinc.

LEO X. conceſſit Capitulo generali, vt (præmiſſa debita diſcuſſione) poſſit concedere illis Prouincijs, quibus vtile, & expediens viſum fuerit, vt ſemel tantum de triennio in triennium celebrent Cap. Prou. B. ſſſ, 56.conc.108

2 *Capitulum generale, & Prouinc.*

¶ IDEM Leo fecit iterum eamdem conceſſionem per Breue committens hoc Generalibus cum eorum Capitulis pro tempore celebrandis. B.ſſſo.54.conc.153.

3 *Collector.*

¶ Aduertendum eſt, quòd ſupraſcriptæ Conceſſiones videntur nihil iam valere, quia factæ ſunt tempore, quo eramus ſub Vicarijs, & habebamus prohibitionem; tamen modo, non eſt prohibitum celebrare frequenter Capitula.

4 *Miniſter Generalis.*

¶ IDEM Leo in Bulla vnionis ſtatuit, vt Miniſter Generalis, primo triennio ſui officij celebrare teneatur vnum Capitulum generale, in partibus, in quibus in ſuo ſexennio non erit Commiſſarius generalis, ſcilicet, in partibus, vnde ipſe fuerit aſſumptus ad quod conueniant vocales illarum partium, à quibus aſſumptus fuerit. Et quod ſimiliter aliud Capitulum in partibus, in quibus aſſumptus non fuerit, per ſe, vel per ſuum Commiſſarium (ad quod omnes vocales illarum partium accedere teneantur) celebrare debeat. Aut, quod ſuper hoc fiat, quòd Generalis Miniſter cum Capitulo Generali iudicauerit faciendum. B. ſſſo.29 conce.96.

Cap. Gen.

5 *Prouinc. Cuſtod.*

¶ IDEM Leo in prædicta Bulla vnionis ſtatuit; quod Miniſtri Prouinciales poſſint infra triennium ſui officij, à ſuis Capitulis Prouincialibus, quæ ſecundùm Regulam, & conſuetudinem celebrabuntur ſi minus vtiles inuenti fuerint, ab officijs Prouincialatus abſolui. Et quòd idem iudicium de Cuſtodib. per omnia habeatur. B.ſſſo.30.conc.97.

Capit. Gen.

CAPVCCINI ADDITIO.

EVGENIVS IIII *Statuit vt in capitulis generalibus Fratrum Min. Obſer. fierent tales ordinationes per quas omnes fratres prædicti quorumcumque locorum, & quarumcumque prouinciarum, ad vnum eumdemque modum viuendi (quantum fieri poteſt) reducantur, tam circa habitus geſtationem, quàm circa fratrum receptionem, & talia quæcumque. B. fol.28. & ſſo.212. conce.241.*

Statuta.

Idem Eug. conceſſit Capitulo generali, facultatem ordinandi, & declarandi, in quibus locis, & prouincijs fratres debeant ieiunia regulæ in cibis Quadrageſimal. obſeruare, & in quibus debeant patrum conſuetudines imitari, vel aliter ſe habere. B. fol.28 & ſſo.112. conc.141.]

Cap. Gene. Declarare Ieiunium

CASVS RESERVATI.

¶ *Diſtinctio materiæ caſuum reſeruatorum.*

QVantum ad illa, quæ circa materiã caſuum reſeruatorum requiruntur in Priuilegiis Fratrum, eſt conſiderandũ, quòd huiuſmodi caſus ſunt in duplici differentia. Quidam enim reſpiciunt perſonas Fratrum ſolummodo. Et ij habentur ſupra in dictione, *Abſolutio ordinaria quoad Fratres*, in omnibus ferè paragraphis. Et in dictione, *Abſolutio quoad Fratres extraordinaria* in omnibus. ¶ Reliqui verò caſus concernunt perſonas ſeculares, qualiter, ſcilicet poſſint abſolui ab huiuſmodi caſibus per Fratres Confeſſores; necnon quot, & quales ſint præfati caſus, tam qui reſeruantur Epiſcopis, quàm Papæ. Iſti autem continentur ſupra in dictione, *Abſolutio quoad ſeculares*, ferè in omnibus ¶. præſertim in illis, in quibus poſitam eſt in margine *caſus reſeruati*. De quo etiam vide inf. in dictione, *Excommunicatio*, vbi ponuntur caſus Bullæ Cœnæ Domini, ac nonnulli alij Papales.

Collector.

¶ Reſolutio materiæ præfatæ conſiſtit in duobus. Primum, quod Prouinciales, & Cuſtodes poſſunt ſibi reſeruare caſus etiam de occultis peccatis, à quibus nullus Confeſſor poteſt abſoluere, & prętextu cuiuſcumque Bullæ Cruciatæ, vel alterius ſimilis, abſque licentia Superioris. ¶ Alterum eſt, quoad ſeculares, ſcilicet quod caſus reſeruati à iure Epiſcopis, ſunt quinque, ſcilicet, Excommunicatio pro iniectione violenta in clericum, quando non eſt atrox. Peccatum, pro quo eſſet ſolemmis pœnitentia imponenda. Peccatum clerici, propter quòd incurrit aliquam irregularitatem. Incendiarij non denunciati, & Diſpenſatio votorum. Ab iſtis dumtaxat non poſſint abſoluere Confeſſores præſentati ſecundùm formam iuris. Ab alijs verò omnibus poſſunt abſoluere, etiam ſi Epiſcopi ſibi reſeruent abſolutionem verbo, aut Conſtitutione Synodali, niſi in tali caſu reſeruato poneretur excommunicatio; quia ratione illius excommunicationis non poſſent abſoluere.

Collector. Reſolutio.

Aliter debet nunc obſeruari, poſt Conc. Trid. cum non poſſint Seſſ.14. c.7.

¶ Veruntamen vtendo Conceſſione Carmelitanorum, quæ habetur in dictione, *Abſolutio quoad ſeculares*, 1.¶. 29. & conceſſionibus Fra-

Fratrum non Mendicantium ſuprapoſitis in dictione, *Abſolutio quoad ſeculares.* 2. § 16. vſq; ad 19. fol. 40. poſſunt abſoluere ab omnibus non reſeruatis Papæ. Confeſſores verò non præſentati, non poſſunt abſoluere à præfatis caſibus, nec ab alijs de conſuetudine reſeruatis Epiſcopis, quibus ſecundùm diuerſas patrias ſunt diuerſi caſus ex conſuetudine reſeruati.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Circa caſuum reſeruationem, ſunt primò aduertenda ea, quæ ſacrum Concil. Trid. Seſſ. 14. c. 7. declarauit.

Initio enim Capituli, primò declarat, nullius momenti, eam abſolutionem eſſe debere, quã Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut ſubdelegatam non habet iuriſdictionem.

Secundò Declarat, magnopere ad Chriſtiani populi diſciplinam pertinere (quòd etiam Sanctiſſimis Patribus noſtris viſum eſt) vt atrocia quædam, & grauiora crimina, non à quibuſuis, ſed à Summis dumtaxat Sacerdotibus, in ſua Diœceſi abſoluantur.

Reſeruatio caſuum coram Deo.

Tertiò Declarat hanc delictorum reſeruationem, conſonam eſſe diuinæ auctoritati, & non tantum in externa politia, ſed etiam coram Deo vim habere.

Quartò Declarat in articulo mortis, nullam eſſe reſeruationem caſuum, & quemlibet Sacerdotem abſoluendi auctoritatem tunc habere: tenentur tamen poſtea pœnitentes, ſi ſuperuixerint, Superioribus ſe præſentare, & ea facere, quæ iura ſtatuunt, & decernunt, prout etiam de hoc ſuperiùs dictum eſt.

Quòd autem Abſolutio data ſuper caſibus reſeruatis à non habentibus auctoritatem ſit nulla, & nullius roboris, vel momenti, habetur nedum in præallegato c. Conc. Trid. ſed etiam extra de pœn. & remiſſ. c. Omnis vtriuſque, *& etiam in Conc. Flor. ſub Eug.* IV. *ibi,* de Miniſtro pœnitentiæ, *& in Cathechiſmo Romano, ibi,* de miniſt. ſac. pœn. *& apud D. Tho. 4 diſt. 2. q. 1. art. 3. ſub art. 3. ad primum, & diſt. 24. q. 3. art. 2. ſub art. 3. ad primum, & communiter apud Theologos, in 4. ſent. & ratio eorum eſt, quia confeſſio non ſolum eſt medicina; ſed etiam eſt ad inſtar actus Iudicialis: ſententia autem (cuiuſmodi eſt abſolutio à peccatis) à Iudice non ſuo lata, nulla eſt, idcirco etiam Abſolutio tradita ſuper peccatis, aut aliàs ſuper reſeruatis à non habentibus iuriſdictionem, eſt nulla, & caſſa, &c.*

Nec obſtant hodie priuilegia quorumcumque Regularium, quibus olim concedebatur facultas abſoluendi à caſibus reſeruatis Epiſcopo, præter ſup. in verbo quatuor de iure, & quinque de conſuetudine (vt eſt videre in extrauag. Bened. 11. Inter cunctas: de priu. l.) *Immo nec aliqua Priuilegia ſpecialia, quibus concedebatur facultas abſoluendi ab omnibus indifferenter, etiam à cenſuris Eccleſiaſticis, vt eſt videre ſup. in ver. Abſolutio quoad ſeculares, &c. Pro quo etiam vide Armillam, in verbo,* Abſolutio. § 36. *quia hodie quoad hunc effectum abſoluendi, ſublata ſunt per Conc. Trid. & per Greg.* XIII *& ratio in promptu eſt, quia qui poteſt totum tollere, multò magis partem. Ergo multò magis poteſt impedire, ſed Epiſc. poſſunt ad eorum beneplacitum hodie in totum ſuſpendere Regulares ad audientia Confeſſionum: (quod quidem, etſi poſſunt non tamen niſi ex cauſa debent facere, quia poteſtas in ædificationem, & non in deſtructionem eis tradita eſt) & item poſſunt ad tempus eos habilitare, & item pro mulieribus tantum, aut pro viris tantum, aut in loco tali, vel tali tantum, igitur etiam pro talibus peccatis abſoluendis tantum, & pro alijs reſeruatis poterunt eos habilitare: & ſi contrarium dicti habilitati fecerunt, id nullius erit roboris, vel momenti. Pro hoc vide. Do. Sot. 4. ſent. 18 q. ar. 3 Colle. 7. 171. ibi,* quo ergo, *& tenetur in Catecheſi Neapolis.*

Et habetur Abſol. quoad ſecular. 2. § 1. fol. 38.

Propter ignorantiã aut ſcandalum licitè ſuſpenditur aut tollitur poteſtas audiendi confeſſiones.

At hodie exiſtat declaratio Congregationis Card. *&* Greg. Papæ XIII. *hic ad verbum poſita, per quam quidem omnis difficultas, atque diſputatio ſublata eſt, &c. quam etiam ſupra adduxi, fol. 60.*

Declaratio Card. Circa *abſol. caſus reſer.*

LITTERÆ QVOD REGVLARES non poſſint abſoluere confitentes à caſibus Epiſcopo reſeruatis.

Illuſtriſsime, & Reuerendiſsime Domine.

CVM à Sacra Congreg. Cardinalium, qui propoſiti ſunt Decretis Trident. Concil. interpretandis, Illuſtriſsima Amplitudo tua quæſiuerit, An Regulares ex priuilegijs à Sede Apoſtolica impetratis præſertim autem ex eo quod nominant Mare Magnum poſsint in ijs caſibus, quos ſibi Epiſcopus reſeruauerit, abſoluere confitentes? Hac de re vbi Congregatio accuratè egiſſet, deinde ad Sanctiſsimum D. N. retuliſſet, Sanctitas ſua etiam de ſententia Congregationis cenſuit ex facultatibus per hoc Mare Magnum aliaue Priuilegia Regularibus conceſſis factam eis non eſſe poteſtatem abſoluendi in caſibus ſibi ab Epiſcopo reſeruatis. Deus Illuſtriſsima Amplitudini

Habetur in Catecheſi. Neapolitana fol. 287.

De conſenſu Papæ reſpondetur.

dini tuæ perpetuam vitæ tranquillitatem, & incolumitatem largiatur. Romæ die 10. Septembris 1577. Illuſtriſſ. Reuerendiſſ. Amplitudinis tuæ &c.

Et eadem mot Sacra Congregatio ſuper ſeſſ. 14. de Sacram. pænit. Can. 11. & in ca. 7. Concil. Trid. declarauit, nec Confeſſores vt Priuilegiorum Roſarij nec Patres Ieſuitas, poſſe abſoluere pœnitentes à caſibus Epiſcopo reſeruatis, niſi Priuilegia ipſa talem tradant facultatem, vel ſint obtenta, aut confirmata poſt Con. Trid.

Vt habetur in Bulla 101. Pij IV. Iniunctum nob. anno. 1564. edita.

Ac Reuerendiſſimo Epiſcopo Caietæ nomine Alphonſo Hiſpano eandem Sacram Cardinalium Congreg. conſulenti annis paucis retrò elapſis, An per Bullas ordinarias, in quibus ſolet dari facultas abſoluendi à caſibus Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, comprehendantur etiam caſus, quos Epiſcopus, & Prælatus etiam Religionis cum ſuis ſubditis Regularibus reſeruauit? fuit reſponſum quod nō, niſi de eis fieret ſpecialis mentio. Etiam iterum dubitanti, quid per Bullam Sanctiſsimi nominis Ieſu, in qua ſpecialiter habetur, quòd Confeſſarij poſſint abſoluere Confratres à caſibus Epiſcopo reſeruatis? Illuſtriſſ. Cardinalis Caraffa nomine totius Congregationis reſpondit; Neque per illam Bullam fieri poſſe, niſi tantum ratione Iubilæi pleniſsimi indicti à Summo Pontifice, cum poteſtate abſoluendi in quibuſcumque caſibus, etiam in Bulla Cœnæ contentis. De qua dixi ſupra in verbo Abſolutio, *in reſolutionibus in materia abſolutionum, in fine 4. c. & ibi etiam adeſt pro hoc quædam doctrina valde notabilis Nauar. [Et in Candelabro aureo tit. de Abſolutione nu. 52. refertur idem à Card. S. Sixti Illuſtriſſ. Cardin. Borrhomeo per litteras, nomine Congreg. Card. & Greg. XIII. fuiſſe ſignificatum.]*

Additio.

In cōſt. Iam tamà rerum & negotiorum mole anno 1572.

Nec obſtant iterum priuilegia, quoad hunc effectum dudum poſt Conc. Trid. conceſſa Mendicantibus à Pio V. quia Greg. XIII. poſtea in hunc modum reuocauit: videlicet ſtatuimus de prædictis, & alijs omnibus literis & Conſtitutionibus, quæ ab eodem prædeceſſore, ei dem de rebus pro quorumcumque Regularium, etiam Mendicantium Ordinibus, & Congregationibus quomodolibet emanarunt, ac omnibus, & quibuſcumq; in eis contentis eam deinceps diſpoſitionem, atque deciſionem, pro ſubiecta materia futuram eſſe, quæ ſiue ex iure veteri ſiue ex ſacris dicti Conc. Decretis ſiue aliàs legitimè ante dictarum literarum, & Conſtitutionum editionem erat, & ſi ipſæ non emanaſſent futura fuiſſet; ad quam diſpoſitionem, & deciſionem, ſuumq; priſtinum ſtatum, illa omnia reducimus. Quin etiam abrogamus omnia irritantia, & alia decreta, & quæcumq; alia noſtris ſtatuto, ordinationi, & reductioni aduerſantia, &c. Sed hodie obſeruanda eſt modificatio facta à Sixto V.

Eſt tamen aduertenda Declaratio illa facta à Greg. XIII pro Patribus Societatis Ieſu de qua ſupra dixi in verbo Abſolutio, *in Reſolutionibus Abſolutionum in fine quarti capitis. Ibi enim dicitur, quod idem Greg. XIII. declarauit, in ſuprascripta Cardinalium Epiſtola, non comprehendi Patres Societatis Ieſu, circa facultatem abſoluendi à caſibus reſeruatis eis conceſſam quam de nouo eis conceſſit, ac confirmauit, vt refertur in Compendio eiuſdem Societ. Ieſu.* Abſolutio. 1.

An quis poſſit abſolui prius ab excomm. & poſtea à peccato reſeruato.

Sed circa id, quod ait hic Collector de caſu reſeruato cum excommunicatione occurrit dubium, An habens caſum reſeruatum cum annexa excommunicatione poſſit abſolui virtute alicuius Bullæ ab excommunicatione, & poſtea à peccato? & videtur, quod ſic, quia ſecundum veriorem, & communiorem opinionem, receptam per Durandum in 4. diſt. 17. q. vnica; Can. in relectione de Pœnitentia par. 5. Tractat. de caſibus reſeruatis. Et Nauar. in Manual. 27. nu. 254. ſi aliquis aliquem caſum habet reſeruatum, cui eſt annexa excommunicatio reſeruata poterit Superiorem adire, & ab excommunicatione abſolui, ac poſtea per quempiam alium Confeſſorem approbatum poterit à peccato abſolui. Nam excommunicatione ſublata, reſeruatum iam amplius non erit; & ita ſicut ait Canon. & refert Ang. Romæ agitur, & idem pariter videtur dicendum in caſu noſtro. Veruntamen contrarium eſt verum; nec ratio iā adducta obſtat; quia ſi Papa vel Epiſcopus, aut eius Vicarius abſoluunt ab excommunicatione, talis abſolutio non eſt Sacramentalis, ſed tantum iudicialis, & ideo poſſunt ab illa abſolutione, abſq; quo abſoluant à peccato; ſed dum Confeſſor virtute alicuius Bullæ abſoluit ab excommunicatione abſoluit ſacramentaliter in Sacramento Pœnitentiæ, aliter enim illud agere minimè poſſet, niſi illud poſſe facere, extra Sacramentum Bulla aliqua concederet auctoritatem. In multis enim Bullis (vt eſt Cruciata) dicitur, quod auditis, cum diligentia, eorum confeſsionibus, poſſint illos abſoluere à quibuſcumq; peccatis, & cenſuris. Ita tenent Coarruuias, Nau. Corduba & declarauit Pius V. in Iubilæo conceſſo anno. 1508. incipit grauiſsima maximaq; pericula.

Ang. in ſumma de confeſſ. 1. 5. fol. 274. Sequitur Palat. in 4. diſt. 17. diſput. fol. 305.

Couar. in c. alma mater de ſen. ex. comm. p. 2. §. 11. nu. 16. Naua. in ſumma ca. 26. nu. Cor-

Dixi, virtute alicuius Bullæ, *quia ſi excommunicatio non erit reſeruata, & Confeſſor habuerit auctoritatē abſoluendi ab illa bene poterit abſoluere in foro exteriori, ſicut ordinariè Curati ſolent facere, ſic tenet Silueſt. Et Fratres Minores poſſunt,*

dub. in ſum. qu. 19. fol. 60. Silueſt. titu. Abſolu. 3. in princ. 3. not. hoc habetur ſup. titu. Abſol. §. 14. Iſta cærimonia requiſita referuntur à Nauar. in Manu. ca. 26. nu. 7. & 8.

poſſunt id facere etiam non ſeruata Cærimonia illa cum qua talis Abſolutio fieri ſolet per Conceſſionem quamdam Leon. X. & hoc in foro conſcientiæ tantum, quia in foro exteriori omnino debet illa Cærimonia obſeruari. ſi commodè tamen fieri poterit, alıter enim non obligare, vt ait Nauar. in Manual. c. 26. nu. 9.

Itaque ad propoſitum noſtrum redeundo, dicimus, quod cum talis abſolutio ab excommunicatione, oporteat fieri in Sacramento Confeſsionis; & Cõfeſsio ipſa debeat eſſe integra de iure diuino, in quo Papa diſpenſare non poteſt, ſine dubio erit neceſſe, omnia peccata ſimiliter audire, & ſic prius ab excommunicatione, poſtea à peccato in eadem Confeſsione erit facienda Abſolutio.

Quid obſeruare debeat Confeſſor in Abſolutione reſeruatorum conſulas Nauar. in Manu. c. 26. nu. vbi breuis datur huius reſolutio.

Vide etiam ſupra in verb. Reſolutio quoad abſolutiones ſecularium: vbi appoſitum eſt decretum cum ſua declarat, ſuper huiuſmodi abſolutione à reſeruatis nuper editum de mandato Sanctiſsimi D. N. Clem. VIII. à ſac. cong. ſuper Epiſcopis, & regularibus.

De caſibus autem reſeruatis, nunc taxatis, ac præſcriptis à S. D. N. Clem. VIII. cunctis Regularibus, de aliquibus alijs annotationibus ad illos pertinentibus, vide quæ ſupra dixi in Verbo Abſolutio, quoad Fratres, *in annotatione ad §. 17. fol. 21.*

CELEBRATIO DIVINORVM.

¶ Diſtinctio Materia celebrationis diuinorum.

Collector.

CIrca celebrationem diuinorum ſunt multa, & varia ſtatuta, & conceſſa in Priuilegijs, quæ vt facilius intelligi, ac reperiri valeant, ſubſequenti ordine diſtinguere viſum eſt.

Hic deſunt multa poſita in prima impreſsione, quæ tamen ponuntur in verbo Miſſa.

¶ Primò enim aliqua iſtorum attinent ad celebrationem Horarum Canonicarum. Et hæc habentur infra in dictione, *Officium diuinum.*

¶ Secundò alia pertinent ad celebrationem Miſſarum. Iſta autem ſunt multiplicia, & habentur ſub varijs dictionibus; prout infra in dictione, *Miſſa*, ſunt diſtincta, & ad propria loca remiſſa.

CENSVRA ECCLESIASTICA.

Cenſuræ. Eccleſia.

LEO Decimus in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quod Cenſuras per Ordinarios latas, & promulgatas, ac in Matrice Eccleſia ciuitatum, nec non Collegiatis, & Parochialibus Eccleſijs Caſtrorum, & Oppidorum reſpectiuè ſollemniter publicatas, quando ſuper hoc ab eiſdem Ordinarijs Fratres requiſiti fuerint, in Eccleſijs domorum ſuarum, publicare ac ſeruare teneantur. B. ſſo. 36. conc. 81.

Interdictum.

¶ Idem Leo conceſſit Fratribus Minoribus obſeruantibus, quòd tempore Interdicti poſſint abſoluere à Cenſuris in foro conſcientiæ illos qui confitebuntur peccata ſua; niſi tales Cenſuræ eſſent, ex quibus huiuſmodi Interdictum emanaret. O. ſſo. 59, conceſſ. 174.

CLAVSVRA MONIALIVM.

¶ Diſtinctio Materia Clauſura Monialium.

Collector.

QVoad materiam Clauſuræ, duo præcipua reperiuntur à Pontificibus Summis ordinata.

¶ Primum concernit præcisè perſonas ipſarum Monialium, ſcilicet, qualiter ipſæ tenentur manere incluſæ intra Monaſteria.

¶ Alterum tangit perſonas aliorum fidelium, præſertim Religioſorum, videlicet, quomodo tenentur abſtinere ab ingreſſu huiuſmodi Clauſuræ.

¶ Circa primum horum; primò ponetur quòd tangit omnes Moniales. Deinde quòd ſpecialiter pertinet ad Moniales Sanctæ Claræ. ¶ Quantum ad alterum principale, dicetur in dictione, *Ingredi Monaſteria Monialium.*

BOnifacius Octauus circa Clauſuram Monialium fecit ſequentem Conſtitutionem: Periculoſo, & deteſtabili quarumdam Monialium ſtatui, quæ honeſtatis laxatis habenis, & monachali modeſtia, ſexusque verecundia impudenter abiectis, extra ſua Monaſteria nonnumquam per habitacula ſæcu- 1
larium perſonarum diſcurrunt, & frequenter intra eadem Monaſteria perſonas ſuſpectas admittunt, in illius, cui ſuam integritatem, voluntate ſpontanea deuouerunt grauem offenſam, Religionis opprobrium, & ſcãdalum pluſimorũ, prouidere ſalubriter cupiẽtes; præſenti Conſtitutione perpetuo irrefragabiliter valitura ſancimus, vniuerſas, & ſingulas Moniales præſen-

Ex iure communi. Prohibitio exitus. Confirmatur à Pio V. in Conſt. 8. quæ

incipit. Circa paſtoral. officij, edita ann. 1566. præſentes, atque futuras cuiuſcumque Religionis ſint, vel Ordinis, in quibuslibet mundi partibus exiſtentes, ſub perpetua in ſuis Monaſterijs debere de cetero permanere Clauſura. Ita quòd nulli earum Religionem tacitè, vel expreſsè profeſſæ, ſit, vel eſſe valeat quacumque ratione, vel cauſſa (niſi fortè tanto, & tali morbo euidenter earum aliquam laborare cõſtaret, quòd non poſſet cum alijs, abſque graui periculo, ſeu ſcandalo commorari) Monaſteria ipſa deinceps egrediendi facultas. Nulli- *Probibitio ingreſſus, & acceſſus.* que aliquatenus inhoneſtæ perſonæ, nec etiam honeſtæ, niſi rationabilis, & manifeſta cauſſa exiſtat, ac de illius ad quem pertinuerit ſpeciali licentia ingreſſus, vel acceſſus pateat ad eaſdem, vt ſic à publicis, & mundanis conſpectibus ſeparatæ, omnino ſeruire Deo valeant liberius, & laſciuiendi opportunitate ſublata, eidem corda ſua, & corpora in omni ſanctimonia diligentiùs cuſtodire. Habetur in c. *periculoſo, de ſtatu Regularium* l. 6.

Collector. ¶ Circa ſupraſcriptam Conceſſionem aliqui obijcere præſumpſerunt, dicentes non poſſe quempiam arctari ad id, quod minimè vouit, ſeu promiſit, ac per conſequens Moniales, quæ non vouerunt Clauſuram non teneri ad huius Conſtitutionis obſeruantiam; prout de facto multæ in multis partibus non obſeruant. Sed præfatis reſpondet gloſſa ſuper hanc Conſtitutionem; in dictione, *præſentes*, dicens: Sed quomodo præſentibus Monialibus diſtrictior vita imponi potuit, contra id. 15. q. 1. c. *Nec is*, & 22. q. 1. c. *Integritas*, & 20 q. 3. c. *Præſens*. Cum & nemo creſcere compellatur 74. d. ſt. c. *Geſta*, & ibi de hoc. Poteſt dici quòd illud verum de Regula: ſed hic ad Regulam nihil adijcitur, ſed modus habitandi ſecundùm naturam rei taxatur. Idem Ioannes Monaldus. Vel dic, ſupradicta vera in clericis ſæcularibus. In religioſis autem qui velle, vel nolle non habent, ſecus; quia illis poteſt ſtrictior vita indici, etiam extra Regulam ſecundum Innocentium, qui hoc notat in c. *Super eo, de Regularibus*. Et hoc probat iſta Decretalis. Et Clemẽtina eodem titulo, Ne in agro. Et per hæc iura patet, Papam circa profeſſos multum poſſe in cibis, veſtibus, modo manendi, & ſimilibus, quæ plus cadunt in bonis fortunæ, reſeruata tamen naturali ſuſtentatione, & ſubſtantialibus Regulæ. Hæc gloſſa vbi ſupra.

2 EVGENIVS Quartus ordinauit, quòd *Pro monial.* ſicut Abbatiſſæ, & aliæ ſorores, & earum *S. Clara, ac* Prouiſoræ, ad hoc deputatæ, tenent claues quibus ab intra, portæ Monaſteriorum clauduntur, ſic per Confeſſores, aut alias honeſtas perſonas per Miniſtros Generalem, aut Prouinciales deputandas ex parte exteriori habeantur claues, & conſeruentur. B. fol. 42. & ffo. 39. conceſſ 44. *Tertiarijs.*

3 *Ex ſecunda Reg. S. Clara. Caſus in quibus moniales poſſunt egredi clauſuram.*

VRbanus Quartus ſtatuit, qualiter Moniales S. Claræ ſecundũ Regulã (quã ipſa ordinauit) profeſſæ teneantur ſeruare Clauſuram Monaſteriorum ſuorum ſub forma ſequenti. ¶ Omni namque tempore vitæ ſuæ, hanc vitam profitentes clauſę manere firmiter teneantur infra murorum ambitum ad intrinſecam Clauſuram Monaſterij deputatum, niſi forſan (quod abſit) ſuperuenerit ineuitabilis, & periculoſa neceſſitas, ſicut exuſtionis ignis vel incurſus hoſtilis, ſeu alicuius huiuſmodi, quæ dilationem nullo expectet modo ad egrediendi licentiam poſtulandum. In quibus caſibus transferant ſe Sorores ad locum alium competentem, in quo (quantum commodè fieri poterit) clauſæ morentur, quouſque eis de Monaſterio ſit prouiſum. Et præter huiuſmodi neceſſitatis euidentiam nulla eis conceditur licentia, vel facultas extra prædictam Clauſuram vlterius exeundi, niſi fortè (de mandato, aut auctoritate Cardinalis Romanæ Eccleſiæ, cui à Sede Apoſtolica generaliter fuerit iſte Ordo commiſſus) ad aliquem locum aliquæ mitterentur, cauſſa plantandi, vel ædificandi eamdem Religionem, vel reformandi aliquod Monaſterium eiuſdem Ordinis, ſeu cauſſa regiminis, aut correctionis, aut alicuius valde euidentis, & grauis diſpendij euitandi, vel niſi de eiuſdem Cardinalis mandato, aut auctoritate, Monaſterio primo, rationabili cauſa relicto totius Conuentus ad Monaſterium aliud ſe transferet. B. fol. 284. in tractatu 3. Et ffo. 294. in 2. in tractatu, rubrica. 2.

BEnedictus XII, circa Decretalem Bonifacij VIII. ſupra poſitam ſtatuit ſubſequenti modo: Cum vniuerſæ, & ſingulæ Moniales ſecundùm earum Regulas, & Conſtitutiones felicis recordationis Bonifacij VIII. prædeceſſoris noſtri ſuper hoc editas, ſub perpetua, in ſuis Monaſterijs, debeant permanere Clauſura, & in nonnullis Monaſterijs Monialium prædictarum, ſicut accepimus, non vſquequaque ſeruentur, volentes Conſtitutiones prædictas inuiolabiliter obſeruari diſtrictè præcepimus Miniſtris, Viſitatoribus, Abbatiſſis, & quibuſcumq; alijs ad quos vel quas 4

hoc pertinuerit, vt Clauſuram huiuſmodi diligenter teneri faciant, & ſeruari, ita quòd nulla earum tacitè, vel expreſsè profeſſa, ſit, vel eſſe valeat quacumque ratione vel cauſa, Clauſuram huiuſmodi deinceps egrediendi facultas; niſi fortè, cauſa plantandi, vel ædificandi eamdem Religionem ad aliquem locum aliquæ tranſmittantur; vel niſi fortè tanto, & tali morbo euidenter earum aliquas laborare conſtaret, quòd non poſſent cum alijs abſque graui periculo, ſeu ſcandalo commorari. b. Habetur in libro Ordinis Italico 3. p. fol. 210.

5 ¶ Idem Benedictus ſtatuit, quòd ſi Abbatiſſa contra præmiſſa Clauſuram ipſam exire præſumpſerit, vel ad exeundum aliquam licentiauerit Monialem, per Miniſtrum ſuum, de diſcretorum Fratrum cõſilio remoueatur à regimine Abbatiæ; Moniales verò dictam exeuntes Clauſuram in caſibus non præmiſſis ipſo facto ſint inhabiles ad quæcumque officia in earum Ordine obtinenda. Et nihilominus ſubdantur pœnis, quæ pro grauioribus culpis in ipſo Ordine conſueuerunt imponi. b. Habetur vbi præcedens.

Collector.

QVOAD Clauſuram Monialium eſt notandum; quòd Moniales Sanctæ Claræ, habent ampliorem obligationem ad Clauſuram, illa, quæ à iure communi, per Capitulum, *Periculoſo*, ſuperiùs inſerto, cæteris Monialibus poſita eſt. Hoc patet, quia in Regula ſuæ profeſſionis c. 2. ſic dicitur: *Omni namque* &c. vt etiam ſuperiùs eſt inſertum. §. 3. Ita quòd Clauſura eſt vnum ſuorum votorum principalium, prout ſeruare obedientiã, paupertatem, & caſtitatem. Super quo non eſt aliqua diſpenſatio, niſi in caſibus, qui poſiti ſunt ſupra §. 3. per Vrbanum ordinatorem Regulæ. Vt autem melius intelligi valeant, ponentur hic ſigillatim, addendo aliquam declarationem, vbi opus fuerit.

Primus caſus.

¶ Primus caſus eſt, ſi ſuperuenerit ineuitabilis, & periculoſa neceſſitas, ſicut exuſtionis ignis, vel incurſus hoſtilis, ſeu alicuius conſimilis, quæ dilationem nullo modo ſuſtineret ad poſtulandum licentiam egrediendi. In quibus caſibus (dicit Vrbanus) transferant ſe ſorores ad alium locum competentem, in quo (quantum commodè fieri poterit) clauſæ morentur, quouſque eis de monaſterio ſit prouiſum.

¶ Circa hunc caſum, dicit quidam expoſitor, quòd adhuc in huiuſmodi caſu ſi poſſet abſq; periculo fieri deberet prius haberi Superioris licentia, vt colligitur ex ſupradicta littera Regulæ. Sed quando ſubitum periculum ad hoc non daret locum, tunc abſque licentia poſſunt egredi. Non tamen quælibet per ſe, aut ſeparatim; ſed omnes ſimul. Et ſtatim vt exierint, debent ſe recolligere in aliqua domo honeſta, & dare ordinem, vt habeant debitam Clauſuram, quouſque prouideatur eis de monaſterio. Et iſtud, non eſt declaratio, cum Regula expreſsè hoc dicat. Item ſi ignis intus ardens poteſt extingui, ipſis Monialibus intra monaſterium manentibus, non poſſunt egredi, etiam cum licentia Prælatorum. Nec etiam poſſunt ad alia monaſteria transferri, præſertim remanente ſufficienti habitatione.

Secundus caſus.

¶ Secundus caſus eſt, quando ab habente poteſtatem mitterentur ad aliquem locum cauſa plantandi, vel ædificandi eamdem Religionem, aut formandi aliquod monaſterium eiuſdem Ordinis.

Tertius caſus.

¶ Tertius caſus eſt, cauſſa regiminis, ſcilicet, vt aliqua Monialis ſit prælata alicuius Monaſterijs.

¶ Quoad iſtum caſum dicit præfatus Expoſitor, videtur, quod non ſolum poſſit aliqua Monialis egredi Clauſuram, & duci, vt ſit Abbatiſſa alterius monaſterij, ſed etiam vt ſit Magiſtra nouitiarum, ſeu vt ponatur in aliquo officio, in quo multum conſiſtit honeſtas Religionis, prout habere Cuſtodiam portæ, aut rotæ, &c. Dicit etiam prædictus Expoſitor, quòd peracto officio, pro quo aliqua Monialis ducta eſt ad aliud Monaſterium, ſi vult regredi ad ſuum Monaſteriũ, poteſt reuerti ſola, ſi ſocia vult remanere. Aut ſocia poſſet reuerti ſola ſi principalis nollet regredi, de conſenſu tamẽ vtriuſque Monaſterij.

Quartus caſus.

¶ Quartus caſus eſt, cauſſa correctionis.

¶ Hunc caſum declarat præfatus Expoſitor: vt ſi accideret, quod aliqua Monialis non poſſit corrigi in Monaſterio vbi habitat timore ſuorum cognatorum, quia tunc poſſet duci ad aliud Monaſterium, &c.

Quintus caſus.

¶ Quintus caſus eſt, cauſa alicuius valdè euidentis, & grauis diſpendij euitandi. ¶ Diſpendium, de quo in iſto caſu fit mentio declaratur in c. 1. de ſtatu Reg. lib. 6. ſcilicet, ſi aliqua Monialis eſſet infecta aliqua infirmitate, tam cõtagioſa, ꝙ meritò timeretur inde prouenire magnum damnum alijs Monialibus, aut non poſſe ibi ſtare ſine grandi periculo, vel ſcandalo communitatis. Dicit tamen prædictus

Expoſitor, quod ſi idem conueniens quod habetur in Monaſterio, vbi habitat Monialis huiuſmodi, erit in quocumque alio Monaſterio, fortè poſſet poni in aliqua domo particulari. Sed licèt quacumque alia infirmitate non ſic contagioſa Monialis infirmetur, & adhuc taliter, quòd medici dicerent non poſſe euadere ibi manendo, & quòd poſita in aliquo alio Monaſterio ſui Ordinis poſſet ſanari, non propterea poſſet exire Clauſuram, nec inde educi. Nec ad hoc ſufficit licentia Protectoris, vel alterius Prælati; ſed quòd ibi curetur, prout melius fieri potuerit, & habeat patientiam. Sic enim determinatum fuit per plures inſignes Doctores vniuerſitatis Salmantinæ, prout inferius cum ſuis fundamentis apponitur.

Sextus caſus. § Sextus Caſus eſt, quando de mandato Prælati habentis auctoritatem Monaſterio primo ex cauſſa rationabili relicto, totus Conuentus ad Monaſterium aliud ſe transferret.

§ In omnibus tamen caſibus ſupradictis, dicit Vrbanus, in Regula, quod non debent egredi, niſi de licentia Protectoris. Et quia Prouincialibus cōceſſum eſt, quòd in Monaſterijs Sanctæ Claræ ſibi ſubditis, poſſint circa ſorores, omnia, quæ Protectori, per Regulam ipſarum Monialium conceſſa ſunt, vt habetur. ffo. 213. & ffo. 72 poſſunt ijdem Prouinciales, in caſibus ſupradictis, dare licentiam Monialibus egrediendi Clauſuram. Aliter tamen eſt de poteſtate data Protectori in Regula ad dandam licentiam ingrediendi Clauſuram: quia illa eſt renocata per Martinum V. & per conſequens, carent illa Prælati Ordinis, prout latè declaratur infra in dictione, *Ingredi Clauſuram*. notabili vltimo.

§ Igitur Moniales S. Claræ egrediendo Clauſuram, extra caſus ſupradictos, tranſgrediuntur ſuam Regulam, & peccant mortaliter, licèt non incurrant excommunicationem niſi in vno tantum caſu, poſito in Regula ſua, ſcilicet, ſi irent ad Curiam Romanam. Et ponitur ſequentibus verbis, In virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub pœna excommunicationis, quam præfiſſo tranſgredientes, vel non parentes incurrant, diſtrictè præcipimus, vt nulla Abbatiſſa vel Soror, pro vlla neceſſitatis cauſſa, ad Sedem Apoſtolicam perſonaliter veniat, vel accedat, niſi aliena licentia ſpecialis à Sede Apoſtolica concedatur. Habetur, c. 13. Regulæ fo 290. tract. 3. & ffo. 290. tract. 2.

§ Non eſt opus hic dicere qualiter dimiſſo habitu, exeundo Clauſuram incurrerent excommunicationem, licèt non irent ad Curiam Romanam, cum hoc ſit de iure communi, quòad omnes perſonas religioſas, vt in c. 2. *Ne clerici, vel Monachi* lib. 6. § Et non ſolum Moniales Sanctæ Claræ non poſſunt exire Clauſuram, vt dictum eſt, ſed nec introducere aliquam perſonam, prout Regula ipſarum prohibet, dicendo: Firmiter, ac diſtrictè præcipimus, vt nulla vmquam Abbatiſſa, vel eius Sorores, aliquam perſonam religioſam, ſeu ſæcularem, aut cuiuſlibet dignitatis, in Monaſterij Clauſuram intrinſecam intrare permittant. Nec omnino alicui liceat, niſi quibus conceſſum à Sede Apoſtolica fuerit. Nam, vt ſupradictum eſt, etiam Protector non poteſt iam hoc concedere. Ita quod in præfatis duobus conſiſtit Clauſura Religioſarum. Et ſi facerent contra primum, infringerent ſuum votum Clauſuræ. Si autem contra ſecundum, tranſgrederentur præceptum Papæ. In neutro tamen eorum incurrerent excommunicationem, niſi eundo ad Curiam Romanam, aut dimittendo ſuum habitum, vt dictum eſt, licèt irent aliàs quocunque vellent; aut introducerent quemcumque intra Clauſuram Monaſterij. Peccarent tamen grauiſſimè in quolibet iſtorum caſuum. Vnde quoad hunc caſum, ſcilicet, ire abſque licentia, ſeu apoſtatare cum habitu, magis rigoroſum eſt ſtatutum Fratrum noſtri Ordinis; cum eundo vbicumque ſine licentia, etiam non dimittendo habitum, ſint excommunicati.

§ Et vt ſciatur quid circa hoc ſtatuta antiqua ordinauerunt, apponetur hic ſtatutum Benedicti XII. quòd ſequitur.

§ Diſtrictè præcipimus Miniſtris, vel Viſitatoribus, Abbatiſſis, & quibuſcunque alijs, ad quos, vel ad quas hoc pertinuerit, vt Clauſuram huiuſmodi diligenter teneri faciant, ita quod nulli earum tacitè, vel expreſsè profeſſæ, ſit, vel eſſe valeat, quacumque ratione, vel cauſſa Clauſuram huiuſmodi deinceps egrediendi facultas, niſi cauſſa plantandi, vel ædificandi eandem Religionem, ad aliquem locum, aliquæ tranſmittantur; vel niſi fortè, tanto & tali modo euidenter aliquas earum laborare conſtaret, quòd non poſſent cum alijs, abſque graui periculo, ſeu ſcandalo commorari. Quòdq; nulli Regulari, vel laicæ perſonæ cuiuſcunque præeminentiæ, dignitatis, ſtatus, vel conditionis extiterit, ingreſſus pateat ad

eaſdem,

eaſdē, ſine Apoſtolicę Sedis licētia ſpeciali. Exceptis ſolūmodo perſonis illis, quibus in certis caſibus per prędictorum Prędeceſſorū ordinationes, id eſt, Conceſſiones, & per prædictarum Monialium Regulas, noſcitur eſſe permiſſum. Eiſdem quoque Miniſtris, Cuſtodibus, & Guardianis, tenore præſentium duximus iniungendum, vt Fratres ſui Ordinis ſibi ſubditos, arcere ſtudeant ab acceſſu ad Monaſteria Monialium quarumcumque, iuxta B. Franciſci Regulam, & Apoſtolica ipſorum Ordinis inſtituta, pœnas in dictis ſtatutis prouidè ordinatas eorum tranſgreſſoribus infligendo. Et infra addit: Porro ſi Abbatiſſa contra præmiſſa Clauſuram ipſam exire præſumpſerit vel ad exeundum aliquam licentiauerit Monialem, per Miniſtrum ſuum de diſcretorum Fratrum conſilio, remoueatur, à regimine Abbatiæ. Moniales verò dictam exeuntes Clauſuram in caſibus non permiſſis, ipſo facto ſint inhabiles ad quæcumque officia, in earum Ordine obtinenda. Et nihilominus ſubdantur pœnis, quæ pro grauioribus culpis in ipſo Ordine conſueuerunt poni. Hæc Benedictus XII. in Conſtitutionibus ſuis.

¶ Et notandum, quòd licèt iſtæ Conſtitutiones Benedicti non obligent per ſe ipſas, quia faciunt relationem eorum, ad quæ obligamur per Regulam noſtram, & Monialium; poſui tamen hic ad inſinuandum pœnas, quæ per ſtatuta impoſita ſunt Abbatiſſis, & Monialibus pro tranſgreſſione Clauſuræ in præfatis caſibus. Et vt ex hoc inferatur, non inueniri per regulam, nec per aliqua ſtatuta excommunicationem eis impoſitam in aliquo caſu propter tranſgreſſionem Clauſuræ; niſi, vt dictum eſt, irent ad Curiam Romanam, vel apoſtatando dimitterent habitum; licèt aliter aliqui opinati, & aſſerere niſi ſunt.

¶ Qui verò ſupradicta omnia latius videre voluerit, reperiet latè, ac optimè in tractatu nuncupato *Clypeus ſacrarum Monialium*, per Reuerendum Patrem bonæ memoriæ, Fratrem Ioannem de Argomanes edito.

¶ Sequitur determinatio facta per plures Doctores famoſos vniuerſitatis Salmantinæ, præmiſſa diligenti, & exactiſſima diſcuſſione circa quæſtionem ſequentem.

Quæſtio notabilis.

QVæritur vtrum Miniſter Generalis, aut Prouincialis, ſeu Viſitator, vel Commiſſarius Ord. Fratrum Minorum, habens curam Monialium S. Claræ, valeat quamdam Monialem vnius Monaſterij (ſecundum Regulam S. Claræ profeſſam) ad aliud eiuſdem Ordinis Monaſterium cauſſa alicuius grauis infirmitatis curandæ, licentiare. ¶ Et licet dubia pro vtraque parte altercata luceſcant clarius, redimendi tamen temporis gratia, non hinc inde altercabitur, ſed negatiua tamquam vera, apertis fundabitur iuribus, & rationibus, modo ſequenti.

Reſponſio.

Prima probatio.

¶ Et primò in Rubrica ſecunda eiuſdem Regulæ continetur, prout ſuprapoſitum eſt, quòd Moniales illam vitam profitentes firmiter teneantur manere in Clauſura toto tempore vitæ ſuæ, præterquam ſi euenerint certi caſus fortuiti, ibi expreſſi, incendij, belli, & huiuſmodi. Poſtea narratis fortuitis excipit etiam alios non fortuitos, tenoris ſequentis: Niſi forte de mandato Cardinalis, Romanæ Eccleſiæ cui generaliter iſte Ordo à Sede Apoſtolica fuerit Commiſſus, ad aliquem locum aliquando mitteretur cauſſa plantandi, vel ædificandi eandem Religionem, vel reformandi aliquod Monaſterium eiuſdem Ordinis, ſeu cauſſa regiminis, aut correctionis, aut alicuius valde euidentis, & grauis diſpendij euitandi, &c. Cum ergo ad huiuſmodi licentiam obtinendum requiratur mandatum Cardinalis, in præſentiarum Protectoris Ordinis, & dictus Reuerendus Pater Miniſter Prouincialis N. vel alius Frater officium Viſitatoris exercens, non habeat mandatum, niſi ſolummodo de viſitando, reformando, corrigendo, & caſtigando, non autem de licentiando. Igitur eam licentiare, non poteſt.

Secunda probatio.

¶ Secundò ad hoc, quòd dictus Cardinalis Protector poſſit prædictam Monialem licentiare, oportet, vt ſit adhuc in caſibus ſuperioribus ſibi commiſſis. Sed grauiter infirmari, non eſt de caſibus ſibi commiſſis, ergo, &c. Et quod non ſit de eis, probatur: quia ibi ſunt certi caſus poſiti expreſſim, & nominatim, & in fine dicit: Vel alicuius valde euidentis, & grauis diſpendij euitandi. Et quod non ſit de expreſsè nominatis, patet, cum iſte caſus inter ſuperiores non ſit poſitus. Quod non veniat etiam appellatione valde euidentis, & grauis diſpendij euitandi (licèt quilibet ſani intellectus poſſet comprehendere) tamen probatur ſic: Si hæc Monialis eſſet peſte vulnerata, ne corrūperetur tota domus, videretur licentiari debere, extra Clauſuram curanda, quod ſi non fieret videretur valde euidens, &

graue diſpendium, quod vt euitaretur, deberet licentiari. Idem de notabili lepra, tali videlicet, quod ſi eſſet perſona ſæcularis, iure poſſet extrahi de populo, & mitti ad domos in campis ſeparatas: Vel (quod abſit) de lepra, ſeu morbo morum. Et ſic de alijs infirmitatibus contagioſis, ex quibus toti Communitati ex vnius infirmitate poſſet venire corruptio. Sed de alijs infirmitatibus nõ cõtagioſis, quanquã dicatur, quòd locus eſt illi infirmitati contrarius, vel quòd aquæ ſunt groſſæ, vel ſimilia, poteſt reſpondei, quòd ſi locus eſt humidus, habitet infirma in alto: ſi valdè ſiccus, in inferioribus; & ſi aquæ ſunt groſſæ, coquantur, & ſi non eſt copia Medicorum, ſit contenta illis, vel illo, qui communiter ſufficit ciuibus: & ſic debet ſufficere Religioſis, & ſimilia. Vnde propter huiuſmodi infirmitates, ſic, vel ſic curandas, non poteſt vllo pacto dici, quod admittitur, vel euitatur valdè euidens, & graue diſpendium. Ad quod ponderanda ſunt verba, ſcilicet valde euidentes, & graues; quia ſunt duo termini, & copulatiuè poſiti, & ponuntur diuiſim, ratione illius coniunctionis, & iuxta ea, quæ notantur in rubrica *ff. de iuris, & facti ignorantia*. Et ſic requiritur, ſi quòd iſtud diſpendium non ſolum ſit valde euidens, ſed etiam quòd ſit graue. Sed cum reuera, nec ſit valde euidens, nec graue; dico hoc, nõ reſpectu perſonæ, nã reſpectu perſonæ, bene poteſt eſſe valde euidens, & graue; ſed dico reſpectu communitatis; quòd debet ſic conſiderari, ratione illius verbi (euitandi) quòd de ſui natura requirit duplices perſonas, ſcilicet perſonam, quæ euitetur, & perſonam, à quà euitetur, vt patet per textum, & quæ ibi trahuntur, in cap. *Illud de Cleric. excommunicati. Et in cap. Nulli, de ſententia excommunicationis*. cum alijs multis iuribus, quæ ad præfatum propoſitum adduci poſſent, niſi ob prolixitatem vitandum omitterentur. Igitur R. P. Miniſter Prouincialis, ſeu Viſitator prædictam Monialem licentiare non poteſt.

Nota.

Tertia probatio.

¶ Tertiò conſiderandum eſt, quod Papa in omnibus locis Regulę, vbi aliquid cõtra Clauſuram exceptauit, ſiue in caſibus fortuitis, ſiue non fortuitis, numquam habuit conſiderationem ad aliquam perſonam particularem. Et eſt veriſimile, immo iuridicum, quòd ſi voluiſſet, expreſſiſſet. Vnde cum in omnibus ſuis exceptionibus Papa ſemper cõſuluerit, & prouiderit Communitati, bene colligitur, quòd voluit commoditatem Communitatis, aliquando præferri Clauſuræ. Sed cùm nuſquam in tota Regula reperiatur (nec etiam in vno tantummodo caſu) commoditati perſonæ particularis; ſicut commoditati Communitatis conſulere, vel prouidere apertè patet, quòd commoditatem, ſeu conſolationem perſonæ particularis nullo pacto voluit præferri Clauſuræ. Igitur Reuerendus Pater Miniſter Prouincialis, aut Viſitator, ſeu Commiſſarius. N. nullatenus, abſque ſpeciali licentia Sedis Apoſtolicæ prædictam Monialem licentiare poteſt.

Quarta probatio.

¶ Præterea, & quartò, in dicta ſecunda Regula eſt quædam Rubrica, ſcilicet, duodecima tenoris ſequentis: De infirmis verò, cura & diligentia maxima habeatur, & ſecundum quòd poſſibile fuerit, & docuerit, tam in cibarijs, quæ earum requirit infirmitas; quàm in alijs neceſſarijs in feruore charitatis benignè, ac ac ſollicitè eis per omnia ſeruiatur; quæ infirmæ proprium habeant lectum (ſi vnquam fieri poteſt) vbi à ſanis maneant ſeparatæ, ne illarum ordinem valeant confundere, vel turbare. Ex qua Rubrica duo clariſſimè colliguntur. Primum in fauorem proximi præcedentis fundamenti, ſcilicet, quòd adeo Communitatem, in ſua ſpirituali ſanitate Papa conſeruare vult, quòd præcepit, vt Moniales corporaliter infirmæ taliter curentur, quod ſanas diuinis beneplacitis vacantes nullo modo valeant confundere, vel turbare. Et ita commoditatem communem ſemper conſiderauit, nunquam autem particularem. Secundum eſt, quòd in hac Rubrica Papa loquitur de grauibus infirmitatibus curandis, quòd patet, quia dicit quòd curentur maxima cura, & maxima diligentia, cum ſolicitudine, & per omnia; & ſimilia verba. Vnde ſequitur euidenter, quòd Summus Pontifex intellexerit de grauibus infirmitatibus. Aliter enim eſſet minus proportionatum, referri ad infirmitates leues, non ad graues, cum ſecundùm iura, & omnimodam veritatem, maxima maximis referantur. Et ſi prouidetur ad infirmitates graues curandas (quòd negari non poteſt) clarè conſtat, quod ille caſus, ſcilicet, valde euidentis, & grauis diſpendij euitandi, non obtinet locum, niſi in infirmitatibus contagioſis, vt ante dictum eſt. Et ſic dictus Reuerendus Pater Min. prædictam Monialem licentiare non poteſt.

Quintò,

Quinta probatio.

¶ Quintò, & finaliter, licèt omnia ſupradicta non militarent, quę iuridicè militant, non curemus quærere multas diſputationes, cum excuſari poſſunt; nam vbi eſt caſus legis, non eſt quæſtio iuris: vt in *l. ancilla C. de furtis*. Textus eſt expreſſus in propoſito, in cap. vnico de ſtatu reg. lib. 6. cuius verba talia ſunt. Periculoſo, & deteſtabili quarumdam Monialium, &c. Inferiùs ſequitur, vbi facit. Sancimus vniuerſis, & ſingulas Moniales præſentes, atque futuras cuiuſcumque Religionis ſint, vel Ordinis, in quibuslibet mundi partibus exiſtentes, ſub perpetua in ſuis Monaſteriis debere de cætero permanere Clauſura. Ita, quòd nulli earum Religionem tacitè, vel expreſsè profeſſæ, ſit, vel eſſe valeat quacumque ratione, vel cauſa (niſi forte tanto, & tali morbo euidenter earum aliquam laborare conſtaret, quòd non poſſet cum alijs, abſque graui periculo, ſeu ſcandalo commorari) Monaſteria ipſa deinceps egrediendi facultas. Ex quibus verbis clarè conſtat, licentiam huiuſmodi, auctoritate Apoſtolica eſſe prohibitam. Nec obſtat ſi aliquis dicat, quòd poteſt intelligi, de exeundo ad domos ſecularium (ne ſecularibus Moniales illecebris inuoluantur) & non ad aliud Monaſterium, cauſſa curandi vel huiuſmodi. Nam gloſſ. non curat de ſimilibus interpretationibus, ſed intelligit textum iſtum de exitu ſimpliciter, & abſolutè, dicens, quòd nec ad aliud Monaſterium cauſſa curandi, vel huiuſmodi, ſed quòd ſit in perpetua Clauſura pręterquam in duobus caſibus, quos excipit, quorum noſter nullus eſt. Igitur Reuerendus Pater Miniſter prædictam Monialem licentiare non poteſt, vt multipliciter, & euidenter probatum eſt per prædicta.

Collector.

¶ Ex prædictis infertur euidenter, quod nullatenus poteſt aliquis prædictorum Prælatorum, abſque licentia Sedis Apoſtolicæ, mutare aliquam Monialē ſuæ curæ ſubiectam, de Monaſterio in quo profeſſa eſt, vel de alio, ad quod legitimè tranſlata eſt, ad aliud Monaſterium, vt ibi habeat curam infirmarum, vel vt pulſet organa, vel propter alias conſimiles cauſſas, niſi ſolum pro cauſſis expreſſis per Vrbanum, vt ſupra poſitum eſt.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §. vbi Collector dat duas rationes, quare Eccleſia potuit obligare Moniales ad Clauſuram contra ipſarum voluntatem, & inducere vitam ſtrictiorem ipſis: notandum, quòd prima ratio videtur melior, vt habetur in Summa Angel. titu. Religio. §. 29. & *Silu.* Religio, 6. q. 6.

Septem notanda quo ad Clauſurā Tertiariarum.

Quòad hoc ſunt ſeptē notanda, precipuè quòad Clauſuram Tertiariarum, in Congregatione viuentium ſecundum Regulam Leo X. vt hæc omnia notauit quidā pater ſatis in huiuſmodi eruditus. 1. Not. *Primò notandum quod illud ius commune in ca.* periculoſo, de ſtatu reg. il. *lib. 6. non comprehendit Tertiarias in communi viuentes, tria vota ſolemniter emittentes. Ratio, quia Regula ſua per Leo. X. edita & confirmata, poſt illud c. conceſſit eis, quòd non teneantur ad Clauſuram, niſi illæ, quæ Clauſuram vouere voluerint vt patet in earum dicta Regula. c. vlt. & ſimiliter multa alia Moniales aliorum Ordinum, vtpote Beati Bernardi, & Beati Benedicti, & alia huiuſmodi, in his temporibus neque vouent Clauſuram, neque ad eam vouendam tenentur, neque per Eccleſiam, aut per Prælatos ad eam aſtringuntur vniuerſaliter.* 2. Not. *Secundò notandum, quòd illæ Tertiariæ quæ Clauſuram vouere voluerint, tunc ſolum tenebuntur eam ſeruare, eo modo, quo ſe obligare intendebant, quando vouerunt abſolutè, vel limitatè, vel in toto, vel in parte, & non aliter nec amplius. Ratio, quia Votum non obligat vltra intentionem vouentis, ex quo eſt libera, & voluntaria promiſſio Deo facta ſecundum communiter doct. in 4. diſt. 38. Videatur, ſi placet, Bonauent. ibidem art. 1. q. 1. & Rich. art. 1. q. 2. &c. Et ad id facit capit.* ex ij de verb. ſign. lib. 6. §. nos obſcuritatem, *in verſ.* niſi profeſſio huiuſmodi, & *c. licèt*, extra de voto, & *ad id facit* l. obligationum l. 1. ff. de act. omnib. & oblig. *vbi dicitur, quod non ſatis eſt, dantis eſſe nummos, & fieri accipientis, obligatio naſcatur, ſed etiam hoc animo dari, & accipi, vt obligatio conſtituatur. Ideo tertiò notandum, quod ſi in vouendo Clauſuram, eam abſolutè vouerunt, nihil excipere intendentes, neque exprimentes vllam limitationem, ſed abſolutè, ſicut aliæ Moniales vouentes Clauſuram eam vouerūt, tunc intelligitur quòd eam vouerunt: & tenentur ſeruare abſolutè, ſine exceptione alia, ſicut & aliæ Moniales communiter Clauſuram, vouentes, & ſeruantes ex Regula (excepto caſu, ad curandū infirmos vt ipſis Tertiarijs vouentibus Clauſurā ſpecialiter Regula concedit; de quo latius infra in quinto notabili dicetur.) Et ratio huius tertij notabilis*

tabilis eſt duplex. Prima, quia verba abſoluta ſine exceptione inſerta ſpecialiter, aut expreſſa ſunt abſolutè, & generaliter intelligenda vt in cap. quoniã, de cõiugio leproſorũ. *& vbi ius non diſtinguit, nos diſtinguere nõ debem⁹,* de maiori & obedientia c. Solitæ, *& vt habetur* extra, de decimis ca. ad audientiã. *Item ſecunda ratio eſt, quia vt ait Vlpianus in l.* ſemper, in ſtipulationibus ff. de reg. iur. *ſi non apparet quid actum eſt, conſequens eſt, vt id ſequitur, quòd in regione , in qua id actum eſt frequentatur. Ex quibus verbis videtur, quòd votum Clauſuræ abſolutè factum à prædictis Tertiarijs, debet intelligi, & ſeruari ſecundum ius commune, in d. c.* periculoſo *: vel vt communiter ſeruatur ab alijs Monialibus vouentibus Clauſuram in eadem regione, maximè ab illis, quæ ſub eadem obedientia viuunt, quales ſunt Moniales S. Claræ aut immaculatæ Conceptionis, in his partib. Hiſpaniæ, vbi ſunt omnes prædictæ Religioſæ, de quibus tactum eſt.*

Quartò notandum, quòd ſi aliqua Tertiaria nollet vouere Clauſuram, & vellet eſſe religioſa profitendo alia vota tantum in Monaſterio Tertiariarum vouentium Clauſuram, non ſolum poteſt non admitti, & nõ recipi, ſed etiã recepta poteſt & debet expelli ſi nollet expreſsè, & verè mittere Clauſuram, ſicut aliæ omnes communiter eiuſdem Monaſterij vouent : & ſi in profeſsione, quando cum alijs tribus votis, vouit quidem expreſsè Clauſuram, ſed fraudulenter, quia ſcilicet, non intendebat verè ad Clauſuram, quam verbo tantum vouebat ſe obligare. tunc in foro conſcientiæ licèt ratione voti, quod non eſt nõ teneatur ad Clauſurã; tenetur tamẽ ratione ſcandali vitandi, & in foro exteriori eccleſiaſtico non creditur ei, quod talem intentionem fraudulenter habuit cõtra verba expreſſa liberæ voluntatis, & cogetur ibi ſtare, & ſeruare Clauſuram quia in voto communi intentio cuiuſcumque debet interpretari ſecundum communiter vouentes, & ſecundum ſtatuentes, aut ſecundum communitatem illam, vt communiter dicitur à Doctoribus, de Religioſo vouente alia tria vota communia religioſis.

Quod ſi omninò pertinaciter, noluerit ſeruare cum alijs Clauſuram, quam ipſa ſpecialiter, noluit; neq; intendit vouere expreſsè, aut in animo ſuo, tunc propter ſcandalum & difformitatem vitandam eſt repellenda, & eijciẽda talis Tertiaria: nam eo ipſo oſtendit ſe nolle cum alijs religioſè viuere eodem modo ſed vult eſſe ſingularis, & eamdem terram eiuſdem Monaſterij ſeminare vult diuerſis ſeminibus, & veſte lana & lino contexta indui, contra illud, quod myſticè prohibetur, Deut. 22. *& tale poteſt dici illud Geneſ.* 19. ingreſſus es vt aduena, numquid vt iudices? *Ergo.*

Quintò notandum, quòd prædictæ Tertiariæ abſolutè vouentes Clauſuram, quamuis eam teneantur ſeruare ſicut aliæ, vt dictum eſt in tertio notabili, tamen hoc non obſtante poſſunt egredi ad curandum infirmos, ſicut moris eſt in eadem regione talibus Tertiarijs viſitare, & curare infirmos. Ratio huius eſt, quia ſua Regula per Leo. X. cap. vltimo, id eis concedit ſpecialiter. & expreſsè ergo ſecundum hanc exceptionem iuris, intelligitur ſuum votum etiam abſolutè factum : Notanter dictum eſt, (Sicut moris eſt ipſis in tali regione, &c.) nam vbi non ſolent tales Tertiariæ viſitare. & curare infirmos, quando non vouebant Clauſuram aut quando eam vouebant, iam non poſſent egredi ad talem Viſitationem, & curationem: quia Regula ſolum id concedit pro illis partibus vbi eſt talis conſuetudo ipſis Tertiarijs. Notandum etiam, quod adhuc in partibus vbi eſſet talis conſuetudo, non poſſunt prædictæ Tertiariæ vouentes Clauſuram egredi ad alia negotia principaliter, ſub prætextu egrediendi ad curandum infirmos quia fraus, & dolus nemini 6. Not.
patrocinatur, neque in foro Dei, nec Eccleſiæ, vt eſt regula iuris. Notandum etiam ſextò, quod adhuc in partibus, vbi eſſet talis conſuetudo egrediendi ad viſitandum infirmos, &c. poſſet Prælatus talem egreſſum eis prohibere, etiam ſi non vouiſſent Clauſuram; & hoc, quando ipſi Prælato videretur quod talis egreſſus non expediret earum honeſtati, & Religionis reformationi, & alia cauſſa rationabili ſuadente: ſicut & eadem ratione, ſcilicet Religionis, & honeſtatis debita obſeruãda Papa impoſuit Clauſurã obligatoriè omnib. Monialib. in dicto capitulo periculoſo, de ſtatu Regular. *vt dicunt communiter Doctores ibidem* 7. Not.
& ſup. Collector tetigit poſt [illegible]*rimum.*

Notandum ſeptimò, & finaliter quoad famulos, ſeu alios ſeculares intrantes prædicta Monaſteria Tertiariarum vouentium abſolutè Clauſuram, quòd tales ſeculares non poſſunt ingredi, nec admitti intra prædicta Monaſteria, niſi in caſib. Pro famulis
licitis, & neceſſarijs, quo modo & in quib. de iure cõmuni, & Cõſuetudine approbata poſſũt ingredi & admitti ad alia Monaſteria eiuſdem regionis ſeruantia Clauſuram; vt in tertio notabili dictum eſt per eaſdem rationes. Maximè quia Moniales prædictæ per ſuum votum Clauſuræ non poſſunt deobligare alios ab eo, ad quod ex iure, ſeu aliunde obligatur: & ſecundum Regulam iuris, Acceſſorium, naturam ſequitur principalis, & qui vult principale, ex conſequenti vult, aut velle tenetur

acceſ-

acceſſoriũ. de off. de leg. c. prætereà *in textu, & gloſſa. & Bonauentura. in 4. dis. 38 art. 1 & q. 1.*

Nunc autem à iure prohibetur, ne ad Monaſteria religioſarum quarumcumque vouentium Clauſarum ingrediantur, aut admittantur, alia perſona, niſi in caſibus conceſſis, vt dictum eſt, & patet in dicto capitulo periculoſo. *Et aliquando imponitur excommunicatio ſynodalis aliter intrantibus, vt patet de hoc in Siluestro, Titulo,* Excõmunicatio ſecundo, *dubio primo poſt notabilia, quomodo quis incidat excommunicationem per Statuta ſynodalia, quoad prædictum ingreſſum Monaſteriorum exemptorum, & inſuper alia pœna pecuniaria imponitur, & corporalis. Ergo famuli, & alij non poſſunt intrare, nec admitti ad prædicta Monaſteria, niſi vt dictum eſt.*

Quando exeundo Moniales incurrent excommunicationem.

Quoad cætera fol. 111. vbi Collector ponit caſus, in quibus licitum eſt Monialibus Sanctæ Claræ egredi Clauſuram, & tandem dicit, quòd in nullo caſu incurrunt præfatæ Moniales Sanctæ Claræ excommunicationem exeundo Clauſuram, niſi quando irent ad Curiam Romanam vt habetur in 13. capitulo Regulæ ipſarum; vel quando apoſtatando dimitterent habitum, ſecundum Ius commune. Notandum, quòd ibi ſolum loquitur, & eſt verum de Monialibus S. Claræ non de alijs, nam Bonifac. IX. fff. 120. ſtatuit, quòd Moniales S. Dominici, exeuntes Clauſuram, niſi ſecundum formam ſuarum Conſtitutionum incurrent excommunicationem ipſo facto, & ſimiliter quoad alias, poteſt ſtatui, & fortè alicubi particulariter ſtatutum eſt per Papam, aut per Statuta Synodalia, aut Prouin. aut per Cap. Gen. vel Prou. aut per Prælatos, de quibus omnib. quia particularia ſunt, non poteſt haberi plena certitudo, niſi ab ipſis, ad quos iſta pertinent, ſeu quos tangunt.

Quoad fol. 112. vbi ponitur determinatio in caſu infirmitatis curandæ Monialis, an de licentia Prouinc. poſſit egredi Clauſuram, &c.

Votũ quando obligat.

Notandum, quod determinatio Collectoris ibi poſita quæ etiã habetur fff. 2. dub. 2. in deciſionibus dubiorum, in Supplemento Ordinis, eſt tenenda. Quòd ſi contra eam arguatur, quòd cum votum venit ad caſum, ſeu ſtatum, quo à principio voueri valide, aut licite non poterat iam ipſum Votum factum non obligat pro tunc, ſtante tali caſu vt eſt communis Regula Doctorum ex B. Thoma in 4. diſt 36. q. 3. in reſpon. ad primum, & concordat ratio aperta ad id, vt communiter adducitur à Doctoribus, quæ pro nunc ſupponatur; & concordat Regula Iuris, quod lex ſeu diſpoſitio, ſeu votum, cum venit ad caſum, in quo incipi non poterat, non tenet. Sed votum Clauſuræ non valeret in caſu grauis infirmitatis imminentis ex talis voti obſeruantia, ſeu emiſſione, vt probatur infra in fine, ergo ipſum votum iam factum de Clauſura non tenet, vel ſaltem, non obligat inuitam Monialem, in caſu quo ex infirmitate diceretur à Medicis, quod probabiliter ſperatur mors de longinquo, aut imminet incurabilitas illius infirmitatis ſi non exit inde; ergo etiam de licentia petita, licet non obtenta à Miniſtro Prouinciali, poſſunt Moniales in tali caſu exire Clauſuram, pro curanda infirmitate, &c.

Reſpondeo dupliciter, vno modo ad maiorem dico, quod illa maxima ſolum eſt vera in votis propriè dictis, in quibus ſcilicèt, ſoli Deo acquiritur obligatio. Nunc autem in profeſſione, ſeu voto ſolemni ſit obligatio, non ſolum Deo, ſed homini, ſcilicèt, Prælatis ſeu Eccleſiæ, ergo non procedit ratio, vt ſup. cap. 2. q. 6. in Reſpon. ad tertium argumentum habetur.

Item ſecundo modo reſpondeo (etiam ſi concedatur illa maior) negando illam minorem, & ratio eſt, quia ſuppoſito (ſecundum communiter Doct.) quod licitum eſt, licèt non neceſſarium, obſeruare rigorem abſtinentiæ, ſeu continentiæ, ſeu virtutem quamlibet heroicam procurare per aliqua exercitia aliàs licita, quamuis ex tali obſeruantia, ſeu exercitio rigoroſo incurratur aliqua pœna, ægritudo, ſeu continuetur infirmitas, & abbreuietur vita, non tamen notabiliter, & ſenſibiliter; & dummodo per ea exercitia non retrahatur, ſeu impediatur, notabiliter ab alijs, quæ ſibi neceſſariò, ſecundum ſuum ſtatum, incumbunt facienda, vt de his latè Gerſon Alphab. 39. littera e. m. &c. in trac. An Carthuſien. licitè abſtineant a carnibus, *& latius Mart. de temperantia q. 39. Quo ſuppoſito, iam eadem ratione patet, licitum eſſe, ante votum factum ſeruare Clauſuram, tamquã abſtinentiam quamdam, ſeu exercitium ex zelo virtutis, & propter cauendam occaſionem peccati, &c. etiam in caſu, quo ex tali obſeruantia incurritur infirmitas, ſeu infirmitatis incurabilitas, & vita abbreuiatio, ex quo talis Abbreuiatio non eſt notabilis nec ſenſibilis, nec per talem infirmitatem ex Clauſuræ obſeruantia prouenientem, tollitur, aut impeditur puritas animæ, aut debita obedientia ad Deum, nec impeditur, quin poſſit virtuosè agere, contemplando, orando, vel aliàs vt poſſit, & vt tenetur cum tali diſpoſitione corporalis infirmitatis exiſten. vel ſaltẽ virtuosè pati, Virtus enim in infirmitate perficitur, 1. Cor. 11. & quidem ſi talis vult poteſt ſic virtuosè agere,*

agere, vt poteſt orando &c. & patienter ferre infirmitatem, & alia, ad verba inde ſequentia. Iam ex *his patet ratio negandi minorem ſuprapoſitam in argumēto; & ſimiliter patet ratio probati intenti determinati à Collectore. Nā votū bene cadit, imò & propriè cadit, & ſpecialiter ſuper id, quod eſt licitū, & ſuper erogatoriū, aut heroicū quomodocūque. Patet ſecundum B Tho. vbi ſup. ſecundū communiter Doct. & tale votum iam factum erit obligatorium, vt patet. Sed votum de Clauſura, etiam in caſu ſupradicto eſt huiuſmodi, quia ſcilicet, eſt de re licita & ſuper erogatoria &c. vt patet ex dictis: ergo poteſt licitè fieri in tali caſu, iam factum obligatorium: ergo & determinatio Collectoris vera. Nec obſtat dicere pro probatione minoris ſuprapoſitæ, quod talis Monialis infirma propter Clauſuram iam nil boni agere poteſt, & eſt omnibus Monialibus ſuæ domus onéroſa, odioſa. &c. ſicque videtur contra virtutem manere ibi cum tali infirmitate propter Clauſuram, & per conſequens, Clauſura talis videtur contra virtutem in tali caſu, & illicita: quia reſpondeo, quod ipſa Monialis infirma in caſu prædicto ſi vult, poteſt virtuoſè agere orando, contemplando, & alio modo, vt commodè poteſt in tali infirmitate: nec ad aliud tenetur: poteſt etiam virtuoſè operari per patientiam, vt dictum eſt, & ex quo iam fecit votum de Clauſura ſeruanda tenetur eam ſeruare ſicut dictum eſt, vt ius diſponit: & tenetur ſe diſponere ad virtuoſè agendum & patiendum vt oportet & vt diximus. Secus ſi ex tali obſeruantia Clauſuræ imminet notabilis, & ſenſibilis vitæ abbreuiatio. ſeu mors, aut rationis læſio, aut indiſpoſitio ad animæ puritatem habendam, ita quòd non niſi per exitum Clauſuræ poſſet remediari, tunc enim non tenetur ad Clauſuram, vt dictum eſt, & hoc tantum probat argumentum, & nil aliud vt etiā habet Gerſ. vbi ſupra littera F. Alp. 39. & Martinus, ubi ſupra, queſt. 38 39.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 1. Verba Conc. CONC. *Trid. ſeſſ. 25. c. 5. tit de Reg. confirmando Conſt. Bon VIII ſup. §. 1. poſitam, vniuerſis Epiſcopis ſub obteſtatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ præcipit, vt in omnibus monaſterijs ſibi ſubiectis, ordinaria, in alijs verò, Sedis Apoſtolicæ auctoritate Clauſuram ſanctimonialium vbi violata fuerit, diligenter reſtitui, & vbi inuiolata eſt conſeruari, maximè procurent, inobedientes, atq; cōtradictores per Cenſuras eccleſiaſticas, aliaſq; pœnas, quacumque appellatione poſtpoſita, compeſcentes, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis: quod auxilium vt præbeatur, omnes Chriſtianos Principes hortatur Sancta Synodus, & ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda omnibus magiſtratibus ſecularibus iniungit. Nemini autem ſanctimonialium liceat poſt profeſsionem exire à monaſterio, etiam ad breue tempus quocumque prætextu, niſi ex aliqua legitima cauſſa ab Epiſcopo approbanda indultis quibuſcumque & priuilegijs non obſtantibus.*

Et Pius V. in Conſtit. 8. Circa paſtoralis, *anno* 1566 *edita confirmando, & innouādo etiam præfatam Conſt. Bonifac. VIII & Conc. Triden. Decretum ſtatuit, quòd ſi aliquæ Moniales forſan reperiātur quæ conſuetudine etiam immemorabili, aut inſtituto, vel fundatione Regulæ ſuæ freta, animo obſtinato, huic Clauſuræ reſiſtant; Ordinarij vna cum Superioribus earum, omnibus iuris, & facti remedijs, compellant eaſdem tanquam rebelles, & incorrigibiles, ad præcisè ſubeundum dictam Clauſuram, & perpetuò obſeruandum. Mulieres quoque, quæ Terciariæ, ſeu de pœnitētia dicuntur, cuiuſcumque fuerint Ordinis in Congregatione viuentes ſi & ipſæ profeſſæ fuerint, ita vt ſolemne votum emiſerint ad Clauſuram eamdem, & ipſæ teneantur, quòd ſi votum ſolemne non emiſerint Ordinarij vna cum Superioribus perſuadere ſtudeant, vt illud emittant, ac poſt emiſsionem eiſdem Clauſuræ ſe ſubijciant. aliàs autem omninò minimè recipiantur.* Tertiariæ.

Idem Pius V. in Conſt. 100. Decori, & honeſtati, *&c. anno* 1569 *edita, ait. Vnde nos inhærentes Decreto Sacri Cōc. Trid de Clauſura Monial. diſponenti, ac alijs noſtris litteris ſuper huiuſmodi Clauſura editis adijcientes, volumus, ſancimus & ordinamus, nulli Abatiſſarum, Prioriſſarum, aliarumve Monialium quorumcumq; Ordinum, de cætero etiam infirmitatis, ſeu aliorum Monaſteriorum etiam eis ſubiectorum, aut domorum, parentum, aliorumve conſanguineorū, viſitandorum, aliave occaſione, niſi ex cauſſa magni incendij, vel infirmitatis lepræ aut epidimiæ, quæ tamen infirmitas, præter alios Ordinum Superiores, quibus cura Monaſteriorum incumberet, etiam per Epiſcopum ſeu alium loci Ordinarium, etiam ſi prædicta Monaſteria ab Epiſcoporum, & Ordinariorum iuriſdictione exempta eſſe reperiantur cognita, & expreſsè in ſcriptis approbata ſit à Monaſterijs præfatis exire, ſed nec in prædictis caſib. extra illa, niſi ad neceſſarium tempus ſtare liceret; aliter autem, quàm vt præfertur egredientes, ſeu licentiam exeundi quomodocumque concedentes,*

nec non

necnon comitantes;ac illarum receptatrices perſonas, ſiue laicas,vel ſeculares, aut eccleſiaſticas, conſanguineas, vel non, excommunicationis maioris latæ ſententiæ vinculo ſtatim eo ipſo abſq; aliqua declaratione ſubiacere à quo præterquam à Romano Pontifice, niſi in mortis articulo abſolui nequeant : & inſu, er tam egreſſas,quàm Præſidentes & alios Superiores prædictos, eis licentiam huiuſmodi concedentes dignitatibus, officijs, & adminiſtrationibus per eas, & eos, tunc obtentis, priuamus,& ad obtenta, & alia in poſterum obtinenda inhabiles fore,decernimus,&c.

Excommunicatio latæ ſententiæ.

Notandum 1.quòd Greg.XIII.in Conſt.13 Deo Sacris, ann. 1572. declarauit nullis Monialibus, etiam Tertiarijs licere habere oſtium, per quod ex Monaſterio introiri poſſit ipſorum Monialium Eccleſiam exteriorem, in quam ſecularibus ad miſſas, & diuina officia patere ſolet acceſſus ſed omnino muro obſtruendum.

Neque itidem licere eiſdem egredi à ianua Monaſterij, quæ eſt pro Clauſura ipſius Monaſterij, etiam ad claudendam aliam vlteriorem ianuam, qua patere ſolet aditus ſecularibus venientibus, vel ad rotam, vel ad crates, ſeu loca colloquijs deſtinata, quæ vulgo parlatoria vocantur, vel ad pulſandum ipſam ianuam Clauſuræ; quæ loca, cum ſaltem pro cauſſis prædictis patere ſoleant ſecularibus,extra Clauſuram Monaſterij cenſeri debent,etiam quo tempore clauſa ſunt.

Notandum 2. quod ſecundùm diſpoſitionem Pij V.in conſt. 100.*ſuprapoſita adhoc, vt aliqua Monialis poſſit Monaſterij Clauſuram propter infirmitatem aliquam illarum exire,oportet,vt Superiorum earum,& Epiſcopi cognitio,ac approbatio,in ſcriptis,ſimul concurrant,adeò quòd vna ſine alia non ſufficerat, vt ex verbis ipſis clarè conſtat. Ex Conc. autem Trid ſufficiebat Epiſcopi tantùm approbatio dum dicitur ibi; Niſi ex aliqua legitima cauſſa ab Epiſcopo approbata.*

De excommunicatione autem, quam ipſo facto incurrerent, tàm ingredientes Clauſuram Monialium,quàm Moniales id permittentes, plenius infrà dicemus in verbo, Ingredi Monaſteria.

COMMISSARIVS.

1 **De Commiſſario Gener.**

LEO X.ſtatuit, vt quando Generalis Miniſter electus fuerit de Ciſmontanis, inſtituat in partibus Vltramontanis, vnum Generalem Commiſſarium, ab eiſdem Vltramontanis Fratribus eligendum; cui Miniſter Generalis ſuper præfatos Fratres Vltramontanos vices ſuas committat, prout Capitulo Generali expedire videbitur. Ita tamen quòd Commiſſarius præfato Miniſtro Generali, omnimodè ſubjciatur, vt cæteri dicti Ordinis Prælati ſubjciuntur, ac illi per omnia ſecundum Regulam obedire teneatur. Dum verò Miniſter Generalis fuerit ex Vltramontanis Fratribus electus,tunc pariformiter Commiſſarium Generalem Ciſmontanum inſtituere debet;pari modo, quo de Vltramõtano Commiſſario ſuperius dictum,& ſtatutum eſt.Qui quidem Commiſſarius Generalis per trienniũ ſolum, Generalis commiſſionis fungetur officio.Quo triennio elapſo,nouusCommiſſarius, per Miniſtrum Generalem,in Capitulo generali vt ſupra eligendus (ſecundum quod Vltramontanis, vel Ciſmontanis,de Commiſſario fuerit prouidendum) inſtitui debeat B, ſſſo.29. conce 95.

¶ Idem Leo ſtatuit, quòd Miniſter Generalis in partibus, in quibus ſuis ſex annis fuerit, cum ad alias partes ſe conferre voluerit,pro eo tempore, quo abſens fuerit, Commiſſarium loco ſui de conſilio, & aſſenſu Diffinitorum Capituli Generalis dumtaxat relinquere poſſit.B ſſſo.29.conce 95.

¶ Idem Leo ſtatuit, quòd Viſitatores Monialium Sanctæ Claræ ante appellati nuncupentur Commiſſarij,prout habetur infra, *Moniales §.vltimo.*

¶ Idem Leo fecit quoddam Decretum aduerſus Commiſſarios Cruciatæ, prout habetur in dictione *Cruciata. §.4.* 3 **Collector.**

¶ Quia circa auctoritatem Commiſſarij Generalis præfati nonnulla orta ſunt dubia ſcitu digna, quæ in vniuerſitate Salmantina per plures iuriſperitos diſcuſſa,& deciſa ſunt, idcirco huiuſmodi dubia cum ſuis deciſionibus, hic inſerere viſum eſt.

Primum dubium.

PRimum dubium, vtrum præfata Bulla vnionis ſtante, ſit cenſendum, quòd Commiſſarius Generalis ſit Ordinarius iudex,& Prælatus Fratrum Minorum Ciſmontanorum,aut delegatus? Ad hoc reſpondetur,quòd Commiſſarius Generalis(de quo in Bulla prædicta)habet poteſtatem delegatam, & non ordinariam: quia Delegatus dicitur, qui gerit vices alterius,vt notatur in Rubrica *de offic. deleg.* & in *l.1.ff.de officio eius,cui mandata eſt iuriſdictio.* Sed talis eſt hic Commiſſarius, vt patet ex prædicta Bulla.*§.Verum* ibi, *Miniſter Generalis inſtituet vnum Generalem Commiſſarium, cui vices ſuas comittat.*

¶ Nec obſtat Regula tradita per gl. & Doctores in cap. *Cum ab Eccleſiarum Prælatis de offi. ord.* cum ſua materia, & cum multis theoricis Doctorum, quæ in contrarium videntur facere, quia illæ applicari ad hunc caſum nequeunt. Quod patet ex duplici capite.

¶ Primum, quia illa Regula, cum omnibus pro ea adductis, loquitur in electo ab vniuerſitate, vt ibi dicitur. Sed hoc non eſt in caſu noſtro, quia omnes Fratres Minores, tàm ciſmontani, quàm vltramontani ſimul, faciunt vnum collegium, ſeu vniuerſitatem. Ciſmontani autem tantum, vel vltramontani tantum, nec faciunt collegium, nec vniuerſitatem, poſt præfatam Bullam vnionis, quæ eos omnes fecit vnum corpus. Ergo ſequitur, quòd Regula prædicta non habet locum in hoc caſu. Vnde reſultat quòd cum in Bulla dicitur, quòd iſte Commiſſarius eligatur: non poteſt dici vera, & propria electio, cum non fiat à Collegio, vel ab Vniuerſitate; ſed à parte Collegij, ſeu à quibuſdam particularibus, pro vtilitate, & commodo eos particulariter tangente. Ideò verbum (*eligendum*) poſitum in dicto. §. *Verum*, non ſapit electionem iuridicam, & Canonicam, vt in Titulo *de electione*; ſed ſapit quemdam conſenſum, aut approbationem illorum, quibus præponitur. Fuit enim viſum vtile concedere prædictum Commiſſarium propter latitudinem Ordinis. Fuit etiam viſum vtile, quòd talis Commiſſarius daretur ad beneplacitum, & conſolationem eorum, quibus dabatur. Ideò fuit illis conceſſum, vt eligerent, id eſt, pro voluntate, & conſolatione ſua in illum conſentirêt. Argumento c. *Super quæſtionum* §. *Verum, de offi. dele.* Quinimmo poſito, quòd eſſet electio vera, non ſequitur concluſio, ſcilicèt quòd iſte Commiſſarius ſit Ordinarius, vt patet ex eo quòd hic ſtatim ſequitur, ſcilicèt, ſecundum caput.

¶ Secundò, in caſu Regulæ ſupradictæ, duo tantum requiruntur ad conſequendam poteſtatẽ ordinariã, ſcilicèt, electio Collegij, & confirmatio Superioris. Et ſtatim electus, & confirmatus cõſequitur iuriſdictionẽ legis miniſterio, & operatione. Nec eſt opus alia cõmiſſione hominis, vt in c. *Tranſmiſſam, de electione.* Vnde hæc iuriſdictio dicitur ordinaria, quia conceditur à lege. Tamen in caſu noſtro, hic Commiſſarius non cõſequitur iuriſdictionem, ex duobus ſupradictis, ſcilicèt, electione, & confirmatione; ſed neceſſarium eſt tertium, ſcilicet, quòd Miniſter Generalis committat illi vices ſuas, vt Bulla ipſa diſponit. Itaque iuriſdictionẽ recipit ab homine, vices ſuas committente, & non à lege miniſtrãte, ſeu operante. Ergo ſequitur, quòd eſt Delegatus, & non Ordinarius.

¶ Sed ad hæc poſſet aliquis opponere dicendo, quòd ſit Ordinarius ſicut Vicarius generalis Epiſcopi, qui licèt recipiat iuriſdictionẽ ex commiſſione, tamẽ dicitur Ordinariã habere iuriſdictionẽ per glo. in c. 2. *de officio vicarij, lib. 6.* cũ ſimil. b. Sic iſte Generalis Commiſſarius, quãuis recipiat commiſſionem Generalis Miniſtri, videtur, quòd eius iuriſdictio ſit Ordinaria. Ad hoc reſpondetur, quòd illud eſt verum in Vicario Generali, non autem in eo, qui ponitur in certa parte Diœceſis, qui dicitur Foraneus qui non habet ordinariam, ſed delegatam: per glo. & Doctores in Clementina, *Et ſi principalis, de reſcriptis*, cum ſimilibus. Cui videtur ſimilis iſte Commiſſarius, qui non generaliter in toto Generalatu, ſed in parte conſtituitur. Videmus etiam inſuper, quod illum iura vocant Officialem, hunc vero Papa in Bulla vnionis, Commiſſarium appellat. Ergo iuriſdictio huius, non debet dici Ordinaria, ſed delegata.

¶ Nec videtur obſtare capitulum. *Qui in pleriſque, de offic. ordin* quia gloſ. ibi dicit, & Doctores, quod vterq; tàm maior, quàm minor debet eſſe Epiſcopus, & conſecratus; & ſic quoad dignitatem æqualis. Hic verò primus eſt Miniſter, ſecundus verò non, ſed Commiſſarius, quod fortè non vacat myſterio, vt, ſcilicèt, ſit eadem æqualitas iuriſdictionis in vtroque, ſcilicèt, Ordinaria, vbi eſt eadem æqualitas dignitatis in vtroque, ſcilicet Epiſcopalis. In hoc verò ſimiliter, cum non ſit eadem æqualitas in dignitate, quia vnus eſt Miniſter, & alter Commiſſarius, quid mirum, quod non ſit eadem æqualitas in iuriſdictione, immò, quòd vna ſit Ordinaria, & altera delegata? Vnde glo. ibi dicit, quòd ille minor Epiſcopus, erit ſuffraganeus alterius; quæ ſuffraganeitas, ſi verè & propriè accipiatur, vt eſt in Epiſcopis ſuffraganeis Archiepiſcoporum, neceſſario ſequitur, quòd ille debet habere Ordinariam iuriſdictionem, cum ſecundùm hoc, alter Epiſcopus de prima inſtantia ſe intromittere non poſſit, in tangentibus ſubditos iſtius minoris Epiſcopi. Vnde oportet, quòd hic minor Epiſcopus habeat immediatè Ordinariam iuriſdictionem. Nec videtur vacare myſterio, quod

Papa

Papa in Bulla ſua eum appellat Commiſſarium, quod de ſui natura, & propria ſignificatione ſapit delegationem. In prædicta verò Decretali, *Quoniam in pleriſque*, vocat illum Præſulem, quod ſapit dignitatem, & Ordinariam iuriſdictionem, vt de Vicario Epiſcopi dictum eſt.

Secundum dubium. SEcundum dubium, an Miniſter Generalis poſſit amouere hunc Commiſſarium ſine crimine, vel cauſſa? Ad quod reſpondetur, quod non, quia Bulla vult eſſe prædictum Commiſſarium per triennium; vnde oportet, quòd ſit. Sed alius ſubſtitui non poteſt, niſi in Capitulo Generali. Nec Miniſter poteſt aliter ponere alium. Vnde cum oporteat, quòd ſit Commiſſarius, & iſto anno non poteſt alius poni; ſequitur quòd iſte non poteſt remoueri. Et ex prædictis in prima quæſtione videntur excluſa omnia fundamenta, quæ in contrarium adduci poſſent.

Tertium dubium. TErtium dubium, vtrum Miniſter Generalis poſſit diminuere, ſeu limitare poteſtatem dicti Commiſſarij, vel in aliquo alterare? Ad hoc videtur dicendum, quòd Miniſter Generalis liberè poteſt limitare, ac reſtringere poteſtatem ſui Commiſſarij. Ad quod probandum fiat fundamentum ex tribus conſiderationibus.

¶ Prima conſideratio, quòd Miniſter Generalis, cùm ſit Iudex Ordinarius omnium Fratrum Minorum, iure ſuo, & ex iure communi, poterat facere Commiſſarium, & Commiſſarios Generales, & ſpeciales, cum commiſſione plenaria, vel limitata, vt ſibi placuiſſet. Sed poſt hoc ius commune, ſuperuenit Bulla Leonis exorbitans ab illo iure communi, & reſtringens hanc poteſtatem in modo conſtituendi, ſcilicèt, quòd fiat per electionem. Et hæc ſit prima conſideratio.

¶ Secunda conſideratio ſit, quòd licèt fateamur, quòd infinita legis æquipolleat vniuerſali, in propria, ſeu in ſtricta ſignificatione: & ſic verbum, Vices, indefinitè prolatum, propriè intelligendo, vel ſtrictè, ſignificat omnes vices, non poteſt tamen negari, quòd verificetur in aliquibus vicibus, licèt aliquibus detractis, ſaltem in larga ſignificatione: cum pluralis locutio duorum numero ſit contenta, vt dicit Regula iuris.

¶ Tertia conſideratio eſt, quod diſpoſitio odioſa, & de ſui natura reſtringibilis, vt eſt ſtatutum, extenditur ad latam ſignificationẽ, ad euitandum correctionem iuris communis. Textus valdè ſingularis eſt, & ibi Abbas, in c. *Cum dilectus, de conſuetudine*. Ex quibus conſiderationibus concludi videtur neceſſariò, quòd cum dicta Bulla ſit exorbitans, & odioſa, debet extendi ad latam ſignificationem, vt minus deroget prædicto iuri communi. Et ſic verificatur in vicibus, licèt non vniuerſaliter. Præterea in commiſſionibus iuriſdictionis factis per Ordinarium, reperimus expreſſum, quòd indefinita verificetur detractis aliquibus, tex. eſt in Capitulo ſecundo, & vltimo *de Officio Vicarij, libro 6.* Sed talis eſt hic, quia committens, eſt Ordinarius, ſcilicèt Miniſter Generalis. Immo, & fortius tenendo, quòd iſte Commiſſarius habeat poteſtatem delegatam, vt ſupra probatum eſt, quæ odioſa eſt; & Officialis ſeu Vicarius Epiſcopi habeat Ordinariam, quæ fauorabilis eſt. De quo Vicario, & Officiali loquuntur illa iura de Officio Vicarij, ſuper allegata. Vnde ſi in Vicario, ſeu Officiali Epiſcopi, in quem tranſit Ordinaria iuriſdictio, quæ eſt fauorabilis, habet locũ, quod indefinita verificatur detractis aliquibus, multò fortius verificabitur in eo, in quem tranſit iuriſdictio delegata, quæ eſt odioſa. Et quòd iuriſdictio Ordinaria ſit fauorabilis, & delegata odioſa, dicit hoc gloſ. *in cap. 1. de reſcriptis, lib. 6.*

¶ Et non videtur obſtare ſupradictis, quòd in contrarium dicitur, ſcilicèt, quòd indefinita æquipollet vniuerſali, nam huic iam ex ſupradictis patet reſponſio.

¶ Nec etiam videtur obſtare quòd dicitur, quod Miniſter Generalis committit coactus: quia ſimiliter Epiſcopus ponit coactus Vicarium Generalẽ in Epiſcopatu, vt patet per Abbatem in cap. *Quoniam in pleriſque, de offic. ordin.* & in iuribus per eum ibi allegatis. Sed quis dubitat, quod poſſit Epiſcopus ſibi retinere aliquos caſus? Vnde ibi habemus inſtantiam, præſertim, quia ille Epiſcopus cogitur à iure communi, hic verò, ſcilicèt, Miniſter Generalis, cogitur per Bullam exorbitantẽ à iure communi.

¶ Non videtur etiam obſtare cap. *Quoniam in pleriſque de offic. ord.* etiam præſuppoſito dicto Cardinalatu, qui ibi allegatur in contrarium, ſi vt ſupradixi, ille eſt propriè ſuffraganeus maioris Epiſcopi. Quo caſu (vtiam dixi) eſt neceſſariò concludendum, quod maior Epiſcopus non poteſt ſe intromittere de prima inſtantia inter ſubditos minoris Epiſcopi. Præterea ille caſus videtur valdè

alienos & diuerſus ab iſto noſtro; quia ibi non ſolum lingua erit diuerſa, ſed etiam ſub vna fide ritus, & mores erant diuerſi in Sacramentis, & diuinis, vnde facilè poſſet ſcandalum generari, ſi in aliquibus oportet eos recurrere ad alium, in tam grauibus, & ponderoſis, contra ſuos mores & ritus. In caſu verò noſtro, in Sacramentorum, & diuinorum celebratione, & huiuſmodi grauibus, nulla eſt differentia inter Ciſmõtanos, & Vltramõtanos; cum ex regula, & voto, vniformiter omnes teneantur ſequi Romanam Eccleſiam, & Priuilegia eadem ſint vtriſque conceſſa. Itaque differentia poteſt remanere non in votis, non in regula, non in diuinis officiis, non in Sacramentis, non in ritibus, & moribus eorum, nec in aliquibus eſſentialib. & grauib. aut ponderoſis, ſed in aliquib. leuibus cærimoniis. Vnde ex reſeruatione aliquorum, non eſt, de quo timeatur ſcandalũ, vel repugnantia. Data ergo diſſimilitudine, videtur ceſſare argumentum. Hanc differentiam, vel caſus diuerſitatem confirmat prædicta Bulla in præallegato. §. *Verum*. vbi expreſsè dicitur, quod hic Commiſſarius datur propter latitudinem Ordinis, quia vnus non videbatur poſſe ſufficere; non autem propter varietatem morum, vel rituum circa diuina, & Sacramenta. In prædicta verò Decretali, *Quoniam in pleriſque*; totum è contra, quia ibi non erat latitudo, ſed propter rituum, & morum varietatem in eſſentialibus, ex quorum non erat latitudo, ſed propter rituum, & morum varietatem in eſſentialibus, ex quorum non obſeruatione poſſent facile illi ſcandalizari.

¶ Supradictis tamen omnibus, & aliis pluribus, quæ dici poſſent, omiſſis, huic quæſtioni finem ponit eadem Bulla in dicto §. *Verum*, cuius talia ſunt verba: Cui Miniſter Generalis vices ſuas cõmittat, prout Capitulo Generali expedire videbitur. In quibus verbis tria vidẽtur ponderanda. Primum hoc verbum, *Videbitur*, quod ſapit arbitrium rationabiliter regulatum, ſic iura, & doctores ſæpè dicunt. Vnde patet, quod hæc poteſtas committenda Generali Commiſſario, debet prius mõderari per Capitulum Generale, ſecundum arbitrium rationabiliter, & iuridicè regulatum. Secundum ponderandum eſt, quòd hoc Decretum, ſeu arbitrium debet præcedere commiſſionem de neceſſitate, ad ſui validitatem. Tertium eſt, quòd hæc verba vel important ampliationem, vel diminutionem: ampliationem non important, quia vltra totum, nihil poſſunt ampliare: ergo ſequitur, quòd important diminutionem: ex primo, & vltimo iſtorum reſultat, quòd Commiſſio, quæ fit prædicto Commiſſario Generali, poteſt eſſe limitata, & reſtricta: ex ſecundo reſultat, quod prædictum Arbitrium, vel determinatio, debet præcedere Cõmiſſionem, aliàs eſt inualis, ſaltem quatenus aſſumit vires à Bulla.

¶ Concluditur itaque, quod aut commiſſionẽ factam huic Commiſſario Generali præcedit prædicta modificatio, decretum, vel arbitrium Capituli Generalis, aut non. Si præcedit, valet Commiſſio cum ſuis limitationibus, & reſtrictionibus ibi factis. Si non præcedit, non valet Commiſſio, quatenus aſſumit vires à Bulla. Si autem aſſumit vires extra Bullam, puta ex iure communi, quo iure (vt ſupra dictum eſt) prius poterat Generalis Miniſter facere Commiſſarium, tunc nulli dubium, quod poſſet mutare, & reſtringere ad libitum, cum & poſſet totaliter reuocare. Et ſic manet tertium dubium luculenter diſcuſſum.

Quartum dubium.

QVartum dubium eſt, an Generalis Miniſter poſſit mittere Commiſſarium Generalem, ſicut primum, qui erat per electionem? Reſpondetur, quod non poteſt mittere talem ſecundũ Commiſſarium qui concurrat cum primo, quia ſtante Bulla præfata, vnus tantum debet eſſe Commiſſarius Generalis, & ſub certo modo, & forma poſitus. Ergo nec poteſt dari ſecundus, nec niſi ſub illo modo, & in Capitulo Generali, vt prædictum eſt.

Quintum dubium.

QVintum dubium, vtrum ſaltem poſſit Miniſter Generalis mittere aliquos Cõmiſſarios ſpeciales, ad aliquas ſpeciales Prouincias, vel pro particulari negotio? Reſpõdetur, quod hæc quæſtio poteſt capi dupliciter, aut enim Commiſſarius ſpecialis mittitur pro aliqua Prouincia, aut Cuſtodia, vel Conuentu, excluſa omnino poteſtate Commiſſarij Generalis, quo ad illam Prouinciam, vel Cuſtodiam, vel Conuentum: aut mittitur ſpecialiter ad aliquam cauſſam, ſeu cauſſas, in cæteris tamen remanente poteſtate Commiſſarij Generalis, in eadem Prouincia, Cuſtodia, vel Conuentu. In primo caſu, vel primo modo videtur, quod non poſſet facere, præſuppoſito, quod Commiſſarius Generalis fuit inſtitutus auctoritate Bullæ, & præcedente arbitrio, & determinatione Capituli Generalis, vt ſuperiùs dictum eſt.

¶ Ratio huius eſt, quia tot tales ſpeciales Com-

Commiſſarios poſſet facere, quòd ſubtraheret Commiſſario Generali paulatim totam Commiſſionem vel magnam eius partem: vnde poſſet fieri fraus legi. Hoc tamen eſt intelligendum verum, præterquam ſi tali Prouinciæ Cuſtodiæ, vel Conuentui eſſet vtile prouidere de tali Commiſſario ſpeciali; vt quia Commiſſarius Generalis eſſet negligens, aut ſuſpectus, aut aliàs inſufficiens illi Prouinciæ, Cuſtodiæ, vel Conuentui.

¶ Fundamentum huius eſt, quia lex extenditur, & reſtringitur ad terminos ſuæ rationis vt eſt notiſſimum in iure. Ratio autem, quia fuit in Bulla prouiſum de iſto Generali Commiſſario, nec fuit fauor iſtius Miniſtri, nec Generalis Commiſſarij, ſe ſubditorum; vt patet in Bulla, ſcilicet, propter vtilitatem eorum, ne debito regimine fraudarentur. Ergo in tantum impedietur Miniſter Generalis dare ſpecialem Commiſſarium, in quantum maior vtilitas non poſtulauerit; quia lex vltra non trahitur, cum iſta fuerit ratio eius: præſertim in derogatione iuris alterius, ſcilicet, Miniſtri Generalis, cui per Bullam aufertur libera poteſtas dandi Commiſſarium ad libitum ſuum, vt proprio iure facere poterat. Et quòd in fauorem Fratrum inductum eſt, non debet retorqueri in eorum damnum, & odium, vt dicit Regula iuris. Cum ergo in fauorem Fratrum, & propter eorum vtilitatem ſit inducta inſtitutio huius Commiſſarij Generalis, non debet per eam impediri ſpecialis datio vel inſtitutio Commiſſarij, vbi, & quando fuerit vtilius.

¶ Præterea ſi Legatus generalis ex cauſſa nouiter orta, vel antiqua nouiter reuelata poteſt prohibere Delegatum ſpecialem, datum non à ſe, ſed à Papa, vt, in l. *Si hominem ff. mandatis*, & ibi Barto. & Abbas in *cap. Studuiſti. de offic. lega.* & in alijs locis quamuis prædictus Delegatus eſt maior illo, in cauſſa ſibi commiſſa, quantò ergo fortius poterit Generalis Miniſter ex aliqua ex ſupradictis cauſſis, vel alia iuſta nouiter orta prohibere prædictum Commiſſarium quoad vnam Prouinciam, Cuſtodiam, vel Conuentum, cum ſit eius Superior?

¶ In ſecundo verò caſu, quando, ſcilicet, Commiſſarius ſpecialis mittitur ad cauſſam, vel cauſſas ſpeciales in certis rebus, remanente poteſtate eiuſdem Commiſſarij Generalis in in eadem Prouincia. Cuſtodia, vel Conuentu, videtur, quòd poſſit mittere Commiſſarios ſpeciales, etiam ſine aliqua cauſſa de Prædictis, vel neceſſitate. Ratio huius eſt, quia Miniſter Generalis, eo ipſo, quòd eligitur ab vniuerſitate Fratrũ & confirmatur, conſequitur ordinariam iuriſdictionem, per notata in c. *Cum ab Eccleſiarum. de offic. ord.* ratione cuius ordinariæ iuriſdictionis poteſt dare Commiſſarios tam Generales, quàm particulares: vt C. *Qui pro ſua iuriſdictione. l. vna*, cum ſimilibus. Hæc autem poteſtas dandi Commiſſarios, fuit ei limitata in vna ſpecie Commiſſariorum, ſcilicet, in Generalibus, quod non poſſet dare niſi vnum, & ſub certa forma, vt patet in Bullá. De alia verò ſpecie, ſcilicet ſpecialium Cõmiſſariorum, nihil Bulla diſponit; vnde relinquit diſpoſitioni iuris. iuxta. *l. Commodiſsime ff. de liberis & poſthumis.* cum ſimilibus. Et à iure antiquo catenus intelligitur eſſe receſſum per ius nouum, quatenus in iure nouo exprimitur, & non amplius, vt in *l. Sancimus C. de teſtamentis*, cum ſimilibus. immo amplius, ſecundum intellectum Bullæ, qui videtur magis licere, & rationi conſonum, rectè intuenti. Non enim tam voluit Bulla ponere frenum Generali Miniſtro ſuper inſtitutionem Commiſſarij, quàm eum ad inſtituendum, & ponendum illum, calcaribus ſtimulare, & compellere. Declaratur ſic: Quia fortè Generalis nimis confidens de ſe, vellet ſolus portare totum onus regiminis, & gubernationis, & nollet ſecum ſumere alium adiutorem, ſcilicet facere Commiſſarium, cum eſſet in ſua libertate ponere, vel non ponere, quod fuiſſet in magnum detrimentum Religionis propter ipſius latitudinem; ideo Papa videns commodum, & incommodum Ordinis voluit imponere neceſſitatem ponendi ſaltem vnum Cõmiſſarium Generalem. Vt autem eſſet magis aptus, & acceptus, nationi voluit, quòd de cõſenſu, & beneplacito eorum poneretur. Quòd autem hic ſit verus, & rectus intellectus Bullæ, facilè videbitur intuenti. §. *Verum*, dictæ Bullæ, cuius verba ſunt hæc: Verum quia conſpicimus ipſum Ordinem per vniuerſam Chriſtianitatem, mirum in modum dilatatum eſſe; ne, ob huiuſmodi amplitudinem, debito paſtoralis regiminis careat beneficio, &c. Ecce motiuum Papæ, ſcilicet vtilitas propter latitudinem. Sequitur vlterius in Bulla: Decernimus quòd Miniſter Generalis inſtituat vnum generalem Commiſſarium, &c. quæ verba non poſſunt ſonare, quòd Papa dat facultatem de nouo, Miniſtro Generali, cum ipſe hanc poteſtatem prius haberet à iure. Sed illam poteſta-

tem, quam habet ponendi Commiſſarium, voluit Papa facere neceſſitatem, vt ſaltem ponat vnum Generalem Commiſſarium; velit, nolit. Vnde cum eſſent duæ ſpecies Commiſſariorum, ſcilicet, generalis, & ſpecialis, & ambæ in poteſtate, & libertate Miniſtri Generalis, ponere, vel non ponere; & ambæ fuerint à iure inuentæ, propter vtilitatem ſubditorum, & in adiutorium regiminis; propter maiorem vtilitatem voluit Papa imponere neceſſitatem Miniſtro Generali ſaltem in altera earum magis vtili, ſcilicet, in Generali, aliam ſpeciem non tangens: quia in hoc ſolum voluit imponere neceſſitatem. Aliam autem ſpeciem non tam neceſſariam, voluit relinquere in poteſtate Miniſtri Generalis, ſicut erat à iure communi.

¶ Præterea ſi verum eſt, quòd prædictæ commiſſiones tam generales, quam ſpeciales, inuentæ fuerint, & inductæ propter vtilitatem ſubditorum in adiutorium regiminis, & gubernationis: ſi, pro quia, ſic verum eſt, & propter huius vtilitatis argumentum Papa voluit imponere neceſſitatem faciendi hunc Commiſſarium: quomodo, aut quo pacto dici poteſt, quòd voluit impedire alios Commiſſarios, & vtilitatem eorum? Et ſic intendens augere vtilitatem per vnam viam, per aliam diminueret; cum ſit in iure vulgatum, quòd ea, quæ inducta ſunt ad augmentum, non debent operari diminutionem, quod tamen hic eſſet.

¶ Præterea abſurdum videretur, dare caſum, in quo poſſet inferior, ſcilicet Commiſſarius, quod non poſſet Superior committens, ſcilicet, Miniſter. Sed ipſe idem Commiſſarius Generalis poteſt facere iſtas particulares, & ſpeciales commiſſiones; ergo multò fortius Miniſter apud quem remanſit maior poteſtas, immo fons ipſius iuriſdictionis & poteſtatis.

¶ Præterea, ſi verum eſſet, quòd dato prædicto Generali Commiſſario in natione illa Miniſter Generalis nihil poſſet, niſi perſonaliter ipſe veniret ad illã nationẽ; nõ Bulla vnionis, ſed diuiſionis illa diceretur cõuenienter: hoc patet apertè, quia eſſent duo Generalatus, vt prius: & duo capita in effectu, & vnio illa eſſet de vento, & non de effectu, contra mentem iurium, & Papæ in Bulla prædicta. Non obſtat dicere, quòd quando Miniſter perſonaliter venerit, non prohibetur exercere officium: quia hoc rariſſimè continget in toto ſuo tempore, vel numquam. Et ad rara, iuta nõ adaptantur, nec propter illa facta fuerunt. *ff de legibus, l. Nam ad ea.* Ex quibus videtur concludi, quòd Miniſter Generalis poteſt mittere Commiſſarios ſpeciales, quotieſcumq; voluerit, ad aliquas ſpeciales Prouinciales, vel cauſſas, quando in cæteris remanet poteſtas Generalis Commiſſarij in Prouincia, Cuſtodia, vel Conuentu; quamquam non ſubſit aliqua de iuſtis cauſſis ſupradictis, vel alia ſimilis.

¶ Nec obſtant, quæ in contrarium adduci poſſent.

¶ Primò non obſtat, quod hæc Commiſſaria Generalis ſit dignitas, vel officium, quod non poteſt diuidi; quia quamuis hoc fateamur, nulla ex hoc ſequitur diuiſio. Patet in Officiali Generali Epiſcopi, quia non deſinit eſſe Generalis, quamuis aliquis caſus à iure reſeruetur Epiſcopo, vt in *c. 1. & 2. de Officio Vicarij, lib. 6.* Et Epiſcopus committit alijs ſpecialiter aliquas cauſſas, & ponit aliquos Vicarios foraneos in aliquibus partibus Diœceſis, vt in Clementina, *Et ſi principalis, de Reſcriptis.* Nec legatus deſinit eſſe Generalis in Prouincia, licèt ibidem aliquæ cauſſæ ſpecialiter alijs committantur: vt in *c. Studuiſti, de officio legati,* cum ſimilibus. Præſertim, quia ſi hoc Miniſtro Generali competit à iure, per ea, quæ dicta ſunt, nemini facit iniuriam, qui vtitur iure ſuo ſecundum iuris regulam.

¶ Nec etiam obſtat dicere, quod Commiſſarius Generalis eſt Prælatus immediatus, quia hoc ſupra improbatum eſt, cum fungatur vice, & commiſſione alterius.

¶ Nec obſtat ſimiliter, quod dicitur, quod eſt data certa forma, &c. quia illa eſt pro Commiſſario Generali, & non pro ſpeciali, qui relictus eſt iuris diſpoſitioni, ex quo de ipſo non eſt facta mentio, vt ſupra dictum eſt.

¶ Non obſtat etiam quod eſſent duo capita, ſcilicet, Commiſſarius Generalis, & ſpecialis; quin immo nullus eorum eſt caput, ſed ambo ſunt membra capitis vnius, ſcilicet, Miniſtri Generalis.

¶ Nec obſtat dicere, quòd debet eſſe vnus ſolus; quia hoc verum eſt præcisè in Commiſſario Generali in quo Bulla diſponit, vt dictum eſt, & non in ſpecialibus, qui iuris diſpoſitioni relicti ſunt.

¶ Poſſet tamen aliquis dicere, quod ſuperflua eſt hæc differentia ſuperius facta inter Commiſſariũ ſpecialem ad Prouinciam, vel Cuſtodiam, &c, & Commiſſariũ ſpecialem ad aliquã cauſſã, vt in primo requiratur iuſta cauſſa, & nõ in ſe-

in ſecũdo. Videtur. n. ſuperflua hæc differentia cũ rationes ſuperiùs poſitę pro ſecũdo videātur æqualiter concludere, & locum ſibi vendicare pro primo. Vnde videtur, quòd non magis requiratur cauſſa in primo, quàm in ſecundo. Ad hoc reſpondetur, quòd non eſt omnimoda æqualitas, quoniam vt ſupra dictum eſt, ſi tantam libertatem haberet in primo caſu, ſicut in ſecundo; tunc eſſet in poteſtate Miniſtri priuare Commiſſarium tota commiſſioné, vel magna eius parte, per viam indirectam, quòd non eſt faciendum, vt, ſcilicet, concedatur vna via, quòd alia prohibetur.

COMMVNICATIO PRIVILEgiorum.

¶ *Diſtinctio materiæ communicationis Priuilegiorum Fratrum Mendicantium.*

Collector. RESpectu communicationis Priuilegiorum, factæ ſunt multæ, ac variæ Conceſſiones omnibus Ordinibus Fratrum Mendicantium, quæ inferiùs annotantur.

¶ Sed attendere oportet, quòd illæ, quæ ſpecialiter concernunt Fratres Minores, & Moniales, ac Tertiarios, eorum Curæ ſubiectos, ponuntur primò.

¶ Illæ autem Conceſſiones, quæ tangunt Fratres Ordinis Prædicatorum, ponuntur ſecundo loco.

¶ Illæ verò Conceſſiones, quæ ſpectant ad Fratres Auguſtinienſes, necnon ad ſuos Tertiarios, ponuntur conſequenter in tertio loco.

¶ Quædam autem Conceſſio, quæ pertinet ad Fratres Carmelitanos, ponitur quarto loco.

¶ Alia etiam inſuper Conceſſio attinens ad Fratres Ordinis Minimorum, ponitur quinto loco.

¶ Sed pro omnibus Mendicantibus ſimul habetur quædam alia conceſſio, quæ ponitur in fine omnium prædictarum.

¶ Deinde adduntur alia ex priuilegijs Fratrum non Mendicantium, nobis denuo communicatis.

¶ *Pro Fratribus Minoribus, ac etiam Prædicatoribus.*

SIxtus IIII conceſſit profeſſoribus Ordinis Min. vt conceſſis Fratribus Prædicatoribus, & eiuſdem Prædicatorum Ordinis Fratribus, vt conceſſis prædictis Fratribus Minoribus, Priuilegijs, Indulgentijs, gratijs, fauoribus, & indultis, tam ſpiritualibus, quàm temporalibus à Romanis Pontificibus, prædeceſſoribus ſuis, & alijs auctoritatem habentibus (quæ omnia ac ſi nominatim exprimerētur, haberi voluit pro expreſſis) potiri, & gaudere poſſint, & debeant, perpetuis futuris temporibus, in omnibus, & per omnia, prorſus, & ſine vlla differentia perinde ac ſi quæ vni, & Ordinibus prædictis ſunt conceſſa, vtique ſimul nominatim conceſſa fuiſſent, aut concederentur in poſterum. Et voluit, quod ea, quæ de Magiſtro Generali, & Prouincialibus Prioribus dicti Ordinis Prædicatorum, ac Monaſterijs Monialium, ſub eorumdem Fratrum Prædicatorum cura, & ſecundum ipſius Ordinis inſtituta viuentium, ſunt ſtatuta; in Generali, & Prouincialibus Miniſtris, & Vicarijs dicti Ordinis Minorum, & Monaſterijs Monialium Sanctæ Claræ, & contra, cenſeantur eſſe ſtatuta. B. fo. 61. Et ffo. 144. conce. 354.

2 *Pro Monialibus, Sanctæ Claræ.* ¶ Idem Sixtus ſtatuit, quod Monaſteria, & loca Monialium Sanctæ Claræ, & Sancti Dominici, eorumq; Abbatiſſæ, Prioriſſæ, Procuratores, Syndici, Oblati, & vtriuſque ſexus tertij Ordinis de pœnitentia nuncupatæ perſonæ præd. ctæ, eiſdē Priuilegijs, & immunitatibus, gratijs, & fauoribus conceſſionibus, indultis ſpiritualibus, & tēporalibus Fratrũ Prædicatorum, & Minorum Ordinibus, & illorum profeſſoribus, domibus, & locis, ac Procuratoribus, & Syndicis, Oblatis, & Conuerſis, ſeu alijs quomodolibet, per prædeceſſores ſuos, aut per ipſummet Sixtum hactenus conceſſis, & in poſterum concedendis, & quauis auctoritate (quatenus earum ſexui, & ſtatui non contradicant) liberè, & licitè vti poſſint, & debeant, in omnibus, & per omnia, prorſus, & ſine vlla differentia, ac ſi eiſdem Monaſterijs, locis, & perſonis prædictis nominatim conceſſa forent; & concederentur expreſsè. B. fol. 66. Et fol. 148. conceſſ. 362.

3 *Pro Fratribus Minoribus & Prædicatoribus & eis ſubiectis.* ¶ Idem Sixtus in Bulla Aurea, omnes & ſingulas gratias, Conceſſiones, & peccatorum remiſſiones, immunitates, exemptiones, facultates, priuilegia, & indulta ſpiritualia, & temporalia, qualiacumque ſint Eremitarum Sancti Auguſtini, & Carmelitarum, & Seruorum Sanctæ Mariæ, Fratrum Ordinibus, & eorum Eccleſijs, & Oratorijs, ac domibus, Prioribus, Fratribus, & Soro-

Sororibus, Conuerſis, & Oblatis, & vtriuſque ſexus perſonis de pœnitentia nuncupatis, à Prædeceſſoribus ſuis Romanis Pontificibus, & ab eodem Sixto, aut alijs auctoritatem habentibus (quæ omnia ac ſi nominatim exprimerentur haberi voluit pro ſufficienter expreſſis) coniunctim, vel diuiſim, in genere, vel in communi cõceſſa eiſdem, vel eorum, cuilibet prædicatorum, & Minorum Fratrum Ordinibus, domibus, Eccleſijs, & Oratorijs, Generali Miniſtro, Magiſtro, Prioribus, & Miniſtris Prouincialibus, Conuentualibus, Prioribus, & Guardianis, Sororibus, Oblatis, Conuerſis, & vtriuſque ſexus Tertij Ordinis, ſeu de pœnitentia nuncupatis, & alijs eorumdem Ordinum perſonis, de nouo conceſſit, & in eis locum habere voluit, ac ſi eiſdem nominatim, directè, & expreſsè conceſſa fuiſſent. B. fol. 66. Et ffo 149. conceſſ. 367.

4 *Pro tribus ordinibus S. Franciſci.*

¶ Idem Sixtus conceſſit ſeu communicauit Fratribus, & Sororibus trium Ordinum Beati Franciſci omnia Priuilegia, tàm ſpiritualia, quàm temporalia omneſque Indulgentias cæteris Mendicantium Ordinibus conceſſas; tam in communi, quàm in particulari, eorumque Eccleſijs, & locis quibuſcumque. B. fffo. 109. conceſſ. 464.

5 *Pro Monialibus S. Claræ.*

¶ Idem Sixtus conceſſit, quòd Sorores Sanctæ Claræ ſub obedientia Fratrum Min. obſer. exiſtentes, gaudeant omnibus Priuilegijs, exemptionibus, & gratijs conceſſis, in genere, Sororibus reformatis Sororis Coletæ. o. ffo. 261. conc. 677. & fffo. 96. conceſſ 338.

6 *Nota.*

BOnifacius VIII. ſtatuit, ad inſtar Innocentij IIII. quòd quæcumque Moniales commiſſæ fuerint gubernationi Fratrum Minorum virtute alicuius Indulti Apoſtolici, Moniales ſic commiſſæ gaudeant Priuilegijs conceſſis, & concedendis prædictis Fratribus. b. fol. 32. & ffo. 33. conceſſ. 35.

7 INnocentius Octauus conceſſit, quod omnia Indulta, gratiæ, ac Priuilegia conceſſa, & concedenda Fratribus familię Ciſmontanæ cenſeantur etiam conceſſa vltramontanis, & econuerſo. o. fo. 64. Et ffo. 68. conceſſ. 135. Et fffo. 69. conceſſ. 145.

8 *Pro Tertiarijs in particulari viuentibus. Collector.*

¶ Idem Innocentius extendit, ſeu communicauit gratias, & Indulta conceſſa Fratribus, & Sororibus Tertij Ordinis in communi viuentibus, etiam illis, qui viuunt in particulari. o. fol. 64. Et ffo. 69. conceſſ. 146. Et fff. 100. conceſſ. 375.

¶ Qualiter præfata Conceſſio ſit intelligenda, ponitur in dictione, *Tertiarij*, poſt omnes conceſſiones. Vide ibi.

ALexander Sextus conceſſit Fratribus Minor. regularis Obſeruantiæ, vt omnibus, & ſingulis gratijs, & Priuilegijs, libertatibus, immunitatibus, & indultis ſpiritualibus, & temporalibus, tàm Fratrũ Prædicatorum, quàm Eremitarum Sancti Auguſtini, B. Mariæ de monte Carmeli, omnibuſque alijs Mendicantibus, per Sedem Apoſtolicam, vel Legatos eiuſdem etiam, per literas Apoſtolicas, Mare Magnum nuncupatas, hactenus conceſſis (quorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, haberi voluit pro ſufficienter expreſſis) vti, potiri, & gaudere, liberè & licitè poſſint, & debeant; in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi prædictis Fratribus Minoribus ſpecificè conceſſa fuiſſent. b. fol. 76. & ffo 159. conceſſ. 378. 9

Ampla cõmunicatio Priuileg.

IVlius ſecundus conceſſit Fratribus Minor. conſimilem communicationem Priuilegiorum aliorum Ordinum Mendicantium, ad litteram ponendo verba, quæ Alexander 6. poſuerat in Conceſſione communicationis. §. 9. immediatè præcedenti annotata. b. fffo. 12. conc. 49. 10

¶ Idem Iulius conceſſit Fratribus Minor. Obſeruantiæ Vltramontanis, hoc eſt, Hiſpanis, Gallis, Alemanis, quod omnibus Indultis, & Priuilegijs, exemptionibus, immunitatibus, gratijs, Indulgentijs, & libertatibus familiæ Ciſmontanæ conceſſis, & in poſterum concedendis, vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè poſſus, & abſque vlla differentia, in omnibus, & per omnia valeant; perinde ac ſi illa omnia eidem familiæ Vltramontanæ nominatim, ac ſpecialiter, & expreſsè conceſſa fuiſſent. b. ffo. 57. conceſſ. 69. Et fffo 3. conceſſ. 5. 11

Pro fratribus citra, & vltramontanis.

¶ Idem Iulius conceſſit Fratribus Minoribus eorumque domibus, omnia & ſingula Priuilegia, immunitates, exemptiones, conceſſiones, Indulgentias, & Indulta tam viuæ vocis Oraculo, quàm aliàs ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, Fratribus Ordinis Prædicatorum regularis Obſeruantiæ regnorum Caſtellæ, & Legionis, ac illorum domibus, per ipſum Iulium, & prædeceſſores ſuos Romanos Pontifices, aut Sedem Apoſtolicam conceſſa, ac ſi prædictis Fratribus Ordinis Minorum, eorumq; domibus conceſſa forent. b. fol. 60. Et ffo. 127. conceſſ. 284. 12

Particularis pro fratr. Min. regnorũ caſtellæ.

¶ Idem Iulius poſtea declarauit, & conceſſit, quòd in prædicta Priuilegiorum, gratiarum 13

Declaratio.

& noua conceſſ. communicationis Priuilegiorum Fratrum Prædicatorum facta fratrib. Min. tiarum, & Indultorum præfatorum communicatione (ſcilicet, Ordinis Prædicatorum) tam vniuerſaliter per prædeceſſores ſuos, toti Ord. Minor. quàm etiam per ipſum particulariter prædictorum Regnorum prius facta, vt ea, quæ quoad abſolutionem, & diſpenſationem, vel alias ad Priorem generalem, ſeu Magiſtrum Ordinis præfatorum Fratrum Prædicatorum ſpectant ad Miniſtrum, vel Vicarium generalem Fratrum Minorũ pertineant. Et ea, quæ, ad Priores Conuentuales, id eſt, *Pro quibuſlibet prælatis ordinis.* Prælatos ſingularum domorum Ordinis Prædicatorum, & eorum Vicarios, ſimiliter ſpectant, ad Guardianos, & eorum Vicarios Ordinis Minorum etiam pertineant. Et ea, quæ, ad Priores, ſeu Vicarios, vel ſuperiores Prouinciales, id eſt, Prælatos, qui medij ſunt, (quocunque nomine, cenſeantur, & vocentur) inter prædictum Generalem, vel Magiſtrum Ordinis, Priores Conuentuales, eorumq́; Vicarios, ſimili modo ſpectant, ad Miniſtros, & Vicarios Prouinciales, ac Cuſtodes, qui etiam medij ſunt inter Miniſtrum, & Vicarium generalem, & Guardianos eorumque Vicarios ſimiliter pertineant.

¶ Et quod ſicut de poteſtate Prælatorum, ſcilicèt, de Prælatis ad Prælatos dictum eſt; ita de Congregationibus vnius ad Congregationem alterius Ordinis; & de Fratribus priuatis, id eſt, ſine Prælatura, ad Fratres priuatos: & de feſtiuitatibus ad feſtiuitates, in ijs caſibus, in quibus, Congregationibus, vel Fratribus priuatis, ac feſtiuitatibus alterius Ordinis aliquid conceſſum eſt; nunc, & pro tẽpore *Pro Sanctis Ordinis.* reſpectiuè conceſſa intelligantur. Ita quòd ea, quæ in honorem Sanctorum Dominici, Petri Martyris, Thomæ de Aquino, Catharinæ de Senis Fratribus, vel locis Prædicatorum ſunt conceſſa: omnia illa Fratribus Minor præfatis eorum que locis, ac feſtiuitatibus Sanctorum Franciſc. Antonij, Ludouici, Bernardini, Bonauenturæ, Quinque martyrum dicti Ordinis, qui apud Marrochium martyrij coronam adepti ſunt, & Sanctæ Claræ, ac in alijs feſtiuitatibus dicti Ordinis Minorum, licèt ſint in maiori numero, quam feſta ipſorum Fratrum Prædicatorum, ſint, & intelligantur conceſſa. B. ſſo. 74. conc. 222 Et ſſo. 81. conceſſ. 263.

14 *De Priuil. Monial. S. Claræ.* LEO X. conceſſit, quod ſicut Moniales S. Claræ gaudent Priuilegijs Fratrum Minorum, ita, & ipſi Fratres gaudeant, & vti poſſint Priuilegijs ipſarum Monialium, quæ ſub cura ipſorum ſunt dumtaxat, & in ſpiritualibus tantum. O. ſſo. 62. conceſſ. 196.

¶ Idem Leo conceſſit, vt omnia, & ſingula 15 Priuilegia, & Indulta Ordini Fratrum Mino. tàm per ipſum Leonem, quàm per alios quoſcumque Romanos Pontifices conceſſa; Fratribus regularis Obſeruantiæ ac Conuentualibus prædicti Ordinis inuicem perpetuo ſint communicata, eiſque ſuffragentur: in quantum concordiæ per eumdem Leonem factæ, non ſunt contraria. B. ſſo. 32. conceſſ. 124. *Pro Obſeruantibus, & Conuent.*

¶ Idem Leo declarauit, & conceſſit, quòd illud, quod conceditur omnibus Sanctis Ordinis Prædicatorum iunctim & cuilibet, ſeu aliquibus eorum, intelligatur conceſſum omnibus Sanctis Ordinis Min. etiam iunctim, & cuilibet eorum, etiam ſi ſint in maiori numero. O. ſſo. 58. conceſſ. 164. 16 *Pro Sanctis Ordinis.*

¶ Idem Leo conceſſit Sororibus Tertij Ordinis, quòd poſſint gaudere, & potiri omnibus, & ſingulis Priuilegijs, gratijs, prærogatiuis, exemptionibus & Indultis, ſub quibuſuis verborum formis conceſſis, & concedendis Monialibus S. Claræ. Super quo dat Conſeruatores. B. ſſo 46. conceſ. 141. 17 *Pro Tertiarijs.*

¶ *Pro Monialibus Conceptionis.*

LEO X. Motu proprio, & ex certa ſcientia, conceſſit Monialibus Sanctæ, & immaculatæ Conceptionis glorioſæ Virginis Mariæ, ſub Obedientia Fratrum Minorum degentibus, vt omnibus, & ſingulis Priuilegijs, conceſſionibus, prærogatiuis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, fauoribus, gratijs, & indultis ſpiritualibus, & temporalibus, per ipſum Leonem, & Sedẽ Apoſtolicã Fratribus dict. Ordinis, ac Monialibus S. Claræ, & Sororibus Tertij Ordinis Sancti Franciſci quomodolibet conceſſis, & concedendis, & quibus Fratres, Moniales, & Sorores, huiuſmodi de iure, vel Priuilegio, aut conſuetudine patriæ vtuntur, potiuntur, & gaudent, ſeu vti, potiri, & gaudere quomodolibet poterunt in futurum (quæ omnia pro expreſſis, & indiuiduè enarratis haberi voluit) prædictæ Moniales, in ſupradicta obedientia permanentes, vtantur, potiantur, & gaudeant, ac vti, potiri, & gaudere poſſint in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi ipſis conceſſa fuiſſent. Sicque per quoſcumque iudices Ordinarios, ſeu Delegatos, in foro contentioſo, ac per quoſcumque Confeſſores ſuos in foro conſcientiæ, dum, & 18

quoties opus fuerit interpretari, iudicari, & definiri debere. B.

¶ *Pro tribus Ordinibus Sanctiſſimi Patris noſtri Franciſci.*

19 CLemens Septimus Motu proprio, & ex certa ſententia, omnia & ſingula Priuilegia, immunitates, exemptiones, indulgentias, peccatorum remiſſiones, & gratias; ac omnia & ſingula Indulta Ordini Fratrum Minor. regularis Obſeruantiæ, & Sanctæ Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupato Ordinibus, illorumque Fratribus, Monialibus, Sororibus, vtriuſq; ſexus perſonis, ac Monaſterijs, Domibus, Eccleſijs, & locis quibuſcumque, etiam per modum extenſionis, ſeu communicationis, & aliàs quomodolibet per quoſcumque Romanos Pontifices, prædeceſſores ſuos, ac per ipſum, & Sedem Apoſtolicam conceſſa, auctoritate Apoſtolica approbauit, & innouauit, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere decreuit. Ipſoſq; Fratres, Moniales, Sorores, perſonas, Monaſteria, Domos, Eccleſias, & alia loca huiuſmodi, omnibus, & ſingulis Priuilegijs, immunitatibus exemptionibus, conceſſionibus, indultis, indulgentijs, peccatorum remiſſionibus, & gratijs quibuſuis, Congregationibus dictorum, Ordinum aliorumque Ordinum Mendicantium, quomodolibet conceſſis, & concedendis. *Nota.* Necnon etiam quibuſuis facultatibus, & gratijs (Fratrum profeſſioni regularis Obſeruantiæ non contrarijs) alijs Ordinibus quibuſcumque, non Mendicantibus, quomodolibet conceſſis, & concedendis, vti, frui, & gaudere poſſe, atque debere, in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi eis ſpecialiter conceſſa fuiſſent. B.

¶ *Pro Fratribus Prædicatoribus ſigillatim.*

20 *Pro fratrib. Prædic.* LEo X. Motu proprio communicauit, & de nouo conceſſit Ordini Prædicatorum, omnes, & ſingulas gratias, Conceſſiones, Indulgentias, peccatorum remiſſiones, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, facultates, Priuilegia, & Indulta tam ſpiritualia, quàm temporalia, qualiacumq; illa ſint quæ, Minorum, Eremitarum Sancti Auguſtini, & Carmelitarum, Seruorum Beatæ Mariæ, ac Minimorum Fratrum Ordinibus, & eorum Eccleſijs, & Oratorijs, ac Eccleſias ipſas, & Oratoria viſitantibus, cuiuſcumque ſtatus, aut ſexus exiſtant, ſeu pro eorum manutentione, & ornatu contribuentibus, necnon Domibus, & Præſidentibus, non ſolum Generalibus, ſed etiam Prouincialibus, & Conuentualibus, Fratribuſque, & Sororibus, necnon Monialibus, & Conuerſis, & Oblatis, ac vtriuſque ſexus perſonis de pœnitentia, ſeu Tertij habitus nuncupatis, a prædeceſſoribus ipſius Leonis, aut ab ipſo, eiuſque ſucceſſoribus, aut alijs auctoritatem habentibus, coniunctim, vel diuiſim, in genere, vel in ſpecie conceſſa ſunt; aut in poſterum concedentur; ac ſi omnia, & ſingula nominatim exprimerentur, dicto ordini Prædicatorum, & illius Eccleſijs, Oratorijs, & Eccleſias ipſas, & Oratoria viſitantibus, ſeu pro earũ manutentione, & ornatu contribuentibus; necnon Domibus, Magiſtroq; Generali, Prouincialibus, & Conuentualibus Fratribus, etiam & Sororibus, ſiue Monialibus, Conuerſis quoque, & Oblatis, ac vtriuſq; ſexus perſonis, de pœnitentia nominatis, & alijs eiuſdem Ordinis perſonis. Et in fine ponit latiſſimas, & fortiſſimas non obſtantias; ita quòd in omnibus communicationibus Priuilegiorum non reperitur alia melior Conceſſio, nec adhuc æqualis: vt patebit bene intuenti. b. ffſo. 69. conceſſ. 216.

Nota. Affirmat etiam hoc Armi. tit. abſol. num. 27.

¶ *Pro Fratribus Auguſtinienſibus ſpecialiter.*

21 *Nota.* ALexander Sextus Motu proprio conceſſit Fratrib. Auguſtinienſibus, vt omnium, & ſingulorum Religioſorum, cuiuſcunque Obſeruantiæ fuerint, & Domorum, locorum, perſonarumque in illis degentium, quibus, vt Priuilegijs dicti Ordinis Auguſtinienſium vti poſſint, per eamdem Sedem conceſſum eſt, poſſint, & valeant huiuſmodi Auguſtinienſes, ipſorum locorum, domorum, & perſonarum, in illis habitantium, Priuilegijs, Indultis, immunitatibus, conceſſionibus, exemptionibus, indulgentijs, & libertatibus eis in genere, quacumq; Apoſtolica auctoritate conceſſis (quorum tenores haberi voluit pro expreſſis, & ſpecificatis) vti, potiri, & gaudere perpetuis futuris temporibus, liberè, & licitè. b. ffſo. 78. conceſſ. 235.

¶ Hæc eſt magna Conceſſio, & cui nullibi aliam ſimilem reperi. *Collector.* Virtute autem huius videntur etiam Fratres Minores ratione communicationis Priuilegiorum poſſe vti Priuilegiis illorum, quibus ſua Priuilegia ſunt communicata; vſque ad datam prædictæ conceſſionis Auguſtinienſium, ſed non de iis poſte-

rum

rum conceſſis, aut concedendis; quia de illis non eſt facta mentio.

22 IVlius Secundus omnia, & ſingula Priuilegia, immunitates, exemptiones, conceſſiones, Indulgentias, ac peccatorum remiſſiones, & indulta quæcumque, quibuſuis Congregationibus, ſeu Societatibus, aut alijs locis, & illorum perſonis Ordinis Fratrum Eremitarum regularis Obſeruantiæ nūncupatis, generaliter conceſſi, ad ipſum Ordinem Fratrum Eremitarum, & illius perſonas, ac ſi illis ſpecialiter conceſſa fuiſſent auctoritate Apoſtolica extendit, & illis communicauit. b. ſſo. 165. conc. 648. Et B. ſſo. 66. conc. 206.

Collector. ¶ Virtute huius conceſſionis, credebant aliqui Fratres prædicti Ordinis, poſſe gaudere Priuilegijs & Indulgentijs particularibus, Domibus ſui Ordinis cōceſſis, vt Sanctæ Mariæ de populo Vrbis Romæ, & ſimilibus. Et alij Fratres aliorum Ordinum Mendicantium credebant, quòd virtute communicationis Priuilegiorum, ſimiliter eſſet eis conceſſum. Sed Leo X. declarauit, debere intelligi, quòd gaudeant Prædicti Fratres Priuilegijs generaliter conceſſis, Congregationibus, & perſonis, & locis Congregationum, & non Domibus vel perſonis particularibus Congregationum, vel Ordinis conceſſis, vt habetur. b. ſſo. 56. conceſſ. 157.

23 ¶ Idem Iulius Priuilegia, immunitates, exemptiones, conceſſiones, indulgentias, remiſſiones, & indulta Ordini Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini, & illius perſonis conceſſa, & ad illum, & ad illas extenſa, ſeu communicata Monialibus dicti Ordinis Sancti Auguſtini, vel ſub cura dictorum Fratrum, viuentibus, & quæ mantellum nigrum, & corrigiam, ad inſtar Fratrum dicti Ordinis deferūt, mantellatis, & corrigiatis nuncupatis mulieribus, quo ad ea, quæ ad ſalutem animarum ipſarum mantellatarum, & corrigiatarum dumtaxat concernunt, & earum ſexui conueniunt, ſuffragari debere decreuit. b. ſſo 07. conceſſ. 207.

Collector. ¶ Circa nonnulla hic contenta, reſpectu mantellatorum, & corrigiatorum vide infra poſt §. 28.

24 ¶ Idem Iulius ſtatuit, vt quicquid Indulgentiarum, & gratiæ Fratribus, & Monialibus, mantellatis, & corrigiatis, Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini conceſſum eſt, id omne vtrique ſexui conceſſum intelligatur, viris, ſcilicèt, atque mulieribus, dummodo à Generali, vel Priore aut Rectore alicuius loci dicti Ordinis auctoritatē habente, gratię aſſequendæ facultatē obtinuerint. b. ſſo 70. conc. 227.

¶ Vide in dictione *Tertiarij*, prope finem.

¶ Idem Iulius decreuit, communicationem Priuilegiorum aliorum Ordinum Mendicantium, Fratribus Auguſtinienſibus factam, ad ea etiam extendi, quæ viuæ vocis Oraculo ab eis impetrata, aut in genere donata ſunt. Et voluit vt quicquid alicui eorumdem, hoc modo, aut quouis alio conceſſum eſt hactenus, aut in poſterum concedetur, ſiue Conuentualibus, ſiue Obſeruantibus nuncupatis, id omne Motu proprio, & ex certa ſcientia, eiſdem Auguſtinienſibus ſit conceſſum. b. ſſo. 95. conce. 309. 25 *Oraculo.*

26 ¶ Idem Iulius, in alio Breui, prædictis Auguſtinienſibus directo, poſuit ſequentem clauſulam: Communicationem quoque Priuilegiorum cum alijs Ordinibus omnibus, firmamus, & roboramus, volentes Priuilegia noſtra omnia integrè, & ad verbum, vt ſonant, pleniſſimè, atq; inuiolabiliter, vbiq; gentium obſeruari. b ſſo. 93. conceſſ. 311.

27 ¶ Idem Iulius confirmauit communicationem Priuilegiorum, quam Sixtus IIII fecerat inter Fratres Auguſtinienſes, & alios Mendicantes. Et inſuper decreuit, ac voluit, vt quicquid vſque tunc Ordini Minorum, aut Prædicatorum, aut Carmelitarum, aut Seruorum Beatæ Mariæ conceſſum ab Apoſtolica Sede eſt; & quicquid in futurum concedetur, eiſdem Fratribus Auguſtinienſibus conceſſum ſit. Ita quòd Fratres huiuſmodi, eiſdem Conceſſionib. perpetuo vti poſſint, perinde ac ſi eis nominatim cōceſſę eſſent. b. ſſo. 67. conc. 212.

28 *Pro tribus ord. Auguſtinien. Nota.* LEo X. declarauit, & conceſſit, quòd perſonæ trium Ordinum Sancti Auguſtini, videlicèt, Fratres, Moniales, & Mantellati, omnibus, & ſingulis Priuilegijs, gratijs, & indultis, quæ in Mari magno, ſeu in alijs Conceſſionibus, tam per ipſum, quàm per alios Romanos Pontifices prædeceſſores ſuos, Ordini ante dicto conceſſis, continentur, plenè, & largiter perfrui poſſint, & debeant. Sed voluit, quod quarti gradus vtriuſque ſexus perſonæ, Indulgentijs tantummodo gaudeant, b. ſſo. 112. conceſſ. 556.

Collector. ¶ Iſtæ perſonæ quarti gradus videntur eſſe illæ, quæ in aliquibus literis Apoſtolicis, vocātur Corrigiatæ, id eſt, quæ ſolum deferūt corrigiam Sancti Auguſtini, de quibus ſupra in §. 24. Attamen vtrū huiuſmodi Corrigiati poſ-

 ſint

ſint gaudere omnibus gratijs; & conceſſionibus ſpiritualibus) virtute illius dictionis *indulgentijs* quibus alij prædicti tres gradus, ſeu perſonæ trium Ordinum Prædictorum gaudent? Aliqui voluerunt aſſerere: ſed oppoſitum eſt verum; & certiſſimum, quod ſcilicet ſolum gaudent Indulgentijs, poſt iſtam prouiſionem. Nam antea gaudebant ſicut Fratres, & admittebantur tempore Interdicti ad diuina.

29 ¶ Idem Leo conceſſit Generali Priori Auguſtinienſi, vt quicquid Indulgentiarum, & gratiæ, Fratribus, Monialibus, & Mantellatis, ac Corrigiatis conceſſum eſt, id omne vtrique ſexui conceſſum intelligatur, ſicut ſupra. §.24. conceſſerat Iulius. b. ffo. 122. concc. 557.

¶ Pro Fratribus Carmelitis ſpecialiter.

30 *Pro Fratribus Carmelitanis.* SIxtus IIII. conceſſit Fratribus Ordinis Carmelitarum, vt gaudere, & potiri poſſint, & debeant Priuilegijs, Indulgentijs, gratijs & fauoribus, ac indultis, tàm ſpiritualibus, quàm temporalibus conceſſis Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, ac Eremitanis S. Auguſtini velut ſi prædicto Ordini Carmelitarum nominatim conceſſa fuiſſent, aut concederentur in futurum. Et circa huiuſmodi communicationem facit copioſam ſpecificationem de conceſſis, reſpectu Prælatorum prædicatorum Ordinum. B. fol. 101. Et ffo. 188. conceſſ. 483.

¶ Pro Fratribus Minimis ſpecialiter.

31 *Pro Fratribus Minimis.* IVlius Secundus conceſſit, ac indulſit Cultricibus, ac Fundatricibus Ordini Minimorum, & earum vtriuſque ſexus liberis procreatis & procreandis vt omnibus, & ſingulis eiuſdem Ordinis Minimorum Priuilegijs, & gratijs, immunitatibus, & libertatibus, exemptionibus, indultis, conceſſionibus, & indulgentijs, vti potiri, & gaudere, liberè, ac licitè valeant. b. ffo. 9. conceſſ. 31.

32 *Preeminentibus Mend.* LEo. X. Motu proprio, & ex certa ſcientia, approbauit, & innouauit, & confirmauit, ac plenum firmitatis robur obtinere, & firmiter obſeruari voluit, ac de nouo conceſſit communicationem Priuilegiorum omnium Ordinum Mendicantium, quam fecerat Iulius II. Fratribus Min. obſeruant. dando ſuper hoc iudices. b. ffo. 17. conceſſ. 57.

33 ¶ Idem Leo conceſſit, vt mulieres virginalem ſeu vidualem, aut cœlibem vitam ſolleniter vouentes, etiam in conſanguineorum, vel affinium ſuorum, vel in proprijs Domibus, aut ſeorſum habitantes, Priuilegijs, & immunitatibus, quibus Fratres Ordinis, cuius Tertiæ Regulæ habitum geſtant, in omnibus, & per omnia, frui, & gaudere debeant. b. ffo. 18. conceſſ.

¶ Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

34 EVgenius Quartus conceſſit, quòd omnia, & ſingula indulta, conceſſiones, exemptiones & Indulgentiæ, ac quæcumque alia, Monaſterio Sancti Benedicti Vallis Oleti, ſiue illius Monachis, quomodolibet conceſſa ad omnia, & ſingula Monaſteria reformata in Hiſpania per dictum Monaſterium, ac alia, quæ in poſterum reformabuntur, & de nouo conſtruentur, eiſque aggregabuntur, vel ſubijcientur Monaſteria, & eorum membra, illorumque Prælatos, & Perſonas, ac viſitantes, integrè, & plenariè ſe extendant: Ipſaque ſupradicta Monaſteria, prælati, perſonæ & viſitantes illis omnibus, & ſingulis vti, frui, & gaudere poſſint, & debeant iuxta omnem eorum formam. Ac conceſſiones, exemptiones, indulta, & indulgentiæ ſint, & cenſeantur, & habeantur perinde in omnibus, & per omnia, ac ſi pro ipſis omnibus, & ſingulis, aut quolibet eorum ſpecificè, ſingulariter, & indiuiduè conceſſa fuiſſent; & pro eis, aut pro quolibet ipſorũ, originaliter emanaſſent. Voluit tñ. quod in confluentium ad ipſos, pro tempore, perſonarum Confeſſionibus audiendis, & Abſolutionibus impendendis, licentia ſeu conſenſus Ordinariorum locorum interueniat. Quodque præſentes litteræ ad illa ex Monaſterijs, Prioratibus, atque locis præfatis ſe extendant, & de illis intelligantur, necnon extendi, & intelligi debeant, in quibus pro tempore, fuerit numerus duodecim Monachorum, ad minus; & quamdiu vixerint in obſeruantia regulari. B.

35 IVlius II. vniuerſis Abbatibus, Prioribus, Præſidentibus, & Conuentibus Monachorum, alijsq; Religioſarum perſonarum, Monaſterijs Congregationis Hiſpaniæ Ordinis S. Benedicti conceſſit, quòd omnibus, & ſingulis Priuilegijs, immunitatibus, indulgentijs, prærogatiuis, gratijs, exemptionibus, libertatibus, & indultis Congregationi Caſſinenſi ſeu Sanctæ Iuſtinæ, eorumque Monaſterijs, Abbatibus, Prioribus, Præſidentibus, Conuentibus, Monachis, Oblatis, & alijs Religioſis

giosis

g'oſis perſonis, per Sedem Apoſtolicam, in genere conceſſis, quorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum præſentibus inſererentur, & exprimerentur, pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habendo, vtantur, potiantur, & gaudeant, ac vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè poſſint, & valeant, in omnibus, & per omnia, perinde, ac ſi omnia & ſingula Priuilegia præfata, huiuſmodi Congregationi Sancti Benedicti Hiſpaniæ, illiuſque Monaſteriis, Abbatibus, Prioribus, Præſidentibus, Monachis, & alijs perſonis Religioſis præfatis ſpecialiter, & expreſsè conceſſa fuiſſent. B.

Ex Priuilegijs Carthuſienſium.

36 GRegorius XI. conceſſit Carthuſienſibus, vt omnia Priuilegia domui Carthuſiæ Gratianopolitanæ, & aliis domibus Carthuſienſis Ordinis conceſſa, ad omnes, & ſingulas domos dicti Ordinis etiam in poſterum ædificandas ſe extendant, cum canonicè fundatæ, & ædificatæ extiterint. Et quòd domus ipſæ, ac perſonæ, quæ in ipſis pro tempore morabuntur, omnibus, & ſingulis Priuilegijs huiuſmodi gaudeant, ſicut gaudent domus Carthuſiæ, & aliæ domus, ac perſonæ in eis degentes. B.

37 PIus Secundus conceſſit præfatis Carthuſienſibus, vt Priuilegia, conceſſiones, Indulgentiæ, libertates, exemptiones, immunitates, gratiæ, & indulta prædicto Ordini, & domibus, ac perſonis, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia quouis modo, reſpectu, ſingularitate, ſeu cauſſa, communiter, vel diuiſim conceſſa, quæ quot, & qualia ſint, etiam ſi expreſſionem requirerent indiuiduam, ſiue alias ſpecialem, eorumque omnium, & ſingulorum tenores, & effectus ac ſi de verbo ad verbum inſerta forent, & ſpecificè narrata, ad omnes, & ſingulas eiuſdem Ordinis Domos, etiam in poſterum ædificandas, nec non ad ſingulares earumdem domorum pro tempore perſonas, pariformiter extendantur, tam in iudicio quàm extra. Non obſtantibus, &c. B.

Ex Priuilegijs Fratrum Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis.

38 LEo X. & Hadrianus VI. conceſſerunt Ordini Sanctiſſimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum, ac illius Monaſteriis, Miniſtris, Superioribus, Fratribus, ac aliis, quibuſcumque, in eiſdem Monaſteriis pro tempore degentibus perſonis, Prouinciæ, Caſtellæ, Legionis, & Granatæ regnorum, in obſeruantia regulari degentibus, vt omnibus, & ſingulis Priuilegijs, prærogatiuis, conceſſionibus, antelationibus, immunitatibus, exemptionibus, fauoribus, & indultis, ac peccatorum remiſſionibus, & Indulgentiis; etiam Mare magnum nuncupatis, & aliis quibuſuis literis Apoſtolicis, & gratiis quibuſcumque, etiam viuæ vocis Oraculo, quatuor Ordinibus Mendicantium, & eorum ſingulis, etiam quoad interdicti relaxationem, & Miſſarum, in eorum Feſtiuitatibus, commemorationibus, & ſolemnitatibus celebrationem, & alias quouis modo, per quoſcumque Romanos Pontifices, ac Sedem Apoſtolicam, in genere, vel in ſpecie, tunc, & pro tempore conceſſis, & confirmatis, & innouatis, quorum omnium tenores haberi voluerunt præfati Leo, & Hadrianus, pro expreſſis: & quibus Domus, Priores, & Fratres Ord. Mendicantium huiuſmodi, de iure, vel de conſuetudine, & iuxta Priuilegia, & indulta prædicta vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, & potiri, & gaudere poſſent quomodolibet in futurum, vti, potiri, & gaudere in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi ſingula Priuilegia huiuſmodi Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum, ac illius Monaſteriis Miniſtris, Superioribus Fratribus, & perſonis præfatis, ſpecialiter conceſſa fuiſſent. B.

Particularis pro exiſtentibus in regnis. Caſtella, Legionis, & Granata.

Interdictũ.

39 Idem Leo, & Hadrianus conceſſerunt omnibus & ſingulis Chriſti fidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis, qui dicti Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum, tam virorum, quam mulierum, exiſtentes in regnis Caſtellæ, ac Legionis, & Granatæ, Eccleſias, illis anni diebus, quibus peccatorum remiſſiones, & indulgentias iidem Fratres conſequebantur, viſitauerint; & qui deuotionis feruore ducti, in habitu Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum huiuſmodi deceſſerint; aut eorum corpora, ſeu cadauera, dum ab hoc ſeculo migrauerint, in Eccleſijs Monaſteriorum Sanctiſſimæ Trinitatis, Redemptionis Captiuorum huiuſmodi ſepeliri ordinauerint; ſeu de propriis eorum bonis, pro Redemptione Captiuorum aliquam pecuniæ quantitatem, per Miniſtrum Prouincialem dicti Ordinis pro tempore exiſtentem, deſignandam erogauerint; aut etiam qui ſcapularium eiuſdem Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum de manu alicuius illius Præ-

Particularis pro regnis Caſtella Legionis & Granata.

Sepultura, Eleemoſyna Habitus.

Pro germanis Fratrũ, ſeu hoſpitantibus Fratres propter Deum,

lati, etiam abſq; alicuius voti emiſſione, ſuſceptum detulerit; Necnon vtriuſque ſexus eiuſdem Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum Fratribus Germanis nuncupatis, vt omnes, & ſingulas Indulgentias, & peccatorum remiſſiones Fratribus Ordinis Sanctiſſimę Trinitatis huiuſmodi conceſſas, conſequantur, ac ſuffragiorum ipſius Monaſterij pro tempore factorum participes fiant; Necnon Priuilegiis, indultis, prærogatiuis, exemptionibus, conceſſionibus, antelationibus, & gratiis, Monaſteriis, & Ordini Sanctiſſimæ Trinitatis huiuſmodi, in genere, vel in ſpecie, conceſſis, & quibus Fratres Ordinis prædicti vtuntur, potiuntur, & gaudent, ſeu vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, vti, potiri, & gaudere perinde poſſint, ac illa eiſdem fidelibus, Fratribus, ſeu Germanis nuncupatis, ſpecialiter, & expreſsè conceſſa fuiſſent. B.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Excommunicatio contra admittentes ad Communicationem Priuileg. quoſcunq; laicos.

QVOAD §. 1. *Notandum, quod idem Six. IV. fol. 94. & ſſſ. 96. viuæ vocis Oraculo, conceſſit nobis Ciſmontanis gaudere omnibus Gratijs, Indulgentijs & Priuilegijs quomodocunque conceſſis Fratribus Vltramontanis, & contra, ac ſi nobis ſpecialiter conceſſa fuiſſent. Item idem Sixt. IIII. excommunicauit Fratres Minores, & Prædicatores admittentes ad Communicationem Priuilegiorum ſuorum, vt Immunitatum ſui Ordinis quoſcumque laicos vtriuſque ſexus, niſi eo modo, quo infra tit.* Excommunicatio. §. 14. *habetur, ibi vide annotationem factam ſuper hoc.*

Vicarij conuentuũ qui dicantur.

¶ *Quoad §. 13. vbi ponitur Communicatio Iulij II. ſſ ſſ. 74. ſſ. 128. conceſſ. 53. de Vicarijs Conuentuum Ordinis Prædicatorum, ad Vicarios Conuentuum noſtri Ordinis Notandum, quod nomine Vicariorum, debent intelligi illi quos nos vocamus Præſidentes Conuentuum vt ſup. titu.* Abſolutio ordinaria quoad Fratres. *§. 7. fol. 5. ait idem Collector in Comp. & tit.* Vicar. *§. 5.*

¶ *Quoad § 14. vbi ponitur* Conceſſio Leo. X. *Notandum quod idem Leo X. ſſſ 51. 42. extendit omnes noſtras Indulgencias, Indulta &c. ad Moniales Sanctæ Claræ noſtræ curæ ſubiectas, & ad Ancillas B. Mariæ noſtræ curæ commiſſas.*

¶ *Quoad §. 39. vbi ponitur* Conceſſio *Leo. X. & Hadriani VI. facta Germanis Ordinis Sanctiſſ. Trinitatis vide in eodẽ Cõpendio, tit.* Indulgentiæ, quoad ſeculares. *4. poſt. §. 16. de quibus Germanis ad intelligatur, & in eod. tit. §. 13. de quibus Indulgentijs hoc intelligatur, quia non intelligitur de plenarijs, vt ibi ait* Collector.

Nota. Participantes Priuil. poſſunt illis vti contra illos quorũ contemplatione participant.

¶ *Tandem quoad hanc materiam communicationis Priuilegiorum, Notandum quòd illi, in quibus communicantur Priuileg. aliorum Ordin. ac ſi ipſis ſpecialiter conceſſa fuiſſent, quales ſunt omnes Mendicantes, & etiam alij Religioſi ſupradicti in hoc tit.* Communicatio Priuileg. *poſſent æqualiter, & ex æquo gaudere prædictis omnibus Priuileg ſibi communicatis, etiam contra illos, quibus conceſſa fuerant, per quorum communicationem ipſi gaudent prædictis Priuilegijs. ratio eſt, quia iam facta ſunt ſibi propria, & non habent ea dependenter ab alijs ſed independenter, ac ſi ipſis ſpecialiter conceſſa fuiſſent, quomodocumque illi ſe habeant circa illa Priuilegia, vtendo, vel non vtendo eis. Sicq; in tali communicatione independenti, omnes qui dictis Priuilegijs poſſunt vti, adæquantur ex æquo. Secus dicendum eſt de illis, quibus non ſic ſpecialiter, & independentur communicantur, vt ſunt familiares, & donati fratrũ, & alij eiuſmodi, quia non poſſent vti Priuilegijs Fratrum, contra ipſos Fratres, quorum Priuilegia illis communicantur, quia quod in fauorem ipſorum Fratrum principaliter conceſſum eſt (quod, ſcilicèt, eorum familiares vtantur ipſorum Priuilegijs) non debet contra ipſos Fratres, ſeu eorum diſpendium retorqueri, de reg. iur. lib. 6. de verb. ſig. quid per nouale, iuxta gl. quia non ex æquo gaudẽt ſicut Fratres prædicti. Similiter, ſi Fratres perdiderint tale Priuilegium, ſeu ſi eo non vtantur ſimiliter perderent, & non poſſent eo vti prædicti familiares eorumdem Fratrum, quia tales familiares, &c. habent prædictum Priuilegium communicatum ſibi dependenter à prædictis ſuis Fratribus, & minus principaliter. Ideò ceſſante principali, & Fratrum fauore, quorum intuitu principaliter tale Priuilegium valebat, ceſſat, & minus principale, & acceſſorium, & ad hoc ſunt multa iura pariter cum ratione ſupradicta, vt patet per Bar. l. 1. deleg 1. per omnia exequata, &c. & l. amiciſſimus § Lucius, & Pan. in c. ex parte. de foro comp. ad finem, & Bal. in l. omnia. C. de epiſcopis. & cler. Et notandum, quia valet ad multa. & ad hoc quòd ſecundum Priuilegia noſtra, & nobis communicata ab alijs Religioſis, vt dictũ eſt poſſimus non ſeruare interdictum in noſtras feſtiuitatibus, etiam ſi ſit interdictum poſitum ab illis alijs Religioſis licèt talis non obſeruatio interdicti, ſit in eorum præiudicium, quia ex æquo, ac ſi nobis ſpecialiter conceſſa fuiſſent, communicata ſunt, & facta noſtra independenter talia Priuilegia, vt dictũ eſt.*

eſt, pro concordantia Priuileg. vide etiam ſupra Abſol. quoad ſeculares. *§. 19. fol. 14. & ſuper tit.* Ingredi. *§. 34.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Et habetur etiam ſupra 20. 21. 22. &c. Communicatio Minim.

EST notandum quod conceſſa vni Ordini etiam in ſpecie intelliguntur conceſſa alijs Ordinibus, ac ſi nominatim eis concederentur, ſicut expreſsè declarauit Leo X. inter non Mēdicātes: tam actiuè, quàm paſſiuè ſicut declarauit Pius V. etiam inter Sorores, & Moniales eiuſdem Ordinis; etiam de Tertio Ordine ſicut declarauit idem Pius V. & ante eum idem Leo, & Iulius II. & III. & Paul. IV. quæ Bullæ habentur in Collectione Priuil. Ord. Præd. facta à Reuerendiſs. P. Stephano Vſus maris fol 56. & in alijs folijs, vt reperies in Tabula, in verſ. Priuilegia communia. Ideò in Mari magno ord. Minim. dicitur, vt poſſint tranſumptare quæcumque Priuilegia, & Bullas conceſſas alijs Ordinibus, ac ſi illa, mutatis in eis nominibus, ſub nomine Minimorum ſpecialiter, & principaliter, pro eo Ordine emanaſſent. Vnde ex Priuileg. tàm Mendic. quàm non Mendic. multa extraxerunt, quæ eis accōmodata videbantur. Reuerend. P. P. Stephanus Vſus maris ſupradictus. & Gaſpar Paſſar. Ordin. Minim. Generalis, & in Collectionib. Priuil. ab ipſis factis, inſeruerūt; vt ibi eſt videre. Pro cuius cōmunionis intellectu, vt quis cognoſcere valeat, quonam modo, & forma ſit vtenda præfata communio, vide ea, quæ propter diſcordiam inter fratres Prædic. & Minor. de obſeruan. exortam in Hiſpania, occaſione præmiſſorum declarauit Iulius II. ann 1509.

Nunc Archiepiſcopus benemeritus. Adducitur à Paſſarel. fol. 49.

Pater Tuſignanus.

Et ſic, licèt nobis Capuccinis eodem ſupradicto modo ſint talium Priuilegia communicata; in ſpecie tamen per Conſt. Pij IV. editam ann. 1560. vt in Hiſtoria Franciſcana regiſtrata à Reuerendiſs. P. Tuſignano Ord. Conuentualium S. Franciſci, & nunc Epiſcopo benemerito, ſunt communicata omnia Priuilegia, & gratiæ, quæ reperiuntur conceſſa, vel in futurum concedentur Fratribus Minoribus & Camaldulenſibus, & alijs.

Pro Crucigeris. & pro Clericis miniſtrantibus infirmis Communicatio Priui. Societ. Ieſu.

Tandem, Congregationi Fratrum Crucigerorum, ac Religioni Clericorum miniſtrantium infirmis à Greg. XII. anno 1591. fuerunt communicata omnia Priuilegia, exemptiones, immunitates, indulgentiæ, facultates, libertates, indulta, cōceſſiones & gratiæ, quorumuis, etiam ciſtercien. Cluniacenſ. ac Sancti Benedicti Monachis, Clericis Regularibus, & Presbyteris Collegialibus Societatis Ieſu, & Canonicis, Congregationis Lateranenſis, ac quibuſcumq; alijs Clericis Regularibus & aliorum, tàm Mendicantium, quàm non Mendicantium Ordinum, & Congregationum Fratribus, & perſonis, tàm in ſpiritualibus, quàm in temporalibus, in ſpecie, vel in genere, etiam communicatiuè per quoſcumque Romanos Pontifices quomodolibet conceſsis, quæ tamen ſint in vſu, nec ſub vllis reuocationibus comprehenſa, neq; Decretis dicti Concilij contraria; Ac illorum omnium participes eſſe poſſunt. & debent pariformiter, & æquè principaliter, abſque vlla prorſus differentia, perinde ac ſi Congregationi, Eccleſiis, & Domibus ipſorum, nominatim, & ſpecialiter, ac generaliter conceſſa fuiſſent: vt latiſsimè habetur in Conſt. ipſius Greg. XII. quæ incipit, illius qui pro gregis, &c. & eſt confirmatiua huius Religionis; ibique, innumera ei alia tribuuntur Priuilegia, de qua etiam mentionem fecimus ſupra in verbo Abſolutio, quoad fratres *primo. fol. 20.*

Ex Priuilegiis Congregationis S. Hieronymi Feſulani.

Additio.

ALexander VI. Pontif. Max. Congregationi Feſulanæ, & Confraternitatib. in eiuſdem Eccleſijs erectis, ſeu in poſterum erigendis, conceſsit participationem, & communicationem omnium, & ſingulorum priuilegiorum, prærogatiuarum, immunitatum, & gratiarum, quibus fratres, & Religioſi Conuentuum, quorumcumque Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium vbique exiſtentium vtebantur, potiebantur, & gaudebant; ſeu vti, potiri, & gaudere in futurum poſſent. Vt eſt videre in litteris Apoſtolicis, datis Romæ die 30. Aprilis 1496.

Et Gregorius XIII. die viij. Septemb. 1573 eamdem communicationem & participationem, dictæ Congregationi confirmauit, & approbauit.

Ex Priuilegijs Societatis IESV.

OMnia Priuilegia, etiam ſpeciali nota digna, immunitates, exemptiones facultates conceſſiones, indulta, Indulgentiæ, peccatorum remiſsiones, gratiæ, tàm ſpirituales, quàm temporales, litteræq; Apoſtolicæ, etiam per modum extenſionis, aut communicationis, aut aliàs conceſſa ſeu concedenda quibuſuis Ordinibus Fratrum, & Sororum Mendicantium, illorumq; Congregationibus, Conuentibus, Eccleſiis, Hoſpitalibus, & alijs pijs locis; conceduntur Præpoſito, ac omnibus Societatis Ieſu Perſonis, Domibus, ac Collegijs, non ſolum ad inſtar illorum: ſed pariformiter, & æquè principaliter à Pio Quinto,

Et Greg XIII. declarauit, quòd omnia eis conceſſa, ſiue communicata, vt ſupra, ſeu in poſterum concedenda, Præpoſito Generali conceſſa intelligantur, qui illa per ſeipſum vel alium, ſeu alios, de eius commiſſione electos ſeu eligendos, quibuſcumque perſonis de eadem Societate, ſub eiuſdem obedientia degentibus communicare libere poterit: Nec aliter exteræ perſonæ Societatis, prædictis Priuilegijs facultatibus, & alijs præmiſſis vti, aut gaudere poſſunt, illorumq; vſus iuxta Societatis vſum & inſtitutum, Conſtitutiones, & morem eſſe debet, vt habetur in eius Compend. Priuileg. Verbo Communicatio. §. 1. & 5.

Sed Greg XIV. conceſſit Clericis Miniſtris infirmorum poſſe illorum Priuilegia participare, vt ſupra eſt iam dictum.

Communicatio Confraternitatibus Charitatis, & Sancti Spiritus hoſpitali.

O*MNIVM ieiuniorum, & aliorum quorumcumque ſpiritualium bonorum, & piorum operum, quæ in omnibus Religionibus, ac vbicumque in toto Orbe, pro tempore fiunt, participes ſunt perſonæ Confraternitatis Charitatis de Vrbe, & perſonæ Hoſpitalis Sancti Spiritus in Saxia, vt in Priuilegijs impreſſis, fol. 135. & 140. legitur.*

Item omnibus gratijs, & Priuilegijs Archiconfraternitati Charitatis de Vrbe directè, vel per communicationem conceſſis, ab anno 3. Leon. X. 4. Calend. Auguſti, anno Domini 1516. vſque ad annum primum Pij IV. anni 1560. 4 Idus Decemb. vti poteſt prædicta Confraternitas, etiam, ſi illa tunc non eſſent in vſu: aut ſi Priuilegia communicata, reuocari contingeret. Ita Pius IV. vt in Priuileg. eius manuſcrip. fol. 8. Et recenſetur in Compend. prædicto Priuileg. Soc. Ieſu, Verbo communicatio *§. 7. & 8.*

Dubium.

Notandum autem hic eſt, quòd cum omnes Ordines Mendicantium, ſimul communicent in omnibus Priuilegijs, perinde ac ſi de verbo ad verbum cuilibet eorum dicta Priuilegia conceſſa forent prout ſupra ſatis clarè patet: Idcirco poſſet occurrere dubium, num etiam in pœnis, & cenſuris, ipſis Ordinib. conceſsis adſit necne cõmunicatio? & ad hoc breuiter reſponderi poteſt, quòd illis pœnis, & Cenſuris latis contra aliquem Ordinem ipſorum Mendicantium, nullo pacto inter eos fiet communicatio, cum ſecundum Regulam Iuris, odia reſtringi, & fauores conueniat ampliari, de regul. iuris in 6. & præterea, quia infinita inde abſurda ſequerentur, prout facillime poſſet demonſtrari. ſed in illis, quæ in fauorem eorum ſunt latæ, quamuis in pœnam laicorum ex altera parte redundant, dicerem, per eamdem Regulam iuris prænotatam, quòd fieret inter eos Communicatio: & hoc bene notandum: & quando ſuccederet caſus ſaltem periti eſſent conſulendi.

An autem in Communicatione Priuilegiorum cenſeatur communicari vſus, vel non vſus illorum, & quid de clauſula illa, quæ nunc ſolet apponi in confirmatione, & cõmunicatione Priuilegiorum Dummodo ſint in vſu &c. *Vide ſup. fol. 35 & fol. 50. Et vide etiam infra in verbo* Priuilegia Fratrum, *in fine noſtræ Annotationis.*

Et an Priuilegium poſſit perdi per non vſum, vel per vnam, vel per plures contrauentiones? Vide ibidem fol. 3. B.

Et an Statuentes poſsint recedere à Statuto confirmato per Sedem Apoſtolicam? Vide in Verbo Priuilegia, *in noſtra Annotatione in fine.*

Tandem, pro fine huius materiæ Communicationum Priuilegiorum, eſt notandum, quòd poſſunt omnes Mendicantes, & participantes eorum Priuilegia in foro conſcientiæ vti omnibus gratijs, & Priuilegijs per Pontifices anteceſſores Pij V. conceſsis, etiam illis, ex eis, quæ ſunt reſtricta, ſeu derogata per Concil. Trid. Ita Minoribus conceſsit Pius V. viuæ vocis Oraculo, die 13. Mart. Anno Domini 1566. vt refertur in Compend. Priuil. Societatis Ieſu. Verbo, Conc. § 3.

COMMVNICARE.

¶ Diſtinctio materiæ Communicationis corporis Chriſti.

SCiendum, quod circa communionem Euchariſtiæ, ſeu Corporis Chriſti, inueniuntur complura in Priuilegijs Fratrum. **Collector.**

¶ Et iſtorum, quædam tangunt præcipuè perſonas Fratrum & Monialium eorum curæ ſubiectarum. Hæc autem habetur infra in §. 7. & remiſſionibus ibi additis, ac etiam infra in §. 12.

¶ Alia verò concernunt perſonas ſecularium. Et iſta continentur infra in omnibus §. exceptis ſupra nominatis.

EVgenius III. declarauit, optimè Iuri ſatisfactum eſſe, & Canoni ſeu Decretali *Omnis vtriuſque ſexus*, ſi in hebdomada ſancta, vel infra Octauas Paſchæ Reſurrectionis Dominicæ (ſecundum meliorem d ſpoſitionem conſcientiæ, & aptiorem mentis deuotionem) Fideles ſacroſanctum ſacramentum Euchariſtiæ accipiant. B. ſſo. 114. conceſſ. 248. Et idem conceſſ.

1 *Pro omnibus chriſtianis. Vt ait Nauar. in Manual. c. 21.*

conceſſit oraculo viuæ vocis. o.fol.61. Et ffo. 64 conce.81. Et ffo 95 conc. 316.

2 *Pro foreſib Collector.* ¶ Idem Eugenius conceſſit, quod quando quis, tempore paſchali, ſe repererit in aliena Diœceſi, ſemper ibi intelligitur adeptus incolatum, vt vbi confiteri, & communicare valeat, quantumcumque ibi paruo tempore ſteterit. o.fo.61. Et ffo.64.conce.80.& fft.95.Con. 315. & ſup.fo.51.

¶ Aduerte, quòd, quoad Rectorem parochialem, vbi conſiſtit hoſpitium, intelligitur loc. Nam ſine licentia ipſius, non poterit recurrere ad alium. Verumtamen per conceſſionem Minimorum po eſt recurrere ad Fratres, prout habetur infra §.13.

3 *Pro omnibus Chriſtianis Collector.* ¶ Idem Eugenius declarauit, quod quando Sacerdos Parochialis dat licentiam ſuo ſubdito, vt à quocumque poſſit recipere Eucharistiam, eo caſu, poſſit recipere eam à Religioſis. o ffo.101.conc 401.

¶ Aduerte, quòd dubitatum fuit hoc, quia vltra prohibitionem communem eſt particulariter prohibitum Religioſis per Clementinam *Religioſi. de Priuilegijs.*

4 *Pro omnibus etiam forenſibus* NIcolaus V. conceſſit, Generalibus, & Prouincialibus Miniſtris, & omnibus Confeſſoribus Ord. Min. deputatis ad audiendas confeſſiones ſecularium, vt poſſint omnibus, quarumcumque diœceſium, quorum Cōfeſſiones audierint, ſacratiſſimi Corporis Dominici communionem dare omni tempore, præterquam in die Reſurrectionis dominicæ. B.fo.30. Et ffo.114.conceſſ 249. Et ffo.58.cōceſſ 159.

Collector. ¶ Aduerte ad ampliationem, & declarationem huius Conceſſionis infra poſitam §.9.

5 SIxtus IV. fecit conſimilem Conceſſionem ad literam, ſicut Nicolaus V. immediatè ſupra poſitam. B.fo.30 Et ffo.114 conceſſ.250. Et ffo.58.conc.159

6 *Sacramen.* ¶ Idem Sixtus conceſſit Fratribus Min. vt poſſint adminiſtrare ſacramenta Euchariſtiæ, & Extremæ vnctionis, illis, quorum Confeſſiones audierint, quando Rectores, ſeu Curati eorum malitiosè, aut ſine rationabili cauſſa denegauerint, ſeu diſtulerint illa adminiſtrare. Et voluit, quòd ſuper hoc ſtetur aſſertioni eorumdem Confeſſorum, vel pœnitentium. B. f.60. Et ff.144.conceſſ.348.

Collector. ¶ Huiuſmodi Conceſſio fuit modificata per Leonem X. prout habetur infra §.10. Vide ibi cum ſua declaratione.

INnocentius VIII ac etiam Leo X conceſſerunt Fratribus Min. ac Monialibus eorum curæ ſubiectis communicantibus in multis Feſtiuitatibus, & diebus Dominicis, Indulgentiam plenariam, prout habetur infra in dictione, *indulgentia plenaria quoad Fratres*. §. 6. & 7. & 11. & 18. 7 *Indulgentia plenaria.*

8 *Particularis pro Regnis Caſtellæ. Interdictū.* ¶ Iulius II conceſſit, quòd abſque aliquo conſcientiæ ſcrupulo poſſint Fratres Minor. Obſeru. Prouinciarum Regnorum Caſtellæ, & Legionis ſacramentum Euchariſtiæ tempore Interdicti coram quibuſuis perſonis ſecularibus, vel regularibus (facultatem audiendi diuina officia habentibus) accipere. Quodque perſonæ prædictæ, facultatem audiendi diuina officia huiuſmod. habentes, dicto tempore Interdicti, ſacramētum huiuſmodi recipere poſſint, & valeant, licentiam conceſſit; Ita tamen, quòd hæc communicatio ſecularium intelligatur iuxta facultates conceſſas illis ſæcularibus intereſſendo diuinis. o fo.71. conceſſ.179. Et ffo 101.conceſſ 391.

9 *Pro omnib: Fratribus Sacerdotib.* LEo X. conceſſit, de nouo idem, quòd Nicolaus V. & Sixtus IV. conceſſerant, vt patet ſupra. §.4. & 6. Ac declarauit, quòd licet audire confeſſiones ſecularium non poſſint, niſi in ſupradictis Breuibus nominati, miniſtrare tamen ſacramentum Euchariſtiæ tēpore conceſſo poſſit quilibet Sacerdos Religionis. Et in eo quòd dicitur (vbi ſupra) de die Reſurrectionis, declarauit, quòd non poſſint miniſtrare ſacramentum Euchariſtiæ in die, quo celebratur Feſtum Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti duntaxat ſine Rectoris Parochialis, aut Diœceſani licentia. O ff 58. conc.160 *Euchariſtia*

10 *Concilium. Sacramēta.* ¶ Idem Leo, poſtea in concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd Euchariſtiæ, Extremæ vnctionis, aliaque Eccleſiaſtica ſacramenta nequeant dare Fratres illis, quorum (etiam infirmorum) confeſſiones audierint, dicentibus proprium Sacerdotem illa ſibi dare denegaſſe; niſi denegatio ſine legitima cauſſa facta, vicinorum teſtimonio probata; aut requiſitio coram Notario publico facta, doceretur. B ffo.25.cōc.73.

Collector. ¶ Non obſtante hoc Statuto immediatè anteposito, poſſunt Fratres vti in foro conſcientiæ, omnibus Conceſſionibus ſuperiùs poſitis: quia idem Leo viuæ vocis Oraculo reualidauit, & de nouo conceſſit omnia, quæ per huiuſmodi Concilium fuerant de noſtris Priuilegiis reuocata, ſeu reſtricta, vt ponitur infra in dictione, *Concilium*. §.7.

11 *Pro Monialibus. Diſpenſatio* ¶ Idẽ Leo diſpenſauit cũ Monialibus Sanctæ Claræ, & conceptionis Beatæ Mat.æ, atque Tertij O dinis, vt præcepto Regulæ de percipiendo ſanctiſſimum Sacramentum, ſatisfaciant, per aliquos dies anteponendo, vel poſt-
11 *Indul. plen.* ponendo, dum tamen illud in fraudem non faciant. O.ſſFo.6 .conc.191.

¶ Idem Leo conceſſit plures Indulgentias fratribus, & Monialibus, communionem Corporis Chriſti, ſumentibus p out habetur infra in dictione, *Indulgentia plenaria quoad Fratres, §. 5.* & 6. & 12. ac 18.

¶ Ex Priuilegijs Fratrum Minimorum.

13 *Pro forenſibus, & etiã alijs. Collector.* IVlius II. conceſſit Fratribus Ordinis Minimorum, vt in Eccleſijs ſuis, quoties opus fuerit, poſſint miniſtrare, & miniſtrari facere ſacramentum Eucharistiæ curialibus, mercatoribus, peregrinis, & tranſeuntibus, ac aliis quibuſcunque perſonis B. ſſFo.11. conce. 43.

¶ Aduerte circa huiuſmodi Conceſſionem pro foro exteriori, qualiter modificata eſt per Leonem decimum in Concil o Lateran. prout habetur ſupra § 10.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Q*VOAD §. 8. vbi Iul. II. conceſſit nobis, quod tempore interdicti, poſſint ſæculares habentes facultatem audiendi diuina, recipere ſacramentum Eucharistiæ, iuxta facultates illis conceſſas, &c. intellige ſic. ſcilicet ſi habuerint alias facultates etiam adhoc, ſcilicet ad recipiendum, tali tempore interdicti, ſacramentum Eucharistiæ, &c. non autem illis hoc conceditur per hanc conceſſionem nobis factam, quamuis per hanc conceſſionem, nos coram ipſis ſecularibus habentibus aliàs tantum facultatem, audiendi diuina tempore interdicti, bene poſſimus recipere ſacramentum Eucharistiæ. & ipſi ſeculares poſſint eſſe præſentes (vt ait præfata conceſſio) & hoc clarius ſic declaratum habetur ſſ ſſ. u. 1*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 1. N*Otandum quod hoc idem obſeruari nunc ait Nauar. in Manual c. 21. num. 45. Addens inſuper quod vbi adeſt conſuetudo legitima, & præſcripta ſatisfaciendi huic præcepto*
Hæc Bulla ponitur in fra in fine Compend. *communicando quolibet die quadrageſimæ (vt eſt in multis locis Hiſpaniæ) ſufficeret ſe illi conformare. Pro quo eſt ſciendum quòd Clem. VII (vt teſtatur Laurentius Epiſcopus Praneſtinus Cardinalis quattuor coronatorum) declarauit, quòd in quolibet die quadrageſimæ poſſint fideles in Hiſpaniæ partibus communicare, vt præcepto Eccleſiæ ſatisfaciant, & ideo, in multis partibus talis conſuetudo ita praualuit, vt iam veluti lex obſeruetur, & ideo ſic, vt ſupra dixiſſe Nauar. puto.*

Et an aliquis poſsit in die Paſcha communicare extra parochiam pro ſua deuotione, poſtquam compleuerit præceptum Eccleſiæ, in aliqua die ex ſupraſcriptis, etiam in Eccleſiis Fratrum Minorum?

Reſpondetur, quòd non nam ſua Sanctitas vult vt quilibet volens in die Reſurrectionis communicare ſiue pro deuotione ſua, ſiue vt ſatisfaciat Eccleſiæ præcepto, communicet in propria Parochia, niſi tamen licentiam haberet à ſuo Parocho. Et hoc obſeruandum ait Nauar. non ſolum pro die Paſcha, ſed etiam in omnibus alijs diebus, etiam extra quadrageſimam, & etiam in articulo mortis: verum Leo X. conceſsit cuilibet Sacerdoti Fratrum Minorum, vt quouis anni die, ſacroſanctum Domini Corpus ſecularibus miniſtrare poſsit, excepto ſolo die Paſchatis; & eſt communicatum alijs Mendicantibus, & particulariter eſt etiam conceſſum Patribus Societatis Ieſu, vel refert & tenet Nauar. in loco ſupraſcripto. *Nauar. in Man. cap. 21. nu. 52.*

Notandum quod Papa Pius V. in Conſt. 38. in ſecunda parte, num. 4. idem confirmat dicens: Ipſique Christi fideles ſacramentum Eucharistiæ (Reſurrectionis Dominicæ feſtiuitate dumtaxat excepta) ſumere, eúque illud per Fratres huiuſmodi ſcilicet Mendicantes adminiſtrari valeat; nec ad illud faciendum per locorum Ordinarios, aut Eccleſiarum Rectores, ſeu alios quoſcumque (illorum, licentia minimè requiſita,) etiam ſub cenſuris Eccleſiaſticis, & alijs pœnis cogi, vel compelli poſsint, ſeu debeant, etiam decernimus, & declaramus. & licèt, Papa Greg. XIII. in conſt. ſua 15. reduxerit illam Pij V ad ius commune, in quantum S. Conc. Trid. obſtat; in hoc tamen particulari non obſtat Concilio, cum nullibi in hac materia contrarium iubere reperiatur: nam tantum in ſeſſ. 13 c. 8. hortatur fideles ad frequenter communicandum; & non præcipit, vt in hac potius, quã in illa Eccleſiæ communicare debeant; & idem decreuit Papa Paulus IV. in conſt. 4. vt in Bullario, vt poſsint videlicet Fratres ſupraſcripti Mendicantes quotidie ſanctiſsimum Eucharistiæ Sacramentum miniſtrare (Dominica tantũ Reſurrectionis excepta.) & concordat Nauar. in ſuo Manuali c. 21. nu. 52. & ſi Epiſcopus facta admonitione (vt in c. Sac de ſent. excommu.) vellet omnes illos, qui in Paſcha *In §. 4 & 9*

non

non fuerint confeſsi, vel non communicauerint denuntiare tunc illi qui à ſupraſcriptis Fratribus recepiſſent communionem, vel confeſsionem ab eis opus eſſet habere fidem, & Epiſcopo præſentare: itaque, ſi aliquis ſæcularis confeſſus fuerit, vel cõmunionem receperit in aliqua Mendicantium Eccleſia cum animo ſatisfaciendi Eccleſiæ præcepto, in vno dierum prædictorum octo ante vel poſt Paſcha, ſatisfacit, & non oportet, vt iterum in die Paſchatis communicet in Eccleſia Parochiali.

Vide etiam ſupra in tit. Abſolutio quoad ſeculares *fol. 33. §. 17. in fine, conceſsionem factam Fratribus Dominicanis à Sixto IIII.*

Idem tenet Summiſta, quod ſatisfaciant Eccleſiæ præcepto de audienda miſſa in feſtiuis diebus, ſi in illis, vel in alijs Eccleſijs huiuſmodi fratrum audierint, & non in propria parochia, vt Nauar. in Manua tit. De quinq; præceptis Eccleſiæ, nu. 5. & Pius V. in ſupradicta Conſt. 38. nu. 8. idem declarauit.

COMMVTARE.

1 *Prælati. Legata.* SIxtus IIII. conceſſit, quòd Prælati Ordinis Minorum poſſint commutare legata facta locis noſtris ad vnum vſum in alium, ſine ſcandalo tamen illorum, ad quos ſolutio talium legatorum pertinet. c. fo *62.* Et ffo. *66.* conc. *95.* & ſff *95.* conce. *317.*

1 *Prælati. Eleemoſyna.* LEO X. ampliando dictam gratiam Sixti conceſſit, quòd ſimili modo poſſint dicti Prælati facere in rebus donatis per viuentes; ſi tamen (vt dictum eſt) non ſequatur ſcandalum. o ſff. *93.* conce. *293.*

2 *Vendere.* ¶ Idem Leo conceſſit, quòd Fratres Minores poſſint recipere triticum, ac alias res ſuperabundantes (ſcilicèt, quibus in propria ſpecie Fratres non habent neceſſe vti, aut non in tanta quantitate) vt pro vino, carnibus, ac aliis rebus victui neceſſariis per Syndicum Romanæ Eccleſiæ eiſdem Fratribus datum commutentur, & permutentur, ſeu vt triticum, & alia huiuſmodi vendantur, & ex pecunia inde prouenienti, vinum, & carnes, ac aliæ res neceſſariæ emantur. *B.* ffo. 23. conc. *65.*

Collector. ¶ Cauendum eſt omnino ab iſta Conceſsione quia eſt expreſſè contra declarationem Nicolai III. & ſic relaxatiua, & deſtructiua noſtræ paupertatis, quam in Regula promiſimus; cum talia ſic recepta ſint manifeſtè pecunia, cuius receptio, quàm prohibita ſit in Regula noſtra, notorium eſt. Nec ſufficit dicere, quod Papa diſpenſat in hoc: nam per ſimiles diſpenſationes, vel potius diſſipationes diſſipatur Religio noſtra in altiſſima paupertate fundata, vt patet euidenter in noſtris Conuentualibus.

¶ Aduertendum eſt etiam circa prædicta, quod in Capitulo Generali Mechlinenſi, vbi tertio fuit electus Reuerendus Pater claræ memoriæ Oliuerius Mallardi, facta eſt ſequens Ordinatio; *Statutum Generale.*

¶ Capitulum Generale declarauit, quod ſi aliqui Conuentus aliquarum Prouinciarum habeant copiam alicuius rei (vtpote vini, vel olei) & deficiant carnibus, vel piſcibus, Prouinciales talium Prouinciarum, vel Cuſtos talis Cuſtodiæ, poteſt prouidere, & commutationem in talibus facere, mandando quod vnus alteri det de ijs, in quibus abundat, & econuerſo. 227. tract. 3. Et ffo. 246. tractat. 2.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD *§. 3. vbi Collector dicit, cauendum eſſe ab illa diſpenſatione Leo. X. quia eſt relaxatiua ordinis concedens, quod Fratres accipiant pecuniam, &c. Notandum, quòd Papa id concedit cum duabus limitationibus, ſcilicet pro rebus neceſſarijs, quæ aliàs ſine pecunia commodè haberi non poſſunt, quòd poſsit peti, & accipi triticum, &c. ad commutandum, Secunda limitatio, quod per Syndicum tales res diſtrahantur pro alijs neceſſarijs: his ergo ſuppoſitis conſtat, quod ibi non eſt maior diſpenſatio, neque conceditur alia relaxatio maior, quàm quod per Syndicũ procurentur, ſeu accipiantur pecunia, ſicut habent Patres vltramontani, ſecundum Conſt. Mart. 5. quæ Diſpenſatio an ſit nobis licita, & ſecura? & An nos ciſmon. poſsimus ea vti? latius habetur in expoſitione noſtra, regula cap. 4. q. 16.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

HOC *etiam poſſunt de lege commun. vt in cap. exijt, quæ tamen commutatio, Concil. Trid. ordinat, vt tunc fiat, quando erit neceſſaria, dicens. In commutationibus vltimarum voluntatum, quæ non niſi ex iuſta, & neceſſaria cauſſa fieri debent, Epiſcopi, tamquam delegati Sedis Apoſtolicæ ſummariè, & extraiudicialiter cognoſcant, nihil in precibus tacita veritate,* *In §. 1. Conc. Trid. Seſſ. 22. ca. 6 de reformatione.*

vel ſuggeſta falſitate fuiſſe narratum, priuſquam commutationis prædicta executioni demãdentur. Vide etiam pro hac materia, ſupra qua dixi in verbo Alienatio bonorum *fol.* 8.

CONCEPTIO VIRGINIS.

Determinatio veritatis Conceptionis Vir. Mariæ.

SAcroſancta Generalis Baſileenſis Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, vniuerſalem Eccleſiam repræſentans, diligenter inſpectis auctoritatibus, & rationibus, quæ à diuerſis partibus coram eadem ſancta Synodo fuerunt allegatæ, aliiſque etiam plurimis ſuper eadem materia viſis, & matura conſideratione penſatis, determinauit, doctrinam illam diſſerentem, glorioſam Dei genitricem Mariam (præueniente, & cooperante diuini muneris gratia ſingulari) nunquam actualiter ſubiacuiſſe peccato originali, ſed immunem ſemper fuiſſe ab omni originali, & actuali culpa, ſanctamque, & immaculatam, tamquam piam, & conſonam cultui Eccleſiaſtico, fidei Catholicæ, rectæ rationi, & ſacræ Scripturæ, ab omnibus Catholicis approbandam fore, tenendam, & amplectendam, diffinit, & declarauit. Ac decreuit, nulli de cætero licitum eſſe in contrarium prædicare, ſeu docere. b. fo. 41 E ffo. 40 conceſſ. 45.

Prædicare.

¶ Eadem ſacroſancta Synodus ſtatuit, quando, & qualiter ſit huiuſmodi feſtiuitas celebranda, prout habetur infrà in dictione *Feſtiuitas*. § 6. Attamen modo debemus ſequi ordinatum per Sixtum.

2

3 *Indulg.*

¶ Eadem ſancta Synodus conceſſit, nonnullas Indulgentias, intereſſentibus diuinis in præfata Feſtiuitate Conceptionis, ſicut ponitur infrà in dictione *Indulgentia quoad ſeculares* 7. in 5. 1.

4 *Confirmationes Concilij.*

NIcolaus V. fecit copioſiſſimam confirmationem Ordinatorum in prædicto Concilio Baſileenſi. Ac per conſequens confirmauit determinationem ibidem factam in fauorem immaculatæ Conceptionis Virginis Deiparæ. b. ffo. 44. conc. 45.

SIxtus IIII. ſtatuit, quòd fiat Octaua ſolemnis de Feſto Conceptionis Virginis Mariæ, & quod de Feſtiuitatibus, quæ venerint infra Octauam, nihil tunc agatur; ſed poſt Octauam celebrentur. Quodque ſi feſtum Conceptionis in Dominica venerit, fiat de Feſto, quia ſpecialis effectus Dei fuit in illa die, & ideo Dominica transferatur in ſequentem diem Et voluit, quòd tunc in ſecunda feria dicantur Pſalmi nocturnorum de Dominica, cum nouem lectionibus, & reſponſoriis, ſine precibus, & Miſſ. ſine *Gloria in Excelſis Deo*, quia *Te Deum laudamus*, non dicitur. Sed in prædicto caſu, in Octaua fiet de Dominica, & Feſtum Octauæ transferetur ad diem ſequentem. Si verò venerit infra Octauam, fiet de Dominica cum commemoratione Feſti. o. fo. 64. Et ffo. 68. conc. 115.

5 *Officium diuinum.*

Hodie tamẽ obſeruanda Rubrica Breuiarij noui Pij 5. & Clem. 8.

¶ Aduerte, quod poſtea conceſſum eſt, quòd fiat Feſtum Sanctæ Luciæ infra Octauam.

Collector.

¶ Idem Sixtus motu proprio, auctoritate Apoſtolica reprobauit, & damnauit aſſertiones Prædicatorum, & aliorum quorumlibet, qui affirmare præſumerent, ſanctam Romanam Eccleſiam, de ſpiritnali dumtaxat Conceptione, & ſanctificatione Virginis glorioſæ, Feſtũ celebrare; ac illorum, qui crederent, & tenerent, quòd aſſerentes eamdem genitricem Dei ab originalis peccati macula in ſua Cõceptione præſeruatam fuiſſe, propterea alicuius hæreſis labe pollutos fore: Iſtas namque aſſertiones vtpote falſas, & erroneas, ac à veritate alienas, editoſque libros id continentes, ſimiliter reprobauit, & damnauit. Ac motu, & auctoritate prædictis ſtatuit, & ordinauit, quod Prædicatores verbi Dei, & quicumque alij cuiuſcumque gradus, ordinis, & conditionis fuerint, qui de cætero auſu temerario præſumpſerint in eorum Prædicationibus ad populum ſeu alias quomolibet affirmare huiuſmodi ſic reprobatas, & damnatas aſſertiones, & opiniones, veras eſſe, aut dictos libros pro veris legere, tenere vel habere, poſtquam de præſentibus literis ſcientiam habuerint, excommunicationis ſententiam, & æternæ maledictionis pœnam, eo ipſo incurrant; à qua, ab alio, quam a Romano Pontifice, & illius proprio ore expreſſa cauſſa huiuſmodi, propter quam cenſuras prædictas incurrerint (niſi in articulo mortis conſtituti,) nequeant abſolutionis beneficium obtinere, non obſtantibus quibuſcumque in contrarium facientibus. Item pari dãnationi, & Cenſuræ ſubiecit illos, qui prædicare, docere, aut alias verbo, vel ſcriptura affirmare præſumerent, hæreticum fore, credere eamdem Virginem glorioſam a peccati originalis macula præſeruatam non fuiſſe. B. fol. 34. Et ffo. 117. conceſſione. 257.

6 *Reprobatio errorum.*

Prohibitio.

Excommunicatio.

¶ Idem Sixtus conceſſit, vt omnes, qui officium Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis com-

7 *Officium diuinum.*

compilatum, & Ordinatum per Fratrem Bernard num de B ſto, pro ſua deuotione dicere, & recitare voluerint, liberè, & licitè hoc poſſint, & valeant. b. fol. 40. Et ffo.114.conce.271.

8 Reprobatio. ¶ Idem Sixtus Motu proprio, & ex certa ſcientia reprobauit, & damnauit aſſertiones Fratrum Prædicatorum, & quorumlibet aliorum, qui affirmare præſumerent, eos, qui crederent, aut tenerent, Dei genitricem, ab originalis peccati macula, in ſua Conceptione præſeruatam fuiſſe, propterea alicuius hæreſis labe pollutos fore, vel mortaliter peccare: aut huiuſmodi officium Conceptionis celebrantes, ſeu ſermones audientes, alicuius peccati reatum incurrere, vtpote falſas, & erroneas, & à veritate penitus alienas, editoſque deſuper libros id continentes, ſimiliter reprobauit, & damnauit.

Prohibitio. ¶ Statuit etiam, & ordinauit, ne Prædicatores verbi Dei, & quicumque alij, cuiuſcumq; ſtatus, gradus, aut Ordinis, & conditionis fuerint, qui auſu temerario præſumpſerint in ſermonibus ad populum, ſeu alias quomodolibet approbare ſuperius improbatas, & damnatas aſſertiones, aſſerendo veras eſſe, aut dictos libros pro veris legendo, tenendo, vel habendo; poſtquam de præſentibus notitiam habuerint, excommunicationis ſententiam, & æternæ maledictionis pœnam,

7 Excommunicatio. eo ipſo incurrant, à qua ab alio, quàm à Romano Pontifice, & illius proprio ore, expreſſa cauſſa huiuſmodi, propter quam Cenſuras prædictas incurrerint (niſi in mortis articulo conſtituti) nequeant abſolutionis beneficium obtinere.

¶ Item motu, ſcientia, & auctoritate ſimilibus, ſi nili pœnæ, ac Cenſuræ ſubiecit eos, qui auſi fuerint aſſerere contrariam opinionem tenentes, videlicet gloriosam Virginem Mariam, cum originali peccato fuiſſe conceptam, hæreſis crimen, vel peccatum incurrere mortale, cum nondum ſit à Romana Eccleſia vel Apoſtolica Sede deciſum. Non obſtantibus in contrarium facientibus quibuſcumque. b. fol.74. Et ffo.158.conceſſione.376.

9 Alexander Sextus, confirmauit Bullam ſupradictam Sixti §. 8. inſerendo illam de verbo ad verbum, ac dando deſuper indices: cum magnis clauſulis, & non obſtantijs. b. fo.74. Et ffo.158.conce.336.

10 Indulg. IVlius Secundus conceſſit plures Indulgentias in fauorem Conceptionis Beatæ Virginis, prout habentur in dictione, *Indulgentia quoad ſeculares* 7.§ 3.

¶ Idem Iulius edidit Regulam Monialium Conceptionis Beatæ Virginis, p olatè in fine l b i huius ponitur; quia nullibi reperi eam impreſſam.

LEO Decimus, conceſſit, quòd tempore Interdicti, quauis auctoritate, & ex quibuſuis cauſſis, pro tempore appoſiti, in quibuſuis Hiſpaniæ Eccleſijs, ac locis à primis Veſperis diei Feſti Conceptionis, vſq, ad illius totalem Octauá incluſiuè, Miſſis, & alia diuina officia, apertis ianuis, & pulſatis campanis, atque alta voce (excommunicatis dumtaxat, & nominatim interdictis expulſis) celebrare poſſint. Et quòd ſinguli Chriſti fideles non excommunicati, nec nominatim interdicti, ad Miſſas, & alia diuina officia audienda, præfato tempore admitti liberè, & licitè poſſint. b. ffo. 14 conce.67. 11 Particularia pro Hiſpania. Interdictũ.

¶ Idem Leo conceſſit multas, & magnas Indulgentias, intuitu immaculatæ Conceptionis Beatæ Virginis Mariæ, tam Fratribus, quàm ſæcularibus; quas reperies vna cum multis alijs Indulgentijs, infra in dictione, *Indulgentia plenaria quoad Fratres*.§.18.& 19. Et in dictione, *Indulgentia quoad ſaculares*. 7. in omnibus.§. 12 Indulg.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

COncil. Trid. ſeſſ 5. in Decreto de peccato originali, in fine poſtquam tractauit materiam peccati originalis, concludit dicens: Declarat tamen hæc ipſa ſancta Synodus non eſſe ſuæ intentionis comprehendere in hoc Decreto vbi de peccato originali agitur, Beatam, & Immaculatam Virginem Mariam Dei Genitricem, ſed obſeruandas eſſe Conſtitutiones fœlicis recordationis Sixti. Papæ IV. ſub pœnis in eis conſtitutionibus contentis, quas innouat. Conc. Trid.

Nota verba Concilij, quomodo videtur inclinare ad tenendam Conceptionem: ait enim, Non eſſe intentionis ſuæ comprehendere in hoc Decreto, & etiam illud verbum (immaculatam.) Et Eccleſia facit de ea officium: Et iam Feſtum in Kalendario Romano ſanctorum apponitur menſe Decembri die octaua. Et quamplurimæ Confraternitates ſub Conceptionis titulo per vniuerſum orbem erectæ ſunt. Et innumerabiles Indulgentiæ illis Confraternitatibus per plures ſummos Pontifices conceſſæ ſunt. &c. Nota rationes pro Conceptione.

facto tempore Reuerendiſſimi Patris Fratris Franciſci Licheti Miniſtri Generalis, ex cuius perſona, ſic ibidem habetur:

¶ Anno Domini 1519. in Vigilia Viſitationis Beatæ Mariæ Virginis, dum eſſem in præſentia, & conſpectu Sanctiſſimi Domini noſtri, domini Leonis Papæ decimi, ipſe Pontifex liberaliter confirmauit omnia Priuilegia Ordinis, in foro conſcientiæ tantum: ita quòd in foro conſcientiæ eiſdem vti poſſumus; ſicut ante Concilium Lateranenſe vltimatè celebratum. Non obſtantibus quibuſcumque in dicto Concilio ordinatis, vel determinatis; aliter, vel in contrarium diſponentibus. Hæc in Regiſtro Ordinis habentur in actis præfati Reuerendiſſ. P. Fr. Franciſci Licheti Gener. Miniſtri ad literam.

¶ Ad ampliorem etiam certitudinem præfatæ reualidationis Priuilegiorum noſtrorum facit, quòd prædictus Reuerendiſſimus Pater Generalis Miniſter teſtatus eſt aliàs ſuis literis autenticis, ſe impetraſſe à prædicto Sanctiſſimo Domino Leone Decimo viuæ vocis Oraculo, quòd Fratres vtantur omnibus Priuilegijs (etiam viuæ vocis Oraculo Ordini conceſſis) in foro conſcientiæ dumtaxat, etiam non obſtante vndecima Seſſione Concilij vltimi Lateranenſis. Et in fine Literarum teſtimonialium, vbi continebatur prædicta Conceſſio, erat poſitum: Datum in loco Aracæli, 6. Iulij. 1519. Frater Franciſcus Lichetus de Brixia, Generalis Miniſter totius Ordinis Sancti Franciſci, manu propria ſubſcripſi, & ſigillo maiori officij mei corroboraui.

Collector. ¶ Notandum eſt etiam quod adhuc pro foro exteriori videntur reualidata noſtra Priuilegia, prout determinauit quidam iuris Doctor inſignis, ſuper hoc conſultus, & plenè informatus. Et hoc virtute cuiuſdam Breuis per eumdem Leonem Decimum conceſſi Fratribus Ordinis Prædicatorum, poſt præfatum Concilium, vbi fecit eis ampliſſimam communicationem omnium Priuilegiorum conceſſorum, & concedendorum alijs Fratribus Mendicantibus; & Motu proprio illa de nouo conceſſit, cum magnis non obſtantijs, prout ſequuntur: Non obſtantibus quibuſcumque Apoſtolicis ſuſpenſionibus, reuocationibus, & reſtrictionibus, ſiue conſtitutionibus, ordinationibus, necnon in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis, ſpecialibus, vel generalibus, &c. b. ſſo. 69. conceſſ. 119.

¶ Circa quas derogationes eſt aduertendum, & notandum, quòd cum ſecundum iura verba poſita in literis Apoſtolicis debeant aliquid operari, ſequitur, quòd per præfata verba eſt derogatum Concilio Lateranenſi, quoad ea, quæ tangunt reuocationem Priuilegiorum dictorum Fratrum. Aliter enim nihil penitus operarentur dicta verba. Vide etiam ad idem, in principio ſummarij Bullæ Aureæ. ſſo. 135 Ad hoc etiam facit, quod infra ponitur in dictione, *Interdictum* in fine. Et in dictione *Priuilegia*, in quæſtionibus prope finem poſitis.

¶ Inſuper ad ampliorem certitudinem præmiſſæ reualidationis, confert Confirmatio, & noua Conceſſio Priuilegiorum per Clementem VII. nuper facta cum derogatione quarumcumque reuocationum, aut caſſationum, in quibuſuis literis Apoſtolicis contentarum, prout in dictione *Communicatio Priuilegiorum* §. 19. poſitum eſt.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §. 7. *circa ea quæ ibi Collector notat, vide ea, quæ habentur notata infra tit* Priuilegia. §. 15. *&* §. 32. *&c.*

¶ CONCORDIA.

BOnifacius VIII. ſtatuit, quòd pactum cum Rectore Parochialis Eccleſiæ ſic factum à Monachis, ſeu Fratribus, ne aliquos, vel certos ipſius Eccleſiæ Parochianos recipiant ad Eccleſiaſticam ſepulturam, omnino ſeruare debeant; quamquam ſepultura libera in Monaſterijs huiuſmodi ab Apoſtolica ſede indulta ſit, & illi apud Monachos, ſeu Fratres elegerint ſepeliri, cum per dictum pactum, Iudicio huiuſmodi derogatur. Habetur in iure communi. *c. pactum. lib. 6.* 1 *Ex iure communi.*

¶ Idem Bonifacius ſtatuit, compoſitiones, & pacta cum Prælatis, Capitulis, Rectoribus, & perſonis Eccleſiarum, Ciuitatum, Caſtrorum, vel Villarum, & locorum, in quibus domus, ſeu habitationes eorum exiſtunt; ſuper iuribus Parochialibus, vel alijs quibuſcumque articulis à Prioribus Conuentualibus, Guardianis Fratrum Prædicatorum, & Minorum, aliorumque Mendicantium facta, 2 *Sepultura.*

facta, vel approbata, de ſuorum Conuentuum conſilio, & aſſenſu (dum tamen alias ſint licita, & honeſta) debere ab ipſis Fratribus, in locis, in quibus fuerint facta, inuiolabiliter obſeruari: non obſtante; quòd Magiſtri, vel Miniſtri aut Prioris Generalium, ſeu Prouincialiũ prædictorum non interuenerint in eiſdem aſſenſus; nec ab ipſorum Generalibus, vel Prouincialibus Capitulis extiterint approbata; ſeu quod Sedes Apoſtolica in his, quæ per prædictos Fratres facta fuerint, auctoritatem ſuam non præſtiterit, vel aſſenſum. Habetur hoc in c. *Quia ex eo, de pactis, lib. 6.*

5 LEO X. fecit concordiam nouiſſimam inter Fratres Minores Obſeruantes, & Conuentuales eiuſdem Ordinis in Capitulo generaliſſimo in Vrbe Roma celebrato, quàm ſtrictè præcepit obſeruari, dando ſuper hoc Conſeruatores omnes Eccleſiarum Prælatos, cum magnis clauſulis, & non obſtantijs fortiſſimis B. ſſſo. 32. conceſſ. 114.

4 ¶ Idem Leo præcepit cunctis Eccleſiarum Prælatis, vt compellant Fratres Minores Conuentuales ad ſeruandum Bullam dictæ Concordiæ vltimæ, quoties à Fratribus regularis Obſeruantiæ fuerunt requiſiti. Super quo ponit grauiſſimas Cenſuras, & pœnas, tam Prælatis Eccleſiarum, quàm Fratribus Conuentualibus. B. ſſſ. 19. conceſſ. 127.

Collector. ¶ Aduerte, quòd contenta in huiuſmodi Concordia, quia ſunt multa, & varia, ponuntur ſparſim in varijs dictionibus iuxta materias, ad quas pertinent, & ideo hic nõ ponitur aliquid in particulari de ipſa Concordia. Ponuntur autem complura ex ibidem contentis, in dictione, *Conuentuales Fratres*, in multis. §

¶ De alijs Concordijs, & conuentionibus antiquis, inter præfatos Fratres diuerſis temporibus, à diuerſis Pontificibus factis, nullam hic facimus mentionem, quia iam nullius ſunt momenti. Aliquibus tamen videtur dubium, vtrum pœnæ circa receptionem Fratrum noſtrorum à Conuentualibus, & econtra maneant, quia ſunt formidabiles. Sed circa reformationem Conuentuum, bene videtur quòd maneant.

Collector. ¶ Reliqua circa materiam Concordiæ, vide infra in dictione, *Conuentiones*, & in dictione *Pacta*, quia ſub ijs nominibus loquuntur Conceſſiones, quæ ad hunc propoſitum attinent.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 3. & 4. *Notandum, quòd Leo X. ſtatuit ſub cenſuris, quod nulli Fratres noſtri Ordinis, Obſeruantes, ſeu Conuentuales, quemcumque appellent bulliſtam, &c. vel alio nomine irriſorio, ſeu irriſoriè, vt habetur in Compendio tit.* Obſeruantes §. 7. *&c.*

CONFESSIONES, ET CONFESSORES.

¶ Diſtinctio materiæ Confeſſionum, & Confeſſorum.

ATtendat prudens lector, quòd circa materiam Confeſſionum, & Fratrum Confeſſorum, reperiuntur complura, & diuerſa in Priuilegijs Fratrum Minorum, & aliorum mendicantium, quæ in duas partes principales diuidi poſſunt. Nam quædam pertinent præcisè ad perſonas prædictorum Fratrum, & alia tangunt perſonas ſecularium. *Collector.*

¶ Et primò illa, quæ ſpectant præcisè ad perſonas Fratrum, ſubdiuiduntur. Quædam enim concernunt perſonas, quibus præfati Fratres poſſunt, & debent confiteri ordinariè. Et hæc habentur ſupra in dictione, *Abſolutio ordinaria quoad Fratres*, in omnibus § Et hic infra. §. 1 & 6. & 7. Alia reſpiciunt eorumdem Fratrum Confeſſiones, & Abſolutiones extraordinarias quæ ſcilicèt, ſolũ in aliquibus Feſtiuitatibus, & nonnullis alijs diebus fieri poſſunt. Et iſta continentur ſuprà in dictione, *Abſolutio quoad Fratres extraordinaria.*

¶ Secundò illa, quæ tangunt perſonas ſecularium, etiam ſubdiſtinguuntur. Quædam namque iſtorum attinent ad inſtitutionem Fratrum, qui Confeſſiones ſæcularium audire debent. Hæc autem ponuntur infra §. 4. & 7. & ſupra in dictione, *Abſolutio quoad ſæculares primò*, habentur aliqua, quæ ad præfatam inſtitutionem pertinent in §. 6. & in ſequentibus vſque ad § 11. & in 17. ac 19. Alia autem pertinent ad huiuſmodi Fratrum Confeſſorum præſentationem, Epiſcopis, ſeu Ordinarijs faciendam; & ad auctoritatem, quam ſic, inſtituti, & præſentati habent ad abſoluendum, etiam a caſibus reſeruatis. Et de ijs habetur latè ſupra in dictione *Abſolutio quoad ſæculares*, 1. & 2. in multis §. immo fere in omnibus. Ac ſimiliter habetur circa hoc, infra §. 2.

¶ Non-

¶ Nonnulla inſuper attinent ad huiuſmodi Fratres Confeſſores, exiſtentes in terris infidelium, prout ponitur infra §.9. & 10.

1 *Prohibitio pro Fratribus Mend.*

CLemens Quartus inhibuit vniuerſis Eccleſiarum prælatis, & alijs quibuſcumque, ne confeſſiones Fratrum Min. præſumant eorum Prælatis inuitis, audire. b. ſo. 58. Et ffo. 142. conceſſ. 338. Et ibidem habetur quoad Carmelitas. b. ffo. 186. conceſſio 475. Et quoad Fratres Prædicatores. b. ffo. 258. conceſſione. 565.

2 *Ex iure communi.*

BOnifacius Octauus, & Clemens V. circa Fratres Confeſſores fecerunt ſequentem Conſtitutionem: Statuimus, & ordinamus, vt in ſingulis Ciuitatibus, & Diœceſibus, in quibus loca Fratrum Prædicatorum, & Minorum conſiſtere dignoſcuntur; vel in Ciuitatibus, & Diœceſum locis, ipſis vicinis, in quibus loca huiuſmodi non habentur: Magiſtri, Priores, Prouinciales, Prædicatorum, aut eorum Vicarij, & Generales, & Prouinciales Miniſtri, & Cuſtodes Minorum Ordinum prædictorũ ad præſentiã Prælatorũ Eccleſiæ eorũdẽ locorũ ſe conferãt, per ſe, vel Fratres, quos ad hoc idoneos fore putauerint; humiliter petituri, vt Fratres, qui ad hoc elect. fuerint, in eorũ Ciuitatibus, & Diœceſibus, confeſſiones ſubditorum ſuorum, confiteri ſibi volentium, audire libere valeant, & huiuſmodi confitentibus (prout ſecundum Deum expedire cognouerint) pœnitentias imponere ſalutares, atque eiſdem beneficium Abſolutionis impendere, de licentia, gratia & beneplacito eorumdẽ. Ac deinde præfati Magiſtri, Priores, Prouinciales, & Miniſtri Ordinum prædictorũ, eligere ſtudeãt perſonas ſufficientes, idoneas, vita probatas, diſcretas, modeſtas, atq; peritas ad tã ſalubre miniſteriũ, & officiũ exequẽdũ. Quas ſic ab ipſis electas repræſentẽt, vel faciant repræſentari Prælatis, vt de eorũ licentia, gratia, & beneplacito, in Ciuitatibus, & Diœceſibus eorũdẽ, huiuſmodi perſonę ſic electæ, cõfeſſiones confiteri volentium audiant, imponant pœnitentias ſalutares, & beneficium abſolutionis impendant, prout ſuperius eſt expreſſum: extra Ciuitates, & Diœceſes, in quibus fuerint deputati (per quas eos volumus, & non per Prouincias deputari) confeſſiones nullatenus audituri. Numerus autem perſonarum aſſumendarum ad huiuſmodi officium exercendum eſſe debet, prout vniuerſitas Cleri, & Populi; ac multitudo, vel paucitas exigit eorumdem. Et ſi ijdem Prælati petitam licentiam confeſſionum huiuſmodi audiendarum conceſſerint, illam, præfati Magiſtri, & Miniſtri, & alij cum gratiarum recipient actione: dictæque perſonæ ſic electæ commiſſum ſibi officium exequantur. Quod ſi fortè iam dicti Prælati, quemquam ex dictis Fratribus præſentatis eiſdem, ad huiuſmodi officium nollent habere, vel non ducerent admittendum eo amoto, vel ſubtracto, loco ipſius, ſimiliter eiſdem præſentandus Prælatis, poſſint, & debeat alius ſubrogari. Si verò ijdem Prælati præfatis Fratribus ad confeſſiones (vt præmittitur) audiendas electis, huiuſmodi exhibere licentiam recuſauerint, Nos ex nunc, ipſis vt confeſſiones ſibi confiteri volentium liberè, liciteque audire valeant, & eiſdem pœnitentias imponere ſalutares, atque eiſdem beneficium abſolutionis impartiri, gratioſè concedimus de plenitudine Apoſtolicæ poteſtatis. Per huiuſmodi autem Conceſſionem nequaquam intendimus, perſonis, ſeu Fratribus ipſis ad id taliter deputatis, poteſtatem in hoc impendere ampliorem, quàm in eo Curatis, vel Parochialibus Sacerdotibus, eſt à iure conceſſa, niſi forſan eis Eccleſiarum Prælati, vberiorem in hac parte gratiam ſpecialem ducerent faciendam. Habetur in Clementina. *Dudum, de ſepulturis.*

3 *Pro Fratribus Min. & Prædicat. Euchariſt. Vnctio extrema.*

BEnedictus XI. ſtatuit, ſeu conceſſit ſequentia circa confeſſiones, ſcilicet, quòd Fideles confeſſi Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, non teneantur eadem peccata proprijs Sacerdotibus confiteri. Et quòd Sacerdotes ipſi, taliter confeſſis, & abſolutis, aſtricti ſint miniſtrare Euchariſtiæ, & extremæ vnctionis ſacramenta. Et quòd ſuper confeſſione facta Fratribus memoratis (cum hic de confitentis ſolius præiudicio, ſi falſum dicat agatur) in iudicio animæ, ſeu pœnitentiali foro, ſtetur ſimplici verbo illius, qui ſacramenta prædicta petit, & dicit dictis Fratribus ſe confeſſum. Sed hoc, duobus caſibus exceptis, ſcilicèt, ſi Sacerdos aſſerat illum eſſe excommunicatum, aut notoriè peccatorem, b. fo. 126. Et ffo. 103. conc. 502.

Collector.

¶ Aduertendum eſt; quod ſecundum quoſdam prædicta Bulla Benedicti XI. quæ incipit, *Inter cunctas*, in nullo fuit reuocata per Clementinam, *Dudum, de ſepulturis* niſi quoad præſentationem Confeſſorum Epiſcopis faciendam, & declarationem Caſuum Epiſcopis reſeruatorum. Primum iſtorum, ſcilicèt, præſentatio ſeruari debet, prout in prædicta Cle-

mentina continetur, aut ſaltem forma per Innoc. VIII. conceſſa. Secundum verò, ſcilicet, caſuum determinatio, manet in ſuo vigore, propter reualidationem Sixti IIII. ſupra poſitam in dictione *Abſolutio, quoad ſæculares.* 2, §. 7 fo. 39.

Alijs tamen, & fortè melius videtur, quòd in totum fuit reuocata, vt clarè patet per Clementinam, *Dudum*; & ideo quoad caſus, fecit nouam Conceſſionem Sixtus.

4 *Ex Priu. Carmelitarum. Inſtitutio. Confeſſorum.*

SIxtus IIII. conceſſit Ordini Carmelitarũ, vt Generalis, per ſe, & Prouinciales, in ſuis Capitulis Prouincialibus, cũ Diffinitoribus ipſorũ Capitulorũ, poſſint auctoritate Apoſtolica, Fratribus eiuſdem Ordinis Sacerdotibus in ſacra pagina eruditis, examinatis, & approbatis ab eis, officium Prædicationis committere. Necnon tàm ipſis, quàm alijs Fratribus dicti Ordinis ad id idoneis, audiendi confeſſiones, & abſoluendi confitentes, ac iniungendi eis pœnitentias ſalutares ſimiliter officium committere. B. fo. 101. Et ffo. 85. conceſſ. 463. Simili modo continetur in Mari magno Auguſtinienſium. B. fo. 144. conceſſione 589.

Collector. ¶ Nota quòd in Priuilegijs aliorum Fratrum Mendicantium, non reperitur ſimilis conceſſio, quoad inſtitutionem Confeſſorum, vt credo. Et ideo virtute communicationis Priuilegiorum ſolummodo poterunt Miniſtri prouinciales Fratrum Mino. & Priores prouinciales Fratrum Prædicatorum, in ſuis Capitulis prouincialibus, committere Fratribus ſuis officia prædicandi, & confeſſiones audiendi, niſi aliud Priuilegium habeant.

¶ Verum eſt tamen, quod de iure communi Prouinciales poſſunt inſtituere Confeſſores, per Clementinam, *Dudum.* Quod autem non faciant niſi in Capitulis Prouincialibus, hoc eſt, propter prohibitionem Statutorum ſuorũ.

¶ Idem Sixtus fecit quamdam conceſſio
5 nem pro Fratribus itinerantibus, vt poſſint
confiteri quibuslibet Sacerdotibus, etiam ſe-
cularibus de licentia ſuorum Prælatorum,
prout habetur ſupra in dictione, *Abſolutio or-*
dinaria quoad Fratres in §. 35. fol. 12.

6 *Prohibitio pro Fratribus ſubditis.*

INnocentius VIII. ſtatuit ſub grauibus Cenſuris, & pœnis, ne quiſquam Fratrum Min. Obſeruantiæ, ſine ſuorum Superiorum licentia, ac deputatione, & inſtitutione officium Confeſſoris Monialium, vel Sororum Tertij Ordinis, aut aliarum quarumlibet conſimilium, ſeu temporalium dominorum, & aliarum perſonarum ſecularium, & regularium vtriuſque ſexus, aſſumere, & exercere præſumant, etſi ad id Apoſtolica auctoritate deputarentur. B ffo. 157. conc. 375.

¶ Idem Innocentius ſtatuit, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus, quæcumque perſonæ Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini Congregationis regularis Obſeruantiæ, Prouinciæ Hiſpaniæ, qui nunc ſunt, & pro tempore erunt, prætextu Bullæ Cruciatæ, aut cuiuſuis alterius facultatis, eis, & cuilibet earum, per Sedem Apoſtolicam, ſeu eius Legatos, ſub quibuſuis verborum formis conceſſæ, & quæ forſan concedi contigerit in futurum, alium quàm Priorem vel Superiorem ſuum, aut aliquem ab eodem Priore, vel Superiore ex eis deputatis pro tempore Confeſſoribus in ſuum Confeſſorem eligere nequeant. b. ffo. 264. conceſſ. 683. 7 *Pro Auguſtinienſibus.*

¶ Aduerte, quod huiuſmodi Conceſſio eſt iam communicata toti Ordini per Iulium, Vide ſupra in dictione *Communicatio Priuilegiorum.* §. 22.

8 *De Tertiarijs Sacramentum.*

ALexander VI. conceſſit Generali, & Prouincialibus, ac Cuſtodibus Ordinis Minorum de Obſeruantia, vt in locis, in quibus Fratres Conuentuales, vel de Obſeruantia dicti Ordinis commodè haberi non poſſunt; Fratribus, & Sororibus Tertij Ordinis, vbicumq; vltra montes cõmorantibus (de conſilio aliquorum Fratrum) Confeſſores Preſbyteros ſeculares, vel aliorum Ordinum regulares, & honeſtos, deputare valeant; quibus confiteri, & ab eis quæcumque eccleſiaſtica ſacramenta recipere poſſint. b. fo. 29. Et ffo. 123. conc. 269.

¶ Epilogatio materiæ Confeſſionum Fratrum Min. eſt iſta, quòd huiuſmodi Fratres non poſſunt confiteri, niſi ſuis Prælatis, vel alijs Fratribus eiuſdem Ordinis, de eorumdem Prælatorum licentia, etiam ſi habeant aliqui licentiam generalem audiendi confeſſiones. Sed dum itinerant, & non habent ſocium Confeſſorem, poſſunt confiteri Fratri alterius Ordinis, ſeu clerico ſeculari habita licentia Prælatorum, aut præſumpta rationabiliter; ita quòd non fiat in fraudem, & dicant poſtea Prælato ſuo. *Collector. Reſolutio.*

¶ Aduerte, quòd in fauorem Confeſſorum ſimplicium habetur quædam notabilis Conceſſio ſupra in dictione *Abſolutio ordinaria quoad Fratres.* §. 28. fol. 10. *Pro Confeſſ. ſimplicibus.*

¶ Sequuntur aliqua ſpectantia ad Fratres Confeſſores

feſſores in terris infidelium exiſtentes.

9 *Excõicat. Abſolutio.* GRegorius IX. conceſſit Fratribus Minoribus ad partes infidelium, ſeu ibidem exiſtentibus, vt in terris illis; ſit eis, licitum communicare cum excommunicatis in ijs, quæ ad ſalutem animarum pertinent. Quibus etiam, dummodo ſint latini, & Apoſtolicæ Sedi obediant, Fratres prædicti, qui fuerint presbyteri valeant (congrua ſatisfactione præmiſſa) ſecundùm formam Eccleſiæ, abſolutionis beneficium impartiri. b. fo. 20. Et ffo. 22. conceſſ. 3.

10 *Abſolutio.* ¶ Idem Gregorius conceſſit prædictis Fratribus, ad terras infidelium proficiſcentibus, vt eos, qui per Apoſtaſiam, aut ſchiſma, vel hæreſim à fide receſſerunt; & inter Saracenos habitant, poſſint abſoluere, ac reconciliare per gratiam pœnitentiæ ſalutaris, ſi ad obedientiam Eccleſiæ Romanæ voluerint redire. b. fo. 20. Et ffo. 22. conc. 4.

Collector. ¶ Circa præfatas Conceſſiones videtur dubium, vtrum fuerint temporales, vel perpetuæ.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad §. 4. *Notandum quòd per hoc Priuilegium* Sixti IIII. *quod ibi ponitur non eximuntur Fratres à præſentatione facienda Ordinarijs, vt patet in eorum Mari magno, in lib. Ordinis, in 2. tract. de qua præſentatione agitur in Compendio tit.* Præſentatio Confeſſorum, *ibi videatur, &c.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Conc. Trid. declaratio. QVantum ad Confeſſores, & Confeſſionum audientiam, ſunt notanda aliqua, quæ hodie propter cap. 15. ſeſſ. 23. Concilij Tridentini, & alia Decreta obſeruari debent.*

Prout habetur in Catecheſi Neapolitana. *Primò enim dicit: omnes Sacerdotes in ſua ordinatione accipere poteſtatem abſoluendi à peccatis, quia in habitu poteſtatem ligandi & ſoluendi non autem in actu recipiunt; nam deeſt eis materia, in quam exercere poſſint talem poteſtatem. Cum verò approbantur ab Ordinario conſequuntur poteſtatem iuriſdictionis, aut ſaltem, ſi non acquirant nouam iuriſdictionem, acquirunt materiam ſubiectam, ſecundùm Medinam, quia Plebs eis ſubijcitur, ſecundum quod Superioribus placuerit; & ita ſentiunt omnes, tam Theologi quàm Canoniſtæ; eſt enim forum pœnitentiale, iudicium quoddam ſpirituale inter pœnitentem & Deum.*

Secundò, Decreuit, Nullum Sacerdotem, tam ſecularem, quàm regularem poſſe alicuius pœnitentis, ſiue laici, ſiue Sacerdotis confeſſiones audire, nec ad id idoneum reputari, niſi habuerit Eccleſiam Parochialem, aut per examen ſeu aliàs idoneus ab Epiſcopo iudicetur, & approbationem in ſcriptis, quæ gratis detur, obtineat; non obſtantibus Priuil. &c.

Scire debes quantum ad laicos, quòd omnes Rectores animarum, ante Concilium poterant omnes, & quoſcumque ſimplices Sacerdotes (non interdictos tamen) etiam Regulares admittere ad audientiam confeſſionum, ſua tamen Parochia, per cap. omnis vtriuſque ſex. De pœnit. & remiſſ. *& quamuis gloſſ. huius Decretalis. & gloſſ. Clem. 1. de Priuileg. & nonnulli alij Iuriſtæ ſenſerint, Parochianos licentiatos à ſuo Parocho non potuiſſe confiteri, niſi habenti curam animarum, tamen Theologi cum praxi in vſu recepta appoſitum ſemper aſſeruerunt. Nam aliàs ſequeretur, quòd Epiſcopi, qui habent à iure licentiam, vt poſſint eligere ſibi confeſſarium, non poſſent eligere quemcumq; ſimplicem Sacerdotẽ. Item ſequeretur, quòd nec conceſſio Epiſcopi, alicui ſubdito facta de eligendo confeſſarium, nec gratia facta à Papa per Bullas cuicumq; illas accipienti, vt poſſit eligere confeſſarium quem voluerit, foret valida; quæ omnia ſunt abſurda.* *In cap. ne pro dilat. de pœnit. lib. 6.*

Hodie tamen (& eſt nouum, ac ſingulare) videns Sancta Synodus Tridentina, quòd Parochi plurimi, ſua conſcientia prodigi, ad audientiam confeſſionum animarum, & ouium ſibi commiſſarum, multos ignaros admittebant, iccirco temperauit cap. omnis vtriuſque de pœnit. *& decreuit Neminem Parochorum, poſſe quempiam ad audientiam confeſſionum ſuarum animarum eligere; niſi talis Sacerdos ſiue ſecularis, ſiue Regularis ſit ab ordinario approbatus, nempe, aut per collationem Eccleſiæ Parochialis, aut aliàs per examen idoneus iudicetur.*

Et quidem hodie vnus Parochus, non poteſt confeſſiones Parochianorum alterius Parochiæ audire, niſi aut ab ipſomet Parocho proprio, aut ab Epiſcopo licentiam obtinuerit: aliàs abſolutio nihil valet.

Alij verò ſimplices Sacerdotes, ſiue Seculares, ſiue Regulares ab Epiſcopo dumtaxat approbati, poſſunt indifferenter ad ſe confluentes pœnitentes, ſubiectos tamen illi Epiſcopo (hoc eſt quantum ad Confeſſores ſeculares, ſecus de Regularibus, qui etiam non ſubditos illi Epiſcopo poſſunt abſoluere, vt dixi ſupra in verbo Abſolutio *fo. 40. 43. & 66.) ſine alia licentia Parochorum abſoluere: niſi aliud Epiſcopo ordinare viſum fuerit.*

Secundò, Notandum, quòd omnes Religioſi præſumentes abſoluere excommunicatos à Canone niſi in caſibus à iure expreſſis, aut gratia Sedis Apoſtolicæ conceſſis, vel excommunicatos à ſententijs per Statuta Prouincialia, vel Synodalia, ſunt ipſo facto excommunicati, & abſolutio reſeruatur Papæ, vt habetur in Clement. de Priuileg. cap. Religioſi, *& D. Anton. 3. part. tit. 24. c. 4 declarat, & Caiet. in Sũmula tit. excomunicatio cap. 64. Et aduerte, quod ſi Presbyteri ſæculares abſoluerent à prædictis excommunicationibus, præter eas, quæ continentur in Bulla Cœnæ Domini, non eſſent excommunicati; quia in dicta Clement. non comprehenduntur (vt ibi aiunt Doctores) niſi ipſi Religioſi, ſiue Regulares. Verumtamen Abſolutio eſſet nulla, & ipſi peccarent mortaliter, & tenerentur pœnitenti hoc notum facere. At verò, ſi Presbyteri ſeculares abſoluere præſumerent de facto à caſibus Bullæ Cœnæ Domini, inciderent etiam ipſi in excommunicationem: Religioſi tamen, abſoluentes ab excommunicatione lata ab homine, non incurrunt in excommunicationem, ſed peccant mortaliter tantum.*

Presbyteri in hac non incurrunt.

Quando Religioſi nõ incurrunt.

Tertiò, Cauere debent Confeſſores, ne quempiam abſoluant à peccato, & poſtea ab excommunicatione, immo ſemper ad cautelam debet præcedere Abſolutio ab excommunicatione minori, & ab alijs, ſi & in quantum poſſunt, pro quo vide Doctores in locis ſuis, & præcipuè Nauar. in c. 9. num. 3.

Et caueant etiam, ne in abſolutionibus dicant Abſoluo te à peccatis contritis, &c. quia cum ſæpe de attrito quis fiat contritus virtute clauium, contingeret pœnitentem remitti in abſolutum, ſi diceretur, Abſoluo te à contritis, vt ait Medina, & alij Doctores: qui reprehendunt hanc particulam, vt valde periculoſam.

Contra hoc plurimi delinquunt. Med. tract. 2 de pœn. Gab. Biel in 4. d 74. q 2. art. 31. Nau. in Man. ca. 36. nu 1. & de pœn. d. 5. ca. 1. nu. 7. & 31.

Quartò, Aduertant Confeſſores, quod quamuis aliquando nonnulli facultates habeant à Papa, vt ſemel in vita, & ſemel in articulo mortis valeant ab omnibus caſibus abſolui, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis nõ tamen poterunt, earũ vigore à caſibus cõtentis in Bulla Cœnæ abſolui, niſi de ea ſpecialis & expreſſa mentio habeatur, quod rariſsime facere conſueuit Papa, niſi in Iubilæis ſollemnibus, per Indulgentias autem ſeptemnes, aut huiuſmodi ſæpe dari ſolitas, nunquam ferè à caſibus reſeruatis Abſolutio concedi ſolet: quã in re plurimi labuntur.

Hic ruunt infiniti. Nauar. in Man c. 27. nu. 254.

Quintò. Aduertant præterea quod per Iubilæa quæcumq; nunquam aliquis conſequitur auctoritatem, vt poſsit diſpenſari ſuper aliqua quomodocumq; contracta irregularitate. Et ratio eſt, quia Bulla Iubilæi concedit auctoritatem tantummodo ſuper cenſuris, irregularitatis autem non dicitur cenſura. Neq; ſi habeat clauſulam diſpenſandi in quibuslibet votis, & abſoluend. à quibuslibet cenſuris, & pœnis, niſi fiat de ea expreſſa mentio: concordat Nauar. & Stylus Romanæ curiæ cum communi doctrina.

Sextò, Sciant, quod ſi quando ex conceſſa ſibi facultate aliquem ab excommunicatione abſoluerint aut ſuper irregularitate contracta, ſecum diſpenſauerint debeant eum admonere, ne propter hoc retineat officium, aut beneficium, ſi ipſe excommunicationi, annexa ſit pœna priuationis ipſo facto, aut etiam inhabilitationis, quia hodie pluribus cẽſuris ſuperadditur prædicta pœna: quocirca ei opus erit Apoſtolica diſpenſatione ſuper tali rehabilitatione, immo nec ipſi Superiores Regularium poterunt tales inhabilitatos à Papa vigore ſuorum Priuilegiorum rehabilitare, etiam in foro conſcientiæ, quia per poteſtatem diſpenſandi non conſequitur quis auctoritatem rehabilitandi, cum ſint actus differentes, vt tenet Nauar. & Felyn. Bene verum eſt, quòd nunc aliquibus Religionibus, hoc eſt conceſſum, vt nouiſsime à Greg. XIV. Miniſtris infirmorum, & per conſequens, eo gaudent Priuilegio omnes Mendicantes, & participantes: de quo dixi ſupra in verbo, Abſolutio ordinaria quoad Fratres. *fol. 20.*

Fel. in cap. vlt. de off. Iud. ord. Miniſtrorum infirmorum priuileg.

Ex Priuilegijs Societatis IESV.

Sciendum quòd Confeſſores Ordinis, debitè expoſiti ad audiendas ſecularium confeſsiones, licet nullo literarum gradu ſint inſigniti, poſſunt aperire literas ſacræ Pœnitentiariæ, Magiſtris in Theologia, vel in iure Canonico Doctoribus deſtinatas, & auditis confeſsionibus ad eos recurrentium, impoſitaq; pœnitentia in literis expreſſa, vel de iure imponenda, ac in foro conſcientiæ, quaſcumq; ſiue verbo, vel ſcripto, miſſas abſolutiones, Diſpenſationes & pœnitentiarum iniunctiones excipere, & exequi: Ita conceſſit Greg. 13. Societati Ieſu. vt habetur in eius Compendio Priuileg. verbo Confeſſ. §. 3.

CONFIRMATIO PRAELATORVM.

Clemens Quartus ſtatuit, quòd generales Miniſtri Fratrum Mino. ſtatim, poſtquam electi fuerint, ſecundum Regulam, & Conſtitutiones Ordinis, eo ipſo veri Miniſtri generales eiuſdem Ordinis ſint effecti, hoc eſt, quod pro confirmatis habeantur. b. fol. 56. Et ſſo, 139 conceſſ. 307. 1

Generalis Miniſter.

§ Circa

Collector. ¶ Circa confirmationem Vicariorum, tam Generalium, quàm Prouincialium fuerunt nonnulla ordinata per aliquos Summos Pontifices, quæ quia iam nobis non deſeruiunt, omiſſa ſunt. Attamen Conuentualibus videtur, quòd poſſent deſeruire.

2 *Miniſter. Prouin.* CLemens Quintus in declaratione Regulæ Fratrum Min. ſtatuit, quòd confirmatio electionis Miniſtri Prouincialis prædictorum Fratrum pertineat ad Miniſtrum generalem, prout habetur latius infra in dictione *Electio* §. 7.

3 *Magiſter generalis. Nota, quod iſta confirmationes numquam fuerunt in vſu.* LEo Decimus ſtatuit, quòd generales Magiſtri Fratrum Min. Conuentualium teneantur petere confirmationem à Miniſtro generali eiuſdem totius Ordinis, quemadmodum Vicarij generales olim de Familia, vel de Obſeruãtia petere tenebantur antea à Miniſtro generali Conuentualium. B. ſſfo. 23. conceſſ. 105.

4 ¶ Idem Leo ſtatuit, quod Magiſtri Prouinciales prædicti Ordinis in ſingulis Prouinciis teneantur petere confirmationem à Miniſtris Prouincialibus Regularis Obſeruantiæ: eo modo, quo Vicarij Prouinciales, olim de familia nuncupati antea petere tenebantur à Miniſtris Conuentual. B ſſfo. 32. conc. 106.

CONSECRARE RES ECCLESIASTICAS.

Collector. CIrca conſecrationem Altarium, quid conceſſum ſit à Sede Apoſtolica dictum eſt ſupra in dictione, *Altare*. Et ſimiliter ea, quæ pertinent ad conſecrationem Eccleſiarum, & aliarum rerum Eccleſiaſticarum, habentur ſupra in dictione, *Benedicere*, quia commixtim cum attinentibus ad benedictionem conceſſa ſunt, ideò require ibi § 3. ac 6. & 7. & 13. & 14. ac 15. Vide etiã in dictione *Eccleſia Fratrũ* §. 6.

CONSERVATORES ORDINIS.

1 *Vide in Conc. Trid. ſeſſ. 14. c 5.* SIxtus IIII. mandauit quibuslibet in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis, & Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis Eccleſiæ Canonicis, per vniuerſum orbem, qui per Guardianos, & Fratres Ordinis Min. ſeu Syndicos Romanæ Eccleſiæ prædicto Ordini deputatos requiſiti fuerint, quatenus per ſe, vel alium, ſeu alios, vbi, & quando opus fuerit, ſollemniter publicent eorum Priuilegia, & eiſdẽ, ac illorum domibus, & profeſſoribus efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant eos pacifica poſſeſſione Priuilegiorũ, & Conceſſionũ huiuſmodi gaudere, nõ permittẽtes per quoſcũq; indebitè moleſtari, &c. B ſo. 61. Et ſſo. 145 conc. 356. vbi ad longum ponitur poteſtas Cõſeruatorum, & modus, quem obſeruare debent Et ſimiliter habetur quoad Fratres Carmelitas ſſo. 189. conc. 424. Et quoad Prædicatores, ſſo. 242. conceſſ. 588. Et quòd Auguſtinienſes. ſſo. 251. conceſſ. 640.

Priuilegia Pro omnib. Fratribus Mendic.

2 *Excommunicatio. Collector.* IVlius II. ſtatuit, vt quæcumque perſona, ſeu perſonæ, aliàs de iure capaces, pro parte Fratrum Min. requiſitæ, (niſi legitimo impedimento detentæ fuerint) iuriſdictionem, & conſeruationem eorumdem Fratrum, vigore Priuilegiorum ſuorum, ſub excommunicationis pœna ſuſcipere teneantur. *B*. fol. 43. ſſo. 126. conc. 280.

Nota ¶ Virtute huius conceſſionis Iulij, & alterius antepoſitæ Sixti, iam Fratres non ſunt aſtricti ad certos, & determinatos Conſeruatores; ſicut olim, quando quælibet natio, ſeu Prouincia habebat per Bullam particularem, duos, vel tres Conſeruatores determinatos, ſub nomine dignitatis. Ita quod illæ prouiſiones poſſunt hodie lacerari, & comburi tanquã ſuperfluæ, ex quo per præfatas Cõceſſiones Sixti, & Iulij poſſunt illos Conſeruatores, ſeu quoſlibet alios aſſumere. Et idem eſt de Conſeruatoribus particularibus, quos aliqui Fratres minus docti procurant ſæpe pro negotiis ſuperuenientibus, quia, ſcilicèt, eſt ſuperflua huiuſmodi procuratio, cum Conſeruatoria Maris magni ſit perpetua, & vniuerſalis.

3 *Concilium. Reſtrictio.* LEo Decimus, in Concilio Lateranenſi ſtatuit, vt Conſeruatores Fratrum pro tempore, à Sede Apoſtolica deputandi, doctrina, & probitate ſint præſtantes, & in eccleſiaſtica dignitate conſtituti eſſe debeant. Et voluit, vt coram eis per eoſdem Fratres, quibus dati fuerint, vltra duas dietas, à loco ſuæ ſolitæ habitationis, nullus trahi poſſit, Priuilegiis ſuper hoc aliàs eis conceſſis, nullatenus ſuffragantibus. B. ſſfo. 26 conc. 83.

4 *Confeſſio. Sacramẽta.* ¶ Idem Leo habita informatione, quòd in aliquibus partibus multa grauamina inferebantur Fratribus Mendicantibus, ab Eccleſiaſticis perſonis, ſpecialiter aſſerendo, quòd cõfeſſi Fratribus debitè præſentatis, tenebantur iterum eadem peccata confiteri ſuis Curatis: & quòd Sacramenta Euchariſtiæ, & Extremæ vnctionis non poterant à Fratribus miniſtrari illis, quibus, ſiue cauſſa dicti Curati recuſabãt

Q 3 huiuſmo-

Miſſas.

huiuſmodi Sacramenta adminiſtrare: quòd Chriſti fideles audientes Miſſas diebus Dominicis & Feſtiuis in Eccleſijs Fratrum non ſatis faciebant præcepto Eccleſiæ, & alia multa conſimilia, dedit Conſeruatores omnes Eccleſiarum Prælatos diſtrictè eis præcipiendo, vt quandocumque requiſiti fuerint a Fratribus prædictis, non permittant eos moleſtari, aut grauari, ſed contra tales moleſtatores procedant per Cenſuras eccleſiaſticas, & alia iuris remedia. B. ſſſo 47. conc. 142.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Conc. Trid.

PRO huiuſmodi Conſeruatorum materia videatur diſpoſitio Cõc. Trid. ſeſſ. 14. ca 5. de reformatione, à qua cum ſine dubio excludantur Regulares, (vt in fine illius c. 5 habetur, & infra in fine dicemus) remanere in ſuo robore Priuilegia Mendicantium pro hoc impetrata clariſſimè liquet. Ac proinde videnda eſt conceſſio pro hoc facta à Pio V. Ordini Prædicatorum anno 1571. vt in Conſt. 140. Ad hoc nos Deus, &c. quæ licèt poſtea à Greg. 13. fuerit reducta ad diſpoſitionem Iuris communis, & ſacri Concil Trid. remanet tamen, quoad hoc in ſuo vigore, cum Concilio non contradicat.

Et idem Greg. 13. omnibus Regularibus conceſſit, vt in Ciuitatibus Italiæ ſibi Conſeruatores eligerent, coram quibus conuenirentur, ſemelq; electos non mutarent, eorundemque nomina intra menſem, Epiſcopis locorum ordinarijs indicarent. Alioquin coram ipſis Ordinarijs conueniri poſſint. Ita habetur in declarat. Sac. Cong. Card ſupra Cong. in ſeſſ. 7 cap. 24.

Conſeruatores qui dicantur, Conſeruatorum generalia ſunt.

Sed notãdum, quòd per Conſeruatores conſueuit Romana Curia, Religioſis, & alijs perſonis miſerabilibus prouidere, circa quarum defenſionem interdum iudices ordinarij inueniuntur negligentes, immo, & ipſos frequentius infeſtantes.

Sunt autem Conſeruatores Iudices dati ad defendendũ aliquos à manifeſtis iniurijs ſibi cõpetentib & ſecundũ gl. in cap. 1. de off deleg. in 6. Interdum dãtur contra infringentes Priuilegia conceſſa aliquibus perſonis ex beneficio Sedis Apoſtolicæ, & iſti dicuntur propriè Conſeruatores. Aliquando dantur, vt defendãt aliquos contra iniurias & offenſas illatas, & iſti dicuntur propriè Defenſores, & de iſtis duobus propriè intelliguntur iura loquentia de Conſeruatoribus in d. c. 1. & fin. de off. deleg. Aliquando dantur generaliter cum ampliſſima, & maiori poteſtate, quam iura loquũtur, ſed quæ in reſcriptis, vel Priuilegiis continentur, quæ ſunt diligenter inſpicienda, & ſeruanda: quia conſeruatores ſecundum Priuilegia, multa poſſunt, quæ non conſeruatores ſecundum iura allegata. Papa enim poteſt illa remouere, ex plenitudine poteſtatis ſuæ, ſunt enim mere poſitiua, & quamuis conſeruator ſit delegatus, (quod probatur ex eo, quia materia eius ponitur in tit. de off. deleg. vt probat bona gl. in d. c. 1. In verbo conſeruatores) ſunt tamen multæ differentiæ, vt probat Ioan. And. in d. c. fin. ex ipſo text, quas ibi vide.

Cõſeruator ſecundum Priuilegia plura poteſt, quam ſecũdum iura. Cõſeruator eſt delegatus Ioann: Andr. Conſeruatores qui eſſe poſſunt.

Item conſeruator, ſecundum iura, vt habetur in d. c. fi. non poteſt eſſe, niſi qui dignitatem, aut perſonatum habeat in Eccleſia Cathedrali, vel collegiata, puta, Epiſcopus, Abbas, Archipresbyter & ſimiles: & quamuis ſecundum iura videatur, quòd Canonici Cathedralium Eccleſiarum, & Officiales ac Vicarij ipſorum non poſſint eſſe conſeruatores, quia eget declaratione vt probat gl. in cle. 2. de reſer. in ver. Delegatus; tamen per priuil. Iul. 2. & Clem. 7. Fratribus Minimis conceſſum, præfatæ perſonæ, ſi eliguntur in conſeruatores per fratres ipſos eſſe poſſunt. Item Prior, ſiue Prælatus in Ord. Minimorum vel aliorum Ordinum, poteſt eſſe conſeruator, vt probat Tabie. in ver. Conſeruator § 2. & in ver. Dignitas. & non videtur dubium per dictum priuil. Clem. 7. quod dirigit etiam Prioribus.

Iul. 2. Cle. 7.

Et quamuis conſeruator ſecundum iura, ex officio ſuo non poſſit ſe intromittere niſi de manifeſtis iniurijs, & violentijs ac de illis quæ requirunt iudicialem indaginem vt habetur in dicto cap. fin. & conſequenter à beneficio, quod eſt ſequela, vt ibi probat gloſſ.

Cõſeruator ſecundum iura ex off. ſuo de quibus cognoſcere poßit.

Tamen conſeruator Fratrum ſecundum Priuilegia pro defenſione iurium, & bonorum ipſius Ordinis, poteſt ſe intromittere ſuper quibuſuis moleſtijs, iniurijs, atque damnis præſentibus, & futuris, Mendicantium Ordinibus, à quibuſuis moleſtatoribus illatis, in illis, videlicèt, quæ iudicialem requirunt indaginem ſummariè ſimpliciter ſine ſtrepitu, & figura iudicij: (quid autem per iſta verba importetur, vide Clem. ſæpe de ver. ſig.) in alijs vero, prout qualitas eorum exegerit quia omnia, ſine quibus eius iuriſdictio non poſſet explicari, intelliguntur eſſe ei commiſſa ff. de iur. omn. iud. l. 1.

Cõſeruator Fratrum ſecundum Priuil. Cle. ſæpe de ver. ſig.

Item conſeruator ſecundum iura, quamuis non permittatur extra ciuitatem, aut Diœceſim, in qua fuerit deputatus, contra aliquem procedere, aut aliquem extra locum itinere vnius diei remotiorem protrahere, vt in d. c. fi. habetur § conſeruatores, tamen conſeruatores Fratrum habent pote-

Cõſeruator ſecundum iura nõ habet poteſtatem extra

Cōſeruator Fratrum ſecundum priuil. *Cōſeruator ſecundum iura non pōt alteri committere vices ſuas.* *Cōſeruator Fratrum ſecundum priuil.* *Cōſeruator iura quantum durat.* *Cōſeruator ſecundum prin. priuil Clem. 7. conceſſum Minimis.*

poteſtatem (ſecundum Priuil) id poſſe facere, nam per dictum Fratrum Priuil. Clementis Conſeruatores fratrum habent poteſtatē etiā extra loca, in quibus fuerint deputati, procedendi, & conceditur eis facultas citandi, & inhibendi, etiam per edictum ad ſe trahendo citatos, & monitos, non obſtantibus Bonif. Papa 8. de vna, & Concilij Generalis de duabus dietis, dummodo non vltra tres dietas aliquis trahatur.

Item conſeruator ſecūdū iura, quamuis debeat procedere per ſe ipſum, nec poſſit committere vices ſuas alijs (exceptis citationibus, & ſententiarū denunciationibus) niſi aliter ei committatur per literas, & tunc non niſi in ſ. ciuitatem, & Diœceſim in qua deputatus fuerit, hoc ei facere licet, vt habetur in d. c. ſi §. vices quoque *Tantum conſeruator fratrum ſecundum Priuil. poterit committere vices ſuas alijs etiam ſi ſint extra loca, in quibus deputatur conſeruator, vt patet in dicto Priuil. Clementis. Item officium conſeruatoris, ſecundum iura, durat vſque ad obitum concedentis tantum, quoad negotia non capta, vt habet. in d. c. ſi. §. officium: Officium, vero conſeruatoris fratrum ſecundum Priuil. numquam expirat, neq; etiam per mortem concedentis, & hoc eſt iuri conſonum, nam ſecundum glo vt patet ex c.* complures, de offi. deleg. *in o quando ſunt plures conſeruatores deputati pro vno Prelato vel Monaſt ſeu Eccleſia, vel Relig. quoad negotium cœptum per vnum illorum perpetuatur iuriſdictio in alijs, non obſtante morte concedentis.*

Clemens VII. in prædicto Priuileg. mandauit quibuslibet in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, & Metropolitana, vel alterius Cathedralis Eccleſia Canonicis per vniuerſum orbem vbilibet conſtitutis inter alia, vt per Fratres in conſeruatores requiſiti, poſſint ſi opus fuerit inuocare brachium ſeculare, & quoſcumque inobedientes, cuiuſcūq; dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis exiſtāt, per cenſuras Eccleſiaſticas, appellatione poſt poſita compellere. Vbi eſt ſciendum, quòd virtute huius Conceſſionis Clementis, *& alterius antepoſita Iulij II. iam Fratres non ſunt hodie aſtricti, ad certos, & determinatos conſeruatores ſicut olim, vt audiui, quando qualibet natio, ſeu Prouincia*

Nota.

habebat per Bullam particularem, duos, vel tres cōſeruatores determinatos, ſub nomine dignitatis, ita quod illæ prouiſiones nihil proſunt hodie tāquā ſuperflua: ex quo per præfatas conceſsiones Iulij, & Clementis *poſſunt illos conſeruatores ſeu quoſlibet alios aſſumere ad beneplacitum. Et idem*

Nota.

eſt de conſeruatoribus particularibus, quos aliqui Fratres minus docti per eorum Prouincies procurant ſæpe pro negotiis ſuperuenientibus quia eſt ſuperflua huiuſmodi procuratio cum conſeruatoria Maris magni, & dictarum litterarum Iulij II. & Clem VII. *ſit perpetua, & vniuerſalis, vt ibi apparet. Demum duo ſunt valde notanda, alterum, quòd conſeruatores Minimorum ſunt participes ſuffragiorū totius Ordinis, & poſſunt omnia, quæ poſſunt conſeruatores aliorum Ordinum, ſecundum Priuilegia illis conceſſa, & capitulariter electi gaudent Priuilegijs ipſius* Ordinis. *Alterum, quod ea, quæ ſancta Synodus limitauit circa Iudices conſeruatores non comprehendunt perſonas Regularium locorum, quæ ſumus nos, vt in finalibus verbis ſupradicti. c. 5. ſeſſ. 14 habetur.*

Seſſ. 14. de refor. ca. 5.

CONVENIRI IN IVDICIO.

INnocentius IV. conceſſit, vt Fratres Min. 1
nequeant conueniri in iudicio, etiam per litteras Apoſtolicas, quæ de huiuſmodi Indulto, & prædicto Ordine mentionem non fecerint. B. fol. 25. & ffo. 109. conceſſ. 235.

CLemens IV. conceſſit, & ſtatuit, quòd 2
per literas Apoſtolicæ Sedis, aut Legatorum, ſeu Delegatorum ipſius conueniri à quoquam prædicti Fratres Min. minimè valeant. B. fo. 57 Et fo. 140. conceſſ. 321. Vide circa hoc infra. §. 4.

¶ Idem Clemens conceſſit, quòd Fratres 3
Min. nec ratione delicti, aut contractus, ſeu rei, de qua contra ipſos *Fratres* agéretur, poſſint coram locorum Ordinarijs conueniri, nec illi, quoad hoc ſuam in ipſos iuriſdictionem, exercere, decernens irritum, & inane quidquid ſecus, factum, vel attentatum fuerit. *B.* fo. 59. Et ffo. 142. conc. 342.

SIxtus IIII. ſtatuit ne locorum Diœceſani, 4 *Diœceſani.*
aut alij Ordinarij, ſeu alij quicumque, in perſonas, aut loca *Fratrum* prædictorum, contra præfati Clementis ordinationem ſuprapoſitam, ſibi quamcumque iuriſdictionem, aut ſuperioritatem vendicare præſumant. Ac diſtrictè inhibuit, ne quiſpiam abſque Sedis Apoſtolicæ ſpeciali commiſſione, aut auctoritate, in perſonas, domos, & loca dicti Ordinis (vtpote prorſus exempta) aliquas Cenſuras, vel ſententias ſpecialiter, vel generaliter promulgare, audeat, &c. B. fol 60. Et ffo. 144. conceſſ. 347.

Collector. Pro omnib. mendi.

¶ De hoc habetur etiam latè in Mari magno Carmelitarum. ffo. 161. conc. 384. Et ffo. 187. conc. 479. Et in Mari magno Prædicatorū, ffo. 239. conc. 570. Et in Mari magno Auguſtinien.

ſtinienſium. ffo. 48.conceſſ.620. Et in Mari magno Minimorum.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVoad hanc materiam videantur etiam, ea quæ in hoc Compendio habentur,tit.Exemptio tit.Priuilegia, & ſecundum ſubiectam materiam, quia multa alibi dicta faciunt ad hæc.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Pro Minimis.

NOtandum, quod in Mari magno Fratrum Minimorum habetur,non poſſe conueniri coram Ordinarijs locorum à ſecularibus. Ac per Leonem X. ſtatutum fuit, vt nec à fratribus, niſi prius per ordinarios Prælatos Religioſos gradatim procedatur, immo omnes iudices Eccleſiaſtici,& ſeculares debent remittere cauſſas Fratrū, & Sororum ad iudicium ipſius Ordinis.

4 Paſſarell.in Collec.Priu §.79.

In §.3.&4.

Sed eſt aduertendum quòd tam iſta quàm omnes aliæ ſupradictæ Conceſſiones in §.3. & 4. licèt fuerint à Pio V.in 8. Conſtit.confirmata, quia tamen illa fuit reducta per Greg.13. ad ius commune,& ad diſpoſitionem Concil.Trid. & præcipuè circa hanc exemptionem: Ideo ſunt limitanda iuxtà Decretum ipſius Conc Trid.ſeſſ.vlt.cap.14. de Regularib. vbi dicitur Regularis non ſubditus Epiſcopo qui intra clauſtra Monaſterij degit & extra ea ita notoriè deliquerit, vt populo ſcadalo ſit, Epiſcopo inſtante à ſuo Superiore, intra tempus ab Epiſcopo præfigendum ſeuerè puniatur, ac de punitione Epiſcopum certiorem faciat, ſin minus à ſuo Superiore officio priuetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit Et vide etiam, quæ dicam infra in verbo Exemptio,in prin.De hoc vide etiam Bullam Clem. VIII.inf.fol.554.

Conc. Trid.

Et hoc adeo eſt verum, vt dicat, & teneat Paulus Fuſcus Epiſcopus Sarnenſis lib.2. de viſitatione c.20.nu.10.quòd ipſi mendicantes aliique Monachi exempti delinquentes, nec capi per Epiſcopum,nec incarcerari poſſint aliàs incideret ipſe Epiſc.in excomm,iuxta notata per Paul.de Leaz. in c.ſi cler.de ſent.excom.lib 6.& Doctores in Clem.frequens,de exceſſ.Præl.ibiq; ipſe Sarnenſis Epiſcopus ait,quod cum delinquunt ſcribendū eſt Superioribus cum affixione termini iuxta ſupradictiConc.Trid.Seſſ.vlt cap.14.decretum.Habuit enim Conc.reſpectum ad Superiores Religionum, ne ex publica punitione vnius ab alio iudicetur tota Religio nominetur,& ſic honeſtè procedendo,iuſtitia etiam miniſtretur,pro purgatione exceſſuum in Diœceſi:hæc ibi:Quæ doctrina eſt valde notanda,& memoria tenenda, quia alia ſimilis ita expreſſa forſitan non reperietur.

Notab.doctrina Pauli Fuſci Epiſc. Sar. Epiſcopus aliquem Regularem exemptum incarcerans eſt communicatus.

Immo Abbas in dicta Clemen.frequens, expreſſè dicit,quòd Prælati facientes capere Clericos, ſeu Religioſos exemptos, in caſibus eis à iure non conceſſis, & ſic iniurioſè, ſunt Excommunicati arg c. Vniuerſitatis de ſent.excommunicationis:Et hoc voluiſſe ait glo in d clem.frequens, in verbo Capiunt,benè intellectam.

CONVENTIONES.

ALexander IIII,irritauit, ac nullius exiſtere firmitatis decreuit, omnes conuentiones, obligationes, compoſitiones,& pacta, quæ Fratres Min. etiam ſi ſint Guardiani,vel Cuſtodes,fecerint contra prædicti Ordinis ſtatuta,vel conſuetudines, abſque Generalis, vel Miniſtrorum Prouincialium licentia,& aſſenſu,b.fo.27.Et ffo.26 conc.17. 1 Cuſtodes Guardiani.

HOnorius IIII.decreuit irrita, & inania pacta quæcumque,quæ Fratres Minores,(etiamſi ſint Miniſtri Prouinciales) in receptionibus locorum, & domorum eiuſdem Ordinis,cum Prælatis, Rectoribus, & Clericis Eccleſiarum, in quarum territorio, domus,& loca prædicta conſiſtunt(ſi abſque licentia Generalis Miniſtri, vel Capituli etiam Generalis) inire præſumpſerint in præiudiciū dicti Ordinis B.fo.48 Et ffo.132. conceſſ.1971 2 Miniſtri Prouinciales. Miniſtri Generales. Collector.

¶ Supraſcriptæ duæ prouiſiones fuerunt reuocatæ per Capitulum ſi,de pactis lib.6. tamen per reualidationem generalem omnium reuocatorum,per Sixtum ſ. ctam, ſunt in priſtino ſtatu.Vide in dictione, Priuilegia, propè finem.

LEo X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit quod pacta,& conuentiones inter Fratres prælatos, ac Curatos (pro tempore inita) valeant,niſi per ſubſecutum Capitulum proximum Generale,vel Prouinciale refutata,& per eos,refutatio huiuſmodi, intimata debito tempore fuerit.B.fff.29.conceſſ.75. 3 Capitulum Generale, vel Prouinciale.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVoad §.2.vbi Collector allegat c ſi,de pactis, lib 6.qui voluerit illud videre quantum attinet ad conuentiones, habetur ſupra in hoc Compendio titul.Concordia §.2.

CON.

CONVENTVALES FRATRES.

Collector. OMiſſis quamplurimis, quæ de Fratribus Minoribus Conuentualibus fuerant ſtatuta, & ordinata per multos Summos Pontifices, præſertim, poſtquam per Concil. Conſtantienſe fuerunt ſegregati ab eis Fratres eiuſdem Ordinis Regularis Obſeruantiæ, vſque ad vltimum Capitulum Generaliſſimũ Romæ celebratum tempore Leonis X. vbi translatũ fuit officiũ Miniſteriatus, & omnis præeminentia Ord. ad Fratres Min. Obſer. ſolũ ponentur in hoc Compẽdio ea, quæ in prædicto Capitulo Generaliſſimo per præfatu Leonem X fuerunt, quoad huiuſmodi Conuentuales ordinata. Nam ferè omnia alia antiquitus circa illos ſtatuta, iam ſunt ſuperuacua, exceptis duabus Conceſſionibus, quæ habentur ſup. in dictione *Apoſtata*. §. 15. & 16. De quibus tamen eſt dubium, verum maneant in ſuo vigore an ſint reuocatæ per ordinata à Leone X. quæ habentur infra.

ALexander VI. Decreuit, nullum profeſſorem Obſeruantię Ordinis Minorum, ſi ex illa egrediatur, parentibus, propinquis vel affinibus ſuis, quouis modo ſuccedere, aut aliquo Indulto Fratribus Conuentualibus dicti Ordinis ad hoc conceſſo gaudere poſſe. Nec etiam Conuentus occaſione profeſſoris huiuſmodi ius aliquod in hęreditate, vel quauis alia ſucceſſione propinquorum, quomodolibet acquirere, & conſequi poſſe. *B.* ffo. 3. conceſſio. 3.

LEo X. ſtatuit in *Bulla* vnionis, quòd de cætero nullus Frater reformatus, poſſit per quemcunque Prælatum Ordinis (etiam Miniſtrum Generalem) mitti ad morandum ad aliquem Conuentum non reformatum, aut pro reformato nõ habitum, ſcilicèt, Conuentualium; excepto quòd ſi Capitulis Prouincialibus videbitur minus malum, aliquem Fratrem licentiare ad nondum reformatos, quam ipſum cum reformatis retinere; tali caſu poſſint Prælati mittere Fratrem, ſeu Fratres reformatos. ad nondum reformatos Et inhibuit ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ, omnibus, & ſingulis Conuentualium, ſecundum Priuilegia viuentium, Prælatis, ac ſubditis, ne aliquem ex præfatis reformatis, niſi modo prædicto recipere audeant. Similiter, & dictis reformatis Fratribus ſub eadem pœna prohibuit, ne ab obedientia ſuorum Miniſtrorum vllatenus, quàm modo prædicto, recedant. B. ffo 30. conceſſione 100.

2 *Licentiare Fratres.*

Capitulum Prouinc.

Excõicatio.

¶ Aduerte circa prædicta de licentiandis, ſeu mittendis aliquibus Fratribus de Obſeruantia ad Conuentuales, quod ſi èt hic conccedatur vel potius permittatur; non tamen eſt tutum ſic facere, prout in Capitulo Generali Mechlinenſi (vbi fuit electus Reuerendus Pater, claræ memoriæ Oliuerius Mallardi) determinatum eſt ſub ſequentibus verbis: *Collector.*

¶ Declaratur, quòd Fratres Familiæ Obſeruantiæ non poſſint ſalua conſcientia quantumcumque diſcoli fuerint, licentiari, vt Conuentualibus ſe ſubijciant, etiam ſi in Obſeruãtia ſtare noluerint, ſed à ſuis inſolentijs coerceantur pœnis debitis, vſque ad carceres. Profeſſi autem ſub Conuentualibus, & poſtea nobis adiuncti, cum à ſuis inſolentijs reſipiſcere noluerint, & licentiam poſtulauerint, licentiari poſſunt, dummodo in Obſeruancia ſub Conuentualibus prædictis ſtare voluerint, alias non. Habetur hoc ſtatutum. fo. 228. tractatu 3 Et ffo 247. tractatu 2. *Statutum Capituli Generalis Nota.*

¶ Hoc idem dicendum, & tenendum eſſe videtur de expulſione incorrigibilium ab Ordine. Circa quod videatur. c. fi. *de regularibus* cum alia deliberatione ſtatutum, quam breue Alexandri VI. concedens eorum expulſionem.

¶ Idem Leo in Bulla Concordiæ ſtatuit, quòd tam Generalis, quàm Prouinciales Miniſtri, tam ante, quàm poſt Generalis, & aliorum Magiſtrorum confirmationem, tam de Generali & Prouincialibus, quàm alijs Fratribus Conuentualibus huiuſmodi, & eorum, ac aliorum Tertij Ordinis Fratrum, & ſororum nuncupatorum, qui antea ſub Miniſtro Generali Conuentualium fuerant regimine, nullatenus ſe intromittere, aut eos per ſe, vel ſuos Commiſſarios viſitare, ſeu corrigere poſſint; nec aliquam iuriſdictionem, ſeu ſuperioritatẽ in ipſos exercere valeant præterquam cum ipſum Miniſtrum Generalem pro tempore exiſtentem ad ipſorum Fratrum Conuentualium domos, & loca declinare contigerit. Quo caſu ipſe Miniſter Generalis, eoſdem Fratres Conuentuales paterne viſitare, ipſiq. Fratres Conuentuales eumdem Miniſtrum Generalem, tãquam totius dicti Ordinis Superiorem, omni cum charitate, & dilectione recipere debeant, dummodo idem Miniſter Generalis nihil iudicialiter, circa ipſos Fratres Conuentuales, & Domos eorum, & loca, ac etiam Monaſteria Monialium, ſub eorum cura degentium

3 *Viſitatio. Correctio.*

11 Pro Monialibus. Diſpenſatio 11 Indul. plen.

¶ Idē Leo diſpenſauit cū Monialibus Sanctæ Claræ, & conceptionis Beatæ Mariæ, atque Tertij Ordinis, vt præcepto Regulæ de percipiendo ſanctiſſimum Sacramentum, ſatisfaciant, per aliquos dies anteponendo, vel poſtponendo, dum tamen illud in fraudem non faciant. O.ſſſc.6.conc.191.

¶ Idem Leo conceſſit plures Indulgentias fratribus, & Monialibus, communionem Corporis Chriſti, ſumentibus prout habetur infra in dictione, *Indulgentia plenaria quoad Fratres, §. 5. & 6. & 12. ac 18.*

¶ Ex Priuilegijs Fratrum Minimorum.

13 *Pro forenſiqus, & etiā alijs.* Collector.

IVlius II. conceſſit Fratribus Ordinis Minimorum, vt in Eccleſijs ſuis, quoties opus fuerit, poſſint miniſtrare, & miniſtrari facere ſacramentum Eucharistiæ curialibus, mercatoribus, peregrinis, & tranſeuntibus, ac aliis quibuſcunque perſonis B. ſſſo.11.conce. 43.

¶ Aduerte circa huiuſmodi Conceſſionem pro foro exteriori, qualiter modificata eſt per Leonem decimum in Concilio Lateran. prout habetur ſupra § 10.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §. 8. vbi Iul. II. conceſſit nobis, quod tempore interdicti, poſſint ſæculares habentes facultatem audiendi diuina, recipere ſacramentum Euchariſtiæ, iuxta facultates illis conceſſas, &c. intellige ſic. ſcilicet ſi habuerint alias facultates etiam adhoc, ſcilicet ad recipiendum, tali tempore interdicti, ſacramentum Euchariſtiæ, &c. non autem illis hoc conceditur per hanc conceſſionem nobis factam, quamuis per hanc conceſſionem, nos coram ipſis ſecularibus habentibus aliàs tantum facultatem, audiendi diuina tempore interdicti, bene poſſimus recipere ſacramentum Euchariſtiæ, & ipſi ſeculares poſſint eſſe præſentes (vt ait præfata conceſſio) & hoc clarius ſit declaratum habetur ſſ ſſ. u. 1

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §.1.

NOtandum quod hoc idem obſeruari nunc ait Nauar. in Manual c.21.num. 45. Addens inſuper quod vbi adeſt conſuetudo legitima, & præſcripta ſatiſfaciendi huic præcepto communicando quolibet die quadrageſimæ (vt eſt in multis locis Hiſpaniæ) ſufficeret ſe illi conformare. Pro quo eſt ſciendum quòd Clem. VII (vt teſtatur Laurentius Epiſcopus Praeneſtinus Cardinalis quattuor coronatorum) declarauit, quòd in quolibet die quadrageſimæ poſſint fideles in Hiſpaniæ partibus communicare, vt præcepto Eccleſiæ ſatiſfaciant, & ideo, in multis partibus talis conſuetudo iam præualuit, vt iam veluti lex obſeruetur, & ideo ſic, vt ſupra dixiſſe Nauar. puto.

Hæc Bulla penitus in ſia in fine Compend.

Et an aliquis poſſit in die Paſcha communicare extra parochiam pro ſua deuotione, poſtquam compleuerit præceptum Eccleſiæ, in aliqua die ex ſupraſcriptis, etiam in Eccleſiis Fratrum Minorum?

Reſpondetur, quòd non nam ſua Sanctitas vult vt quilibet volens in die Reſurrectionis communicare ſiue pro deuotione ſua, ſiue vt ſatisfaciat Eccleſiæ præcepto, communicet in propria Parochia, niſi tamen licentiam haberet à ſuo Parocho. Et hoc obſeruandum ait Nauar. non ſolum pro die Paſchæ, ſed etiam in omnibus alijs diebus, etiam extra quadrageſimam, & etiam in articulo mortis: verum Leo X. conceſſit cuilibet Sacerdoti Fratrum Minorum, vt quouis anni die, ſacroſanctum Domini Corpus ſæcularibus miniſtrare poſſit, excepto ſolo die Paſchatis; & eſt communicatum alijs Mendicantibus, & particulariter eſt etiam conceſſum Patribus Societatis Ieſu, vel refert, & tenet Nauar. in loco ſupraſcripto. Nauar. in Man. cap. 21. nu. 52.

Notandum quod Papa Pius V. in Conſt. 38. in ſecunda parte, num. 4. idem confirmat dicens: Ipſique Chriſti fideles ſacramentum Euchariſtiæ (Reſurrectionis Dominicæ feſtiuitate dumtaxat excepta) ſumere, eu que illud per Fratres huiuſmodi ſcilicet Mendicantes adminiſtrari valeat; nec ad illud faciendum per locorum Ordinarios, aut Eccleſiarum Rectores, ſeu alios quoſcumque illorum, licentia minimè requiſita, etiam ſub cenſuris Eccleſiaſticis, & alijs pœnis cogi, vel compelli poſſint, ſeu debeant, etiam decernimus, & declaramus. & licet, Papa Greg. XIII. in conſt. ſua 15. reduxerit illam Pij V ad ius commune, in quantum S. Conc. Trid. obſtat; in hoc tamen particulari non obſtat Concilio, cum nullibi in hac materia contrarium iubere reperiatur, nam tantum in ſeſſ. 13 c. 8. hortatur fideles ad frequenter communicandum, & non præcipit, vt in hac potius, quā in illa Eccleſia communicare debeant; & idem decreuit Papa Paulus IV. in conſt. 4 vt in Bullario, vt poſſint videlicet Fratres ſupraſcripti Mendicantes quotidie ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum miniſtrare (Dominica tantū Reſurrectionis excepta.) & concordat Nauar. in ſuo Manuali c. 21. nu. 52. & ſi Epiſcopus facta admonitione (vt in c. Sac de ſent. excommu.) vellet omnes illos, qui in Paſchate In §. 4. & 9.

non fuerint confeſsi, vel non communicauerint denuntiare tunc illi qui à ſupraſcriptis Fratribus recepiſſent communionem, vel confeſsionem ab eis opus eſſet habere fidem, & Epiſcopo præſentare: itaque, ſi aliquis ſæcularis confeſſus fuerit, vel cõmunionem receperit in aliqua Mendicantium Eccleſia cum animo ſatisfaciendi Eccleſiæ præcepto, in vno dierum prædictorum octo ante vel poſt Paſcha, ſatisfacit, & non oportet, vt iterum in die Paſchatis communicet in Eccleſia Parochiali.

Vide etiam ſupra in tit. Abſolutio quo ad ſeculares. *fol. 33. §. 17. in fine. conceſsionem factam Fratribus Dominicanis à Sixto IIII.*

Idem tenet Summiſta, quod ſatisfaciant Eccleſiæ præcepto de audienda miſſa in feſtiuis diebus, ſi in illis, vel in alijs Eccleſijs huiuſmodi fratrum audierint, & non in propria parochia, vt Nauar. in Manua tit. De quinq; præceptis Eccleſiæ nu. 5. & Pius V. in ſupradicta Conſt. 38. nu. 8. idem declarauit.

COMMVTARE.

1 *Prælati. Legata.* SIxtus IIII. conceſſit, quòd Prælati Ordinis Minorum poſſint commutare legata facta locis noſtris ad vnum vſum in alium, ſine ſcandalo tamen illorum, ad quos ſolutio talium legatorum pertinet. c. ſo 62. Et ſſo. 66. conc. 95. & ſſſ 95. conce. 317.

1 *Prælati. Eleemoſyna.* LEO X. ampliando dictam gratiam Sixti conceſſit, quòd ſimili modo poſſint dicti Prælati facere in rebus donatis per viuentes; ſi tamen (vt dictum eſt) non ſequatur ſcandalum. o ſſſ. 93. conce. 293.

2 *Vendere.* ¶ Idem Leo conceſſit, quòd Fratres Minores poſſint recipere triticum, ac alias res ſuperabundantes (ſcilicèt, quibus in propria ſpecie Fratres non habent neceſſe vti, aut non in tanta quantitate) vt pro vino, carnibus, ac aliis rebus victui neceſſariis per Syndicum Romanæ Eccleſiæ eiſdem Fratribus datum commutentur, & permutentur, ſeu vt triticum, & alia huiuſmodi vendantur, & ex pecunia inde prouenïente, vinum, & carnes, ac aliæ res neceſſariæ emantur. *B.* ſſſo 23. conc. 65.

Collector. ¶ Cauendum eſt omnino ab iſta Conceſsione quia eſt expreſſè contra declarationem Nicolai III. & ſic relaxatiua, & deſtructiua noſtræ paupertatis, quam in Regula promiſimus; cum talia ſic recepta ſint manifeſtè pecunia, cuius receptio, quàm prohibita ſit in Regula noſtra, notorium eſt. Nec ſufficit dicere, quod Papa diſpenſat in hoc: nam per ſimiles diſpenſationes, vel potius diſſipationes diſſipatur Religio noſtra in altiſſima paupertate fundata, vt patet euidenter in noſtris Conuentualibus.

¶ Aduertendum eſt etiam circa prædicta, *Statutum* quod in Capitulo Generali Meclinenſi, vbi *Generale,* tertio fuit electus Reuerendus Pater claræ memoriæ Oliuerius Mallardi, facta eſt ſequens Ordinatio;

¶ Capitulum Generale declarauit, quod ſi aliqui Conuentus aliquarum Prouinciarum habeant copiam alicuius rei (vtpote vini, vel olei) & deficiant carnibus, vel piſcibus, Prouinciales talium Prouinciarum, vel Cuſtos talis Cuſtodiæ, poteſt prouidere, & commutationem in talibus facere, mandando quod vnus alteri det de ijs, in quibus abundat, & econuerſo. 227. tract. 3. Et ſſo. 246. tractat. 2.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §. 3. vbi Collector dicit, cauendum eſſe ab illa diſpenſatione Leo. X. quia eſt relaxatiua ordinis concedens, quod Fratres recipiant pecuniam, &c. Notandum, quòd *Papa id concedit cum duabus limitationibus, ſcilicet pro rebus neceſſarijs, quæ aliàs ſine pecunia commodè haberi non poſſunt, quòd poſsit peti, & accipi triticum, &c. ad commutandum, Secunda limitatio, quod per Syndicum tales res diſtrahantur pro alijs neceſſarijs: his ergo ſuppoſitis conſtat, quod ibi non eſt maior diſpenſatio, neque conceditur alia relaxatio maior, quàm quod per Syndicũ procurentur, ſeu accipiantur pecunia, ſicut habent Patres vltramontani, ſecundum Conſt. Mart. 5. quæ Diſpenſatio, an ſit nobis licita, & ſecura? & an nos eiſmon poſsimus ea vti? latius habetur in expoſitione noſtra, regula cap. 4. q. 16.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

HOC etiam poſſunt de lege commun. vt in cap. exijt, quæ tamen commutatio, Concil. In §. 1. Conc. Trid. *Trid. ordinat, vt tunc fiat, quando erit ne-* Seſſ. 22. ca. 6 *ceſſaria, dicens, In commutationibus vltimarum* de reformatione. *voluntatum, quæ non niſi ex iuſta, & neceſſaria cauſſa fieri debent, Epiſcopi, tamquam delegati Sedis Apoſtolicæ ſummariè, & extraiudicialiter cognoſcant, nihil in precibus tacita veritate,*

vel ſuggeſta falſitate fuiſſe narratum, priuſquam commutationes prædicta executioni demãdentur. Vide etiam pro hac materia, ſupra quæ dixi in verbo Al.en..t o honorum *fol.*8.

CONCEPTIO VIRGINIS.

Determinatio veritatis Conceptionis Vir. Mariæ.

SAcroſancta Generalis Baſileenſis Synodus, in Spiritu ſancto legit mè congregata, vniuerſalem Eccleſiam repræſentans, diligenter inſpectis auctoritatibus, & rationibus, quæ à diuerſis partibus coram eadem ſancta Synodo fuerunt allegatæ, aliiſque etiam plurimis ſuper eadem materia viſis, & matura conſideratione penſatis, determinauit, doctrinam illam diſſerentem, glorioſam Dei genitricem Mariam (præueniente, & cooperante diuini muneris gratia ſingulari) nunquam actualiter ſubiacuiſſe peccato originali, ſed immunem ſemper fuiſſe ab omni originali, & actuali culpa, ſanctamque, & immaculatam, tamquam piam, & conſonam cultui Eccleſiaſtico, fidei Catholicæ, rectæ rationi, & ſacræ Scripturæ, ab omnibus Catholicis approbandam fore, tenendam, & amplectendam, diffiniuit, & declarauit. Ac decreuit, nulli de cætero licitum eſſe in contrarium prædicare, ſeu docere. b. ffo. 42 E ffo. 40 conceſſ. 45.

Prædicare.

¶ Eadem ſacroſancta Synodus ſtatuit, quando, & qualiter ſit huiuſmodi feſtiuitas celebranda. prout habetur infrà in dictione *Feſtiuitas.* § 6. Attamen modo debemus ſequi ordinatum per Sixtum.

2

3 ***Indulg.***

¶ Eadem ſancta Synodus conceſſit, nonnullas Indulgentias, intereſſentibus diuinis in præfata Feſtiuitate Conceptionis, ſicut ponitur infrà in dictione, *Indulgentia quoad ſeculares* 7. in §. 1.

4 ***Confirmationes Concilij.***

NIcolaus V. fecit copioſiſſimam confirmationem Ordinatorum in prædicto Concilio Baſileenſi. Ac per conſequens confirmauit determinationem ibidem factam in fauorem immaculatæ Conceptionis Virginis Deiparæ. b. ffo. 44. conc. 45.

SIxtus IIII. ſtatuit, quòd fiat Octaua ſolemnis de Feſto Conceptionis Virginis Mariæ, & quod de Feſtiuitatibus, quæ venerint infra Octauam, nihil tunc agatur, ſed poſt Octauam celebrentur. Quodque ſi feſtum Conceptionis in Dominica venerit, fiat de Feſto, quia ſpecialis effectus Dei fuit in illa die, & ideo

5 ***Officium diuinum.***

Dominica transferatur in ſequentem diem. Et voluit, quòd tunc in ſecunda feria dicantur Pſalmi nocturnorum de Dominica, cum nouem lectionibus, & reſponſoriis, ſine precibus, & Miſſ ſine *Gloria in Excelſis Deo*, quia *Te Deum laudamus*, non dicitur. Sed in prædicto caſu, in Octaua fiet de Dominica, & Feſtum Octauæ transfertur ad diem ſequentem. Si verò venerit infra Octauam, fiet de Dominica cum commemoratione Feſti. o. fo. 64. Et ffo. 68. conc. 153.

Hodie tamē obſeruanda Rubrica Breuiarij noui Pij 5. & Clem. 8.

¶ Aduerte, quod poſtea conceſſum eſt, quòd fiat Feſtum Sanctæ Luciæ infra Octauam.

Collector.

¶ Idem Sixtus motu proprio, auctoritate Apoſtolica reprobauit, & damnauit aſſertiones Prædicatorum, & aliorum quorumlibet, qui affirmare præſumerent, ſanctam Romanam Eccleſiam, de ſpirituali dumtaxat Conceptione, & ſanctificatione Virginis glorioſæ, Feſtū celebrare; ac illorum, qui crederent, & tenerent, quòd aſſerentes eamdem genitricem Dei ab originalis peccati macula in ſua Cōceptione præſeruatam fuiſſe, propterea alicuius hæreſis labe pollutos fore: Iſtas namque aſſertiones vtpote falſas, & erroneas, ac à veritate alienas, editoſque libros id continentes, ſimiliter reprobauit, & damnauit. Ac motu, & auctoritate prædictis ſtatuit, & ordinauit, quod Prædicatores verbi Dei, & quicumque alij cuiuſcumque gradus, ordinis, & conditionis fuerint, qui de cætero auſu temerario præſumpſerint in eorum Prædicationibus ad populum ſeu alias quomodolibet affirmare huiuſmodi ſic reprobatas, & damnatas aſſertiones, & opiniones, veras eſſe, aut dictos libros pro veris legere, tenere vel habere; poſtquam de præſentibus literis ſcientiam habuerint, excommunicationis ſententiam, & æternæ maledictionis pœnam, eo ipſo incurrant, à qua, ab alio, quam a Romano Pontifice, & illius proprio ore expreſſa cauſſa huiuſmodi, propter quam cenſuras prædictas incurrerint (niſi in articulo mortis conſtituti,) nequeant abſolutionis beneficium obtinere; non obſtantibus quibuſcumque in contrarium facientibus. Item pari dānationi, & Cenſuræ ſubiecit illos, qui prædicare, docere, aut alias verbo, vel ſcriptura affirmare præſumerent, hæreticum fore, credere eamdem Virginem glorioſam a peccati originalis macula præſeruatam non fuiſſe. B. fol. 34. Et ffo. 117. conceſſione. 157.

6 ***Reprobatio errorum.***

Prohibitio.

Excommunicatio.

7 ***Officium diuinum***

¶ Idem Sixtus conceſſit, vt omnes, qui officium Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis com-

compilatum, & Ordinatum per Fratrem Bernardinum de Buſto, pro ſua deuotione dicere, & recitare voluerint, liberè, & licitè hoc poſſint, & valeant. b. fol. 40. Et ffo.114.concer.271.

8 Reprobatio. ¶ Idem Sixtus Motu proprio, & ex certa ſcientia reprobauit, & damnauit aſſertiones Fratrum Prædicatorum, & quorumlibet aliorum, qui affirmare præſumerent, eos, qui crederent, aut tenerent, Dei genitricem, ab originalis peccati macula, in ſua Conceptione præſeruatam fuiſſe, propterea alicuius hæreſis labe pollutos fore, vel mortaliter peccare: aut huiuſmodi officium Conceptionis celebrantes, ſeu ſermones audientes, alicuius peccati reatum incurrere, vtpote falſas, & erroneas, & à veritate penitus alienas, editoſque deſuper libros id continentes, ſimiliter reprobauit, & damnauit.

Prohibitio. ¶ Statuit etiam, & ordinauit, ne Prædicatores verbi Dei, & quicumque alij, cuiuſcumq; ſtatus, gradus, aut Ordinis, & conditionis fuerint, qui auſu temerario præſumpſerint in ſermonibus ad populum, ſeu aliàs quomodolibet approbare ſuperius improbatas, & damnatas aſſertiones, aſſerendo veras eſſe, aut dictos libros pro veris legendo, tenendo, vel habendo; poſtquam de præſentibus notitiam habuerint, excommunicationis ſententiam, & æternæ maledictionis pœnam, eo ipſo incurrant, à qua ab alio, quàm à Romano Pontifice, & illius proprio ore, expreſſa cauſſa huiuſmodi, propter quam Cenſuras prædictas incurrerint (niſi in mortis articulo conſtituti) nequeant abſolutionis beneficium obtinere. Excommunicatio.

¶ Item motu, ſcientia, & auctoritate ſimilibus, ſi ulli pœnæ, ac Cenſuræ ſubiecit eos, qui auſi fuerint aſſerere contrariam opinionem tenentes, videlicet gloriosam Virginem Mariam, cum originali peccato fuiſſe conceptam, hæreſis crimen, vel peccatum incurrere mortale, cum nondum ſit à Romana Eccleſia vel Apoſtolica Sede deciſum. Non obſtantibus in contrarium facientibus quibuſcumque. b. fol.74. Et ffo.158.conceſſione.376.

9 ALexander Sextus, confirmauit Bullam ſupradictam Sixti §. 8. inſerendo illam de verbo ad verbum, ac dando deſuper indices: cum magnis clauſulis, & non obſtantijs. b. fo.74. Et ffo.158.conce.336.

10 Indulg. IVlius Secundus conceſſit plures Indulgentias in fauorem Conceptionis Beatæ Virginis, prout habentur in dictione, *Indulgentia quoad ſæculares* 7.§ 3.

¶ Idem Iulius edidit Regulam Monialium Conceptionis Beatæ Virginis, prout latè in fine Libri huius ponitur; quia nullibi reperi eam impreſſam.

LEO Decimus, conceſſit, quòd tempore Interdicti, quauis auctoritate, & ex quibuſuis cauſſis, pro tempore appoſiti, in quibuſuis Hiſpaniæ Eccleſijs, ac locis à primis Veſperis diei Feſti Conceptionis, vſq; ad illius totalem Octauã incluſiuè, Miſſis, & alia diuina officia, apertis ianuis, & pulſatis campanis, atque alta voce (excommunicatis dumtaxat, & nominatim interdictis expulſis) celebrare poſſint. Et quòd ſinguli Christi fideles non excommunicati, nec nominatim interdicti, ad Miſſas, & alia diuina officia audienda, præfato tempore admitti liberè, & licitè poſſint. b. ffo. 14 conce.67. 11 Particularis pro Hiſpania. Interdicti.

¶ Idem Leo conceſſit multas, & magnas Indulgentias, intuitu immaculatæ Conceptionis Beatæ Virginis Mariæ, tam Fratribus, quàm ſæcularibus; quas reperies vna cum multis alijs Indulgentijs, infra in dictione, *Indulgentia plenaria quoad Fratres*. §.18.& 19. Et in dictione, *Indulgentia quoad ſæculares*. 7. in omnibus. §. 12 Indulg.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

COncil. Trid. ſeſſ. 5. in Decreto de peccato originali, in fine poſtquam tractauit materiam peccati originalis, concludit dicens: Declarat tamen hæc ipſa ſancta Synodus non eſſe ſuæ intentionis comprehendere in hoc Decreto vbi de peccato originali agitur, beatam, & Immaculatam Virginem Mariam Dei Genitricem, ſed obſeruandas eſſe Conſtitutiones fœlicis recordationis Sixti. Papæ IV. ſub pœnis in eis conſtitutionibus contentis, quas innouat. Conc. Trid.

Nota verba Concilij, quomodo videtur inclinare ad tenendam Conceptionem: ait enim, Non eſſe intentionis ſuæ comprehendere in hoc Decreto, &c. etiam illud verbum (immaculatam.) Et Eccleſia facit de ea officium: Et iam Feſtum in Kalendario Romano ſanctorum appoſitum menſe Decembri die octaua. Et quamplurimæ Confraternitates ſub Conceptionis titulo per vniuerſum orbem erectæ ſunt. Et innumerabiles Indulgentiæ illis Confraternitatibus per plures ſummos Pontifices conceſſæ ſunt, &c. Nota rationes pro Conceptione.

facto tempore Reuerendiſſimi Patris Fratris Franciſci Licheti Miniſtri Generalis, ex cuius perſona, ſic ibidem habetur:

¶ Anno Domini 1519. in Vigilia Viſitationis Beatæ Mariæ Virginis, dum eſſem in præſentia, & conſpectu Sanctiſſimi Domini noſtri, domini Leonis Papæ decimi, ipſe Pontifex liberaliter confirmauit omnia Priuilegia Ordinis, in foro conſcientiæ tantum: ita quòd in foro conſcientiæ eiſdem vti poſſumus, ſicut ante Concilium Lateranenſe vltimatè celebratum. Non obſtantibus quibuſcumque in dicto Concilio ordinatis, vel determinatis, aliter, vel in contrarium diſponentibus. Hæc in Regiſtro Ordinis habentur in actis præfati Reuerendiſſ. P. Fr. Franciſci Licheti Gener. Miniſtri ad literam.

¶ Ad ampliorem etiam certitudinem præfatæ reualidationis Priuilegiorum noſtrorum facit, quòd prædictus Reuerendiſſimus Pater Generalis Miniſter teſtatus eſt aliàs ſuis literis autenticis, ſe impetraſſe à prædicto Sanctiſſimo Domino Leone Decimo viuæ vocis Oraculo, quòd Fratres vtantur omnibus Priuilegijs (etiam viuæ vocis Oraculo Ordini conceſſis) in foro conſcientiæ dumtaxat, etiam non obſtante vndecima Seſſione Concilij vltimi Lateranenſis. Et in fine Literarum teſtimonialium, vbi continebatur prædicta Conceſſio, erat poſitum: Datum in loco Aracæli. o. Iulij. 1519. Frater Franciſcus Lichetus de Brixia, Generalis Miniſter totius Ordinis Sancti Franciſci, manu propria ſubſcripſi, & ſigillo maiori officij mei corroboraui.

Collector. ¶ Notandum eſt etiam quod adhuc pro foro exteriori videntur recalidata noſtra Priuilegia, prout determinauit quidam iuris Doctor inſignis, ſuper hoc conſultus, & plenè informatus. Et hoc virtute cuiuſdam Breuis per eumdem Leonem Decimum conceſſi Fratribus Ordinis Prædicatorum, poſt præfatum Concilium, vbi fecit eis ampliſſimam communicationem omnium Priuilegiorum conceſſorum, & concedendorum alijs Fratribus Mendicantibus; & Motu proprio illa de nouo conceſſit, cum magnis non obſtantijs, prout ſequuntur: Non obſtantibus quibuſcumque Apoſtolicis ſuſpenſionibus, reuocationibus, & reſtrictionibus, ſiue conſtitutionibus, ordinationibus, necnon in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis, ſpecialibus, vel generalibus, &c. b. ſſo. 69. conceſſ. 119.

¶ Circa quas derogationes eſt aduertendum, & notandum, quòd cum ſecundum iura verba poſita in literis Apoſtolicis debeant aliquid operari, ſequitur, quòd per præfata verba eſt derogatum Concilio Lateranenſi, quoad ea, quæ tangunt reuocationem Priuilegiorum dictorum Fratrum. Aliter enim nihil penitus operarentur dicta verba. Vide etiam ad idem, in principio ſummarij Bullæ Aureæ. ſſo. 115 Ad hoc etiam facit, quod infra ponitur in dictione, *Interdictum* in fine. Et in dictione *Priuilegia*, in quæſtionibus prope finem poſitis.

¶ Inſuper ad ampliorem certitudinem præmiſſæ reualidationis, confert Confirmatio, & noua Conceſſio Priuilegiorum per Clementem VII. nuper facta cum derogatione quarumcumque reuocationum, aut caſſationum, in quibuſuis literis Apoſtolicis contentarum, prout in dictione *Communicatio Priuilegiorum* §. 19. poſitum eſt.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD *§. 7. circa ea quæ ibi Collector notat, vide ea, quæ habentur notata infra tit* Priuilegia. *§. 15. & §. 32. &c.*

¶ CONCORDIA.

BOnifacius VIII. ſtatuit, quòd pactum cum Rectore Parochialis Eccleſiæ ſic factum à Monachis, ſeu Fratribus, ne aliquos, vel certos ipſius Eccleſiæ Parochianos recipiant ad Eccleſiaſticam ſepulturam, omnino ſeruare debeant; quamquam ſepultura libera in Monaſterijs huiuſmodi ab Apoſtolica ſede indulta ſit, & illi apud Monachos, ſeu Fratres elegerint ſepeliri, cum per dictam pactum, Indulto huiuſmodi derogatur. Habetur in iure communi. *c. pactum. lib 6.* 1 *Ex iure communi.*

¶ Idem Bonifacius ſtatuit, compoſitiones, & pacta cum Prælatis, Capitulis, Rectoribus, & perſonis Eccleſiarum, Ciuitatum, Caſtrorum, vel Villarum, & locorum, in quibus domus, ſeu habitationes eorum exiſtunt; ſuper iuribus Parochialibus, vel alijs quibuſcumque articulis à Prioribus Conuentualibus, ſeu Guardianis Fratrum Prædicatorum, & Minorum, aliorumque Mendicantium facta, 2 *Sepultura.*

facta, vel approbata, de ſuorum Conuentuum conſilio, & aſſenſu (dum tamen aliàs ſint licita, & honeſta) debere ab ipſis Fratribus, in locis, in quibus fuerint facta, inuiolabiliter obſeruari: non obſtante; quòd Magiſtri, vel Miniſtri aut Priotis Generalium, ſeu Prouincialiũ prædictorum non interuenerint in eiſdem aſſenſus; nec ab ipſorum Generalibus, vel Prouincialibus Capitulis extiterint approbata; ſeu quod Sedes Apoſtolica in his, quæ per prædictos Fratres facta fuerint, auctoritatem ſuam non præſtiterit, vel aſſenſum. Habetur hoc in c. *Quia ex eo, de pactis*, lib. 6.

5 LEO X. fecit concordiam nouiſſimam inter Fratres Minores Obſeruantes, & Conuentuales eiuſdem Ordinis in Capitulo generaliſſimo in Vrbe Roma celebrato, quàm ſtrictè præcepit obſeruari, dando ſuper hoc Conſeruatores omnes Eccleſiarum Prælatos, cum magnis clauſulis, & non obſtantijs fortiſſimis B. ſſſo. 32. conceſſ. 114

4 ¶ Idem Leo præcepit cunctis Eccleſiarum Prælatis, vt compellant Fratres Minores Conuentuales ad ſeruandum Bullam dictæ Concordiæ vltimæ, quoties à Fratribus regularis Obſeruantiæ fuerunt requiſiti. Super quo ponit grauiſſimas Cenſuras, & pœnas, tam Prælatis Eccleſiarum, quàm Fratribus Conuentualibus. B. ſſſ. 19. conceſſ. 127.

Collector. ¶ Aduerte, quòd contenta in huiuſmodi Concordia, quia ſunt multa, & varia, ponuntur ſparſim in varijs dictionibus iuxta materias, ad quas pertinent, & ideo hic nõ ponitur aliquid in particulari de ipſa Concordia. Ponuntur autem complura ex ibidem contentis, in dictione, *Conuentuales Fratres*, in multis. §

¶ De alijs Concordijs, & conuentionibus antiquis, inter præfatos Fratres diuerſis temporibus, à diuerſis Pontificibus factis, nullam hic fecimus mentionem, quia iam nullius ſunt momenti. Aliquibus tamen videtur dubium, vtrum pœnæ circa receptionem Fratrum noſtrorum à Conuentualibus, & econtra maneant, quia ſunt formidabiles. Sed circa reformationem Conuentuum, bene videtur quòd maneant.

Collector. ¶ Reliqua circa materiam Concordiæ, vide infra in dictione, *Conuentiones*, & in dictione *Pacta*, quia ſub ijs nominibus loquuntur Conceſſiones, quæ ad hunc propoſitum attinent.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 3. & 4. Notandum, quòd Leo X. ſtatuit ſub cenſuris, quod nulli Fratres noſtri Ordinis, Obſeruantes, ſeu Conuentuales, quemcumque appellent bulliſtam, &c. vel alio nomine irriſorio, ſeu irriſoriè, vt habetur in Compendio tit. Obſeruantes §. 7. *&c.*

CONFESSIONES, ET CONFESSORES.

¶ Diſtinctio materiæ Confeſſionum, & Confeſſorum.

ATtendat prudens lector, quòd circa materiam Confeſſionum, & Fratrum Confeſſorum, reperiuntur complura, & diuerſa in Priuilegijs Fratrum Minorum, & aliorum mendicantium, quæ in duas partes principales diuidi poſſunt. Nam quædam pertinent præcisè ad perſonas prædictorum Fratrum, & alia tangunt perſonas ſecularium. Collector.

¶ Et primò illa, quæ ſpectant præcisè ad perſonas Fratrum, ſubdiuiduntur. Quædam enim concernunt perſonas, quibus præfati Fratres poſſunt, & debent confiteri ordinariè. Et hæc habentur ſupra in dictione, *Abſolutio ordinaria quoad Fratres*, in omnibus § Et hic infra. §. 1 & 6. & 7. Alia reſpiciunt eorumdem Fratrum Confeſſiones, & Abſolutiones extraordinarias quæ ſcilicèt, ſolũ in aliquibus Feſtiuitatibus, & nonnullis alijs diebus fieri poſſunt. Et iſta continentur ſuprà in dictione, *Abſolutio quoad Fratres extraordinaria*.

¶ Secundò illa, quæ tangunt perſonas ſecularium, etiam ſubdiſtinguuntur. Quædam namque iſtorum attinent ad inſtitutionem Fratrum, qui Confeſſiones ſæcularium audire debent. Hæc autem ponuntur infra §. 4. & 7. & ſupra in dictione, *Abſolutio quoad ſæculares primò*, habentur aliqua, quæ ad præfatam inſtitutionem pertinent in §. 6. & in ſequentibus vſque ad § 12. & in 17. ac 19. Alia autem pertinent ad huiuſmodi Fratrum Confeſſorum præſentationem, Epiſcopis, ſeu Ordinarijs faciendam; & ad auctoritatem, quam ſic inſtituti, & præſentati habent ad abſoluendum, etiam a caſibus reſeruatis. Et de ijs habetur latè ſuprà in dictione *Abſolutio quoad ſæculares*. 1. & 2. in multis §. immo fere in omnibus. Ac ſimiliter habetur circa hoc, infra §. 2.

¶ Non-

¶ Nonnulla inſuper attinent ad huiuſmodi Fratres Confeſſores, exiſtentes in terris infidelium, prout ponitur infra §. 9. & 10.

1 *Prohibitio pro Fratribus Mend.*

CLemens Quartus inhibuit vniuerſis Eccleſiarum prælatis, & alijs quibuſcumque, ne confeſſiones Fratrum Min. præſumant eorum Prælatis inuitis, audire. b. ſo. 58. Et ffo. 142 conceſſ. 238. Et ibidem habetur quoad Carmelitas. b. ffo. 186. conceſſio 475. Et quoad Fratres Prædicatores. b. ffo. 258. conceſſione. 565.

2 *Ex iure communi.*

BOnifacius Octauus, & Clemens V. circa Fratres Confeſſores fecerunt ſequentem Conſtitutionem: Statuimus, & ordinamus, vt in ſingulis Ciuitatibus, & Diœceſibus, in quibus loca Fratrum Prædicatorum, & Minorum conſiſtere dignoſcuntur; vel in Ciuitatibus, & Diœceſum locis, ipſis vicinis, in quibus loca huiuſmodi non habentur: Magiſtri, Priores, Prouinciales, Prædicatorum, aut eorum Vicarij, & Generales, & Prouinciales Miniſtri, & Cuſtodes Minorum Ordinum prædictorum ad præſentiam Prælatorum Eccleſiæ eorundem locorum ſe conferant, per ſe, vel Fratres, quos ad hoc idoneos fore putauerint; humiliter petituri, vt Fratres, qui ad hoc electi fuerint, in eorum Ciuitatibus, & Diœceſibus, confeſſiones ſubditorum ſuorum, confiteri ſibi volentium, audire libere valeant, & huiuſmodi confitentibus (prout ſecundum Deum expedire cognouerint) pœnitentias imponere ſalutares, atque eiſdem beneficium Abſolutionis impendere, de licentia, gratia & beneplacito eorundem. Ac deinde præfati Magiſtri, Priores, Prouinciales, & Miniſtri Ordinum prædictorum, eligere ſtudeant perſonas ſufficientes, idoneas, vita probatas, diſcretas, modeſtas, atque peritas ad tam ſalubre miniſterium, & officium exequendum. Quas ſic ab ipſis electas repræſentent, vel faciant repræſentari Prælatis, vt de eorum licentia, gratia, & beneplacito, in Ciuitatibus, & Diœceſibus eorundem, huiuſmodi perſonæ ſic electæ, confeſſiones confiteri volentium audiant, imponant pœnitentias ſalutares, & beneficium abſolutionis impendant, prout ſuperius eſt expreſſum: extra Ciuitates, & Diœceſes, in quibus fuerint deputati (per quas eos volumus, & non per Prouincias deputari) confeſſiones nullatenus audituri. Numerus autem perſonarum aſſumendarum ad huiuſmodi officium exercendum eſſe debet, prout vniuerſitas Cleri, & Populi, ac multitudo, vel paucitas exigit eorumdem. Etſi ijdem Prælati petitam licentiam confeſſionum huiuſmodi audiendarum conceſſerint, illam, præfati Magiſtri, & Miniſtri, & alij cum gratiarum recipient actione: dictæque perſonæ ſic electæ commiſſum ſibi officium exequantur. Quod ſi fortè iam dicti Prælati, quemquam ex dictis Fratribus præſentatis eiſdem, ad huiuſmodi officium nollent habere, vel non ducerent admittendum eo amoto, vel ſubtracto, loco ipſius, ſimiliter eiſdem præſentandus Prælatis, poſſint, & debeat alius ſubrogari. Si verò ijdem Prælati præfatis Fratribus ad confeſſiones (vt præmittitur) audiendas electis, huiuſmodi exhibere licentiam recuſauerint, Nos ex nunc, ipſis vt confeſſiones ſibi confiteri volentium liberè, liciteque audire valeant, & eiſdem pœnitentias imponere ſalutares, atque eiſdem beneficium abſolutionis impartiri, gratiosè concedimus de plenitudine Apoſtolicæ poteſtatis. Per huiuſmodi autem Conceſſionem nequaquam intendimus, perſonis, ſeu Fratribus ipſis ad id taliter deputatis, poteſtatem in hoc impendere ampliorem, quàm in eo Curatis, vel Parochialibus Sacerdotibus, eſt à iure conceſſa, niſi forſan eis Eccleſiarum Prælati, vberiorem in hac parte gratiam ſpecialem ducerent faciendam. Habetur in Clementina, *Dudum, de ſepulturis*.

BEnedictus XI. ſtatuit, ſeu conceſſit ſequentia circa confeſſiones, ſcilicet, quòd Fideles confeſſi Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, non teneantur eadem peccata proprijs Sacerdotibus confiteri. Et quòd Sacerdotes ipſi, taliter confeſſis, & abſolutis, aſtricti ſint miniſtrare Euchariſtiæ, & extremæ vnctionis ſacramenta. Et quòd ſuper confeſſione facta Fratribus memoratis (cum hic de confitentis ſolius præiudicio, ſi falſum dicat agatur) in iudicio animæ, ſeu pœnitentiali foro, ſtetur ſimplici verbo illius, qui ſacramenta prædicta petit, & dicit dictis Fratribus ſe confeſſum. Sed hoc, duobus caſibus exceptis, ſcilicèt, ſi Sacerdos aſſerat illum eſſe excommunicatum, aut notoriè peccatorem, b. fo. 126. Et ffo. 103. conc. 501. 3

Pro Fratribus Min. & Prædicat. Euchariſt. Vnctio extrema.

¶ Aduertendum eſt; quod ſecundum quoſdam prædicta Bulla Benedicti XI. quæ incipit, *Inter cunctas*, in nullo fuit reuocata per Clementinam, *Dudum, de ſepulturis* niſi quoad præſentationem Confeſſorum Epiſcopis faciendam, & declarationem Caſuum Epiſcopis reſeruatorum. Primum iſtorum, ſcilicèt, præſentatio ſeruari debet, prout in prædicta Clementina *Collector.*

mentina continetur; aut ſaltem forma per Innoc. VIII. conceſſa. Secundum verò, ſcilicet, caſuum determinatio, manet in ſuo vigore, propter reualidationem Sixti IIII. ſupra poſitam in dictione *Abſoluto, quoad ſæculares*. 2. §. 7. fo. 39.

Alijs tamen, & fortè melius videtur, quòd in totum fuit reuocata, vt clarè patet per Clementinam, *Dudum*; & ideo quoad caſus, fecit nouam Conceſſionem Sixtus.

4 *Ex Triu. Carmelitarum. Inſtitutio. Confeſſorum.*

SIxtus IIII. conceſſit Ordini Carmelitarũ, vt Generalis, per ſe, & Prouinciales, in ſuis Capitulis Prouincialibus, cũ Diffinitoribus ipſorũ Capitulorũ, poſſint auctoritate Apoſtolica, Fratribus eiuſdem Ordinis Sacerdotibus in ſacra pagina eruditis, examinatis, & approbatis ab eis, officium Prædicationis committere. Necnon tàm ipſis, quàm alijs Fratribus dicti Ordinis ad id idoneis, audiendi confeſſiones, & abſoluendi confitentes, ac iniungendi eis pœnitentias ſalutares ſimiliter officium committere. B. fo. 101. Et ffo. 85. conceſſ. 463. Simili modo continetur in Mari magno Auguſtinienſium. B. fo. 144. conceſſione 589.

Collector.

¶ Nota quòd in Priuilegijs aliorum Fratrum Mendicantium, non reperitur ſimilis conceſſio, quoad inſtitutionem Confeſſorum, vt credo. Et ideo virtute communicationis Priuilegiorum ſolummodò poterunt Miniſtri prouinciales Fratrum Mino. & Priores prouinciales Fratrum Prædicatorum, in ſuis Capitulis prouincialibus, committere Fratribus ſuis officia prædicandi, & confeſſiones audiendi, niſi aliud Priuilegium habeant.

¶ Verum eſt tamen, quod de iure communi Prouinciales poſſunt inſtituere Confeſſores, per Clementinam, *Dudum*. Quod autem non faciant niſi in Capitulis Prouincialibus, hoc eſt, propter prohibitionem Statutorum ſuorũ.

5 ¶ Idem Sixtus fecit quamdam conceſſionem pro Fratribus itinerantibus, vt poſſint confiteri quibuslibet Sacerdotibus, etiam ſecularibus de licentia ſuorum Prælatorum, prout habetur ſupra in dictione, *Abſolutio ordinaria quoad Fratres* in §. 35. fol. 12.

6 *Prohibitio pro Fratribus ſubditis.*

INnocentius VIII. ſtatuit ſub grauibus Cenſuris, & pœnis, ne quiſquam Fratrum Min. Obſeruantiæ, ſine ſuorum Superiorum licentia, ac deputatione, & inſtitutione officium Confeſſoris Monialium, vel Sororum Tertij Ordinis, aut aliarum quarumlibet conſimilium, ſeu temporalium dominorum, & aliarum perſonarum ſecularium, & regularium vtriuſque ſexus, aſſumere, & exercere præſumant, etſi ad id Apoſtolica auctoritate deputarentur. B. ffo. 157. conc. 375.

7 *Pro Auguſtinienſibus.*

¶ Idem Innocentius ſtatuit, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus, quæcumque perſonæ Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini Congregationis regularis Obſeruantiæ, Prouinciæ Hiſpaniæ, qui nunc ſunt, & pro tempore erunt, prætextu Bullæ Cruciatæ, aut cuiuſuis alterius facultatis, eis, & cuilibet earum, per Sedem Apoſtolicam, ſeu eius Legatos, ſub quibuſuis verborum formis conceſſæ, & quæ forſan concedi contigerit in futurum, alium quàm Priorem vel Superiorem ſuum, aut aliquem ab eodem Priore, vel Superiore ex eis deputatis pro tempore Confeſſoribus in ſuum Confeſſorem eligere nequeant. b. ffo. 264. conceſſ. 683.

¶ Aduerte, quod huiuſmodi Conceſſio eſt iam communicata toti Ordini per Iulium, Vide ſupra in dictione *Communicatio Priuilegiorum*. §. 22.

8 *De Tertiarijs Sacramenta.*

ALexander VI. conceſſit Generali, & Prouincialibus, ac Cuſtodibus Ordinis Minorum de Obſeruantia, vt in locis, in quibus Fratres Conuentuales, vel de Obſeruantia dicti Ordinis commodè haberi non poſſunt; Fratribus, & Sororibus Tertij Ordinis, vbicumq; vltra montes cõmorantibus (de conſilio aliquorum Fratrum) Confeſſores Preſbyteros ſeculares, vel aliorum Ordinum regulares, & honeſtos, deputare valeant; quibus confiteri, & ab eis quæcumque eccleſiaſtica ſacramenta recipere poſſint. b. fo. 29. Et ffo. 123. conc. 269.

Collector. Reſolutio.

¶ Epilogatio materiæ Confeſſionum Fratrum Min. eſt iſta, quòd huiuſmodi Fratres non poſſunt confiteri, niſi ſuis Prælatis, vel alijs Fratribus eiuſdem Ordinis, de eorumdem Prælatorum licentia, etiam ſi habeant aliqui licentiam generalem audiendi confeſſiones. Sed dum itinerant, & non habent ſocium Confeſſorem, poſſunt confiteri Fratri alterius Ordinis, ſeu clerico ſeculari habita licentia Prælatorum, aut præſumpta rationabiliter; ita quòd non fiat in fraudem, & dicant poſtea Prælato ſuo.

Pro Confeſſ. ſimplicibus.

¶ Aduerte, quòd in fauorem Confeſſorum ſimplicium habetur quædam notabilis Conceſſio ſupra in dictione *Abſolutio ordinaria quoad Fratres*. §. 2[illegible]. fo. [illegible].

¶ Sequuntur aliqua ſpectantia ad Fratres Confeſſores

feſſores

feſſores in terris infidelium exiſtentes.

9 Excõicat. Abſolutio. GRegorius IX. conceſſit Fratribus Min. euntibus ad partes infidelium, ſeu ibidem exiſtentibus, vt in terris illis, ſit eis, licitum communicare cum excommunicatis in ijs, quæ ad ſalutem animarum pertinent. Quibus etiam, dummodo ſint latini, & Apoſtolicæ Sedi obediant, Fratres prædicti, qui fuerint presbyteri valeant (congrua ſatisfactione præmiſſa) ſecundùm formam Eccleſiæ, abſolutionis beneficium impartiri. b. fo. 20. Et ffo. 22. conceſſ. 3.

10 Abſolutio. ¶ Idem Gregorius conceſſit prædictis Fratribus, ad terras infidelium proficiſcentibus, vt eos, qui per Apoſtaſiam, aut ſchiſma, vel hæreſim à fide receſſerunt; & inter Saracenos habitant, poſſint abſoluere, ac reconciliare per gratiam pœnitentiæ ſalutaris, ſi ad obedientiam Eccleſiæ Romanæ voluerint redire. b. fo. 20. Et ffo. 22. conc. 4.

Collector. ¶ Circa præfatas Conceſſiones videtur dubium, vtrum fuerint temporales, vel perpetuæ.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad §. 4. *Notandum quòd per hoc Priuilegium Sixti IIII. quod ibi ponitur non eximuntur Fratres à præſentatione facienda Ordinarijs. vt patet in eorum Mari magno, in lib. Ordinis, in 2. tract. de qua præſentatione agitur in Compendio tit.* Præſentatio Confeſſorum, *ibi videatur, &c.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Conc. Trid. declaratio. *QVantum ad Confeſſores, & Confeſſionum audientiam, ſunt notanda aliqua, quæ hodie propter cap. 15. ſeſſ. 23. Concilij Tridentini, & alia Decreta obſeruari debent.*

Prout habetur in Catecheſi Neapolitana. *Primò enim dicit: omnes Sacerdotes in ſua ordinatione accipere poteſtatem abſoluendi à peccatis, quia in habitu poteſtatem ligandi & ſoluendi non autem in actu recipiunt; nam deeſt eis materia, in quam exercere poſſint talem poteſtatem. Cum verò approbantur ab Ordinario conſequuntur poteſtatem iuriſdictionis, aut ſaltem, ſi non acquirant nouam iuriſdictionem, acquirunt materiam ſubiectam, ſecundùm Medinam, quia Plebs eis ſubijcitur, ſecundum quod Superioribus placuerit; & ita ſentiunt omnes, tam Theologi quàm Canoniſtæ; eſt enim forum pœnitentiale, iudicium quoddam ſpirituale inter pœnitentem & Deum.*

Secundò, Decreuit, Nullum Sacerdotem, tam ſecularem, quàm regularem poſſe alicuius pœnitentis, ſiue laici, ſiue Sacerdotis confeſsiones audire, nec ad id idoneum reputari, niſi habuerit Eccleſiam Parochialem, aut per examen ſeu aliàs idoneus ab Epiſcopo iudicetur, & approbationem in ſcriptis, quæ gratis detur, obtineat; non obſtantibus Priuil. &c.

Scire debes quantum ad laicos, quòd omnes Rectores animarum, ante Concilium poterant omnes, & quoſcumque ſimplices Sacerdotes (non interdictos tamen) etiam Regulares admittere ad audientiam confeſsionum, ſua tamen Parochiæ, per cap. omnis vtriuſque ſex. De pœnit. & remiſſ. *& quamuis gloſſ. huius Decretalis. & gloſſ. Clem. 1. de Priuileg. & nonnulli alij Iuriſtæ ſenſerint, Parochianos licentiatos à ſuo Parocho non potuiſſe confiteri, niſi habenti curam animarum, tamen Theologi cum praxi in vſu recepta oppoſitum ſemper aſſeruerunt. Nam aliàs ſequeretur, quòd Epiſcopi, qui habent à iure licentiam, vt poſsint eligere ſibi confeſſarium, non poſſent eligere quemcumq; ſimplicem Sacerdotẽ. Item ſequeretur, quòd nec conceſsio Epiſcopi, alicui ſubdito facta de eligendo confeſſarium, nec gratia facta à Papa per Bullas cuicumq; illas accipienti, vt poſſit eligere confeſſarium quem voluerit, foret valida; quæ omnia ſunt abſurda.* In cap. ne pro dilat. de pœnit. lib. 6.

Hodie tamen (& eſt nouum, ac ſingulare) videns Sancta Synodus Tridentina, quòd Parochi plurimi, ſua conſcientia prodigi, ad audientiam confeſsionum animarum, & ouium ſibi commiſſarum, multos ignaros admittebant, iccirco temperauit cap. omnis vtriuſque de pœnit. *& decreuit Neminem Parochorum, poſſe quempiam ad audientiam confeſsionum ſuarum animarum eligere; niſi talis Sacerdos ſiue ſecularis, ſiue Regularis, ſit ab ordinario approbatus, nempe, aut per collationem Eccleſiæ Parochialis, aut aliàs per examen idoneus iudicetur.*

Et quidem hodie vnus Parochus, non poteſt confeſsiones Parochianorum alterius Parochiæ audire; niſi aut ab ipſomet Parocho proprio, aut ab Epiſcopo licentiam obtinuerit: aliàs abſolutio nihil valet.

Alij verò ſimplices Sacerdotes, ſiue Seculares, ſiue Regulares ab Epiſcopo dumtaxat approbati, poſſunt indifferenter ad ſe confluentes pœnitentes, ſubiectos tamen illi Epiſcopo (hoc eſt quantum ad Confeſſores ſeculares, ſecus de Regularibus, qui etiam non ſubditos illi Epiſcopo poſſunt abſoluere, vt dixi ſupra in verbo Abſolutio *fo. 40. 43. & 66.) ſine alia licentia Parochorum abſoluere, niſi aliud Epiſcopo ordinare viſum fuerit.*

Secundò. Notandum, quòd omnes Religioſi præſumentes abſoluere excommunicatos à Canone niſi in caſibus à iure expreſſis, aut gratia Sedis Apoſtolicæ conceſſis, vel excommunicatos à ſententijs per Statuta Prouincialia, vel Synodalia, ſunt ipſo facto excommunicati, & abſolutio reſeruatur Papæ, vt habetur in Clement. de Priuileg. cap. Religioſi, & D. *Anton. 3. part. tit. 24. c. 54 declarat, & Caiet. in Sũmula tit. excommunicatio cap. 64. Et aduerte, quòd ſi Presbyteri ſeculares abſoluerent à prædictis excommunicationibus, præter eas, quæ continentur in Bulla Cœnæ* Domini *non eſſent excommunicati; quia in dicta* Clement. *non comprehenduntur (vt ibi aiunt Doctores) niſi ipſi Religioſi, ſiue Regulares. Veruntamen Abſolutio eſſet nulla, & ipſi peccarent mortaliter, & tenerentur pœnitenti hoc notum facere. At verò, ſi Presbyteri ſeculares abſoluere præſumerent de facto à caſibus Bullæ Cœnæ Domini, inciderent etiam ipſi in excommunicationem: Religioſi tamen, abſoluentes ab excommunicatione lata ab homine, non incurrunt in excommunicationem, ſed peccant mortaliter tantum.*

Presbyteri in hac nòn incurrunt.

Quando Religioſi nõ incurrunt.

Tertiò, Cauere debent Confeſſores, ne quempiam abſoluant à peccato, & poſtea ab excommunicatione, immo ſemper ad cautelam debet præcedere Abſolutio ab excommunicatione minori, & ab alia, ſi & in quantum poſſunt, pro quo vide Doctores in locis ſuis, & præcipuè Nauar. in c. 9. num. 3.

Et caueant etiam, ne in abſolutionibus dicant Abſoluo te à peccatis contritis, &c. quia cum ſæpe de attrito quis fiat contritus virtute clauium, contingeret pœnitentem remitti in abſolutum, ſi diceretur, Abſoluo te à contritis, vt ait Medina, & alij Doctores: qui reprehendunt hanc particulam, vt valde periculoſam.

Contra hoc plurimi delinquunt. Med. tract. 2 de pœn. Gab. Biel in 4. d. 74. q. 2. art. 31. Nau. in Man ca. 36. nu 1. & de pœn. d. 5. ca. 1. nu. 7. & 31.

Quartò, Aduertant Confeſſores, quod quamuis aliquando nonnulli facultates habeant à Papa, vt ſemel in vita, & ſemel in articulo mortis valeant ab omnibus caſibus abſolui, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis nõ tamen poterunt, earũ vigore à caſibus cõtentis in Bulla Cœnæ abſolui, niſi de ea ſpecialis & expreſſa mentio habeatur. quod rariſſimè facere conſueuit Papa, niſi in Iubilæis ſollemnibus, per Indulgentias autem ſeptennes, aut huiuſmodi ſæpe dari ſolitas, nunquam ferè à caſibus reſeruatis Abſolutio concedi ſolet: qua in re plurimi labuntur.

Hic ruunt infiniti. Nauar. in Man c. 27. nu. 254.

Quintò, Aduertant præterea quod per Iubilæa quæcumq; nunquam aliquis conſequitur auctoritatem, vt poſſit diſpenſari ſuper aliqua quomodocumq; contracta irregularitate. Et ratio eſt, quia Bulla Iubilæi concedit auctoritatem tantummodo ſuper cenſuris, irregularitatis autem non dicitur cenſura Neq; ſi habeat clauſulam diſpenſandi in quibuslibet votis, & abſoluendi à quibuslibet cenſuris, & pœnis, niſi fiat de ea expreſſa mentio: concordat Nauar. & Stylus Romanæ curiæ cum communi doctrina.

Sextò, Sciant, quod ſi quando ex conceſſa ſibi facultate aliquem ab excommunicatione abſoluerint aut ſuper irregularitate contracta, ſecum diſpenſauerint debeant eum admonere, ne propter hoc retineat officium, aut beneficium, ſi ipſo excommunicationi, annexa ſit pœna priuationis ipſo facto. aut etiam inhabilitationis, quia hodie pluribus cẽſuris ſuperadditur prædicta pœna: quocirca ei opus erit Apoſtolica diſpenſatione ſuper tali rehabilitatione, immo nec ipſi Superiores Regularium poterunt tales inhabilitatos à Papa vigore ſuorum Priuilegiorum rehabilitare, etiam in foro conſcientiæ, quia per poteſtatem diſpenſandi non conſequitur quis auctoritatem rehabilitandi, cum ſint actus differentes, vt tenet Nauar. & Felyn. Bene verum eſt, quòd nunc aliquibus Religionibus. hoc eſt conceſſum, vt nouiſſimè à Greg. XIV. Miniſtris infirmorum, & per conſequens, eo gaudent Priuilegio omnes Mendicantes, & participantes: de quo dixi ſupra in verbo, Abſolutio ordinaria quoad Fratres. *fol. 20.*

Fel. in cap. vlt. de off. Iud. ord. Miniſtrorum infirmorum priuileg.

Ex Priuilegijs Societatis IESV.

Sciendum quòd Confeſſores Ordinis, debitè expoſiti ad audiendas ſecularium confeſſiones, licet nullo literarum gradu ſint inſigniti, poſſunt aperire literas ſacræ Pœnitentiariæ, Magiſtris in Theologia, vel in iure Canonico Doctoribus deſtinatas, & auditis confeſſionibus ad eos recurrentium, impoſitaq; pœnitentia in literis expreſſa, vel de iure imponenda, ac in foro conſcientiæ, quaſcumq; ſiue verbo, vel ſcripto, miſſas abſolutiones, Diſpenſationes & pœnitentiarum iniunctiones excipere, & exequi: Ita conceſſit Greg. 13. Societati Ieſu. vt habetur in eius Compendio Priuileg. verbo Confeſſ. §. 3.

CONFIRMATIO PRAELATORVM.

Clemens Quartus ſtatuit, quòd generales Miniſtri Fratrum Mino. ſtatim, poſtquam electi fuerint, ſecundum Regulam, & Conſtitutiones Ordinis, eo ipſo veri Miniſtri generales eiuſdem Ordinis ſint effecti, hoc eſt, quod pro confirmatis habeantur. b. fol. 56. Et ffo, 139 conceſſ. 307.

1 *Generalis Miniſter.*

§ Circa

Collector. ¶Circa confirmationem Vicariorum, tam Generalium, quàm Prouincialium fuerunt nonnulla ordinata per aliquos Summos Pontifices, quæ quia iam nobis non deſeruiunt, omiſſa ſunt, Attamen Conuentualibus videtur, quòd poſſent deſeruire.

2 *Miniſter. Prouin.* CLemens Quintus in declaratione Regulæ Fratrum Min. ſtatuit, quòd confirmatio electionis Miniſtri Prouincialis prædictorum Fratrum pertineat ad Miniſtrum generalem, prout habetur latius infra in dictione *Electio §.7.*

3 *Magiſter generalis. Nota, quod iſtæ confirmationes nunquam fuerunt in vſu.* LEo Decimus ſtatuit, quòd generales Magiſtri Fratrum Min. Conuentualium teneantur petere confirmationem à Miniſtro generali eiuſdem totius Ordinis, quemadmodum Vicarij generales olim de Familia, vel de Obſeruãtia petere tenebantur antea à Miniſtro generali Conuentualium. B. ffo. 25. concell. 105.

4 ¶Idem Leo ſtatuit, quod Magiſtri Prouinciales prædicti Ordinis in ſingulis Prouinciis teneantur petere confirmationem à Miniſtris Prouincialibus Regularis Obſeruantiæ: eo modo, quo Vicarij Prouinciales, olim de familia nuncupati antea petere tenebantur à Miniſtris Conuentual. B. ffo.32. conc. 106.

CONSECRARE RES ECCLESIASTICAS.

Collector. CIrca conſecrationem Altarium, quid conceſſum ſit à Sede Apoſtolica dictum eſt ſupra in dictione, *Altare.* Et ſimiliter ea, quæ pertinent ad conſecrationem Eccleſiarum, & aliarum etiam Eccleſiaſticarum, habentur ſupra in dictione, *Benedicere,* quia commixtim cum attinentibus ad benedictionem conceſſa ſunt, ideò require ibi § 3.ac 6. & 7. & 13. & 14. ac 15. Vide etiã in dictione *Eccleſia Fratrũ §.6.*

CONSERVATORES ORDINIS.

1 *Vide in Conc. Trid. ſeſſ.14.c 5.* SIxtus IIII. mandauit quibuslibet in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis, & Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis Eccleſiæ Canonicis, per vniuerſum orbem, qui per Guardianos, & Fratres Ordinis Min. ſeu Syndicos Romanæ Eccleſiæ prædicto Ordini deputatos requiſiti fuerint, quatenus per ſe, vel alium, ſeu alios, vbi, & quando opus fuerit, ſolemniter publicent eorum Priuilegia, & eiſdẽ, ac illorum domibus, & profeſſoribus efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant eos pacifica poſſeſſione Priuilegiorũ, & Conceſſionũ huiuſmodi gaudere, nõ permittẽtes per quoſcũq; indebitè moleſtari, &c. B fo.61. Et ffo.145 conc.356. vbi ad longum ponitur poteſtas Cõſeruatorum, & modus, quem obſeruare debent Et ſimiliter habetur quoad Fratres Carmelitas ffo.189. conc. 424. Et quoad Prædicatores, ffo.242. conceſſ.588. Et quòd Auguſtinienſes. ffo.251. conceſſ.640.

Priuilegia Pro omnib. Fratribus Mendic.

2 *Excommunicatio. Collector.* IVlius II. ſtatuit, vt quæcumque perſona, ſeu perſonæ, aliàs de iure capaces, pro parte Fratrum Min. requiſitæ, (niſi legitimo impedimento detentæ fuerint) iurſdictionem, & conſeruationem eorumdem Fratrum, vigore Priuilegiorum ſuorum, ſub excommunicationis pœna ſuſcipere teneantur. *B.* fol.43. ffo.126. conc.280.

Nota ¶Virtute huius conceſſionis Iulij, & alterius antepoſitæ Sixti, iam Fratres non ſunt aſtricti ad certos, & determinatos Conſeruatores, ſicut olim, quando quælibet natio, ſeu Prouincia habebat per Bullam particularem, duos, vel tres Conſeruatores determinatos, ſub nomine dignitatis. Itaque illæ prouiſiones poſſunt hodie lacerari, & comburi tanquã ſuperfluæ, ex quo per præfatas Cõceſſiones Sixti, & Iulij poſſunt illos Conſeruatores, ſeu quoslibet alios aſſumere. Et idem eſt de Conſeruatoribus particularibus, quos aliqui Fratres minus docti procurant ſæpe pro negotiis ſuperuenientibus, quia, ſcilicèt, eſt ſuperflua huiuſmodi procuratio, cum Conſeruatoria Maris magni ſit perpetua, & vniuerſalis.

3 *Concilium. Reſtrictio.* LEo Decimus, in Concilio Lateranenſi ſtatuit, vt Conſeruatores Fratrum pro tempore, à Sede Apoſtolica deputandi, doctrina, & probitate ſint præſtantes, & in eccleſiaſtica dignitate conſtituti eſſe debeant. Et voluit, vt coram eis per eoſdem Fratres, quibus dati fuerint, vltra duas dietas, à loco ſuæ ſolitæ habitationis, nullus trahi poſſit, Priuilegiis ſuper hoc alias eis conceſſis, nullatenus ſuffragantibus. B. ffo.26 conc.83.

4 *Confeſſio. Sacramẽta.* ¶Idem Leo habita informatione, quòd in aliquibus partibus multa grauamina inferebantur Fratribus Mendicantibus, ab Eccleſiaſticis perſonis, ſpecialiter aſſerendo, quòd cõfeſſi Fratribus debitè præſentatis, tenebantur iterum eadem peccata confiteri ſuis Curatis: & quòd Sacramenta Euchariſtiæ, & Extremæ vnctionis non poterant à Fratribus miniſtrari illis, quibus; ſine cauſſa dicti Curati recuſabãt

Miſſas.

huiuſmodi Sacramenta adminiſtrare: quòd Chriſti fideles audientes Miſſas diebus Dominicis & Feſtiuis in Eccleſijs Fratrum non ſatis faciebant præcepto Eccleſiæ, & alia multa conſimilia, dedit Conſeruatores omnes Eccleſiarum Prælatos diſtrictè eis præcipiendo, vt quandocumque requiſiti fuerint a Fratribus prædictis, non permittant eos moleſtari, aut grauari, ſed contra tales moleſtatores procedant per Cenſuras eccleſiaſticas, & alia iuris remedia B. ſſſo 47. conc. 142.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Conc. Trid.

PRO huiuſmodi Conſeruatorum materia videatur diſpoſitio Cõc. Trid. ſeſſ. 14. ca 5. de reformatione, à qua cum ſine dubio excludantur Regulares, (vt in fine illius c. 5 habetur, & infra in fine dicemus) remanere in ſuo robore Priuilegia Mendicantium pro hoc impetrata clariſſimè liquet. Ac proinde videnda eſt conceſſio pro hoc facta à Pio V. Ordini Prædicatorum anno 1571. vt in Conſt. 140. Ad hoc nos Deus, &c. quæ licèt poſtea à Greg. 13. fuerit reducta ad diſpoſitionem Iuris communis, & ſacri Concil. Trid. remanet tamen, quoad hoc in ſuo vigore, cum Concilio non contradicat.

Et idem Greg. 13. omnibus Regularibus conceſſit, vt in Ciuitatibus Italiæ ſibi Conſeruatores eligerent, coram quibus conuenirentur, ſemelq; electos non mutarent, eorundemque nomina intra menſem, Epiſcopis locorum ordinarijs indicarent. Alioquin coram ipſis Ordinarijs conueniri poſſint. Ita habetur in declarat. Sac. Cong. Card ſupra Cong. in ſeſſ. 7 cap. 14.

Conſeruatores qui dicantur, Conſeruatorum generalia ſunt.

Sed notãdum, quòd per Conſeruatores conſueuit Romana Curia, Religioſis, & alijs perſonis miſerabilibus prouidere, circa quarum defenſionem interdum iudices ordinarij inueniuntur negligentes, immo, & ipſos frequentius infeſtantes.

Sunt autem Conſeruatores Iudices dati ad defendendũ aliquos à manifeſtis iniurijs ſibi cõpetentib & ſecundũ gl. in cap. 1. de off. deleg. in 6. Interdum dãtur contra infringentes Priuilegia conceſſa aliquibus perſonis ex beneficio Sedis Apoſtolicæ, & iſti dicuntur propriè Conſeruatores. Aliquando dantur, vt defendãt aliquos contra iniurias & offenſas illatas, & iſti dicuntur propriè Defenſores, & de iſtis duobus proprie intelliguntur iura loquentia de Conſeruatoribus in d. c. 1. & fin. de off. deleg. Aliquando dantur generaliter cum ampliſſima, & maiori poteſtate, quam iura loquũtur, ſed quæ in reſcriptis, vel Priuilegiis continentur, quæ ſunt diligenter inſpicienda, & ſeruanda: quia conſeruatores ſecundum Priuilegia, multa poſſunt, quæ non conſeruatores ſecundum iura allegata: Papa enim poteſt illa remouere, ex plenitudine poteſtatis ſuæ, ſunt enim mere poſitiua, & quamuis conſeruator ſit delegatus, (quod probatur ex eo, quia materia eius ponitur in tit. de off. deleg. vt probat bona gl. in d. c. 1. In verbo conſeruatores) ſunt tamen multæ differentiæ, vt probat Ioan. And. in d. c. fin. ex ipſo text. quas ibi vide.

Cõſeruator ſecundum Priuilegia plura poteſt, quam ſecũdum iura.

Cõſeruator eſt delegatus Ioann: Andr. Conſeruatores qui eſſe poſſunt.

Item conſeruator, ſecundum iura, vt habetur in d. c. fi. non poteſt eſſe, niſi qui dignitatem, aut perſonatum habeat in Eccleſia Cathedrali, vel collegiata, puta, Epiſcopus, Abbas, Archipresbyter & ſimiles: & quamuis ſecundum iura videatur, quòd Canonici Cathedralium Eccleſiarum, & Officiales ac Vicarij ipſorum non poſſint eſſe conſeruatores, quia eget declaratione vt probat gl. in cle. 2. de reſcr. in ver. Delegatus; tamen per priuil. Iul. 2. & Clem. 7. Fratribus Minimis conceſſum, præfatæ perſonæ, ſi eliguntur in conſeruatores per fratres ipſos eſſe poſſunt. Item Prior, ſiue Prælatus in Ord. Minimorum vel aliorum Ordinum, poteſt eſſe conſeruator, vt probat Tabie. in ver. Conſeruator §. 2. & in ver. Dignitas, & non videtur dubium per dictum priuil. Clem. 7. quod dirigit etiam Prioribus.

Iul. 2. Cle. 7.

Cõſeruator ſecundum iura ex off. ſuo de quibus cognoſcere poßit.

Et quamuis conſeruator ſecundum iura, ex officio ſuo non poſſit ſe intromittere niſi de manifeſtis iniurijs, & violentijs ac de illis quæ requirunt iudicialem indaginem vt habetur in dicto cap. fin. & conſequenter à beneficio, quod eſt ſequela, vt ibi probat gloſſ.

Cõſeruator Fratrum ſecundum Priuil. Cle. ſæpe de ver. ſig.

Tamen conſeruator Fratrum ſecundum Priuilegia pro defenſione iurium, & bonorum ipſius Ordinis, poteſt ſe intromittere ſuper quibuſuis moleſtijs, iniurijs, atque damnis præſentibus, & futuris, Mendicantium Ordinibus, à quibuſuis moleſtatoribus illatis, in illis, videlicèt, quæ iudicialem requirunt indaginem ſummariè ſimpliciter ſine ſtrepitu, & figura iudicij: (quid autem per iſta verba importetur, vide Clem. ſæpe de ver. ſig.) in alijs vero, prout qualitas eorum exegerit quia omnia, ſine quibus eius iuriſdictio non poſſet explicari, intelliguntur eſſe ei commiſſa ff. de iur. omn. iud. l. 1.

Cõſeruator ſecundum iura nõ habet poteſtatem extra

Item conſeruator ſecundum iura, quamuis non permittatur extra ciuitatem, aut Diœceſim, in qua fuerit deputatus, contra aliquem procedere, aut aliquem extra locum itinere vnius diei remotiorem protrahere, vt in d. c. fi. habetur §. conſeruatores; tamen conſeruatores Fratrum habent

pote-

Cõſeruator Fratrum ſecundum priuil.

Cõſeruator ſecundum iura non põt alteri committere vices ſuas.

Cõſeruator Fratrum ſecundum priuil.

Cõſeruator iura quantum durat.

Cõſeruator ſecundum prin. priuil Clem. 7. conceſſum Minimis.

poteſtatem (ſecundum Priuil) id poſſe facere, nam per dictum Fratrum Priuil. Clementis Conſeruatores fratrum habent poteſtatẽ etiã extra loca, in quibus fuerint deputati, procedendi, & conceditur eis facultas citandi, & inhibendi, etiam per edictum ad ſe trahendo citatos, & monitos, non obſtantibus Bonif. Papæ 8. de vna, & Concilij Generalis de duabus dietis, dummodo non vltra tres dietas aliquis trahatur.

Item conſeruator ſecũdũ iura, quamuis debeat procedere per ſe ipſum, nec poſſit committere vices ſuas alijs (exceptis citationibus, & ſententiarũ denunciationibus) niſi aliter ei committatur per literas, & tunc non niſi inſ. ciuitatem, & Diœceſim in qua deputatus fuerit hoc ei facere licèt, vt habetur in d. c. ſi §. vices quoque Tantum conſeruator fratrum ſecundum Priuil. poterit committere vices ſuas alijs etiam ſi ſint extra loca, in quibus deputatur conſeruator, vt patet in dicto Priuil. Clementis. Item officium conſeruatoris, ſecundum iura, durat vſque ad obitum concedentis tantum, quoad negotia non capta, vt habet. in d. c ſi. §. officium: Officium, vero conſeruatoris fratrum ſecundum Priuil. numquam expirat, neq; etiam per mortem concedentis, & hoc eſt iuri conſonum, nam ſecundum glo vt patet ex c. complures, de offi. deleg. in 6 quando ſunt plures conſeruatores deputati pro vno Prelato vel Monaſt ſeu Eccleſia, vel Relig. quoad negotium cœptum per vnum illorum perpetuatur iuriſdictio in alijs, non obſtante morte concedentis.

Clemens VII. in prædicto Priuileg. mandauit quibuslibet in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, & Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis Eccleſiæ Canonicis per vniuerſum orbem vbilibet conſtitutis inter alia, vt per Fratres in conſeruatores requiſiti, poſſint ſi opus fuerit inuocare brachium ſeculare, & quoſcumque inobedientes, cuiuſcũq; dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis exiſtãt, per cenſuras Eccleſiaſticas, appellatione poſt poſita compellere. Vbi eſt ſciendum, quòd virtute huius Conceſsionis Clementis, & alterius antepoſitæ Iulij II. iam Fratres non ſunt hodie aſtricti, ad certos, & determinatos conſeruatores ſicut olim, vt audiui, quando quælibet natio, ſeu Prouincia habebat per Bullam particularem, duos, vel tres cõſeruatores determinatos, ſub nomine dignitatis, ita quod illæ prouiſiones nihil proſunt hodie tãquã ſuperfluæ: ex quo per præfatas conceſsiones Iulij & Clementis poſſunt illos conſeruatores ſeu quoſlibet alios aſſumere ad beneplacitum. Et idem eſt de conſeruatoribus particularibus, quos aliqui Fratres minus docti per eorum Prouincies procurant ſæpe pro negotiis ſuperuenientibus quia eſt ſuperflua huiuſmodi procuratio cum conſeruatoria Maris magni, & dictarum litterarum Iulij II. & Clem VII. ſit perpetua, & vniuerſalis, vt ibi apparet. Demum duo ſunt valde notanda, alterum, quòd conſeruatores Minimorum ſunt participes ſuffragiorũ totius Ordinis, & poſſunt omnia, quæ poſſunt conſeruatores aliorum Ordinum, ſecundum Priuilegia illis conceſſa, & capitulariter electi gaudent Priuilegijs ipſius Ordinis. Alterum, quod ea, quæ ſancta Synodus limitauit circa Iudices conſeruatores non comprehendunt perſonas Regularium locorum, quæ ſumus nos, vt in finalibus verbis ſupradicti. c. 5. ſeſſ. 14 habetur.

Nota.

Nota.

Seſſ. 14. de refor. ca. 5.

CONVENIRI IN IVDICIO.

INnocentius IV. conceſſit, vt Fratres Min. nequeant conueniri in iudicio, etiam per litteras Apoſtolicas, quæ de huiuſmodi Indulto, & prædicto Ordine mentionem non fecerint. B. fol. 25. & ffo. 109. conceſſ. 235. 1

CLemens IV. conceſſit, & ſtatuit, quòd per literas Apoſtolicæ Sedis, aut Legatorum, ſeu Delegatorum ipſius conueniri à quoquam prædicti Fratres Min. minimè valeant. B. fo. 57 Et fo. 140. conceſſ. 321. Vide circa hoc infra. §. 4. 2

¶ Idem Clemens conceſſit, quòd Fratres Min. nec ratione delicti, aut contractus, ſeu rei, de qua contra ipſos Fratres ageretur, poſſint coram locorum Ordinatijs conueniri, nec illi, quoad hoc ſuam in ipſos iuriſdictionem, exercere, decernens irritum, & inane quidquid ſecus, factum, vel attentatum fuerit. B. fo. 59. Et ffo. 142. conc. 342. 3

Diœceſani. 4

SIxtus IIII. ſtatuit ne locorum Diœceſani, aut alij Ordinarij, ſeu alij quicumque, in perſonas, aut loca Fratrum prædictorum, contra præfati Clementis ordinationem ſuprapoſitam, ſibi quamcumque iuriſdictionem, aut ſuperioritatem vendicare præſumant. Ac diſtrictè inhibuit, ne quiſpiam abſque Sedis Apoſtolicæ ſpeciali commiſſione, aut auctoritate, in perſonas, domos, & loca dicti Ordinis (vtpote prorſus exempta) aliquas Cenſuras, vel ſententias ſpecialiter, vel generaliter promulgare, audeat, &c. B. fol 60. Et ffo. 144. conceſſ. 347.

Collector. Pro omnib. mendi.

¶ De hoc habetur etiam latè in Mari magno Carmelitarum. ffo 161. conc. 384. Et ffo. 187. conc. 479. Et in Mari magno Prædicatorũ, ffo. 239. conc. 570. Et in Mari magno Auguſtinien.

CONVENTVALES FRATRES.

Collector. OMiſſis quamplurimis, quæ de Fratribus Minoribus Conuentualibus fuerunt ſtatuta, & ordinata per multos Summos Pontifices, præſertim, poſtquam per Concil. Conſtantienſe fuerunt ſegregati ab eis Fratres eiuſdem Ordinis Regularis Obſeruantiæ, vſque ad vltimum Capitulum Generaliſſimũ Romæ celebratum tempore Leonis X. vbi tranſlatũ fuit officiũ Miniſteriatus, & omnis præeminentia Ord. ad fratres Min. Obſer. ſolũ ponentur in hoc Compẽdio ea, quæ in prædicto Capitulo Generaliſſimo per præfatũ Leonem X. fuerunt, quoad huiuſmodi Conuentuales ordinata. Nam ferè omnia alia antiquitus circa illos ſtatuta, iam ſunt ſuperuacua, exceptis duabus Conceſſionibus, quæ habentur ſup. in dictione *Apoſtata*. §. 15. & 16. De quibus tamen eſt dubium, vtrum maneant in ſuo vigore an ſint reuocatæ per ordinata à Leone X. quæ habentur infra.

ALexander VI. Decreuit, nullum profeſſorem Obſeruantiæ Ordinis Minorum, ſi ex illa egrediatur, parentibus, propinquis vel affinibus ſuis, quouis modo ſuccedere, aut aliquo Indulto Fratribus Conuentualibus dicti Ordinis ad hoc conceſſo gaudere poſſe. Nec etiam Conuentus occaſione profeſſoris huiuſmodi ius aliquod in hęreditate, vel quauis alia ſucceſſione propinquorum, quomodolibet acquirere, & conſequi poſſe. *B. ſſo*. 3. conceſſio. 3.

LEo X. ſtatuit in *Bulla vnionis*, quòd de cætero nullus Frater reformatus, poſſit per quemcumque Prælatum Ordinis (etiam Miniſtrum Generalem) mitti ad morandum ad aliquem Conuentum non reformatum, aut pro reformato nõ habitum, ſcilicet, Conuentualium; excepto quòd ſi Capitulis Prouincialibus videbitur minus malum, aliquem Fratrem licentiare ad nondum reformatos, quàm ipſum cum reformatis retinere; tali caſu poſſint Prælati mittere Fratrem, ſeu Fratres reformatos. ad nondum reformatos Et inhibuit ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ, omnibus, & ſingulis Conuentualium, ſecundum Priuilegia viuentium, Prælatis, ac ſubditis, ne aliquem ex præfatis reformatis, niſi modo prædicto recipere audeant. Similiter, & dictis reformatis Fratribus ſub eadem pœna prohibuit, ne ab obedientia ſuorum Miniſtrorum vllatenus, quàm modo prædicto, recedant. B. ſſo 30. conceſſione 100.

2 *Licentiare Fratres.*

Capitulum Prouinc.

Excõicatio.

¶ Aduerte circa prædicta de licentiandis, ſeu mittendis aliquibus Fratribus de Obſeruantia ad Conuentuales, quod licèt hic concedatur vel potius permittatur; non tamen eſt tutum ſic facere, prout in Capitulo Generali Mechlinenſi (vbi fuit electus Reuerendus Pater, claræ memoriæ Oliuerius Mallardi) determinatum eſt ſub ſequentibus verbis: *Collector.*

¶ Declaratur, quòd Fratres Familiæ Obſeruantiæ non poſſint ſalua conſcientia quantumcumque diſcoli fuerint, licentiati, vt Conuentualibus ſe ſubijciant, etiam ſi in Obſeruantia ſtare noluerint, ſed a ſuis inſolentijs coerceantur pœnis debitis, vſque ad carceres. Profeſſi autem ſub Conuentualibus, & poſtea nobis adiuncti, cum à ſuis inſolentijs reſipiſcere noluerint, & licentiam poſtulauerint, licentiari poſſunt, dummodo in Obſeruantia ſub Conuentualibus prædictis ſtare voluerint; alias nõ. Habetur hoc ſtatutum. fo. 218. tractatu 3. Et ſſo 247. tractatu 2. *Statum Capituli Generalis Nota.*

¶ Hoc idem dicendum, & tenendum eſſe videtur de expulſione incorrigibilium ab Ordine. Circa quod videatur, c. fi. *de regularibus* cum alia deliberatione ſtatutum, quàm breue Alexandri VI. concedens eorum expulſionem.

¶ Idem Leo in Bulla Concordiæ ſtatuit, quòd tam Generalis, quàm Prouinciales Miniſtri, tam ante, quàm poſt Generalis, & aliorum Magiſtrorum confirmationem, tam de Generali & Prouincialibus, quàm alijs Fratribus Conuentualibus huiuſmodi, & eorum, ac aliorum Tertij Ordinis Fratrum, & ſororum nuncupatorum, qui antea ſub Miniſtro Generali Conuentualium fuerant regimine, nullatenus ſe intromittere, aut eos per ſe, vel ſuos Commiſſarios viſitare, ſeu corrigere poſſint; nec aliquam iuriſdictionem, ſeu ſuperioritatẽ in ipſos exercere valeant præterquam cum ipſum Miniſtrum Generalem pro tempore exiſtentem ad ipſorum Fratrum Conuentualium domos, & loca declinare contigerit. Quo caſu ipſe Miniſter Generalis, eoſdem Fratres Conuentuales paterne viſitate, ipſiq; Fratres Conuentuales eumdem Miniſtrum Generalem, tãquàm totius dicti Ordinis Superiorem, omni cum charitate, & dilectione recipere debeant, dummodo idem Miniſter Generalis nihil iudicialiter, circa ipſos Fratres Conuentuales, & Domos eorum, & loca, ac etiam Monaſteria Monialium, ſub eorum cura degentium 3 *Viſitatio. Correctio.*

R cxer-

exerceat; niſi eo modo, quo Miniſter Generalis antea Fratrum Conuentualium, ſuper Fratres de Familia, & eorum domos, & loca, & Monaſteria Monialium, ante Capitulum Generaliſſimum exercebat, & exercere poſſit. B. ſſſo.32.conc.107.

4 *Excõicatio. Reformatio* ¶ Idem Leo præcepit Generali, & Prouincialibus Miniſtris ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, ne directè, vel indirectè procurent malitiosè, quòd domus, & loca Fratrum Conuentualium, ſeu Monaſteria Monialium, curæ Magiſtri Generalis Conuentualium huiuſmodi ſubiecta, tis quoquomodo auferantur: decernens, quòd quidquid in contrarium attentatum fuerit ſit eo ipſo irritum, & inane. *B.* ſſſo.32.conceſſ.108.

Collector. ¶ Aduerte quod ſubditi prædicta facientes, non incurrent, ſicut per concordias antiquas, nec etiam Prælati, ſi non faciant malitiosè.

5 *Reformatio Conuentuũ.* ¶ Idem Leo ſtatuit, quòd nulla Domus, ſeu Conuentus Fratrum Minorum Conuentualium, poſſit transferri ad obediētiam Fratrum Obſeruantiæ, in qua fuerint minus, quàm decem *F*ratres, ſed ſi fuerint plures, ſcilicet à decem, vſque ad viginti, non poſſit etiam transferri, niſi tres partes Fratrum talis domus conſenſerit. Si autem fuerint à viginti, & ſupra, vſque ad quemcumque numerum, nequeat etiam reformari, niſi duæ partes prædictorum Fratrum conſentiant. Et voluit, quòd in quocumque præfatorum duorum caſuum Miniſter Generalis, & Prouinciales poſſint (quacũque contradictione non obſtante) domos Fratrum Conuentualium, & illarum Fratres huiuſmodi liberè, & licitè recipere. *B.* ſſſo.32. conc.110.

Licentia. ¶ Idem Leo conceſſit ſingulis *F*ratribus Conuentualibus ad Generalem, & Prouinciales Miniſtros tranſire volentibus, vt ab eorum Superiore prius petita, licèt non obtenta, licentia, liberam tranſeundi licentiam, & facultatem habeant. B.ſſo.32.conceſſ.111.

7 *Reformatio Fratrum Conuentualium.* ¶ Idem Leo ſtatuit, quod illi ex Fratribus Conuentualibus, qui vitam, reformatam ſub Generalis, ſeu Prouincialium Magiſtrorum cura ducere voluerint, ſub eorum regimine permanere poſſint; dummodo aliquo ſigno notabili diſtinctiuo diſtinguantur; & diſcernantur ab Obſeruantibus, qui vitam Regularem ſub Generali, ſeu Prouincialibus Miniſtris ducunt, prout Generalis Miniſter, & Magiſter inter ſe conuenerint, *B.* ſſſo.32. conc. 112.

¶ Idem Leo ſtatuit, qualiter Fratres Mino. Conuentuales ſe debeant habere cum Fratribus Obſeruantibus eiuſdem Ordinis, in proceſſionibus, & alijs locis publicis, prout habetur infra in dictione, *Proceſſiones*. § 3. & 4. 8 *Proceſſiones*

¶ Idem Leo Motu proprio mandauit in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub excommunicationis latæ ſententiæ, & priuationis officiorum pœnis, ipſo facto incurrendis, Generali, & Prouincialibus Magiſtris prædictorum Fratrum Conuentualium, quatenus dictos ſubditos ſuos moneant, & compellant, ne prædicent, aut diſputent, vel maledica verba iactare præſumant, contra decreta, & ordinata per ipſummet Leonem in Capitulo Generaliſſimo Romæ vltimo celebrato, ſcilicèt, in Bullis Vnionis, & Concordiæ. B.ſſſo.35. conceſſione 120. 9 *Prohibitio.*

¶ Idem Leo præcepit vniuerſis, & ſingulis Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub pœna Interdicti ingreſſus Eccleſiæ, ac ſuſpenſionis à diuinis; inferioribus verò Prælatis, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœnis, ipſo facto, incurrendis, à quibus, non niſi per Romanum Pontificem (præterquam in mortis articulo) poſſint abſolui, vt quoties à Fratribus Mino. Regularis Obſeruantiæ requiſiti fuerint, moneant per eorum litteras patentes, Prædictos Fratres Conuentuales, ſub pœna amiſſionis Priuilegiorum, eis, per dictam *B*ullam Concordiæ conceſſorum, vt prædictam *B*ullã Cõcordiæ, ac omnia, & ſingula in ea contenta cum effectu obſeruent. Et vt in euentum, in quem eis conſtiterit eos contraueniſſe, declarent, eos pœnam priuationis huiuſmodi incurriſſe. Ac ex tunc Fratres ipſos Conuentuales, omnimodæ ſubiectioni, correctioni, & obedientiæ Generalis, & Prouincialium Miniſtrorum, in ſuis Prouincijs reſpectiuè perpetuo (iuxta formam litterarum Capituli Generaliſſimi) ſubiectos eſſe. Inhibendo tam Generali, quam Prouincialibus Magiſtris, ne de dictis Fratribus Conuentualibus, vel eorum Domibus, & locis vllatenus (niſi quantum à Magiſtris Generali, & Prouicialibus illis fuerit conceſſum) ſe intromittant vllo modo. Qui quidem Miniſtri, Generalis, & Prouinciales ad omnimodam dictorum Conuentualium reformationem, etiam per fauores Regum, & Principum, & Communitatum, inſudare teneantur; bonis tamen immobilibus dictorum Conuentuum, per Generalem, & Prouinciales 10 *Excommunicatio.* *Concordia.* *Reformatio* *Bona immobilia.*

les Miniſtros reformandorum;pro vna quarta, Eccleſiæ Cathedrali ſeu Diœceſi, in qua dicti Conuentus ſiti fuerint;pro duabus verò, in expeditionem Cruciatæ contra infideles;pro reliqua autem quarta parte in reparationem dictorum Conuentuum(ipſo facto, quoad obedientiam dictorum Miniſtrorum reducti fuerint) per eos applicatis.b. ſſſo. 39. conceſſione 127.

Collector. ¶ Vide aliquid tangens Conuentuales Fratres, infra in dictione *Eleemoſyna* §. 5 & 6. ſ. qualiter eis prohibitum ſit, ne petant eleemoſynas ſub nomine Obſeruantium.

¶ Vide etiam, qualiter Fratres Conuentuales poſſint puniri à Fratribus Obſeruantibus, infra in dictione, *Correctio*. §. 11. Et melius in dictione *Eleemoſyna*. §. 5.

¶ Item qualiter Fratres Conuentuales, qui prius fuerunt de Obſeruantia nequeunt ſuccedere ſuis propinquis, vide inf. in dictione *Hæredes* §. 5. & 6.

ANNOTATIO CORDVBAE.

Quoad §. 2. vbi Collector videtur reprehendere expulſionem incorrigibiliũ ſecundum priuilegium Alexand. VI. *dic, quòd ſi fiat cum debitis circumſtantijs, quæ in eo priuilegio Alex. VI, innuuntur, tunc debitè fit talis expulſio: vt de hoc habetur infra tit.* Eijcere ab ordine. *§. 4. & ibi Collector concordat cum ijs, & in tit.* Habitus Fratrum. §. 9.

Quoàd §. 10. Notandum, *An bona Fratrum Conuentualium noſtri Ordinis particulariter venientium ad noſtram Obſeruantiam poſſint diſtribui, & quomodo? vide in eodem Compendio tit.* Bona *poſt §. 3. quia à paucis circa id aduertitur, quòd ibi notat Collector. Item quòd nullus iniuriet Conuentuales, vel Obſeruantes, vocando Bulliſtam ſeu alio nomine irriſoriè, videatur inf. in Compendio tit.* Obſeruantes. §. 7.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

EST ſciendum quòd vltra ſuprapoſitas Diſpoſitiones circa Patres Conuentuales factas, Pius V. in Conſtit. ſua 61. Ad extirpandos, *quæ in capitulo Generali, tunc Romæ celebrato recepta fuit, anno Domini 1568* Et *in Conſt. 67.* Illa nos cura, *eodem anno edita, nonnulla alia pro reformatione illorum ordinauit, & præcipuè vt nihil proprium habere poſſint, ſed omnia bona in Communes ſuarum cuiuſcumque Domorum, & Religionis vſus conuertantur.* Et *diſpenſationes quaſcumque deſuper conceſſas reuocauit & annullauit: & ſic, quoad hoc fuit correcta Conceſſ. ex facta à Paul.* III. *anno. 1540.*

Bona quæ priuatim alicui donata, vel relicta fuerint, Superioribus conſignari præcepit.

Bonorum adminiſtrationis ac diſpenſationis, & rationis reddendæ formam dedit.

Officiorumq; ambitum ſtrictiſſimè prohibet, ſub pœna eorum priuationis, & ad futura inhabilitatis.

Nouitij ante 18. annum ſuæ ætatis non recipiantur, & recepti dimittantur, niſi expleuerint annum 15. Laici, qui 25. non attigerint, ad ſeruiendum ne recipiantur, & recepti dimittantur. *De hac ætate vide in verbo Nouitij.*

Nouitij educentur in Conuentibus inſignibus, in quibus Dormitorium & Capitulum habeant ſeorſum ab alijs Fratribus.

Prouinciales eligantur ex aliena Poruincia.

Sed hoc non obſeruatur, immo eſt ordinatum, vt non eligatur, niſi ex eadem Prouincia.

Guardianatus inſigniores, & priuilegiati, triennio, non priuilegiati, biennio, diuturniores non ſint.

Paternitatis titulo non gaudeant, niſi qui prouincialatus officiũ obtinent, vel obtinuerint, vel 40. annum agant; vel aliàs eo digni exiſtant.

Fratres in eodem Conuentu, vltra biennium manere non poſſint, excepto ſexagenario maioribus,

In quolibet Conuentu maneant 12. Fratres ad minus exceptis Conuentibus retinendis pro commoditate Fratrum iter facientium.

In ſtudijs maioribus, duæ lectiones Theologicæ legantur, practica vna, altera verò ſpeculatiua, vt ibi.

Fratres omnes in refectorio comedant, exceptis infirmis & camiſijs laneis vtantur ac Superiores omnes, vnica cella & lecto ſint contenti.

Nonnulla alia ad bonum eorum regimen ſpectantia fuerunt ordinata, vt ibidẽ eſt videre; ſed nunc quædam ſupradictorum obſeruantur, quædam autem non prout melius Superioribus expedire videtur, vel ex conſuetudine in contrarium obſeruata.

CORRECTIO FRATRVM.

INnocentius IIII. ſtatuit, ſeu cõceſſit, vt vniuerſos Fratres Minores, qui morantur in obſequijs aliquorum (illis dumtaxat exceptis, qui fuerint ad Legatorum Sedis Apoſtolicæ ſeruitia deputati) poſſit, & valeat Generalis dicti Ordinis liberè viſitare, cor- *1 Generalis Miniſter.*

re, corrigere, & amouere: ac alios pro eis ſubſtituere, prout ſecundum Deum viderit expedire, non obſtantibus literis, ſeu indultis Sedis Apoſtolicæ quibuſcumque. B. fol. 29. Et ffo. 113. conc 245.

2 *Miniſtri Prouinciales.* ALexander IV. conceſſit, quod ſi aliqui Fratres Minores aſſignati fuerint à Sede Apoſtolica Archiepiſcopis, vel Epiſcopis, poſſint Miniſtri, & eorum Vicarij eos corrigere, & ad Ordinē reuocare. Et quòd non teneantur Prælati Ordinis aliquos Fratres aſſignare prædictis Epiſcopis, ſeu Archiepiſcopis, virtute quarumcumque literarum Apoſtolicarum, non facientium expreſſam mentionem de iſtis. b. fo. 24.

3 *Generalis & Prouinciales Miniſtri.* CLemens IV. ſtatuit, quod Generalis, & Prouinciales Miniſtri, & eorum Vicarij, illos ex Fratribus Minoribus, de quibus auctoritate litterarum Sedis Apoſtolicæ, vel Legatorum ipſius, Archiepiſcopis, vel Epiſcopis, & alijs quibuſcumque prouiſum fuerit, corrigere poſſint, ac etiam (non obſtante contradictione aliqua) eos ad ordinem ſuum reuocare. Et quòd nec per litteras eiuſdem Sedis, aut Legatorum ipſius, aliqui de Fratribus prædictis teneantur Prælati Ordinis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, aut alijs perſonis, in ſocios deputare, niſi dictæ literæ de indulto huiuſmodi, & ordinatione, expreſſam facerent mentionem: ac aliàs id honeſtati Ordinis, & ſaluti illorum viderint expedire B. fo. 57. Et ffo. 141. conc. 324.

Collectior. ¶ Idem habetur in Mari Magno Carmelitarum. ffo. 185. conc. 46. Et in Mari magno Prædicatorum ffo 237. conc. 552.

4 *De Apoſtatis.* ¶ Idem Clemens ſtatuit, qualiter Generalis, & Prouinciales Miniſtri poſſint, & debeant corrigere Fratres Apoſtatas, vt habetur ſupra in dictione, *Apoſtata* §. 8. & 9.

5 GRegorius XI. ſtatuit, qualiter omnes, & ſinguli Fratres Ordinum Mendicantium, qui fuerint Capellani Sedis Apoſtolicæ, poſſint corrigi per Superiores dictorum Ordinum, prout habetur dictione, *Exempti Fratres*. §. 2.

6 *Prælati. Vide ſupra in uer; Appellare in noſtra additione fo. 82. Appellare.* BOnifacius VIII. conceſſit, vt Prælatis Ordinis Minorum ad correctiones, & punitiones Fratrum eiuſdem Ordinis delinquentium infligendas, ad quos eædem ſpectare noſcuntur (ſtrepitu, & apicibus iuris poſtpoſitis) libere procedere valeant ſecundum conſuetudines approbatas, & generalia ſtatuta ipſius Ordinis facta, & fienda. Ac inſuper voluit non licere prædictis fratribus, ab eiſdem correctionibus, & punitionibus aliquatenus appellare: præuia tamen in hoc deliberatione ac maturitate debita obſeruatis B. fol. 125. Et ffo. 202. conc. 409. 7

8 *Pro fratrib. Prædicatorum.* ¶ Idem Bonifacius ſtatuit, qualiter Fratres Minores Apoſtatantes debeant corrigi, vt habetur in dictione *Apoſtata* §. 4.

BOnifacius IX. conceſſit Magiſtro Generali Ordinis Prædicatorum, vt ipſe, & alij Præſidentes dicti Ordinis in Correctionibus Fratrum eiuſdem Ordinis iuris ordine poſtpoſito, ſecundum conſuetudines approbatas, & inſtituta Ordinis antedicti, procedere liberè, & licitè poſſint, & valeant. b. ffo. 120. conc. 545.

9 *Appellare.* ¶ Idem Bonifacius ſtatuit, ne à correctione quacumque, ſeu aliàs ab aliquo Prælato, ſeu Fratre dicti Ordinis Prædicatorum, quauis occaſione appellare, aut contra eos querelam proponere audeat, niſi prius coram Conuentuali, ſeu Prouinciali Prioribus, ſeu Magiſtro Generali Ordinis, & ſucceſſiuè in Generali Capitulo dicti Ordinis, cauſſam, & querelam ſuam propoſuerit, verbo, vel in ſcriptis, b. ffo. 120. conc. 590.

10 ¶ Idem Bonifacius ſtatuit, quòd omnes, & ſinguli Religioſi, quorumcumque, etiam Mēdicantium Ordinum, Sedis Apoſtolicæ Capellani, perinde ſuis Superioribus, & correctioni ipſorum, in omnibus, & per omnia ſint ſubiecti, ac ſi prædictæ Sedis Capellani non eſſent. b. ffo. 126. conc. 564.

11 EVgenius IV. & Pius II. Ordinauerunt aliqua circa correctiones Fratrum Minorū, tam Conuentualium, quam Obſeruantiū, prout poſitum eſt in dictione, *Apoſtata*. §. 16. Et quoad Carmelitanos §. 18. & 19. vbi ſupra. Et in dictione *Eleemoſyna*. §. 5.

12 *Generalis Miniſt.* NIcolaus V. conceſſit Miniſtro Generali pro tempore exiſtenti, quòd omnes & ſingulos Fratres, ſiue in Monaſterijs Monialium, ſiue in aliis Domibus, Conuentibus, Eremitorijs, & locis dicti Ordinis commorantes, etiam ab obedientia, viſitatione, & correctione dicti Miniſtri, per ſpecialia Sedis indulta, ſe exemptos eſſe, præter Regulæ, & Statutorum dicti Ordinis formam, prætendentes, non obſtantibus quibuſcumque Priuilegiis, exemptionibus, indultis, & literis Apoſtolicis, eis, eorumque Monaſterijs, ſiue Domibus, Conuentibus, locis præfatis, & Eremitorijs, per Sedem Apoſtolicam, in genere, vel in ſpecie conceſſis, de quibus in ijs literis habenda eſſet mentio ſpecialis, *Exempti Fratres. Torquere.*

fratres. Vide infra Annotatio. Capuccini in Verbo Eijcere, in principio. Collector.

ſpecialis, poſſit iuxta Conſtitutiones, & regularia inſtituta antiqua dicti Ordinis corrigere, viſitare, punire, & emendare; ac in criminibus grauioribus, ſi res ipſa exegerit (cum moderamine tamen) torturæ ſubijcere poſſit, & valeat dictus Miniſter Generalis. b. ffo.47. conceſſ.500. Et fff.87.conce.250.

¶ Semper eſt aduertendum, quòd tales exemptiones poſſent habere aliqui Fratres, per quas derogetur iſta facultas. Et hoc oportet ſemper reducere ad memoriam; ne minus docti errent. Et idem in ſequenti S xti, & quibuſcumque alijs ſimilibus.

13 *Inquiſitores hæreſis. Pro Fratrib. Prædic. & Minor.*

SIxtus IV. ſtatuit in Bulla Aurea, quòd Magiſter Generalis Prædicatorum, & Miniſter Generalis Fratrum Min. poſſint geſta per Fratres ſuorum Ordinum reſpectiuè, qui ſunt Inquiſitores hæreticæ prauitatis examinare, & querelas contra illos propoſitas audire, ac ſuper illis, quantum eis iuſtum, & æquum videbitur, ſtatuere, & ordinare. Et ſi eos in aliquo deliquiſſe inuenerint, illos iuxta exceſſuum exigentiam; etiam per eorum ab officio amotionem; ac alias corrigere, & punire. b. fo.66. Et ffo.149. conceſſ.366.

12 *Particularis pro Hiſpania.*

INnocencius VIII. conceſſit Vicario Generali Fratrum Ordinis Prædicatorum de Obſeruantia congregationis Prouinciæ Hiſpaniæ, quòd Correctio Fratrum dictæ congregationis, vndecumque ad terminos præſidentium Conuentuum reformatorum venientium, iuxta Conſtitutiones dicti Ordinis fieri debeat, & ad eoſdem Præſidentes pertineat. Non obſtantibus quibuſcumque Priuilegiis, Indultis, & literis Apoſtolicis, Scholaſtico ac Vniuerſitati Salmanticæ, ac quibuſcumque Vniuerſitatibus, per Sedem Apoſtolicam conceſſis, quæ aduerſus præſentes noluit in aliquo ſuffragari poſſe, dummodo propter Correctiones huiuſmodi faciendas, ſtudium Fratrum corrigendorum non impediatur. b. ffo. 76.conceſſione.194.

Collector. Nota.

¶ Hæc conceſſio deſeruit etiam Fratribus Mino. partium Hiſpaniarum, vt virtute communicationis Priuilegiorum, de qua ſupra in dictione *Communicatio Priuil.* §. 10. poſſint ſimiliter corrigere Fratres eiuſdem Ordinis, & Obſeruantiæ. Nam Fratres Congregationis, de quibus ſupra fit mentio, Obſeruantes ſeu de Obſeruantibus erant. Et ideò per iſtam conceſſionem, non poſſet procedi contra Conuentuales.

15 *Excommunicatio.*

ALexander V. conceſſit, quòd non obſtante Capitulo, *Vniuerſitatis, de ſententia excommunicationis*, Prælati noſtri poſſint percutere per alium (cauſſa Correctionis) & non cogantur cum propria perſona; etiam ſi neceſſitas non vrgeat. c.ffo. 70. conceſſ.175. Et fff.o.94. conceſſ.359 Vide ſup. fo'.93

¶ Idem Alexander fecit quamdam conceſſionem, circa Correctionem Fratrum, per expulſionem, ſeu eiectionem ab ordine, quæ velut in magis proprio loco ponitur infra, in dictione, *Eijcere*, ſeu *Expellere ab Ordine.* §. 4. ſed circa hæc aduerte benè ad illa, quæ ibidem adducuntur. 16

LEo X. conceſſit idem, quòd Alexander præfatus. §.15 & adhuc clarius, ſcilicet, vt quando aliquem Fratrem, cauſſa Correctionis, vel abſolutionis oportet verberare, poſſint Prælati Ordinis Mino. de Obſeruantia, & eorum Commiſſarii, manu Vicarij vel cuiuſuis alterius Fratris ſubditi, eum verberare, ſeu diſciplinare. Nonobſtante Capitulo *Vniuerſitatis, de ſententia excommunicationis.* o. fffo. 93. conceſſione 292. 17

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §. 11. Notandum, quod Pius II. ffff.86. declarat, & concedit quòd Miniſter Generalis habeat liberam auctoritatem & iuriſdictionem ſuper Fratres exiſtentes in quibuſcumque Vniuerſitatibus, & Priuilegijs illarum gaudentes auctoritate Apoſtolica; & de licentia ipſorum habita ad morandum in talibus ſtudijs committens ei pleniſſimam Correctionem illorum cum grauibus cenſuris in contrafacientes, aut reſiſtentes quomodolibet; vide infra §.14.

Quoad §.11. Notandum, quod Sixt. IV. fol 66. & ff 140. conceſſit etiam quòd Min. Gen. & Prouinciales poſſint in ſuis adminiſtrationibus corrigere, & reuocare Fratres deputatos ad prædicandum Crucem, vel contra hæreticam prauitatem, vel ad huiuſmodi negotia aſſumptos à Sede Apoſtolica & alios ad id ſubſtituere.

Quoad §. 14. & quo ad Correctiones quorumcumque Fratrum etiam exemptorum, etiam in Vniuerſitatibus, in Curia Romana exiſtentium, vide latius ſupra titulo, Apoſtata. *Priuilegia Alexandri VI. Iulij II. Leon. X & infra titulo* Exempti Fratres.

¶ CORPORALIA.

1 *Collector.*

CAlixtus III. conceſſit, quod Fratres Minores Laici poſſint tangere, & lauare corporalia. o. ſſfo. 101. conceſſ. 398.

¶ Vide aliam conceſſionem præiat: Calixti, in dictione, *Ornamenta Eccleſiaſtica.* §. 3.

2 *Fratres Laici.*

SIxtus IIII. conceſſit, quòd omnes Fratres Clerici, & Laici poſſint tangere ſine ſcrupulo conſcientiæ, calices, & corporalia, & alia paramenta, cum reuerentia tamen. o. ſſfo. 97. conc. 341.

3 *Pro Monialibus.*

¶ Idem Sixtus conceſſit omnibus Monialibus Sanctæ Claræ, ac Sororibus Tertij Ordinis curæ Fratrum Minor. commiſſis, quòd poſſint tangere, & lauare ſacros pannos exceptis corporalibus. Et poſtmodum idem Sixtus conceſſit, vt omnes Sorores ſupraſcriptæ, ſub Clauſura, & Congregatione viuentes etiam Corporalia, & purificatoria tangere poſſint, dummodo fuerint lota à Fratribus. o. fo. 62. Et ſſo 66. conceſſ. 97. Et ſſfo. 95 conce. 318.

Collector.

Qualiter Prælati Ord. Minor. & quandoque aliqui alij Fratres poſſint Benedicere Corporalia, vide ſupra in dictione *Benedicere.* §. 1. & 7. & 8 & 11. & infra in Verb. *Eccleſia Fratrum,* ibi Annotationem Capuccini.

¶ CREDO.

1 *Pro Sanctis Ordinis.*

SIxtus Quartus conceſſit, quòd Fratres Minor. poſſint dicere Credo in Sollemnitatibus Sanctorum ſui Ordinis, & Sanctæ Claræ. o. fo. 63. Et ſfo. 67. conc. 118. & ſſfo. 96. conc. 329.

2 ¶ Idem Sixtus conceſſit, quòd prædicti Fratres poſſint dicere, Credo, in octaua Beati Franciſci. o. fo. 63 Et ſfo. 68. conceſſ. 133. Et ſſfo. 110. conc. 380.

Collector.

¶ Vtrum hæc Conceſſio debeat intelligi tantum de die Octaua, vel de omnibus diebus infra Octauā, dubium videtur. Saluo tamen meliori iudicio, poſſet dici, quòd de omnibus diebus infra Octauam intelligenda ſit. Nam non reperitur, quòd aliquando ſecundum vſum Romanum dicatur, Credo in die Octaua alicuius Feſtiuitatis, ratione eiuſdem Feſtiuitatis, & quòd non dicatur in alijs diebus infra Octauam. Nihilominus tamen cum conceſſiones petantur, & concedantur ad libitum, poſſibile eſt, quòd ſolum fuerit, petita, & conceſſa pro die Octauæ, quia eſt duplex. Nunc eſt conceſſum, vt per Octauam Sancti Patris noſtri Franciſci, & aliorum Sanctorum noſtri Ordinis quibus dedicata eſt Eccleſia dicatur, Credo: In alijs autem dicatur ſolum in feſto, Vt in Rubrica Miſſarum noſtri Ordinis habetur.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVoad §. 2. *Notandum, quòd quamuis ibi dubitet Collector, An per totam Oct. B. Patris noſtri Franciſci poſſit dici Credo, de hoc iam non eſt dubitandum, quia in Cap. Generali Burgen. pro Francia anno Domini 1484. habetur fol. 26. quod Sixt.* IIII. *conceſſit poſſe dici Credo in die B. Patris noſtri Frāciſci, & per Octauam & in Cap. Generali Meclin. anno domini 1494. habetur quòd in Octaua B. Patris Franciſci, vt omnium Sanctorum debet dici, Credo, in Miſſa, conſtat autem quòd per totam Octauam omnium Sanctorum dicitur Credo, ergo ſimiliter per Octauam B. Patris Franciſci. Item iam Conſuetudo, quæ eſt optima interpres legum, & valet pro lege, ſic iam interpretatur, & habet, & ideo iam non eſt de hoc dubitandum.*

Nunc non eſt dubium quod poſſit dici, ſed non per totam Octauam aliorum Sanctorum noſtri Ordinis.

¶ CRVCIATA.

CLemens IV. ſtatuit, quòd Fratres Minores qui ad Prædicandum Crucem, ſeu Cruciatam, ſeu ad alia huiuſmodi negotia fuerint à Sede Apoſtolica deputati, poſſit Generalis Miniſter remouere, ſeu reuocare, & penitus transferre, ipſiſque, quòd ſuperſedeant, iniungere, alioſque ſubſtituere, cum expedire viderit, & in eos ſi contrauenerint, cenſuram Eccleſiaſticā exercere. Ac quòd quilibet Miniſter Prouincialis vel eius Vicarius eiuſdem Ordinis, idipſum poſſit in ſua Prouincia, circa Fratres ſuos, quibus ab eadem Sede ſimilia contigerit committi. Non obſtantibus aliquibus litteris, vel indultis Apoſtolicis, quæ de hoc fecerint mentionem. b. fo. 57. Et. ſſo. 141. conceſſ. 326. 1 *Miniſtri Generales & Prouinciales.*

INnocentius Octauus declarauit, Fratres Minores non poſſe nec debere eligere Confeſſores, virtute Bullæ Cruciatæ, &c. vt habetur latè ſupra in dictione. *Abſolutio ordinaria quoad Fratres.* §. 16. fol. 8. 2. *Abſolutio.*

LEo X. prohibuit & declarauit, quod nullus Fratrum Minorum Regularis Obſeruantiæ, poſſit accipere Bullas Cruciatæ, &c. vt ſupra eſt poſitum in dictione, *Abſolutio ordinaria quoad Fratres.* §. 21. & 22. Vide ibi, & nota bene fol. 9. 3 *Abſolutio.*

¶ Idem Leo, Motu proprio, & ex certa ſcien-

4 ſcientia præcepit vniuerſis, & ſingulis, cuiuſcumque Cruciatæ commiſſarijs pro tempore, exiſtentibus, & alijs, qu buſuis perſonis, quæcumque etiam Archiepiſcopali dignitate fulgentibus, in virtute ſanctę obedientiæ, ac Epiſcopis, & Superioribus, ſub priuatione ingreſſus Eccleſiæ; alijs verò ſub excommunicationis latæ ſententiæ, ac priuationis officiorum ſuorum, & inhabilitatis ad illa, & alia in poſterum obtinenda pœnis (ipſo facto abſque vlteriori declaratione) incurrendis; ne de cetero, perpetuis futuris temporibus, aliquos Fratres Ordinis Mino. de Obſeruantia, extra eorum Conuentus, ſeu Domos, ſine ſuorum Superiorum, & Prælatorum expreſſa licentia extraheres ſeu ad prædicandum Cruciatam, aut quaſcumque alias Indulgentias, ſeu literas Apoſtolicas deſtinare, aut alterius facultatis prætextu moleſtare, perturbare, aut inquietare, ſeu à prædictis Fratribus aliquid exigere; vel gratias, facultates aut libertates, ſeu indulgentias; & peccatorum remiſſiones, eis necnon Monialibus Sanctæ Claræ, tam primæ, quàm ſecundæ regulæ, ac Tertij Ordinis Beati Franciſci Sororibus ſub obedientia Prælatorum dicti Ordinis Minor. degentibus, ſine illorum licentia concedere, aut impartiri. B. ſſſo. 48. conceſſ. 144.

Contra Commiſſarios Cruciatæ.
Excommunicatio.
Pro Monialib. & tertiarijs.

5 ¶ Idem Leo præcepit Fratribus, & Monialibus, ac Sororibus præfatis, ne gratijs, Indulgentijs, libertatibus, immunitatibus, quæ in Bullis Cruciatæ, aut alijs conſimilibus continentur, quouis quæſito colore contra obedientiam Ordinis prædicti ſine ſpeciali licentia ſuorum Prælatorum vllo modo vti (ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna) præſumant. b. ſſſo 48. conc. 144.

Prohibitio.
Excommunicatio.
Collector.

Circa prædicta eſt notandum, quòd cum per Bullas Cruciatæ, vel alias ſimiles conceda tur omnibus Chriſti fidelibus confeſſionale perpetuum, vt de non reſeruatis Papæ poſſint, toties, quoties voluerint abſolui; per confeſſorem quemcumque ad libitum eligendum; meritò quærendum videtur, vtrum Religioſi ſine licentia ſuorum Prælatorum poſſint prædictas Bullas accipere, & conceſſionibus, ſeu facultatibus in eis contentis vti?

Quæſtio.

¶ Ad hoc autem Prælati Religioſorum, & & omnes zelum Religionis habentes, dicunt, quòd non; & rationem aſſignant. Quia neque eſt, nec eſſe debet intentio Pontificis, aliquid concedere, vnde Ordinis diſciplina collabi contingat: præſertim cum prohibitium ſit per literas Apoſtolicas, & per regulas, ac ſtatuta Religionum ne Fratres confiteri poſſint peccata ſua perſonis extra ſuum ordinem; ſine licentia ſuorū Prælatorum: Item quia ſi hoc liceret Fratribus quodammodo eximerentur ab obedientia Prælatorum ſuorum, confitendo peccata ſua cui vellent. Eximerentur etiam à voto paupertatis, procurando pecunias ad contribuendum pro huiuſmodi Bullis ſine licentia, immo contra obedientiam Prælatorum, & contra ſuum votum, in quo Papæ non licet diſpenſare; prout ad literam dicit cap. *Cum ad monaſterium, de ſtatu Reg.* Etiam ex ijs daretur occaſio fractionis tertij voti ſcilicèt, caſtitatis, prout experti dicere poſſunt.

Prima reſponſio.
Vide Annot. Corduba in ſecundo puncto poſt medium.

¶ Attamen alij volunt contrariam partem, rationibus apparētibus munitam, defendere: præcipuè quia aliquando in prædictis Bullis continetur, quòd illas poſſint accipere Religioſi, etiam ſine licentia ſuorum Prælatorum.

Secunda reſponſio.

¶ Ad quæſtionem reſpondetur vltimatè, quòd etiam ſi huiuſmodi Bullæ in hoc non eſſent ſubreptitiæ, ſicut ſunt, prout Pontifices poſtea declarant, dicentes, numquam talem intentionem habuiſſe, cum non ſolum generaliter, ſed nec alicui in particulari vix talia concederentur, videlicèt, quod aliquis ſpreta regulari diſciplina, & paupertatis voto, quæreret pecunias ad contribuendum, & accipiendum præd. ctas Bullas, abſque particulari neceſſitate, pro qua nō eſſet Ordini conceſſa facultas, adhuc nō poſſent per ipſas abſolui, ſine licentia ſuorū Prælatorū, cum non poſſint dicere, quod hoc ibi expreſsè Fratribus concedatur. Et propterea Prælati, ad obuiandum malitijs, & proteruitatibus aliquorū, ſtatim cum talis Cruciata, vel ſimiles Bullę publicātur, recurrunt ad Pontificem, vt declaret, Religioſos vti prædictis non poſſe, ſine licentia Prælatorum. Et ita factum fuit tempore Sixti IV. Innocentij VIII. Alexandri VI. Iulij II. Et Leonis X. prout in libris Ordinis patet. Et adhuc aliqui prædictorum Pontificum, dixerunt expreſsè, quòd numquam habuerunt intentionem, quod Fratres ſine licentia Prælatorum, accipere poſſent prædictas Bullas, & minus quod ipſis vterentur. Quinimmo impoſuerunt Cenſuras Religioſis maribus, & fœminis, ne talibus vterētur, ſicut fecit Leo X. ſupra §. 5.

Vltima reſponſio.

¶ Et in tantum eſt hoc verum, quoad Fratres Minores, quòd licet alij Religioſi, fortè de licentia ſuorum Prælatorum, poſſint prædictas Bullas accipere, & Eleemoſynam pro ipſis

Cōfirmatio reſponſionis ſupraſcripta.

ipſis accipiendis procurare, Fratres tamen Mino. cum ſit eis ſtrictiſſime ſub præcepto prohibitum, ne pecunias, vel denarios recipiant, aut procurent, niſi pro veris, & certis neceſſitatibus, niſi vbi occurreret aliqua talis neceſſitas, cui ſubleuandæ non ſufficerent Priuilegia Ordinis, nullo modo valerent, nec licentia Prælatorum ſufficeret, vt poſſent procurare pecuniam ad accipiendam Bullam. Et ita declarauit Leo X. Oliſſ. 60. conc. 178. Et ſupra in dictione *Abſolutio ordinaria quoad Fratres.* §. 21. dicens; quòd in caſu talis neceſſitatis, de licentia Prouincialium, & Cuſtodum, poſſint Fratres accipere dictas Bullas. Qui quidem Prouincialis, & Cuſtos debent examinare prædictam neceſſitatem, an ſit talis, quòd in ipſa poſſint diſpenſari. Nam licèt ſolum Regula concedat facultatem quærendi pecuniam pro Fratribus induendis, & infirmis curandis, &c. ſatis infirmus eſt, qui habet animæ ægritudinem, non poſſibilem aliter curari, quam per Bullam. Non tamen propterea negatur, quin Pont. ſciſ poſſet benè informatus concedere alicui Religioſo, vt confiteretur cui vellet. Sed dico, quòd per generalem conceſſionem numquam hoc intendit facere, cum velit conſeruare Religiones, & non deſtruere. Et ſi dubitas de hoc, dico tibi, quòd hoc ſufficit, vt accipias partem ſecuriorem, prout dicit gl. in capitulo *vnico de ſcrutinio, & ordine faciendo.* & in c. p. *Iuuenis, de Sponſalibus* Et ideo non committas te periculo; in his præſertim, quæ animam tangunt.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD § *ubi agitur de correctione. & poteſtate ſuper Fratres Prædicatores Cruciata, &c vide ſup. titul.* Correct. o. *titul. Apoſtata; titul.* Exempti Fratres, *in Compendio in ſuis.* §§.

Quoad § 5. Notandum quòd Leo X. ſſſ. 23. idem prohibuit, etiam Auguſtinien. quod ibidem. § 5. nobis prohibet.

Amplisſima conceſſio ad hoc vt Fratres non vtantur Bulla Cruc.

Tandem notandum, quòd anno Domini milleſimo quingenteſimo triceſimo tertio die 12. menſis Iulij. Reuerend. Pater Frater Antonius Ortiz, impetrauit à Domino Paulo III. viuæ vocis Oraculo præſente Fratre Ioanne de Aquila ſocio eius, & Doctore Ortiz Hiſpano, quòd, ne Fratres Min. quærerent pecuniam pro Bullis lucrandis, poſſint lucrari omnes gratias ſpirituales, & corporales quæ de cætero concedentur in omnibus Bullis Cruciatarum quarumcumque, dummodo loco pecuniarũ, quæ debet dari pro ipſis Cruciatis lucrandis, dicant Sacerdotes duas miſſas, Clerici autem bis Pſalm. Pœnitentiales, Laici verò ducenta Pater noſter, & Aue Maria pro intentione pro qua conceditur ipſa Bulla; & quòd tunc Fratres prædicti poſſint lucrari talem Bullam, ſeu Cruciatam, & ea gaudere omnino ac ſi darent ſummam pecuniariam, quæ in ipſa Bulla ſeu Cruciata taxatur.

An Fratres poſſint vti Bulla Cruc.

Sed ad prædicta omnia quæritur vtrum Fratres Minores poſſint accipere Bullas Cruciatarum generaliter omnibus Chriſtianis conceſſas, & ipſis vti ad omnia ibi conceſſa, maximè vt abſoluantur ad libitum de reſeruatis Miniſtris Prouincialibus, & de alijs peccatis intra, ſeu extra ordinem.

Reſpondetur per tria, Primum punctum.

Reſpondeo per tria puncta. Quorum primum eſt, quòd ſi conſtaret manifeſtè de voluntate Domini Papæ quòd ſic vellet cõcedere prædictam facultatem nobis ad prædicta, tunc nullum dubium eſſet ſuper hoc. Conſtat enim, quòd Papa poteſt hoc concedere ſpecialiter, & generaliter quibuſcumq; Chriſtianis, etiam Religioſis, & quomodo ipſe vult. Ex quo totum hoc negotium, tangens iuriſdictionem Prælatorum, aut iudicium ſpiritualium, eius Ordinationi, & poteſtati ſubijcitur ſecundum communiter Doct. & tunc ſecundum talem conceſſionem eius poſſent Religioſi, ſicut & alij Chriſtiani; vti præfatis Bullis quoad confeſſiones de reſeruatis, & quoad cætera, ſecundum quòd Papa illis concederet; ſed quia de tali intentione Papæ non ſemper conſtat ſufficienter, ideò eſt dubium ſuper hoc, ſicq; videtur dubium ſuper facto.

Secundum punctum eſt ſtando in foro conſcientiæ, & in Bullis generaliter conceſſis omnibus Chriſtianis, non intendit Papa quòd nos Fratres Min. Obſeruantes poſſimus eis vti, quoad confitendum & abſoluendum indifferenter, & ad libitum, intra, ſeu extra Ordinem à peccatis reſeruatis Min. Prouincialibus, & fortè neque à non reſeruatis, ſine licentia ipſorum Miniſtrorum. Similiter, neque quoad vtendum ipſis Bullis, ad ea faciendũ, quæ vergunt probabiliter in Religionis, & Obſeruantiæ, ſeu vitæ Religioſæ deformitatem, diſſipationem, aut decolorationem. Ratio eſt quia non eſt credendum, quòd Papa vellet concedere Bullas in relaxationem, aut diſſipationem, ſeu deformationem aut decolorationem vitæ Religioſæ. ex quo id facere non poſſent præfati Pontifices cum bona conſcientia, tamquam diſſipatores adiſ-

ædificij Eccleſiaſtici, & vitæ religioſæ, ſi ipſi eſſent ſatis informati de relaxatione Religionis, quæ ex dictis Bullis ſequitur.

Secundum punctum. *Et hoc eſt fundamentum Theologorum dicentium quòd Religioſus non poteſt contra formam ſuæ Religionis exire pro lucrandis Indulgentijs, & quòd Papa non debet concedere eas ſic, quod pro eis lucrãdis detur occaſio diſſolutionis Religionis, quòdq; ſic ſemper præſumitur de mente Papæ, vt poteſt videri in* B. *Tho. 3. p. Sum q. 2. ar. 1. & vt in 4. diſt. 20. communiter tenent Doctores; ergo patet iſta maior. Sed per prædictas* Bullas, *ſeu ex ipſis, ſi eas ad prædictas Confeſsiones, & alia huiuſmodi ſ. prædicta, liceret Religioſis accipere, & eis indifferenter vti, ſequitur, ſeu datur efficax, & propinqua occaſio diſſolutionis vitæ Religioſæ, & diſciplinæ regularis, prauaq; libertas, incentiuum, atque fomentum peccatorum, pronitaſq; ad liberius peccandum contra caſtitatem, & contra temperantiam, & contra alias virtutes plus in Religioſis quàm in ſecularibus, quod patet, quia voluntas hominis, quæ naturaliter nititur in prohibitum, quò magis aſtricta tenetur, eò liberius ſoluitur in prohibitum, data occaſione ſolutionis. Sic ergo contingit in Religioſis, qui ſunt præ cæteris magis relegati per votum Caſtitatis. Hoc etiam patet per experientiam, quam non niſi proteruus negabit, aut qui non bene nouit myſteria abſcondita huius negotij quique non videt ſenſus hominis ad malum pronos, proniores q; in dies magis fieri ad malum, maioremq; iacturam, diſſolutionem, infamiam, & decolorationem Religionis fieri coram Deo, & hominibus, vel ex paucis peccatis, aut caſibus Religioſorum paucorum, quàm fiat in ſtatu Chriſtianiſmi ex lapſu multorum Chriſtianorum, aut Clericorum. Quò enim candida veſtis, ſeu pupilla oculi pulchrius fulget, eò fœdius, vel ex paruula macula tota perditur, vel fœdatur. Patet idem etiam, quia ideo in Religionibus facta eſt reſeruatio caſuum, religioſorumq; relegatio per cærimonias, & alias diſciplinas ſtatutas eiſdem, vt ſic præ cæteris ſecundum eorum nomẽ ſint ad virtutem magis religati. Igitur ſi per* Bullas *à prædictis vinculis ſoluerentur, certe iam eorum Religio diſſolueretur, eorumq; vita à rigore ſuo ſoluta, ſecularem ſibi vendicaret libertatem, eſſetq; ſaltem in huiuſmodi ſtatutis, aut cærimonijs vita pœnitentium Religioſorum æquè ad peccatũ libera, ſicut, & ſecularium. Tandẽ hoc idẽ expreſsè teſtificantur Sixt.* lib. 1. *fol 54. Innoc fol. 56. Leo X. ſſſ. 48. qui in ſuis Priuilegijs dicũt clarè, quòd per tales Bullas, & libertates diſſoluitur religio occaſionaliter, & quod*

Daretur ex hoc occaſio relaxationis.

experientia didicerunt, quod earum prætextu religioſi ad illicita prolabuntur, quodq; ideò eas reuocant, & declarant, quòd non poſſent eis vti ſine licentia ſuorum Prælatorum, vt proximè dicetur. Neque eſt credendum, tot Prælatos religioſorum relationem falſam prædictis Pontificibus feciſſe de diſſolutione Religionis per tales Bullas mẽtitosq; fuiſſe, dicentes per experientiam hoc comperiſſe. Nulla enim ratio ſuadet tam malè ſuſpicari de Prælatis, ergo patet iſta minor, ſcilicet, quòd per tales Bullas datur occaſio diſſolutionis Religionis vt dictum eſt.

Igitur concludamus, quòd Papa non conſtet hoc, quod eſt de facto, ſcilicet, quòd per Bullas *præfatas ad prædicta datur occaſio diſſolutionis Religionis: quòd ſi conſtaret id, non eſt credendum, quòd culpabiliter eas concederet in diſſolutionem Religionis, quando ab eo tales Bullæ impetrantur. Sequitur ergo, quòd ſaltem quoad nos in foro conſcientiæ, ſaltem quoad prædicta ſunt ſurreptitiæ, ſeu quòd Papa pro nobis non intendit eas concedere, vt dictum eſt, quantumcumque generaliter de omnibus ſonarent Chriſtianis, etiam Religioſis Mendicantibus. Clauſula enim generalis debet limitari, & interpretari ſecundum ius diuinum, & humanum, neque debet extendi ad ea, quæ quis non eſſet veriſimiliter conceſſurus in particulari, ſi ei omnino de cauſſa, & de alijs inconuenientibus, inde ſequentibus conſtaret, maximè in materia odioſa, quæ militat contra ius commune; vel diuinum, qualis aliquomodo videtur eſſe in propoſito. vt eſt communis Regula, & practica Doctorum.*

Immo dato, ſed nondum conceſſo, quòd Papa intenderet expreſsè, quòd nos Fratres Mino. poſſemus accipere præfatas Bullas, & eis vti in omnib. ibi cõtentis, nõ tamẽ poſſemus adhuc virtute earũ abſolui ad libitũ per quẽcumq; de reſeruatis Min. Prou. ſine eius licentia: Niſi hoc Papa ſpecialiter, aut aliter ſic exprimeret, ita quod de hoc ſufficienter cõſtaret (quòd vix in Bullis exprimitur) Nã licèt in præfatis Bullis *concedatur accipientibus eas, quòd poſſint abſolui ab omnibus, etiam reſeruatis Papæ, hoc non ſufficit pro caſibus ſecundum Regulam, & eius votum reſeruatis Miniſtris Prouin. oportet enim, quod concederetur, vt poſſent abſolui ab omnibus caſibus reſeruatis etiam ſi per Regulam, aut per votum, aut ſtatutum tenerentur recurrere ad alium, &c. & facit ad hoc capit.* cum nos, de his quæ fi. à ma. parte cap. & de Conſtit. cap. 1. *lib. 6. & glo. in c.* cum non debeat. de Elect. *lib. 6. & in Clement.* dudum. §. pœn. de ſepulturis, *& Ludouicum Rom. in*

ſuis notà. volens, quod conuentio, vel pactum iuratum non tollatur per clauſuram generalem (nõ obſtantibus quibuſcumque pactis) *Sicq; patet quòd licet à caſibus reſeruatis etiam Papa concedatur, quòd poſsimus abſolui tamen nõ poſſumus à caſibus prædictis reſeruatis Min. Prou. ſecundũ Regulam, &c. Quia, vt habetur in c.* tranſlationem de officio deleg. *in iſtis exorbitantibus, & prohibitis nõ ſit extenſio de vno caſu ad alium etiam per maioritatem rationis.*

Et confirmatur hoc, quia omnes fere Pontifices, qui ſimiles Bullas dederunt: poſtea informati de prædictis periculis ad nos ex illis Bullis prouenientibus, declarauerunt, quòd licèt ſuæ Bullæ, quantumcumque generaliter ſonarent; quòd omnes Chriſtiani etiam Religioſi quicumq; & mendicantes poſſent eas accipere, & eis vti; non tamẽ poteramus nos, ſed neq; de nobis intenderãt Præfati Pontifices loqui: ne per tales Bullas daretur nobis occaſio ad relaxationem diſciplinæ regularis, & libertas, incentiuumq; ad peccatum, vt patet in Priuil. Sixti IV. Innoc. VIII & Leo. X vbi ſup. ſimiliter nunc eſt credendum, ſcilicet de recta & non culpabili voluntate cuiuſcumq; Papæ, niſi oppoſitũ ſufficienter conſtet, vt dictũ eſt.

Et faciunt ad hoc conceſſiones Leo X. quas hic refert Collector Compendij in hoc titulo §. 3. 4. 5. Faciunt etiam ad hoc duæ aliæ declarationes: Altera Capituli Gener. Burdegalen. quæ habetur in Compendio; tit. Abſolutio extraordinaria quoad fratres; *poſt §. 10. fol. 26. & altera Reuer. Min. G. Fratris Frãciſci de Ang. quæ ſupra poſita eſt eod. tit. & §. 10. in his annotationibus fol. 28. Quaſdam alias rationes. ad confirmationem prædictorũ ponit Collector in hoc §. 5. vtpote quòd accipere tales Bullas eſt contra obedientiã contra paupertatẽ cõtra prohibitionem de pecunia, quæ quidẽ rationes nihil, aut parũ valẽt. Cõſtat enim non eſſe contra obedientiã quòd ſit de licentia, aut conceſſione Superioris, aut Papæ quantò minus, quia parũ ibi conceditur, per quod eximãtur ab obediẽtia, vt patet. Neq; contra paupertatẽ aut cõtra prohibitionem de pecunia eſt eam procurare pro Indulgentiis, aut pro aliis gratiis opportunis, & cõmodis habendis: Nam non requiritur quod ſit neceſsitas ſtrictiſsima, pro qua ſit procuranda pecunia: ſufficit enim, quòd ſit neceſsitas commoda, & opportuna corporalis, ſeu ſpiritualis talis ſcilicet, vt ſine illa, niſi ei prouideatur non poſsit fieri aliquod magnum bonum. vel vitari aliquod malum, vt de hoc latius nos egimus ſupra in expoſ. Reg. Fratrum Minorum, cap. 1. q. 7 ibi videatur. Ergo niſi eſſet occaſio ſupradictorum malorũ, non eſſet contra articulum paupertatis, aut pecuniæ, nobis prohibitũ, procurare pecunias pro prædictis Bullis continentibus aliàs neceſsitates non contrarias nobis, commodas, & opportunas, ſpirituales ſeu corporales, vt dictum eſt: quamuis ff. ff. 60. in relatione facta domino Leoni decimo, pro impetranda declaratione, quæ ibi habetur ſit hæc cauſa inter alias, quod ſcilicèt ſit contra articulũ de pecunia, tales Bullas procurare. Dictum eſt enim quòd non eſt ita, & tamen ipſa cõceſsio, ſeu declaratio Leonis X. eſt valida propter alias cauſas, ibi expreſſas, & propter rationes ſupradictas, vt proximè in 3. puncto diximus.*

Quod ſi quis dicat, quòd Papa bene inſtructus de tyrannide Prælatorum in ſubditos, vult aliquando per tales Bullas miſericorditer agere cum ſubditis eos à iugo captiuitatis, & ſeruitutis releuando, vt viuatur in ſpiritu libertatis, habeãtque facile remedium quoties, vt homines ceciderint in caſus reſeruatos, &c. huiuſmodi. Reſpondeo non eſt ita immo ſatis faciles ſe exhibẽt Prælati ad concedendum, & committendum ſuam auctoritatem, ad abſoluendum de ſibi reſeruatis, quoties ab eis petitur, nec infideles ſunt contra ſigillum confeſsionis. Niſi quod opportunè prouident de remedio talibus, quos ſciunt fragiles eſſe, quia prout commode poſſunt, ſine eorum infamia remouent ab eis omnes occaſiones ruinæ (id plane, quod facere tenentur) Ecce quos, & quare vocant tyrannos. Et eſto quòd vnus, & item alter durè, aut infideliter, & tyrannicè, vt ipſi dicũt agerent: Siccinè continuo omnes in eadem damnatione, & appellatione ſunt tyranni? Vnde vox hæc à diſcolis primum orta eſt; & ad probos vſq; viros ſub colore miſericordiæ nunc peruenit, quia tyrannos appellant diſcoli Prælatos illos qui ſunt vigilantiſsimi ad ſalutem ſubditorum, quique paterno affectu illorum ſaluti, & decori Religionis conſulentes ſtringunt loca occaſiones remouẽtes ab eis, ne laxis habenis ipſi effrenes, & indomiti ad vitiorum præcipitia currentes ſe ſe præcipites in infernum dent. Aliqui autẽ dicunt, quod de facto Papa vult, & intendit nos Fratres Min. accipere poſſe Bullas, & vti eis omnino tum quia Papa conſultus ſuper hoc, ſic reſpõdit, & ſimiliter eius Commiſſarij Bullarum, tum quia expreſsè Bullæ ſic ſonat, modo culpabiliter, modo non id velit Papa Ad quod dico ſi ſic eſt, non eſt dubiũ ſuper hoc. Igitur quoad 2. punctum tenendum videtur, vt dictum eſt, tamquam ſecurius pro foro conſcientiæ: nam de contentioſo, contendere nolumus, de ſonitu, & rigore verborum corã hominibus, & in foro iudiciali, vbi de exterioribus

Reſpondetur obiectioni de tyrannide Prælati.

Aliorum opinio.

Reſolutio puncti.

&

& per exteriora iudicatur. Nunc autẽ, quia corã res agitur, ideò vniuſcuiuſq; cõſcientia cõueniat ad limites rationis, ædificationeq; Religionis videatq; quomodo ſe dubio exponat, cũ in dubiis tutior pars eligenda ſit; attendatq; vir Religioſus, quòd tales Bullæ ſeu Cruciatæ ſæpe extorquentur à Papa: earumq; Commiſſarij, vt accumulatius recuperent ſuam pecuniam, declarare ſuper hoc poſſunt (& fortè aliquando contingit) id, quod, ſeu quomodo Papa nondum ſomniauit; vellentq; vt omnes etiam nondum nati, tales Bullas acciperent, vt inde ſuam pecuniam haberent; quodq; iam corruit in platea veritas à facie pecuniæ, & mortua eſt ſine debita confeſſione. Ideo conſulendum. eſt nequis temere prætextu Bullarum, exſiliat gremium ſtatutorum ſuæ Religionis, neque tranſgrediatur terminos, quos patres ſui poſuerũt ad Religionis ædificationem, & conſeruationem: nam & Summus Pontifex, qui eſt ædificator ſæpiũ Religionis rationabiliter agens, mauult religionem ſibi conſtare, quam per huiuſmodi Bullas ab eo extortas diſſipari.

Tertium punctum.

Tertium punctum, prædictis non obſtant, dico quòd ſi Papa benè informatus de prædictis, cõcederet aliquando aliquam, ſeu talem Bullam religioſis ſpecialiter, ſeu etiam generaliter, ita vt probabiliter conſtaret de tali voluntate Papæ pro ipſis religioſis, vt poſſint tali Bulla gaudere, tunc dico, quòd fratres etiam ſine licentia Prælatorum poſſunt eam accipere, & gaudere ſolum quoad ea, quæ non vergunt vllo modo in notablilem religionis, aut vitæ religioſæ, & diſciplinæ deformationem, aut diſſipationem, vtpote pro lucrandis Indulgentiis pro abſolutionibus à cenſuris. & diſpenſationibus commodis, & opportunis ad ſerenitatem conſcientiæ habendis à confeſſoribus intra ordinem, & in foro conſcientiæ tantũ, pro comedendo oua tempore ieiuniorum, non quidem paſſim. & indifferenter ad libitum. & vbique in communitate fratrum ſine vlla alia cauſa, ſed ex cauſa aliquali, vtpotè quando non eſſet ſufficiens cibus aliàs, & ex particulari, quando comedunt cum aliquibus dominis, apponentibus eis talia cibaria, condita ex ouis. &c. huiuſmodi, ne ſint illis ſingulares, ſi vident ſe ex tali ſingularitate fore illis faſtidioſos, aut diſplicentes. Secus, ſi potius ex hoc eſſent placentes, tamquam bonum exemplum abſtinentiæ ſingulariter præbentes. & in aliis huiuſmodi caſibus, nõ vergentibus in deformationẽ religionis, ad quos iudicandũ prudẽtia ſimplici, & ſincera religione opus eſt. Et ſimiliter quando Papa propter ſpecialẽ neceſſitatẽ Eccleſiæ concedit iubilaeum, & præcipit ſeu ſtatuit, vt omnes Chriſtiani, etiã religioſi confiteãtur, ieiunẽt, & orent, & recipiãt ſacrã Euchar. infra tot dies, & ad hoc melius faciendum, concedit auctoritatem confitendi cuilibet, & abſoluendi de omnibus etiam reſeruatis quibuſcumq; & quomodocumq; (vt in noſtris temporibus ſæpe conceſſum eſt) quia in tali caſu crederem piè, & probabiliter teneo. quòd etiam nos Fratres Minor. ſine alia licentia Prælatorum poſſumus confiteri, & abſolui intra ordinem tantum, & ſemel pro hac vice etiam de reſeruatis Min. Prouin. & gaudere tali Conceſſione, in quantum eius verba patiuntur, quia talis videtur intentio Papæ, & hoc nullo modo vergit in deformationem Religionis; & hæc eſt ratio omnium dictorum in hoc tertio puncto. Virtute autem taliũ Bullarũ non poſſumus exire ad libitum ſine licentia Prælatorum pro lucrandis Indulgentiis; Neque indifferenter ad libitũ quotieſcumque, ſine alia cauſa, comedere oua tempore ieiunij, niſi quando vſus ouorum eſſet iam indifferens, & communis in tali religione, & eorũ profeſſione; Neq; confiteri, & abſolui ad libitũ ſine licentia Prælatorũ, intra ſeu extra ordinẽ; Neq; aliud facere quòd vergit in religionis deformationẽ, vt dictum eſt & latè probatũ eſt ſupra in 2. pũcto. Si cõtra prædicta omnia arguatur, quod Leo. X. ſſſſ. 60. ſſſſ. 48. vt habetur in Compendio tit. Abſolutio ordinaria quoad fratres. §. 21. §. 22. declarauit, & prohibuit, etiã ſub Cẽſuris, quod nos non poſſumus, vllo modo accipere Bullam Cruciatam, neq; ea vllo modo vti, niſi caſu quo eſſet neceſſitas particularis, & pro qua nõ eſſet remediũ intra ordinẽ & de licẽtia expreſſa, & in ſcriptis habita à noſtris Miniſtris Gener. vel Prou. vel Cuſt. ergo falſum eſt, quòd dictũ eſt quod pro lucrandis indulgentiis, & pro aliis contentis in hoc tertio puncto, quæ nõ vergunt in deformationem religionis possumus, etiam ſine licentia Prælatorum, tales Bullas accipere, & eis gaudere.

Prima ratio

Itẽ oppoſito, modo ſecundo arguo ſic cõtra omnia ſupradicta, quia ſi de licentia Prælatorum poſſumus accipere Bullas, & eis gaudere quoad omnia ibi contenta, quoad abſolutiones etiam de reſeruatis, &c. & quando de licẽtia talium Prælatorũ prædicta fiunt, tunc cũ vergunt in deformationẽ religionis, & ſunt licita. quare ergo nõ potius licebit de licẽtia, & conceſſione Papæ? & quare potius tunc vergunt in deformationem religionis? Reſpondeo ad primum, negando conſequentiam, nam illud Leonis X. eſt verum generaliter loquendo, dum ſcilicet Papa non concedit per quod derogentur præfata priuilegia ſeu prohibitiones

Altera ratio oppoſita.

Reſponſio ad primam rationem.

nes Leo. X. nunc autem nos locuti ſumus in hoc tertio puncto quando conſtat, Papam concedere in ſuis Bullis, quod etiam nos Fratres Min. poſſimus eas accipere, & vti ipſis per omnia, etiam ſine licentia Prælatorum, quia tunc ſolum poſſumus eis vti, vt dictum eſt in hoc tertio puncto. Conſtat enim, quòd Papa poteſt ſic concedere, non obſtante prohibitione Leonis Decimi, quia par in parem non habet imperium, & ſupponitur, quòd ſic Papa vult cõcedere, ergo nulla eſt contradictio in ſupradictis, nam ſtante prohibitione, & declaratione generali Leonis X. ſtat ſimul, quòd Conceſſio, & priuilegium particulare in caſu concedatur tamquam exceptio particularis ſub regula generali, quæ licèt reuocetur in particulari, & ad tempus, manet ſalua generaliter, & in perpetuum quouſque omnino reuocetur, aut tollatur.

Reſponſio ad ſecundũ. *Ad ſecundum, quòd oppoſito modo arguitur. Reſpondeo, quòd quando ſine licentia Prælatorum ad libitum ſubditi viuerent, vtentes Bullis indifferenter, conſtat eſſe diſciplinæ regularis diſſolutionem ſine freno obedientiæ Prælatorum, & libertatem ad peccatum, & ideò illicitum, vt patet ſic paſſim; & ad libitum religioſus poſſet ſine licentia, quandocunq; vellet, exire caluſuram pro lucrandis Indulgentijs, & confiteri cuiq; & comedere oua &c. vt ſæcularis. & ideò Papa id non concedit generaliter, vt ſup. in ſecundo puncto probatum eſt. Et ideò licentia, ſeu conceſſio generalis Papæ conceſſa in Bullis, ad prædicta ſe non extendit, & ſimiliter eſſet illicitum, ſi ſic generaliter Prælatus concederet ſubdito, vt faceret, quæcumque vellet, ſine alia licentia, & obedientia Superioris, exeundo clauſtro, comedendo, &c. toties, quoties, ad libitum, ita quòd non poſſet impediri per Prælatum ſuum, etiam inferiorem, vt patet, quia eſſet occaſio propinqua diſſipationis Religionis.*

Quando verò ſic conceditur licentia ad prædicta quòd non abſolutè generaliter, & ad libitum quotieſcumq; ſine vllo freno conceduntur, ſed cũ freno Superiorum, ſub eorum manu ſeu in particulari, vt ſic examinata cauſſa, ſeu neceſſitate, pro qua conceditur aliquod prædictorum, tunc conſtat, quod timorate & ex cauſſa legitima, & ſine diſſolutione Religionis vteretur quis præfata Conceſſione, ſeu Bulla, & ideò hoc modo, ſicut licitè poſſet quis de licentia Prælatorum vti præfatis Bullis ad prædicta, ita & hoc modo poſſet de tali licentia Papa id facere, ſi talis eſſet licentia, quàm Papa concedit in Bullis.

Nunc autem quia licentia, quæ in Bullis immediatè per Papam conceditur, eſt generalis ad omnia, & ad viuendum ad libitum, & ad vtendum conceſſis in Bulla, oportet, quod ne cedat aut vergat in deformationem Religionis, non immediatè ſed mediatè per Prælatos religioſorũ modificetur, & particularizetur. Ita quòd ſine Prælatorũ licẽtia dubita. nõ poſſet Religioſus vti præfatis Bullis generaliter & ad libitum, vt dictum eſt in ſecundo puncto, quodq; talis eſt intentio Papæ, rationabiliterq; ſic debet interpretari dum de oppoſito non conſtat ſufficienter, vt latè probatum eſt per totam hanc annotationem.

Item an per Bul. Cruc reuocentur noſtra Priuilegia, & Indul & quomodo, videatur latius inf. tit. Priuil. §. 23. & poſt. §. 33.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 5. QVIA huic Collectoris determinationi, quoad. §. 5. amplam facit Ant. de Cord. Anotat vt ſup. & amba tam, videlicet, ipſius Collectoris, quàm Corduba, ſunt ſatis antiqua: ideò ego, quid nunc ſecundum recentiores Doctores ſit obſeruandum, reſolutè dicam.*

An mendicantes poſſint accipere Bullas Cruciatæ. *Et in primis dico, quòd oẽs Religioſi, etiã quòd ſint Ord. Mendicantium poſſunt Bull. Cruc ſicut reliqui fideles accipere, eaq; gaudere, prout ſic conſtat ex verbis ipſiuſmet Bul. iam publ. Dicitur enim in §. 3 (Quod ſi Religioſorum Monaſteria, quamuis ſint Mendicantium pro quolibet numero denario perſonarum quæ in vnoquoque talium Monaſteriorum reperiuntur, vnum militem miſerint lucrantur Indulgentiam plenariam.) Et ſtatim ſubnectitur. (Item concedit ſua Sanctitas omnibus ſupradictis, & illis, qui nec fuerunt, nec miſerunt ſi de eorum bonis liberaliter contribuerint.) Vnde Reuerendus Pater Emmanuel Rodriguez in expoſitione huius Bul. Cruc §. 9. num. 3. colligit, non ſolum ſuam Sanctitatem ſupradictis Religioſis facultatem dare mandandi Militem; ſed etiam dandi duos carolenos in eleemoſynam, vt Bullam accipiant. Benè verum eſt, quod pro hoc debent à ſuis Prælatis licentiam petere, cum non intendat Pontifex Regularem obſeruantiam diſſipare. Et hoc apparet, quia cum in anno 1564. à Pio Quarto in ſua Bulla mandaretur, vt poſſent Religioſi ſine licentia ſuorum Prælatorum Bullam accipere, ſtatim in anno ſequenti, (& etiam ſemper fuit in poſterum obſeruatum) fuit iſta clauſula ſubtracta, ex quo eorum mens liquidò apparet, talem libertatem illis nolle dare. Benè verum eſt, quòd Prælati deberent illam pro re tam Sancta faciliter dare.*

Deinde

An poſſit pecunia procurari pro bull. accip.

Deinde dico, quòd Fratres Minores, quibus ex Regula recurrere ad pecuniam abſque præſente, vel imminente neceſsitatē eſt prohibitum poſſunt illam pecuniam cum licentia Prælatorum procurare pro huius Bul. acceptione ſeruatis tamen reliquis alijs modificationibus Summorum Pontificū iuxta eorū profeſsionē. Et licèt Collector ſupra in §. 5. dicat quòd hæc Bul. acceptio, non ſit cauſſa ita neceſſaria, vt poſsit proinde ad pecuniam recurri, cum totum illud, quod in ea conceditur, habeatur in noſtris priuilegijs: attamen Antonius de Corduba in expoſitione noſtræ Regulæ, capitulo quarto q. 7. fol. 3. tenet contrarium, dicens, quòd immò iſta ſit ſufficiēs neceſsitas, vt prælati poſsint talem dare licentiam, cum ſit negotium tantæ pietatis. Et licèt poſsint per virtutem priuilegiorū ſuas animas liberare: ſanctum tamen eſſet, pluribus alijs vijs id attentare: & eo magis, cum poſsint virtute huius Bullæ à contentis in bulla Cœnæ abſolui, quod in priuilegijs non habent. Et dato; quòd ſine licentia Prælatorum hanc Bullam acciperent, quamuis contra Regulam facerent, adhuc tamen omni eo in illa conceſſo poterunt gaudere, quod non ſit contra regularem obſeruantiam: vt ſunt Indulgentiæ, quæ viſitando Altaria, vel aliquid aliud pium in Bulla mandatum faciendo, ſumuntur. Et hoc probatur à ſupradicto Auctore Emmanuele ex doctrina Diui Thomæ, quam etiam ſequitur Laudanus, quæ eſt talis, videlicet, quod ſubditi non in omnibus, ſed in illis tantum ſunt obligati ſuis Prælatis obedire quæ ad regularem obſeruantiam ſpectant; & ſi in alijs obedierint, erit ex via perfectionis. Sicut poſt Diuum Thomam, dicit Nauar. in Manuali cap. 23. num. 38.

Caietan. in Summ tit excom poſt c 3. in fin. Cordub. in Sum. q. 144 fol. 429.

Dicitur etiam, quòd tempore Sixt. IV. Innoc. VIII & Alex. VI Iulij II Leo X. & Pij V. Religioſi Mendicantes minimè poterant abſque ſuorum Prælatorum licentia huiuſmodi Bulla Cruciatæ gaudere, quantum ad indultum eligendi ſibi Confeſſorem, & à caſibus reſeruatis abſoluendi; præſuppoſita tamen prædictarum Bullarum notitia; in quibus hoc prohibebatur, aliàs ſi tam non haberent; non eſſent obligati; ſicut nec & aliæ Extrauagantes ignoratæ obligarent iuxta doctrinam Caie. quam ſequitur Medina. & Corduba.

Et eſt aduertendum quòd licèt Pius IV. in Bullis ſuo tempore publicatis, Mendicantibus concederet, vt abſq; ſuorum Prælatorum licentia, poſſent Bullam, accipere Cruciatæ; tamen Pius V. eius ſucceſſor in Bullis à ſe datis, hanc libertatem omiſit. Idemq; fuit à Greg. XIII. obſeruatū; ex quo videtur, quòd adhuc in ſuo robore manent ſummorū Pontificū ſupranominatorum Conceſsiones.

Idem Greg. XIII. viuæ vocis Oraculo Societati Ieſu vel eius Præpoſito generali declarauit mentis ſuæ non eſſe nec fuiſſe, per Bull. Cruc. aut Iubil. ſeu aliàs ſimiles Conceſsiones, ſub quibuſcumq; derogationibus, aut tenore etiam cum clauſula (quacumque prohibitione ſublata) vel etiam viuæ vocis Oraculo Pœnitentiarijs S. Petri, aut quibuſuis alijs perſonis factas, vel faciendas, derogare velle indultis, & Conſtitutionibus Ord ſuper eiſdem confeſſarijs editis. Ita refertur in Comp. ſoc. Ieſu, verbo. Abſol. §. 11. Et in Comp. priuil. F. S. Hier. Hiſpan. collecto à P. Garſia. fol. 45.

Societatis Ieſu. Prædicat. Tit. Abſol. ord. quoad frat. §. 16. f. 8.

Et Pius V. eamdem fecit declarationem Prædicatoribus: Illamq; prohibitionem Leo. X. ſuprapoſitam, in verbo. Abſolutio ordinaria, quoad fratres. § 22 confirmauit, & ibi etiam in nota, ſuprapoſita, dixi. fol. 10. Et videas tamen, quæ ibidem dicit Collector. §. 16 fol. 8.

Et quia, vt dicit Collector ſupra, ipſæ reuocationes non ſunt perpetuæ: nec poſſunt extendi ad futuras Bullas Cruciatæ, ideò eſſent procurandæ ſimiles conceſsiones, ac proinde de hoc ſupplicatum fuiſſe Leo. X. vt illa Bulla Innoc VIII. quæ eſt eadem cum alijs aliorum ſummorum Pontificum ad Bullas etiam in poſterum concedendas extenderetur, & viuæ vocis Oraculo fuit obtentum, in foro tamē conſcientiæ. Et poſtmodum Pius V. in hoc idem in vtroque foro pariter conceſsit vt videre eſt in Bulla, quæ incipit, Romani Pontificis circumſpecta benignitas quam ponam infra in fine huius Compendij. Et idem videtur obſeruatum à Greg. XIII. & Sixto V. cum in eorum Bullis (dum tractant de ſuſpenſione priuilegiorum) dicatur, quod non ſuſpenduntur priuilegia conceſſa Prælatis Ordinum Mendicantiū, quoad ſuos Fratres tantum, & ſic iam, videtur ſupradictum priuilegium in ſuo robore remanere, cum ad inſtantiam talium Prælatorum fuerit conceſſum, quoad ſuos Fratres tantum.

Et vltra hoc, refert prædictus Expoſitor Bullæ Cruciatæ, in loco citato, ad ſuam notitiam perueniſſe reſponſum quoddam à Sacra Congregatione Cardinalium Reformæ, tempore Greg. XIII. datum ad inſtantiam Domini Ioannis de Ribera, Archiepiſcopi Valentini, qui ab ea petebat, vt definiri dignaretur. Si Moniales ſuæ iuriſdictioni ſubiectæ, virtute Bullæ Cruciatæ confiteri poſſent alijs confeſſoribus nō à ſe aſsignatis? Cui petitioni fuit tali modo reſponſum: Congregatio Concilij cenſuit, quatenus gratia ex Bull. Cruc. pertinent ad Moniales, non poſſe eas vigore facultatis eadē Bulla cōceſſa, alios Confeſſarios præter eos, qui ad

Congreg. Cardin. Reſpon. Late. de hoc vide in Gaſpar. Paſſ. 111. no

audiendas ipſarum Monialium confeſſiones ab Ordinario approbati fuerint eligere: Et hanc vidiſſe in ſcriptis ipſe Auctor teſtatur. Et ſic multi viri docti tenent. Alijs autem videtur contrarium pro eo quòd ſic dicunt practicari in Concilio Cruciatæ.

priuil. §. 10. gl. 275. & fo. 127. in ſuo Comp.

Et ipſe Pater Emmanuel, in expoſitione ſupradicta huius Bull. iam ſuſtentare aliquibus rationibus nititur, quod licèt ſit Fratribus ſupradictis prohibitum, Bulla huiuſmodi vti abſque ſuorum Prælatorum licentia, iuxta priuilegia ſupra allegata: non auderet tamen illos condemnare, qui ſine tali licentia ea vterentur, & hoc tum, quia multi Doctores ſic tenent & in Conc. Cruc. practicatur: tum etiam, quia Prælati videntur tacitè conſentire, cum id non prohibeant; neque illas prohibitiones ſubditis notificent, alijſque rationibus, quæ meo iudicio, valde friuolæ videntur; & maximè cum dicat, quod multi ignorant illas conceſſiones Sixt. IV. Innocentij VIII. &c. & ſi ſciant putant forſitan non valere, quod poſſent proinde bona fide Bulla vti: quæ ratio ſi ſit, nec ne ſufficiens cuilibet voti compoti iudicando relinquo, cum talis ignorantia nullo pacto eis ſuffragari poſſe videatur. & cum ſciant hinc inde eſſe opiniones, deberent ſecuriorem partem ſequi; quæ mihi videtur eſſe illa prima iuxta tantorum Pontificum, & Sacræ Card. Congreg. Conceſſiones.

Concluſio reſoluto.

Vnde concludendo dicerem, quòd nos Fratres Minores nullo pacto, abſque noſtrorum Prælatorũ licentia huiuſmodi Bulla poſſumus vti. quoad electionem Confeſſoris & à Caſibus reſeruatis abſolutionem, rationibus fultus adductis à Collectore, & Corduba ſupra ſaluo tamen ſemper ſaniori iudicio.

Nouitij an poſsint abſolui à caſibus reſeruatis virtute Bul. Cruc.

Quæritur etiam ab ipſo Auctore expoſitionis Bullæ Cruciatæ, an Nouitij ſupradictorum Ordinum, poſſint abſolui virtute huius Bullæ Cruciatæ à caſibus Prælatis reſeruatis à quocumque Confeſſore per ipſos Prælatos approbato? Et reſpondet, quòd ſic. Nam Conceſſiones Summorum Pontificum à Prælatis habitæ, vt Fratres non poſſint Bulla vti, quoad illud, in quo conceditur electio Confeſſoris, & à caſibus reſeruatis abſolutio, loquuntur de Fratribus profeſſis ſecundum communem intelligentiam; nam cum facultates exorbitantes, quamuis habeant eamdem maioremq; rationem, & ex vno in alium caſum non extendantur, quantò minus debent extendi, vbi talis ratio non habetur? Et quamuis ſub hoc nomine, Fratrum comprehendantur Nouitij, hoc tamen intelligerem in fauorabilibus, & non in odioſis, vel contrarijs, vt eſt in ſupradicto caſu.

An poſsint abſolui iure communi.

An ipſi Nouitij, iure communi poſſint à caſibus reſeruatis, abſque Prælatorum licentia, abſolui? tractatur à Corduba lib. 1. qq. q. 3. f. 241. & ab ipſo Auctore expoſit. Bullæ Cruciatæ. §. 9. nu. 26. vbi ſupra.

In c. non nullis de reſcr. 1. Bar. in extrau. ad repri. verbo non obſtantibus.

An per Bullam Cruciatæ ſuſpendantur omnia Priuilegia, quibuſcumque perſonis conceſſa? Secundo, aut ſuſpendantur conceſſa Ordin. Mendic.

Quoad primum reſpondetur, quod non. Nam (vt colligitur ex eo quòd Felinus tractat in hac materia) quãuis litteræ aliqua Apoſtolica habeãt clauſulas reuocatorias valde tamen generales, numquam huiuſmodi clauſula omnibus Priuilegijs in particulari derogabunt, niſi illis ſolum, quæ contentis in literis Apoſtolicis, vbi tales clauſulæ ſunt poſitæ, aduerſabuntur. Ita quòd in iſta Bulla ſuſpenduntur illa tantum Priuilegia, facultates, & indulgentiæ conceſſæ; ſiue ſint in aliquo illi ſimiles, ſiue diſſimiles, vt iam ex verbis ipſiuſmet Bullæ. §. 12. colligit Auctor Expoſit. illius.

An ſuſpendantur conceſſa Mendicant.

Quoad aliud. An ſuſpendantur conceſſa Ord. Mendicantium? Reſpondetur, quòd in ſuſpenſione Priuilegiorum, & gratiarum, quam iſta Bulla fecit dicitur, Exceptis conceſſis Ord. Mendicantium Prælatis, quantum ad ſuos Fratres ſolum. Ita quod per illud verbum, ſolum, tam ſuſpenduntur illa, quibus non poſſunt gaudere Fratres, quin etiam ipſi ſeculares non gaudeant, licèt conceſſa quibuſcumque Eccleſiis, Monaſterijs, ac pijs locis, & ſingularibus perſonis, vt ipſamet Bulla explicat.

Sæculares non poſſunt Indulg. accipere.

Ex quo primo infertur, quòd tempore publicationis Bullæ ſeculares non poſſunt Indulgentias, Monaſterijs & Domibus Mendicantium conceſſas accipere, niſi Bullam accipiant. Ipſi autem Religioſi abſque Bulla bene poterunt.

Infertur etiam quòd auctoritas, quam Religioſi Confeſſores Mendicantes habent, vt poſſint ſeculares à reſeruatis abſoluere, & vota commutare, & diſpenſare, iam ſuſpenditur in hac Bulla nõ iam quantum ad ipſos Religioſos, quin poſſint ipſi abſolui; ſed quantum ad ſeculares, qui ſi Bullam acciperent, pro eis quidem reualidaretur: vide alia plura, quæ dicit Collector infra, in verbo, Priuilegia Fratrum, in quæſtionibus. q. .. & 3.

Quibus ſic declaratis, quæruntur plura ab ipſo Auctore Expoſit. Bullæ.

Quædam nota quæſita.

Et primo. An huiuſmodi ſupradicto Priuilegio in hac Bulla conceſſo poſſint gaudere per viam extenſionis, & communicationis Religioſi non Mendicantes? Et licèt videatur dicendum, quòd ſicut participant, alia Priuilegia Mendicantibus

conceſſa,

1 *An alij non Mendicantes poſsint tali priuil. gaudere.*

conceſſa participent etiam & hoc. Contrarium tamen videtur eſſe verum: nam cum in ipſa Bulla ſuſpendantur facultates Monaſterijs Ordinum conceſſæ, & excipiantur ipſi Mendicantes, ſi per viam communicationis, poſſent alij Ordines huiuſmodi Priuilegio gaudere ſequeretur, quòd ſuſpenſio illa, quantum ad Ordines non Mendicantes, facta eſſet ſine dubio fruſtratoria.

2 *An Nouitij & Moniales.*

Item quæritur, ſi Nouitij & Moniales Superioribus ſupradictarum Mendicantium Ordinum ſubiecti, poſsint tali Priuilegio gaudere? Et concluditur à ſupradicto Auctore, Quòd ſi, cum bene, in hac fauorabili materia poſſunt ſub nomine Fratrum Mendicantium, comprehendi, & non ſolum Moniales, ſed etiam Tertiariæ, quæ Religionem, Obedientiam, & Caſtitatem vouerunt, & ſunt ſupradictis Prælatis ſubiectæ, licèt in Congregatione non viuant: ſecus autem dicendum, de illis Tertiarijs, qui in ſuis domibus voxrati manent.

3\. *An fratres & Monial. poſsint granis benedictis gaudere.*

Item quæritur. An Fratres ipſi, & Moniales poſsint Coronis, vel Granis benedictis gaudere, abſque Bulla, Reſpondetur, quod ſi ſupradictæ Coronæ, ſiue grana fuerint alicui Superiorum Mendicantium pro ſuis Fratribus, ac ſecularibus conceſſa, poterunt ipſi Fratres abſque alia Bulla illis gaudere, non autem ſeculares; quia quantum ad illos ſuſpenſa ſunt in Bulla: ſed ſi illæ Coronæ, vel grana fuerint benedicta, ad inſtantiam alicuius Principis, vel Domini, vel alicuius Religioſi particularis, tunc non ſolum ipſi ſeculares ſed nec etiam Fratres poſſunt illis gaudere, quia in Bulla ea tantum conceduntur Fratribus, quæ ſuperioribus eorum, pro eis, fuerunt conceſſa.

Item quæritur. Si in Bulla iſta ſuſpendantur, necne, facultates à iure communi conceſſa, ac Priuilegia in corpore iuris poſita, & quæ per vſum ſunt tolerata, & non reprobata? Et reſpondetur, quòd non prout colligitur ex eo, quod tradit Bar. in addit. ad Extrauag. ad reprimend. in verbo Non obſtantibus, in fine. Nam pro ſuſpenſione eorum quæ in iure communi continentur, quamuis ſit Priuilegium, oportet tamen, vt ſua Sanctitas illud exprimat, & in Bulla iſta minime exprimitur. Et ſic etiam, quando vellet ſuſpendere ea, quæ vſu fuerint tolerata, oportet dicat, non obſtantibus conſuetudinibus, ſicut fieri ſolet in reuocatione Bullæ Cœnæ Domini.

Vnde infertur primo, quòd habentes Ordines Minores poſſent tempore Interdicti, Miſſam audire, ac diuinis officijs intereſſe, quia facultatem iſtam ius commune eis concedit, vt dicit Nauar.

Secundò infertur, quòd facultas illa quam habent Religionum Prælati, dandi ſæcularibus cartas filiationis, in quibus faciunt illos bonorum operum ſuorum ſubditorum participes, in ipſa Bulla non ſuſpenditur, & ſine ipſa poſſunt ſeculares ipſi, eo quòd in illis cartis conceditur potiri, quia facultas illa non eſt Priuilegium, ſed decretum commune ſicut aduertit Nauar. 4 *In Summa. 27. n. 173. De indulg. not. 3. n. 21. & 22.*

5 *Bulla Cruciata an ſuſpendatur tempore Iubilæi pleniſsimi. In Iubilæo pleniſſimo quinque ſuſpenduntur Nauar.*

Vltimò quæritur, ſi in Anno Iubilæi pleniſſimi qui quolibet 25. anno Romæ conceditur, ſuſpendatur iſta Bulla Cruciata, adeo quòd in anno illo publicari non poſſit?

Pro cuius quæſiti explicatione, primò eſt videndum quanam in dicto Iubilæo ſuſpendantur.

Et dicimus, quòd quinque tantum. Primum, Indulgentia plenaria. Secundum, Poteſtas commutandi vota. Tertium, poteſtas diſpenſandi ſuper eis. Quartum. Poteſtas diſpenſandi, vel componendi ſuper male ablatis incertis, vel ea certo modo remittendi.

Quintum, Poteſtas deputandi Confeſſores cum 1
poteſtate abſoluendi etiam in caſibus. Apoſtolicæ 2
Sedi reſeruatis, ſecund. Nau. de Indul. not. 28. n. 1. 3

Et hinc primò infertur, in ſuſpenſione iſta non comprehendi Indulgentias, quæ non ſunt plenariæ: Secundò, nec facultatem componendi, ſeu diſpenſandi ſuper rebus incertis reſtituendis, non male, neque illicito modo quæſitis.

Nec comprehenditur facultas deputandi confeſſarios, ſine poteſtate abſoluendi in caſibus Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, ſed abſoluendi à caſibus inferiorum Papa.

Nec facultates ſingularibus perſonis conceſſæ, 4
quando ſolum eo tempore ſuſpenduntur conceſſæ Eccleſijs, Monaſterijs, Hoſpitalibus, Pijs locis, & Vniuerſitatibus, & Confraternitatibus, at nihil horum eſt ſingularis perſona, ſi enim aliquod illorum eſſet ſingularis perſona, maximè eſſet Vniuerſitas, vel Fraternitas quæ ex perſonis conſtant. At hoc eſt falſum, quia aliud eſt Vniuerſitas, & Collegium, & aliud ſinguli homines Collegij vel Vniuerſitatis, ſicut ibidem Nauar. nu. 3. multipliciter probat.

Ex quibus colligitur, quòd Bullæ illæ apellatæ 5
Confeſsionalia, ſingularibus perſonis conceſſa, non ſint ſuſpenſæ quoad illa quinque, neque quoad aliud eorum, quo minus illis vti poſſint perſonæ in eis expreſſæ. Neque Bul. Redemptionis Captiuorũ, Miſericordiæ, Cruc vel aliæ ſimiles, ante illum annum recepta: Cum per Confeſſionalia, & Bullas prædictas hæc quinque, vel aliud eorum, ſingularibus perſonis concedantur, ſicut Nauar. ibi

tenet

Vide ea quæ dicit Collector infra in verb. Priu. Fratrū q. 2. & 3. ibi pulchra pro hac materia declarantur. Nauar. de indulgen. not. 33. num. 3.

tenet, & ſic ſecundum Extrauag. illam Sixti Quarti poterunt fideles in prædicto anno Iubilæi Cruciata gaudere non ſolum quantum ad ea, quæ ibi non ſuſpenduntur, ſed etiam quantum ad ſuſpenſa quia vt ſupra eſt dictum non ſuſpenduntur in illo Iubilæo facultates ſingularibus perſonis conceſſæ. Secus autem videtur dicendum, ſecundum aliam Bullam Iubilæi publicatam à Gregorio XIII. anno 1575. Nam in illa ſuſpenditur Bulla Cruc. quoad illa quinque iam dicta, licèt ſint conceſſa ſingularibus perſonis ſicut aduertit Nauar. Quod quidem dicere, valde aſperum, & rigoroſum eſſe, ait Auctor expoſitionis Bull. Cruc. prout etiam mihi videtur. Nam, licèt poſſit illud Summus Pontifex facere, non tamen eſt credendum, quòd faciat quia cum mandauerit vt eodemmet anno, quo erat Iubilæum publicaturus, publicaretur & Bulla Cruc. quomodo eſt credendum quod vellet poſtea, vt principale in Bulla contentum ſuſpenderetur? Proinde dicerem, quod aliquæ aliæ facultates ſingularibus perſonis conceſſæ, ſuſpendantur in dicto Iubilæo, non autem in iſta Bulla contenta cum illas pro tali anno conceſſerit: ſciens in eodem anno eſſe Iubilæum publicatus: ſed magis ſecurum eſſet, ſi tali tempore, in quo Bulla Iubilæi, cum ſimilibus ſuſpenſionibus publicaretur, Summo Pontifici ſupplicaretur, vt de nouo, pro tali anno Bulla ipſa Cruc. confirmaretur & ſic iam videtur, quòd ipſi Domini de Concilio Cruc. obſeruant. Sic etiam erit dicendum in publicatione Cœnæ Domini quòd nec intendat Sua Sanctitas, Bullam Cruc. reuocare cum eius auctoritate in eodemmet anno fuerit publicata. Et ideo Pius Quintus, vt omnem abigeret ambiguitatem, dictam reſeruationem faciens, ait, Niſi in eis, hi caſus præſentibus litteris expreſſi, comprehendantur Et hic auctoritas illa Epiſcopis à Concil. Trident. 24. ſeſſ. c. 6. conceſſa, vt poſſint in foro conſcientiæ ſuos ſubditos, ab omnibus caſibus Sedi Apoſtolicæ reſeruatis abſoluere, per hanc Bullam Cœnæ ſuſpenditur; prout ſic videtur ſentire Nauar. in Summ. c. 27. nu. 275. in fine, qui de Hæreſi tantum, & Cenſura ei annexa dicit non poſſe alium præter Papam abſoluere; & ſic tenet etiam Auctor Expoſitionis Bull. Cruc. §. 9. nu. 70. vt ſupra dixi, in verbo, Abſolutio.

An ſuſpendatur in publicatione Bullæ Cœnæ Vide fuſius pro & contra hanc opinionem ſupra f. 20 & f. 45 & 47. Notent Prælati.

Notent autem Superiores Ordinum, etiam quòd ſint Mendicantium, quod eorum Priuilegia, quoad illa quinque, in prædicto Iubilæo ſuſpenſa, in illo anno iam ſuſpenduntur. Ita quod nec Fratres, nec ſeculares poſſint illis gaudere, ſicut loco ſupracitato aduertit Nauar. dicens hanc opinionem habere ſe ſecuriorem. Nam in Bulla Iubilæi omnes facultates Monaſterijs, Eccleſijs, & Ordinibus conceſſæ ſuſpenduntur, quamuis eſſent conceſſæ cum clauſulis derogatorijs derogatoriarum. Et ita ipſi Religioſi in tali anno non poſſunt accipere Indulgentiam plenariam; nec vota commutare, & diſpenſare, nec à caſibus Sedi Apoſtolicæ reſeruatis abſoluere ſicut extra tale tempus poſſent. vt ſupra latè eſt dictum, in verbo, Abſolutio. Et propterea debent ipſi Prælati; finita iam publicatione Bullæ ipſius Iubilæi ſuorum Priuilegiorum ſaltem quoad ſuos Fratres, procurare confirmationem, quia licèt hoc idem obtinuerint Fratres Minores Regularis obſeruantiæ à Leone Decimo, & Fratres Ordinis Prædicatorum ab Eugenio Quarto, nihil tamen prodeſt, cum omnia illa in dicta publicatione ſuſpendantur.

CVSTODES.

Clemens IV. ſtatuit in Mari magno, quòd Cuſtodes, & Guardiani, qui ſecundum ſtatuta Ordinis Fratrum Minorum aliter quam per electionem inſtituuntur; poſt ipſam inſtitutionem, ſeu prouiſionem de ipſis factam, curam animarum Fratrum ſibi ſubditorum ipſius Ordinis habeant, ipſoſque ligare, ac ſoluere poſſint, iuxta ipſius Ordinis inſtituta. B. fo. 56. Et ffo. 139. conc. 309. 1

Collector.

¶ Aduertendum, quod hoc ideò fuit conceſſum, quia ex quo non erant electi à communitate, videbantur non eſſe Curati Ordinarij.

¶ Circa præfatam Conceſſionem, vide ſupra in dictione, *Abſol. ordin. quoad Fratres.* §. 3. fol. 4. 2

Pro electione generalis Miniſt.

Nicolaus IV. ſtatuit, & declarauit, vt cùm electio generalis Miniſtri fuerit facienda, Cuſtodes vniuſcuiuſque Prouinciæ, vnum ex ſeipſis conſtituant, ac ei ſuas vices committant ipſumque ad locum, in quo electio eadē fuerit celebranda, tranſmittant. Et quòd is, qui ſic ab ipſis Cuſtodibus conſtitutus extiterit, vnam dumtaxat pro ſe, & eis omnibus habeat, & intelligatur habere, ac pro vna voce tantummodo ab aliis limitatur. Hoc autem voluit ita obſeruari, etiam ſi Cuſtodes alterius Prouinciæ ſint præſentes. In huiuſmodi generali Capitulo, vbi electio Generalis debeat celebrari. b. fol. 31. Et ffo. 32. conceſſ. 33. 3

Collector.

¶ Aduerte, quod huiuſmodi ſtatutum iam vacat propter ſtatutum Leo. X. inferius annotatum §. ſequenti.

Leo X. in bulla vnionis, ſtatuit, quòd electio Miniſtri generalis, quæ ſecūdū Regulam à

lam à M·n'ſtris Prouincialibus, & Cuſtodibus fieri debet, liberè & abſque vllo ſcrupulo, celebretur per Prouinciales, & diſcretos Fratrum de Familia, ſeu de Obſeruantia, quos veros Miniſtros eſſe, ac diſcretos ipſorum ſimiliter veros eſſe Cuſtodes declarauit. b. fffo. 28 conceſſ. 94.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Circa hanc materiam Cuſtodum tria ſunt aduertenda, vnum videlicet quòd ad eorum nomen: Alterum quod ad eorum officium & numerum: & Tertium, quod ad eorum auctoritatem ſpectat.

Vnde quoad primum eſt ſciendum quod in noſtro Ordine Fratrum Minorum ante declarationem N·colai III noſtra Regula, Nomen Cuſtodis etiam Guardianos comprehendere quasi t..r Magiſtri, S. Bonauentura, & Hugo ſuper Regul aiunt quia licèt hæc nomina (Miniſtri, & Cuſtodes) diuerſis perſonis approprientur; tamen hic modum Officij Prælatorum notabant, ita vt Miniſteriũ, humilitatem; Cuſtodia vigilantiam paſtoralem inſinuares, & ſic nomine Cuſtodum, etiam Guardiani intelliguntur, ex quo immediatè habeant cuſtodire gregem ſibi commiſſum. Sed poſt Declarationem Nicolai III, tantum Miniſtri & Cuſtodiarum Cuſtodes ex vi Regulæ, nomine huiuſmodi Cuſtodum intelliguntur, & maximè quoad id, quod in 4. c. Regulæ de prouiſione ab ipſis facienda pro infirmis, & induendis Fratribus diſponitur pro vt ex Corduba colligitur in expoſitione dicti. 4. c. Reg. q. 6.

Officium Cuſtodum.

Quoad Officium vero eorum, & numerum, eſt ſciendum quòd ex Regula illa tantum exercere poterunt quæ in ipſamet Regula explicantur, vt puta per amicos ſpirituales, pro infirmorum neceſſitatibus, & alijs Fratribus induendis ſollicitam curam gerere, vt in cap. 4. Regulæ. Ac conuenire in Capitulo Generali cum Miniſtris pro electione facienda, Generalis Miniſtri, vt in cap 8. Regulæ, & ex teſtamento S. Patris noſtri Franciſci repræſentare Fratrem non ſanum in fide repertum Illuſtriſſimo Protectori Ordinis.

Numerus Cuſtodum

Ad quam electionem faciendam, licet à Nic. III. in c. exiji §. inſuper, fuerit ſtatutum vt vnus tantum Cuſtos pro qualibet Prouincia deberet accedere, qui in illa electione omnium aliorum Cuſtodum ſuæ Prouinciæ Vices, & voces gereret, vnam vocem tantum dando, vt habetur infra, In verbo Electio: attamen ex Leone X. vt ibidem habetur, ſtatutum fuit, quòd in tali electione omnes Prouinciales, & Cuſtodes, ſiue vocales accedere tenerentur; Ideo in noſtra Congregatione obſeruatur, vt omnes Prouinciales, & Cuſtodes ſeu vocales, qui in Prouincialibus Capitulis electi fuerint, (& hoc iuxta numerum cuiuſmque Prouinciæ, à noſtris Conſtit. taxatum) ad dictam Generalis Miniſtri electionem accedant Sed qua forma, & modo ſint ipſi Cuſtodes eligendi in noſtris Capitulis Capuccinorum, habetur tamen in noſtris Conſt. c. 8.

De poteſtate Cuſtodum.

De officio, numero, ac modo, & forma eorum electionis quæ ab alijs Ordinibus obſeruantur, ſtandum eſt eorum Conſtitutionibus, & laudabili conſuetudini, cum in hoc aliquod vniuerſale pro omnibus non reperiatur ſtatutum.

Quantum autem ad eorum auctoritatem, & poteſtatem dico quod (vltra illam ſupradictam quã habent à Regula) tanta erit, quantam eis, Miniſtri Prouinciales, vel Generalis, vel Conſtitutiones vel Summi Pontifices conferre voluerint, vnde ſtandum eſt illorum diſpoſitionibus, vel laudabili in hoc conſuetudini, & hinc eſt, quòd in aliquibus Prouincijs, Cuſtodes habent plus, & aliquibus alijs minus auctoritatis, in viſitandis, & prouidendis, eorum Cuſtodijs: & hinc etiam eſt, quòd Cuſtodes Fratrum reformatorum, de Obſeruantia & Conuentnalium habent tantum auctoritatem quia eis à Summis Pontificibus, vel à Capit. Gen eſt collata: vt eſt videre in Conſt. 41. Clem VII. anno 532. edita, quæ incipit. In ſuprema militantis, &c. & in Conſt. 50. Cum illius. Greg. XIII. anno Domini 1579. vt in Bullario, & alibi in alijs Conſt. ſimilibus.

DECIMÆ.

Ex iure communi.

GRegorius nonus mandauit diſtrictè Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, ne talia, quæ audientes à Decimarum, ſeu alia- 1
rum rerum Eccleſijs debitarum, ſolutione retrahant, vel alias animas corrũpant audientiũ, in ſermonibus ſuis, vel alibi, proponere præſumant. Immo verbo, & opere informent eoſdem vt ad ſolutionem prædictorum, promptæ 2
voluntatis animo ſint intenti. Hiabetur in c. *Diſcretioni veſtræ, de decimis lib. 6.*

Collector.

CLemens IV. conceſſit Fratribus Minor. vt de hortis, & virgultis ſuis nulli Decimam teneantur exhibere. Ac diſtrictè inhibuit, ne quis ab eis de præmiſſis aliquid exigere, extorquere præſumat. b. fol. 58. Et ffo. 141. conc. 34.

¶ Vide infra P. 6. declarationem Sixti IV. & ampliationem eiuſdem.

3 *Ex iure communi.* BOnifacius Octauus ſtatuit, quòd Moniales, aliæque Regulares perſonæ, quarum redditus, & prouentus Eccleſiaſtici, adeo ſunt tenues, & exiles, quòd de illis ſuſtentari non poſſunt, ſed pro habenda vitæ ſuæ ſuſtentatione, neceſſe habent mendicate, & eleēmoſynas publicè petere, decimam non perſoluant uant. Habetur in extrauaganti, quæ incipit *Decimas.*

4 *Pro Monialibus S. Cla.* ¶ Idem Bonifacius VIII. conceſſit vniuerſis, & ſingulis Abbatiſſis, & Conuentibus Monialium incluſarum Sanctæ Claræ, vt ad præſtationem Decimarum, de quibuſcumque poſſeſſionibus, & omnibus aliis bonis, quæ habuerint, vel ad contribuendum in procurationibus quorumlibet Ordinariorum, ac etiam Legatorum, & Nuntiorum Sedis Apoſtolicæ, & quibuslibet talliis, & collectis, & ad exhibendum pedagia, telonea, & alias exactiones, quibuſuis Regibus, & Principibus, ſeu aliis perſonis minimè teneantur, nec ad id compelli aliqualiter valeant. b. fo. 38. Et ffo. 121. conc. 267.

Collector. ¶ De hoc vide amplius infra §. 12. & 13.

5 *Ex iure communi.* CLemens V. in Concilio Viennenſi ſtatuit, quòd Religioſi quicumque, qui Nouaalium, aut alias Decimas, ad eos ex aliqua cauſſa legitimè non ſpectantes, appropriare ſibi præſumpſerint; aut exquiſitis fraudibus, ſiue coloribus vſurpare; ſeu qui de animalibus familiarum, & paſtorum ſuorum, vel aliorum, etiam animalia ipſa eorum gregibus immiſcentium; ſeu qui de animalibus, quæ in fraudem Eccleſiarum in pluribus locis emunt, emptaque venditoribus, vel aliis ab ipſis tenēda traduntur; ſeu qui de terris, quas tradunt aliis excolendas, Decimam ſolui Eccleſijs non pmiſerint, aut prohibuerint, niſi poſt requiſitionem, per eos, quorum intererit, ſuper hoc eis factam à præmiſſis deſtiterint infra menſem aut ſi de his, quæ contra præmiſſa vſurpare, vel retinere præſumpſerint, infra duos menſes, damnificatis Eccleſijs emendam non fecerint competentem, ſint, & tamdiu maneant ab officiis, adminiſtrationibus, & beneficiis ſuſpenſi, donec deſtiterint, & ſatisfecerint, vt ſuperius eſt expreſſum.

Excommunicatio. ¶ Quod ſi Religioſi huiuſmodi adminiſtrationes, vel beneficia non habeant, eo caſu, quo alij ſuptadicti ſuſpenſionis, ipſi ſententiam excommunicationis incurrant, ante ſatisfactionem condignam nullatenus abſoluendi Priuilegiis non obſtantibus quibuſcumque. 579.

Præmiſſa etiam extendit ad animalia quæ per Religioſorum ipſorum donatos, ſeu oblatos tenent, dum tamen illi Religioſis eiſdem cum effectu donauerint; aut obtulerint ſe, & ſua. Habetur in Clementina *Religioſi, de Decimis, & primitijs,*

EVgenius IV. dedit pleniſſimam exemptionem Monialibus S. Claræ, dicitque inter alia, quòd vult illas eſſe liberas ab omni 6 Decimarum, Subſidiorum, Gabellarum, Pedagiarum, & aliorum huiuſmodi ſolutione, & contributione. b. ffo. 41. conc. 46. *Pro Monialibus S. Claræ.*

¶ Idem Eugenius contulit aliam pleniſſimam exemptionem à Decimis, &c. Fratribus, & Monial. Ordinis Prædicatorum, inſerendo Bullam Martini V. & Bonifacij Octaui, qui 7 hoc idem priùs fecerat. Sub nomine Martini habetur. b. ffo. 262. conc. 871. Et ſub nomine Eugenij b. fffo. 80. conc. 240. *Pro Fratrib. & Monial. Ordin. Prædic.*

¶ Idem Eugenius conceſſit Fratribus Mino. 8 Obſer. quòd non teneantur facere conſcientiam de Decimis in confeſſionibus, &c. prout habetur ſupra in dictione. *Abſolutio quoad ſeculares.* 2. in §. 2. fol. 38. *Abſolutio.*

SIxtus Quartus extendens conceſſionem 9 Clementis ſupra poſitam, dicit ſic in Mari Magno: Indultum verò eiuſdem Clementis prædeceſſoris, De decimis non ſoluendis, ad quæcumque bona dictorum Fratrum, & quaſcunque Decimas, etiam quas vulgus Papales appellat, & Apoſtolica Sedes pro Chriſtianę fidei defenſione, aut alijs imminentibus perſæpe neceſſitatibus indicit, & quæcumque alia onera, Motu proprio, & ex certa ſcientia extendimus: decernentes ipſos Fratres Minor. (etiam ſi per quoſcumque exemptos, & Mendicantes ſolui mandarentur, cum quibuſuis derogatoriis, & fortioribus clauſulis) ab illarum ſolutionem non teneri, & ab illarum ſolutione ceſſando, Cenſuras & pœnas aliquas non incurrere, niſi præſentibus (non per generales, aut alias clauſulas ſpecialem mentionem importantes) ſit alias derogatum ſpecificè, earum de verbo ad verbum inſerto tenore. b. fo. 60. Et ffo. 142 conc. 347. *Collector.*

¶ Idem habetur in Mari Magno Carmelitarum. ffo. 169. conc. 396. Et ffo. 183. conc. 450. Et additur fol. 96. Et ffo. 179. conce. 424. quòd nec de datiis, vel pedagijs, etiam ſi per Principes, vel alios Dominos temporales imponatur, aliquid ſoluere teneantur. Et idem in Mari Magno Prædicatorum. ffo. 240. conceſſione

¶ Idem

10 *Pro Monialibus S. Claræ.* ¶ Idem Sixtus ſtatuit, & ordinauit, ac conceſſit Abbatiſſis, Conuentibus, & Monialibus S. Claræ quòd de quibuſcumque terris & poſſeſſionibus ad eas legitimè pertinentibus, & ſpectantibus, quas etiam per alios, quàm eorumdem Monaſteriorum ſeruitores, & ſubditos excoli, & cultiuari faciunt, decimas vel primitias (auctoritate tamen Apoſtolica non impoſitas) quibuſuis perſonis, cuiuſuis dignitatis, gradus, ſtatus, Ordinis vel conditionis fuerint, ſoluere minimè teneantur. Nec ipſe, aut ipſarum terrarum, & poſſeſſionum coloni, ſeu cultores, ob ſolutionem Decimarum, primitiarum, aut cenſus huiuſmodi per quempiam moleſtare poſſint; aut propterea contra eos procedi, & pœnæ aliquæ promulgari valeant. Ac inſuper decreuit, irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his, à quoquam, quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contingat attentari. Non obſtantibus Conſtitutionibus, &c. B. fol. 35. Et ffo. 118. conceſſ. 258.

11 ALexander VI. ſtatuit, quod Moniales Sanctæ Claræ Primæ, & Secundæ Regulæ, ac Sorores Tertiæ Regulæ, quæ licet aliquid proprij habeant, tamen non ſufficit eis ad quotidianas expẽſas, ad ſolutionem alicuius Decimæ, ſeu taxæ, aut collectæ pro tempore impoſitarum cogi non poſſint: ffo. 3. conceſſ. 4.

LEo X. approbauit, & innouauit quaſdã literas Alexandri VI. qui latiſſimè conceſſerat Monialibus S. Claræ, exemptionem à ſolutione Decimarum, &c. vt ſupra. Ac

12 *Pro Monialibus S Claræ, & Tertiarijs.* inſuper voluit, vt prædictæ Moniales, & Sorores Tertij Ordinis in Congregatione ſub cura, & regimine Fratrum Minorum Regularis Obſeruantiæ, ac illarum Monaſteria, domus, & loca quæcumque, quorum fructus, redditus, & prouentus pro monialium, & Sororum, ac aliarum perſonarum in illis pro tẽpore degentium, commoda ſuſtentatione non ſufficiunt ad ſolutionem cuiuſuis Decimę, ſeu taxæ, vel collectæ, aut exactionis, per Sedem Apoſtolicam, vel eius Legatos, ſeu Nuntios, aut quoſcumque alios, quauis auctoritate fungentes pro fidei tuitione, ſeu expeditione contra Turcas vel recuperatione Terræ Sanctæ, aut quauis alia vrgentiſſima cauſa impoſitæ, etiam prætextu quarumuis Cenſurarum & pœnarum eccleſiaſticarum, in literis exactionis huiuſmodi appoſitarum, cogi, aut cõpelli nequeant. Et hoc voluit diſtrictè obſeruari ſub pœna excommunicationis, quam contra facientes ipſo facto incurrant, & à qua non, niſi per Romanum Pontificem, pro tempore exiſtentem abſolui poſſint. Ac decreuit irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſciẽter vel ignoranter contigerit attentari. b. ffo. 48. conceſſ. 143. *Excommunicatio.*

¶ Idem Leo approbauit, ac de nouo conceſſit Priuilegium Eugenij IV. & Sixti IV. per quod Moniales S. Claræ eximuntur plenſſimè à ſolutione Decimarum ſuarum, terrarum, & poſſeſſionum, etiam illarum, quas per colonos faciunt cultiuari. Ac etiam à gabellis, & pedagijs, vt ſupra poſitum eſt in § 6. & 10. Super quo etiam dat Conſeruatores omnes Prælatos eccleſiaſticos. b. ffo. 44. conceſſ. 140. 13 *Pro Monialibus S. Claræ.*

¶ Idem Leo in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd Fratres Confeſſores teneantur hortari, & monere (etiam ſub onere conſcientiarum ſuarum) illos, quorum confeſſiones pro tempore audierint, cuiuſcumque ſtatus, & conditionis fuerint, ad ſoluendum Decimas, ſiue aliam bonorum ſuorum, ſeu fructuum quotam in locis, in quibus Decimæ ipſæ, aut ſimilia ſolui conſueuerunt: Ipſiſq; illas ſoluere recuſantibus abſolutionem denegare. Et quod ſuper hoc requiſiti, id populo etiam publicè prædicare, & perſuadere teneantur. b. ffo. 26. conc. 82. 14 *Denegatio abſolutionis.* 15

¶ Idem Leo confirmauit litteras ſupraſcriptas Alexandri VI. dando Conſeruatores omnes Eccleſiarum Prælatos, b. ffo. 48. conc. 143. 16 *Pro Monial. lib. S. Clar.*

CLemens VII. confirmauit, & de nouo conceſſit literas Sixti, & Leonis ſuprapoſitas eximentes Moniales Sanctæ Claræ à ſolutione Decimarum, dicens, quòd literas Sixti, & Leonis prædeceſſorum ſuorum & prout illas concernunt omnia, & ſingula in eis contenta approbat, & innouat, & pro potiori cautela ea omnia, & eorum ſingula de nouo concedit, ſupplens omnes, & ſingulos, tàm iuris, quã facti defectus, ſiqui forſan interuenerunt in eiſdem. Et inſuper ſtatuit, & ordinauit, quòd perpetuis futuris temporibus, Abbatiſſæ, & Moniales, & Monaſteria Sanctæ Claræ, Annunciationis, & Conceptionis, ac Tertiæ Regulæ Sancti Franciſci, terras, & poſſeſſiones, tàm per alienos, quam proprios colonos, & donatos, ac familiares Monaſteriorum ſuorum, coli, & cultiuari facientes, & ad earum ſuſtentationem redditus ſufficientes non habentes, de fructibus illis excreſcen-

creſcentibus, Rectoribus Parochialium Eccleſiarum, infra quarum limites poſſeſſiones ipſæ conſiſtant: aut quibuſuis aliis perſonis cuiuſcumque dignitatis, gradus, ſtatus, ordinis, vel conditionis fuerint, Decimas, aut Primitias ſoluere minimè teneantur, nec ad id, à quoquam quauis auctoritate cogi, & compelli poſſint. Super quo dat iudices. B.

¶ Ex Priuilegiis Fratrum S. Ioannis Hieroſolymitani.

47 LVcius III. & Bonifacius VIII. præceperunt vniuerſis Eccleſiarum Prælatis, quatenus eorum ſubditis, auctoritate Apoſtolica, inhiberent, ne à fratribus Hoſpitalis S. Ioannis, in eorum Epiſcopatibus commorantibus, de Noualibus, ſeu aliis terris, quas propriis manibus, aut ſumptibus excolunt: vel per ſuos arrendatores, aut alios quoſcumque cultores, ad tempus, & non in perpetuum excoli faciunt, vel de animalium nutrimentis, ſeu aliorum in ſuis territoriis naſcentium, vel de hortis, virgultis & piſcationibus ſuis, Decimas exigere aliquatenus præſumãt, Contradictores per cenſuram Eccleſiaſticam, appellatione poſtpoſita compeſcendo, non obſtante longa præſcriptione, ſeu potius violentia ſuper dictis exactionibus eiſdem Fratribus irrogata. B.

Nota.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §9. PIVS Quartus in Conſtitutione ſua 10. de ſtatu Eccleſiarum. Anno. 1560. exemit Moniales omnium Ordinum à ſolutione quarumcumque Decimarum, ſubſidiorum, & aliorum onerum.*

Et Pius V. in Conſtitutione 14. Dum ad vberes, *idem confirmauit, ac ampliauit pro omnibus Ordinibus Mendicantium.*

Verum quia Greg. 13. in conſt. 31. Quo in ſtatu, *ob imminentia pericula in anno. 1575. & bella ſtatuit, omnes etiam Mendicantes, ad ſex Decimas ſoluendum eſſe obligatos, tamen poſtea in alia conſtit ſua. Si cum nos, in anno 1577. reduxit illas ad tres tantum Decimas, & ſic mandauit, vt Mendicantes ad has tantum tres Decimas ſoluendum, eſſent obligati.*

Mendicantes ad trium Decimarũ ſolutionem teneri.

Vide tamen alia, quæ dixi ſupra, in verbo, Canonica portio.

DECLARARE.

NICOLAVS III. qualiter commiſerit declarationem rerum vilium, & parui valoris, ad hoc vt Fratres Min. intra & extra Ordinem poſſint illas dare, & quomodo Leo X. ampliauit huiuſmodi Conceſſionem, poſitum eſt infra, in dictione, *Dare* §.1. & 2. 1

De reb. vilib.

INnocentius VIII. conceſſit, quod Vicarius Generalis Ordinis Prædicatorum de Obſeruantia Congregationis Hiſpaniæ, cum aliqua perſona in dignitate Eccleſiaſtica conſtituta, & duobus aliis iuriſconſultis habeat auctoritatem, & facultatem interpretandi dubia, quæ occurrerint ſuper gratiis & Priuilegiis, tam Ordini, quam Congregationi prædictis conceſſis. Et quòd Fratres dictæ Congregationis securè poſſint ſtare declarationibus per eoſdem faciendis. o. ſſo. 76. conceſſ. 195. Et ſſo. 101. conc. 394. 2.

Pro Fratribus Prædicatoribus Priuilegia.

¶ Vide circa prædicta, in dictione, Priuilegia. §.13.

Collector.

LEo X. conceſſit, quod Capitulum Generale dumtaxat, habeat auctoritatem declarandi dubia, quæ occurrerint circa diuini officij celebrationem O. ſſo. 59. conceſſ. 176. 3

Offic. diuin.

¶ Vide ſupraſcriptam Conceſſionem latiùs in dictione, *Officium diuinum primo.* § 11.

Collector. 4

¶ Idem Leo conceſſit, quod in rebus dubiis & ſcrupulis, conſcientias Fratrum Min. ſubditorum tangentibus, Generalis, vel Prouinciales, ſeu Cuſtodes cum conſilio aliquorum Patrum (ſi res magnæ importantiæ fuerint) poſſint, auctoritate ſuæ Sanctitatis, determinare in ſcrupulis, & rebus huiuſmodi, ac quod eorum determinationi ſubditi ſecura conſcientia poſſint, & debeant ſtare. O. ſſo. 59. cõceſſ. 171.

Scrupuloſi Fratres.

¶ Vide, in ſequenti Conceſſione, ampliationem præcedentis Conceſſionis.

¶ Idem Leo poſtea conceſſit, quòd omnes Fratres qui ſunt nimis ſcrupuloſi, poſſint in omnibus dubiis ſuam conſcientiam tangentibus ſecura cõſcientia ſtare determinationi ſui Guardiani, vel vniuſcumque alterius Prælati. o. ſſo 93. conceſſ. 187.

Collector 5

Scrupuloſi Fratres.

¶ Idem Leo ampliauit Conceſſionem Nicolai III. ſuprapoſitam §.1. vt habetur latè in dictione, *Dare* §. 2. 6

De reb. vilib.

¶ Idem

7 *Oracula viuæ vocis. Collector.* ¶. Idem Leo conceſſit, vt Generalis, & quilibet Prouincialis in ſuis Capitulis poſſint declarare, vtrum ab vſu alicuius Conceſſionis viuæ vocis Oraculo factę debeant Fratres abſtinere, &c. vt habetur latè in dictione, *Oracula*. §. 3. Vide ibi & bene nota.

¶ De declarationibus, ac determinationibus variis factis à diuerſis Summis Pontificibus, tam ſuper Regulam quam ſuper multis aliis non fit hic mentio; quia nimis longum, & inutile foret omnia illa referre, & quia iuxta diuerſitatem materiarum, ſuper quibus factæ fuerunt, ſub diuerſis etiam dictionibus huius Compendij ponuntur.

¶ DARE.

1 *Paupertas Pro reb. vil.* NIcolaus III. ſtatuit, ſeu conceſſit in declaratione Regulæ, quæ incipit, *Exiit qui ſeminat*, &c quod de rebus mobilibus, vel parum valentibus, liceat Fratribus Minoribus, pietatis, ſeu deuotionis intuitu, vel pro alia honeſta, & rationabili cauſa, obtenta ſuper hoc prius ſuorum Superiorum licentia, iuxta quod inter Fratres in Generali, vel Prouincialibus Capitulis (tam de ipſis rebus vilibus, ſeu parum valentibus, & earum valore; quam etiam de præfata licentia, ſcilicet, à quibus, & qualiter ſit habenda) extiterit ordinatum, intra, & extra Ordinem aliis elargiri. B. fol. 9. tract. 2. & ffo. 10. tract. 2.

2 *Ampliatio conceſſionis ſuprascripta* LEo X. ſupradictam conceſſionem ampliando, conceſſit, quòd non ſolum Generalis, & Prouinciales, ac Cuſtodes in ſuis Capitulis, ſed etiam ipſi, ac eorum Generales Commiſſarij extra Capitula poſſint arbitrari, quæ res debeant viles, & parui valoris reputari, ad hoc, vt res huiuſmodi poſſint dari intra & extra Ordinem; & ſuis ſubditis ad dandū, & recipiendum, licentiam concedere, prout eis ſecundum Deū, videbitur expedire. O ffo. 59. conceſſione. 175.

Collector. ¶ In Capitulo Generali Meclinenſi, facta eſt circa prædicta, ſequens determinatio:

Statutum Capituli Generalis. ¶ Item, quòd Fratres nullo modo ſecundū intentionē Regulæ, aut Declarationes Summorum Pontificum, poſſint dare aliqua, quātumcumque vilia, aliis, ſiue Fratribus, ſiue ſecularibus; nec recipere alia abſque licentia ſuorum Prælatorum. Habetur hoc fol. 228. tractatu 3. & ffo. 246. in 2. tractatu.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Vt Fratres poſſint donare 4. Conditiones requiruntur. *EX ſupradictis Diſpoſitionibus Nicolai III. & Leon. X. circa Dare, vel Recipere à Fratribus, &c Iam 4. conditiones requiri videntur, vt iuxta conſcientiam Fratres donare poſſint: Vna quod res ſit vilis, & parui valoris, ſecundum quod in Capitulis Gener. vel Prou. vel extra à Generali, Prouincialibus, Cuſtodibus, eorumq; Commiſſariis determinatum, & ordinatum fuerit.*

Secunda quod de prædictorum Superiorum licentia fiat. Vnde Guardiani ex vi ſui officij non poſſunt illam dare, niſi à prædictis Prelatis, vel à conſuetudine fuerit conceſſum ſicut hodie eo ipſo, quo Guardiani inſtituuntur, conceſſum eis eſſe videtur. Et licet ſine præfata licentia valeāt Fratres adinuicem res aliquas, vt libros, veſtes, & alia ſimilia inter ſeipſos accommodare, rem tamen aliquam donare, aut recipere inter ſe inuicem non poſſunt vt communiter Regulæ Expoſitores aiunt. Pro minimis vero, & ſæpe neceſſariis (ſecundum Hugonem, & Piſan. vt pro penna, acu filo, &c licentiam ſufficit generalem habere: & etiam ſufficit licentia impetrata, hoc eſt, quando Prælati ſciunt, & libenter permittunt, aliàs, ſi de contraria voluntate præſumeretur, non poſſent.

Accommodare inter ſe Fratres Licentia pro minimis.

Tertia conditio eſt, quod res donanda ſit mobilis ex immobilibus enim vt puta de horto, domo, &c nec palmum Fratres donare poterunt, & ſi de facto dederint, donatio eſt nulla, & ipſi actum proprietatis commiſerunt.

Quarta conditio, quòd res donanda non ſit pecunia, quia cum illius vſus nobis ſit interdictus, nec Papa illam in ſuum dominium recipit, vnde niſi per ipſum dantem, vel eius auctoritate illa donari non poteſt.

Pars pecunia legata an poſſit remitti. *Et ſic nec fratres poſſent dimittere partem legatæ eis pecuniæ ad preces hæredum, cum non ſint eius Domini: immo (vt Salmanticæ fuit cōcluſum) nec per Syndicum Papæ id poſſet fieri; quia licet in Bulla Syndicatus contineatur, quod Syndicus poteſtatem habeat remittendi refutandi &c. hoc tamen intelligitur quando id in Fratrum vtilitatem fit. Vnde quando id in Fratrum vtilitatem verteret, (puta ad euitanda litigia, vel diuturnas ſolutiones, &c) tunc benè poſſet.*

Fratres quādo poſſint recipere *Et ſicut ipſi Fratres non poſſunt aliis Donare: ita etiā nec aliquid ipſi poſſunt accipere ſine Prælatorum ſuorum licentia, etiam à quocumque potente Donare, vt ait Gerſon, & Hugo, & Serē. conſci. q. 81. Et licet aliquis Frater poteſtatem habeat ad donandum aliquid Fratribus, ille*

tamen Frater, cui res donanda eſt, non poteſt illam accipere abſq; Prælatorum licentia, niſi fuerit ſpecificata prælato perſona Fratris, cui donanda eſt res: Sicut Frater non poteſt à ſeculari petente donare aliquid recipere.

Sed licèt ſupraſcripta fuerint ab Expoſitoribus noſtra Minoritana Regula declarata, & à Fratribus haſtenus obſeruata; Nunc tamen obſeruanda eſt, & bene attendenda Diſpoſitio. S.D.N. Clem. VIII. quæ nunc ſequitur.

Sed modo eſt obſeruanda Cõſt. Cle. 8.

SANCTISSIMI IN CHRISTO PATRIS D. N. D. CLEMENTIS DIVINA PROuidentia Papæ VIII.

CONSTITVTIO.

De largitione Munerum, vtriuſque ſexus Regularibus interdicta.

CLEMENS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI, Ad perpetuam rei memoriam.

1 RELIGIOSÆ Congregationes ab inſigni ſanctitate viris Spiritus ſancti afflatu inſtitutæ tantas Eccleſiæ Dei vtilitates omni tempore attulerunt, vt ad eas conſeruandas, & inſtaurandas Romani Pontifices prædeceſſores noſtri magnam iure optimo diligentiam ſemper adhibuerint. Nam cum ea ſit rerum humanarum conditio, & natura, vt etiam quæ optimè fundata, & conſtituta ſunt, partim hominum imbecillitate, & ad malum procliuitate, partim Dæmonis aſtutia paulatim deficiant, ac niſi cura peruigili ſuſtenentur, in deterius prolabantur; Idcirco Summorum Pontificum vigilantia magnopere laborauit, vt Regularium Ordinum diſciplina, aut labefactata in priſtinum reſtitueretur, aut ſalutaribus Conſtitutionibus communita integra, atque incolumis permaneret. Quorum nos veſtigijs pro eodem offitij munere inſiſtere, & Paſtoralem illorum ſolicitudinem (quantum poſſumus) diuina adiutrice gratia, cupimus imitari. Quare ex muneribus, quæ à pluribus Religioſæ vitæ profeſſoribus, ex Chriſti patrimonio quibuſuis hominibus, quauis ex cauſa ſæpe tribuũtur, grauia incõmoda, & mala etiã boni ſpecie exiſtunt præcauere ſtudentes:

2 *Prima generalitas comprehendens omnes religiones & religioſos non valentes donare.*

¶ Hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione vniuerſis, & ſingulis cuiuſcumq; Ordinis, mendicantium, vel non mendicantium, bona immobilia, & redditus certos ex indulto Apoſtolico poſſidentium, vel non poſſidentium, ſeu cuiuſuis Congregationis, Societatis, & Inſtituti (non tamen Militiæ) Regularibus perſonis vtriuslibet ſexus omnem, & quamcumq; largitionem, & miſſionẽ munerum penitus interdicimus. Sub qua prohibitione comprehendi volumus omnia, & ſingula Capitula, Conuentus, & Congregationes, tã ſingulorum Conuentualium, Monaſteriorum, Prioratuum, Præpoſiturarum, Præceptoriarum, domorum, & locorum, quàm Prouincialia, aut Generalia cuiuslibet Prouinciæ, ſiue vniuerſi Ordinis Societatis, aut Inſtituti, eorumque vel earum Camerarios, Commiſſarios, & quoſcumque Officiales, & ſingulares perſonas: Ipſos etiam Ordinum, Congregationum, & Societatum huiuſmodi Superiores quaſcumque dignitates obtinentes, etiam Generales, & Prouinciales, Magiſtros, Miniſtros, & quocumq; nomine Præfectos, necnon Conuentuum, Monaſteriorũ, Prioratuum, Præpoſiturarum, præceptoriarum, domorum, & locorum quorumcumq; Abbates, Priores, Præpoſitos, Præceptores, etiam maiores Guardianos, Miniſtros, Rectores, atq; Abbatiſſas, Prioriſſas, & alio quouis titulo Præſidentes, tàm ipſis Regularibus, quàm Locorum Ordinarijs, ſeu quibuſuis Superioribus ſubiectas vtriuslibet ſexus ad vitam, vel ad tempus deputatos.

3 *Secunda generalitas circa modos donandi.*

¶ Adeo, vt nemo vnquam eorum, vel earum directè, vel indirectè palam, vel occultè, tam communi, quàm particulari, & proprio nomine, etiam ſub quouis Statuti, vel Conſuetudinis, ſeu verius corruptelæ, aut alio prætextu, vel quacũq; cauſſa, niſi in Generali Capitulo, aut alia Generali Cõgregatione, re maturè diſcuſſa vnanimi conſenſu omnium, Superiorumque permiſſu cauſſa approbata fuerit, quidquam tale attentare valeat.

4 *Tertia generalitas eſt rerum*

¶ Id autem ita abſolutè, & generatim vetitum intelligatur, vt neque omnino fas ſit quidquam donare, tam ex fructibus, redditibus, & prouentibus, collectis, vel contributionibus, aut oblationibus, ſiue eleẽmoſynis, aut ſubſi-

dijs

donandarum. dijs certis, vel incertis, ordinarijs, ſeu extraordinariis, menſæ, ſeu maſſæ communis, vel cuiuſuis Fabricæ, & Sacriſtiæ, quorum bona communiter, vt præfertur adminiſtrantur, ſeu quæ rationibus reddendis ſunt obnoxia, quam ex pecuniis etiam, quæ à ſingulis quouis modo acquiſitæ, in commune conferendæ omnino ſunt. Nec ſi per viam voluntariæ contributionis in commune congerantur. Nec ſi forſan priuatim & nominatim cuilibet Religioſo à ſuis Superioribus, vel à propriis affinibus, propinquis, familiaribus, amicis, aut beneuolis, vel à piis Chriſti fidelibus, etiam eleêmoſynæ, aut charitatis, & illius propriæ perſonæ intuitu attributæ, ſeu quocomodo per quemlibet religioſum ſuo monaſterio, Domui, aut loco acquiſitæ, et que vt ad libitum de eis diſponat per ſuperiores conceſſæ, fuerint:

¶ Præterquam leuiora eſculenta, aut poculenta, ſeu ad deuotionem, vel Religionem

5 *Excipiuntur leuiora eſcul. & pocul. ſeu ad deuot. pertin.*

pertinentia munuſcula, communi tantum, nunquam verò particulari nomine (vbi Superiori de cōſenſu Conuētus videbitur) tradēda.

¶ Sed & huiuſmodi miſsiones munerum ipſis Religioſis vtriuslibet ſexus non ſolum per ſe, verum etiam per alios tam directè, quàm indirectè prohibitas declaramus.

6
¶ Neque verò quiſpiam ab hac generali prohibitione ſe excuſare valeat, etiam ſi munera

7 *Quarta generalitas comprehendens perſonas quibus non poteſt donari*

miſerit cuius perſonæ laicæ, vel Eccleſiaſticæ cuiuſcumque ſtatus, gradus, dignitatis, Ordinis, vel conditionis, & quauis non ſolū mundana, & Ducali, Regia, Imperiali, verumetiā Eccleſiaſtica, & Pontificali, aut alia maiori etiam S. R. E. Cardinalatus dignitate fulgenti etiam proprio Loci ordinario etiam ex cauſa, & occaſione benedictionis, vel ſuſceptionis habitus Regularis, tonſuræ, aut Profeſsionis Monialium, tam ſibi ſubditarum, quàm non ſubditarum, aut ipſi etiam proprio ordinis, vel congregationis Protectori, Vice Protectori Generali vel Prouinciali, aut cuiuſuis Monaſterij Prioratus, domus, aut cuiuslibet alterius loci Regularis Superiori, aut alio quocumque officio, munere, aut dignitate fulgenti, vel cuicumq; etiam ſimplici, & particulari Religioſo.

¶ Ita vt inter ipſos quoque Religioſos (ne praua ambitione impulſi pro conſequendis in ſua Religione gradibus, & dignitatibus alter alterius gratiā aut beneuolentiā aucupetur) quæcumq; largitio, aut donatio munerū (niſi rerum minimarum de licentia expreſſa, & in ſcriptis Superiorū) ſit penitus interdicta.

¶ Inſuper prohibemus, ne vnquam eiſdem Regularibus liceat vllas pecunias quoquo modo erogare, in alicuius etiam benefactoris, aut Protectoris, vel Ordinarij honorem, etiam occaſione tranſitus, vel primi ingreſſus aut ad beneficiorum acceptorum memoriam, *Quinta generalitas circa conuiuia.* gratique animi teſtificationem, ſeu pro prædictis perſonis quauis auctoritate vel dignitate fungentibus honorificè, lautè, & opipare excipiendis, ſeu pro quibuſuis conuiuiis eiſdem, aut cuiuis alteri quacumque occaſione, vel cauſa exhibendis, vel pro commeſſationibus, aut cōpotationibus quibuſuis perſonis, tā eiſdem Ordinis Congregationis Monaſterij, domus, aut loci, quā extraneis largiendis.

¶ Aut pro exhibendis ſpectaculis, etiam pijs intra Eccleſias, Monaſteria, & domos ſacras ſeu pias, vel extra eas, in quibuſuis publicis, aut priuatis, ſacris, aut profanis locis 10

Sexta generalitas circa ſpectacula.

etiam vbi Sanctorum, & Sanctarum vita, aut res piè geſtæ, etiam in memoriam paſsionis Dominicæ populis ſpectandæ proponuntur: aut alias in prædictis, ſiue in quibuſuis rebus ſuperuacaneis ad Pompam, & oſtentationem, aut oblectationem, vel paucorum lucrum, & priuata commoda quomodolibet pertinentibus, Niſi re ipſa pro diuino cultu, & veris Chriſti Pauperum indigentiis, ſeruato in hoc charitatis Ordine, & habita neceſſitatis ratione, de conſilio, & conſenſu Superiorum ſubleuandis alias in rebus licitis, & per Capitulū Generale, aut Prouinciale non prohibitis, vel Taxam ibi forſan præſcriptam non excedentibus ſumptus huiuſmodi fiant.

¶ Declarantes tamen per hæc laudabilem, & Apoſtolica doctrina, ſacriſque Canonibus
commendatam hoſpitalitatem, præſertim erga pauperes, & peregrinos, nequaquam imminui, aut prohiberi. 11
Quinimmo, ſi qui redditus ad id, vel ex fundatione, vel ex inſtitutis ſtatutis, aut conſuetudinibus aliquorum Monaſteriorum, ordinum, aut regularium huiuſmodi locorum, aut ex teſtatorū, vel donantium voluntatibus ſiue alias applicati, aut donati ſunt, eos omnino (vt decet) integrè in vſus pios hoſpitalitatis huiuſmodi erogandos eſſe; & præſertim in Monaſteriis ſeu locis deſertis ab laicorum ædibus longiùs remotis; vbi tamen pauperum, & verè egenorum ratio in primis habeatur.

¶ Si quos verò ditiores occaſione tranſitus, ſiue alias

aliàs ex deuotionis, aut neceſſitatis cauſſa eò diuertere, contigerit, eos ſane deceret Refectorio communi cum Religioſis menſaque & ferculis communibus, nequaquam à cæteris diſtinctis, contentos eſſe. Verum omnino ipſi Regulares in hoſpitibus huiuſmodi potentioribus excipiendis ita ſe gerant, vt in eis frugalitas, & paupertas Religioſa penitus eluceat.

13 ¶ Pari etiam ratione diſtrictè inhibemus, ne quiſquam ex prædictis Laicus, aliàs quã vt ſuperius dictum eſt, vel Clericus ſæcularis, vel regularis, quocumque honore, præeminentia, nobilitate aut excellentia, etiam S.R.E. Cardinalatus dignitate præditus, etiam Protector, Vice protector, loci Ordinarius, Prælatus, Generalis, Prouincialis; aut Monaſterij Domus, vel loci cuiuslibet Superior; eorumue affines, propinqui, familiares, aut Miniſtri vtriuslibet ſexus, quidquam contra hanc ſuperius expreſſam prohibitionem recipiant.

14 ¶ Quòd ſi vel ab aliquo particulari Religioſo, vel à Superiore quopiam, Generali, Prouinciali aut alio quocumque officio fungente, aut à Conuentu, Capitulo, vel Congregatione; ſiue ab vniuerſo ordine & Religione, quidquam receperint; id quòd acceperint ſuum non faciant. Verum ipſo facto abſque aliqua monitione Iudicis, decreto, ſententia, aut declaratione, ad illius reſtitutionem omnino in vtroque foro teneantur; adeo vt reſtitutione ipſa realiter non facta, neque etiam in foro conſcientiæ abſolui poſſint.

15 ¶ Hanc autem reſtitutionem fieri volumus, non priuatim ei Religioſo, qui donauit, ſed ei Monaſterio, Domui, vel alteri loco, de cuius bonis facta eſt largitio; vel ſi non de eius bonis donatum eſt, in quo idem Religioſus, donans profeſſionem emiſit; vel ſi nomine totius Capituli, Conuentus, aut Congregationis, vel vniuerſi Ordinis, ſeu Religionis donatio facta extiterit, pariter communi menſæ aut maſſæ cuius nomine donatum fuerit, accepta munera reſtituantur: ita vt nec qui donauit, nec Conuentus, Capitulum, Congregatio, Ordo, aut Religio, cui reſtitutio facienda eſt, illam remittere, & iterum condonare, aut recipientem ab obligatione reſtituendi eximere, vel vt in Pauperes eroget, concedere, quoquomodo poſſit.

16 ¶ Quod ſi quis ex ſupradictis Regularibus vtriuslibet ſexus, cuiuſcumque gradus, ordinis, dignitatis, ac vbilibet locorũ exiſtentibus coniunctim cum cæteris, ſeu diuiſim, noſtrarum huiuſmodi prohibitionum, ſtatutorum, ordinationum, iuſſionum, decretorum, mandatorum, tranſgreſſor fuerit; ſtatuimus, vt omnibus, & ſingulis per eum obtentis dignitatibus, gradibus, muneribus, & officijs, eo ipſo priuatus, ac ad illa, & alia ſimilia, vel diſſimilia in futurum obtinenda, inhabilis perpetuo, & incapax, ac perpetua infamia, & ignominia notatus exiſtat. Et præterea priuationem vocis actiuæ, & paſſiuæ abſque vllo Superioris decreto, aut miniſterio, ipſo facto incurrat: necnon vltra huiuſmodi pœnas, etiam tamquam contra furti, & ſimoniæ criminum reum, tam per viam denuntiationis, accuſationis aut querelæ, quam etiam ex officio procedi, & inquiri condignisque ſupplicijs affici debeat. *Pœna appoſita.*

Pœnis alijs à iure ſtatutis, ac per alias Conſtitutiones Apoſtolicas, aut propria cuiuſuis Ordinis, Congregationis, Monaſterij, Domus, aut loci, ſtatuta vel conſuetudines contra perſonas, aliquid præmiſſorum committentes forſan decretis, & inflictis, nihilominus in ſuo robore permanſuris.

Quocirca vniuerſis, & ſingulis, &c. Sequuntur Clauſulæ vniuerſales circa huius Conſt. executionem, & non obſtantiæ, &c. Dat. Romę, anno Incarnat. Dominicæ. 1594. 13. Kal. Iulij. Pontif. noſtri ann. 3.

Suprascriptæ Conſtitutionis declaratio.

Verum quia huiuſmodi Conſtitutio, quantò eſt vtilior vt Regularium Ordinum diſciplina, aut labefactata in priſtinum reſtituatur aut ſalutaribus Conſtitutionibus communita integra, atque incolumis permaneat, (quæ inter alias eſt potiſsima cauſa finalis huius Conſtit.) tantò eſt, ex alia parte, variis difficultatibus implicata adeo, vt multis etiam doctiſsimis viris negotium fecerit, & maximè, cum nec ipſa S. D. N. Papa eam voluerit in aliquo declarare; ſed Iuris communis diſpoſitioni relinquere. *Proteſtationes.*

Vnde aliquarum ego, magis difficilium (ex nonnullorum doctiſsimorum virorum opinione & præcipuè admodum R. P. Marij de Andria Societatis Ieſu, qui hanc Conſtit. publicè Neap. declarauit) elucidationem apponere non grauabor. Non tamen, quaſi iſtæ declarationes inducere aliquas debeant neceſſarias ſed probabiles tantum Opiniones & niſi fuerit aliter declaratum ab ipſo legiſlatore; ſed omnia veritati, ac interpretationibus S.R.E. & aliorum opinioni ſanioris iudicij ſubmittendo.

Hinc primò ſciendum, quod huiuſmodi conſti- *Primo.*

tutio

Primo.

tutio obligat in conſcientia, & ad peccatum mortale, quia cum omnis lex, etiam ciuilis, obliget trangreſſores ad peccatum multo magis obligat iſta cum ſit lex iuſta, & maximè Pontificia, continens obſeruantiam voti Paupertatis in Religioſis, quæ eſt materia grauis, & adſunt verba valde præceptoria vt patet in tex. & pœnæ nimis graues: Quæ omnia ſunt indicia quædā potiſſima, ad cognoſcendum quando lex aliqua; ſiue Conſtitutio obligat ad peccatum mortale, vt Doctores aiunt, quia ſecus eſſet quando tractaretur de materia leui & ſupradictis verbis ita præceptorijs non vteretur; tunc enim niſi ad veniale peccatum obligaret.

De hac materia late tractat. Sotus li. 1. de iuſti. & iur. q. 6. art. 4. & 5.

Secundo. Rubrica Conſtitu. Largitio Munerum quid importet. Abbas ī Rubrica de Regul. In hac Conſti non comprehenduntur. Cler. ſeculares. Mulieres in aliquo loco. Conuerſæ, & Cōuerſi. Bizocharæ. Nouitij. Milites. Emittentes duo tantum vota. Profeſſæ extra Monaſt. manentes comprehenduntur.

Secundò. Aduertendum quòd dum in Rubrica huius Conſtitutionis dicitur. De largitione Munerum, vtriuſque Sexus Regul. interdicta, *licèt largitionis vocabulum propriè, & ſtrictè ſignificet profuſam quamdam donationem ad aliquam ambitionem impetrandam, ſempérque capiatur in malam partem (& vulgò appellatur ſubornatio) tamen hic, tam Munus, quàm Largitio accipiuntur latiſſimè pro omni donatione etiam quòd non fiat ad finem Ambitionis.*

Et dum dicitur, Vtriuſque ſexus Regularibus *ſcias, quòd Regulares illi propriè dicuntur, qui emittunt tria illa vota eſſentialia in Religione approbata. Adeo quod vtrumque requiritur, vt quis in hac* Bulla *comprehendatur, ſcilicèt, vt tria illa vota eſſentialia emittat, & vt ſit profeſſus in Religione approbata; quorum vno deficiente minimè comprehenderetur. Ex quo infertur non comprehendi in* Conſtitut. *Clericos ſeculares, nec Mulieres, vel homines qui in aliquo Hoſpitali, vel Xenodochio conſeruantur, nec Mulieres quaſdam deuotas, & pias, oblatas, ſeu conuerſas: licèt viuāt in communi & ſint clauſæ in loco aliquo pio; nam hæ perſonæ non ſunt Regulares iuxta ſupradictas conditiones; vt notat Nauar. in conſil. 82. & 83. Tit. de Reg. nec Bizocharas, ſeu Mantellatas, nec Tertiarias Tertij Ordinis: nec Nouitios nec Nouitias; cū appellatione Religioſorum, ſolum veniāt Profeſſi profeſſione tacita, ſiue expreſſa c. Religioſo § 1. de ſent excom. li. 6. nec etiam Milites Regulares, vt ſunt Melitæ* S. Ioannis, S. *Iacobi, & ſimiles.*

Si tamen eſt Religio approbata, & Religioſi nō emittunt niſi duo tantum vota, Obedientiam, ſcilicèt, & Caſtitatem, ex diſpenſatione Summi Pontif. nec iſti comprehenduntur in hac Bulla.

Sed illæ perſonæ, ſiue Mares ſiue Fœminæ Religioſæ, quæ tria illa vota emiſerunt, licèt ex cauſa infirmitatis, vel alia legitima, in communi non viuant in Monaſterio ſed in domibus Parentum, benè comprehenduntur. Locus enim in hoc caſu non eſt in conſideratione, cùm teneantur, vbicumque reperiuntur, eorum Regulam obſeruare.

Tertiò. Quoad § 1. vbi ponuntur Bullæ præfatio, & Summi Pontificis intentio eſt ſciendum, quòd ex illis verbis plures fines, ſeu cauſæ finales principales huius Conſtitutionis colliguntur, quarum vna & principalis eſt (vt ſonant verba) vt Regularium Ordinum diſciplina, aut labefactata in priſtinum reſtituatur, aut ſalutaribus Conſtitutionibus communita, integra, atque incolumis permaneat. Alia eſt, vt votum Paupertatis integrè ſeruetur. Tertia. Ne bona Monaſteriorum, vel quorumcumque Regularium, ſiue ſint redditus, ſiue Eleemoſynæ, ſiue bona quomodocumq; acquiſita, dilapidentur, & diſſipentur. Quarta, Ne praua ambitione impulſi Religioſi, pro conſequendis officijs a'ter alterius gratiam, vel protectoris beneuolentiam, aucupetur; vt in § 8.

Et hic non valet quis dicere, ſe non donare, de bonis Monaſterij, ſed de alijs ſibi ab amicis, donatis, vel à parentibus; nec ſe donare, vt aucupetur gratiam Superioris, vel alterius: & quòd ſic ceſſaret cauſſa Conſtitutionis, & per conſequens, ceſſare deberet etiā eius effectus: iux regul. tex. in cap. cū ceſſante, de Appellat *Nam ad hac, & alia ſimilia motiua, vnica poteſt reſponſione reſponderi, excerpta ex tex. §.* affinitatis, inſtit. de nuptiis, *quod quando ſunt plures cauſſæ æquè finales, ceſſante vna, non ceſſat altera, vt eſt in caſu noſtro, in quo licèt ceſſet vna vel altera cauſſa, non poteſt tamen ceſſare vmquam illa, quæ Votum paupertatis reſpicit, quod Votum eſt fundamentum Religionis. Clem.* Exiui de Parad. de verb. ſignif. & c. Exijt ſeminare, de verb. ſig. In 6.

Quartò Quoad § 2. eſt aduertendum, quòd in iſta parte continentur tria præcipua; Primo quadam generalitates tam Perſonarum donantium, & recipientium, quàm etiam Modi donandi, & rerum donatarum. Secundò continentur quædam Exceptiones ſeu Modificationes quorumdam caſuum in quibus poteſt donari. Tertio continentur Pœna tam ſecularibus recipientibus, quam Regularib. dantibus impoſita. Generalitates, quæ hic continentur, ſunt ſex, quarum prima comprehendit omnes Religiones, & Religioſos cuiuſcumque conditionis ſint (excepta Militia; Anachoritæ vero, Eremitæ ſeu ſoliuagi, ſeu quocumque alio nomine appellentur, qui non ſunt in aliqua Religione,

Diuiſio cōtentorum in Bulla.

Sex generalitates 1. cōprehendit, tam donan-

V

tes, quam recipientes & res donatas. Vt in c. per latum §. e contra 19. q. 3. 2 generalitas eſt circa res donandas.

ne approbata, ſed habitant in Eremis, non continentur in Bulla. Comprehendit ſecundo loco, hac prima generalitas huius Bullæ, omnia Capitula, omnes Conuentus, Congregationes; omnia loca, quorumcumq; Regularium. & etiam omnes Superiores, vtriuſque ſexus Religioſorum, ſiue ſint Abbates, ſiue Generales, &c. & omnes particulares Religioſos vtriuſque ſexus, ne poſſint aliquid donare.

Secunda generalitas eſt Rerũ donandarum, quæ ſunt, vel munera ipſa, quæ mittuntur, & ſunt vniuerſaliter mitti prohibita, vt ſuprà in §. 3. Vel ſunt omnes, & quæuis pecuniæ quantitates, ne poſſint alicui erogari (vt in §. 4. & 5. Id autem ita, *&c. &* Inſuper prohibemus) *& ſic cum prohibetur Pecunia, videntur omnia prohiberi, quæ pretio poſſunt æſtimari. Pecunia enim verbum generale eſt, & omnia comprehendit, & complectitur, vt eſt tex. in l. 1. in fin. ff.* de calumniat. *& cap. 1. & fin. C. de Conſt. pecun.*

Item *ſtatuitur, vt non ſit licitum donare, ex fructibus, redditibus prouentib. &c. vt in §. 3.* Id autem abſolutè *&c.*

Itaq; Monachi ſeu Moniales profeſſæ, nihil penitus poſſunt donare, licèt habeant bona paraphernalia ſeu aliunde acquiſita per donationem, vel exercitium, cum Quidquid acquirit Monachus, ſeu Monialis, acquirat Monaſterio.

3. generalitas comprehendit modos donãdi.

Tertia generalitas eſt modorum. Prohibentur enim ſupradicti Religioſi, donare, quouis modo, ſiue directè, ſiue indirectè, palam, ſiue occultè, & cat. vt patet in §. 3. & 4. ibi. Adeo vt nemo, *&c. Vnde ſi quis, vel ſi qua diceret ſuis conſanguineis, vt quod vellent ſibi donare, donarent tali ſuo nomine, non poſſet fieri: cum ſic eſſet donare indirectè & ita etiam quando deberent à conſanguineis, vel alijs, aliquam conſequi pecuniæ quantitatem ſi illam vellent eis remittere, non poſſent: eſſet enim donare indirectè: & ſic pariter, ſi quis commodaret aliquid, illud amplius animo non repetendi: vel donaret per mulieres Nouitias vel Conuerſas, quæ non comprehenduntur in Bulla, donatio eſſet indirectè: Qui enim per alium facit, per ſeipſum facere videtur.*

4. generalitas comprehendens perſonas quib. non poteſt donari.

Quarta generalitas, comprehendit omnes perſonas donatarias id eſt quibus donatur tam ſeculares, quàm eccleſiaſticas (vt in § 7 habetur) quauis dignitate ſeu auctoritate fulgentes, etiam ſi ſint Protectores Ordinum. Ordinarij locorum, &c prohibetur enim, ne cuilibet ipſorum à Regularibus ſupradictis aliquid donetur, nec ratione tranſitus, vel ingreſſus, nec alia quacumq; cauſſa. Ac etiam prohibentur donare, & dona accipere Religioſi omnes, inter ſeipſos, ſiue ſint eiuſdem Ordinis, vel Monaſterij, ſiue alterius.

5. generalit. Conuiuiorum.

Quinta generalitas eſt conuiuiorum, & in ea continentur tria, vt in §. 9. Inſuper prohibemus, *habetur.*

Primò. Vt non poſſint Regulares excipere quemcumq; Prælatum tranſeuntem lautè, ſumptuoſè, & opiparè. 2. Conuiuijs quibuſcumq; excipere 3. Comeſſationibus, & compotationibus, quibuſuis perſonis tam eiuſdem ordinis, quam extraneis largiendis.

6. generalit. ſpectaculorum.

Sexta, & vltima generalitas, eſt Spectaculorum: prohibentur enim omnia, & quæcumq; ſpectacula pia etiam in memoriam Paſſionis dominicæ, & hoc ratione ſumptus, &c. vt in §. 10.

Caſus in quibus licìt donare excepti in Bulla.

Secundò, principaliter ſunt declarandi aliqui caſus, excepti in Bulla, in quibus licèt donare.

Primus caſus quando in generali c.

Primus caſus eſt quando in Capitulo generali, & ex cauſſa approbata; & iuſta ſit aliqua donatio, vt habetur in §. 3. in fine ibi, Niſi in generali Capitulo. *Et in hoc primo caſu quinq; copulatiuè ſunt ſeruanda. Primò vt fiat in Capitulo, vel Congregatione generali non enim ſufficit Capitulum Prouinciale, vel concluſio totius Conuentus Secundò, vt fiat re maturè diſcuſſa. Tertiò, vt fiat cauſſa approbata. Quartò, vt fiat de Superiorum permiſſu. Quintò, vt fiat vnanimi omnium conſenſu, id eſt, vt conſentiant omnes, quin vno diſcrepante nihil valeret. Neque hic habet locum illa Regula iuris, quòd id, quod maior pars facit, omnes feciſſe videntur: quia quando in aliquo actu requiritur, quòd aliquid concorditer fiat, non eſt diſpoſitioni ſatisfactum ſi aliquis contradicit, vt optimè per gloſſ. in cap.* vbi periculum in §. ijdem, *in verbo* ſinguli*s, & ibi Geminianus, & declarat Iaſon in l.* de fide. commiſſo, *num. 6.* cap. de tranſactio.

2. Caſus, eſculenta, & poculenta.

Secundus caſus, in quo poſſunt Religioſi donare, eſt, quando donant quædam leuiora, eſculenta, vel poculenta, ſeu ad deuotionem, & Religionem pertinentia munuſcula. Hæc poſſunt donari ſeruatis tamen quibuſdam conditionibus. Primò vt ſint eſculenta tantum vel poculenta tantum, vel eſculenta, & poculenta, & non alia. Secundo vt ſint leuiora, non grandia. Tertiò vt dentur de conſenſu Conuentus, vel Monaſterij. Quartò cum approbatione, & licentia Superioris.

lenta ſeu ad deuotionem pertinentia.

perioris. Quintò, & vltimò, vt dentur nomine communi, & non particulari, vt habetur in Bulla in § 5. *verſiculo*, Prætérquā leuiora.

Sed difficultas eſt noſcere, quanta quantitatis debeant eſſe hæc leuiora eſculenta, & poculenta; & licèt videatur decidi in iure per l. plebiſcit. de officio præſidis, *quòd illud dicatur leue; quod intra tres dies proximos prodigitur, ſcilicet, conſumitur, & ſic videtur dici quòd ſit victus trium dierum totius domus, ac familiæ, indefinitè enim loquitur, & quod per conſequens ex hac reſolutione videatur dicendum, quòd hæc eſculenta, & poculenta poſſint extendi vſque ad valorem trium aureorum, vt eſt conſimilis text. in l.* ſolet de officio proconſul.

Leuiora eſculenta, & poculenta quantæ quātitatis debēt eſſe.

Tamen contrarium eſt verius, ſcilicet, quod nō debent excedere illam quantitatem, quæ ſi ſurriperetur peccatum eſſet mortale, id eſt, quantitatē valoris vnius vel duorum Carolenorum ad ſummum & ſic non deberent excedere pretium illud quo homines ſolent locare ſuas operas diurnas q quādo exceditur in furto, peccatū eſt mortale, vt dicit D. Thom. 2. 2 q. 66. artic. 6 *& hoc patet ex verbis Bullæ, vbi non contentus Summus Pontifex dicere* Eſculenta, & Poculenta, *& addidit illud diminutum*, leuia, *immo ſubiunxit*, leuiora, *& eò magis cum ſit attendenda conditio donantis, num pauper, num diues ſit in donationibus: & quis reperitur pauperior quam Religioſus, vel Religioſa.*

Hæc autem licentia donandi Eſculenta, quæ neceſſariò requiritur, poteſt dare ſemel pro ſemper (ne ſæpe obtundantur aures Superioris) vt poſſit donari certis perſonis, certa quantitas Eſculentorum, & Poculentorum, non paſſim, & indiſtinctè, nec hæc donatio debet eſſe quotidiana, quia eſſet facere fraudem legi, & multa modica facerent vnum ſatis.

Licentia donandi.

Et aduertendū, quod Munuſcula ad Religionē vel deuotionem pertinentia, poſſent interpretari quòd ſint Reliquiæ Sanctorum paruulæ, Imaginesq; papyraceæ. Vaſcula aliqua liquoris mannæ, Coronæ cum Indulgentiis, *Agnus Dei, Numiſmata benedicta, ſeu libelli aliqui deuoti: Sed ſi eſſent aliquæ magnæ Reliquiæ Sanctorum vel Reliquiarij & alia ſupradicta magni pretij, vel excederent ſummam illam duorum, vel trium* Iulio*rum, tunc eſſent obſeruanda ea, quæ de primo caſu ſunt dicta, vt videlicet de in Capitulo generali &c.*

Munuſcula ad deuotionem pertinentia.

Tertius Caſus in quo Religioſi inter ſe ipſos poſſint donare, eſt rerum minimarum vt habetur in § 8. ibi ita, vt inter ipſos quoque Religioſos, *&c. vbi quatuor ſunt obſeruanda.*

Primò vt iſta largitio rerum minimarum fiat inter ipſos Religioſos tantum, vel eiuſdem, vel alterius Ordinis, ſeruatis ſemper ſeruandis.

Donare Religioſi inter ſe quomodo poſſint.

Primò, vt ſint res minimæ. Secundò, de licentia Superioris. Tertiò, non tacita, neque interpretatiua, ſed expreſſa, excludens tacitam, & interpretatiuam. Quartò, non oretenus, ſed in ſcriptis; & hæc, vt cautè procedatur in foro exteriori, quia hic agitur de pœna exteriori infligenda.

Quatuor ſunt notāda.

Secundò obſeruandum, quantitas, iſtarum rerum minimarum (relictis opinionibus extremis Soti ſ. & Nauar Soti n. vt nimis larga, qui dicebat ſummam duorum vel trium ducatorum non eſſe notabilem quantitatem & Nauar vt nimis arcta, qui ait dimidium Iulij eſſe notabilem quantitatem) Dicimus, quod ſit duorum vel trium Iuliorum ſecundum veriorem opinionem attenta conditione dantis, quia Religioſus eſt pauperrimus, & votum emiſit Paupertatis: vltra quam ſummam paruam eſſet determinandum in Capitulo generali, vt ſupra. Verumtamen iam intellexi ſuam Sanctitatem poſtmodum declaraſſe, vt iſtarum rerum minimarum quantitatis taxatio pertineat ad Regularium Superiores.

Tertiò Notandum, quod dum dicitur, vt iſta minima non dentur, niſi de licentia expreſſa, & in ſcriptis Superiorum. *Superiores omnes illi dicuntur, qui habent ordinariam iuriſdictionem, vt ſunt Generales, Prouinciales, Abbates, Priores, Guardiani, Rectores, Præpoſiti & Abbatiſſæ, & quocumq; alio nomine nuncupentur, & quod ſufficit licentia ſemel pro ſemper & in ſcriptis, vt ſupra.*

Quartò Notandum dum dicitur, Ad euitandam ambitionem *&c. quod dare res paruas, eſt ſignum potius amicitiæ, ac vrbanitatis, Cap.* & ſi de ſim. *quam aucupandæ beneuolentiæ quia vt dicit Nauar. in tit.* de datis promiſſis, *ceſſat in his ratio aucupandæ beneuolentiæ cum illam non aucupemur, maximè ad impetrandum aliquod officium, cum re paruimomenti ſed cum re notabili &c.*

Quartus caſus licèt dare pro diuino cultu, vt facere ſepulchrum in die Paraſceues, ſed non ad priuata accommoda: In certis feſtis SANCTORVM, *preparare Eccleſiam præcipuè ad alliciendos populos ad deuotionis frequentiam tamen in Capitulis Generalibus,*

Pro diuino cultu.

Pro eleēmoſyna, quatuor cōcurrentibus.

libus, & Prouincialibus, debent taxari ſumptus, & impenſa; vt in §. 10.

Quintus caſus, eſt pro ſubleuandis pauperibus, & in alijs non prohibitis per capitula, non excedentibus valorem ſupradictum, vt in eodem § 10 Adeò quòd non prohibentur Eleemoſynæ obſeruatis tamen quattuor conditionibus. Primò vt dentur veris pauperibus, & pro veris indigentiis, non fictis. Secundò ſeruato ordine charitatis. Tertio de conſilio, & conſenſu ſuperiorum copulatiuè prius enim oportet, vt conſulatur Superior, & poſtea ſequatur illius aſſenſus, vt detur certa quantitas, & certis perſonis. & non ſufficit tacita licētia nec ratihabitio, ſed conſenſus non poſt factum ſed antequam fiat. Abbas in conſil. ſuo 40. in 2. par. Doct. in l 3. de auctor. tuto. *Quarta conditio, habita ratione neceſſitatis, quod iuxta illius quantitatem ſit magna, vel parua eleemoſyna.*

Et ſic Religioſi habentes peculium particulare & Moniales peculium paraphernale poſſunt hæc diſpenſare pro eleemoſyna parentibus indigentibus neceſſariorum, vel non valentibus decenter, & ſecundum ſtatum, & conditionem ſuam viuere, habita tamen ratione paupertatis, vt Tho. & Caietan. 2. 2. q. 32 art 6. & q 43. artic. 8 & Nau in Apol. de reddit in mon. 73.

Sextus caſus eſt, cauſa laudabilis hoſpitalitatis, præſertim erga pauperes, maximè vbi fuerint redditus applicati, & deſtinati pro hac hoſpitalitate, vt in §. 11.

Pro hoſpitandis pauperibus.

Hoſpitalitas potentiorum.

Vltimus Caſus eſt, ratione hoſpitalitatis, etiā ratione Potentiorum, & Ditiorum, Seruatis tamen quattuor conditionibus, quarum vna deficiente non poteſt fieri.

Prima conditio, vt non incitentur à Religioſis de induſtria, & conſultò ſed occaſione tranſitus præſertim ſi longe abſint diuerſoria ſecularium, ſed obiter per accidens, cauſa neceſſitatis vel deuotionis.

Secunda, vt non recipiantur opiparè, ſed modeſtè, & religioſè, non honorificè, & ſumptuoſè, ſeruata frugalitate, & paupertate religioſa. & danda ſunt res conuenientes ipſis Religioſis.

Tertia conditio, vt comedatur in Refectorio communi, & cibis communibus contenti ſint, iuxta illud de paupertate mea do tibi.

Quarta, quòd ſi potentes, qui cauſſa tranſitus recipiuntur ob verecundiam nollent comedere in Refectorio communi (ecce quarta conditio) vt in cubiculis priuatis comedatur, &c. & aliquid amplius poteſt dari ſemper tamen ſeruata frugilitate religioſa, vt habetur in §. 12. Bulla, dummodo illud amplius non ſit pretioſum, & affectuoſè extra Monaſterium procuratum, quia hoc eſſet indirectè.

Alij caſus extra Bullam in quibus licet donare.

Sunt etiam alij caſus extra Bullam, in quibus licet regularibus donare, & tacitè comprehenduntur in Bulla, ſub illi verbis in §. 10. poſitis, aut aliàs in rebus licitis, &c.)

Primus eſt, quando non erit Donatio, ſed erit alius contractus, Mutui, vel Commodatus, vel Locationis aut Venditionis etiam pro medio, vel infirmo pretio, aut Permutationis in quibus caſibus poſſint Religioſi cum alijs Religioſis, vel etiam Laicis contrahere dummodo non ſint palliatæ Donationes.

Item poſſent fieri aliqua comeſſationes in compenſationem v.g. Si aliqui Monachi inuitarent alios eiuſdem ſiue alterius Religionis ob aliquod feſtum, tunc poſſent inuitati in alio feſto illos etiam reinuitare & hoc non erit contra Bullam, cum in hoc, Monaſterium nihil perdat.

Item alius caſus eſt, quando ſoluitur debitum, vel remuneratur ſiue compenſatur aliquod beneficium, & obſequium. v. g. Quando famuli ſeruiunt alicui Monaſterio, vltra ſalarium taxatum poteſt Conuentus aliquid aliud in remunerationem bonorum ſeruitiorum dare; quia hæc non eſt donatio ſed remuneratio; Nam ad hoc, quòd ſit vera Donatio, debet fieri ſine vlla cauſa, vt Nauar. in Apolog de reddit. tit. 9. q. 1. monit. 82. D. Thom. 2. 2 quæſt. 106. artic. 3. ad 4. Nec obſtat id, quod dicitur in Bulla §. 9. Vt nec ad beneficiorum receptorū memoriā, gratique animi teſtificationē &c quia ibi prohibetur hæc facere ſuis Superioribus, ſcilicet Protectoribus, Generalibus, &c.

Item alius caſus eſt, quando eſt redemptio vexationis, videlicet donare aliquid Aduocatis, & Procuratoribus ad hoc, vt lites habeant bonorū exitum, & bonam ſollicitudinem exerceant; hoc enim non propriè donatio ſed vexationis redemptio dici poteſt, ad hoc, vt hæ perſonæ eos benè tractent; & ſic etiam poſſet remitti aliquid ex debito, vt poſſit maior ſumma recuperari ſine lite & contentione. Poſſent etiam, & alij caſus licitè enarrari, ſed breuitatis cauſa illos omitto.

3. principaliter de pœnis.

Nunc tertiò principaliter videndum eſt de pœnis contrafacientibus impoſitis, & hoc diuiditur in duas partes, quarum vna reſpicit omnes recipientes à Regularibus cuiuſcumque conditionis, vt in §. 13. habetur ibi. Pari etiam ratione diſtrictè inhibemus, &c. & eſt, vt nihil ex eo quod receperint à Regularibus, ſiue Conuentibus &c. extra caſus in Bulla promiſſos, ſuum faciant, ſed reſtituāt, vt in §. 14 habetur: adeò quod ſtatim tenen-

Huius Regulæ non nullas ampliationes ac limitationes vide in Sum. D. Iacob de Graffiis Caſſi. lib. 1 c. 11 per totum & præcipue n. 36. & 45. cum ſequentibus.

tenentur illud reſtituere, aliter non poſſent abſolui. Nec huic obſtat Regula illa, quod pœna non debetur in foro conſcientiæ, niſi poſt condemnationem, vel ſaltem poſt declarationem, vt eſt gloſſ. not. in c. fraternitatis, *& ibi notat. 12. q. 2. D. Thom. 2. 2. q. 62. art. 3 & quod ideo iſti tales non tenentur reſtituere, niſi poſt condemnationem; Nam ad hoc reſpondetur, quod Regula procedit in pœnis, ſed reſtitutio non eſt pœna, ſed debitum & conſequenter, nulla expectata mora debet fieri, alioquin non poteſt abſolui, iuxta illam Regul. Non remittitur peccatum, niſi reſtituatur ablatum; ſed cui facienda ſit iſta reſtitutio, habetur in §. 15.*

Alia pars reſpicit pœnas, & hac in §. 16. Quod ſi quis ex ſupradictis, &c.

Appellatione dignitatis, honoris, offi. &c. qui veniant. Ipſo facto incurrenda quomodo intelligatur.

Circa quas pœnas duo ſunt notanda: dicitur enim ibi, quod contrauenientes, ſint priuati omnibus honoribus, gradibus, officijs, & dignitatibus. Quæritur qui nam ſint iſti honores, & dignitates, &c.? Reſpondetur, quòd hæc declaratio fuit facta à Sixt. V. in declaratione ſuæ Bullæ, contra illegitimos, vbi dicit, quòd omnes illæ dignitates comprehenduntur, quæ ſunt coniunctæ cum honore, & ſuperioritate, vt ſunt Generalatus, Prouincialatus, Guardianatus, Prioratus, Abbatiatus, & ſimiles, habentes honorem cum Superioritate. Cæteri autem non continentur ſcilicet Confeſſores, Lectores Prædicatores: vnde ſic etiam eſt intelligendum in hac Bulla noſtra.

Secundò Not. quòd licèt in hac Bulla imponatur pœna per hæc verba, ipſo facto incurrenda, nõ debet tamen ſtatim, quòd quis donauit aliquid contra Bullam, reſignare dignitates, ſeu voces actiuas, & paſſiuas &c. quia quamuis dicatur per verba expreſſa, ipſo iure, ipſoque facto, nulla expectata declaratione, *numquam intelligitur, vt ipſemet reus teneatur ſubire pœnam, ante declarationem factam, cum nemo teneatur ſententiam executioni mandare contra ſeipſum. Felin. in cap. 1. de* Conſtit. *num. 13. D. Thom 2. 2. q. 62. art. 3. Nauar. in Manual cap. 23. n. 67. Et ideò iſte talis donec inquiratur, poteſt accipere, & dare vocem, & exercere officia, & dignitates, quia non intelligitur incidiſſe in pœnam, niſi ſecuta ſententia condemnatoria, vel ſaltem declaratoria fuiſſe commiſſum delictum; hoc tamen intelligitur de pœnis exterioribus, exigentibus iudicis executionem; non autem de alijs pœnis, vt ſunt Cenſuræ, Irregularitates, &c. quibus, aliquis efficitur indignus, atq; incapax alicuius rei, nã iſtæ pœnæ ſtatim actũ habent in foro conſcientiæ, vt dictus D. Iacob. Caſſin. probat ibi ſupra nu. 23. & in c. 49. n. 65.*

Late vide de hoc præ dict. D. Iacob. de graffiis ibidem nu. 54.

Et notandum etiam, quòd Sum. Pont. diuino lumine illuſtratus, nullam impoſuit in hac Bulla Cenſuram, quia in Cenſuris nulla requiritur ſententia condemnatoria ſeu declaratoria ex quo ſtatim incurritur in conſcientia, vbi contrauenitur, & nulla requiritur executio, quia ſtatim afficiunt animam, vt Franc. in c. Felicis. §. nullus, *de* pœnis. *lib. 6 Silueſt in verbo* pœna. *Et ideò, ne illam illaqueantur tot animæ, appoſuit tantum illam pœnam priuationis officiorum, &c. quia prauidit forſan, quòd plerique Religioſorum ad hoc aſpirant, & huius timore abſtinerent à contrauentione Bullæ quia ſi contrauenirent, non deficerent inter Religioſos, zelantes fratres, qui eos denunciarent. Itaq; concludentes hanc partem ad pœnas ſpectantem dicimus, quòd contra recipientes, non eſt alia pœna, niſi peccati mortalis, & reſtitutionis in vtroq; foro; & contra dantes ſunt impoſita illa alia pœna priuationis, &c. abſq; tamen aliqua cenſura.*

De public. Bullæ.

Verum, quia in vltima parte huius Bullæ iubetur eius publicatio, & temporis ſpatium ad obligandum poſt publicationem: Ideo duo valde neceſſaria Notabilia ſubnectam, quæ poterunt etiam pro alijs ſimilibus Bullis deſeruire.

Duo notabilia valde neceſſaria.

Primum eſt, quod promulgatio Bullæ eſt de forma, & ſufficit, quòd promulgetur in Vrbe Metropolitana, & non opus eſt alia promulgatione, nec aliquo aſſenſu Regio; Nec opus eſt ad hoc vt liget, vt ſit à populo recepta; quia lex tunc non ligat, quando numquam fuit vſu recepta, & hoc legiſlatore ſciente & tolerante; & ad hoc requiritur tempus decem annorum. Couarr. lib. 2 variarum reſolut. cap. 16 Felin. in cap. 1. de treuga, & pace, *Iaſon. in* l. rem non nouam C. de Iudic.

Conſtitutio quando ligat, & quãdo non.

Alterum Not. eſt, quod ſi aliquis ſciuit conditam fuiſſe, & promulgatam hanc Bullam, ſeu Conſtitutionem Pontificiam & antequam tranſiret tempus in ea præfixum fecit contra illam, donando diuerſis perſonis, &c. ipſe non incurrit in pœnas ibi appoſitas quia tempus præfixum nondum erat elapſum; Sed an in conſcientia peccauit, quia ſciuit verè latam eſſe, & publicatam?

Quæſtio. Reſolutio quæſtionis.

Ardua quidem eſt hæc quæſtio, & multi decipiuntur ſed reſolutè, & ſecundum communiorem opinionem eſt dicendum, quod lex præſertim Pontificia, & Eccleſiaſtica quamuis in ea apponantur clarè, & expreſſè tempora dilatoria, obligant tamen in foro conſcientiæ ſtatim à die ſcientiæ; ſed quoad pœnas appoſitas, & quoad forum, exterius non obligant, niſi poſt elapſum tempus. Apponitur autem illud tempus ad hoc, vt tranſgreſſores non

res non poſſint ſe excuſare, & allegare cauſſam ignorantiæ, & ſic non euadant condignas pœnas. Ita tenet eximius Doctor Alphon. de Caſt. lib. 1 de leg. pœn. c. 1. circa finem fruſtra enim expectatur exitus cuius euentus eſt nullus. Et licèt Nauar. in conſ. 1. de Conſtit. contrarium tenuerit, communiter tamen damnatur, & eſt communis opinio in contrarium. Abb. Felin. & Dec. in c. 2. de Conſti. num. 7. Abba. verſ. ſed diſcrepatio: *vbi alleg. c. 8.* de conceſſ. præb. *Sot lib. 1 de iuſt. & iure. D. Tho. p. 2. q. 90. arti. 4. ad 2. & ibi Caiet. optimè: Ex quo infertur quòd quando fiunt, & emanant Pragmaticæ ſancientes, vt frumentum non vendatur maiori pretio, quàm vno aureo, & ibi apponitur tempus, puta, duorum menſium; ſi aliquis ante duos menſes, poſtquam habuit veram notitiam Pragmaticæ conditæ vendiderit frumentum vltra pretium in Pragmatica contentum, tenetur in conſcientia reſtituere illud, quod plus accepit pretio ſtatuto, & præfixo, Medina in C. de reſtitut. quæſt. 30. & alij Doctores.*

Contra Nauar.

Sic etiam dico in caſu contrario quòd ſi aliquis poſt elapſum tempus in Pragmatica, ſeu Bulla contentum tranſgreſſus fuerit eam ex ignorantia, quia neſciebat eam conditam eſſe, in conſcientia excuſatur à peccato, ſed incurrit in omnes pœnas quoad forum exterius & hoc, quia non creditur ei aſſerenti, & ignorantiam alleganti: Itaque non eſt dubitandum, quod hæc Bulla ligauit in conſcientia trangreſſores, etiam ante tempus elapſum ſi tamen ſciuerint Bullam eſſe conditam. & tantò magis quia hæc noſtra Bulla eſt iuris antiqui renouatoria; Et Felin loco citato dicit, quòd quando lex eſt noua, & numquam antea audita nec præmeditata; tunc poteſt eſſe, quod non obliget in conſcientia, niſi poſt elapſum tempus in ea appoſitum, ſed quando lex eſt renouatoria iuris antiqui, prout hæc noſtra ſtatim ligat in foro conſcientiæ: nam Bulla iſta emanauit propter abuſus qui euenerant in voto paupertatis, quia Religioſi etiam ante Bullam, nihil vnquam habuerant proprium, & qui nihil proprium habet, libertatem rei alienæ dare non poteſt. c. Abbati. *54. diſt. Et hæc ſufficiant pro huiuſmodi Bullæ declaratione: Omnia tamen ſubmittendo S. R. E. determinationi, declarationi, ac Cenſuræ, vna cum omnibus alijs, ſupradictis proteſtationibus à me factis. Ex quibus iam patet, quid nunc circa ſupradictas,*

Nicolai, & Leonis diſpoſitiones à Fratribus ſit obſeruandum, ne aliquis decipiatur.

DISPENSATIO.

¶ *Diſtinctio materiæ diſpenſationum.*

CIrca ea, quę in Priuilegijs Fratrum Mendicantium reperiuntur conceſſa, quo ad materiam Diſpenſationum, eſt aduertendum quòd aliqua illorum attinent ſolum ad perſonas Fratrum: & alia, ad perſonas ſecularium, quando prædictis Fratribus confitentur. **Collector.**

¶ Attinentia ad Fratres pro ſuis perſonis, ſunt in duplici differentia. Nam quædam pertinent ad diſpenſationem faciendam in Confeſſionibus. Et hæc, in ſimul cum conceſſionibus abſolutionum pertinentibus ad eoſdem Fratres, poſita ſunt ſupra in dictioné. *Abſolutio quoad Fratres*, vbicumque in marginibus reperta fuerit hæc dictio, *Diſpenſatio*.

¶ Alia verò tangunt diſpenſationem, quæ fieri poteſt extra Confeſſionem ſacramentalem, quæ ponuntur hic infra. §. 8. & 10. & 11. & & 12. & 13. & 21. & 22. Aliqua autem, quæ ſpectant ad Moniales, continentur infra §. 6. & 20.

¶ Illa verò, quæ pertinent ad perſonas ſæculares, habentur ſupra in dictione, ***Abſolutio quoad ſeculares.*** 1. in §. 10. Et in dictione, ***Abſolutio quoad ſeculares.*** 2. in §. 12. Et ſimiliter habentur nonnulla hic infra §. 1. & 2. & 16. Sed circa omnia ſupradicta habentur ampliora hic prope finem, ſcilicèt à conceſſ. 25. vſque ad 51.

GRegorius IX. conceſſit Fratribus Minoribus, in terris quorumcumq; infidelium exiſtentibus, vt cum irregularibus poſſint diſpenſare in illis caſibus, in quibus ſolent Legati Sedis Apoſtolicæ diſpenſare. b. ffo. 257. conc. 641. 1 *Infideles. Irregularitas.*

¶ Dubium videtur, an iſta conceſſio fuerit temporalis. **Collector.**

NIcolaus IV. cōceſſit Fratri. Ord. Prædicat. in terris infidelium exiſtentibus, vt poſſint diſpenſare cum irregularibus partium illarum in caſibus, in quibus ſolent Legati Sedis Apoſtolicæ: Ac etiam cum clericis ipſarum partium, patientibus defectum natalium, dummodo non ſint de adulterio, vel inceſtu, aut de Regularibus procreati. b. ffo. 263. conc. 687. 2 *Pro Fratrib. Prædicat. Infideles. Irregulares.* **Collector.**

¶ De hac Conceſſione videtur etiam dubium, vtrum fuerit temporalis, ſicut præcedens. 3

Cle-

CLemens IV. in Mari magno fecit optimam Conceſſionem circa diſpenſationem ſimul, & abſolutionem, quę poſita eſt ſupra, in dictione, *Abſolutio ordinaria quoad Fratres.* §. 4. & 7. fol. 4. & 5.

4 *Pro F. Prædicat.* ¶ Idem Clemens conceſſit, quod Fratres Ord. Prædicatorum, proferentes ſine ſcripto ſententiam excommunicationis, ſuſpenſionis, vel interdicti, & infra menſem celebrantes, non obſtante Conſtitutione hoc prohibente poſſint à Magiſtro generali, & Prioribus Prouincialibus dicti Ordinis diſpenſari, impoſita eis ſuper hoc pœnitentia competenti, Et quod ſi præfati Prælati in huiuſmodi caſu exceſſerint, poſſint à Confeſſoribus, per ipſos electis eodem modo diſpenſari. b. ffo. 72. conceſſ. 188. Idem illis conceſſit Bonifacius VIII. vt eſt videre ſupra. fol. 11.

5 EVgenius IV. fecit quamdam eximiam Conceſſionem, circa diſpenſationem, & abſolutionem, quæ poſita eſt etiam ſupra in dictione, *Abſolutio extra ordinaria quoad Fratres.* § 1 prope finem. fol. 13.

6 *Pro Monialibus. Ieiunium. Silentium.* ¶ Idem Eugenius diſpenſauit cum Monialibus S. Claræ, ac Tertij Ordinis, ſub obedientia Fratrum Minorum, regularis Obſeruantiæ exiſtentibus, vt ſolummodo teneantur ad illa ieiunia, ad quæ Fratres dicti Ord. Obſeruantes obligati ſunt. Item ſuper ſilentio perpetuo, præfatis Monialibus Sanctæ Claræ in Regula impoſito concedit Generali, & Prouincialibus, vt cum conſilio diſcretorum poſſint diſpenſare, ac ſimiliter in quibuſcumque alijs perpetuis. b. fol. 46. Et fo. 42. conceſſ. 47.

7 ¶ Idem Eugenius diſpenſauit cum barbitonſoribus, vbi eſt conſuetudo, in Sabbatis, & vigilijs, de ſero radere barbas o. ffo. 101. conceſſ. 400.

8 *Pro infirmis.* PIus II. conceſſit, quod Prælati Ord. Min. de Obſeruantia, circa ſubditos ſuos poſſint condeſcendere, ſeu diſpẽſare cũ debilibus, & infirmis, in ijs, quæ non ſunt contraria Regulæ. Et fuerunt expreſſi aliqui caſus, vt de ſotularibus in itinere; ac de equitando, licèt non ſit arcta neceſſitas, vel infirmitas. o. fol. 61. Et ffo. 65 conceſſione, 92. Et ffo. 100. conceſſ. 382.

Collector. Vide infra Anotationem Cordub. ſup. ¶ Aduertendum eſt circa huiuſmodi Conceſſionem, quòd eſt velut propoſitio ſeipſam falſificans. Nam primò dicit, quòd poſſit diſpenſari in his, quæ non ſunt contra Regulam, & poſtea explicat aliqua, quæ ſunt manifeſtè contra Regulam: ponit enim exemplũ in equitatione, & calceamentis, &c. quæ ſunt manifeſtè de obligatorijs. Et propterea videtur, quòd debuit hic dici, de his, quæ non ſunt contra tria ſubſtantialia vota. Vel intelligitur, non eſſe contra Regulam, quando eſt neceſſitas talis, quæ bono modo aliter fieri non poteſt, & Frater eſt dubius.

SIxtus IV. dedit copioſam facultatem Generali, & Prouincialibus, & eorum Vicarijs ad diſpenſandum ſuper quibuſcumque Irregularitatibus, cum Fratribus ſui Ordinis, exceptis tantum tribus. Vide ſupra in dictione, *Abſolutio ordinaria quoad Fratres.* §. 14. fol 8. Et in dictione, *Abſolutio extra ordinaria quoad Fratres* § 5. fol. 15. 9 *Irregularitas.*

Idem Sixtus conceſſit, quod Generalis, & Prouinciales Ord. Miñ. poſſint diſpẽſare cum Fratribus ſibi ſubditis in Irregularitate homicidij dummodo tales homicidæ nõ ſint certi, quòd ipſi actualiter occiderunt; nec pro certo ſciant, quod fuerunt tales mandatores, vel auxiliatores homicidij, ſic quòd ſine illis nullo modo fuiſſet tale homicidium perpetratum. o. fol. 63. Et ffo. 66. conc. 102. Et ffo. 95. conce. 319. 10 *General. & Prouinciales. Irregularitas.*

¶ Idem Sixtus conceſſit, quòd Generalis Fratrum Mino. habeat auctoritatem diſpenſandi in Irregularitate illorum Fratrum Minor. qui in bellis, vel in alijs cauſſis ſanguinis effuſioni interfuerunt. Et quòd tales (ſi qui ſunt) dummodo aliàs ſufficientes fuerint poſſint promoueri vſque ad Sacerdotium. Et quod in caſu, quo alibi promoti ex iuris ignorantiam, de tali caſu non aduertentes, promoti fuiſſent, poſſint in ſuſceptis Ordinibus miniſtrare. o. fol. 64. Et ff 68 con 1 9 Et ffo 96. con. 336. 11 *Generalis Miniſter. Irregularitas.*

Collector. ¶ Aduerte, quòd hæc Conceſſio videtur ſolam facta pro illis Fratribus, qui tunc erant in prædicto Ordine, & non pro futuris. Et ideo non eſſet tutum vti illa in poſterum Et tamen quidquid ſit de hoc melior, & copioſior eſt facultas immediatè ſupra poſita Nam includit iſtam & amplius.

¶ Idem Sixtus conceſſit Generali, & Prouincialibus Miniſtris, & eorum Vicarijs auctoritatem diſpenſandi cum Fratribus dicti Ord. Minor. patientibus defectum natalium ex adulterio, ſacrilegio inceſtu, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientẽ; Nec non cum ijs, qui ex quauis cauſa (præterquam homi- 12 *Generalis & Prouinciales. Promotio ad*

homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum (irregulares forent, poſtquã *ſacros ordines ad Prælaturas.* Ordinem ipſum profeſſi fuerint, vt defectu, & irregularitate huiuſmodi non obſtantibus, Irregulares ipſi ad quoſcumque, etiam Sacros Ordines promoueri, & in in illis, etiam in altaris miniſterio miniſtrare; Et quod tam ipſi Irregulares, quàm defectum natalium patientes prædicti, ad quaſcumq; adminiſtrationes, & officia dicti Ordinis eligi, recipi, & aſſumi, illaque gerere, & exercere liberè, & licitè valeant. b. fol. 61. Et ffo. 144. conc. 152

13. *Ex Priuil. F. Prædic:* ¶ Idem Sixtus conceſſit Magiſtro generali, & Prioribus Prouincialibus & Conuentualibus, ac eorum Vicariis Ordinis Prædicatorum auctoritatè, cum Fratribus defectum natalium ex adulterio, ſacrilegio, inceſtu, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem patientibus; nec non cum his qui ex quauis cauſſa, (præterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum,) irregulares forent; diſpenſandi cum dicti Ord. Prædicatorũ profeſſoribus, poſtquam ipſum ordinem profeſſi fuerint; vt defectu, & Irregularitate huiuſmodi non obſtantibus, irregulares ipſi ad quoſcumq; etiam ſacros Ordines promoueri, *Ord. ſacri.* & in illis, etiam in Altaris miniſterio miniſtrare. Et quòd tam ipſi Irregulares, quam defectũ natalium patientes prædicti ad quaſcumque adminiſtrationes, & officia eligi, recipi, & aſſumi, illaque licitè gerere, liberè, & licitè valeant b. ffo. 240. conc. 575.

Collector. ¶ Aduertendum eſt, quod vt aſſerunt Patres Ord. Prædicatorum, Vicarij Conuentuum, ſiue Subpriores numquam habuerint in vſu vti iſta facultate, ſine ſpeciali commiſſione niſi mortuo, vel amoto Priore. Et ideo idem eſt, ac ſi non fuiſſet conceſſa, pro illis Vicariis.

14 *Sacerdotiũ* INnocentius VIII. diſpenſauit cum toto Ordine Fratrum Min. quod poſtquam Fratres huiuſmodi attigerint vigeſimum tertium ætatis annum, dum tamen ſufficientes ſint poſſint promoueri ad Sacerdotium, & Miſſas celebrare, non obſtante iure, cæterisque in contrarium facientibus o. fol. 65. Et ffo, conc. 147. Et ffo. 99 conc. 356.

Collector. ¶ Aduerte ad infra poſita in fine ſequentis Conceſſ.

¶ Idem Innocentius conceſſit poſtea, quod Generalis, & Prouinciales; poſſint diſpenſare 15 cum Fratribus ſuis in vigeſimo ſecundo anno completo, quoad Sacerdotium. o. fo. 65. Et ffo. 69. conc. 158. Et ffo. 99. conc. 556.

¶ Sciendum eſt circa iſtam Conceſſionem, *Collector.* & alteram immediatè ſuprapoſitã tam, quòd poſt mortem Innocentij 8. qui prædictas conceſſiones, ſeu diſpenſationes fecit, fuit ordinatum in Capitulo generale Florentiaci celebrato id quod ſequitur.

¶ Inſuper cum ad ordinem ſacerdotij nõ de- *Statutum generale.* beat quis aſcendere faciliter; niſi cui ſuffragetur æ as, & morum grauitas, deinceps cum al quo non diſpenſetur, vt ſacerdos efficiatur, qui vigintiquinque ætatis ſuę annos nondum attigerit. aut ſi caſus neceſſitatis emerſerit propter Sacerdotum paucitatem, ſaltem qui diſpenſauerit, conſilium quatuor Guardianorum ſimul requirat, qui ſupra diſpenſandi neceſſitatem debeant arbitrari; quorum conſcientiæ ſint oneratæ, vt quòd erit neceſſariũ (penſatis vndique penſandis) ipſi conſulant. Habetur hoc fol. 226. in tract. 3. Et ffo. 245. tract. 2.

¶ Idem Innocentius conceſſit, quòd Cõfeſ- 16. *Votum.* ſores Ordinis Min. Obſeruantiæ, præſentati ſecundum formam, quam ipſe tradidit, vel approbauit, quæ habetur ſupra in dictione. *Abſolutio quoad ſeculares* 1. in §. 12. fol. 31. poſſint diſpenſare in omnibus votis in quibus poſſunt Epiſcopi, exceptis Votis peregrinationis vltra duas dietas. o. fol. 65. Et ffo. 69. cõc. 155. Et ffo 97. conc. 353.

¶ Idem Innocent. fertur conceſſiſſe, quod 17. *Affinitas* Confeſſores Ord. noſtri Min. poſſint diſpenſare in affinitatibus, contractis poſt matrimonium conſummatũ, ratione coitus viri cum conſanguinea vxoris, aut è contra. Et hoc quãdo ſunt iuuenes dumtaxat. o.

¶ Hæc Conceſſio non habetur in libris Or- *Collector.* dinis impreſſa, ſed ego reperi illam in quodã libro cuiuſdam patris, & peritiſsimi Confeſſoris.

¶ Idem Innocentius Motu proprio, & ex cer- 18 *Pro fratribus Prædicatorib. Pauperta*s ta ſcientia diſpenſauit cum Fratribus Ordinis Prædicatorum Obſeruantibus Congregationis Hiſpaniæ ſuper poſſeſſionibus, & redditibus habendis, iuxta formam Bullæ, Mare magnum nuncupatæ, auferendo maledictionem Sancti Dominici, & non obſtantibus Conſtitutionibus dicti Ordinis prohibentibus, ne Fratres eiuſdem Ord. habeant poſſeſſiones. o. ffo. conc. 195.

¶ Idem Innoc. diſpenſauit circa horam cele- 19 *Miſſas.* brandi Miſſas, prout habetur infra in dictione *Miſſa.* 2. §. 4. & 5.

ALexander Sextus conceſſit quod Genera- 20.
lis

20 *Votum. Pro Bizochis.* lis Fratrum Minor. poſſit diſpenſare cum Bizochis viuentibus in Congregatione, quando fecerunt votum Religionis Sanctæ Claræ, quòd remaneant ibi, ſi commodè non poſſunt intrare Monaſteria Sanctæ Claræ. o. ſſſo. 59. conc. 260.

¶ Et Sixtus IV. conceſſit, quòd poſſit diſpenſari, tum dictis Bizochis, dummodo ſeruent tria vota ſubſtantialia, quando non inueniunt, qui velit eas acceptare. Et quod quando bono modo non poſſunt intrare Monaſteria Sanctæ Claræ, non teneantur o. ſſſo. 99. conce. 360.

21 *Generalis Miniſter. Irregularitas.* IVlius Secundus conceſſit Generalibus Ordinis Minorum facultatem diſpenſandi ſuper quacumque Irregularitate per Fratres Ordinis prædicti regularis Obſeruantiæ quomodolibet (præterquam ex homicidio, voluntario, aut præſtatione auxilij, vel fauoris huiuſmodi homicidio, aut ex bigamia) proueniente, ita vt illa non obſtante, ad omnes Ordines, etiam ſacros, ac etiam presbyteratus promoueri poſſit. o. ſſſo 91. conc. 293.

22 *Sacerdotiū.* ¶ Idem Iulius diſpenſauit cum Fratribus Ordinis Minimorum, vt in vigeſimo ſecundo ſuæ ætatis anno ad presbyteratus ordinem (alias tamen ritè) ſe promoueri facere libere poſſint. b. ſſſo 8. conceſſ. 23.

23 *Officium diuinum. Collector.* LEo X diſpenſauit in multis circa diuinum officium propter ſcrupuloſos, & infirmos, quæ ponuntur infra, in dictione *Officium diuinum* in multis §.

¶ Vide aliqua ad huiuſmodi materiam attinentia ſupra in dictione *Declarare, & determinare*, & infra in dictione, *Infirmi Fratres*.

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum* S. *Benedicti*.

24 *Pro Fratri Excommunicatio Abſolutio. Irregularitas.* MArtinus V. conceſſit Priori S. Benedicti Vallis Oleti, & virtute extenſionis poſtea factæ omnibus Prioribus Congregationis Hiſpaniæ, vt in foro conſcientiæ Monachos ab omni poſſint excommunicationis ſententia abſoluere, etiā ſi talis ſit, quā ipſe ſibi Sūmus Pōtifex reſeruare cōſueuit. Et cū ei ſuper omni Irregularitate, etiam in illis caſibus, in quibus Papa ſibi vicem reſeruat, in morte, videlicet, & in membrorum truncatione, & enormi ſanguinis effuſione valeat diſpenſare, dum tamen aliquid horum trium notorium non ſit. Et hoc propter ſcādalum. O.

Collector. ¶ Iſta conceſſio, quoad Cenſuras, & caſus, qui in Bulla Cœnæ Domini continentur, de nihilo deſeruit, propter rationem poſitam in dictione, *Abſolutio ordinaria quoad Fratres* poſt §. 13. fol. 7. Teſtimonium verò authenticum huius Conceſſionis inquiſiui, & inueni, ac vidi in Monaſterio Sancti Benedicti Vallis Oleti, & inde fideliter extraxi.

EVgenius IV. Monachis S. Benedicti obſeruantiæ Italiæ, ne ab eorum quiete diſtrahantur, & Romanam Curiam pro obtinentis licentijs frequentare cogantur, in omnibus caſibus, in quibus, de iure communi, Prælatis, & Monachis præfatis auctoritas, ſeu licentia, ſeu diſpenſatio Ordinarij eſſet neceſſaria, ſi ab eodem exempti non eſſent, Prælatis, Abbatibus, Prioribus, Rectoribus huiuſmodi, qui pro tempore fuerunt, vna cum eorum Cōuentibus, de licentia tamen, & conſenſu Capituli generalis, aut præſidentis cum maiori parte Viſitatorum, auctoritate Apoſtolica, abſque eo quòd ad Sedem Apoſtolicam habeant recurſum, huiuſmodi licentiam, auctoritatem, & diſpenſationem indulſit. b. 25 *Pro Fratri. Cap. Gener.*

¶ Idem Eugenius conceſſit Monachis præfati Ordinis ad audiendas confeſſiones per ſuos Superiores deputatis diſpenſare ſuper omnes caſus, præter eos caſus, de quibus, ipſis confeſſoribus ad Ordinarios videbitur recurrendum, aut de quibus eſſet Sedes Apoſtolica meritò conſulenda. b. 26. *Pro ſecular.*

¶ Idem Eugenius conceſſit, quòd vnuſquiſque Abbas, Prior, ſiue Superior quorumuis Monaſteriorum Ord. S. Benedicti Obſeruantiæ, poſſit liberè, & licitè Apoſtolica auctoritate diſpenſare cum omnibus, & ſingulis præſentibus, & futuris Donatis, Oblatis, ac Commiſſis dictorum Monaſteriorum, in omnibus, & ſingulis votis peregrinationis, etiam vltra marino, & Apoſtolorum Petri, & Pauli & ſancti Iacobi, & quibuſuis alijs votis, etiam ſi talia ſint, propter quæ Sedes Apoſtolica meritò ſit conſulenda, & ea in alia pietatis opera, commutare, Voto Religionis dumtaxat excepto, quamdiu in ſocietate Monaſteriorum huiuſmodi Obſeruantiæ fuerint. b. 27 *Pro Oblatis & Donatis. Pro Donatis & Oblatis Monaſteriorum.*

¶ Idem Eugenius, conceſſit Prælatis Congregationis S. Benedicti, perſonas volentes eorum Congregationi ſociari, quæ Religionem, locum, & Ordinem alium quemcumque, etiam arctiorem vouiſſent, tali voto non obſtante ad probationem, profeſſionemque recipere, eaſque auct. Apoſtolica, ab ipſo voto abſoluere, & cum ipſis diſpenſare, dummodo in tali Religione, ſeu Ordine, de qua vouiſſent, 28 *Votum. Pro Nouitijs. Votum.*

profeſſionem non emiſerint. Quòd ſi tamen ante profeſſionem emiſſam, ab ipſa receſſerint Congregatione huiuſmodi Diſpenſatio nullius ſit roboris vel momenti.

22 *Pro ſæcularib. vota.* ¶ Idem Eugenius, conceſſit Monachis præfatis ad audiendas confeſſiones deputatis ab ipſorum Prælatis, vt vota omnia permutare, ac in omnibus, & ſingulis caſibus, etiam Ordinarijs, aut per Synodales, vel prouinciales Conſtitutiones reſeruatis, cum ſibi confeſſis diſpenſare præter eas Cenſuras, & pœnas, vota, & caſus, de quibus eſſet meritò Sedes Apoſtolica conſulenda. B.

¶ Ex Priuilegijs Ordinis S. Ioannis Hieroſolymitani.

CLemens conceſſit Magiſtro, & Fratribus Hoſpitalis Sancti Ioannis Hieroſolymitani vt de votis omnibus, & pœnitentijs iniunctis, ſeu prætermiſſis, aut etiam iniungendis pro peccatis omnibus, à peccatoribus confeſſis, aut volentibus pœnitentialiter confiteri, ſatisfactionem, de bonis, à Deo eis collatis, recipere valeant. Ita quòd illi, qui huiuſmodi Fratribus, ex prædictis charitatiuè aliqua largientur, ſint à præfatis votis, & pœnitentijs huiuſmodi, plenariè abſoluti, (terræ Sanctę, & Caſtitatis votis dũtaxat exceptis.) B.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QV*O AD* §. 8. *Notanda ſunt duo. primum, quod illa Conceſſio Pij ſecundi de qua ibi agitur, ponitur ibidem diminutè à Collectore, nam debet addi,* & de receptione frumenti pro induendis Fratribus, vbi non eſt alius modus habendi, & de procutandis in die Sabbati eleemoſynis pro carnibus, vbi conſuetum, & ſimilibus, nec propter hoc dicuntur facere contra Regulam, *hæc ibi ſcilicèt fol. 62. & ſſſo. 100.*

Secundum notandum, quòd Collector ibidem dicit quòd hæc Cõceſſio eſt ſe falſificans, niſi intelligatur aliquo illorum modorum, vt ponit ibidem. Mihi autem ſaluo meliori iudicio videtur, quòd clarius, & melius poteſt, & debet intelligi ſic, ſcilicèt quòd ibi Papa concedit noſtris Prælatis, etiam Guardianis poſſe condeſcendere, & diſpenſare ſeu compati infirmis, & debilibus in his, quæ non ſunt contraria Regulæ, &c. id eſt, in his, quæ non ſunt omnino contra ſubſtantiam obligatoriorum Regulæ, neq; contra nec extra totam latitudinem ipſorum præceptorum, ſeu obligatoriorum. Quod ideò dico quia ex aliquali cauſſa recipere frumentum per Syndicum nomine Papæ, aut per alium nomine dantis, non eſt omnino contra præceptum, de non recipiendo pecuniam, quamuis forte aliquando ſit contra aliquam circumſtantiam, ſeu conditionem requiſitam ad plenam, & debitam obſeruantiam illius præcepti: ſic quòd in hoc non ſit omnino contra, ſeu extra totam latitudinẽ illius præcepti, quamuis ſint aliqualiter.

Contra Collectorem.

Similiter portare calceamenta, & equitare, exiſtente aliquali neceſſitate, ſeu cauſſa, quamuis non ſic vrgente, non eſt contra ipſam ſubſtantiam præcepti, ſed contra aliquam conditionem, ſeu circumſtantiam requiſitam ad plenam, & debitam obſeruantiam ipſius præcepti, requirentis manifeſtam & vrgentem neceſſitatem & infirmitatem, ad hoc, quòd quis poſſit licitè calciari, & equitare; in his ergo quæ ſic ſunt contra Regulam: (quia tamen nõ omnino ſunt contra ipsã ſubſtantiam principalem præceptorum, ſeu obligatoriorũ Regulæ, nec contra, ſeu extra totam latitudinem ipſorum, ſed ſolum ſunt contra aliquam circumſtantiã ſeu conditionem requiſitam ad plenam obſeruantiam ipſorum;) concedit Papa vbi ſupra, quod noſtri Prælati, (quorum nomine etiam Guardiani comprehenduntur) poſſint Diſpenſare, non quidem ad libitum, hoc enim eſſet potius decipere: ſed Diſpenſare, id eſt, ex cauſſa aliqua rationabili, quamuis non omnino ſufficienti condeſcendere aliqualiter relaxare, non autem omnino tollere prædictam obligationem præceptorum præfatorũ. & talis Diſpẽſatio in prædictis ex tali cauſſa, quæ aliàs eſſet inſufficiens ſine Diſpenſatione ad licitè faciendum prædictam relaxationem contra talia obligatoria regulæ, iam fatis cauſſam prædictam eſſe ſufficientem ad hoc, quòd licitè quis faciat prædictam relaxationem contra præfata obligatoria Regulæ: & ſic faciendo non poteſt dici facere ſimpliciter, aut illicitè contra Regulam & ſic credo voluiſſe Papam concedere, vt ex verbis eius ſupradictis eiuſdem Conceſſionis poteſt facile elici

Et notandum; quòd in hac Conceſſione præſupponitur, quod Papa poteſt ex cauſſa relaxare obligationem votorum, & iuramentorum, & ſimiliter hoc alijs concedere; hoc enim eſt propriè Diſpenſare ſcilicet obligationem relaxare. vt communiter tractatur à Doctoribus; & nos ſupra in expoſitione regulæ Fratrum Minorum cap. 10. quæſt. 4 aliqualiter quantum attinet ad rem, egimus. Supponitur etiam, quod in noſtra Regula, ſicut & in præceptis iuris diuini, & humani, Præcepta & eorũ transgreſſiones ſint in duplici differẽtia. Quia aliqua eſt trãſgreſſio ſubſtãtia præceptorũ cõtra ſeu extra totã latitudinẽ ipſorũ: alia eſt transgreſſio circũſtantia, aut conditionis, ſeu non

extra

extra totam latitudinem ipſorum, vt de his etiam nos latius egimus ſup. in noſtra expoſitione Reg. Fratrum Mino cap. 10 q. 1. &c. ibi videatur quibus ſuppoſitis intelligitur clarè prædicta Conceſſio, vt declarata eſt.

Et notandum, quòd præfata Conceſſio multùm valet iis temporibus, vbi refrigeſcente feruore charitatis ſummè infirmi corpore, & ſpiritu ad ſerenandum conſcientias Fratrum in multis impuritatibus, & relaxationibus, ex aliquali, licèt non omnino ſufficienti cauſſa, ſeu neceſſitate commiſſis contra multas conditiones, & circumſtantias requiſitas ad debitam obſeruantiam præceptorum regulæ, vt patet in articulo de pecunia: de paupertate: de vſu paupere, ſeu moderato, de non equitando, non calciando, & c. eiuſmodi. Dummodo non ad libitum ſine vlla cauſſa fiat prædicta Diſpēſatio, relaxatio, ſeu tranſgreſſio in prædictis. Sic enim non excuſarentur Fratres, neque Prælati, quia non conceditur hoc poſſe ad libitum fieri, ſed ex cauſſa aliqualiter rationabili, vt dictum eſt, & patet in prædicta Conceſſione; & dummodo ex hoc non accipiatur occaſio ad alias Diſpenſationes, ſeu relaxationes irrationabiles & inexcuſabiles, quales ſæpe videntur apud aliquos, de quibus omnibus latius egimus, vbi ſup. in expoſitione Regulæ c. 10 q. 4.

Quoad §. 13. vide ea, quæ habentur à Collectore in Compendio tit. Abſolutio ord. quoad Fratres, poſt §. 7. & quod nos ibidem annotauimus, vt habetur ſupra fol. 15.

Quoad §. 16. vide, quòd ſupra titu. Abſolutio quoad Seculares, 1. §. 12. notatum eſt, quia valde facit ad hoc, fol. 24.

Quoad §. 17. notandum, quòd non eſt ſecurum, vti tali Conceſſione, diſpenſando in affinitate, vt ibi habetur, quia non conſtat de veritate, ſed de rumore illius Conceſſionis, nec habetur in libris Ordinis. Ideo in re tanti momenti, contra ius commune non eſt credendum rumoribus: & ſic conſuluit excellens Doctor Ortiz.

Quoad § 24 notandum, quòd idem Collector dixit ſupra in Compendia tit. Abſolutio ordinaria, quoad Fratres poſt §. 40. quòd, ſcilicet, hæc Conceſſio Martini V facta Monachis Sancti Benedicti, iam facta eſt generalis pro toto Ordine ipſorum, & per conſequens poteſt nobis communicari pro toto noſtro Ordine. De qua Conceſſione notandum etiam, quod talem Diſpenſationem de qua ibi agit Mart. V. poteſt facere etiam, &c. vt patet ex titu. Communicatio Priuil. §. 3 in Compendio. Item notandum, quòd hæc Diſpenſatio ab irregularitate contracta ex homicidio intel- *Diſpenſatio ab irregularitate cuiuſcumque homicidij.* ligitur de quocũque homicidio, tàm caſuali, quàm etiam voluntario occulto, quod ſcilicèt, iudicialiter probari non poteſt, aut quod non eſt notorium, quia Papa non diſtinguit, nec nos diſtinguere debemus. Neque obſtat, quòd Sixt. IV. qui fuit poſt dictum Mart V. conceſſit ſolum de caſuali, cum exceptione expreſſa homicidij voluntarij, vt patet in Compend. titu. Diſpenſatio §. 10. §. 12. §. 13. quia reſpondeo, quod hoc nihil præiudicat. Nam Sixt. IV. in dictis Priuileg. loquitur generaliter, quoad forum interiorem conſcientiæ, & etiam quoad exteriorem, vel iudicialem id concedendo cum illa exceptione. Hic autem in §. 24. Mart. V. ſolum concedit pro interiori. Ideo de quocumque homicidio occulto concedit, etiam voluntario. Itē quia Sixt. IV in prædictis ſuis exceptionib. ſolū intendit, & intelligitur limitare illas ſuas Cōceſſiones, à quibus expreſſè facit ſuas exceptiones, & limitationes, & non alias à ſe, vel à ſuis prædeceſſoribus conceſſas, vt patet, quia alias ſequeretur, quoð Conceſſio Sixt quæ habetur §. 10. in qua concedit poſſe diſpenſari in irregularitate ex homicidio incerto, ſeu dubio præiudicaret alteri eius cōceſſioni ſequenti, quæ habetur §. 12. & 13 quoad homicidium caſuale etiam ſi ſit certum. Et ſimiliter dic quod intelliguntur omnes exceptiones, & limitationes, quas Pontifices faciunt in ſuis Conceſſionibus, quia ſcilicet ſolum limitant ipſas ipſorum Pontificum Conceſſiones, in quibus ponuntur tales limitationes, ſeu exceptiones, & ſic reſpondit inſignis Doctor Ortiz.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Circa hanc Diſpenſandi facultatem cum illegitimè natis, eſt aduertendum, quòd licèt Six. V. in Conſtit, contra illegitimos, quæ incipit, Cum de omnib. Eccleſiaſticis, anno 1587. edita, prohibuerit ne illegitimi ex inceſtu, aut ex ſacrilegio procreati ad habitum, vel profeſſionem recipi poſsint; & receptos poſt publicationem Conſtit. eiici debere decreuerit: illegitimos vero ex quouis alio minus legitimo toro recipi quidem ad habitum & profeſſionem poſſe, cum quibuſdam circumſtantiis in ea expreſſis, ad gradus vero, honores, & dignitates incapaces fore voluerit: in alia vero huius declaratiua quæ incipit, Ad Romanũ ſpectat, declarauerit ſub prædicta Conſt non comprehendi illegitimè natos ex his parentibus, inter quos tempore quo geniti ſunt, matrimonium rite conſiſtere poterat; tamen anno 1590. Greg. 14. in ſua Conſt. quæ incipit, Circumſpecta Rom. Pont. Conſtitutiones illas Sixti V. ad terminos iuris reduxit & moderatus eſt; ac omnes diſpenſationes, & habilitationes vigore Priuilegiorum,

In §. 12.

Prohibitione illegitimi recipiãtur ad profeſſionem.

Harum Cõſtit. Summariũ ponitur in fine libri.

Renouatio Greg. 14.

giorum, aut Indultorum Apoſtolicorum, cuiuis Ordini Religioni monaſterio, aut Congregationi eorumue ſuperioribus in genere, vel in ſpecie, vt præfertur conceſſorum, quæ tempore Conſtitutionum huiuſmodi v u recepta. & non ſub vllis alijs revocationibus comprehenſa erunt, per quoſcumque eorum Superiores factas in priſtinum ſtatū, & va iditatem in quibus ante ipſas Conſtitut. exiſtebant, reſtituit & reintegrauit. Volens ijſdem Conſtitutionib. non obſtantibus eos, qui quouis modo illegitimi procreati fuerint ad habitum & profeſſionem regulares admitti poſſe quemadmodum admitti poterant ſi ſupradictæ Conſtitutiones editæ non fuiſſent. Ita tamen vt cum de recipiendis quomodocumq; illegitimè natis, ad habitum, & profeſſionem Ordinum quo unicumque agetur, ij, ad quos huiuſmodi receptio ſpectat, præter alia, de quibus ex dictarum Conſtitutionum præcepto circa quoſcumque etiam legitimos diſquirere debent, diligenter eorum vitam, & mores inquirant, & ita demum recipiant ſi tamen, bonam indolem, & virtutis ſpecimen præſeferant, ac tot eu merita ſuffragentur, vt natalium ſuppleant defectum, eorumq; receptio Religionis commode & vtilitati profutura videatur. Et ſuper hoc ipſo, ij ad quos, vt dictum eſt, pertinet huiuſmodi receptio, matura deliberatione habita, ita cenſuerint, & iudicauerint. Dummodo tamen filius illegitimus in Religione in qua Pater, ſiue ante ſiue poſt natiuitatem dicti filij, profeſſus fuerit, ipſo Patre viuente non admittatur, quod expreſſè prohibet, voluit quoque ac ſtatuit licere Generali aut Prouinciali ſingulorum Ordinum aut Congregationum, aut Hoſpitalium, ad quos dicta Diſpenſatio ſpectat iuxta tenorem Priuilegiorum, & indultorum Apoſtolicorum eis conceſſorum quæ dummodo vſu recepta, nec aliàs ſub vllis reuocationibus comprehenſa ſint, vt præfertur, in hac parte reualidat, cum illegitimis, quos alias dictus Generalis aut Prouincialis, cum Generali, Prouinciali ſeu intermedio Capitulo, & non aliàs, ſuffragantibus meritis, dignos iudicauerint ad honores gradus, & dignitates obtinendas diſpenſare, ac diſpenſationes huiuſmodi pro tempore ita factas, & inde ſecuta quæcumque, vt antea, valere, & tenere, perinde ac ſupradictæ Conſtitutiones non emanaſſent.

Vide Comp. Societ. Ieſu in verb. Diſpen. §. 2. & §. 4.

Nota pro corroboratione eius, quod infra dicetur.

Et hic eſt aduertendum quod ſecundum iura illegitimè natus ſine Diſpenſatione non poteſt eligi in Superiorem, etiam ſi efficiatur Religioſus, quia ingreſſus Religionis, quamuis ſine Diſpenſatione habilitet ingreſſum quoad Ordines ſuſcipiendos, non tamen habilitat quoad dignitates, & officia, vt probat bona gl. in c. ſi de filijs presbyter.

Illegitimi ingreſſum Religionis non habilitantur ad officia Minim.

Ideo Iulius Papa III. ta Mari magno Minimorum conceſſit facultatem omnib. Prælatis illius Ordinis ac eorum Vicarijs, cum huiſmodi poſſe diſpenſare. Vnde ſi illegitimè natus eligeretur Superior non hab ta prius diſpenſatione electio eſſet nulla. cap. Innotuit, &c. cum Vinctō. de e ect.

Et ideo Frat. Præd. per Declar. Capituli Gener. habent quòd illegitimè natus non poteſt eſſe Superior. vel Vicarius in aliquo Conuentu. etiā Priore illius Conuentus mortuo, vel amoto, niſi cum eo fuerit diſpenſatum. Vbi eſt aduertendum, quod diſpenſatus circa Dignitatem inferiorem, puta quod poſſit eſſe Guardianus, non intelligitur diſpenſatus circa Maiorem puta, quod poſſit eſſe Prouincialis, niſi in diſpenſatione facta fuerit de præfatis expreſſa mentio, vt probat Pan. in d. c. innotuit & ratio eſt quia ad permiſſionem Minoris dignitatis. non venit permiſſio Maioris, ſed benè eſt cōtra. Et ideo Frat. Præd. per declar. Cap. Gen. habent; quod ſi cum illegitimè nato diſpenſatum fuerit. quòd poſſit eſſe Prior, non poterit propter hoc Vicarius eſſe Prouincialis, niſi in diſpenſatione, de præfatis facta fuerit expreſſa mentio. Hocq; comprobatur ex ſupradicta diſpoſitione Greg. 14. ibi circa diſpenſationem.

Ius Prædicatorum.

Diſpenſatus in min. dig. nō cenſetur diſp. in ma.

Formam autem diſpenſandi cum illegitimè natis Fratribus profeſſis, quando neceſſe erit, poterunt Superiores prælati eam videre in Summis.

Circa ſupradictam diſpenſationem in §. 14. & 15. ab Innocentio factam; quoad ordinandorum ætatem, eſt ſciendum. quòd iam eſt correcta per Conc. Trid. Seſſ. 23. c. 12. Vbi nullos in poſterum ad Subdiaconatus Ordinem, ante 22. ad Diaconatus, ante 23. ad Presbyteratus ante 25. ætatis ſuæ annum promoueri poſſe iubet. Sed quomodo, & quando poſſit abſolui à pœna ob indebitam ordinationem, à Sixt. V. taxata in Bulla, contra Clericos malè promotos, eſt aduertendum, quod nullo pacto poterit abſolui. niſi per Iubilæum pleniſsimum. Diſpenſare in interſtitijs à Cōc. Trid. requiſitis, in ſuſceptione Ordinum à quo, & quādo poſſit, vide infra, in verbo Ordines ſacri. Quoad votorum diſpenſationem, vide infra in additione mea in verbo, Votum.

Forma diſpenſandi.

Ætas ordinandorum.

Diſpenſare in interſtitiis.

¶ Ex Priuilegijs Congreg. S. Bernardi.

POſſunt per communicationem Prælati Ordinū Mendicantium, ſuper quacumq; irregularitate, & ſuſpenſione, ex delicto occulto contractis, (homicidio voluntario, & caſibus hæreſis exceptis) ex forma Conc. Trid. Seſſ. 24. titulo de reformat. cap. 6. Epiſcopis conceſſis, cū Fratrib. & perſonis ſibi ſubditis diſpenſare. Ita conceſsit Greg.

13. anno

13. *anno Domini 1574. Generalibus, & Abbatibus* Congreg. S. *Bernardi Hiſpaniæ, vt refertur in eius Cõpendio. Priuil.* Verbo. Abſolutio quoad Fratres. § 12.

Prædicatoribus. *Eamdem conceſſionem fecit Pius V. Prædicatoribus, etiam cum extenſione, ad omnes alios caſus eiſdem* Epiſcopis *reſeruatos, vt refertur in* Compen. *Priuil. Minimorum fo. 127. & in* Com*pendio Priuil. Patrum S. Hieronymi Hiſp. fol. 83.* §. 1. *& 2. & in Comp. Priuil. Societ. Ieſu Verbo* Prælati. *§. 3. & habetur ſup. fol. 45. in principio Reſolutionum materia Abſolutio.*

Congreg. S. Bened. Hiſpaniæ de Monſer. *Iulius 2 anno Domini 1503 pro Congregatione Sancti Benedicti Hiſpaniæ declarauit, quòd virtute cuiuſdam facultatis Martini V. conceſſæ* Monaſterio B. Mariæ de Monſerrato, *in qua illi conceſſerat facultatem abſoluendi, & diſpenſandi cum ſæcularibus, in caſibus & votis, Epiſcopis reſeruatis, poſſit etiam inter coniugatos; quorum alter eorum cum alterius conſanguinea adulterium perpetrauit, diſpenſare in foro conſcientiæ ad petendum debitum. Refertur in eius* Comp. *Priuil. fo. 40.*

Minorib. *Idipſum ad eundem effectum poſſunt facere* Confeſſores, *in foro conſcientiæ, cum his qui poſt votum ſimplex caſtitatis matrimonium contraxerint, prout ita eis conceſsit idem Pius V. eodem Anno, vt in eodem* Compend. *Societ. Ieſu §. 4.*

Prædicatoribus. *Poteſt Prior Generalis cum perſonis Ordinis in foro conſcientiæ diſpenſare quoad irregularitatẽ, etiam in caſibus reſeruatis ſanctiſsimæ D. N. Papæ ſcilicet, in homicidio, in membrorum obtrũcatione, & in enormi ſanguinis effuſione contractam, dummodo factum horum trium notorium non ſit. Ita conceſsit Iulius II. Ordini Prædicat. vt habetur in lib. Priuileg. eorumdem. fol 173. & refertur in Compend. Societ Ieſu, Verbo* Diſpenſatio. *§. 5. Et in Compend. Priuil. S. Hieron. Hiſpan. Vbi ſupra §. 24.*

In §. 24. *Aduertendum, circa id, quod notat Corduba in §. 24. de Diſpenſatione Irregular. homicidij voluntarij, quod nunc obſtat Concil. Trident. in ſeſs. 14. cap. 7 de reformat. etiam de homicidio voluntario occulto, ait enim quòd iſte talis homicida, nullo tempore ad ſacros ordines promoueri poſsit, ſed de homicidio caſuali, non obſtat, vt ex eodem cap 7. colligitur.*

ECCLESIAE FRATRVM

Collector. ¶ *Diſtinctio materiæ Eccleſiarum Fratrum.*

QVoad Eccleſias Fratrum Mendicantium, multa, & varia reperiuntur in Priuilegiis eorumdẽ Fratrũ conceſſa & ſtatuta. Et primò, ea quæ pertinent, ad ædificationem huiuſmodi Eccleſiarum ponuntur in dictione, *Ædificare.* Ac etiam nonnulli ad idem pertinentia habentur in dictione, *Altare.*

¶ Secundò, illa, quæ attinent ad Benedictionem, ſeu conſecrationem prædictarum Eccleſiarum, poſita ſunt ſupra, in dictionibus, *Benedicere*, & *Conſecrare.*

¶ Tertiò alia, quæ concernunt exemptionem, & immunitatem earumdem Eccleſiarũ, reperientur in dictione, *Exemptio.* §. 10. & 21. & hic infra §. & 9. & 17. ac 18.

¶ Quartò, ſunt aliqua, quæ Fratres prædicti tenentur ſeruare in ſuis Eccleſijs reſpectu Prælatorum Eccleſiæ prout habetur infrà. *§.* 10. & 11.

¶ Quintò, ſunt nonnulla concernent a libertatem veniendi ad Eccleſias Fratrum, prout habetur infra b. §. 4. & 12. & 13.

¶ Vltimò inueniuntur multæ Indulgentiæ conceſſæ viſitantibus præfatas Eccleſias. Sed hæc ad longum continentur in dictione, *Indulgentiæ quoad ſeculares.* 1. & 2. ac 3.

INnocentius IIII. decreuit, vt omnes Eccleſiæ Fratrum Min. vbi Cõuentus exiſtunt Conuentuales vocentur. Et conceſſit licentiam, vt in ipſis Eccleſiis ad opus Fratrum, & Conuerſorum, ſeu Oblatorum ſuorũ, liberè habere Cœmiteria poſſint, & valeant b. fo. 21. Et ff. 23. conc. 9.

¶ Notandum, quod huiuſmodi Conceſſio 1
fuit pro principio Ordinis. Nam poſtea, pro o- *Collector.*
mnibus Chriſti fidelibus habuimus liberam ſepulturam, vt patet infra, in dictione, *Sepultura.*

¶ Idem Innocentius conceſſit Fratribus
Ordinis S. Auguſtini, vt pro Conſecrationibus 2
Altarium, ſeu Eccleſiarum, ac pro Oleo San- *Pro fratrib.*
cto, & quolibet Eccleſiaſtico Sacramento, *Auguſtinienſibus. Epiſcopi.*
nullus ab eis, ſub obtẽto conſuetudinis, vel alio modo quidquam audeat extorquere; ſed hæc omnia gratis eis Epiſcopi Diœceſani impendant: alioquin liceat eis quoſcumq; maluerint Catholicos adire Antiſtes, gratiam, & communionem Apoſtolicæ Sedis habentes, qui Apoſtolica auctoritate faciant prædicta. Et voluit, quòd ſi Sedes Diœceſanorum Epiſcoporum forte vacuerint, interim omnia Eccleſiaſtica Sacramenta, à vicinis Epiſcopis accipere liberè, & abſque contradictione poſ- *Sacramenta.*
ſint. Sic tamen, vt ex hoc in poſterum propriis Epiſcopis nullum præiudicium generetur.

B. ſſo. 247. conc. 605. Vide circa hoc infra. §. 9.

3 *Excommunicatio.* CLemens IIII. inhibuit, vt nullus Eccleſias, aut loca Fratrum Minorum auſu temerario præſumat infringere: aut in illis damnabilem violentiam exercere. Et voluit, quod illi, qui ſecus facere præſumpſerint, ipſo facto ſententiam excommunicationis incurrant; à qua non poſſint abſolui, niſi per Sedē Apoſtolicam vel per Conſeruatores ab eadē Ordini deputatos. B. ſſo. 105. conce. 226. §. Circa hoc vide infra §. 18.

4 *Inhibitio.* ¶ Idem Clemens informatus quod Prælati Eccleſiarum, ac Rectores, & Clerici ſubditos ſuos ſub excommunicationis, & interdicti pœnis, pro libito, ſine cauſa rationabili prohibeant, ne ad domos Fratrum Eremitarum S. Auguſtini pro diuinis officiis audiendis accederent, & ne illis eleemoſynas largirētur, & ſubditos præfatos, ad ſeruandum prohibitionem huiuſmodi per ſubtractionem ſacramētorum Eccleſiaſticorum compellebant: inhibuit diſtrictè, ne talia, vel his ſimilia in ipſorū Fratrū præiudiciū de cætero facere attentarēt præcepitque quatenus huiuſmodi inhibitionem inuiolabiliter obſeruarent, à prædicatorum Fratrum indebitis grauaminibus, ac iniuriis in poſterum deſiſtentes. B. ſſo. 77. conceſ. 232.

5 *Pro Eccleſiis parochialibus: Fratrum Exemptio.* SIxtus IIII. conceſſit Fratribus Minor. vt in Eccleſiis curatis, ſeu parochialibus, quas eos habere contigerit, poſſint per Capellanum, per eos pro eorum nutu ponendum & amouendum curā huiuſmodi exercere. Qui quamdiu Capellanatus huiuſmodi fungetur officio, ac ſi dict. Ordinis Min. profeſſor exiſteret, dictorum Fratrum libertate, & exemptione fruatur. Eccleſiæ vero prædictæ & illarum bona, illa qua domus Fratrum prædicti Ordinis prærogatiua lætentur. B. fo. 60. Et ſſo. 144. conce. 351.

Collector. ¶ Iſta Conceſſio, cum repugnet obſeruantię, eſt ſolum pro Conuentualibus. Et circa præfatam Conceſſionem vide infra. §. 8.

6 *Pro Fratribus minimis conſecrare.* IVlius II. Conceſſit Fratribus Ordinis Minimorum, quòd omnes, & ſingulas Eccleſias, & Oratoria quæcumque eiuſdem Ordinis, tam recepta quàm recipienda nondum conſecrata, ſeu conſecranda, facta prius requiſitione Epiſcopis locorum, eiſque recuſantibus, vel negligentibus, per quemlibet alium Catholicum Epiſcopum poſſint conſecrari facere. B. ſſo. 8. conceſsione 28.

¶ Idem Iulius fecit Prælatis huiuſmodi Minimorum quamdam Conceſſionem circa reconciliationem ſuarum Eccleſiarum, vt habetur ſupra *Benedicere.* §. 13. 7 *Reconciliatio Eccleſiæ.*

LEo X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, & ordinauit, quod Epiſcopi, & corū ſuperiores, & alii Prælati Eccleſiatū poſſint viſitare Eccleſias Parochiales ad Fratres ratione locorum legitimè ſpectantes, quoad ea, quæ parochianorum curam, & ſacramentorum conſeruationem, & adminiſtrationem pertinent; ſine tamen Viſitatorum inſolito grauamine, vel impenſa. Et ſimiliter ſtatuit, quod prædictarum Eccleſiarum curam gerentes, & circa illam delinquentes, ſi Religioſi fuerint, iuxta ipſius Ordinis Regularia inſtituta, intra ſepta Regularis loci; ſæculares verò Presbyteros, & Fratres huiuſmodi beneficia obtinentes liberè tamquam ſuæ iuriſdictioni ſubiectos punire poſſint Prælati Eccleſiarū. B. ſſo. 25. conceſſ. 69. 8 *Viſitatio.*

¶ Idem Leo in præfato Concilio ſtatuit: quod Fratres ab alieno Epiſcopo conſecrationem Eccleſiæ, vel altaris aut cœmiterij benedictionem petere nequeant: nec in Eccleſijs per eos pro tempore ædificandis, primum lapidē per alienum Epiſcopum poni facere: niſi vbi Ordinarius bis, aut ter eum debitis reuerentia, & inſtantia requiſitus ſiue legitima cauſa id recuſauerit. B. ſſ. 26. conce. 79. 9 *Epiſcopi. Benedictio.*

¶ Idem Leo ſtatuit, quod vt debitus honor matrici Eccleſiæ reddatur, tam Fratres, quàm alij clerici ſeculares die Sabbati maioris hebdomadæ antequam campana Cathedralis, vel matricis Eccleſiæ pulſauerit, campanas in Eccleſiis ſuis pulſare minimè poſſint. Contra autem facientes, pœnam centum ducatorum incurrant. B. ſſ. 26. conc. 80. 10 *Prohibitio.*

¶ Idem Leo ſtatuit: vt cenſuras, per Ordinarios latas, & promulgatas, ac in matrice Eccleſia ciuitatum, necnon in collegiatis, & parochialibus Eccleſiis caſtrorum, & oppidorum reſpectiuè ſollemniter publicatas, teneantur Fratres (quando ſuper hoc ab eiſdem Ordinariis fuerint requiſiti) in Eccleſiis domorum ſuarum publicare, ac ſeruare. B. ſſo. 26. conc. 81. 11 *Cenſura.*

¶ Idem Leo declarauit, & ſtatuit, quòd omnes Chriſti fideles vtriuſque ſexus, qui non

con-

contempto proprio Sacerdote Parochiali, in Eccleſiis Fratrum Ordinum Mendicantium,
12. Dominicis, & feſtiuis diebus Miſſas audiunt, ſatisfaciunt præcepto Eccleſiæ de Miſſa audienda; nec in aliquam labem peccati mortalis, aut pœnam propterea incurrunt: in contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcumque. B. ffſo. 47. conc. 90.

13. ¶ Idem Leo poſtea præfatas literas confirmauit, & ampliauit, ac ſuper illas executores dedit. B. ffo. 47. conc. 142.

14. ¶ Idem Leo circa benedictionem, & reconciliationem Eccleſiarum fecit aliam Conceſſionem, quæ poſita eſt in dictione *Benedicere.* §. 12.

15. ¶ Idem Leo conceſſit, quod adueniente caſu neceſſitatis, Eccleſiæ tam Fratrum Min. quàm Monialium S. Claræ obſer. poſſint trãſferri, & mutari de vno loco ad alium, & locus prioris Eccleſiæ, reduci ad vſus humanos ſecundum commoditatem dictorum locorum, & Monaſteriorum: dummodo materia ædificiorum ponatur in Eccleſia alia o. ffſo. 92. conceſſ. 177.

16. ¶ Idem Leo conceſſit poſtea, quòd Miniſtri Prouinciales Ord. Min. loca eis minus commoda, ab ipſis non omnino derelicta, poſt conſtitutionem Bonifacij Papæ VIII. conſtructa, poſſunt pro ſua deuotione tenere, ſine Fratribus in illis inhabitantibus: Ita tamẽ quòd aliquando ea viſitent cum tempus opportunum fuerit, & in eorum Eccleſiis aliquando celebrent. O ffſo. 61. conc. 189.

17. *Sepultura. Exhumare.* ¶ Idem Leo conceſſit, quòd Prælati Ord. Min. obſer. poſſint in ſuis Eccleſiis, & capellis exhumare corpora defunctorum, & ad alias ſepulturas in eiſdẽ Eccleſiis ſuis transferre, de conſenſu tamen illorum, quorum intereſt, O. ffſo. 58. conc. 62.

18. *Abſolutio.* ¶ Idem Leo conceſſit, quod infringentes, vel aliquam violentiam in Eccleſiis, vel locis Fratrum Min. facientes poſſint abſolui prout poſitum eſt ſup. in dictione *Abſolutio quoad ſeculares. §. 15. fo. 40.*

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum S. Benedicti.*

19. *Reconciliatio Eccleſiarum violatarum.* **B**Enedictus XIII. conceſſit Monachis Ordinis Sancti Benedicti, quod, ſi contigerit Eccleſias ſuorum Monaſteriorum aliquo caſu violari, Priores cum aqua Gregoriana eas valeant reconciliare. o.

¶ Aqua Gregoriana de qua in ſupraſcripta Conceſſione fit mentio, eſt aqua benedicta per aliquem Epiſcopum Catholicum: & dicitur Gregoriana, quia à Gregorio Papa fuit ordinata. Sic autẽ debere intelligi, accepi ego à quodam peritiſſimo Patre præfati Ordinis S. Benedicti, & apud ipſos intellexi ſic practicari. *Collector.*

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 6. *vide in Compendio tit.* Bona, §. 10. *aliam Conceſſionem eiuſdem Iulij II. factam eiſdem Auguſtinien. ad idem, & habetur ffff. 76. Similter aliam Leonis X. & ad idem. ffff 122.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

QVOAD *Diſpoſitionem, de Oleo Sancto, qua in hoc §. 2. habetur, vide inf. in Verbo,* Vnctio extrema, *in annotatione noſtra.* *In §. 2.*

Quoad diſpoſitionem Clem. IV. in §. 3. poſitam qua etiam ponitur infr. in verbo Monaſterio. *§. 7. eſt ſciendum, quòd inter alias Conſtitut. contra Bannitos, à varijs Summis Pontif. factas Six. V. fecit vnam pro Regno hoc Neap. anno Domini 1585. qua incipit,* Alias fœlicis recordationis, *&c. In qua, inter cætera concedebatur Officialibus Regijs, vt cauſſa conquiſitionis, vel inſectationis Bannitorum, Eccleſias, Monaſteria, cellas, ſeu loca Religioſarum, Eccleſiaſticarumq; perſonarum ingredi, ipſaſque Bannitos, & delinquentes aliquo modo ibi occultatos ſiue receptos inde extrahere, & ſi opus eſſet, ipſas etiam perſonas Eccleſiaſticas, & Religioſas capere, & carcerib. Eccleſiaſticis dumtaxat mancipare poſſent &c.* *In §. 3.*

Verũ quia iſta & alia ſimilia in ea contenta, nõ modicum; Eccleſiaſticam tangebant immunitatem, (vt in tit. de immunit. eccleſ.) *multaq; in de videbantur in dies oriri ſcandala, ac non pauca ipſorum Religioſorum infeſtationes & perturbationes euenire, Proinde Greg XIV. anno 1591. In Conſt. ſua.* Cum alias nonnulli, *&c. pro immunit. Eccl. ſeruanda; maliſq; ſupradictis Obuiando; ſupradictam Sixti V. Conſt. moderando ſtatuit dicens:* *Vt in ſequẽti Gregori. Conſt. narratur.*

CVM aliàs nonnulli prædeceſſores noſtri, & præſertim fœlicis record. Sixtus Papa V. necnon Pius etiã V. &c. & infra. *Diſpoſitio Bullæ Greg. 14. de immunita. eccleſ.*

Hac itaque noſtra perpetuo valitura Conſtitutione, omnia, & quæcumq; Priuilegia, Indulta, & Gratias, tam per prædictum Sixtũ, ac

Pium

Pium Quintum quam alios quoſcumque noſtros prædeceſſores, aut noſmetipſos, Sedemque Apoſtolicam, eiuſve Legatos, ſuper adducendis, vel extrahendis ab Eccleſijs, Monaſterijs, Sacellis, domibus Regularibus, & ſecularibus, locisve Sacris, aut Religioſis, aliaſque in caſibus à iure permiſſis, hominibus, certorum tunc expreſſorum, vel non expreſſorum criminibus reis, aut fraudulentis decoctoribus, etiam in odium certorum delictorum, & pro bono, pace, quiete publica, & ex cauſſis vrgentiſſimis, ac neceſſarijs, & æqu pollentibus caſibus in iure expreſſis, atque ex paritate, identitate, aut maioritate rationis extenſis, perpetuò, vel ad certum nondum elapſum tempus, ſeu ad vitam alicuius Principis, aut beneplacitum, ſeu aliàs quomodolibet conceſſa, etiam itineratis, aut multiplicatis vicibus, approbata, & innouata, ac vſu recepta literaſque Apoſtolicas ſub plumbo, aut in forma breuis, ſeu aliàs quomodocumque deſuper confectas quarum tenores hic haberi volumus pro expreſſis ac ad verbum inſertis, ſublata penitus omni differentia; Ita ad vnam tantum formam reducimus, & moderamur, vt laicis ad Eccleſias, locaque ſacra, & religioſa prædicta confugientibus, ſi fuerint publici latrones, viarumque graſſatores, qui itinera frequentata, vel publicas ſtratas obſident, ac viatores ex inſidijs aggrediuntur, aut depopulatores agrorum, quive homicidia, & mutilationes membrorum in ipſis Eccleſijs, earumve Cœmiterijs committere, non verentur, aut qui proditoriè proximum ſuum occiderint, aut Aſſaſſini, vel hæreſis, aut læſæ Maieſtatis in perſonam ipſiuſmet Principis rei, immunitas Eccleſiaſtica non ſuffragetur. Sed vniuerſis, & ſingulis Venerabilibus Fratribus noſtris Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, cæteriſq; Eccleſiarum, & Monaſteriorũ Prælatis, tã ſæcularibus, quam cuiuſuis Ordinis Regularibus, diſtrictè præcipiendo mandamus, & præcipimus, vt laicos in caſibus prædictis delinquentes ad eorum Eccleſias, Monaſteria, domos, & alia loca ſupradicta ſacra, ſeu Religioſa reſpectiuè confugientes, & in eis ſe recipientes atque morantes, qui prædicta delicta, eorumve aliquod, iudicio ſuo commiſiſſe videbuntur, quando à Curia ſæculari fuerint requiſiti, & quilibet eorum fuerit requiſitus, Miniſtris, & Officialibus Curiæ ſæcularis, abſque Irregularitatis nota, aut alicuius cenſuræ Eccleſiaſticæ incurſu tradi, & conſignari curent, & faciant, & quilibet eorum curet, & faciat. Ne autem Curiæ ſæcularis Miniſtri, prædicta facultate illos per ſe, & propria auctoritate extrahendi, & abducendi ſibi olim, vt præfertur attributa, & per præſentes reuocata, abutantur; Volumus, dictaque auctoritate decernimus, & declaramus, vt Curia ſecularis, eiuſque Iudices & Officiales, ab Eccleſijs, Monaſterijs, locisque ſacris prædictis, laicum aliquem vt præfertur delinquentem, in nullo ex caſibus ſupradictis ſine expreſſa licentia Epiſcopi, vel eius officialis, & cum interuentu perſonę Eccleſiaſticæ ab eo auctoritatem habentis, ad quos ſolos, & non alios Epiſcopis inferiores, etiam ſi aliàs Ordinarij ſint, aut nullius diœceſis, aut Conſeruatores, ab hac ſede ſpecialiter, & generaliter deputati, prædictam licentiam dandi facultas pertineat; occurrente autem caſu in loco exempto, & nullius diœceſis, tunc ad Epiſcopum viciniorem deuoluatur hæc cognitio, & non ad alios, capere, extrahere, aut incarcerare non poſſint, niſi eo caſu, quo ipſe Epiſcopus, & dictæ perſonæ Eccleſiaſticæ requiſitæ, illos in delictis ſuperiùs expreſſis culpabiles, tradere, aut capturæ, & carcerationi interuenire, & aſſiſtere recuſauerint; tuncque reuerentiæ Eccleſiæ, & locis ſacris debitæ memores, prædictos delinquentes minori, quo id fieri poterit cum ſcandalo, & tumultus extrahere curent; Quodque delinquentes laici prædicti, poſtquam, vt præfertur, ab Eccleſijs, locisve ſacris extracti, & capti fuerint, ad carceres Curiæ Eccleſiaſticæ reponi, & inibi ſub tuto, & firmo carcere, ac opportuna cuſtodia data illis, ſi opus fuerit per Curiam ſecularem, detineri debeant, nec inde extrahi, Curiæque ſeculari prædictæ conſignari, nec tradi poſſint, niſi cognito prius per Epiſcopum, ſeu ab eo deputatum, an ipſi verè crimina ſuperius expreſſa commiſerint, tuncque demum, de mandato Epiſcopi per Iudicem Eccleſiaſticum Curiæ ſeculari, quacumqꝫ appellatione poſtpoſita conſignentur. De crimine vero hæreſis cognitio ad forum Eccleſiaſticum tota pertineat, neque in ea Curia ſecularis, ſe quoquomodo intromittat. Sicuti & prohibemus, ne contra Eccleſiaſticas perſonas ſeculares, aut cuiuſuis ordinis, vel militiæ etiam S. Ioannis Hieroſolymitani, Regulares quoquomodo, etiam vigore Prædictorum Priuilegiorum, Indultorum, aut Conceſſionum (quæ omnia ad terminos iuris per præſentes reducimus) procedant, aut ſe intromittant

tant illaſque ab Eccleſijs, Monaſterijs, Domibus, lociſque ſacris, aut Religioſis, etiam in caſibus in hac Cõſtitutione expreſſis, extrahere, abducere, capere, carcerare aut cognoſcere de criminibus ad forum Eccleſiaſticum pertinentibus, alias, quam de iure, & per Priuilegia eiſdem Ordinibus, aut militijs conceſſa, permittitur, quomodolibet præſumant, Quod ſi quis, quacumque dignitate præditus, præmiſſorum quidquam attentare contra hanc Conſtitutionem præſumpſerit, ipſo facto Cenſuras, quæ contra libertatis Eccleſiæ violatores ſunt promulgatæ, incurrat. Non obſtantibus præmiſſis etiam Sixti, & Pij V. quam aliorum quorumcumque prædeceſſorum noſtrorum literis Apoſtolicis, priuilegijs, indultis, &c. Dat. Romæ, in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo nonageſimo primo, Nono Kal. Iunij Pont. Noſtri Anno primo.

EX ſupradictis ergo Religioſi ſint cauti, vt ne amplius ſinant maleſactores in ſuis locis, vel Eccleſijs à Miniſtris Iuſtitiæ ſecundũ diſpoſitionẽ Bullæ Sixti V. capi quia ſic expreſſe facerent cõtra ſupradictam Greg. diſpoſitionem, & ſe pœnis Irregularitatis, & alijs Cenſuris exponerent.

Et vt ne etiam permittant maleſactorem in ſuis Eccleſiis, & locis, capi à Miniſtris iuſtitiæ, niſi particularem afferant Epiſcopi ſiue eius Officialis licentiam. contra particularem illum maleſactorem cum interuentu perſonæ Eccleſiaſticæ, vt in Bulla habetur.

Et aduertant etiam, quòd non ſunt obligati illum maleſactorem cuſtodire, & illi cibum poſſunt miniſtrare, cum iam excommunicatio à Six. V ſuper hoc lata per hanc Greg. Conſtit. ſit ſublata ſed in omnibus alijs ad ſupradicta Bullæ verba bene aduertant ſi errare & puniri pœnis in ea taxatis nolint. Et hæc ſufficiant

In §.7. *Quoad id quod dicitur in hoc §.7. de Reconciliatione Eccleſiarum facienda. Vide quæ dixi ſup. in ver.* Bened. cete, *in fi. & quoad benedictionẽ Eccleſiaſticarum rerum & præcipuè Corporalium, vltra ea quæ dixi ſupra in ſupradicto ver. Benedicere fol. 96. littera F. eſt etiam aduertendum, quod Generali Canonicorum S. Saluatoris fuit abſolutè, abſq; aliqua limitatione conceſſum à* Benedictio Corporaliũ *Iulio II. vt inter alia, poſſit Benedicere Corporalia quamuis non pertineant ad vſum ſui Ordinis. Vt patet in Comp. Priuil. Societatis Ieſu, Verbo* Benedicere. § 2.

In §.8. *Circa Viſitationem Eccleſiarum noſtrarum eſt ſciendum, quòd Epiſcopi illas tantum poſſunt Viſitare Regularium Eccleſias, quæ curam habent animarum, vel quibus fuerit beneficium aliquod vnitum eo modo, quo Leo X ſtatuit, vt in hoc §. 8. habetur. Prout ſic ſæpe ſæpius, in multis caſibus declaratum eſt ab illuſtriſſ. Dom. Card. Sac Congreg ſupra Conc. Trid. Interpretatione deputatis; Et præcipuè fuit nobis Capuccinis, annis proximè elapſis pluries declaratum; vt ex eiuſdem Congreg. literis clariſſimè apparet, in noſtris Archiuijs, & & alibi reſeruatis.*

Declarauerunt q; ipſi Illuſt. Card. vt cap. 7. & 8. Seſſ. 7. de refor. Conc. Trid. ita intelligatur: & etiam cap. 11. Seſſ. vlt. de regularib. Licet ſine capita Ordinis. &c. quod ſcilicet poſſint illas Eccleſias, perſonaſq; de familia, & huiuſmodi curã exercentes, quoad curam iſtam, & ſacramentorum adminiſtrationem, Epiſcopi viſitare, modo ſupradicto. Non tamen ipſa Monaſteria quoad Correctionem *Fratrum, iuxta diſpoſitionem ca. 20. & 21. ipſius met Conc. tit. de Regul.*

Et vbi Equites Hieroſolymitani habent iuriſ- Pro equitibus Hieroſolym. *dictionem temporalem & ſpiritualem, ibi Ordinarios ſe non interponere poſſe ad viſitandum, ipſamet* Congreg. Card. *declarauit, iuxta Bullam Pij V.* Exposcit Paſtoralis Officij *die 21. Septembris, 1572. editam.*

ÆDIFICARE.

¶ *Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.*

CIrca ædificationem Eccleſiarum, & Conuentuum Fratrum Min. & aliorum Mendicantium, reperiuntur multa, & varia in Priuilegijs prædictorum Fratrum, quæ inferius tali Ordine ponuntur. *Collector.*

¶ Primum namque locum habent ea, quæ ſpectant ad Fratres Minor. in particulari.

¶ Reliqua verò loca poſſident ſucceſſiuè illa, quæ ad alios Fratres Mendicantes pertinent, prout infra videbitur.

¶ *Pro Fratribus Ordinis Minorum.*

CLemens IV. prohibuit Fratribus Ordinis Prædicatorum, & pœnitentiæ Ieſu Chriſti 1 Probibitio. & Carmelitarum, ac Sancti Auguſtini, & Monialibus Sanctæ Claræ, aliorumque Ordinum in paupertate fundatorum, ac omnibus mulieribus prædictorum Ordinum, aut aliorum quorumcumque, ne aliquod Monaſterium, Eccleſiam, aut Oratorium ædificare, ſeu conſtruere præſumant, infra ſpatium trecentarum cannarum, ab Eccleſijs Fratrum Min. menſurandarum per aerem etiam, vbi alias recte men-

ctè menſurati loci diſpoſitio non permittit. Nulli quoq; ſeculari, vel Religioſo cuiuſcũq; profeſſionis voluit licere Eccleſiam vel Monaſterium, ſeu Oratorium tam ædificatum in aliquem transferre de Ordinibus memoratis infra ſpatium prædictarum trecentarum cannarum. Et quamlibet iſtarum cannarum voluit octo palmarum longitudinem continere; non obſtante varia locorum conſuetudine, ſiue Priuilegijs, & literis quibuſcumque à Sede Apoſtolica ſub quacumque verborum forma conceſſis, ſeu etiam concedendis, quæ de præſentibus ſpecialem, & expreſſam non fecerint mentionem. Præterea ſtatuit, vt quidquid contra huiuſmodi Ordinationis, & inhibitionis tenorem, ex nunc in antea ædificatum fuerit, diruatur. b. fol. 71. Et ffo. 30. conc 28. Circa hoc vide infra. §. 9.

¶ Idem Clemens conceſſit, quòd liceat Fratribus Ordinis Minorum, cum de prioribus locis ſuis ad alia loca ſe transferunt, tam omnem ædificiorum materiam locorum, quæ dimittunt (dedicatis Eccleſijs dumtaxat exceptis) quã libros calices, & paramenta, ſeců ad
Vendere. alia loca transferre; & ædificia ipſa cum ſolo, & alijs ad eadem loca pertinentia (præter Eccleſias) per perſonas à Sede Apoſtolica deputatas, id eſt, per ſyndicos vẽdere, ipſorumq; pretium in aliorum locorum, ad quæ dicti Fratres, ſe transferunt ædificationem, ſeu aliàs in eorum vtilitatẽ conuertere, ſecundũ ꝙ eis melius videbitur expedire. b. fol. 58. Et ffo. 142. cõc. 340.

3 *Ex iure communi.* BOnifacius VIII. prohibuit, ne aliquis vel aliqui Ordinum prædictorum, vel Minorum aliorumve Mendicantium, quibuſcumq; ſuper hoc Priuilegijs muniti exiſtant, quæ ipſis contra tenorem huiuſmodi conſtitutionis nullatenus voluit ſuffragari in aliqua ciuitate, Caſtro, Villa, ſeu loco quocumque ad habitandum domos, vel loca quæcumque de nouo recipere, vel recepta mutare, vel ea venditionis, permutationis, donationis, aut cuiuſuis alienationis titulo quomodocumque in alios transferre præſumant, abſque Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, plenã & expreſſam facienre de prohibitione huiuſmodi mentionẽ. Et ſi ſecus egerint, irritũ eſſe decreuit. Habetur in c. *Cũ ex eo, de exceſſibus prælatorũ.* lib. 6.

4 *Paupertas.* CLemens V. in declaratione Regulæ Fratrũ Min. declarauit non conuenire prædictis Fratrib. vllo modo, quod fieri faciant, vel fieri ſuſtineant Eccleſias, vel alia quæcumq; ædificia, quæ conſiderato Fratrum inhabitantiũ numero exceſſiua in magnitudine, & multitudine debeant reputari. Ideoq; voluit, quod vbiq; in toto Ordine Fratres tẽperatis, & humilibus ædificijs ſint cõtenti, ne tantę paupertati promiſſę, quod patet oculis, cõtrariũ foris clamet. b. fol. 15. tract. tertio. Et b. ffo 16. tract. 2.

PAulus II. inhibuit Fratrib. Min. Cõuentualibus, ſub excõmunicationis pœna, ipſo facto incurrenda, & à qua nequeant abſolui niſi per Romanum Pontificẽ (præterquam in mortis articulo) de proprio motu, vel induſtria aut per ſe, vel aliũ, ſeu alios, quouis quęſito colore impediant Fratres prædicti Ord. Obſer. recipere domos eis oblatas, neq; eiſdem moleſtiã aliquam inferre præſumãt. b. ffo. 94. conc. 204. 5 *Contra Fratres Conuentuales Excommunicatio, Collector.*

¶ Aduerte, quòd cum circa hoc ſit in Bulla concordiæ Leonis prouiſum, videtur expiraſſe.

SIxtus IIII. conceſſit omnibus Fratribus Min. obſeruantiæ, quòd ſana conſcientia poſſint habitare domos, quas habent in Ciuitatibus, & Caſtellis, pro eorum commoditate. o. fo 63. Et ffo. 66. conc. 101. 6

¶ Idem Sixtus conceſſit quod Fratres Min. prædicti non obligentur in conſcientia, ſi non recipiant loca, vel Monaſteria tam Fratrũ Cõuentualiũ, quàm ẽt de nouo erigenda, vel alia quacumq; etiam ſi eis præcipiatur per obediẽtiam, & ſub pœna excõmunicationis latæ ſententiæ, & alijs cenſuris. o. fo. 63. Et ffo. cõc. 112. 7 *Excommunicatio.*

¶ Supradictum, eſt ſane intelligendum. Nam ſi iſtud præciperetur nobis modo, teneremur obtemperare. *Collector.*

¶ Idem Sixtus conceſſit Generali Fratrum Min. Obſeruantiæ licentiam, & facultatem, ea loca quæ Fratribus ſuis minus cõmoda eſſe cognouerit, dimittendi in manibus Ordinariorum locorum, & illa licitè deſerendi, prout ei viſum fuerit expedire. Super quo eiuſdem Generalis conſcientiam onerat. Et hoc voluit, non obſtante Conſtitutione Bonifacij VIII. prohibente loca ſemel recepta deſeri, & alijs Apoſtolicis Cõſtitutionibus, cœteriſq; cõtrarijs quibuſcumq; b. fo. 47. Et ffo. 131. conc. 193. 8 *Generalis Miniſter.*

IVlius II. declarauit, quòd coarctatio ſeu reductio trecentarum cannarum ad centum quadraginta, contra Fratrum Prædicatorum Priuilegium facta per Clementem IIII. non debet nocere Fratribus Min. Nec Priuilegiorum communicationem in damnum, ſed in fauorẽ prędictorum Fratrum Min. eſſe conceſſam. Ac potiori pro cautela prædictum Priuilegium Clementis, trecentarum cannarum, ſupra, §. 1. poſitum, & inde ſecuta quæcumq; prædictis 9 *Communicatio Priuilegiorum. Nota.*

Fratri-

Fratribus Min. confirmauit, & approbauit, & quatenus opus eſſet, prædictarum trecentarũ cannatum Priuilegiũ, auctoritate Apoſtolica eiſdem Fratribus Minor. de nouo conceſſit. B. ffo. 131. conceſſ. 535. Et fffo. 73. conceſſ. 221.

10 Idem Iulius conceſſit Fratribus Min. quòd ſi à Principe Duce, March one, aut Comite, vt aliquam domum dicti Ordinis ædificent, requiſiti fuerint, domum huiuſmodi pro vſu, & habitatione perpetua Fratrum dicti Ordinis regularis Obſeruantię, conſtruere, & ędificare, ac locum p o huiuſmodi conſtructione recipere poſſint, & valeant. b. fol. 43. Et ffo. 126. 11 conc. 278.

Idem Iulius app obauit Conceſſionem immediatè ſuprapoſitam, ſupplendo aliquos defectus, qui in eius relaxatione interuenerant. Ac voluit, & decreuit quòd literæ prædictæ valeant, & prædictis Fratribus ſuffragentur, non obſtante Conſtitutione Bonifacij VIII. in contrarium faciente, cæteriſq; contrarijs quibuſcumq; b. ffo. 211. conc. 515. Et fffo. 71. conc. 218.

12 ¶ Idem Iulius ſtatuit, quod Fratres M nor. qui in vna Prouincia ſecundum morem dicti Ordinis viuunt, nequeant ædificare domos in alia Prouincia, quæ ſub aliena obedientia exiſtant, niſi de licentia Generalis. Et decreuit irritum, & inane quidquid in contrarium attentati contigerit. b. fol. 43. Et ffo. 126. conceſſ. 276. *Prouinc.*

13 ¶ Idem Iulius ſtatuit, circa ſupradicta clarius idem quod antea, ſcilicèt, quòd Fratres Minor. Obſeruantiæ, cuiuſcumque Prouincię, ſeu Cuſtodiæ, in alia quacumque Prouincia, ſeu Cuſtodia, etiam de Obſeruantia; domos p o eorum vſu, & habitatione, non ſolum, non ædificent, ſed nec ab alijs quibuſcumque perſonis (ſine licentia Generalis) ædificatas, recipere valeant. b. ffo. 227. conc. 532. *Prouinc.*

14 LEo X. conceſſit, quod adueniente caſu neceſſitatis Eccleſiæ, tã Fratrũ Minor., quàm Monialium S. Claræ Obſeruan. poſſint transferri, & mutari de vno loco ad alium; Et locus prioris Eccleſiæ reduci ad vſus humanos, ſecundum commoditatem dictorum locorum, & Monaſteriorum; dummodo materia ædificiorum ponatur in Eccleſia alia. o. fffo. 92. conc. 277. *Pro Eccleſ. Fr. & Monialium.*

¶ Pro Fratribus Prædicatoribus.

15 CLEmens IV. poſtquam conſimile Priuilegium, ſicut ſuprapoſitum §. 1. conceſſerat Fratribus Ord. Prædicatorum, reſtrinxit illud, quoad huiuſmodi Fratres, reducendo ad ſpatium centum quadraginta cannarum. b. fo. 30. Et ffo. 31. conc. 29. Vide ſupra §. 9. *Reſtrictio.*

¶ Pro Fratribus Carmelitis.

IDem Clemens IV. conceſſit Fratribus Ord. Carmelitarum, ne aliqui Religioſi Ordin. 16 Mendicantium Eccleſias, ſeu quęuis loca ædificare, ſeu conſtruere, aut per alios constructa, ſeu ædificata recipere, aut inhabitare iuxta loca prædicti Ordinis, infra ſpatium centum quadraginta cannarum menſurandarum, etiam per aera (vbi aliàs rectè non permitteret loci diſpoſitio menſurari) quoquomodo præſumant, decernens, quidquid ſecus actum fuerit, irritum, & inane. b. fo. 89. Et ffo. 172. conc. 405.

VRbanus IV. conceſſit Fratribus Ord. Carmelitarum; vt ſi aliqui Chriſti fideles aliqua loca ad ſe ſpectantia, quæ feudalia, ſeu cenſualia non exiſtant, eis contulerint, liceat eis de conſenſu Diœceſanorum illa recipere, ac in eorum ſingulis Eccleſiam, aut Oratorium cum campanili conſtruere, & inibi diuina officia celebrare. b. fol. 81. Et ffo. 165. concc. 388. 17 *Epiſcopi.*

¶ Aduerte, quòd præfata Conceſſio eſt valde notabilis, ſed multo magis ampliatio eius; quæ immediatè ſequitur, & alia in §. 20. infra poſita. *Collector.*

SIxtus IV. confirmauit ſupradictã Conceſſionem Vrbani, & inſuper extendit illã ad quęcumque loca, domos, & Eccleſias etiam Parochiales non obſtante Conſtitutione Bonifacij VIII. prohibente, ne cuiuſuis Ordinũ Mẽdicantium Fratres, noua loca ad habitandum recipiant, vel recepta mutare præſumant, ſine Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, faciẽte ſpecialẽ, & expreſſam de prohibitione huiuſmodi mentionem. b. fol. 104. Et ffo. 187. conceſ. 481. 18 *Ampliatio. Nota.*

¶ Vide aliam Conceſſionem adhuc ampliorem, quæ ponitur infra §. 20.

¶ Idem Sixtus prohibuit, vt non ſolum Fratres Mendicantes, verum etiam, quicumque alij Religioſi, vel Eccleſiaſticæ perſonæ vtriuſque ſexus, prope domos Fratrum dicti Ordinis de Monte Carmelo, nouas Eccleſias, & loca conſtruere vel aliàs de nouo recipere, & habere non poſſint, infra ſpatium centum quadraginta cannarum per aërem menſurandarum, vbi aliàs commodè per terram menſurari non poſſet. Et quòd ſi quis (cuiuſuis conditionis, ſtatus aut dignitatis fuerit) contra prædicta venire, aut agere præſumpſerit, tam ipſe, quàm auxilium, vel fauorem præſtantes, ipſo facto *Collector.* 19 *Excommunicatio.*

incurrant ſententiam excommunicationis. Et nihilominus cuncta, & ſingula ab eis facta, pro infectis habeantur. B. fol. 100. Et ffo. 184. conc. 457.

¶ *Pro Fratribus Ordinis Minimorum.*

IVlius II. conceſſit Fratribus Minimorum, vt domos, ſeu Eccleſias, loca & Oratoria quæcumque procorum perpetuis vſu, & habitatione, poſſunt conſtruere, & ædificare, ſeu conſtrui, & ædificari facere, abſque alia desuper facienda noua Conceſſione Apoſtolica. Et quod Ordinis prædicti Conſeruatores quoties opus fuerit, eidem Ordini Minimorum, ac illius perſonis, in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtant; Ac ne Prælati Eccleſiaſtici quicumque, cuiuſcumque nobilitatis exiſtant in aliquo damnificare, moleſtare, perturbare, nec inquietare vllatenus audeant, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna inhibere poſſint. b. ffo. 26. conc. 27.

¶ Aduerte, quòd in huiuſmodi Conceſſione conceditur, quòd prædicti Fratres poſſint ædificare loca, ſeu Conuentus vbique, ſeu ædificata recipere, abſque aliqua licentia, etiam Ordinario, aut alio Prælato Eccleſiaſtico contradicente. Hoc autem eſt quid magnum, & nuſquam aliis conceſſum, ſaltem quod reperiatur in libris Priuilegiorum Ordinum. Et ſupradictum fuit prædicatum de facto, & obtentum ab ipſis Minimis, contra Archiepiſcopum Hiſpalen. ſcilicèt, ſicut patet in dicto Priuilegio.

20 ¶ *Ex Priuilegijs Carthuſien.*

Cōſeruatores. Excommunicatio. Collector, Sed nunc aliter obſeruandum iuxta Conc. Trid ſeſſ. vlt. de Reg. cap. 3. Nota

INnocentius Quartus ſtatuit, vt infra dimidiam leucam, a terminis poſſeſſionum Carthuſienſium, nulli Religioſo liceat quodlibet ædificium conſtruere, vel poſſeſſiones acquirere. B.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad §. 8. notandum, quòd in tabul. 21. Vicar. g. ſic habetur. fratres Indiarum de licentia ſui Archiepiſcopi poſſunt ædificare loca, cum nullus contradicat, & hoc per communicationem Maris magni Carmel. Alias autem prouidebitur eis de auctoritate per literas Apoſtolicas hac ibi, vbi notandum quòd illud Priuilegi. Maris magni Carmelitarum quoad hoc habetur in hoc tit. §. 17. 18.

Quoad §. 9. notandum, quòd Priuileg. Clem. IV. conceſſum Fratribus Prædicatoribus de quo ibi fit mentio, habetur infra in Compendio eodem tit. § 5.

Quoad §. 14. notandum, quòd idem Leo X ſſ. 6. fecit aliam Conceſſionem, quæ habetur in Compendio tit. Eccleſiæ Fratrum. §. 6.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

QVoad diſpoſitionem §. 1. 8. & 16. & 19. & eſt ſciendum quòd Neapoli, & in quampluribus alijs Ciuitatibus, practica eſt in contrarium, cum multa talium Regularium Monaſteria reperiantur eſſe ædificata, & quotidie ædificari, viciniſſimè, adeo vt non videatur iam eſſe in vſu. cum his ſupradictis non obſtantibus Priuilegijs, fuerit contrarium pluries à Sede Apoſtol. deciſum. *In § 1. 8. 16. & 19.*

Quoad illam Sixt. IV Ordinationem. §. 18. Aduertendum eſt, quòd ex Priuilegio Greg. 13. (quòd ſeruatur in Archiuio noſtro Romæ) non ſolum noua loca, ſed etiam nouas Prouincias, abſque alia Summi Pont. licentia poſſumus nos Capuccini recipere. *In §. 18. Nouas Prouincias recipere.*

In §. 20.

Circa §. 20. nobilem illam Conceſſionem Fratribus Minimis factam, & alijs Mendicantibus per communicationem. Eſt aduertendum, quòd nunc, abſque licentia Ordinarij Diœceſis illius, noua loca recipi non poſſunt iuxta Conc. Trid. diſpoſitionem Seſſ. vlt. tit. de regular. cap 3. vbi habetur, quòd nec de cetero ſimilia loca (ſcilicet Mendicantium) erigantur ſine Epiſcopi, in cuius Diœceſi conſtruenda ſunt, licentia prius obtenta: Ita quòd nunc ſufficit licentia Diœceſanorum, abſque alia Summi Pont. Auctoritate per prius requiſita per cap. 1. de exceſſib. prælat. *in* 6.

Ex Priuilegijs Societ. IESV.

COnfirmata eſt denuo, conceſſa Societati Ieſu facultas, retinendi & erigendi Collegia, Domos. Eccleſias, & Oratoria in quibuſuis Mundi partibus, etiam intra 140. cannas, à Conuentibus aliarum Religionum etiam Mendicantium; non obſtantibus eorum Priuilegijs à Pio quarto, poſt alios Pontifices conceſſis: vt in literis Apoſt. pag 74 & ſequenti. Et quamquam hoc Priuilegium reuocatum fuerit per Pium V. in cauſſa Domus Toletana, fuit tamen reualidatum à Greg. 13 in eadem cauſſa, vt habetur in literis Apoſtolicis, & refertur in eius Compend. Priuil. verbo Aedificia Collector.

§. 1.

EGRE-

EGREDI ORDINEM VEL CLAVSVRAM.

CIrca egreſſionem Fratrum Minor. Obſeruantiæ ab Ordine, ſeu ab obedientia Prælatorum, continentur multa in Priuilegiis prædictorum Fratrum, prout habentur ſupra in dictionibus *Apoſtatæ, Exempti Fratres, Eijcere*, ſeu *Expellere ab ordine*. ❡ Quoad egreſſum verò Monialium Sanctæ Claræ à Clauſura ſuorum Monaſteriorum, in quibus caſibus liceat, & in quibus non, habetur ſupra in dictione *Clauſura Monialium*.

EIICERE, SEV EXPELLERE AB ORDINE.

1 *Prædicatio. Confeſſio.*

INnocentius IV. prohibuit diſtrictè, vt Fratres Minores, quos a Generali, aut Prouincialibus Miniſtris, ab ordine pro ſuis culpis expelli contigerit, vel qui egreſſi fuerint proprio ſuo motu non præſumant prædicare, ſeu confeſſiones audire, vel docere, niſi (de licentia Sedis Apoſtolicæ, aut prædictorum Miniſtrorum) ad alium tranſierint ordinem. Et voluit, quod ſi contra huiuſmodi inhibitionem aliquid fuerit temerè attentatum, poſſint dicti Miniſtri in illos ſententiam excommunicationis promulgare. b. fol. 36. Et ſſo. 120. conc. 261.

Excommunicatio.

2 *Licentia.*

❡ Idem Innocentius conceſſit, vt eiecti, vel egreſſi de prædicto Ordine Mino. poſſint tranſire ad alios Ordines approbatos, præterquam ad Beati Auguſtini Templariorum, Hoſpitaliorum, & aliorum Religioſorum arma portantium, deferendo tamen literas teſtimoniales Generalis, vel Prouincialis dicti Ordinis. Et inhibuit diſtrictè, ne tales Fratres aliter ad alium ordinem tranſeant, vel aliqui eos recipere, ſeu retinere præſumant, abſque licentia ſpeciali Sedis Apoſtolicæ, faciente de præſentibus mentionem. b. fol. 37. Et ſſo, 120. conceſſ. 261.

Recipere. Fratres.

3

CLemens IV. in Mari magno prohibuit, & ſtatuit ſupradicta per eadem verba formalia. b. fol. 58. Et ſſo, 141. conceſſione 330. & 331.

4 *Generalis. Prouinc. Habitus ordin. Minor. Incorrigibiles.*

ALexander VI. conceſſit facultatem Generalibus Ordinis Minorum vt per ſemetipſos dumtaxat, & Prouincialibus, vt per eos, cum conſenſu maioris partis Capituli Prouincialis, Fratres dicti Ordinis, quos incorrigibiles, repererint, habitu expoliare valeant, & ab Ordine eijcere. Ac contra quoſcumque eis auxilium, conſilium vel fauorem publicè vel occultè, directè, vel indirectè, aut quouis quæſito colore, ſuper dicti habitus delatione præſtantes, etiam cuiuſcumque dignitatis, gradus, ordinis, & conditionis fuerint per Cenſuras Eccleſiaſticas, ac alia iuris opportuna remedia (appellatione poſtpoſita) procedere, inuocando etiam, ſi opus fuerit, auxilium brachij ſecularis. b. ſſo. 66. conc. 65.

❡ Præfata Conceſſio non eſt abſolutè, ac indiſtinctè intelligenda, ſed iuxta doctrinam S. *Bonauenturæ*, in quæſtionibus ſuper Regulam Fratrum Min. quæſt. 14. vbi quærit, Si liceat Ordini eijcere aliquem pro demeritis? Ad quam quæſtionem reſpondens dicit ſic: S. Frater aliter viuit quàm licet in Ordine, & ſæpius correctus ſe non ſufficienter correxerit, ſi exceſſus occultus ſit, toleretur, & cum cautela, propter ſcandalum; ne ſi abijceretur, cum eius culpa non pateat, videretur iniuſtè proiectus, aut peccatum iniuſtè propalaretur: quod vtrumque illicitum videtur. Si verò exceſſus eius graues fuerint, & notorij, quod alij eius exemplo poſſint infici, ſi retineatur in Ordine, & extranei ſcandalizeatur, quod talis in Ordine ſuſtineatur, tum propter auferendum ſcandalum, tum propter correptionem Ordinis præcauendam debet eijci præuaricator voti, & pacti ſui, quia iam Ordo non tenetur ei de promiſſo tenendi eum ſecum, qui promiſſum ſuum præuaricando pluries violauit; cum ideò ſit vocatus Ordo, quia nihil inordinatum in ſe patiatur. Quòd ſi Deo permittente, talis ſeipſũ eijceret, gratiæ ſunt Deo referendæ, non quia ille peccauit, ſed quòd oues ſuas à peſtifera cõtagione liberauit. Vnde Apoſtolus ad Galat. 5. Vtinam (inquit) abſcindantur, qui vos conturbant, ſcilicèt paritatem veſtram, pacem, & famam. *Nota.*

❡ Et inferiùs prope finem determinationis additur: Et ideò ſi Frater demeretur in Ordine, quem vouit, non retineri, cum ex peccato ſuo non ſit conditio eius melior facta, vt iam poſſit eſſe liber, ſed potius deterior: oportet eum alium Ordinem intrare, & illum ſeruare, ſi vult ſaluari. Et ad hoc cogit eum Statutum vniuerſalis Eccleſiæ, non Ordo iſte, ex cuius gratia permittitur ei ad inferiorem Ordinem tranſire, cum ſuperiorem non inuenit, ne aditus ei ſalutis præcludatur. Si autem velit in ſæculo vagari, ex quo Ordo non vult eum recipere, nec ad Religionem cõcedatur ſibi tranſire in

poteſt (inquit S. Bonauentura) crudelis eſt miſeratio, vnde plures, & meliores grauiter offenduntur ſicut qui furem liberaret vnde pauperes expoliarentur: maximè cum tales longo vſu tepefacti, rariſſimè, verè, & perſeueranter emendentur: & facilis remiſſio, alijs audaciam præbeat delinquendi.

Alia reſp. *Nec poteſt allegare ſibi iniuriam fieri, ſi non recipiatur; quia ipſe talem ſe fecit ex culpa propria quòd recipi ſit indignus: quin potius Ordo habet cauſſam contra eum agendi, pro eo quod ſic ſe dehoneſtauit. Vnde poteſt eum punire, pro meritis, vel tradere cui ſeruiuit, niſi faciat, quod tenetur. Sedes enim Apoſtolica, quæ ſuum ius vnicuique ſeruat, & vult Ordinem in ſua puritate perſiſtere, non cogit Ordinem tenere illos, quorum conuerſatio nociua eſſet in Ordine; quia tūc puniret innocentes & reos foueret, & occaſionem daret Ordinis corruptioni per tales peſtiferos, ſi eos recipi oporteret.* **Declaratio Pauli IV. viua vocis oraculo.** *Ideo Paulus IV. viua vocis Oraculo, inſtante, & de huiuſmodi declaratione teſtimonium ferente bonæ memoriæ Pio V. (cum eſſet in Minoribus) ſuper receptionem Apoſtatarum declarauit, Virtute Motus proprij ab eo editi, non fuiſſe intentionis eiuſdem Pontificis, vt quoſcumque apoſtatas ſine diſcrimine, & abſque vllo reſpectu, recipere tenerentur Superiores, & ſuæ ſocietati admiſcere, Sed eos tantum de quibus, emendationis vitæ propoſitum concipere & ſperare probabiliter poſſent.* *Paſſarell.* *De qua authentica declaratione fidem facit Paſſerellus in Collector. Priuil. fol. 180. & in Statutis ipſius Ordinis reperitur inſerta.* *Expulſi tenentur trāſire ad alium ordinem.* *Sed ne damnabiliter vagentur in ſeculo, ex gratia Sedis Apoſtolicæ Ordo poteſt eis licentiam (quos iudicat non recipiendos eſſe) ad alium determinatum Ordinem concedere transeundi, vbi ſaluentur, ad quem etiam tranſire tenentur (ſi poſſunt) alioquin non erunt in ſtatu ſalutis. Propria autem auctoritate non poſſunt Ordinem deſerere, quem vouerunt, nec alium intrare ſine Ordinis ſui licentia, vel Summi Pontificis. Quod autem talis, alium cogitur intrare Ordinem, ſi in iſto non recipitur, cum tamen alium non vouerit niſi iſtum, hæc eſt ratio, quia cum vouit iſtum, ſic alligauit ſe Religioni, quòd ſecundum ius canonicum nullatenus poteſt redire ad ſeculum, vel ad laxiorem vitam tranſire. Et ideo D. Bonauentura ait ſi Frater demeretur in Ordine, quem vouit non retineri; cum ex peccato ſuo nō ſit conditio eius melior facta, vt iā poſſit eſſe liber. ſed potius deterior, oportet eū alium Ordinē intrare, & illum ſeruare, ſi vult ſaluari.* *Vt ſupra in §. 1.* *Idem Innocentius Quartus conceſſit vt eiecti vel egreſſi de prædictis Ordine poſſint trāſire ad alios Ordines approbatos præterquā B. Auguſtini Tēplariorum, Hoſpitalariorum, & aliorum Religioſorum arma portantium, deferendo tamen literas teſtimoniales Generalis vel Prouincialis dicti Ordinis. Et inhibuit diſtricte, ne tales Fratres aliter ad alium Ordinem transeant, vel alij eos recipere ſeu retinere præſumant abſque licentia ſpeciali Sedis Apoſtolicæ faciente de præſenti mentionem.*

Nota *Poſſet etiam dici, quod cum ſuper eiectum ſiue expulſum ab Ordine, ſeruatis ſeruandis cum ſententia diffinitiua Generalis nullam habeat in poſterum ordo iuriſdictionē quia per ſentētiā prædictā eſt exemptus à ſua iuriſdictione arg. l.* Iudex poſteaquā ff. de re iudic. *& cap.* in literis de offic. de legat. *& cap. fi.* de Regular. *per conſequēs eius licētia nec prodeſſet, nec obeſſet, vt tenet* Nau. *in repet.* c. non dicatis nu 33. 12. q. 1. *& ſic talis eiectus ſine vllius licentia poſſet transire ad quācumque Religionem, ſiue ſtrictiorem, ſiue æqualem, ſiue laxiorem, quam poſſet intrare, ac ſi nūquam intraſſet illam, à qua eſt ſolutus per præfatam ſententiam, per quam extincta eſt obligatio, qua tenebatur illi Regulæ; cum obligatio extincta non poſſit reuiuiſcere; neque impedimentum tollere vel afferre l.* qui res §. aream ff. de ſolut. *Immo poteſt, & debet quando aliò non poſſit intrare, abſque licentia manere in habitu clericali ſubiectus Epiſcopo ſuo: Ita conſuluit Nauar. in conſ. 51. lib. 3. conſiliorum tit. de Regularibus.* **Nauar.**

ELECTIO.

¶ *Diſtinctio materiæ electionum Prælatorum Ordinis.*

DE multiplicibus Electionibus fit mentio in Priuilegiis Fratrum Minorum. **Collector.** ¶ Primò de electione Generalis Miniſtri. Et quoad huiuſmodi electionem habetur infra. §. 3. & 4. & 10. & 11.

¶ Secundò de electione Vicarij totius Ordinis. Et hoc continetur infra. §. 6.

¶ Tertiò de electione Miniſtrorum Prouincialium, de qua habetur infra. §. 4. & 8.

¶ Quartò de electione Cuſtodum & Guardianorum, vt habetur in dictionibus *Cuſtos*, & *Guardianus*, & infra. §. 6.

¶ Vltimò de electione Abbatiſſarum, prout continetur ſupra in dictione *Abbatiſſa*, vbi in margine eſt poſita hæc dictio *electio*.

PElagius Papa, circa Electiones Religioſorum fecit ſequens ſtatutum: Nullam poteſtatem de cætero, nullam licentiam Monachis

chis

nichis relinquimus pro arbitrio ſuo, aut Abbates expellere, aut ſibimet alios ordinare; quia nulla auctoritas remanebit Abbati, ſi Monachorum poteſtate cœperit ſubiacere, vt de cætero fideliter, & ſtudioſe vniuerſa, quæ vel ad diuini cultus reuerentiam, vel ad vtilitatem eiuſdem Monaſterij pertinent, Abbatis ſollicitudo, ad quem poteſtas tota pertinere conuenit, debeat adimplere. Habetur 18. *q.* 2. cap. 9. *Nullam poteſtatem.*

1 *Ex iure cõmuni.*

¶ Circa huiuſmodi Statutum dicit ſic Gratianus ante præcedens c. Sed ſciendum eſt, quoſdam Monachos eſſe indomitæ ceruicis & effrenatæ ſuperbiæ; quos dum Abbates ad religionem cogere voluerint, in eorum deiectionem conſpirant, & alium moribus ſuis conuenientem ſibi præficere contendunt; quales erant illi, qui in necem B. Benedicti cõſpiraſſe legũtur. Pro huiuſmodi conſtitutũ eſt, ſcilicet à Pelagio Papa; vt Abbates, & alia officia, per Sacerdotes, id eſt, Epiſcopos inſtituantur.

Prælati.

Collector.

2 *Ex iure cõmuni.*

In electione ſunt obſeruanda ea quæ à Conc. Trid. iubentur. ſeſſ. 25. cap. 16. de regularibus.

INnocẽtius Papa III. ſimiliter circa Electiones ſic ſtatuit: Quia propter diuerſas Electionis formas, quas quidem inuenire conantur, & multa impedimenta proueniunt, & magna pericula imminent Eccleſiis viduatis, ſtatuimus, vt cum Electio fuerit celebranda, à præſentibus omnibus, qui debent, & volũt, & poſſunt intereſſe, aſſumantur tres de Collegio fide digni, qui ſecretè & ſigillatim vota cunctorũ diligenter exquirant, & in ſcriptis redacta mox publicent in communi, nullo prorſus appellationis obſtaculo interiecto. Vt is collatione habita eligatur, in quem omnes, vel maior, & ſanior pars Capituli conſentit. Vel ſaltem eligendi poteſtas aliquibus viris idoneis committatur, qui vice omniũ Eccleſiæ viduatæ prouideant de paſtore. Aliter Electio facta non valeat, niſi forte communiter eſſet ab omnibus quaſi per inſpirationem abſque vitio celebrata. Habetur in c. *Quia propter de electione.*

De generali Miniſtro.

CLemens IIII conceſſit, vel ſtatuit, vt Generalis Miniſter Ordinis Min. ſtatim poſtquam electus (ſecundum Regulam, & Conſtitutiones) fuerit, eo ipſo verus eiuſdẽ Ordinis Generalis Miniſter effectus, curam animarum Fratrum ipſius Ordinis plenam habeat, & liberè gerat, ipſoſq; te Fratres auctoritate propria ligare, ac ſoluere, nec non in eodem Ordine agere valeat, quæ ipſe Miniſter, & Diffinitores ad hoc electi, iuxta Conſtitutiones Ordinis, eidem Ordini, & Fratribus ſecundum Deum viderint expedire. *B.* fo. 56. Et ffo 139. conceſſ. 307.

4 *De Generalibus, & Prouinc.*

¶ Idem Clemens ſtatuit, ſeu conceſſit quòd in Electionibus Generalis & Prouincialium Miniſtrorum prædicti Ordinis Minor. Fratribus, qui debent Electionem huiuſmodi celebrare, tempus, ſuper hoc à iure ſtatutum non currat, nec ipſi in hac parte iuris huiuſmodi Regulis coarctentur. B. fo. 56. Et ffo. 139. conceſſ. 308.

5 *De Cuſtod. & Guardianis.*

¶ Idem Clemens ſtatuit, quòd Cuſtodes, & Guardiani, qui ſecundùm Statuta Ordinis, aliter quam per Electionem inſtituuntur poſt ipſam inſtitutionem, ſeu prouiſionem de ipſis factam curam animarum Fratrum ſibi ſubditorum habeant ipſoſq; ligare ac ſoluere poſſint, iuxta ipſius Ordinis inſtituta, *B.* fol. 56. Et ffo. 139. conceſſ. 309.

6 *De Cuſtodib.*

NIcolaus IIII. ſtatuit, & declarauit, vt cum Electio Generalis Miniſtri fuerit celebranda, cuſtodes vniuſcuiuſque Prouinciæ, vnum ex ſe ipſis conſtituant, vt ei voces ſuas committant, ipſumque ad locum vbi Electio eadem tunc fuerit celebranda, tranſmittant. Iſque, qui ſic ab ipſis Cuſtodibus conſtitutus extiterit, vnam vocem dumtaxat pro ſe, & omnibus eis habeat, & intelligatur habere, ac pro vna voce tantummodo admittatur ab aliis. b. fo 31. Et ffo. 72. conceſſ. 31.

Collector.

¶ Hoc ſtatutum iam vacat, propterea quia aliter ſtatutum eſt in Bulla Vnionis per Leonem X. vt habetur infra. §. 10.

7 *De Vicar. ordinis.*

¶ Idem Nicolaus ſtatuit, & ordinauit, ac diſtrictè inhibuit Fratribus Minoribus, ne mortuo Miniſtro Generali, poſſint eligere vel cõſtituere aliquem Fratrem in Vicarium Ordinis, abſque Romani Pontificis & Protectoris Ordinis eiuſdem licentia ſpeciali, per ipſius Romani Pontificis literas patentes, concedẽda, facientes plenam, & expreſſam de ſtatuto, & ordinatione, & prohibitione huiuſmodi mentionem. b fo. 31. & ffo. 32. conceſſ. 33.

8 *De Miniſtro Prouinciali Conſumatio.*

CLemens V. in declaratione Regulæ Fratrum Min. ſtatuit, & ordinauit, quod Electio Miniſtri Prouincialis pertineat ad Capitulum prouinciale, quam idem Capitulum die ſequenti, qua fuerit congregatum, facere teneatur. Et ſimiliter ſtatuit, quod huiuſmo-

iuſmo.

iuſmodi electionis confirmatio pertineat ad
8 Miniſtrum generalem. Et quod, ſi ad electio-
De Miniſtro Prouinci. Confirmatio.
nem huiuſmodi per formam ſcrutinij procedatur, & votis in diuerſa diuiſis, electiones plures in diſcordia celebrari contingat, illa quæ à maiori parte Capituli numero (nulla zeli, vel meriti collatione, ſeu conſideratione habita) fuerit celebrata, exceptione, ſeu contradictione quacumque alterius partis obſtante, per dictum generalem Miniſtrum de conſilio diſcretorum de Ordine (prius tamen ex officio, prout ſpectat ad ipſum, diligenti examinatione præmiſſa) confirmetur, vel etiam infirmetur prout eis ſecundum Deum viſum fuerit expedire. Et ſi fuerit infirmata, ad Capitulum prouinciale electio huiuſmodi reuertatur: Cæterum ſi Capitulum memoratum die prædicta Miniſtrum eligere prætermittat, ex tunc Miniſtri Prouincialis prouiſio ad generalem Miniſtrum libere deuoluatur fol. 15. tract. 3. Et ffo. 16. tract. 2.

Cap. Gen. & Prouin. Collector.

¶ Aduertendum eſt circa prædicta, quòd celebrans Capitulum, & Diffinitores faciunt cõfirmationem, tanquam Commiſſarij Miniſtri generalis. Sed tamen tenentur prius facere examinationem, &c. Sicut etiam continetur in cap. fin *de electione*, lib. 6. Vide ibi. Et ego neſcio quomodo aliter poſſit fieri iuridicè.

9 EVgenius IV. & Nicolaus V. ſtatuerunt aliqua pertinentia ad Electiones Abbatiſſarum Ordinis Sanctæ Claræ; ſed quia hæc poſita ſunt ſupra in dictione *Abbatiſſa*, ideò hic non ponuntur.

De Abbatiſſis.

10 LEO X. in Bulla vnionis ſtatuit, quod electio Generalis Miniſtri totius Ordinis Minor. fieri debeat à ſolis Miniſtris prouincialibus, & cuſtodibus reformatis, tam Ciſmontanis, quàm Vltramontanis in Capitulo generali dict. Ordinis in feſto Pentecoſtes, in loco, quem Generalis Miniſter, cum Capitulo generali proximè præcedenti duxerit aſſignãdum: Ad quod Capitulum omnes Miniſtri, & Cuſtodes, ſiue Vocales tam Ciſmontani, quàm Vltramontani accedere teneantur; Et ne caput ſuis membris deforme appareat, vóluit, & ordinauit, quòd nullus Frater poſſit eligi in Miniſtrum generalem, niſi vitam diſcat reformatam, & pro reformato a communitate reformatorum habeatur: In præfata etiam Electione Miniſtri generalis voluit, quòd nullus penitus vocem habeat, niſi reformatus, & pro reformato à Congregatione reformatorum habetur. B. ffo. 29. conc. 93. & 94.

De Miniſt. Generali.

¶ Idem Leo ordinauit, quòd Miniſter Generalis eligatur alternatim de Fratribus Ciſmontanis, & Vltramontanis: qui tantum per ſex annos durare poſſit. Ita quòd ſi Miniſter Generalis per ſex annos de Ciſmontanis Fratribus electus fuerit, ſequentibus ſex annis de Vltramontanis Fratribus eligi debeat. Qui modus alternatis vicibus in perpetuum à Fratribus prædictis obſeruetur. b. ffo. 29. conc. 93. & 94. 11

De Generali. Miniſtro.

¶ Idem Leo fecit quamdam ordinationem ſuper electionem, & inſtitutionẽ Commiſſarij Generalis, quæ poſita eſt ſupra in dictione *Commiſſarius*. § 1. 12

De Cõmiſſario Generali.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

CIrca huiuſmodi Prælatorum electionem, videnda eſt Conſtitut. vnionis 20. & 21. Leon. X. & Conſt. 131 Pij V. Paſtoralis officij, *&c. Fratribus Minoribus de Obſeruantia directa. In* §. *quibus nonnulla, de modo in electione Miniſtrorum Generalium, ac Prouincialium ſeruando præſcribuntur. Et præcipuè in illa Conſtit. 20. vnionis, fuit per Leonem ordinatum anno 1517. quod Miniſter Generalis per ſex annos & Prouinciales per tres tantum in officio durare poſſint: quibus annis expletis, ipſo facto ſint ab officio abſoluti & pro abſolutis ab omnibus Fratribus habeantur (vt dicitur etiam infra in verbo,* Miniſter, *in fine, & in verbo,* Officia Ordinis) *qua tamen determinatio, non videtur nunc obſeruari, cum aliter à ſubſequentibus Summis Pontificibus ac Ordinis ſtatutis reperiatur eſſe ordinatum: At quamuis obſeruaretur, & adhuc in ſuo robore eſſet, non eſſet tamen putandum, quod verba illa; (Quibus annis expletis, ipſo facto ab officio ſint abſoluti, &c.) ſic præciſè, & ſtrictè ſint intelligẽda, quin poſsint ipſis Miniſtris per menſem, & per menſes huiuſmodi officium prolongari, vel breuiari ſecundum quod Capitula Prouincialia, vel Generalia accelerantur, vel protrahuntur, iuxta conſimilem declarationem factam in ſtatutis Ordinis, circa illam ordinationem Iulij II. vt omnia officia Ordinis ſint triennalia, quæ refertur à Collectore infra in verbo* Officia Ordinis, §. 2. *Tutius tamen iudicarem vt ſuccedente caſu, antequam ad finem talis trienij deueniretur, Generali nuntiaretur, vt quid faciendum eſſet determinaret.*

Generalis, ac Prouincialium in off. durat. Quando pro abſolutis ab off. ſunt iudicandi. Cautela obſeruãda.

Et in 131. Conſt. Pij V. anno 1571. edita ſtatutum fuit, vt Generalis Miniſtri officium per 8. an-

nos, ac Miniſtrorum, Procuratorum, & Commiſſariorum per quattuor ſit. Ipſiq; ſemel functi officio ad idem eligi non poſſint, niſi poſt 6. annos. Poſſit tamen Miniſter Prouincialis, in alia Prouincia eſſe Prouincialis. Nunc tamen inter aliquos Regulares iuxta Sixti V. Ordin. idem ſupradictum ſpatium ſex, ac trium. annorum obſeruatur. Inter alios verò, aliter, & aliter, iuxta eorum Statuta, & Ordinationes (vt & nos Capuccini obſeruamus) ad quæ me remitto. Sed quod expleto illo tempore, ipſo facto habeantur pro abſolutis ab officio, nulla, fit mentio; ex quo tacitè videtur eſſe ſublatum.

Alia determinatio pro duratione officij Prælatorum

Contra ſubornantes.

A Canonicis Regul. S. Saluatoris, quolibet triennio fieri electiones Prioris Generalis, & aliorum Prælatorum Ordin. mandauit. Pius V. & fuit poſtea à Greg. XIII. confirmatum in Conſt. ſua 58. Quæ inter Religioſorum, *anno Domini* 1579.

Ac ibidem contra Subornantes ſtatuit ipſe Pius V. vt qui in Electionibus omnibus, vel ante eas, per ſex menſes pro ſe, vel pro alio ſubornauerit, excommunicationis ſententiam ipſo facto incurrat, à qua niſi à Romano Pontifice, pro tempore exiſtente (præterquam in mortis articulo) abſolui non poſſit; ac voce actiua, & paſſiua perpetuò careat. Subornatus, vel alius etiam pro quo ſubornatio fiet, qui ſubornantem non detulerit, eamdem pœnam incurrere cenſeatur. Qui autem ad officium obtinendum quorumuis fauorem extra Religionē procurauerit, vltra prædictas pœnas per menſem carceri mancipetur.

Contra procurantes aliquod officium.

Determinatio Conc. Trid. circa Electionem.

Et in Cōc. Trid. ſeſſ. 25. c. 6. de regular. diſtrictè præcipitur, in Electione quorumcumque Superiorū, omnes eligi debere per vota ſecreta, ita vt ſingulorum eligentium nomina, numquam publicentur: Nec in poſterum liceat Prouinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoſcumque Titulares, ad effectum Electionis faciendæ conſtituere, aut voces, & ſuffragia abſentium ſupplere, aliter electio ſit irrita. & Prælati, qui ſic ſe creari permiſerint, deinceps ad omnia officia in Religione obtinenda, inhabiles exiſtant, &c.

In Regula autem noſtra cap. 8. præſcribuntur perſonæ electrices, ac tempus Electionis Generalis Miniſtri, vt ſcilicèt, Prouinciales, & Cuſtodes conueniant in Cap. Pent. &c. & in ſupradicto Canone Conc. Trid. ſtatuitur modus obſeruandus.

Et aduertendum quod licèt in Regula nulla de Miniſtrorum Prouincialium, & Guardianorum, Electione, & inſtitutione fiat mentio, & quod proinde tota inferiorum Prælatorum inſtitutio (ſecundū Hugon. & Petrum Ioannem*) ipſi Generali Miniſtro & Capitulo Generali relicta fuerit; Attamen poſtea per Clem. VII. fuit facta ſupradicta ordinatio in §. 8. poſita.*

Eligentes aduertant.

Conc. Trid.

Sed debent Electores aduertere vt (ſi tamē abſque culpa eſſe velint) digniorem ſemper inter cōcurrentes, in Prælatum eligant; qui ſcientia, moribus, vita, & exemplo, meritò valeat magis prodeſſe, quàm ambitiosè obeſſe gregi, omni poſtpoſito amore, odio, rancore, vel prece. Aliàs licèt (vt Doctores aiunt) indignum eligendo, vnum committerent mortale peccatum: Indubitanter tamen teneant, ſe omnium peccatorum ab eo ſic indigno electo, in prælatura illa commiſſorū, pœnam participaturos. Quod ſacra Synodus Trid. ſeſſ. 24. c. 1. de reform. comprobare videtur dum omnes habentes aliquo modo ius in electionibus, & promotionibus faciendis, hortatur, & monet: Vt in primis meminerint nihil ſe ad Dei gloriam, & populorum ſalutē vtilius poſſe facere, quàm ſi bonos Paſtores, & Eccleſiæ gubernandæ idoneos promoueri ſtudeant, eoſque alienis peccatis communicantes mortaliter peccare: niſi, quos digniores, & Eccleſiæ magis vtiles ipſi iudicauerint, non quidem precibus, vel humano affectu, aut ambientium ſuggeſtionibus, ſed eorum exigentibus meritis, præfici diligenter curauerint: & quos ex legitimo matrimonio natos, & vita, ætate, doctrina atque aliis omnibus qualitatibus præditos ſciant, quæ iuxta ſacros Con. & Trid. Synod. decreta requiruntur

Prouiſionis Prælatorum modus.

Idemq; profectò eſſe debet iudicium de Prouiſoribus, hoc eſt, de illis, qui per viam prouiſionis abſque Electione, faciunt Paſtorem. Cuiuſmodi in noſtro Ordine Capuccinorum ſunt Prouinciales, & Diffinitores, prouidendo de Guardianis; quia hi propriè non per electionem, ſed per prouiſionem præficiuntur. Non enim ab inferioribus vt ſint ipſorum Prælati, eliguntur, ſed à Superioribus in Guardianos Conuentuum, prouidentur. Et ſic de ſimilibus dicendum.

Quomodo non ſufficiat eligere dignum.

Et circa id, quod elicitur ex ſententia, S. Tho. 2. 2. q. 63. art. 2. & cæterorum, quos refert Sotus de iuſt. & iur. lib. 3. q. 6. concl. 9. dicentiū quod oportet in foro conſcientiæ, eligere digniorem, & non ſufficit eligere dignum, Videri poteſt quid Caiet. dicat in Summa, verbo, Electio, *& in Ientaculo 11. q. 4. quem ſecutus eſt Nauar. in cap. Sacerdos* §. quod autem de pœn. *d. 6. nu.* 4 *Et hæc pro huiuſmodi Electionis materia ſufficiant, plura etiam alia poteris videre infra, in verbo* Generalis Miniſter, *& in verbo,* Prouincialis, *ac in Verbo,* Officia Ordinis.

ELE-

ELEEMOSYNA.

1 *Paupertas.*
Alexander IV. declarauit, quod Fratres Min. prædicatores, tam ab his quibus prædicant quā ab aliis poſſint eleēmoſynas petere, ac recipere, fideleſq; poſſe huiuſmodi eleēmoſynas eiſdē Fratribus ſalubriter elargiri, nō obſtante quacumq; contradictione. Ac etiam declarauit, quòd prædictorum Fratrum mendicitas eſt meritoria. B. fol. 25. Et ffo. 25. conc. 15.

2 *Reſtitutio*
¶ Idem Alexander conceſſit Fratribus Min. quòd de malè acquiſitis, quorum reſtitutio non debetur certæ perſonæ, ac de incertis relictis, poſſint recipere Eleemoſynam ab executoribus teſtamentorum. b. fol. 25. Et ffo. 26. conc. 16.

3 *Pro Carmelitis. Reſtitutio Legata.*
Vrbanus IIII. conceſſit Fratribus Carmelitis, vt de vſuris, & rapinis, & aliàs male acquiſitis, ſi perſonæ, quibus horū reſtitutio fieri debeat, omnino inueniri, & ſciri non poſſint; necnon de quibuſcumque legatis indiſtinctè ad pios vſus relictis; recipere valeant vſque ad ſummam centum Marcharū argenti. b. ffo 178. conc. 419.

4 *Excommunicatio.*
Clemens IIII. conceſſit Fratribus Min. vt in terris excommunicatorum poſſint liberè commorari, & ab eis tunc, & quādo per huiuſmodi terras, ipſos tranſire contigerit, neceſſaria vitæ depoſcere, ac recipere. B. fol 56. Et ffo. 140. conc. 317.

5 *Contra Fratres Cōuent.*
Evgenius IIII. conceſſit Generali, & Prouincialibus Fratrum Minor. Obſer. plenā & liberam facultatem capiendi, & incarcerandi, ac in carceribus detineri, faciendi, necnon alias puniendi, & corrigendi Fratres Conuentuales præfati Ordinis quæſtuantes, ſeu Eleemoſynas petentes in locis Conuentuum, domorum, & eremitoriorū Fratrum prædictorum Obſer. aut aliqua minus honeſta contra Conſtitutiones, & declarationes Apoſtolicas, & Statuta, & Conſuetudines eiuſdem Ordinis facere præſumentes b. fol. 48.

Collector.
¶ Dubium videtur, vtrum iſtud iam vacet propter illa, quæ dicta ſunt in dictione Concordia propè finem.

6 *Pro Fratribus Obſer. & Conuentualibus.*
Calixtus III. prohibuit diſtrictè ſub excōmunicationis pœna, ne Fratres Min. de Obſeruantia ſub nomine Fratrum Conuentualium eiuſdem Ordinis, nec Conuentuales ſub nomine Fratrum de Obſeruantia, aut ſub nomine locorum eorumdem quæſtuare, ſeu Eleemoſynas petere præſumant. B. ffo. 90. conc. 197. prope finem.

Quæſtuare. Collector.
¶ Similter videtur dubium, vtrum vacet iſtud, ſicut ſuprapoſitum.

7 *Pro Fratrib. Minor & Præd.*
Sixtus IIII. quia intellexit, quod locorum Ordinarij, eorūq; Officiales ſeu Vicarij, & Curati, ne ipſi fideles, Fratribus Min. & Prædicatoribus Eleemoſynas erogare præſumerent, ſuadebant, ac etiam ſub cenſuris inhibebant, & erogantes excommunicatos fore prædicabant ſeu prædicari faciebant aut pronuntiare præſumebant; mandauit prædictis Ord. ac reliquis perſonis ſupra nominatis, & aliis quibuſcumque perſonis, vt ab huiuſmodi perſuaſionibus, inhibitionibus, & mandatis de cætero prorſus, & omnino abſtineāt. Ac decreuit, inhibitiones ipſas, & mandata nullius exiſtere firmitatis, & illis contrauenientes cenſuris huiuſmodi minimè ligari. Voluit tamē, quod ſi perſuadentes, & inhibentes, præfati, mandato huiuſmodi obtemperare nō curauerint, niſi eos pœnituerit, & perſuaſiones & inhibitiones reuocauerint infra triduum, poſtquam deſuper requiſiti fuerint, eo ipſo, Ordinarij interdictum ingreſſus Eccleſiæ, ac ſuſpenſionis à regimine, & adminiſtrationis ſuarum Eccleſiarum, alij vero inferiores excommunicationis ſententiam incurrant B. fo. 65 Et ffo. 149. conc. 365. *Excommunicatio.*

8 *Ex Priu. Carmelit. Nota Inquiſit.*
¶ Idem Sixtus voluit, quòd Ordinarij, ſeu quicumque alij prohibentes; ne Fratribus Carmelitis Eleemoſynæ fiant de ipſo facto ſint excommunicati. Et quod contra tales poſſunt Rectores Ordinum Mendicantium, & Auditor Cameræ Apoſtolicæ, ac Inquiſitores hæreticæ prauitatis, ſicut contra hæreticos procedere B. fo. 99. & ffo. 183. conc. 448.

9 *Pro Aug.*
¶ Idem Sixtus conceſſit hoc idem Fratribus Auguſtiniēſibus in ſuo Mari magno, vt habetur ffo. 251 conc. 638. Niſi quod Inquiſitores ſolum poſſunt procedere contra tales.

10 *Quæſtuare Conuentuales.*
Alexander VI. prohibuit ne aliqui Eleemoſynas quærere audeant ſub nomine Fratrum de Obſeruantia Ordinis Minor. præſertim Fratres Conuētuales eiuſdem Ordinis, ac præcipuè infra terminos domorum Fratrum prædictorum Obſeruantium. Et cōmiſit vniuerſis Eccleſiarum Prælatis, vt cum pro parte huiuſmodi Fratrum Obſeruantiæ fuerint requiſiti, inhibeant publicè ſupradicta ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, ac contradictores quoſlibet, & rebelles per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia iuris remedia compeſcant. B. ffo. 151. conc. 370. *Excommunicatio.*

IVlius II. declarauit, quod verba in Priuilegiis Fratrum Minor. contenta, ſcilicet, ꝙ 11 *Indulgent.* viſitantes ſuas Eccleſias, & manus port gentes adiutrices indulgentias eis conceſſas conſequantur, etiam ad facientes eis Eleemoſynas de pane, & aliis pro eorum victu, & veſtitu, ac domorum ſuarũ reparatione neceſſariis referentur. B. fo. 43. Et ffo. 126. conc. 281.

¶ 12 Idem Iulius informatus, quod in aliquibus partibus Fratrum Min. Conuentuales, & alij Mendicantes inferebant grauamina circa petitionem Eleemoſynarum Fratribus Mino. Obſeruan. cõceſſit huiuſmod. Fratribus Obſeruan. vt Eleemoſynas à temporibus, & locis conſuetis petere, & recipere, iuxta quod eiſdem ex Regula, & Cõſtitutionibus Apoſtolicis permittitur prædictorum Conuentualium, & aliorum Mendicantium Ordinum Fratrum aduentu, & præuentu minimè expectatis, liberè, & licitè valeant. Ac Conuentualibus prædictis, & aliis Mendicantibus Fratribus ſub pœna Excommunicationis ipſo facto incurrenda præcipit, ne præfatos Obſer. *Excommunicatio.* Fratres, per ſe, vel alium ſeu alios; directè, vel indirectè publicè, vel occultè circa prędicta impedire ſeu moleſtare præſumant B. fff. 14. conc. 51.

LEo X. quia fuit informatus, quod in aliquibus partibus aliquæ perſonæ Eccleſiaſticæ, præſertim Curati, ſeu presbyteri parochiales non permittebant Fratres Minores 13 *Prohibitio.* Eleemoſynas petere ſine eorũ licentia, & Diœceſanorum, vel eorum Vicariorum literis, & inſuper quod Eleemoſynarum huiuſmodi mendicatarum medietatem ſibi vendicare volebant diſtrictè præcipiendo mandauit omnibus Eccleſiarum Prælatis ſub grauibus cenſuris, vt ab huiuſmodi grauaminibus, & moleſtiis abſtinerent, & vt quoties pro parte Fratrum dicti Ordinis requiſiti fuerint omnes, & ſinguli parochialium Ec- *Cenſura.* cleſiarum Rectores ſeu Vicarios, ad defendum, à prædictis moleſtiis, & grauaminibus ſub pœnis, & cenſuris moneant, & præcipiant ac contra inobedientes vſque ad inuocationem brachij ſæcularis procedant. B. fffo. 47. conc. 142.

¶ Idem Leo conceſſit, quod Miniſtri Generales, & Prouinciales poſſint legata, & Eleemoſynas obuenientes loco abundantiori cõuertere, & transferre, & applicare alteri loco 14 *Legata.* indigentiori iuxtà ipſorum Prælatorum diſcretionem dummodo fieri poſſit ſine ſcandalo. Nõ eſt aliàs impreſſa huiuſmodi Cõceſſio.

¶ Idem Leo conceſſit qualiter Eleemoſynæ factæ ad vnum vſum poſſint commutari in alium vſum prout poſitum eſt ſupra in dictione *Commutare.* § 2. 15

¶ Idem Leo fecit circa huiuſmodi materiam quandam Conceſſionem valdè relaxatiuam & deſtructiuam Obſeruantiæ paupertatis, prout habetur ſupra in dictione *Commutare.* 16

¶ Vide ibi vna cum additione, quæ ſequitur ibidem.

¶ Circa huiuſmodi materiam eleemoſynarum facta ſunt nonnulla ſtatuta Generalia in Capitulo Generali in conuentu Montis Lucij celebrato, prout ſequuntur. *Collector.*

¶ Declaratur, quòd procurare ſatisfactionẽ fiendam pro re empta Fratribus neceſſaria non eſt contra puritatem Regulæ, ita tamẽ quòd Fratres nec per ſe, nec per interpoſitam perſonam intromittant ſe de pecunia: Non tamen licet Fratribus indifferenter, & indeterminatè tales procurationes eleemoſynarũ quæ ex pecuniis conſtant, facere, nec per nũtium a ſe poſitum ducere, ſed dans faciat per ſe, vel per nuntium ab ipſo deputatum. Recipere autem granum, vel alia huiuſmodi pro acquiſitione, ſeu commutatione in aliquam rem neceſſariam, non licet Fratribus. Verumtamen vbi Fratres aliter non poſſunt prouideri in ſuis neceſſitatibus, talia poſſunt recipi per amicos ſpirituales de conſenſu dantium & de licentia ſeu diſpenſatione Prouincialis, aut Cuſtodis. f. 223. tractatu 3. Et ffo. 240. tractatu 2. *Statutum Generale.*

¶ Inhibetur, ne aliquis Frater procuret alicuius libri vſum, aut alicuius rei, remanente apud parentes, vel amicos proprietate, ſub pœna priuationis illius cum punitione condigna. fol. 223. tractatu 3. Et ffo. 241. tractat. 2. *Alterũ Statutum Generale*

¶ In hoc Capitulo ordinatum eſt, quod nullus Frater faciat ſibi ſcribi libros, extra vel intra Conuentum, maximè per ſeculares perſonas, nec procuret partiales Eleemoſynas ſibi, ſub ſpe licentiæ habendæ poſtea à Prouinciali. ffo. 241. tractatu 2. *Aliud ſtatutum Generale.*

¶ De Indulgentiis, quas conſequuntur, vel conſequi poſſunt dantes Eleemoſynas Fratribus Minoribus, aut eorum Eccleſiis, ac domibus, reperietur infra in dictione **Indulgentia quoad ſæculares** in ca. 4. ſcilicet *Indulgentiæ cõceſſa exhibentibus opera pietatis fratribus.* *Collector.*

ANNO.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 4. vide in eodem Compendio ſupra tit. Bona. *§. 4. aliam Conceſſionem Clementis IV. quoad bona Ordinẽ Minorum, & §. 13 ibidem aliam Conceſſionẽ Leonis, quoad bona Obſeruantium noſtrorum, & ad noſtram Obſeruantiam redeuntium.*

Quoad §. 9. notandũ, quod Bonif. IX. *ſſſſ* 118. *Fratribus prædicatoribus conceſſit idem & inſuper prohibuit omnibus vtriuſq; ſexus aſſerere, ipſos Religioſos non eſſe in ſtatu perfectionis, &c. & non eſſe licitum ipſis de Eleemoſynis viuere, quodque quæſtuantes nomine ipſorum falſo, tãquam falſarij capiantur ab Ordinariis & condemnentur: & ſimiliter prohibuit, quod nullus illis prohibeat in ſuis Eccleſiis celebrare, & oblationes in miſſis vel aliis ad altaria ipſorum prouenientes recipere, & conuertere in ſuos vſus iuxtà morem ſui Ordinis, & ipſo facto ſunt excommunicati omnes contra facientes nõ abſoluendi, niſi Sedi Apoſt. perſonaliter ſe præſentent.*

Quoad §. 16, notandum, quod Clem. 7. fecit quamdam Conceſſionem Ordinis Sancti Ioannis Hieroſolymitani, quæ habetur in Compen. tit. Diſpenſatio *§. 30. ibi videatur.*

¶ EPISCOPI.

¶ *Diſtinctio attinentium ad Epiſcopos*

DE multis attinentibus ad Epiſcopos in diuerſis huius Compendij dictionibus continetur. Nam de exemptione ab ipſorum iuriſdictione habetur in dictione *Exemptio §.* 13. & 5.

¶ Et de præſentatione Confeſſorum eis fienda per Prælatos Ordinis, dictum eſt ſupra in dictione *Abſolutio quoad ſeculares*, in multis. §.

¶ De impoſitione primi lapidis, & conſecratione, ſeu benedictione Eccleſiarum, & Altarium Ordinis, qualiter per Epiſcopos fieri debeat, habetur etiam ſupra in dictionibus, *Benedicere, & Eccleſia Fratrum, & Aedificare.*

1 *Abſolutio. Diſpenſatio* GRegorius IX. conceſſit Fratribus Minoribus antequam eſſent exempti à iuriſdictione Ordinariorum, quòd Archiepiſcopi, & Epiſcopi in eorum diœceſibus poſſent eiſdem Fratribus ibidem conſtitutis abſolutione, vel diſpenſatione indigentibus, abſolutionis, & diſpenſationis beneficiũ impẽdere: niſi adeo grauis, & enormis eſſet exceſſus, quòd deſuper meritò eſſet Sedes Apoſtolica conſulenda, B. fol. 116.

¶ Huiuſmodi Conceſſio iam de nihilo ſeruit, quia poſt ipſam fuit data Fratribus prædictis copioſiſſima exemptio, vt patebit infra in dictione *Exemptio.* *Collector.*

ALexander IIII. præcepit in virtute Sanctæ Obedientiæ Fratribus promotis, vel promouendis ad dignitates Epiſcopales, vel aliàs, vt libros, & alia, quæ ipſos promotionis ſuæ tempore habuiſſe, ſeu habere conſtiterit (ſubmota qualibet dilatione) reſignent Generali vel Prouincialibus Miniſtris; niſi forſan prædicti prælati Ordinis vſum huiuſmodi rerum, illis ad tempus conceſſerint de gratia ſpeciali. b. fol. 24. Et ſſſo. 24. conc. 12. 2 *Bona Ordinis.*

¶ Idem Alexander inhibuit, vt nulli Fratres Ordinis Min. ſi eos in Epiſcopos eligi, aut poſtulari contigerit, electioni, ſeu poſtulationi de ſe factæ audeant conſentire; nec aliquis Archiepiſcopus, ſeu quicumque alius Prælatus vel Legatus Sedis Apoſtolicæ, niſi fuerit Cardinalis, dictos Fratres (niſi de licentia, & aſſenſu Generalis, & Prouincialium Miniſtrorum, aut Sedis Apoſtolicæ ſpeciali mandato) ad Epiſcopatum, vel alias dignitates aſſumere, vel ordinare præſumant. Et decreuit irritum, & inane quidquid ſecus à quoquam contigerit attentari. b. fo. 23. Et ſſſo. 25. conc. 13. 3 *Electio.*

ANNOTATIO CORDVBAE

QVOAD §. 1. vbi ponitur Conceſſio Greg. X. *vide ſupra. in his Annotationibus titul.* Abſolutio ordinaria quoad Fratres. *§. 1. quoquomodo nunc iſta Conceſſio poteſt valere nobis. fol. 15.*

Quoad §. 2. & 3. latius videatur in Compend. titul. Exemptio, *& titul.* Exempti Fratres, *ſecundum ſubiectam materiam.*

¶ EVCHARISTIA.

CIrca Euchariſtiæ perceptionem, & adminiſtrationem multæ Conceſſiones factæ reperiuntur, tam pro Fratribus quàm pro ſæcularibus, quæ poſitæ ſunt ſupra in dictione *Communicare.* Et vltra illas adduntur hic aliqua quæ ſequuntur. *Collector.*

1 *Ex iure communi. Celebrare. Communicare.*

COncilium Bracharenſe ſtatuit, vt cum Sacerdos ad ſollemnia miſſarum accedit, aut per ſe Deo ſacrificium oblaturus, aut Sacramentum corporis, & ſanguinis Domini noſtri Ieſu Chriſti ſumpturus, non aliter accedat, quàm Orario, id eſt, ſtola vtroque humero circumſeptus, ſicut tempore ordinationis ſuæ dignoſcitur conſecratus, ita vt de vno eodemque orario, ceruicem pariter, & vtrumque humerum premens, ſignum in ſuo præparet pectore Crucis. Si quis autem aliter egerit, excommunicationi debitè ſubiaceat habetur. 23. diſt. c *Eccleſiaſtica. Hoc autem procedere ait Archidiaconus in ca. poſt admonitionem ei factam, & non ante.*

Excommunicatio. *Collector. Vide Nau. c. 21. nu. 54.*

¶ Præfatum decretum in aliquibus Prouincijs non habetur in vſu, quoad Sacerdotes communicantes tempore infirmitatis, vel ſanitatis; nihilominus tamen videtur eſſe obligatorium, quia ferè in omnibus Chriſtianitatis partibus à Regularibus, & Secularibus, Sacerdotibus vt plurimum, obſeruatur à doctis ſeu inſtructis in iure Canonico.

2 *Moniales.*

CLemens VII. conceſſit, quòd Moniales, ſeu Religioſæ ſub obedientia Miniſtri Generalis Fratrum Minor. exiſtentes poſſint in Eccleſia interiori, in loco decenti habere Euchariſtiam, ſicut habent in exteriori. O.

¶ EXACTIONES.

1 *Excommunicatio. Vide infra in Verbo. Exemptio in Additio. Capuccini. Collector.*

ALexander IIII. ſtatuit, vt imponentes Fratribus Minoribus angarias, vel alias impoſitiones, ſeu exactiones, aut alia ſimilia, ſint ipſo facto Excommunicati. Et quod ſi contumaces fuerint, non deſiſtendo ab huiuſmodi à ſolo Papa valeant abſolui. b. ſſo. 160. conceſſione 656.

¶ Multi alij Summi Pontifices exemerunt Fratres præfatos, ac Moniales S. Claræ, & Fratres Ordinis Prædicatorum, necnon & alios Fratres Mendicantes ab omnibus exactionibus, prout habetur infra in dictione *Exemptio*, in multis §.

2 *Excommunicatio.*

EVgenius IIII. declarauit, quod quando Ciues pro bono communicatis imponunt gabellas nouas, aut veteres augmentant, non ſunt excommunicati ſſſo. 102. conc. 414.

3 *Excommunicatio.*

¶ Idem Eugenius declarauit, quòd pœnæ appoſitæ in Capitulo. *Quamquam* de cenſib. lib. 6. ſcilicèt, **Excommunicatio, & interdictum**, circa exigentes pedagia, & guidagia, & ſimilia non habent locum, quia ſibi fuit ablata Bononia, & tamen non interdixit. o. ſſſo. 102. Conc. 415. *Interdictū.*

4

¶ Idem Eugenius fecit aliam conceſſionem pertinentem ad huiuſmodi materiam exactionum, quæ poſita eſt ſupra in dictione, *Abſolutio quoad ſæculares*. 2. in §. 4.

¶ EXCOMMVNICATIO.

¶ *Diſtinctio materiæ excommunicationum.*

Collector. Excommunicationes attinentes ad Fratres.

COnſiderare oportet, quod in Priuilegijs Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium reperiuntur multa, & diuerſa ad materiam pertinentia Excommunicationis.

¶ Et primò ſunt quędam, vbi eiſdem Fratribus imponitur ſententia Excommunicationis. Iſtud autem eſt multipliciter, ſeu propter varias cauſſas.

¶ Nam aliquæ excommunicationes inueniuntur eis inflictæ ratione receptionis nouitiorum ad habitum, vel profeſſionem. Et de hoc habetur in dictione *Nouitij*. §. 3. & 4. & 9.

¶ Aliæ vero excommunicationes tangunt eoſdem Fratres, quando recedunt ſine licentia ab huiuſmodi Ordinibus, aut quando poſtquam ſunt licentiati, vel electi, faciunt aliqua, quæ ſunt eis prohibita, vt continetur in dictione *Apoſtata*, in multis §. & in dictione *Eijcere ab Ordine*.

De abſolutione excommunicationum ſuprascriptarum.

¶ Aliæ etiam Excommunicationes concernunt illos, qui præfatos Fratres Apoſtatas recipiunt, aut illis fauent, prout in dictione *Recipere Fratres*. & in dictione *Apoſtata*.

¶ Quamplures autem Excommunicationes ſunt impoſitæ contra Fratres propter varias cauſſas, quæ ponuntur infra prope finem.

Excommunicationes pertinentes ad ſeculares.

¶ Idem qualiter præfati Fratres, tam profeſſi, quàm Nouitij, etiam Apoſtatæ poſſint abſolui ab Excommunicationibus, in quibus inciderunt, habetur latè in dictione *Abſolutio quoad Fratres*, in multis §. vbi in margine poſita eſt hæc dictio, *Excommunicatio*.

¶ Secundò principaliter in præfatis Priuilegijs inuenitur, qualiter perſonæ ſæculares occaſione prædictorum Fratrum, aut Monialium, quæ eorum curæ ſunt commiſſæ, ſeu Eccleſiarum, & Monaſteriorum ſuorum incurrere poſſunt multas Excommunicationes.

Et iſtæ ſubdiſtinguuntur.

¶ Nam quædam Generaliter ſunt promulgatæ contra violatores Priuilegiorum prædictorum Fratrum prout habetur in dictione, Priuilegia. §.12. & 22.

¶ Aliæ tangunt illos, qui aliquam violentiam inferunt Eccleſijs, aut domibus, ſeu rebus, vel perſonis prædictorum Fratrum & hæc habentur in dictione *Eccleſia Fratrum*. §. 3. & in dictione *Eleemoſyna*.§.6.& 7.& 10.& 13.& in dictione *Exemptio*.§.9. & 23.

¶ Aliæ vero excommunicationes reſpiciunt illos, qui contra ſtigmata Beati Franciſci aliquid dicere præſumpſerint: aut qui auſi fuerint depingere Sanctam Catharinam de Senis cum ſtigmatibus: & hæc habentur in dictione *Stigmata* §.8.& 9.ac 10.

¶ Aliæ autem excommunicationes ſpectant ad ingredientes monaſteria Sanctæ Claræ, contra tenorem regulæ, aut indultorum Apoſtolicorum, prout continetur in dictione *Ingredi Monaſteria Monialium*. §. 2. & 15.

¶ Nonnullæ aliæ Excommunicationes continentur ſub varijs dictionibus huius Compendij, quas longum foret hic referre, reperientur tamen ſignatæ in marginibus foliorum cum hac dictione *Excommunicatio*.

De abſolutione Excommunicationum prædictarũ. ¶ Qualiter autem perſonæ ſæculares valeant abſolui à præfatis Fratribus ab Excommunicationibus ſupradictis, habetur ſupra in dictione *Abſolutio quoad ſeculares*, in omnibus §. vbi poſita eſt hæc dictio *Excommunicatio*.

¶ Inſuper quoad euitationem Excommunicatorum, quomodo Fratres ſe debeant habere, reperietur infra.§.5.& 2.& 4.ac 6.

1 *Infideles.* GRegorius IX. conceſſit Fratribus Minoribus euntibus ad partes infidelium, ſeu ibidem exiſtentibus, vt in terris illis, ſit eis licitum communicare cum Excommunicatis in ijs, quæ ad ſalutem pertinent animarum, b. fol.10 .Et ffo 22.conc.3. *Collector.*

¶ Aduerte quòd iſtud modo eſt ius commune.

2 *Pro terris Excommunicatorum.* CLemens IIII. conceſſit Fratribus Minoribus, vt in terris Excommunicatorum liberè commorari poſſint, & ab eis tunc, & quando per eorum terras ipſos tranſire contigerit, neceſſaria vitæ depoſcere, ac recipere. b. fo.56, Et ffo.140, conc.317.

¶ Idem Clemens conceſſit Fratribus Minoribus, ne ab aliquo Legato, niſi de latere Sedis Apoſtolicæ miſſo, vel Delegato, aut Subdelegato, auctoritate literarum Sedis prædictæ poſſint Excommunicari, ſuſpendi, vel interdici niſi literæ ipſæ plenam, & expreſſam de ordine præfato, & indulto huiuſmodi facerent mentionem. b. fo.29. Et ffo. 29. conc. 25. Et b. fffo.3.conc.1. 3 *Exemptio.*

EVgenius IIII. conceſſit Fratribus Minoribus Obſeruantibus, quòd non teneantur euitare excommunicatos niſi nominatim ſint à Iudice denunciati, & ſi euitentur à Clero, & populo. Et ſic, quòd non teneantur Fratres euitare dictos Excommunicatos, niſi quando in communi euitantur. Et quòd idem ſit de interdicto, & de obſeruatione cuiuslibet cenſuræ Eccleſiaſticæ o.fo.61. Et ffo.64.Conc.75. Et fffo.95.conc.312. 4 *De euitatione Excommunicatorum.*

¶ Idem Eugenius fecit alias conceſſiones, pertinentes ad materiam Excommunicationis, quæ poſitæ ſunt in dictione, *Exactiones*. §. 2.& 3. *Nota. Interdictũ.*

¶ Idem Eugenius conceſſit, quòd ſi tempore noſtro contigerit (quod abſit) ſchiſma, poſſint Fratres Minores participare cũ ſchiſmaticis; nec teneantur Fratres recedere à locis ſuis. Et quod toties, quoties dixerint orationem, *Deus omnium fidelium*, &c. pro vero Papa, habeant centum dies indulgentiæ o. fffo. 101. conc.402. 5 6 *Indulgentia.*

LEo X. conceſſit quod Prælati Ordinis Min. Regularis obſeruantiæ, cum aliquem Fratrem propter apoſtaſiam, vel aliam cauſſam excommunicant in capitulo Fratrum, aut in communitate, non teneantur proferre ſententiam in ſcriptis, prout in iure, ſub pœna ſuſpenſionis, præcipitur proferentibus. o. fff. 93.conc.291. 7 *Prælati Fratrum.*

¶ Idem Leo præcepit firmiter, & mandauit ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ ipſo facto incurrenda, à qua nullus præterquam in mortis articulo, niſi à Summo Pontifice, aut Sede Apoſtolica poſſit abſolui, ne aliquis Frater ordinis S. Franciſci appellet alium Fratrem eiuſdem ordinis malitiosè, & irriſoriè, ſeu improperioſè Priuilegiatum, Collectanum, Bulliſtam, Amadeitam, Clarenum, de Euangelio, ſeu Capuccio, Bigorum, aut alio quouis nomine, etiam de nouo reperto, ſeu alio quouis irriſorio, ſeu improperioſo nomine, 8 *Prohibitio pro Fratrib. Minor. Obſeru. & Conuentualibus.*

mine, aut quod pro improperioſo à parentibus habeatur, Nec non omnibus tam clericis, quàm laicis, ne Fratres huiuſmodi aut eorum fautores præfatis nominibus irriſoriè, ſeu malitioſè appellent, ſed omnes Fratres ipſius ordinis, Fratres minores, ſeu S. Franciſci, à ſe ipſis, & omnibus alijs nominentur. b.ſſſ.30. conc.99.

Collector. VLtra prædicta, quæ continentur in Priuilegijs Fratrum Mendic. circa Excommunicationes, oportet nõnulla notabilia hic apponere, vt Fratres prædicti ſint plenius informati de huiuſmodi materia, in qua eximium periculum verti ſolet.

Primum notabile circa Excommunicationes. PRimùm ſcire expedit excommunicationes contentas in proceſſu Annali, ſeu in Bulla, quæ appellatur in Cœna Domini, ne quis de illis abſoluere ex ignorantia præſumat. Et quia præfatæ excommunicationes à diuerſis Summis Pontificibus diuerſimodè promulgatæ, & numeratæ reperiuntur, & à poſterioribus latius poſitæ ſunt, ideo illas hic ponere curaui, prout in prædicto proceſſu per Leonem decimum facto ſub forma, & ordine ſequenti exiſtunt. b.ſſſ.138.

Capuccinus. *Verum quia modo plura alia reperiuntur addita, ideo loco Bullæ Leonis, ponam Bullam Cœnæ Sixti V. anno Domini 1586. publicatam.*

EXCOMMVNICATIONES, QVÆ in Bulla Cœnæ, Sixti V. habentur.

PRimò Excommunicantur omnes Hæretici cuiuſcumque ſectæ eorumque fautores, legentes eorum libros, retinentes, imprimentes, ſeu quomodolibet defendentes; & omnes ſchiſmatici.

2. Excommunicantur omnes, à Rom. Pont. ad futurum Concilium appellantes.

3. Excom. Piratæ eorumque receptatores, & fautores.

4. Excomm. omnes ij, qui ſurripiunt bona Chriſtianorum naufragantium, licèt talia bona in littore inueniantur.

5. Excommunicantur imponentes noua pedagia, ſeu gabellas, vel augentes, ſeu imponi, aut augeri prohibita exigunt.

6. Excomm. falſificantes literas Apoſtolicas, aut ſupplicationes ſignatas à quocumque auctoritatem habente.

7. Excomm. deferentes arma, & alia vſui bellico idonea, ad turcas, vel ad alios inimicos nomini Chriſtiano.

8. Excomm. Qui impediunt, & inuadunt portantes victualia, & alia neceſſaria in Vrbem Romæ.

9. Excom. Qui ſua aut aliorum opera, lædunt venientes ad Sedem Apoſtolicam, vel ab ea recedentes.

10. Excom. qui læſerint Romipetas, ac peregrinos ad Vrbem accedentes, & in ea morantes, & ab ipſa recedentes, & qui dant auxilium, conſilium, & fauorem.

11. Excommunic. Qui nocuerint S. R. E. Cardinalibus, & alijs Prælatis, eoſque ab eorum Diœceſi eiecerint, eorumq; fautores.

12. Excommunic. Qui lædunt, & fauent lædentibus eos, qui ad Romanam Curiam in negotijs ſuis recurrunt, vel per ſe, vel per alios.

13. Excommunic. Qui appellant à grauamine, vel futura executione literarum Apoſtolicarum ad Laicam poteſtatem.

14. Excommunic. Quicumque executionem literarum Apoſtolicarum, aut aliarum expeditionum impediunt, & ad gratias impetrandas accedentes prohibent.

15. Excommunic. Iudices ſeculares, qui trahunt ad ſua tribunalia perſonas Eccleſiaſticas, quiq; tollunt, aut perturbant Eccleſiaſticam libertatem.

16. Excommunic. Qui impediunt Prælatos, omneſque alios Iudices Eccleſiaſticos, Ordinarios ne ſua iuriſdictione vtantur: quique illorum, & delegatorum iudicia eludentes ad Cancellarias recurrunt.

17. Excomm. Vſurpantes Sedis Apoſtolicæ, & quarumcumque Eccleſiarum iuriſdictiones, vel fructus etiam ſequeſtrantes.

18. Excom. Imponentes Decimas, & alia onera perſonis Eccleſiaſticis, Eccleſijs, Monaſterijs, aut eorum fructibus.

19. Excomm. Iudices Seculares, qui ſe interponunt in cauſſis Capitalibus, ſeu Criminalibus contra Eccleſiaſticas perſonas.

20. Excomm. occupantes bona, aut Terras Eccleſiæ Romanæ, & in illis ſupremam iuriſdictionem vſurpantes.

Cœterum à prædictis ſententijs nullus per alium, quàm per Romanum Pontificem, niſi in mortis articulo conſtitutus, nec etiam tũc, niſi de ſtando Eccleſiæ mandatis, & ſatisfaciendo cautione præſtita abſolui poſſit, etiam prætextu quarumuis facultatum, & indultorum qui- *Abſolutio ſoli Pontif. reſeruatur.*

rum quibuſcumque perſonis Eccleſiaſticis, ſecularibus, & quorumuis Ordinum, etiam Mendicantium, ac militiarum Regularibus, etiam Epiſcopali, vel alia maiori dignitate prædítis, ipſiſque Ordinibus, & eorum Monaſterijs, Conuentibus, & Domibus, ac Capitulis, Collegijs, Confraternitatibus, Congregationibus, Hoſpitalibus, & locis pijs, nec non Laicis, & Imperiali, Regali, & alia mundana excellentia fulgentibus, per nos, & dictam Sedem, ac cuiuſuis Concilij decreta Verbo, literis, aut alia quacumque Scriptura in genere, & in ſpecie conceſſorum, & innouatorum ac concedendorum, & innouandorum, niſi in eis, etiam eatenus præſentibus literis expreſſi, comprehendantur.

Quod ſi forte aliqui contra tenorem præſentium tali excommunicatione, & anathemate laqueatis, vel eorum alicui abſolutionis beneficium impendere de facto præſumpſerunt, eos Excommunicationis ſententia innodamus, grauius cõtra eos ſpiritualiter, & tẽporaliter, prout expedire nouerimus proceſſuri.

Collector. ¶ Quia (vt ſupra diximus) diuerſi Summi Pontifices præcedentes ſub diuerſis formis fecerant ſupradictum proceſſum, ſeu Bullam Cœnæ Domini, & ſimiliter credendum eſt, quod facient ſucceſſores eorum, ideo oportet ſemper inquirere quolibet anno, vtrum aliquid fuerit innouatum per Pontificem tunc *Nota.* præſentem. Nam aliàs forte ex ignorantia iuris (quæ neminem excuſat) mitterent falcem in meſſem alienam, ſeu abſoluerent à quibus non poſſent, & ſic inciderent in Excommunicationem Papalem, & pœnas ſupraſcriptas.

Secundum notabile circa Excommunicationes.

ALterum ſciendum quoad prædictam materiam Excommunicationis, eſt, quòd Sixtus IIII. in extrauaganti, quæ incipit, *Et ſi Dominici gregis* poſuit multos alios caſus, a quibus etiam nequeunt Fratres abſoluere, quorum tamen aliqui ſunt de contentis in Bulla Cœnæ Domini, & ſunt ſequentes, videlicet Offenſa Eccleſiaſticæ libertatis; Violatio interdicti à Sede Apoſtolica: Crimen hæreſis, poſtquam de eis fuerint ſententialiter condemnati, declarati, ſeu publicè diffamati; Cõſpiratio in Romani Pontificis perſonam, aut eius ſtatum, vel dictæ Sedis. Mutilatio membrorum, aut cuiuſcumque in ſacris conſtituti occiſio. Offenſa perſonalis in Epiſcopum, ſeu alium Prælatum; Inuaſio Romipetarum, ſeu quorumcumq; ad Romanam Curiam veniẽtium, Prohibitio deuolutionis cauſſarum ad dictam curiam. Inuaſio, occupatio, deprædatio, aut deuaſtatio terrarum Romanæ Eccleſiæ mediatè, vel immediatè ſubiectarum: Delatio armorum & aliorum prohibitorum ad partes infidelium: Impoſitio nouorum onerũ realium, vel perſonalium, Eccleſijs, vel Eccleſiaſticis perſonis: Demum ſimoniæ ſuper Ordinibus, vel beneficijs aſſequendis, in dicta curia, vel extra ea quomodolibet contractæ.

Collector. ¶ Aduertendum eſt, quod præfata Bulla Sixti IIII. ſolum habet locum in conceſſionibus ab ipſo factis, non autem in alijs, prout ex ipſa Bulla clarè colligitur: Et ſic quidam famoſus Doctor vniuerſitatis Salmantinæ declarauit. Itaque de caſibus in ea contentis non eſt curandum, niſi tantum de illis, qui in dicto proceſſu Cœnæ Domini continentur, excepto quòd per aliquod confeſſionale Sixti nullus poſſet ab aliquo prædictorum abſolui.

Tertium notabile circa Excommunicationes.

ALiud inſuper notandum eſt, quod in caſibus inferius annotatis incurrunt Excommunicationis ſententiam Fratres prædicti. Et ideo vt ab illis ſe abſtineant, ponuntur hic ſuccinctè. Qui autem illos plenius voluerit intelligere, videat originalia, vel ad minus Summiſtas.

Collector.

SEquuntur Excommunicationum ſententiæ, quæ in iure Canonico reperiuntur contra Religioſos præſertim Ordinum Mendicantium, ſpecialiter latæ. 1

Ex iure communi. Studium.

HOnorius III. protulit Excommunicationis ſententiam in Religioſos, de clauſtris ad audiendum leges, vel phyſicã exeuntes, & infra duos menſes ad clauſtrũ non redeuntes; Quam ſententiã, vel pœnã voluit eos ipſo facto incurrere. Ac diſtrictè præcepit, vt tam à Diœceſanis, & Capitulis ipſorum, quam à cœteris Epiſcopis, in quorũ diœceſibus huiuſmodi ſtudent tales Excommunicati publicè nuncientur. Habetur in c. *Super ſpecula*, extra *ne Clerici vel Monachi*. 2

Ex iure communi.

BOnifacius VIII. vt periculoſi Religioſis euagandi materia ſubtrahatur, diſtrictius inhibuit, ne de cætero aliquis quamcumq; Religionem tacitè, vel expreſsè profeſſus, in ſcholis, vel alibi temerè habitũ Religionis ſuæ dimittat; Nec accedat ad quæuis ſtudia litterarũ, niſi a ſuo Prælato cum conſilio ſui Conuentus, vel maioris partis eiuſdem, ſibi eundi ad ſtudium licentia primitus ſit conceſſa. Si quis autem horum temerarius violator extiterit Excommunicationis ſententiam voluit incurrere ipſo facto. Doctores quoque, ſiue

Habitus. Studium.

Magiſtri, qui Religioſos habitu ſuo dimiſſo leges, vel phyſicam audientes, ſcienter docere, aut in ſcholis ſuis præſumpſerint retinere, ſimili, eo ipſo, ſint ſententia innodati. Habetur in c. *Vt periculoſa. Ne clerici vel Monachi. lib. 6.*

CLEMENS V. in Concilio Viennenſi protulit ſententiam Excommunicationis cō-
3 *Ex iure communi.* tra Religioſos ſimplices, ſeu ſubditos, non habentes aliquam adminiſtrationem, vel beneficium, qui Decimas Eccleſijs debitas vſurpare præſumunt; niſi poſt requiſitionem deſiſtant à præmiſſis infra menſem, & damnificatis Eccleſijs emendam infra duos menſes faciant, prout latius poſitum eſt ſupra in dictione *Decima.*

¶ IDEM Clemens, temerarios violatores
4 *Ex iure communi. Sepultura.* illius Conſtitutionis, quæ Religioſis, & Clericis ſecularibus prohibet, ne aliquos ad vouendum, iurandum, vel fide interpoſita, ſeu aliàs promittendum inducant, vt ſepulturam apud corū Eccleſias eligāt, vel iam electam vlterius non mutent; ſententiam Excommunicationis (pœna in dicta Conſtitutione contenta in ſuo perdurante robore) incurrere voluit ipſo facto, ab alio quàm à Sede Apoſtolica (præterquam in mortis articulo) nullatenus abſoluendos, nullis Priuilegijs, aut ſtatutis cuiuſcumque tenoris exiſtant, in contrarium ſuper his valituris. Habetur in Clementina *Cupientes, de pœnis.*

¶ Cōſtitutio, de qua hic fit mētio eſt Bonifacij VIII. quę ponitur in dictione *Sepultura. §. 6.*

¶ IDEM Clemens prohibuit, ne Monachi, aut Regulares Canonici adminiſtratio-
5 *Ex iure communi.* nem aliquam non habentes ad curiam Principum abſque ſpeciali Prælatorum ſuorum licentia ſe conferant. Quod ſi, vt damnum aliquod inferant ſuis Prælatis, aut Monaſterio, ſe conferre præſumpſerint, Excommunicationis ſententiam eos incurrere voluit ipſo facto. Habetur in Clementina *Ne in agro; de ſtatu Monachorum.*

6 *Ex iure communi, Arma.* ¶ IDEM Clemens, Monachos infra ſepta Monaſterij ſine licentia Abbatum ſuorum arma tenentes Excommunicationis ſententiæ ipſo facto decreuit ſubiacere. Habetur in Clementina *Ne in agro. §. præfata. De Statu Monachorum.*

¶ IDEM Clemens ſtatuit, quòd Religioſi,
7 *Ex iure communi. Sacramēta.* qui Clericis, aut Laicis Sacramentum vnctionis extremæ, vel Euchariſtiæ miniſtrare, Matrimoniave ſollemnizare; non habita ſuper his parochialis presbyteri licentia, aut qui Excommunicatos à Canone (præterquam in caſibus, à iure expreſſis, vel per Priuilegia Sedis Apoſtolicæ conceſſis eiſdem) vel à ſententijs per Statuta Prouincialia, aut Synodalia promulgatis, ſeu à pœna, & culpa abſoluere quemquam præſumpſerint, Excommunicationis ſententiam incurrant ipſo facto, à Sede Apoſtolica dumtaxat abſoluendi. Habetur in Clementina *Religioſi. De Priuilegijs & exceſſibus Priuilegiatorum.*

¶ IDEM Clemens, Religioſos, qui aliqua, 8 *Ex iure communi.*
vt audientes à Decimarum Eccleſijs debitarum ſolutione retrahant, in ſermonibus ſuis vel alibi proferre præſumunt. Excommunicationis ſubiacere ſententiæ decreuit ipſo facto. Habetur in Clementina *Cupientes, de pœnis.*

¶ IDEM Clemens ſtatuit, quòd Religioſi, 9 *Ex iure communi. Decima.*
qui ſcienter poſtpoſuerint confitentibus conſcientiam facere de ſoluendis Decimis, Eccleſijs debitis, ab officio Prædicationis tamdiu maneant ipſo facto ſuſpenſi, donec confitentibus ipſis (ſi hoc ipſum eis dicendi commodè facultatem habuerint) conſcientiam fecerint. Exinde Excommunicationis incurſuris ſententiam ipſo facto, ſi prædicare præſumpſerint prædicta negligentia, (vt præmittitur) non purgata. Ad Religioſos tamen Monaſteriorum, vel Rectores Eccleſiarum Decimas percipientes noluit hoc extendi. Habetur in Clementina *Cupientes. De pœnis.*

¶ IDEM Clemens circa interdictorum Obſeruantiam Generalium, auctoritate Sedis 10 *Ex iure communi. Interdictū.*
Apoſtolicæ, aut à locorum Ordinarijs poſitorum, diſtrictè præcipiendo mandauit, quatenus Religioſi quicumque tam exempti, quàm non exempti, cuiuſcumque Ordinis, & conditionis exiſtant, cum Cathedralem, vel Matricem ſeu parochialem loci Eccleſiam illa viderint, aut ſciuerint obſeruare (non obſtantibus quibuſcumque appellationibus, antea etiam ad eamdem ſedem, vel alium, ſeu alios interiectis, & alijs obiectionibus quibuſcumque) abſque dolo, & fraude, cum moderatione tamen Decretalis *Alma mater*, inuiolabiliter ea obſeruent: Alioquin non ſeruantes Excommunicationis ſententiæ, eo ipſo voluit ſubiacere. Quod etiā in interdictis, & in ceſſationibus à diuinis indictis per Prouincialium Conciliorum Statuta, vel ipſorum auctoritate voluit obſeruari. In ceſſationibus verò Generalibus à diuinis Ciuitatum, Terrarum, & aliorum locorum quas aliquando ex conſuetudine, vel alias, Capitula, Collegia, vel

Conuoca-

Conuentus Secularium, aut Regularium Eccleſiarum ſibi vendicant idem voluit intelligi Habetur in Clementi. *Ex frequentibus, de ſententia Excommunicationis.*

11 *Ex iure communi. Apoſtaſia ab ordine.*

MARTINVS IV. ſtatuit: vt nullus ex profeſſoribus alicuius ex Ordinibus Mendicantiũ quorumcumque, in aliquem Monaſticum Ordinem, tam Sancti Benedicti quam Ciſtercienſis, Camaldulenſis, Vallis Vmbroſæ, Canonicorum Regularium S. Auguſtini, vel aliorum Monaſticorum Ordinum (Carthuſienſium dumtaxat excepto) poſſit, aut debeat per quemcumque recipi, vel admitti virtute alicuius indulti abſque Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna incurrenda, Papæ reſeruata: quam tam recipientes, quàm recepti ipſo facto incurrant. Et ſecus facta, non teneant ipſo iure. Habetur in extrauaganti, quæ incipit, *Viam ambitioſæ.*

12 *Ex iure communi. Alienatio rerũ eccleſiæ*

PAVLVS II. protulit ſententiam Excommunicationis in eos, qui bona Eccleſiaſtica quæcumque alienãt; vel pactum, per quod ipſorum dominium transfertur, faciunt, & in illos, qui ipſa alienata recipiunt, ipſamq; alienationem nullius voluit eſſe momenti. Habetur in extrauaganti, *Ambitioſæ.* Quæ habetur latius ſupra in dictione *Alienatio.*

13 *Ex iure communi. Contra fratres, & ſorores tertij. ord.*

SIXTVS IV. ſtatuit, quod Excommunicationem incurrant ipſo facto Fratres, & Sorores tertij Ord. qui collegialiter viuentes, poſt factam profeſſionem, & emiſſionem trium votorum ſubſtantialium in manibus ſui Miniſtri, vel Miniſtræ matrimonium contrahunt, ſeu ante contractũ conſummant, aut Religionem ipſam dimittunt, ad ſecularem vitam euntes. Et tale matrimonium eſt nullum, nec poſſunt abſolui, niſi habitu reaſſumpto, ſuam profeſſionem, collegialiter viuentes obſeruent, à ſuis ſuperioribus abſolui mereantur. Habetur in extrauaganti quæ incipit, *Ad Chriſti Vicarij præſidentis.*

14 *Contra fratres Min. & præd.*

IDEM Sixtus ſtatuit: quod Excommunicationem incurrant Fratres Minores, & Prædicatores recipientes, ſiue admittentes, ad Priuilegia, & immunitates Ordinum ſuorum, quoſcumque laicos vtriuſque ſexus, prætextu tertii Ordinis, ſeu alterius modi, niſi geſtauerint habitum prædicti tertij Ordinis ſolitum, & profeſſionẽ emiſerint ſolitã, & in aliqua domo, ſeu Cõgregatione dictorũ Fratrũ, vel Sororũ vitã duxerint in communi. Non obſtãtibus quibuſcumque literis Apoſtolicis. Habetur in Bulla, quæ incipit *Deteſtanda nonnullorum ambitio.*

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Admitti ad cõicationẽ noſtrorum priuilegiorum quando poſſunt Tertiarij.

QVOAD *§. 14. notandum, quod vltra ea, quæ ibi Sixt. IIII. explicat, poſſunt admitti ad communicationem Priuileg. noſtri Ordinis mulieres, caſtam ſeu vidualem vitam ducentes, voto expreſſo ſub tertio Ordine, etiam ſi in propriis domibus vel conſanguineorum viuãt, vt patet per Leo. X. ſſſ. 18. & infra in eod. Compen. tit.* Tertiarij Fratres. *§. 20. habetur, poſſunt etiam admitti alij quoad hoc priuilegiati, etiam per confirmationem Priuil. per Clem. VII. vt familiares ſuo modo, & alij eiuſmodi, de quibus in Compendio, in diuerſis titulis ſecundum ſubiectam materiam habetur & ibid. tit.* Tertiarij *latius videbitur qui Tertiarij poſſint, & qui non & quomodo vti noſtris Priuilegiis. Et notandum inſuper quod hæc Bulla Sixt. IV quã hic ponit Collector, non debuit allegari, tamquã nunquam viſa, & inuſitata, ſeu moribus vtentium non approbata: Immo, & videtur iam per non vſum aut per oppoſitam conſuetudinem omnino derogata, & nihil valere, ſicut & multa alia eiuſmodi Bullæ, ſtatuta, leges, & conſuetudines per deſuetudinem non valent, vt elicitur ex Gerſon in 3. part. de vita ſpirituali lect. 5 & 6. Et Caiet. tit.* Excõmunicatio *in Summula poſt. c. 81. & facit ad hoc, quod habetur infra tit.* Simonia *ſimiliter §. 1. annotatum.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

VLTRA *ſupradicta Collectoris notabilia, ſunt etiam alia valde neceſſaria. Vnde notandum quod ſecundum Conc. Trid. ſeſſ. vlt. cap. 12 de Regular. cenſuræ, & interdicta, nedum à Sede Apoſtolica, emanata, ſed etiã ab Ordinariis promulgata, mandante Epiſcopo à Regularibus in eorum Eccleſiis publicari atque ſeruari debent.* *Conc. Trid.*

Pro eo, quod dicitur in §. 4. de euitatione excommunicatorum:

Primò eſt notandum, quod hodie per Conſtitutionem Concilij Conſtantienſis quæ magis recepta eſt, quàm Baſileenſis, quam refert Couar. in c. Alma mater. §. 2. nu. 9. verſ. ſupereſt, Nullos tenemur vitare excommunicatos, niſi in duobus caſibus. *In §. 4.*

Primus eſt ſi ſint nominatim excommunicati, & denuntiati, ſicut vſus, & communis interpretatio Doctorum in hunc ſenſum accepit prædictã *Vt inquit Sotus in 4. d. 22.*

 Con-

Conſtitutionem, vt refert Couar. qui ſup. nu. 7. verſ. 4.

q. 1. art. 4.

Duo genera excommunicatorum debent euitari.

Secundus, ſi percuſſores Clericorum ſint adeo notorij per operis euidentiam, vt factum nequeat aliqua tergiuerſatione celari, atque nulla valeat ratione excuſari, quod tamen ſecundum vetera iura ſatis erat eſſe notorium eo modo, quo aliquid dicitur notorium iuris, ſcilicet, per confeſſionem, vel per ſententiam & ſimilia cap. Veſtra *cap. fin.* de cohab. cleric. vel mulier. *& ita abſque dubio tenendum eſt contra tex. in ca.* cum non ab homine de ſent. excom. *Verum, ſi eſſent notorij alia ex cauſſa quàm percuſſionis clericorum, illos non tenemur vitare, vt Decius in cap.* à nobis *nu. 21.* de except. *& Solus vbi ſupra contra Sil. in verſ. excom. 5. nu. 9. qui extendit dictam extrauagantem ad omnes notorios excommunicatos, ita vt participantes cum illis ſint excommunicati, quam Sil. opinionem ſequitur etiam, omnibus quæ viribus conatur defendere Auctor* Cathecheſis Neap. *in lib. 5. cap. 13. in noua illius editione, allegans nonnullos alios Doctores huius opinionis, & præcipuè Nauar. in Man. cap. 9. num. 8. & c. 27. num. 35. Attamen hæc opinio, licèt, in rigore verborum ſupradicta extrauag. videatur vera; non eſt tamen vſu recepta ſed tantum illa Soti ſcilicet, vt non euitare teneamur, niſi illas duorum excommunicatorum ſpecies quas prædictum Conc. iuſſit. Et ita tenendum eſſe concluditur in Sum. Caſſin. lib. 4. cap. 11. num 2.*

Alia opin.

Contrariari ſibi videtur Nau. in c. 27. nu. 35. & c. 9. nu. 8.

Et lex, vſu non recepta non ligat gl. in c. 1. de treg. & pace

Secundò. Notandum, quòd cum Concil. Con*ſtantienſe ſupradictum loquatur de publico clerici percuſſore, ita vt nulla tergiuerſatione poſſit celari: Ideo ſciendum eſt iuxta tex. in cap.* veſtra, *& cap. fin.* de cohabit. cleric. *Notorium duplex eſſe, iuris & facti. Iuris dicitur, quando percuſſio fuit facta occultè, & ſecretè, tamen deductum eſt delictum in foro contentioſo, & lata eſt ſuper eum ſententia excommunicationis, vel quia ipſemet percuſſor confeſſus fuit delictum, vel quia erat conuictus. Et tunc talis percuſſor dicitur publicus notorietate iuris, & per cōſequēs euitādus eſt. Notorietas vera facti dicitur illa, cuius percuſſio eſt adeo manifeſta, vt nulla poſſit tergiuerſatione celari, ſupple probabiliter, quādo ita deprehēſus eſt quis in crimine, vel ita delictum patens, & certum omnibus, quòd non eſt locus inficiationi, vt quia publicè tenet concubinam, ac vxorem, 2. q. 1.* de manifeſt. l. ſi vicinis C. de ſecund. nupt. *Vel eius delictum eſt notorium maiori parti ciuitatis, vel villæ, Oppidi, Collegij, vel Viciniæ, ſiue* Gymnaſij, *modo in eo ſint ſaltem decem, vel etiam pauciores; quādo illi pauciores eſſent maior pars Villæ, Gymnaſij, & c. qui ad minus debent eſſe ſex. Ita Nauar. & Panorm. Et hinc ipſe Nauar. de ſent. excommun. lib. 5 conſ. 40 conſuluit Religioſum eſſe publicum excommunicatum cenſendum, & ita vitandum qui, coram maiori parte conuentus clericum à ſede expulit, vel brachio violenter extraxit, & ita etiam refert, & tenet Summ. Caſſin. vbi ſupra.*

Sil. in ver. ex. Notoriū duplex iuris, & facti 11. q. 1. nos quemquam 5. q. fin. Epiphan. de prob. ca. fin. de cohab. cleric. ca. veſtra §. ceterum Nauar. ca. 25. nu. 73. Pan. in d. ca. veſtra.

Tertiò. Sed quando in percuſſorem clerici, requiratur citatio, & ſententia declaratoria excommunicationis incurſæ, vide in eadem Sum. Caſſin. D. Iacobi de Graff. lib. 2. ca. 63. cum ſequentibus, & vide infra ver. Exemptio, *in Annotatione noſtra.*

Quartò. Item nota, excommunicatum ſpecialiter ob contumaciam non comparendi, vel non parendi, antequam declaretur, & denuncietur, non eſſe hodie euitandum propter verbum, quod ſequitur in dicta extrauag. ibi (ſpecialiter & expreſsè) *quia oportet eum, qui non eſt notorius, eſſe non ſolum ſpecialiter, ſed etiam expreſsè, id eſt, nominatim denunciatum, & ita vſus vrbis, & orbis, habet, & conſentit etiam Nauar. Et ſic quando ſciuerim aliquem eſſe excommunicatum, puta, quia detinet rem alienam propter quod lata fuit excommunic. aut quia legit, & detinet libros prohibitos, aut quia non communicauit in Paſchate, non teneor illum euitare etiam in ſecretis immo poteſt coram illo celebrari, ratione ſupradicta, nec teneor euitare, quando crimen eſt notorium, vel eſt fama publica & adhuc non eſt delinquens nominatim, & expreſſe denuntiatus, & hæc ſunt memoria tenenda, quia quotidiana.*

Excommunicatus ſpecialiter ob contumaciam non comparendi, vel non parendi, nō eſt euitandus.

Quintò. item nota, hodie propter dictam extrauag licere orare publicè pro excommunicato, dummodo non ſit denuntiatus, aut notorius. Nec obſtat. D. Thomæ doctrina, & aliorum Theologorum, quia eo tempore dicta extrauag. non fuerat emanata, vnde nec etiam ſepultura eis negatur. Quapropter, doctrina Theologorum tradita ſuper participatione cum excommunicatis, reſtringitur hodie ad duos caſus tantum, videlicet, ad excommunicatos notorios, & ad denuntiatos, loquendo de iure, ſed de conſuetudine, & in praxi hodie eſt receptum, vt euitentur illi tantum, qui ſpecialiter & nominatim fuerint excommunicati, vel declarati: vel ſi percuſſiſſent Clericum notoriè.

Orare pro publico excōicato, nō denūtiato.

Vt ait Nau. vbi ſup. c. 27. nu. 35.

Sextò. Ipſi tamen excommunicati, etiam occulti, in nullo releuantur per prædictam Extrau. nec quantum ad pœnas ſpirituales, nec quantum ad temporales. Vnde non poſſunt tales participare in diuinis, & peccant ſemper mortaliter, quoties etiam audiunt Miſſam, vel interſunt diuinis officijs,

Ipſi excōica. aut occulti non

adſunt

adſunt cum alijs in publicis rogationibus, aut adſtant benedictioni Menſæ cum alijs aut huiuſmodi, Ita, quòd non requiritur, aliqua publicatio quantum ad pœnas, & præſertim ſpirituales, quas excommunicati ipſo facto incurrunt. Pro quo vide Nau. in Man c 27. nu 3. not. 2. 7. Quapropter tenentur Confeſſarij de hoc ſuos pœnitentes admonere, quando ſciunt eos in aliquam excommunicationem incurriſſe.

poſſunt participare in diuinis.

Aduertant Confeſſores.

Septimò. Sed num Catholici Galliæ, aut Germaniæ, aliorumq; Regnorum, qui cum hæreticis manifeſtis, immo & palam ſe tales eſſe aſſerentibus, in eorum Prouincijs participant in externo conuictu, peccent, atque in excommunicationem minorem incurrant; cum tales Lutherani aut Caluiniſtæ, &c. ſint manifeſtè, & notoriè excommunicati propter hæreſim notoriam, & propter Bullam Cænæ Domini? Et reſpondetur, illos non peccare, & excuſari propter neceſſitatem, & propter conſuetudinem, quæ dicitur optima legum interpres. Quæ conſuetudo cum ſciatur, & toleretur à Summis Pontificibus, qui propter illorum multitudinem non audent procedere, excuſat catholicos illa vtentes; vt tenet Nauar in Man. c. 9. nu. 8. & c 17 nu. 35.

Dubium difficile.

Octauò Notandum, quod Fratres, & perſonæ Ordinis Sancti Hieronymi Hiſpan ab alijs, etiam Legatis Apoſtol. niſi de ſpeciali mandato Sedis Apoſtolicæ, excommunicari vel ſuſpendi nõ poſſunt. Nec Monaſteria Ordinis contra illud Priuilegiũ, interdici poſſunt, ita conceſſit Honorius III. Ciſtercienſ. vt refertur Priuileg. 10. Et Vrbanus IIII. eiſdem Priuilegijs & 31. Quod etiam extenditur, ad familiares, benefactores, & ſeruientes, vel ad Molendina Ordinis venientes; nec, quia illud participant, à quoquam excommunicari poſſint, aliàs quidquid contra attentatum fuerit, irritum, & inane declarauit Innoc. IV. Priuileg. 19. Ciſtercien. Et Leo X. Congreg. Camalduenſ. Priuileg. 14. Et tandem Paulus III anno 1549. hanc declarationem fecit pro Societate Ieſu, vt in illius Compen. verbo Prælati *§. 2. & refertur in Compen. Priuileg. S. Hieron. Hiſpan. fol. 96 §. 4.*

Pro Fratribus S. Hier. Ciſtercienſ Camaldul. & Soc. Ieſu.

An detur cõmunicatio cenſurarum adinuicem inter Mẽdicãtes vide ſupra in verbo. Cõmunicatio Priuil. pro omnib. Regular.

Nicolaus IV. Noluit Fratres Minores ligari, aliqua ſententia excommunicationis, ſuſpenſionis, aut interdicti, iuris, vel hominis, niſi nominatim fiat mentio; nec ſufficit ſi dicatur in ſententia generaliter, vt perinde valeat, ac ſi eſſent nominati expreſſe. Habetur hæc declaratio Pontificis, in Cærimoniali, ſeu Pontificali in Bibliotheca Vaticana. vt refertur in Compendio Societatis Ieſu verbo Excommunicatio. *§. 3.*

Nonò. Quoad illud, quòd ſupra dictum eſt à Collectore, in primo notabili, de excommunicationibus reſeruatis in Bulla Cænæ, plura alia ſunt notanda.

Et primò Not. quòd in Bullis Cænæ emanatis à Gregor. XIII. *vſque ad iſtam vltimam à S.D.N. Papa* Clem. VIII *publicatam, nihil fere reperitur eſſe immutatum, vel additum. ſunt tamen, multæ alia excommunicationes in iſtis reſeruatæ quæ non ſunt in ſuprapoſita Bulla Leonis X. à* Collect. *& fortiores non obſtantiæ, ac clauſula derogatoria, vt in illis eſt videre, ad quas breuitatis cauſſa me remitto, ſolum loco illius Bullæ Leonis voluĩ ponere illam Six. V. vt ſupra.*

Quoad Bullam Cœnæ.

2. Not. quòd quicumque Sacerdos abſoluit aliquem (niſi in articulo mortis) ab aliquo caſu exiſtente in Bulla Cœnæ Domini, eſt ipſo facto excõmunicatus; & omne officium legendi, prædicandi, & ſacramenta adminiſtrandi, eſt ſibi interdictum & tamen quidquid agit abſoluendo, vel aliàs, nullius eſt roboris, vel momenti.

Excom. cõtra abſoluẽtes à caſib. Bull.

Et hæc excommunicatio, licèt, ſecundum aliquos dicatur, quòd ſit in eadem Bulla reſeruata Papæ tamen Nauar. in expoſitione dictæ Bullæ, tenet quòd non, & videtur melior opinio, quia hodie inflictio dictæ Cenſuræ, in dicta Bulla apponitur non ante ſed poſt reſeruationem omnium excommunicationum, ibi contentarum. Olim vero fortaſſe non ſic, & ideò, tunc Doctores illi rectè ſenſerunt.

Et hanc ſequitur in Cath. Neap. lib. 1. c. 25. nu. 1.

3. Not. Quòd in articulo mortis conſtitutus poteſt abſolui à ſententijs huius Bullæ, & à caſibus illis 12. quos Sixt. IV. ponit in Extrauag. Et ſi do. m n ci, de pœnit. & remiſſ. *ſic ait Caiet. in Summula de excommun. cap. 77. Nota caſus huiuſmodi dupliciter inueniri. Primò vt non remanſerit pœnitens ad ſatisfaciendum obligatus, & tunc poteſt in articulo mortis quilibet abſolui, cum promiſſione, vel iuramento quòd præſentabit ſe (ſi euaſerit) valenti legitimè abſoluere, non quidem pro abſolutione, ſed ad ſtandum mandatis* Eccleſiæ. *Si autem pœnitens remanſerit obligatus ad ſatisfaciendum, præmitti debet (ſi poteſt) ſatisfactio: quod ſi non poteſt, tunc præſtare debet idoneã cautionem, antequam abſoluatur, prout ipſe Papa mandat. Vocatur autem cautio pignoratitia; quod ſi hanc non poteſt, det fideiuſſoriam; & ſi hanc etiam non poteſt, det iuratoriam, & in hoc aduertant benè confeſſores ne illaqueentur.*

Sixt. 4.

De hoc etiã vide D. Th. 3 par. in addit. q. 8. art. 6. ad 2.

Et quia quotannis hæc Bulla *poſſet immutari, curandum eſt, vt ſingulis annis, ab Ordinarijs, vel alia via inquiratur, an aliquid innouatum fuerit in ea, nec ne. Nec Confeſſorum vllus, aut pœnitentium poteſt vllam excuſationem prætendere*

Nullus excuſari poteſt

aut ignorantiam allegare, ſi contra dictam Bullam præſumpſerit venire. Hoc habetur ex ipſa Bulla, qua ſubdit Papa: Cum non ſit veriſimile, id remanere incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

Confeſſores debent Bullam habere.

Et ideo omnes Confeſſores, etiam Regulares ſub pœna peccati mortalis tenentur habere apud ſe tranſumptum huius Bullæ: Curati verò tenentur dictam Bullam quotannis populo nunciare, ſub eadem pœna prout ex eadem met Bulla colligitur. Aliquando tamen Papa hortatur, non autem præcipit, & tunc non erit mortale, non retinere penes ſe hanc Bullam, prout aliqui periti obſeruauerunt.

Nihil obſtat contra Bullam. Facultas pro articulo mortis non extenditur ad reſeruata in Bulla Cœnæ.

4. *Not. nihil omnino obſtare contra ſententias contentas in hac Bulla Cœnæ; neque etiam (vt Pius V. addidit) cuiuſuis Concilij generales Canones neq; Regularium Priuilegium aliquod, vt latè ſupra diximus, in verbo* Abſolutio, *in reſolutionibus.*

5. *Not. quòd quamuis aliquando nonnulli facultates habeant à Papa, vt ſemel in vita, & ſemel in articulo mortis, valeant ab omnibus caſibus abſolui etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, non tamen poterunt earum vigore à caſibus contentis* in Bulla Cœnæ *Domini abſolui, niſi de eis ſpecialis, & expreſſa mentio habeatur. Quod quidem fere numquam facere conſueuit Papa, niſi in Iubilei ſollemnibus, quæ rariſſimè à Sanctitate ſua emanant. Per Indulgentias autem ſeptennes, aut huiuſmodi ſæpe dari ſolitas, numquam fere à caſibus reſeruatis abſolutio concedi ſolet, vt ſupra in verbo* Abſolutio *latè diximus, qua in re plurimi labuntur.*

Ex Priuil. Socie. Ieſu.

6. Notandum *quòd etſi à Pio Quinto iniunctũ fuerit, vt omnes Confeſſarij apud ſe haberent trãſumptum Bullæ Cœnæ per eum editæ, Patres tamen Societatis Ieſu, eiuſdem Pontificis conceſſione ab hoc fuerunt excepti: Declarauitq; viuæ vocis Oraculo, ſatis fore, ſi in ſingulis Collegijs, vel Domibus, vnicum haberetur, quod in eo loco affigeretur, in quo omnes Confeſſarij legere illud poſſent vt habetur in* Compend. *eorum Priuileg. verbo* Bulla Cœnæ § 1.

EXEMPTI FRATRES.

1 *Officia ordinis.*

CLEMENS IV. prohibuit, ne aliquis Frater Minor exemptus ab obedientia Ordinis, poſſit contra Statuta Religionis morari in Domibus Fratrum dicti Ordinis, aut in eorum officijs ſe immiſcere, vel intromittere. b. ſſfo. 75. conc. 124.

2 *Pro omnib. Mendic. Correctio.*

GREGORIVS XI. ſtatuit, & ordinauit, quod omnes, & ſinguli Religioſi, quorũcumq; Ordinum, etiam Mendicantium, Sedis Apoſtolicæ Capellani, perinde eorum ſuperioribus & ipſorum correctionibus in omnibus, & per omnia ſint ſubiecti, ac ſi prædicti Capellani nõ eſſent. Non obſtãtibus exemptionibus, & alijs quibuſcumque Priuilegijs in contrarium facientibus b. fo. 17. Et ſſo. 35. conc. 39.

3

BONIFACIVS IX. ſtatuit, & ordinauit, quod omnes, & ſinguli Religioſi quorumcumq; Ordinum, etiam Mendicantium, Sedis Apoſtolicæ Capellani, perinde eorum Superioribus, & correctioni ipſorum in omnibus, & per omnia ſint ſubiecti, ac ſi prædictæ Sedis Capellani non eſſent. b. fol. 125. conc. 593.

4 *Prohibitio.*

CALIXTVS III ſtatuit, & ordinauit, quòd nullus dictorũ Fratrũ beneficia ſecularia, ſeu etiam regularia quouis modo in titulũ vel cõmendã pro tẽpore habentiũ, poſſit in Capitulis Generalibus, vel Prouincialibus aut Congregationibus, ſeu negotiis, vel officiis aut alijs adminiſtrationibus Ordinis (niſi Generalis pro tempore conſenſu interueniente) quomodolibet admitti ſub excommunicationis pœna, quam admiſſi, & admittentes incurrant ipſo facto. b. fol. 92. Et ſſol 175. conc. 410.

Excommunicatio.

5 *Miniſter generalis.*

NICOLAVS V. conceſſit Miniſtro Generali Fratrum Minorum, quod poſſit viſitare, & corrigere quoſcunque Fratres exemptos præfati Ordinis, prout latè poſitum eſt ſupra in dictione *Correctio* §. 9.

6 *Pro fratrib. Prædicatorib. & Min. Officia ordinis. Epiſcopi.*

SIXTVS IV. ſtatuit, vt ſi aliqui Fratres Minores, aut Prædicatores obtinuerint habilitationem ad habenda beneficia Eccleſiaſtica, & quod interim, vel poſtquam ea habuerint, valeant reſidere in domibus dicti Ordinis, & ibidem cameras, ac vocem actiuam, & paſſiuã in Capitulis Generalibus habere, & Priuilegiis dictorũ Fratrum, & Ordinum gaudere quòd iſti tales poſtquam aliquod beneficium pacificè adepti fuerint, aut pro Capellanis in aliquibus Eccleſijs deſeruire cœperint, conceſſionibus prædictis nequeant gaudere, aut alijs conſimilibus Ordinem concernentibus, niſi de Prælatorum conſenſu. Et idem ſtatuit de promotis ad Cathedrales, etiam titulares, ac alias dignitates Eccleſiaſticas. b. fol. 66. Et ſſo. 149. conc. 365.

7 *Ex Priuil. Carmelit.*

¶ IDEM Sixtus conceſſit, ſeu ſtatuit, vt nullus profeſſor Ordinis Carmelitarum beneficia ſecularia, ſeu etiam regularia, quorumuis Romanorum Pontificum, aut Sedis Apoſtolicæ, vel Legatorum eius Conceſſione, vel indulto, quouis modo in titulum, vel commendam

pro

pro tempore obtinentium; aut quæ futuris tẽporibus quomodolibet obtinebunt etiã ſi illa ſimpliciter, vel alio quouis modo dimiſerint, in Capitulis Generalibus, vel Prouincialibus, aut Congregationibus, ſeu negotiis, officiis, vel aliis adminiſtrationibus
Excommunicatio. dicti Ordinis (niſi Generalis pro tempore conſenſu interueniente) quomodolibet admittatur ſub excommunicationis pœna, quàm admiſſi, & admittentes ipſo facto incurrant. B.
8. ffol. 188. conc. 481.

De examinatione Priuil. Exemptionũ Fratrum particularium. Nota.

IVLIVS II. cõmiſit vniuerſis Prælatis, & aliis perſonis in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, vt requiſiti a Prælatis Ordinis Minorum, & Commiſſariis Romanæ Curiæ, aut aliis fratribus ad hoc per eoſdem deputatis, examinẽt quaſcunque literas Apoſtolicas, quas Fratres dicti Ordinis ſuper exemptionibus, & habitus mutationibus, & dimiſſionibus, & aliis extorſionibus impetratas repererint, & quod cauſas per eoſdem Fratres in illis allegatas diiudicent, & ſi veras non repererint, eas reuocent, & annullent, ac eiſdem Fratribus minimè ſuffragari debere declarent. Ac quod prædictis Fratribus ad Ordinem Canonicorum Regularium translatis, ſeu vt ſeculares incedentib. ne in ciuitatibus, oppidis, vel locis, vbi domus dicti Ordinis fuerint, permaneant, inhibeant: vel ſi in eis manere voluerint, vt ad Ordinem, ſeu familiam, cuius habitum temerè reliquerint, redeant, B. ffo. 13. conc. 50.
9

De licentia requiſita pro impetratione exemptionis.

LEO X. ſtatuit, quod nullus Frater Ordinis Minorum Obſeruantiæ obtinere poſſit aliquam exemptionem, aut Indultum Apoſtolicum, ſub quauis forma, & expreſſione verborum, niſi Generalium, aut Commiſſariorum ſuorũ, & Romana curia exiſtentiũ, ad hoc expreſſus accedat aſſenſus. Et quod, ſi illa impetrauerit, illa nullatenus ſibi ſuffragentur, vt illorum obtentu, à Prælatorum ſuorum iuriſdictione, & Regulari diſciplina exemptus cenſeatur, B. fff. 15. conc. 52.
10

Vid. Conc. Trid. ſeſſ. 22 de reformat. c. 5.

¶ IDEM Leo ſtatuit, quòd nullus Prælatus, aut Apoſtolicæ Sedis Nuntius, aut Legatus, niſi eſſet de latere Legatus, aliquẽ ex profeſſoribus Ordinis Minorum ad ſecum morandum, vel pro ſuis negotiis promouendum, abſque Generalis, ſeu Prouincialium petita, & obtenta licentia, & in ſcriptis habita aſſumere poſſit, ſine ſpeciali Sedis Apoſtolicæ mandato, de præſentibus ſpecialem mentionem faciente. Super quo ponit cenſuras, B. ffo. 15. conc. 52.

Idem Leo iterum prohibuit, ne aliquis Frater Minor. cuiuſcumque conditionis, & gradus exiſtat, vigore cuiuſuis reſcripti Apoſtolici ſub quauis verborum forma, & cum quibuſuis derogatoriis, & efficaciſſimis clauſulis quomodolibet exemptus à iuriſdictione ſuorum Prælatorum in aliquo cenſeatur: niſi prius Commiſſarij dicti Ordinis in Romana Curia reſidentis, ad hoc expreſſus, & in ſcriptis accedat aſſenſus; decernens irritum, & inane quidquid ſecus à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, B. fff. 18. conceſ. 59. 11

De licentia Commiſſarij pro impetratione exemptionis

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §. 6. *notandum quod Clem. 7 ffff. 75. conceſsit nobis, & prohibuit omnibus Fratribus ab Ordine noſtro exemptis quomodolibet, & quibuſcunque dignitatibus fungentibus, ne poſsint contra ſtatuta, moresq; noſtra Religionis in noſtris domibus commorari, aut in noſtris officijs, aut Capitulis ſe immiſcere ſeu intromittere, & de his exemptis Fratribus videatur etiam in eod. tit.* Apoſtata *ſecũdum materiam.* ¶. *Quoad §. 7. quomodo cenſura, aut ſententia inflicta contra alios, occaſione noſtra, contra noſtra Priuil. non ſint vniuerſaliter nulla in caſu ſpeciali per Priuilegium aliquod conceſſum, ſed generaliter ſint annullandæ quamuis contra nos ipſos inflicta ſint ipſo facto nulla; Videatur inf. tit. Priu. §. 4. & alibi ſecundum ſubiectam materiam Maxim. 2 tit.* Canonica portio §. 5 *& 6. tit.* Exemptio. §. 22. *& alibi vide, vt oportet.*

EXEMPTIO.

CLEMENS VI. exemit Fratres in multis iuriſdictione, & ſubiectione Prælatorum Eccleſiæ. Primò conceſſit, quòd per literas Apoſtolicæ Sedis, aut Legatorum, ſeu Delegatorum ipſius conueniri a quoquã minimè valeant prædicti Fratres Minores. 1
¶ Secundò, quòd ad pecuniam colligendã cogi non poſſint inuiti, etiam per literas Sedis Apoſtolicæ de cætero impetrandas. ¶ Tertiò, quod nullus prædictorum Fratrum teneatur correctionis, ſeu viſitationis, vel inquiſitionis, officium, Monaſteriis vel Eccleſiis, ſeu quibuſcumque perſonis impendere, vel ad cognitiones cauſarum ſeu citationes partium, & denuntiationes ſententiarum interdicti,

Exemptio à Prælatis Eccleſiaſticis.

&

De monialibus: & aliis Religioſis.

& excommunicationis procedere. ¶ Quartò, quod non teneantur recipere curam Monialium, ſeu religioſarum quarumlibet ue perſonarum per quaſcumque literas Apoſtolicas, niſi de hoc indulto, & ordine prædicto expreſſam fecerint mentionẽ. *B.* fol. 57. & ſſo. 140 conceſſione. 321.

2 *De Monialibus. Viſitatio.*

Idem Clemens conceſſit, vt ad viſitandum aliqua Monaſteria Monialium cuiuſcumque Ordinis, vel ad audiendas confeſſiones earũ, nequeant prædicti Fratres aliquatenus compelli. Nec ad recipiendum commiſſiones cauſarum, ſeu ſententiarum executiones, vel alia contingentia cauſas ipſas, per literas Sedis Apoſtolicæ (in quibus non facta fuerit de indulto huiuſmodi mentio ſpecialis) ſiue per legatos, vel Delegatos ipſius, aut etiam per alios quoſcunque. B. fol. 57. Et ſſo. 140. conceſſ. 321.

3 *De exemptione ab omnibus actibus fori iudicialis.*

Idem Clemens conceſſit inſuper quod nullus Archiepiſcopus, vel Epiſcopus, nullusq; ac alius Prælatus Eccleſiaſticus valeat compellere Fratres Minores ad portandum, ſeu deferendum literas, vel exequendum aut denũtiandum ſententias contra Principes ſeculares, cõmunitates, populos, ſeu alios quoſcunque benefactores eorumdem Fratrum. Ac etiam, quod nullus delegatus, vel ordinarius Iudex poſſet eoſdem Fratres compellere ad faciendum citationes, vel commiſſiones recipiendas, ſiue vt ſint in aliquibus cauſis aſſeſſores, ſiue ad lites & controuerſias contingẽtes, in cauſis, quæ coram ipſis tractantur, ſine Sedis Apoſtolicæ ſpeciali mandato, vel licentia, expreſſam facientem de huiuſmodi indulto mentionem. Nec quiſquam eorum teneatur parere, vel intendere ſuper his monitionibus, ſeu mandatis, aut iuſſionibus eorumdem, aut facere, vel implere quod in hac parte duxerint iniungendum. *B.* fol. 57. Et ſſo 140. conceſſione 323.

4 *Exemptio ab occupatione in quibuslibet negotiis extra Ord.*

Idem Clemens conceſſit, quod nullus Legatus, niſi de latere, auctoritate literarum Apoſtolicarum ſpecialem de indulto huiuſmodi, & Ordine prædictorum Fratrum Minorum non facientium mentionem, nulluſque alius Prælatus nec aliqua perſona religioſa, vel ſæcularis de huiuſmodi Fratribus ad ſua, vel alterius negotia procuranda, ſeu ad ſecum manendum, aliquem aſſumere valeat, niſi quos Generalis, vel Prouinciales Miniſtri tanquam idoneos, & diſcretos eis duxerint aſſignandos: quos etiam ſubiacere voluit Ordinis diſciplinæ, B. fol. 57. Et ſſo. 141. conc. 325

5 *Confeſſiones. Proceſſ. Obedientia.*

Idem Clemens prohibuit vniuerſis Eccleſiarum Prælatis, & aliis, ne confeſſiones Fratrum Minorum inuitis Prælatis eiuſdem Ordinis audire præſumant: Nec eos compellant ad Synodos, ſeu Congregationes ſuas accedere, vel cum eis extra ciuitates, vel intra, proceſſionaliter exire, aut ſuis conſtitutionibus ſubiacere, vel Capitula, ſcrutinia, & inquiſitiones in locis, ſeu Monaſteriis Fratrum, vel alibi, de eiſdem facere. Aut fidelitatem iuramento firmatam, & manualem obedientiam à Miniſtris, ſeu Cuſtodibus, vel Guardianis eiuſdem Ordinis, exigere, aut de ipſorum inſtitutione, vel deſtitutione, ſiue de Statutis Ordinis ſe aliquatenus intromittere, ſeu prohibere, ne ad ciuitates, & villas, vbi religiosè viuere, & morari poſſint, à populis euocati, audeant accedere, ibique pro ſuis vſibus conſtruere ædificia, ſeu Eccleſias, & Oratoria, aut in ſic accedentes, ſeu in conſtruentes Fratres huiuſmodi, vel receptatores ipſorum, excommunicationis ſententias proferre præſumant, B. fol. 58 Et ſſ. 142. conc. 338.

Aedificare. Excõicatio.

Idem habetur quoad Fratres Carmelitas. *B.* ſſo. 186. conceſſ. 476. Et quoad Fratres Prædicatores, *B.* 238. conceſſ. 564. Et quoad Auguſtinienſes, *B.* ſſo. 246. conceſſ. 604.

Collectæ.

6 *Canonica portio*

Idem Clemens exemit præfatos Fratres à ſolutione canonicæ portionis, de ornamentis & pluribus aliis, prout ad longum poſitũ eſt ſupra in dictione *Canonica portio* §. 3.

7 *Exemptio à quibuslibet exactionib.*

Idem Clemens conceſſit eiſdem Fratribus Minoribus, vt ad præſtationem procurationũ Legatorum Sedis Apoſtolicæ, vel Nuntiorum ipſius, ſeu diœceſanorum locorum, aut exactionum, vel collectarum, ſeu ſubſidiorũ, vel prouiſionum quorumcumque minimè teneantur. Nec ad ea ſoluenda per literas dictæ Sedis Apoſtolicæ, aut Legatorum, vel Nuntiorũ eiuſdẽ, ſeu Rectorũ terrarũ Eccleſię Romanæ cuiuſcumq; temporis fuerint compelli poſſint: niſi huiuſmodi literę Apoſtolicæ impetrandæ, plenam, & expreſſam de hoc indulto, & Ordine prædicto fecerint mentionem, *B.* fol. 59. Et ſſo. 142. conc. 341.

8 *De exemptione ab omni iuriſdictione Prælatorum Eccleſiæ.*

Idem Clemens exemit eoſdem Fratres ab omni iuriſdictione Prælatorum Eccleſiæ ordinariorum, ita quòd non obſtante conſtitutione Innocentij IV. non teneantur etiam ratione delicti, contractus, ſeu rei, de qua agitur locorum Ordinariis ſubiacere. Decernens irritum

ritum, & inane quidquid ſecus attentari contigerit, b. fol. 59. Et ffo. 142. conc. 342.

9 *Excommunicatio.*

Idem Clemens prohibuit, ne Fratres Minores ab aliquo Legato (niſi de latere Sedis Apoſtolicæ miſſo) vel Delegato, aut Subdelegato, auctoritate literarum Apoſtolicarum excommunicari, ſuſpendi, aut interdici poſſint; niſi literæ ipſæ plenam, & expreſſam de prædicto Ordine, & indulto huiuſmodi facerent mentionem, b. fffo. 3. conceſſione 1.

10 *De immediata ſubiectione Sedi Apoſtolicæ.*

Nicolaus IV. conceſſit Exemptionem totalem Ordini Minorum, decernens Ordinem prædictum, & Fratres eiuſdem immediatè Sedi Apoſtolicæ ſubiacere: Ac Eccleſias, & oratoria, domus, loca, libros, vtenſilia, & alia mobilia, & immobilia (quorum vſum habent Fratres præfati) in ius, & proprietatē Sedis Apoſtolicæ ſuſcepit, B. fo. 18. Et ffo. 112. cōc. 243.

Collector.

Vide ampliationem præfatæ conceſſionis, infra §. 14.

11 *Confirmatio exemptionum ſuprascriptarum,*

Bonifacius VIII. confirmauit literas prædeceſſorum ſuorum ſuper exemptione prædicta, & de nouo exemit Fratres Minores præfatos, & illorum Ordinem, ab omnium, & ſingulorum quorumlibet Prælatorum, & perſonarum Eccleſiaſticarum, omnimoda poteſtate, ac iuriſdictione, decernens præfatos Fratres, & Ordinem eorum, immediatè Sedi Apoſtolicæ tantummodo, & Romano Pontifici ſubiacere, b. fol. 32. Et ff. 32. conc. 34.

12 *Pro Monialib. S. Claræ.*

Idem Bonifacius conceſſit Monialibus Sanctæ Claræ, vt ad præſtationem decimarum de quibuſcunque poſſeſſionibus, & omnibus alijs bonis, quæ iuſtè habuerint, vel ad contribuendum in Procurationibus quorumlibet Ordinariorum, & etiam Legatorum, & Nunciorum Sedis Apoſtolicæ, ac quibuslibet talijs, & collectis, aut ad exhibendum pedagia, telonea, & alias exactiones quibuſuis Regibus, Principibus, ſeu alijs perſonis, minimè teneantur: nec ad id compelli aliqualiter valeant. b. fol. 78. & ff. 121. conc. 267.

13 *Pro Auguſtinienſibus*

Idem Bonifacius dedit copioſam Exemptionem, Fratribus Auguſtinienſibus, & eorum Ordini, ſicut conceſſerat Fratribus, & Ordini Minorum. b. fol. 247. conc. 619.

14 *Ampliatio exemptionū ſuprascriptarum.*

Benedictus XI. exemit Ordinem Fratrum Min. ſicut fecerat Nicolaus IV. ſupra §. 10. & addidit, quòd nec etiam ratione delicti commiſſi, vel initi contractus, aut rei ſitæ, vel poſitæ, ſeu exiſtentis extra loca eorundem Fratrū exempta, poſſint coram Ordinarijs, vel alijs Prælatis Eccleſiaſticis moleſtari, ſeu quomodolibet cōueniri. Non obſtante conſtitutione Innocentij IV. in contrarium faciente B. fol. 24. Et ffo. 108. conc. 232.

Pleniſſima exemptio pro Fratrib. Prædicatoribus & alijs perſonis eis ſubiectis

Martinus V. approbauit, & confirmauit literas Bonifacij IX. qui dedit ampliſſimā Exemptionem Ordini Fratrum Prædicatorum, & ab eo dependentibus, ſub ſequentibus verbis: Veſtigiis nonnulliorum prædeceſſorū noſtrorum inhærentes, Ordinem ipſum; ac Magiſtrum Generalem, & Priores, & Fratres prædictos, necnon quaſcumque Sorores ac domos, Monaſteria, & Hoſpitalia quæcumque, quæ ſub cura, & regimine Ordinis Fratrum Prædicatorum fuerint pro tempore cōſtituta, & eorum Rectores & Gubernatores cū omnibus ſuis iuribus, & pertinentijs, quæ in præſentiarum obtinent, & in futurum (dāte domino) iuſtis modis poterunt adipiſci, ab omni iuriſdictione, dominio, ſubiectione, & poteſtate quorumlibet Ordinariorum, & Prælatorum, ac perſonarum Eccleſiaſticarum, necnon à ſolutione cuiuſcunque collectæ, pedagij, aut cuiuſcunque alterius generis exactionis, de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & de certa ſcientia prorſus eximimus, & totaliter liberamus, illaque in ius, & proprietatem B. Petri, & Sedis Apoſtolicæ, & ſub eorum, ſpeciali, & immediata protectione ſuſcipimus, decernentes, Ordinem, Magiſtrum, Priores, Fratres, & Sorores, qui nunc ſunt, & erunt pro tempore domos, Monaſteria, loca, & hoſpitalia ſupradicta eorumque rectores, & gubernatores, cum omnibus iuribus, & pertinentiis huiuſmodi ſolum immediatè Sedi Apoſtolicæ ſubiacere. Ita quod Ordinarij, & Prælati huiuſmodi, ſiue quæuis alia perſona generaliter, vel ſpecialiter, aut communiter, vel diuiſim, non poſſint, quauis auctoritate excommunicationis, ſuſpenſionis & interdicti ſententias promulgare, aut aliàs etiam ratione delicti, ſeu contractus, vel rei de qua agitur, vbicumque committatur delictum initur, contractus, aut res ipſa conſiſtat, poteſtatem, ſeu iuriſdictionem aliquam quomodolibet exercere ¶ Ibidem etiam concedit omnibus ſupra nominatis, exemptionē à ſolutione decimarum, & pædagiorum, & collectarum valde copioſiſſimam, ita quod in omnibus exemptionibus Ordinum Mendicantium, nulla reperitur copioſior, b. ffo. 262. conc. 681. Et habetur ſub authentico B. fffo. 80, conceſſ. 240. ſub nomine Eugenij IV.

Exactiones *Cenſura Eccleſiaſt.* *Decimæ.*

EVGENIVS IV. approbauit & confir-
16 mauit literas Bonifacij IX. & Martini V. in
Pro Fratrib. quibus datur copioſiſſima Exemptio Ordini
Prædicato- Fratrum Prædicatorum, vt ſupra poſitum eſt
ribus §. 15. Hæc autem approbatio Eugenij habe-
17. tur authentica *B.* ffo. 80. conceſſione 140.
Pro Monia Idem Eugenius exemit Ordinem S. Claræ,
libus S. Cla- Abbatiſſas, Conuentus, Moniales, Monaſte-
ræ. ria, & loca eiuſdem Ordinis, cum omnibus iu-
Decimæ. ribus, & pertinentiis, ac bonis mobilibus, &
Exactiones. immobilibus quibuſcumque ab omni iuriſ-
dictione, ac dominio, & poteſtate quorum-
cumque Legatorum, & Prælatorum Eccleſia-
ſticorum, cum maximis clauſulis, & non ob-
ſtantiis: Ac ſimiliter exemit à præſtatione, ſeu
ſolutione decimarum, collectarum, taliarum,
ſubſidiorum, angariarum, ac quarumlibet a-
liarum exactionum, b. ffo. 41. conc. 46. Et ffo.
85. conc. 248.

NICOLAVS V. quia aliqui Eccleſia-
rum Prælati & alij non obſeruabant Exem-
18. ptionis literas conceſſas Fratribus Minorum
ſtatuit, & mandauit, vt nulla perſona cuiuſ-
cumque dignitatis, gradus, ſtatus, vel condi-
tionis exiſtat, de cetero prædictos Fratres mo-
leſtare, aut perturbare præſumat, ſub excom-
municationis pœna ipſo facto incurrenda, ſi
Excõicatio. poſt monitionem ab huiuſmodi Fratribus fa-
Generalis ctam, contrarium præſumpſerit. ¶ Et ibidem
Miniſter. concedit Generali Miniſtro poteſtatem cor-
Correctio. rigendi omnes Fratres dicti Ordinis, ſiue in
Monaſteriis Monialium, ſiue in aliis domi-
bus, & Eremitoriis, ſeu locis commorantes,
etiam ab obedientia, viſitatione, & correctio-
ne dicti Miniſtri per ſpecialia Sedis Apoſtolicæ
indulta ſe exemptos eſſe (præter Regulæ, &
Statutorum dicti Ordinis formam) prætendẽ-
tes. Non obſtantibus quibuſcumque Priuile-
giis, exemptionibus, & Indultis Apoſtolicis
in genere, vel in ſpecie conceſſis, b. ffo. 47. cõ-
ceſſ. 50. Et ffo. 87. conceſſ. 250.

SIXTVS IV. exemit Fratres Minores à
19. ſolutione decimarum quarumcumque, etiã
Decimæ. Papalium, vt habetur ſupra ad longum in di-
ctione *Decima.* §. 5.

20. Idem Sixtus exemit Moniales Sanctæ Cla-
Decimæ. ræ à ſolutione decimarum, etiam illarũ ter-
rarum, & poſſeſſionum, quas per colonos fa-
ciunt cultiuari, prout poſitum eſt ſupra in di-
21. ctione *Decima.* §. 7.

Pro Eccle- Idẽ Sixtus exemit Eccleſias parochiales apud
ſiarum vi- quas Monaſteria Fratrum Minorum ſunt cõ-
ſtructa, & capellanos in illis pro parte Fratrũ
eorumdem poſitos ad ſeruiendum, à iuriſdi-
ctione, & ſuperioritate Ordinariorum, B. fol. *ſitatione ab*
60. Et ffo. 144 conceſſ. 151. Et habetur ſupra *Ord faciẽ-*
latius, in dictione *Eccleſia Fratrum.* §. 5. *da vide gl.*

Idem Sixtus inhibuit locorum Ordinariis, *meã ſup.*
ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, & ſuſpenſio- *verbo Ec-*
nis à regimine, & adminiſtratione Eccleſia- *cleſia Fra-*
rum ſuarum, ac Rectoribus & aliis quibuſ- *trum Paro-*
cumque, ſub excommunicationis latæ ſentẽ- *chial.*
tiæ, & priuationis earumdem parochialium *Eccleſiæ.*
Eccleſiarum, ac omnium aliorum beneficiorũ
Eccleſiaſticorum, quæ obtinent, necnon in-
habilitationis ad illa, & alia in poſterum ob-
tinenda, pœnis, eo ipſo per eos qui contrafe-
cerint incurrendis, ne Ordines Fratrum Præ-
dicatorum, & Minorum, & illorum domos 22.
& profeſſores, præter, aut contra tenorem pri- *Pro Fratri-*
uilegiorum ſuorum per literas Apoſtolicas *bus Prædic.*
conceſſorum, eos inquietare, ſeu moleſtare *& Minor.*
præſumant. Nec eos, aut teſtamentorum, vl- *Excõicatio.*
timarumq; voluntatum executores, & hære-
des ſeu quoſcumque alios directè, vel indire-
ctè, ad ſolutionem cuiuſcumq; quartæ Paro-
chialis, ſeu Canonicæ, vel alterius portionis,
ſeu oneris; vel ad faciendũ celebrari aliquod *Quarta.*
officium in eorum Eccleſiis, vel alibi, dum a-
pud ipſos Fratres decedentium corpora tumu-
lantur, ante, vel poſt eorum ſepulturam co- *Sacramẽta.*
gant; Nec confeſſis dictis Fratribus, Eucha-
riſtiæ, ſeu Extremæ vnctionis Sacramenta ſi-
ne rationabili cauſa denegare; vel illorum ex-
hibitionem malitioſè differre; aut eorum
Parochianis, ne prædictis Fratribus confitea-
tur, prohibere, vel perſuadere, nec etiam ad
præmiſſa, aut aliquod præmiſſorum auxiliũ,
conſilium, vel fauorem dare directè, vel indi-
rectè quoquo modo præſumant, B. fol. 61. Et
fol. 145. conceſſione 336.

Idem Sixtus ſtatuit, ne locorum Diœceſani,
aut alij ordinarij, ſeu alij, quicumque in per- 23. *Inhibitio.*
ſonas, aut loca Fratrum Minorum, cõtra pro-
hibitionem ſupra poſitam Clementis IV. §. 8.
& 9. ſibi quamcunque iuriſdictionem, aut ſu-
perioritatem vendicare præſumant. Ac diſtri-
ctè inhibuit, ne quiſpiam abſque Sedis Apoſto-
licæ ſpeciali commiſſione, aut auctoritate in
perſonas, domos, & loca dicti Ordinis (vtpo-
te prorſus exempta) aliquas cenſuras, vel ſen-
tentias, ſpecialiter vel generaliter promulga-
re audeat. *B.* ffo. 144. conc. 347.

¶ Idem Sixtus conceſſit Fratribus Carmeli- 24.
tanis copioſam Exemptionem, dicens in ſum- *Cenſura.*
ma, quod nullus Ordinarius ſeu Legatus,

quauis

Pro Fratrib. Carmelitis. Excõicatio. quauis auctoritate vtentes, quamcumque ſuperioritatem ſuper prædictos Fratres ſibi vendicare præſumat: Neque aliquis, abſque ſpeciali commiſſione Sedis Apoſtolicæ, faciente mentionem de verbo ad verbum de huiuſmodi Indulto valeat promulgare aliquas ſententias excommunicationis, ſeu alias cenſuras ſuper eoſdem. Et voluit, quòd proceſſus facti cõtra Fratres prefatos pro infectis habeãtur, etiã ſi eorum Exemptio (vt pote notoria) non fuerit allegata, b. fol. 99. Et ffo. 183. conceſſ. 449. Et etiam ffo. 285. conceſſ. 446. extendit Exemptionem prædictorum Fratrum ad hoc, vt nullus poſſit compellere eos ad cognoſcendum cauſſas, & pleraque id genus, etiam per literas Apoſt. non facientes de indulto hoc ſpecialem mentionem.

25 *Pro Carmelitis.* Idem Sixtus exemit prædictos Fratres Carmelitas à quacunque iuriſdictione Inquiſitorum hæreticæ prauitatis, cum magnis non obſtantijs, b. fol. 112. Et ffo. 196. conceſſ. 489.

26 *Pro Fratrib. Præd.* ¶ Idem Sixtus dedit copioſam Exemptionem Fratribus Ordinis Prædicatorum, ad inſtar Exemptionis datæ Fratribus Carmelitis, & Minoribus, b. ffo. 238. conceſſ. 560 & 564 & vſque ad conceſſ. 570. & fit de illa mentio in ſumma Armill. tit. de Exemptione, num. 1.

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

EVGENIVS IV. conceſſit Monachis, Sanct. Benedicti Congregationis Italiæ, vt cum contigerit fieri Concilia generalia, prouincialia, ſeu ſynodalia, etiam Apoſtolica, aut quauis auctoritate firmata, ſeu quaſuis Congregationes, quouis nomine cenſeantur, Eccleſiaſticarum, vel laicarum perſonarum cuiuſcumque dignitatis, aut ſtatus exiſtant, Prælati ſeu Monachi præfati, ad ea ire, ſeu mittere, niſi ad ipſius Congregationis Capitulum generale celebrandum, aut alia iuxta eorum ordinationes, nullatenus compelli poſſint, etiam per litteras Apoſtolicas, non facientes ſpecialem mentionem de huiuſmodi, Indulto præfatæ Congregationi conceſſo. ¶ Nec *Miſſa.* Congregationis perſonæ huiuſmodi, quòd in eorum locis Miſſa, aut alia Diuina Officia celebrentur, Ordines conferantur, vel agitentur cauſſæ ciuiles, ſeu criminales, proceſſiones cõuocentur, aut Synodus, Conuentus, ſeu quæuis congregationes, tam Eccleſiaſticarum, quàm laicarum perſonarum congregentur: ſiue quod huiuſmodi Congregationis loca ad vſum, hoſpitium, habitationem, detentionem, & incarcerationem Eccleſiaſticarum, vel laicarum perſonarum deputentur, aſtringi, ſeu cogi aliqualiter valeant: Contra quæ omnia, vel aliquod prædictorum quæuis perſona cuiuſcunque conditionis, aut ſtatus exiſtat, attentare præſumens, niſi facta ei de huiuſmodi indulto notitia, deſtiterit, ipſo facto ſententiam excommunicationis incurrat.

Idem Eugenius, ne Prælatos, & Monachos Sancti Benedicti, cauſarum ſtrepitus inquietet, & ab otio deducat, conceſſit, ne quis Prælatos, Monachos, & perſonas prædictas ſubire de calumnia, & veritate dicenda iuramentum, aut ad ferendum teſtimonium quacunque ex cauſa compellat inuitos, ſiue extra ciuitates, & Diœceſes ſuas trahat, ſeu in eos, vel eorum aliquem propterea excommunicationis ſententiam, vel alterius cenſuræ, ſeu pœnæ ſententiam proferat per literas Apoſtolicæ Sedis, vel Legatorum eius: niſi in eiuſdem literis de huiuſmodi indulto, plena, & expreſſa, ac de verbo ad verbum facta fuerit mentio ſpecialis. B. *Excommunicatio. Excõicatio.*

Ex Priuilegiis Congregationis S. Hieronymi Feſulani.

GREGORIVS XIII. *eorum perſonas, & loca cum omnibus bonis, quæ tunc rationabiliter poſſidebant, & in futurum poſſiderent, ſub ſua, & Beati Petri protectione ſuſcepit; omneſq́; libertates, immunitates, priuilegia, prærogatiuas vel alia indulta, à prædeceſſoribus ſuis Romanis Pontificibus eis & eorum ordini, ſuccedentibus temporibus conceſſas, & innouatas, necnon libertates, & exemptiones ſecularium exactionum à Regibus & Principibus, ac aliis Chriſti fidelibus, eis rationabiliter indultas, & præcipuè decimas, primitias, cenſus fructus, redditus, & prouentus, terras, domos, hortos, campos, prata, paſcua, nemora, ſiluas, molendina, lacus, piſcarias, grangias caſalia, poſſeſſiones, & alia ſingula bona, quæ pro eorum vſibus, & communi neceſſitate communiter obtinerent, ſicut ea pacificè poſſidebant, eis auctoritate Apoſtolica confirmauit, 8. die Septemb. 1573.* *Additio*

CAPVCCINI ANNOATTIO.

HOC *ſcias fuiſſe reuocatum à Pio IV. anno* 1560. *vt in conſt.* 27. de ſalute gregis, *&c. quæ eſt confirmata à Concil. Trid. ſeſſ. 6. c. 3. de reformatione, vbi habetur vt nemo ſecularis clericus, vel regularis, extra Monaſterium degens, etiam ſui Ordinis Priuilegij prætextu, tutus cenſeatur, quo minus ſi deliquerit, ab Ordina-* *In § 14. & 15. Vt dixi ſup. in*

verbo cõue niri in Iudic. Tio loci, tanquam ſuper hoc à Sede Apoſtolica delegato, ſecundum Canonicas ſanctiones viſitari, puniri, & corrigi valeat. Sed modificatur in ſeſſ. 25. tit. de Regul. capit. 14. vbi dicitur, Regularis non ſubditus Epiſcopo, qui intra Clauſtra Monaſterij degit, & extra ea ita notoriè deliquerit, vt populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtante, à ſuo Superiore, intra tempus ab Epiſcopo præfigẽdum, ſeuerè puniatur; ac de punitione, Epiſcopum certiorẽ faciat: ſin minus à ſuo Superiore officio priuetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit. Idem ſtatuitur in ſeſſ. 21. cap. 8. de reformat. Quod ſi Epiſcopus aliquem Regularem incarceraret, An excommunicationem incurret? vide ſupra verbo Conueniri in Iud. in fine noſtræ Annotationis. fol. 161.

Sed an ſi Regularis exemptus, percuſſerit clericũ ſecularem extra clauſtra in Diœceſi Epiſcopi poſsit Epiſcopus ipſe illũ denuntiare excõmunicatũ? R. quod ſic. facit text. in capit. 1. de Priuil. in 6. vbi Ioan. de Andr. tenet, quod exẽplis delinquens in in loco non exempto poſsint puniri per Epiſcopum, quod idem confirmat Francus ca. 2. de conſtit. in 6. Quod intellige niſi eſſet exemptus ratione delicti, etiam in loco non exempto; vt ſunt ij in ſupradicto. §. 14. & 15. à Benedicto XI. & à Clmemente V. expreſsi: quia tunc non poſſet denuntiari excommunicatus. facit tex. in Clem. 2. §. fin. verſ. ſib' ſubiectos de pœnis. Et nec obſtat tex. in Clem. 1. verſ. ſuffragante, de Priuileg. vbi denunciatio extenditur etiam ad exemptos, quia dupliciter reſponderi poteſt. Primò, vt ſit ibi ſpeciale. cum de ipſis ſpecialis mentio fiat, ergo regulariter nequit Epiſcopus in illos manus extendere, cum immediatè ſubſint Papæ. c. ſi Papa, de Priuileg. in 6. c. penult. de offic. Ordin. Vel ſecundò, quòd ille Tex. loquatur de exemptis ratione delicti, etiam in loco non exempto facit tex. in d. cap. 1. de Priuil. in 6. & per Domin. ca. 1. de ſtatu Regul. Quare concludendum videtur, quod in Regulari non ſubdito Epiſcopo, obſeruetur diſpoſitio ſupradicta Concil. Trid. Seſſ. 25. c. 14. de Regul. Qui intra Clauſtra Monaſterij degit, & extra ea, ita notoriè deliquerit, &c.

Si vero delictum eſſet notorium, & ageretur de pœna excommunicationis incurſa ipſo iure, An Epiſcopus poſſet denuntiare exemptos excommunicatos ad finem, vt à ſuis ſubditis euitentur? Domin. in c. Epiſcoporum. Verſ. ſed poſſet ſaluari, & ibi Francus num. 3. de Priuileg. lib. 6. inquit, quod ſic. Et Anton. de Butr in cap. patentibus vlt. notab. de Priuileg. & ibi Abbas in gloſſ. 2. qui dicuntur, quòd quando exempti in loco exempto aliquod committunt cuius effectus extra locum exemptum porrigitur, Ordinarius poteſt eos corrigere, & punire, vt idem Abbas in cap. cum inter. numer. 3. de conſuet. affert exemplum in illicita pulſatione campanæ, ſeu vocum prolatione & facit id, quod dicit Bart. in l. 2. §. ſi quis in ſuo. ff. ne quid in loco publico. de proijciente lapidem extra locum exemptum, quod tunc poſsit à loci illius Ordinario conueniri. Sed hoc quidem intellige, quando exemptio conceditur aliquibus ratione certi loci, vt Monachis reſpectu Monaſterij, quia poſſunt conueniri per Ordinarium, quando effectus protenditur extra locum exemptum, vel delictum: ſecus verò, ſi exemptio concederetur perſonæ, quia tunc nõ poſſent corã Ordinario conueniri ratione delicti, vt ſunt ſupradicti Religioſi exempti: vt probat prædictus D. Iacob. Caſsinenſ. vbi ſupra lib. 2. cap. 49. numer. 70.

Vbi etiam probat quòd ſi exempti citarentur ab Ordinario, & eſſent notoriè exempti, & iamdiu tolerati Priuilegio exemptionis non tenerentur comparere; aliàs ſi non eſſent notoriè exempti, & partibus, & iudici vel communiter; tenerentur comparere, & allegare Priuilegium, &c.

Sed quomodo, & quando ipſi Regulares exempti teneantur parere Curiæ ſeculari bannitos perſequenti, eiſq; Monaſteria, & Eccleſias aperire, iã dictum eſt ſupra in verbo Eccleſiæ, in noſtra Annotatione.

Circa autem materiam exemptionum Clericorum, & Eccleſiaſticarum perſonarum à pedagijs, vectigalibus, datiis, Doganis, Guidagiis, & alijs oneribus, & grauaminibus & ſecularibus exactionibus pro rebus ſuis propriis quas non cauſa negotiandi deferunt, vel deferri faciunt, ſeu tranſmittunt aut etiam pro perſonis ſuis. videndum eſt cap. Quamquam de cenſib. lib. 6 vbi hæc habentur, & ait.

Quamquam pedagiorum exactiones, tam iure Canonico, quàm Ciuili, regulariter merito ſint damnatæ: tanto tamen diſtrictius, ne ab Eccleſiis & perſonis Eccleſiaſticis, talia exigantur, prohiberi oportet; quantò ſi id fiat, maioris inde trãſgreſsionis reatus incurritur, & offenſa euidentior comprobatur: licet igitur Eccleſiæ, Eccleſiaſticæque perſonæ, ac res ipſarum, non ſolum iure humano, quinimmo & diuino, à ſecularium perſonarum exactionibus ſint immunes, conſtitutionẽ fœlicis recordationis Alexandri Papæ IV. prædeceſſoris noſtri, qui ſtatuit; Eccl. & perſonas Eccleſiaſticas ad pedagia, & guidagia penitus non teneri; nec ad exhibendum vel ſolundum talia

Eccleſiaſtici iure diuino ſunt immunes ab exactionib. ſecularib. & idem ſentit Conc. Trid.

talia pro rebus ſuis propriis, quas, non cauſa negotiandi deferunt, vel deferri faciunt, ſeu tranſmittunt, volentes propter multorum inſolentiam, & abuſum pœna adminiculo adiuuare. Adijcimus, diſtrictius inhibendo (contraria conſuetudine quorumcumq; quæ dicenda eſt corruptela verius, non obſtante) vt nec Collegiū nec Vniuerſitas, nec aliqua etiam ſingularis perſona, cuiuſcūq; ſit dignitatis, cōditionis, aut ſtatus à præfatis Eccleſijs, aut perſonis ꝓ perſonis ipſis, aut rebus prædictis, talia exigat, vel extorqueat per ſe, vel per alium, ſuo nomine, vel etiam alieno; aut eas ad huiuſmodi perſoluenda compellat. Qui verò contra fecerint; ſi perſonæ fuerint ſingulares excommunicationis: ſi autem Collegium, vel Vniuerſitas ciuitatis, Caſtri, ſeu loci alterius cuiuſcunque, ipſa Ciuitas, Caſtrum, vel locus, Interdicti ſententias ipſo facto incurrant; nec ab excommunicatione huiuſmodi abſolutionem, vel Interdicti relaxationem obtineant, donec exacta plenariè reſtituerint, & de tranſgreſſione ſatisfecerint competenter.

Hodie eſt in Bulla Cœnæ Six. V nu. 18.

Et in Concilio Viennenſi (*vt habetur in Clem.* de cenſib. c. præſenti) *fuit præceptum Epiſcopis impoſitum ſuper executionem ſuperioris Conſtitutionis; vt excommunicationis & Interdicti ſententias à iure prolatas omnino publicent, vel à ſuis ſubditis, tamdiu faciant publicari donec illi, ſic exacta reſtituerint, & de tranſgreſſione huiuſmodi ſatisfecerint competenter.*

Primò notandum, quòd prædicta Excommunicatio, quamuis vigore præfatorum Capitulorū ſit Epiſcopalis, hodie tamen eſt Papalis, vt ait Sil. in verbo, excommunic. 4. §. 21 *& Tabien. In verbo,* Excommunic. 5. *caſu* 19 *& Armil. eodem tit. excommu. 11. quia continetur, vt aiunt, in Bulla Cœnæ Domini cap.* 8 *ſub illis verbis vbi ait Papa* (vel qui prohibita exigunt) *ſcilicet excommunicamus & anathematizamus. Reliqua omnia, quæ pro libertate, & immunitate Eccleſiaſticarum perſonarum faciunt, ampliſſimè vidias hodie in Bulla Cœnæ Domini ꝓ quā quidē fauores omnes pro hoc in iure conceſſi augentur, & amplantur. & plurima Doctorum opiniones, reſtringentes prædictam immunitatem corriguntur & è medio tolluntur. Quæ in multi Doctores decipiūtur; qui in multis, dum doctrinam communiter ſcribentium ſectantur, incidunt in Cenſuram Bullæ in Cœna Domini; negligentes obſeruare immo etiam legere ea, quæ Romanus Pontifex in prædicta Bulla corrigit, aut innouat.*

Notanda circa prædi. Pro Regularibus ſpecialiter vide extrauã Pij V. Dum ad vberes, quæ ponitur in fin. huius Compendij, cum aliquibus alijs Annotationibus valde neceſſarijs. Error multorum Doctorum. Conc. Trid. verba.

Deinde eſt valde notanda confirmatio, ſeu diſpoſitio illa facta à Sacro Concilio Trid. ſeſſ. 25. *ca.* 20. *de reformatione circa huiuſmodi immunitates, & exemptiones.*

Cupiens (*inquit*) *Sancta Synodus, &c. Decernit itaque, & præcipit Sacros Canones, & Concilia generalia omnia, nec non alias Apoſtolicas Sanctiones in fauorem Eccleſiaſticarum perſonarum, libertatis Eccleſiaſticæ, & contra eius violatores editas, quæ omnia præſenti etiam decreto innouat, exactè ab omnibus obſeruari debere. Propterea admonet Imperatorem, Reges, &c. & omnes, & ſingulos cuiuſcumq; ſtatus extiterint, vt quò largius bonis temporalibus, atque in alios poteſtate ſunt ornati, eò ſanctius quæ Eccleſiaſtici iuris ſunt, tamquam Dei præcipua eiuſque patrocinio tecta, venerentur nec ab vllis lædi patiantur: ſed ſeuere in eos, qui illius libertatem, immunitatem, atque iuriſdictionem impediunt, animaduertant.*

LEO X. confirmauit literas prædictas Innocentij VIII ac de nouo conceſſit eaſdem, 28
inſerendo illas de verbo ad verbum, decernens illas debere inuiolabiliter obſeruari à quibuſcumque Inquiſitoribus hæreticæ prauitatis, b. ſſfo. 21. conc 64. 29

Idem Leo iterum prohibuit diſtrictè Inquiſitoribus hæreticæ prauitatis, ne ſe vllo modo intromittant de Fratribus Minoribus. Super quo dedit Conſeruatores vniuerſos Eccleſiarum Prælato: B. ſſfo. 20. conc. 63. *Inquiſitores hæreſis.*

Idem Leo app obauit, ac de nouo conceſſit literas ſuorum prædeceſſorum, qui eximerant Moniales Sanctæ Claræ, ab omni iuriſdictione, & à ſolutione quarumcumq; decimarum etiam de terris, & poſſeſſionibus, quas per colonos faciūt cultuari, b. ſſfo. 44. cōc. 139. & 140. 30 *Pro Monia. lib. S. Claræ.*

Idem Leo poſtea exemit Moniales S. Claræ, & Tertiarias a ſolutione cuiuſuis decimæ, vel taxæ etiam per Sedem Apoſtolicam impoſitæ: ſi tamen ita ſunt pauperes, quòd ipſarum redditus non ſufficiant pro commoda illarum ſuſtentatione, b. ſſfo. 48. conc. 143. 31 *Pro Mon. S. Claræ, & Tertia.*

Idem Leo exemit Fratres Minors Obſer. à iuriſdictione Commiſſariorum Cruciatæ, & alijs conſimilibus, præcipiens huiuſmodi Cōmiſſarijs, ſub grauibus cenſuris, ne aſſumant Fratres Minores præfatos ad prædicandum Cruciatam. b. ſſfo. 48. conc. 144. 32 *De cōmiſſarijs Cruc. Collector.*

Hoc poſitum eſt ſupra, ad longum, in dictione Cruciata. § 4.

De exemptione à quarta funeralis ſolutione, ſunt multæ Conceſſiones diuerſorum Pontif. ſupra poſitæ, in dictione Canportio.

Circa præfatam materiam eſt ſciendum quòd ſuprascriptarum Exemptionum, & nonnullarum

nullarum aliarum Conceſſionum in fauorem Fratrum Mendicantium conceſſarum, fuerint aliquæ derogatæ per Concilium Lateranenſe, vltimo celebratum, vt poſitum eſt in dictione *Concilium*. §. 6. Attamen, quia, vt ibidem, §. 7. dicitur, fuerunt reualidata noſtra Priuilegia, & per conſequens ſunt annullatæ huiuſmodi modificationes, ſeu derogationes: ideo non oportet illas hic inſerere præſertim, quia quo ad exemptionem propriè ſumptam, fere nil innouatum, ſeu derogatum eſt per Concilium præfatum.

FAMILIARES, SEV FAMVLI FRATRVM.

ALEXANDER IV. fecit quandam
1 concessionem famulis, ſeu familiaribus,
Interdictũ. & procuratoribus, ac operariis Fratrum
2 pro tempore interdicti, quæ ponitur ad longum in dictione *Interdictum* 3. in § 1. Alexan-
Ex Priu. Carmelitarum. der VI. conceſſit Fratribus Ordinis Carmelitarum facultatem miniſtrandi Eccleſiaſtica
3 Sacramenta familiaribus ſuis, ac tradendi eos
Sacramẽta. Sepultura. ſepulturæ Eccleſiaſticæ, cum deceſſerint, b. fol. 85. Et ſſo. 168. conc. 191.

CLEMENS VI. conceſſit Fratribus Minoribus, vt his, qui in eorum morantur obſequijs, cuncta liberè miniſtrare poſſint Eccleſiaſtica Sacramenta, & ipſos, cum deceſſerint in ſuis Cœmiteriis ſepelire, b. fo. 56. Et ſſo. 140. conc. 315.

Idem Clemens ſtatuit, quod, ſiquando in terras, in quibus reſident Fratres Minores, vel
4 *Interdictũ.* in earum perſonis, excommunicationis, ſeu interdicti ſententias contigerit promulgari, pueri ſeruitijs Fratrum deputati, negotiorum quoque geſtores, & operarij, qui in locis Fratrum pro eorum operibus perſonaliter continuo extiterint, huiuſmodi ſententiis obnoxij minime habentur: Ibique poſſint audire Diuina, iuxta formam, quæ ipſis locis in eo caſu à Sede Apoſtolica eſt conceſſa, niſi ijſdem cauſſam dederint, vel contigerit eoſdem excommunicari ſpecialiter, ſeu interdici, b. ſſo. 250. conc. 316.

GREGORIVS XI. fecit conſimilem
5 Conceſſionem familiaribus Fratrum Ordinis
Ex Priu. Fratrũ Præ. Prædicatorum, per eadem verba, ſicut Clemẽs IV. fecerat familiaribus Fratrum Mino. vt ſupra poſitum eſt, §. 3. & 4. Et ſſo. 236. conc. 546.
6 *Indulgent.* SIXTVS IV. conceſſit, quòd illi, qui ſunt in ſeruitio Fratrum Minorum, & Sororum Sanctæ Claræ, habeant Indulgentiam plenariã in morte, ac ſemel in vita, de reſeruatis, b. fol. 62. Et ſſo. 66. conc. 96. 7

IVLIVS II. conceſſit Fratribus Ordinis Minimorum, quod famuli domorum ſui Ordinis, nec non cæteri eiuſdem Ordinis habitum portantes, & in articulo mortis, in dictis domibus ſepulturam eligentes, omnibus, & ſingulis Priuilegijs, Ordini Minimorum huiuſmodi quomodolibet conceſſis gaudere, liberè, & licitè valeant, b. ſſo 4. Conc. 22. *Ex Priu. Fratrũ Minimorum. Sepultura.*

LEO X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd Fratres, famulis eorum obſequio inſiſtentibus, Sacramenta eccleſiaſtica nullatenus miniſtrare valeant, niſi illorum durante obſequio, b. ſſo. 16. Conc. 75. 8 *Prohibitio.*

Idem Leo, vbi ſupra, ſtatuit, quòd Procuratores, & negotiorum geſtores, ac operarij, Fratrum ſeruitiis inſiſtentes, ſententiis excommunicationis promulgatis illaqueati ſint, & eſſe cenſeantur, ſi illis cauſſam dederint, aut dantibus conſilium, auxilium, vel fauorem præſtiterint, b. ſſo. 16. conc. 85. 9 *Excommunicatio.*

Aduerte, quod nonnulla alia conceſſa ſunt in fauorem familiarum Fratrum pro tempore interdicti. Et hæc ponuntur in dictione *Interdictum* 3. *Collectio.*

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

MARTINVS V. conceſſit Monachis S. Benedicti Obſer. Hiſpaniæ, vt confeſſiones quorumcumque familiarum ſuorũ, tam Laicorum, quàm Regularium, & ſecularium, infra, & extra ſepta ſuorum Monaſteriorum commorantium audire, & pro eorum commiſſis, debitam eis abſolutionem impendere: nec non dictis familiaribus, tam intra, quàm extra ſepta præfata commorantibus, Eccleſiaſtica Sacramenta, quoties fuerit opportunum, miniſtrare valeant, b. 10 *Confeſsio. Sacramẽta.*

¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Ioannis Hieroſolymitanis.*

ALEXANDER IV. confirmauit literas Honorij, & Innocentij prædeceſſorum ſuorum, quibus auctoritate Apoſtolica interdixerunt, vt nemini liceat, ſine ſpeciali mandato Romani Pontificis, Fratres Hoſpitalis Sancti Ioannis Hieroſolymitani, vel ſeruientes eis Clericos, ſiue laicos, donec in ſeruitio, domus fuerint, excommunicationi, vel interdicto ſubijcere: Et ſiqua ſententia in præfatos aliter lata fuerit, eam irritam eſſe, & inanem cenſuit, b. 11 *Excommunicatio. Interdictũ.*

CAPVC.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Inf. 3. *HOC ſanè debet intelligi, ſecundum Conſt. 17. Leon. X. vt in Bullario, videlicet. pro tempore, quando in actuali eorum ſeruitio perſeuerauerint, & ſint profeſſi. Et an, & quando poſsint immunitatibus gaudere, vide ſup. tit. Excomm. in fine, num. 14. & Conc. Trid. ſeſſ. 24. de Reform. c. 11. ſed Tertiarij, qui viuunt in communi, ſub obedientia Fratrum Minorum, gaudent immunitatibus, & eorum exemptionibus, vt in Conſt. 63. Pij V. & dicemus infra in verbo,* Tertiarij.

FERIÆ.

1 SIXTVS IV. conceſſit, quod quando quis ſolus dicit Matutinum in quadrageſima, non teneantur dicere litanias duplices, prout in choro dicuntur quando fit de feria, o. fo. 64. Et ffo. 68. conc. 132 Et ffo. 76. conc. 58.

2 IVLIVS II. ſtatuit, vt quoties in Aduentu, & Quadrageſima occurrunt reſponſoria aliqua, vel laudes propriæ, fiat de feria, niſi tunc feſtum duplex, vel ſollemne occurreret.

Collector. Hoc non habetur in libris Priuilegiorum Ordinis, ſed fuit impreſſum in Kalendario ordinato in Capitulo generali celebrato apud Rothomagum, tempore præfati Papæ.

3 Leo X. conceſſit, quòd Fratres prædicatores, & Confeſſores Ordinis Min. de Obſeruantia, quando actu prædicant, & confeſſiones audiunt, vtputa in Aduentu & Quadrageſima, poſſint officium feriale anticipare, & feſta illis dieb. reſeruare, in quibus amplius laborare neceſſe eſt. Ita tamen, quòd non fiat in fraudem Diuini officij: ſed vt liberius valeant ſtudio vacare; & ſpirituali conſolationi fidelium populorum incumbere, o. ffo. 91. conc. 165.

4 Ideo Leo declarauit, ſeu conceſſit quòd Fratres Min. dicendo officium extra chorum, propter occupationes occurrentes, non teneantur duplicare litanias: quæ ex ordinario in Quadrageſima ſolent, poſt matutinum, dici, o. Iffo. 91. conceſſ. 166. Et ffo. 69. conc. 318.

¶ Ex Priuilegijs Congreg. S. Hieronymi Feſuani.

Additio Capuccini. MARTINVS V. conceſſit Prioribus, & Fratribus prædictæ Congregationis, tam in Monaſterijs, quàm alibi, vbicunq; extant, cum in ſequenti die ſit Officium dicendum de Feria, quòd poſſint ipſi præuenire per ante noctem, Canticum graduum, & Horas Virginis Mariæ: vt matutinum diei, & Pſalmi Pœnitentiales cum ſint dicendi ſpatioſiùs dicantur.]

¶ FESTIVITAS.

QVÆ ſequuntur, vſq; ad Annotationem Capuccini, deerant in priore editione, ſed repoſita ſunt ex vetuſto Codice, à Correctore.

GREG. IX. præcepit vniuerſis Eccleſiarum Prælatis, vt excitent deuotionem fidelium, ad venerationem Sancti Franciſci: ac quod ſollemnitatem eius, 4. die Octobris, annis ſingulis, ſollemniter celebrent, & celebrandam denuntietur. b, fo. 19. & ffo. 22. conc. 2. 1 De Sancto Franciſco.

Idem Greg. ſimiliter præcepit Eccleſiarum Prælatis, quatenus, deuotionem fidelium, ad venerationem Sancti Antonij de Padua excitantes, feſtiuitatem ipſius, idibus Iunij, annis ſingulis celebrent, & faciant ſollemniter celebrari. B. fo. 117. & ffo. 2. o. conc. 491. 2 De Sancto Antonio.

Martinus V. ſtatuit, quod de omnibus feſtis trium lectionum feſta nouem lectionum fiant; & quod vtrumque feſtum Sanctæ Crucis ſub duplici officio celebretur: Ac quod rubrica, de feſtis occurrentibus infra octauam, non intelligatur de præcedentibus, ſeu reſiduis, ſed ſolum de exiſtentibus, ſeu occurrentibus infra octauam. b. ffo. 36. conc. 43. 3 Officium diuinum. Octaua.

Eugenius IV. dixit, quòd ſeculares laborantes in feſtis Sanctæ Crucis, & Sancti Michaelis Septembris, ac Sanctorum Innocentium, & Sancti Siluestri, non vult, quòd peccent mortaliter, niſi venerint in Dominica. o. fo. 61. & ffo. 64. conceſſ. 83. & ffo 101. conc. 396. 4 Pro ſecul. & laboratorib.

Idem Eugenius diſpenſauit, cum barbitonſoribus vbi eſt conſuetudo in Sabbatis, & Vigilijs, de ſero, radere barbas. o. ffo. 101. conceſſ. 400.

Sixtus IV. conceſſit, quod fiat feſtum Sancti Bonauenturæ, Dominica ſecunda Iulij 68. fuerit primo ponenda. o. fo. 84. & conc. 134. 6 De S. Bonauentura.

Idem Sixtus conceſſit vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus, verè pœnitentibus, & confeſſis, qui glorioſi S. Franciſci feſtiuitatem, quam perpetuis futuris temporibus, celebrẽ eſſe, & vt feſtũ duplex à cunctis Chriſtianis celebrari, ab omniq; opere ſeruili abſtineri, & ſub obſeruãtia, & præcepto comprehendi voluit, celebrauerint annuatim, decẽ annos & totidẽ quadra- 7 De S. Franciſ. Indulgẽtia.

quadragenas de iniunctis eis pœnitentijs. B. f. 46. Et ffo. 130. conc. 291.

Collector. Aduertendum eſt circa prædicta, quòd in libro intitulato Firmamenta trium ordinum Beati Franciſci, in Gallijs impreſſo, continetur hæc eadem Bulla ſeu Breue, attamen vbi hic dicitur decem annos &c. dicitur illic quinquaginta annos, &c. & ſimiliter reperi ſcriptum in quadam tabula antiqua Priuilegiorum Ordinis. Vtrum autem iſtorum ſit verius non potuit determinatè ſcire.

Idem Sixtus conceſſit, quòd Fratres Mino-
8 res, poſſint vbique ſollemniter & publicè, Fe-
De quinque Martyrib. ſtum quinq; Martyrum ſui Ordinis qui apud Marochium paſſi ſunt, S. Bernardi, Petri, Adiuti, Accurſij, & Othonis, ſub officio duplici maiori die 16. Ian. celebrare: qua die ab hoc ſeculo per martyrium receſſerunt. B. ffo. 131. conc. 294.

9 Idem Sixtus conceſſit, quòd poſſimus di-
Credo. cere Credo in Feſtiuitatibus, ſeu ſollemnitatibus Sanctorum noſtri Ord nis, & S. Claræ. o. fo. 63. & ffo. 67 conc. 118.

Idem Sixtus conceſſit, quòd Fratres Mino.
10 poſſint dicere officium proprium Sancti Lu-
Sancti Lud. douici Epiſcopi & confeſſ. ſui Ordinis. o. fol. 63, & ffo 67 conc. 119.

Alexander VII conceſſit, omnibus & ſingulis Fratribus Minoribus, de Obſer. vt in Feſto
11 Præſentationis Virg. Mariæ, ac Sancti Gabrie-
De Officijs proprijs quarundam feſtiuitatum. lis Archangeli, & S. Catharinæ, Virg. & Mart. propria officia dictarum Feſtiuitatum liberè, & licitè recitare, ac dicere poſſint & valeant: & quòd Feſtum prædictæ Virg. & mart. Catharinæ ſub maiori duplici celebrare poſſint, & quod pro introitu Miſſæ eiuſdem dicatur *Gaudeamus omnes*. &c. o. ſo. 66. & ffo. 20. conc. 165.

Idem Alexander conceſſit, quòd fiat feſtum
12 Sancti Gabrielis in vigilia Sancti Ioſeph. o. fo. 66. & ffo. 70. conceſſ. 86.

13 Idem Alexander conceſſit Fratribus Minoribus de Obſer. vt in ſollemnitatibus Sanctorum, proprias eorum hiſtorias (etſi in Breuiario non ſint) dicere, & recitare valeant, & quod feſtum omnium ſanctorum dicti Ordinis ſub vna celebritate, poſſint dicti Fratres dicere, ac recitare. o ffo. 161. conc. 619.

14 Iulius II. conceſſit, quòd quæ ſunt conceſſa in feſtiuitatibus Sanctorum Ordinis Prædicatorum, illa omnia in feſtiuitatibus Ordinis Minorum (quamuis ſint in maiori numero, quàm feſta Prædicatorum) conceſſa, ſint & eſſe intelligantur. b. ffo. 128. conc. 531. & ffo. 74. conc. 121.

Leo X. conceſſit Fratribus Minor. & Mo- 15
nialibus S. Claræ, vt in Eccleſijs Monaſterio- *De Septem*
rum ſuorum duntaxat, poſſint liberè, & licitè *Martyrib.*
celebrare publicè ac ſollemniter officium de *Fratrib.*
Beatiſſimis Martyribus Daniele, Angelo, Sa *Minorib.*
muele, Donulo, Leone, Nicolao, & Hugolino, Fratribus dict. Ordinis Mino. qui pro Chriſti nomine mortem ſubire libenter, & martyrij palmam, in Saracenorum partibus conſequi meruerunt, ſub officio duplici maiori in die determinanda à Generali Capitulo; Ac etiam in Litanijs, & alijs diuinis Officijs, prout fit de alijs Sanctis per Sedem Apoſtolicam Canonizatis memoriam facere, & quòd ſimiliter propriam legendam eorum in choro cantare poſſint. b. ffo. 19. conc. 60.

Idem Leo conceſſit Monialibus S. Claræ, 16
ſub cura & regimine Fratrum Obſeru. exiſtentibus, quòd feſta Beatæ Agnetis, & vndecim millium Virginum perpetuis futuris temporibus, ſub ritu duplicis maioris celebrare liberè & licitè valeant & poſſint. B. ffo. 42. conc. 134.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

PIVS V. anno 1569. die 15. Maij Pontificatus ſui anno 4. viuæ vocis Oraculo conceſsit, vt officia Propria Sanctorum Ordinis Minorum, ad formam Breuiarij Romani à ſe editi redacta imprimerentur, & à Fratribus eiuſdem Ordinis dicerentur.] **Additio.**

De Indulgentia, quæ conceditur confeſsis, & communicatis viſitantibus Eccleſiam aliquam Conuentualium, vel Capuccinorum, vel de Fratrum Obſeruantia in Feſtis Sancti Franciſci, Bonauenturæ, Ludouicis Antonij, Bernardini, & S. Claræ, ex Conſt. 3. Sixti V. **In §. 1. Indulg. pro Viſitantib. Eccleſias.**

Idem Sixtus V. mandauit, vt Feſtum S. Antonij ſub duplici off. celebraretur, ac ſic in Kalendario deſcriberetur, vt in Conſt. 19. in par. eius Bulla, & Indulg. plen. pro hoc Feſto conceſsit viſitantibus Eccleſias Fratrum Conuentualium, Capucc. & de Obſeru. vt in Conſt. 13. vt ſupra diximus.

Sed hæc non obſtante Sixti IV. ordinatione, **In §. 6.**
Sixtus V. in anno 1587. ſtatuit, & ordinauit, vt Feſtum Sancti Bonauenturæ, pridie Idus, id eſt, 14 Iulij, ſub duplici off. & Doctoris, Eccleſia nomine ab omnibus Chriſti fidelibus, Religioſis, ſiue ſecularib. celebretur; eoq; die à primis à Veſperis, vſq; **De S. Bonauentura.**

rus, vſq; ad occaſum Solis eius modi diei, qui Eccleſias Fratrum Minorum Sancti Franciſci deuotè viſitauerint, decem annos, & totidem quadragenas de iniuncto eis, ſeu quomodolibet debitis pœnitentijs eis concedit ſed in vrbe Roma Confeſsis, & Eucharistia Sacramentum ſumentibus, Feſtumq; hoc obſeruantibus, Indulgentiam plenariam elargitur, vt in Bulla, quinta, in 2. parte Bullarij eius patet.

Tamen aduertendum eſt, quod in Conſt. eiuſdem 13. in prima parte eius Bullarij, in anno 1585. emanata, concedit Indulgentiam plenariam omnibus viſitantibus Eccleſias Conuentualium Capuccinorũ, & de obſeruantia Fratrum in Feſtiuitate Sancti Franciſci, Bonau. Antonij, Ludouici, ac Bernardini; vt ſup. eſt dictum.

In §. 11. Additio. [*Sixtus V. in Conſtit. 14.* Intemeratæ Matris Dei Mariæ, *&c. Kal. Septembris 1585. edita mandauit vt Præſentationis Beatæ Mariæ ſemper Virginis Feſtum, die vndecimo Kal. Decemb. per omnes totius Orbis Eccleſias, duplici officio prout in Natiuitatis die ſumpto Præſentationis vocabulo peragatur, idemq; in Kalendario, cum duplicis adiectione inſeratur; Præcipiens &c.*]

Fratres debent obſeruare Feſta, quæ Populus & Clerus obſeruat. Conc. Trid. *Item Fratres debent obſeruare, & celebrare illa alia Feſta quæ populus, & clerus obſeruare ſolent, vltra alia Curiæ Romanæ: & licet, Summ. Angelica fer. nu. 6. dicat; Epiſcopum, & Clerum non poſſe feſta aliqua obſeruari iubere; tamen Conc. Trid. Seſſ. 25. tit. de Regul. c. 12. contrarium ordinauit, ſcilicet, vt Regulares teneantur obſeruare Feſta illa, quæ Epiſcopi in ſua Diœceſi obſeruari iuſſerint.*

FRANCISCVS PATER NOSTER SERAPHICVS.

1 *Feſtiuitas.* GREGORIVS IX. aſcripſit Beatum Franciſcum catalogo Sanctorum, maxima cum ſollemnitate; ac præcepit omnibus Eccleſiarum Prælatis, vt quarto nonas Octobris celebrent, & celebrandam denuntient populis eiuſdem Sancti feſtiuitatem, b. fo. 19. Et ffo. 22. conceſſio. 2.

2 *Stigmata.* Idem Gregorius dedit multas Bullas, ſeu Breuia in fauorem Stigmatum Beatiſſimi Patris noſtri Franciſci, quæ reperiuntur infra, in dictione *Stigmata*.

3 EVGENIVS IV. conceſſit, quòd in feſtiuitatibus Sancti Franciſci poſſint Fratres dicere propriam Præfationem, & Credo, o. ffo. 101. conc. 408.

4 *Indulgent.* SIXTVS IV. conceſſit indulgentias celebrantibus Feſtum B. Franciſci ac voluit, quòd ſub ritu duplici celebretur ab omnibus. Et mandauit huiuſmodi Feſtum ſub præcepti vinculo obſeruari, vt ſupra in dictione *Feſtiuitas*, §. 8. latiùs poſitum eſt.

Idem Sixtus conceſſit, vt poſſit dici Credo, in Octaua Feſtiuitatis Sancti Franciſci, o. fo. 64. Et ffo. 68. conc. 133. Sed ſecundũ Miſſale Rom. nunc eſt dicendum per totam octauam. 5 *Credo Collector.*

Vide ſupra in dictione *Credo*, declarationẽ huius Conceſſionis. 6 *Præfatio.*

Idem Sixtus conceſſit, quod in die Sancti Franciſci, & Stigmatum eiuſdem, poſſint Fratres Minores dicere propriam Præfationem in Miſſa, o. fo. 63 Et ffo. 97. conc. 110. Et ffo. 100. conc. 186.

Idem Sixtus conceſſit, quod in omnibus Miſſis votiuis Sancti Franciſci, dicatur propria Præfatio, o. ffo. 102. conc. 412. 7 *Præfatio.*

Idem Sixtus conceſſit aliqua in fauorem habitus trium Ordinum S. Franciſci; prout habetur in dictione *Habitus*, §. 8. & 9. & 10. & 11. Et in dictione *Indulg. plen. quoad Fratres*, §. 12. 8 *Habitus Ord. Collector.*

Multi alij Summi Pontifices conceſſerunt magnas remiſſiones peccatorum morientibus & ſepeliri ſe mandantibus in habitu Sancti Franciſci; quæ etiam reperientur infra in dictione *Indulgentia, quoad Seculares, 6.*

Quamplures etiam Summi Pontifices conceſſerunt multas, & varias Indulgentias, & & peccatorum remiſſiones viſitantibus Eccleſias Sanct. Patris Franciſci: ac etiam in illis ſepeliri ſe mandantibus, aut in earũ Clauſtris, & Cœmeterijs; necnon porrigentibus manus adiutrices pro illarum ædificatione, aut reparatione & ſimiliter exhibentibus opera pietatis, & charitatis Fratribus Minor. filiiſque præfatis Sanctiſsimi Patris. Quæ omnia diſtinctè reperientur infra, in dictione *Indulgentia, quoad ſeculares*, 1. & 2. & 3. & 4. *Indulgentia*

Inſuper nonnulla pertinentia ad Stigmata prædicti Seraphici Patris, ponuntur infra in dictione *Stigmata*. *Stigmata.*

GENERALIS ORDINIS.

CLEMENS IV. ſtatuit, quod Generalis Miniſter ſtatim, poſtquam electus (ſecundum Regulam, & Conſtitutiones Ordinis) fuerit, eo ipſo verus eiuſdem Ordinis Generalis Miniſter effectus, curam animarum Fratrum ipſius Ordinis plenam habeat, 1 *Electio.*

& liberè gerat: ac, quòd Fratres prædictos, auctoritate propria, ligare, ac ſoluere: necnon in eodem Ordine agere valeat, quæ ipſe Miniſter, & Diffinitores Capituli Generalis iuxta conſtitutiones prædictas, & Ordini, & Fratrib. ſecundum Deum viderint expedire. Ipſiq; Fratres huiuſmodi Generali Miniſtro, deuotè; ac humiliter obediunt. Et ſimiliter voluit quòd Generalis Miniſter à Prouincialibus Miniſtris, & Cuſtodibus, ſecundum Regulam, & Conſtitutiones ipſius Ordinis, abſolui, & amoueri poſſit, b. fol. 56 & ffo. 139. conc 307.

2 *Electio.* Idem Clemens fecit aliam Conceſſionem, circa electionem Generalis Miniſtri; quæ poſita eſt ſupra in dictione *Electio*, §. 3. vide etiam ibidem alias duas Nicolai IV. §. ſexto, & ſeptimo.

3 *Reformatio.* Concilium Conſtantienſe ſtatuit, quòd Generalis Fratrum Min. poſſit, & debeat Conuentus ſibi ſubditos, ad ſtatum ſtrictæ obſeruantiæ conſonum, iuxta declarationes, & Statuta Sedis Apoſtolicæ. & Ordinis, reducere; tollendo quaſcumque ſuperfluitates, ſiue ſint in rebus mobilibus, quantum fieri poterit, bono modo; habito ſemper conſilio maiorum, & Diſcretorum ſibi obedientium. Ac eligendo (ſi opus fuerit) aliquas perſonas, quæ ipſas ſuperfluitates, auctoritate dicti Conſilij, *Vendere.* vendant, cōmutent, aut alias in operibus Conuētuum conuertant, b. fo. 26. Et ffo. 110. cōc. 236.

4 *Indulgentia.* VRBANVS V. conceſſit Generali Miniſtro, poſſe dare de toto Ordine ſuffragia indulgentiarum, & orationum, ac beneficiorum ſpiritualium, quibuſcumque perſonis deuotis, & benefactoribus Ordinis noſtri; b. ffo. 261. conceſſ. 671.

5 *Ex Priuil. Prædic. Magiſter.* BONIFACIVS IX. conceſſit Magiſtro Generali Ordinis Prædicatorum pro tempore exiſtenti, quòd in quolibet Capitulo Generalis dicti Ordinis pro tempore celebrando, vni ex Fratribus dicti Ordinis in theologica facultate prouecto, qui per Generalē, & Diffinitores dicti Capituli, vel aliquos Magiſtros ad hoc aſſumendos, diligenti examinatione ſufficiens, & idoneus inuentus fuerit, Magiſterij honorem, & docendi licentiam, ſeruatis conditionibus Viennenſis Concilij, & alijs ſollemnitatibus in talibus conſuetis, auctoritate Apoſtolica elargiri poſſit: Sibique, vt intra dictum Ordinem & extra, omnibus gratijs, Priuilegijs, libertatibus, & indulgentijs, tàm à Sede Apoſtolica, quam ab Ordine prædictis Fratribus eiuſdē Ordinis in eadem Theologia Pariſ. Magiſtratibus conceſſis, perinde, vti, & gaudere valeat, ac ſi in Pariſienſi ſtudio huiuſmodi Magiſterium recepiſſet, b. ffo. 117. cōceſſione 426.

EVGENIVS VI. conceſſit, vt Generalis poſſit tollere ſuperflua à Conuentibus ſibi ſubiectis, ac in alijs Conuentibus reponere, aut commutare, o. ffo. 261 conceſſione. 676. 6

§ Idem Eugenius diſtrictè præcipiendo mandauit Prouincialibus, & aliis Fratribus Ordinis Minor. Regularis Obſeruantiæ, quatenus Generalibus dicti Ordinis pro tempore exiſtentibus (appellatione & contradictione qualibet remota) in omnibus, & ſingulis licitis, & honeſtis, Regulam, & Statutum, ac Ordinem ipſorum Obſer. necnon officium eorundem Generalium quomodolibet concernentibus, quæ dicti Generales pro tempore duxerint ordinanda, ſeu illis iniunxerint, aut mādauerint, humiliter pareāt, & intēdāt, ac illa efficaciter ſtudeant adimplere, b. fo. 47. 7 *Statuta.*

NICOLAVS V. conceſſit Generali Miniſtro prædicto, quod omnes ſingulosq; Fratres ſui Ordinis, quantumcunque exemptos, virtute literarum Apoſtolicarum, præter Regulæ, & Statutorum eiuſdem Ordinis formā, poſſit viſitare, corrigere, & punire. Non obſtantibus quibuſcumque in contrarium facientibus: prout latius poſitum eſt ſupra in dictione *Correctio Fratrum*. §. 12. 8 *Exempti Fratres. Correctio.*

PIVS II. conceſsit, quòd Generalis Ordinum Minorum poſsit dare auctoritatem celebrandi per vnam horam ante Auroram, quibus ſibi videbitur Apoſtolica auctoritate, o. ffo 97. conceſſ. 346. 9 *Celebrare.*

SIXTVS VI. conceſsit facultatem Generali Fratrum Minorum, vt quandocunq; viderint Fratres ſuos vel aliquē ipſorum abuti gratijs, & facultatibus Apoſtolicis ab eodem conceſsis poſsit gratias, & facultates huiuſmodi ſuſpendere, ac ſuſpenſas tenere, donec conſulat Summum Pontificem, & ab ipſo reſponſum accipiat, b. fo. 56. Et ffo. 62. conc. 58. 10 *De ſuſpenſione. Priu. particularium. Collector.*

Vide circa hoc illam conceſsionem Leonis infra, § vltimo.

Idem Sixtus conceſsit, quod Generalis Fratrum Carmelitarum adminiſtret, & exerceat ea, quæ ad ſuum officium Generalatus pertinent, reiecta quauis profeſſorum ſui Ordinis & aliorum, ſibi ratione dicti officij ſubditorū, appellatione; quæ ab eius præceptis, monitionibus, ordinationib. & mandatis, ac decretis, Regulari diſciplina quomodolibet interpo- 11 *Ex Priuil. Carmelitarum Appellatio.*

terponi contigerit, b. ſo. 99. Et ſſo. 182 conceſſ. 446.

12 *Appellatio.* Idem Sixtus fecit conſimilem Conceſſionem ſicut immediatè ſuprapoſitam Generali Patrum Auguſtinienſium in ſuo Mari magno. b. ſſo. 251. conc. 636.

13 *Benedicere.* INNOCENTIVS VIII. conceſſit, quòd Miniſter Generalis poſſit benedicere Corporalia; & ſimiliter Prouinciales Miniſtri, o. ſſo. 98. conceſſione 354.

14 *Diſpenſatio.* Idem Innocentius conceſſit, quòd Generales, & Prouinciales Miniſtri poſſint diſpenſare cum Fratribus ſuis, vt ad Sacerdotium promoueantur in vigeſimo ſecundo anno completo, hoc eſt, cum attingentibus vigeſimum tertium annum. o. ſſo. 99. conceſſ. 356.

Collector. Circa hanc Conceſſionem, vide ſupra in dictione *Diſpenſatio*, § 15. & ibi notata.

15 *Diſpenſatio.* ALEXANDER VI. conceſſit, quòd Generalis poſſit diſpenſare cum Bizochis viuentibus in communitate, ſeu in Congregatione, quando fecerunt Votum Religionis, Sanctæ Claræ, quòd remaneant ibi, ſi commodè non poſſunt ingredi Monaſteria S. Claræ, o. ſſo. 99. conc. 360.

Collector. Quoad præfatam Conceſſionem, vide ſupra, in dictione *Diſpenſatio* § 20.

16 *Pro Auguſtinienſibus.* *Priuilegia.* § IVLIVS II. conceſſit Generali Fratrum Auguſtinienſium, & Fratribus ſui Ordinis, Motu proprio, ac ex certa ſcientia, & de plenitudine ſuæ poteſtatis, vt quæcumque Inſtrumenta, Exemplaria, ſeu Tranſumpta ſuorum Priuilegiorum oſtendantur firmata, ſeu ſignata ſigillo Generalis prædicti, eamdem omnino vim habeant, ac illis eadem fides adhibeatur, ac ſi plumbi ſignum, vel ſigillum haberent, b. ſſo. 267. conceſſione 698.

17 § LEO X. confirmauit, ac de nouo conceſſit, immediatè præcedentem conceſſionem Iulii II. b. ſſo. 113. conceſſ. 559.

18 *Declarare Paupertas.* § Idem Leo cōceſſit quod Generalis Miniſter poſſit etiam extra Capitulum declarare, quæ res debeant dici viles, aut parui valoris; ad hoc, vt intra, & extra Ordinem, poſſint à Fratribus dari; prout latius poſitum eſt ſupra in dictione *Dare*, §. 2. Et habetur, o. ſſo. 59. conceſſione 175.

19 *Electio.* § Idem Leo in Bulla Vnionis ſtatuit, quòd ex tunc in perpetuum eligatur Miniſter Generalis totius Ordinis Min. à Miniſtris, & Cuſtodibus Reformatis, ſeu Obſeruantibus eiuſdem Ordinis; qui ſimiliter ſit Reformatus, & pro Reformato habitus à communitate Fratrū Reformatorum. Et quòd huiuſmodi Generalis habeat plenariam auctoritatem ſuper omnes Fratres Minor. prout ex Regula ei competit. Ac quod Miniſteriatus officium duret tantum per ſexennium: niſi antea vniuerſitati Miniſtrorum Prouincialium, & Cuſtodum viſum fuerit debere deponi: & quod dicto ſexennio elapſo, ſit abſolutus ab officio; decernens irritum, & inane quidquid in contrarium factum fuerit; ſicut magis latè habetur ſupra in dictione *Electio*, §. 10. & 11. b. ſſo. 29. conceſſione 93. & 94.

§ Idem Leo ſtatuit, quòd Miniſter Generalis eligatur ſemel, ſeu vno ſexennio ex Fratribus Ciſmōtanis & alio ſexennio ex Vltramontanis, &c. prout habetur vbi ſupra in dictione *Electio*, §. 11. b. ſſo. 29. conc. 93. & 94. 20 *Electio.*

§ Idem Leo ordinauit, quòd primus Miniſter Generalis ex Obſeruantibus electus Romæ tempore eiuſdem Leonis, non obſtante illius aſſumptione ad Cardinalatum, haberet officium Generalatus, vſque ad primum ſequens Capitulum generale in Feſto Pentecoſtes, anno ſequenti celebrandum, b. ſſo. 34. conceſſ. 17. 21 *De Generali facto Cardinali.*

§ Idem Leo annullauit electionem Generalis Miniſtri Fratrum Min. Conuentualium, factam ſub nomine Miniſtri Generalis, b. ſſo. 33. conce. 116. 22 *Electio.*

§ Idem Leo conceſſit, quod Generalis Miniſter poſſit viſitare, & corrigere Moniales, ſeu Sorores quaſcumque quæ per Prouinciales, vel viſitatores ſolitæ ſunt viſitari: præcipiens Monialibus, & Sororibus huiuſmodi in virtute Sanctæ obedientiæ, ac ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna quatenus, præfato Generali pro tempore exiſtenti, humiliter obediant, & ipſum ad Viſitationis officium admittant, ſicque & earum Domos, ac Monaſteria, & loca, viſitari in capite, & in membris, & corrigi, ac puniri liberè permittant, b. ſſo. 34. conce. 118. 23 *De Viſitatione Monialium* *Excommunicatio, Viſitatio.*

§ Idem Leo conceſſit Generali Fratrum Minor. vt in ſuo Capitulo Generali, de conſenſu eiuſdem Capituli vel maioris partis, declarare poſſit, & valeat, verum ab vſu alicuius Conceſſionis viuæ vocis Oraculo factæ abſtineri debeat; poſt quam quidem declarationem, tam Fratres, quam Moniales ſuæ obedientiæ, ac ſi Conceſſio huiuſmodi per Sanctitatem ſuam ſuſpenſa, vel reuocata fuiſſet, Conceſſione eadem in poſterum non vtantur, o. ſſo. 94. conceſſione 296. 24 *Oracula.* *Capitulum generale.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 3. *Qvomodo ſuperfluitates, curioſitates & pretioſitates circa omnes res, quæ ad victum & veſtitum, habitationem, & ad Diuinum cultum pertinent ſint prohibita, videatur declaratio Nic. III. in C. Ex) it §. ſuper. Et ad quem pertineat, ſuperflua iſta iudicare, & cuius iudicio ſit ſtandum, videas Cord. in Expoſit. 6. cap. Regul.*

Item conceditur à Iulio II. Generali; & Prouincialibus, vt in viſitationibus poſſint Fratribus, & Sororibus Indulgentiam Plenariam concedere. Idem conceſsit Leo X. vt infra in verbo Indulg. Plen. quoad Fratres, §. 16.

In §. 4. *Item Generalis in Capitulo generali poteſt taxare, ac moderari numerum miſſarum, prout magis ad Dei honorem, & cultum, atque Eccleſiarum vtilitatem viderit expedire. Idem etiam Epiſcopus in diœceſana ſynodo poteſt, vt in Conc. Trid. ſeſſ. 25. de Refor. cap. 4. & vide infra verbo* Miſſa. *Hoc autem debere intelligi de onere Miſſarum ante Conc. Trid. impoſito reſpondit Paſſarello in anno 1573. Sacra Card. Congreg. Ac alibi declarauit, hanc taxationem eſſe intelligendum de Miſsis tantum; & non de alijs ſuffragijs: Nec de Miſsis in fundatione impoſitis, ſed de relictis alio modo à teſtatoribus.* *Paſſarello fo. 232. Sacra Congreg. Card. reſponſum.*

GLORIA IN EXCELSIS DEO.

1 ALEXANDER IV. conceſſit, Fratribus vniuerſis Ordinis Minor. quod in Miſſis votiuis, tam ſollemnibus, quàm priuatis, quas de ſpiritu Sancto, aut de Beata Virgine Maria dixerint, poſſint dicere hymnum Angelicum, ſcilicet Gloria in excelſis Deo. Ac quod ſimiliter poſſint dicere Proſas, ſeu ſequentias, b. fo. 23. Et ffo. 25. conc. 14. *Hodie tamen debent celebrari ſecundum Rubricas Miſſalis noui.*

2 SIXTVS IV. conceſſit Fratribus Minor. de Obſeruantia, vt poſſint dicere in omnibus Miſſis votiuis, Gloria in excelſis Deo, o. fffo. 69. conc. 143. Et fffo. 100. conc. 329.

Collector. Licet ſupra dicatur *in omnibus*; non per hoc eſt intelligendum poſſe dici in illis Miſſis, quæ in ſuis proprijs diebus carent illa: vt in Miſſis Dominicarum Aduentus, & Septuageſimæ, & conſimilium.

3 LEO X. ad inſtantiam cuiuſdam boni Patris, qui ignorabat ſupraſcriptas Conceſſiones generales, conceſſit, Fratres prædictos poſſe dicere Gloria in Excelſis Deo, in Miſſis votiuis, quando vocantur ad loca, vbi requieſcunt corpora Sanctorum, ad celebrandum: vel, vbi habetur de illis celebris memoria; ſicut Ianuæ, de Sancto Ioanne Baptiſta; & in Prouincia S. Ludouici, & ſanctæ Mariæ Magdalenæ, o. fff. 92 conceſſione 266.

Collector. Aduertat qui hæc legerit, quòd hæc vltima Conceſſio ſtricta, non derogat in aliquo præcedentibus magis amplis: quia Pontifex conceſſit conformiter ad relationem petentis, qui, vt alias dictum eſt, ignorabat Conceſſiones latiores ante factas. Aliter enim non eſt credibile, quòd ſic petiiſſet.

GVARDIANVS.

1 *Abſolutio.* CLEMENS IV. conceſſit, ſiue ſtatuit, vt Guardiani, qui ſecundum Statuta Ordinis Fratrum Minorum aliter quam per electionem inſtituuntur, poſt ipſam inſtitutionem ſeu prouiſionem de ipſis factam, curam animarum Fratrum ſibi ſubditorum habeant; ipſoſque ligare, ac ſoluere poſſint, iuxta ipſius Ordinis Inſtituta, b. fo. 56. Et ffo. 139. concc. 909.

3 *Habitus Fratrum.* SIXTVS IV. fecit conſimilem conceſſionem Prioribus Conuentualibus Fratrum Ordinis Carmelitarum vt habetur in ſuo Mari Magno, B ffffo. 182. conceſſ. 446.

4 ¶ Idem Sixtus ſtatuit: quòd habitus Fratrum Minor. non poſſint dari his, qui cum eo ſe elegerint ſepeliri, niſi per Guardianos dicti Ordinis, vel eorum Superiores. b. ffo. 149. conc. 364.

Collector. Iſta conceſſio habetur latiùs infra in dictione *Habitus Fratrum.* §. 11.

5 *Priuilegia.* IVLIVS II. conceſſit, quòd omnia Priuilegia, & Indulta Apoſtolica, conceſſa Ordini Fratrum Prædicatorum quæ ſpectant ad Priores Conuentuales dicti Ordinis, pertineant etiam ad Guardianos Conuentuum Ordinis Mino. b. fffo. 73. conceſsione 222.

Collector. Quoad præfatam Conceſſionem eſt notandum, quòd auctoritas Priorum Conuentuum Ordinis Prædicatorum eſt valde magna, vt patet in Mari Magno prædicti Ordinis, & alijs eorum Priuilegijs; quia ſemper paríficantur Priores Conuentuum, Prioribus Prouincialibus, quoad ſuos ſubditos; quod numquam, aut raro reperitur in Priuilegijs Fratrũ Minorum in Guardianis, & Prouincialibus. Attamen virtute ſupra ſcriptæ Conceſſionis, poterunt Guardiani vti omnibus cõceſſis Prioribus

tribus Fratrum Prędicatorum, ſaltem in quantum non fuerit eis reſtrictum per Superiores. Et circa huiuſmodi auctoritatem, v. de ſupra, in dictione *Abſolutio ordinaria. quoad Fratres* poſt. §. 7. fol. 6. Et in eadem dictione prope finem, vbi dicitur, *Tertium dubium eſt* fol. 11. Vide etiam ſupra in dictione *Apoſtata.* poſt. §. 8. & 9. & 11. fol. 35. Et in dictione *Nouitius.* §. 21.

6 *Declarare Scrupulos. Collector.*

¶ LEO X. conceſſit, quòd omnes Fratres, qui ſunt nimis ſcrupuloſi, poſſint in omnib. dubiis, conſcientiam ſuam tangentibus ſecura conſcientia ſtare determinationi ſui Guardiani, vel cuiuſcumque alterius Prælati. o. ſſſo. 93. conc. 187.

Circa ſupraſcriptam Conceſſionem eſt aduertendum, quod in ipſa non conceditur aliqua auctoritas noua Prælatis, vt valeant determinare ad libitum ſuum; ſed ſolum prouidet ſerenitati conſcientiarum ſubditorum.

De duratione autem officij Guardiani, vide infra in dictione *Officia Ordinis* §. 2.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Guardiani ſunt verè Prælati.

QVOAD *§. 1. notandum, quòd Guardiani quomodocumque electi ſecundum Statuta noſtri Ordinis ſunt verè Prælati, & habent curam animarum, vt declarauit* Clem. *IV. & Sixt. IV ſſ.* 139. *& in Comp. titul.* Abſolutio quoad Fratres *in multis §. habetur quod ibi à Pontificibus vocantur Prælati. Eclulius II. in Priuileg.* Exponi nobis. *ſſ.* 226. *& fol.* 10. *vocant eos Prælatos & alibi ſæpius. Et in Compendio titul.* Accedere ad Monaſteria. § 13. *& quod ſuper eodem annotatum eſt, vt etiam habetur in c.* 2 *fin.* de pœniten. & remiſſ. *ſecundum Panor. ibidem, &c. Et concordat Silueſt. titul.* Prælatus §. 2. *& ſum. Ang. tit.* delegatus *§. 3. vbi etiam habetur, quod habent dignitatem Eccleſiaſticam; Inſuper habetur idem in Statutis generalibus Ordinis noſtri. Et tandem in Cap. generali Florentiaci, anno Dom.* 1493. *celebrato ſic habetur:* Declaratur quod nomine Prælati intelligitur Generalis, Prouincialis, & Cuſtos, Guardianus. Ita quod quandocumque in Regula & Declarationibus Summorum Pontificum, Statutis, & Ordinationibus aliquid continetur faciendum, vel prohibendum per Prælatum, ſeu Prælatos, aut de eorum licentia, ſeu conceſſione, intelligitur de aliquo prædictorum, qui ſunt verè Prælati ordinarij, ſi non exprimitur alter eorum, per quem ſit tale quid faciendum, prohibendum, vel corrigendum, hæc ibi.

Item an præfati Guardiani ex officio ſuo ſint illi Prælati, qui ſecundum cap. fin. de pœnit. & remiſſio. *poſſunt ſibi eligere Confeſſorem vbicumque, & an per Superiores poſſit hoc Priuilegium ab ipſis tolli, latius dictum, eſt in his annotationibus ſuper tit.* Accedere ad Monaſteria, *ſuper tit.* Abſolutio ordina. quoad Fratres, §. 7. *ibi videatur latius de his.*

GRADVS SCHOLASTICI.

MARTINVS V. præcepit in virtute ſanctæ obedientiæ vniuerſis Cancellariis, Rectoribus, Decanis, Magiſtris, & Doctoribus ſtudiorum, ac vniuerſitatibus eorumdem, vbicumque conſiſtentium, ne Fratribus Minor. ſeu alicui eorum, gradū, & honorem, ac inſignia magiſterij conferre præſumant, niſi curſum per conſtitutiones Apoſtolicas, & Ordinis præfati inſtituta perfecerint, & aliàs ad dictum gradum obtinendum idonei exiſtant. Et decreuit, ac ſtatuit, quod quilibet ex Magiſtris, aut Doctoribus, qui alias (quam vt prædictum eſt) gradum, & inſignia alicui Fratrum prædictorum impendere præſumpſerit, gradu, & honore Magiſterij careat, atque Lecturis, & alijs actibus, & gratiis Magiſtralibus, ipſo facto ſit perpetuo priuatus, & ad eandem de cætero inhabilis exiſtat: voluit inſuper, quod eiſdem pœnis ſubiectus ſit, quicumque præter rigorem huiuſmodi, gradum, & inſignia prædicta ſuſcipere præſumpſerit, b. ſſo. 35. conce. 40. 1 *Prohibitio.* *De aſcenſu ad gradum magiſterij.*

¶ Idem Martinus ordinauit, quod ſi aliqui ex Fratribus prædictis Bachalariatum, pro huiuſmodi gradu Magiſterii aſſequendo, cōtra Conſtitutiones Apoſtolicas, & inſtituta prædicta, fuerint adepti, & illius prætextu, libros ſententiarum publicè, & actualiter legāt à lectura huiuſmodi (ſub pœnis ſupra dictis) penitus, & omnino ceſſent: alias ab corū ſuperioribus, per cenſuram Eccleſiaſticam arceantur, b. ſſo. 35. conce. 40. 2 *De gradu Bachalariatus.*

¶ Idem Martinus ſtatuit, & decreuit, quod quicumque Fratres Ordinis Mino. promoti fuerint ad magiſterij gradum in theologia extra vniuerſitates ab ipſo Ordine per generalia Capitula ad hoc ſpecialiter electas, & abſq; eo, quod ante perfecerint debitos curſus ſuos, ac ſententias legerint in vniuerſitatibus approbatis, & actus legitimos, & cætera exercitia ſcholaſtica fecerint, prout legere, & facere tenentur de conſuetudine, vel de iure in huiuſmodi rite magiſtrandi ſcientia, minimè 3 *De gradu Magiſterij.*

de cætero gaudere poſſint beneficiis, officiis, honoribus. gratiis, priuilegiis exemptionibus, & indulgentiis tam in dicto ordine, quàm extra, magiſterio, in Theologia (Apoſtolica vel alia quauis auctoritate) conceſſis, & quibus Magiſtri huiuſmodi vti, & gaudere conſueuerunt. Et inſuper ſtatuit, quód prædicti promoti non ſeruatis modis debitis, non habeantur, nec reputentur pro Magiſtris, in theologia, nec ſe pro talibus gerere, & nominare præſumant. Ac etiam mandauit Generali, & Prouincialibus Miniſtris, Cuſtodibus, & Guardianis, & eorum vices gerentibus, ac generalibus, & prouincialibus Capitulis, & officialibus quibuscumque prædicti Ordinis, ſub pœna excommunicationis, quatenus has literas (quantum vnumquemque concernunt) obſeruent, & faciant inuiolabiliter obſeruari, non obſtantibus quibuſcumque in contrarium facientibus, B. ffo. 39. conc. 43.

Excommunisatio.

¶ EVGENIVS IV. prædictas literas Martini V. quoad promotos poſt ipſarum literarum datam, voluit inuiolabiliter obſeruari, & eas auctoritate Apoſtolica confirmauit, inſerendo illas de verbo ad verbum in ſuis literis, b. ffo. 39. conc. 43.

5 *Magiſtri*

BONIFACIVS IX. conceſſit Magiſtro Generali Ordinis Prædicatorum, vt in Capitulo Generali poſſit promouere vnum Fratrum ſui Ordinis ad gradum Magiſterij, prout poſitum eſt ſupra in dictione *Generalis* §. 5.

6 *Pro Fratribus Prædic. Particularis pro Hiſpan.*

INNOCENTIVS VIII. ſtatuit, quod nullus Frater Ordinis Prædicatorum reformatorum, ſeu de Obſeruantia, Prouinciæ, aut congregationis Hiſpaniæ, magiſterij, vel alium quemquam gradum in Sacra Theologia (niſi ad illum, per Capitulum dictę Cõgregationis expoſitus fuerit) aſſumere quoquo modo præſumat. Et quòd ſi qui aliter promoti fuerint, pro non promotis habeantur; & ad huiuſmodi gradus inhabiles ſint, & eſſe cenſeantur, b. ffo. 75. conc. 194.

7 *Pro Fratribus Prædicatorib. Particularis pro Hiſpan.*

¶ Idem Innocentius conceſſit Fratribus Ordinis Prædicatorum, quia propter magnas expenſas, quæ in ſuſcipiendis gradibus in vniuerſitate Salmantina fiunt, Fratres prædictæ Cõgregationis gradus huiuſmodi ibidem ſuſcipere commodè non poſſunt, quod Regem, & in eius abſentia Prior domus Sancti Stephani Salmantinæ dictæ Congregationis poſſint conferre quoſcumque gradus eiuſdem Cõgregationis per eandem Congregationem expoſitis, & admiſſis per Capitulũ, vel Magiſtrum generalem dicti Ordinis, dummodo ſic graduandi peregerint curſus ſuos, b. ffo. 75. concẽ. 194.

HABITVS FRATRVM, ET MONIALIVM.

1 *Ex iure cõmuni.*

INNOCENTIVS III. firmiter inhibuit, ne quis Monachorum, ſeu Religioſorum lineis camiſijs vtatur. Habetur in Capitulo, *cum ad Monaſterium*, extra *de ſtatu Monachorum*.

2 *Apoſtata.*

GREGORIVS IX. prohibuit, ne ſub habitu Fratrum Minorum, liceat alicui extra obedientiam euagari. Et quòd ſi qui fortè præſumpſerint, liceat Generali, & Prouincialibus Miniſtris, & Cuſtodibus in Fratres ipſos, donec reſipuerint, cenſuram Eccleſiaſticam exercere *B.* ffo. 201. conc. 94.

3 *De habitu S. Claræ.*

¶ Idem Gregorius præcipit Eccleſiarũ Prælatis, quatenus mulieres deferentes habitum Sanctæ Claræ, & cum illo per ciuitates diſcurrentes (cum requiſiti ſuper hoc fuerint) monitione præmiſſa compellant per cenſuras Eccleſiaſticas ad dimittendum huiuſmodi habitum, b. ſol 21. Et ffo. 23. conceſſione 7.

4 *Prohibitio*

INNOCENTIVS IV. prohibuit, vt nullus, qui non ſit de Religione Fratrum Minorum, habitum dictorum Fratrum, aut ita cõſimilem, quod propter eum Frater Minor credi poſſit, deferre præſumat, abſque mandato ſpeciali Sedis Apoſtolicæ. Et mandauit Eccleſiarum Prælatis, quatenus ſinguli corũ in ſuis Ciuitatibus, & Diœceſibus, illos, qui præfatum habitum, vel ei conſimilem deferre præſumpſerint, ad deponendum ipſum, cũ à Fratribus prædictis fuerint requiſiti (monitione præmiſſa) compellant, *B.* ſol. 19. Et ffo. 103. conceſſione 216.

5 *Prohibitio.*

CLEMENS IV. inhibuit, vt nullus, ſiue Religioſus, ſiue Secularis, habitum Fratrum Minorum, aut ita conſimilem, quod propter eum Frater Minor credi poſſit, deferre valeat, abſque mandato ſpeciali Sedis Apoſtolicæ. Et vt dicta inhibitio maiorem conſequatur effectum, ſtatuit, vt ij, qui habitum prædictum vel ei conſimilem deferre præſumpſerint, ad deponendum ipſum per diœceſanos locorum, cũ requiſiti fuerint (monitione præmiſſa) per cenſurã Eccleſiaſticã (appellatione poſtpoſita) cõpellãtur, *B.* fo. 58. Et ffo. 141. cõceſſione. 333.

¶ Idẽ Clemens, & multi alij Summi Pontifices ſucceſſores eius cõceſſerũt plures Indulgẽtias morientibus, & ſepultis cum habitu Fratrum

trũ Minorũ, ac etiã oſculãtibus habitum Ordinis, prout habetur infra in dictione *Indulgentia, quoad Seculares*, ratione habitus, 6. Ac ſimiliter aliæ Indulgẽtiæ pertinẽtes ſolũ ad Fratres ratione huiuſmodi habitus habentur in dictione *Indulgẽtia plenaria, quoad Fratres. §. 3.*

7 ***Ex iure communi. Studium.*** BONIFACIVS VIII. vt periculoſa Religioſis vagandi materia ſubtrahatur, diſtinctius inhibuit, ne de cætero aliquis, quamcũque Religionem tacitè, vel expreſsè profeſſus, in ſcholis, vel alibi temerè habitum Religionis ſuæ dimittat; Nec accedat ad quæuis Studia literarum, niſi à ſuo Prælato cum concilio ſui Conuẽtus, vel maioris partis eiuſdẽ, ſibi eũdi ad ſtudiũ licentia primitus ſit cõceſſa: Si quis ***Excommunicatio.*** autem horum temerarius violator extiterit, excommunicationis ſententiam voluit incurrere, ipſo facto; Doctores quoque, ſiue Magiſtri, qui Religioſos, habitu ſuo dimiſſo, leges, vel phyſicam audientes, ſcienter docere, aut in ſcholis ſuis præſumpſerint retinere, ſimili, eo ipſo, ſint ſententia innodati. Habentur in cap. *Vt periculoſa. Ne Clerici, vel Monachi*, lib. 6.

8 ***Sepultura.*** SIXTVS IV. auctoritate Apoſtolica perpetuo indulſit omnibus, & ſingulis vtriuſque ſexus perſonis, in habitu *Fratrum Minorum* ſepeliri volentibus, quod id eis liceat (ſine tamen aliquo alterius præiudicio) diſtrictius in- ***Excommunicatio.*** hibens Curatis, & Rectoribus Eccleſiarum, ſub excommunicationis pœna: quàm (canonica monitione præmiſſa) contrafacientes incurrant: & à qua per alium, quàm Romanum Pontificem, niſi in mortis articulo dumtaxat, abſolui non poſſint; ne taliter ſepeliri volentibus, quouis modo impedimentum afferatur, ſed permittant illos patenter ad Eccleſias, & locum ſepulturę, in habitu huiuſmodi deferri, Iure parochialiũ Eccleſiarũ, & cuiuslibet alterius, in omnibus ſẽper ſaluo, b. fff o. 68. cõc. 251.

9 ***Sepultura.*** Idem Sixtus decreuit, vt illi, qui ordinauerint, quod eorum corpora cum habitu Fratrum Minorum ſepelirentur; ne ex illorum corporum delatione, ad alia loca, Ordini, & Fratribus prædictis iniuriæ irrogentur, tales apud Fratres huiuſmodi eſſe ſepeliendos, etiam ſi alibi ſuam elegiſſent ſepulturam; niſi fiat de licentia, & aſſenſu Fratrum Domus loci, in quo tales deceſſerint, b. fo. 60. Et ffo. 144. conceſſione 350.

Collector. Circa hoc vide infra §. vltimo Decretũ Leonis in Concilio Lateranẽſi, quod in foro exteriori ſaltem debet obſeruari.

Idem Sixtus fecit conſimilem Conceſſionem Fratribus Carmelitis per eadem verba, addendo, quod contradictores ſint excommunicati, b. ffo. 181. conceſſione 444. 10 ***Pro Carmelitanis.***

Idem Sixtus in Bulla aurea ſtatuit, quod habitus Fratrum Minorum, vel Prædicatorum, non poſſit dari his, qui cum eo elegerint ſepeliri, niſi per Guardianum Domus Ordinis Minorum, aut per Priorem Domus Ordinis Prædicatorũ loci, in quo tales decedere contigerit: vel per Superiorẽ Prælatum dictorũ Ordinũ, aut cui illi duxerint cõmittendum: & nõ per alium quauis auctoritate, vel prælatione fungentem exhiberi debere. Et voluit, quod prædictam habitum recipientibus, declarare teneantur prædicti Prælati, quod apud eorum Ordinum Eccleſias debeant ſepeliri, quorum habitum ſuſcipiunt. Ac etiam ſtatuit, quod illorum ſic indutorum cadauera diſcooperta, nullo pallio, vel tegumento ſuperimpoſito, cũ habitu huiuſmodi ad ſepulturam deferri poſſint. Non obſtante Ordinariorũm locorũ (etiam ſub cenſuris) prohibitione, & ordinatio e qualibet in contrarium edita, b. fol. 65. Et ffo. 149. conceſſione 364. 11 ***Pro Prædicatoribus & Minoribus in ſimul*** ***Sepultura.***

ALEXANDER VI. conceſſit, vt Generalis Fratrum Minorum, per ſemetipſum, & Prouinciales, cum conſenſu maioris partis Capituli prouincialis, poſſint Fratres prædicti Ordinis, quos incorrigibiles repererint, (tamquã membra putrida) habitu ſui Ordinis expoliare & à ſe eijcere. Ac etiam poſſint contra quoſcũque, eis forſan auxilium, conſilium, vel fauorẽ, publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, aut quouis quæſito colore, ſupradict. habitus delatione præſtantes, etiam cuiuſcũque, dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis exiſtant, per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia iuris remedia (appellatione poſtpoſita) procedere, b. ffo. 56. conceſſione 65. 12 ***De eiectione incorrigibilium ab Ordine.***

Circa præfatam Conceſſionem oportet notare illa, quæ ſupra in dictione *Eijcere*, poſt §. 4. poſita ſunt. ***Collector.***

LEO X. in Concilio Lateran. ſtatuit, quòd volentes ſepeliri in habitu Fratrũ, ſi non ſunt perſonæ, in Clauſtro, ſeu in eorũ domibus degẽtes, ſed in proprijs domibus habitantes, in eorum vltima voluntate ſepulturam ſibi alibi liberè eligere poſſint, b. ffo. 26. conceſ 77. Vide etiam infra in verbo *Sepelire, & Sepultura, §. 14.* eiuſdem Leon. diſpoſitionem quando poſſint intrare Fratres Parochias cum cruce ad leuanda corpora, &c. habetur in Bulla Conſt. 17. ipſius Leonis. 13 ***Sepultura.***

ANNO

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Contra portantes habitum ludibrioſè.

QVOAD hanc materiam notandum etiam quod ſeculares ludibrioſè, ſeu ignominioſè habitum Religionis approbatæ portantes in ludis, vel laſciuijs, peccant mortaliter, & inſuper incurrunt alias pœnas ciuiles criminales, & poſſent grauiter puniri, etiam per iudices ſeculares ſecundum iura vt de hoc habetur latius in Summiſtis, præcipuè Silue. tit. Habitus, § .5. & 6.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

CIRCA formam habitus Congreg. Ioannis de Dio approbatæ à Pio V. in anno 1571. eſt ſciendum, quòd à Sac. Card. Congreg. anno 1588. fuit interpoſitum Decretum, vt non deberet portare Capuccium acutum, ſed rotundum. Ac à Sixto V. eodem anno fuit conceſſa inuocatio brachij Secularis, contra eos: & Gregor. XIIII. in anno 1591. (renouando Conſt. Paul. III. vbi idem, quod ſupra § 4. & 5 præcipiebat, & Conſtit. Py. IV. vbi nec habitus conſimiles Capuccini, ſed omnino alium portare iubetur, & Conſt. 13. in qua, ne Tertiarij Conuentualium nuncupati, habitum, niſi beretini coloris, vt à Capuccinis diſtinguantur deferant, inhibetur:) fecit Conſtitut. in qua ſub pœnis taxatis à ſupradictis Pontificibus iubetur, vt Reformati Conuentualium non tantum Capuccium rotundum, & colorem beretinum, vel ſubcinericium, vt prædictum eſt, ſed etiam mantellum longum ad Conuentualium longitudinem deferre, & mozettam latam, & longam, non ſub mantello ſed ſuper geſtare teneantur, vt à Capuccinis realiter, & verè diſtinguantur. Et inſuper prohibuit ſub eadem excommunicationis ſententia ne ipſi Reformati præſumãt recipere Capuccinum aliquem incurrenda, tam à Capuccinis receptis, quàm ab ipſis recipientibus, & hoc etiam determinat de Eremitis, circa habitum, vt latius in ipſamet Bulla eſt videre, poſita in fine huius Compendij.

De hoc tamen habuerunt gratiã.

De excommunicatione habitum dimittent.

Circa tamen dimiſſionem habitus à quocumque Religioſo factam, eſt ſciendum, quod in Cap. vt periculoſa, in ſexto, ne cleric. vel monac. excommunicantur omnes Religioſi temere habitum ſuæ Religionis dimittentes. Et tunc dicuntur temerè illum dimittere, cum quis dimittit habitum ad finem vagandi, quia dicitur in tex. vt periculoſa Religioſis vagandi materia ſubtrahatur. Item temerè fit, cum fit ex turpi cauſſa, cum ſcandalo ſecundum Palud. in 4. diſt. 18. q. 3. art. 3. puta cum quis dimittit habitum eundo de nocte ad lupanar, & ſimile. Secus autem eſſet, quando habitum quis dimitteret non temere, ſed iuſta, & rationabili aliqua cauſſa, vt notant Doctores, quo caſu non eſſet peccatum.

Dimittentes habitum ſuæ Religionis, & aſſumentes alterius Religionis, num incidunt in cenſuram.

De dimittentibus autem habitum ſuæ Religionis, & aſſumentibus habitum alterius Religionis, ſunt opiniones, an ipſi incidant in cenſuram; Silueſt. tenet (quem ſequitur Caiet. in Summa, & Nauar. in Man. c. 27. num. 132.) quod ſic, quia propterea in textu ponitur illud pronomen, ſuæ Religionis: aliter fruſtra poneretur, ſed Gem. tenet oppoſitum, & ita conſulit Iapus, & ad verbum, ſuæ Religionis reſpondet, quòd non obſtat, quia vna eſt Religio generaliter ſumpta quoad tria Vota, quamuis Silueſt. dicat, quod, ſecundum iſtum intellectum, ſatis fuiſſet dicere Religionis abſolutè, ſine illo pronomine ſuæ, ſed pro concordantia poteſt dici illud, quod à ſimili de Apoſtaſia dicit Caie. 2.2. q. 12. art. 1. quod ſi quis dimittit habitum ſuæ Religionis cum effectu, & tranſit ad aliam Religionem approbatam, non incidit; & ſic poſſet ſuſtineri opinio Gem. dummodo cum effectu ſtatim, ſine temporis intermiſſione ſubinduendo habitum alterius Religionis intret illam Religionẽ: rationabiliter tamen ſecundum Caie. in Summa, quia ſi quis habitum ſuum dimittendo non ſtatim intrat, ſed circumeundo ambulat, vt ſic exutus, citius in alia religione recipiatur, incidit ſecundum Roſellam, in verbo, excommunicatio. 16. Sed ſi cum effectu non tranſit, ſed ſolum portat habitum alterius Religionis extra Clauſtra incidit, & ſic poſſet ſuſtineri opinio Silueſt.

Portare habitum abſconditum Seſſ. vlt. de Reg. Ca. 13.

De portantibus autem habitum, abſconditum eſt aduertendum, quod ex Vigore Conc. Trid. nulli Regulari poteſt dari licentia occultè ferendi habitum ſuæ Religionis.

HÆREDITAS, ET HÆREDES.

Pro Fratri. Minor. & Prædic.

CLEMENS IV. conceſſit, quòd Fratres Ordinum Prædicatorum, & Minorum poſſint liberè ſuccedere in bonis temporalibus, in quibus ſuccederent in ſeculo exiſtentes: ac bonorum ipſorum poſſeſſionem apprehendere, & vendere liberè bona ipſa, eorumque pretium in vtilitatem ſuam conuertere, prout Prælatis dictorum Ordinum melius viſum fuerit expedire, b. fo. 64. Et ffo. 147. conc. 357. 1

Collector.

Huiuſmodi conceſſio, ſeu relaxatio non habet locum in Fratribus Minor. Obſeruantibus, vt in ſequentibus. §. apparebit: præſertim in 2. & 4.

2 *Paupertas.* CLEMENS V. in declaratione, quæ incipit *Exiui de Paradiſo.* ſuper Regulam Fratrũ Mino. declarauit, quod huiuſmodi Fratres nullatenus ſunt capaces ſucceſſionum hæreditatum. Ac etiam, quòd non licet eiſdem Fratribus, valorem hæreditatum talium, vel tantam earum partem, quaſi ſub modo, & forma *Legata.* legati, dimitti ſibi facere (quod præſumi poſſit hoc in fraudem fieri) vel ſic dimiſſa recipere. Qu n potius iſta ſic fieri ab ipſis Fratribus, ſimpliciter prohibuit. b. fo. 14. in tracta. 3. Et ffo. 15. tractatu ſecundo.

3 *Pro Conuẽtualibus Fratribus Minor.* SIXTVS IV. conceſſit Fratribus Minoribus quòd hæreditates, quæ eiſdem Fratribus (ſi in ſæculo forent) ab inteſtato deferrentur, deferantur Eccleſiæ Romanæ, quæ ipſorum Fratrum (quoad hoc) locum tenet. Et quòd ipſa Eccleſia Romana, quoad hæreditates, & bona, quæ Ordinem prædictum ingredientes, ſub conditione mortis eorum, ſine filiis, reſti- *Collector.* tuere grauati ſunt, filiorum locum teneat; ſicut tenent Monaſteria proprium habentia in communi; ſi tales Fratres grauati illum ingreſſi forent. Ac conceſſit vt prædicta petere poſſit Syndicus Romanæ Eccleſiæ, præfato Ordini deputatus, b. fo. 53. Et ffo 146. conceſſione 357.

4 *Pro Obſeruantib. Fratrib. Mino.* Huiuſmodi conceſſio non eſt intelligenda de Fratribus Mino. Obſeru. vt inferius ab eodem Sixto, & ab aliis Summis Pontificibus declaratur.

¶ Idem Sixtus poſtea declarauit, ſe feciſſe prædictam Conceſſionem generalem ad importunam nonnullorum inſtãtiam: ac ex certa ſcientia decreuit, & declarauit, ſuæ mentis, & intentionis fuiſſe, & eſſe, vt prædictæ ſuæ literæ, & aliæ ſimiles circa ſucceſſionem hæreditatum huiuſmodi, ad Fratres de Obſeruantia nullatenus extendantur, nec eis, aut illorum alicui, in iudicio, vel extra quoquo modo ſuffragentur; nec aliquam vim habeant. Et inſuper mandauit prædictis Fratribus de Obſeruantia in virtute ſanctæ obedientiæ, ne quis eorum Conceſſione huiuſmodi vti velle præ- *Paupertas.* ſumat, quouis prætextu, vel colore quinimmo in puritate ſuæ Regulæ (ſicut eos decet) permaneant, perinde ac ſi litteræ prædictæ numquam emanaſſent, b. fol. 22. Et 106. conceſſione 128.

5 *Pro Fratri. Obſer. tranſeuntibus ad Conuentuales.* ALEXANDER VI. decreuit, quod nullus Profeſſor Ordinis Mino. de Obſeruantia, ſi illam egrediatur, & ad Conuentuales eiuſdem Ordinis tranſeat, poſſit ſuccedere parentibus, propinquis, vel affinibus ſuis, quouis modo, nec aliquo indulto, prædictis Fratribus Conuentualibus adhoc conceſſo, gaudere valeat. Nec etiam Conuentus aliquis occaſione Fratris ſic egredientis, ius aliquod in hæreditate, vel quauis alia ſucceſſione propinquorum acquirere, & conſequi poſſit, b. ffo. 56. conceſſione 66. Et ffo. 3. conceſ. 4.

Prohibitio. Idem Alexander iterum decreuit, & prohibuit ſupradicta, ſcilicet ne Fratres Obſeru. tranſeuntes ad Conuentuales, ſuccedere propinquis valeant vllo modo prout habetur ſub authentico ad litteram; ſicut in Conceſſione immediatè ſupra poſita, b. ffo. 136. conce. 302.

6 *Correctio.* ¶ Circa præfatam materiam hæreditatum, eſt aduertendum, & notandum, quod, licet Fratres Minores non ſint capaces hæreditatum, & relictorum in teſtamentis, vt patet in Clementina *Exiui de Paradiſo, § cum igitur, de verb. or. ſignif.* Et per Bart. in l. *Ne quidquã, §. fin ff. de Offic. procõ.* Et in l. 1. colũ. 4. de leg. primo. Attamẽ eis conſulitur duplici remedio, ſecundum Doctores. ¶ Primò enim eis conſulitur Iudicis *Primum remedium.* officio. Poteſt namque iudex ex ſuo mero officio (nemine etiam ad hoc agente) compellere hæredem vel illum, qui adhoc tenetur ex teſtamento, vel aliàs, quatenus relicta Monaſterio, vel Fratribus Minor. adimpleat, & exſoluat. Hoc tenet ſpeculator, in titulo, *de inſtr. edit. §. Nunc vero aliqua.* Et Bartol. in dicta l. *Ne quidquam.* E Ioan. Andr. in c. *Si hæredes*, extra *de teſt.* Et eſt videndus ad hoc Baldus, in l. Null. C. *de Epiſcopis, & Clericis.* ¶ Sed circa hoc *Quaſtio.* quærendum videtur, quæ potuit eſſe ratio iſtius Deciſionis, & vnde potuit hoc venire. Reſpondeo, quod duplex eſt ratio huius. ¶ Prima, quia intereſt rei publicæ, ne ſua quis re malè vtatur, vt in §. *Sed hoc tempore*, Inſtitu. *De iis, qui ſunt ſui, vel alieni iuris.* Et ratio etiam iſtius rationis eſt, & colligitur fortiori. Nam, ſi commodum rei priuatæ prouidetur, vt in l. *Si quis C. de bonis proſcrip.* fortius circa voluntates defunctorum prouidendum eſt. De quo per Andream Barba. in rubrica *De teſta.* colum. 25. Et per gloſ. in l. *Iulianus ff. de actio. emp.* Et arguit bene in hoc caſ. Barba in c. *Tua nobis* colũ. 26. extra, *de teſta.* facit etiam, quia anima cunctis rebus præferenda eſt l. *Sancimus*, C. *de ſacroſ. Eccleſ.* Et authent. ca *Multò magis*, &c. Numeroſa eſt ad hoc iurium ſilua. ¶ Secunda ratio eſt quia, ſi ita cautum non eſſet, accideret nonnumquam, quod pium propoſitum defunctorum, improba fraudantium calliditate celaretur; vt dicit ille textus notabilis in dicta

l. Nulli, Cod. de Epiſcopis. & Clericis. Et quia magna eſt pietas, voluntatem illius adimpleri, qui nec ſe iuuare, nec iam loqui poteſt, Ideo voluntati defunctorũ ita conſultum iri oportuit. Et hoc eſt primum remedium, quo Fratribus Minor. & alijs pauperibus non valentibus agere in iudicio, ſubuentum eſt officio Iudicis. ¶ Deinde autem dicunt Doctores, quòd alterum remedium, quo dictis Fratribus conſulitur, eſt illud quod ſequitur. Quia cuilibet de populo competit actio, & quilibet de Populo poteſt agere, vt legata, & relicta ad pias cauſſas puta Monaſterio, Hoſpitali, Fratribus, Pauperibus, & ſimilibus, adimpleantur per illum, qui grauatus eſt à teſtatore, vel aliàs ad hoc tenetur. Iura ſunt de hoc bona, textus in authentica *De Eccleſiaſticis titulis*, §. *Si autem*, collatione 9. Et tenet Ludouicus Romanus in authentica *Simile*, C. *ad legem Falc.* Et fuit originale dictum Angeli de Peruſio, in dicto §. *Sin autem*. Ita etiã tenet Bar. in dicta l *Ne quidquam*, qui allegat l. *Hæreditas*, ff. *de pe. hære.* Et l. *Quintus, de annuis legatis.* Et eſt de hoc, caſus formalis, & indiuiduo in dicta. l. *Nulli*, *C. de Epiſc. & cler.* in fin. Et facit ad hoc dictum Barba, in c. *Nos quidem.* colum. 16. *De teſta.* ¶ Prædicta fuerunt practicata in Ciuitate *Barbaſtri* Regni Aragoniæ; vbi ab Vniuerſitate eiuſdem ciuitatis fuit conſtitutus Procurator, ſeu Syndicus ad agendum pro legatis relictis Monaſterio *Beati* Frãciſci, anno à Natiuitate Domini 1521. quo tempore erat Aduocatus dicti Monaſterij quidam inſignis vtriuſque iuris Doctor nomine Leonardus de ſancto Angelo qui ſe præſcripta fundauit, & exequi fecit.

Alterum remedium.

Modo eſt aduertendum quod Pius V. fecit teſtamentorum executores Miniſtros fabricæ S. Petri, modo & forma quæ in conſtit. 95 & 96. habentur. Collector.

Nota.

Ex ſupradictis infertur, quod purius facerent hoc modo præfati Fratres, quàm procurando, quod eis vel ſuis Eccleſijs, aut Conuẽtibus relicta in teſtamentis, petantur in iudicio per Syndicum deputatum à Sede Apoſtolica, vtendo conceſſionibus relaxatiuis, & deſtructiuis perfectionis voti paupertatis in ſua Regula promiſſi: præſertim cum facilius poſſint obtinere huiuſmodi relicta in teſtamentis medio alicuius deuoti iudicis, qui in hoc poteſt prouidere ex ſuo officio; vt ſupra probatum eſt; aut vtendo altero remedio, ſcilicet, quòd Aduocatus Fratrum, vel alius amicus ſpiritualis petat prædicta in iudicio non tamẽ vt Syndicus, ſed ſicut vnus de populo, cum etiam hoc fieri poſſit; ſicut ſupra dictum eſt.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §. 6. vbi in fine ait Collector, quòd Fratres Minor. purius facerent procurando per aliquem de populo, nomine populi, quam per Syndicum nomine Papæ in iudicio, legata ſibi facta, &c. Notand. quòd quamuis, propter bonum exemplum ſecularium, & propter vitandas alias occaſiones ad peccata alia ſit purius ſic facere, vt ibi dicit Collector, hoc tamen non obſtan. poteſt Syndicus petere nomine Papæ, &c. & hoc eſt licitum Fratribus potentibus vti Syndico ad prædicta, & dummodo fiat cum alijs debitis circumſtantijs circa hoc; vt de his latius habetur in expoſitione Reg. 4 c. q. 16. ibi vid.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 2. & 4. Fratres hæredes eſſe nõ poſſunt nec directe nec iure fidei commiſſ.

CVM ergo clare conſtet ex ſupradictis Priuilegijs in § 2. & 4. ex Fratribus Minoribus Conuentuales tantum, & non eos, qui Regulam ſecundum ſuam puritatem profitentur poſſe hæreditatum, & relictorum in teſtamento eſſe capaces, eſt proinde ſciendum, quòd ſi ipſi incapaces de facto inſtituerentur, hæreditas ipſa pertineret ad cohæredem, vel ſubſtitutum, ſi habet; vel aduenientes ab inteſtato, vt comprobatur in l. 1. C. de hæredib. inſtituendis, *& l. 1. §. 1* C. de caducis tollen. *Et hoc non tantum habere locum aiunt communiter expoſitores Regul. poſt Clem.* Exiui, *& Barthol. in Minorica, lib. 1. dict. 1 c. 1. & d. 2. cap. 1. in hæreditatibus directè prouenientibus, ſed etiam iure fideicomiſſi relictis.*

Et ipſe Bartholus ibidem aſſerit, harum hæreditatum æſtimationem ab adeuntibus hæreditatem ipſis Fratribus inſtitutis deberi; quoniam iure cauetur. quòd quando quis non poteſt capere rẽ ſibi relictam propter qualitatem perſonæ ſuæ, abſque ſuo delicto, tunc tenetur hæres ad æſtimationem. Vt de lega. 1. l. apud Iulium. *§. fin. cum l. ſequen. & ibi notatis, & de legat.* 3 *l.* fidei commiſſum. §. ſi ſeruo. *Idemq́; dicendum eſſe putat, quando Fratres inſtituerentur hæredes cum clauſula: Quod ſi non valet iure Teſtamenti, valeat iure codicilli, & omni modo quo valere poteſt; quoniam prædicta verba hoc important de iure; vt inſtitutione irrita, videantur rogati per fideicommiſſum hi, ad quos hæreditas deuenerit, reſtituere inſtitutis. Vt l.* eam quam, C. de fideicom. *& l.* ex Teſtamento, *& ibi notatas & ff.* de valg. & pupil. ſubſt. *l.* cohæredi. §. cum filiæ. *Niſi tamen (inquit ipſe Bart.) valor hæreditatum talium, non ſit tantus nec tanta earum pars, quod præſumi poſſit in fraudem eſſe paupertatis; & hoc eſt, quod quantitas non ſit tanta, quod magis theſauri-*

ſaurizationem, quàm pro imminentibus neceſſitatibus prouiſionem ſapiat. Et tunc (cum ipſi Fratres ſint omnis iuris, ex voto profeſſione ſua incapaces) non niſi propria auctoritate ſed Syndicus potius Romana Eccleſia, vel Epiſcopus æſtimationẽ illã repetere poteſt, vt hic etiã ipſe Collector, ait.

Æſtimatio hæreditatis non eſt licita Fratrib.

Sed quibuſdam alijs noſtræ Reg. profeſſoribus videtur, (& forte tutius) hanc æſtimationem Fratribus non deberi, nec per eos, vt debitum poſſe recipi illa Clauſula ſreti in Clem. exiui *poſita.* Fratres ſucceſſionum, quæ ex natura ſui indifferenter ad pecuniam, & etiam ad alia mobilia, & immobilia ſe extendunt, conſiderata ſui puritate voti, nullatenus ſunt capaces, &c. *Nota illam particulam* Nullatenus, *&c. ſi enim Vniuerſalium ſucceſſionum, nullo modo Fratres capaces ſunt, ergo nec æſtimationis earumdem. Nam vnus modus percipiendi ſucceſſionem eſt, eius æſtimationem recipere. argum. l.* ſi domus §. conficeretur *ff.* de leg. 5. *Vnde ſi Fratres talium hæreditatum æſtimationem recipere non poſſunt, nec ergo ad eam dandam tenebuntur hæredes, vel ij, ad quos hæreditas deuenerit.*

Pretiũ hæreditatis nõ poteſt à Fratribus acceptari.

Et quia à Corduba *in expoſit. 6. cap. noſtræ Regul. q 4. & 5. & ab alijs expoſitoribus nonnulla alia ſcitu digna ad huiuſmodi ſupradictam materiam pertinentia diſcutiuntur exactè: ideo illarũ aliquas reſolutiones, ad communem legentium eruditionem, breuiter afferre cenſui.*

Quæritur enim. An poſſint Fratres inſtitui hæredes cum cauſſa appoſita, quòd pro eorum neceſſitatibus vendatur, & in eas conuertatur. Ad quod Bar in Minoric. lib. 1. diſt. 5. c. 2 reſpondet quòd talis diſpoſitio defuncti, licet non teneat, quoad inſtitutionem hæredum, & habeatur pro non ſcripta. cum talium inſtitutionum Fratres, penitus ſint incapaces tenet tamen, & validum eſt teſtamentum, quoad cauſſam piam ibi appoſitam, vt ſcilicet vendatur, & conuertatur in neceſſitates Fratrum. Nec obſtat, quod non ſubeſt perſona, in qua ius, & nomen hæredis cadat: quia perſona (vt diximus) ipſorum Fratrum ſubducitur & pro non ſcripta habetur, & ſic teſtamentum videtur non valere, & pro non ſcripto eſſe; ſicut quando inſtituitur hæres, qui iam eſt mortuus. Quoniam in pijs cauſſis ſufficit, quòd hæreditas ad piam cauſſam relinquatur; vt puta, ſic generaliter, pro redemptione captiuorum pro Eccleſiis conſtruendis, pro alimentis pauperum, & ſimilibus, vt C. de Epiſcopis, & cleric. l. ſi quis ad declinandã. *Conſtat autem Fratres Minores in ſumma paupertate eſſe: ergo ad validitatẽ Teſtamẽti ſufficit, quod ſit appoſita pia cauſſa (ſcilicet, pro eorum neceſſitatibus) licèt eorum ſubducatur perſona, & pro non ſcripta habeatur. Nec eſt verum, quod non ſubeſt perſona, quæ hæreditatem adeat, quia perſonam repræſentabit Epiſcopus, vel Reſpublica, vt dicitur in d. l.* ſi quis ad declinandam. *Et pro hoc facit §.* ſi quis in nomine, *Authentica* de Eccleſiaſt. titul. *Vbi ſi quis inſtituit hæredem aliquem Sanctum cuius Eccleſia non reperitur in illa ciuitate; nec in eius territorio; dabitur hæreditas Eccleſiæ illius ciuitatis, vbi teſtator habet domicilium Et ſic licèt Eccleſia ipſius Sancti inſtituti non adſit, teſtamentum tamen, cum ſit ad piam cauſſam ſubſiſtit, & valet, & de neceſſitate intelligitur facta inſtitutio in memoriam, & reuerentiam dicti Sancti hoc eſt, vt in honorem ipſius hæreditas expendatur, & Epiſcopus capiat hæreditatem.*

OpinBar. ſingularis.

Reſpondet obiectioni Baldi.

Nec obſtare videtur, quod obijcit Bald. in Authen. Ingreſſi de ſacroſan. Eccl. *nu 10 Quod hæreditas eſt ius vniuerſale; cuius Minores Fratres incapaces ſunt. & ſic deſtructo principali, ipſa, ſcilicèt hæredis inſtitutione, deſtruitur, & acceſſoriũ, ſcilicèt, cauſſa adiecta, quod hæreditas vendatur, & conuertatur in neceſſitates Fratrum. Nam licèt, verum ſit quod teſtamentum ſit nullum. quoad primum caput de hæredis inſtitutione, cum inſtituti ſint incapaces, valet tamen teſtamentum ex ſecundo capite ſcilicet, quia relicta eſt hæreditas ad piam cauſſam, & ipſa pia cauſſa ſuſtinet vicem hæredis vt iura prædicta probant.*

Nec eſt verum, quod deſtructo antecedenti deſtruatur, & conſequens, quia hoc eſſet quando vnũ eſſet ad ſubſtantiandũ, ſeu qualificandum alterum: ſed in caſu neutrum eſt ad ſubſtãtiandum alterum quando ſi teſtator, omiſſo primo capite inſtitutionis hæredis in perſonã Fratrum diſpoſuiſſet de ſecundo. ſ. Relinquo hæreditatem meam, vt vendatur, & conuertatur in neceſſitates Fratrum Minorum, valida eſſet diſpoſitio, vt dicitur in d. l. ſi quis ad declinandam, *ergo nõ eſt verum, quod irrito Teſtamento, quoad inſtitutionem hæredum ſit etiam irritum quoad venditionem hæreditatis conuertendæ ad piam cauſſam: quia ex pia cauſſa, quæ ſuſtinet vicem hæredis, validum ſit Teſtamentum. vnde concludit ipſe Bart. quod vbi cauſſa pia eſt expreſſa voce, vel ſcripto, vel ſaltem nutu certo ipſius teſtatoris (quæ neceſſario, requiritur vt iura volunt) ſufficit ad validandum teſtamẽtum alias inualidum ex inſtitutione Fratrum. Illo tamẽ ſemper intellecto (vt ſupra dictum eſt) quod quantitas non ſit tam magna, quod videatur in fraudem facta paupertatis, ſed quod tantũ ſit ad ſubleuãdas Fratrũ neceſſitates præſentes vel imminentes quia aliàs ſaperet theſaurizationẽ.*

Si autem Fratres non inſtituerentur heredes, ſed alter, qui debeat hæreditatem ipſam vendere, & eius pretium in Fratrum neceſſitates expëdere hoc nullo videtur iure Fratribus eſſe prohibitum. Quare licitè hoc poterunt acceptare (modo quantitas non ſit immoderata) ex quo non ſuccedunt in aliquod ius defuncti.

Precium hæreditatis quando poterunt acceptare Fratres Eccleſ ſeu Capella. Fratrũ nemo poſsit inſtitui hæres.

Sed cum Fratres Minores, nec inſtitui vel ſubſtitui, nec directè, nec fidei commiſſ. heredes poſſint, dubitatur, num eorum Eccleſia, vel altare inſtitui valeant? Ad quod (licèt Bart. in Minorica, lib. 1 d. 4 & 1 dicat, quod ſic) reſpondendo reſolutè dicimus cum Bald in Auth. ingreſſi. *Et Ioan. Anchar. in dicta clem. ex iui, & Senen. conſcientia, q 17. & Corduba in expoſit. 6 ca Reg. q. 12 quod non poſſint: cum in ſucceſſionibus (vt ſupra dictum eſt) dominium transferatur pecuniarum, & aliorum bonorum in heredem. Et licèt Bart. opinio ſatis probabilis, videatur, tutius tamen eſt pro puriori Regulæ obſeruantia, negatiuã cum prædictis Doctoribus partem tenere, prout ſic nos Capuccini obſeruamus.*

Circa autem obſeruantiam aliorum Mendicantium, & non Mendicantium ad hanc materiam ſucceſsionum ſpectantem, ad eorum, Conſtitutiones & Statuta me remitto, cum ſingulorum illa præ manibus habere minimè potuerim. Illud tamen de iure pro certo habetur, quod Monachi ad vtilitatem Monaſterij ſinguli de Religione, ſuis parentibus & agnatis ab inteſtato, quemadmodum & alij exiſtentes in ſeculo, poſſunt ſuccedere quinimmo non licet eorum parentibus, eos à portione legitima repellere, vt probatur in l. de nobis C. de epiſco. & cler. *in c.* vnico 18. *q. 1. & cap.* non liceat parentibus. *19 q 1. Et hoc indubitanter eſt tenendum de Religione. quæ licèt ſingulis de Religione proprietatem deneget, eis tamẽ in communi concedit. Vt in Regula Caſsin. Carthuſ. & aliorum. Sed in illis Religionibus, in quibus, ex propria Regula interdicitur dominium, & proprietas alicuius rei particularis in communi, vt eſt noſtra Religio Minoritana, & diximus ſupra ex clemen. exiui. §. prou:de. de verbo. ſignific. comunis eſt opinio, vt inquit Panorm. in cõſ. 27. in 2. Volum. quod non admittantur Religioſi, ſed veniunt alij ſuccedentes ab inteſtato, ac ſi ipſi eſſent mortui. Argum. ff.* de his, qui pro non ſcript. hab. *l.* in Metallum, *&* C. de hæred. Inſtit. lib. 1.

D. Iacobus de Graffiis. Additio.

Hodie vero per Priuileg. Nicol. Mare Magn. Ordin. Minorum, Prædicatorum, Eremitarum, & Carmelitarũ ſtatuitur, quod licet non poſſint habere bona immobilia, poſſunt tamen habere fructum bonorum ſtabilium, vt inquit Napod. in conſuet. Neap. ſiquis vel ſi qua, *in verbo* proximiores. *Et refert Caſſin. in Summa lib. 3 de Reg. cap. 6. n. 34: ſed ſecus eſt de fratribus Minoribus, purè Regulam obſeruantibus, vt eſt iam ſupradictum.*

[Tandem Conc. Trid ſeſſ. 25. cap. 3. de Regularibus conceſsit omnibus Monaſteriis, & domibus tàm virorum quàm mulierum, & mendicantium, exceptis domibus Fratrum S. Franciſci Capuccinorum, & eorum, qui Minorum de Obſeruantia vocantur, etiam quibus, aut ex Conſtitutionibus ſuis erat prohibitum, aut ex Priuilegio Apoſtolico non erat conceſſum, vt deinceps bona immobilia eis poſſidere liceat.

HÆRESIS, HÆRETICVS.

GREGORIVS IX. conceſſit Fratribus Minoribus proficiſcentibus in terras infidelium, vt eos, qui per apoſtaſiam, ſchiſma, vel hæreſim, à Chriſtiani nominis confeſſione receſſerunt, inter Saracenos habitantes, abſoluere poſſunt; ac reconciliare per gratiam pœnitentiæ ſalutaris, ſi ad obedientiam Eccleſiæ Romanæ in humilitatis ſpiritu voluerint redire, b. ffo. 21. conceſſione 4. 1 *Pro terris infidelium. Abſolutio.*

¶ Idem Gregorius conceſſit præfatis Fratribus euntibus ad terras infidelium, vt eos, qui quomodolibet à fide, vel vnitate Romanæ Eccleſiæ diſceſſerunt, ſi redire voluerint, & ſatis facere pro commiſſis valeant reconciliare, & ab anathematis vinculo (quo tenentur) abſoluere, b. ffo. 257 conceſſ. 641 2 *Pro terris infidelium Abſolutio.*

ALEXANDER IV. conceſſit omnibus, & ſingulis Prælatis Ordinis Minorum de Obſeruantia (ſcilicet Generalibus, Prouincialibus, & Cuſtodib.) plenariam facultatem, & auctoritatem, quoſcunque ſubditos ſuos (Fratres, videlicet, & Moniales S Claræ, ac vtriuſq; ſexus Tertiarios) inuenerint in aliquo hæreſis, vel apoſtaſiæ crimine lapſos, ac etiam relapſos poſſint eos abſoluere, & cum eis diſpenſare, prout magis latè poſitum eſt hoc, ſupra, in dictione *Abſolutio ordinaria, quoad Fratres*, §. 18. & o. fo. 65. Et ffo. 70 conc. 164. 3 *Abſolutio quoad Fratres relapſos*

Aduertendum, quod ſupradictus caſus eſt de contẽtis in proceſſu Bullæ Cænæ Domini; & ideo dicendum eſt de illo, ſicut de aliis ſimilibus, prout habetur ſupra, in dictione. *Abſolutio ordinaria quoad Fratres*, poſt §. 13. *Collector.*

Reliqua attinentia ad huiuſmodi materiã, præſertim circa Inquiſitores huius criminis, vide infra, in dictione. *Inquiſitores hæreticæ prauitatis.*

CAPVC.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 3. SED *nunc eſt aduertendum, quòd obſtat Bulla Cœna Domini, vt ſupra dixi in verbo* Abſolutio ordinaria, *in Reſolutionibus Materia Abſolutionum, in primo notab. primi capitis, fol.* 46.

IEIVNIVM.

1 *Pro Monialibus S. Claræ, & Tertiarijs.* EVGENIVS IV. ordinauit, quòd Moniales Sanctæ Claræ, ac Tertij Ordinis Sancti Franciſci, & aliorum Ordinum Sorores, (ſcilicet, ſub obedientia prædictorum Fratrum exiſtentes) ſolummodo teneantur ad illa ieiunia, ad quæ Fratres Ordinis Minor. Regulam obſeruantes obligati ſunt; & eoſdem modos ſeruent in cibis, quadrageſimali tempore: exceptis debilibus, & infirmis, b. fo. 40. Et ffo. 41. conce. 47.

2 *Pro Sacularibus laboratoribus. Collector.* ¶ Idem Eugenius declarauit, quod artifices laborioſas artes exercentes, & ruſtici ſiue diuites ſint, ſiue pauperes, non teneantur ieiunare ſub præcepto peccati mortalis. Et quod abſolui poſſunt, & induci ad eleëmoſynas, & alia bona facienda, o fol. 61. Et ffo. 64. conce. 82. Et ffo. 101. conce. 395.

Aduerte, quòd hoc præcipuè intelligendum eſt de ruſticis laboratoribus, qui arant, vel ſimilia opera laborioſa exercent. Et nota pro Confeſſoribus nimis ſcrupuloſis, in abſoluendis iſtis.

3 *Pro infirmis Fratribus.* SIXTVS IV. conceſſit, quod Fratres Minores non potentes ieiunare, bono modo, propter infirmitatem, vel debilitatem, non teneantur, o. fo. 62. Et ffo. 66. conceſſione 99. Et ffo. 100. conceſſ. 384.

Pro itinerantibus Fratribus. ¶ LEO X. conceſſit, quòd Fratres Min. Obſeruantes itinerantes, poſſint tranſferre ieiunium diei itinerationis, in alium diem, o. ffo. 93. conc. 286.

5 *Pro Fratribus prædicantibus.* ¶ Idem Leo conceſſit, quod Fratres Mino. maximè Prædicatores, actu prædicantes, poſſint ſine ſcrupulo, & ſeruato ieiunio, anticipare, ſeu retardare iuxtà ſuam conſolationem horas comeſtionis, & ſerotinæ collationis, o. ffo. 93. conceſſione 282.

Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi.

6 *Pro Fratribus & domeſticis.* SIXTVS IV. conceſſit, quòd in diebus ieiuniorum, ad quæ Fratres obligantur ex præcepto Eccleſiæ, vel Ordinis ſtatuto, ſeu Conſtitutione Priores, iuxta eorum conſcientiam, Fratres verò, & domeſtici, iuxta conſilium, & licentiam Priorum, ſiue Superiorum ſuorum, cum aliqua infirmitate, vel debilitate grauantur, poſſint licitè ſumere aliquam collationem de pane, & vino, aut fructibus, ſeu aliàs, o.

¶ EVGENIVS IV. conceſſit, quòd Prior Monaſterij dicti Ordinis, ſeu Vicarius in eius abſentia, poſſit dare licentiam de conſilio Medici, vel ſine eius conſilio, ſi commodè non poſſit haberi, vt Fratres Religioſi, & Familiares Monaſterij præſentes, & futuri infirmi, ſeu debiles, poſſint comedere carnes, vel oua, ſeu alia ſanis interdicta, in quadrageſima, & alijs ieiunijs Eccleſiaſticis, ſine licentia diœceſani. Vel quod non teneantur ieiunare in prædictis temporibus, etiam ſine conſilio Medici. Et quòd eandem licentiam poſſit concedere prædictis Priori, & Vicario, eorum Confeſſorio. 7 *Pro Fratribus, & familiaribus.*

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD *§. 1. notan. quod idem Eug. IV. fo. 18 ff. 11. conceſſit Cap. Gen. facultatem ordinandi, & declarandi, in quibus locis & prouin. Fratres debeant ieiunia Regulæ in cibis quadrageſimalibus obſeruare, & in quibus debeant Patrum conſuetudines imitari, vel aliter ſe habere.* *Licentia.*

IMPETRARE LITTERAS APOSTOLICAS.

PAVLVS II. ſtatuit, quòd nullus Fratrum Minor. impetrare, nec recipere valeat aliquem locum, ſeu domum, etiam quarumcumque literarum Apoſtolicarum obtentu: niſi de licentia Generalis, vel Prouincialis illius Prouinciæ, in qua locus, ſeu domus ipſa conſiſtit; niſi his literis fuerit ſpecialiter derogatum, b. fo. 10. Et ffo. 94. conceſſione 103.

¶ SIXTVS IV. diſtrictè inhibuit Fratribus Minor. ne impetrent à Protectore Ordinis aliquas literas, vel aliquid aliud, vltra quam ſua facultas, in Regula prædictorum Fratrum conceſſa, ſe extendit: nec etiam taliter ab alijs impetratis vtantur. Et voluit, quòd, qui contrarium fecerint, puniantur illis pœnis, quibus eſſent pro grauibus culpis (ſecundum Statuta dicti Ordinis) puniendi. Ac, quòd tales ſint nihilominus priuati actibus legitimis, & à ſuis (ſi quæ habent) ſuſpenſi Officijs ipſo facto. b. fol. 53. Et ffo. 137. conceſſione 303. 2 *Protector Ordinis.*

Collector. Qualiter nequeant prædicti Fratres impetrare aliquod Indultum Apoſtolicum, præſertim Exemptionem; ſine licentia ſuorum Superiorum, vide ſup. in dictione *Exempti Fratris, §. 9.* & 11.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD § 2. notandum quòd iſta ſuſpenſio ipſo facto, quàm hic Sixt. IV. infligit contra impetrantes literas à Protectore aliter, quàm ipſe decernit iam non valet ſecundum illos, qui tenent, quod Sixt. IV. reuocauit omnes obligationes & pœnas ipſo facto contentas in omnibus Statutis & Declarationibus, etiam Papalibus pro noſtro Ordine ſpecialiter editas, vt habetur inf. titul. Statuta Ordinis, § 1.

IMPRIMERE LIBROS.

1 *Obſtat Cōc. Trid. ſeſſ. 4. de vſu & edit. librorū.*

CLEMENS VII. quia in Concilio Lateranenſi prohibitum eſt, ne imprimantur aliquæ ſcripturæ, niſi prius per loci Ordinarium, & Inquiſitorem, viſæ, & approbatæ fuerint; Conceſſit Fratribus Min. Obſeruan. licentiam imprimi faciendi; ſpectantia ad eorum Ordinem, ſine dicta Ordinarij, & Inquiſitorum reuiſione, o.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Conc. Trid.

EST hic aduertendum, quòd Conc. Trid. *ſeſſ. 4. de vſu, & editione librorum ſacrorum, modum tradens impreſſoribus, ait, Nulli liceat imprimere, vel imprimi facere quoſuis libros de rebus ſacris, ſine nomine auctoris: Neque illos in futurum vendere aut etiam apud ſe retinere; niſi primum examinati, probatiquè fuerint ab* Ordinario *ſub pœna anathematis, & pecunia in canone* Concilij *nouiſſimi Lateranenſi appoſita.*

Contra Regulares. *Et ſi Regulares fuerint, vltra Examinationem & probationem huiuſmodi, licentiam quoque à ſuis ſuperioribus impetrare teneantur, recognitis per eos libris, iuxta formam ſuarum ordinationum: Qui autem ſcripto eos communicant, vel euulgãt, niſi antea examinati probatiq; fuerunt, eiſdem pœnis ſubiaceant, quibus impreſſores*

Conſt. 10. in Bullar. *In* Conc. *autem Lateranenſi ſupradicto Leo X in* Conſt. 10. Inter ſolicitud nes, *ait, ſtatuimus, & ordinamus, quod de cætero perpetuis futuris temporibus, nullus librum aliquem ſeu aliã quamcumq; ſcripturã imprimere, ſeu imprimi facere, præſumat niſi in Vrbe prius per vicarium noſtrũ, & ſacri Palatij Magiſtrũ; in aliis vero ciuitatibus, & diœceſibus, per Epiſcopũ, vel aliũ habentem peritiam ſcientia libri, ſeu ſcriptura huiuſmodi imprimenda ab eodem Epiſcopo, ad id deputandum, ac Inquiſitorem hæretica prauitatis, diligenter examinetur, &c. Qui autẽ ſecus præſumpſerit, vltra librorum impreſſorum amiſſionem, & illorum publicam combuſtionem, ac centum ducatorum fabricæ baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe ſine ſpe remiſſionis ſolutionẽ, ac anni continui exercitij impreſſionis ſuſpenſionem, Excommunicationis ſententia innodatus exiſtat.* *Pœna appoſita.*

Et in noſtris Conſtitutionibus c. 9. ordinatur, ne aliquis Fratrum audeat imprimere, aut imprimi facere aut publicare libros, abſq; licentia in ſcriptis habita admodum R. P. Generalis, vltra aliam Ordinarii licentiam, in Conc. Trid. *requiſitam. Et ſi quis aliter contrafacere præſumpſerit, ipſo facto ſit priuatus omni actu legitimo, vltra pœnam concilij Lateranenſis.* *Pœna in conſtit. Capuccinorum appoſita.*

Ex quibus omnibus ſupradictis elicitur primò, ſupradictæ Clem. VII. *conceſſioni obſtare* Conc. Trid. *Ac quoad nos Capuccinos, etiam obſtare noſtras* Conſtitutiones: *Ita quòd ſi quis ex Minoribus aliiſq; Regularibus, abſque ſuorum Superiorum, & Ordinarij licentia, librum aliquem imprimere, vel imprimi facere præſumeret, abſque dubio pœnas ſupradictas incurreret.*

Actus legitimi qui dicantur. *Secundò, quod* Capuccini *vltra pœnam* Later. Conc. *incurrerent in priuationem ipſo facto, cuiuſcumq; actus legitimi: & per actus legitimos intelliguntur ad hoc propoſitum regere prædicare, confeſſionem audire, legere, viſitare diffinire, eligere, eligi, accuſare, teſtificari, & ad ordines promoueri, vt Angelica in ver.* Actus. *§. 3. quæ etiã in Conſt. Farinerij, dicuntur Off. Ordinis; ſed per conſtit Frat. Min. de Obſer. Romæ impreſſas anno 1585. per huiuſmodi priuationem non intelligitur priuari ab executione Ordinum, nec à teſtificatione in iudicio, nec à lectione, nec à voce actiua &c. ſed à confeſſione ſecularium.*

Congreg. Cardin. *Tertiò circa id, quod dicitur ſupra in Cōc. Trid.* Qui autem ſcripto eos communicant, *ſac. cong. Card. ſup.* Conc *declarauit, ibi etiam comprehendi Lectiones. Annotationes, diſputationes,* Conciones *& alia ſimilia, necnon Tractatus pertinentes tum ad deuotionem, tum ad quietationẽ conſcientiarum ſtimulatarum Fratrum & cætera huiuſmodi, quæ ſibi inuicem communicant Fratres, etiam ſi concionatores fuerint approbati ab Ordinario: verum, quia ex huiuiuſmodi declaratio-*

claratione varia fuit exorta inter Religioſos perturbatio; Ideo eademmet Congreg ex Relatione illuſt. Card Alciati, declarauit, ſupradicta eſt intelligenda tantum, quando darentur, vt typis mandarentur, prout ſic reperitur Authentica Romæ in noſtro Archiuio.

Additio. [*Quartò notandum quòd in nouo Indice Romano edito anno 1596. in Regula nouiter appoſita, in titul.* De impreſſione librorum, §.1. *caueatur vt nullus liber in poſterum excudatur, qui non in fronte nomen, & cognomen, & patriam præferat Auctoris. Quod, ſi de Auctore non conſtat, aut iuſtam aliquam ob cauſſam, tacito eius nomine, Epiſcopo, & Inquiſitori, liber edi poſſe videatur, nomen illius omnino deſcribatur, qui librum examinauerit atq; approbauerit.*]

INCARCERARE.

Correctio. QVALITER poſſint, & debeant Fratres Minores delinquentes incarcerari, vide ſup. in dictione *Correctio*.

INCORRIGIBILES FRATRES.

De eiectis ab Ordine. INNOCENTIVS IV. prohibuit diſtrictè, ne Fratres Minores, quos à Generali, aut à Prouincialibus Miniſtris ab Ordine, pro ſuis culpis, & demeritis expelli contigerit, præſumant prædicare, ſeu Confeſſiones audire, vel docere, niſi de licentia Sedis Apoſtolicæ, aut prædictorum Miniſtrorum, ad alium tranſierint Ordinem; prout latius poſitum eſt ſupra, in dictione *Eijcere*, ſeu *Expellere ab Ordine* §.1 Et habetur, b, fol.16. Et ffo 120. conc. 261.

ALEXANDER VI. conceſſit facultatem Generalibus, & Prouincialibus Ordinis Minorum, vt poſſint Fratres incorrigibiles, habitu Ordinis expoliare, & ab Ordine eijcere, prout habetur ſupra, in dictione *Habitus Fratrum*. § 9.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

In §.2. EST *aduertendum, quòd conceſsio Maris magni, vt Prælati, quos indignos iudicauerint, eijcere, & expellere poſsint ab ordine, ſane eſt intelligenda. Quia S. Tho. Quolibet. vlt. dicit, quòd nullus Religioſus, quantumcumq; malus, ſi non vult corrigi, debet expelli, quoniam pœna expulſionis, eſt ſicut excommunicatio in Eccleſia vnde nullus, niſi propter contumaciam, expellendus eſt ſed eſt in carcere ſequeſtrandus, vel alio modo ſecundum ordinationes ſuæ Religionis, puniendus: Plura alia ad hoc pertinentia, vide ſupra quæ dixi in verbo* Eijcere, *in verbo* Apoſtata.

INDVLGENTIÆ.

¶ *Diſtinctio materiæ Indulgentiarum.*

Collector. CIRCA materiam Indulgentiarum, Ordini Minorum, & alijs Ordinibus Mendicantium, conceſſarum, ſic proceditur. Primò enim ponuntur Indulgentiæ, tam Plenariæ, quàm aliæ, quæ ſolum attinent ad perſonas Fratrum Minorum, necnon ad alias perſonas, quæ eorundem Priuilegijs vniuerſaliter gaudere poſſunt; Deinde ſubiunguntur aliæ, quæ pertinent ad ſæculares deuotos Ordinis, tam Eccleſias eorundem Fratrum viſitantes, quàm aliqua alia, reſpectu ipſorum Fratrum, & ſuorum Monaſteriorum facientes; ac etiam multæ aliæ Indulgentiæ, prout infra patebit.

INDVLGENTIÆ, QVO AD FRATRES.

¶ *Diſtinctio materiæ Indulgentiarum quoad Fratres.*

Collector. CIRCA Indulgentias pertinentes ſolum ad Fratres, ſic proceditur.

¶ Primò ponuntur omnes Plenariæ.

¶ Secundò, adduntur aliæ Indulgentiæ non Plenariæ.

¶ Tertiò ſuperadduntur Indulgentiæ Stationum Vrbis Romæ, ac Hieruſalem, & Sancti Iacobi.

¶ *Indulgentiæ Plenariæ quoad Fratres.*

MARTINVS IV. Eugenius IV. Nicolaus V. Caliſtus III. Pius II. ac Sixtus IV. conceſſerunt omnibus Fratribus Min. de Obſeruantia; quòd poſſint eligere Confeſſorem, qui ipſis poſſit concedere Indulgentiam Plenariam, in articulo mortis. Et quòd ſi occurrerit caſus, quòd non poſſint Confeſſorem eligere, ſeu habere; tunc etiam conſequantur prædictam Indulgentiam, ſi ſunt in ſtatu gratiæ. b. ffo. 71. conceſſione 185. 1. *Pro articulo mortis.*

SIXTVS IV. conceſſit, quòd in receptione Habitus cuiuslibet Fratrum Ordinum Sancti Franciſci ſit Indulgentia Plenaria recipienti. Et ſimiliter, in die obitus. o. fo 63. Et ffo. 67. conc. 104 Et fff. 95. conc. 320. 2 *Pro receptione habitus.*

IDEM Sixtus, conceſſit verè pœnitentibus, confeſſis, viſitantibus Eccleſiam Sanctæ Mariæ de Populo, Vrbis Romæ, in feſtiuitatibus præcipuis Dominæ noſtræ, ſcil. Conceptionis, Nati- 3 *Pro Feſtis Dominæ noſtræ.*

Natiuitatis, Purificationis, Annuntiationis,
Ex Priuil. Viſitationis & Aſſumptionis, à primis Veſpe-
Auguſti- ris vſq; ad ſecundas Veſperas, Plenariam om-
nienſium. nium peccatorum remiſſionem & veniam. b.
Collector. ſſſo. 77. conc. 233.

¶ Hac conceſſione gaudere poſſunt Fratres,
ratione generalis Conceſſionis Indulgentia-
rũ Vrbis Romæ, necnon & alterius ſpecialis
Conceſſionis, quę habetur hic infra §. vltimo.

4 Idem Sixtus conceſſit omnibus verè pœni-
Pro Sabba- tentibus, & confeſſis, qui prædictam Eccle-
tis quadra- ſiam S. Mariæ de Populo viſitauerint qualibet
geſimæ. die Sabbati ſingularum hebdomadarum qua-
Collector. drageſimæ, omnium peccatorum ſuorum re-
miſſionem, & veniam. b. ſſſo. 78. conc. 234.

¶ Huiuſmodi conceſſione poſſunt etiam
gaudere Fratres extra Vrbem Romanam, pro-
pter generalem Conceſſionem Indulgentia-
rum prædictæ Vrbis, eis pleniſſimè factam.
Non tamen poterunt gaudere huiuſmodi
Indulgentijs, perſonæ ſeculares, quæ viſitaue-
rint Eccleſias huiuſmodi Fratrum extra di-
ctam Vrbem, prout aliqui Fratres aſſerere
niſi ſunt. Quapropter Leo X. fecit ſuper hoc
quandam Declarationem, & Conceſſionem,
quæ ponitur infra, §. vltimo.

INNOCENTIVS VIII. conceſſit vt Fra-
5 tres Min. Sacerdotes celebrantes in diebus
Communi- Dominicis, & ſollemnitatibus Domini, &
care. B. Mariæ, & Sanctorum noſtri Ordinis, ha-
beant Indulgentiam Plenariam, & Fratres
Laici quando communicant. o. ſſo. 69. con-
cc. 148. Et ſſo. 99. conc. 361.

6 IDEM Innocentius conceſſit, vt Moniales
Communi- communicantes habeant Indulgentiam ple-
care. nariam. o. ſſo 69. conc. 150.

IVLIVS II. cõceſſit, quòd Fratres Min. obſer-
7 uantes, toties, quoties Coronam Virginis
De Corona Mariæ, quæ continet 72. Aue Maria, & octo
Domina Pater Noſter (præmittendo ante quaslibet de-
noſtra. cem Aue Maria, vnum Pater noſter) dixerint,
lucrentur Indulgentiam Plenariam, addendo
tamen, vnum Aue Maria pro ipſo Domino
Papa. o. ſſſo. 92. conc. 273.

Collector. ¶ Vide infra. § 11. cum additionibus ſequen-
tibus.

8 IDEM Iulius conceſſit, quod prædicti Fra-
De Corona tres, dicendo Coronam Saluatoris noſtri Ieſu
Domini Chriſti, quæ continet 33. Pater noſter, & toti-
noſtri. dem Aue Maria, in memoriam annorum vitæ
Chriſti, lucrentur conſimilem Indulgentiam
Plenariam, ſicut pro Corona B. Virginis. o.
ſſſo. 92. conc. 274.

¶ Vide circa hoc infra. §. 12. cum ibidem
additis. *Collector.*

LEO X. conceſſit, quod Sorores Sanctæ 9
Claræ & Tertij Ordinis, de pœnitentia *De Corona*
nuncupatæ, in congregatione commorã- *B. Virginis.*
tes, & ſub cura *Fratrum* Minor. obſer. viuen-
tes, toties, quoties Coronam Virginis Mariæ
dixerint, lucrentur Plenariam Indulgentiam.
o. ſſſo. 62. conc. 272.

¶ De huiuſmodi Coronis, ponitur infra
alia Conceſſio melior. §. 11. *Collector.*

IDEM Leo, conceſſit ſupradictis Monia-
libus, vt quoties ſacram ſumunt communio- 10
nem, ea die, plenariam Indulgentiam conſe- *Pro Monia-*
quantur. B. ſſſo. 41. conceſſione 133. *libus in cõ-*
IDEM Leo conceſſit Sororibus ſeu Ancillis *munione.*
Ordinis Beatæ Mariæ, vt dicẽdo Coronas Do- 11
mini Ieſu, & Beatæ Mariæ Virginis conſequã- *De Coronis.*
tur Plenar. Indulgentiam ſuorum peccato-
rum. Et declarauit, quod hoc idem (licèt for-
te minus clarè) conceſſerat ipſemet Leo Mo-
nialibus S. Claræ. b. ſſſo. 43. conc. 133.

¶ Ex hac conceſſione, & ex aliis ſupraſcri-
ptis colligitur, bis conceſſam eſſe *Fratribus* *Collector.*
Minor. & Monialibus Sanctæ Claræ, vt dicẽ-
do Coronas Domini noſtri, & Dominæ no-
ſtræ, conſequantur Indulgentiam Plenariam,
licèt clarius in oraculis viuæ vocis ſupra poſi-
tis, ſcilicet. §. 7. & 9.

¶ Notandum eſt, autem, quòd Corona *Corona*
Domini noſtri Ieſu Chriſti continet 33. Pater *Chriſti con-*
noſter, & totidem Aue Maria, in honorem *tinet 33. Pa-*
annorum vitæ eiuſdem Chriſti. Corona verò *ter. Corona*
Beatæ Virginis dicitur ab aliquibus contine- *Beatæ Virg.*
re 63. Aue Maria, & de decem in decem, vnum *continet*
Pater noſter. Et ſic habetur in litteris Leonis *vel 63. vel*
ſuperius allegatis. Sed, vt alij dicunt, & meliùs *72.*
continet 72. Aue Maria, in memoriam 72. an- *Aue Mar.*
norum, quos *Beata* Virgo in hoc ſeculo cre-
ditur vixiſſe. Et ita ponitur in aliis literis eiuſ-
dem Leonis B. ſſſo. 63. conc. 204.

IDEM Leo conceſſit, ſupradictis Ancillis, 12
Beatæ Mariæ, & Monialibus *Sanctæ* Claræ, *Communi-*
vt quoties ſacram ſumpſerint Communionẽ *care.*
ea die Plenariam conſequi valeant Indulgen- *Nota.*
tiam. Et quod poſſit eis impendi *Benedictio*
Papalis. *B.* ſſſo. 43. conc. 127.

IDEM Leo conceſſit, quod Fratres infir-
mi, ac ſenes in decrepita ætate conſtituti, di- 13
cendo vnum Pſalmum vel hymnum Virginis, *Pro infirmis.*
vel Domini noſtri, lucrentur Indulgentias cõ-
ceſſas, dicentibus Coronas Ieſu Chriſti Do-
mini noſtri, & Matris ſuæ, quia huiuſmodi
per-

perſonæ nō poſſunt ſemper tot dicere. O ffo. 60.conc.181.

14 *Liberatio animarum à Purgatorio.*

IDEM Leo conceſſit, quod in Sabbato in Ramis Palmarum, & in die ſancti Ioannis Euangeliſtæ, ac in feſto eiuſdem, quod dicitur, ante Portam Latinam, quilibet Fratrum Minor. regularis Obſeruan. dicendo Pſalm. Pœnitentiales, vel quinquies Pater noſter, cum totidem Aue Maria, ante Sacramentum Altaris poſſit liberare vnam Animam à Purgatorij pœnis. Voluit tamen prælatus Pontifex, quòd Fratres prædicti in perpetuum, de qua prædicta gratia vtentur, dicant pro Sanctitate ſua vnam Coronam Beatæ Virginis Mariæ. O. ffo.61.conc.184.

Collector. Nota.

¶ Solum tres præfatæ Conceſſiones pro liberandis animabus Purgatorij, inueniuntur authenticæ. Aliæ autem, quæ ponuntur, vbi explicantur, Indulgentiæ per ſingulas ferias Quadrageſimæ, reperiuntur in multis Summarijs Romæ impreſſis. Et ideo non debent contemni, quamuis de ipſis nulla habeatur certitudo nec practicentur Romæ. Valeant tamen, prout valere poſſunt.

15 *De officio Defunctorum. De Pſalm. Pœnit.*

IDEM Leo conceſſit, quòd Fratres Minores dicentes, vel recitantes officium defunctorum pro animabus exiſtentibus in Purgatorio, vel Septem Pſal. Pœnitentiales, eaſdem conſequantur Indulgentias, quas conſequuntur dicentes Coronam Beatę Virginis Mariæ, ſcilicet, Indulgentiam Plenariam, toties quoties dixerint O. ffo.71.conc 187.

16 *De viſita. Conuentuū quæ fit à Prouincialibus.*

IDEM Leo cōceſſit, quòd omnes Prouinciales Fratrum Minor. Obſeru. acta viſitatione Ordinaria in Conuentibus ſuæ Prouinciæ, habeant facultatem cōcedendi Indulgentiam Plenariam, omnibus Fratribus cuiuslibet Conuentus ſic viſitati, Et idem de Monialibus Sanctæ Claræ, & Tertiarijs in Congregatione viuentibus. O ffo 93.conc.185.

[*Idem conceſſit Greg. 13. Societati Ieſu, vt in eorum Compend. Priuilegium, verbo* Viſitatores.]

17 *Pro dicen. miſſam Concept. Collector.*

Idem Leo conceſſit, quòd toties quoties Fratres Minor. de Obſeru. dicunt Miſſam Conceptionis Virginis Mariæ, ac intendunt orare pro ſua Sanctitate, & vniuerſali Eccleſia, habeant Indulgentiam Plenariam. o.

¶ Prædicta Conceſſio non eſt aliàs impreſſa quia poſt impreſſionem Librorum Priuilegiorum fuit obtenta, ſeu ad partes Hiſpaniæ adducta: Nihilominus tamen pro indubitata haberi poteſt; cum habeatur in Regiſtro Commiſſariorum Curiæ Romanæ, ac inde ſit fideliter extracta.

18 *Pro Audientibus miſſam Conceptionis. Collector.*

IDEM Leo ampliauit ſupradictam Indulgentiam, pro fratribus eiuſdem Ordinis, audientibus præfatam Miſſam Conceptionis, ac etiam pro Monialibus S. Claræ in Congregatione viuentibus, ſimiliter audientibus prædictam Miſſam. o.

¶ Hæc conceſſio non eſt aliàs impreſſa, propter cauſſam ſupradictam in fine conceſſionis præcedentis.

19 *De cantico graduum.*

IDEM Leo conceſſit Monialibus S. Claræ, ſub cura fratrum Minor. Obſer. exiſtentibus, ac per conſequens eiſdem fratribus, quòd dicendo Canticum graduum, lucrentur indulgentiam, quam lucrantur dicendo Coronam Virginis Mariæ, ſcilicet, Indulgentiam plenariam. o.

Collector.

¶ Iſta conceſſio non eſt impreſſa, propter cauſſam ſupra ſcriptam in calce §.17.

20 *De decem Pſal. paſſionis Chriſti. Collector.*

IDEM Leo conceſſit præfatis religioſis, quòd dicendo decem Pſal. Paſſionis Chriſti, ſcilicet; *Deus Deus meus reſpice in me*, &c. vſque ad Pſal. In te Domine ſperaui incluſiuè, lucrentur id, quod lucrantur dicendo Coronam Domini noſtri Ieſu Chriſti, ſcilicet, Indulgentiam Plenariam. o.

¶ Præfata Conceſſio, non eſt alibi impreſſa, propter cauſſam ſupradictam. §.17.

¶ Aduertendum eſt circa hanc vltimam conceſſionem, quòd decem Pſalmi de quibus in ea fit mentio, quinque ſunt primi quinque Pſalmi qui habentur in principio Primæ dominicalis: Reliqui vero quinque, ſunt etiam primi exiſtentes in principio feriæ ſecundæ. Appellantur autem Pſalmi Paſſionis Chriſti, quia creditur, quòd ipſe Redemptor noſter, pendens in Cruce dixerit illos, Nam primum verbum, quod dixit in Cruce, ſcilicet, Heloi, &c. eſt in Hebræo principium primi Pſal. prædictorum, Et vltimum verbum, quod ibidem protulit, ſcilicet, *In manus tuas*, &c. habetur in vltimo Pſalmo præfatorum decem.

Collector.

¶ Sciendum, quòd vltra ſupradictas Indulgentias Plenarias fratribus Minoribus conceſſas ſunt etiam eiſdem fratribus conceſſæ multæ Abſolutiones Plenariæ in varijs Feſtiuitatibus, alijſq. diebus & temporibus anni, quarum nonnullæ habent inſimul Indulgentias plenarias. Sed quia huiuſmodi Conceſſiones poſitæ ſunt in dictione, *Abſolutio extraordinaria quoad Fratres*, ideo hic non ponuntur.

Sequuntur nonnulla alia Indulgentia Plenaria conceſſa directe alijs Fratribus Ordinum Mendicantium.

Pro Fratribus Prædicatoribus.

21 *Pro feſto S. Dominici. Particularis pro Regnis Caſtellæ, & legionis.*

SIXTVS IV. conceſſit Fratribus Ordinis Prædicatorum, & Monialibus eorumdem de Obſeruantia, ac Tertiarijs eiuſdem Ordinis, in regnis Caſtellæ, & Legionis conſiſtentibus, verè pœnitentibus, & confeſſis, vt anno quolibet in feſto Sancti Dominici, & ſemel in mortis articulo, Plenariam Indulgentiam omnium peccatorum ſuorum conſequantur. Ac etiam quòd omnes indulgentias, & peccatorum remiſſiones, quas certis anni temporibus almæ Vrbis Eccleſiaſticas Stationes nuncupatas viſitantes conſequuntur, valeant conſequi, prout Fratribus Minor. conceſſum eſt. b. fo. 53. Et ffo. 73. conc. 191. & fffo. 119. conc. 540.

Collector.

¶ Huiuſmodi Conceſſione Indulgentiæ Plenariæ, nequeunt vti Fratres Min. niſi illi, qui ſunt in Prouincijs dictorum Regnorum, quia ipſi habent ad hoc ſpecialem conceſſionem. Dico autem, quòd poſſunt hac Conceſſione vti, non in die ſancti Dominici, vt litera dicit, ſed in die S. Franciſci; prout declaratum eſt per Iulium 2. & poſitum eſt ſupra in dictione *Communicatio Priuilegiorum*, §. 12. & 13.

Pro Fratribus Auguſtinienſibus.

22 *Pro die Natiuitatis Domini noſtri Particularis pro Hiſpania.*

INNOCENTIVS VIII. conceſſit Fratribus Auguſtinienſibus Obſeruantibus, Congregationis Hiſpaniæ, & Monialibus, vt Priores dictæ Congregationis, & Confeſſores ab eis deputati, eiſdē perſonis dictę Congregationis verè pœnitentibus, & confeſſis, quādiu ſub Obſeruantia regulari dicti Ordinis vixerint, ac in ſinceritate fidei, & vnitate S. Matris Eccleſiæ, & obediētia Sedis Apoſtolicæ permāſerint, ſemel in quolibet anno, in feſto Natiuitatis Domini noſtri Ieſu Chriſti, & deinde in mortis articulo, omnium peccatorum ſuorum, de quibus corde contriti, & ore confeſſi fuerint, Plenariam Indulgentiam impendere valeant. b. fo. 131. Et ffo. 264. conc. 683.

23 *Pro ſemel in vita & in mortis articulo.*

IVlius II. conceſſit Fratribus Auguſtinienſibus, vt confeſſores idonei, & Regulares, quos ipſi, de licentia ſuorum Superiorum, duxerint eligendos, poſſint eos abſoluere ab omnibus exceſſibus, & delictis, ac ſemel in vita, & in mortis articulo, omnium peccatorum ſuorum remiſſionem elargiri. b. fffo. 66. conceſſione 207.

Pro omnibus fratribus Mendicantibus, ac eorum Tertiarijs, & familiaribus eorumdem.

24 *De Indulgentijs S. Mariæ de Populo.*

LEO X. conceſſit, quòd vniuerſi, & ſinguli Ordinum Mendicantium Fratres & Moniales, Tertijq; ordinis vtriuſque ſexus, & familiares eorum dumtaxat poſſint gaudere omnibus, & ſingulis Indulgentijs, & gratijs, per prædeceſſores ſuos, & per ipſum, domui Beatæ Mariæ de Populo de vrbe conceſſis, & concedendis, perinde ac ſi ipſi prædictam domum de Populo perſonaliter viſitarent, illis diebus etiam, & feſtiuitatibus, quibus Indulgentiæ huiuſmodi conceſſæ ſunt, ac fuerint. b. fffo. 56. conc. 157.

Collector.

¶ Quæ autem ſint huiuſmodi Indul. dictum eſt ſupra. §. 4. & 5.

¶ Sciendum eſt circa prædicta, quia idem Leo, informatus, quòd aliqui aſſerebant, quòd præfatis Indulgentijs poterant gaudere ſeculares, viſitantes Eccleſias fratrum prædictorū, fecit quandam inhibitionē poſt conceſſionem ſupraſcriptam, ſub ſequentibus verbis:

Excommunicatio.

¶ Inhibemus in virtute Sanctæ Obedientiæ, & ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, eo ipſo per contrafacientes incurrenda, omnibus, & ſingulis fratribus cuiuſcumque Ordinis, & quibuslibet alijs perſonis, ne prædicent aut publicè, vel priuatè nuncient, quòd Indulgentiæ, & gratiæ huiuſmodi Sanctæ Mariæ de Populo, ad perſonas ſeculares extendantur. Non obſtantibus quibuſcumque in contrarium facientibus; quæ, quoad præmiſſa, reuocamus, & annullamus. b. fff. 56. conc. 157. in fine.

Collector.

¶ Vide circa hoc, ſupra in dictione *Communicatio Priuilegiorum. poſt* §. 23.

ANNOTATIO CORDVBAE.

Corona B. Mariæ quot contineat Aue Maria.

QVOAD §. 11. *circa id, quod ibi Collector dicit, quòd ſcilicet alij dicunt, & melius quod Corona Domina noſt. continet* 72. *Aue Maria, &c. Notandum quòd ly* melius, *nulla ratione probatur: nam ad vtramq; partem ſunt diuerſæ opiniones: in tota autem Italia (vt refert quidam Pater fide dignus) tam Fratres, quàm ſeculares communiter dicunt Coronam* 63. *Aue Maria, vt hic primò expreſſerat Leo X. Sicq; (vt ait idem Pater) diuerſæ ſunt Conceſſiones;*

ſiones, & *pro vtraque Corona conceſſa eſt nobis indulgentia Plenaria. Pro Corona 63. Aue Maria eſt in tota Italia communis opinio apud fratres noſtros, conceſſiſſe nobis Sixt. IV. Indulgentiam præfatam, & de hac aſſertione loquitur Leo X. in hoc §.11. & habetur ſſſ.43. in princ. Pro Corona autem 72. Aue Maria, ſunt facta prædicta Conceſſiones contenta in eod. Compen. paulò ſuperius. §.7. per Iulium 2. etiam, & vt hic annotatur per Collectorem etiam eſſe conceſſum per Leo. X. ſſſ.63.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Ex Priuil. Carthuſ.

QVILIBET *Frater Ordinis Fratrum S. Hieronymi Hiſpaniæ poteſt in die Natiuitatis Glorioſæ Mariæ, vnum, ex expoſitis per Priorem; Confeſſorem ſibi eligere, qui eum ab omnibus ſuis peccatis, & exceſſibus, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, abſoluat, Plenariamq; remiſſionem concedat. Ita conceſsit Sixtus IV. Carthuſienſibus & refertur in Compend. Ciſtercienſ. Hiſpan. verbo* Indulgentia *§.5.*

Canonicis Lateranenſ. de Vrbe.

Fratres dicentes vnum Miſerere, Indulgentiã plenariam conſequuntur, ita conceſſum eſt à Sixt. IV. Canonicis Lateranenſis Eccleſiæ de Vrbe; & habetur in manuſcripto fol.50. pag.1. in fine. Dicentes autem vnum Miſerere, in quolibet altari ſuæ Eccleſiæ, conſequuntur Indulgentias Vrbis illius diei. Idem Sixt. IV. eiſdem, vt refertur in Compendio Societatis Ieſu, verbo, Indulgentia. *§ 13.*

Congrega. Caſinenſ. Not. Emphaſim. verborũ Innoc. VIII. Congrega. Lateran. Iulius II. Congrega. S. Iuſtinæ.

Quicumq; Confeſſor quemlibet Ordinis religioſum, in articulo mortis, ab omnibus Caſibus (nullo excepto) cum omnimoda auctoritate, ac ſi in illo actu eſſet Summus Pontifex, abſoluere poteſt & eadem auctoritate ei Indulgentiam plenariam concedere. Ita conceſſum eſt per Innocen. VII. Monachis Congreg. Caſſin. Ordinis S. Benedicti. Et refertur in lib. Priuil. & Conſtit. eiuſdem Congregationis fol.47. & §.1. & fol.48. §.2.

Quicumq; ex Fratribus, Pſal. Miſerere mei, in Eccleſia dixerit ſingulis diebus in perpetuum, cum oratione pro Pontifice, ſcilicet, Deus omnium fidelium Paſtor, &c. vel Omnipotens ſempiterne Deus, lucratur omnes, & ſingulas Indulgentias, quæ ſunt conceſſæ Eccleſijs & locis totius orbis. Hoc conceſſum eſt perpetuo per Iulium II. perſonis Congreg. Lateran. anno 1506. vt in manuſcripto fol.50. & refertur in Compend. Societ. Ieſu. *Verbo* Indulg. *§.17. & in Compendio fratrum S. Hieron. Hiſpan. fol.124 §.2.*

Ibidem Congreg. S. Iuſt.

Leo X. conceſsit Sacerdotib. Congreg. S. Iuſtinæ, Ordinis Sancti Benedicti, vt dicentes tres Miſſas, pro anima alicuius defuncti conſanguinei, intra 8. gradum, ſuper vno altari per Priorem in propria Eccleſia aſſignato; liberent illius animam, à pœnis Purgatorij, ac ſi celebraſſent ſuper altare S. Gregorij aut S. Sebaſtiani Romæ; ita refertur in Compend. Priuil. Canonic. S. Saluatoris in Lauro de Vrbe, fol.30. quieiſdem gratijs, & Indulgentijs gaudent; & in Compend. Fratrum S. Hieron. Hiſpan. fol.56.

ſtinæ & Montis Oliueti Pius II. Iulius II. Fratrib. Eremitis Sãcti Hiero. alias de Piſis.

Tempus, quo Septem Pſalmi dicere tenemur ad lucrandum Indulgentiam plenariam ſemel in vita, & in mortis articulo abbreuiari poteſt, ita vt ſatisfactum ſit Priuileg. ſi toties prædictos Pſal. dicamus quot ſunt in anno Hebdomadæ, etiam ſi in ſimul eos dicamus: ita conceſsit Pius II. Congreg. S. Iuſtinæ, & Iulius II. Congreg. Montis Oliueti, vt refertur in Compend. S. Hieron. Hiſpan. fol.121. §.15

Pius V. Societatis Ieſu Pius V. Fratribus Minoribus. Liberatio animarum à Purgatorio Clem. VII.

Quilibet Religioſus, illius Ordinis, in quarta Dominica Quadrageſimæ confeſſus ore, & contritus corde, Indulgentiam plenariam, & remiſſionem omnium peccatorum à culpa, & pœna, in forma ampliſsima Iubilæi conſequitur. Ita conceſsit Pius V. anno Domini 1571. Fratribus Eremitis S. Hieron. aliàs Beati Petri de Piſis. Et refertur in Compendio Priuil. S. Hieron. Hiſpan fol.121. §.15.

Ponunt Patres Societatis Ieſu. Indulgentias omnium Stationum Vrbis, eiſdem diebus in propria Eccleſia, vel domo conſequi, dummodo viſitent, quinque altaria, vel in vno quinque pſalmos aut ſi neſciant legere, alias orationes dicant: Pius V. viuæ vocis Oraculo. Refertur in Comp. Priuil. ipſorum Patrum, in verbo, Indulgentia *§ 12.*

Generalis Ordinis Minorum, Prouinciales, & alij Superiores ac vniuſcuiuſq; eorum antiquior Socius ſecundum Religionis ingreſſum, quocumq; ſe ex obedientia transferre contigerit, ſingulis ſecũdis & quartis ferijs, pro animabus defunctorũ celebrantes, eaſdem indulgentias pro defunctis conſequuntur, ac ſi in Altaribus Romæ priuilegiatis, tàm intra, quàm extra muros celebrarent; in quibus qui celebrant; ſingulas animas per ſingulas Miſſas, à pœnis Purgatorij liberant. Clemens VII. Minoribus conceſsit, vt in Priuil. manuſcripto fol. 63. & refertur in Compend. Priuileg. Patrum Societatis Ieſu §.36.

Confraternitatibus. Sanctiſsimæ Trinitatis de Viſi.

Item Confratribus multarum Confraternitatũ à Gregorio XIII fuerũt cõceſſæ Indulgẽtiæ plenariæ, vt puta, Confraternitatis Sanctiſsimæ Trinitatis de Vrbe pœnitentibus & contritis q nomẽ Ieſu in mortis articulo nominauerint, eorũq; Eccleſias viſitauerint in die Sãctiſsimæ Trinitatis, & Natiuitatis, Aſſumptionis, Purificationis, &

viſitationis B. Mariæ: Et confratribus Archiconfraternitatis Corporis Chriſti de vrbe in Damaſo viſitantibus Altare, vbi fuerit Sacramentum Euchariſtiæ, in feſto Corporis Chriſti, vel infra eius octauam & ibi deuotè pro ſtatu Eccleſiæ orantibus: Ac confratribus Confraternitatis Corporis Chriſti ſupra Mineruam omnibus confitentibus peccata ſua, in feſto, vel infra octauam Corporis Chriſti, & Sacramentum Euchariſtiæ deuotè ſuſcipientibus aut celebrantibus: Ac confratribus Confraternitatis Confalonis Vrbis omnibus pœnitentibus & confeſſis celebrantibus, vel Sacramentum Euchariſtiæ deuotè ſumentibus ſingulis tàm Domini noſtri Ieſu Chriſti, quam eiuſdem Matris S. Mariæ feſtiuitatibus, nec non S. Luciæ S. Alberti SS. Quadraginta Martyrum, S. Mariæ Magdalenæ, SS. Petri & Pauli feſtiuitatibus. Vt videre eſt in eorum Bullis, & narrantur in Compendio Priuilegiorum Fratrum S. Hiero. Hiſpan. Collecto à Patre Garſia anno 1591. fol. 111.

Vrbe. Corp. Chriſti in Dam.. Corp. Chriſti ſupra Mineruam. Confalonis.

¶ Pro Fratribus Camaldulenſibus.

Indulgentia ampliſsima.

EST notandum, quod Clemens VII. anno Domini 1529. conceſſit viuæ vocis Oraculo, omnibus Fratribus Camaldulenſibus, oblatis, & Nouitijs qui viſitauerint, ad hunc, vel alium effectum, quamlibet Eccleſiam aut Oratorium Eremitorij, vel alterius loci, ipſis Fratribus, tunc, vel in futurum, ſubiectis: recitãdo ſemel Pſalm. Exaudiat te Dominus, vel ter Pater noſter, & ter Aue Maria rogando pro felicitate ſtatus ſuæ Sanctitatis, dum viueret: & poſt mortem pro ſuæ animæ ſalute, omnes Indulgentias quæ à Sede Apoſtolica in generali, aut particulari, aut quouis alio modo ad illud vſque tempus erant conceſſæ, & quæ in poſterum eſſent concedendæ, ſed quauis forma verborum, tam Eccleſijs intra Vrbem Romam conſiſtentibus, quam extra & in omnibus Mundi partibus fabricatis, ita & eomodo ac ſi in ſpecie prædicti Eremitæ, in propria perſona ſtatutis temporibus Eccleſias, & loca illa viſitaſſent ac ea, quæ pro illis conſequendis eſſent neceſſaria, feciſſent. Inſuper ſi quis eorum, legitimo impedimento impeditus, vt prædictas eorum Eccleſias, aut Oratoria, viſitare non poſſit, tunc ſufficiat, vt dicat dictum Pſalmum. Exaudiat, vel ter Pater noſter & Aue Maria quæcumque in loco ſe inuenerit; & ſi quis omnino ea dicere non poſſet, ſufficiat illud dicere ſola mente, vel intentione. Et inſuper, conceſſit quod conſequantur omnes Indulgentias & peccatorũ remiſſiones, quas conſequerẽtur, ſi recitaſſent Roſarium, vel Coronam Dominæ noſtræ, ſecundũ ordinem dicendi Roſarium pro conſequendis Indulgentijs dicto Roſario à B. Dominico inſtituto, conceſſis: Cuius viuæ vocis Oraculi conceſſionis, authenticum teſtimonium datur à Laurentio Epiſcopo Praneſtinenſis, ac S.R.E. Cardinale, & ipſorum Camaldulenſium tunc protectore: & ego eam vidi Romæ in noſtro Monaſterio Capuccinorum, vulgari ſermone impreſſam.

Huius Indulgentiæ teſtimoniũ.

Et notandum etiam, quod hæc eſt copioſiſsima Indulgentia, eamque nos Capuccini ſpecialiter participamus, per cõmunicationem Priuilegiorũ gratiarum, & Indulgentiarum omnium Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium nobis factam per Pium IV. Anno Domini 1560. & etiam omnes alij Mendicantes, & participantes, ratione communicationis factæ à Sixto V. anno 1588.

¶ *Indulgentiæ non Plenariæ, quoad Fratres.*

1 ALEXANDER IV. conceſſit Indulgentiam vnius anni, & quadraginta dierum, Fratribus euntibus per obedientiam ad Capitulum Generale. Euntibus autem ad Capitulum Prouinciale centum dierum Indulgentiam. b.

Pro euntibus ad Capitula. Collector.

Hanc conceſſionem reperi in quadam tabula Priuilegiorum antiqua, facta per quendam Commiſſarium Romanum.

2 EVGENIVS IV. conceſſit, quod toties, quoties, Fratres Minores dixerint orationem. *Deus omnium*, pro vero Papa, habeant centum dies Indulgentiæ. o. fol. 101. conceſſ. 402.

Collector.

Aduerte, quòd ſupradicta conceſſio videtur debere intelligi pro tempore ſchiſmatis ſolum.

3 ALEXANDER VI. conceſſit omnibus dicentibus in officio Beatæ Virginis in Hymnis, Quem terra, pontus; & O Glorioſa Domina Verſum, Maria Mater gratiæ, &c. decem annos Indulgentiarum pro qualibet vice. o. fo. 66. Et fo. 70. conc. 170. Et fol. 100. conc. 478.

Pro Verſu Maria Mater gratiæ, &c.

4 LEO X. conceſſit Ancillis Beatæ Virginis, & Monialibus S. Claræ, ac Sororibus Tertij Ordinis, in Congregatione viuentibus; necnon Fratribus Min. de Obſeruantia, vt dicendo qualibet die quindecim Pater noſter, & totidem Aue Maria, in commemorationem omnium vulnerum, quæ Saluator noſter Ieſus Chriſtus in ſuo Sacratiſſimo Corpore paſſionis tempore pro humani generis ſalute, pertulit, conſequantur quindecim millia annorum de vera Indulgentia, & remiſſionem peccatorum ſuorum. b. fol. 43. conc. 135.

Pro vulneribus Chriſti.

IIDEM

5 *Pro Indulgentijs etiã plenarijs.*

IDEM Leo conceſſit Fratribus Min. Obſeruant. vt Indulgentias, quæ generaliter conceduntur porrigentibus manus adiutrices, poſſint prædicti Fratres eas omnes etiam plenarias, promereri, dicendo quinquies Pater noſter, & Aue Maria, pro felici ſtatu Papæ, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ: Et hoc in eiſdem locis, vbi ſunt conceſſæ, aut in Eccleſijs ſuis O. fol. 39. conc. 173.

6 *Pro nomine Ieſu.*

IDEM Leo conceſſit, quòd omnes dicentes infraſcriptos quinque Pſalmos cum Antiphona, Verſu, & Oratione, eandem Indulgentiam habeant, quam habent dicentes orationes Pietatis, ſeu Sancti Gregorij. Antiphona. In nomine Ieſu. Pſalmus, Iubilate Deo omnis terra, &c. Exaudiat te Dominus. Saluum me fac Domine, quoniam defecit Sanctus. Vſq; quo Domine obliuiſceris me, &c. Sæpe expugnauerunt me. Antiphona. In nomine Ieſu omne genu flectatur Cœleſtium, Terreſtrium, & Infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus noſter Ieſus Chriſtus in gloria Dei Patris eſt. Verſ. Sit nomen Domini benedictum in ſecula. ℞. Ante Solem permanet nomen eius. Oratio.

Omnipotens ſempiterne Deus, dirige actus noſtros in beneplacito tuo, vt in nomine dilecti Filij tui mereamur bonis operibus abundare. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum. o. fol. 92. conc 270.

7 *Pro defunctis. Collector.*

IDEM Leo conceſſit Fratribus Minorum Obſeruant. vt Indulgentias coram imagine Pietatis à Sancto Gregorio conceſſas, poſſunt ipſi etiam pro animabus defunctorum lucrari. o. fol. 92. conc. 383.

Ampliatio conceſſionis ponitur immediatè infra.

8 *Pro defunctis.*

IDEM Leo conceſſit, vt Indulgentias à ſanctitate ſua conceſſas pro viuis ſ. de Corona Domini, & Beatæ Mariæ Virginis, ac de orationibus Sanct. Gregorij ad Pietatem, & de Pſalmis nominis Ieſu, & alias ſimiles, etiã ab alijs ſanctitatis ſuę prædeceſſoribus datas, poſſint Fratres Min. Obſeruantiæ ad animas defunctorum extendere, ac pro illarum redemptione, ſicut pro viuis lucrari; Et hoc per modum ſuffragij. o. fol. 94. conceſſione 302.

9 *Pro exiſten. in peccato mortali.*

IDEM Leo conceſſit, quòd omnes, tam Fratres, quàm Seculares, dicentes quindecim Pater noſter, & totidem Aue Maria, pro exiſtentibus in peccato mortali, in qualibet vice conſequantur remiſſionem tertiæ partis ſuorum peccatorum, cum hoc ſit opus maximè charitatis. o. fol. 94. conceſſ. 303.

10 *Pro officio diuino.*

IDEM Leo conceſſit, quod Religioſi Ordinis Minor. qui officium diuinum ſoluerint per librum, conſequantur remiſſionem dimidiæ partis peccatorum commiſſorum in illa die, qua prædictum ſoluerint officium. o. fol. 84. conce. 298.

11 *Pro Pater noſter. Collector.*

IDEM Leo conceſſit, quod Fratres trium Ordinum Sancti Franciſci, dicentes ſemel Pater noſter, & ter nomen Ieſus, ſemel in die, lucrentur tria millia annorum de Indulgentia. o.

12 *Pro cæremonijs.*

Huius Conceſſionis non ponitur hic quotatio propter cauſã ſuperius dictam, in §. 17. in verbo *Indulg. Plen.*

Ex Priuilegiis Monachorum S. Benedicti.

13 *Pro feſto Corporis Chriſti.*

BENEDICTVS XIII. conceſſit Monachis Sancti *Benedicti*, quadraginta dies Indulgentiæ pro cæremonijs Ordinis, pro qualibet die. o.

EVGENIVS IV. conceſſit, quòd omnes, & ſinguli Monachi ſupradicti, Profeſſi, Conuerſi, Fratres, & Nouitij cum fuerint debiles, infirmi, aut occupati, obtineant, perpetuis temporibus, quaſcumque Indulgentias, à Sanctitate ſua, & alijs Romanis Pontificibus, exiſtentibus in diuinis officiis, in Feſto corporis Chriſti, per eiuſque octauas; necnon in proceſſione ac veneratione eiuſdem, quomodolibet conceſſas, ac ſi præſentes illi tunc ibidem fuiſſent, & cætera alia in veneratione eiuſdem Dominici Corporis peregiſſent.

Ex Priuilegiis Monachorum Carthuſienſium.

14 *Pro Verſ. Te ergo quæſumus, &c.*

BENEDICTVS XIII. Carthuſienſibus, qui in Matutinorũ officio, dum in Hymno, Te Deum laudamus, illæ magnæ deuotionis Verſus, Te ergo quæſumus tuis famulis ſubueni, quos precioſo ſanguine redemiſti, cantatur, genibus flexis ſteterint, tres quadragenas de pœnitentiis iniunctis relaxauit. o.

15 *Pro Verſ. Gratias agamus.*

IDEM Benedictus Carthuſienſibus, quotieſcumque in Præfatione Miſſæ, hæc verba, videlicet. Gratias agimus domino Deo noſtro, audientes genu flexerint, & Presbyteri ſic celebrantes, caput reuerenter inclinauerint, centum dies de iniunctis eis pœnitentiis, relaxauit. o.

Ex Priuilegiis Fratrum S. Hieronymi.

16 *Pro ſingulis horis Canonicis.*

MARTINVS V. conceſſit, quod Fratres Ordinis Sancti Hieronymi, pro qualibet horarum, Matutino, Prima, Tertia,

Sexta, Nona, Miſſa, Veſperis, & Completorio, cum eas dixerint in Choro cum alijs, lucrentur centum dies Indulgentiæ. o.

17 *Miſſa. Hora Canonica.* IDEM Martinus conceſſit, quòd Fratres Clerici, vel Laici Ordinis S. Hieronymi, dum in Eccleſia, vel in Capellis Eccleſiæ contiguis, interfuerint Miſſis, & horis diuinis, vel ſteterint intra Monaſteria de Mandato Prioris, vel Vicarij in Prioris abſentia, lucrentur, & obtineant omnes, & ſingulas gratias, & Indulgentias conceſſas Fratribus Clericis, qui huiuſmodi Miſſis, & horis interfuerunt o.

Pro feſto Corporis Chriſti. IDEM Martinus conceſſit, quòd Fratres occupati per obedientiam in Monaſterio vel extra, ita quòd non poſſint intereſſe horis; gaudeant indulgentijs conceſſis intereſſentibus Miſſis, & horis in Feſto Corporis Chriſti, & in eius Octauis: vt continentur in Clementina, *Si dominum, de reli. & vene. ſanctorum*, & in alijs Bullis Apoſtolicis. o.

19. *Nota.* EVGENIVS IV. conceſſit, quòd Prior, & Fratres præfati Eccleſiam ſuam viſitantes. Indulgentijs gaudeant, licèt manus non porrigant adiutrices. o.

Indulgentiæ Stationum, quoad Fratres.

1 *Pro Fratribus Minor. Obſer. Pro Monialib. S. Claræ.* PIVS II. conceſſit Fratribus Min. Regularis Obſeruant. vt ipſi certas Capellas, & loca deuota, in ſuis Eccleſijs, & Oratorijs contenta, viſitando, illas, & eaſdem Indulgentias promereri valeant, quas, perſonaliter viſitando Eccleſias, Oratoria, Capellas, & Altaria in alma Vrbe conſiſtentia (etiam in diebus Stationum) promereri poſſent. Et hanc eamdem conceſſionē extendit ad Moniales S. Claræ, in obedientia Regulari viuentes, ſub obedientia Generalis Obſeruātiæ Fratrum Minorum. Ita tamen quod ſeptem Pſalmos Pœnitentiales, cum Litania dicant, viſitando loca prædicta per Prælatos deputanda, ſeu deputata. o. fol. 52. Et fol. 56. conceſſ. 93.

Collector. Vide ſuper hoc latiorem Conceſſionem infra. §. 7. & 11. ac 15.

2 *Pro Fratribus Laicis.* IDEM Pius poſtea confirmauit prædictam Conceſſionem, declarando, quod Fratres Laici dicere poſſint loco ſeptem Pſalmorum, Pater noſter, ſecundùm diſcretionem ſuorum Prælatorum. ¶ Et circa hoc fuit determinatū per Generalem, qui tunc temporis erat, quòd quilibet Frater Laicus pro huiuſmodi Indulgentijs dicat viginti Pater noſter, & totidem Aue Maria. o. fol. 61. conceſſione. 93.

3 *Pro Fratribus Min. & Mon. S. Claræ, & Tertiarijs.* SIXTVS VI. conceſſit Fratribus Minor. Obſeru. & Monialibus ſanctæ Claræ, atq; Tertiarijs vtriuſque ſexus, & Seruitoribus Fratrum, & Seruitricibus Monialium, & Sororibus in Eccleſia exteriori, vel vbi quæſtuando ſteterint, Indulgentiā S. Mariæ de Angelis, atq; omnes alias Indulgentias generales, tam plenarias quā nō plenarias Almæ vrbis, dicendo quinque Pater noſter, cum totidem Aue Maria, in ſuis Eccleſiis, ac ſi viſitarent loca perſonaliter, vbi ſunt iſtæ Indulgentiæ diebus ſuis. o. fol. 64. Et fol. 68. conceſſ. 136. Et fol. 67. conceſſ. 123. Et fol. 96. conceſſ. 333.

Vide ampliationem huius conceſſionis, infra §. 7. & 11. ac. 15. *Collector.*

IDEM Sixtus conceſſit iterum, quod omnes Indulgentias Stationum Romæ, & Portiunculæ cōceſſas Fratribus in locis ſuis, habeant Moniales ſiue Sorores in earum Eccleſiis ab intra, eo modo, & forma, quo Fratres, videlicet, cum quinque Pater noſter, & totidem Aue Maria, cum Gloria Patri. Et quòd earum Seruitrices in Eccleſia exteriori, ſimiliter habeant eaſdem Indulgentias fol. 67. conceſſione 114. Et fol. 96. conceſſ. 317. 4 *Pro Monialibus S. Claræ, & Seruitricib. earū.*

IDEM Sixtus conceſſit, quòd Confeſſores Monialium, & Socij earum, habeant omnes Indulgentias, vbi adeſſe eos contigerit, quas habent in Eccleſiis ſuis. Et ſimiliter Fratres, maximè prædicatores, & ſocij eorum o. fol. 67. conceſſ. 122. Et fol. 96. conceſſ. 332. & 333. 5 *Pro Fratribus extra Conuentus.*

IDEM Sixtus conceſſit, quod omnes Fratres euntes, & Seruitrices Monialium pro quæſtu euntes, habeant omnes Indulgentias quas lucrari poterant modo ſupradicto in Eccleſiis, vbi adeſſe contigerit; ſicut in Eccleſiis ſuis. o. fol. 64. & fol. 68. conceſſ. 139. Et fol. 96. conceſſ. 333. 6 *Pro Fratribus itin. & ſeruit. Mon.*

IDEM Sixtus conceſſit, quod omnes Indulgentiæ plenariæ & nō plenariæ quæ ſunt Romæ in ſingulis Eccleſiis quocumq; tēpore, & die, eodē tempore, & die ſint in eccleſiis Fratrū Mino. pro ipſis tantum. Et dixit, quod per nullam aliam Bullam factam, vel fiendam, intendit ſua Sanctitas tali Indulgentiæ derogare, quæ non præiudicat Cruciatæ. o. fol. 67. cōceſſione 351. 7 *Stationes, & Indulg. plen. pro Fratribus Min.*

Notandum eſt hic, tam pro iſta conceſſione, quàm prò cæteris alijs, quòd (cum par in parem non habeat Imperium) non eſt dubitandum quin Succeſſor, ſi voluerit, poſſit à Prædeceſſore conceſſa derogare, ac ſimiliter, & idem Pontifex ea quæ ipſe conceſſit, ſi mutauerit intentionem. Ac propterea, non obſtantibus quibuſcumque clauſu- *Collector. Nota.*

lis,

ſis, etiamſi dicatur in prima Bulla, ſeu Conceſſione, quod niſi de verbo ad verbum fiat de illa mentio, non poſſit reuocari vel aliæ inſolitæ clauſulæ ponantur reuocabitur per ſequentem, ſi ponantur, iſtæ clauſulæ, *Non obſtantibus quibuſcumque Priuilegiis, etiam ſi de illis deberet fieri mentio de verbo ad verbum*; vel aliæ ſimiles. Nam licet ſuper hoc fuerit aliquando altercatio inter Iuriſtas, tamen ſtylus Curiæ hoc decidit, quia ſic habet in Practica, & conſuetudine, quæ eſt optima Legũ interpres. Et ita determinauit Felynus in ca. *Nonnulli de reſcriptis*; dicẽs: quod ſtylus Curiæ præualet, præſertim quia maior pars Doctorũ hoc tenet. Et ideo nõ decipiatur Frater credendo, quòd ſua Priuilegia ſint irreuocabilia.

8 *Pro Nouitiis.* IDEM Sixtus conceſſit, quod Moniales S. Claræ, quæ dicuntur Coletaneæ. i. primæ Regulæ eiuſdẽ Sanctæ, & earũ Nouitiæ poſſint promereri oẽs Indulgentias Almæ Vrbis, viſitando ſuas Eccleſias. o fol. 261. conc. 678.

Collector. Aduertendum, quod cum nos non habeamus alicubi expreſsè, quod Nouitij poſſint promereri Indulgentias Almæ Vrbis, ex iſta Conceſſione poterimus adiuuare illos.

9 *Pro Fratribus itinerantibus.* INNOCENTIVS VIII. cõceſſit, quod Fratres Minor. Prædicatores, & alij, qui per obedientiam reperiuntur extra Conuentus, & loca poſſunt promereri Indulgentias Stationum, & alias eiſdem Fratribus conceſſas in ſuis Eccleſiis, dicendo quinquies Pater noſter, & Aue Maria, in quacumq; Eccleſia, & loco ea dixerint, pro intentione, & propoſito illius Indulgentiæ, prout illi, qui in prædictis ſuis locis dicunt: *Pro infirmis* Ac etiam infirmi in ſuis infirmariis, & cellis, & etiam in lectulis, quando cõmodè aliter dicere non poſſunt, o. fol. 65. Et fo. 69. conc. 160. Et fol. 100. cõc. 390.

10 *Ex Priuil. Fratrũ Minorum.* IVLIVS II. conceſſit Fratribus Ordinis Minimorum qui ſingulis Quadrageſimæ, & aliis cuiuslibet anni temporibus Stationum, aliquam ſui Ordinis Eccleſiam, vel aliam, in qua eos pro tempore cum obedientiæ merito fore contingeret, viſitauerint, & ibi ante illius altare maius, quinquies orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam, deuotè recitauerint, vt omnes & ſingulas Indulgentias conſequantur quas temporibus huiuſmodi conſequuntur viſitantes Eccleſias Stationum Vrbis, & alias extra ipſius muros, pro ſtationibus deputatas, quaſq; Fratres ipſi conſequerentur, & conſequi poſſent, ſi Eccleſias Stationum huiuſmodi, eiſdem temporibus perſonaliter viſitarent. B. fol. 6. conc. 17.

Iſta Conceſſio eſt ſolum pro Stationibus, & non pro aliis Indulgentiis Romæ. *Collector.*

LEO X. conceſſit, per quoddam breue Monialibus S. Claræ ſub cura Fratrũ Minor. Obſer. viuentibus, ac etiã eiſdem Fratrib. Indulgẽtias S. Mariæ de Angelis, ſiue Portiũculæ in Aſſiſio, ſecunda die Aug. & de quinque Pater noſter, cũ Gloria Patri, corã Sacramẽto Altaris recitandis, & de Pſalmis pœnitentialibus pro Stationibus Vrbis conſequendis prout dictis Fratribus antea erant conceſſæ. B. ſſſo. 42. conc. 131. 11 *Pro Monialibus S. Claræ.*

Vide circa hoc infra §. 15. latiorem Conceſſionem eiuſdem Leonis. *Collector.*

¶ IDEM Leo cõceſſit ancillis, & Sororibus Ordinis B. Mariæ, ſub cura, & regimine Fratrũ Minor. degentibus Indulgentias S. Mariæ de Angelis & Stationum vrbis Romæ, prout ante conceſſerat Monialibus S. Claræ, vt ſupra poſitum eſt B. ſſſ 41. conceſſ. 134. 12 *Pro Monialibus Dominæ noſtræ.*

IDEM Leo conceſſit, quod Fratres Min. Obſerũ. poſſint quocumq; tempore diei, vel noctis, dicẽdo orationes, vel pſ. prout ipſis cõceſsũ eſt cõſequi Indulgẽtias, & Stationes Romæ in domib. propriis O. ſſſo 91. conceſſ. 93. 13

IDEM Leo fecit Conceſſionem magnam pro liberatione animarũ purgatorij, tribus diebus anni prout habetur ſupra in dictione, *Indulgentia plenaria*. §. 14. 14

IDEM Leo conceſſit omnibus Fratrib. Minor. Reg. Obſer. ac Monialibus S. Claræ, & Tertij Ordinis, quòd dicendo quinquies Pater noſter, cũ Aue Maria, & in fine cuiuslibet, Gloria Patri, & pro Sanctitate ſua, vnũ Pater noſter, cum Aue Maria, ſimiliter cum Gloria Patri lucrentur Stationes, Indulgentias, & remiſſiones tam vrbis, quàm etiam Portiunculæ, ſiue Hieruſalem, ac S. Iacobi in Compoſtella. Et quod quacumque hora diei, vel noctis & quocumque in loco dicant ſ. Choro, Eccleſia, Clauſtro, Oratorio, ac cella lucrentur illas. O. ſſſo. 50. conceſſ. 180. fol 60. 15 *Pro Fratribus &c. Stationes, ac Indulg. plen.* *Nota.*

Hæc conceſſio eſt melior, & latior reliquis omnib. præcedentibus in hac materia, ſi tamẽ in ipſa ſpecificatio facta eſſet de Indulgentiis plenariis. De omnibus tamen intelligi debet, quia petens (prout ab ipſomet ego accepi) de omnibus habuit intentionem. In huiuſmodi autem ſemper voluntas concedentis intelligitur conformari intentioni petentis.

CLemẽs VII. cõfirmauit oẽs Indulgẽtias & remiſſiones peccatorũ cõtentas & annotas 16

tas

tas in libris impreſsis Priuilegiorum Fratrum Min. illa quæ etiam de nouo conceſſit, o.

Collector. Præfata conceſſio facta eſt anno Domini 1527. Ideirco intelligenda eſt de contentis in libris, vſque ad illud tempus impreſſis ſ. Monumentis Ordinis, Supplemento, & Compédio. Nec debet intelligi de additis nunc in huiuſmodi libello, quia de præteritis, & non de futuris loquitur ſ. præſcripta Conceſſio.

Ex Priuilegiis Monachorum Carthuſienſium.

17 *De Pſal. Miſerere mei Deus.* SIXTUS VI. conceſſit Carthuſienſibus, vt viſitando maius, & alia Altaria conſiſtentia in ambitu Eccleſiæ domus, in qua eos tempore degere contigerit, & ante quodlibet Altare earumdem, genibus flexis pſal. illum pœnitentialem, qui incipit, Miſerere mei Deus; ſeu ſi illiterati forent, ſeptem Dominicas orationes, cum totidem Angelicis Salutationibus, deuotè dicendo; verè pœnitentibus,

Nota. & confeſſis eaſdem prorſus Indulgentias, peccatorum remiſſiones, etiam plenarias conſequantur, quas conſequentur cum, vel ſine adiutricium manuum porrectione, ex Apoſtolica, vel alia Conceſſione, quæ haſtenus, vel pro tempore, tunc iam emanaſſet, ſi ea die qua id fecerint. Baſilicas, vel aliam, ſeu alias, Eccleſiam, vel Eccleſias conſiſtentes in Vrbe, aut alia Ciuitate, Terra, Caſtro, Villa, ſeu alio loco Diœceſis, in qua domus ipſa, cuius Eccleſiæ altaria ſic per eos viſitata forét, exiſterét, viſitarent, in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi ipſi Fratres ſic dicta Altaria viſitâtes, Baſilicas, ſeu Eccleſias præd ctas Vrbis, Ciuitatis, Terræ, vel Caſtri, loci, vel Diœceſis, in qua domus ipſa, cuius Eccleſiæ Altaria pro tempore fuerint per eos viſitata, conſiſtit, perſonaliter viſitaſſent, & omnia illa feciſſent, quæ ad conſecutionem Indulgentiarum huiuſmodi forent quomodolibet opportuna. *B.*

18 *De ſeptem Pſal. pœnitentialibus.* IDEM Sixtus conceſſit poſtea, quod præfati Carthuſienſes literati dicentes, & deuotè recitantes ſeptem Pſalmos pœnitentiales, illiterati verò viginti quinque orationes Dominicas, totidemque Salutationes Angelicas, in Oratoriis Cellarum, vel locorum, in quibus ex ordine perſoluunt officium diuinum, conſequantur illaſmet Indulgentias, quæ in ſupraſcriptis literis exprimuntur, & quas conſecuti fuiſſent, ſi illa Altaria, vt præmittitur, viſitaſſent, & pſalmos Miſerere mei Deus, ſeptemque orationes Dominicas, coram ipſis Altaribus dixiſſent. B.

ALEXANDER VI. conceſſit prædictis Carthuſienſibus infirmis, & debilibus, præfatos ſeptem pſalmos, cum ſocio dicentibus, vel ipſis infirmitate impeditis, aliquem ex Confratribus illos dicentem audientibus, necnon Prioribus, & Procuratoribus dicti Ordinis pro tempore exiſtentibus, itinerantibus, pſalmos huiuſmodi, cum vno ſocio ſimiliter dicentibus, vt eas Indulgentias in omnibus, & per omnia conſequantur, quas conſequerentur, ſi contenta in ſupra dictis literis plenè adimplerent. *B.* 19 *Pro infirmis, & itinerantibus.*

SEQVVNTVR INDVLGENTIÆ ſeptem Eccleſiarum, Principalium Vrbis Romæ, quæ ſunt priuilegiatæ maiori Priuilegio, & gratia, ac dignitate, quàm aliæ eiuſdem Vrbis.

PRIMA Eccleſia Vrbis, eſt Sacroſancta Lateranenſis Eccleſia, quæ ab antiquo dicebatur Baſilica Saluatoris, nunc autè communiter vocatur, Eccleſia ſancti Ioannis Lateranenſis, quæ ab Imperatore Conſtantino, in latere ſui proprij Palatij ædificata, & à ſancto Silueſtro Papa in honoré Sanctiſſimi Saluatoris noſtri Dñi Ieſu Chriſti & Sanctorũ Ioannis Baptiſtæ, & Ioannis Euangeliſtæ dedicata fuit; in qua fertur, quòd, ſcilicet, Silueſter, & Gregorius, Summi Pontifices, qui cũ ſucceſſiuè conſecrauerunt, deuotè viſitantibus conceſſerunt tot Indulgentias, quot eas nemo, niſi ſolus Deus, enumerare poteſt. *De Indulgentijs Eccleſiæ Lateranenſis.*

Nota primò, quod in hac Eccleſia, iuxta rubricas Miſſalis noui Pij V. iuſſu inſtituti, ſunt Stationes Dominica prima Quadrageſimæ, Dominica Palmarum, Feria 5. maioris Hebdomadæ in Sabbato Sancto, & in Albis, Vigil. Pent. in die S. Ioan. ante Portam Latinã, & eſt Indulgentia plenaria, & liberatio vnius Animæ à Purgatorio, Et à die S. Bernardini, quæ eſt 20. menſis Maij, vſque ad primum diem Auguſti, die quolibet eſt Indulgẽtia plenaria.

Nota etiam, quòd in hac Eccleſia ſancti Ioannis Lateran. habetur quædam tabula antiqua, in qua continentur ſequẽtia, quæ quidam bonus Pater noſtri Ordinis tempore Capituli Generaliſſimi, anno 1517. ab illa extraxit.

Primò

Primò ad Altare maius ſunt indulgentiæ 48.
3 annorum, & totidem quadragenæ, & remiſſio tertiæ partis omnium peccatorum.

4 ¶ Item Conſtantinus Imperator, poſtquam mundatus fuit à lepra, per ſacri Baptiſmatis ſuſceptionem, dixit beato Siluestro: *Pater, ecce domum meam in Eccleſiam ordinaui infunde in eam tuam largam benedictionem, pro venientibus ad eam.* Et ait ad eum beatus Sileſter: *Dominus Ieſus Chriſtus, qui te mundauit à lepra & purificauit te fonte perenni, per ſuam miſericordiā mundet & purificet omnes huc venientes ſine peccato mentali, & auctoritate Petri, & Pauli, & noſtra, ſit eis remiſſio omnium peccatorum quocumque tempore anni.*

5 Item ſanctus Gregorius Papa, qui hanc Eccleſiam conſecrauit, poſt deſtructionem eius factam per Hæreticos confirmauit Indulgentiam poſitam per S. Siluestrum Papam antedictum.

6 ¶ Item Bonifacius dixit, Indulgentiæ Eccleſiæ Lateranenſis numerari non poſſunt, niſi à ſolo Deo, & ego omnes illas confirmo.

7 † ¶ Item, in Feſto Saluatoris, cuius Imago viſibiliter apparuit omni Populo Romano miraculoſè, ſcilicet, quando ſanctus Silueſter conſecrauit dictam Eccleſiam primò, vbi fuerat Populus Romanus congregatus, tunc prædicta Imago apparuit viſibiliter omni Populo de Vrbe, quæ Imago remanſit in pariete, nec comburi potuit, cum Eccleſia bis combuſta fuerit, eſt remiſſio omnium peccatorum.

8 † ¶ Item, Papa Bonifacius dixit, Si quis ad Sedem noſtram Lateranen. cauſa deuotionis, orationis, peregrinationis acceſſerit, ab omni ſorde peccati ſit mundatus totus.

9 Item, in Eccleſia prædicta, in Capella ſancti Ioannis Baptiſtæ, in quam mulieres non intrant, ibidem ad fontes, eſt remiſſio omnium peccatorum.

10 † ¶ Item, in Capella ſancti Laurentij, in quam ſimiliter mulieres non intrant, quæ dicitur Sancta ſanctorum, eſt remiſſio omnium peccatorum.

11 ¶ Item, ſi ſcirent homines Indulgentias Eccleſiæ Lateranenſis, dicerent, tot, & tantæ ſunt, quod non oportet nos ire ad ſanctū Sepulchrum vltra Mare.

1 *De indulg. Eccleſia S. Petri.* ¶ SECVNDA Eccleſia principalis, eſt ad ſanctum Petrum, vbi nunc eſt ſancta Sedes Apoſtolica, & Palatium ſanctiſſimi Domini Noſtri Papæ, in qua ſunt omni die, ſex mille, & 48. anni, & totidem quadragenæ, & remiſſio tertiæ partis peccatorum. Et in hac Eccleſia ſunt Stationes in die Epiphaniæ, in Dominica prima, & ſecunda Quadrageſimæ, in Sabbato poſt primam Dominicam Quadrageſimæ fer. 2. Paſchæ in die Aſcenſionis, in die Pentec. in Sabbato poſt Pentec. in omnibus Sabbatis quatuor Temporum, in Dominica prima Aduentus, & in tertia, & in quarta, & in die Natiuitatis Domini.

¶ Item, in eadem Eccleſia fuiſſe dicuntur centum, & nouem Altaria, quæ nunc pro magna parte ſunt remota, & in melius, ſub pauciori numero redacta, ſiue ordinata. Et pro quolibet 19. anni Indulgentiæ dati ſunt. Et inter alia ſunt ſeptem Altaria principalia, quæ in gyrum cancellis cupreis vallata ſunt, olim deaurat is in quibus per ſolum annum integrum ſunt Stationes. Attamen in diebus Feſtiuitatum, tam illorum, quàm aliorum Altarium ſunt in eis Stationes, ac infinitæ aliæ Indulgentiæ.

Item, quandocumque eſt Feſtum Sanctorum Petri, & Pauli, vel Vocationis dictorum Altarium, ſeu etiam Feſtum Natiuitatis Dominicæ, Paſchæ, ſeu omnium Sanctorum, aliudque Feſtum duplex, duplicantur omnes prædictæ Indulgentiæ. 3

¶ Item, in Feſto Annuntiationis Beatæ Mariæ, ſunt ibi mille anni Indulgentiæ. 4

¶ Item à prædicto Feſto vſque ad Kalendas Auguſti ſunt ibi duodecim anni Indulgentiarum, & totidem quadragenæ, & remiſſio tertiæ partis omnium peccatorum. 5

¶ Item quicumque aſcendit gradus ſancti Petri deuotè, huic conceduntur pro quolibet gradu ſeptem anni Indulgentiarum, per Alexandrum VI. ſunt aliæ Indulgentiæ, vt infra. 6

TERTIA Eccleſia, eſt ad ſanctum Paulum, in qua ſunt omni die ſex mille, & 48. anni Indulgentiarum, & totidem quadragenæ, & remiſſio tertiæ partis omnium peccatorum. Et in hac Eccleſia ſunt Stationes Dominica quarta Quadrageſimæ, feria tertia Paſchæ, Dominica in Sexageſima, in die SS. Innocentium, & Conuerſionis ſancti Pauli. 1 *De Indulg. Eccleſia S. Pauli.*

¶ Item, in Conuerſione ſancti Pauli, ſunt ibi centum anni Indulgentiæ & totidem quadragenæ, & plenaria omnium peccatorum remiſſio. 2

5 ¶ Item, in Feſto ſanctorum Innocentium,
quorum multa corpora requieſcunt ibi, ſunt
ibidem 48. anni Indulgentiæ, & totidē qua-
dragenæ ab antiquo, modò verò eſt Indulgen-
tia plenaria.

6 ¶ Item, in Dedicatione eiuſdem, quæ eſt in
octaua ſanct. Martini, ſunt ibi mille anni In-
dulgentiæ, & totidem quadragenæ, & remiſ-
ſio omnium peccatorum.

7 ¶ Item, ſi quis intrauerit dictam Eccleſiam
omnibus diebus Dominicis, habet tantas In-
dulgentias, ac ſi iret ad ſanctum ſepulchrum
Hieroſolymis, ac ad ſanctum Iacobum Ga-
litiæ. Ac viſitans ſeptem Altaria huius Eccle-
ſiæ, tot lucrabitur Indulgentias, quot, ſi viſi-
taſſet ſeptem Altaria Sanct. Petri.

De Indulg. Eccleſiæ S. Mariæ Maioris.

1 QVARTA Eccleſia, eſt ad Sanctam Mari-
am Maiorem, in qua ſunt omni die ſex mille,
& 48. ann. Indulgentiæ, & totidem quadra
genæ, & remiſſio tertiæ partis omnium pec-
catorum. In hac Eccleſia ſunt Stationes in o-
mnibus quartis feriis quatuor Temporum, fe-
ria quarta maioris Hebdomadæ, in die Pa-
ſchæ, Dominica prima Aduentus, in Vigilia,
& die Natiuitatis, in die Circunciſionis.

2 ¶ Item in Vigilia Aſcenſionis Domini, in
qua celebratur Feſtum Translationis Corpo
ris Sancti Hieronymi, ibidem quieſcentis: ad
Altare ipſius, eſt remiſſio tertiæ partis omniū
peccatorum, conceſſa a Pio Papa Secundo, &
Indulgentia plenaria.

3 ¶ Item, in omnibus Feſtiuitatibus Beatæ
Mariæ, ſunt ibi mille anni Indulgentiæ, &
plenaria peccatorum remiſſio.

4 ¶ Item, à Feſto Aſſumptionis Virginis, vſq;
ad eius Natiuitatem, ſunt ibi duodecim mil-
lia annorum Indulgentiæ, vltra prædictas
quotidianas Indulgentias.

Nota tamen, quòd quarta Eccleſia ab anti-
quo ſemper fuit Sancti Laurentij: ſed tempo-
re Alexandri, Sixti, Sancta Maria tempore Iu-
bilęi, fuit aſſignata pro quarta, numero, & a-
liæ tres non viſitabantur ex debito; ſed ex de-
uotione tantummodo, ad parcendum labori-
bus Peregrinorum, & Romanorum.

De Indulg. Eccleſia S. Laurentij Mart.

QVINTA Eccleſia eſt ad Sanctum Laurē-
1 tium extra muros, in qua ſunt omni die 7048
anni Indulgentiæ, & totidem quadragenæ, ac
remiſſio tertiæ partis omnium peccatorum.
2 Item ſex mille anni Indulgentiæ.
3 In hac Eccleſia ſunt Stationes Dominica
Septuageſimæ, Dominica tertia Quadrageſi-
mæ, Feria quarta, infra octauam Paſchæ, &
& Feria quinta, poſt Pentecoſt.

¶ Item in Feſtiuitatibus Sanctorum Stepha-
ni, & Laurentij, quorum Corpora ibidem re- 2
quieſcunt, & per Octauas eorum, & ſingulis
Stationibus eiuſdem Eccleſiæ, ſunt centum
anni Indulgentiæ, & remiſſio tertiæ partis o-
mnium peccatorum, conceſſi ab antiquo.

¶ Sed Calliſtus Tertius conceſſit omnibus v-
triuſque ſexus Chriſti fidelibus dictam Eccle-
ſiam deuotè viſitantibus, in ſingulis Feſtiui-
tatibus, & Stationibus eiuſdem Eccleſiæ, ple-
nariam remiſſionem omnium peccatorum.

¶ Item, ſi quis intrauerit dictam Eccleſiam
per annum, omni quarta feria, liberat vnam
Animam à Purgatorio. 3

¶ Item intrans per Ianuam Auſtralē eiuſdē
Templi, de vna Cruce ad aliam, contritus, &
confeſſus, habet remiſſionem omnium pec- 4
catorum.

De Indul. Eccleſia S. Sebaſt.

SEXTA Eccleſia, eſt ad ſanctum Fabianū
& Sebaſtianum extra muros, in qua ſunt o- 1
mni die 6048. anni indulgentiæ, & totidem
quadragenæ, ac remiſſio tertiæ partis peccato-
rum. Et in die S. Sebaſt. & in omnibus Domi-
nicis menſis Maij Indulgentia Plenaria.

¶ Item in eadem Eccleſia ſunt quotidie
mille anni Indulgentiæ datæ à Pelagio Papa.

Item in eadem Eccleſia ad catacumbas, ibi 2
prope maius Altare, ſunt tot & tantæ Indul-
gentiæ, quot & quantæ ſunt in Eccleſiis Apo- 3
ſtolorum Petri & Pauli, quia ibi prius corpo-
ra eorum iacuerunt abſcondita longo tempo-
re, in puteo quodam, ſuper quem eſt vnum
altare. ¶ Item Silueſter, Gregorius, Honori-
us, Pelagius, Nicolaus, & Ioannes Summi
Pontifices conceſſerunt quilibet eorum mil-
le annos indulgentiæ, quocumque tempore
anni deuotè viſitantibus dictam Eccleſiam.

¶ Item, ibidem, & in Cœmeterio Calliſti
eſt plenaria remiſſio omnium peccatorum, ſe-
cundum quoſdam. 4

In hac Eccleſia ſubtus terram eſt Cœmete-
rium Calliſti Papæ; Quod quiſq; ingrediens 5
contritus & confeſſus, indulgentiam Plenari-
am conſequetur ob merita 74000. Martyrum
& 40. Summorum Pontificum ibi ſepultorū,
quorum fuerunt 18 Martyres.

De Indulg. Eccleſia S. Crucis.

SEPTIMA Eccleſia eſt ad Sanctam Cru- 1
cem in Hieruſalē, in qua ſunt omni die 6940.
anni indulgentiæ, & totidem quadragenæ, ac
remiſſio tertiæ partis omniū peccatorum.

In hac Eccleſia ſunt ſtationes Dominica 4. 2
Quadrag. feria 6. maioris hebdomadæ, Do-
mini-

minica 1, Aduentus in diebus Inuentionis, & Exaltationis S. Crucis, & in eorum octauis, & in omnibus ſupradictis diebus eſt indulgentia plenar.

2 Item, omni die Dominica ſunt in eadē Eccleſia treccenti anni indulgentiæ, & totidem quadragenæ, ac etiam remiſſio tertiæ partis omnium peccatorum.

3 Item, in Dedicatione eiuſdem, quæ celebratur in vigilia ſancti Benedicti Abbatis, in menſe Martio, eſt ibi plenaria remiſſio omnium peccatorum.

Similiter, in inuentione tituli ſanctæ Cru-
4 cis, quod ibi in ſublimi muro inuentum eſt,
† tempore Alexandri VI. vigeſima ſexta Ianuarij, & etiam quotidie in capella ſancti Helenæ, in quam mulieres non intrant, niſi ſemel in anno, eſt Indulgentia Plenaria Item per omnes dies anni eſt Indulgentia Plenaria.

Sunt etiā, & aliæ Indulgentiæ Romæ hinc
5 inde in diuerſis Eccleſijs, & locis; Aliquæ tertiæ partis peccatorum, aliquæ quadragenarum, aliquę annorum, & aliquæ dierum, quæ ſimiliter conceſſæ ſunt Fratribus, & Sororibus Minorum, & perſonis quibuſdam ſupra declaratis; quæ, quia ſunt nimis diuerſæ, & minoris nunc reputationis omittuntur.

Sunt, & quamplurimæ aliæ indulgentiæ tam plenariæ, quam non plenariæ, quæ in diebus Stationum, & nonnullis aliis habentur in Eccleſiis Vrbis Romæ: quas omnes lucrari poſſunt prædicti Fratres, vt ſupradictum eſt. Sed pro illis videnda ſunt compendioſa illa infra dicta fol. 295. &c ibi enim omnes diſtinctè recenſentur.

CIRCA Stationes eſt notandum, quod ſicut dicit Thomas in 4. diſt. 20. & Cardinalis de Turrecremata in c. *Menſuram, de Pœnitentiis* diſt. prima illas inſtituit B. Gregorius, & in qualibet die Stationis, ſeptem annos remiſſionis conceſſit. Attamen in multis tabulis, & ſummariis ampliores remiſſiones reperiuntur, prout hic ſequuntur.

Collector. Nota. Stationum ordo nunc eſt obſeruandus vt in Miſſali nouo.

Notandum eſt quod ſecundū aliquos Romæ eſt quotidie ad minus in tribus locis (vbi mulieres non ingrediuntur) remiſſio plenaria omniū peccatorū. Et in octo locis ad minus remiſſio tertię partis: Et in vno loco omiſſio quartæ: Et in alio ſeptimæ: Et in diuerſis Eccleſiis, & locis ipſius Vrbis Indulgentię quaſi innumerabiles; Et ſecūdū aliquos, ſunt in ſumma 4000. annorū, & 1500. quadragenæ Indulgētiarū. ¶ Itē ſunt aliæ multæ, & magnæ Indulgētiæ in diuerſis locis, & Eccleſijs quotidie, & in Dedicationibus Altariū, & Eccleſiarū, & in diuerſis temporibus, & locis, & Feſtiuitatibus Sanctorū augentur Indulgentiæ. Et duplicantur omnes in Quadrageſima. ¶ Vltra prædictas Indulgentias, additæ ſunt nonnullæ aliæ de nouo à Sixto IV. & ab alijs, maximè in Eccleſijs ab eodem factis, ſeu reædificatis, præſertim in S. Maria de Pace, & in S. Maria de Populo, in Feſtis Beatæ Virginis, & Sabbatis Quadrageſimæ, & à Sabbato de Paſſione, vſq; ad Octauas Paſchæ, vbi eſt maximus concurſus Populi Romani. ¶ Has autē omnes Indulgētias (vt præmittitur) poſſunt quotidie lucrari Fratres, & Sorores, & alij ſupra expreſſi viſitando Eccleſias in quibus morantur, & dicendo quinquies Pater noſter, & Aue Maria, vt ſupra: Vel viſitando ſeptem loca deputata, ſpecialiter in memoriam ſeptem principalium Eccleſiarum Vrbis Romæ, & dicendo Septē Pſalmos pœnitētiales cū litania; Et laici dicendo certum numerum Pater noſter ſibi à Superioribus prætaxatum. Qui quidem modus adhuc ſeruatur à multis laudabiliter, ne tanta gratia faciliter contemnatur. Attamen per illū non lucrantur Indulgentias Hieruſalē, & S. Iacobi, niſi dicantur 6. Pater noſter, & Aue Maria prout habetur ſup. §. 15.

Collector. Nota.

Aduertendum eſt etiam, ac valde memoriæ commendandum, ne quis de cetero decipiatur, ſicut hucuſque multi decepti ſunt, quòd Indulgent. plenariæ ſuperius annotatæ, nec aliquæ aliæ, quæ per anni circulum in Eccleſijs Vrbis Romæ habentur non conceduntur accipientibus Bullas Cruciatæ vel fabricæ Sancti Petri, aut habentibus alias Conceſſiones, vel Confeſſionalia: Quia (prout apparet in Bullis originalibus huiuſmodi Cruciatæ, &c.) ibi ſolum conceduntur Stationes, & Indulgentiæ propter Stationes conceſſæ. Et ſi forte aliquando ibi abſolutè concederentur Indulgentiæ Eccleſiarum Vrbis, tamen ex quo nunquam expreſsè fit ibidem mentio de Indulgentijs plenarijs (quod tamen ſecundum ſtylū Curiæ Romanæ, & Regulam expreſſam Cācellarię Apoſtolicę neceſſar. ò requiritur ad hoc, vt tales Indulgentiæ intelligantur cōceſſæ prout è peritiſſimis Curialibus aſſeritur) ideò virtute huiuſmodi Bullarum, eas habētes nequeunt lucrari, niſi ad plus Stationes, & Indulgentias nō plenar. Imm. ò credo, ꝙ non amplius, quā ſeptem annos, prout B. Gregor conceſſit, ſicut ſupradictum eſt; & multò minus

Epilogus multarum Indulgentiarum.

Indulgentias liberationis animarũ à Purgatorio, niſi ſpecificentur in Bullis prædictis; Quæ tamẽ ſpecificatio numquã reperitur facta. Sed quæſtores, ſeu Commiſſarij (lucri cauſſa, vel ex ignorantia) ponunt tales Indulgentias in Summarijs, quæ ipſi pro libito ſuo componunt; ſubducendo ex Summarijs Ordinis noſtri Minorum, quibus, vt ſuprad ctum eſt, expreſsè omnes Indulgentiæ, etiam plenariæ conceſſæ ſunt. Propter quod ſuperfluum, & perinde prohibitum eſt nobis ſtrictiſſimè, tales Bullas accipere; niſi cũ magnis modificationibus, quæ vix ſimul concurrent, vt habetur ffo.60.cõc.178.& ſup. in dictione, *Abſolutio ordinaria quoad Fratres*, §.21. & 22. Et in dictione *Cruciata* §.3.

Collector.

Notandum eſt inſuper, quod vltra prædictas Indulgentias, directè, ac præciſè conceſſas perſonis Fratrum Min. & Monialium S. Claræ, &c. poſſunt etiam ijdem Fratres, & Moniales gaudere Indulgentijs conceſſis generaliter viſitantibus ſuas Eccleſias, vel Monaſteria in certis feſtiuitatibus, & alijs diebus anni viſitando ſimiliter ſuas Eccleſias, vel capellas cum intentione lucrandi huiuſmodi Indulgentias, aut remiſſiones peccatorum. Et hoc etiam, ſi in Conceſſionibus talium Indulgentiarum ſit additum, quod eas lucrentur porrigentes manus adiutrices: Nam tunc dicendo quinque Pater noſter, & totidem Aue Mariæ, pro felici ſtatu S. Eccleſiæ, poterunt iſtas abſque dubio, lucrari, etiamſi eſſent in alijs Eccleſijs conceſſę. Et hoc virtute cuiuſdam Conceſſionis Leonis X. ſuprapoſitæ in dictione *Indulgentiæ non plenaria, quoad Fratres*. in §.5. & ſupra §.17.

Nota.

Quæſtio.

CIRCA præfata tamen dicit Felynus in quodam ſermone, quem fecit de hac materia, & incipit, *Hodie mecum eris in Paradiſo*: quid autem de Clericis commorantibus in loco, vbi conceditur Indulgentia, & diuina officia celebrantibus? Reſpondet Nicolaus de Lyra in ſuis Quolibetis, quòd ſi conceditur Indulgentia venientibus, & benefacientibus illi loco, & aliud non dicitur, non participant niſi de Indulgentia, quia non videtur intentio dantis dirig ad hoc; ſed vt alliciat ad deuotionem illius loci, & ſubueniatur adminiſtrantibus vt poſſint ſeruire Eccleſiæ Quod nota, (dicit prædictus Felynus) quia non inueni ab alio tactum. ¶ Sed licèt ita ſit reſpectu aliorum, non tamen reſpectu Fratrum Minorum, propter ſupradicta §.17. & in dictione *Indulg. non plenaria, quoad Fratres*. §.5.

Reſponſio.

Collector.

Pro validitate, & firmitate ſupradictarum Indulgentiarum, notanda eſt ſequens Conceſſio.

LEO X. conceſſit, & declarauit, quod virtute Bullarum Cruciatæ contra infideles, 20
aut aliarum Indulgentiarum generalium, quaſcumque reuocationes vel ſuſpenſiones Priuilegiorum Ordinum, etiam Mendicantium continentes, numquam intelligantur reuocata, nec ſuſpenſa, Indulta, Priuilegia, & gratiæ conceſſæ, quoad perſonas Fratrum Obſeruantiæ, & quoad ſuſpendendum interdictum in Feſtiuitatibus Sanctorũ ſui Ordinis; niſi de ipſis ſpecificè, ac nominatim mentionem facerent. o. ffo. 59. conc.177.

Collector.

Aduertendum tamen eſt circa hæc, quòd non propterea debet credi, non poſſe reuocari præfatas Indulgentias, & alia Priuilegia Fratribus conceſſa. Circa quod vide, quæ ſupra poſui in hac dictione *Indulgentia Stationum, quoad Fratres*, in fine cuiuſdam Conceſſionis Sixti poſt §.7. Et ſimiliter vide infra poſita in dictione Priuilegia in fine Conceſſionum.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §.5. *notandum quod anno Domini 535. die 12. menſis Iulij Reuerend. Pater Frater Ant. Ortiz. dixit ſe impetraſſe à Dom. Papa Paulo III. quod Fratres Minor poſſint lucrari prædictas omnes Indulgentias, quas hic conceſſit Leo X. recitando prædicta ſex Pater noſter, & Aue Maria cum Gloria Patri, &c. Et hoc non ſolum in Choro, Eccleſia, Clauſtro, Oratorio, ac Cella, vt conceſſerat Leo X. ſed & in quocumque loco alio recitentur, ſine vlla reſtrictione.*

INDVLGENTIÆ QVOAD SECVLARES, PRIMO.

¶ *Diſtinctio Indulgentiarum quoad Seculares.*

Collector. Diſtinctio Indulgentiarum quoad ſeculares.

QVIA Indulgentiæ quæ continentur in Priuilegijs Frat. Min. quibus poſsũt gaudere perſonæ Seculares, ſunt diuerſæ, ac reſpectu diuerſorum operum, quæ ad alias promerendas oportet huiuſmodi ſeculares facere: ideò, vt melius agnoſci valeant, ſubſequenti ordine diſtinguuntur. ¶ Primò namque ponuntur Indulgentiæ conceſſæ viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum in præcipuis feſtiuitatibus anni. Secundò apponuntur, quæ pro tempore quadrage-

drageſimali conceſſæ ſunt. Tertiò aliæ, quæ pro reliquis diebus anni conceſſæ reperiuntur. Quartò ſequuntur Indulgentiæ conceſſæ facientibus prædictis Fratribus aliqua opera pietatis. Quintò adduntur nonnullę remiſſiones peccatorum, quas concedere poſſunt Fratres prędicantes. Sextò ſuperadduntur multę aliæ Indulgentiæ conceſſę ſæcularibus ratione habitus prædictorum Fratrum. Septimò annectuntur nonnullæ aliæ, in fauorem Conceptionis B. Virginis datæ. Octauò ſubſequuntur aliæ Indulgentiæ, ab eiſdem Fratribus pro ſecularibus obtentæ.

Indulgentia pro viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, in præcipuis feſtiuitatibus. Primò.

1 *Pro feſtis Domini noſtri, ac Dominæ noſtræ & alijs.*

GREGORIVS IX. conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorũ, in Feſtiuitatibus principalibus Domini noſtri, ac in feſtiuitatibus, & commemorationibus Dominæ noſtræ, ac Ioannis Baptiſtæ, & omnium Sanctorum, ac Sancti Franciſci, & beati Antonij, & beatæ Eliſabeth, centum annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ. b. fol. 61. Et fo. 64. conceſſ. 73. Et fffo. 107. conceſſ. 426.

2 *Pro die Stigmatum*

IDEM Gregorius conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſiam Montis Aluernæ, in die Stigmatum beati Franciſci, remiſſionem medietatis omnium delictorum: viſitantibus autem alias Eccleſias Ordinis, eadem die, dedit de Indulgentia annos triginta. b. fffo. 260. conceſſ. 647.

3 *Pro Feſtis præcipuis.*

INNOCENTIVS IV. aliàs 6. conceſſit viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, in feſtiuitatibus Domini noſtri Ieſu Chriſti, & B. Mariæ Virginis, ac beatorum Ioannis Baptiſtæ, Apoſtolorum Petri, & Pauli, necnon Sancti Franciſci, & aliorum Sanctorum Ordinis prædicti, Indulgentiam quadraginta annorum. b. fffo. 261. conc. 669. Et fol. 109. conc. 453.

4 *Pro Feſtis Ordinis.*

ALEXANDER IV. conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias noſtras, in feſtiuitatibus, & tranſlationibus beatorum Franciſci, & Antonij, & Claræ, de Indulgentia annos quinquaginta. b. fol. 260. conc. 652. Vel prout habetur in Supplemento, ſunt anni quadraginta. b. fffo. 108. conc. 429.

5 *Pro Feſtis præcipuis.*

CLEMENS IV. conceſſit viſitantibus Eccleſias Fratrum Min. in Feſtiuitatibus Domini noſtri Ieſu Chriſti, & B. Mariæ Virginis, & Apoſtolorum, ac B. Ioannis Baptiſtæ, & B. Franciſci, & Sanctorum noſtri Ordinis Indulgentiam 47. annorum. b. fffo. 260. conc. 659.

IDEM Clemens conceſſit viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum in Dedicationibus earum, & per octo dies ſequentes, & in Feſtiuitatibus Beatæ Mariæ, ac Sanctorum Franciſci, & Antonij, & Claræ, ac aliorum Sanctorum, quibus altaria maiora dedicata ſunt, Indulgentiã centũ dierum b. fffo. 108. conc. 449. 6 *Pro Dedicationibus.*

GREGORIVS X. conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias Fratrum Minor. in Feſtiuitatibus Domini noſtri Ieſu Chriſti, & B. Mariæ Virginis, & Apoſtolorum, ac Beati Ioannis Baptiſtæ, & Sancti Franciſci, ac Sanctorum Ordinis noſtri, Indulgentiam annorum quadraginta. b. fffo. 260. conc. 659. Et fffo. 109. conc. 457. 7 *Pro Feſtis præcipuis.*

NICOLAVS III. conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, in Feſtiuitatibus ſupraſcriptis immediatè Indulgentiam annorum quadraginta. b. ffo. 260. conc. 660. 8

MARTINVS V. conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, in Feſtiuitatibus Natiuitatis Domini, Circumciſionis, Epiphaniæ, Purificationis, Annunciationis Beatæ Mariæ ac Reſurrectionis, Aſcenſionis, Pentecoſtes, beati Ioannis Baptiſtæ, Apoſtolorum Petri, & Pauli aſſumptionis Virginis Marię, Natiuitatis eiuſdem, ac omnium Sanctorum, & beatorum Franciſci, Antonij, Claræ, Eliſabeth, nec non in Tranſlationibus eorundem, Indulgentiam annorum quinquaginta, & duodecim quadragenarum, b. ffol. 260. conc. 661. Et ffol. 108. conc. 433. 9 *Pro Feſtis præcipuis.*

NICOLAVS IV. confirmauit Ordini Fratrum Minorum omnes Indulgentias, datas à ſuis prædeceſſoribus, & extendit eaſdem Indulgentias ad feſtiuitates Angelorum, & illorum Sanctorum, in quorum honorem ſunt ædificatæ Eccleſiæ prædictorũ Fratrum, vel quorum reliquiæ ibi habentur. b. ffo. 261. conc. 665. Et fffol. 109. conc. 456. 10 *Pro Feſtis Angelorum*

IDEM Nicolaus conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum in feſtiuitatibus Domini noſtri Ieſu Chriſti, & Beatæ Mariæ Virginis, Beati Ioannis Baptiſtæ, Apoſtolorum Petri, & Pauli, Beati Franciſci, & Sanctorum ſui Ordinis, quadraginta annos Indulgentiæ. b. fffol. 108. conc. 446. 11 *Pro Feſtis præcipuis.*

12 *Confirmatio Indulg.* IOANNES XXII. confirmauit Indulgentias datas à ſuis prædeceſſoribus viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, in feſtiuitatibus Beatæ Virginis Mariæ, Sanctorumq; Franciſci, Antonij, Ludouici, Claræ, ac in Conſecrationibus Eccleſiarum, & Altarium, & vocationibus earumdem, & per octauas. Iſtæ autem Indulgentiæ prout præfatus Papa epilogauit, ſunt decem anni, & quinquaginta dies. *B.* fol. 24. & ffol. 108. conc. 231. Et b. ffol. 108. conc. 436.

13 *De Indu. Portiuncula.* BENEDICTVS XII. confirmauit Indulgentiam Sanctę Mariæ, de Portiuncula, ſeu de Angelis, declarauitq; datam eſſe à Chriſto viua voce b. ffol. 261. conc. 668. Aliàs habetur, quod eſt Benedicti vndecimi. b. fffo. conc. 455.

14 *Pro Feſtis pracipuis.* VRBANVS V. conceſſit viſitantibus Eccleſiam Fratrum Minorum, in feſtiuitatibus Domini noſtri, ac Dominæ noſtræ & Apoſtolorum, & Beati Ioannis Baptiſtæ, ac beati Franciſci, & Sanctorum ſui Ordinis, Indulgentiam 40. annorum. b. ffol. 261. conc. 670. Et fffol. 109. conc. 458.

15 *Pro Sanctis Ordinis Pradicat. & Minor.* SIXTVS VI. vniuerſis, & Singulis Chriſti fidelibus vtriuſque ſexus, verè pœnitentibus, & confeſſis, qui Eccleſias & Oratoria Domorum Fratrum Prædicatorum, & Minorum viſitauerint, in ſingulis feſtiuitatibus Sanctorum Dominici, & Franciſci, centum annos, & totidem quadragenas, de iniunctis pœnitentijs relaxauit. Et ſimiliter viſitantibus dictas Eccleſias Fratrum Prædicatorum, in feſtis Sanctorum Petri Martyris, Thomæ de Aquino, Vincentij, S. Catharinæ de Senis, ac viſitantibus Eccleſias Fratr. Minorum, in feſtis

16 *Confirmatio & noua concessio omnium Indul.* Sanctorum Antonij de Padua, Ludouici Epiſcopi, Bernardini, Claræ, ac Eliſabeth, à primis Veſperis, & per totum diem ipſarum feſtiuitatum, quinquaginta annos & totidem quadragenas, de iniunctis pœnitentijs, relaxauit, dum tamen manus porrigant adiutrices. b. ffo. 148. conc. 359. Et fffo. 109. conc. 433.

IDEM Sixtus in Bulla quæ appellatur Aurea directa Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, motu proprio, & ex certa ſcientia, quaſcumque gratias ſpirituales, Conceſſiones, & Indulgentias, ac peccatorum remiſſiones, in genere, vel in ſpecie, viſitantibus prædicatorum Fratrum Domos, & Capellas, & Oratoria conceſſas (quarum tenores, ac ſi de verbo ad verbum inſerti fuiſſent haberi voluit pro expreſſis) approbauit, & robur perpetuæ firmitatis obtinere decreuit, & potiori pro cautela de nouo conceſſit. b. fol. 65. Et ffo. 148. conceſſ. 358.

IDEM Sixtus conceſſit omnibus verè pœnitentibus, celebrantibus Feſtum Beati Franciſci, de Indulgentia quinquaginta annos, totidem quadragenas b, fffo. 109. conc. 465. 17 *Pro S. Franciſc.*

Prædicta Conceſſio fuit extracta ex libro intitulato, Firmamenta trium Ordinum, in Gallijs compilato, & impreſſo. Aliter tamen habetur in Monumentis Ordinis, vbi continetur, quod præfatus Sixtus vniuerſis fidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis, qui glorioſi Confeſſoris Franciſci Feſtiuitatem deuotè celebrauerint annuatim decem annos, & totidem quadragenas, de iniunctis eis pœnitentijs relaxauit. b. fo. 46. Et ffo. 130. conc. 291. *Collector.*

IVLIVS II. conceſſit viſitantibus Eccleſias Fratrum Min. in Feſto S. Bonauenturæ Indulgentias, quas ſui prædeceſſores conceſſerant pro Feſtiuitatibus aliorum Sanctorum dicti Ordinis. b. fo. 43. Et ffo. 127. conce. 284. Et hoc idem conceſſerat antea Sixtus 4. *B.* fol. 51. Et ffo. 135. conc. 300. 18 *Pro S. Bonauentura.*

IDEM Iulius declarauit, quòd verba in Priuilegijs Fratrum Min. contenta, ſcilicèt, quòd viſitantes ſua loca, & manus porrigentes adiutrices conſequantur Indulgentias tales, vel tales, referantur etiam ad facientes eleemoſynas de pane, & alijs pro eorum victu, & veſtitu, ac domorum ſuarum reparatione neceſſarias. b. fo. 39. Et ffo. 126. conc. 280. 19 *Eleemoſyna.*

Supraſcriptæ Indulgentiæ, ac nonnullæ aliæ, quæ ad manus noſtras non peruenerunt, reperiuntur ſummatim recollectæ in Monumentis Ordinis ſub forma ſequenti. *Collector.*

Hæc eſt ſumma indulgentiarum Ordinis Fratrum Minorum, à diuerſis Summis Pontificibus conceſſarum; circa quas nullus dubitare velit obſecro, quia Reuerendus Pater Frater Ioannes de Argumanes, Prouincialis Prouinciæ S. Iacobi, aſſerit ſe vidiſſe in authenticis literis veritatem huius rei: Quæ literæ habentur in archiuio Conuentus Salmantini: Et ſequitur. *Epilogatio notabilis.*

Viſitantes Eccleſias Fratrum Minorũ, in Feſtiuitatibus Domini noſtri, & Dominæ noſtrę, B. Ioannis Baptiſtę, Apoſtolorum, *B.* Franciſci, omniũq; Sanctorũ dicti Ordinis, habẽt Cõceſſionẽ, pro qualibet prędictarũ Feſtiuitatũ, mille, trecẽtorum, quadraginta annorũ quadringentarumq; quadraginta, & ſex quadragenarũ, atq; triginta, & vnius diei. ffo. 71. conc. 180. *Nota.*

Aduer-

Collector. Aduertendum eſt etiam, quòd in alia ſumma, extracta ex libro intitulato, Firmamenta trium Ordinum, habetur ſubſequenti modo.

Summa Indulgentiarum Feſtiuitatum Domini noſtri Ieſu Chriſti, eiuſque Sanctiſſimæ Matris, ac etiam Patris noſtri Franciſci, & Sanctorum Ordinis, aſcendit ad annos quingentos, quadraginta, & octo, & dies ducentos ſexaginta. fffo.109.poſt conc.467.

Sequuntur Gratiæ, & Indulgentiæ conceſſæ viſitantibus aliorum Fratrum Mendicantium, in præcipuis Feſtiuitatibus. Et primò ponuntur conceſſæ viſitantibus Eccleſias Fratrum Ordinis Prædicatorum.

19 *Ex Priu. Fra. Prædicatorum. Pro Dedicationibus Eccleſiarũ.* SAnctiſſimus Dominus Honorius Papa 3. conceſſit 20. annos, & dies 180. viſitantibus Eccleſias Prædicatorum, in anniuerſarijs Dedicationis earum. Clemens Papa 3. annos decem, & dies quadraginta. Bonifacius Papa 8. & annos 20. & dies 40. Alexander Papa 4. annos 20. & dies 180. Benedictus Papa 10. Frater de Ordine Prædicatorum, annos 30. & dies 120. Ioãnes Papa 21. annos decẽ, & dies 80. Greg. Papa 91. annos 9. & dies 80. Nicol. Papa 4. Frater, Minor. annos 30. & dies 180. Alexander Papa 5. Frater Minor. annos 18. & dies 80. b.fffo.110.conc. 481.

Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum 169. & dierum 350.

21 *Pro Natiuitate B. Mariæ.* In Natiuitate Virginis Mariæ, viſitantibus Eccleſias Fratrum Prædicatorum conceduntur à Clemente 4. anni 10. & dies 40. à Gregorio 4. anni 10. & dies 40. à Bonif. 8. anni 9. & dies 40. à Nicolao 4. anni 30. & dies 180.

Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum 69. & dierum 210. b. fffo. 110. conc. 482.

22 *Pro Purificatione B. Virginis.* In Purificatione B. Mariæ ſemper Virginis, viſitantibus Eccleſias Prædicatorum conceduntur à Clemente IV. anni decem, & dies 40. à Gregorio IX. anni 20. & dies 40. à Bonifacio VIII. anni 9. & dies 40. à Nicolao IV. anni 30. & dies 180.

Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum 69. dierum 300. b. fffo. 110. conceſſ. 483.

23 *Pro Aſſumptione B. Virginis.* In Aſſumptione Virginis Mariæ viſitantibus Eccleſias Fratrum Prædicatorum conceduntur à Clemente IV. anni decem, & dies 40. à Gregor. IX. anni 20. & dies 40. à Bonifacio VIII. anni 9. dies 40. à Nicolao IV. anni 30. & dies 180.

Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum 69. & dierum 300. b. fff. 110. conceſſ. 484.

In Feſto beati Patris Dominici, viſitantibus Eccleſias Prædicatorum conceduntur à Clemente IV. anni 10. & dies 40. à Gregorio IX. anni 20. & dies 40. à Bonifacio VIII. anni 9. & dies 40. à Nicolao IV. anni 30. & dies 180. ab Innocentio IV. anni 9. & dies 40. ab Alexandro IV. anni 20. & dies 280. à Benedicto XI. anni 30. & dies 120. à Ioanne XXI. anni 10. & dies 180. ab Alexandro V. anni 18. & dies 80. à Sixto IV. Fratre Minore anni 100. & totidem quadragenæ. 24 *Pro feſto S. Dominici.*

Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum 247. & dierum 330. b. fffo. 110. conc. 485.

In Feſto Sancti Petri Martyris, viſitantibus Eccleſias Fratrum Prædicatorum conceduntur à Clemente VI. anni 10. & dies 40. à Gregorio IX. anni 20. & dies 40. à Bonifacio VIII. anni 9. & dies 40. à Nicolao IV. anni 30. & dies 180. ab Innocentio IV. anni 9. & dies 40. ab Alexandro IV. anni 20. & dies 280. à Benedicto XI. anni 30. & dies 120. à Ioanne XXI. anni 10. & dies 180. ab Alexandro V. anni 18. & dies 80. à Sixto IV. anni 50. & totidem quadragenæ. 25 *Pro feſt. S. Petri martyris.*

Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum 206. & dierum 320. b. fffo. 110. conce. 486.

In Feſto S. Thomæ de Aquino viſitantibus Eccleſias Prædicatorum, conceduntur à Ioanne XXII. anni 31. & dies 80. ab Alexãdro V. anni 18. & dies 80. ab Vrbano V. anni 100. & dies 220. à Sixto IV. anni 50. & totidem quadragenę. 26 *Pro feſto S. Thomæ.*

Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum 189. & dierum 215. b. fffo. 110. conce. 487.

In feſto S. Vincentij Confeſſoris, viſitantibus Eccleſias Fratrum Prædicatorum conceduntur de Indulgentia, à Sixto IV. anni 50. & totidem quadragenæ. b. fffo 111. conc. 488. 27 *Pro S. Vincentio.*

In Feſto S. Catharinæ de Senis, conceduntur viſitantibus Eccleſias Prædicatorum, à Sixto Papa IV. anni 50. & totidem quadragenæ. b. fffo. 111. conc. 489. 28 *Pro S. Catharina.*

Venientibus ad ſollemnitatem primarum Miſſarum Fratrum Prædicatorum, conceduntur Indulgentiæ, ab Honorio III. dies 100. a Bonifacio *VIII.* dies 100. ab Alexandro IV. dies 100. ab Alexandro 4. dies 100. 29 *Pro Miſſis Primarijs.*

à Gre-

à Gregorio IX. dies 100. ab Innocentio IV. dies 100. à Benedicto XI dies 20. à Clemente IV. dies 100 à Nicolao IV. dies. 100. ab Vrbano V. dies 100 ab Honorio IV. dies 100.

Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum trium, & dierum duorum b. ſff. 111. conceſſ. 490.

Sequuntur aliqua alia gratia conceſſa viſitantibus Eccleſias Fratrum Auguſtinienſium, in præcipuis Feſtiuitatibus.

30 *Ex Priuil. Auguſtinienſium. Pro feſtis præcipuis.* INNOCENTIVS Papa omnibus verè pœnitentibus, & confeſſis, qui in Natiuitatis, Circumciſionis, Epiphaniæ, & Reſurrectionis, Aſcenſionis, Pentecoſtes, necnon Aſſumptionis, Natiuitatis, Annuntiationis, & Purificationis Beatæ Mariæ, ac Natiuitatis Ioannis Baptiſtæ, & Apoſtolorum Petri, & Pauli, & in ſollemnitatibus Apoſtolorum, & Euangeliſtarum, atque in omnibus Feſtiuitatibus Sancti Auguſtini, ac Eccleſiarum Dedicationibus, & celebritate omnium Sanctorum, & per ipſarum Natiuitatis, Reſurrectionis, Aſcenſionis, Pentecoſtes, necnon Natiuitatis, & Aſſumptionis Beatæ Mariæ; ac Natiuitatis Ioannis Baptiſtæ, & Apoſtolorum Petri, & Pauli: Prædictarum Feſtiuitatum Octauas, Eccleſias Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini deuotè viſitauerint annuatim, & ad reparationem, & conſeruationem earum, manus porrexerint adiutrices, conceſſit in ſingulis prædictis Feſtiuitatibus, ac per earum Octauas mille annos, & totidem quadragenas. b. ſffo. 124. conce. 562.

31 *Pro feſtis Auguſtinienſium.* IVLIVS II. viſitantibus Eccleſias Prædictorum Fratrum Auguſtinienſium, in ſingulis Sancti Auguſtini, & Nicolai de Tolentino, ac Sanctæ Monicæ Feſtiuitatum diebus, à primis Veſperis, vſque ad ſecundas Veſperas feſtiuitatum earumdem incluſiuè, ac ibi manus adiutrices porrigentibus, centum annos, & totidem quadragenas, de iniunctis eis pœnitentijs in Domino relaxauit. B. ſffo. 66. conc. 208.

⁂

¶ *Sequuntur alia Indulgentia conceſſa viſitantibus Eccleſias Fratrum Carmelitarum in præcipuis Feſtiuitatibus prout extracta ſunt ex quadam Bulla Sixti IIII. quæ habetur. B. ſffo. 107. Et ſffo. 190. conceſ. 485. Et ſffo. 111 & ſunt ordinata per Feſtiuitates modo ſubſequenti.*

PRIMO in Feſtiuitatibus Domini noſtri Ieſu Chriſti ſcilicet, in ſua Natiuitate, Paraſceue, Reſurrectione, Pentecoſte, & duobus feſtis Sanctę Crucis, & Octauis earum, Leo Papa IV. conceſſit ſeptem annos, & duodecim quadragenas, viſitantibus Eccleſias Fratrum, & pias Eleemoſynas largientibus. ¶ Hadrianus II. Stephanus V. Sergius III. Ioannes X. Ioannes XI. Sergius V. & Innocentius IV. tertiam partem peccatorum remiſerunt, viſitantibus Eccleſias eorumdem, in prædictis Feſtis, & eorum Octauis. ¶ Honorius IX. Viſitantibus eaſdem Eccleſias in die Paraſceues, & in die Sanctæ Crucis 40. annos, & totidem quadragenas, de iniunctis pœnitentijs relaxauit. ¶ Clemens III. Alexander II. Gregorius V. & Gregorius VII. in prædictis Feſtis, & quolibet eorum, ſimilem gratiam largiti ſunt. ¶ Honor. IX. conceſſit viſitantibus dictas Eccleſias, ſeu manus adiutrices porrigentibus, in die Paraſceues 40. annos, & totidem quadragenas de iniunctis pœnitentijs ¶ Benedictus X. omnes prædictas indulgentias duplicauit. ¶ Nicolaus V. omnia ſupradicta duplicando confirmauit, atq; annos 7. & totidem quadragenas in Domino relaxauit. b. fol. 107. Et ſffo. 190. conce. 485. Et b. ſffo. 111 conc. 497. 32 *Ex priuil. Fratrum Carmelitarum. Pro feſtis Domini noſtri & S. Crucis.*

SEcundò in Feſtis B. Mariæ, ſcilicet, Natiuitatis, Annunciationis, Purificationis, Aſſumptionis, & earum octauis omnes prædictas remiſſiones ijdem Pontifices conceſſerunt. ¶ Clemens IV. vltra prædictas Indulgentias conceſſit 30. annos, & totidem quadragenas in prædictis quatuor Feſtiuitatibus Dominæ noſtræ. ¶ Honorius 9. conceſſit in dictis Feſtiuitatibus, Viſitantibus ſupradictas Eccleſias, vel manus adiutrices porrigentibus 40. annos, & totidem quadragenas, de iniunctis pœnitentijs. ¶ Ioannes 22. conceſſit ſimiliter in eiſdem quatuor feſtiuitatibus 40. annos, & totidem quadragenas de pœnitentijs iniunctis. ¶ Vrbanus V. in Feſto Annuntiationis Virg. Mariæ conceſſit 7. annos, & 12. quadragenas. ¶ Sixtus 4. conceſſit in prædictis quatuor Feſtiuitatibus Beatæ Mariæ à primis Veſpe- 33 *Pro feſtis Dominæ noſtræ.*

Veſperis, vſque ad occaſum Solis diei Feſti, viſitantibus dictas Eccleſias 30. annos, & totidem quadragenas quolibet anno. ¶ Idem Sixtus extendit prædictas Indulgentias, à ſe conceſſas, ad Feſta Conceptionis, Præſentationis & Viſitationis B. Mariæ Virginis. B. fo. 107. Et ffo. 190. conc. 485. Et b. ffo. 111. conc. 498.

34 *Pro feſtis præcipuis.*

TERTIO. In Feſtiuitatibus omnium Sanctorum, Sancti Michaelis, & Natiuitatis S. Ioannis Baptiſtæ, Petri, & Pauli, Fabiani, & Sebaſtiani, & per Octauas eorum, & in Sanctis, quorum vocationes principales habent in ſuis Eccleſiis, conceſſit Leo Papa IV. ſeptem annos, & 12. quadragenas. ¶ Hadrianus II. Stephanus V. Sergius III. Ioannes X. Ioannes XI. Sergius V. & Innocentius IV. viſitantibus dictas Carmelitarum Eccleſias, in prædictis Feſtiuitatibus, tertiam partem peccatorum relaxauerunt. ¶ Clemens IV. Alexander II. Gregorius V. & Gregorius V. & Gregorius VII. in prædictis Feſtiuitatibus, ſimilem gratiam largiti ſunt. b. fo. 107. Et ffo. 190. conc. 485. Et b. ffo. 112. conc. 499.

35 *Pro feſtis vocationum Eccleſiarum.*

QVARTO. Honorius IX. in diebus vocationum Eccleſiarum prædictarum 40. annos, & totidem quadragenas, relaxauit de iniunctis pœnitentijs. ¶ Benedictus X. eiuſdem vocationis diebus Honorij Indulgentiam etiam conceſſit, & duplicauit omnia conceſſa in prædictis Sanctorum Feſtiuitatibus Octauis, & vocabulis Eccleſiarum. ¶ Nicolaus V. duplicauit etiam conceſſa à ſuis anteceſſoribus, in dictis Feſtiuitatibus, & vltra annos ſeptem, & totidem quadragenas relaxauit. ¶ Sixtus IV. conceſſit etiam in diebus vocabulorũ viſitantibus dicti Ordinis Eccleſias 30. annos, & totidem quadragenas, de iniunctis pœnitentijs. b. fo. 107. Et ffo. 190. conc. 485. Et ffo. 121. conc. 500.

Indulgentia conceſſa viſitantibus Eccleſias Fratrum Congregationis S. Hieronymi Feſulani in Feſtiuitatibus infra ſcriptis.

Additio. *Capuccini.*

SIXTVS IV. Chriſti fidelibus, qui loca dictæ Religionis, vel aliquem ipſorum locorum, eccleſiarum ſeu Capellarum, In videlicet Natiuitatis Domini, & eius vigiliæ cum omnibus diebus ſequentibus vſque ad Epiphaniam incluſiuè, necnon Reſurrectionis eiuſdem, cum ſeptem diebus præcedentibus, & ſeptem ſequentibus, & Aſcenſionis, ac eius vigiliæ, Pentecoſtes, cum duobus ſequentibus, ac Corporis Chriſti, Inuentionis Sanctæ Crucis, Omnium Sanctorum, & Commemorationis Defunctorum, necnon Sancti Saluatoris, & ſingulorum locorum eiuſdem Religionis, Dedicationis, atque Annunciationis, Aſſumptionis, Natiuitatis, Viſitationis, Conceptionis, & Niuis, ipſius glorioſæ Dei genitricis Mariæ, & ſingulorum Apoſtolorum, ac Euangeliſtarum, atque quattuor Doctorum Eccleſiæ, necnon Sancti Blaſij Epiſcopi & martyris; Sanctæ Agathæ Virg. & mart. Cathedræ S. Petri Apoſtoli, in die Cinerum. S. Thomæ de Aquino, B. Benedicti Abbatis, S. Georg mart. B. Ioannis ante portam latinam, Apparitionis S. Michaelis Archangeli. S. Iuonis Confeſſ. S. Ioannis Baptiſtæ, Commemorationis S. Pauli, Tranſlationis S Thomæ, B. Mariæ Magdalenæ, S. Petri ad vincula, B. Dominici, S. Ludouici Epiſcopi, & Confeſſ. Decollationis S. Ioannis Baptiſtæ, Exaltationis Sanctæ Crucis, Dedicationis S. Michaelis, S. Franciſci Confeſſ. B. Martini Epiſcopi, Dedicationis Baſilicæ Apoſtolorum Petri & Pauli, B. Ceciliæ, S. Clementis, B. Catharinæ virg. & marr. S. Nicolai Epiſcopi & Confeſſ. atque B. Luciæ virg. & mar. Feſtiuitatibus, in qualibet ipſarum Feſtiuitatum, deuotè viſitauerint, & manus porrexerint, adiutrices omnibus videlicet verè pœnitentibus, & confeſſis, tres annos indulgentiarum, totidem quadragenas, de omnipotentis Dei Miſericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, auctoritate confiſus, de iniunctis ſibi pœnitentijs, miſericorditer relaxauit.]

Indulgentia conceſſa viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, tempore Quadrageſimali. Secundò.

ALEXANDER IV. Nicolaus 3. Innocentius 4 & Benedictus 11. conceſſerunt, à quarta feria Cinerum, vſque ad Paſcha Reſurrectionis incluſiuè, venientibus ad Eccleſias Fratrum Minorum, ſemel in die, cauſſa deuotionis, de Indulgentia annos 122. & dies 576. 1

Prædicatis. ¶ Venientibus autem quando ibidem prædicatur, feria 2. & 4. & 6. additur indulgentia annorum 6. & dierum 26. Et ſic aſcendit cum prima ad annos 138. ac dies 201. Habetur b. ffo. 108. conc. 439.

VRBANVS IV. conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum in Quadrageſima, Indulg. quadraginta annorum, b. ffo. 240. conc. 657. 2

Collector. In ſumma ſuperiùs allegata reperiuntur ſequentia:

2 *Collector.* Viſitanti Eccleſias Fratrum Minorum, qualibet die Quadrageſimæ, conceſſi ſunt quattuor anni, & 236. dies Indulgentiæ ffo. 71. conceſſ. 181.

In alia ſumma extracta de libro intitulato, Firmamenta trium Ordinum, habetur modo ſequenti:

Nota. Summa Indulgentiarum conceſſarum viſitantibus Eccleſias Fratrum Min. in diebus Quadrageſimę eſt trium millium, & octingentorum, ac quinquaginta ſeptem annorum, & ducentorum, ac ſeptem dierum. ffo. 109. poſt conc. 467.

Sequuntur Indulgentiæ, quæ reperiuntur conceſſæ viſitantibus Eccleſias Fratrum Auguſtinienſium, tempore Quadrageſimali, & adhuc à die Septuageſima.

4 *Ex Priu. Fratrum Auguſtin.* INNOCENTIVS IV. omnibus verè pœnitentibus, & confeſſis, qui à Dominica Septuageſimæ incluſiuè, vſque ad Dominicam in Palmis incluſiuè, deuotè viſitauerint Eccleſias Fratrum Auguſtinienſium annuatim; & ad reparationem, & conſeruationem earum, manus porrexerint adiutrices, conceſſit mille annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ b. ffo. 124. conc. 562.

5 IDEM Innocentius omnes verè pœnitentes, & confeſſos qui prædictas Eccleſias deuotè viſitauerint in die Mercurij, & in die Iouis; ac in die Veneris Hebdomadæ Sanctæ, & ad reparationem, & conſeruationem earumdem manus porrexerint adiutrices, à pœna, & culpa miſericorditer relaxauit. b. ffo. 124. conc. 562.

6 SIXTVS IV. fertur conceſſiſſe viſitantibus Eccleſias prædictorum Fratrum Auguſtinienſium, & manus adiutrices porrigentibus, à ſexta feria poſt Dominicam tertiam Quadrageſimæ, vſque per totam Octauam Paſchæ Reſurrectionis, pro ſingulis diebus, Indulgentiam trium millium ſeptingentorum decem & octo annorum, & 130. dierum. Bulla dicitur

Nota. eſſe Romæ, & Ferrariæ. Et à quodam præcipuo Patre dicti Ordinis audiui, quòd ipſe videat tranſumptum authenticum prædictæ Bullæ. Habetur tamen. b. ffo. 111. conc. 394.

Sequuntur nonnulla alia Indulgentia, conceſſa viſitantibus Eccleſias Fratrum Carmelitarum, tempore quadrageſimali.

BENEDICTVS X. viſitantibus Eccleſias Fratrum Carmelitarum feria 2. & 4. & 6. quadrageſimæ, conceſſit octoginta annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ, ac bis remiſſionem ſeptimæ partis peccatorum. b. fol. 107. & ffo. 190. conce. 485. Et b. ffo. 112, conc. 502. 7

Ex priuilegijs Ordinis Sancti Ioannis Hieroſolymitani.

BENEDICTVS Papa omnibus verè pœnitentibus, & Confeſſis, qui Eccleſias, vel Oratoria, per vniuerſum orbem Ordini ſanct. Ioannis Hieroſolymitani ſubiectas, ter in hebdomada, per totā quadrageſimā, videlicet, ſecūda, quarta, & ſexta ferijs, in Feſto Sancti Vocabuli dictarū Eccleſiarū viſitauerint; & ſecundùm eorum facultates manus porrexerint adiutrices, quadraginta annos, & quadraginta quadragenas, & ſeptimā partē de iniunctis pœnitentijs miſericorditer relaxauit. b. 8

Indulgentia conceſſa viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum in quibuslibet diebus anni. Tertiò.

ALEXANDER IV. conceſſit viſitantibus Eccleſias Fratrum Minor. cauſſa deuotionis, qualibet hora diei, Indulgentiam 40. dierum, Innocentius IV. conceſſi: ſimiliter 40. dies Clemens IV. conceſſit 80. dies. Nicolaus IV. conceſſit Indulg. vnius anni, & 40. dierum. 1

Summa iſtorum Indulgentiarum ſunt, tres anni, & 240. dies, Et numerando per dies, ſunt 1365. dies, b. fo. 24. Et ffo. 108, conceſſ. 231. Et b. ffo. 108. conceſſione 438.

IDEM Alexander conceſſit omnibus venientibus ad horas canonicas in Eccleſijs Fratrum Minor. infra annum, diebus ſingulis, Indulgentiam centum dierum. b. ffo. 250 conceſſ. 653. Alias ſunt centum, & quadraginta dies, vt habetur ffo. 106. conc. 430. 2 *Pro Horis Canonicis.*

IDEM Alexander conceſſit accedentibus ad Eccleſias Fratrum Minorū cauſſa audiēdi Miſſas *B.* Mariæ Virginis, vel B. Franciſci, vel ſermones, quocumq; tempore anni quolibet vice, Indulgentiā centum dierum. b. ffo. 24. Et ffo. 180. conce. 231. Et ffo. 108. conce. 437. vbi nihil ſpecificatur de Miſſis *Beatæ* Mariæ, aut Beati Franciſci. 3 *Miſſa. Prædicatio.*

4 CLemens IV. conceſſit viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, in quibuslibet diebus anni, centum dies Indulgentiæ. b. ffo. 260. conc. 658.

5 NIcolavs III. conceſſit ſimiliter, ſicut Clemens præfatus centum dies Indulgentiæ. b. ffo. 260. conc. 660.

6 NIcolavs IV. conceſſit accedentibus, cauſa deuotionis, ad loca Fratrum Minor. Indulg. vnius anni, & dierum 40. B. fo. 24. Et ffo. 108. conceſſione 231. ¶ Et alibi reperitur quod idem Pontifex conceſſit, propter præfatam cauſſam, centum dies Indulgentiæ, b. fffo. 108. conceſſ. 446. ¶ Et alibi etiam inuenitur, quod conceſſit audientibus Miſſas Beatæ Virginis, ac Beati Franciſci in domibus Fratrum Minorum, Indulgentiam centum dierum. b, fffo. 108. conceſſ. 442. *Miſſa.*

7. *Confraternitas.* VRbanvs V. conceſſit omnibus Fraternitatibus, quæ ſunt, & erunt in Eccleſijs Fratrum Minorum, centum dies Indulgentiæ. b. ffo. 261. conceſſione 672. Et fffo. 109. conceſſ. 459.

8 IDEM Vrbanus conceſſit viſitantibus prædictorum Fratrum Eccleſias quacumque die de Indulgentia centum dies. b. ffo. 261. Et ffo. 109. conceſſ. 458.

Collector. In ſumma authentica Indulgentiarum ſuperius annotata, reperitur id quod ſequitur.

9 ITEM quolibet die anni viſitans Eccleſias Fratrum Minor. conſequitur annum, & 144. dies Indulg. ffo. 71. conceſſ. 182.

Collector. In alia ſumma, extracta de libro intitulato Firmamenta trium Ordinum habetur ſub forma ſequenti:

Nota. Summa Indulgentiarum conceſſarum viſitantibus Eccleſias Fratrum Minor. in quibuſlibet diebus eſt annorum quadraginta, & dierum trecentorum. b. fffo. 109. poſt conc. 467.

Sequuntur aliquæ Indulgentiæ conceſſæ viſitantibus Eccleſias Fratrum Carmelitarum infra annum quacumq; die: ſed præſertim diebus Dominicis, & Sabbatis.

10 *Pro Sabbatis, & Dom.* BEnedictvs X. conceſſit viſitantibus Eccleſias Fratrum Carmelitarum, in diebus Sabbatorum, & Dominicis totius anni 40. annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ, ac ſeptimam partem peccatorum relaxauit. Et Nicolaus V. prædictam Indulgentiam Sabbatorum duplicauit. b. fo. 107. & ffo. 190. conceſſ. 485. Et fffo. 112. conceſſ. 503.

INnocentius IV. & Gregorius 8 conceſſerunt cuilibet dicenti vnum Pater noſter, & Aue Maria pro viuis, & defunctis, in prædictis Eccleſiis Carmelitarum, quadraginta dies indulgentiæ. Benedictus X. eoſdem 40. dies duplicando conceſſit. Nicolaus V. prædictos dies duplicatos iterum reduplicauit, & & conceſſit. Et ſic ſunt 160. dies. vel ſunt ducenti, computando, quòd quilibet duorum Pontificum prænominatorum conceſſerit 40. dies, quia numquam ſolent concedere minus. B. fol. 107. Et ffo. 190. conc. 485. Et B. fffo. 112. conceſſione 503. 11

Collector. Circa omnes Indulgentias ſuperius annotatas, eſt ſciendum, quod in quadam Summa antiqua Priuilegiorum Fratrum Min. per quendam Patrem Commiſſarium Curiæ Romanæ facta, reperitur ſequens clauſula.

SIXTVS IV. in Bulla, quæ incipit, *Solet Sedes Apoſtolica,* declarauit, quod indul. conceſſæ viſitantibus Eccleſias domorum vnius Ordinis Mendicantium, non conceduntur viſitantibus Eccleſias domorum aliorum Ordinum Mendicantium licet ſit reciprocatio gratiarum, & indultorum vnius Ordinis ad alium propter confuſionem, & ne vileſcãt indulgentiæ, aut minuatur deuotio, & propter alias rationes. Hæc vbi ſupra. Bullam tamen præallegatam, nullibi potui reperire. 12

Collector. Aduerte, quod non obſtante prædicta Bulla poſſunt gaudere viſitantes Eccleſias Fratrum Minorum, in feſtiuitatibus Sanctorum ſui Ordinis, omnibus conceſſis viſitantibus Eccleſias Fratrum Ordinis Prædicatorum in Feſtis ſanctorum eiuſdem Ordinis, prout in dictione *Communicatio Priuilegiorum.* §. 13. prope finem. Et viſitantes Eccleſias Fratrum Prędicatorum poſſunt gaudere omnibus conceſſis viſitantibus Eccleſias aliorum Ordinum Mendicantium virtute cuiuſdam conceſſionis eis factæ per Leonem X. quæ habetur ſupra, in præfata dictione, *Communicatio Priuilegiorum.* §. 20. Et ſimiliter poteſt dici de viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, ratione ampliſſimæ communicationis Priuilegiorum, quæ eſt inter ipſos, & fratres Prædicatores, prout patet in ſupradicta dictione *Communicatio Priuileg.* §. 12 & 13.

Collector. IDEM eſt aduertendum, & notandum circa omnes ſupraſcriptas Indulg. quòd quia ſicut ex tenore ipſarum patet, fere omnes cõceduntur viſitantibus prædictas Eccleſias, & manus porrigentib. adiutrices, & quia Fratres Min. nequeunt habere cippos, aut trũcos, ſeu

capſas pro recipiendis pecuniis, idcirco Iulius II. conceſſit, quod præfata verba ſcilicet, manus porrigentes adiutrices referantur etiam ad facientes eleemoſynam de pane, ac aliis victui Fratrum neceſſariis, prout in ſequenti titulo latiùs ponitur, § 9. Et habetur B. fol. 43. Et ffo. 126 conc. 280.

Indulgentia conceſſa exhibentibus Fratribus Minoribus aliqua opera pietatis,

Quartò.

1 INnocentius IV. conceſſit omnibus porrigentibus manus adiutrices Fratrib. Minoribus vbicumque 40. dies Indulgentiæ. Nicolaus I. totidem Clem. IV. dies 100. Et ſunt in ſumma 180. dies B. fo. 24. Et ffo. 108. conce. 3. Et b. fff. 108 conceſſ. 441.

2 *Pro hoſpitantibus Frat. Min.* ALexander IV. conceſſit omnibus recipientibus Fratres Min. viatores, in domibus ſuis, & miniſtrantibus eis alimenta, & ſoluentibus naula, ſeu paſſilia, ac alia pietatis obſequia dictis Fratribus exhibētibus, Indulgentiam 40. annorum b. ffo. 260. conc. 655. Et fffo 108. conc. 4.2.

3 *Pro aduocatis & Procuratorib. Fratrũ.* MArtinus IV. conceſſit tam Procuratoribus, quàm Aduocatis, qui in Curiis Eccleſiaſticis, & ciuilibus ſeu ſæcularibus laborauerint, pro defenſione Ordinis Fratrũ Minorum, Eccleſiarumque eiuſdem Ordinis, ſingulis annis Indulgentiam centum annorum. b. ffo. 360.

4 *Pro Fabrica; Sepultura.* Idem Martinus conceſſit cunctis fidelibus qui manus adiutrices porrexerint, ad conſtruendas Eccleſias, vel Monaſteria Ordinis Fratrum Minorum, ac omnibus qui ſepulturam elegerint in cœmeteriis, aut clauſtris præfatorum Fratrum Indulgentiam 40. annorum. b. ffo. 260. conce. 664. Et fff. 108. conc. 4.5.

5 *Pro Fabric.* NIcolaus 4. conceſſit omnibus porrigentibus manus adiutrices, pro fabricis Monaſteriorum Fratrum Minorum 40. annos Indulgentiæ b fffo. 108. conceſſione 446.

6 *Generalis & Prouinciales.* VRbanus 5. conceſſit, vt Generalis, & Prouinciales totius Ordinis Minor. poſſint communicare ſuffragia, Indulgentias, orationes, & bona ſpiritualia benefactoribus Ordinis. b. ffo. 261. conc. 671. Et fffo. 109. cōc 459

7. *Pro Syndicis ſeu Procuratoribus Fratrum.* INnocentius 8. cōceſſit vt Procuratores Fratrum Minorum eorumque ſubſtitut. liberi, parentes, fratres, ſorores, & vxores poſſint promereri indulgentias Stationum, & alias Fratribus conceſſas, dicendo in Eccleſiis Fratrũ prædictorũ quinq; Pater noſter & totidē Aue Maria, pro felici ſtatu Romanæ Eccleſiæ. ffo. 70. conceſſ. 162. Et fffo 99. conc. 367.

ALexander 6. conceſſit vt Medici ordinarij Fratrum Minorum, & Sororum ſanctæ Claræ habeant eadem Priuilegia, & gratias, quibus gaudent Syndici, & Procuratores prædictorum Fratrum. o. ffo. 70. conceſſione 177. Et fffo 99. conceſſione 370. 8 *Pro medicis Fratrum.*

IVlius 2. conceſſit ſeu declarauit, quòd verba in Priuilegijs Fratrum Minorum contenta, ſcilicèt, quòd viſitantes ſuas Eccleſias, & manus porrigentes adiutrices, conſequantur Indulgentias tales, vel tales, referantur etiam ad facientes eleemoſynas de pane ac alijs pro eorũ victu, & veſtitu, & domorum ſuarum reparatione, neceſſarijs. b. fo. 3. Et ffo. 126. conceſſione 280. 9

In præallegata ſumma authentica, continentur infraſcripta: 10 *Eleemoſyna.*

Porrigentibus manus adiutrices ad Fabricam Eccleſiarum Fratrum Minorum, iuxta poſſibilitatem ſuam conceſſa eſt in articulo mortis remiſſio omnium peccatorum ffo. 71. conce. 184. *Collector.*

Item conceſſi ſunt centum viginti anni pro qualibet re, quolibetque beneficio, quæ locis, vel Monaſterijs Fratrum Minorum largiuntur. ffo. 74. conc. 184. 11

Vltra hoc, propter communicationem Priuilegiorum Fratrum Prędicatorum, ſunt conceſſi ampliùs 79. anni. Et in ſumma ſunt ducenti anni, vno minus. Vide infra. §. 13. *Collector.*

Sequuntur alia multa Indulgentia conceſſa facientibus opera Pietatis, Fratribus Ordinis Prædicatorum, & eorum Domibus.

POrrigentibus manus adiutrices ad fabricas domorum Fratrum Prædicatorum, conceduntur ab Honorio 3. anni 25. dies 120. à Clemente 4. anni 25. dies 120. à Bonifacio 8. anni 25. & dies 120. ab Innocentio 4. anni 25. dies 120. ab Alexandro 3. anni 25. dies 120. à Gregorio 9. anni 25. dies 120 ab Vrbano 5. anni 25. dies 120. Alij Pontifices in ſumma, conceſſerunt annos 40. & dies 300. 12 *Ex priuilegijs Fratrũ Prad.*

Summantur ſimul anni 2.8. dies 42. b. fffo. 111. conceſſ. 492. *Pro fabrica monaſteriorum.*

Dantibus eleēmoſynas prædictis Fratribus, ad victum, & veſtitum, & alias neceſſitates graues Ordinis, conceduntur à Clemente 4. anni 7. à Bonifacio 8. anni ſeptem, ab Innocentio 4. anno 7. ab Alexandro 4. anni 7. à Ioanne 13 *Pro victualib.*

anni 7. à Gregorio 9. anni 7. à Benedicto 11. anni 14. à Nicolao 4. anni 7. ab Vrbano 5. anni 14.

14 *Pro facienti-bus celebrare Miſſas.*

Summantur omnes anni 79. b. ſſo 111. conc. 493.

Facientibus Miſſas, & alia diuina celebrare à dictis Fratribus, in eorum Eccleſiis conceduntur ab Honorio III. dies, 80. à Bonifacio VIII. dies 80. à Clemente V. die 80. ab Alexandro IV. dies 80. à Ioanne 21. dies 80 à Nicolao IV. dies 80. ab Innocentio IV. dies 10. à Gregorio 9. dies 10. ab Vrbano IV. dies 10. Sūmantur anni 7. & dies 248. Et numerando per dies, ſunt fere mille dies. b. ſſo. 111. conce. 493.

15 *Pro quibus-libet benefactor. bus Fratrum.*

IOANNES XXIII. conceſſit benefactoribus Ordinis Prædicatorum, 10. annos, & totidem quadragenas, de iniunctis eis pœnitentiis. Et remittit eis iniurias Patrum, & Matrum, ſine manuū iniunctione violenta, & omnia feſta malè obſeruata, & omnia iuramēta falſa, ſine dāno alterius. Et remittit Sacerdotibus, & clericis in ſacris Ordinibus conſtitutis, qui ad exemplum aliorū manus porrexerint adiutrices, quidquid in diuinis officiis, aut horis canonicis dicere omiſerint, aut propter infirmitatem, vel per negligentiam, ſeu defectum librorum. b. ſſo. 94. conc. 305.

Pro clericis ſecularib.

16 *Sepultura. Interdictū.*

IDEM Ioannes conceſſit, etiam de gratia ſpeciali, quod huiuſmodi Confratres, & germani Ordinis poſſint ſepeliri (tempore interdicti) in Eccleſia, vel Cæmeterio, niſi fuerint excommunicati publicè, vel nominatim, ibique diuina celebrare. b. ſſo. 95. conc. 306.

Colliſſer.

Supradicta conceſſio, quoad ſepelitionem Confratrum, & germanorū Ordinis fuit diſcuſſa, & ventilata in vniuerſitate Salmantina; & fuit declaratum, & determinatum per plures inſignes Doctores, iuris peritiſſimos, debere ſolum intelligi de illis Confratribus, qui licèt remaneant in ſeculo, & non mutēt habitum ſecularem; tamē ſunt, vel fiunt Oblati Ordinis, & faciunt donationem inter viuos omnium bonorum ſuorum dicto Ordini reſeruando ſibi vſum fructum, quamdiu vixerint; & non de aliis Confratribus communiter viſitatis. Fundatur autem hæc determinatio, & declaratio prædictorum Doctorum in c. *Vt Priuilegia de Priuilegiis* libro 5. Decretalium. Quod capitulum ad literam dicit, quod ſolùm tales prædicti Confratres gaudeant Eccleſiaſtica ſepultura tempore Interdicti, & non alij.

IDEM Ioannes conceſſit, quòd animæ defunctorum, pro quibus Ordini, & Fratribus eiuſdem collata fuerit eleemoſyna, admittentur ad omnia beneficia, & ſuffragia, & ad omnes gratias totius Ordinis. Et remittit eiſdem Benefactoribus, ſeptimam partem ſuorum peccatorum. b. ſſo. 95. conceſſ. 308. 17 *Pro defunctis.*

Sequuntur alia plures indulgentiæ conceſſæ exhibentibus opera charitatis erga Carmelitanos, & eorum domos.

LEO IV. conceſſit Chriſti fidelibus, domos Ordinis Carmelitarum confractas reparantibus 7. annos, & 12. quadrag. Indulg. Innocentius IV. hanc Indulgentiam duplicauit. Nicolaus V. hanc duplicationem duplicando conceſſit. Et ſic ſunt anni 28. & quadragenæ 48. B. fo. 107. Et ſſo. 190. conceſ. 485. Et ſſo. 112. conc. 504. 18 *Ex pri. Fratrum Carmelit. Pro Fabrica.*

HADRIANVS II. Stephanus V. Sergius III. Ioannes X. & Ioannes XI. Sergius V. & Innocentius IV. reficientibus Eccleſias dicti Ordinis, vel pro fabricis ipſarum mutuadantibus, ac Confratriam dicti Ordinis aſſumentibus, vel etiam vtenſilia, vaſa, mappas, paramenta; aut alia ad cultum Dei neceſſaria tribuentibus, vel ad ea habenda, manus adiutrices porrigentibus, in vita, vel in morte legantibus, tertiam partem delictorum relaxarunt. Inocentius IV. hanc peccatorum remiſſionem duplicauit. Nicolaus V. iterum hanc duplicationem prædictis Benefactoribus duplicauit. B. fol. 107. Et ſſo. 190. cōceſ. 485. Et ſſo. 112. conce. 505. 19 *Pro Fabrica. Pro vtenſilib. & ornamentis Eccleſiarū Confraternitas.*

HONORIVS x. & Nicolaus IV. omnibus verè pœnitentib. & manus adiutrices dicto ordini porrigentibus, omnium peccatorū veniā polliciti ſunt. ¶ Innocētius IV. & Nicolaus V. vnus poſt alium, hanc peccatorum veniam duplicarunt. ¶ Honorius IX. omnibus manus adiutrices porrigentibus Ordini prædicto 40. annos, & totidem quadragenas conceſſit de iniunctis pœnitentijs. ¶ Prædicti verò Innocentius IV. Nicolaus V. vnus poſt alium, etiam dictos 40. annos, & quadragenas duplicarunt eiſdem. ¶ Benedictus 10. omnia à ſupradictis anteceſſoribus conceſſa duplicauit. B. fol. 107. Et ſſo. 111. conc. 506. 20 *Nota.*

Epilogatio ſupraſcriptarum Indulgen.

Et ſic in ſumma, in omnibus verè pœnitentibus, & manus adiutrices, vt ſupra porrigentibus, eſt conceſſa ter remiſſio omnium peccatorum, & adhuc duplicata. Et trecenti viginti anni, & totidem quadragenæ, de iniunctis pęnitentiis.

Sequuntur nonnulla conceſſa facientibus opera pietatis Fratribus, & Domibus Ordinis Minimorum.

21 *Nota.*

IVLIVS II. conceſſit quòd ſingulæ perſonæ, quæ fuerint Ordinis Minimorũ fundatrices, ſeu cultrices, cum earum vtriuſq; ſexus, liberis procreatis, & procreandis, omnibus, & ſingulis eiuſdem Ordinis Minimorũ Priuilegiis, gratiis, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, indultis, conceſſionibus, & Indulgentiis vti, potiri, & gaudere liberè, ac licitè valeant. *B. iſſo. 9. conc. 31.*

Ex Priuilegiis Fratrum Hoſpitalis ſancti Ioannis Hieroſolymitani.

22 *Confraternitas.*

ALEXANDER IV. & Innocentius III. ac Lucius III & Gregorius IX. ſucceſſiuè, ſub eadem verborum ſerie conceſſerunt, vt quicumque de facultatibus ſibi à Deo collatis ſubuenerit Fratribus Hoſpitalis ſancti Ioannis Hieroſolymitani, & in tam ſancta Fraternitate ſe eo legam ſtatuerit, eiſque beneficia perſoluerit annuatim, ſeptimæ partis iniunctæ pœnitentiæ relaxationem conſequantur.

Ex Priuilegiis Ordinis S. Trinitatis.

23 *Particularis pro regnis Caſtella, Legionis & Granatæ Habitus.*

LEO X. & Hadrianus VI. conceſſerunt omnibus, & ſingulis Christi fidelibus verè pœnitentibus, confeſſis, conſiſtentibus in Regnis Caſtellæ, Legionis, & Granatæ, qui Eccleſias Ordinis ſanctiſſimæ Trinitatis, & redemptionis captiuorum, tam virorum, quã Monialium illis anni diebus, quibus, peccatorum remiſſiones, & Indulgentias eidem Fratres conſequebantur, viſitauerint; ac qui deuotionis feruore ducti, in habitu Ordinis ſanctiſſimæ Trinitatis, & Redemptionis captiuorum huiuſmodi deceſſerint; Aut eorum corpora, ſeu cadauera, dum ab hoc ſæculo migrauerint, in Eccleſiis Monaſteriorum Ordinis prædicti ſepeliri ordinauerint; Seu de propriis bonis, pro redemptione captiuorum aliquam pecuniæ quantitatem, per Miniſtrum Prouincialem dicti Ordinis, pro tempore exiſtentem, deſignandam, erogauerint; Aut etiam qui ſcapularium eiuſdem præfati Ordinis, de manu alicuius illius Prælati, etiam abſque alicuius voti emiſſione, ſuſceptum detulerint; Necnon vtriuſque ſexus eiuſdem Ordinis Fratribus (Germanis nuncupatis) vt omnes, & ſingulas Indulgentias, & peccatorum remiſſiones, Fratribus prædicti Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis conceſſas conſequantur, ac ſuffragiorum ipſius Monaſterij pro tempore factorum participes fiant. B. Habetur latiùs ſupra, in dictione, *Communicatio Priuilegiorum* vltimo fol. 137

Sepultura. *Eleemoſyna* *Habitus pro germanis hoſpitibus. Fratres.*

Ne decipiaris lector, credendo præfatam Conceſſionem extendi ad Indulgentias Plenarias, quia huiuſmodi Plenariæ, nunquam intelliguntur conceſſæ, niſi de ipſis fiat expreſſa mentio, prout in Regulis Cancell. Apoſt. continetur. *Collector.*

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 23. vbi ponitur, conceſſio facta per Leonem X. & Hadrianum VI. pro Germanis Ordinis Sanctæ Trinitatis; notandum quòd paulò ſuperius poſt § 16. habetur declaratum, de quibus Germanis ſit intelligendum.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

CIRCA Priuilegium in §. 6. ſuprapoſitum ab Vrbano V. conceſſum, de communicatione ſuffragiorum, & bonorum ſpiritualium Benefactoribus Ordinis, Aliqua breuiter afferre, non abs re eſſe duxi, ex his quæ latiſſimè ad hoc propoſitum, tractat Scotus quolib. 20, & Corduba lib. 9 q quæſt. 3. Et de Indulg q. 41. In §. 16. *Scotus.* *Corduba.*

Primò An videlicet poſſit aliquis, nec ne, in alicuius perſona, Communitatis, vel Congregationis, Communionem recipi, & quomodo: & per quem. 1

In quo talis receptio ei proficiet, &

Quæ bona ſpiritualia poſſit Prælatus cõmunicare; ac ſi hoc Priuilegium, ſit in aliquo, per Pium V. derogatum. 2

Ex horum etenim reſeruatione, multa ab omnibus 3

omnibus ſcitu digna dubia, & à Religioſis ſubditis valde peroptata, ſoluentur.

Participare quis poteſt de rebus ſpiritualib. alterius dupliciter.

Vnde pro primi intelligentia eſt ſciendum, quòd ſolum poſſumus, de noſtris bonis, aut commiſſis noſtræ diſpenſationi prodeſſe alteri dupliciter, per viam ſcilicet ſatisfactionis, & per viam meriti: Via ſatisfactionis conſiſtit in exſolutione, ſeu redditione æquiualentis ad pœnam quæ redimitur in toto, vel in parte: Via autem meriti conſiſtit in aliquali dignitate habendi, ſeu impetrandi ſibi, vel alteri aliquid, tanquam aliqualem mercedem ſeu præmium operis, quod dicitur Meritorium. nõ curando nunc, an ſit meritorium Congrui, Digni aut Condigni, & quomodo ſit talis dignitas, & vnde, & quomodo, ſit merces tali merito reſpondens. De quibus Doctores latius in 2. diſtinct. 27. & alibi.

Differentia duplex inter tales participantes.

Et ſic duplex erit differentia inter participantes de bonis aliorum, per viam, videlicet, ſatisfactionis tantum, & per viam meriti tantum.

In ſatisfactorijs requiritur ſpecialis applicatio.

Prima differentia eſt, quòd ad hoc; vt quis per viam ſatisfactionis participet, requiritur ſpecialis intentio ſeu applicatio eius, qui communicat tale opus ſatisfactorium illi; Ita quòd niſi illi, ſeu illis ſit applicata ſpecialiter talis ſatisfactio, vel niſi ſint illi recepti ad participandum de ſatisfactionibus alicuius perſonæ, ſeu Communitatis, non proderunt ei talia bona ſatisfactoria ad ſatisfaciendum pro ſuis peccatis. Quia aliàs ſequeretur, quod quicumque exiſteret in charitate, eſſet immunis ab omni pœna, propter infinitatem theſauri Eccleſiæ, quem participat per Sacramenta, aut per communionem Sanctorum, ratione charitatis. Vel ſaltem, ſequeretur, quod exiſtens in maiori charitate eſſet ditior minoris pœnæ in hoc ſæculo, & in futuro: quod patet eſſe falſum, ex doctrina Scot. in 20. quolibet: Ergo, ex ſola intentione facientis, ſeu applicantis habetur participatio ad ſatisfaciendum. Participatio autem ad merendum ſeu potius ad merita, ſeu per viam meriti, de bonis alterius non ſemper requirit ſpecialem intenſionem, & applicationem; Nam poteſt dupliciter alicui valere meritum alterius, vno modo, ratione vnionis, quæ fit per charitatem, etiam ſine ſpeciali intentione, & applicatione facientis, directa ad ipſum participantem: iuxta illud Symboli, Credo Sanctorum communionem; & illud Pſal. 118 Particeps ego ſum omnium timentium te; Et hoc modo peccator, etiam non excommunicatus, non erit per hanc viã vnionis particeps alicuius boni, quod ſit in Eccleſia, cum non ſit membrum Chriſti viuum per charitatem, quam non habet. Alio modo valet bonum alicuius meritorium, alijs ratione ſpecialis intentionis ipſius facientis, ſeu applicantis tale bonum ſpecialiter pro illis, quibus applicat diſtinctè aut confuſè, proximo, ſeu multis. Et hoc modo poteſt valere iuſto, & impio, vt communiter dicitur, per merita, de Congruo tantum, quæ ſoli liberalitatis concedentis innituntur. Non enim obligauit ſe Deus, aut promiſit, infallibiliter conceſſurum omne bonum; etiam expediens quod vir iuſtus ab eo petierit, pro alio quocunque, ſed aliquando ſic, aliquando non: prout ſibi placuerit, & viſum fuerit: & ſic dicit Auguſtinus, quòd niſi Stephanus oraſſet, certè Paulus ſaluatus non eſſet. Et ſic patet, quòd hoc modo ſpecialis intentionis, valde prodeſt, recipi ad participandum de bonis alicuius hominis, ſeu Cõgregationis in ſpeciali, licèt ſint merita Congrui, aut Dei liberalitati innitẽtia, quoad hoc, vt dictũ eſt. Quia ſi peccator eſt ſic receptus, tunc participat de talibus bonis, per ſolam intentionem applicantis, quod ſibi valebit ad multa, vt infra in alio puncto dicemus. Si autem eſt iuſtus in ſtatu gratiæ tunc participat de talibus bonis, dupliciter, ſcilicet, ratione vnionis charitatis; & ratione ſpecialis intentionis applicantis. quod eſt melius, quàm vnica tantùm via participare. Et hæc eſt prima differentia inter communicationem, ſeu participationem ſatisfactoriam, & meritoriam.

In meritorijs non requiritur ſpecialis applicatio.

Bonum meritorium quomodo valeat iuſto & peccatori

Participatione ſatisfactoria fiunt peioris conditionis participantes.

Secunda differentia eſt, Quia per participationem ad ſatisfaciendum, ſeu ad ſatisfactoria tantum, peioris conditionis omnes fiunt participantes, quoad hoc: quia minuitur eorum vtilitas ſatisfactoria, ſaltem proueniens ex opere operantis, ex multitudine participantium: licet forte, non ea, quæ prouenit virtute Sacramenti, ſeu operis operati, ſi tale opus habet virtutem ſatisfactoriam ex opere operato. Quamuis aliunde ei augeatur ex charitate, quâ ſic alijs egentibus ſua ſatisfactoria applicat, vt dicit Richardus.

Vnde ſi totum ſuum bonum ſatisfactorium, proueniens ex virtute operis operantis dederit, ſeu applicauerit alteri. tunc nihil ſibi de tali ſatisfactorio remanet pro ſuis peccatis, & multò minus remanet, alijs poſtea receptis, ſeu quibus poſtea applicauerit. Quia cum talis virtus ſatisfactoria ex opere operantis, ſit finita, certè diuiſa inter multos, ſeu alijs & alijs applicata, iam minus aut nihil remanet alijs, aut ſibi.

Par-

Meritoria autem fiũt meliores.

Participatio autem meritorum, non minuitur ex multiplicatione participantium: Non enim fit deterior conditio alicuius, multiplicatis Electis & bonis operibus, ſed melior, vt colligitur, ex doctrina Richar. in 4. d. 45. & Palud. latius ibidem q. 1. art. 1. & q. 2. art. 2.

Secundum Punctum. In quo proderunt tales bonorũ applicationes.

Secundum punctum eſt, quòd talis participatio ad merita, non valet ad hoc quòd ipſi participantes ex hoc immediatè ſine ſuo bono opere, & diſpenſatione, habeant gratiam gratum facientem, ſeu charitatem, ſicut nec ad meritum, aut præmium gloriæ. Quia nullus poteſt vllo modo mereri alteri immediatè gratiam iuſtificantem, ſed ſolũ mediatè, id eſt, poteſt mereri de Congruo, vt Deus det alteri gratiam conuerſionis, ſeu auxilium, aut bonam cordis motionem: aut illuminationem; cui alter, ſi velit conſentire, debitè diſponatur ad gratiam, vt aiunt, in 2. d. 27.

Valet ergo talis participatio meritorum alicuius perſonæ, ſeu Congregationis, ad habendum à
8 *Deo gratiam cõuerſionis, & cordis illuminationẽ, & ad virtutum profectum; Valet etiam ad præſeruationem à peccatis, & liberationem, & præſeruationem à morte, & alijs malis ſpiritualibus, & corporalibus, & ad collationem bonorum ſpiritualium, & temporalium, ſeu corporalium, & huiuſmodi, quæ vnus alteri poteſt de congruo mereri, ſeu impetrare à Dei miſericordia liberali: ſicut per merita Abrahæ Dominus liberauit Loth, & propter iuſtos parcit, & benefacit iniuſtis, vt de his communiter Doct. in 2. d. 17. & 36. & ſpecialiter D. Thom. in Addit. 3. part. quæſt. 27. artic. 1. & alij, &c.*

Tertium punctum. Quis poſſit bona alteri cõmunicare.

Sed videamus nunc tertium Punctum. Quis poteſt bona alteri communicare? Ad quod primò dicitur, quòd quilibet poteſt alteri applicare, ſeu communicare bona ſua propria, tam quoad vim ſatisfactoriam, quàm meritoriam de Congruo, vt dictum eſt. Et ſimiliter bona ſuorum, ſuper quæ habet auctoritatem, vt ſunt Prælati, quia ſi temporalia bona poſſumus communicare ex charitate, quare non potiùs ſpiritualia?

Et quod Prælati poſſint applicare, ſeu communicare bona communia ſuorum, huic vel illi, diſtinctè, aut confuſè, probatur. Quia eo ipſo, quòd habent curam congregationis, habent auctoritatem diſpenſatiuam, communium bonorum, ipſorum de ſua congregatione, vt facit c. quantò, de translat. *& 24. q. 1. c.* quocumque, *& etiam tenet D. Th. in 4. diſtin. 20. q. 4. Palu. & Richar. & Doct. in 4. diſt. 45.*

Secundò dicitur, quòd generaliter non poteſt Prælatus, communicare ea bona ſpecialia, quæ quis eius ſubditus in particulari facit pro ſatisfactione ſuorum peccatorum, niſi ad hoc aliquo modo ſubditus ipſe conſentiat, quia bona particularia, pro ſe facta, vel alijs à ſe ſpecialiter applicata, non ſunt bona communitatis, & propterea non poterit Prælatus, regulariter, de illis, eo inuito diſponere, cum non in omnibus abſolutè, ſubdatur ſubditus Superiori, neq; in omnibus eius bonis ſpiritualibus habeat poteſtatem plenariam Prælatus, ſed in ſpiritualibus tantùm ſuperabundantibus communicalibus, vt dicunt Doctores & probat Cord. in præfata q. 42. de indul. diſt. 3. Hoc tamen dico regulariter loquendo, quia poterit euenire caſus, & tales circumſtantiæ vrgentiſſimæ concurrere, quòd poſſent ipſi Prælati, bona ſatisfactoria, & meritoria ſuorum ſubditorum quantumuis ipſi ſubditi, illorum, pro ſe indigerent, alijs communicare, vt ſæpe ſæpius in Religionibus euenire ſolet, vnde ipſi Prælati iubent fieri diſciplinas, orationes, ieiunia, & alia ſimilia extraordinaria.

Et ſic ex iã dictis ſequitur, quòd ipſi Prælati, etiam neſcientibus ſubditis, ſatisfactoria bona, quæ ipſi agunt, non alicui in particulari applicata ſed vniuerſæ Eccleſiæ poſſunt, vel animabus Purgatorij; vel benefactoribus, & deuotis, vel quibus maluerint applicare.

Solum enim hoc modo præſentia, & futura bona applicari poſsũt.

Tertiò dicitur, quòd bona opera quoad vim ſatisfactoriam, ſi antequam fiant, vel dum fiunt non applicentur per facientem, vel per Superiorem, aliquibus actualiter, vel virtualiter, iam de cætero, poſtquam facta ſunt, non poſſunt alteri applicari per ipſum facientem neque per Prælatum. Quia neque ego faciens, neque Prælatus poſſumus reſeruare, noſtra vel congregationis opera, quoad vim ſatisfactoriam, vt ſint repoſita, & reſeruata tanquam in theſauro, pro alio tempore futuro, quo voluero, aut indiguero, vt tunc per me, vel per Prælatum, mihi, vel alteri, applicentur. Cuius ratio eſt, non vt dicunt aliqui, quòd ſtatim atque illa opera ſatisfactoria fiunt, ſuum ſortiantur effectum hinc enim ſequeretur, quòd non poſſent talia reſeruari, etiam in theſauro Eccleſiæ, ad indulgẽtias, &c. Sed quia nullus poteſt theſaurizare ſibi, vel aliter theſaurum ſatisfactorium particularẽ, & per conſequens, neque de eo diſtribuere, aut alicui communicare, quia aliàs ſequeretur, quòd bona ſatisfactoria Religioſorum eis abundantia, nunquam reconderentur in communem theſaurum Eccleſiæ, ſed ſemper manerent ſub poteſtate eorum, vel Prælati, ad applicandum ea, poſtea, cui voluerint. Et ſic etiam nec eſſet communis theſaurus Eccleſiæ collectus de ſatisfactionibus Religioſorum, aut aliorum Sanctorum, dum viuerent,

quod

quod eſt maximum abſurdum, & ad id videatur Bonauen. in 4. diſt. 20. q. 3.

Ergo dicatur, quòd ſi talia ſatisfactoria non applicentur ante, vel dum fiunt, reſeruantur, & reponuntur à Deo in communem Eccleſiæ theſaurum.

Quoad vim autem meritoriam, tam ipſe, qui facit, quàm Prælatus quicumque poteſt ſemper communicare ſeu applicare talia bona præterita, præſentia, & futura quibuſcumque voluerit, vt virtute talium meritorum mereatur de congruo, ſeu potius impetret ipſis, vel aliis bona ſpiritualia & temporalia, & liberationem, & præſeruationẽ à malis, &c. & de his bonis, quo ad vim meritoriam non congregatur theſaurus Indulgentiarũ, vt probat Cord. q. 5. de indulg. Nullum enim ex hoc præiudicium ſubditis ipſis reſultat (vt dixi ſupra) immo maxima vtilitas, habendo multos ſocios in merito ſuorum bonorum operum, vt etiam ſupra eſt explicatum.

Neque etiam faciendo ipſi Prælati communicationem bonorum ſpiritualium ſuorum ſubditorum, in quantum ſatisfactoria ſunt, præiudicium aliquod, vel grauamen communitati inferunt, cum ſolum ſuperabundantia (niſi aliud expreſſerint) communicent.

Quare dicitur, quòd quia talis communicatio, ſeu receptio ad participationem bonorum Congregationis, & huiuſmodi cõmuniter fit à Prælatis informatis de talibus, quod ſint benefactores & idcirco recipiuntur in communicationem bonorum Ordinis (vt patet ex ipſis literis Confraternitatis, ſeu filiationis.) Ideo notetur, quod ſi talis cauſſa, propter quam recipiuntur non eſſet vera, quia, ſcilicet, non eſſet talis benefactor vt ibi ſupponitur, nõ valeret et talis receptio ad participationẽ, niſi ſecundũ ratam ſ. ſecundum quod fuerit benefactor, quia deficiente cauſa finali, ſeu conditione conceſſionis, deficit ipſa conceſſio, & non valet, niſi quantum acceſſerit ad cauſſam talis conceſſionis. Quod ſi ſine vlla cauſſa, ſed ad libitum vult recipere aliquem, ad participationem bonorum ſuorum, ſeu congregationis, ex pura charitate motus, aut motu proprio; tunc bene valebit ei talis cõmunicatio, & participatio secũdum intentionẽ, ei ſua bona cõmunicantis; quoad vim ſatisfactoriã, & meritoriã; & etiam ſecundũ ſuam diſpoſitionem participãtis, quoad vim meritoriam ſpeciatim, vt doctiſſimè hæc omnia tractantur à Corduba libro 1. qq. quæſt. 3. & de Indulgentiis quæſt. 42. & à Scoto, vbi ſupra.

Et hoc Priuilegium ſupradictum ab Vrb. V. conceſſum non conſtat aliquo modo derogatum, per motum illum Pij V. qui incipit, Et ſi dominici gregis *Conſt. 20. Anno Domini* 1566. *emanata, vt ex eo clarè patet, cum ibi tantum reuocentur continentes facultatem quæſtuandi, & pro quibus conſequendis porrigendæ, ſunt manus adiutrices: Et hæc ſufficiant pro huiuſmodi conceſſionis intelligentia.*

An hoc Priuilegium ſit ſublatum.

Eſt etiam ſciendum, quòd vltra conceſſiones ſuprapoſitas in §. 10. cũ ſequentibus, Eccleſiis Carmelitarum factas, Clemens VII. conceſſit omnibus fidelibus deuotè viſitantibus, quolibet anni die, duo, vel tria Altaria in Eccleſiis Carmelitarum, & manus adiutrices eis porrigentibus, omnes, & quaſcumque Indulgentias, peccatorũ remiſſiones, animarum Purgatorij liberationes, quas conſequerentur, ſi perſonaliter viſitarent omnes Eccleſias pro ſtationibus deputatas, intus, & extra vrbem conſiſtentes.

In § 11. & 12.

Pro quolibet die anni Indul. in Eccleſ. Carmelit.

Et tandem Gregorius XIII. mutando illud porrigendi manus adiutrices, in orationibus, ſtatuit vt viſitantes Eccleſias Carmelitarum, dummodo ſint contriti, & confeſſi, vnum ex iſtis facere teneantur, videlicet, vt ſepties orationem Dominicam, totidemque ſalutationem Angelicam recitent, vel habitũ ſanctum glorioſiſſ. Virg. Carmelit, ſicut in literis Apoſtolicis Ioan. XXII. ac Alexandri V. necnon Pij V. continetur, geſtẽt, vel Veſperas pro Defunctis recitent; aut ante ſacratiſſimum ſacramentum terram exoſculentur: ac pro hæreſum extirpatione, ſanctæque matris Eccleſiæ tranquillitate, Chriſtianorumq; Principum pace & vnione pias apud Deum preces effundant, atque ita ſupradictas Indulgentias conſequantur. Vt reperitur in Compendio Indulgentiarũ Carmelitanæ Religionis nuper impreſſo à R. P. M. Saluatore Palmerio, fol. 73 in quo omnes deſcribuntur Indulgentiæ quæ quolibet die in Romanis Eccleſiis reperiuntur conceſſæ, quas modo ſupra dicto iidem lucrari poſſunt; Ac nonnulla alia Priuilegia ad ipſam Carmelitarum Religionem ſpectantia.

Et plenius ipſæ indulgentiæ referuntur in Cõpendio Eremitarum S. Auguſtini à R. P. F. Hieronymo Nolano edito ibique nonnulla alia Priuilegia Religioni S. Auguſt. pariter conceſſa, recenſentur.

In quibus Compendiis, cum copioſiſſimè tum de Priuilegiis, tum etiam de Indulgentiis Fratribus, ac Confratribus, Cincturatis, vel habitum portantibus ſupradictorũ Ordinum Auguſtinienſium, & Carmelitarum, maxima cum omniũ

Pro Fratrib. Auguſtinianis.

vtilitate tractetur: Ideò breuitatis cauſſa ad il'a memoriam eum vnuſquiſque faciliter ea poſſit, qui voluerit præ manibus habere.

Indulgentiæ, quas lucrantur audientes verbum Dei à Fratribus Minoribus. Quintò.

1 GREGORIVS IX. conceſſit audientibus prædicationes Fratrum Minorum, quindecim annos Indlugen. b. ffo. 260. conceſſ. 469.

2 ALEXANDER IV. conceſſit, vt Fratres Minores, in quibuſcumque Eccleſijs, vel locis eos prædicare contigerit, poſſint dare ſuis auditoribus Indulgent. quadraginta dierum. b ffo. 60. conceſſ. 654.

¶ IDEM Alexander conceſſit accedentibus ad Eccleſias Fratrum Minorum, cauſſa audiendi ſermones, vel Miſſas, quocumque tempore, pro qualibet vice, Indulgentiam centum dierum. b. fo. 24. Et ffo. 108. conceſſione 231. Et b. fffo 108. conc. 437.

3 *Miſſa.*

4 *Pro Quadrageſima. Nota.* ¶ IDEM Alexander, & Nicolaus III. & Innocentius IV. & Nicolaus IV. ac Benedictus XI. conceſſerunt venientibus ad Eccleſias Fratrum Minorum, tempore Quadrageſimæ, feria 2. & 4. & 6. quando ibidem prædicatur, Indulgentiam centum, triginta, & octo annorum; & ducentorum, & duorum dierum. b. ffo. 108. conc. 439.

5 *Collector.* CLEMENS IV. vt teſtatur Ioannes XXII. conceſſit, quòd Fratres Minores prędicantes extra domos ſuas, poſſint concedere auditoribus ſuis 80. dies Indulgentiæ. In domibus verò ſuis, vltra præfatas Indulgentias 100. dies b. fo 24. Et ffo. 108. conc. 231. Et ffo. 108. conc. 345. ¶ Vide infra poſt §. 6. epilogationem omnium, quæ poſſunt lucrari audiendo ſermones Fratrum.

Sequuntur conceſſa audientibus ſermones Fratrum Ordinis Prædicatorum.

6 *Ex Priuilegijs Fratrũ Prædic.* VENIENTIBVS communiter ad ſermones annuales audiendos, ad loca Fratrum Prædicatorum conceduntur ab Honorio III. dies 100. à Bonifacio VIII. dies 100. ab Alexandro III. dies 100. à Gregorio IX. dies 100. ab Innocentio IV. dies 100. à Benedicto XI. dies 100. ab Vrbano V. dies 100. ab Alexandro V. die. 100. ¶ In ſumma autem ſunt anni tres, & dies 40. b. ffo. 111. conceſſione 496. *Collector.*

Epilogatio Cōceſsionũ ſupra ſcriptarum. Epilogando omnes ſupraſcriptas Conceſſiones reſolutio eſt iſta, quòd Fratres præfati, quandocumque prædicant in ſuis Domibus, quocumque die anni, poſſunt concedere ſuis auditoribus 18. annos, & 322. dies. Et enumerando per dies, ſunt ſeptem millia, & 7.. dies. Sed quando alibi prædicant, poſſunt concedere decem, & octo annos, & ducentos, ac 21. dies. Et numerando per dies, ſunt ſex millia, & nōgenti ſeptuaginta, duo dies. Attamen, quādo prædicant tempore Quadrageſimali, in Domibus ſuis feria 2. & 4. ac 6. poſſunt concedere vltra præd. cta, centum triginta, & octo annos, ac ducentos, & duos dies. Et in ſumma ſunt in præfatis ferijs centum quinquaginta ſex anni, & quingenti viginti quatuor dies.

INDVLGENTIÆ, QVAS POSſunt lucrari Seculares, ratione habitus prædictorum Fratrum. Sextò.

CLEMENS IV. conceſſit morientibus cum habitu Fratrum Min. & qui cum eo elegerint ſepeliri, remiſſionem tertiæ partis omnium ſuorum delictorum. b. ffo. 260. conc. 658. 1 *Sepultura.*

NICOLAVS IV. conceſſit omnibus, qui moriuntur cum habitu Fratrum Min. & qui cum eo elegerint ſepeliri, remiſſionem tertiæ partis omnium peccatorum ſuorum. b. ffo. 200. conceſſio 661. Aliàs habetur, quod eſt remiſſio quartæ partis. b ffo. 108. conceſſ. 447. 2 *Sepultura.*

VRBANVS V. conceſſit ſimiliter Indulgentiam remiſſionis tertiæ partis peccatorum illis, qui moriuntur cum præfato habitu Fratrum Minorum b. ffo. 209. conceſſ. 458. 3

Collector. Circa præfatas Conceſſiones habitus, in ſumma authentica, ſuperius allegata, reperitur abſque nominatione Pontificum, ſequens Conceſsio.

¶ ITEM conceſſa eſt ſepulturis in noſtris cœmeterijs, & morientibus in habitu noſtro Fratrum Minorum quarta pars peccatorum, à quattuor Summis Pontificibus, ffo. 71. conc. 188.

ALEXAN-

5 *Pro Monialibus Sanctæ Claræ.* ALEXANDER VI. conceſſit, vt mulieres ſuſcipientes ante mortem, vel poſt mortem habitum S. Claræ, habeant talē relaxationem peccatorum, qualem habent viri pro habitu Fratrum Minorum. o. ſſo. 70. conceſſione 176. Et ſſo. 99. conceſſione 368.

6 *Ind. plen.* LEO informatus de prædictis Conceſſionibus, circa habitum Fratrum Minorum, confirmauit eas, ac de nouo conceſſit, & ad huiuſmodi gratias ſuam portionem addidit, concedens, quòd morientes in dicto habitu conſequantur Indulgentiam plenariam. O. ſſo 61. conceſſ. 185.

7 *Ind. plen. pro Tertia.* ¶ Idem Leo iterum confirmauit Conceſſiones ſupradictas, & addidit, quòd tàm morientes, & ſepeliendi in dicto habitu, quàm morientes, & ſepeliendæ in habitu Sororum Tertiæ Regulæ eiuſdem S. Franciſci, ſub obedientia Miniſtrorum Generalis, & Prouincialium degentium, conſequantur Indulgentiam plenariam omnium ſuorum peccatorum. O. ſſo. 62. conceſſ. 201.

8 § IDEM Leo declarauit, ſufficere habitum prædictum petere, ac ſuper ſe vſque ad mortē habere, ac in eo ſepeliri, etiam ſi ante mortem non induatur. O. ſſ. 62. conceſſ. 183.

Ex Priuilegiis Fratrum Prædicatorum.

9 *Pro oſculantibus habitum Fratrum. Collector.* IOANNES XXIII. omnibus Chriſti fidelibus, oſculantibus habitum Ordinis ſancti Dominici, ſeu Fratrum Ordinis Prædicatorum, quinque annos, & totidem quadragenas, de iniunctis pœnitentiis relaxauit, b. ſſo. 93. conc. 307. Et numerando per dies, ſunt duo millia & 75. dies. ¶ Tantundem lucrantur oſculantes habitum Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium, ratione cōmunicationis Priuilegiorum.

Ex Priuilegiis Fratrum Auguſtinienſium.

10 LEO X. conceſſit, quod viri, & fœminæ deferentes Zonam Fratrum Sancti Auguſtini, datam ab aliquo Prælato eiuſdem Ordinis ad hunc finem, lucrari poſſint Indulgentias prædictis Fratribus conceſſas b. ſſo. 121. conceſſione 566.

11 § IDEM Leo extendit præfatam Conceſſionem, ad illos, qui detulerint chordam ſancti Franciſci, datam ſimiliter ab aliquo Prælato Ordinis Minorum, vt ſupradictum eſt de Zona S. Aug.

Hæc Conceſſio non eſt impreſſa in libris Priuilegiorū, ſed abſque dubio fuit impetrata ad inſtantiam Reuerendiſs. Cardinalis S. Crucis bonæ memoriæ. *Collector.*

§ ITEM Sixtus IV. conceſſit vt ſi quis voluerit ſecularis ob deuotionē, cū eorū habitu ſepeliri, poſſit in eorum Eccleſiis ſepeliri, non obſtante, quod in alia Eccleſia ſepulturam elegiſſet: vt refertur in Comp. Priuilegiorum 35. vt teſtatur P. F. Hieronymus Nolanus Ordinis S. Auguſtini, in Tractatu nuper ab ipſo edito Priuilegiorum, & Indulg. eiuſdem Ordinis, fol. 122. vbi latè de hoc ipſe pertractat. 12

Ex Priuilegiis Ordinis Sanctæ Trinitatis.

LEO X. & Hadrianus VI. decedentibus in habitu Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis, 13
aut ſcapulatium dicti Ordinis de manu alicuius illius Prælati, etiam abſque alicuius voti emiſſione ſuſcipientibus, & deferentibus in Regnis Caſtellæ, Legionis, & Granatæ cōſiſten. conceſſerunt omnes, & ſingulas Indulgentias & peccatorum remiſſiones, Fratribus prædicti Ordinis conceſſas, prout latius habetur in dictione *Communicatio Priuilegiorum.* §. vlt. & ſupra, *Indulgentia, quoad ſeculares quartò.* §. 13.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In [11. Indulgentia pro chorda S. Franciſci. SIXTVS V. (*vt in Conſtitutione 14. & 59. vt in Bullario*) *concedit Indulgentiam plenariam Confratribus chordæ S. Franciſci in die, quo confeſsi, & communicati receperint à Guardiano dictæ Confraternitatis chordam. Et in hora mortis, dicendo Ieſus cum corde. Et etiam prædicti Confratres conſequuntur omnes Indulgentias Confraternitatis Confalonis, omneſq; alias Religioni conceſſas* (*obſeruato tamen modo quodam in dicta Conſt. 59. requiſito*) *quæ Confraternitas debet erigi à R. P. Generali Conuentualium in eorum Eccleſiis, vel Capuccinorū, vel de Obſeruantia, vt in ſupradicta Conſt. 59. habetur. Itaque conſuetudo illa vt benedicatur chorda à Guardianis, vel Sacerdotibus ſimplicibus, hodie non ſubſiſtit; Nam oportet, vt fiat per viam Confraternitatis ſupradictæ, vt in eademmet Conſt. 14 dicitur. De Indulgentia verè conceſſa confeſsis, & communicatis, viſitantibus Eccleſiam aliquam Conuentualium, Capuccinorum, & de Obſeruantia, in Feſtiuitatibus principalibus Ordinis, vide ſupra in verbo*, Feſtiuitas §. 2. *in annotatione noſtra.* *Indulgentia pro Feſtiuitatibus principalibus Ordinis.*

Indulgentia impetrata à Fratribus Minoribus, pro Sæcularibus, in fauorem Conceptionis Immaculatæ Virginis Mariæ Dominæ noſtræ, Septimò.

SACROSANCTVM Concilium Baſileenſe, cunctis Chriſti fidelibus verè Pœnitentibus, & confeſſis, in die Feſtiuitatis Conceptionis intereſſentibus Miſſarum ſollemniis centum: Primis autem, vel ſecundis Veſperis totidem; Sermoni vero uerb. diuini de eadem Feſtiuitate 150. dies, de iniunctis ſibi pœnitentiis relaxauit, b. fo. 42. Et ffo. 40. conc. 45.

SIXTVS IIII. ſtatuit, & ordinauit, quòd omnes, & ſinguli Chriſti fideles vtriuſque ſexus qui Miſſam, & officium Feſti Conceptionis B. Mariæ Virginis, cuius initium eſt, Sicut lilium inter ſpinas, &c. in Feſto eiuſdem Conceptionis deuotè celebrauerint, & dixerint, aut illius horis canonicis interfuerint, quoties id fecerint, eamdem prorſus Indulgentiam, & peccatorum remiſſionem conſequantur quam Vrbanus IV. & Martinus V. & alij Romani Pontifices concelſerunt illis, qui Miſſam, officium, & horas canonicas, in Feſto Corporis Chriſti, à primis Veſperis, & per illius octauam (iuxta Romanæ Eccleſiæ inſtitutionem) celebrant, & dicunt: aut Miſſæ, ac officio, & horis huiuſmodi intersunt. b. ffo. 115. conceſſione 252.

Collector. Iſtæ Indulgentiæ, vt colligitur ex quadam Bulla Eugenij IV. quæ habetur b. ffo 137. conc. 578. ſunt in Summa: Pro matutinis, & vtriuſque Veſperis dicti Feſti, & Miſſa, quadringenti dies. Pro reliquis horis hoc eſt, pro qualibet ipſarũ, cẽtũ ſexaginta. Et in quibuslibet octauarum diebus, pro ſingulis Matutinalium, Miſſarum, & Veſperorum, ducenti dies; Ac pro reliquis horis, octoginta dies. Item ſequentibus Proceſſiones, ac Miſſas deuotè celebrantibus, tam in Feſto, quam in octauarum diebus pro pace, ac tranquillitate Eccleſiæ, ac Sacramentum in Feſto huiuſmodi ſumentibus, conceduntur ducenti dies Indulgentiæ: Et hoc vltra Indulgentias ſupra poſitas, & conceſſas per Conc. Baſileenſe §. 1. *Proceſſiones Miſſas, Communicare.*

1 Particularis pro Regnis Caſtellæ. IVLIVS II. conceſſit omnibus Chriſti fidelibus, verè pœnitentibus, & confeſſis, in Regno Caſtellæ conſtitutis, qui imaginem B. Mariæ Virginis, & eius Filij (quam Moniales Ordinis Sanctæ Conceptionis in ſcapulario, & homines in pectore deferre, conſueuerunt) detulerint, & nouies Salutationem Angelicam deuotè recitauerint, ſimiles, & prorſus eaſdem Indulgentias conſequantur, quas conſequerentur, & conſequi poſſent, decies Salutationem Angelicam, in honorem decem virtutum eiuſdem B. Mariæ virginis recitarent, b. ffo. 89. conc. 254.

Collector. Notandum, eſt quod ad lucrandum præfatas Indulgentias, non oportet accipere ab aliquo inſignia, nec illa deferre ſicut pro lucrandis Indulgentijs de decem Aue Maria, licet aliqui aliter opinentur.

LEO X. conceſſit, quod viri deferentes Imaginem Conceptionis B. Virginis, & mulieres ſcapularium eiuſdem Ordinis, cum prædicta imagine; eaſdem gratias obtineant, & conſequantur, quas conſequuntur, & conſequi poſſunt deferentes chordam Fratrum Minorum, & corrigiam ſancti Auguſtini, O. ffo. 61. conc. 188.

5 Indul. plen. ¶ IDEM Leo conceſſit, intuitu Immaculatæ Conceptionis B. Virginis nonnullas alias Indulgentias, & magnas valde. Sed quia iſtæ ſunt pro Fratribus Minor. & Monialibus, & aliis Religioſis qui eorum Priuilegijs gaudent, & non pro ſæcularibus, ideò non ponuntur hic. Habentur tamen ſupra in dict. one *Indulgentia plenaria quoad Fratres. §.* 18 & 19. Vide ſupra in Verbo *Conceptio Virginis.* fol. 13.

Indulgentia quædam pro Secularibus obtenta à quibuſdam Fratribus Minoribus, Octauò.

1 Pro parentib. Fratrũ. Collector. CALIXTVS III. conceſſit plenariam Indulgentiam pro Patribus, & Matribus omniũ Fratrum Min. præſentium, & futurorum, etiam defunctorum, in Purgatorio exiſtentibus o. ffo. 63. conceſſione 90. Et ffo. 101. concec. 359.

Notandum eſt, quod poſt Conceſſionem ſupra ſcriptam, poſita ſunt ibidem immediatè ſequentia verba: *Et ſic quilibet Pater, & Mater Fratris Minor. poteſt in articulo mortis eligere Confeſſorem idoneum, qui eum abſoluat plenariè à culpa & pœna de omnibus peccatis ſuis.* Hæc ibi ad literam. Circa quæ quidem oportet aduertere, quòd, vt patet ex tenore ipſorum, non fuerunt, nec ſunt verba de corpore Conceſſionis, ſed potius bene intuenti apparebit, quod ſunt

ſint addita velut gloſſa declaratiua ab aliquo Fratre modicum ſciēte Si enim prędicta clauſula eſſet de corpore Cōceſſionis, nō diceretur
Nota. in principio eius. *Et ſic &c.* ſed *vt ſit &c. poſſit*, &c. quoad autē, qui præfatā clauſulā addidit, fuerit indoctus, patet ex hoc, quia pro eodem ſumpſit Indulgentiam plenariam, & abſolutionem plenariam à pœna, & culpa, quæ tamē ſunt valde diuerſa. Nam Indulgentia plenaria, ſecundùm Doctores, ſolummodo refertur ad pœnam, & non ad culpam. Eſt enim indulgentia, quædā remiſſio pœnæ debitæ pro peccato poſt contritionē habitam de ipſo; vt colligitur extra *de pœn. & remiſ. c. Quod autem* Vel Indulgētia eſt pœnæ relaxatio, quàm quis iuſtè pro culpis propriis facere debuiſſet, de theſauro Eccleſiæ ad diuinam iuſtitiam perſoluendam ſumpta. Poteſt tamen ſaluari ſupradictum, dicendo, quod cum in articulo mortis non ſit caſus aliquis reſeruatus, iure cōmuni poteſt ab omnibus caſibus, & cenſuris abſolui, à ſuo Confeſſore, à quo etiā per præfatum Priuilegium poterit ſibi concedi Indulgentia plenaria. Et ſic abſoluetur à culpa & à pœna.

2 *Pro recitātibus pſalterium, ſeu Roſarium B. Virginis.*

SIXTVS IV. vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus dicentibus qualibet die ad honorem Dei, & Beatiſſimæ Virginis Mariæ toties Angelicam Salutationem, quot ſunt pſ. in pſalterio Dauidico; videlicet, centies, & quinquageſies præponendo Orationem Dominicam ſingulis decem Salutationibus Angelicis, conceſſit, pro qualibet vice, qua, ſicut dictum eſt, orauerint pro qualibet quinquagena prædictarum, quinque annos, & totidē quadragenas Indulgētiæ. B. ſſo. 135. cōce. 299.

Collector. Supraſcripta Indulgentia Pſalterij B. Virginis eſt eademmet, quam Fratres Ordinis Prædicatorum publicant, & de qua faciunt Confraternitatem ſub nomine Roſarij eiuſdē B. Virginis. Attamen, vt patet ex literis Sixti,
Nota. non fuit conceſſa ad inſtantiam huiuſmodi Fratrum, ſed Ducis, & Duciſſæ Britāniæ, qui impetrauerunt hanc Indulgentiam pro omnibus fidelibus. Nec oportet ad lucrandum præfatam Indulgentiam, vt recipiatur quis in Confraternitate ſupra nominata Roſarij, prout aliqui opinantur. Credibile eſt tamē ꝙ poſtea Fratres Prædicatores obtinuerint ampliores remiſſiones ſuper hoc, ac etiam auctoritatem ad inſtituendum Confraternitatem.

Pro Syndicis Fratrū. INNOCENTIVS VIII. conceſſit, quod Procuratores Fratrū Minorum, eorumque ſubſtituti, liberi, parentes, fratres, ſorores, & vxores eorum poſſunt promereri Indulgentias Stationum, & alias Fratribus conceſſas, dicendo in Eccleſijs prædictorum Fratrum quinque Pater noſter, & totidem Aue Maria pro felici ſtatu Romanæ Eccleſiæ. o ſol. 65. & ſſo. 70. conceſſione 172. & ſſſo. 99. conceſſ. 357.

ALEXANDER VI. conceſſit dicentibus Coronam Virginis, cum genuflexionibus conſuetis, illas Indulgentias, quas habent dicentes orationes Pietatis, cum oratione Dominica, & Salue Regina. o. ſſſo. 97. conceſſione 372. 4

5 *De Verſibus S. Gregorij.*

LEO X. ad inſtantiam cuiuſdam Fratris Minoris innouauit Indulgentiam verſuum, qui dicit ſolent coram imagine Pietatis. Quam Indulgentiam, populorum fides tenet à ſancto Gregorio fuiſſe conceſſam. Et caſu, quo non eſſet, illam de nouo conceſſit. Addidit etiam ſequentem verſum:

O Domine Ieſu Chriſte, adoro te ad iudicium progredientem, iuſtos ad Paradiſum vocantem peccatoreſque damnantem, deprecor te, vt tua Paſſio liberet nos ab illis pœnis. Amen. o. ſſſo. 91. conceſſ. 264.

Aduerte, quòd in hac conceſſione non fuit *Collector.* expreſſum quanta ſit huiuſmodi Indulgentia: nec additum eſt aliquid à præfato Leone, prout aliqui falſo publicant, & aſſerunt; ſed ſolùm conceſſit de nouo quidquid erat conceſſum, ſine vlteriori explicatione. Et ego, qui hæc collegi, ſcio, ita eſſe, quia vidi, & legi Conceſſionem prædictam in Regiſtro, quod habetur Romæ in ſacro Conuentu de Araceeli.

6 *Pro exiſtentibus in peccato mortali.*

¶ IDEM Leo ad inſtantiam cuiuſdam Fratris Minor. conceſſit, quod omnes tam Fratres, quàm ſeculares dicentes 15. Pater noſter, cum totidem Aue Maria, pro exiſtentibus in peccato mortali, in qualibet vice, conſequantur remiſſionem tertiæ partis ſuorum peccatorum, quia hoc eſt opus maximæ charitatis o. ſſſo 94. conceſſ. 300.

7 *De quinque plagis Chriſti.*

¶ IDEM Leo conceſſit, quòd dicendo ſemel in die quinquies Pater noſter, & Aue Maria in honorem, ſeu memoriam quinque plagarum Chriſti, & quinque præcipuorum dolorum Virginis Mariæ, conſequantur Indulgentiam decem millium dierum, & totidem annorum. b ſſſo. 89. conceſſ. 258.

8

¶ IDEM dicentibus duodecim Aue Maria, præmittendo vnum Pater noſter in honorem duodecim excellentiarum Virginis Mariæ,

datæ ſunt Indulgentiæ duodecim mille dierum.

9 *Pro horis canonicis.* ¶ ITEM dicentibus vnum Aue Maria, quando audiunt pulſum ad horas Canonicas, qui fit ſepties in die, dantur ſeptem millia dierum Indulgentiæ.

10 *De horis diei.* ¶ ITEM dicentibus, pro qualibet hora diei naturalis, vnum Aue Maria, dantur mille dies Indulgentiæ. Et ſunt in ſumma pro omnibus viginti quattuor horis diei, & noctis, viginti quattuor millia dierum Indulgentiæ.

11 *Confirmatio omnium Indulgentiarum. Collector.* CLEMENS VII. confirmauit omnes Indulgentias, & remiſſiones peccatorum contentas, & annotatas in libris Priuilegiorum Fratrum Minorum, illaſque etiam de nouo conceſſit.o. ¶ Hoc eſt intelligendum de contentis in libris impreſſis, vſq; ad datam Conceſſionis, quæ fuit Anno Domini 1527.

Sequuntur nonnulla notabilia circa præfatam Indulgentiarum materiam & quorumdam dubiorum deciſiones, ſcitu digniſsima, ex dictis Sacrorum Doctorum in 4. ſentent. diſt. 20. & Cardinalis de Turrecremata in cap. Menſuram, de pœnitentijs, & remiſſ. *diſt. prima, & Abulen ſuper 10. cap. Matthæi, ac Felin. in ſermone,* Hodie mecum eris in Paradiſo, *& Caietan. ac Florentin. aliorumq; Summiſtarum, collecta.*

Primum notabile.

De excellentia & valore Indulgentiarum. PRIMVM notabile eſt de excellentia, & valore Indulgentiarum. Circa quod Caietanus in Tractatu Indulgentiarum q. 12. quærit: Vtrum dare operam ad acquirendas Indulgentias ſit inperfectionis? Et poſt argumenta, ſubdit: Ad huius euidentiam ſciendum, quòd Indulgentiarum fructus proprius eſt ſatisfacere diuinæ iuſtitiæ, quoad pœnam temporalem proprijs peccatis debitam, ex pœnis Chriſti, & Sanctorum, ſecundùm traditionem Eccleſiæ Romanæ, vt patet in Extrauagant. Clementis VI. & multorum Romanorum Pontificum Apoſtolicis literis. Hac ſuppoſitione facta, conſequenter dicendũ eſt, quòd licẽ actus iſte, qui eſt ſatisfacere per alium, non ſit ex ſuo genere malus, nullam enim deordinationem importat, nec habet imperfectionem moralem annexam, quoniam cum feruenti charitate, & promptiſſima voluntate per ſeipſum ſatisfaciendi ſtat; quòd modo tali, ſcilicet, per Sanctorũ pœnas velit ſatisfacere, & nihilominus operibus ſanctiſſimis, tantò magis intendere, quantò liberior à debita pœna, & gratior eſſe debet, propter hoc cumulatum beneficium; ſed eſt actus de genere bonorum moralium. Eſt enim appetitu recto appetibilis, vtpote ablatiuus impedimentorum ad cœleſtem patriam. Nam pœnæ peccatis debitæ impediunt ingreſſum ad æternam beatitudinem. Vnde tantùm oportet animas in Purgatorio morari, donec exolutis pœnis omnibus debitis pro ſuis peccatis, liberè ab omni malo pœnæ, omnium bonorum aggregatione perfectum ſtatum aſſequantur. Nec ſolum eſt moraliter bonus, ſed etiam meritorius ſi fructuoſus eſt, quomodo non niſi exiſtẽtibus in charitate Indulgentiæ proſunt, vt ipſa Conceſſionis forma monſtrat, dicendo *verè pœnitentibus.* Omnes autem actus humanos ex charitate procedentes, meritorios eſſe conſtat. ¶ Nec ſolùm eſt meritorius æternæ vitæ, ſed conſonus etiam perfectis viris, quomodo continuè ſuſpirantibus, ad cœleſtem patriam, & cupientibus diſſolui, & eſſe cum Chriſto conſonant omnia recta accelleratiua cœleſtis ingreſſus. Conſtat autem exolutionem pœnarum debitarum pro peccatis, accelleratiuam eſſe cœleſtis itineris, quomodo impedimenta ingreſſus ad fœlicitatem tollit. Omni igitur ex parte apparet, quod dare operam indulgentijs, eſt actus communis perfectis, & imperfectis in charitate conſtitutis, ſi pœnis adhuc pro peccatis ſuis obnoxij ſunt. ¶ Et confirmatur, quia omnibus quantumcumq; perfectis, conuenit dicere quotidie, Dimitte nobis debita noſtra. In quorum numero conſtat eſſe debitum pœnæ pro peccatis. Quòd autem conſonat petere, conſonat & quærere. Conſonat igitur etiam perfectis quærere debitum pœnæ pro peccatis ſuis debitæ, exſolui per ſatisfactoris opera Chriſti, & Sanctorum. Et quia tam perfecti, quàm imperfecti, tam ſani, quàm infirmi, tam morituri, quã diu victuri, in charitate conſtituti, rei poſſunt eſſe alicuius pœnæ temporalis, pro ſatisfactione ſuorũ actualium peccatorum, ideò nullus excipitur à fructu Indulgentiarum, qui voluerit earum particeps fieri. Rariq; videntur eſſe adeò ſatisfacientes per ſeipſos, qui non egeant Indulgentijs; Qui tamen tutius agunt, ſi per Indulgentias, etiam à debitis ſe abſolui curant. Hæc Caietanus. ¶ Quo verò ad quantitatem ſatisfactionis præfatæ, eſt notandum, quòd cũ quis Indulgentiã plenariã promeretur, omnis pœna pro peccatis debita remittitur illi. Cum autem

autē Indulgentiam tertiæ, vel quartæ, ſeu alterius partis conſequitur, tantundem de pœnis debitis remittitur, quantum ſonat. Et cum certus numerus dierum, vel annorum Indulgentiæ conceditur, tantum remittitur, quantum remitteretur, ſi totidem diebus, vel annis in præſenti vita pœnitentiam egiſſet. ¶ Et notandum, quod cum conceditur Indulgentia tot dierum, vel annorum, de iniunctis pænitentijs, dantur aliqui Doctores, præſertim Caietanus in tract. Indulgentiarum q. 2. quod non remittitur, niſi quantum correſpondet pænitentiæ impoſitæ per Confeſſorē. Ita, quod ſi Confeſſor non impoſuit aliquos annos, vel dies pœnitentiæ, nihil operabitur illa Indulgentia, niſi in Conceſſione diceretur, *etiam de non iniunctis, ſed iniungendis, ſeu quomodolibet debitis*; quia iniuncta pœnitentia eſt principalis, & ſola materia Indulgentiæ, ſecundum Sacros Canones intellectæ. Veruntamen Flor. & Card. de Turre Cremata, & S. Th. & multi alij dantur intelligi debere etiam de non iniunctis. Ita, quod homini indulgentia remittet tantundem, quantum debuiſſet imponi à Confeſſore, ſi ad tantum protēditur conceſſio. Vnde ſequitur, quod ſi alicui imponitur pænitētia ieiunandi, vel aliquid aliud faciendi tot diebus, & ille lucretur Indulg. totidem dierum, non tenebitur ad faciendū talem pænitentiam, licèt Confeſſor pænitenti ad hoc licentiam non dediſſet. Nihilominus tamen Doct. conſulunt, vt pænitentia impoſita impleatur, quia hoc eſt tutius, præſertim cum vix poſſit quis eſſe certus, quod lucratus ſit Indulgentiam. Quapropter, licet aliqui dicant, quòd illi, cui Indulgentias plenaria conceditur, non eſt opus imponere aliquam pœnitentiam, bonum eſt tamē quòd imponatur & adimpleatur, prout ijdem Doct. conſulunt. ¶ Notandum, quod quando in Conceſſione Indulgentiæ dicitur, *de peccatis, de quibus fuerit quis corde contritus, & ore confeſſus*, virtute huius Indulgentiæ non remittuntur peccata, de quibus nondum contritus, nec confeſſus eſt, licèt faceret reliqua omnia pro conſecutione Indulgentiæ requiſita. Sed ſolùm remitterentur illa, de quibus aliquando contritus, & confeſſus eſt. ¶ Item notandum, quod quando in Conceſſione Indulgentiç dicitur, quod verè pœnitentes, & confeſſi poſſint promereri talem remiſſionem peccatorū intelligitur etiā de oblitis, & ignoratis, de quib. ſufficit contritio generalis, cum propoſito confitendi, quando ad memoriam, ſeu notitiam venerint. Si tamē Conceſſio dicat, *de quibus fuerit corde contritus, & ore confeſſus*, non ſe extendit ad ignorata, & oblita ſecundùm communem opinionem. Attamen Florentinus, & Card. de Turre Cremata tenent, quod ſi pœnitens fecit debitam diligentiam ad cognoſcendum, & memorandum ſua peccata, talis eſt verè contritus, & confeſſus etiam de ignoratis, & oblitis, propter generalem contritionem, & voluntatem cognoſcendi, & confitendi, quam de illis habuit, Ac per conſequens omnium illorum, ſicut, & aliorum cōſequitur remiſſionem. ¶ Similiter eſt notandum, quod ſi in Conceſſione Indulgentiæ dicatur, vt quis poſſit eligere Confeſſorem, qui ei concedat aliquam indulgentiam numquam illam conſequetur, niſi præfato modo ei concedatur. Videtur tamen, quòd Confeſſor poſſit homini Indulgentiam concedere, abſque confeſſione Sacramentali, præmiſſa tantum Confeſſione generali, dum tamen conteratur, & proponat confiteri tempore determinato ab Eccleſia. Et dicit Florentinus, quòd homini caſu, ſi deſit perſona Eccleſiaſtica ad concedendum Indulgentiam præfatam, poſſet illam tempore neceſſitatis concedere perſona ſæcularis. De quo habetur ſimile in excommunicato, qui in caſu neceſſitatis abſolui poteſt per ſecularem ab excommunicatione; quia iſtud non ſpectat neceſſario ab ordinem ſacerdotalem, ſeu clericalem; ſed ſolum ad iuriſdictionem, qua poteſt etiam ſecularis vti. ¶ Notandum eſt etiam, quòd in Conceſſione Indulgentiæ dicitur abſolutè quòd qui viſitauerit aliquem locum, & manus porrexerit adiutrices conſequatur talem Indulgentiam, debet intelligi ſic; quòd vniuſquiſque largiatur iuxta ſuam qualitatem, ſeu poſſibilitatem; ſcilicet, quòd diues, ac potens viſitet huiuſmodi locum bene aſſociatus, & conferat largam eleemoſynam. Tamen ſanct. Bonauentura, & Thomas, ac Durandus tenent, quod licèt ſic non faciat, lucrabitur magis, quàm faciendo aliud opus conſimile, vbi non eſt Indulgentia conceſſa. Sed Hoſtienſis dicit, quòd faciendo illud, quod iniungitur ad promerendum Indulgentiam; licèt non ſecundum qualitatem ſuæ perſonæ lucrabitur

Annotatio Card. ſuper hoc vide ſupra f. 44.

plenè

plenè Indulgentiam conceſſam. Veruntamen quando determinatur quantitas, quæ debet dari ad lucrandum Indulgentiam, vt dicendo, quicunque dederit vnum denarium, &c. tunc ita bene lucrabitur Indulgentiam diues, ac potens, largiendo vnum denarium dumtaxat, ſicut pauperculus dando alium denarium. Ac ſimiliter ita bene lucrabitur Indulgentiam exiſtens Romæ, ſicut qui à finibus terræ illuc porrexit. Tamen quoad præmium, amplius meretur, & lucratur, qui in præfato caſu magis laborauit, vel expendit. Et in tantum eſt verum ſupradictum, quod ſi quis propter paupertatem, vel infirmitatem nequit facere illud, quod in Conceſſione Indulgentiæ imponitur, quamuis ex toto corde vellet facere, non lucrabitur huiuſmodi Indulgentiam; quia in hoc voluntas pro facto non reputatur, prout in alijs. Dicunt tamen S. Bonauentura, & Thomas quòd talis voluntas eſt magni meriti ad lucrandum præmium eſſentiale.

Indulgentia per modum Suffragij. ¶ Inſuper notandum, quòd quando in Conceſſione Indulgentiæ dicitur, quòd datur, ſeu conceditur per modum ſuffragij, prout fit cum Indulgentia refertur ad defunctos talis conceſſio, vel indulgentia taliter conceſſa, eſt eiuſdem valoris, ſicut alia, quæ abſolutè conceditur quoad viuentes. Ita quòd tantundem valeant decem dies Indulgentiæ, vel anni conceſſi, per modum ſuffragij, pro aliquo defuncto, ſicut valent totidem conceſſi pro aliquo viuête, quando abſolutè conceduntur. Nã tantùm diminuitur vni de pœna debita ſicut alteri. Omiſſis enim erroribus iam reprobatis, qui circa hoc exorti ſunt, hæc eſt veritas determinata, quod Papa poteſt communicare, vel diſtribuere theſaurum Eccleſiæ defunctis in Purgatorio exiſtentibus, ſicuti & viuentibus, aut tanquam ſubditis, vel tanquam amicis, abſque aliqua differentia in valore, prout ſæpe facit. Dicere autem appoſitum, eſſet reſiſtere Eccleſiæ, vt inquit Gabriel in Canone. Et idem dicit Confutatorium errorum.

Item notandum, quòd ſecundùm ſanctum Thomam, mediante voluntate, qua mouetur homo ad cauſſam, propter quam conceditur Indulgentia, ſe diſponit amplius ad gratiam, quam cum exercitio aliorum actuum bonorum; & cum illa proficit plurimum ad vitandum peccata. ¶ Aduertendum tamen, ac notandum quòd non obſtante dicto ſuprapoſito immediatè, dicit idem ſanctus Thomas, quòd Religioſi exiſtentes in ſuis Monaſterijs, promerentur amplius, quàm diſcurrendo, aut peregrinando ad lucrandum Indulgentias. ¶ Dicit *Nota.* etiam idem ſanctus Thomas, quòd licèt alia bona opera proſint exiſtenti in peccato mortali, vt Deus illuminare dignetur illum, vt è peccato exeat: ſed Indulgentiæ non proſunt tali quia iuxta intentionem concedentis, in illo *Nota.* locum non habent. Vnde pro tempore, quo quis manet in peccato, plus confert communicatio bonorum operum aliorum, quæ fit per litteras fraternitatis Prælatorum Ordinis, ſeu alias, quàm proſint Indulgentiæ. ¶ Notandum eſt etiam, quòd ſecundùm Alexandrum de Ales, & ſanctum Bonauenturam, Indulgentiæ ſunt de nobiliſſimis, & efficaciſſimis ſuffragijs. Et addit Gabriel, quòd non eſt certior modus ad liberandum animas à Purgatorio. Et Florentinus dicit, quod Indulgentiæ ſunt valde vtiles peccatoribus. Idemque dicit ſanctus Thomas vbi ſupra. ¶ Dicunt ſimiliter Florentinus, ac Felinus, quòd tenere pertinaciter, quòd Indulgentiæ non valeant, aut quod Papa non poſſit concedere Indulgentiam Plenariam, eſt hæreſis. ¶ Eſt inſuper notandum, quòd inter Indulgentiam Plenariam, & Iubilæum nulla penitùs eſt differentia, vbicumque concedatur; prout tenet Felinus vbi ſupra. Et vt ex tenore Bullarum liquido patet.

Igitur propter omnia ſupradicta, nullus omittere debet lucrari Indulgentias omnibus vijs quibus poterit, præſertim, quia nemo poteſt ſcire in dubio quando, vel per quam viam lucrentur; cum ſecundùm Sacram ſcripturam, nemo ſciat vtrum odio, vel amore dignus ſit. Item quia ſemper contrahimus noua debita. Et quia dato caſu, quòd Indulgentiæ non eſſent opus ad ſatisfaciendum pro pœnis debitis, tamen multum conferunt pro acquirendo præmio eſſentiali. Et inſuper, quia licèt quis non poſſit applicare alijs Indulgentias ſibi conceſſas, niſi ad hoc ſpecialem conceſſionem habeat prout Fratres Minores ad applicandũ defunctis habent; tamen quilibet poteſt opus bonum, quod pro aſſequenda Indulgentia facit, alijs applicare; Sicut qui vadit Romam, aut Hieroſolymam, poteſt meritum ſui laboris cui maluerit applicare, & Indulgentias pro ſeipſo lucrari.

SECVNDVM notabile eſt de ijs, quæ concernunt auctoritatem, ſeu poteſtatem concedendi Indulgentias. Circa quòd ſciendum, *Secundum notabile.*

quòd

quòd Indulgentias poſſunt dare, non ſolum Papa, vt in præcedenti notabili dictum eſt, ſed etiam Epiſcopus, ac eorum Superiores, & ipſorum Vices gerentes per commiſſionem, vel præſcriptionem. Et ſic Fratres prædicantes concedunt Indulgentias audientibus eorum ſermonem. Ac ſimiliter Confeſſores, quando eis committitur per aliquam Bullam, vel aliàs. Aliter enim ſecundùm aliquos Doctores, præſertim Abulenſem ſuper 16. c. Matthæi, nequeunt Confeſſores aliquas Indulgentias concedere. Cuius tamen contrarium tenent Summa Angelica, & Roſella, & Doctores ab eis allegati. Quibus adhærendo videtur, quòd ſemper Sacerdos in fine abſolutionis dicat: Et concedo tibi omnes Indulgentias, quas concedere poſſum, in quantum auctoritas mea ſe extendere poteſt. ¶ Cardinales verò ſi non ſunt Epiſcopi, non poſſunt ſecundùm iura concedere aliquas Indulgentias. Nihilominus tamen eas concedunt aut ex conſuetudine, vel ex particulari Priuilegio. Et quo ad Epiſcopos pertineat conceſſio Indulgentiarum, habetur in c. *Accedentibus, de exceſſibus Prælatorum.*

¶ Eſt autem circa ſupradicta notandum, quòd aliquando Prælati habẽtes auctoritatẽ concedendi Indulgentias, præſertim Papa, concedũt aliquas Indulgentias per ſemetipſos, vt dicendo: Qui talem Eccleſiam viſitauerit aut toties dixerit Pater noſter, vel Aue Maria, &c. lucretur tot dies Indulgentiæ. Et tunc ad lucrandum tales Indulgentias, non eſt opus, quòd Confeſſor aliquid faciat. Sed ſi eſt in ſtatu gratiæ, vel conteritur de peccatis, cum propoſito confitendi illa, tempore ab Eccleſia determinato, facitq; iniunctum pro conſecutione Indulgentiæ, lucratur illam. Sic tenet Abbas in c. *Omnis vtriuſq; ſexus, de pœnit. & remiſſ.* Et Doctores in Clementina prima, *de reli. & vene.* ſan. Aliquando verò Prælati non concedunt Indulgentias per ſeipſos, ſed committunt alijs, vt concedere poſſint. Sicut conceſſum eſt, quòd prædicantes Fratres poſſint ſuis auditoribus certos dies, & annos Indulgentiæ
Nota. concedere. Et tunc niſi prædicator faciat conceſſionem nullam Indulgentiam lucrantur audientes. Et ſimiliter quando Confeſſoribus electis per Bullas, vel Confeſſionalia datur facultas concedendi Indulgentiam talem, vel talem ſibi confitentibus; niſi Confeſſores faciant huiuſmodi conceſſionem pœnitens non conſequitur Indulgentiam. Et idem iudicium, eſt de commutatione Votorum alijſque diſpenſationibus, quæ in Bullis, Confeſſoribus committuntur. In quo multi non aduertunt, propter quod non gaudent ijs, quibus gaudere poſſent, & falluntur credentes ſe lucratos eſſe, quòd nequaquam lucrati ſunt.

¶ Notandum eſt etiam, quod Indulgentiæ, quæ ab Inferioribus à Papa conceduntur, ſolum habent locum, & valent quoad ſubditos ipſorum, & quoad religioſos etiam exemptos, qui in Diœceſi, ſeu Metropoli concedentis, habitant; prout tenet Cardinalis de Turre cremata, vbi ſupra. Sed ſi Epiſcopus quando concedit aliquam Indulgentiam diceret, quòd illam concedit, pro quibuſcumq; venientibus ad ſuam Diœceſim, poterunt Forenſes alterius Diœceſis, abſque alia licentia, talem Indulgentiam lucrari. Poteſt enim Epiſcopus communicare bona ſuæ Diœceſis, quibus maluerit, ſicut Prælati religionum communicant aliquibus deuotis bona ſpiritualia ſuorum ſubditorum. Veruntamen huiuſmodi communicationes, ſeu conceſſiones non ſunt Indulgentiæ propriè, nec dantur de theſauro Eccleſiæ. Poſſunt nihilominus Epiſcopi concedere vnum annum Indulgentiæ, in dedicatione Eccleſiæ, ac pro alijs cauſſis, quadraginta dies dumtaxat. Archiepiſcopi verò poſſunt dare præfatas Indulgentias, in tota ſua Metropoli.

¶ Item eſt notandum, quòd ad concedendum Indulgentias, non eſt aliqua forma neceſſariò requiſita. Et ideò quibuſcumque verbis vtatur Prælatus, ſeu Confeſſor, quę ſignificent huiuſmodi conceſſionem, cum debita intentione, ſufficit. Vnde inquit Florentinus, quòd neſciendo formam conſuetam ſufficeret dicere: Concedo tibi illam Indulgentiam, quæ in tuo Indulto continetur.

¶ Notandum eſt ſimiliter ſecundùm ſanctum Thomam in 4. diſtin. 45. quòd licèt Papa habeat ſupremam poteſtatem, non poteſt tamen ſolo verbo liberare animas de pœnis Purgatorij. Poteſt tamen ſecundùm Alexandum de Ales, & Petrum de Palude concedere Indulgentiam Plenariam conſtituto in articulo mortis. Quam ſi piè credat, conſequetur illam; quæ, vt Cardinalis de Turre cremata declarat, in hoc eſt ſufficiens cauſſa.

¶ Item licèt S. Bonauentura teneat, quòd Papa non poteſt expoliare Purgatorium tamen dicit Gabriel; quod ſi Papa daret Indulgentiã Plenariam pro defunctis prout ſolet fieri, tot Bullæ poſſent accipi pro animabus, quot expoliaretur Purgatorium. Præſuppoſita tamen iuſta cauſſa, vt ſi pro recuperanda Ter-

ra ſancta, daretur aliqua quantitas pecuniæ, ſeu pro alijs cauſſis iuſtis ad vtilitatem Eccleſiæ. ¶ Tandem circa cauſſam Indulgentiarum quærunt Doctores, an neceſſario requiratur cauſſa rationabilis, vt Indulgentia ſit valida? Quam quæſtionem dilucidius tractat Caietanus, in tractatu Indulgentiæ q. 9. & reſpondendo ad illam, dicit, quod ſecundùm communem doctrinam, vnum requiſitorum neceſſariò ad efficaciam Indulgentiæ, eſt cauſſa rationabilis. Quod etiã manifeſtatur ex eo, quod ſi daretur Indulgentia ob cauſſam profanam (puta pro eundo ad theatrum) conſtat, quòd Indulgentia eſſet nulla. Idem patet ex alio, ſcilicèt, quòd Indulgentiæ non ſunt de genere validorum, ex ſolo imperio Papæ: quia Papa non poteſt dare Indulgentias, hac ſola ratione, quia vult. Et ſi pro ſolo libito daret, Indulgentia non eſſet valida, ſecundùm communem doctrinam. Hoc idem probatur ex hoc, quòd communia Eccleſiæ bona temporalia, non poteſt Papa donare donatione valida, ex hoc ſolo quia vult. Non minus autem pretioſa, & chara ſunt bona communia ſpiritualia, quàm temporalia Eccleſiæ. Ac propterea, ſi illorum donatio, ex ſolo imperio eſt inualida, multò magis inualida erit horum effuſio ex ſolo imperio ¶ Si autem quis opponat ſententiam illam communem, ſcilicèt, quod Indulgentiæ indiſcretæ ſunt validæ, reſpondet præfatus Caietanus, quòd ſententia illa verificatur, de indiſcretis, quoad euentum, non autem de indiſcretis quoad cauſſam. Sunt enim Indulgentiæ indiſcretæ ratione euentus, quoniã Indulgentiæ aliàs bene conceſſæ pariunt propter earum multitudinem quaſi contemptum, aut ipſarum, aut ſatisfactionum pœnitentialium. Et tales ſunt validæ. Sed ſi ſunt indiſcretæ, quia carent rationabili cauſſa, aut omnino, aut quoad tantam quantitatem ſunt inualidæ. Hæc Caietanus. ¶ Vnde etiam Gerſon in tract. de Abſolut. Sacramentalis Confeſſionis, dicit: Cum poteſtas concedendi Indulgentias, non ſit niſi quædam poteſtas diſpenſationis, quæ dẽt eſſe rationabilis, & ad ædificationem, ideò ſi dentur ſine cauſſa rationabili pro ſolo intuitu fauoris humani, vel alio tali modo non oportet, quod huiuſmodi Indulgentiæ valeant quantum ſonant. Propterea fatuæ, & ſuperſtitioſæ ſunt quædam intitulationes 20. millium annorum, qui dixerit quinquies Pater noſter ante talem imaginem, &c. Et eſſet per Prælatos prouidendum, quia cedit in contemptum, & deriſionem Indulg. nec continent veritatem. ¶ Item idem in Tractatu, de Indulg. conſideratione 9. dicit: Conceſſio rationabilis Indulgentiarum tria ſupponit. In concedente auctoritatem: In ſuſcipiente idoneitatem puta quod ſit Confeſſus, & contritus, cum conditionis impletione, quam Indulgentiæ habent. Et tertiò cauſſam conceſſionis legitimam, claue ſcilicet non errante, neq; Chriſto reprobante. Vbi non certa & euidens notitia requiritur; ſed æſtimatio bonæ fidei, & probabilis coniectura, quemadmodum in diſtributione theſauri materialis, de fiſco regio, &c. diſtributor attenderet. Hæc Gerſon. ¶ Et Hadrianus Papa VI. ſuper 4. ſen. in tract. de clauibus q. de Indulgentijs, concl. 2. dicit: Non ſufficit in concedente auctoritas, & voluntas concedendi, ſed prærequiritur ſubexiſtentia cauſſæ rationabilis, & ſufficientis. Quia ſicut non ſufficit ad relaxationem obligationum, quæſitarum ex iuramento, vel voto; ita nec in relaxationibus obligationum contractarum ex delicto. In commutatione, n. voti, vel iuramẽti, oportet Prælatum attendere, quid melius ſit, & Deo magis acceptum, & ſecundum hoc diſpenſare, vt in c. primo, *de voto, & voti redemptione.* Et gloſ. in eodem c. *Non eſt*, Quam ſequuntur omnes Doctores, in verbo, *Adimplere*. dicit: Si iuſta ſubeſt, ſupra eodẽ c. primo. Aliàs non eſt ſecurus apud Deum, cum quo Papa diſpenſat, licèt exceptionem habeat quoad Eccleſiam. Vnde in votis, & iuramentis, non eſt excepta voluntas Papæ, ſed eius auctoritas. Quod probat Tho. 2. 2. q. 88. art. vlt. Ad ſecundum. Quia poteſtas, ei conceſſa eſt in ædificationem, & non in deſtructionem, ſecunda ad Corint. 10. c. Concluditque, quòd licèt in dubio, cum fuerit cauſſa apparens, & ſaltem in dubium verteretur, poſſit ſtari iudicio Prælati diſpenſantis, vel commutãtis, in manifeſtis tamen non excuſare. Confirmatur, quia Prælatus aut Papa non eſt Dominus theſauri, ſed diſpenſator. Sed qui ſcienter capit à diſpenſatore, ſine rationabili cauſſa, tenetur reſtituere in foro animæ. Ergo in propoſito, quia ſolũ agitur de foro Dei, nihil ſit. ¶ Præterea, idẽ videtur, remittere pœnã vltra cauſſæ ſufficiẽtiã, & remittere abſq; cauſſa: quia quãtum ad idẽ, excedit ſine cauſſa, & ſine ratione. Sed ſine cauſſa nõ poteſt Papa, ex ſola gratia, & proprio arbitrio remittere, vt ſupra probatum eſt, ergo nec ſine rationabili, & ſufficienti cauſſa Hæc

Quæſtio.
Reſponſio.
Nota.
Nota.

Hadria

Hadrianus. ¶ Ex prædictis apparet, non eſſe veriſimile, quòd præfatus Hadrianus tot, & tantas Indulgentias Plenarias, & liberationes animarum à Purgatorio pro leuibus cauſſis, prout communiter aſſeritur, conceſſerit. Nec enim eſt credibile, quòd tantus vir, doctrina pariter, & vita pollens, ſupraſcriptum debita deliberatione aſſeruerit, & oppoſitum, Pontifex factus, fecerit, vt ſibi imponere aliqui non verentur. Cæterum cum de huiuſmodi conceſſionibus, literæ authenticæ eiuſdem Hadrinani non oſtendantur, eadem facilitate debent contemni, qua probantur. Hæc tamen dico, non vt à deuotione Indulgentiarum aliquem retraham cum potius, vt ad ipſas alliciam, in colligendis, ordinandis, & imprimendis multum inſudauerim, ſcilicet, ne dubia (ne dicam falſa) pro veris admittantur, ac ne ob huiuſmodi, alia opera ſatisfactoria iuſtitię diuinæ omittantur, ſicut plures omittere intellexi. ¶ Quęrit etiam præfatus Caietanus in dicto tract. q. 10. an ex hoc ipſo, quòd in Bulla exprimitur aliquid pro cauſſa Indulgentię, ſit rationabilis cauſſa tantæ Indulgentiæ? Et reſpondet dicendo, quod cauſſa expreſſa in Bulla, niſi manifeſtus ſit error, eſt rationabilis, loquendo de rationabili præſumptio. Nam ſicut ſententia à iudice lata niſi errorem contineat manifeſtum præſumitur iuſta; ita etiam cauſſa à Principe expreſſa in diſpenſationibus pręſumitur rationabilis, niſi, vt dictum eſt error ſit manifeſtus. Sed cauſſam Indulg. tantę expreſſam in Bulla, non oportet, eſſe rationabilem in veritate, quia Papa poteſt in iſtis errare, cum non ſit hæc ſententia iudicialis in his quę ſunt fidei. Et quia non ſolum poteſt Papa errare in huiuſmodi, ſed etiam facilè poteſt errare, ſicut, & in aliis ſimilibus actibus. Hæc Caieta. Dicit tamen circa hoc S. Thomas, quòd non eſt neceſſe, vt ſit proportio æqualitatis inter cauſſam Indulgentiæ, & ipſam Indulgentiam. Nam pro quacũque cauſſa, quæ ſit ad honorem Dei, aut bonum Chriſtianitatis, aut etiam, vt pro huiuſmodi fiat oratio, poſſũt cõcedi Indulgẽtiæ. Sed Hadrianus vbi ſupra reſpondendo ad 3. argum. dicit, quòd licet nõ requiratur adæquatio cauſſæ ad remiſſionẽ pœnæ, requiritur tamẽ ſufficiẽntia cauſſę, ſicut in relaxationibus aliarũ obligationũ quæſitarũ Deo, vt, videlicet, pſumi poſſit, Deũ ex tali cauſſa ſine tete fieri, vel velle tãti reatus dimiſſionẽ; vt in diſpenſationibus ſuper voto, & iuramento, abſque commutatione. Et cum dicitur: Et illa cauſſa, videtur B. Thomas dixiſſe, in arbitrio Superioris eſſe taxare &c. Dico, quòd hoc procederet, cum eſt inordinatio, non ex defectu cauſſę, pro qua Indulgentiæ conceduntur, vel inſufficientia eiuſdem; ſed ex circunſtantijs extrinſecis, vnde non expedit hominibus, vt paſſim eis Indulgentiæ concedantur; &c. Et quod hęc fuerit mens B. Thomæ, probat diffusè idem Hadrianus. ¶ Et S. Bonauentura in diſt. 20. q. vlt. ait: Indulgentiæ tantum valent, quantum promittunt, non tamen æqualiter omnibus, ſed ſecundùm exiſtimationem eius, quam habuit, vel habere debuit, qui indulgentias dedit Et ſubdit inferius: Nec hoc debet aliquem ab Indulgentiis retrahere, quia ſemper plus valent, ſi homo ſit in charitate; quàm valeat obſequium, vel aliud pro quo Indulgentia conceditur. Hæc ſanctus Bonauentura.

Nota.

Queſtio.

Reſponſio.

TERTIVM notabile eſt de his, quæ in particulari concernunt Indulgentias Plenarias, pro articulo mortis conceſſas. Et circa hoc ſolet communiter quæri, an omnes, qui habent Conceſſionem Indulgentiæ Plenariæ pro articulo mortis, & tunc præmiſſa contritione, & Confeſſione conceditur eis huiuſmodi Indulgentia, vadant infallibiliter, ac directè ad Paradiſum ſine tranſitu per Purgatorium? ¶ Ad hoc reſpondet Auguſtinus de Ancona, prout referunt Florentinus, & Roſella, quod aliqua quattuor cauſſarum poteſt impedire talem, ne ſtatim directè euolet in Paradiſum. ¶ Primo ſi Indulgẽtia, licèt nominetur Plenaria, reſtringatur dicendo, de pœnitentia iniuncta; quia tũc ſolum erit Plenaria de illo, quod ſibi impoſitum eſt in pœnitentiam, & non amplius. Vnde ſi nihil fuit ſibi impoſitum in pœnitentiam, in nullo habebit locum talis Indulgentia Plenaria; ſequendo opinionem Caietani ſuprapoſitam in primo notabili. ¶ Secunda cauſſa, ſi non confeſſus eſt aliquod peccatum ex obliuione, aut ignorantia, quando in conceſſione Indulgentiæ eſt appoſitum, omnium peccatorum, de quibus fuerit corde contritus, & ore confeſſus, quòd non haberet locum in alijs de quibus non fuit contritus, nec confeſſus. ¶ Tertia cauſſa eſt, ſi poſt Conceſſionem Indulgentiæ factam, commiſit aliquod peccatum: nam quoad illud, non poteſt habere locum Indulgentia huiuſmodi, quia iam præteriit eius virtus. ¶ Quarta cauſſa eſt, quando peccator eſt ita fixus in aliquo peccato veniali, quod nullam diſpli-

Tertium notabile.

Queſtio.

Reſponſio.

diſplicentiã habet de illo; quia talis in alio ſęculo dicitur purgari; Nam manente culpa, nõ poteſt tolli pœna. Attamen aliqui Doctores non admittunt primam, nec ſecundam cauſſam ſcilicet Florentinus, & Card. de Turrecremata, immò, dicunt, quòd ſi pœnitens fecit diligentiã debitam ad rememorandum ſua peccata, & de aliquibus nõ potuit recordari, quod etiã in illis habebit locũ Indulgentia plenaria. Et quò ad alterum de iniunctis pœnitentijs, dicunt debere intelligi etiam de illis, quæ iniungi debuiſſent. Sed plures Doctores dicunt, & tenent oppoſitum. ¶ Quoad tertiam cauſſam, omnes concordant, & dicunt, quòd non detur concedi Indulgentia plenaria infirmo; niſi quando iam vult exhalare ſpiritum, ita, quod non ſit in diſpoſitione amplius peccandi: ſed quod bene contritus, & confeſſus lucretur per alias vias, omnes Indulgentias alias, quas potuerit, quouſque veniat ad articulum mortis. Vtpote ſi eſt Frater Minor, dicendo coronas Domini noſtri, & Dominę noſtræ, ac faciendo ſe abſolui, cum aliqua quattuor abſolutionum indeterminatarum, quibus vti poſſunt Fratres, & Moniales Mendicantes quandocumque voluerint, tamen Indulgentiam conceſſam pro articulo mortis, reſeruent vſque ad vltimum punctum, vel prope, vt ſupra dictum eſt. Et propter hanc cauſſam videtur præcipi in Ordinario Romano, quòd tempore extremæ vnctionis abſoluatur infirmus .i. concedatur ſibi Indulgentia plenaria, ſicut ſupra in notabilibus abſolutionum dictũ eſt. ¶ Et eſt ſciendum, quòd Conceſſio Fratrum Minorum, quam ad hoc habent ab Eugenio IV non dicit de iniunctis pœnitentijs, nec de quibus fuerint corde contriti, &c. ſed abſolutè dicit de omnibus, & ideò eſt ſingularis, præſertim, quia additur in ea, quod ſi morientes non potuerint eligere Confeſſores, aut obliti fuerint, conſequantur etiam illam Indulgentiam. Vnde tunc Papa per ſeipſum illam concedit, vt patet o. fol. 61. & ffo. 64 conc. 57. Et idem Eugenius IV per aliam Conceſſionem, qua non poſſunt vti, niſi illi Fratres, qui ſingulis ſeptimanis vnius anni dixerint ſemel pſ. pœnitentiales addidit duo circa prædicta. Vnum, quod ſcilicet habeat locum in omnibus, de quibus corde contritus, & ore confeſſus fuerit quis in genere, vel in ſpecie, ac etiam in oblitis. Et per hoc remouetur opinio contraria ſuprapoſita. Alterum, quod additur eſt, quod ſi infirmus ſuperuixerit, cui conceſſa fuerit Indulgentia plenaria, reſeruetur ſibi pro vero articulo mortis. Et ſic vt ſupra poſita Cõceſſione, non eſt opus, vt Confeſſor dicat poſt Conceſſionem Indulgentię, quod ſi de illa infirmitate non obierit, reſeruetur ſibi pro vero articulo mortis, quia Papa hoc fecit in hac Cõceſſione. Et notandũ quod hæc duo ſupradicta, in nulla alia Conceſſione habemus, & ſunt magni effectus. Et ideo quilibet bene merito, pro his, deberet aſſumere laborem dicendi pſ. pœnitentiales, ſicut ſupradictum eſt; ac prout habetur, o. fo 62. & ffo. 65. conc. 86. Nam pro indubitabili habetur apud omnes, aliquid ſcientes, quod ſi Papa in Conceſſionem Indulgentiæ huiuſmodi non dicit, quòd reſeruetur pro vero articulo mortis: ſed abſolutè, quòd concedit Indulgentiam plenariam pro articulo mortis, intelligitur de articulo mortis, præſumpto, ſcilicet, quando, credendo quod infirmus moreretur, datur ſibi à Confeſſore, & tunc ſortitur effectum ſuum, & finitur eius virtus. Dicunt tamen aliqui, quòd ad hoc, vt in articulo mortis præſumpto, non ſortiatur effectum, nec finiatur ſua virtus, ſed maneat pro vero articulo mortis, remedium eſt, quod Confeſſor dicat poſt Conceſſionem huiuſmodi Indulgentiæ. Et ſi de hac infirmitate, vel hac vice non obieris, reſeruetur tibi pro vero articulo mortis. Et ita ponitur communiter in Formularijs abſolutionum. Sed ego numquam reperi aliquem Doctorem dicentem ſic poſſe fieri præfatam reſeruationẽ à Confeſſore quando Papa non facit Et tunc non eſt opus, quòd Confeſſor illam faciat.

Quæſtio.

¶ Item circa ſupradictam materiam Indulgentiarum ſolet quæri; ſi aliquis habet plures Bullas, & Confeſſionalia, vbi conceditur Indulgentia plenaria pro articulo mortis an proſint amplius plures, quàm vna?

Reſponſio.

Ad hoc reſpondetur, quòd præſuppoſito, quòd clauſulæ ſunt æquales, quod omnes reſeruauit Papa pro vero articulo mortis, non proſunt magis plures, quàm vna. Ratio huius eſt, quia cum non ſit, niſi vnicus verus articulus mortis, & plenaria totum comprehendat, non optantur plures magis quàm vna ipſarum. Nam virtute vnius plenariæ remittitur pœna tota. Sed ſi Papa non reſeruaret pro vero articulo mortis, cum poſſint eſſe plures articuli mortis præſumpti in pluribus infirmitatibus, tũc vna præfatarũ Bullarũ poſſet proficere pro vno articulo mortis p̃ſumpto, & altera pro alio, & qualibet vice, qua credebatur infirmus moriturus, conſequetur

vnam

vnam indulgentiarum ſibi conceſſarum. Et in illa amplius non deſeruiet; imò tamquam annihilata, poteſt rumpi Bulla in qua continebatur illa Conceſſio: aut ſignari tanquam ſuum ſortita effectum. Et ad hunc effectum non deat dicere Confeſſor, quando Indulgentiam concedit in articulo mortis præſumpto, quod ſit reſeruata pro vero articulo, ſi tunc ſuperuixerit: ſed ſolum deberet ſic dicere, quando non remaneret infirmo altera Bulla continens huiuſmodi Indulgentiam. Tunc enim tenendo, quòd ſit valida reſeruatio facta per Confeſſorem, debet illam facere, vel aduertere ſi infirmus habeat aliquam Indulgentiam, quam Papa reſeruet pro vero articulo mortis. Et ſi habet, dimittat eam, ſeu reſeruet, & diſtribuat alias, quando acciderint articuli mortis præſumpti. Vnde Fratres Minores, quibus per multos Summos Pontifices ſunt conceſſæ plures Indulgentiæ plenariæ pro articulo mortis, quarum nulla reſeruatur pro vero articulo mortis, niſi illa Eugenij, pro qua conſequenda oportet dicere pſalmos pœnitentiales, vt ſuperius dictũ eſt; poterunt in qualibet infirmitate mortali gaudere vna illarum Indulgentiarum.

Quæſtio. ¶ Sed hic occurrit dubium, quid ſit dicendũ de Indulgentiis conceſſis prædictis Fratribus à pluribus Summis Pontificibus pro ſemel in vita; vtrum, ſcilicet, poſſint eis concedi toties, quoties à varijs Pontificibus ſunt conceſſę? Vt exempli gratia, ſi alicui Fratri conceſſa eſt ſemel Indulgentia virtute Bullæ datæ per Eugenium pro ſemel in vita, ſi poterit poſtea dari ſibi altera Indulgentia virtute Conceſſionis Sixti, & ſic de alijs? Dico, quòd iſtud videtur habere pro, & contra, & indigeret declaratione, quia licet non ſit dubium, quod ille, qui vſus eſt Conceſſione Eugenij ſtatim, vt ille conceſſit; poſſet vti poſtea Conceſſione Sixti, & ſic de alijs ſucceſſiuè ſuperuenientibus; *Reſponſio.* Sed tamen eſt dubium vtrum qui nunc intrauit Religionem, & inuenit factis omnes illas conceſſiones, poſſit gaudere ſingulis ipſarum ſucceſſiuè?

Vltimò, circa huiuſmodi materiam eſt aduertendum, & notandum, quod licèt alicui in vero articulo mortis aut poſt mortem ſit conceſſa Indulgentia plenaria non propterea debent omitti fieri pro eo ſuffragia, quæcunque fieri potuerint propter multa. Primò quia impoſſibile eſt, quòd interuenerit aliquis defectus, propter quem nõ ſit conſecutus Indulgentiam. Secundò, quia licet ſit iam in cœlo conſequitur tamen ex ſuffragijs pro ſe factis nouum gaudium accidentale, tam ratione honoris, qui in ijs Deo exhibetur, quàm ratione vtilitatis ſpiritualis, quam lucrantur facientes, & animæ exiſtentes in Purgatorio. Et ad hoc dicit Gabriel, quod magis vtile eſt animæ liberari per Miſſas, & alia ſuffragia, licet amplius detineatur in Purgatorio; quàm per Indulgentias citius extrahi inde; quia quando non fiunt ſuffragia pro anima, perdit gaudium accidentale, quod de illis habuiſſet, quod incomparabiliter valet magis, quàm proſit liberatio citius facta per viam Indulgentiarum. Sed vt vtrumq; conſequatur anima, oportet facere vnum, & alterum non omittere: ac ſic ſimiliter pro huiuſmodi animabus ſemper debent aſſumi Bullæ liberationis, quando veniunt, & aliæ Indulgentiæ illis applicari, quia ſemper proſunt eis, vt dictum eſt. Et ſimiliter proſunt viuis ad multa alia bona, dato caſu, quod non indigerent Indulgentijs.

Qvartum notabile eſt de ijs, quæ oportet facere ad lucrandũm Indulgẽtias, conceſſas viſitantibus aliqua loca Fratrum, ſeu Eccleſias. Et quoad hoc, dico, quod ſufficit, & non requiritur aliud, niſi, quod exiſtendo in ſtatu gratię, qualibet vice excitetur deuotio viſitantis; & dirigatur intentio ſua ad glorificandum Deum datorem tantorum beneficiorum, exorando eum humiliter, vt dignetur facere participem Indulgentiarum, ibi conceſſarum, & oret pro conſeruatione ſpirituali ſtatus Eccleſiæ, ac Summi Pontificis, cuius medio placuit diuinæ Maieſtati concedere Indulgentias. Et non oportet curare de numero dierum, vel annorum Indulgentiæ, quia Dominus qui certiſſimè nouit omnia, diminuet de numero pœnarum debitarum conformiter ad numerum certum Indulgentiarum conſecutarum. *Quartum notabile.* ¶ Sed aduertere oportet, quòd ſeculares non lucrantur omnes Indulgentias conceſſas, pro viſitatione noſtrarum Eccleſiarum cum ſola viſitatione, & oratione ſupradicta, quia in Conceſſione multarum ex ipſis poſitum eſt, quòd porrigant manus adiutrices. Et quia in noſtris Eccleſijs non poteſt recipi eleemoſyna pecuniaria, conceſſum eſt per Iulium Secundum, quod huiuſmodi eleemoſyna poſſit fieri de pane, & alijs rebus neceſſarijs victui, & veſtitui Fratrum, vel reparationi ſuarum Domorum. Et ideò ad certius lucrandum *Pro ſecularibus.*

omnes

omnes huiuſmodi Indulgentias, oporteret facere aliquam eleēmoſynam in qualibet viſitatione, vt deferendo panem, vel oua & conſimilia.

Quæſtio. Quoad Fratres verò, videtur quærendum, vtrum Indulgentias conceſſas viſitantibus illa Monaſteria, ſeu Eccleſias poſſint ipſi Fratres, ibi habitantes, eas promereri? *Reſponſio.* ¶ Ad hoc videtur reſpondere Felinus in ſermone, quem fecit de Indulgentiis, vbi ait ſic: Quid autem de Clericis commorantibus, vbi conceditur Indulgentia, & diuina officia celebrantibus Reſpōdet ſolus N col. de Lyra in ſuis quolibetis, quòd ſi conceditur Indulgentia venientibus, & benefacientibus illi loco, & aliud non dicitur, non participant ipſi de Indulgentia: quia non videtur intentus dantis dirigi ad hoc, ſed vt alliciat ad deuotionem illius loci, & ſubueniatur adminiſtrantibus, vt poſſint ſeruire Eccleſiæ. Hæc ille. Sed Leo X. conceſſit Fratribus Minoribus, vt Indulgentias, quæ generaliter conceduntur porrigentibus manus adiutrices, poſſint etiam ipſi, ſi ſint plenariæ, illas promereri dicendo quinquies Pater noſter, & Aue Maria, pro felici ſtatu Papæ, & Eccleſiæ Romanæ, in locis vbi ſunt conceſſæ, vel in Eccleſiis Monaſteriorum ſuorū. Ex qua cōceſſione videtur ſatisfactum ſupradictæ interrogationi, quoad Fratres Minores non obſtantibus ijs, quæ à Felino referuntur. Ad idem etiam facit Conceſſio Carthuſienſium, ſuprapoſita in dictione, *Indulgentia Stationum quoad Fratres* §. 17.

Quintum notabile. Pro Monialibus. Pro Tertiariis.

QVintum notabile, eſt de multis diuerſitatibus perſonarum, quæ gaudere poſſunt Indulgentiis conceſſis Fratribus Minoribus, & aliis Mendicantibus. Circa quod eſt notandum. ¶ Primò, quòd omnes Indulgētias conceſſas Fratribus, lucrantur omnes Moniales ſuorum Ordinum, ſeu quæ viuunt ſub eorum obedientia, etiam ſi ſint Tertij Ordinis. Et idem de aliis Tertiariis vtriuſque ſexus, hoc excepto, ſi aliqua Conceſſio reperiretur, quæ diceret, quòd illa non gauderent, niſi in communi viuentes: quia tali non gaudent illi, qui in proprijs domibus viuunt: dum tamen huiuſmodi Conceſſio eſſet facta poſt Innocentiū Octauum, quia facta vſque ad tempus illius, etiam ſi haberent prædictam reſtrictionem, omnes poſſunt vti, propterea, quod idem Innocentius omnes Tertiarios æquiparauit, vt patet fol. 64. & ffo. 69. conceſſione 146. Fundatur autem ſupradicta communicatio, in Mari Magno cuiuslibet Ordinis Mendicantium & in Bulla Aurea, etiam quoad Tertiarios, & in aliis Priuilegiis Fratrum & Monialium. ¶ Secundò gaudent eiſdem Priuilegiis, donati Fratrum, vt patet fol. 97. & ffo. 180. conceſſione 427. & ffo. 289. conceſſione 626.

Pro ſeruitoribus & familiaribus Fratr.

¶ Tertiò familiares, & ſeruitores Monaſteriorum lucrantur omnes Indulgentias Vrbis Romæ, etiam plenarias, dicendo in Eccleſiis Fratrum, quinquies Pater noſter, & totidem Aue Maria, ſicut patet fol. 63. & ffo. 67. conceſſione 123. Et adhuc Leo X. conceſſit ſupradictis expreſsè, Indulgentias, & gratias ſanctæ Mariæ de Populo, vt habetur fff. 56. conceſſione 157. Poſſunt etiam prædicti abſolui ſemel in vita, & in mortis articulo, & conſequi Indulgentiam Plenariam, vt patet. fo. 64. & ffo. 68. conceſſione. 131. Item per Priuilegia Minimorum eſt conceſſum, quòd famuli domorum ſui Ordinis, necnon, & cæteri, eiuſdem ordinis habitum portantes, & in articulo mortis in dictis domibus ſepulturam eligentes omnibus, & ſingulis Priuilegiis Ordini Minimorum huiuſmodi, quomodolibet conceſſis gaudere liberè, ac licitè valeant. B. fff. 8. conceſſ. 22. Hæc videtur magna Conceſſio, ſed qualiter debeat intelligi, & quomodo practicetur, oporteret inquirere à Fratribus præfati Ordinis. Item Seruitricibus Monialium eſt conceſſum, quod lucrentur Indulgentias in Eccleſia exteriori, o. fo. 63 & ffo. 67. conceſſione 124. Et ſimiliter fuit eiſdem cōceſſum, quòd poſſint lucrari prædictas Indulgentias in aliis Eccleſiis vbi eas adeſſe contigerit, quando vadunt pro eleēmoſyna o. fol 64. & ffo. 68. conceſſ 139. Ex hoc videtur aliquibus poſſe inferri, quod ſimili modo ſeruitores Fratrum poſſint, quando ſunt extra Monaſteria, lucrari Indulgentias. Et videtur ita eſſe propter communicationē Priuilegiorum. &c. Supradictum de ſeruitoribus & ſeruitricibus eſt indubitabile, quando ſeruiunt amore Dei, ſed ſi ſeruiunt propter ſalarium, dubium videtur an lucrentur aliquid in ſpiritualibus, cum velint ſibi ſatisfieri in temporalibus. Aliqui dicunt quod in om-

in omnibus habeat locum & fundatur in hoc quòd Concessiones abſolutè dicunt, quod ſeruitores Fratrum, vel eorum familiares gaudeant; &c. non diſtinguendo de iis qui ſeruiunt pro ſalario, vel propter Deum. Et videtur quod nec nos diſtinguere debeamus. Et hic intellectus eſt pius, & forte eſt verus. Et quia iam cœpimus hic loqui de ſeruitoribus Fratrum, dicamus omnia, quæ inueniuntur eis conceſſa, & ſunt ſequentia. Poſſunt Fratres, illis qui ſibi ſeruiunt, miniſtrare Sacramenta, & Eccleſiaſticam ſepulturam, & admittere illos ad diuina, tempore interdicti, vt patet in Mari magno. Et extendit hoc Leo X. dicens, quod non teneantur Fratres euitare laborantes in ſuis Domibus, etiam ſi eis ſoluatur ſalarium, pro tempore, quo laborauerint. Et Eugenius IV. conceſſit eiſdem, quòd ſi recitauerint pſalmos pœnitentiales ſemel in qualibet Hebdomada per anni circulum, illi qui ſciunt legere, & qui neſciunt legere dixerint aliquas orationes aſſignatas per ſuos Cõfeſſores, poſſint Prælati Ordinis, aut Confeſſores per eos deputati, illos abſoluere toties, quoties ab omnibus caſibus reſeruatis Epiſcopis, ſeu ab omnibus non reſeruatis Papæ. Item poſſint eos abſoluere ab omnibus excommunicationibus, quas per ignorantiam incurrerunt, vel per inaduertentiam. Et poſſunt vti ſupradictis à tempore, quo cœperint recitare pſalmos ſeu orationes, de quibus ſup. o. fol. 61. & ſſo. 64. conceſſ. 85. Veruntamen ſi conceſſio Minimorum, ſuperius poſita, intelligitur, & practicatur de huiuſmodi ſeruitoribus, prout litera videtur ſonare, non eſſet opus præfatis conceſſionibus particularibus, ex quo per illam dantur eis omnia Priuilegia Religionis. ¶ Quartò Syndici Fratrum, & ſubſtituti illorum; & patres, & vxores, & Filij ac Fratres vtriuſque ſexus lucrantur omnes Indulgentias Vrbis Romæ, dicendo in Eccleſiis Fratrum, quinquies Pater noſter, & Aue Maria. o. ſſo. 65. & ſſo. 70. conceſſ. 162. ¶ Quintò, medici ordinarij Fratrum lucrantur idem, quod Syndici. o. ſſo. 70. conceſſ. 177. ¶ Sextò, conceſſum eſt Minimis, quod conſeruatores, quos capitulariter acceperint, &, vt verbis ſuorum Priuilegiorum vtamur, Tutores, & Tutrices, ac Procuratores, & & eorum filij, conſequantur ſemel in vita; & in mortis articulo Indulgentiam plenariam. Et dicendo quinquies Pater noſter &

Pro Syndicis.

Pro medicis Ordinariis.

Pro Conſeruatoribus.

Aue Maria, in ſuis Eccleſiis coram Sacramento Altaris, lucrantur Stationes Almæ Vrbis. ¶ Septimò conceſſum eſt eiſdem Minimis, quòd illi, qui fundauerint ſeu ædificauerint eorum Domos, & filij ipſorum gaudeant omnibus Priuilegijs, exemptionibus, & Indulgentijs ſui Ordinis integrè. B. ſſo. 9. conc. 31. ¶ Octauò Procuratoribus, & Aduocatis, qui laborant in iudicijs pro defenſione Ordinis, ſunt conceſſi, pro quolibet anno, centum anni Indulgentiæ. o. ſſo. 260. conceſſione 663. Et pro concluſione conceſſorum Officialibus religionum, dico, quòd Procuratores & negotia gerentes, & Aduocati Fratrum, ac Monialium, & Tertiariorum, tam viri, quàm mulieres poſſunt tempore interdicti, admitti per Fratres ad officia diuina, vbicunque ea celebrauerint, prout continetur in Mari Magno Mendicantium. Et ſpecialiter hoc, quòd additur de Aduocatis, habetur in Mari Magno Carmelitarum. ¶ Nonò Nouitij Ordinis noſtri, habentes intentionem perſeuerandi in Religione, gaudent Priuilegijs, quoad hoc, vt poſſint abſolui ab omnibus peccatis, & cenſuris, & vt valeat concedi eis Indulgentia plenaria ſemel in vita, & in mortis articulo, licèt moriantur ante emiſſionem profeſſionis. Ac ſimiliter gaudent Conceſſione Eugenij Quarti, facta illis, qui per anni circulum, qualibet Hebdomada dicũt pſalmos pœnitentiales, à tempore, quo inceperunt dicere, prout ſupra declaratum eſt. Sed vtrum poſſint gaudere reliquis Priuilegijs, non reperitur expreſſum. Immo videtur, quòd caſus excepti faciant Regulam in contrarium, ita vt non gaudeant, niſi de illis, quæ in particulari reperiuntur eis conceſſa, quæ ſunt ſuperius poſita. Veruntamen videtur piè teneri poſſe, quòd gaudeant omnibus Priuilegijs, ſicut donati. Nam Nouitij poſſunt dici donati, cum iam mutauerint habitum ſecularem, & habeant propoſitum perſeuerandi in perpetuum. Et ſaltem quoad Stationes, & Indulgentias Vrbis Romæ, videtur non eſſe dubitandum, ex quo ſeruitoribus Fratrum ſunt conceſſæ: & Nouitij per totum tempus probationis nihil aliud faciant, niſi ſeruire Fratribus. Et videtur iſtud fundari in communicatione Priuilegiorum Monialium S. Claræ, quarum Nouitijs expreſsè conceſſum eſt, quòd poſſint lucrari Stationes, & Indulgẽtias

Pro Fundatoribus Conuentuum.

Pro Aduocatis & Procuratoribus Fratrum.

Pro Nouitijs Ordinis.

tias Vrbis Romæ c. ſſo. 261. conceſſ. 677. & 678. & facit ad hoc propoſitum, in fauorem Nouitiorum, quod dicitur in c. *Religioſa de ſententia excommunicationis.* lib. 6 vb. conceditur Nouitiis, vt qui manus violentas in eos iniecerit, ſit excommunicatus, quod eſt caſus particularis. Et ſic patet, quæ perſonæ, & qualiter poſſint gaudere Priuilegiis, & Indulgentiis conceſſis Fratribus. Nam abſque aliquo dubio poſſunt gaudere omnibus ſuprascriptis omnes Moniales, quæ viuunt ſub obedientia Fratrum, etiam ſi ſint Tertij Ordinis, necnon, & alij Tertiarij in propriis domibus habitantes, & donati, ac ſeruitores, ſeu familiares Fratrum. Aliæ autem perſonæ præfatæ, vt Syndici, & Medici, & Conſeruatores, &c. poſſunt gaudere prout ſuperius expreſsũ eſt, & non amplius. veruntamen virtute Conceſſionis Fratrum Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis, quæ habetur in dictione, *Communicatio Priuilegiorum.* § vlt. multæ aliæ perſonæ poſſunt gaudere Indulgentiis præfatis, ſaltem non Plenarijs, ſcilicet, eligentes ſepeliri in Eccleſiis Fratrum, & facientes eis aliquam eleemoſynam, deferentesque eorum habitum, ac Germani ſeu hoſpitantes Fratres propter Deum.

Sextum notabile. Idem tenet Nauar. de Ind. & Gabriel de Iubilæo par. 92. Cord. tenet cũ Gabriele. quod ſcilicet ſemel in die in tra. de Indulg. q. 3. De Indulgentiis, perpetuis & temporalibus.

SExtum notabile eſt circa declarationem cuiuſdam dubij, ſcilicet, vtrum in eodem die poſſit quis lucrari Stationes, & alias Indulgentias, toties, quoties voluerit recitando orationes, vel viſitãdo loca, &c. Ad hoc reſpondetur, ſecundùm Doctores, præſertim ſecundum Thomam in 4. diſt. 20. quod Indulgent. perpetuas, ſicut in S. Petro Vrbis Romæ, & aliis ſimilibus Eccleſiis, & ſicut in S. Sepulchro, vbi, vt inquit Floretinus, & Card. de Turre cremata aſſeritur, quod eſt ſemper Indulgentia Plenaria, tales inquam Indulgẽtias perpetuas poteſt quis lucrari toties, quoties. Sed indulgentias quæ ſunt temporales, vt Stationes, quæ habent in anno ſuos dies determinatos, nequit quiſquam lucrari, niſi ſemel quolibet die; licet non deſint aliqui Doctores, vt refert Angelus in Summa, qui dicunt, quod etiam Indulgentias temporales poteſt quis lucrari toties, quoties in die ſuo, faciendo opus, pro quo conceduntur. Et ſic practicatur in S. Maria, de Portiuncula, ſeu Angelorum apud Aſſiſium, vbi quoties in die ſuæ Dedicationis, à primis Veſperis vſque ad ſecundas, ingrediuntur illam Eccleſiam, toties credunt firmiter, quod lucrantur Indulgentiam, poſſet tamen dici, quod ibi forte habetur ad hoc ſpecialis conceſſiõ, quia etiam ibidem faciunt aliud inſuetum alibi, ſ. applicare Indulgentiam viuis, & defunctis. Eſt tamen notandum ſecundùm Felinum, quod etiam vbi ſunt Indulgentiæ perpetuæ, ſi quis non faceret aliud, niſi intrare, & exire Eccleſiam, non lucraretur qualibet vice Indulgentiam, quia hoc magis videretur illuſio, quàm deuotio. ¶ Sed quidquid ſit de hoc tamen cũ Romæ in multis Eccleſijs ſint Indulgentiæ perpetuæ, lucrabitur illas Religioſus toties, quoties qualibet die dixerit quinquies Pater noſter, & Aue Maria, iuxta Conceſſionem Sixti IV. Et ſi dixerit, ſepties, cum Gloria Patri, toties, quoties dixerit, lucrabitur etiam Indulgentias perpetuas, quæ ſunt in locis ſanctis Hieruſalẽ, & ſancti Iacobi in Cõpoſtella, virtute Conceſſionis Leonis Decimi. Et ſi dixerit alia quinque Pater noſter, & Aue Maria pro Indulgentiis conceſſis viſitantibus noſtras Eccleſias, ſimiliter toties, quoties illa dixerit, & eaſdem Eccleſias viſitauerit, lucrabitur huiuſmodi Indulgentias virtute Conceſſionum ſuperius poſitarum.

Septimum notabile. Pro ſecularibus.

SEptimum notabile eſt, alterius dubij, circa huiuſmodi materiam Indulgentiarum, deciſiuum, ſcilicet, vtrum ſeculares virtute Bullarum Cruciatæ, aut Fabricæ ſancti Petri & conſimilium, poſſint lucrari Indulgentias plenarias vrbis Romæ.

Et primò videtur, quod ſic, quia in Summario quod dari ſolet accipiẽtibus huiuſmodi Bullas, continentur plurimæ Indulgentiæ plenariæ, & aſſeritur, quod poſſunt eas lucrari. ¶ Contrarium tamen eſt rei veritas, quia in Bullis originalibus non ſit penitus mentio de talibus Indulgentiis plenariis, ſed ſolum de Stationibus, aut Indulgentiis abſolutè, non exprimendo plenarias prout requiritur neceſſariò ad hoc, vt eas promereri valeãt habentes Bullas. Sic enim ponitur in quadam Regula Cancellariæ Apoſtolicæ, & ſic etiam habet ſtylus Curiæ Romanæ. ¶ Facit etiam ad hoc illud commune dictum Iuriſtarum, ſcilicet, quod Bulla Papæ tantum valet quantũ ſonat; ſed in præfatis Bullis non eſt aliquis ſonus de Indulgentiis plenariis, vt dictũ eſt, ergo, &c. ¶ Patet ſimiliter ſupradictũ, quia in prædictis Bullis conceditur expreſſè Indulgentia plenaria, ſolùm pro ſemel in vita, & in mortis articulo fruſtra autem de iſtis duabus Indulgentiis plenariis fieret ſolum mentio expreſſa, ſi verum

ſi verum foret, quod Papa concederet tot Indulgentias, ſicut continentur in Summario. ¶ Idem patet, quia, vt eſt notũ apud Curiales, ſeu ſcientes aliquid de rebus Curiæ Romanæ, non poteſt ibidem obtineri vna Indulgentia plenaria pro vna Eccleſia, ſeu Capella extra Vrbem, niſi pro multis centenariis ducatorũ. Non eſt ergo veriſimile, aut rationi conſonum, quod pro duobus argenteis, concederetur tanta multitudo Indulgentiarum plenariarum, ſicut habetur in prædicto Summario. ¶ Nec obſtat in contrarium adductum de Summario, quia huiuſmodi Summarium non continetur in Bulla originali, nec poteſt inde verè extrahi, ſed illud componitur pro libito, lucri cauſſa à Quæſtoribus, ſeu Cõmiſſariis Bullarum. Item huiuſmodi Summario nulla eſt adhibenda fides, quia continet multa falſa, & ſatis manifeſta. Ponuntur enim ibi multæ Indulgentiæ, quæ non habentur Romæ. Vt exempli cauſſa, in Feſto Expectationis, ſeu Mariæ de la o. De quo feſto non eſt aliqua memoria Romæ. Idem de feſto Dedicationis Portiunculæ, vel S. Mariæ Angelorũ, apud Aſſiſium. Et ſic de aliis ibi contentis, quæ licèt ſint conceſſa Fratribus vbicumque exiſtentibus, non tamen ſecularibus, ratione Bullarum prædictarum.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD ea omnia, quæ collector in notabilibus ſupra materiam Indulgentiarum poſuit, qui voluerit latius videre, legat noſtrũ tractatum, quem de Indulgentiis compegimus, & ibi plenius intelliget.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

VLtra notabilia ipſius Collectoris in materia Indulgentiarum ſuprapoſita, ſunt etiã notanda iſta.

Primum, quando in aliquo Iubileo mandatur, vt ieiunent ac confiteantur peccata ſua fideles, infra hebdomadam, & die Dominico immediatè ſequenti Sanctiſſimam Euchariſtiam ſumant, quæritur quid ſi aliquis confiteatur in eodem die Dominico, quo ſumere habet Sanctiſſimam Euchariſtiam, an Indulgentiam lucretur? Et reſpondetur, quòd ſic. Intentio enim Summi Pontificis eſt, vt Communioni præcedat Confeſſio, ſic tenet Nauar. Et Pius V. ita viuæ vocis oraculo, ad petitionem RR. PP. Societatis Ieſu, hoc declarauit. Confeſſores autem cum illis ſint cauti, huiuſmodi opinione vti, qui frequenter pœnitentia hoc Sacramento vti ſolent.

Secundum notandum, quòd quando in aliquo Iubilæo mandatur, vt tribus diebus ieiunetur, eleemoſyna largiatur, ac oratio fiat, quæritur an ſit neceſſe, vt in diebus illis ieiunij detur eleemoſyna, & fiat oratio? Et reſpondetur, quòd non, ſed ſufficit ſi detur eleemoſyna, & fiat oratio ante Communionem, vt idem met Nauarrus tenet loco ſupracitato de oratione Miſcel. 18. num. 221. Fuitq; ita pariter declaratum, à Greg. XIII. iiſdem Patribus Societatis Ieſu. Nauar. in orat. miſc. 60. dub. 2. num. 225.

Tertium notandum quòd ſi aliquis in ſupraſupradicto Iubilæo, cum talibus circumſtantijs ieiunij, eleemoſynæ, ac confeſſionis infra Hebdomadã, & in Dominica communionis adimplendis in principio Hebdomadæ, cum intentione accipiendi Iubilæum, fuerit ab aliquo caſu reſeruato abſolutus in virtute illius Iubilæi: Si poſtea ieiunato vno tantum die, non communicando in die Dominico, ob aliquod legitimum impedimentum, cætera non adimpleuerit, An talis abſolutio valeat, ita vt non teneatur amplius de illo caſu confiteri habenti pro illo auctoritatem? Reſpondetur, Hæc quæſtio tractatur à Corduba, in Summa, q. 2. qui duas refert opiniones quarum prima eſt, quòd non ſit abſolutus, cum omnia adimplenda pro Iubilæi conſecutione non adimpleuerit. Alia opinio eſt, quòd remaneat abſolutus quia cum talis abſolutio ſit actus legitimus, qui neque diem, neque conditionem admittit, non poteſt reuocari. Et cum hac opinione remanet ipſe Corduba. Quæ in rigore videtur veriſſima, quia argumentum ſtringit, maximè in abſolutionibus caſuum reſeruatorum illorum, qui annexam excommunicationem non habuerint. Quia ſi eam habuerint eſſet equidem abſolutio illa reuocabilis in quantum ad excommunicationem illam, quæ tales caſus facit reſeruatos reincidendo in illam ſicut reincidere declarauit Clem. IV. Nouitios virtute Priuilegiorum abſolutos ab aliquo caſu reſeruato, cum annexa cenſura ſi poſtea ab ordine exierint. Cord. de caſibus conſcientia. l. act. leg. ff. de reg. iur.

Sed ſecundum æquitatem, ac Summi Pontificis intentionem loquendo, prima opinio videtur, vt magis fauorabilis, & pia admittenda. Poſſet tamen dici quòd ſi pœnitens poſt confeſſionem, deſierit aliquid ex adimplendis executioni mandare ob ſuam culpam etiam leuem, tunc talis abſolutio reuocabitur, & remanebit ille obligatus confiteri ei qui auctoritatem abſoluendi habet; Si autem abſque ſua culpa aliquid parui momẽti adimplere deſierit, abſolutio illa valebit vtique, prout ſic videtur tenere Auctor expoſitionis Bullæ Cruciatæ, cum alijs multis Doctoribus, per ipſum allegatis, & ſic concordarem ſupradictas contrarias opiniones. Habetur ſupra tit. abſolut. ort. quoad Fratres §. 4. In §. 2. num. 8.

Nauar. autem de oratione Miſcel 59. concludit, quod ei valebit illa abſolutio, etiam quod noncuraſſet poſtea illa adimplere, quæ in Bulla debentur, &c.

Quartum, Notandum denique illud notabile dictum in additione ad tertiam partem D. Th. q. 27. art. 2. ad ſecundum, contra Fratres illos, qui ſub hoc colore Indulgentiarum, vagari numquam ſatiantur, ibi enim arguendo, quòd Religioſis non deberentur Indulgentiæ, quia eſſent eis cauſſa vagandi & diſſolutionis Religionis, poſtea reſpondet, quod propter Indulgentias non debet diſſolui Regularis Obſeruantia, quia Religioſi magis merentur Religionem ſuam ſeruando quantum ad præmium vitæ æternæ, quàm Indulgentias exquirendo quamuis minus quantum ad dimiſſionem pœnæ, quod eſt minus bonum, hæc ibi. Quid ergo contra illos?

Quia de huiuſmodi Indulgentiarum materia multi doctiſsimi viri luculentiſſimè pertractant, & in quolibet ex Mendicantium Ordine repetiuntur Indulgentiarum, ac Priuilegiorum ſibi, omnibusq; mundi partibus conceſſarum, quadam facta Compendia: Ideo ad illa me remitto vbi vnuſquiſque prout ſibi melius placuerit, poterit non tantum eis, ſed & alijs etiam conceſſas antiquas & modernas videre.

INFIRMI FRATRES.

Collector. QVamuis omnes Conceſſiones, quæ reſpectu Fratrum infirmantium facta reperiuntur, ſub varijs dictionibus huius Compendij (velut in ſuis propriis locis) ponantur, tamen ne huiuſmodi Fratres grauentur in quærendis, quæ ad ipſos attinent, viſum eſt ponere hic omnia illa ſimul adunata, prout ſequuntur.

1 *Indul. plen.* MARTINVS Quintus, Eugenius Quartus, Nicolaus Quintus, Calixtus Tertius, Pius Secundus, ac Sixtus Quartus, conceſſerunt omnibus Fratribus Minor. de Obſer. Indulgentiam plenariam in articulo mortis. Et Eugenius ſolus addidit, quòd ſi occurrerit caſus, quòd non poſſint confiteri, etiam tunc conſequantur prædictam Indulgentiam, ſi ſunt in ſtatu gratiæ. b. ſſo. 71. conc. 185. Et ſo. 61. & ſſo. 64. conc. 77.

2 *Ieiunum.* SIXTVS IV. conceſſit, quòd Frat. Min. non potentes ieiunare vono modo propter infirmitatem, vel debilitatem, non teneantur, o. ſo. 62. Et ſſo. 66. conc. 99.

3 INNOCENTIVS VIII. conceſſit, vt Fratres infirmi, in ſuis Infirmarijs, & Cellis, & etiam lectulis (quando commodè aliter dicere non poſſunt) valeant promereri Indulgentias Stationum, & alias nobis conceſſas in noſtris Eccleſijs, dicendo quinquies Pater noſter, & Aue Maria pro intentione, & propoſito illius Indulgentiæ. o. ſo. 65. Et ſſo. 69. conc. 164. Et ſſſo. 10. conc. 390. *Stationes, Indulgen.*

Idem Innocentius fecit quandam conceſſionem pro Monialibus infirmis, quæ habetur infra in dictione *Ingredi Monaſteria Monialium.* §. 25. 4 *Pro Monia.*

Leo X. conceſſit, quòd Fratres infirmi, ac ſenes, in decrepita ætate conſtituti, poſſint lucrari Indulgentias conceſſas dicentibus Coronas Domini noſtri Ieſu Chriſti, & Matris ſuæ dicendo vnum pſalmum, vel hymnum Beatæ Virginis, aut Domini noſtri, quia tales non ſemper poſſunt dicere. O ſſo. 60. conceſſione 181. 5 *Indulgen. Coronarum*

Idem Leo, quia fuit ſibi expoſitum, quod aliqui Fratres ſcrupuloſi (quando ſunt infirmi) fere numquam poſſunt, nec ſciunt ſe determinare, quando licitè poſſunt dimittere dicere Horas Canonicas, conceſſit, quod ſiue propter febrem, aut dolorem intenſum, vel aliam infirmitatem Fratres fuerint grauati, ſatisfaciant dicendo pro Horis Canonicis, pſal. hymnos, Pater noſter, Aue Maria, vel alia, iudicio Prælati, ſeu Præſidentis Loci, aut Conuentus aſſignanda. Et hoc quando Medicus corporalis (ſi commodè potuerit haberi) dixerit eſſe nociuum infirmo, O. ſſo. 59. conceſſione. 171. 6 *Officium diuinum*

Idem Leo fecit aliam Conceſſionem pertinentem ad Moniales infirmas, ponitur infra in dictione, *Ingredi Monaſteria Monialium.* §. vltimo. 7 *Pro monialib. infirmis.*

Ex Priuilegiis Monachorum ſancti Benedicti. 8 *Diſpenſatio officij diuin.*

EVGENIVS IV. conceſſit quòd quilibet pro tempore Abbas, Prior, ſiue Prælatus quorumlibet Monaſteriorum Sancti Benedicti Congregationis Hiſpaniæ poſsit liberè diſpenſare cum omnibus, & ſingulis præſentibus, & futuris Monachis quorumcunque Monaſteriorum huiuſmodi, qui ſine tædio non poſſunt dicere Horas Canonicas: quod tempore infirmitatis, vel poſtquam conualuerint, loco horarum, ac officiorum, ad quæ alias tenentur, dicant aliquid certum, ad arbitrium ipſorum Monaſteriorum Superiorum, & non teneantur ad aliud Officium canonicum,

Ag

Ac cum Prælatis ipſis, ſimili modo, quilibet presbyter Monachus, per quemuis eorum e-
9 *Officiũ diu.* ligendus etiam diſpenſare poſſit. o Idem Eugenius reperitur alibi conceſſiſſe, quod Monachi infirmi, qui Horas Canon. eas infirmitatis cauſſa complere, vel recitare nequiuerint, vt qualiter ad eas teneantur maneat in arbitrio Prioris b.

10 *Indulgent.* Idem Eugenius fecit aliam Conceſſionem pro infirmis; quæ poſita eſt ſupra in dictione Indulgentiæ non plenariæ, quoad Fratres. §. 13.

¶ Ex Priuilegiis Fratrum Sancti Hieronymi.

11 *Officiũ diu.* MARTINVS V. conceſſit, quod Fratres S. Hieronymi, dum fuerint infirmi & etiã ſenes, & valetudinarij, qui tenentur ad Horas Canonicas ſatiſfaciant recitando aliquos pſal. vel id, quod ſuis Cõfeſſoribus viſum fuerit, o.

12 *Officiũ diu. Nota.* EVGENIVS IV. conceſſit, quòd Fratres infirmi, vel ſenes, aut aliàs inualidi, Ordinis Sancti Hieronymi, qui Horas Canonicas non poſſunt dicere, ſatisfaciant, dicendo illud, quod Prior, vel Vicar. vel. Confeſſ. eis aſſignauerint.

13 *Officiũ diu.* Idem Eugenius conceſſit, quod Religioſi infirmi, ſeu debiles Ordinis Sancti Hieronymi, ſatisfaciant de Horis Canonicis ad quas tenentur, o. audiendo eas ab alio, vel ab alis recitari. o.

14 *Pro Fundatoribus medicis vel Chirurgis.* Idem Eugenius conceſſit, quòd Fratres non in Sacris Conſtituti, qui ante monaſterij ingreſſũ, in medicina vel chirurgia erant periti, poſſint de Prioris licentia, illis ſtudere, & tractare, & medicamina, adhibere Fratribus, & infirmis Hoſpitalium ſuorum, aliiſq; perſonis infra locum, vel diſtrictum ipſius monaſterij, gratis charitatis intuitu. Ita quod diuites non ſe faciant illo deferri, propter talia à Fratribus habenda, ſi poſſunt habere medicos aliunde. o.

15 *Pro Fratr. medicis, & Chirurgis.* NICOLAVS V. ampliauit Conceſſionem ſuprascriptam, concedendo, vt Fratres præfati, qui non ſunt in Sacris, quoties vocati fuerint ad aliquorum curationem, poſſint adhibere medicamina, & phyſicam liberè exercere, dum tamen fiat de licentia, & diſpenſatione Prior. s. o.

INGREDI MONASTERIA FRAtrum vel Monialium, diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

Circa materiam inferius annotatam eſt aduertendum, quod in ea continentur tria diuerſa.

Collector. Primum attinet ad prohibitionem ingreſſus monaſteriorum monialium. Et de hoc habetur in omnibus §. vbi in margine poſita eſt hæc dictio, *prohibitio* ¶ Alterũ pertinet ad licentiam requiſitam pro huiuſmodi ingreſſu; De quo reperietur vbicumque infra ponitur in marginibus hæc dictio, *Licentia.* ¶ Reliquum concernit abſolutionem Cenſurarum incurſarum propter ingreſſum præfatum abſque debita licentia. Iſtud verò continetur infra §. 21. & 22. Et in dictione *Abſolutio quoad ſeculares,* 2. in §. 9. & 10.

1 *Prohibitio pro Fratrib.* GREGORIVS IX. in declaratione Regulæ Fratrum Minor. ſuper illud, *Præcipio firmiter Fratribus vniuerſis, ne ingrediãtur Monaſteria Monacharum præter,* &c. declarauit hoc generaliter eſſe prohibitum, de quarumlibet Cænobiis Monialium; cum regula nullum excipiat. Et nomine Monaſterij voluit Clauſtrum, Domos, & Officinas interiores intelligi. b. fo. 11. tractatu 3. Et ffo. 2. tract. 2.

2 *Prohibitio pro omnib. Chriſtian.* Idẽ Gregorius IX. decreuit vt ab vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus inuiolabiliter obſeruetur, ne monaſteria S. Claræ intrent niſi in caſibus expreſſis in earum Regula: & quod qui contrarium præſumpſerint, excommunicationis ſententiam incurrant. B. fo. 48. Et ffo. 131. conc. 196.

3 *Licentia pro Fratr.* Idem Gregorius IX. conceſſit, vt Fratres Minor. deputati obſequiis monaſteriorum monialium S. Claræ, habeant liberam ingrediendi facultatem, pro exercendo monaſteriorum ipſorum opere; vel illis conſeruandis ab incendio ſeu à latronibus defendendis; aut Confeſſor ipſarum cum Fratre clerico, maturo moribus, & ætate, pro audiendis confeſſionibus earum, & extrema vnctione, & aliis Sacramentis Eccleſiaſticis exhibendis eiſdẽ (infirmitate cogente) ac pro ſepeliendis corporibus decedentium Sororum, ſecundùm formam, quæ in ipſarum Regula continetur, ſcilicet Sacerdos cum duobus ſociis tantum. Nam intromittere plures eſt prohibitum, ex quo non eſt conceſſum in Regula, vt patet intuenti. Et declaratum eſt infra B. fo. 48. Et ffo. 131. conc. 295.

4 *Prohibitio pro Fratr.* INNOCENTIVS IV. in declaratione præfatæ Regulæ Fratrum Minorum exponendo verba prædicta, dicit: In

greſſum in monaſteria tantũmodo Monialium incluſarum Ordinis Sancti Damiani, ſeu Sanctæ Claræ prohibitum fore Fratribus, ad quæ nemini licet ingredi, niſi ei à Sede Apoſtolica facultas ſuper hoc ſpecialiter tribuatur. Et nomine monaſterij Clauſtrum, Domos, & Officinas interiores voluit comprehendi. Ad aliarũ verò cœnobia Monialium, dicit quod poſſunt, ſicut & alij Religioſi ad prædicandum, ſeu petendum eleëmoſynam, aut pro aliis honeſtis, & rationabilibus cauſſis accedere, ac intrare, quibus à ſuperioribus ſuis, pro ſua fuerit maturitate, vel idoneitate conceſſum. b. fo. 3. Et b. ff. 2. 4. tract. 1.

Licentia pro Fratribus.

Collector.

Aduerte, & caue, ne vtaris huiuſmodi Cõceſſione, quia paulò poſt fuit reuocata per Nicolaum III. & Greg. X. vt patet infra §. 9. & 10.

ALEXANDER IV. in declaratione, quã fecit ſuper præfatam Regulam Fratrum Minorum, poſuit ad literam clauſulam immediatè præcedentem Conceſſionis, ſeu Declarationis Innocentij IV. Et habetur vbi ſup. ff. 5. tract. 2.

Caue ne vtaris præfata Conceſſione, quia reuocata eſt, vt infra ponitur §. 9. & 10.

6

Pro Monialibus infir.

VRBANVS IV. in Regula quam fecit pro omnibus Sanctæ Claræ ſtatuit multa circa huiuſmodi ingreſſum. Et primò, rubrica. 7. dicit, quod quando aliqua Soror, vel Monialis Sanctæ Claræ tanta fuerit corporis infirmitate detenta, quod ad locutorium commodè venire non poſſit, & neceſſitatem habuerit confiteri, vel Dominic. Corporis, ſeu alia recipere ſacramenta: exhibiturus huiuſmodi ſacramenta, ſcilicet, Confeſſor alba, & ſtola, & manipulo, cum duobus idoneis, & religioſis focus, vel vno ad minus, alba, vel ſaltem ſuperpellicio veſtitis, ingrediantur ac moreantur induti, & audita confeſſione, vel alio tradito Sacramento, ſicut ingreſſi fuerint, ſic egrediantur induti, nec moram ibi faciant longiorem. Caueant etiam, vt quamdiu intra monaſterium fuerint nullatenus ab inuicem ſeparentur, quin ſemper mutuo poſſint liberè ſe videre. Sic quoque ſe habeant in animæ commendatione.

Licentia ingrediendi pro Confeſſore.

Pro exequiis agendis

Statuit ſimiliter quod ad exequias, circa ſepulturam agendas, ſacerdos non ingrediatur Clauſtrum, ſed exterius in Capella, quod ad officium pertinet exequatur, niſi fortè Abbatiſſæ, & Conuentui viſum fuerit, quòd ad exequias debeat introire, Et tunc modo ſupradicto cum vno, vel duobus ſociis intret indutus, & ſepulta mortua exeant ſine mora.

Pro ſepultura aptanda.

¶ Ordinauit inſuper, quod ſi neceſſe fuerit, vt ingrediantur aliqui ad fodiendam, vel aperiẽdam ſepulturam, ſeu poſtmodum coaptandã; & Abbatiſſæ, & Conuentui viſum fuerit hoc expediens propter imbecillitatem ſororum ſit ſacerdoti, vel alicui alij ad hoc idoneo, honeſto, cum vno ſocio, vel duobus licitum introire, b. fo. 285. tract. 3. & ff. 295. tract. 2.

Collector.

Aduertendum eſt, quòd ſi plures intrant, quam ſuperius ſunt expreſſi, vltra peccatum mortale incurrunt excommunicationem Papalem per Eugenium IV. promulgatam, inferius poſitam §. 15. Idcirco Prælati, & Vicarij, ſeu Confeſſores, qui aliquando propter mortem Abbatiſſæ, vel alterius Monialis, introducunt plures Fratres, allegando conſuetudinem; caueant de cætero, & ſint præmoniti.

7

Prohibitio generalis.

Idem Vrbanus IV. in Regula præfata, Rubrica 18. dicit ſic. ¶ De ingreſſu perſonarum in Monaſterium firmiter, ac diſtrictè præcipimus, vt nulla vnquam Abbatiſſa, vel eius Sorores aliquam perſonam religioſam, ſeu ſecularem, aut cuiuslibet dignitatis, in Monaſterij Clauſuram intrinſecam intrare permittant. Nec omnino alicui liceat, niſi quibus conceſſum à Sede Apoſtolica fuerit, vel à Cardinali, cui fuerit ſororum Ordo cõmiſſus. ¶ Excipiuntur autem à dicta ingrediendi lege, Medicus, cauſſa multum grauis infirmitatis, & Minutor, cum neceſſitas exegerit, qui non abſque duobus ſociis de familia Monaſterij introducantur, nec ab inuicem intra Monaſteriũ ſeparentur, Nec non & illi, quos occaſione incendij, vel ruinæ, ſeu alterius periculi, vel diſpendij, ſeu pro tuendis a violenta quorumlibet Monaſterium, vel perſonas: & quos pro aliquo opere exercendo, quod commodè extra Monaſterium fieri non poteſt, neceſſitas exegerit introire. Qui omnes, expedito ſuo miniſterio, vel imminenti neceſſitate per ipſos ſatisfacto, exeant ſine mora. Nulli autem perſonæ extraneæ intra Monaſterij Clauſuram liceat comedere, vel dormire. ¶ Sed, & ſi quis de Sanctæ Eccleſiæ Cardinalibus ad aliquod Monaſterium huiuſmodi Religionis aliquando venerit, & intra Clauſtrum voluerit ingredi cum reuerentia quidem, & deuotione ſuſcipiatur; ſed rogetur, vt cum paucis ſociis debeat introire. ¶ Liceat quoque Generali Miniſtro Ordinis Fra-

Licentia caſus in quibus poteſt ingredi ad Monaſteria monialium.

nis Fra-

nis Fratrum Min. quando ibidem voluerit celebrare, vel proponere Sororibus verbum Dei cum quattuor, vel quinque Fratribus ipſius Ordinis intra Clauſuram ingredi monaſterij, ſi quando ei videbitur expedire. ¶ Alius autem Prælatus (cui aliquando forte de licentia Sedis Apoſtolicæ, vel dicti Cardinalis intrare licuerit) duobus, vel tribus tantum religioſis, & honeſtis ſocijs ſit contentus. ¶ Quod ſi forte pro conſecratione, vel benedictione Sororum, vel alio modo conceſſum fuerit Epiſcopo alicui Miſſam interius celebrare aliquando, quam paucioribus, & honeſtioribus potuerit ſocijs, & miniſtris ſit contentus. Et hoc quoque ipſum alicui rarius concedatur. Nulla tamen omnino loquatur cum aliqua perſona de ingreſſis, niſi modo prædicto, ſiue infirma fuerit ſiue ſana. ¶ Illud ſane præcipuum caueatur, vt ij, quibus aliquando conceſſum fuerit ſolummodo, vel data licentia in Monaſterium ingredi, non aliter admittantur, niſi Abbatiſſæ, & ſororibus viſũ fuerit expedire, cũ ex hmõi cõceſſionibus, vel licentijs, Abbatiſſa, vel Sorores eos admittere non cogãtur; & vt ſint tales, de quorum verbis, & moribus, nec non vita, & habitu, ædificari valeant intuentes, & materia iuſti ſcandali exinde nequeat generari. ¶ Super conceſſione verò, vel licentia ingreſſus huiuſmodi ad omne ambiguum remouendum, Apoſtolicæ apices, vel Cardinalis patentes literæ oſtendantur. b. fo. 288. tract. 3. Et ffo. 317. tracta. 2.

Pro Cardinalibus. *Pro Generali miniſtro.* *Pro Prælatis inferioribus* *Pro Epiſc.* *Licentia.* *Collector.*

8 Declarationem iſtorum caſuum vide infra in primo notabili.

Viſitator.

Item Vrbanus, rubrica 24. Regulæ ſtatuit, quòd Viſitator Monialium Sanctæ Claræ, quando Monaſterij Clauſuram ad viſitandum intrauerit, duos Religioſos, & idoneos ſocios ſecum ducat; qui videlicet ſocij ſimul maneant & dum fuerint infra Clauſtrum, ab inuicem nullatenus ſeparentur. b. fo. 216. tract. 3. & ffo. 299 tract. 2.

Virtute huius facultatis, & hoc titulo, ſolum ingrediũtur his tẽporibus noſtri Prouinciales Miniſtri, in Monaſteria Sanctæ Claræ, ſuarum Prouinciarum, ſuper quę habent gubernationem commiſſam a Summo Pontifice; De quo latius infra, primo notabili, in vndecimo caſu.

Collector.

9 GREGORIVS X. referens ſupraſcriptam declarationem Innocentij IV. voluit, vt Fratres Minores, iuxta diſpoſitionem Generalis Miniſtri dumtaxat poſſint vti huiuſmodi declaratione prædeceſſoris ſui b. ffo. 5. tract. 2.

Aduerte, quòd etiam Generalis Miniſter non poteſt iam aliquid in hoc caſu, vt per declarationem Nicolai 3. poſtea editam, patet, prout ſtatim ſubiungitur. *Collector.*

NICOLAVS III. in ſua ſollemni declaratione, exponendo præfatum paſſum Regulæ Fratrũ Min. declarauit, ſicut Gregorius 9. generaliter eſſe prohibitum, de quarumlibet Cœnobijs Monialium. Et nomine Monaſterij, Clauſtrum, Domos, & officinas interiores intelligi. Addens, quod ad alia loca, vbi homines ſeculares conueniunt, poſſunt Fratres illi, cauſſa prædicationis, vel eleẽmoſynæ petendæ accedere, quibus id à ſuis Superioribus fuerit, pro ſua idoneitate, conceſſum. Et decreuit, vt in præfato articulo, & in alijs, quos conſtitutio ſua continet, quamquam aliqui prædeceſſores ſui aliter declarauerint declarationem, ſeu ordinationem ſuam tantum à Fratribus Min. præcisè, ac inuiolabiliter perpetuis temporibus obſeruandam b. fo. 10. & ffo. 11. tract. 2. 10

Prohibitio pro Fratribus.

BONIFACIVS VIII conceſſit, quòd Fratres Min. inuitati à Prælatis Eccleſiaſticis, poſſint vna cum ipſis, in ſuis diœceſibus, Monaſteria, & loca Monialium cuiuslibet Ordinis liberè ingredi, ad viſitationis officium impendendum, ad defunctorum celebrandas exequias, & ad proceſſiones generales, & prædicationes faciendas, ac confeſſiones infirmarum audiendas b. fo. 36 Et ffo. 33. conc. 36. 11

Licentia pro Fratribus.

Circa præfatam Conceſſionem vide, & nota Conceſſionem Leonis, quæ habetur infra in §. 28. *Collector.*

BENEDICTVS XII. in Conſtitutionibus quas pro Monialibus edidit, fecit ſequens ſtatutum cap. 30. Nulli regulari, vel ſeculari, vel laicæ perſonæ, cuiuſcumque præeminentiæ, dignitatis, ſtatus, vel conditionis extiterit, ingreſſus pateat ad eadem ſcilicet Monaſteria Sanctæ Claræ, ſine Apoſtolicæ Sedis licentia ſpeciali, exceptis ſolummodo perſonis illis quibus per prædeceſſorum noſtrorum Ordinationes, id eſt, Conceſſiones, & per prædictarum Monialium Regulas, noſcitur eſſe permiſſum. Habetur in libro Ordinis Italice. 3. part. fol. 210. 12

MARTINVS V. decreuit, quod nulli omnino hominum, tam Regularium, quàm Secularium cuiuſcumq; gradus, pręeminentiæ, dignitatis, excellentiæ, nobilitatis, & cõditionis fuerit (exceptis illis, de quibus in Regula S. Claræ per Vrbanũ editam, & in Conſtitutionibus

Prohibitio & licentia pro omnibus Chriſti. Nota.

Benedicti XII. fit mentio) prætextu cuiuslibet licentiæ ſibi deſuper quauis auctoritate conceſſæ, liceat Monaſteria Sororum, & Monialiũ S. Claræ, ſeu aliquod ex eis ingredi; Nec etiã Protectori, aut Generali Miniſtro Ordinis Min. pro tempore exiſtentibus ſeu Prouincialibus Miniſtris, & quibuſcumque Viſitatoribus, licentiam ſuper ingreſſum huiuſmodi (inconſulto Romano Pontifice) concedere liceat quoquomodo b. fo. 38. Et ffo. 36. conceſſ. 41.

Collector. De Protect. Ordinis.

Aduerte quòd in vltima clauſula præcedenti, vult dicere Martinus, quòd licèt in Regula S. Claræ Vrbaniſtarum conceſſum eſſet, quòd Protector Ordinis poſſet dare licentias intrandi Monaſteria, prædicta Sanctæ Claræ, perſonis ſæcularibus; tamen quod de cætero, nec Protector, nec Generalis Miniſter, nec multò minus Prouinciales, & Viſitatores, poſſint dare licentiam intrandi prædicta Monaſteria alicui perſonæ cuiuſcunque dignitatis fuerint, ſine licentia Sedis Apoſtolicæ. ¶ Vide circa hoc, in dictione *Miniſtri Prouinciales.* § 7. Et in dictione *Protector Ordinis.* § 6. Et melius infra vltimo notabili, vbi elucidatur pleniſſimè ſupradictum.

14 *Ex priuilegijs Ordinis Prædic.*

Bonifacivs IX. ſtatuit, quòd ſi quis infra Clauſurã alicuius Monaſterij Monialiũ Ordinis prædictorum, repertus fuerit, per Superiores, ſeu Priores dicti ordinis, ſeu de eorum mandato, capi, & incarcerari, & ſecundum eorum arbitrium, & delicti quantitatem, puniri poſſit, b. ffo. 120. conc. 547.

15 *Prohibitio pro omnib. Chriſtianis: Excommunicatio.*

Evgenivs IV. præcepit omnibus, & ſingulis, tam clericis, quàm religioſis, & ſecularibus perſonis, cuiuſcumque conditionis, gradus, præeminentiæ, vel dignitatis exiſtant, ſub pœna excommunicationis, quàm tranſgredientes, ipſo facto incurrant, & à qua, niſi à Romano Pontifice poſſint abſolui, præterquam in articulo mortis conſtituti; quatenus Monaſteria Sanctæ Claræ, nec aliquod ipſorum ingredi præſumant, præter formam Regulæ ipſarum, & prouiſionum Apoſtolicarum ſuper hoc ſpecialiter editarum, b. fo. 42. Et ffo. conc. 44.

16 *Clauſura.*

Idem Eugenius, vt difficilius pateret ingreſſus ad Monaſteria Monialium ſtatuit, quòd, ſicut Abbatiſſæ, & aliæ Sorores ad hoc deputatæ, tenent claues quibus ad intra portæ Monaſteriorum prædictorum clauduntur, ſic per Confeſſores, aut alias honeſtas perſonas, per Generales, aut Prouinciales deputandas ex parte exteriori teneantur, & conſeruentur. b. fo 42. Et ffo. 39. conc. 44.

17 *Prohibitio pro Tertiarijs.*

Idem Eugenius ordinauit, quod in omnibus Tertij Ordinis Sororum, & Monialium Collegijs, Fratres Min. in acceſſu, & ingreſſu ſic ſe habeant, ſicut obſeruatur in Monaſterijs Claræ. b. fol. 46. Et ffo. 42. conc. 47.

Collector.

Circa huiuſmodi ſtatutum, ſeu ordinationem, ſunt duo aduertenda, & mente tenenda; quia, ob inaduertentiam, aut obliuionem ipſorum, aliqui Fratres minus rectè, quandoque ſe habent. ¶ Primum eſt, quòd Tertiarias nominat inſimul ſorores, & Moniales. Et hoc pro tanto dico eſſe ponderandum: quia aliqui arbitrati ſunt, huiuſmodi Tertiarias non eſſe intelligendas nomine monialium: propter quod in aliquibus partibus nominant eas Bizochas, & in alijs Beatas. Contra quos tamen (vltra verba expreſſa ſuprapoſita) facit ſtylus Curiæ communis, qui non curans de rigore nominum, ſæpe appellat indifferẽter Collegia perſonarum religioſarũ monaſteria; licèt non ſint monachorum, vel monacharum propriè dictorum. Ac ſimiliter omnes fœminas, Collegialiter viuentes nominat frequenter moniales, quamuis non ſint Ordinum monachalium. Et hoc idem patet ex regula Sanctæ Claræ, vbi moniales ſæpiſſimè appellantur ſorores. Vnde & Panormitanus, ſeu Abbas in cap. *Cauſſamq;, de electione.* dicit, quòd iſta nomina ſorores, & moniales ſunt ſynonyma, id eſt, idem importantia.

Alterum aduertendum eſt, quòd in ſupradicta Conceſſione ſpecialiter loquitur Fratribus Min. dumtaxat, & non ſicut in præcedenti de omnibus fidelibus. Ex quo ſequitur, friuolam, & nullius momenti fore rationem, quam nonnulli allegant dicendo, quòd ex quo in monaſterijs tertiariarum non incluſarum intrant perſonæ ſeculares, quare non poterunt ſimiliter intrare huiuſmodi Fratres? Ad maiorem autem confirmationem prædictorum, facit prohibitio Leonis, vltimò facta, in Regula noua, quam edidit pro Tertiarijs: vbi in capitulo octauo ſic dicit: Et facta Viſitatione, ſcilicet, à Prouinciali, aut Viſitatore, ſeu Commiſſario, non debet intrare officinas, nec alia loca interiora Sororum. Hæc ibi. Sequitur ergo manifeſtè, quòd ad hæc virtute Breuis Leonis, infra poſiti § 29. etiam ſi non fuiſſet ſubrepticium, prout fuit; non poteſt ingredi aliquis Frater Clauſuram Tertiariarum, ni-

ſi, vt

ſi, vt ſupradictum eſt. Et cui prædicta non ſatisfecerint, videat expoſitionem Sanct. Bonauenturæ ſuper hoc in declaratione, quam fecit, qui ſtrictius circa hoc loquitur. Sed iſta, multaq; alia notatu digna, latius explicantur infra, 2. notabili per totum.

18 *Pro Epiſcopis. Collector.*

Idem Eugenius conceſſit, quod de licentia Generalis, aut Prouincialium Miniſtrorum, poſſint Epiſc. intrare in monaſteria monialium, cauſſa conſecrationis Eccleſiæ, vel altaris, aut pro benedicendo Cœmeteria, vel Sorores.

Supraſcriptam Cõceſſionem reperi in quadam tabula Priuilegiorum, per quendam Patrem Commiſſarium Romanum ordinatam. Et ponit in fine: Eugenius in Breui, quod incipit, *Cupientes.* Sed hoc Breue nõ reperitur in libris impreſſis Priuilegiorum hic allegatis. Nec permanet iam in ſuo vigore, vt primum, §. 28.

19 *Licentia pro ſeruitricibus Monialium.*

Nicolavs V. conceſſit omnibus, & ſingulis mulieribus, ſeruientibus monialibus Sanctæ Claræ, aut pro eis eleemoſynas quærentibus, vt quotieſcumque pro parte Abbatiſſarum requiſitæ fuerint, ad earum monaſteria (cum conſilio diſcretarum) intrare valeant. Ac quod aliquando etiam in præcipuis feſtiuitatibus pro ipſarum conſolatione cum ipſis monialibus comedere poſſint, licentia tamen prius per eas deſuper à Prouinciali obtenta. b. fol. 49. Et ffo. 43. conceſſione 48.

Collector.

Aduertendum, quòd præfata facultas videtur iam ſublata, & reuocata per ſupradicta, & infra dicenda in vltimo notabili.

20 Pius II. conceſſit, Fratres poſſe prædicare, & intrare in Clauſtra, & alia loca quarumcumq; monialium, vbi ſeculares communiter intrant, de licentia ſuorum Prælatorum quando mittuntur. o. ffo. 66. conc. 94.

Collector.

Attende, quòd hæc Conceſſio eſt ſolum pro Fratribus qui mittuntur ad prædicandum, quia dicit; intrare, & prædicare, id eſt, ad prædicandum. Sed quoad intrandum in Clauſtra, eſt reuocata, vt primum, infra §. 28.

21 *Abſolutio.*

Sixtus IV. declarauit, quòd Mulieres ingredientes monaſteria Sanctæ Claræ, & Sancti Dominici, non teneantur ire ad Curiam Romanam pro abſolutione ab excommunicatione; ſed eas poſſint abſoluere Fratres Min. Confeſſores etiam ſi tales mulieres ingrederentur mala intentione, o. fol. 62. Et ffo. 58. conc. 100. Et ffo 96. conc. 330.

22 *Abſolutio.*

Idem Sixtus fecit aliam Conceſſionem latiorem, quã ſupraſcripta immediatè, quæ habetur in dicto o, *Abſolutio quoad ſeculares ſecundo*, in §. neno.

23 *Licentia pro Laboratoribus.*

Idem Sixtus conceſſit, quod ſæculares laborantes in monaſteriis Sanctæ Claræ, ac aliarũ poſſint ibi comedere in loco honeſto, o. fol. 63. Et ffo. 57. conc. 120.

24 *Licentia pro medico. Collector.*

Idem Sixtus conceſſit, quod Sorores S. Claræ non teneantur intromittere aliquem de Seruitoribus ſuis, quando Medicus intrat Clauſtrum, ſed ſufficiat, quòd à tribus, vel quatuor monialibus de antiquioribus aſſocietur. o. fo. 63. ffo. 67. conc. 121.

Sciendum quod ſupraſcripta conceſſio reperitur alibi, ſubſequentibus verbis:

Sixtus IV. conceſſit, quod Sorores Sanctæ Claræ non teneantur intromittere aliquem hominem de ſeruitoribus ſuis, quando medicus vel alij ingrediuntur, licèt Regula hoc decreuerit; ſed ſufficit, quod à tribus, vel quatuor monialib. antiquioribus aſſocientur. o. ffo. 96. conc. 331.

25 *Licentia pro Confeſſorib. Mon. Sanctæ Claræ.*

Innocentivs VIII. conceſſit, quod Confeſſores Monialium poſſint intrare Monaſteria illarum, tempore peſtis, ad celebrandum Miſſam, & audiendum confeſſiones illarum, quæ ſeruiunt peſtilentiatis, quia ſtant ſeparatæ ab aliis o. ffo. 90. conceſſ. 365.

26 *Licentia pro Confeſſoribus Tertiariarum.*

Alexander VI. cum conceſſiſſet Generali, & Prouincialibus Miniſtris, & Cuſtodibus, vt de conſilio antiquiorum Fratrum poſſent deputare Monialibus, ſeu Sororibus Tertij Ordinis Confeſſores presbyteros ſeculares, ſeu aliorum Ordinum regulares, quibus confiteri, & ab eis Sacramenta Eccleſiaſtica ſ recipere poſſent, ſtatuit, vt Confeſſores huiuſmodi dictarum Sororum, Clauſtrum, ſeu interiores Officinas, abſque alterius perſonæ, bonæ vitæ, & famæ, ſocietate, nullo modo debeant ingredi. B. ffo. 123. conc. 269.

27 *Licentia pro Prælatis, & Confeſſoribus Monialium S. Claræ.*

Idem Alexander VI. conceſſit Generali, & Prouincialibus Ordinis Minor. de Obſeruãtia, & Confeſſoribus per eos deputatis, vt Monaſteriorum Monialium Sanctæ Claræ, quæ eorum regimini immediatè ſubijciuntur, pro adminiſtratione Sacramentorum, tempore neceſſitatis, & aliis rationabilibus cauſis interdum occurrentibus, prout ſecundùm Deũ, expedire viderint, Clauſuras interiores ingredi poſſint. Et voluit, quod tunc Moniales prædictæ portam maiorem aperire licitè valeant. B. fo. 71. Et ffo. 155. conc. 373.

Huiuſmodi Conceſſio nõ permanet iam

in ſuo

in ſuo vigore, quia Leo X. circa illam ordinauit, quòd immediatè ſequitur.

28 *Prohibitio & licentia pro Monaſ. S. Claræ. Nota.*

LEO X. prohibuit, ſub æternæ maledictionis terminatione, in virtute ſanctæ obedientiæ, ne quis Frater cuiuſcumque præeminentiæ, aut offi-ij inter Fratres Minor. ſit; ad ipſas Moniales, aut in ipſarũ Monaſteria ingredi vel intrare præſumat, niſi in caſibus in eadem Regula & inſtitutionibus ipſius Ordinis Minorum Contentis, & quoad ipſorum Monaſteriorum ingreſſum editis: Nec etiam aliæ vtriuſque ſexus ſeculares perſonæ, etiam prætextu cuiuſuis Indulti, etiam Confeſſionalium, prædicta Monaſteria ingredi valeant. b. ffſo.11. conceſſ.16.

Collector. Nota.

Sciendum, ac notandum eſt virtute prohibitionis huiuſmodi, reuocari Conceſſiones factas per plures Summos Pontifices prædeceſſores Leonis X. quibus vltra caſus in Regula Monialium contentos, concedebatur ingreſſus. Et tales ſunt ſuprapoſitæ. §. 11. & 18. & 19. & 20. ac 27. Quibus Conceſſionibus, tamquam penitus reuocatis, & annullatis, nullus iam vti poteſt vllo modo.

29 *Prohibitio pro Tertiarijs.*

Idem Leo in litteris ſuprapoſitis § 28. dirigendo verba ad Prælatos, ſcilicet Generales, & Prouinciales, ait: Nec ipſi Fratres Ordinis veſtri ad Tertiarias in congregatione viuentes, niſi de licentia, & ſpeciali mandato veſtro intrare præſumant, vos propterea monendo, vt non paſſim ingreſſum huiuſmodi relaxetis, ſed in Capitulis veſtris prouincialibus, & generalibus proinde de ſimilibus, & alijs ad obſeruantiam honeſtatis, & continentiæ ſpectantibus ordinetis.

Collector.

Circa præfata verba eſt valde aduertendum, ne quis decipiatur, ſicut deceptus eſt qui impetrauit prædictum Breue, & Pontifex qui illud conceſſit, credendo, ac præſupponendo, quòd ingreſſus ad Monaſteria Tertiarum, non erat prohibitus. Poſita ſunt enim in relatione, ſeu ſupplicatione huiuſmodi Breuis (poſtquam dictũ fuerat de Monialibus Sanctæ Claræ) ſequentia verba: Et pariter ad Tertiarias in Congregatione viuentes, ad quas accedere licet prohibitum non ſit, &c. hoc enim præſuppoſitum, eſſe falſum, conſtat tam ex Regula, quàm ex declarationibus ipſius; præſertim ex determinatione Eugenij IV. ſupra poſita. §. 13. Ac per conſequens hoc Breue eſt ſurrepticium, & nullius valoris, quoad Conceſſionem fundatam ſuper præfatam relationem. Et ideo indubiè tenendum eſt, quòd nulli Fratres Min. etiam ſi ſint Prælati, queũt magis ingred. Monaſteria Tertiariarũ collegialiter viuent. um, quamuis non ſint incluſæ, quàm Monaſteria Sanctæ Claræ. Et facit ad hoc Ordinatio eiuſdem Leonis contenta in Regula noua, quam ipſe edidit pro Tertiarijs, in cap. 8. eiuſdem Regulæ; vbi etiam Prælatis non concedit poſſe ingredi Clauſuram poſt factam viſitationem. Nec ſimiliter poſſunt Prælati pro talibus Monaſterijs, alijs perſonis ad ingrediendum licentiam concedere. Ac propterea illud, quod in præfatis literis Leonis dicitur, ſcilicet, quòd in Capitulis generalibus, & prouincialibus prouideatur de modo intrandi ad Tertiarias, &c. nil penitus operatur, quia fundatur ſuper falſa relatione, ſcilicet, quòd non ſit prohibitus ingreſſus ad Monaſteria Tertiariarum. ¶ Iſtud declaratur, & probatur latius, infra, notabili vltimo.

30 *Licentia pro Fœminis ſæcularibus.*

Idem Leo declarauit Moniales Sanctæ Claræ ſub regimine Fratrum Mino. de Obſeruant. exiſtentes, non teneri, nec obligatas eſſe contra voluntatem ſuam, ingreſſum ad ſua Monaſteria præbere aliquibus mulieribus vigore facultatum Apoſtolicarum prædictis mulieribus per ipſum Leonem in Confeſſionalibus ad ingrediendum præfata Monaſteria conceſſarum. Ac ſimiliter conceſſit prædictis Monialibus, vt abſque aliquarum Cenſurarum, ſeu pœnarum incurſu, & abſque aliquo conſcientiarum ſuarum ſcrupulo, eiſdem mulieribus (dum, & quoties opportunum, & expediens viſum fuerit) ingreſſum in eadem Monaſteria licitè denegare valeant. Et inſuper hortatur Moniales huiuſmodi, vt præfatis mulieribus ingrediendi prædicta Monaſteria conſenſum, quam rarius, & parcius fieri poterit, concedant. b. ffſo. 38. conce 124.

31 *Licentia pro fœminis ſæcularibus.*

Idem Leo prædictam declarationem iteratò fecit per eadem verba, addens, quòd etiam vigore aliarum facultatum, quàm in confeſſionalibus contentarum, non teneantur Moniales contra voluntatem ſuam ingreſſum præbere aliquibus mulieribus in ſua Monaſteria; Non obſtantibus prædictis facultatibus, tam conceſſis, quàm in poſterum concedendis, quas reuocauit, caſſauit, & annullauit; ac reuocatas, & nullas eſſe decreuit. b. ffſo. 39. conceſſ 125.

32 *Licentia pro omnib Fratrib. ſu-*

Idem Leo conceſſit, quòd Fratres Min. vocati, rogati, ac inuitati à Prælatis Eccleſiarum, aut à Prælatis religioſis, vel Viſitatoribus, haben-

habētibus curam aliquorū Monaſteriorum Monialium;ad hoc, vt viſitarēt præd ctā Monaſteria, vel exerceāt omnia alia, quæ in Monaſteriis ſibi ſubiectis exercent: aut ad hoc vt intrent cum ipſis Prælatis, ſiue Viſitatoribus ad videndum Officinas, & totum Monaſterium interius poſſint ſicut poſſunt in Monaſteriis ſibi ſubiectis,ſiue intra, vel extra Clauſuram viſitando, & alia faciendo; vel cum ipſis Prælatis intrando, non obſtante prohibitione ſuæ Regulæ, vel declaratione eiuſdem Regulæ, dum tamen præd cti Fratres, ſi fuerint ſubditi, hoc faciant de licentia ſuorum Prælatorum. O. ffo. 61. conc. 194.

33 *Licētia pro Prædicatoribus.* Idem Leo conceſſit, quod Prælati Ordinis Mino. poſſint dare licentiam ſuis ſubditis intrandi Clauſuram Monaſteriorum Sanctæ Claræ ad faciendum ſermonem de Kalenda, dum tamen intrantes ſint ſenes, & vitæ exemplaris. O. ffo. 62. conc. 195.

Idem Leo conceſſit, quòd quando Moniales Sanctę Claræ grauiter infirmantur, taliter, 34 quod non poſſunt ad Cratem venire ad audiendum Miſſam, poſſit illo tempore Sacerdos confeſſor earum, vel Prælatus ſuperior, introire clauſuram infirmariam, & Monaſterium ad celebrandum, ne tales Moniales remaneant ſine Miſſa. Dummodo Sacerdos ad nulla alia loca, quàm ad Altare diuertat; nec moretur, niſi tanto tempore quando indiget ad celebrandum, nec loquatur, niſi quantum eſt opus in Miſſa. O. ffo. 93. conc. 290.

Licentia pro Prælatis, & Confeſſori. monaſt. S. Claræ.

Sequuntur aliqua notabilia circa præfatam materiam: quæ licet aliquibus videatur clara, continet tamen multas difficultates elucidatione indigentes.

Primum notabile. PRIMO circa caſus in ſecunda Regula Sanctæ Claræ edita per Vrbanum IV. in quibus diuerſis perſonis conceditur licentia ingrediendi Clauſuram Monaſteriorū Monialium huiuſmodi; licèt ſuperius ſint poſiti §. 6. & 7. tamen hic ſigillatim ponitur vnuſquiſque caſus cum declaratione expedienti; prout probatiſſimis quibuſdam patribus Ordinis Min. in iure, ac rebus Religionis, præuia matura diſcuſſione viſum eſt; quos ad tutè incedendum ſequi oportet.

Primus caſus. Primus caſus eſt, quando datur licentia ingrediendi, illi, cui commiſſa fuerit adminiſtratio Sacramentorum, id eſt, Confeſſori, ſeu Vicario, quando aliqua Soror, vel Monialis tanta fuerit corporis infirmitate detenta, quando ad locutorium commodè venire non poſſit, & neceſſitatem habuerit confiteri, vel Dominicum Corpus, ſeu alia recipere Sacramenta. Ita tamen, quod exhibiturus huiuſmodi ſacramenta, Alba, Stola, & Manipulo cum duobus idoneis, & religioſis ſocijs, vel vno ad minus, Alba, vel ſaltem ſuperpellicio veſtitis ingrediantur, ac morentur induti; & audita Confeſſione, vel alio tradito Sacramento, ſicut ingreſſi fuerint, ſic egrediantur induti, nec moram faciant ibi longiorem. Caueant etiam, vt quamdiu intra Monaſterium fuerint, nullatenus ab inuicem ſeparentur, quin ſemper mutuo poſſint liberè ſe videre. Hæc Vrbanus in Regula cap. 7. & ſupra § 6. ¶ Quoad iſtum primum caſum eſt aduertendum, quod ſocius debet eſſe clericus, & non laicus: vt expreſsè habetur in Bulla Gregorij IX. quæ habetur fol. 48. & ffo. 131. & ſupra §. 3. Et idem innuitur in Bulla Vrbani ſupra poſita, cum dicit; quòd ſocius intret indutus Alba ad minus. Tale autem indumentum ſolùm competit Clericis, & adhuc in ſacris ordinibus conſtitutis. Conſuetudo tamen eſt in contrarium, quæ vtrum ſit bona, & valida, aliorum ſit iudicium. Mihi tamen non videtur tuta. *Expoſitio*

Secundus caſus. Secundus caſus eſt, quando aliqua Monialis vult exhalare ſpiritum; de quo dicit Vrbanus, vbi ſupra immediatè. Sic quoque ſe habeant in animæ commendatione Confeſſor, & ſocius, vel ſocij, prout in præcedenti caſu dictum eſt.

Tertius caſus. Tertius caſus eſt, cum Abbatiſſæ, & conuentui viſum fuerit, & petierint, vt Confeſſor ad exequias celebrandas debeat introire. Et tunc, modo ſupradicto, cum duobus ſocijs intret indutus, & ſepulta mortua, cum eis exeat ſine mora. Sed ſi Abbatiſſa, & Conuentus non petierint huiuſmodi Ingreſſum, dicit Papa, vbi ſupra, quòd non ingrediatur Clauſtrum Sacerdos; ſed exterius in Capella, quod ad officium pertinet, exequatur. ¶ Circa hoc autem notes Fratres, & aduertant, quòd ingrediendo aliter, aut in maiori numero non euadent excommunicationem Papalem, vna cum tranſgreſſione ſuæ Regulæ, ſi ſunt Fratres Minores. Nec ſufficit pro excuſatione conſuetudo contraria, quę in aliquibus forte viget; quia eſt abuſus, cum careat conditionibus requiſitis ad hoc, vt conſuetudo vim legis habeat, & deroget legi iuſtę, ac rationabili, & pro maiori parte obſeruatæ præſer- *Expoſitio.*

præſertim à Religioſis probis, & doctis, ſuæ Regulæ obſeruatoribus.

Quartus caſus. Quartus caſus eſt, ſi neceſſe fuerit, ingrediantur aliqui ad aperiendam ſepulturam, ſeu poſtmodum coaptandam; ſi Abbatiſſæ, & Conuentui viſum fuerit hoc expediens, propter imbecillitatem Sororum, quo caſu dicit Vrbanus vbi ſupra, ſit Sacerdoti, vel alicui alij ad hoc idoneo, & honeſto, cum vno ſocio, vel duobus licitum introire. Et hoc peracto, exeant ſine mora.

Præfati quattuor caſus habentur 7. cap. Secundæ Regulæ S. Claræ, fo. 285. tract. 3. & ffo. 295. tracta. 2. & ſupra §. 6.

Pro Confeſſoribus, ſeu Vicarijs. Notandū, quòd vltra quatuor prædictos caſus, ſunt etiā nōnulli alij caſus, in quibus Cōfeſſores, ſeu Vicarij Monialium S. Claræ ingredi poſſunt Clauſuram Monaſteriorum, quibus deputati ſunt, ſcilicet, pro exercendo ipſorum Monaſteriorum opere, vel illis conſeruandis ab incendio, ſeu a latronibus defendendis; vt habetur ſupra, § 3. ac prout declaratur infra, caſu ſexto. Item cauſſa celebrandi Miſſam Monialibus grauiter infirmantibus, vt patet ſupra §. vltimo, & inſuper cauſſa renouationis Sacramenti. Nam ex quo Clemens VII, conceſſit, quòd poſſunt habere Sacramentum in Eccleſia interiori, vt habetur ſupra, *Euchariſtia* §. 2. & infra caſu 12. indirectè viſus eſt concedere Ingreſſum ad conſecrandum, aut renouandum Sacramentum. In nullo verò alio caſu reperitur conceſſus Ingreſſus præfatis Confeſſoribus, ſeu Vicariis. Et idcirco Reuerendiſſimus Pater Frater Franciſcus Angelorum, cum eſſet Miniſter Generalis in ſuis præmonitionibus, ſeu auiſamentis, extra præfatos caſus, diſtinctè prohibuit Ingreſſum, vel potius declarauit prohibitum.

Quintus caſus. Quintus caſus eſt, quòd Medicus cauſſa multum grauis infirmitatis, & Minutor, cum neceſſitas exegerit, poſſint ingredi. Qui tamē non abſque duobus ſociis de Familia Monaſterij introducantur, nec ab inuicē intra Monaſterium ſeparentur. Hæc Vrbanus præfatus. ¶ Circa hoc tamen non habetur Conceſſio Sixti IV. vt loco duorum familiarium prædictorum, ſufficiat, quòd Medicus, & Minutor à duabus, vel tribus Monialibus antiquis aſſocietur, vt habetur ſupra. §. 24.

Expoſitio. Quoad hunc caſum oportet aduertere, quod cum Papa dicat, quod Medicus poſſit ingredi cauſſa multum grauis infirmitatis, quòd pro leuibus infirmitatibus, vt quartana vel aliis malis diſpoſitionibus, ſeu cauſſa viſitationis, nec Medicus, nec Confeſſor poſſunt ingredi. Et quando Medicus cauſſa multum grauis infirmitatis ingreditur, non poteſt cum ipſo Ingredi famulus ſuus, aut alia perſona: niſi prout in Regula, & Conceſſione Sixti continetur. Item ad hoc, vt Minutor poſſit ingredi, oportet, quod prius per Medicum determinetur expedire, aut neceſſarium fore, Vel ſi aliqua Monialis haberet in conſuetudine minuendi ſe aliquoties, debet fieri præuio aſſenſu Abbatiſſæ cum conſilio diſcretarum Conuentus.

Sextus caſus. Sextus caſus eſt, occaſione incendij, vel ruinæ, aut alterius periculi, ſeu diſpendij, vel pro tuendis à violentia quorumlibet Monaſterium, aut perſonas.

Expoſitio. Circa hunc caſum eſt notandum, quòd cū Regula non declaret, ſeu ſpecificet quantum, aut quale debeat eſſe periculum, ſeu diſpendiū ratione cuius liceat ingredi Clauſuram, determinari debet arbitrio Abbatiſſæ, & diſcretarum Conuentus. Vt autem magis innoteſcat huiuſmodi caſus, ſequentibus exemplis elucidabitur.

Primum exemplum. Aliquis malefactor fugit in Monaſterium Monialium, Moniales verò propter ſuam honeſtatem volunt illum eijcere foras, & non ſufficiunt earum vires, tūc poterunt intromittere tot ſeculares, quot ſufficiant, vel opus ſint ad illius expulſionem; qui poterunt impunè ac licitè ingredi. Itē aliud exemplum, Quædam vidua intrat Religionem Monialium, & poſt ingreſſum inuenitur, quod remanſit prægnans de viro ſuo. Venit tempus partus, talis poterit parere intra clauſurā Monaſterij, ſicut poſſet curari ab alia infirmitate, ac per conſequens poſſet ingredi obſtetrix: prout ingreditur Medicus. ¶ Tertium exemplum. Si forte tam grandis contentio, & diſcordia foret inter aliquas ex Monialibus, quòd aliæ Moniales non poſſent eas pacificare, timereturque mors, aut aliquod magnum damnum. Vel ſi forte aliqua inuaderetur, & vexaretur à ſpiritibus malignis, & aliæ Moniales non poſſent eam recolligere, nec impedire à nocumētis inferēdis; poſſet tūc ingredi illi, qui neceſſarij eſſent ad apponendum remediū in iis, & conſimilibus. ¶ Quantum verò ad alium caſum, ſcilicèt, tueri eas ab aliqua violentia, poteſt ſic exēplificari: Si accederet, quòd aliqua diſponſata ante conſummationē matrimonij ingrederetur Religionē, & Sponſus ante profeſſionem attentaret per vim extrahere illam,

Nota. illam, & Moniales non poſſent reſiſtere, tunc licitè poſſent ingredi omnes illi, qui ad reſiſtendum huiuſmodi violentiæ eſſent neceſſarii. Non tamen ad obuiandum reformationi, ſeu correctioni ipſarum Monialium. ¶ Quoad incendium autem, necnon quoad alia in præfato caſu contenta, eſt ſummè aduertendum, & notandum, quòd huiuſmodi Conceſſio non extenditur ad Fratres Minores, quia eſt generalis; & ipſi iuxta ſuam Regulam indigent Conceſſione ſpeciali, quæ, reſpectu Fratrum huiuſmodi obſequijs Monialium deputatorum duntaxat, facta eſt per Gregorium IX. vt habetur ſupra, §. 3. Quapropter reliqui Fratres Minores non poſſunt in prædicto caſu ingredi Clauſuram niſi in extrema neceſſitate inſtante; vt pote quando non eſt ſufficiens copia aliarum perſonarum, quæ in tali caſu poſſint, & velint ſuccurrere; prout inferius magis declaratur.

Septimus caſus. *Expoſitio.* Septimus caſus eſt, cum pro aliquo opere exercendo, quod commodè extra Monaſterium fieri non poteſt, neceſſitas exegerit introire. Hoc eſt cum neceſſe eſt facere aliquod opus interius, & ad faciendum illud non ſufficiunt Moniales, nec poteſt fieri exterius. ¶ Huiuſmodi caſus habet locum, quando aliqua res nimium ponderoſa defertur ad Monaſterium, nec poſſet introduci à Monialibus dando illam foris, nec poſſet diuidi in partes, vt ſic partita intromitteretur. Tunc enim poſſet ingredi, qui ad hoc eſſet neceſſarius. Sed quia Regula non dicit quòd ingredienti pro opere exercendo, adiungatur ſocius, debet ingredi ſolus, niſi forte ſocius ad idem opus eſſet neceſſarius. Videtur etiam circa præfatum caſum, quod, quemadmodum ſecularis poteſt Ingredi pro opere exercendo, ſimiliter Fratres deputati ad ſeruitium Monialium Ingredi poſſunt ad dandum ordinem, & induſtriam in opere faciendo. Et quod ſi eidem, Fratres deputati ſeruitio Monialium fuerint artifices idónei, poterunt Ingredi ad laborandum in tali opere, etiam ſi inuenirentur artifices ſeculares, Fratres tamen nō deputati ad ſeruitium Monialium, quamuis ſint artifices, non poterunt Ingredi, quia pro ipſis non habetur, licentia ſpecialis prout requiritur. Et quando artifex fuerit ſecularis, debet Ingredi abſq; ſocio, vt ſupradictum eſt, quia Regula illam non concedit. Ita quod nec Confeſſor, ſeu Vicarius, nec aliquis ſociorū eius poterit Ingredi cū huiuſmodi ſeculari, niſi opus eſſet, vt dictū eſt ad, dandū ordinē, & induſtriā in opere faciēdo. Licèt autem de rigore literæ Regulæ Monialium prædictarum, videatur, quòd Frater Minor, ſi fuerit artifex illius operis, poſſit Ingredi, ſicut ſecularis; tamen hoc non eſt conforme intentioni eiuſdem literæ; nec per conſequens debet fieri: quia, cum de mente conſtat; verborum qualitas non debet attendi; vt eſt vulgatum in iure.

Octauus caſus. Octauus caſus eſt, ſi quis de Sanctæ Eccleſiæ Cardinalibus ad aliquod Monaſterium huiuſmodi Religionis aliquando venerit, & intra Clauſuram Ingredi voluerit; cum reuerentia quidem eſt ſuſcipiendus; rogandus tamen, vt cum paucis ſociis ingrediatur. ¶ Iſtud, *Expoſitio.* ſecundum aliquos, eſt intelligendum de Cardinalibus Protectoribus ſolum; nihilominus tamen videtur certum, quòd abſolutè intelligi debet de quibuslibet Cardinalibus, quamuis Protectores non ſint huiuſmodi Ordinis Sanctæ Claræ.

Nonus caſus. Nonus caſus eſt de quo dicitur in præfata Regula. Liceat quoq; Generali Miniſtro Ordinis Fratrum Min. quādo ibidem celebrare voluerit, vel proponere Sororibus verbum Dei, cum quattuor, vel quinq; Fratribus ipſius Ordinis intra Clauſuram ingredi Monaſterij, ſi quando ei videbitur expedire. Hæc Vrbanus. ¶ Circa hoc eſt aduertendum, quòd nullus alius Prælatus Eccleſiaſticus, vel Religioſus, etiam ſi ſit noſtri Ordinis, poteſt Ingredi præfatam Clauſuram, niſi vt inferius ſubditur in Regula, verbis ſubſequentibus. ¶ Alius autem Prælatus (cui aliquando fortè de licentia Sedis Apoſtolicæ, vel dicti Cardinalis intrare licuerit) duobus, vel tribus tantum religioſis, & honeſtis ſocijs ſit contentus.

Decimus caſus. Decimus caſus eſt, quòd, ſi fortè pro conſecratione, vel benedictione Sororum, vel alio modo conceſſum fuerit Epiſcopo alicui Miſſā interius celebrare, aliquādo, quā paucioribus & honeſtioribus ſocijs ſit contentus, & miniſtris. ¶ Quoad iſtū caſum eſt notandum, quòd Epiſcopis non poteſt dari præfata licentia, niſi per Summum Pontificem, & non per alium inferiorem etiam ſi vocati eſſent ad conferendum Sacramentum Confirmationis aliquibus Monialibus, ob quam cauſſam nec ipſæ Moniales egredi poſſunt Clauſuram, abſque ſpeciali licentia Papæ.

Præfati ſex caſus vltimi continentur in Regula per Vrbanum IV. edita cap. 7. Et habetur fo. 188. tract. 3. & ffo. 297. tract. 2. & ſupra. §. 7.

Vndecimus casus. Vndecimus caſus ponitur in eadem Regula cap. 24. & habetur fo. 290. tract. 5. & ffo. 298. tract. 2. dicendo, quod viſitatores monialium poſſunt ingredi ad tenendum Capitulum Viſitationis, vel aliquid ſimile tangens ſuum officium, quod de foris nequit fieri. Et tunc cum duobus Religioſis ac idoneis, id eſt, exemplaribus ſocijs, & non cum pluribus debēt ingredi: Qui videlicet ſocij ſimul maneant, & dum fuerint intra Clauſuram, ab inuicem nullatenus ſeparētur. Hæc Vrbanus. ¶ Sciendum circa hoc, quod virtute huius facultatis, & hoc titulo ſolum ingrediuntur his temporibus noſtri Prouinciales Miniſtri in Monaſteria Sanctæ Claræ ſuarum Prouinciarum, ſuper quæ habent gubernationem commiſſam à Papa. Et ſimiliter Commiſſarij, quos ipſi Miniſtri Prouinciales, aut Generalis mittunt ſuo nomine ad viſitandum moniales.

Notandum, quòd hic non facimus mentionem licentiæ, quam Nicolaus V. dedit ſeruitricibus monialium ad ingrediendum Clauſuram quando requiſitæ ſeu vocatæ eſſent ab Abbatiſſa, cũ conſilio diſcretarũ &c. vt habetur ſupra. §. 19. Hoc enim nõ reperitur fuiſſe in vſu, nec per conſequens creditur eſſe acceptatum. Et dato caſu quòd huiuſmodi conceſſio eſſet in vſu, & acceptata foret, reuocata tamen eſt per prouiſionem Leonis ſuprapoſitam. §. 25.

In ſupradictis ergo caſibus conceſſum eſt per Vrbanum IV. poſſe ingredi clauſuram monaſteriorum Sanctæ Claræ. Veruntamen cum iſta ſit conceſſio generalis, quæ non ſufficit pro Fratribus in noſtris, pro quibus requiritur ſpecialis, vt patet ex textu ſuæ Regulæ, non poſſunt virtute illius ingredi præfatam clauſuram. Idcirco dubium eſt, qua facultate viſitatores, & Fratres deputati ad ſeruitiũ monialiũ poſſint ingredi clauſuram? Ad hoc reſpondetur, quòd Vrbanus præfatus ſciens, quòd alia via erat circa hoc prouiſum, non ſpecificauit amplius, ſed ſolum conceſſit, quòd commiſſio facta pro monaſterijs Primæ Regulæ S. Claræ extenderetur, ſeu communicaretur monáſterijs ſecundæ Regulæ, prout in prologo dictæ Regulæ Vrb. continetur, fo. 285. tract. 3. & ffo. 295. tract. 2. Conceſſerat autem Greg. IX. quod Viſitatores, & Capellani, ſeu Confeſſores monialiũ S. Claræ eſſēt Fratres minores. Ac per cõſequēs viſus eſt cõcedere omne, quod neceſſariũ erat ad executionē ſuorum officiorũ Viſitatoribus ad viſitandum, & Confeſſoribus, alijſq; Fratribus ad ſeruitium monialium deputatis in caſibus certis, & determinatis, prout habetur ſup. § 1. Et in vltimo capitulo primæ Regulæ Sanctæ Claræ dicitur, quòd pro confeſſione infirmarum, quæ ad locutoriũ ire non poſſunt, ac pro cõmunicandis eiſdē, & pro Extrema vnctione, & animæ recõmendatione, liceat Cõfeſſori cũ ſocio introire, vt habetur. fo. 283 tract. 3. & ffo. 293. tract. 2.

Duodecimus caſus poteſt aſſignari ad renouandum Sacramentum tempore conſueto. Et hoc virtute Conceſſionis Clementis VII. quæ habetur in dictione *Euchariſtia.* §. 2. *Duodecimus casus.*

Sed circa ſupradicta eſt notandum, quòd Protectores, cum eſſent principales Prælati Monialium diſpoſuerunt de Viſitatione illarum, alijſque rebus gubernationem ipſarum concernentibus illa, quæ ſuis temporibus viſa ſunt expedire, extendendo, aut reſtringendo auctoritatem ſuorum Commiſſariorum ad libitum ſuum, & forte non curando de ijs, quæ Gregorius IX ſtatuerat, vt ſupra poſitum eſt. Inter quos Protectores ſucceſſit vnus dominus Matthæus appellatus, qui volens ſe exonerare ab huiuſmodi, cura Monialium, ſubdelegauit gubernationem ipſarum Generali, & Prouincialibus Miniſtris, dando illis quandam Commiſſionem. Et quia viſum eſt ei poſtea Commiſſionem illam eſſe diminutam in aliquibus, dedit aliam in ſupplementum illius, vt habetur fol. 33. & 34. & 35. tract. 1. vbi conceſſit ea, quæ in huiuſmodi Commiſſionibus continentur; Quo protectore defuncto, expirauerint illæ Commiſſiones. Et quia iam nullius erant valoris, non ſunt poſitæ in ſecunda impreſſione libri monumenta Ordinis nuncupati; licet per inaduertentiam, atque errorem poſitæ ſint in prima Impreſſione eiuſdem libri. Ex quo ſecutum eſt, quod aliqui decepti ſunt, credendo, quòd præfatæ Commiſſiones manebant in priſtino vigore, atque volendo ſe iuuare illis, & adducendo eas ad ſuum propoſitum: præſertim quidam bonus Pater in quodam libello, ſeu tractatu, quem circa huiuſmodi materiam edidit. Et idē Iudicium eſt de commiſſionibus, & conceſſionibus alterius Protectoris, qui dicebatur Philippus, prout habetur in quadam tabula Priuilegiorum per Fratrem Ioannem Iernigon editam, qui etiam deceptus eſt, credendo, quod poſt mortem eius durarent Commiſſiones, & Conceſſiones per *Collector.*

illum

illum factæ. Quod autem per mortem Protectoris expirauerint illæ ſuæ Commiſſiones patet, quia ſecundum Iura per mortem delegantis, expirat delegatio. Item, quia licet ille Protector adhuc viueret, Martinus Quintus Papa reuocauit illas, auferendo auctoritatem & poteſtatem à Protectoribus, in hoc caſu; vt habetur ſupra §. Quapropter ab huiuſmodi commiſſionibus & aliis conſimilibus per nonnullos Protectores factis, diſcedendum eſt poſt illorum obitum. ¶ Item eſt notandum, quod Protectores, qui præfato Domino Matthæo ſucceſſerunt, noluerunt facere Prælatis Ordinis conſimiles commiſſiones, aut Prælati noluerunt eas accipere de manu illorum; quapropter Summi Pontifices, forte attendētes, quòd prouiſione Protectorum, ſuarumq; commiſſionum, minus bene gubernabantur moniales volentes apponere remediū in hoc, commiſerunt onus gubernationis earum Ordini noſtro Minorum, ſeu prælatis eius in generali, & aliquorum Monaſteriorum, per Commiſſiones ſeu Prouiſiones ſpeciales. Taliter, quòd Auctoritas, quam Ordo noſter habet, nunc ſuper huiuſmodi Moniales, nō dependet à Protectore, ſed immediatè à Papa. Et ſic cum noſter Ordo habeat ſpecialem Commiſſionem à Sede Apoſtolica, habent Viſitatores, & Fratres deputati ſeruitio Monialium, licentiam ſpecialem ad ingrediendum Clauſuram in certis caſibus conformiter ad Regulam noſtram; quamuis præfata licentia Gregorij IX. non præceſſiſſet. Ita quod per vnam viam, & aliam, Viſitatores, & Fratres deputati obſequiis huiuſmodi Monialium, poſſunt (abſque ſcrupulo) Ingredi Clauſuram ſuorum monaſteriorum in caſibus per Gregorium IX. ſpecificatis: vt ſupra patuit. ¶ Circa ſupradicta tamen, & inferius dicenda, oportet aduertere, quod poſt præfatam Conceſſionem Gregorij IX. & ſufficientem ſpecificationem caſuum, in quibus Fratres Min. licitè poſſint ingredi Clauſurā monaſteriorū huiuſmodi, aliqui Sūmi Pōtifices ampliauerūt prædicta cōcedendo ingreſſū in aliis caſibus; vt patet ſupra in conceſſionib. Bonifacij VIII. §. 11. & Nicolai V. §. 19. & Alexandri VI. §. 26. Quas tamen Conceſſiones, & quaslibet conſimiles, Leo X. reuocauit, & annullauit: quia aliqui fortè illis abutebantur, vt patet ſupra §. 28. Ita quod ſolùm manent in ſuo vigore Conceſſiones Gregorij IX. & Vrbani IV. necnon illæ, quæ poſt datam Breuis præfati Leonis reperiuntur factæ; prout ſunt tres, quas idem Leo anno Domini 1517. Oraculo viuæ vocis fecit; quæ habentur etiam ſupra in tribus vltimis Conceſſionibus dict. ornis *Ingredi &c.* ¶ Notandum eſt inſuper circa omnes caſus ſupradictos, in quibus conceditur poſſe ingredi Clauſuram, quòd ſunt reſpectu Monaſteriorum S. Claræ vltimo duntaxat excepto, ſcilicet ſupra, §. 31. Quapropter ſi Fratres Minor. habuerint gubernationem monaſteriorum monialium aliorum Ordinum attendāt ad Auctoritatem, quæ ipſis cōceditur in Regulis, & Priuilegiis ipſarum. Nā licèt ſit Miniſter Generalis non poteſt ingredi Clauſuram monaſterij religioſarum alterius Ordinis, abſque ſpeciali licentia Papæ. Ideirco oportet benè aſpicere Regulā, & Priuilegia talium monialiū, ne limites excedendo, quos ſancti Patres poſuerunt, tranſgreſſores ſui voti efficiantur. Quod, ne accidat alicui, aduertat ad reſolutionem ſequentem.

Tandem reſolutio huius materiæ eſt, quod nullus Frater Min. poteſt ingredi (abſque tranſgreſſione ſuæ Regulæ) in monaſteria monialium cuiuſcumque Religionis, exceptis Miniſtro Generali, ac viſitatoribus & Fratribus deputatis ſeruitio monialium Sanctæ Claræ in caſibus ſupradictis, & eo modo, quo in ipſis continetur, atque in præfatis tribus per Leonem conceſſis. Idcirco Ingredi ad dandum Velum, ſeu ad videndum dare aut ad Profeſſionem monialium, vel ad viſitandum deſolatas ſeu infirmas, aut Confeſſor accipiēs occaſionem intrandi ob renouationem Sacramenti, vt aliquem Fratrem introducat ſecum, cum tamen ſecundùm veritatem tunc non ſit tempus, in quo deberet hoc fieri, vel ſub colore ædificiorum, ſeu alicuius operis exercendi, non habendo illud pro fine principali; aut carendo arte, & induſtria ad dandum ordinem in hoc, vel quando non eſt neceſſe quod Fratres dent talem induſtriam, & ordinem: quia ſufficiunt artifices ſeculares, aut moniales, ſeu quandò abſque rationabili timore defectus poteſt à foris ſufficienter dari forma, & induſtria, aut ſub quibuſcumque aliis inuētionibus, fictionibus, fraudibus, cautelis coloribus, ſeu excuſationibus, quamuis forent in caſibus aliàs conceſſis, nullatenus licet. Omnia enim huiuſmodi ſunt clarè prohibita per Regulam noſtram, & Summos Pōtifices. Et quia, vt dicitur in Clementina *Exiui de Paradiſo, de verborum ſignificat.* vbi aliquid alicui generaliter prohibetur, quod expreſſè non conceditur, intelligitur denegatū. *Reſolutio notabilis.*

Pro ſcrupuloſis.

Vltra omnia ſupradicta, ſunt duo notanda, propter ſcrupulos, circa huiuſmodi materiã. Primum eſt, quòd licèt intrans Clauſurã præfatam cum licentia ſufficienti (prout in caſibus conceſſis per Regulam, ſuperius expreſſis, ſeu aliàs) debeat exire ſtatim finito negotio, pro quo ingreſſus eſt: quamuis tamen aliquantulum demoretur, vel ſe detineat; dum tamen non ſit corrupta intentione, ſed quadam curioſitate circumeat Officinas, aut loquatur cum aliquibus monialibus, non propterea incurrit aliquam Cenſuram, nec peccat mortaliter. Veruntamen ſi corrupta intentione faceret ſupradicta, non excuſaretur à peccato mortali & ab incurſu Cenſurarũ. ¶ Alterum notandum eſt, quod exceptis Viſitatoribus, & Fratribus deputatis ad obſequium Monialium, nullus Frater propter aliquam cauſam poteſt ingredi Clauſuram huiuſmodi, niſi in caſu extremæ neceſſitatis. Vt exempli gratia: Si aliqua monialis eſſet propinqua morti, & non adeſſet Confeſſor, qui illam audiret in Confeſſione, aut in defectum ſocij. Tunc enim poſſet alius Sacerdos introire, vel Confeſſor accipere alium ſocium, ceſſante tamen fraude.

Secundum notabile. De Monaſteriis tertij Ordinis.

SEcundò principaliter circa huiuſmodi materiam ingreſſus monaſteriorum monialium eſt ſciendum, & notandum, quòd aliqui arbitrati ſunt prohibitionem ſupradictam non extendi ad monaſteria Tertiariarũ, allegando, quod Tertiariæ non ſunt nec vocantur moniales, ac per conſequens non includuntur ſub prohibitione Regulæ, quæ dicit: *Fratres non ingrediantur Monaſteria Monacharum*, &c. Et licèt contrarium ſit veritas tã manifeſta, quod nulla indigeat probatione; tamen, vt obſtruantur ora loquentium iniqua, probabitur huiuſmodi veritas, excludeturque contraria falſitas euidenter. Pro cuius declaratione, & probatione ſupponitur, quod modus viuendi Tertiariorum à Patre noſtro Franciſco inſtitutus nõ fuit pro viris, aut fœminis religioſis, qui deberent viuere collegialiter, ſeu in congregatione, vel in communi. Pro talibus enim iam ipſe ordinauerat duas Regulas, ſcilicet Minorum pro viris, & Sãctæ Claræ pro fœminis. Sed tertiam Regulam ſeu modum viuendi inſtituit pro exiſtentibus in ſuis propriis domibus, etiam ſi eſſent, ac manerent coniugati; prout dicit gloſſa in Clementina, *Cum ex eo, de ſententia excommunicationis*. Et tales propriè non erant, nec dicebantur Religioſi, aut Fratres, vel Sorores, ſed ſolum continentes, vel pœnitentes ſeu Tertiarij, vel Tertiariæ, aut Bizochæ, vt in Italia, ſeu Beatæ, vt in Hiſpania. Ideo de talibus dicunt Doctores, præſertim glo. in Clementina prima *de Religioſis domibus*, & in ſupradicta Clementina, *cum ex eo*, quòd Sorores Minorum, quæ dicuntur tertij Ordinis, licèt promittant obedientiam, non habent Regulam propriè dictam quoad tria ſubſtantialia, ſed quendam modum viuendi per Sedem Apoſtolicam approbatum. Et iſte tertius Ordo, etiam pro viuentibus in coniugio maribus, & fœminis adinuentus eſt, immo principaliter pro talibus. Et habent profeſſi proprium in ſingulari. Et potius eſt modus viuendi, quã propriè dicatur Regula. Eſt tamen approbatus per Nicolaũ IV. Sed quia non vouent tria ſubſtantialia, quæ ſunt in Religione, non eſt propriè Ordo. Et Abbas in ca. *Cauſſam, de iudicijs*, dicit: Iſti de tertio Ordine Sancti Franciſci, appellãtur Fratres, & Sorores in Clementina *cum ex eo de ſententia excommunicationis*, ſed non ſimpliciter, ſed de Pœnitentia. Et in Concilio Lateranenſi celebrato anno Domini 1516. in quadam determinatione facta circa huiuſmodi Tertiarios, qui collegialiter non viuũt, nominantur Fratres & Sorores tertij Ordinis, vt habetur ffo. 26. Igitur ingredi Domus Tertiariorum huiuſmodi, quæ in communi non viuunt, ſed in proprijs, vel particularibus domibus ſuis, non eſt Ingredi Monaſteria, nec per conſequens, ſic intrans, transgreditur Regulam, ſecundum declarationes Gregorij IX. & Nicolai III. Sed quia poſtea Sedes Apoſtolica dedit Tertiarijs facultatem collegialiter viuendi, illis qui ſic in communi viuere vellent, multiq; ex ipſis poſuerunt ſe in congregatione, Sixtus IV. informatus, quòd tales faciebant tria vota eſſentialia Religionis ſollemniter in manibus ſuorum Superiorum, & coram ſuo Collegio, vel Congregatione, declarauit, ſeu conceſſit, quòd huiuſmodi votum omnibus, & per omnia haberet eundem effectum, & vigorem, quem habet in quacumque aliarũ Religionum per Eccleſiam approbatarum, vt habetur fo 33. tract. 2. Et ffo. 117. cõc. 256. ¶ Cũ ergo poſt præfatam Declarationem, ſeu Conceſſionẽ Sixti IV, fœminæ profitentes ſollemniter Tertiã Regulã S. Patris Noſtri Frãciſci, & Collegialiter, ſeu in cõi viuentes, ſint verè,

ac pro-

ac propriè Religioſæ, ſequitur clariſſimè, atq; euidenter, quod eandem prohibitionem habent Fratres Min. circa Ingreſſum Monaſteriorum ſeu habitationum prædictarum, & Tertiariarum, & acceſſum ad loca exteriora, vbi ſeculares communiter accedunt, ſicut habent erga alia Monaſteria quarumcumque Monacharum, vel Religioſarum. Et in hoc nõ poteſt dubitare, niſi qui vult claudere oculos intellectus, nolens intelligere, vt benè agat. Sed ad ampliorem abundantiam, immo ſuperabundantiam, EVGENIVS IV. volens aliquibus proteruis ac exceſſiuè affectis ſeu deuotis erga Tertiarias huiuſmodi, penitus amouere cauſſam altercandi amplius in hoc ſtatuit, quod in omnibus Tertij Ordinis Sororum, & Monialium Collegiis, Fratres Minor. de acceſſu, & ingreſſu ſic ſe habeant ſicut ſeruantur in monaſteriis Sanctæ Claræ, vt habetur ſupra §. 17. Quid clarius, aut euidentius quæri, & inueniri poteſt? ¶ Sed adhuc forte contra prædicta inſurget aliquis dicendo non eſſe prohibitum Ingreſſum Monaſteriorum huiuſmodi Tertiariarum, quia in quodam Breui Leonis X. ſuprapoſito poſt §. 29. ſic continetur: Et pariter ad Tertiarias in Congregatione viuentes, ad quas accedere licèt, prohibitum, non ſit, &c. Veruntamen ſic dicentes, grauiter errant, & ad pauca reſpicientes, de facili paragoliſantur. Præfata namque verba poſita ſunt in relatione, aut ſupplicatione dicti Breuis à ſupplicante, qui hoc præſupponebat tanquam verũ, cum tamen eſſet falſum. Falſitas autem huius præſuppoſiti patet, tam ex Regula noſtra bene ponderata, quam ex declarationibus eius, præſertim ex determinatione Eugenij IV. ſuperius poſita. Ac per conſequens, præfatum Breue Leonis eſt ſubreptitiũ, & nullius valoris, quoad Conceſſionem fundatam ſuper præfatam relationem. Ideirco indubiè tenendum eſt, quod nulli Fratres Minores, quacunque Prælatione fungantur, poſſint magis ingredi monaſteria Tertiariarum collegialiter viuentium, quamuis non ſeruent Clauſuram, quam monaſteria Sanctæ Claræ Ad quod etiam facit Ordinatio præfati Leonis, contenta in Regula noua, quã ipſe edidit pro huiuſmodi Tertiariis, vbi cap. 8. dicit, quòd Viſitator viſitet quolibet anno ſemel tantum quamlibet Domum, cum præſentia Seniorum, & quod facta Viſitatione, nõ intret officinas, nec alia loca interiora Sororũ Nec ſimiliter poſsĩt Prælati, ſeu Viſitatores, p talibus monaſteriis, aliquibus perſonis licẽtiã ad ingrediendũ concedere. Ac propterea illud quod in præfato Breui Leonis dicitur, ſcilicet, quod in Capitulis generalibus, & Prouincialibus prouideatur de modo intrandi ad Tertiarias, &c. nihil penitus operatur: quia fundatur ſuper præfata relatione falſa, ſcilicèt, quod non ſit prohibitus Ingreſſus Monaſteriorum Tertiariarũ. ¶ Ad corroborationem autẽ prædictorum, eſt notandum, & ponderandum, quod Eugenius in Ordinatione ſuperius adducta Tertiarias in communi viuentes appellauit moniales. Ex quo apparet, quod non ſunt tales illæ, quæ in vulgari Hiſpano dicũtur Beatæ: ſed Beatæ ſunt vel poſſunt, aut debent dici illæ fœminæ, non coniugatæ, quæ (vt vulgariter dicitur) Toman toca por amor de Dios, id eſt accipiunt velum, ſeu cooperimentum capitis lineum, quo non vtuntur cõmuniter coniugatæ: nec domicellæ, aut fœminæ ſeculares ſolutæ, & remanent in ſuis domibus, & facultatibus temporalibus, ſiue ſint coniugatæ ſeu viduæ ſiue non. Ex defectu autem huius intelligentiæ, ac diſtinctionis præfatæ, habuit originem error aſſerentium, non eſſe prohibitum Ingreſſum ad Clauſuram Tertiariarum collegialiter viuentium, dicendo quod tales non erant Monachæ, nec Religioſæ, ſed Beatæ, æquiparando collegialiter viuentes, his, quæ manent in ſuis propriis domibus, & facultatibus temporalibus, ſicuti aliæ perſonæ ſeculares. Talis erat quidam Frater minor, qui in Capitulo generali celebrato Antuerpiæ, in Prouincia Coloniæ, ſeu Alemaniæ inferioris, pertinaciter altercabatur circa hoc, nolens aſſentiri præfatæ veritati manifeſtæ, quouſque in pleno Capitulo generali fuit propoſitum, & declaratum, vt ſupradictum eſt: habendo hoc pro tam manifeſto, ac euidenti, quod noluerunt adducere aliam probationem ad hoc, niſi Regulam, & declarationes eius. Et verè ſic eſt, quod totum reliquum hic adductum, poteſt dici ſuperfluum intelligendi ſuam profeſſionem, & nolenti protervire.

Nota.

TErtium notandum eſt, quod prohibitio ingreſſus monaſteriorum Monialium cõprehendit generaliter omnia, & ſingula Monaſteria, ſeu habitationes, vel domus quarumlibet fœminarum religioſarũ collegialiter vel in communi viuentiũ. Dubitatũ eſt autẽ hoc tẽpore Greg. IX. Ad quod, reſpondit *Tertium notabile.*

dit ipſe in declaratione, quam edidit ſuper Regulam Fratrum Minorum præmittendo ſequentia verba: *Cum ex longa familiaritate, quam idem Confeſſor (ſcilicet Sanctus Franciſcus) nobiſcum habuit, plenius nouerimus intentionem ipſius, & in condendo prædictam Regulam, & obtinendo confirmationem ipſius per Sedem Apoſtolicam, ſibi aſtiterimus dum adhuc eſſemus in minori officio conſtituti &c. Nos vtiq; generaliter (cum regula nullum excipiat) dicimus eſſe prohibitum de quarumlibet Cœnobijs monialium,* vt habetur ſupra § 1 & notandum quòd præfatus Sūmus Pontifex, vt amoueret occaſionē alterius gloſſæ, aut interpretationis, hoc eſt ne aliquis diceret: iſta nō ſunt Monaſteria, & iſta ſunt monaſteria; non poſuit, Dicimus eſſe prohibitum de quarumlibet Monaſterijs; ſed de quarumlibet Cœnobijs. Cœnobium autem eſt communis habitatio ad ſimul habitandum, & conuiuendum, vel commanendum. Vnde etiam quattuor Magiſtri expoſitores eiuſdem Regulæ, non potuerunt amplius, nec aliter dicere, niſi quòd generaliter erat obſeruandum, ſicut præfata declaratio Papæ dicebat; vt habetur, fo. 22. tract. 3. & ffo. 24. tracta. 2. Et Sanctus Bonauentura dicit in declaratione eiuſdem Regulæ, Hæc inhibitio de omnibus monialium domibus intelligitur. Vbi enim eſt magis periculum colloqui, ibi prudentius obuiatur. Ipſæ autem Moniales Sancti Damiani, & Sanctæ Claræ, præ cæteris mulieribus ab humanis conſortijs excluduntur. Licèt ergo in frequentatione earum poſſet oriri periculum, propter quamdam familiaritatem fratrum Min. & propter hoc ſit licentia adeundi talia loca Sedi Apoſtolicæ reſeruata, tamen quia aliæ Moniales ſe amplius exponunt humanis colloquijs, quàm illæ, neceſſe eſt, & illud mandatum ad omnes Monachas referatur, ſecundùm expoſitionem Domini Gregorij. Et ſicut Monachi ſunt non ſolùm collegiati, verum etiam ſolitarij, ſic & monachæ, & moniales intelligendæ ſunt non ſolùm collegiatæ, verum etiam incluſæ, & quæ ſolitariam, vitam agunt. Et hæ etiam ſunt vitandæ ſicut collegiatæ, propter maius periculum ſolitudinis, ex tenore præcepti, vt exiſtimo præcedētes habetur fol. 43. tract 3. & ffo. 44. tract. 2 Et Hugo de digna, in ſua ſollemni declaratione Regulæ dicit: Nullum Monachorum Cœnobium prohibitio excipit generalis. Omnes autem mulieres communiter viuentes, & regularem vitam canonicè profitentes, Monachæ dici poſſunt. Et Monaſterium eſt, vbi Regularium congregatio reſidet perſonarum. Congregationem duæ, vel tres (vt volunt) perſonæ conſtituunt. Monaſterium autem non facit domorum ambitio, ſed continua Regularium habitatio perſonarum, eccleſiaſticis maximè, ſeu diuinis officiis deditarum. Ob hoc Fratres diſcreti, omnem libenter Monialium locum vitant: qui cauet laqueos, ſecurus eſt. Sæpe vbi Congregatio minor, ibi ſuſpicio maior conſiſtit: & maioris peccati opportunitatē ipſa ſolitudo miniſtrat. Habetur fol. 73. tract. 3. & ffo. 75. tract. 2. ¶ Sed quia poſt ſupradictam declarat. Gregorij IX. Innocentius IX. & Alexander IV. deuiauerunt aliquantulum à præfata declaratione Gregorij, Nicolaus III. in ſua ſollemni declaratione ſuper Regulam noſtram edita, quam nunc principaliter habemus & qua vtimur, & in qua quidquid boni erat in alijs declarationibus, continetur, & minus bonum, ſeu malum in præcedētibus cōtentum, reuocatur, inſeruit, & ad literam poſuit illudmet, quod Gregorius in ſua declaratione dixerat, vt habetur ſupra §. 10. ¶ Sed aduertendum, quod aliqui in iſto paſſu faciebant quandam ridiculoſam obiectionem, dicendo; quòd Regula ſolum prohibet Fratribus Minor. ne ingrediantur Monaſteria Monachorum, & quòd Monachæ, ſeu Moniales dicuntur illæ, quæ inſtitutæ ſunt per Ordinem Monachorum, ſeu per inſtitutores Ordinum Monachalium; prout ſunt illæ, quę dicuntur Sancti Baſilij, Benedicti, aut Bernardi, &c. ſicut apparet per antiqua decreta, quæ de hac materia loquuntur. Vnde inferebant, quòd in monaſteria talium Monacharum ſolum erat prohibitus ingreſſus Fratribus Minoribus, & quod in monaſteria fœminarum religioſarum aliorum Ordinum non Monachalium erat licitus ingreſſus. Ita quod ſecundùm iſtam vanam argumentationem, nō erat prohibitus per Regulam noſtram ingreſſus Monaſteriorum S. Claræ, nec aliarum Religioſarum Ordinum Mendicantium; quia ſecundùm ſtrictam nominum ſignificationē, primæ dicuntur Monachæ, reliquæ verò appellantur Sorores; vt patet in Regula Sanctæ Claræ, & alijs Regulis Mendicantium. Attamen cū iam Eccleſia declarauit debere intelligi de quarūlibet Cœnobijs, nō meretur prædicta obiectio reſponſionem aliam, niſi quæ-

rere

tere à faciente illam, ſi credit quod Papa habuit poteſtatem ad declarandum hoc modo ſupradicto? Et cum quilibet ratione vtens nequeat negare iſtud, manet concluſum noſtrum propoſitum, abſque vlteriori altercatione. Veruntamen ad maiorem abundantiam & ſuperabundantiã, omiſſis præfatis declarationibus, oſtẽdetur qualiter adhuc per noſtrã Regulam intellectam, ſecundùm Ius commune, prohibitione ne Fratres ingrediantur Monaſteria Monacharum intelligitur generaliter de quibuslibet fœminis Religioſis. Nam, licet ſit certum, quod iſta nomina Monacha, ſeu Monialis a principio impoſita ſunt ſolis fœminis Religioſis Ordinum Monachalium, quia tunc non erant aliæ Religiones præter Monachales, quæ ſub gubernatione ſua haberent fœminas Religioſas, tamen poſtquam alij Ordines, præſertim Mendicantium inſtituti ſunt; quamuis fœminæ Religioſæ, ſub eorum gubernatione exiſtentes, acceperunt pro peculiari, ſeu proprio nomine vocari Sorores, non tamen propter hoc renuntiauerunt nomini antiquo ſcilicet Monacharum; immo fuerunt, & ſunt hoc nomine vtræque nuncupatæ, abſque vlla differentia. Nam, vt in plurimum, ſic nominatur in iure communi: & in Bullis Summorum Pontificum: & in libris iuriſperitorum. Vnde Abbas, in c. *Cauſſamq;*, *de electione*, dicit, quòd iſta nomina Sorores, & Moniales, ſunt ſynonyma, hoc eſt, idem importantia, & ſignificantia. Alijſq; in varijs in locis Canoniſtæ concorditer hoc idem tenẽt. Igitur Regula noſtra dicens, Fratres non ingrediantur Monaſteria Monacharum, noluit aliud dicere, niſi quòd Fratres non ingrediantur habitationes Congregationum fœminarum Religioſarum. Pater namq; Noſter Sanctus Franciſcus non curabat de rigore grammaticali ſignificationis nominum, ſeu proprietatis verborum prout nec in ſimilibus eſt curandum. Aliter enim eſſet dare legem verbis, & non rebus, quod non patitur ius aliquod, nec ratio naturalis. Cum ergo intentionem legiſlatoris (quando de illa conſtat) ſequi debeamus, non curando de verbis, ſeu tenore literali, quamuis aliud de rigore ſignificare videatur; vt in c. vltimo, de reg. iur. lib. 6. quia ratio legis eſt, quæ dat illi verum eſſe, vt in c. *Ratio, de præbendis*, vt cum conſtet, quod intentio, & finis Patris Noſtri, ac legiſlatorum noſtræ Regulæ in huiuſmodi prohibitione fuit amouere periculum, & ſcandalum, quæ faciliter ſequi poſſunt ex conuerſatione cum fœminis Religioſis. & iſta non minuuntur propter differentiam iſtorum nominum, vel illorum ſiue dicantur Monachæ, Moniales, Sorores, Dominæ, Pauperes Sancti Damiani, vel Tertiariæ, ſeu quocumque nomine nuncupantur fœminæ exiſtentes in Congregatione Religioſa, notum eſt, quod in omnibus illis habet locum prohibitio ſupradicta Regulæ quoad Fratres Minor. quamuis Eccleſia iſtud non declaraſſet, vt dictum eſt.

Quartum notabile.

QVartum & vltimum notandum circa præfatam materiam, eſt quòd Prælati, ſub quorum gubernatione Moniales Sanctæ Claræ exiſtunt, non poſſunt dare licentiam perſonis ſecularibus, Eccleſiaſticis, vel Religioſis, tam viris quàm fœminis, vt ingredi poſſint Clauſuram Monaſteriorum huiuſmodi Monialium, abſque Sedis Apoſtolicæ licentia ſeu auctoritate ſpeciali, denuo obtenta. Hoc patet ſic. Nam, ſi prælati habentes gubernationem Monialium Sanctæ Claræ, poſſent dare licentiam perſonis ſecularibus, & ingrediendi Monaſteria huiuſmodi, hoc maximè eſſet, quia Iulius II. cõceſſit quòd Prouinciales Fratrum Minor. habeant eandem poteſtatem, & Facultatem circa Moniales Sanctæ Claræ illorum curæ commiſſas, quam Vrbanus IV. in Regula earundem Monialium commiſit protectori dicti Ordinis; vt habetur ff. 72. In Regula autem præfata c. 18 ſic habetur; De ingreſſu perſonarum in Monaſterium, firmiter, ac diſtrictè præcipimus, vt nulla vnquam Abbatiſſa, vel eius Sorores aliquam perſonam Religioſam, vel ſæcularem, aut cuiuslibet dignitatis in Monaſterij Clauſuram intrinſecam intrare permittant; nec omnino alicui liceat; niſi quibus commiſſum à Sede Apoſtolica fuerit, vel à Cardinali, cui fuerit Sororum Ordo commiſſus. Hæc Vrbanus. Sed virtute huius Conceſſionis non poſſunt præfatam licentiam dare, vt probabitur, igitur &c. Hoc patet primò; quia auctoritas ſupradicti cõceſſa Protectori, quoad præfatum caſum, reuocata eſt per Martinum V. vt habetur ſupra. §. 13.

De perſonis autem exceptis in conſtitutionibus Benedicti XII. de quibus Vrbanus facit mentionem vbi ſupra, dicitur cap. 30. earundem conſtitutionum: Nulli Regulari, vel laicæ perſonæ, &c. vt habetur ſupra. §. 12. Itaq; voluit Martinus dicere, quòd licet in Regula S. Claræ per Vrbanum edita conceſſum eſſet Protectori Ordinis, poſſe dare licentiam intrandi

trandi Monaſteria prædicta, tamen, quod de cætero, nec Protector, nec Generalis Miniſter, nec multò minus Prouincialis Miniſter, aut viſitatores poſſint dare licentiam huiuſmodi alicui perſonæ cuiuſcumque Status fuerit, abſque Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali.

¶ Sed adhuc forte inſtabit aliquis tenentium oppoſitum, dicens; quod, cum Conceſſio Iulij facta ſit poſt ſupradictam reuocationem Martini, viuificata eſt per huiuſmodi Conceſſionẽ Iulij Conceſſio Vrbani facta Protectori ad hoc vt Prouinciales Fratrum Minor. poſſint illa vti. Ad quod reſpondetur, iſtud non obſtare; quia Conceſſio Iulij fuit ſubrepticia quoad hunc caſum, & per conſequens nullius valoris. Nam in ſupplicatione non fuerunt expreſſa aliqua, quæ ſi exprimerentur nõ eſſet fortè conceſſa, ſcilicet quod prædicta poteſtas, & facultas Protectoris per Vrbanum conceſſa, erat reuocata per Martinum. Si enim hoc fuiſſet expreſſum non eſt veriſimile, quod Iulius conceſſiſſet generaliter, & abſolutè, prout conceſſit. Et facit ad hoc illud quod idem Iulius in quadam Bulla, quę habetur fol. 43. tracta. 2. & ſſo. 1.6. declarauit dicens, quod per confirmationem Priuilegiorum per Sixtum IV. factam, ac eorundem Priuilegiorum nouã Conceſſionem, per hæc verba, De nouo concedimus, ſolummodo eſſe confirmata, & de nouo conceſſa Priuilegia Ordini conceſſa, & aliàs non reuocata. Igitur cum Conceſſio Vrbani eſſet reuocata per Martinum, non intẽderet Iulius viuificare illam, ſi conſtaret ſibi de reuocatione præfata. Et quod non conſtiterit pręfato Iulio de huiuſmodi reuocatione, patet etiã ex hoc, quia in derogationibus, ſeu nõ obſtantiis in fine poſitis, vt moris eſt, nullam penitus fecit mentionem prædictæ reuocationis, prout in ſimilibus, ſecundum ſtylum Curiæ Romanæ fieri ſolet, dicendo, Non obſtantibus talibus, & talibus literis Apoſtolicis.

¶ Item dato caſu, quod præfatæ literæ Iulij non eſſent ſubrepticiæ, prout ſecundùm veritatem ſunt, vt ſupra probatum eſt: tamen adhuc videntur non ſufficere ad licentiandum perſonas ſeculares, vel quaſcumque alias pro ingreſſu prædicto, ſi bene conſiderentur, & ponderentur verba in conceſſione Iulij poſita quæ talia ſunt: Vt circa prædictas Sorores, ſcilicet S. Claræ, illa poteſtas, ſeu facultas, prædictis Vicariis prouincialibus per præfatas literas Apoſtolicas cenſeatur eſſe commiſſa, quę per præfatum Vrbanum prædeceſſorem, qui prædictam Regulam confirmauit, & approbauit, in eadẽ Regula Protectoribus eiuſdem Ordinis commiſſa fuit auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium declaramus. Ponderãdum eſt, quod dicit in principio Conceſſionis: Et circa Sorores prædictas illa poteſtas, &c. Non enim dicit abſolutè, ac generaliter circa Sorores, earumq; ue monaſteria, &c. Nec ſpecificauit aliquid de ingreſſu Clauſuræ; nec minus de poteſtate dandi licentiam aliquibus perſonis pro ingreſſu huiuſmodi; ſicut in ſimilibus fieri ſolet, ac debet. ¶. Tandem appatet veritas ſupradicta ex hoc, quia cum probatiores, ac doctiores Patres Religionis haberent illud pro certiſſimo, & indubitabili, ac propterea ire nollent, Reuerend. Pater Frater Franciſcus Angelorum, dum eſſet Generalis Miniſter, obtinuit à Clemente VII. anno Domini 1526. pro gratia ſpeciali, facultatem, vt poſſet dare licentiam mulieribus viduis, & honeſtis ad ingrediendum Monaſt. S. Claræ. Quæ facultas illi conceſſa, & licentiæ virtute illius datæ ſolũmodo durauerant quamdiu tempus ſui officij durauit. Qui verò plenius omnia ſupradicta videre voluerit, reperiet in quodam tractatu, Clypeus Sacrarum Monialium, intitulato, per Reuerendum Patrẽ Fratrem Ioannẽ de Argomanes claræ memoriæ editum; Cui tamquam doctiſſimo, ac peritiſſimo, indubia fides adhibenda eſt.

ANNOTATIO CORDVBAE.

Qvoad tit. Ingredi. §. 6. & 7. quoad primũ notandum vbi Collector dicit, quod ſi plures Fratres ſocij intrant cum Prælatis aut Confeſſoribus; quam ibi aſsignantur in Regula Sancta in caſibus ibi expreſsis, peccant mortaliter, & incurrunt excommunicationem Notanis quidam pater in huiuſmodi ſatis eruditus, quod, ceſſante Fraude Fratres ſocij intrantes cum Prælato, vel Viſitatore, aut Confeſſore de licentia Prouincialis ſeu Prælati habentis curam Monialium, in caſibus in quib. Prælatus, vel viſitator, aut Confeſſor intrare licitè poteſt (de cuius oppoſito talibus Fratribus ſociis non conſtat) non incurrunt ipſi neque aliquis eorum excommunicationem, aut mortale peccatum propter talem ingreſſum, etiam ſi in maiori numero intrent ſocij, quàm in Regula continetur.

Pro ſocijs Prælatorũ ingredientium.

Notandum quod pro intra ſcriptis declarationibus Cordubæ quoad hanc materiam intrandi, &c. quid nunc ſit obſeruandũ, eſt videre in ſequenti noſtro annot. Capuccini.

Ratio, quia in dicta Regula Sanctæ Claræ per Vrbanum Quartum edita, in Rubri. ſeu cap. 7. 18. & 24. vbi de iis agitur, non imponitur ſub præce-

pto obligatoriè aliquibus, taxatio de hoc numero ſociorum prædictorum ſed ſub conſilio, aut ſtatuto expediente, ſecundum rationabilem taxationem illam iam factam per ipſam Regulam, quod patet ex verbis Regulæ ipſius, vbi ſolum dicit quod liceat cum tot ſocijs intrare vel quod cum tot ſit contentus &c. vbi videtur relinquere id Curialitati, & prudentiæ Prælati intrantis, vt cum honeſta, & decenti ſocietate intret in caſibus conceſſis. alioqui ſequeretur quod ſimiliter obligatoriè imponeret Regula ipſis Prælatis, aut Viſitatoribus alia omnia, quæ ibi dicuntur, puta quod legat, & imponat eis Regulam, & alia eiuſmodi ib. contenta, & per conſequens peccaret mortaliter, & incurreret excommunicationem intrando ad viſitandum, vel ad alia conceſſa, niſi ſeruaret modum, & conditiones ibi præfixas, legendo Regulam, aut diuertendo ad alia loca, aut moram faciendo, aut loquẽdo, & c. Cuius oppoſitũ Collector, quoad hoc in fine primi notabilis pro ſcrupuloſis bene notauit & ex ipſa ratione, & practicata conſuetudine proborum virorum, patet: quia non cenſetur incurrere mortale, aut excommunicationem qui talem modum in practicis omittit: ergo ſolum eſt obligatio prædictis, ad intrandum non niſi cum honeſta & decenti ſocietate in caſibus ſibi cõceſſis ideo intrantes ſocij plures cũ prædictis Prælatis ſine dolo, vt dictum eſt non incurrunt mortale nec excommunicationem: quod autem quis mandato facit iudicis (& per conſequens vocatus, aut licentiatus à Prælatis ad id) iam ſine dolo facere videtur, vt habetur de Regul. iuris lib. 6.

Vltra prædicta etiam ad maiorem confirmationem dictorũ, notandum, quòd id quod habetur in dicta Regula S. Claræ, Rubric. 18 (alius autem Prælatus, cui aliquando, &c.) vt habetur ſup. in comp. tit. Ingredi §. 7. non videtur intelligendũ de Prælatis noſtri Ordinis, ſed de alijs tum quia cum Papa, ibi immediatè ſuperius locutus fuiſſet de Min. Gen. noſtri Ord. videtur conſequenter, quod dicturus erat (alius autem Prælatus eiuſdẽ Ord. cui alij, &c.) vel quid ſimile, non autem ſic abſolutè (alius autem Prælatus; cui, &c.) tum etiam quia ſi de Miniſtris Prouincialibus, aut Viſitatoribus Monialium id intelligeretur iam, cum in Rubric. 24. non detur licentia pluribus quàm duobus ſocijs intromittendis in Rubr. autem 18. hoc extendatur ad tres ſocios, videtur certe contradictio aut magna inconuenientia, quod non eſt admittendum. Ergo relinquitur ex dictis, quod noſtri Prælati, non tenentur, niſi cum decenti, & honeſta ſocietate intrare in caſibus conceſſis, vt dictum eſt virtute Reg. S. Claræ. Hæc ille Pater: ſed virtute Eug. IV. prohibitionis credo quòd incurritur peccatum mortale, & excommunicatio ſi plures intrarent, vt ait Collector, & ſi habet practica communis, & hoc vt tutius ego tenerem

Quoad §. 11. vbi ponitur conceſsio Bonif. VIII. & dicit Collector. quod iam eſt reuocata per Leo. X. ſſſſ. 17. quam ipſe Collector ponit inferius. §. 28. Tu dic, quod ſolum eſt reuocata præfata conceſſio Bonif. VIII. quoad Monaſteria monialium S. Claræ, non quoad monaſteria aliarum monialium: quia Leo X ſic reuocauit. ſolum quoad monaſteria S. Claræ, vt patet infra §. 28.

Quoad §. 13. vbi ponitur reſtrictio licentiæ facta à D. Martino V. Protectoribus, & miniſt. Gener. An ſimiliter nunc reſtricta ſit in noſtris miniſt. Gener. & Prouinc. latius videatur inf. in annot. quarti notabilis Compendij, in fine huius tituli de Ingreſſu ad monaſterium monialium.

Quoad § 14. vbi ponitur conceſſio Bonif. IX. Notandum, quod idem Bonif. ibidem ante prædicta verba immediatè ſic præmiſerat, dicens: Nullus ſecularis, aut regularis, Aliquod monaſteriũ Sororum prædictarum, ſcilicet, ſub cura dicti Ordinis Prædicatorum commiſſarum niſi in quantum eorum, ſeu earum conſtitutiones id patiuntur, vel de Sedis Apoſtolicæ, aut miniſtri Generalis eiuſdem Ordinis licẽtia ſpeciali, intrare, aut aliqua Sororum inde exire, quoquo modo præſumat. Contrarium vero facientes ſimilis excommunicationis ſententiæ, à qua, per Sedem, vel miniſtrum memoratos, aut per aliquem ex dictis Fratribus, cui miniſter prædictus id commiſerit abſolui non poſſint, volumus ſubiacere. hæc ibi, & immediatè ſequuntur verba, quæ hic Collector ponit. Quod ſi quis infra clauſuram, &c. & neſcio, quare Collector omiſit illa quæ magis ad rẽ facere videntur. Et notandum, quod nos Fratres minor. virtute huius conceſſionis Bonif. IX. non poſſumus intrare præfata monaſteria monialium Sancti Dominici de quibus ibi agitur; etiã in caſibus contentis in ſtatutis ipſarum, quamuis alij poſſint intrare. Et ratio eſt, quia iſta conceſſio eſt generalis pro omnibus Chriſtianis & pro nobis Fratribus min. requiritur, quod ſit ſpecialis pro noſtro Ordine propter Regulæ noſtræ prohibitionem, vt etiam ait concordans Collector in hoc tit. in 1. notabili in expoſitione 6. & 7. caſus. Et in annotatione ſuper idem facta qui habetur hic infra.

QVOAD §. 15. vbi Eugenius IV. ſub excommunicatione ipſo facto Papæ reſeruata, prohibet ingreſſum omnibus Chriſtianis ad Monaſt. Sanctæ Claræ. &c. Hic videntur tria dubia examinanda. Quorum 1. eſt, vtrum nos Fratres Minor. incurramus excommunicationem, intrando clauſuram Monialium S. Claræ, S. Dominici, & Conceptionis? Reſpond. ſimpliciter, quod ſic. Et de ingreſſu ad Monaſt. S. Dominici patet per Bonifac. IX. ſſſ. 120. vt proximè poſita eſt §. 14. De ingreſſu autem ad monaſt. Monialium ſanctæ Claræ, patet per Gregor. IX. fol. 4. ſſ. 132. Et latius per Eugen. IV. aggrauatur folio 52. ſſ. 49. vt habetur in Compendio in hoc titulo. §. 2. & in hoc §. 15. & referunt Sum. Roſ. tit. Excommunicatio 1. Excommunicatio 26. & Sũm. Silu. Excõmunicatio. 7. caſu 51. & habetur in Spec. ſſſ. 11. De ingreſſu verò ad monaſt. monialium Conceptionis, patet per Iulium II. in Regula ipſarum, cap. 9. vt habetur hic in Compendio poſt titulos alphabeticos priuileg. ibi Iulius II. excommunicanti ipſo facto omnes ingredientes, & etiam ipſas moniales admittentes intra ipſa monaſt. aliter, quàm ibi in ipſarum Reg. diſponitur. Et hæc excommunicatio nulli reſeruatur. Ideo confeſſor ordinarius poteſt abſoluere, & ſic patet intentum. Ex quibus patet, quod ſolum moniales Conceptionis admittentes aliquos intra clauſuram, aliter quàm in earum Reg. conceditur, ſunt excommunicatæ. Aliæ autem moniales aliorum ordinum admittentes, non ſunt excommunicatæ, quia eas Papa non excommunicat, vbi ſup. aut alibi. Neque participant in crimine cum iam excommunicato intrante, quamuis participent in crimine cũ nondum excommunicato intrante, dum intrat, vt de his latius Summ. Roſ. tit. excommunicatio 1. excõmunicatione 17. §. primo quamuis Floren. in ſuo Defecerunt, vbi de interrogationibus Religioſorũ agit, dicat, quod oẽs Moniales intromittẽtes ſeu admittẽtes aliquem intra clauſuram, etiã cum ipſis intrantibus, excommunicantur, tanquam participantes cum eis in crimine. Contra ſupradicta aliquis dicet, quòd iam nos Fratres Minores nõ ligamur illa excõmunicatione Gregor. IX. Nec illa Eugen. IV. & per conſequens, nec illa Bonif. IX. ſuprapoſita, nec aliorum prædeceſſorum ante Sixt. IV. quoad hoc; & ratio eius eſſe videtur, quia Sixtus Quartus reuocauit, & abſtulit omnes cẽſuras, & pœnas ſpirituales quaſcumq; impoſitas, à quibuſcũq; etiã à Papa, in nos Fratres Minores, vltra ſeu præter noſtrã Regulam, qualis eſt præfata excommunicatio, quæ non continetur in noſtra Regula. Ideo videtur, quod ſolum ligamur ſub cenſura poſita per eius ſucceſſorẽ Iulium Secundum quoad ingreſſum monaſterium Conceptionis, non autem cenſuris prædeceſſorum ſuorum. Sed certè iſta opinio nullo modo videtur vera & ratio eſt, quia dato, quod prædictum priuilegium Sixt. IV. intelligatur reuocare, & tollere Statuta, & Declarationes, etiam Papæ, ligãtes non ad cenſuras vltra, ſeu præter Reg. & quidem probabiliter ſatis, vt patebit infra tit. Statuta. § 1. in his annotationibus; tamen adhuc, præfatum priuileg. Sixti ſic intellectum, non facit pro eo, ad ſuum propoſitum, quia præfatum priuilegium Sixt. loquitur expreſsè, & intelligitur reuocare & tollere Conſtitutiones & Declar. à quibuſcunque editas &c non quidem generaliter editas pro omnibus Chriſtianis, aut pro omnibus Religioſis; ſed editas ſpecialiter pro noſtro Ordine tantum, vt apertè dicitur in eo Prileg. vbi dicitur, ex Statutis, ſeu Conſuetudinibus, vel Declarationibus ipſius Ordinis &c. notandum, ly ipſius Ordinis, id eſt, in ipſo Ordine factis, vt gloſſat Collector Compendij tit. Statuta, vel potius, ipſius Ordinis i. pro ipſo tantum Ordine ſpecialiter factis, quomodolibet, & à quibuſcumque. Item præfatum Priuil. Sixt. IV. intelligitur cum alia limitatione ibidem immediatè ſubſequenter expreſſa, ſcilicet niſi tales eſſent caſus vel exceſſus, qui diuina lege, ſeu præcepto veræ Eccleſiæ, meritò inducerent ad mortale, ergo cum ſupradictæ prohibitiones, & excommunicationes Gregor. IX. Eugen IV. Bonfac. IX. ſint generales, pro omnibus Chriſt. & per Eccleſiam approbatæ, ſequitur, quòd non reuocantur, nec tolluntur per prædictum Priuilegium Sixt IV. Alioqui eadem ratione deberet dici, quod non ligamur prohibitionibus, & excommunicationibus innumeris alijs Papalibus, generaliter contra omnes Chriſtianos, ſeu Religioſos latis à iure: vtpote, Contra percuſſores clericorum; contra falſantes literas Apoſt. Contra participantes cum excommunicatis; Contra incendiarios; Contra effractores Eccleſiarum, Contra ſimoniacos in ord. &c. Contra facientes libellos famoſos &c. Contra detinentes Apoſtatas aliorum, vel noſtri Ord. Contra diſpenſantes, in quinque votis, Contra Religioſos miniſtrantes Euchariſt. Contra Religioſos inducentes ad pœnitendum de electione ſepulturæ, &c. Contra nos Fratres Minores recipientes tẽp. Interdicti quaſdam perſonas non priuil. Contra Fratres Minor. apoſt. ſeu tranſeuntes ad aliã Religionem non conceſſam; quia hæc omnia ſunt præter, vel vltra Regulam noſtram, magis quam prohibitio, & excommunicatio Papalis

An Fratres min. poſsint intrare in monaſt. S. Claræ, S. Dom. & Concept.

Obiectio.

Reſponſio.

Intellectus Priuilegij Sixti IV.

lis, contra intrantes Monaſt. Sanctæ Claræ, & Sancti Dominici, vt patet ergo quoad primum dubium. dicamus. quod manent in ſuo vigore illæ probibitiones, & excommunicationes præfatæ omnes. nec ſunt reuocatæ vllo modo per Sixt IV. vt dictum eſt.

Intrando in monaſ. Tertiarum an incurratur in excommun.

Secundum dubium eſt, vtrum nos Fratres Min. incurramus excommunicationem, intrando Monaſt. Religioſarum Tertiariarum noſtri Ord. & ratio dubij eſt, quia Eug. IV. ſolio 46. ſſſ. 42. dixit, quoad Fratres omnes noſtri Ord. ita ſe haberent cũ Monaſt. præfatarum Tertiariarum, ſicut cum monaſt. S. Claræ. Reſpondet ad hoc ſpec. ſſſo. 10. quòd aliqui dicunt; quòd non, quia illud Eug. quo ad excommunicationem. poteſt intelligi de Tertiarijs collegialiter viuentibus, & ſeruantibus Clauſuram, hæc ibi. Sed certe indiſtinctè videtur, quòd non incurritur præfata excommunicatio, intrando earum monaſt. etiam ſi ſeruent clauſuram.

Reſpon.

Ratio, quia ibi Eug. IV. ſolum dicit, quòd nos habeamus eodem modo &c. & nullam inſuper infligit excommunicationem, neque dicit, quod ſub eiſdẽ pænis, ergo ſolũ obligamur ſub illo mãdato Papæ ad faciẽdũ ex parte noſtra. ſeu ad habẽdũ nec quoad ingreſſũ, &c. & non obligamur ad patiẽdũ aliquam excommunicationem, quæ ibi non imponitur. Tantò magis. (& eſt alia ratio) quod illud Priuilegium Eug. IV. ſolum loquitur cum vltramon. vt de hoc latius dicetur infra annotatione ſuper ſecundum notabile Collectoris.

Vtrũ incurratur excõ. intrando alia monaſt.

Tertium dubium, vtrum incurramus excommunicationem intrando alia monaſteria monialium à ſupradictis? Reſpondeo, quod nulla excommunicatio reperitur nunc à iure communi, ſeu à Papa contra intrantes alia monaſteria à Prædictis. Ideo eam non incurrimus: quamuis peccemus mortaliter contra Regulam, & contra prohibitionẽ Papæ &c vt hoc etiã habetur in Spec. ſſſ. 110. ſed ſi eſſet excõmunicatio aliqua lata per Statuta ſynodalia, ſeu per Diœceſanos in ſuis ſynodis (ſicut nunc per Statuta Cardinalis Sanctæ Sabinæ, quæ extenduntur ad totum Regnum Caſtellæ. eſt excommunicatio ipſo facto lata, contra omnes quoſcunque intrantes quæcunque monaſteria, quarumcumque monialium, ſaltem incluſarum) dicit Dominus Florentinus (vt in ſuo De fecerunt, vbi ſupra in 1. dubio habetur) quòd ſic, maximè ſi malo animo, ſeu ſi cauſſa turpiter agendi, intraremus, & videtur concordare Serena conſcien. q. 87. Secus ſi cauſſa boni intraremus. Sed ſaluo meliori iudicio; mihi videtur, quod ex quacunque cauſſa intremus, non incurrimus talem excommunicationem ſynodalem, aut Diœceſanam quamuis peccemus mortaliter vt dictum eſt. Ratio, quia ſumus omnino exempti ab eis, etiam ratione delicti, ſeu rei de qua agitur, vt latius habetur in Compendio, tit. exemptio, &c. & concordat Summa Roſel. tit. nulla §. 20. Dictum autem domini Florentini, locum habet in exemptis quibuſcunque ſi non ſunt etiam exempti ratione delicti. quia tales, ligantur excommunicationibus præfatis Synodalibus, ſi cauſſa turpiter agendi intrarent. vt hoc etiam ait Summa Roſſel. titu. Excommunicatio 1. excommunica. 26. & illa excommunicatio Statutorum Cardinalis Sanctæ Sabinæ, iam non valet, per diſſuetudinem, & quia eſt reuocata per Sixt. IV. ſſſ. 102.

An ſubijciamus ſtatutis & cenſuris Synodalib. &c.

Et habetur in conc. Trid.

Reſolutio trium ſupradictorũ dubiorum.

Igitur reſolutoriè, quoad omnia tria Dubia dicamus, quod ſolum intrando monaſteria Sanctæ Claræ, Sancti Dominici, & Conceptionis, incurrimus excommunicationem ipſo facto. & ipſæ Moniales Conceptionis duntaxat, admittentes aliquem vltra caſus, & formam conceſſam in Regula ipſarum; Intrando autem alia quæcunque Monaſteria non incurrimus vllam excommunicationem Papalem quia nulla talis eſt: neq; Synodalem quia nos ligare non poteſt. Si autem per noſtros Prælatos, aut per noſtra Capit. generalia vel Prou. infligeretur excommunicatio, vtique ligaremur.

Secus autẽ eſt nunc per pium V. & Greg XIII. *Ordinatũ, vt infra dicetur in annotatio noſtra Capuccini.*

Dico 2. quod ab excommunicatione lata per Iulium II. vbi ſup. contra intrantes Monaſteria Conceptionis poteſt abſoluere quicunque Confeſſor ordinarius, ex quo nulli reſeruatur: ſed ab excommunicatione lata per Eug IV. & Bonif. IX. contra intrantes Monaſteria S. Claræ, & S. Dominici poſſumus nos Fratres Minor. abſolui, per noſtros Min. Gen. & Prouinc. & Cuſto. & per eos, quibus ipſi commiſerint: quia ab omni caſu Papali poſſunt abſoluere, poteſtate ordinaria, quamuis per Priuilegium habita (exceptis à quibuſdam expreſſis per Sixtum IV.) Immo & per Guardianos noſtros poſſumus abſolui, per Communicationem Priuilegiorum Fratrum Prædicatorum, vt latius de his habetur ſupra tit. Abſol. ordinaria quoad Fratres *fol. 5. §. 7. & 13. §. 4. & poſt §. 40. in 1. & 2. notabili fol 13. & in noſtris his annotationibus ſup. tit.* Abſolut. ord. quoad Fratres *§. 1. ſolio 15. & tit.* Abſol. quoad ſeculares *2. §. 7. vide de hoc fol. 39.*

Quoad §. 17. vbi ponitur prohibitio Eug. IV. quomodo debeat intelligi tanquam particularis pro vltramont. tantum facta, videatur infra in his Annotationibus ſupra 2. notabili Collectoris.

Quoad §. 18. vbi dicit Collector, quod illa conceſſio-

ceſſio Eug. IV. eſt iam reuocata per Leonem X. tu dic; quòd ſolum eſt reuocata per ipſum Leo. X. quoad ingreſſum ad Monaſteria S. Claræ, non quoad alia; vt infra §. 18 patebit.

Quoad §. 19 vbi dicit Collector, quòd illa Conceſſio Nic. V. iam eſt reuocata, &c. Tu dic, quòd nullo modo eſt reuocata, quod patet; Nam per prædeceſſores ſuos Vrbanum, Benedictum, Martinum, Eug. non reuocatur Conceſſio ſucceſſoris huius ſcilicet Nic V. vt patet, neq; etiam reuocatur per ſucceſſorem Leo. X. ſſ. 27. cuius prohibitio ponitur inf. §. 28. etiam quoad Monaſt. S. Claræ, & ratio eſt, quia vt benedicit quidam Pater ſatis eruditus, & patet intuenti, præfata prohibitio Leonis X. facta perſonis ſecularibus, nõ intelligitur, niſi quoad volentes intrare ipſa Monaſteria Sanctę Claræ, virtute Confeſſionalium, & huiuſmodi Bullarum, ſeu gratiarum, quas ſolent perſonæ ſeculares extorquere à Papa, ſeu quas Papa generaliter concedit, & in grauamen ipſarum Monialium, vt patet in præfata prohibitione Leonis X. Non autem intelligitur de his mulieribus ſeruitricibus Monialium &c. quæ pro vtilitate Monaſterij requiſitæ ab Abbatiſſis, cum licentia Prouincialis permittuntur intrare ſecundum hanc conceſſionem Nicol. V. ergo &c.

Quoad § 20. vbi dicit Collector quod illa Conceſſio Pij II. eſt omnino reuocata quoad intrandum Clauſuram quarumcumq; Monialium, Tu dic, quòd ſolum eſt reuocata per Leo. X. quoad ingreſſum ad Clauſtra Monaſteriorum S. Claræ, non quoad ingreſſum ad prædicandum, etiam in Clauſtris Monaſt. aliorum Monialium, ad quæ Clauſtra ſeculares communiter intrant, &c. ibi conceditur vt patebit infra ſuper §. 28.

Quoad §. 21. vbi ponitur Conceſſio Sixt. IV. & remittitur ſup. ad tit. Abſolutio quoad ſæculares 2. §. 9. videatur ibi, & quod ibi annotatum eſt fol. 38.

Quoad §. 25 vbi ponitur Conceſſio Innoc. VIII. notandum quod ſi illæ Moniales ſeruientes peſtilentiatis, ambulent per domum ſimul cum alijs Monialibus ſanis, iam non videtur habere locum hæc Conceſſio Innoc. VIII. ad intrandum quoad illas, quia ſolum videtur hoc concedere Innoc. VIII. pro illis, quæ ſtant ſeparatæ ab alijs, vt expreſſè habetur in prædicta Conceſſione.

Quoad §. 27. notandum, quod hæc Conceſſio Alex. VI. iam eſt omnino reuocata per Leo. X vt infra §. 28. habetur, & poſt §. 27. Nota iterum, quòd Iulius II. (vt habetur in eod. Compendio poſt titulos alphabeticos) in Regula Monialium Conceptionis cap. 9. ait ſic: Si verò, aliquæ aliter ingrediantur, tam ingredientes, quàm admittentes, in excõmunicationis ſententiã incurrant. hæc ibi. & nulli reſeruatur præfata excommunicatio.

Quoad §. 18. vbi dicit Collector, quòd per hanc prohibitionem Leo. X. reuocantur omnes conceſſiones ſuorum prædeceſſorum: Tu dic, quòd ſolum reuocantur quoad ingreſſum ad Monaſteria S. Claræ, non quoad alia; vt expreſſè loquitur Leo X. vt dictum eſt. Ideo illa conceſſio Bonif VIII. quæ habetur §. 11. Et illa Eug. IV. quæ habetur §. 18. & illa Pij II. quæ habetur §. 20. ſolum ſunt reuocatæ quoad Monaſteria Sanctæ Claræ, vt in ipſis §§. notatum eſt. Illa autem conceſſio Alex. VI. quæ habetur §. 27. omnino eſt reuocata, quia de monialibus Sanctæ Claræ ſolum loquitur. Ideo omnino reuocatur. & credo, quod non poſſumus ea conceſſione gaudere quoad Moniales Conceptionis, &c. per Communicationem Priuilegiorum; quia Priuilegia reuocata, non communicantur. illa autem conceſſio Innoc. VIII. quæ habetur §. 25 nullo modo eſt reuocata, quia pertinet ad adminiſtrationem Sacrorum, quæ per Regulam conceditur, ſed cum limitatione ibi poſita per Innoc. VIII. vt ibi notatum eſt illa autẽ conceſſio Nic. V. quæ habetur §. 19. nullo modo reuocata eſt, vt ibi notatum eſt, per rationes ibi poſitas. Et ſimiliter non ſunt reuocatæ aliæ conceſſiones Leo. X. poſtea conceſſæ, quæ ibidem paulò inferius habentur. §. 32. & §. 33.

Quoad §. 29. vbi Collector dicit, quòd in illa conceſſ. Leo. X eſt ſubreptio, ſeu falſa relatio, vel error, videatur infra in his annotationibus, vbi de hoc latius in 2. notabili.

Quoad §. 30 notandum quòd Clem. VII. per quoddam Breue, anno Domini 1533. vt dicit quidam Pater fide dignus dat facultatẽ Miniſt. Gen. & Prouinc. quod auctoritate Apoſt. poſſint prohibere, & mandare quibuſcumque perſonis ſecularibus, ne vigore quarumcumque facultatum Apoſtolicarum audeant intrare Monaſt. Monialiũ promulgãtes ſuper hoc quaſcũq; cenſuras, quodque cõtra hoc Abbatiſſa, nec Moniales niſi de voluntate Prælatorum valeant aliquem admittere.

Quoad §. 33. notandũ, quòd nomine Prælati, qui poſſunt dare præfatã licentiã, quomodo ibi à Leone X. cõceditur, intelligũtur etiã Guardiani, quia ſunt verè Prælati, vt ſup. tit. Guard. 1. notatũ eſt.

Quoad §. 34. notandum quòd ſtando in rigore literæ, & limitationum ibi à Leone X. poſitarum, vt dicit quidam Pater ſatis doctus, non videtur quòd Prælatus Superior, de quo ibi agitur, alligetur ſeruare illas limitationes ibi poſitas dũmodo ſacerdos, &c. ſed ſolũ alligatur alius ſacerdos intrãs

ad

ad prædictam Miſſam celebrandum, quia expreſsè ipſi tantum Sacerdoti ibi imponuntur præfatæ limitationes (dummodo Sacerdos, &c.) non autem Prælato de quo paulò ſuperius ibidem mentionem fecit Papa. Et notandum, quod iſta conceſſio communicatur etiam Monial. Conceptionis per Communicationem Priuil. vt habetur ſup. in Comp. §.18. & etiam alijs Monialib. quibus eadem Priu. S. Claræ communicantur, vt patet.

Declarātur caſus in quibus licet intrare in Monaſt. Mon.

Quoad 1. notabile Collectoris, vbi explicantur caſus, in quibus licitum ſit intrare Clauſuram Monialium Sanctæ Claræ. Et primò, quoad caſū 3. notand. quod vbi in eo 3. caſu dicitur, quòd nō ingrediatur clauſtrum Sacerdos, &c. hoc in 4. caſu proximè ſequenti ibidem ampliatur, vt ibidem poteſt videri. Item quoad eundem 3. caſum vide ſu. §.6. §.7. Et quoad 6. caſum ibid. vbi Collector tandem & benè quoad incendium, &c. exemplificando dicit quod eſt licitum in prædictis caſibus intrare, non quidem omnibus Fratribus Minoribus ſi adſint alij ſufficientes ad prouidendum tali periculo. Sed ſolum Fratribus Minor. deputatis ſeruitio ipſarum Monialium, & hoc per Conceſſionem Gregorij Noni, quam ibi Collector allegat. Notandum quòd licèt Gregorius Nonus ibidem id concedat Monialibus Sanctæ Claræ, primæ Regulæ quæ dicuntur Collectaneæ, tamen benè valet etiam, quoad moniales S. Claræ, ſecundæ Regulæ, quæ dicuntur Vrbaniſtæ, quales ſunt omnes ferè in Hiſpania, quia ipſe Vrbanus IV. in prologo Regulæ ipſarum, communicat illis omnia Priuilegia, & Conceſſiones aliarum Monialium primæ Regulæ. Et quoad id, quod tandem ibidem ait Collector, quòd alij Fratres Min. non poſſent intrare, niſi in caſu extremæ neceſſitatis corporalis, vel ſpiritualis. notandum, quod ad hoc facit Statutum Capituli gener. Lauallis ann. Dom. 1505. celebrati, & habetur in tab. 21. Vic. Gene. vbi ſic habetur: Declaratur, quod Fratres noſtri non poſſent, nec debent intrare interiores officinas quorumlibet Monaſt. monialium, Regula prohibente, niſi in articulo extremæ neceſſitatis, videlicet, ſi aliqua monialis moreretur. & quòd alius Confeſſor, pro ea audienda faciliter non poſſet inueniri, hæc ibi. Et ſimiliter (vt ait Collector in fine totius huius primi notabilis) in defectum ſocij, tunc Confeſſor poſſet quemlibet Fratrem Min. pro ſocio introducere ſecum, ceſſante tamen fraude. Et hoc eſt conſonum rationi; quia ſecundum Hug. 21. cap. extrema neceſſitas caret lege & Leo X. §§. 17. ſup. §. 28 approbauit caſus, in Regula ipſarum monialium, & in noſtris Conſtitutionibus contentos, in quibus licitum eſt intrare. Et quoad 7. caſum ibidem, notandum eſt quod vbi dicitur, quod pro opere exercendo, quod commodè extra Monaſterium fieri non poteſt &c. Et ibi Collector exemplificans dicit, quòd hoc habet locum quando aliqua res nimium ponderoſa fertur, &c. Adde & in generaliter dicens quòd hoc habet locum in quocunque opere ædificij, vel reſarcimenti, aut plantationis arborum aut cuiuſcunque alterius rei ſeu operis intra monaſterium faciendi quod extra, ſeu ab extra non poteſt commodè fieri. aut ſi opus eſt induſtria, ſeu adiutorio, ita quod ipſæ Monachæ, per ſe ſine tali adiutorio, vel induſtria, aut opere nequeunt, aut neſciunt commodè, facere quia ſi Fratres deputati ſeruitio earum poſſent, & ſcirent facerent æque benè, vt ſeculares vel ſi ſunt ad id neceſſarij cum ipſis ſæcularibus, ita quòd ab extra non poſſent id commodè facere tunc prædicti Fratres deputati, & non alij, poſſent intrare ad prædicta, quia ſine vlla exceptione Gregorius IX. conformiter ad Regulam ipſarum, id conceſſit ſolum præfatis deputatis Fratribus, vt pro quocunque opere, quod commodè, &c. vt habetur in eod. Compend. eod. titul. §.2. § 7.

Secundò notandum, quoad ipſum 7. caſum, quod in caſu prædicto conceditur intrare ad præfata monaſteria, & hoc ſolum conceditur Fratribus deputatis ſeruitio earum, & non alijs, vt patet per Gregorium IX. vbi ſup. quia quamuis in Regula Vrbaniſtarum, rubrica 18. vt habetur in compen. eod. tit. §. 7. id generaliter concedatur omnibus Chriſtianis, quia tamen illa conceſſio eſt generalis non ſufficit pro nobis Fratribus Minoribus pro quibus, ex Regula noſtra, requiritur licentia Papæ ſpecialis. Papa autem Greg. IX. ſolum hoc concedit vbi ſup. præfatis Fratribus deputatis. Ideo tales & non alij poſſent æque benè, vt ſeculares ingredi, vt dictum eſt, quoties opus fuerit, vt hoc benè dicit Col. ibi.

Tertiò quoad ipſum 7. caſum notandum, quod nomine Fratrum deputatorum, intelligitur Frater confeſſor, ſeu Vicarius ipſarum monialium, & Frater ſocius eius ad tale officium deſtinatus. Sed quoad hoc de ſocio, dicit quidam Pater ſatis doctus & placet mihi quod ex quo, iam his temporibus ſocij prædicti ponuntur, & deponuntur quotidie; ad libitum per Prouin. vel per Guard. de licentia ſaltem implicita ipſorum Prouin. Ideo quandocunque voluerit, poterit Prouin. vel de eius prædicta licentia Guar. ei aſſignare quemcunque ſocium Fratrem voluerit ad hoc, (dummodo fiat ſine fraude, vt in fine huius primi Notabilis, in reſolutione duodecimi caſus ait Collector quomodo intelligitur ſine fraude) & pro tunc ille eſt Fratres deputati qui dicantur.

depu-

deputatus ſocius ad ſeruitium Monialium, ſicq; quilibet Frater habens induſtriam ad tale opus, ſeu etiam non habens eam: poteſt cum prædicto conſeſſore ipſarum, vt ſocius eius, prædicto modo aſſignatus à Prouinciali, vel Guardiano, vt dictum eſt, intrare: quòd ſi ſic intellexit Collector, benè quidem, ſi autem oppoſito modo intellexit, tum in fine huius 7. caſus dixit finaliter, quod hoc non eſt conforme intentioni eiuſdem litteræ, &c. dic quod nimis ſcrupuloſè locutus eſt nimis litteræ adhærens, tum in his humanis conſtitutionibus, potius ſit ſtandum conſuetudini, aliàs non culpabili, aut non vitioſæ, nec peccatum fouenti vllo modo: ſicut & in propoſito dictum eſt ſi ſine fraude omnia fiant. Sed an ſimiliter quoad hoc poſſit intelligi Miniſter Prouincialis, vel eius commiſſarius habens curam ipſarum monialium pro magno, vel paruo tempore, vt ſcilicet ſit Frater deputatus ſeruitio earum, vt ſic poſsit intrare in hoc caſu, ſicut & Vicarius, ſeu Confeſſor earum? Videtur cuidam Patri ſatis erudito, quòd ſic, ratio eius eſt, quia ſeruitium earum hic accipitur pro adminiſtratione ſeu cura earum, quæ principalius eſt apud prædictos Prælatos, mihi vero eius ſententia placet quidem, ſed ratio prædicta non ſatiſfacit, quia quamuis ſeruitium ſit idem, quod adminiſtratio earum, tamen ſtando in rigore, & proprietate, ſeu vſu vocabulorum, Fratres deputati, ad tale ſeruitium earum, nunquam ferè dicuntur prædicti Prælati, ſed ſolum Confeſſor, ſeu Vicarius earum cum ſuo ſocio, vt eſt facile videre in omnibus Priuilegijs, & Conſtit. vbi dicitur, quòd Prælati in ſuis Capitulis conſtituant deputatos Fratres ſeruitio earum: & alibi ſæpius Patres deputati, ſeu aſſignati ſeruitio earum, diſtinguuntur à prædictis Prælatis, vt patet in conſtitutionibus generalibus Ordinis cap. 5. & in Priuilegijs Bonif. VIII. Innocent. IV. fol. 32. 34 ff. 201, vbi habetur quòd præfati Prælati deputent Fratres qui Monialium prædictarum Confeſſiones audiant, & morentur apud eas, & quòd per Prælatos poſſint viſitari, & puniri tales deputati, vt habetur in Compendio titul. Monaſteria, §. 5 & §. 6. & Leo X. ſff. 37. vt habetur in eodē Cōpendio titul. Moniales, §. 27. ibi videatur & alibi ſæpius. Ergo ratio, quæ mihi magis ſuadet prædictam ſententiam prædicti Patris eſt, quia ſic videtur iam conſuetudine practicari, quæ eſt optima interpres, & moderatrix legum humanarum: quamuis etiam in fauorem tam ſententiæ, quàm rationis prædicti Patris, poteſt facere Gregorius IX. vt habetur in Compendio hoc, eod. tit. ſup. §. 3 vbi poſtquam generaliter omnibus deputatis ſeruitio Monialium id conceſsit, proximè poſt prædicta verba ibidem ſpecialiter de confeſſore ipſarum loquitur concedens, quod poſsit intrare pro audiendis confeſsionibus, & miniſtrandis ſacris ex quo videtur, quod in ſuperioribus loquens de Fratribus deputatis ſeruitio earum concedens eis, quod poſsint intrare in caſu pœnitentiæ, & alijs ibi expreſsis, non ſolum intelligebat Papa de Vicario earū. ſed & de omnibus habentibus curam ipſarum Monialium, cuiuſmodi ſunt prædicti Prælati principalius, vt dicebat prædictus Pater. Ergo quomodocumque ſit, propter hanc, vel propter illam rationem eius ſententia mihi placet, vt dictum eſt. Quartum quoad ipſum 7. caſum, vbi dicit Collector ibidē quod talis Frater intrans pro opere exercendo; vt dictum eſt, debet intrare ſolus ſine ſocio alio, niſi forte idem ſocius ad idem opus eſſet neceſſarius: Notandum quod quamuis pro ſæculari poſsit dici, quòd debet intrare ſolus, ſi ſolus poteſt facere, quod faciendum eſt, vt ait Collector; tamen ſi Religioſus intrat, non debet intrare ſolus, tum quia ridiculum eſſet ſic tam literaliter intelligere & Regula, vbi loquitur de Confeſſore, ſeu Prælato ſemper dicit quod intret ſociatus: tum etiam quia Greg. IX. vbi ſupra vt habetur § 3. indiſtinctè dicit, quod Fratres deputati intrent pro opere exercendo: ergo non ſolus deputatus Frater, ſed ſimul prædicti Fratres deputati.

Quoad caſum 10. vbi Collector dicit, quod Prælati noſtri non poſſunt Epiſcopis dare præfatam licentiam, &c. Tu dic quòd quoad Moniales S. Claræ tantum eſt verum, quod Collector ait, non quoad alias; Nam quoad alias poſſunt Miniſt. General Prouinc. dare præfatam licentiā Epiſcopis, ſecundum Priuil. Eug. IV. vt dictum eſt, & habetur ſup. §. 18. & 28. ibi videatur.

Quoad caſum 12. vbi Collector dicit, quod non facit mentionem de Cōceſsione Nicol. V quia nō eſt in vſu, quia eſt reuocata per Leo. X. &c. Tu dic, quod nullo modo eſt reuocata per Leo. X. neq; eſt per non vſum derogata, ſed eſt valida, & ego illam ſæpe vidi practicari, etiam in Monaſterijs Monialium Conceptionis per communicationem Priuil. vt de his dictum eſt. ſup. §. 10. & §. 28. in his annotationibus.

Quoad caſum 12. vbi Collector dicit duo primò quod Leo X. annullauit Conceſsiones Bonifacij VIII quæ habentur §. 11. & Nic. V. quæ habentur §. 9 & alias cōſimiles Tu dic, quod ſolum quoad Moniales Sanctæ Claræ, reuocauit eas: & Conceſſio Nic X nullo modo eſt reuocata, etiā quoad ipſas Moniales Sanctæ Claræ, vt dictum eſt in

eiſdem

[illegible]ſtim §. 11. §. 18. §. 20. *&* §. 28.

[illegible] di it iterum ibidem paulò inferius, [illegible]d, quod prædictæ Cõceſſiones ſunt reuoca[illegible] tu dic, vt dictum eſt, quod non vt in dictu [illegible] habetur Et ſimiliter habet locum & eſt valida [illegible]io Capitul: gene. alis Lauàlis, quæ ſupra [illegible] eſt in annota. ſup. e. caſu in hoc 1. notabili.

[Q]uoad 2. notabile, quòd ponit Collector quoad [illegible]ſum ad Tertiarias, an ſit prohibitus nobis [illegible] prohibitionem Eug. IV. quam ibi allegat prout habetur ſup. §. 17. notandum quòd [illegible] prohibitio Eug. IV. non poteſt valere ad pro[illegible] generaliter quod intendit Collector, [illegible] IV. [illegible] pro Vltramon. id prohibuit, [illegible] & loquebatur ſcilicèt cũ Vicario Genera[illegible] familia Vltramon. id eſt, Italica. &c. vt [illegible] dicitur in tui Vicariatus partib. Ciſmon. [illegible], &c. & infra (infra tui Vicariatus [illegible], &c.) & infra (tu, & ſucceſſores tui. &c.) [illegible] tanquã odioſa non poteſt extendi ad nos Ciſ[illegible] præfata prohibitio: & ſi quis pro parte Collecto[illegible] quod Moniales, ſeu Sorores iſtarũ partiũ [Hiſpa]niæ gaudent, vtunturq; diſpenſationibus ibi [illegible] per ipſum Eugen. IV. quod ſcilicèt non te[neantur niſ]i ad ieiunia Fratrum; quodq; Monia[les n]on obligentur ex Regula ſub mortali, niſi ad [illegible] Vota. Quod ergo ſicut diſpenſatio eis extenditur, [illegible] quoad eas extendatur præfata prohibitio, Re[ſpon]deo vno modo, negando conſequentiam: quia [prohib]itio, tanquam odioſa, non extenditur, neq; [com]municatur; Conceſsio autem; ſeu diſpenſatio, tanquam fauorabilis extenditur, per regulam [illegible] reſtringi, de regul iur. Alio modo Reſpon et [illegible] negando antecedens: dico enim, quod per illas [l]iteras Eugen. IV. non habuerunt Religioſæ harum partium Hiſpaniæ diſpenſatio[nem i]llam immediatè; cum ad ipſas illa litteræ non [illegible] ſed communicatione Priuil. quam fecit Sixt. IV. & Innocent. VIII. inter Vltramon. & Ciſmon Fratres, & Sorores, vt habetur in Com[pendio] tit. communicatio Priuil. *§. 7. & ſupra [in his a]nnotationibus eo titul.* communicatio. *[§.] 2. habetur quia idem Eugen. IV. poſtea ad ſup[plicatio]nem Fratru Angelica de Bul[illegible]na extendit [illegible] en[illegible]tionem ad omnes Moniales ſecundæ [Re]gulæ S. Claræ, ſub qua viuunt omnes ferè Mo[niales] Hiſpaniæ; vt patet ſſſ. 257. quod quidem [illegible] ſ[illegible] ſi prima littera Eugenij tan[gebat] vniuerſaliter Fratres omnes, & Moniales: [illegible] præfata prohibitio Eugen. non facit pro Col[lecto]re quoad nos Ciſmon. vt probatum eſt. Item [illegible] Collector pertractans illam aliam Con[ceſſionem] Leo. X. ſſſ. 17. de qua paulò ſuperius, eo. tit §. 29. egerat, dicit vtrobique, quod talis Conceſſio eſt ſubreptitia, & ex falſa relatione impetrata &c. & ideo nullius valoris ſaltem in conſcientia. Nota hic tria. primum, quòd in relatione, aut ſupplicatione prædicti Priuileg. habetur. ſſſ. 16. quod non erat nobis prohibitum accedere ad Monaſteria Tertiariarum in congregatione viuentium, & quidem hoc dictum eſt ſecundum opinionem probabilem multorum, quam tenebat ille Pater, qui tale Priuilegium impetrauit. Nam alia eſt opinio quod præfatus acceſſus ad omnia Monaſt. quarumcunque Religioſarum, ſaltem ad loquendum, eſt prohibitus nobis per Regulam. Et alia opinio eſt, quod non per Regulam, ſed per prohibitionem Papalem, ſeu Eccleſiaſticam eſt nobis ſpecialiter prohibitus præfatus acceſſus, vt de his latius diximus ſupra in annotatione ſupra titul.* Accedere, *§ 4. fol. 74. & ſemper de acceſſu non de ingreſſu prædicto, dicta ſunt, vt patet. Igitur ſi propter hoc dicendum eſt ſubreptitium, & falſa relatione conceſſum præfatum Priuilegium Leo. X. quia ſcilicèt tanquam certum fuit relatum ipſi domino Papæ id, quod adhuc erat ſub opinione probabili, nõ audeo aſſerere aut negare, & credere, quod non eſt propter hoc dicendum ſubreptitium priuilegium, neque falſa relatio prædicta: ſi non eſſet ibi aliud, propter quod ſit dicendum ſubreptitium; quod an ſit an non proximè dicetur. Secundò notandum, quoad præfatum Priuileg. Leo. X. quod ibi Papa paulò inferius ſtringens valde ingreſſum ad Interiores Officinas Monaſteriorum Monialium S. Claræ, valde laxauit ingreſſum ad Monaſteria præfatarum Tertiariarum in Congregatione viuentium, ſub Clauſura, vel ſine Clauſura: nam conceſſit, quòd de licentia ſeu mandato ſpeciali Miniſtri Generalis vel Prouincialis poſsimus intrare, & ſecundum quod fuerit ſtatutum in noſtris Capitulis generalibus & prouincialibus: ſicq; videtur, quòd ſi non eſſet aliqua ſubreptio, iam poſſemus quoad Tertiarias tantum, vti præfata Conceſsione Leonis X. quouſque reuocaretur, quia per ipſam, quoad hoc, reuocantur omnes prohibitiones prædeceſſorum, etiam Nic. III. de qua expreſsè in prædicto Priuilegio Leo. X. dicitur non obſtan. fol.* Record. Nic. Pap. III *prædeceſſoris noſtri, quæ incipit,* Exiit qui ſeminat, *&c. & conceditur licentia ſpecialis nobis modo prædicto ad id. Et quidem hoc communiter practicatur, quia ſcilicet de licentia Prouin. ex rationabili cauſſa quacunque intrant Fratres cum eo, & ſine eo ad* Monaſt. *prædictarum Tertiariarum. Sed tandem tertiò notandum, quoad præfatum priuileg. Leo. X. quod mihi, ſaluo me-*

liori iudicio videtur tanquam tutius quòd ſit a liquo modo ſuorripitium [illegible] præſatum ingreſſum ad Tertiarias, quod quis [illegible] Conceſſione cauendum. Ratio eſt, quia [illegible] non expreſsè dicatur, [illegible] non erat prohibitus nobis ad Tertiarias [illegible] ſub nomine acceſſus [illegible] ingreſſus ad eas, & ſaltem Papa ſic videtur intellexiſſe. ſi verba [illegible] ipſius in ipſa relatione ſubſequenter videantur [illegible] (tam propter ſcandalum, quod interuenire poſſet, non ſine nota [illegible] incontinentiæ & [illegible] quæ inconuenientia ex ingreſſu, non ex ſolo acceſſu [illegible] prouenire ſicut & de ingreſſu ad Monaſteria S. Claræ [illegible] explicata & [illegible] in Conceſſione [illegible] reuiſione quam fecit Papa quoad ipſas Tertiarias, nullam mentionem fecit de acceſſu, [illegible] ingreſſu vt dictum eſt. Ex quo videtur, quod ipſe ſic de ingreſſu ad eas ſpecialiter intellexerat, quando in relatione [illegible] eſt, quod talis acceſſus ad ea nõ erat nobis prohibitus: & per conſequens [illegible] dicere, quod accedere largè ſumptum pro ingredi ad Monaſt. Tertiariarum, ſeu aliarum quarumcunque. non ſit aut nõ erat nobis prohibitum conſtat enim ex Regula & Declarationibus eſſe nobis prohibitum, vt hic benè probat Collector. Ideo quoad hoc. non videtur valida hæc Conceſſio Leo. X. Et facit ad hoc, quod poſtea idem Leo X. in Regula Tertiariarum [illegible] Congregatione viuentium, [illegible] non ſeruantiũ Clauſuram [illegible] cap. 8. [illegible] vt hic refert Collector. Ideo [illegible] eſſe ſententia [illegible] quod ſtatuit, nobis ex Regula, & ex Prohibitionibus Papalibus, & Eccleſiæ prohibitum eſt ingreſſus ad Monaſt. Religioſarum Tertiariarum quarumcunque, in Congregatione viuentium etiam non ſeruantium Clauſuram. Niſi in caſibus, quos exprimunt Statuta noſtra, & ſecundum alias Conceſſiones ſpeciales Pontificum [illegible] dictarum [illegible] vt habetur in Compend. [illegible] Annotationibus dictum eſt. Si quis autem [illegible] quod [illegible] Priuileg. Leo. X. [illegible] virtute, eius conceſſa [illegible] poſſit intrare Monaſteria [illegible] quis [illegible] & ſua conſcientia prouideat & [illegible] quod habetur Statutum in tab. Capituli generalis Radulphi [illegible] Domini 148[illegible] celebrati, vbi [illegible] Sorores [illegible] publicè [illegible] & in communi [illegible] Religioſarum, viuentes [illegible] quod viris [illegible] ad Officinas [illegible] accedendi [illegible] non pateat [illegible] rationabili cauſa. & canonica, [illegible] da. Fratres verò [illegible] ad dictas [illegible] præſumpſerint [illegible] cedat ſub pœna priuationis [illegible] ibi. Sed vt [illegible] prima opinio mihi videtur [illegible] vt dictum eſt [illegible] per conſuetudinem [illegible] obtinuit [illegible] vim. [illegible] ſit [illegible] prædicta Conſuetudo ad interpretandum [illegible] Priuilegium [illegible] quod nõ ſit ſubreptitium [illegible] dũ, vt dictum [illegible] ſecunda opinio [illegible] Collector.

Quoad [illegible] notabile, vbi [illegible] ex Bonauent. quod ſicut Monachi [illegible] veram clauſuram [illegible] & ſi Monachæ [illegible] dam [illegible] Regulæ & Declarationum [illegible] ſit verum, [illegible] Reg. & Declarationum [illegible] prohibetur [illegible] ingreſſus ad Monaſteria Monialium, [illegible] ergo quando [illegible] ſcandali aut periculi [illegible] ſpicionis, prohibetur [illegible] & [illegible] Regula, ingredi talia loca [illegible] tamen prohibetur [illegible] Monaſteria Monacorum [illegible] bijs, aut Monaſterijs Monialium, [illegible] ergo propter hoc ſic videtur aliqui [illegible] obſtan. videtur [illegible] poſſe ſaluari dictum Bonau. quia quamuis ita ſit, quod, ſcilicet [illegible] ad [illegible] lia loca interiora habitationum [illegible] Religioſarum verarum [illegible] betur per Papã vel per Eccleſiã vbi [illegible] lia loca ingrediendo incurritur excommunicatio [illegible] ſtricta contra intrantes Monaſteria [illegible] tamen adhuc videtur, ſaltẽ ex intentione [illegible] ſtra prohibentis ingreſſum ad Monaſteria Monacharum prohibitũ eſſe nobis, talia loca [illegible] rum Religioſarum intrare nõ totum [illegible] Patrum [illegible] Frãciſci in hoc fuit amouere [illegible] lum, & periculum, quod facilè ſequi poteſt [illegible] ingreſſu, ſeu conuerſatione cum fœminis [illegible] in domibus earum vt ait Bonauent. [illegible] quis credere [illegible] domibus [illegible] religioſarum [illegible] & [illegible] datur omnino ſecurum recedere [illegible] ſententia prædicta Bonau. [illegible] & [illegible] de quo [illegible] ſæpe [illegible] poſſit quis [illegible] [illegible] bione tranſeuntium [illegible] aut dubi-

aut domicilia, ſeu habitacula perſonarum. Ideo, quando aliqua Monialis [illegible] in aliqua domo Fratrum ad breue tempus, quia non ſunt ad manſionem longam [illegible], non prohibetur [illegible] ex [illegible] prædicta [illegible] Regula de non ingrediendo Monaſteria, & habitacula ipſarum [illegible] & loqui cum ipſis Monialibus, niſi [illegible] ſit ſcandalum, aut periculum, &c. Notandum tamen quod non obligamur ad mentem nem præcepti niſi quan[illegible] ipſum quod [illegible], præcipitur in ipſo, vel alio præcepto aliquo modo, vt [illegible] dicitur a Doctoribus.

Quod quartum notabile, vbi Collector, &c. [illegible] Miniſtri General. & Prouinc. [illegible] Priuileg. [illegible] habeant auctoritatem, quam Protectores habebant, ex Regulis Monialium Sanctæ Claræ [illegible], & illius tamen ante tempora Martini V. [illegible] licentiandi [illegible] ſeu etiam Religioſos ad intrandum Monaſteria ipſarum Monialium Sanctæ Claræ, in [illegible] caſibus aliis [illegible]. An potius habeant eam limitatam, & reſtrictam, ſicut Martinus V. eam reſtrinxit ipſis Protectoribus ita, quod nullo modo poſſent aliquam licentiare ad prædictum ingreſſum. Notandum quod circa hoc eſt duplex opinio, vna eſt Collectoris ibidem, & [illegible] Frat. Min. ſſ. 32. cuius auctor latius idem [illegible] Clypeus ſacrarum Monialiũ: in quo [illegible] ſunt omnia quæ Collector in Compendio quoad Moniales, & acceſſum, & ingreſſum ad earum Monaſteria, ponit, & multi alij ſequuntur hanc opinionem Collectoris, quæ opinio dicit, quod habeat eam limitatam, & reſtrictam ſecundum Martin. V. & ad hoc ponit 4. rationes in ſententia. Prima ratio eſt, quia ſupplicatio facta Iulio 2 ſuper hoc, fuit ſubreptitia ſed certe hæc ratio nil valere videtur. Nam, cum ſubreptio ſit quædam ſecreta informatio alicuius falſitatis aut taciturnitas eius, quod deberet exprimi: hic autem nulla talis ſuggeſtio, ſeu taciturnitas ſubdola eſſe videtur. Ex quo plane, & ſincere fuit prædicto Iulio propoſitum dubium, ſuper auctoritate Miniſtrorum Prouincialium, quoad Moniales, & prouiſionem in hoc, vt clare patet in ipſo Priuilegio, [illegible] ſſ. 72. [illegible] autem quod ideo [illegible], quia Iulius non habet [illegible] ſpecialem [illegible], ſiue reſtrictionis factæ per Martinum V. [illegible] Protectoribus, ex quo [illegible] non fecit mentionem de ea, dici non poteſt. Nam [illegible], quod Papa [illegible], qui tanto tempore [illegible] Protector [illegible], quoad [illegible] tenebat [illegible] reſtrictionem [illegible] aliqua [illegible], quæ in libris Martini V. habentur, quod ſcilicet aliqua Monaſteria Monialium commit[illegible]ebantur aliquibus Fratribus, &c. & ideo prouidit, ſicut & Martinus V. circa hoc, vt ipſi placuit, & viſum eſt. Nec obſtat, quod Iulius non fecit mentionem de præfata reſtrictione facta per Martinum V. eam reuocando, quia ſine tali ſpeciali nominatione, ſufficienter derogatur per clauſulas reuocatorias, aut derogatorias generales, vt habetur in Compendio [illegible]. Priuilegia poſt §. 12. in q. quæ ibi ponitur, quoad hoc niſi Papa aliud intendiſſet: ergo illa prima ratio non concludit intentum Collectoris.

Secunda ratio eius eſt, quod Iulius ipſe alibi declarauerat, quod per confirmationem noſtrorum Priuilegiorum, quam fecerat Sixt. IV. non confirmabantur Priuilegia aliàs reuocata, quod ſimiliter eſt intelligendum in propoſito, quod, ſcilicet, non intelligatur conceſſa per Iulium auctoritas Protectoris Miniſtris Prouincialibus, quæ iam aliàs per Martinum V. erat reuocata, ſed limitata prout erat tunc temporis in ipſis Protectoribus ſed nec iſta 2. ratio eſt ſufficiens. Nam in noſtro propoſito de poteſtate Protectoris conceſſa noſtris Miniſtris Prouincialibus, non fuit confirmatio rei, aut conceſſionis iam collatæ, ſed declaratio rei dubiæ, & conceſſio, ſeu commiſſio facta de nouo per ipſum Iulium (vt patet expreſſe ſſ. 72.) in prima enim Declaratione, quam ipſe Iulius fecerat ſſ. 126. dixerat, quod per confirmationem Priuileg. factam per Sixt. 4. ac per eorundem priuilegiorum nouam conceſſionem, non reuiuiſcebãtur priuilegia reuocata, niſi de nouo fuiſſent conceſſa. In hac autem Conceſſione, ſeu Literis de poteſtate noſtrorum Miniſtrorum, quoad Moniales ſſ. 72. fecit ſpecialem mentionem declarationem, nouamq; conceſſionem aut prouiſionem auctoritatis Protectoris contentæ in Regula ipſarum Monialium, ſine vlla limitatione tranſlatæ ad Miniſtros Prou. Tertia ratio eius, eſt quod Iulius non conceſſit auctoritatem Prouinciali ſuper Monaſt. ſed ſuper ipſas Moniales tantum ſed nec iſta ratio valet. Nam conceſſio principalis ſcilicet poteſtate in Moniales conceditur [illegible] (ſcilicet poteſtas etiam in monaſteria earum) Maximè, quæ [illegible] politice [illegible] vnitas, aut ſocietas, non autem [illegible] ſicut ſunt Monaſteria [illegible] tantum, ſed habitatio Religioſarum [illegible] Collegium [illegible] ſuperiori [illegible], vt etiam [illegible] (vt habetur in [illegible] d Monaſterium [illegible] habetur Monialis [illegible] habitatur.

Cœnobium autem dicitur habitatio & congregatio multarum perſonarum ſimul viuentium cum certo ordine certæ profeſſionis. Alias qui Prouin. non poſſent viſitare & prouidere quoad ſecularitates earum & Capellanos, villicos, crates, ſcalas, &c. Monialium; ſed ſolum quoad perſonas ipſarum monialium: quod abſit. Ex quibus videtur, quod potius dicitur Monaſterium monialium cogregatio ipſarum, ſimul cum loco ſuæ habitationis quã ipſe dumtaxat murorum ambitus earum: quodque conceſſa poteſtate ſuper Moniales, ſine alia limitatione excludente intelligitur conceſſa etiam ſuper ipſarum monaſteria. Quarta ratio eius eſt, quod miniſter General. Frater Franciſcus de Angelis habuit ſpecialem auctoritatem à Papa, vt poſſet licentiare mulieres honeſtas ad intrandum Monaſteria præfatarum monialium ex quo videtur, quod eam non habebat, &c. Sed neque iſta ratio valet quia bene ſtat, quod licet eam haberet vellet etiam ſpecialem auctoritatem ſuper hoc habere à Papa, vt certius, ſecuriuſq; ſibi conſuleret, & ageret: ſicut & quilibet ſolet facere in alijs negotijs. &c. Item potuit dubitare, an talem poteſtatem haberet licet vere eam haberet: ideo habuit ſpecialem. Ergo prædictæ rationes non concludunt pro opinione Collectoris ſupradicta. Ideo eſt alia aliorum opinio, quod ſcilicet; noſtri miniſtri Prouin. habeant auctoritatem Protectoris, ſine vlla limitatione, ſicut ex Regula monialium Sanctæ Claræ conceſſa erat Protectori antequam per Mart. V. limitaretur, quodq; ideo poſſunt, ſicut & ipſe Protector poterat licentiare quemcumque ad intrandum monaſteria præfata, in caſibus aliàs licitis. Ratio huius opinionis eſt, quia Iulius II. vbi ſup. §. 72. ſine vlla alia limitatione, aut reſtrictione declarauit, & conceſſit Miniſtris Prouinc. habentibus curam præfatarum Monialiũ, habere poteſtatem illam, ſeu facultatem circa prædictas Sorores quæ per Vrbanum IV. in eadem ipſarum Regula Protectoribus eiuſdem Ordinis cõmiſſa fuit ergo ſine limitatione facta per Mart. V. conceditur prædicta facultas Prou. ſed abſolutè, prout in Regula ipſarum commiſſa eſt Protectoribus non prout limitata fuit poſtea per Mart. V. & ideo ſicut Protector poteſt licentiare, vt ibi allegatur in Regula ipſarum. cap 18. ita poteſt & Miniſter Prouinc. Sed certe iſta opinio non videtur ſecura. Prima quia conſuetudo, quæ eſt optima interpres legum humanarum & valet pro lege & derogat legem. & Statuta humana videtur oppoſ. habere, communiter enim Prouinc. non ſic intellexerunt præfatam Conceſſionem Iulij II. neque virtute eius audent licentiare aliquas ad præfatum ingreſſum indifferenter, ſicut Protectores poterant ante Martinum V.

Item ſecundo quia quod conceſſit Iulius II. §. 72. vbi ſup. ſcilicet quod haberent poteſtatem [illegible] eas, quæ conceſſa eſt in earum Regula Protectoribus poteſt intelligi quoad curam, & gubernationem earum tantum ſicut in ipſa [illegible] Regula Rub. 25. conceditur expreſſe Protectoribus, & mandatur Monialibus obedire, non autem quoad licentiandum ad ingreſſum, de quo in eadem Regula rubr. 18. habetur ſpecialiter, ſuper qua etiam [illegible] niderat Martinus V. reſtringendo poteſtatem, vt dictum eſt. quia & ſic etiam expreſſerat ſtatuendo, & declarando Innocentius IV. & Bonifacius VIII. in ſimili cauſa.

Ideo credendum eſt, quod ſic etiam voluit Iulius II. declarare, & concedere plenam auctoritatem Miniſtris Prouincialibus ſuper Moniales, quoad curam, & gubernationem earum dumtaxat, vt dictum eſt §. 72. de hoc tamen videtur fuiſſe dubium propter quod fuit à prædicto Iulio II. petita Declaratio, & Conceſſio, non autem de poteſtate ad concedendum licentiam ad ingrediendum earum Monaſteria, vt poteſt videri & innuitur relatione præfati priuileg. §. 72.

Item tertiò, dato, ſed nondum conceſſo, quod virtute præfatæ Conceſſionis Iulij II. conceditur abſolute facultas noſtris Prouincialibus etiam ad licentiandum ad prædictum ingreſſum [illegible] non ſufficeret ad licentiandum nos Fratres Minores, neque, vt ex tali licentia nos Fratres Minores poſſemus licite intrare præfata Monaſteria. Ratio, quia iſta eſt Conceſſio generalis facta ad licentiandum generaliter omnes Chriſtianos, ſicut Protector poterat licentiare pro [illegible] Fratribus Minor. ex vi Regulæ requiritur licentia ſeu conceſſio ſpecialis Papæ, vt poſſimus licite [illegible] centiari, & de tali licentia intrare; vt dictum [illegible] ergo. ſicut ſi non eſſet reſtricta per Martinum V. ſeu ablata talis poteſtas à Protectore, non poſſemus nos Fratres Minores de licentia [illegible] Prouincialium, quia per prædictum [illegible] Iulij II. non conceditur illis etiam [illegible] ſecundam opinionem ſi eſſet vera, niſi eadem facultas, quam Protector habebat [illegible] gula ipſarum Monialium: & non alia [illegible] tur quoad nos ſpecialiter, quoad prædictum ingreſſum.

Igitur reſoluendo quid ſit tenendum [illegible] dico tria. Primo quòd dubium eſt nec eſt [illegible] certum, quomodo debeat intelligi prædicta [illegible] tas, ſeu poteſtas Protectoris conceſſa noſtris Prouincial. an ſimpliciter quoad omnia, vt [illegible]

[illegible]

ſtab. an potius reſtricta vt dicit opinio Collectoris & ratio Dubij ſtat in hoc quod rationes pro vtraque opinione non cõcludunt intentũ pro ſua opinione: quia ad omnes rationes vtriuſque opinionis, poteſt faciliè reſponderi, vt viſum eſt. & de intentione Papæ illi id concedentis non conſtat, ergo manet dubium. Secundò dico, quod hoc dubium poteſt ſolui, ſcilicet, ſi Miniſtri Prouinciales, ſimul cum aliqua perſona in dignitate Eccleſiaſtica conſtituta, & duobus alijs iuriſconſultis, examinarent hoc dubium, & ſecurè omnes Fratres poſſemus tali declaratione ſtare, quouſque per Papam aliud declararetur, aut prouideretur, vt habetur in Compend. tit. Priuilegia. *§ 13.*

Tertiò dico, quòd interim, quoad non ſit prædicta declaratio, probabilius, & non ſolum ſecurius videtur tenere primam opinionem ſupradictam Collectoris, quam ſecundam aliorum opinionem. Et hoc non propter rationes Collectoris ſupradictas, quæ ſolutæ ſunt, ſed propter tres illas rationes, quæ factæ ſunt contra ſecundam opinionẽ & præterea hoc credo veriſsimum, quod ſcilicet quomodocumque illa poteſtas ſit cõceſſa noſtris Miniſt. Prouincialibus, tamen virtute illius etiam abſolutè concesſa per Iulium II. non poſſumus nos Fratres Minor. licentiari, nec de tali licentia intrare præfata Monaſteria Monialium, quia requiritur licentia ſpecialis, illa autem non eſſet niſi generalis, vt dictum eſt.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

QVOAD iſtam materiam ingrediendi Monaſteria Monialium, quia Declarationes ſuper hac facta à Collectore & à Corduba fuerunt antiquæ & aliud eſt nunc in multis illis obſeruandum, ob ſubſequentes Summorum Pontificum ac Concil. Trid. determinationes; Ideo cautè aduertatur ea omnia diſcutiendo.*

Eſt ſciendum, quòd Pius V. Excommunicauit cum reſeruatione omnes Mulieres etiam Duciſſas ingredientes Clauſtra Monaſteriorum cuiuſcumque, & dictis virtute facultatum Apoſtolicarum quas reuocauit. & concedentes licentiam, comitantes, & recipientes, & Prælatos, ac Monachos eas introducentes, vel admittentes, ſuſpendit, vt habetur in ſuo Motu proprio, qui incipit, Ad perpetuam rei memoriam, Regularium perſonarum, *anno 1566. ſui Pontif. anno primo, edito.*

Et Gregorius XIII. *poſtea ſupradicta confirmãs, ampliauit procedere, etiã in mulieribus ingrediẽtibus Monaſteria domus, ac loca Monialium vt in Motu proprio, qui incipit* Gregor. Epiſcopus, &c. Vbi gratiæ, & indulta, *anno 1575. & ſui Pontificatus anno. 4.*

Idem Gregorius prohibuit, vt niſi in caſibus à iure permiſsis liceat Fratribus intrare, alias incurrant non ſolum priuationem, ſed etiã excõmunicationem, vt in conſt. ſua 75 edita. anno 1581. quæ ponitur integra infra poſt finem huius Compend. alijs Bullis ibi poſitis. Prohibitione Conuerſæ recipiantur in Monaſterio.

Et idem Pius V & Greg. XIII *prohibuerũt, ne vlla conuerſa ſeu Tertiaria recipi poſſint in Monaſterio Monialium niſi Profeſſionem ſuo tempore emiſſura, atque ſub perpetua Clauſura manſura. Vt in eorum extrauagantibus apparet: de quibus facit mentionem Nauar. de Voto Religioſ. ſuper cap* ſtatuimus. *nu. 56.* Nauar.

De illis verò, quæ vellent intrare, non vt Tertiariæ, nec vt Conuerſæ, ſeu oblatæ, ſed tantum vt famulæ cauſſa inſeruiendi domeſticis ſeruitijs: An licitè poſſint permitti; non obſtante Concilij Trid. prohibitione: vt infra ſepta Monaſterij Monialium, intrare nemini liceat cuiuſcumque generis, aut conditionis, ſexus, vel ætatis fuerit ſine Epiſcopi vel Superioris licentia, in ſcriptis obtenta, ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrendis: Nauar. vbi ſupra diſputat hanc quæſtionem, & tandem concludit, licitè poſſe permitti à DD Cardinalibus, qui habent facultatẽ interpretãdi, & prudenter tẽperandi Concil. Trid. An liceat intrare ſeruitrices in Monaſt. Monialium Seſ. 25. c. 5. titu. de Regul.

De Puellis autem, quæ educationis cauſſa ſolent introduci in dictis Monaſteriis extant literæ, ſcilicet Congreg. Conc. ad D. Epiſcopũ Hieracenſem (quas vidiſſe teſtatur Paſſarellus in ſcol 21. ex cap Ianuenſe) *in quibus dicebatur, ab eadem Congreg. Statutum eſſe, nullo Concilij Decret. prohiberi, quo minus Puellæ in Monaſteriis Monialium educentur: ſi tamen eadem Monaſteria, ante Concilium conſueuerint huiuſmodi Puellas recipere. & quæ à Superioribus Monaſteriorum ſcriptam licentiã impetrarent, atque Abbatiſſæ, & reliquarum Monialium conſenſus acceſſerit, & quod ipſa Puellæ eo veſtitu in Monaſteria intromittantur, qui virginali pudori, ac modeſtiæ conueniat, nullamque ſecum famulam adducant. Nec in eis manere poſſint, niſi vſque ad ætatis ſuæ annum 25. Et quod in eis, dum erunt eandẽ ſeruent Clauſuram, quam Moniales ipſæ: & ſi ſemel exierint, nullum habeant ad ea reuertendi facultatem. hæc in dictis litteris.* An Puellæ cauſſa educationis poſſint intrare Paſſarellus. Congregat. Card. Conditiones requiſitæ in Puellarum Ingreſſu.

Sed in Monialibus Ordinis Minimorum vacare ſupradicta omnia credit ipſe Paſſarellus & non poſſe licitè permitti famulas vllas, nec Puellas ibidem introduci; propter Regulam in contrarium, quæ cauetur, Nullas perſonas poſſe ibi hoſpitio ſuſcipi, cui per Conc. Trid. minimè derogatur licitè tamen poſſe recipi, quando ibi traduntur educan- In Monial. Minim. Seſſ. vlt. de Reg. c. 22.

de, & inſtituendæ, ut in eis fiant Monachæ, tempus debitæ ætatis expectantes, modo habitum non induant ante annum 12. expletum ſecundum Conc. Trid. [illegible] 17.

Et ex eodem Decreto Conc. Trid. Seſſ. 6. tit. de Regularibus c. 5. habetur, Epiſcopum, vel Superiorem, poſſe de licentiam intrandi Monaſteria Monialium, in caſibus tantum neceſſariis, & ſi [illegible] etiam [illegible] facultas alijs licentiam [illegible] intrare, niſi in caſibus [illegible] Greg. XIII [illegible] præfatæ [illegible], vel Religioſis perſonis [illegible] ſub pœnis ibi expreſſis.

An autem illi Prælati qui habent facultatem licentiam [illegible] ad intrandum poſſint etiam licentiare [illegible] Collectorem [illegible] in verbo Accedere ad Moniales [illegible] quæſtionem diſputat fol. 71. & ibidem vide additionem Cordubæ qui tenet contra Collectorem. fol. 75.

Caſus verò, in quibus licet diuerſis perſonis Monialium Monaſteria Sanctæ Claræ intrare, ponuntur, ac explicantur hic ab ipſo Collectore, & à Corduba in Additione; qui multa alia circa hanc materiam declarat.

Item [illegible] Decretum, à ſacra Congreg. Card. anno 1590. promulgatum, ſequentis tenoris.

Additio. *[Illuſtriſſ. & Reuerendiſſ. D. D. Cardinales. Sacræ Regularium Congregationi præfecti. Ad occurrendum ſcandalis, quæ contingere poſſunt, [illegible] cauſſis animum ipſorum [illegible] & [illegible] runt. Nulli poſt hac Religioſo cuiuſcumque ordinis gradus, qualitatis & dignitatis exiſtat (Superiore, cui Monaſterij, ſeu domus cura incumbit, Confeſſario ordinario & extraordinario cum ad tempus deputabitur, duntaxat exceptis) licere abſque licentia expreſſa eiuſdem Sacræ Congregationis accedere ad monaſteria, ſeu domus quaſcumque monialium, vel ſororum, ſiue [illegible] Quod [illegible] in [illegible] Religioſi [illegible] Moniales [illegible] [illegible] Monialium [illegible]*

Ne cum monialibus loquatur.

(quibus ſolis tantum Confeſſarijs [illegible] dellus, cum ſeu [illegible] Monaſterium [illegible] Monaſteria [illegible] tam) & in caſu contrarium [illegible] ſi [illegible] remedijs [illegible] eis [illegible] Quæ [illegible] & ſingula [illegible] [illegible] actiua & paſſiua [illegible] [illegible]

Verum quia Motu proprio [illegible] V. [illegible] Greg. XIII. multas [illegible] difficultates [illegible] opere [illegible] digna [illegible] verba formalia ipſarum Conſtitutionum [illegible] aliqua [illegible] pro declaratione [illegible] [illegible] præmiſſis [illegible] poſſit abſoluere.

Primo Motus proprij [illegible] ſequitur, videlicet.

Perpetuum [illegible] Moniales [illegible]

PIVS Quintus ad perpetuam rei memoriam, Regularium perſonarum &c. & infra.

Mot. pro. P.

Quia igitur & Carthuſienſium Ordinis, & aliorum Regularem vitam profitentium [illegible] parum ſolet ſicut accepimus [illegible] quod Mulieres [illegible] Domos ac Monaſteria eorum, contra [illegible] tuta prætextu Confeſſionalium, aut aliarum literarum Apoſtolicarum ingredi [illegible] Huic rei prouidere volentes, Motu proprio & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine omnes, & ſingulas facultates [illegible] ingrediendi Monaſteria ac Domos [illegible] & aliorum quorumcumque Regularium Ordinum, etiam Mendicantium, mulieribus cuiuſcumque ſtatus, gradus, & conditionis, & quacumque dignitate [illegible] etiam Comitiſſis, Marchioniſſis, Ducibus [illegible] formis, & cum quibuſcumque etiam derogatoriarum derogatorijs, &c. ab Apoſtolica Sede quomodocumque conceſſas & [illegible] præſentium [illegible] & [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] *, & ſuſpenſionis à Diuinis ipſo facto, ſine alia declaratione, incurrendis pœnis, ne eas intromittere, admittereve præſumant. Non obſtantibus, &c. Datum Romæ 23. Octobris anno Domini 1566 Pontificatus noſtri anno primo.*

Conſtitutio Gregorij XIII.

[illegible]

GREGORIVS *Epiſcopus, &c. Vbi gratia, & indulta, &c. Proinde Sanctimonialium quieti conſulere, ac omnia quæ illas à ſpiritualium* [illegible] *cogitatione, & exercitio auocant, impedimenta tollere, pericula que, & ſcandala ab eis remouere cupientes auctoritate præſentium reuocamus & abolemus omnes, & quaſcunque licentias, ac facultates ingrediendi Monaſteria, domos,* [illegible] *Monialium ac etiam virorum quorumuis Ordinum, quibuſuis etiam Comitiſſis, Marchioniſſis, Duciſſis, & aliis cuiuſcunque ſtatus* [illegible] *mulieribus, ac etiã omnes, & quaſcunque licentias ingrediendi Monaſteria, Domos,* [illegible] *Sanctimonialium quibuſcunque,* [illegible] *eiuſdem ſtatus, & dignitatis &c.* [illegible] *eiſdem, qui illas obtinuerunt, ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda, ſuper qua à nemine niſi à Romano Pontifice, (præterquam in mortis articulo) abſolutionis beneficium poſſit impertiri, ne ipſarum licentiarum prætextu, Monaſteria huiuſmodi quouis modo ingredi audeant. Abbatiſſis vero, necnon Abbatibus,* [illegible] *& alys Monaſteriorum vtriuſque ſexus* [illegible] *& perſonis diſtrictè præcipimus* [illegible] *excommunicationis pœna, nec non* [illegible] *beneficiorum, & officiorum ſuorum,* [illegible] *ad illa, & alia in poſterum obtinenda ne in Monaſteria, Domos &* [illegible]*, quemquam prætextu huiuſmodi licentiarum, & facultatum ingredi faciant, vel permittant. Quin etiam ſub eiſdem pœnis ipſo facto incurrendis prohibemus, atque interdicimus* [illegible] *& quibuſcunque perſonis Eccleſiaſticis, &* [illegible]*, ac etiam* [illegible] *in quorumcunque* [illegible] *Mendicantium Regularibus ne prætextu licentiæ ab Epiſcopis, vel à Superioribus, quibus* [illegible] *caſibus neceſſariis tantum, Ex* [illegible] *Conc. Trid. tribuitur, ne Monaſteria* [illegible] *Monialium pro* [illegible] *ſed neceſſitatibus vrgentibus* [illegible] *ingredi, neve Moniales ſub eiſdem pœnis* [illegible] *præſumant. Nõ* [illegible] *Datum Romæ Idibus Iulij anno* [illegible] *1*[illegible].

Pœna.

[illegible] *circa intelligentiam ſupradictarum* [illegible] *occurrere dubia; ideo* [illegible] *quod licèt ex verbis illius* [illegible] *Monaſteria ac domos poſſet dici, non comprehendi Hortos, Monaſteriis ipſorum Fratrum adhærentes, Cum appellatione Monaſterij non veniant horti, iuxta Declarationem quandã ab Innocentio IV. factã ſupra illud noſtræ Regulæ, (vt: Fratres non intrent in Monaſteria Monialiũ) intelligi enim ait per Monaſterij nomẽ ſolum Dormitoria, Clauſtra, & officinas interiores ſicut etiã declarauit Nicolaus III.*

An comprehendantur horti.

Ex verbis tamen Motus proprij Gregorij XIII. Nulli dubium eſt, illos comprehendi: non ſolum enim ipſe Greg. vt Pius V. poſuit Domos, & Monaſteria, ſed etiam addidit, (Et loca ſua) Horti quidem ſunt Monaſterij loca, quando ſcilicet ipſi Monaſterio fuerint contigui, & ita practicatur: ſed an Sacriſtia etiam comprehendantur, adeo vt mulieres ibi intrantes, ac eas introducentes iſtis pœnis ſubijciantur?

Habetur ſupra §. 4. & 10.

Et reſpondendo dicitur, quod, cum hic tantum prohibeatur ingreſſus Monaſterij, & per Monaſterium intelligatur Clauſtrum, Dormitorium, aliæque Officinæ interiores (vt ſupra eſt dictum) ideo ſi Sacriſtia taliter eſſet ab Eccleſia ſeparata, quod non aliter quam per Ianuam Monaſterij, vel per Clauſtrum poſſet in eam iri, tunc clarum eſſet Mulieres ibi nullo modo ingredi poſſe. Ac ſi Sacriſtia taliter eſſet Eccleſiæ contigua, quod niſi pariete vno diuideretur, ac directè abſque quo ſepta Monaſterij oporteret ingredi, ibi perueniretur: Tunc multi dubitarunt ſi Religioſi ibi mulieres introducentes, incurrerent iſtas pœnas; adeo vt ex Mendicantibus aliqui teneant, quod ſic introducentes. Sacriſtias non tantum pro Officina Eccleſiæ, verum etiam pro officina interiori Monaſterij [illegible] *quod faciliter poſſent ſcandalizari Seculares, videntes ibi Mulieres intrare cum non ſit ſolitum. Aliqui vero alij* [illegible] *contrarium, & admittunt in eam Mulieres. Confeſſionis cauſſa. Verum Prælati circa hoc eſſe debent valde circumſpecti examinando bene, ſi ex hoc poſſet, nec ne, ſcandalum aliquod vel Fratrum in* [illegible] *ori, quæ ſunt potiſſimæ rationes quibus motus Summus Pontifex hanc fecit prohibitionem, & ita ſe regulare, ſi non velint errare.*

An comprehendantur Sacriſtia.

Aduertendum quod ſub nomine mulierum, quæ hic prohibitæ ſunt intrare poſſemus dicere illas tantum comprehendi quæ fuerint talis ætatis quæ in coniunctione cum hominibus affinitas contrahitur dirimens matrimonium iam conſummatũ, iuxta cap. Fraternitatis, *& cap. vltimo* [illegible] *de* [illegible] *tit.* de eo qui cog. [illegible] con[illegible] *Vel dicamus & forte melius quod requiritur vt ſint maiores* [illegible] *ex annis, cũ tunc nõ ſint iã in ætate infantili, & habeant iudiciũ peccandi. Adeo quod ſi* [illegible]

Qua ætate debeant eſſe mulieres

Navar in Manu. cap. 25 nu. 143. in add. ca. 28. & in c. num 49.

quis

quis ingredi faceret Monaſteria aliquas mulierculas minores ſex anni pœnas iſtas non incurreret; & hoc comprobatur à Nauar. pluribus in locis reſoluendo quod Paruulę infantes intrantes Monialium Monaſteria, non incurrunt in pœnas, in Concil. Trid. ſeſſ. 25. de Regul.

3 *Poſtquam notitiã habuerint. Nau. in Manual. c. 17. nu. 16.*

Aduertendum, quod ex illis verbis (poſtquam horũ notitiam habuerint) colligitur nullas mulieres hunc excommunicationem incurrere, niſi poſtquam huius prohibitionis notitiam habuerint: Si enim ignorarent, non incurrerent: Cum nullus maiorem excommunicationem incurrat niſi contumax fuerit & mortaliter peccauerit Et ignorantia (dummodo non ſit craſſa) humani iuris, aliquod atrox peccatum, cum excommunicat. vel cenſura alia, prohibentis, excuſet, vt dicit Siluest. & Nauar. in Manual. capit. 27. numero 6.

4 *Introducere admittere ve.*

Aliud aduertendum eſt, quod ex illis verbis (nec eas introducere admittereue præſumant) *non ſolum in iſtas pœnas Bullæ illi incurrunt, qui Mulieres aliquas in Monaſterium introduxerint, vel intrare permiſerint, ſed illi etiam, qui poſtquam ingreſſæ fuerint, cum eis loquuntur, ac aſſociant deambulando: prout ſic Doctores, exponendo verbum illud (* admittereve *) tenent. dicunt enim verbum illud magis eſſe generale quã illud aliud (* introducere*) & comprehendere tum inducere, tum etiam recipere, & aſſociare.*

Eſt etiam notandum, quòd licet, ex prima facie verborũ iſtorum (introducere, admittereve) *videantur, introducentes tantum, & admittentes comprehendi, & non Prælati illi, qui eas ſic admitti, & introduci iuberent: cum lex pœnalis iubens aliquid, contra facientes non comprehendat mandantes, & conſentientes. Aliud tamen eſt dicendum, quòd videlicet ipſi etiam Prælati mandantes comprehendantur; aliàs enim, ſi ipſi tantum admittentes, & recipientes comprehenderẽtur, faciliter quidem legis mens defraudari poſſet. Ipſi enim Prælati poſſent alicui laico demandare, vt illas introduceret, qui in ſuſpenſionem à diuinis, & in priuationem, & inhabilitationẽ Officiorum ordinis, minime incurreret. Et hoc clarius liquet ex verbis poſitis à Gregorio, cum inquit (* Ingredi faciant, vel permittant.*) Et ſic etiam tenet Nauar in Man. cap. 27. num. 150. excom. 61.*

Nauar. Præſumãt.

Item notandum, quod per illud verbum (admittereve præſumant) *excluditur ille à pœnis iſtis, qui aliquam mulierem in Mon. pro aliquo bono fine abſconderet vel introduceret. imponuntur enim iſtæ pœnæ contra eos, qui temerario auſu,*

Nauar.

& præſumptione introduxerint Ita quod [illegible] verbũ ſupradictũ (præſumant) Et ſic Nauar. in rep. c. Statuimus 18. q. 3. nu. 02. ait quod [illegible] ſi vel Fratres illi qui [illegible] ſuu Monaſter. admiſiſſent Mulieres, antequam huius motus proprij notitiam habuerint, vel poſt: ante tamen notitiã eius vera intelligentia, vel ex obliuione, vel in conſideratione, aut animi ſimplicitate, nullo pacto iſtas pœnas incurrerunt. *Nau.*

deq; ſint cauti Prælati in inquirendo cum diligentia quando aliqui ex ſubditis, [illegible] in hoc delicto ſic prohibito ſi fuit neve [illegible] malitia, vel præſumptione factum. & [illegible] ſufficientia indicia ad eorum animi ſim[illegible], ac ſimplicitatem (quamuis al[illegible] poenalis incuria) ne eos inquietare velint, [illegible] ſuſpenſionis diſpenſationem, ſed eos aliquo alio ſalutari pœnitentia ſalt eorum [illegible] conuenienti puniant

vt ſic etiã per idẽ verbũ (præſumant) *ex[illegible] ab his pœnis videntur illi, qui cauſſa ratio[illegible] licitus infirmitatis (quando ſcilicet, non p[illegible] liter curari, niſi ope, & arte illius, ne[illegible] poſſet in Eccleſiam, vel alibi extra venire, mulierem aliquam, cum honeſtis perſonis a[illegible], cum licentia Prouincialis, vel Guard. in infirmariam, vbi frater infirmus maneret, introducerent. Cuius ratio eſſe poteſt quia defenſio vitæ & [illegible] tis propria, eſt de iure natura necessitas [illegible] legem, ac etiam comprobatur à ſimili, ex illa Sac. Conc. Trid. diſpoſitione ſeſſ. 25. cap. 5. de Regular. vbi prohibens ne Moniales ſepta Monaſterij egrediantur, ſtatim ſubnectit dicens. Niſi ex legitima cauſſa ab Epiſcopo examinanda.* [illegible] *ordinauit Bonif. VIII. dicendo, quod neque [illegible] Moniales egredi nec alia honeſte perſona ingredi, [illegible] eas videndi cauſſa, debeant, niſi aliqua vr[illegible] gente neceſſitate, quæ erit periculoſa al[illegible] qua infirmitas. Et Pius V. etiam in quodam [illegible] Motu proprio eas egredi permittit ex cauſſa ignis [illegible] infirmitates, lepra, peſtilentia. Quod ampliando [illegible] Nauar in cap. Statuimus, 10. quæſt. 3. numero 48. ait, eſſe pariter intelligendum, in omnibus [illegible] libus ſimilibus infirmitatibus, licet non con[illegible] adducens quoddam Breue Greg. XIII. [illegible] aliis infirmitatibus licentiam conceſſit.*

Vnde cum propter eandem cauſſam infirmitatis, licitum ſit monialibus monaſterij egredi [illegible] muſque ſæcularium adire vbi per [illegible] portebit morari, abſque quo aliquam [illegible] incurrant, nec ipſe, neque eas in ſuis [illegible] recipientes; Cur non erit etiam Rel[illegible], ingredi facere in Infirmariam mulierem aliquam,

pro [illegible]

pro extra ſuprad. abſq; quo pœnas incurrant? Et quidem quando ſic Prælatus, ſupradictis obſeruatis conditionibus aſſociatam videlicet, cum honeſtis alijs perſonis &c. talem mulierem intromiſerit, non aliter dici poſſe arbitror, quam bono ac ſincero animo illud facere.

Nota hic dictum.

Hic autem in motu proprio, ij tantum, qui auſu præſumptuoſo contrauenerint, pœnis ſupponuntur quæ verba multum ponderari deberent, pro nonnullorum occurrentium deciſione.

7 Declaratio Pij V.

Item eſt ponderandũ, quoad Pius V. declarauit, quod cauſſa Proceſſionis, Vigiliæ, Miſſæ, Tumulationis defunctorum, vel alterius cuiuſuis officij, poterunt ipſæ mulieres intrare, & in Clauſtrũ & in alia loca ipſorum Religioſorum, quando ipſa opera pia celebrabuntur: dummodo, in officinas interiores non admittantur. Et quod quando in aliqua Eccleſia Fratrum Minorum prædicaretur, & præ multitudine non poſſent aliter mulieres intrare, niſi per clauſtrum, vel alium locum Fratrum, tunc eis licebit: dummodo directè ad Eccleſiam pergant. Quam declarationem referri ait Auctor expoſitionis Bullæ Cruciatæ, fol. 511. in quadam ordinatione Generali ſuæ Religionis, habita ann. 1583. Toleti.

Intelligentia ſupradictæ declarationis.

Circa quam declarationem, cum dicatur ibi (ex cauſſa Proceſſionis) *quæritur ab ipſo Auctore expoſitionis Bullæ Cruciatæ, An poſſet Prælatus aliquis mandare, vt aliqua fieret Proceſſio extraordinaria, vt illius occaſione, poſſent mulieres dicta loca intrare? Et iam reſoluit, quod licet prima fronte videatur dicendum quod ſic; quia, cum lex non diſtinguat, nec nos debemus diſtinguere: & hic non dicatur de Proceſſione ordinaria, vel extraordinaria, ſed abſolutè* (ex cauſſa Proceſſionis)*: ſecundum tamen rei veritatem, ait, illum nõ excuſari de peccato, & de pœnis hic taxatis; quia Sũmus Pontifex in ſua Declaratione prætendit tantũ ſcrupulos remouere, & illud tantum cõcedere quod recta ratio in aliquo caſu dictat, & non dare relaxationis incentiuos, libertates, vel abuſus ſicut in alio caſu probat Corduba; Et hoc conualidatur, quia quando Summus Pontifex concedit, vt toties quoties &c. Viſum eſt ſolum concedere diſcretum, & prudentem vſum, ſicut ait Michael de Palatio poſt alios in 4. diſt. 20. diſp. 3. fol. 433.*

Lib. 99. q. 57 prop. 3. fol. 473.

Palatius.

Dubitatur etiam, dum dicitur (cauſſa Proceſſionis, vel Vigiliæ) *quia ſi tales mulieres, tum per iſtos, tum etiam per alios malos reſpectus intrauerint, an huiuſmodi pœnas incurrent? Et concluditur, quòd non; cum eccleſia non iudicet de occultis, iuxta id, quod latè tradunt Corduba in lib. 99. queſt 35. Et Caſtro lib 2. de leg. penal. cap. 15. fol. 608. Et etiam ſi aliquo actu exteriori peccarent: quia, cũ hic excommunicantur mulieres illæ, quæ in aliquibus locis prohibitis admiſſæ fuerint, & in caſu iſto, iam ſunt admiſſæ in locis quandoq; licitis, & conceſſis (licèt ad peccandum vetitis) clarum eſt pœnas iſtas non incurrere.*

Et dum dicitur (vel cuiuſuis alterius officij) *hoc ſane debet intelligi de officijs ſimiliter pijs, vt per verba ſequentia magis liquet, dum dicitur (quãdo in illis celebrabuntur dicta opera pia.) Ac illa pia officia dicentur, quando ex aliqua cauſſa, vel prædicabitur in clauſtro, vel quando in capitulo fieri ſolet caremonia lotionis pedum in cœna Domini, vel dabitur alicui nouitio habitus, vel quis fiet profeſſus. Debent tamen Prælati bene aduertere, ne aliàs interiores officinas intrare eas permittant.*

Aduertendum, dum dicitur (ſub priuatione officiorum, quæ in præſenti obtinent, & inhabilitatis *&c.) quod huiuſmodi officia ſunt Generalatus, Prouincialatus, & eorum Cõmiſſariatus, Guardianatus, & Vicariatus, vel loci Præſidentatus, ſecundum quandam ordinationem factam in Capitulo Toletano Fratrum de Obſeruantia, &c.*

8 Per pœnam priuationis officiorum quid intelligatur.

Ex quibus verbis liquet Diffinitores ex hoc minime eſſe priuandos, ac pro diſcretis, & diffinitoribus Capituli Prouincialis, vel Generalis eligi poſſe. Bene tamen verum eſt, quod veniunt priuati, propter excommunicationem incurſam à Gregorio XIII. *poſitam, tum quoad electionem actiuam, tum etiam quoad paſſiuam. Et per ſuſpenſionem à diuinis, acceptando electionem de ſe factam; vel alios eligendo, grauiter peccarent.*

Aduertendum, dum dicitur (& ſuſpenſionis à diuinis) *quod per hæc verba intelligitur eos ſuſpendi ab exercitio Ordinum, quos habent, propter quod non poſſunt aliquod Sacramentum adminiſtrare cum ſollemnitate, nec ſollemniter orationem in Choro, nec Euangelium cantare nec cereos deferre ac tandem ſunt ſuſpenſi ab omnibus annexis ordinibus, licet ſint Ordines minores, & illa exercendo irregularitatem incurrunt. Sunt etiam ſuſpenſi ab alijs Diuinis officijs quæ non ſunt ordinibus deputata, vt in Eccleſia vel extra fiant (exceptis Horis canonicis, quæ priuatim à ſuſpenſis ſunt dicendæ)*

9 Quid per ſuſpenſionẽ à diuinis intelligitur. Nauar. in Man. ca. 27. num. 178. Couar. in c. Alma 1. p. q. 1. num. 2.

Officia autem diuina Ordinibus non deputata, ſunt cantare in Choro cum alijs, Cantare defunctorum reſponſoria, ſeu litanias, Baptizare ſine ſollemnitate, recipere Sacramenta (niſi in caſu neceſſitatis) auſcultare Miſſam, acceptare electio-

electionem de ſe factã, Excommunicare, & Beneficia conferre. Verum, ſi ille qui à Diuinis ſic fuerit ſuſpenſus, iſta officia ordinibus non deputata durante ſuſpenſione peragerer, quamuis peccaret, non tamen irregularitatem incurreret, ſicut docet Nauar. & Couar.

10 *Pœna excom.*

Notanda circa pœnas.

11 *Sil. ti. crim. q. 2. Couar. in ca. Alma mat. p. 1. §. 2. nu. 10. fo. 23.*

Eſt Notandum, quod Gregorius XIII. ſupradictis pœnis pœnam addidit excommunicationis Sedi Apoſtolicæ reſeruatæ, vt ex ſua confirmatione conſtat. Ita quòd in iſtas pœnas incurritur ipſo facto, abſque alia declaratione, vt in Motu proprio Pij V. dicitur.

Turrec. in c. de his, Caſt. lib. 2 de leg. pen. cap. 15.

De pœna ſuſpenſionis ipſo facto incur.

Hoc tamen intell. in pœnis ſpiritualibus, ſecus autem in corporalibus, vt dixi ſup. fo. 198

In declarat. Bullæ de largitio. mun.

Auctor Catechesis Neapolit.

Notandum eſt, an committens occultè delictum hic vetitum incurrat iſtas pœnas? Ad quod, licèt Auctor expoſitionis Bullæ Cruciatæ ex profeſſo hanc quæſtionem tractans, nonnullos citet Doctores ac per aliquas reſpondeat concluſiones; Nos tamen, breuitati ſtudendo, dicimus, quod committens realiter (& non cum ſola intentione,) occultè delictum hic prohibitum, ipſo facto in excommunicationem incidat, licet in foro exteriori probari non poſſit. Et dum ponitur pœna ſuſpenſionis, eſt ſciendum, quod licèt delictum fuerit, omnino occultum ſtatim tamen ſine aliqua declaratione incurritur in illam, quam concluſionem tenet Corduba cõtra Caſtrum, & Nauar. multoſque alios, ac eam approbaſſe videntur Patres Conc. Trid. ſeſſ. 24. c. 6. de reform quando ibi Epiſcopis datur auctoritas diſpenſandi in omnibus irregularitatibus, & ſuſpenſionibus à delicto occulto prouenientibus. Ex quo infertur, quod religioſi admittentes occultè mulierem aliquam in monaſterio, incidunt in pœnas huius Motus proprij, ipſo facto, abſque aliqua alia declaratione. Et licet à Doctoribus, contrariam partem tenentibus, fuerit dictum, non prius quenquam ſuſpenſionem incurrere, quàm à iudice fuerit hoc declaratum; nos tamen dicimus, illud intelligi eſſe verum, quando in Decreto hoc modo dicitur (incidant in ſuſpenſionem, vel ſint ſuſpenſi ipſo facto) & nihil amplius dicendo, ſed quãdo vltra additur (ſine aliqua declaratione) vt in iſto Motu proprio ponitur; Tunc dicimus non opus eſſe Iudicis declaratione. Et hæc reſponſio ex his colligitur, quæ late tradidit Corduba in ſua quæſtione, q. 3. allegando Caietanum, & Couarruuiam: & ita hanc cenſuram fore intelligendam, Pius V. viua vocis Oraculo, pluribus Regularibus declarauit, & eodem modo ſeruari Gregorium præcepiſſe Summo Pœnitentiario, reliquiſque officialibus ſacri Officij pœnitentiariæ, teſtatur R. Pater Magiſter Ioannes Baptiſta Antonuccius Ordinis S. Auguſtini in Catecheſi Neapol. fol. 227. Et ita etiam ſcribendo pluribus verbis interpretari ait Nauar. in quodam commenti. de vita, & profeſſione Religioſorum, & Monialium.

12 *De pœna priuationis vocis actiuæ, & Paſſiuæ. Admõ.*

Idem dicendum eſſe, de pœna illa priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ, taxata à ſacra Congreg. Card. contra eos, qui ad monialium monaſt. iuerint multi doctiſſimi viri in alma Vrbe Roma tenent. Sed eſt aduertendum, quòd licèt Religioſi modo ſupradicto ex delicto occulto perpetrato incurrat iſtas pœnas ipſo facto, nullus tamen eorum erit obligatus ſtatim relinquere, & renuntiare officium quod habet, quando per huiuſmodi renuntiatum ſuum delictum poſſet manifeſtari, ac famã honorque amitti, & ita tenent Nauar. Soto, Caſt. & Cord. Verum ipſi Religioſi, ad procurandam ſibi ſecreto diſpenſam ſine mora medijs quibuſcunque poſſibilibus vtentes ad talia officia renuntiandum ſint ſoliciti.

13 *Declaratio Cardinaliũ circa loca noua.*

Eſt aduertendum, quod illuſtriſſimus Cardinalis Alexandrinus, nomine aliorum Cardinalium Congregationis noſtris Prælatis, anno 1584. reſpondit, in Monaſterijs ſeu locis noſtris, quæ ſunt in fieri, vel in qua dum fabricantur, adhuc conuentus ad ibi morandam non fuerit introductus, ſed ſolum ibi aliqui habitauerint Fratres pro fabricæ potius ſeruitio, quàm aliter, clauſuram nullam eſſe talem, vt ſi mulieres intrarent pœnas propterea in ſupradicto Motu proprio contentas incurrerent. Idemque debere dici, ait de Domibus ſeu Infirmarijs in ciuitate poſitis, cum nec Eccleſiam, nec Conuentum habeant.

Secundum caput.

Circa autem ſecundum ſupranotatum, Quis videlicet poſſit à ſupradictis pœnis abſoluere?

Primo.

Dico primò, quòd ab excommunicatione ſolus Summus Pontifex, vel ſuam habens auctoritatem; cum iam in iſto Motu proprio ſibi eam reſeruet. Dixi (vel ſuam habens auctoritatem) quia quilibet confeſſarius ab ordinario approbatus poterit eos abſoluere, qui Bullam Cruciatæ, vel aliam ſimilem habuerint; & hoc ſemel in vita, & in morte infra annum publicationis illius.

Quæ incipit cum inter cunctas, edita anno 1543.

Item Patres Confeſſores Societatis Ieſu, ab ordinario approbati poſſunt abſoluere toties quoties, per conceſſionem quandam Pauli 3. eandemque auctoritatem habent Frat. Min. Reg. Obſer. per ordinarium approbati, per Bullam Clem. 7 qua poſſunt ipſi omnibus Priuilegijs, & facultatibus conceſſis & concedendis omnibus alijs Religionibus gaudere.

Dico ſecundo, quòd à ſuſpenſione à Diuinis poſſunt etiam virtute Bullæ Cruciatæ, ſemel in vita & in morte, vt ſupra abſolui, ſicq; abſoluti poſſent adminiſtrare actus ordinibus annexos, à 2.

quibus

quibus erant ſuſpenſi, dummodo tamen ſuſpenſio illa non fuerit in iudicio deducta.

3 Dico tertio, quod nullus confeſſor, abſq; expreſſa Summi Pontificis auctoritate, poterit pro officijs, quæ habent, vel habere poſſunt eos habilitare. Priuatio enim, & inhabilatio, quoad officia, non ſunt cenſuræ eccleſiaſticæ, quæ poſſint ex virtute Bullæ abſolui, ſed potius quædam pœna, à qua minimè Bulla poſſe abſoluere concedit.

Habetur ſupra tit abſolut. extra ordin quo ad Fratres §.3. & 4. fol 24.

Item eſt not. quod per quandam ampliſſimam Eug. 4. Conceſſionem Fratribus Minor. Reg. Obſeruantiam, poſſunt ipſi Fratres, & per conſequens omnes alij participantes, ab iſta inhabilitate, & alia ſimili abſolui, vt poſſint officia, & dignitates ordinis tenere, & hoc ſemel in vita. Et per confeſſores à ſuis Prælatis deputatos. Sed, vt huiuſmodi indulto poßint gaudere, debent ſeptimana qualibet per annum integrum ſeptem pſal. pœn. cum litanijs recitare. Videatur tamen id, quod dicit Collector in ſupradicto §. 4. circa recitationem ſeptem pſal. fol. 24.

Hæc Bulla Pontif. in fine Compend. ponitur.

Seſſ. 24. c. 6.

Dico 4. quod Prouinciales Ord. S. Dom in Hiſpania, & per viam communicationis omnes Prouinciales aliarum Religionum, eorum Priuileg. participantium, poſſint in foro conſcientiæ ſuos ſubditos abſoluere, non ſolum à ſuſpenſione à Diuinis, ſed etiam ab alijs pœnis in præſenti Motu proprio contentis, habilitantes eos ad officia habita, & habenda: Et hoc, quando, ſcilicet ſecretò mulieres admiſerint in Conuentu. Quæ quidem facultas, colligitur ex illa Bulla Pij V. Prouincialibus Ord. Præd. in Hiſpania conceſſa, In qua conceditur pro ſuis ſubditis in foro conſcientiæ tota illa auctoritas, quæ à Sac. Conc. Trid Epiſc conceditur pro ſuis, vt poſſint, ſcilicet diſpenſare in omnibus Irregularitatibus, & ſuſpenſionibus ex delicto occulto prouenientibus (illa excepta quæ oritur ex homicidio voluntario, & in iudicio non fuerit deducta) de qua latius dixi ſupra in verbo, Abſolutio fol. 49.

Dubium.

Sed dicet aliquis, quòd Concilium dat ſolum Epiſcopis diſpenſandi auctoritatem in Irregularitatibus, & ſuſpenſionibus ex delicto occulto prouenientibus, ideo maior auctoritas Prouincialibus non datur pro ſuis ſubditis: Et idcirco videtur, quòd quamuis Prouinciales ipſi poßint in caſu huius Motus proprij, à ſuſpenſione à Diuinis abſoluere, non poterunt tamen diſpenſare in priuatione, & inhabilitatione officiorum cum iſta, propriè loquendo, dici non poßint ſuſpenſiones, quæ eſt vna ex cenſuris eccleſiaſticis; ſed potius pœna; Ad

Reſponſ.

hoc tamen reſpondetur per auctorem expoſit. Bullæ Cruciatæ quod licet priuatio, & inhabilitatio in ſuo rigoroſe, & ſtricto ſignificatu, non ſine, nec ſuſpenſio, nec alia Eccleſiaſtica Cenſura, attamen multoties. Irregularitas, Depoſitio, Priuatio, Inhabilitatio ac Degradatio, in lato ſignificatu appellantur Suſpenſiones: prout aduertunt Innocentius, multiq; alij Doctores, & notat Nauar. in Manu. latino cap. 27. num 152. in fine.

Innocen. c. quærenti. de verb ſigni.

Ita tradit Abbas in c. at ſi, nu. 7. de Iudicijs, & Inn. in c. ſi de exceſ. Prælatorũ.

Vnde ex hac doctrina cõcluditur, Epiſcopis à cõcil. Trid. eſſe conceſſum diſpenſare poſſe in Priuatione, & Inhabilitatione; in quam ſui ſubditi ex delicto aliquo occulto incurriſſent. Et ſupradictus auctor expoſitionis Bullæ refert, quòd doctiſſimus Doctor Frexa, totius Archiepiſcopatus Valentiæ Prouiſor ita communiter practicari, ſi dixit. Et ſic ſi Epiſcopi talẽ habent auctoritatem habebunt etiam illam Prouinciales ſupradicti. Verum, debent ipſi Prouinciales aduertere quòd quamuis Epiſcopis concedat Concilium poſſe hanc auctoritatem delegare, eis tamen eſt denegata in Bulla Pij V. Cum dicat, quòd ipſi per ſe ipſos tantum illud poſſunt.

Priuilegium eorum qui Miniſtri infirmorum appellantur, habetur ſup. fol. 24.

Nunc autem, idem etiam poſſunt per communicationem Priuilegiorum conceſſorum à Sanctiſſ. Papa noſtro Gregorio XIIII. Congregationi eorum, qui Miniſtri infirmorum appellantur, anno 1591. quorum Præfecto generali inter alia conceditur, vt per ſe, vel per alios à ſe deputatos, omnes ſuos ſubditos poßit abſoluere ab omnibus peccatis, & à quibuſuis cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine (non tamen nominatim) quomodolibet promulgatis, & ab omni Irregularitate (excepta Homicidij voluntarij, Mutilationis membrorum, & Bigamiæ) in foro conſcientiæ tantum. Nec non, cum eis ſi opus fuerit, etiam cum rehabilitatione & abſterſione inhabilitationis, & infamiæ macula, diſpenſare.

Rehabilitatio & abſterſio, infamiæ.

Cum defectu nata patientibus diſpenſa.

Ac concedit, vt defectum Natalium etiam ex adulterio, ſacrilegio, inceſtu, prouenientem patientes ad ſacros ordines promoueri poßint.

Necnon ad quaſcunque dignitates, adminiſtrationes, & officia dictæ Congregationis eligi & adunari poſſe; vt latius ponitur ſupra in verbo Diſpenſatio.

Pro Fratribus Minimis.

Aduertendum eſt etiam pro hac materia, quòd per Greg. XIII. ex ſententia Congregationis Conc. Trid F. Andreæ Amedeo tunc zeloſo Italiæ Ordinis Minimorum Sancti Franciſci de Paula, quærenti, An per ſupradictum Pij V. Statutum cenſeretur deregatum ſuæ Regulæ Conceſſioni huic, vt ſingulæ Dominæ de ſtirpe Regia procreatæ, ac etiam omnes huius Ordinis Fundatrices, quæ locorum eiuſdem Ordinis ſepta communiora videre poſtulauerint, eadem honeſtè cum ſua comitatiua

intrare, ac deuotè viſitare tolerentur. Fuit declaratum non cenſeri derogatum, quoad Reginas, vel Fundatrices duntaxat. Ita refertur in actibus trium Capitulorum ipſorum Fratrum, à Paſſarello compilatis fol. 226.

Et hæc ſint dicta (ſaluo ſemper meliori iudicio) pro huiuſmodi materia ingreſſus Monaſteriorum Monialium, ac Religioſorum.

INQVISITORES HÆRETICÆ PRAVITATIS.

Diſtinctio materiæ inferius annotatæ.

Collector. CIRCA materiam Inquiſitorum hæreticæ prauitatis habentur in Priuilegijs Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium ea quæ ſequuntur.

Primò ponitur auctoritas Generalis Miniſtri ſuper Fratres, qui fuerint Inquiſitores, ac etiam ſuper alios Fratres in huiuſmodi caſu §. 1. & 2.

Secundò apponitur exemptio omnimoda à quibuslibet Inquiſitoribus, & præſertim ne Fratres Minores cum fuerint Inquiſitores procedant contra Fratres Prædicatores; nec è contra. Et hoc à § 3. vſque in finem.

1 *Generalis. Miniſt.* CLEMENS IV. conceſſit Generali Fratrum Minor. vt Fratres eiuſdem Ordinis, qui ad inquirendum contra hæreticam prauitatem, ſeu ad alia huiuſmodi negotia fuerint à Sede Apoſtolica deputati poſſit liberè, ac licitè remouere, ſeu reuocare, & penitus transferre, ac eis, vt ſuperſedeant iniungere, aliosque ſubſtituere, ſi expedire viderit; & *Prouincialis Miniſt.* in eos, ſi contrauenerint Cenſuram Eccleſiaſticam exercere. Ac etiam conceſſit, quòd quilibet Miniſter Prouincialis, vel eius Vicarius eiuſdem Ordinis, poſſit id ipſum facere in ſua Prouincia circa Fratres ſuos, quibus ab eadem Sede ſimiliter contigerit committi. Non obſtantibus aliquibus literis, vel indultis Apoſtolicis impetratis, vel in poſterum impetrandis; quæ de hoc non fecerint mentionem. B. fol. 57. & ffo. 141. conceſſione 326.

2 *Pro Fratr. Prædicat. & Minorum.* SIXTVS IV. conceſſit, quod Generales Ordinum Prædicatorum, & Minorum poſſint examinare geſta per Fratres Inquiſitores ſuorum Ordinum, & querelas contra illos propoſitas audire, ac ſuper illis (quantum eis iuſtum, & æquum videbitur) ſtatuere, & ordinare; & ſi eos in aliquo deliquiſſe inuenerint, illos, iuxta exceſſuum exigentiam, etiam per eorum ab Officio amotionem, ac alias corrigere, & punire. Dictosque Inquiſitores, ſecundum, quod æquum, & iuſtum, aut neceſſarium videbitur (non tamen in vna, eademque diœceſi) multiplicare liberè, & licitè valeant b. fo. 67. Et ffo. 149. conc. 366.

Idem Sixtus ſtatuit, vt Fratres Inquiſitores Ordinis Prædicatorum, in Fratres Ordinis 3 Min. & è contra, Fratres Inquiſitores Ordinis *Pro Fratr. Prædic. & Minorum.* Minor. in Fratres Ordinis Prædicatorum quoſcunque. Officio Inquiſitionis huiuſmodi fungi, illudque exercere nullatenus poſſint, abſque Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, de præſentibus literis ſpecificam, & expreſſam facientem mentionem. b. fol. 66. Et ffo. 149. conc. 366.

4 *Pro Fratr. Carmelit.* Idem Sixtus, omnes Fratres Ordinis Carmelitarum, ab omni Iuriſdictione Dominio, & Poteſtate Inquiſitorum hæreticæ prauitatis, prorſus & omnimodò exemit, ac perpetuo liberauit. Ita quod huiuſmodi Inquiſitores, etiamſi ſint Ordinum Mendicantium; quauis occaſione, vel cauſſa, contra perſonas dicti Ordinis nullatenus inquirere, procedere, aut iu- *Excommun.* riſdictionem aliquam in eoſdem exercere quoquomodo valeant, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, quamquilibet contra faciens eo ipſo incurrat. Et voluit, quòd ſolum teneantur coram Romano Pontifice, aut ſui Ordinis Protectore, vel Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditore, in cauſſis fidei, aut Officium Inquiſitorum concernentibus, reſpondere. Ac decreuit irritum, & inane ſi ſecus ſuper iis quidquam, quauis Auctoritate, etiam Apoſtolica, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. b. fo. 112. Et ffo. 196. conc. 489.

5 *In fauorem Fr. Confeſ.* Idem Sixtus ſtatuit, quòd Inquiſitores hæreticæ prauitatis, quicunque fuerint, habeant facultatem procedendi contra eos, qui aſſeruerint, quod confeſſi Fratribus Mendicantium Ordinum, teneantur confiteri eadem peccata Rectoribus Parochialium Eccleſiarum. b. fo. 61. Et ffo. 144. conc. 353.

6 *In fauorem Fr. Minor. & Prædic.* INNOCENTIVS VIII. approbauit, & cõfirmauit literas ſuprascriptas Sixti in §. 2. & firmiter obſeruari debere, ac robur perpetuæ firmitatis obtinere decreuit, proque potiore cautela eas de nouo ſtatuit, & ordinauit. Ac vniuerſis, & ſingulis Inquiſitoribus hæreticæ prauitatis Prædicatorum, & aliorum quorumcumque Ordinum, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium profeſſoribus, & Clericis ſecu-

ſecularibus per vniuerſam Orbem prohibuit, ne prætextu cuiuſcunque poteſtatis, & facultatis eis attributæ, ſeu attribuendæ ſuper inquiſitione huiuſmodi, quantumcunque ampliſſimæ, contra quempiam Ordinis Minorum profeſſorem procedere, & inquirere, aut officium ſuum exercere quoquomodo præſumāt. Et quod, ſi forte præſumpſerint aliquos ex dictis Fratribus Minoribus capere, ſeu carceribus mancipare, debeant remittere Fratres ipſos ſic captos, infra triduum (poſtquam de præſentibus literis notitiam, qualitercunque habuerint, aut requiſiti fuerint) ad ipſorum ſic captorum, & detentorum Superiores, per omnia illæſos, & ſine mora; per eos, iuxta Iuris formam, & Regularia inſtituta debitis pœnis puniendos. Super quibus dat Conſeruatores omnes Eccleſiarum Prælatos, imponendo graues pœnas in contrarium qualitercunque facientibus. b. fo. 57. Et ffo. 51. conc. 60. Correctio.

Leo X. literas immediatè ſuprapoſitas Innoc. VIII. inſeruit de verbo ad verbum, & approbauit, & innouauit, ac ſui ſcripti patrocinio communicauit, decernens illas ab omnib. debere inuiolabiliter obſeruari, proque potiori cautela, omnia, prout per ſuos prædeceſſores prohibita, ſtatuta, ordinata, & conceſſa fuerunt, prohibuit, ſtatuit, ordinauit, & de nouo conceſſit. Non obſtantibus quibuſcunque in contrarium facientibus. b. ffo. 21. conc. 64.

8 In fauorem Frat. Min. Obſer. Excommunicatio.

Idem Leo poſtea informatus, quod aliqui Inquiſitores (non obſtantibus ſupradictis) attentabant procedere contra quoſdam Fratres Minores, præcepit, & mandauit Inquiſitoribus præfatis Apoſtolica, vel quauis alia Auctoritate, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, & plenitudine poteſtatis, etiam conciſtorialiter; in quibuſuis Mundi partibus, ſub excommunicationis ſententia, & priuatione omnium, & ſingulorum beneficiorum, & officiorum eccleſiaſticorum, quæ obtinent, ac inhabilitatis ad illa, & alia in poſterum obtinenda, & aliis pœnis in literis aliorum prædeceſſorum ſuorum contentis; quas contra facientes in ipſo facto incurrere voluit, ne de cætero contra dictos Fratres Min. ſuper cauſſis prædictis, nec ſuper quibuſuis aliis ad ſuum Inquiſitionis Officiū pertinentibus, ſe intromittere, teſtes examinare, & alios proceſſus agitare præſumant. Et voluit, quòd ſi fortè ab aliqua de præmiſſis ſe intromiſerint, aliquos Fratres capiendo, teſtes examinando, aut ſcripturas recipiendo, Fratres ipſos perſonaliter, ac dicta teſtium examinatorum, & quoſcunq; proceſſus factos, & ſcripturas prædictas, ſuper cauſſis huiuſmodi quomodolibet concernentes, Miniſtris Prouincialibus, aliiſque prædictorum Fratrum Minorum Prælatis, ſeu Superioribus in locis illis, in quibus Inquiſitores præfatos reſidere contigerit (nullis apud ſe retentis copiis, aut tranſumptis, vel notis) infra ſex dierum ſpatium; poſtquam præſentium notitiam quomodolibet habuerint, realiter, & cum effectu reſtituant: vt Fratres huiuſmodi delinquentes (ſi qui fortè fuerint) iuxta exceſſuum, & delictorum exigentiam, per Prælatos, & alios Superiores dicti Ordinis Minorum, ſecundum formam literarum Apoſtolicarum ſuorū prædeceſſorum caſtigari debeant. Super quibus etiam aduerſus contra facientes dat Conſeruatores omnes Eccleſiarum Prælatos, cum magnis non obſtantiis. B. ffo. 20. conceſſione 63. Correctio.

9 Exemptio. Excommunicatio.

Clemens VII. exemit de nouo Fratres Minores, Regularis Obſeruātiæ ab Inquiſitoribus hæreticæ prauitatis, & ſub protectione ſua, & Apoſtolicæ Sedis eos ſuſcepit. Ipſiſque Inquiſitoribus, ſub excommunicationis ſententia, & Officiorum ſuorum priuatione, inhibuit, ne de dictis Fratribus etiā ratione criminis hæreſis, quomodolibet intromitte e præſumant. Sicque per quoſcunque, tam ordinaria, quàm delegata, & miſta auctoritate fungentes Iudices: & perſonas vbique iudicari, cognoſci, atque decid debere; ſublata eis, & cuilibet eorum quauis aliter iudicandi, cognoſcendi, & decidendi facultate. Necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper iis à quoquam & quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Additio Capuccini.

Et per Breue, quod incipit, *Propter labem Lutherianam*, vult, vt inquiſitores teneantur ſolummodo eos præmonere, & infra menſem à die monitionis computandum, expectare remedia, cum effectu adhibenda contra ſuſpectos de hæreſi ab his, qui debent; prout ibi continetur, &c.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 8.

HOC, *quod in §. 8. diſponitur, hodie non habet locum, per Conſt. 16. 67. Pij IV. anni 1552. vt in Bulla. vbi Inquiſitoribus conceditur, poſſe contra quoſtunque Regulares, procedere, illoſq; punire dummodo tamen*

men, non ſint præuenti in Inquiſitione ab eorum Prælatis, (ſcilicet ſi ipſi Prælati prius inceperint de eo cognoſcere, quod Inquiſitores inquirunt) Et vt Prælatus ipſe legitimè poſsit in tali cauſſa procedere erit expediens habere Directorum Inquiſitorum & maxime illum cum ſcholiis, ad hoc, vt ſecundum illud poſsit ſe in inquiſitione, & punitione regulare. Nec hoc Priuilegium eſt annullatum à Concil. Trident. per id, quod dicitur Seſſ. 5. in fine & Seſſ. 6. de reformat. cap. 3. cum ſit, quod in Seſſ. 5. tantum dicat, quòd Epiſcopi procedant contra Prædicatores, errores, vel hæreſes prædicantes. Et in ſeſſ. 6. dicat, quod poſsit procedere contra Fratres extra ſuum Ordinem degentes. Ex quo infertur, quod in aliis caſibus, vel delictis à Fratrib. quomodolibet perpetratis remanet, vt obſeruetur modus datus in Seſſ. 25. tit. de Regular. c. 14. vt videlicet ſeruetur honor. & Reputatio Religionis cum intus, & non extra Religionem concedatur ibi fieri punitio à Prælatis; Nec obſtat dictum Directorium impreſſum anno. 1585. ſupradictæ Conſtitutioni 67. Pij IV. (cuius meminit in 3 libro, ſuorum ſcholiorum) in ſcholio 91. dicens, Religioſos nō eſſe in huiuſmodi proceſſationis, & inquiſitionis ſuorum Regularium poſſeſsione, aſsignans pro ratione, cum non ſint experti in examinando, & interrogando. Nam ad hoc faciliter poteſt reſpondeti, quod ex practica ipſiuſmet Directorij in principio tertiæ partis editionum Nicolai Cymerico numer. 67. & ſequenti, & in tertio libro ſuorum ſcholiorum, in ſcholio 14. & ſequenti, vbi datur modus procedendi in inquiſitoribus, ipſi Regulares poſſent in hac materia fieri practici. Itaque quotieſcunque ipſi Prælati oſtenderint ſe diligentes fuiſſe in inquiſitione & proceſsiſſe, non vt vſurparent ſibi iuriſdictionem, ſed tantum conſeruarent ſe in conceſſionibus eis à Sede Apoſtolica factis, & ſeuerius proceſsiſſe, quam ipſi Inquiſitores feciſſent, Tunc ipſi Prælati potius eſſent ab ipſis Inquiſitoribus laudandi.

INTERDICTVM

Diſtinctio materiæ Interdicti.

Collector. ADVERTENDVM, quòd earum Cōceſſionum, quæ in Priuilegiis Fratrū Mendicantium circa Interdictum habentur, quædam attinent ad modum ſe habendi, tempore quo ab omnibus ſeruatur, vel ſeruari debet Interdictum. Et hæc ponuntur primo loco. ¶ Alia vero pertinet ad ſuſpenſionem Interdicti in certis Feſtiuitatibus, ac circa modum, quo tunc ſe poſſunt habere Fratres. Quæ ponuntur ſucceſſiuè ſecundo loco. ¶ Nonnulla vero concernunt familiares, & procuratores Fratrum, & hæc vltimo loco collocantur.

INTERDICTVM I.

INNOCENTIVS IV. conceſſit, vt cū Fratres Minor. ad loca Interdicto ſuppoſita 1 *Celebrare*
venire contigerit, poſſint in eis, (excom- *diuina.*
municatis, & interdictis excluſis) ſubmiſſa voce, & non pulſatis campanis, Diuina officia celebrare; niſi id fuerit eis ſpecialiter prohibitum. *B.* fol. 21. Et ſſo. 105. conceſſione 224.

Aduertendum, quod hoc eſt iam ius com- *Collector.*
mune, per capitulum *Almamater*, cum ibi notatis.

¶ CLEMENS IV. conceſſit, vt cum genera- 2
le Interdictum apponi contigerit, poſſint Fra- *Pro quocumque interdicto.*
tres Minores in Eccleſiis & Oratoriis, ſuis, ac in aliis quibuſcunque, cum ad loca peruenerint eccleſiaſtico ſuppoſita Interdicto, clauſis *Sacramēta.*
ianuis (excōmunicatis, & interdictis excluſis) non pulſatis cāpanis, & ſubmiſſa voce celebrare diuina, & Eccleſiaſtica recipere Sacramēta; dummodo cauſſam non dederint Interdicto, nec contingat id eis ſpecialiter interdici; niſi Eccleſiæ, & Oratoria eadem fuerint ſpecialiter interdicta, *B.* fol. 56. Et ſſo. 140. conc. 314.

¶ Idem Clemens conceſſit Fratribus Ordi- 3
nis Prædicatorum, quod tempore ſtrictiſſimi *Ex priuil. Fratrum Prædicat.*
Interdicti (in ſuis domibus duntaxat, excluſis omnibus, qui non fuerint de Ordine ſuo, clau- *Pro Interdicto ſtrictiſsimo.*
ſis ianuis, & non pulſatis campanis) valeant quotidie vnam Miſſam in communi legendo audire, ſeu quilibet Sacerdos eiuſdem Ordinis, cum duobus, aut tribus tantùm miniſtris modo ſimili vnam Miſſam celebrare poſſit; dummodo in eiſdem interdicti ſententiis de Ordine prædicto, & de hac Conceſſione non fiat mentio ſpecialis, B. ſſo. 73. conceſſione. 189. Et ſſo. 115. conceſſione 511.

Aduertendum eſt, quòd quando tale poni- *Collector.*
tur Interdictum, ſemper derogantur iſta Priuilegia. Et ideo non decipiatur aliquis credendo, quod ſemper ſint in ſuo vigore: Et

idem

idem dico de ſequenti Conceſſione. Itaque iſta valebunt ſolummodo, quando huiuſmodi Interdictum ponetur ſine ſufficientibus derogationibus.

4 *Pro quocũ-que Inter-dicto.*

Nicolavs IV, conceſſit Fratribus Minor. quod dum appoſitum fuerit interdictum in ciuitatibus, vel locis, vbi habitant prædicti Fratres, taliter, quod non obſtantibus Priuilegiis, ſeu Indultis quibuſcunque, Religioſis à Sede Apoſtolica conceſſis, omnia in huiuſmodi Interdictis Eccleſiaſtica Sacramẽta (exceptis Baptiſmate paruulorum, & pænitentiis morientium) prohibeantur, poſſint Fratres tempore talis Interdicti ſua confiteri peccata, & ab ipſis abſolui, ac intelligere Diuinum Officium, & Miſſas celebrare, ianuis clauſis non pulſatis campanis, voce ſubmiſſa (excommunicatis, & interdictis, ac omnibus perſonis, quæ non ſint de Ordine prædicto, excluſis.) Nec non temporibus conſuetis, iuxta morem dicti Ordinis Sacræ Communionis, & Extremæ Vnctionis Sacramenta recipere non obſtante prohibitione præfata, ſeu aliquibus literis ſuper hoc à Sede Apoſt. impetratis: quæ de ordine prædicto & de hoc Indulto ſpecialem non fecerint mentionem. *B.* fõ. 21. & ffo. 105. conceſſ. 222.

Sacramẽta.

5 *Ex iure cõmuni: Confeſſio: Excommunicatio.*

¶ Bonifacivs VIII. in capitulo Alma *Mater, de ſententia excommunicationis*, ſtatuit multa circa interdictum, ſequentibus verbis. Concedimus, quòd tempore Interdicti ab homine, vel à iure prolati, non tantummodo morientes, ſed etiam viuentes; tam ſani etiã, quam infirmi ad pœnitentiam (quæ, propter pronitatem, & facilitatem hominum ad peccandum ſummè neceſſaria eſt) licitè admittantur; dum tamen excommunicati non fuerint; quos admitti (præterquam in mortis articulo) nolumus ad eandem. ¶ Illis etiam propter quorum culpam, dolum, & fraudem lata eſt ſententia Interdicti; vel qui ad perpetrandũ graue delictũ cuius occaſione ipſam interdictum eſt latum, præbuerũt auxilium, conſilium, vel fauorem: niſi de ipſo delicto (ſi ſint tales, quod id facere valeant) prius ſatisfecerint, vel de ſatisfaciendo idoneam dederint cautionem; aut ſi ſatisfacere nequeant, vel huiuſmodi cautionem præſtare iurauerint, quod, cum poterunt, ſatiſfacient; & ad ſatisfactionem huiuſmodi, per eum, vel per eos, qui facere ipſam debent, & poſſunt, præſtandum, dabunt conſilium, & auxilium; ac iuxta poſſe ſuum, fideliter laborabunt, non eſt pœnitentiæ beneficium aliquatenus concedendum. Nec tunc quoad iſtos, vel alios, qui circa hoc minimè deliquerunt (vbi Ciuitas, vel locus alius, ſeu Vniuerſitas interdicti exiſtunt) facienda eſt relaxatio Interdicti: ſed eſt his ſolummodo iniungenda pœnitentia ſalutaris. Habetur vbi ſupra.

6 *Forma obſeruationis Interdicti.*

¶ Idem Bonifacius in præfata Decretali ſic dicit: Adijcimus præterea, quòd ſingulis diebus in Eccleſijs, & Monaſterijs Miſſæ celebrentur, & alia dicantur Diuina Officia, ſicut prius; ſubmiſſa tamen voce, ianuis clauſis; excommunicatis, & interdictis excluſis, & campanis etiam non pulſatis. Habetur vbi ſupra.

7 *Ex iure communi de ſuſpẽſione Interdicti in certis feſtiuitatibus.*

¶ Idem Bonifacius in prædicta Decretali addit: In Feſtiuitatibus verò Natalis Domini, Paſchæ, ac Pentecoſtes, & Aſſumptionis Virginis Glorioſæ, campanæ pulſentur, & ianuis apertis, alta voce Diuina Officia ſollemniter celebrentur excommunicatis prorſus excluſis, ſed interdictis admiſſis; quibus, ob reuerentiam dictarum ſolemnitatum, & vt ipſi ad humilitatis gratiam, & reconciliationis affectum facilius inclinentur, præfatis diebus participationem permittimus Diuinorum. Sic tamen, quòd illi, propter quorum exceſſum, Interdictum huiuſmodi eſt prolatum, Altari nullatenus appropinquent; Cœteris, quæ circa obſeruationem Interdictorum à noſtris ſunt prædeceſſoribus inſtituta, in ſuo robore duraturis; Non obſtantibus quibuſuis Priuilegijs Eccleſijs, Monaſterijs, Ordinibus, Religionibus, ſeu perſonis Eccleſiaſticis, Sæcularibus, vel Regularibus, exemptis, & non exemptis, ſub quauis forma, vel expreſſione verbborum ab Apoſtolica Sede conceſſis. Habetur vbi ſuperius.

Ex iure communi de obſeruantia interdicti.

¶ Clemens V. circa obſeruantiã Interdictorum generalium, tam Auctoritate Sedis Apoſtolicæ, quàm à locorum Ordinarijs poſitorum, fecit Conſtitutionem ſequentem: Diſtrictè præcipiendo mandamus, quatenus Religioſi quicunque tam exempti, quàm non exempti, cuiuſcunque Ordinis, & conditionis exiſtant, cum Cathedralem, vel Matricem, ſeu Parochialẽ loci Eccleſiam, illa viderint aut ſciuerint obſeruare nõ obſtantibus quibuſcunq; appellationibus antea etiam ad eandem Sedẽ, vel alium, ſeu alios, interiectis, & alijs ob-

iectibus

ſeruationem minimè teneantur. Nec propterea Irregularitatis maculam, aut aliquas ſententias, cenſuras, & pœnas incurrerent. Sed dummodo cauſam non dederint huiuſmodi interdicto, poſſint ianuis apertis, & campanis pulſatis Miſſas, & alia Diuina officia celebrare, ſi perſona, ad cuius inſtantiam Interdictum fuit appoſitum, in eiſdem Domibus degentibus Fratribus, de alimentis, & alijs vitæ neceſſarijs rebus, competenter prouideri fecerit. Et decreuit irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his, a quoquam quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter actum fuerit. B. iſſo. 55. conceſſione 156.

16 *Abſolutio* ¶ Idem Leo conceſſit, quod tempore Interdicti poſſint Fratres Minor. abſoluere à Cenſuris in foro conſcientiæ illos, qui confitebuntur peccata ſua: niſi tales cenſuræ eſſent, ex quibus huiuſmodi Interdictum emanaret. O. iſſo 19. conceſſ. 174.

17 *Pro Ceſſatione à Diuinis.* ¶ Idem Leo declarauit, & conceſſit eiſdem Fratribus Minor. quòd in forma obſeruationis nulla ſit differentia inter Ceſſationem à Diuinis, & Interdictum quodcunque. O. iſſo. 59. conceſſ. 165.

Collector. non impugnatur à Nau. in man. c. 27. nu. 188. Aduertendum eſt circa huiuſmodi Conceſſionem, quod duo inſignes Doctores vniuerſitatis Salmanticæ in ſuis Repetitionibus concluſerant, quòd Ceſſatio generalis à Diuinis, & Interdictum loci ſunt omnino idem; ita quòd habet locum in eis capitulũ *Alma Mater.* Hoc eſt, quòd ſi Ceſſatio fuerit in toto oppido, vel aliàs generalis, celebrabitur, ianuis clauſis &c.

Pro interdicto ac etiam Ceſſatione à Diuinis. ¶ Idem Leo conceſſit præfatis Fratribus Minor. quod tempore Interdicti aut Ceſſationis à Diuinis, poſſint duo, vel plures Fratres, extra Eccleſiam, in Domibus ſuis Officium diuinum dicere, Non obſtante capitulo. *Quod in te, De pœnitent. & remiſſio.* & alijs quibuſcunque. Et quod quando extra Chorum dicunt prædicti Fratres Horas Canonicas, ſi caſu tranſeuntes perſonæ interdictæ aliquid audierint, non propterea incurrant aliquã Cenſuram. O. iſſo. 59. conceſſ. 186.

¶ Idem Leo conceſſit, quod tempore Interdicti ordinaria auctoritate appoſiti poſſint

19 *Pro Interdicto ordinario.* Fratres Minor. Obſer. dare publicè profeſſionem Fratribus ſuis; & in illa cantare hymnũ Veni Creator ſpiritus, & alias cæremonias facere prout in conſuetudine habetur. O. iſſo. 62. conc. 197.

¶ Idem Leo conceſſit, etiam, quòd præfati Fratres Minor. poſſint tempore Interdicti ordinarij benedicere Menſam, & poſt prandium & cœnam, Deo agere gratias, ſicut, ſi nullum eſſet Interdictum. O. iſſo. 91. conc. 198. 20 *Pro interdicto ordinario.*

¶ Idem Leo conceſſit, quod ſimiliter tempore Interdicti ordinarij, poſſint prædicti Fratres Minores facere Proceſſiones per Clauſtra ſua: dicendo Litanias, vel hymnos, aut alia deuota carmina: dum tamen non quod diuinũ Officium non dicant. O. iſſo 61. conceſſ. 199. 21. *Pro Interdicto ordinario.*

Ex Priuilegiis Fratrum Minorum. 22 *Pro Interdicto ordinario.*

IDem Leo informatus à Fratribus Ordinis Minimorum, quod in Priuilegiis Fratrum Mendicantium, præſertim Fratrum Minorum contineretur, quod ipſi Fratres Mendicantes, præſertim Minores in ſuis Eccleſiis tempore Interdicti ordinaria auctoritate appoſiti, etiam ianuis apertis celebrare poſſent; & quod Mendicantes, præſertim Minores, conſueuerint, & ſoliti ſint, tempore interdicti huiuſmodi in Eccleſiis Domorum ſuarum ianuis apertis celebrare, conceſſit motu proprio, & ex certa ſcientia præfatis Fratribus Minimis, vt in quibuſuis Eccleſiis domorum ſuarũ, in quibuſuis locis conſiſtentibus tempore interdicti ordinaria auctoritate appoſiti etiam ianuis apertis Diuina officia celebrare liberè, & licitè poſſint, & valeant. Super quo aduerſus contradictores ponit graues cenſuras: & in fine maximas derogationes, ſeu nõ obſtantias. B.

Collector. Circa ſupradictam Conceſſionem oportet aduertere, vtrum ſit valida, vel non. Nam ex vna parte apparet inualida, nulliuſque valoris, ſcilicet, quia videtur fundata ſuper relatione falſa, & per conſequens eſſe indultũ ſubreptitium. Ego enim qui exactiſſimam diligentiam appoſui circa collectionem Priuilegiorum Fratrum Mendicãtium, & præſertim Minorum, nunquam vidi, nec audiui Romæ, nec alibi (quamuis diligenter quæſiuerim à Patribus doctiſſimis in huiuſmodi, quod tale Priuilegium haberent Fratres Mendicantes: nec quod vnquam iſtud fuerit in vſu. Ex alia verò parte videtur Priuilegium præfatum eſſe validum: quia non videtur fundatum ſuper relatione prædicta, ſed ſuper affectione, quã Pontifex oſtendit habere ad huiuſmodi Ordinem ... mera voluntate: quia dicit in principio Conceſſionis, quod motu proprio, & ex certa ſcientia, &c. ¶ Tandẽ

 ſuper

ſuper hoc conſultus quidam inſignis Iuris Doctor, reſpondit, vt ſequitur. Præſuppoſita eiuſmodi relationis falſitate, puto Priuilegium iſtud eſſe ſubreptitium. Ea enim ſubreptio, quæ vitiat literas ad beneficia, videtur vitiare Priuilegia, vt Abbas ſentit, in c. *Ad audientiā de reſcriptis*, & in c. *Quod ſuper his, de fide inſtrumētorum*. Et literas beneficiales vitiare videtur falſitas cauſſæ impulſiuæ. Text. & ibi Abbas, Felinus, & alij in c. *Poſtulaſti de reſcriptis*. Et nō poteſt negari, quin hæc relatio, vel fuerit cauſſa finalis huiuſce Conceſſionis, vel ſaltem impulſiua, quæ magnopere mouerit Papam ad eam Conceſſionem faciendam. Nec obſtare videtur, quòd Papa non tam ſuper relatione, quàm ſuper affectione fundetur. Nam ex contextu videtur, quòd Papa ſe fundat ſuper affectione ad concedendum ſpecialiter huic Ordini, quòd ex communicatione Priuilegiorum generaliter conceſſum erat. Vnde fundat ſe in affectione, quoad vnum, & in relatione, quoad aliud facit ad hoc: quoniam huiuſmodi Priuilegio, & communicatione conceſſis; neruus cenſuræ interdicti grauiſſimè lædi[illegible]. Et adeo quidem, vt [illegible] eſſet conceſſum ſine aliqua ſubreptione, videretur reuocandum. Argumento c. *primi, de conſuetudine*, ſecundum vnum intellectum. Et c. *Suggeſtum, de Decimis*, facit, & lex prima, *[illegible] reſti.* Et quod Bal. notat in l. *præſcriptione*, C. [illegible] 3. verſ. *Ego dico C. Si contra ius vel vtilitatem publicam* Et Soc. conſi. 151. col. 9. ver. *confirmantur omnia præmiſſa*. Idcirco videtur, quòd nullatenus quis vti debeat præfato Breui, aut Conceſſione in ipſo contenta.

Ex Priuilegijs Monachorum S. Benedicti.

23 NICOLAVS V. conceſſit, vt prior Monaſterij S. Benedicti poſſit eligere ſex perſonas inter viros, & mulieres [illegible]: quæ perſonæ tempore interdicti generalis, ſiue ſpecialis, aut quo ceſſatur à Diuinis, in dicto monaſterio, quando Miſſæ, & alia diuina Officia celebrantur, ſiue celebrabuntur, Miſſis, & alia diuina officia audire, & illis intereſſe, & in ipſo Monaſterio dicto tempore Eccleſiaſtica recipere Sacramenta, & ſi aliqua illarum ſex perſonarum interim mori contigerit, ſepeliri in Eccleſiaſtica ſepultura valeat, ſine tamen ſolemnitate [illegible] dictus Prior, vel aliqua perſonarum ſex perſonarum dictis Interdicto, aut Ceſſationi à Diuinis cauſſam non dederint, & ipſum Interdictum non ſit poſitum, vel confirmatum auctoritate Apoſtolica. b.

Pro Interdicto ordinario.

Sacramenta.

Sepultura.

24 ¶ NICOLAVS Francus Apoſtolicæ Sedis Nuntius, & Orator, cum poteſtate Legati de latere, a præfata Sede deputatus in regnis Caſtellæ, Legionis & Aragoniæ, conceſſit Monachis S. Benedicti Obſeruantiæ, quod tempore Interdicti Ordinarij poſſint recipere ad Miſſas, & ad alias Horas audiendas in ſuis Monaſterijs quindecim perſonas in quolibet die de ijs, quæ non dederunt cauſſam Interdicto. o.

Præſentes [illegible]

25 ¶ LEO X. conceſſit, vt Monachi, & moniales, conuerſi, & ſeruitores monaſteriorum, & Prioratuum ordinis Sancti Benedicti congregationis Hiſpaniæ, cum eos in eccleſijs, vel cœmeterijs monaſteriorum, Prioratuum, & aliorum locorum dicti Ordinis, & congregationis, humana cadauera Eccleſiaſticæ tradere ſepulturæ contigerit tempore Interdicti, aut ceſſationis à Diuinis, quacunque auctoritate, etiam Apoſtolica impoſitorum, dummodo huiuſmodi interdicto cauſſam non dederint, [illegible] interdicti, apertis ianuis, pulſatis campanis, [illegible] & [illegible] Miſſas & alia diuina officia [illegible] & in cantu celebrare poſſint. b.

Pro [illegible]

Ex Priuilegijs Ordinis Sancti Ioannis Hieroſolymitani.

26 ANASTASIVS IV. Alexander III. & Alexan. IV. & Vrban. III & Clem. III. & Clemens IV. [illegible] ſtatuerunt, [illegible] Epiſcopo, in eccleſijs ſubditis Fratribus Sancti Ioannis [illegible] Hieroſolymitani, interdicti, vel excommunicationis ſententiam liceat promulgare. b.

27 ¶ GREGORIVS IX. [illegible] innouauit, ac [illegible] Eccleſiarum Prælatis [illegible] præfatos Fratres [illegible] aut eorum Eccleſias interdicere nullatenus præſumant. b.

Sciendum, ac notandum, quod [illegible] Statuti [illegible] Fratres [illegible] nullis perſonis, nullum [illegible] Eccleſiæ [illegible] intelligi etiam de Interdicto generali. Sed nuper in [illegible] declaratum eſt, intelligi debere de Interdictu

dicto ſpeciali, ſeu particulari duntaxat, ſcilicet, quòd Eccleſiæ præfatæ nequeant ſpeciali. ter interdici ab Ordinariis Eccleſiarum Prælatis. Et ab Officiali Epiſcopi Salmantinæ diœceſis diſtrictè prohibitum eſt, ne ex cetero violari Interdictum generale attentarent, ſed illud ſicuti alij Religioſi ſeruarent. ¶ Sic autem debere fieri, ponitur expreſſè in literis præfatorum Pontificum, addendo ſequentia verba: Veruntamen, ſi Generale Interdictum fuerit, in huiuſmodi locis prolatum, excluſis excommunicatis, & nominatim interdictis clauſis ianuis abſque ſignorum pulſatione, plane diuina celebretis. B. ¶. Et dato caſu quòd præfatum Priuilegium foret ſufficiés tempore Conceſſionis: tamen, poſtquam capitulum *Alma Mater, de ſententia excommunicationis, libr 6* & clemen. *Ex frequentibus de ſententia excommunicationis* emanauit, nullius eſſet momenti. Et idem de conceſſione ſequenti ſuprapoſita, ſcilicet quod excluſis excommunicatis, & nominatim interdictis, poſſent, admiſſis ceteris generaliter interdictis, celebrare diuina, prout in quadam Eccleſia dicti Ordinis fieri conſueuit. Ac idē iudicium eſt habendum de ſimilibus Priuilegiis antiquis. Vnde gloſ. in præfato capit. *Alma Mater*, verbo *Conceſsis*, dicit. Per hæc verba generalia reuocatum puto Priuilegium Templariorum, Hoſpitaliorum, ſcilicet Sancti Ioannis: quo in eorum iucundo aduentu ſemel in anno aperiebatur vna Eccleſia in loco tempore interdicti: & celebrabantur ibi Diuina, hæc gloſſa.

ANNOTATIO CORDVBAE

QVOAD §. 13. *notandum, quòd ſepelire ſollemniter, & cum ceremoniis ſolitis, quod ibi conceditur per Iulium II. eſt aliud: Et aliud eſt ſepelire cum Pompa moderata, vt ſæpe conceditur in Bullis Cruciatæ. Pro quo notandum, quod ſepelire cum pompa moderata eſt, quod dentur in campanis tres clamores pro viris, & duo pro mulieribus: quodque Clerici, ſeu Religioſi, dum deferunt, dumque ſepeliunt cadauer, cantent quod ſolitum eſt cantari, non autem quod celebretur miſſa de Requie, & ita hoc ſic fuit declaratum in Bulla contra Africam data per Leo. X. anno Dom. 1516. Aliud autem eſt ſepelire in ſilentio: vt Clericis ſeruientibus interdictum conceſſum eſt à iure communi, & ex Priuilegio conceſſum eſt ... feſtiuitatibus, vt habetur in Compend. tit.* Interdictum 3. *§.2. & 3. & 5. & 11. & 14. & 15. ibi de his videatur.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

NOTA *quòd idem Cordub. in ſua quæſtione tractatu de Indulgentijs quæſtione quadrageſima tertia, dubio quinto, ait quod in Bulla data contra infideles per Iulium Tertium anno 1552 declaratur, quod per pompam moderatam intelligitur, quādo fit medietas eius ſollemnitatis, quæ fieri ſolet extra interdictum, cantando, & pulſando campanas, iuxta qualitatem perſonæ, & idem declaratur in Bulla ... anno 1565. & reliquum relinquitur in arbitrium Ordinarij, ſi fuerit in eo loco, vbi mortuus ſepelitur, aliàs ad arbitrium Parochi, & aduertit Corduba, quòd in Hiſpania communiter practicatur diſpoſitio Leo. X. ſed in hoc caſu debet attendi conſuetudo Epiſcopatuum.*

INTERDICTVM SECVNDO.

ALEXANDER IV. conceſſit, vt cum generale fuerit Interdictum, poſſint Fratres Minor. in Vigiliis, & Feſtiuitatibus Sanctorum Franciſci, & Antonij, ac Beatæ Claræ, & octo diebus immediatè ſequentibus, vna cum Religioſis, & Clericis ſecularibus, qui tunc in Eccleſiis Fratrum conueniunt, apertis ianuis (excommunicatis dūtaxat excluſis) Diuina Officia ibi celebrare: dummodo huiuſmodi Fratres Minor. aut prædicti Religioſi, & Clerici cauſſam non dederint Interdicto, nec præfatis Fratribus contingat ſpecialiter Interdici. b. ffo. 257. conceſſ. 641. Et ffo. 54 conceſſ. 154 1 *Pro trib. primis Sanctis Ordinis.* *Collector.*

Hæc conceſſio, licet fuerit reuocata per capitulum *Alma Mater*, tamen poſtea reualidata eſt per Iulium II. vt patet infrà §. 4.

Idem Alexander fecit conſimilem Conceſſionem Fratribus Ordinis Prædicatorum pro Feſtiuitatibus Sanctorum Dominici, & Petri Martyris. b. ffo. 115.

ALEXANDER VI. extendit Priuilegia Summorum Pontificum ſuorum prædeceſſorum, quoad Interdictum, ſcilicet, quòd, ſicut tempore Interdicti poterant Fratres Minor. celebrare ſollemniter Diuina Officia in ſuis Eccleſiis, & Monaſteriis in ſollemnitatibus Sāctorum FRANCISCI, Antonij, & Beatæ Claræ, & per ſuas Octauas; ita poſſint in Feſti- *Pro omnib. Sanctis Ordinis.*

in Feſtiuitatibus aliorum Sanctorum dicti Ordinis, videlicet Ludouici, Bernardini, Bonauenturæ, necnon quinque Martyrum de Marrochio. Sed hoc per diem tantum. O. ſſo. 66. Et ſſo. 70. conceſſione 171. Et ſſo. 100. conceſſione 377.

4 *Pro Feſtiuitate Stigmatum.* ¶ IVLIVS II confirmauit, & de nouo conceſſit Priuilegia ſuorum Prædeceſſorum, circa celebrationem Feſtorum Sancti Franciſci, & aliorum Sanctorum Ordinis Minor. tempore Interdicti, extendens etiam eadem priuilegia ad Feſtum Stigmatum Beati Patris Franciſci, etiam tempore Ceſſationis a Diuinis: Non obſtantibus quibuſcunque in contrarium. [redacted] *Alma mater, de ſententia excommunicationis* lib. 6. O. ſſo. 70. conc. 160. Et O. ſſo. 74. conc. 223. Et ſſo. 8. conc. 263.

Collector. Prædicta conceſſio videtur ſolum pertinere ad Fratres Min. Prouinciarum Hiſpaniæ, quia ipſis ſolum directa eſt. ¶ Circa iſtam autem nouam Conceſſionem, & reuocationem capituli *Alma mater*, necnon quod omnia pertinentia ad celebrationem Sanctorum Ordinis tempore Interdicti, vide illa quæ in fine huius dictionis ſunt addita, & attende bene ad ſingula.

5 *Pro S. Bon.* Idem Iulius conceſſit Fratribus Min. quod in die Sancti Bonauenturæ, ſi eadem die Interdictum auctoritate Apoſtolica appoſitum fuerit, poſſint dicti Fratres in ſuis domibus à primis Veſperis, vſque ad ſecundas Veſperas eiuſdem diei incluſiuè, Miſſas, & alia Diuina Officia celebrare, ſeu celebrari facere, ſicut in die Sancti Franciſci, Fratres huiuſmodi facere, poſſent. B. ſſo. 44. Et ſſo. 13. conc. 286.

¶ LEO V. conceſſit Fratribus Min. de Obſeruantia Monialibus S. Claræ, & Tertiæ Regulæ ſub obedientia eorundem Fratrũ degentibus,

6 *Pro S. Heliſabeth.* vt in die Sanctæ Heliſabeth filiæ Regis Hungariæ, & per eius Octauam, poſſint tempore Interdicti Miſſas, & alia Diuina Officia celebrare, ſeu celebrari facere, quemadmodum poſſunt in diebus Sanctorum Franciſci, Antonij, & Claræ, & per Octauas eorum. b. ſſo. 55. conc. 115.

7 *Pro omnib. S. Ordinis.* ¶ Idem Leo declarauit, & Conceſſit Fratribus Min. quod Priuilegium conceſſum de ſuſpendendo Interdictum in Feſtis Sanctorum ſui Ordinis, intelligatur de diebus, quibus talia feſta cadunt, etiam ſi propter alia maiora feſta occurrentia, eorum Officia in aliam diem transferantur. Conceſſit etiam quod in diebus huiuſmodi Suſpenſionis Interdicti [illegible] virtute Priuilegiorum dicti Ordinis [illegible] de Iure generaliter conceſſorum, poſſunt Fratres in domibus ſuis, intra & extra Eccleſia dicere, & facere omnia illa, quæ nullo exiſtente Interdicto fieri poſſunt. Et hoc propter ſcrupulum aliquorum, qui dicunt, quod quando ſuſpenditur aliquod Interdictum propter aliquod feſtum, non poteſt fieri, niſi Officium, & Miſſa illius Feſtiuitatis, & non in Proceſſionibus, & [illegible] lectis. O. ſſo. 58. conc. 154.

Virtute huius Conceſſionis [illegible] Fratres ſepelire ſæculares mortuos tempore [illegible] Suſpenſionis, aut aliis ſimilibus [illegible] quæ poſt Conceſſionem [illegible] tur, ſcilicet. Et hoc propter ſcrupulum [illegible] enim [illegible] cauſa propter quam [illegible] pus collegi, præfatam Conceſſionem [illegible] ui, & non alia, ſi bene memini.

¶ Idem Leo conceſſit, quod in partibus Hiſpaniarum ſuſpendatur quodcunque Interdictum in feſtiuitate puriſſimæ Conceptionis [illegible] Virginis & per eius Octauam, prout [illegible] late ſunt in dictione *Conceptio Virginis* [illegible]

¶ Idem Leo conceſſit Fratribus Ordinis Prædicatorũ, vt quoties Feſtiuitates [illegible] Dominici, Petri Martyris, Thomæ de Aquino, & Vincentij, ac S. Catharinæ de Senis & [illegible] Octauæ, quomodocunque etiam per [illegible] tionem celebrandæ occurrerint [illegible] Ciuitates, Oppida, & loca Eccleſiaſtica [illegible] dicto, etiam Auctoritate Apoſtolica [illegible] poſita, in Eccleſijs Domorum [illegible] naſteriorum, quorum [illegible] niſi [illegible] Eccleſiæ Interdictæ, vel [illegible] Fratres nominati eſſent Interdicti [illegible] ſam dederint Interdicto, [illegible] poſſint pulſatis campanis, & [illegible] terdictis, & excommunicatis [illegible] ce Miſſas, & alia Diuina Officia [illegible] ctum in diebus Feſtiuitatum [illegible] & Octauis etiam reſpectiue [illegible] ſi per [illegible] ipſarum, & in die Octauarum [illegible] non [illegible] de Sanctis [illegible] licitè celebrare. Ac voluit [illegible] Feſtiuitatum, & Octauarum [illegible] bentur, quæ [illegible] ex cauſa, et [illegible] pus Interdicti transferantur, etiam [illegible] dictis Eccleſiis in Feſtiuitatibus [illegible] d, & per earum Octauas [illegible] pro conceſſæ ad tempus celebrationis [illegible] modi ſint, & cenſeantur [illegible] b. ſſo. 121. conc. 354.

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

19 LEO X. conceſſit Generali, & alijs Abbatibus, Prioribus, & Abbatiſſis, Monachis, & Monialibus, Conuerſis, ſeruitoribus, & [illegible] Monaſteriorum, & Prioratuum Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Hiſpaniæ pro tempore exiſtentium, vt in Conceptionis, & Viſitationis Beatiſſimæ Virginis Mariæ, & eiuſdem Virginis, & Sancti Ioannis Baptiſtæ Natiuitatibus: necnon Sanctorum Benedicti Abbatis, Martini Epiſcopi, & Confeſſoris Tranſituum, & Tranſlationum ac Sanctorum Gregorij Papæ, Ildephonſi Archiepiſcopi Toletani, Antonij, & Bernardi Abbatum, & Beatorum Mauri, & Placidi diſcipulorum, & Sanctæ Scholaſticæ Sororis eiuſdem Sancti Benedicti, Adelelmi Confeſſoris, necnõ & quorumcunque aliorum Sanctorum, & Sanctarum, ſub quorum inuocationibus Monaſteriorum, Prioratuum, & locorum vtriuſq; ſexus dicti Ordinis, & Congregationis Eccleſiæ dicatæ, & conſtructę, ſeu quorum corpora in ipſis Eccleſijs recondita reſpectiuè exiſtunt necnon hebdomadarum Sanctæ, & Reſurrectionis Dominicæ Feſtiuitatibus & per Octauas earundem omnium ſupradictarum Feſtiuitatum, necnon quoties Monachi, Moniales, & aliæ vtriuſque ſexus Religioſæ perſonæ dicti Ordinis, & Congregationis Profeſſionem emiſerint, aut primam Miſſam celebrauerint ſeu eos in Eccleſijs, vel Cœmeterijs Monaſteriorum, Prioratuum, & aliorum locorum dicti Ordinis, & Congregationis huiuſmodi cadauera Eccleſiaſticæ tradere ſepulturæ contigerit tempore interdicti; & Ceſſationis a Diuinis quacunque auctoritate etiam Apoſtolica impoſitorum, dummodo ipſi cauſam interdicti cauſſam non dederint, nec id eis contigerit ſpecialiter Interdici; apertis ianuis, pulſatis campanis, nominatim Interdictis, & excommunicatis excluſis, Miſſas, Proceſſiones, & alia Diuina Officia ſollemniter, [illegible] celebrare B.

Quod Conceſſionem præfatam dubitatur [illegible] in omnibus Feſtiuitatibus ibidem [illegible] Fratres Minores, & alij, qui eorum Priuilegijs gaudent, virtute Communicationis Priuilegiorum, in eiſdem Feſtiuitatibus, ac [illegible] poſſint Diuina ſollemniter celebrare? [illegible] videtur, quod in Feſtiuitatibus Sancti Benedicti & Sanctorum ſui ordinis ibi nominatorum, ſcilicet Greg. Papæ, Bernardi Abbatis, Mauri, Placidi, Adelelmi, & Scholaſticæ Virginis, nequeant Fratres Mendicantes vti præfata Conceſſione; quia hæ ſimiles conceſſiones ita intelligi ſolent. Nam, licèt Fratres Ordinis Prædicatorum, & alij Mendicantes habeant pleniſſimam communicationem Priuilegiorum adinuicem: tamen non vtuntur Conceſſione facta Fratribus Min. pro Feſtiuitatibus ſui Ordinis, in eiſdem Feſtiuitatibus: ſed in Feſtiuitatibus ſui proprij Ordinis. Et ſic eſſe intelligendum inter Prædicatores, & Minores, declarauit Iulius II. vt habetur in dictione *Communicatio Priuilegiorum, §. 15.* Similiq; ratione de alijs Ordinibus intelligendum videtur; præſertim, quia ſic habetur in communi vſu. Conſuetudo autem, eſt optima legum interpres, vt dicunt Iuriſtæ: & ideirco tãquam lex ſeruanda. In reliquis vero Feſtiuitatibus, & diebus in prædicta Conceſſione expreſſis, non apparet cur Fratres Minores non poſſint celebrare ſollemniter Diuina; ſicut faciunt Monachi S. Benedicti; Aliter enim de nihilo deſeruiret Communicatio Priuilegiorum ſupradicta, quoad huiuſmodi Conceſſionem. De Sancto autem Ildephonſo in Conceſſione nominato non potui hucuſque inuenire, vtrum fuerit Ordinis Sancti Benedicti. Conſtat enim ex ſua legenda, quòd fuit Monachus, ſed non cuius Ordinis, & potuit eſſe Ordinis Sancti Benedicti, quia poſt illius inceptionem natus eſt. Ideirco in Feſtiuitate huius Sancti non audeo aſſerere, quòd tempore Interdicti poſſint ſollemniter celebrari Diuina.

¶ Idem Leo conceſſit, quod Præfati Monachi, Moniales, Conuerſi, & Conuerſæ, Nouitij, & Nouitiæ, Seruitores, & ſeruitrices ſingulorum vtriuſque ſexus Monaſteriorum, Prioratuum, & locorum prædictorum eorundem Interdicti & Ceſſationis à Diuinis tempore Euchariſtiam, & alia Eccleſiaſtica Sacramenta abſque alicuius cenſuræ, ſeu pœnæ incurſu recipere poſſint ¶ Ac ipſi Monachi, quibuſuis perſonis cum prædicta ſollemnitate a primis dictarum feſtiuitatum, veſperis, vſque ad occaſum Solis vltimi Octauarum huiuſmodi dierum celebrare, recipere, ac dare liberè, & licitè poſſint & valeant, dummodo ipſi, vel eorum aliqui Interdicti cauſſam non dederint, nec eis ſpecialiter contigerit interdici. B. 11 *Pro quocunq; interdicto, & Ceſſatione. Sacramẽta. Pro Secularibus.*

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §. 7 vbi dicit [illegible], quòd virtute præfatæ Conceſſionis non poſſunt Fratres ſepelire mortuos, &c. Tu dic, quòd benè [illegible] poſſunt. Tum primò, quia Conceſſio generaliter dicit ſine vlla limitatione, quòd Fratres tunc facere poſſunt, quæ nullo exiſtente Interdicto poſſunt fieri: Tum ſecundò, quia Conſuetudo ſic interpretatur, neque eſt inſolitum, aut inconueniens ad ſcrupulos plenè tollendos, Papam ſæpe plus cōcedere, quàm petitur ab eo, aut quam Impetrator intendit, inde moueri ad plus concedendum. Itaque forma Conceſſionis extendenda eſt, & Priuilegium contra Concedentem latè interpretandum eſt, vt Cap. olim de verb. [illegible], & ibi Panor. Tum demum tertiò, quia, vt habetur in eodem Compendio paulò inferius §. 10. [illegible] ne conceſſit Fratribus Sancti Benedicti, & ex conſequenti per communicationem Priuilegiorum omnibus Mendicantibus.

INTERDICTVM TERTIO.

1 *Pro familiaribus & Procuratoribus: ac operarijs Fratrum.*

ALEXANDER IV. conceſſit, quod ſi [illegible] quando in perſonas, vel terras [illegible] dent Fratres Minor. excommunicationis, ſeu Interdicti ſententia contigerit promulgari, pueri Fratrum ſeruitijs deputati negotiorumque ſuorum Geſtores, ſeu Procuratores, & operarij, qui in locis Fratrum huiuſmodi operibus eorum perſonaliter conſtituti inſtiterint, prædictis ſententijs excommunicationis, vel Interdicti, obnoxij nullatenus habeantur: Ibique poſſint audire Diuina, iuxta formam, quæ à Sede Apoſtolica eſt conceſſa eo caſu ſcilicèt, tempore Interdictionis ſi prædictæ perſonæ cauſſam dederint, vel excommunicatis, ſeu interdici contingat, B. fol. 35. Et ff. o. 114. conce. 251.

2 *Pro Familiaribus. Sacramēta*

¶ CLEMENS VI. conceſſit Fratribus Minor. quod ijs, qui in eorum mouentur obſequijs tempore Interdicti liberè poſſint miniſtrare cuncta Eccleſiaſtica Sacramenta, & ipſos cum deceſſerint in ſuis Cœmiterijs ſepelire, B. fol. 56. Et ff. o. 140. conceſſ. 515.

3 ¶ Idē Clemens fecit conſimilem Conceſſionē in Mari magno, ſicut [illegible] 1. ad literam B. fo. 56. Et ff. o. 14[illegible] conceſſ. 516. ¶ [illegible] habetur in Mari magno Prædicatorum, ff. o. 236. conceſſ. 546.

¶ Idem Clemens fecit aliam Conceſſionem pertinentem ad hanc materiam, quæ poſita eſt ſupra in dictione *Familiares Fratrum.* § 4.

[illegible] IOANNES XXIII. conceſſit Fratribus Ordinis Prædicatorum, quòd Confratres, & [illegible] mani dicti Ordinis poſſint ſepeliri tempore Interdicti in Eccleſia vel Cœmiterio eorundem Fratrum: niſi fuerint excommunicati publicè, vel nominatim: Ibique Diuina celebrare, ſeu audire. b. ff. o. 95. conceſſione 306.

Quia virtute huius Conceſſionis prædicti [illegible] Fratres prædicatores admittebāt ad Diuina in aliquibus partibus ſuos Confratres, [illegible] manos viuos, ac ſepeliebant eoſdem cum mori contingebat tali tempore, ex illo non [illegible] nus ſcrupulus exortus eſt. Et ideò prædicta Conceſſio fuit ventilata, & diſcuſſa in [illegible] tiſſima Vniuerſitate Salmantina per plures Doctores Iuris peritiſſimos, & declarata in exitu per eoſdem, ſolum debere intelligi de illis Confratribus, qui, licet remaneāt in ſeculo, & non mutent habitum ſecularem, tamen ſunt, vel fiunt oblati Ordinis prædicti, ac faciunt donationem inter viuos [illegible] bonorum ſuorum dicto Ordini; reſeruando ſibi ſolum vſum fructum, quam diu vixerint. & non de [illegible] alijs Confratribus communiter viſitatis in partibus Hiſpaniarum. Fundatur autem huiuſmodi determinatio in capitulo, *Vt Priuilegia, de Priuilegijs* Quod capitulum ad literam dicit, quod ſolum tales Confratres [illegible] nati gaudent eccleſiaſtica ſepultura, & non alij. *[illegible]*

¶ INNOCENTIVS VI. conceſſit Fratribus Auguſtinien. quòd tempore Interdicti poſſint Procuratores [illegible] negotiorum, [illegible] cuum, & locorum dicti Ordinis, etiam ſi [illegible] lares, & laici exiſtant, intereſſe Diuinis Officijs vna cum prædictis Fratribus: dummodo ipſi non dederint cauſſam interdicto, nec [illegible] cialiter interdicti, b. ff. o. 77. conce. 231. *[illegible]*

¶ SIXTVS IV. conceſſit Fratribus Min. quòd tempore Interdicti poſſint admittere ad Diuina, Fratres, & Sorores Tertij Ordinis [illegible] Franciſci de pœnitentia [illegible], ac [illegible] & illorum Procuratores; ac [illegible] Monialium S. Claræ Procuratores, & negotiorum geſtores vtriuſque ſexus, B. fo. 5[illegible]. & ff. o. [illegible] conceſſ. 344. *[illegible]*

¶ Idem Sixtus fecit conſimilem Conceſſionem, ſicut immediatè ſupra [illegible] Fratribus Carmelitanis, addens, quòd [illegible]

Intro-

8 Interdicti poſſint admittere ad diuina Aduocatos Fratrum, & Monialium, ac Tertiariarum. B fol.91. Et ffo 180. conc. 428.

9 ¶ INNOCENTIVS VIII. conceſſit, quod Indulgentias Stationum Conceſſas Fratribus Sancti Auguſtini Congregationis Lombardiæ poſſint promereri etiam illi, qui tempore Interdicti generalis, clauſis ianuis, poſſunt ex Priuilegijs Ordini præfato conceſſis intereſſe diuinis O ffo.79. conceſſione 236.

10 ¶ LEO X. conceſſit Fratribus Minoribus Obſeruantiæ, quòd tempore Interdicti non teneantur euitare laborantes in ſuis domibus diebus, quibus laborauerint; etiam ſi non ſint familiares, & ſeruitores continui commenſales Fratrum, & eis ſoluatur ſalarium. O. ffo 59. conceſſ. 197.

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

11 EVGENIVS IV. conceſſit Monachis Sancti Benedicti Congregationis Hiſpaniæ, quòd tempore Interdicti generalis, vel ſpecialis, a iure, vel ab homine quomodocunq; legitimè, & licitè in ſuis Monaſterijs, ſiue Eccleſijs, aut Capellis eorundem, poſſint recipere ad eadem, Miſſam & alia Diuina Officia [illegible], & ſingulos donatos, oblatos, commiſſos, aut quoſcunque familiares Officiales, & ſeruitores quorumlibet Monaſteriorum huiuſmodi, [illegible] Eucharıſtiam, & alia Eccleſiaſtica Sacramenta miniſtrare eorumque corpora tumulare, & ſepulturæ tumulari facere; Dum tamen nullus illorum dederit cauſſam interdicto: Secreto tamen modo, ianuis clauſis, & campanis non pulſatis, B.

Ex Priuilegijs Carthuſienſium.

12 INNOCENTIVS VI. conceſſit Carthuſienſibus, vt tempore generalis Interdicti liceat eis recipere ad Diuina Conuerſos dicti Ordinis, & familiares ſuos, & alios ſeculares, infra ſepta Monaſteriorum, & domorum ſuarum habitantes. B.

13 ¶ VRBANVS IV. conceſſit præfatis Carthuſienſibus [illegible] perſonis dicti Ordinis cum ſeruitoribus ſuis aliunde venientes, & mercenarios in Grangijs, & Cellarijs ſuis reſidentes, poſſint tempore Interdicti recipere ad Diuina, dummodo huiuſmodi Interdicto cauſſam non dederint, nec id eis contingat ſpecialiter interdici. B.

Ex Priuilegijs Fratrum S. Ioannis Hoſpitalis Hieroſolymitani.

ALEXANDER IV. & Innocentius III. ac Lucius III. & Gregorius IX. ſucceſſiuè, ac ſub eiſdem verbis ſtatuerunt, vt iis, 14 *Sepultura.*
qui Fratrum Hoſpitalis S. Ioannis Hieroſolymitani fraternitatem aſſumpſerit; ſi forte Eccleſiæ, ad quas pertinent, à Diuinis Officiis fuerint interdictæ, eumq; mori contigerit, ſepultura Eccleſiaſtica non negetur; niſi forte excommunicati vel interdicti fuerint nominatim. b.

Idem præfati Pontifices conceſſerunt præfatis Fratribus, Confratres ſuos, quos Eccleſiarum Prælati apud Eccleſias ſuas non permiſerint ſepeliri, niſi excommunicati, vel nominatim Interdicti fuerint, ad Eccleſias Hoſpitalis ſupradicti tumulandos deferre, & oblationes tam pro eis, quàm pro aliis qui in ſuis Cœmiteriis requieſcunt, exhibitas retinere. b. 15 *Sepultura.*

Collector. QVIA in Conceſſionibus ſupraſcriptis materiæ Interdicti explicantur nonnulla, quæ indigent declaratione: ideo pro intelligentia illarum ſunt notanda ſequentia.

Primum notabile. PRIMO namque ſciendum eſt, quod (omiſſis multis diſtinctionibus, ſub diſtinctionibus quæ à Doctoribus fiunt præſertim de Interdicto loci, vel populi; de quibus latè videri poteſt per Calderinum in tractatu de Interdicto, & Summiſtas) duplex eſt Interdictum, ſcilicet, generale, ac particulare: Generale eſt, quando Interdicitur Regnum, Diœceſis, Ciuitas, Oppidum, ſeu Rus, &c. Particulare eſt, quando non interdicitur aliquid ſupradictorum: ſed ſolum Eccleſia, vel Eccleſiæ, aut aliquid aliud in Ciuitate, ſeu loco, etiam ſi interdicantur omnes Eccleſiæ Ciuitatis, Diœceſis, Prouinciæ aut Regni, ac etiam totius mundi. Quia, ex quo extra illas in quolibet alio loco poteſt celebrari, cenſetur Interdictum particulare. ¶ Notandum eſt igitur, & mente tenendum, quod omnes Conſtitutiones, ſeu Conceſſiones Iuris communis, ac etiam Priuilegiorum particularium factæ, & quæ communiter fiunt pro Interdicto generali ſunt. Et ſic capitulũ *Alma Mater, de ſententia Excommunicationis* per quod conceditur, vt tempore Interdicti poſſit celebrari ianuis clauſis, &c. intelligitur de huiuſmodi generali Interdicto. Et communiter iſtud ponitur. ¶ Notandum eſt etiam quod quando non interdicitur locus, ſed homines videlicet, Communitas aliculus Ciuitatis, vel Oppidi, ſeu Populus, & homines talis

Ex Nauar. in manu. c. 27. nu. 164. vbi multa circa hanc materiam.

loci

loci, aut etiam totius Regni; tunc cum loca non ſint interdicta, euitatis talibus hominibus Interdictis, celebrari poterit ianuis apertis, ac ſi non eſſet Interdictum, licet aliqui Doctores dixerint oppoſitum. Nam c. *Alma mater, de ſententia excommunicationis,* & alia Iura, de Interdicto loquuntur, quando prohibent celebrari.

Secundum notabile. SECVNDO eſt aduertendum, quod antiquitus, ſcilicet ante capitulum *Alma mater* quod editum fuit a Bonifacio octauo, anno Domini 1300. ſolum à iure, tempore [illegible] Interdicti generalis) conceſſa erant ſequentia; ſcilicèt, quod poſſet celebrari ſemel in hebdomada ad renouandum Sacramentum: Et quod poſſent adminiſtrari Sacramenta Baptiſmatis, & pœnitentiæ, ac Eucharistiæ pro infirmis: Et quod ſepultura Clericorum [illegible] qui obſeruaſſent tale Interdictum, [illegible] cum ſilentio; Item quod duo, vel tres inſimul poſſent in Eccleſiis, ianuis clauſis, &c. Officium Diuinum dicere ac taliter, quod extra nequiret audiri. Itaque quicunque amplius voluiſſet habere, oportebat, vt per Priuilegium particulare obtineret ſibi concedi. Ac propterea tempore illo fuit nobis conceſſum per Clementem IV. ac Nicolaum etiam IV. quod poſſemus in Eccleſiis, ac Oratoriis noſtris, ac quibuſcunque aliis, ad quæ nos declinare cõtingeret, celebrare diuinum Officium, & recipere Sacramenta Eccleſiaſtica ianuis tamẽ clauſis, &c. Itẽ, quod etiam ſi opponeretur Interdictum cum ſequenti clauſula; Non obſtantibus Priuilegiis quibuſcunque Religioſis conceſſis, prohibemus, quòd nulla Sacramenta Eccleſiaſtica valeant miniſtrari, exceptis Baptiſmate paruulorum, & Pœnitentia morientium, & quod nullum officium Diuinum poſſit dici) nihilominus omnia ſupradicta poſſent Fratres facere excluſis omnibus perſonis, quæ non ſunt de Ordine noſtro: niſi de huiuſmodi Indulto fieret expreſſa mentio. Item fuit conceſſum, quòd poſſemus tali tempore admittere ad Diuina, pueros noſtris ſeruitiis deputatos, ac negotiorum noſtrorum procuratores, & operarios. Item per Alexandrum IV. conceſſum fuit, quòd [illegible] in vigiliis & Feſtiuitatibus, ac per octauas ſanctorum Franciſci, Antonii, & Claræ, vna cum Religioſis, & Clericis, qui ad noſtras Eccleſias conuenniſſent, publice, ac ſollemniter Diuina Officia celebrare [illegible] niſi id ſpecialiter nobis fuerit prohibitum: aut nos ſeu præfati Religioſi, & Clerici dediſſemus cauſam Interdicto. Et Idem Pontifex Conceſſionem ſimilem fecit Fratribus Prædicatoribus pro ſanctis Dominico, Petro Martyre. Poſt hæc omnia, prædictus Bonifacius VIII. fecit, & promulgauit dictum capitulum. *Alma Mater*, in quo conceſſit, vt in omnibus Eccleſiis, & Monaſteriis poſſent generaliter celebrari Diuina Officia, ianuis clauſis, &c. & adminiſtrari Sacramenta Baptiſmatis, & Pœnitentiæ, ac celebrari ſolemniter in quatuor Feſtiuitatibus ibi contentis. Et reuocauit omnia Priuilegia ſuper hac materia conceſſa quibuſcunque perſonis, [illegible] etiam Religionibus dicens quod ſufficere deberet omnibus ſua prouiſio, quam in ſupradicto capitulo fecit. Sed quia idem Bonifacius dedit nobis iterum Mare Magnum, in quo continebantur omnia ſupradicta nobis conceſſa, ideo iterato habuimus noſtra ſupradicta Priuilegia, etiam circa Interdictum, excepta conceſſione de celebratione ſolemni in Feſtiuitatibus Sanctorum Franciſci, &c. quia non continebatur in prædicto Mari Magno, ſed in alia Bulla per ſe. Et ſic a tempore dicti capituli *Alma Mater*, non habuimus pro hoc, Priuilegium aliud, nec Fratres vſi ſunt ſupradicta Conceſſione [illegible] que ad tempora moderna proxime præcedentia in quibus in aliquibus partibus inceperunt vti iterum ſupradicto Priuilegio. Et [illegible] occaſione ex huiuſmodi Priuilegio, [illegible] vſu, quidam Pater Commiſſarius [illegible] Curiæ impetrauit viuæ vocis oraculo extenſionem illius ad Feſtiuitates Sanctorum Ludouici, Bernardini, Bonauenturæ, [illegible] Martyrum de Marrochio. Quod etiam quantum ad ſanctum Bonauenturam [illegible] lii II. extitit poſtea conceſſum. ¶ Cum autẽ aliqui Fratres ſcrupuloſi, [illegible] dubitarent de his, ſcilicèt, de prædicta Conceſſione Alexandri IV. an eſſet viuificata, [illegible] per conſequens earum extenſiones [illegible] lia Feſta valerent non inuenientes fundamentum validum, ac ſufficiens, [illegible] huiuſmodi Conceſſiones circa celebrationem ſolemnem dictarum Feſtiuitatum eſſe nullas, [illegible] prima Conceſſio pro Feſtiuitatibus Sanctorum Franciſci, &c. [illegible] capitulum *Alma mater*, ſu[illegible] la reualidatio inueniebatur [illegible] quens cætera, quæ ſupra dicta [illegible] fundabantur, erant nullius [illegible]

iis inferebant, quòd Fratres non valebant celebrare ſollemniter Diuina in talibus Feſtiuitatibus, ſine incurſione Cenſurarum. Ac propterea ad tollendum huiuſmodi ſcrupulum, & elucidandum veritatem, alij Fratres amplius eruditi, & ſtudioſiores in rebus Religionis, ſerutati ſunt quàm diligentiſſimè Priuilegia noſtra: & tandem deuentum eſt ad confirmationem, ac nouam Conceſſionem Priuilegiorum, per Sixtum Quartum factam cum clauſulis fortiſſimis, præſertim, quod non obſtantibus reuocationibus Apoſtolicis, poſſemus vti omnibus Priuilegijs prædeceſſorum ſuorum: prout habetur in Bulla Aurea verſus finem. Ex quibus verbis viſum eſt quod Fratres à tempore Sixti IV. licitè potuerunt celebrare ſollemniter prædicta Feſta, ſicut ante reuocationem poterant. Nam aliter nihil operarentur illa verba, Non obſtantibus reuocationibus; cum tamen ſecundum Iura, illa, quæ ponuntur in Indultis Apoſtolicis, debeant aliquid operari. Ex quibus concluſum eſt per plures iuris peritiſſimos Vniuerſitatis Salmantinæ, quod erat viuificatum, ſeu reualidatum Priuilegium prædictum; & per conſequens aliæ Conceſſiones ſuper illud fundatæ, erant ſimiliter validæ, ac ab omni ſubreptione alienæ. ¶ Poſtea autem ad abundantiorem cautelam, Iulius II. ad inſtantiam Protectoris Ordinis noſtri, procurantibus quibuſdam ex Fratribus Hiſpaniæ, prędictas Conceſſiones, quoad prædictas Feſtiuitates, approbauit addens, quod hoc idem facere poſſent in die Stigmatum Beati Franciſci, & etiam tempore Ceſſationis à Diuinis. Et hoc non ſolum prædicta confirmãdo; verum etiam illa de nouo concedendo, non obſtante Capitulo *Alma mater*, &c. Sed adhuc, cum omnibus ſupradictis, aliqui non fuerunt ad plenum ſatisfacti, dubitantes vtrum huiuſmodi Conceſſio Iulij eſſet valida: ex eo quod non fuiſſet expoſitum dicto Pontifici qualiter Bonifacius VIII. reuocauerat Priuilegium Alexandri IV. Veruntamen ab alijs in Iure peritis reſponſum eſt: quod cum, ſecundùm Iura, Princeps cenſeatur habere omnia Iura in pectore, ſatis eſt, quod Papæ dictum fuit, ſcilicèt, quod Conceſſio illa facta fuerat ab Alexandro IV. Alij inſuper dubitauerunt, vtrum, præſuppoſito quod huiuſmodi Conceſſio ſit valida, fuerit generalis pro toto Ordine, an ſolum pro partibus Hiſpaniarum? propterea quia ibi dicitur, *Conceſſit eiſdem*, Attamen (ſaluo meliori iudicio) videtur quòd fuit generalis; quia prædicta dictio, *Eiſdem*, poteſt referri ad omnes Fratres Ordinis. Et ita, ſiue per nouam Conceſſionem Sixti ſupradictam, ſiue per Conceſſionem Iulij, vel per vtramque videtur non eſſe aliquatenus dubitandum de huiuſmodi facultate celebrandi ſollemniter prædicta Feſta. ¶ Aduertendum eſt etiam, quòd Cõceſſio conſimilis facta pro Conceptione Virginis Glorioſæ, & eius Octaua, habet etiam aliquod fundamentum in prædicta Conceſſione Alexandri IV. Nam dicitur ibi quod Fratribus Minorum conceſſum ſit, vt in ſollemnitatibus Sanctorum Franciſci, &c. ¶ Poſtea etiam ſuper idem fundamentum conceſſum eſt à Leone X. quòd in Feſto ſanctæ Heliſabeth Reginæ Hungariæ, ac in eius Octaua poſſit celebrari, ſicut in Feſtiuitatibus Sanctorum Franciſci, &c. Circa quam Conceſſionem ortus eſt quidam ſcrupulus, ſcilicet, vtrum ſit ſurreptitia, ex hoc, quia ipſa ſancta non fuit Regina, ſed filia Regis Hungariæ: ſicut in ſupplicatione poſitum eſt. Sed Scrupulus huiuſmodi nullius eſt momenti; quia filiæ Regum ſolent dici Reginæ: vt in legenda ſanctæ Agnetis ſecundò patet, de Conſtantia filia Conſtantini. ¶ Aduertendum eſt inſuper, quod aliqui Fratres noſtri aduertentes, quòd (etiam omnibus ſupradictis exiſtentibus validis) non poterant ſollemniter celebrare tempore Interdicti, infra Octauas omnium Sanctorum Ordinis, exceptis tribus ſupradictis, ac deſiderantes idem habere pro Octauis omnium Sanctorum ſuorum, dubitantes nihilominus, ſe poſſe hoc obtinere, ſi nudè, & clarè à Pontifice poſtularent, conſiderantesque conceſſum eſſe olim Fratribus Ordinis Prædicatorum ab Alexandro IV. vt prædictam eſt, poſſe celebrare ſollemniter in Feſtiuitatibus, & Octauis ſanctorum Dominici, & Petri Martyris, ac reualidatum id etiam fuiſſe per Bullam Auream à Sixto Quarto editam: propter rationem ſupradictam circa Conceſſionem noſtram: cum huiuſmodi Bulla nobis eiſque ſit communis, obtinuerunt à Iulio Secundo vt ea, quæ in honorem Sanctorum Dominici, Petri Martyris, & Thomæ de Aquino, & Catharinæ de Senis, Fratribus, vel locis Ordinis Prædicatorum ſunt conceſſa, intelligantur ſimiliter conceſſa nobis, & locis noſtris, in Feſtiuitatibus ſanctorum Franciſci, Antonij, Ludouici, & Bernardini, Bonauenturæ, ac quinque Martyrum, & in aliis Feſtiuitatibus,

tatibus noſtri Ordinis, licèt ſint in maiori numero, quàm Feſta Fratrum Prædicatorum: Ita quòd illud quod conceditur omnibus Sanctis Ordinis Prædicatorum, iunctim, & cuilibet, ſeu aliquibus eorum intelligatur conceſſum omnibus Sanctis noſtri Ordinis, etiam iunctim, & cuilibet eorum; etiam ſi noſtri ſint in maiori numero. Ex qua conceſſione illatum eſt, quòd poſſumus celebrare ſollemniter omnes Octauas Sanctorum noſtri Ordinis: ſicut (vt prædictum eſt) conceſſum fuit Fratribus Prædicatoribus pro duabus Feſtiuitatibus ſuis. Attamen in hoc poſſet non immeritò haberi ſcrupulus, ex eo quia idem Alexander IV. qui dictum Priuilegium conceſſit Fratribus Prędicatorum, pro Sanctis Dominico, & Petro conceſſit, & nobis ſub conſimilibus verbis, pro Sanctis Franciſco, Antonio, & Clara. Vnde fortè; ſi Iulio II. ſpecificatum fuiſſet hoc, non conceſſiſſet, vt ſupra, ſed dixiſſet: Eſtote contenti Conceſſione propria veſtra: & illi ſuæ: ſed hoc non obſtante, in ciuitate Salmantina, ex conſilio iuriſperitorum Vniuerſitatis illius inſignis anno Domini 1522. in Octaua Sancti Bernardini, tempore Interdicti celebrauerunt Fratres Minorum ſollemniter Diuina. ¶ Poſt omnia ſupradicta, obtinuerunt Fratres Ordinis Prædicatorum à Leone X. aliam Conceſſionem cum hac relatione, quia Fratribus Minorum conceſſum erat, vt in Feſtiuitatibus Sanctorum Franciſci, Antonij, Ludouici, Bonauenturæ, ac eorum Octauis poſſent celebrare tempore Interdicti (etiam Apoſtolica Auctoritate appoſiti) quòd ſimiliter poſſent ipſi in ſuis Feſtiuitatibus, ac etiam in Monaſterijs ſuarum monialium, &c. ¶ Circa quod eſt aduertendum, quòd hæc ſupplicatio, ſeu illam faciens, peccauit in duobus. Primò, quia relatio fuit in parte falſa. Nam ſaltem expreſsè, non eſt conceſſum nobis prædictum indultum pro octauis Sanctorum Ludouici, & Bonauenturæ; prout ipſi retulerunt. Secundò, quia in noſtra Conceſſione ſimpliciter dicitur. Tempore Interdicti, abſque additione Apoſtolici ſicut ipſi addiderunt. Licet tamen ſecundum veritatem ita ſit intelligendum. Et ideo videndum eſt, vtrum hæc Conceſſio fuerit ſubreptitia, propter huiuſmodi defectus præſertim quia eſt gratioſa; vbi minimus defectus, ſufficit ad cauſandā ſubreptionem. Videtur tamen quod non; immo, quòd ſit valida, & ſufficiens nam licèt nos directè non haberemus pro prædictis octauis, tamen indirectè, per reductionem ſuprapoſitam habebamus. Et ſic præfata ſupplicatio non fuit falſa. Et idem dici poteſt, quoad aliud de expreſſione Interdicti Apoſtolici. Et quod amplius eſt, quia Papa, in Conceſſione huiuſmodi, non videtur ſe fundare ſuper relationem prædictam; nam dicit ſic: Nos autem ad tantorum Sanctorum merita & venerationem debitum reſpectum habentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, deuotioni veſtræ, &c. Et ſic videtur, quòd abſque aliqua hæſitatione, poſſumus Diuina ſollemniter celebrare in omnibus Feſtiuitatibus noſtris, & per eorum Octauas.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad §. 3. notandum, quod auctor Supplementi ſſ 12. 8. quoad hoc priuil. Clem. IV. dubitat an ijs, qui in noſtris morantur obſequijs, etiam exiſtentibus ſanis tempore Interdicti, poſſimus miniſtrare ſacra, prout ibi conceditur § 2. & tandem declinat ad tenendum, quod non, niſi infirmis; quia ſic ſolum eſt conceſſum Minimis per Iulium II. in eorum Mari Magno, ſſ. 8. Sed certè videtur, quod etiam ſanis poſſumus ea miniſtrare, quia ſic abſolutè, & ſine ulla diſtinctione conceſſerant nobis, & Carmelitis Clem. IV. & Sixt. IV. quantumcumque ipſis minimis cum limitatione ſit conceſſum, nam id ſæpe accidit, quod ſecùs in aliquibus ordinibus conceditur limitatè quod alijs plenius ſine ulla limitatione conceditur, ut patet. Ideo ipſi Minimi per communicationem Priuileg. poſſent in hoc ſicut & alijs gaudere Priuileg. ſupradicto nobis latius conceſſo.

Quoad ſecundum notandum, quod ibi ponitur à Collectore, in fine ipſius notabilis, vbi dicitur, quod ſcilicet hoc non obſtante in ciuitate Salmantina, ex conſilio iuriſperitorum, &c. fuit celebrata Octaua S. Bernardini ſollemniter, tempore interdicti, &c. adde & tu, quod ſimiliter eſt factum in ciuitate Toletana in c. Prouinc. ibi celebrato, anno Dom. 1524. præſente Miniſtro Generali. Sicque iam in conſuetudine practicatur. Et ut hæc in materia Interdicti latè habetur in Supplemento, in Deciſionibus dubiorum, dub 3. ſſ. 3. unde hæc omnia Collector aſſumpſit.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

QVia huiuſmodi Interdicti materia quantum eſt ſcitu neceſſaria, tantum eſt intricata, tū circa ipsūmet Interdicti nomē, & etiam quoad ea, quæ tali tempore, iure communi prohi-

prohibentur, vel Priuilegio aliquo conceduntur, vt omnes Doctores affirmant: Ideo vt aliqua ad noſtrum propoſitum pertinent inſciantur, vltra ea quæ ipſe Collector ponit, breuiter, & elucidè ſubſequentia puncta diſcutere operæ pretium eſſe duxi.

Capita tractanda.

An videlicet Religioſi ordinum Mendicantium poſſint tempore Interdicti, & Ceſſationis à
1 *Diuinis, ſuis Priuilegijs vti? Et quia huiuſmodi Priuilegiorum, quæ in tali tempore habentur, aliqua ſpectant ad ipſos Fratres, & aliqua alia ad ſeculares; Ideo videndum, An ipſi Religioſi poſſint tali tempore Priuilegijs ad ſe pertinentibus vti & An pariter ſeculares? Sed prius, antequam ſupra-*
2 *dicta reſoluamus, videbimus duo, quæ pro ſupradictorum perfecta intelligentia debent ſupponi, videlicet, An hæc priuilegia ſint per Concil. Trid. reuocata? Et quæ priuilegia ſint illa?*

Et quoad primum, An ſupradictis Priuilegijs, ad Interdictum pertinentibus ſit per Conc. Trid.
1 *derogatum? eſt ſciendum, quod Nauar in Manuali latino, Cap. 27 de Interdicto in fine, nu. 150. ſibi videri ait, omnia ſupradicta Priuilegia, cum ſint contra Ius Commune, eſſe à Sacro Concil. Trident. cap. 12. vltim. de Regular ſeſſ. 25. ſublata. Ideoq; ſe deſiderare ait, vt ſua ſanctitas illis faceret facultatem ſuſpendendi Interdicta, in diebus tantum, & non Octauis Sanctorum ſui Ordinis; ne Eccleſiaſtica Cenſura tanto tempore ſint ſuſpenſæ, earumq; neruus nimis eneruetur; ac vt ſeruetur æqualitas, & Concordia; & hoc dixit ipſe Nauar. poſt reuocationem factam à Gregor. XIII. Conſtit. Pij V. quæ incipit, Et ſi mendicantium: Nam antea in Manuali vulgariter edito. capitul. 28. ſequebatur diſpoſitionē illius Bullæ Pij V. quæ declarabat Concilium non habere locum in Feſtis Sanctorum Ordinum Mendicantium: ſed poſtquam Gregorius Bullam illam Pij reuocauit, omnia annullando, quæ erant contra Conc. Trid. dixit aliter, vt ſupra in Manuali latino, tenens diſpoſitionem Pij V. eſſe contra Concilium.*

Nau. opin.

Sed alijs Doctoribus, aliter videtur, & aiunt, quòd cum Conſt. illa Greg. ſolum reuocet Conceſſiones illas Pij V. ſuorumq; anteceſſorum quæ erāt contra Conc. & non erant in vſu: omnes alias quæ non ſunt contra Conc. & ſunt in vſu, confirmauit, & denuo conceſſit, huiuſmodi eſſe Priuilegia, ſupradicta aſſerunt: vnde Medina in Summa ait, quod poſſunt Mendicantes in Feſtis ſuorum Ordinum ſuſpendere Interdictum, etiam poſt Concilium, & in alijs temporibus iuxta Priuilegia eis conceſſa. Et ad Concil. reſpondendo ait, nos certe obligatos eſſe Interdictum Apoſtolicum, & ordinarium ſeruare, & quod illa ſuſpenſio in Feſtis Ordinum, eſt ex conceſſione ſpeciali, Concilium autem intendere illa Priuilegia reuocare, quæ à quibuſdam Religionibus prætendebantur haberi, de nullatenus Interdictum ſeruando, etiam, quod ab Eccleſia matrice ſeruaretur, vt erant Fratres Milites diui Ioannis Hieroſolymitani Hoſpitalis eiuſdem Conceſſionis virtute Anaſt. IV. Alexand. III. & IV. Vrb. III. Clement. III. & IV. vt refert Collector ſupra in hoc titul. §. 16. & 37. & ſimiliter erat conceſſum Fratribus Minimis à Leone X. Et iſta priuilegia prætendebat Concilium reuocare, omnem ambiguitatem, quæ ex illis oriebatur tollendo: vnde ex ſupradictis colligitur primo Declarationem, ſeu Conceſſionem illam Pij V. non fuiſſe per Gregorium XIII. reuocatam, cum non ſit contra Conc. Secundò, quòd noſtra Priuilegia, quatenus ad Interdictum, & ceſſationem à Diuinis ſpectant, non ſunt per Concilium reuocata; & ita etiam tenet Reuerendus Pater Emmanuel Rodriguez in expoſitione Bullæ Cruciatæ.

Aliorum opinio. Medin. li. 4. q. 13 fo. 32.

Bullam Pij V. quo ad Priuil. Interdicti non eſſe reuocatam. Greg. XIII.

Quoad ſecundum ſcilicet Quæ ſint Priuilegia iſta, quæ Mendicantes habent tempore interdicti? Pro hoc, eam Compilationem quam de illis lucidiſſimam feciſſe fertur Anto. de Corduba, & quam ponit Auctor expoſitionis Bullæ Cruciatæ, adducere, eiq; aliqua addere cenſui: Qui docent, quomodo ſe debeant habere Monaſteria omnia tam Fratrum, & Monialium Ordinis Minorum, quàm aliorum participantium eorum Priuilegia, tempore Interdicti, & in Ceſſatione à Diuinis, dixit, vt infra.

Priuilegia quæ habentur tempore interdicti.

Primò ſtatim atque ſciunt, poſitum fuiſſe Interdictum ſiue Ceſſationem à Diuinis, ea ſeruare obligantur ſi Eccleſia matrix vel maior ſeruat, licèt ſint iniuſta; & vbi tales Eccleſiæ non fuerint: ſe debēt cum alijs Eccleſijs populi conformare ſi illa ſub Pœna Antonij de excommunicationis obſeruant. Quod Interdictum ſit triplex, & quid vnumquodq; illorum includat ponit Nauar. in Manual. c. 27. nu. 166.

In Bul. Cruciat. in § 5. nu. 16. Antonij de Corduba.

Secundò per Interdictum tria vetantur, Sacramenta, Officia Diuina & Eccleſiaſtica Sepultura. Sacramenta autem, Baptiſmatis, & pœnitentiæ, & infirmis, & etiam ſanis, qui non fuerint excommunicati, ſiue interdicti, neq; fuerint cauſſa Interdicti, ac Sacramentum Confirmationis, necnon & viaticum morientibus poterunt quidem ſecundum ius commune tempore Interdicti conferri.

Interdic. 3.

Per Officium Diuinum intelliguntur Miſſa,

Qq 2 Hora

Hora Canonica, Officium B. Virginis, & defunctorum. Benedictiones, & proceſſiones omnes commemorationes & actus ſollemnes, vt ſepulturæ, & velationes &c. vnde prohibentur omnia exercitia ſpecialiter deputata alicui Ordini ſiue maiori, ſiue minori, & iſta dicuntur illa quorum faciendorum ſpecialis poteſtas traditur in ordinatione; vt ait Nauar. in Man. c. 27. num. 263.

At in Ceſſatione à Diuinis eſt attendendum, quonam modo ponatur: quia vna magis rigoroſa venire ſolet, quàm alia (vt infra Vigeſimo ſecundo) & ſic obſeruari debent, ſicut Eccl. maior obſeruat. & vt moris eſt.

Tertiò, tempore Interdicti, ſecundum ius commune, poſſunt celebrari omnia Diuina Officia in loco generaliter interdicto, ſicut prius, ianuis clauſis, voce ſubmiſſa, non pulſatis campanis, & excluſis excommunicatis & interdictis & ſimili modo benedici Aqua, Cinis, Rami, & candelæ, Sanctiſſimum Sacramentum conferri: & alicui Priuilegium aliquod habenti ſepultura dari poteſt.

In Ceſſatione autem à Diuinis poſſunt Religioſi inter ſe, ſuaſq; domos per ſpeciale Priuilegium illud idem eodem modo agere, non autem cum ſecularibus, niſi vt infra continetur, iuxta ſuas Bullas, & Priuilegia.

Quartò, hi, qui tempore Interdicti, ſecundum ius commune poſſunt ad Diuina Officia auſcultanda admitti, ac ſine pompa, & ſollemnitate ſepeliri ſunt clerici, & qui habent aliquod Breue, aut Bullam, vt poſſint ipſi cum ſuis familiaribus domeſticis, qui non ſint fraudulenter recepti, ad audiendum, & celebrandum cum illis, intelligendo per domeſticos, & familiares illos, qui de more eos comitari ſolent.

Dummodo non fuerint cauſſa eiuſdem Interdicti, aut in culpa vt ſit poſitum, vt dicit Nau. in Man. ca. 27. nu. 180.

Quintò, Tertiaria, Beatæ, famuli, familiares, domeſtici, Syndici, Aduocati, Procuratores & officiales ordinarij Monaſt. Fratrum, ac Monialium poſſunt tempore Interdicti, ſiue generalis ſiue particularis, Miſſam cæteraq; Diuina Officia audire, Eccleſiaſtica ſepultura in noſtris Eccleſijs ſine pompa tradi, ibiq; omnia Sacramenta recipere dummodo tamen nemo ex ſupradictis ſit excommunicatus vel interdictus, &c. ac cæteris obſeruatis limitationibus cap. Alma mater, quæ ſunt, ianuis clauſis &c.

Et notandum, quòd ſecundum ius commune & noſtra Priuilegia familiares & domeſtici dicuntur omnes, qui in noſtris domibus viuunt: & per nos ſuſtentantur, quamuis aliquo tempore pro alicuius negotij cauſſa fuerint abſentes: & ſic domicellæ, & ſeruientes, aliiq; in Monialium Monaſterijs degentes hoc Priuilegio gaudent.

Habentur ſup. Interd. ſuper totũ, & præcipuè. §. 11.

Sextò, tempore interdicti poſſunt Miſſam, & Diuina Officia in noſtris locis audire omnes officiales & laborantes in die, quo ibi laborauerint, licet ſoluatur eis merces, & non ſint ordinarie laboratores, ac omnes alij ſerui mercenarij reſidentes in campis vel alijs locis ipſorum Religioſorum. Idem poterunt quando in Monaſteria venerint, vel domos talium Religioſorum, ianuis clauſis.

Habetur ſup. Familiares Fratrum §. 4.

Septimò, Nicolaus V. conceſſit, vt Priores, & Guardiani, per communicationem Patrum Benedictinorum poſſint eligere ſeu perſonas inter viros, & inter mulieres ſucceſſiuè, quæ poſſint tempore Interdicti generalis, ſiue ſpecialis aut quo ceſſatur à Diuinis, non poſiti nec confirmati auctoritate Apoſtolica immediatè, Miſſas audire, ac Diuinis Officijs intereſſe, & Eccleſiaſtica Sacramenta ibi recipere. Et per aliam Conceſſionem cuiuſdam Legati à latere, poſſunt recipere 25. perſonas quolibet die temporis Interd. ordinarij ad Miſſas, & ad alias horas audiendas dummodo non dederint illæ cauſſam Interd.

Habetur ſup. Interd. 1. §. 2. & 14.

Octauò, tempore Interdicti, & Ceſſationis, à Diuinis omnes Fratres, & Moniales, Nouitij, & Conuerſi, donati, & ſeruitores, & ſeruitrices poſſunt recipere omnia Sacramenta iuxta morem talis Ordinis, cum hoc vt Sanctiſſimum Sacramentum recipiant coram illis, qui ex Priuilegio, vel ex Iure poſſunt Diuina Officia audire.

Habetur ſup. Interdictum 1. 4. & Interdictum 2. § 11 & ſup. Excommunicatio § 8.

Nonò tempore Interdicti ordinarij non tamen Apoſtolici poterunt menſæ benedictiones cantare, ac gratias referre, proceſſiones per clauſtra facere, hymnos, & Litanias cantando ac reliqua, vt ſolent, peragere: dum tamen aliquod Diuinum Officium non dicant:

Et poſſunt etiam tempore Interdicti generalis, & Ceſſationis à Diuinis, duo vel plures Fratres extra Eccleſiam in Cella dicere Diuinum Officium, vel alibi ita tamen ſummiſſa voce, vt ab alijs non audiantur, & non prohibetur oratio matutina, meridiana, & veſpertina quam vocãt Aue Maris, neq; lectio, neque declaratio pſalmorum, vel Euangeliorum, aut ſimilium, quæ in Diuinis Officijs dicuntur, cum non prohibeatur prædicatio; nec Oratio priuata in Eccleſia, etiam ipſis quorum cauſſa eſt poſitum Interdictum, & alia plura poſſunt fieri, quæ ponit Nauar. in Manual. c. 27. num. 173. 76 cum ſequentibus.

Habetur ſup. Interd. 1. [illegible]

Decimò, Iulius II. conceſſit vt omnia, quæ pro tempore generalis Interdicti conceſſa ſunt, ea omnia in ſpeciali Interdicto intelligantur eſſe conceſſa, & hæc eſt magna Cõceſſio, & valde magna, & ideo valde notanda, quia maior in hac materia non

Ampliatio conceſſio.

non reperitur conceſſa. Nam, quando ſecundũ Ius cõmune ſuſpenditur Interdictũ in quibuſdam diebus (vt dicetur infra) non ſuſpenditur pro Eccleſijs, vel perſonis particulariter interdictis, adeo, q ſi in illis celebrarent, eſſent irregulares, & tamen ſecundum iſtam Conceſſionem in talibus locis ſpecialiter interdictis, poterit celebrari, & illa omnia agi, quæ poterant in Interdicto generali ſed perſonæ ſpecialiter interdictæ minime hoc poſſent facere, neque alij coram illis.

Habetur in Interd. 1. parag. 17.

Vndecimò, Leo X. conceſſit, quod in forma obſeruationis nulla ſit differentia inter Ceſſationẽ à Diuinis, & Interdictum quodcunque. Quod ſane debet intelligi intra noſtra loca, & quantum, ad nos ſolum: nam quantum ad ſeculares debemus nos iuxta conceſſiones, quas tempore Ceſſationis à Diuinis habuerint, eodem modo cum illis agere, vt Eccleſia matrix ſe habet & non aliter: ſolum noſtri familiares, Syndici & reliqui, quibus noſtra Priuilegia aliquid concedunt particulariter, tempore ceſſationis à Diuinis, poterunt gaudere, & in noſtris locis admitti; iuxta Priuilegia, vt in iſta reſolutione continetur: nam ſi aliter intelligeretur iſta Conceſſio Leonis, magis eſſet reuocatoria noſtrorum Priuilegiorum, quàm fauorabilis Conceſſio, ſiue declaratio.

Habetur § ... tit. Inter. 1.

Duodecimò, ſecundum ius commune ſuſpenditur Interdictum in Feſtiuitatibus Natalis Domini, Paſchæ & Pentecoſtes, & Aſſumptionis Virginis Mariæ, non autem in Octauis, & campanæ pulſantur, & ianuis apertis, alta voce Diuina Officia ſollemniter celebrantur, excommunicatis prorſus excluſis, ſed interdictis admiſsis, ita tamen vt, quorum culpa tale Interdictum poſitum fuit non accedant ad altare, idem etiam in die Sanctiſsimi Sacramenti à primis Veſperis diei per totam octauam vſque ad ſecundas Veſperas diei Octauæ per vnã extrauag. Martini V. & per Cap. Alma mater.

Vide Nau. in Manual cap. 27. nu. 117.

Tertiodecimò ſuſpenditur Interdictum, & Ceſſatio à Diuinis, in die Conceptionis, Natiuitatis, & Viſitationis Virginis Glorioſæ, & in die Natiuitatis Sancti Ioannis Baptiſtæ, & Sanctorum titul. noſtrarum Eccleſiarum, & Sanctorum ibi ſepultorum cum omnibus eorum Octauis, & à primis Veſperis Dominicæ Palmarum, vſque ad occaſum Solis Dominicæ in albis, & hoc per communicationem cuiuſdam Breuis à Leone X. Patribus Benedictinis conceſsi.

Habetur tit. Interd. 2. parag. 10.

Habetur ſu tit. Interd. 2. § 4. & 9. 10.

Quartodecimò ſuſpenditur Interdictũ, & Ceſſatio à Diuinis, in die S. Patris noſtri Frãciſci, & ſuorũ Stigmatũ, in die S. Antonij de Padua, S Bonauenturæ, S. Ludouici, ſeptẽ Martyrum, S. Claræ, S. Heliſabeth Hungariæ Regis filiæ, & per totas eorum Octauas, & primis Veſperis dies, vſq; ad ſecundas diei Octauæ: Quod debere intelligi declarauit Leo X. de diebus in quibus talia Feſta euenerint, etiam ſi propter alia maiora Feſta occurrentia eorum officia in alium diem transferantur: & idem alijs Ordinibus conceditur, in Feſtiuitatibus ſuorum Sanctorum per dictum Breue Benedictinis conceſſum aliaſq; Conceſſiones, & pro Benedictinis in die S Martini, S. Antonij Abbatis, S. Gregorij, & S. Ildephonſi, cum ſuis Octauis.

Quintodecimò ſuſpenditur Interdictum, & Ceſſatio à Diuinis quoties Fratres, Moniales, & aliæ vtriuſq; ſexus Religioſæ perſonæ, profeſſionem emiſerint, aut primam Miſſam celebrauerint: & in hoc vltimo caſu ſuſpenditur Interdictum à primis veſperis, quouſque fuerit Miſſa maior celebrata: & in profeſsione, tantum durante officio, cuius cauſſa ſuſpenditur. Vnde quando Monialibus tempore Interdicti datur Velum, debet dari velum, & profeſsio emitti ſimul; nã Virtute huius priuilegij, quod habetur pro profeſsione, etiam poteſt dari velum cum ſollemnitate, ſuiſq; benedictionibus, veluti profeſsionis cæremonia.

Habetur ti. Interd. 2. § 10.

Sexto decimò, Interdictum poſitum auctoritate ordinaria poteſt ſuſpendi in humatione noſtrorum Religioſorum, in noſtris locis, ſollemniter, pulſatis campanis, &c. cum Miſſa cantata Officio, aliiſq; ſolitis cæremonijs; ac ſi non eſſet interdictum.

Habetur tit. Interd 1 § 13.

Et per Priuilegium Leonis X. Benedictinis conceſſum poteſt Interdictum, aut Ceſſatio à Diuinis quauis auctoritate, etiam Apoſtolica, impoſita ſuſpendi in humatione noſtrorum Fratrum, Nouitiorum, Conuerſorum, & Seruitorum Monaſteriorum noſtrorum: quæ poteſt fieri ſollemniter cum officijs, & Miſsis cantatis (excluſis tamen excommunicatis, & nominatim Interdictis) Et hoc idem etiam expreſſe cõceditur in dicto Priuilegio pro omnibus illis, qui tempore Interdicti, vel ſuſpenſionis à Diuinis, in noſtris locis poſſunt humari, ſicut ſic fuiſſe dicitur Salmanticæ à multis iuriſtis expoſitum ibique publice practicatum: Ac etiam in omnibus Feſtis in quibus Interdictum ſuſpenditur, omnium fidelium cadauera, poſſunt cum eadem ſupradicta ſollemnitate in noſtris Eccleſijs humari: vt in ſequenti continetur.

Habetur Interd. 1. §. 21. & Inter. 2 parag. 10.

Decimoſeptimò Leo X. conceſsit, quòd in diebus Feſtiuis, in quibus ſuſpenduntur Interdicta tam virtute Priuilegiorum quam alias de iure gene-

Habetur ti. Interd. 2. § 8. & 11.

generaliter conceſſorum poſſint Fratres in Domibus ſuis intra, & extra Eccleſiam dicere, & facere omnia iſta, quæ nullo exiſtente Interdicto fieri poſſunt, & ſic videtur, quòd in illis diebus poſſint omnia Sacramenta omnibus Fidelibus adminiſtrari, ſicut in eadem met Conceſſione dicitur, & etiam ab eodem Leone X. Benedictinis fuit conceſſum. Et etiam ſibi videri ait Corduba quòd illis diebus poſſint in noſtris Eccleſijs, omnes Seculares cum ſollemnitate ſepeliri, cum nulla in dicta Conceſſione apponatur limitatio. quidquid dicat ipſe Collector, ibi tamen auctor expoſitionis Bullæ Cruciatæ tenet cum Collectore, vt magis vnitas, & conformitas ſeruetur. quidquid tamen ſit de hoc tenendum ego annotaui aliqua ſupra id, quod ibi Collector ait, tenens cum Corduba.

Vt in parag. 21. ſup.

In §. 7.

Habetur tit. Interd. 2. §. 1. 2. 3. per totum vt trad. Silueſt. tit. Interd. 5. q. 5. parag. 7.

Decimooctauò, in illis diebus, in quibus Interdictum ſuſpenditur ac Ceſſatio à Diuinis, in noſtris Feſtiuitatibus poſſunt pariter alij Clerici ſeculares in noſtris locis nobiſcum ſe conformare, Miſſas, aliaq; Diuina Officia ſollemniter celebrando, per multas Conceſſiones, dūmodo non dederint cauſſam interdicti, &c. vt in alijs eſt ſupradictum.

Habetur tit. Interd. 4 parag. 13.

Decimononò, quando noſtro Monaſterio fuerit poſitum Interdictum, & non Populo, ad inſtantiam alicuius perſonæ particularis, ſi ita ei perſonæ, erit expediens, non erimus obligati illud ſeruare, ſi alimenta Fratribus non dederit, dummodo nos tali Interdicto cauſſam non dederimus.

Habetur tit. Interd. 1. §. 12.

Nota.

Pro quocumq; Interdicto.

Vigeſimò Iulius II. conceſſit Fratribus Minoribus quod ſi contingat aliquam Ciuitatem ſeu Oppidum, cum duobus vel tribus milliaribus circumuicinis (infra quæ milliaria Domus Fratrum prædictorū exiſtant) Eccleſiaſtico ſupponi interdicto fratres præfati, niſi cauſſā interdicto dederint, vel eis ſpecialiter ex cauſſa legitima interdictum fuerit) huiuſmodi Interdictum nullatenus ſeruare teneantur ſi aliàs Domus ipſorum Fratrum, de iure, Interdicto talis oppidi, non comprehēdantur.

Vigeſimoprimò, eſt notandum, quòd Ceſſatio à Diuinis eſt quædam abſtentia à Diuinis Officijs, & ab adminiſtratione Sacramentorū, vt eſt duplex, generalis, quæ fit in loco Vniuerſali, vt Ciuitate, oppido aut parochia & particularis; quæ fit in loco particulari, vt in Eccleſia, aut Eccleſijs, vt Nauar. in Man. cap. 27. num 188. Vbi tenet contra id, quod dicit Collector tit. Interdictum 3. §. 27 ſcilicet, Ceſſationem à Diuinis generalem, & interdictum Generale, non eſſe idem, cuius contrarium, pluribus rationibus corroborando, infert, quod proinde, qui habet Priuilegium audiendi Diuina Officia tempore interdicti, non poterit tēpore Ceſſationis neq; qui habet Priuilegiū audiēdi tempore Ceſſationis generalis poterit tempore ſpecialis: quamuis verū eſſe dicat, quod Interdictū generale, & Ceſſatio generalis æquantur quoad modificationem cap. Alma mater, & quoad rigorem Clement. 1. de ſent. excom.

Habetur in ... Collect. ... Ceſſation.

Vigeſimoſecundo, Nota ſecundū Cordubā quoad Ceſſationē à Diuinis reperiuntur duæ ſpecies, vna nō rigoroſa, quæ valet, & obſeruatur ſecundum ius nouū perinde ac obſeruatur Interdictum iuxta Cap. Alma Mater; Alia verò rigoroſa, quæ ſecundum ius antiquū vocatur interdictū valde ſtrictum, in qua nec celebratur, nec fit Officiū Diuinum, nec Sacramenta publicè dantur, nec ſecretè, niſi Baptiſmus paruulis, & pœnitetia adultis. Et huiuſmodi etiā adhuc adhiberi ſæpius eſt ſolita. Et ideo quando alicui per ſpeciale Priuilegium, vel Bullam conceditur, quod tempore Interdicti etiam Apoſtolici, & Ceſſationis à Diuinis, in ſua Domo poſſit, vel in Eccleſia, in altari portatili, celebrare, vel celebrari facere, aut Miſſas, & alia Officia Diuina audire, dubitatur an iſta talis Conceſſio in prima Ceſſatione tātum intelligatur, vel etiam in ſecunda? Ad hoc reſpondetur, quod, etiamſi multis Doctoribus viſum ſit debere intelligi de prima, quia, vt odioſa, debet reſtringi, ſecundum ius cōmune, & non ſecundum cōſuetudinē quā Pontifex ſcire minime præſumitur, quod creditur eſſe verum ſecundum Decretum, in Bullis, & Priuilegijs particularibus perſonis conceſſis tamen Priuilegia Religionibus conceſſa, quoad hoc intelliguntur & valent, etiā in ſecunda ſpecie Ceſſationis rigoroſæ quoniā in fauorē Religionis prædicta Priuilegia debent amplè interpretari: Et ſic à conſuetudine ... re- tantur, cui debemus ſtare. Et ita, tempore Ceſſationis Rigoroſæ Religioſi poterunt intra ſua Monaſteria Miſſam celebrare. Et quando aliquod Priuilegiū concederet tēpore Ceſſationis, & quando conſuetudo non adeſſet ceſſandi in totū, tunc clerici, & Religioſi illic poterunt celebrare.

Quæſitum Religioſorum.

Hæc eſt reſolutio ac cōpilatio facta ab ipſo Ant. de Corduba. & ab ipſo Auctore expoſit. Bullæ cruciatæ, in §. 5. relata vbi omnibus Religioſis, qui huiuſmodi Priuilegiis gaudēt, datur (& à me etiā repetitur libenter) quaſi ā paterna, & ſalutaris admonitio, vt ſemper ſtudeant (maxime tempore Ceſſationis à Diuinis) ſe cū Eccleſia Matre conformare præcipuè in pulſandis cāpanis, vt Capitulo debitus exhibeatur honor, & cōformitas obſeruetur, quæ inter Eccleſiaſticos ſeruari ſummopere Deo placet: qui etiā cōſiderare debent, quam parui faciant hæretici Eccleſiaſticas Cenſuras. & idcirco Religioſi magis deberent & verbis, & factis oſtendere (de ſuis Priuilegiis aliquid perdendo) reuerentiam, quæ Cenſuris debetur,

Concluſio ſuperioris reſolutionis. Admonitio ſalutaris.

Itaq;

Itaque concludendo dicitur, quod in regnis, vbi Bulla Cruciatæ non adeſt, poſſunt Religioſi ſupradictis Priuilegiis ſine aliquo dubio vti.

Sed videamus nunc quid in Regnis, vbi talis Bulla erit, ſit obſeruandum.

[illegible] ad Bullam [illegible] vti ſupradictis priuilegiis 1. concluſ.

Vnde, poſtquam vidimus quæ Priuilegia, tempore interdicti, & Ceſſationis à Diuinis, Religioſi habeant, & quod non ſint per Conc. Trid. reuocata: Iam reſtat aliud videndum, quod ſupra propoſuimus: An videlicet prædicti Religioſi, vel ſeculares ſupradictis Priuilegiis, in Regnis vbi adeſt Bulla Cruciatæ poſſint vti.

Pro cuius explicatione ſit prima concluſio, quod quoad facultates illas, quibus pro tali tempore à Iure communi eis conceditur abſque Bulla poſſe vti non eſt dubium: quia talis Bulla ſuſpēdit tantū facultates illas, quæ ſunt gratiæ, & Priuilegia, vltra, vel contra ius cōmune nō autē illas, quæ ſunt iure cōmuni incorporatæ, vt alibi diximus.

2. concluſ. *Secunda Concluſio eſt, quod Religioſi ſupradicti, omnibus iā dictis Priuilegiis, quæ pro tali tempore interdicti, & Ceſſationis à Diuinis, habent, poſſunt abſque Bulla, gaudere, quatenus ad ipſos Fratres pertinent, non autem quatenus ad ſeculares, quia in illa Bulla non ſuſpenduntur priuilegia Superioribus Ordinum mendicantium conceſſa, quatenus ad ſuos Fratres pertinent, ſed tantum quatenus ad ſeculares; Prout ait Collector, infra titulū* Priuilegia Fratrum, *poſt §.33.*

3. concluſio. *Tertia concluſio eſt, quod illi donati, vel famuli qui nec ſunt profeſſi, nec profitendi habent voluntatem; qui in Monaſterio ſolent ordinariè miſſis inſeruire, aliaque agere ad diuina officia pertinentia, licitè tunc temporis interdicti, abſque Bulla poterunt ſimilia officia, ſeu exercitia peragere: quia hoc fit, non per viam Priuilegij, ſed quia illud Ius commune concedit, iuxta doctri. Nauar. in ſum. c. 27. nu. 181. vbi ait quod tempore interdicti clericus qui habet vnum famulum laicum poteſt dicere miſſam in Eccleſia ſeruiente illo, ſiue eum receperit ante interdictū, ſiue poſt; etiam ſi non habeat ille Bullam* *Nauar.*

4. concluſio. *Alia conc. eſt, quod huiuſmodi iam dictis Priuilegiis, quatenus ad ſeculares pertinuerint, abſque quod ipſi Bullam habeant, nos vti non poſſumus, cum quoad illos, ſuſpendantur in illa ſed ſi recipiatur ab illis, iam reualidantur.*

Sed eſt aduertendum, quod in Feſtiuitatibus Sanctorum ordinum ſupradictorum, in quibus Interdicta ſuſpenduntur, quattuor poſſunt, vt ſupradictum eſt, introduci interdicti, abſque quod Bullam habeant, vt ait Nauar. quia hoc Priuilegium, etiam quoad ſeculares, Bulla non ſuſpendit per Conceſſionem quandam Leonis X. in qua declarauit, quod virtute Bullarum Cruciatæ, vel aliarum Indulgentiarum generalium, quaſcunq; reuocationes, aut ſuſpenſiones Priuilegiorum Ordinum, etiam Mendicantium continentium, nūquam intelligantur reuocata, nec ſuſpenſa indulta, Priuilegia, & gratiæ conceſſa quoad perſonas Fratrum Minorum Obſer. & quoad ſuſpendendum Interdictum in Feſtiuitatibus Sanctorum ſui Ordinis, niſi de iis ſpecificè, & nominatim mentionem facerent. Et proinde Commiſſarius generalis Cruciatæ in ſuis inſtructionibus, mandat Eccleſiaſticæ, & ſeculari curiæ, vt non permittant publicari alias Bullas & Indulgentias quæſtuarias, & nihil dicit, vt impediant publicari alias facultates, quia non ſunt Indulgentiæ: cum iſta Bulla intentū nō impediat accumulandi, ſcil. pecuniam pro eius expeditione: & ſic videntur ſuſpendi oēs Indulgentiæ quæſtuariæ, & oēs facultates, contentæ in Bulla huiuſmodi, quæ antea virtute aliorum indultorū habebantur, vt ait Collector, infra, in verb. Priu. *§.33. & ibi multa alia ponuntur.*

[illegible] Nauar. in ſum. ca. 27 nu. 186. Vt habetur infra — *ex priuilegio parag. 23* — *Habetur in inſtru. §. §.30.*

5. concluſio. *Alia conc. eſt, quod quando interdictū eſt perſonale tantū, poſſunt clerici, & Religioſi ianuis apertis celebrare, interdictis expulſis, ac non interdictis admiſſis, etiam quod non habeant Bullam; quoniā, quando capitulū* Alma mater, *prohibet vt ne tēpore interdicti poſſit celebrari, niſi ianuis clauſis, loquitur de interdicto locali, non, autem perſonali; prout ſic refertur in* Supple. tit. *tractat. quorundā dubiorum, fuiſſe determinatū, Salmātica contra aliquos dicentes prædictū capit.* Alma mater, *loqui etiā de interdicto locali, & perſonali.*

Quid ſit interdictum locale & perſonale & quod locale, & quod perſonale, & quid vnumquodq; iſtorum includat, ponit Nauar. in manual. ca. 27. nu. 166.

Aliud aduertendū in hac materia interdicti eſt, quod cū dicitur concedi aliquem tali tempore poſſe ſepeliri cum pompa moderata, & ſollemniter, vt ſup. in ver. interdictum primo §. 13.

Vltra ea, quæ dicūtur ibi à collectore, & Cord. eſt ſciendū, quod idē Cord in ſuo quæſtionar. trā. de Indul. q 43. dub. 5. ait ꝙ in Bulla data contra infideles per Iuliū 3. anno 1552. declaratum fuit, quod per pōpā moderatā intelligatur, quando fit medietas eius ſollēnitatis, quæ fieri ſolet extra interdictū cantando, & pulſando cāpanas, iuxta qualitatē perſonæ, idemq; declaratur in Bulla data à Pio IV. annis 1564. & 1565. ac reliqua relinquuntur in arbitriū Ordinarij: ſi in eo loco vbi mortuus ſepelitur, fuerit præſens, aliàs in arbitriū Parochi, & aduertit Cord quod in Hiſpania cōmuniter practicatur diſpoſitio Leonis X. in Bulla Cruciatæ cōtra Africā, anno 15?6 ſed in hoc caſu debet attendi conſuetudo Epiſcopatuū.

Pompa moderata quæ dicatur.

ITI.

ITINERANTES FRATRES.

1 *Diuinum Officium.* INNOCENTIVS IV. conceſſit Fratribus Minoribus, vt, quando ratione itineris, vel alterius rei cauſſa extra Conuentus, ſeu loca ſua, quemlibet, vel quoslibet eorum contigerit degere, poſſint Diuinum Officium Fratres cum Fratribus, aut ſimul cum aliis Regularib. perſonis, vel quilibet ſeparatim facere, alio quàm Romano Ordine placuerit: Et quod id ſufficiat ad perſoluendum debitũ, ad quod Fratres ratione Regulæ tenentur, nec iterum proprium Officium dicere teneantur, B. fol. 55. Et ffo. 138. conc. 205.

2 *2. Indulg.* ALEXANDER IV. conceſſit omnibus recipientibus Fratres Minor. viatores in domibus ſuis, & miniſtrantibus alimenta, ſoluentibus, naula, paſſalia, & alia pietatis obſequia dictis Fratribus miniſtrantibus, Indulgentiam quadraginta annorum, b. ffo. 260. conc. 655.

3 *Hoſpitium.* CONCILIVM Conſtantienſe ſtatuit, quòd quando Fratres Minor. Obſeruantię quacũque ex cauſſa per mundum proficiſcentur, ſeu iter fecerint, poſſint ad Loca, & Conuentus Fratrum Conuentualium eiuſdem Ordinis declinare, ſi voluerint. Ad alia vero loca Fratrum in Obſeruantia ſibi ſimilium ſemper declinare teneantur; iuxta quod in ſtatutis Ordinis continetur, B. fol. 26. Et ffo. 110. conceſſ. 236.

4 CALIXTVS III. ſtatuit, & ordinauit, quod omnes, & ſinguli Fratres Minores, tam Cõuentuales, quam Obſeruantes, ad Ciuitates, terras, ſiue caſtra, in quibus Conuentus dicti Ordinis fuerint, pro tempore accedentes teneantur & debeant eorundem locorum Prælatis ſuis reſpectiuè ſe præſentare: In qua quidem Ciuitate, vel terra, ſi vnus duntaxat Conuentus fuerit, ad ipſius vnius Prælatum debeant ſe conferre, illius mandatis *Excommunicatio.* humiliter pariturі. Et pręcepit ſub excommunicationis pœna, ne in prædictis Ciuitatibus, ſeu terris, ſine Prælatorum ſuorum licentia permanere præſumant. B. fol. 6. Et ffo. 90. conceſſio. 197. prope finem.

Collector. Aduertendum eſt, quòd præfata Conſtitutio fuit ſuſpenſa, & annullata per Pium II. quouſque aliter prouiderētur, B. ffo. 92. conc. 206

5 *Indulgens.* INNOCENTIVS VIII. conceſſit, quod Fratres Min. qui per obedientiam reperiuntur extra Conuentus, & loca, poſſint promereri Indulgentias Stationum, & alias conceſſas in Eccleſiis Fratrũ Minor. dicendo quinquies, Pater Noſter, & Aue Maria, in quacũq; Eccleſia, & loco ea dixerint pro intentione, & propoſito illius Indulgentiæ, prout illis, qui prædicta ſuis in locis dicunt o. fol. 65. Et ffo. 69. conc. 160.

Leo X. conceſſit, quòd Fratres Min. itinerantes poſſint transferre ieiunium diei itineris ad alium diem. o. ffo. 3. conc. 286. 6 *Ieiunium.*

Collector. Quoad hoſpitia perpetua relicta pro Fratribus itinerantibus, habetur quædam declaratio Capituli Generalis in dictione *Paupertas* poſt §. 7.

LAICI FRATRES.

CALIXTVS III. conceſſit, quod Fratres Minor. Laici poſſint tangere Calices, & lauare Corporalia, & alia Eccleſiaſtica, cum expedierit, o. ffo. 65. conc. 91. Et ffo. 101. conc. 398. 1 *Indulg plen*

INNOCENTIVS VIII. conceſſit prædictis Fratribus Laicis Indulgentiam plenariam quando communicant in diebus Dominicis, & Feſtiuitatibus, Domini, & Beatæ Mariæ, ac Sanctorum noſtri Ordinis, o. ffo. 69. conc. 148. 2 *Communicare.*

Leo X. conceſſit, quod Fratres prædicti Laici, ſocij Generalium, vel Prouincialium, eo tantum tempore, quo Socij ſunt, & extra loca, & Conuentus, cum inſeruiunt Miſſis prædictis Prælatis, poſſint propriis manibus tractare vaſa ſacri Miniſterij, ſcilicet Calices, & Corporalia, explicando, & plicando poſt Miſſam, ſicut Clericus in Sacris conſtitutis. In Conuentibus verò, vbi ſunt alij Fratres adminiſtrandum, concedere recuſauit, o. ffo. 92. conc. 269. 3

Collector. Non obſtante hac Conceſſione ſtricta poſſunt Fratres vti prima ſupapoſita, quia, qui hanc impetrauit, ignorabat primam, & quia in hac non ponitur aliqua reuocatio alterius.

Idem Leo ſtatuit, quod quando aliquis Frater Laicus ad Clericatum aſcenderit, extra obedientiam Prælatorum Ordinis, etiam ſi vſque ad ſacerdotium promotus ſit, poſtquam reuerſus fuerit, omni honore Clericali priuetur; nec permittatur Canonicum perſoluere officium: ſed Laicorum officium perſoluens, ad merum ſtatum ſuum Laicalem reducatur.

Vitu-

Collector. *Statutum generale.*

Virtute præfatæ Conceſſionis, in Capitulo Generali Lugduni celebrato, fuit renouatum Statutum, ne Fratres Laici ad Clericatum aſcendant, ſine Conſenſu Generalis miniſtri aut capituli Generalis. Et hoc vigore prædicti Indulti, à Sanctiſſimo Domino Papa Leone, nouiſſimè Ordini conceſſi.

Collector

Ratione præfati Statuti auctoritate Apoſtolica facti, nō poſſant ex tunc vllo modo aliqui Fratres Laici ad Ordines Sacros, neq; ad Clericatum promoueri, vel aſſumi à quibuſcunq; Prælatis Ordinis, Generali Miniſtro inferioribus, etiam in ſuis Capitulis Prouincialibus: niſi de nouo obtineatur Auctoritas Apoſtolica ſpecialis, vel generalis: vel habeatur Commiſſio à Miniſtro Generali. ¶ Aduerte etiam quòd iſtud non habetur in Priuilegiis Ordinis impreſſis, ſed fuit publicatum in Capitulo Generalis Lugdu. anno Domini 15 8. præſidente Auctoritate Apoſtolica Reuerendiſſ. Domino Cardinali de Ara Cœli, & fuit poſitū in tabula diffinitionis prædicti Capituli Generalis.

Collector.

Sciendum eſt inſuper, quòd circa Fratres Minores Laicos ordinata ſunt nonnulla in aliis diuerſis Capitulis generalibus: prout inferius annotantur.

Statutum generale.

In Capitulo Generali, vbi fuit electus Quintus Miniſter Generalis, præſente Summo Pōtifice Gregorio. IX. inhabilitati ſunt Fratres ad officia Ordinis qui vſque tunc dicti Officia, vt Clerici exercebant. fo. 209. tractatu. 3. Et ffo. 217. tractatu 2.

Statutum generale.

In Capitulo Generali Barcinone celebrato, vbi fuit electus 2. Vicarius Generalis Obſeru. ordinatum eſt, quod nullus Frater Laicus ad Clericatum aſcendat, ſed vnuſquiſque in ſua vocatione, qua à Deo vocatus eſt permaneat. Et quod nullus eorum Tonſuram Clericalem ferat, niſi eam ab Epiſcopo receperit; & ſic tūc in parua quantitate, fo. 218. tract. 3. & ffo. 236 tract. 2.

Statutum generale.

In Capitulo Generali, in Conuentu Montis Lucij celebrato, vbi fuit electus 8. Vicarius Generalis, ordinatum eſt, quod quicunque Frater Laicus Apoſtatauerit, & extra familiam ordines ſuſceperit, ſi contingat ipſum denuo in Familia noſtra recipi, maneat ſuſpenſus ab executione Ordinum, & ab omni promotione ad Officia omnimode, quoad vſque per Generale Capitulum fuerit aliud determinatum, fo, 222. tract. 3. Et ffo. 240. tract, 2.

Statutum generale.

In dicto Capitulo Generali celebrato in Conuentu Montis Lucij; vbi fuit electus 13. Vicarius Generalis, ordinatum eſt, quòd Fratres Laici, qui ad Clericatum ſeu ad Sacros Ordines, contra generale Statutum promoti fuerint vel in poſterum promotionē procurare directè, vel indirectè præſumpſerint, ad vlteriores gradus, vel ordines nulla ratione promoueantur. Et ſi in officiis Prælationis, Præſidentiæ, vel Confeſſionis extiterint, ſint ipſo facto priuati, ffo. 224. tract. 2.

Queſtio.

Demum circa præfatos Fratres Laicos occurrit dubium ſcitu dignum, ſcilicet, vtrum Laici Ordinis noſtri Minorum apoſtatantes ab Ordine, ac in huiuſmodi Apoſtaſia ad Sacros Ordines promoti, cū ad ordinem reducantur, vel redeunt ſua ſponte, permitti debeant Tonſuram, vt alij Fratres clerici, ferre?

Reſponſio.

¶ Et ſaluo meliori iudicio reſpondetur, quod non propter plures rationes in auctoritatibus Iuris fundatas. ¶ Primò, quia inobediens, & rebellis, non debet eſſe potioris conditionis, quàm obediens; per tex. in c. *contigit de dolo & contum.* Cū ergo prædicti ſint manifeſti inobedientes, eorum conditio non debet eſſe potior, quàm aliorum obedientium, & quietorum. Ad quod facit tex. in c. *Cum qui, de prabendis*, lib. 6. Nam dicit ibi Papa, quòd non decet, vt ſtultus, melioris, quàm peritus, conditionis exiſtat; Vel quod inuaſor eo, qui iuſtè ingreditur, priuilegio potiori gaudeat. Cum igitur ſtultitia prædictorū, & præſumptio maxima, ſecundum iudicium hominum manifeſtiſſimè conſtet, quod præcipua cauſa ſit ad oſtendendum huiuſmodi ſignum Tonſuræ clericalis, & quod ſic inuadendo, vel vſurpando alienum, ſcilicet voluntatem propriā de manu Prælati, reportarent commodū, & honorē; quod abſurdum, & ſcandaloſum aliis piè viuentibus videretur, claret non eſſe iſtud permittendum. ¶ Item, peccata ſuos debent tenere auctores, vt in c. *Quaſiuit, de his que fiunt à maiori parte Capituli.* Cum ergo iſti fuerint perpetratores delicti, decet, vt ipſi pœnam debeant ſuſtinere: quod fit, eorū conatui nō condeſcendendo, ſed reſiſtendo. Igitur, &c. ¶ Præterea, in quo quis deliquit, in eo debet puniri: vt habetur in c. fi. *de temporib. ord.* 6. vbi Epiſcopo ordinanti aliquas conditiones perſonarū imponitur pœna, quod per annum à collatione ordinum maneat ſuſpēſus: vt in quo peccauit puniatur. Sed cū huiuſmodi Fratres contra prohibitionem, nō ſolū

Ordinis, cum Auctoritate Papæ ſint factę, tanquam ab ipſo editæ, ſunt reputandæ; quia vt iuriſconſultus, ff. *de veteri Iuri enucleando*, dicit: Omnia noſtra facimus, quibus auctoritatem impartimur, Igitur, &c. ¶ Amplius ex delicto non debet quis facere conditionem ſuam meliorem, vt in l. 3. ff. *de don. inter. vir. & vxo.* Si ergo prędicti delinquentes, in hoc tolerarentur, ſequeretur, quod boni Religioſi (ſaltem ſecundum iudicium hominum) inferiores prædictis iudicarentur: & contra dictũ Sapientis, peccatores in malitia ſua fouerentur, quod omnibus ſanæ mentis abominabile videtur. Et præſertim, quia cum delictum iſtorum ſit valde qualificatum, non decet, vt aliquo modo toleretur, cùm tex. in c. *Si verè, de ſententia excommunicationis*, dicat, quod verè pænitentes ex pęnitentia non debent dãnum reportare, & peccatores commodum ex contumacia. igitur, &c. ¶ Vlterius quod huiuſmodi apoſtatæ præfato ſigno Tonſuræ debeant priuati, probatur glo. expreſſam in c. *Degradatio de pæn.* lib. 6. Dicit namque ibi tex. quod Clericus degradandus, debet exui veſtibus ſacris, & auferri ab eo omnia per Epiſcopum, quæ in ſua ordinatione collata fuerant, vſque ad primam veſtem datam in collatione Tonſuræ. Et ſubiungit, quod debet radi caput ipſius, ſeu tonderi ne Tonſuræ, aut Clericatus veſtigium remaneat in eodem. Super quo verbo, ſcilicèt, *in eodem*, dicit glo. Ita faciunt Monachi apoſtatæ, faciunt enim ſe in totum tondere, ne appareant veſtigia Monachatus. Hæc glo. Vnde colligitur quod in poteſtate Prælatorum eſt prædictam pænam imponere propter apoſtaſiam. Et nedum iſtis, ſed etiam quibuſcunque ab Ordine apoſtarãtibus. ¶ Ad idem facit dictum Richardi IV. ſen. d. 24. art. 2. q. 1. vbi arguendo, an Clerici per quos in Eccleſia ſcandalum generatur, debeant portare Tonſuram; in deciſione dicit, quod ſunt compellendi portare illam: niſi forte tale facinus commiſerint pro quo debeant priuari clericali Priuilegio, ſcilicet delationis Tonſurę. Cùm ergo præfati cõmiſerint tale delictum, quod citra hæreſim, in Ordine pro maiori reputatur, ſequitur, quod nullo modo tales debent tolerari in hoc prætextu ordinum, ſic ſuſceptorum. ¶ Inſuper ad corroborationem omnium prædictorum facit, quod Petrus de Palude dicit, ſcilicet, quod pœna tex. c. *vnici, de Bigamis*, lib. 9. qui, vltra alias pœnas ſub anathemate prohibet illis deferre tonſuram: comprehendit etiam alios irregulares; qui non debent Tonſurari ſub pœna prædicta. Refert hæc Florentinus, 3. p. tit. 14. c. *10.* §. *6* ante medium. Sequitur ergo quòd cũ prædicti ſint ſecundũ iura irregulares manifeſtè ita quod ſolus Papa poteſt cũ eis diſpenſare, vt in ſuſceptis miniſtrent, vel ad vlteriora aſcendant, vt in c. fi. *de bigamis*, & vltra huiuſmodi pœnam, per Conſtitutiones Ordinis ſint incapaces, ac ſuſpenſi, & inhabiles; nullo modo in delatione Tonſuræ tales apoſtatæ poſſunt, aut debent tolerari. ¶ Sed vtrum huiuſmodi Fratres teneantur ad diuinũ officium perſoluendum, vt alij clerici, ex quo ad clericatum (licèt de facto) ſunt promoti? Apparet quòd non: præſertim ſi ſunt ignorantes: quia ſecundum iura, impoſſibilium nulla eſt obligatio. Et quia auctoritate Apoſtolica ſic determinatum eſt, vt patet, ſupra. §. quarto.

LEGATA.

SIxtvs IV. conceſſit, quod Prælati Fratrum Minor. Obſeru. poſſint commutare legata facta locis eiuſdem Ordinis ad vnum vſum in alium; ſine ſcandalo tamen illorum, ad quos ſolutio talium legatorum pertinet, c. fo. 62. Et ffo 66. conceſ. 95. Et ffo. 95. conc. 317. *Collector.*

Vide circa huiuſmodi materiã, aliqua in dictionib. *Commutare*: & *Eleemoſyna*, §. 2. & *Hæredes*, & *hæreditas*. §. 2. & attende ad illa, quæ ponuntur ibidem, poſt omnes Conceſſiones.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

CVM *ſuprà, in prima parte in verb.* Hæreditas, *aliquas, attulerim Deciſiones pro hæreditatibus ſuſcipiendis, vel non ſuſcipiendis à Fratribus nunc etiam aliquas alias ad hanc legatorum materiam ſpectantes apponere cenſui, ex his, quæ Corduba, & alij expoſitores noſtræ Regulæ in 6. eius c. declarant.*

Vnde ſciendũ eſt quod ſi aliqua particularia legata fuerint Fratribus Minorib relicta, poterunt vtiq; illa ſi indigeãt (vt omnes Expoſitores aiũt) acceptare. Verum quia quandoq; Fratribus, poterit forte legari pecunia, quandoque immobilia, quandoque alia, quæ vſu conſumuntur, & quandoque aliquid annuum, de ſingulis vnam Deciſionem (breuiter tamen) particularem. *Legatorum varietas.*

Quando ergo pecunia legatur licèt tale videatur non valere legatum, cum in Regula ſit expreſſum, vt Fratres nullo modo per ſe neq; per interpoſitã perſonam denarios, vel pecuniam recipiant, Nicolaus tamen III. in Decret. Exiit §. Cæterum *Pecuniale-gata poteſt acceptari à Fratribus.*

talia

talia valere legata declarauit modò per amicos ſpirituales in Fratrum neceſſitates conuertantur, pro vt in eleemoſynis pecuniarijs, quæ à viuentibus largiuntur fieri poteſt. Et quod ſint in quantitate moderata, & non in fraudem paupertatis, vt dixit Clem V. *in clem.* Exiuit: *Quam moderatam quantitatem, ipſa præſens, vel imminens neceſſitas metietur: ſicut à Miniſtris, & Cuſtodibus ſimul & ſeorſũ in ſuis adminiſtrationibus, & Cuſtodijs cũ diſcretione diiudicabitur, ita, vt ſemper in eis ſancta eluceat Paupertas, vt in dicta Decretali* Exiit § Inſuper nec vteuſilia *dicitur: Et ſic Guardianus, & Conuentus non poterunt determinare, quæ ſit quantitas moderata, niſi ſupradicti Prælati.*

Quantitas moderata eleemoſynæ qualis.

Et licèt hæredes ad iſta ſoluenda ex officio Iudicis cogi poſſint nullum tamen ius, ſeu ciuilis actio ipſis Fratribus acquiritur: adeo, vt nec per eos, nec eorum nomine ad illa ſoluenda cogi poſſint, ſed quonã modo illa poſſint Fratres cõſequi (hæredibus negligentibus ad illa ſoluẽda) dicemus paulo infra.

Sed ſi quæres, quid ſit de ſuperfluo moderatæ quantitatis relicta, quod ſupereſt, vltra imminentes Fratrum neceſſitates? Reſpondet Bar. in Mino. lib. 2. d. 1. cap. 3. quod Fratres tale reſiduum, nec petere, nec exigere poſſunt, donec noua emerſerit neceſsitas (intellige, ſcilicèt, infra modicum tempus, vt Bald. in conſ. 22. expreſsè dicit) quo caſu, eleemoſynaliter tantum, & non aliter illud reſiduum petant.

Superfluum pecuniæ legatæ an poſſit recipi.

Sed ſi aliquod legatum fuerit eis relictum ad certam cauſſam: vt puta pro induendis Fratribus & huiuſmodi, & ad hoc non fuerit neceſſaria tota pecunia relicta, dicit Bartol. in d. lib. 1. d. 3. c. 2. quòd hoc in Legatis non reperitur expreſſum, ſicut in Eleemoſyna oblata inter viuos. Vbi ſi quid de ipſa pecunia habita, expleta determinata neceſſitate, ſupererit, non poteſt in aliam neceſsitatem expendi, niſi pecuniæ dominus conſentiat, aliàs ei reſtituetur, vt dicitur in d. cap. Exiit §. quia vero puritatem. *Ex quo videtur etiam dicendum, quod reſiduum legati remanere debeat apud hæredem ſi rogatus à Fratribus conſentire noluerit quod in aliam neceſsitatem expendatur. Attamen contrarium eſt veritas. nam licet ille qui pecuniam dedit poſsit illam, dum viuit reuocare, & repetere quoad expenſa non eſt. hoc tamen hæredibus non permittitur. Vt l. s ff.* de ſerv. export. *Et hoc etiam videtur declarare in dicta decretal,* Exiit §. In eo vero caſu. *Quare concludit Bartol. quod, ſi cauſſa propter quam legata eſt pecunia ſit ſini, ta reſiduum expenditur in aliam neceſsitatem præſentem, vel imminentem, Quem ſequitur Bald. ibidem Anchar. in dicta Clement.* Exiui. *Et Serena conſcient quæſt.* 8. *non enim debet hoc accreſci hæredi, ſed pro defuncti anima in aliã Fratrum neceſsitatem conuerti debet, vt* de vſuf. ucſt. legat. l. l. legatum. *& ff.* de oper. publ. l *finali.*

Et idem dicendum eſt, quando legatum eſt relictũ pro aliqua determinata cauſa, ſeu neceſsitate, quæ licèt tunc nõ adſit, in aliã tamẽ cõmutabitur cauſſam, ſeu neceſsitatem, per prædicta iura. Quòd ſi res legata ſit mobilis, & in propria ſpecie ab ipſis Fratribus viſibilis, vt eſt frumentum, oleum, lana, & huiuſmodi licitè à Fratribus poterit (ſi ea indigeant) acceptari, ſicut quæcunque alia non pecuniaria eleemoſyna, quæ à Fratribus mendicatur, ſeu liberaliter offertur.

Legata immobilium.

Legata ſine modo intelliguntur cũ modo,

Si verò quæ Fratribus legantur, res immobiles ſunt; vt domus, Ager, vinea, &c. ſi in legando, teſtator modum congruum expreſſerit, vt ſcilicèt, per perſonas diſtrahantur, & earum pecunia in ædificijs, & alijs neceſsitatibus Fratrum conuertãtur: tũc bene poterũt huiuſmodi legata Fratres acceptare, eo modo, quo & pecuniaria legata.

Legata modo incongruo, non licet Fratrib. acceptare.

Idem dicendum eſt, vbi indifferenter, ſine vlla expreſsione alicuius modi, ſeu cauſſa huiuſmodi legata ipſis fuerint Fratribus relicta: tunc enim modo congruo, & Fratribus licitè relicta intelliguntur; vt habetur in Decretali. Exiit §. Ad hæc *Quod ſi modus incongruus à Teſtatore fuerit expreſſus; Dicit Nicol. III. per hæc Verba, in capit.* Exiit §. adhæc: *Quod ſi teſtator modum exprimat in legando, ſecundum quem Fratribus, eorum inſpecta conditione, non liceret recipere: Vt ſi legaret Fratribus vineam, vel agrum ad excolendum, domum ad locandum, vel ſimilia verba in ſimilibus proferret; quod tunc à tali legato, & eius receptione per omnem modum Fratres abſtineant. hac Nic. Ita quod nedum talia legata Fratres recipere poterunt, verum etiam (vt annotauit Bartol. in Minoric. lib. 2. d. 2. cap. 1.) nec poterunt æſtimationem recipere: nam modus vnus recipiendi Legatum, eſt, æſtimationem recipere: vt l.* ſi domus *§.* qui confitetur *ff.* de leg. primo *& l.* non dubium *§. fin. ff de leg. 3.*

Concordat Bal. in auth ingreſſi, & Pet. Anch. in d. Clem. & Serena conſc. p. 22.

Sed eſt aduertendum quod quando huiuſmodi incongruitas non prouenit ratione ſtatus, & conditionis Fratrum generaliter (vt erat illud de Vinea ad excolendum, &c.) ſed potius, alicuius Fratris particularis (puta, ſi Laico eſſent legati libri, Miſſale, vel ſimile) tũc, ſecũdũ iura, omnis ſubuincitur de Legatis impoſsibilitas, vt l. obtinuit, de cõdi. & demonſt. *& C.* de Inſtit. & Subſti. l reprehendenda, *& debet tranſmutari in aliũ modum poſsibilẽ l.* legati *ff.* de vſuſruct. leg. *vnde*

Rr 2 exem-

exempli gratia: ſi legatur Fratribus Minoribus vinea ad excolendum, vel tanta pecunia, vt ex ea emant paramenta, vel alia ſuperflua, pro ſeruitio Eccleſiæ, & cætera huiuſmodi tale Legatũ nullo modo valet, quia hæc ſuperflua habere ſtatui Fratrum Minorum, & Regulæ repugnat. Si vero aliqua pecuniæ quantitas legatur pro aliquibus rebus licitis, quibus tamen Fratres non egent, tenet Legatum non enim expreſſit Teſtator modum illicitum ex ipſa Regula, ſed ex eo tantum illicitum eſt, quia prædictis rebus Fratres non indigent. Quo caſu, ſecundum Iura allegata, tollitur impoſſibilitas à Legato, & commutatur in alias Fratrum neceſſitates.

Impoſſibilitas Legatorum quã do commutari poteſt. Tranſmutatio vnius in aliam neceſſitatẽ à quo fiet.

Et idem dicendum eſſe aliqui tenent, cum aliquod relinquitur Fratribus ædificium, ſeu fundus pro loco, ſeu Conuentu conſtruendo ipſis Fratribus, licèt enim Fratres non indigeant loco, quia iam habent: hic tamen talis modus impoſſibilis in aliam mutabitur cauſſam Fratribus neceſſariam, vt memoria & ſalus animæ defuncti ſequetur. l. Legatum ff. de vſu fruct. leg. Non enim hic modus expreſſus in Legato continet impoſſibilitatem, ratione ſtatus, & Regul. Fratrum Minor. cum poſſint Fratres habere loca. Sed impoſſibilitatem habet aliunde, ex eo ſ. ilicet quia Fratres habent locum, & non indigent alio: & ideo in aliam commutabitur neceſſitatem ipſorum Fratrum.

Sed dices, per quem fiet hæc tranſmutatio in aliam neceſſariam cauſſam? Dico, quod fiet de conſenſu vtriuſque partis, hæredis ſcilicet, & Prouincialis ſeu Cuſtodis. Vt Bar. in Min. li. 2. d. c. dicit, per dictam l. Legatum ff. de vſu fruct. legat. Vbi enim aliquod adeſt impedimentum iuris, vt illud quod Teſtator iuſſit, de iure fieri non poſſit, vel facto, vt eſt in caſu, quia Fratres non indigent Monaſterio, ſeu loco, ſufficit mutuus vtriuſque partis conſenſus: ſecus autem, ſi liciti eſſet fieri de iure, & de facto poſſet id, quod Teſtator iuſſit: quia tunc in aliã nõ poſſet neceſſariam cauſſam fieri tranſmutatio ſine permiſſione Summi Pontificis, ſeu Principis, vt dixit Bart. ibidem per l. 1. & l. Legatum, in principio de admin. ſtr. rer. ad Ciuit. pertin. & per cap. 1. de relig. dom. Quod ſi diſcordes erunt, Iudex erit medius, cuius auctoritati eſt ſtandum: Iudex magis eius voluntati fauebit, cui relictum eſt Legatum quàm eius à quo eſt præſtandum, vt dicta l. Legatum §. ſi verò plures, & hoc intellige non vt Miniſter habeat hæredem in Iudicium procurare ſed quando hæres fortè ab alio Epiſcopo ſcilicet, vel Syndico in Iudicium reuocaretur poterit tunc Miniſter, ſeu Cuſtos ſuam Iudici voluntatem declarare.

Si vero aliquid annuum, ſeu aliqui redditus Fratribus relinquantur, quia redditus inter immobilia computantur. Vt C. de ſac. Eccleſ. ſcilicet, Iubemus, & Clementina Exiui §. Annui ſint acceptari à Fratribus. redditus, proinde ſicut diximus de immobilibus legatis Fratribus, abſq; aliquo modo particulari, quod poſſint illa vendi, & in eorum neceſſitates præſentes, vel imminẽtes cõuerti per Decr. Exiui §. Annuæ; Sic, & hoc annuum, ſeu huiuſmodi redditus in Fratrum neceſſitates vendi poterunt ſi abſque modo illicito Fratribus relinquantur. Legatum enim annuum ſeu redditus Fratribus non interdicitur, per Clem. Exiui, § Annui, redditus, ratione rei legatæ, ſed ratione modi à Teſtatore expreſſi, vt puta quod annuum Fratribus perſoluatur, hic enim modus expreſſus Regulæ, & conditioni Fratrum Minorum repugnat, Ideo nec Legatum, nec eius æſtimationem petere aliquando poterunt. Si vero talis redditus ſimpliciter Fratribus legetur, abſque eo modo, quòd annuatim ſoluatur, ſolum tunc videtur illud ius percipiendi Fratribus relictum quod vendi poteſt, & in Fratrum neceſſitates præſentes, vel imminentes conuerti. Et hæc eſt Bart. ſent. quam ſequitur Anch. in d. Clem. Exiui.

Legata annui redditus an poſſint acceptari à Fratribus.

Idemq; dicendum eſt per omnia (ſecundum prædictos) ſi relinquatur aliquid perpetuum, diurnum, vel per aliquas diuiſiones temporum, vt de triennio in triennium, & ſimilibus, vt ff. de tranſact. o Lcum hi §. ſi cui. & ff. de alimen. & ciba. leg. l. libertis quos ſi enim perpetuum erit Legatum, vt ſingulis diebus, ſeu annis, vel per aliquas diuiſiones temporum perpetuò ſoluatur, à noſtra Regulæ profeſſione prohibitum Fratribus comprobatur.

Si verò aliquid annuum non perpetuum, ſed vſq; ad certum tempus, Fratribus fuerit legatum licèt propter limitationem temporis, non videatur quid annuum eſſe legatum, ſed vnum tantum legatum dilatum ad tantum tempus, quod idem eſt, quòd vna in plures diuiſa ſolutiones præſtatio; Idem tamen Bart. vbi ſupra aſſerit ab huiuſmodi Legato debere Fratres penitus abſtinere, quia hoc eorum ſtatui & mendicitati repugnat, non enim viuerent ſimpliciter in ſpe Dei, ob certam ſpem quam in illo ſibi facto Legato ad tantum tempus haberent. Quem ſequitur Seren. Conſc. q. 1. Federicus autem de Senis, quem ſequũtur Bart. & Anchar. & Zambarel. conſ. 22. & Corduba, q. 11. in expoſit. 6. cap. Reg. dicit tale Legatum valere eiuſdemq; Fratres eſſe capaces, ſi ad modicum tempus ſit factum, quia potius ſumma quædam dilata cenſetur legata, quàm aliquid annuum

Legatum perpetuum interdicitur fratribus.

nuum

nuum. Nec per hoc videtur mendicitas tolli, ſed aliquo modo ſubleuari. Secus autem ſi ad longum tempus fieret legatum, quia ſic inter immobilia computaretur, & Fratres eam non poſſent recipere

Legata ad modicum tempus qualia ſint.

Modicum autem tempus prædicti omnes eſſe putant, ſi infra decem annos, & non vltra fiat Legatum. Vnde ſi quid Fratribus per decem annos ſingulis infra dictum tempus præſtandum Fratribus legaretur, valere, & licitè à Fratribus recipi poſſe, tenent Quod ego intelligerem ſi illud præſtandum ſingulis annis, illis, fuerit quid minimum, quia ſi eſſet ita magnum, quod poſſet per illud decennium Fratrum neceſſitatibus prouideri, tunc per illud præfinitum tempus non viuerent ſimpliciter in ſpe Dei, propter ſpem illam quam in illo Legato haberent, & ſic repugnaret eorum ſtatui.

Anniuerſaria defunctorum an ſint nobis licita.

Annuum indirectè fratribus relictum

Ex quibus colliges quid tenendum ſit de Anniuerſariis defunctorum; ſi enim certa eleemoſyna pro dicendis Miſſis annuatim præſtanda relinquitur in perpetuum, vel longum tempus, non valet, nec eã Fratres licitè accipere poterunt; Si autẽ ad breue tẽpus, & quid exiguũ fuerit, nullo videtur iure prohiberi: licet noſtra Capuccinorum Congregatio hactenus hæc non admiſerit. Et idem per omnia dicẽdum eſt, ſi aliquid annuum indirectè Fratrib. relinquatur. Vt puta, quia grauatur hæres, vt quotannis Fratres talis loci veſtiat, vel aliquid aliud annuum ipſis ſoluat. Hoc enim nullo modo licet Fratribus recipere, niſi quid exiguũ ſit, & ad breue tempus relictum: quia aliàs in fraudem factum eſſe cenſetur, vt ff. donat. *l.* quod conditiones, *& annotauit Bart. in d. lib. 2. d. 6. c. 4. & Sere conſc. q. 19.*

Legata pro rib. Eccleſiæ an liceant.

Federicus tamen prædictus conſ. 22. & alij in locis præallegatis, quos, & Cordu. & Zambarella in d. Clem. exiui. & Seren. conſc. q. 20. ſequuntur, volunt, quòd ſi quid annuum perpetuum ad Diuinum cultum ſit relictum, vt puta quòd hæres quotannis ſoluat vinum pro Sacriſtia, farinã pro hoſtijs, oleum pro lampadibus, candelas &c. licitè à Fratrib. recipi poſſit, etiam quod in perpetuum ſit: quia per tale Legatum non tollitur mẽdicitas Fratrum, nec eorum prouidetur neceſſitatibus, ſed Eccleſiæ. & hæc vt nõ ciuiliter, ſed humiliter. & eleemoſynaliter recipiantur quia hi annui redditus ſunt, & inter immobilia computantur, vt iam ex dictis patet, & monaſteria Capuccinorum Franciſci & eorum qui Min. de Obſeru. vocantur immobilia ex Conc. Trid. Seſſ. 25. c. tertio habere non poſſunt.

Bona immobilia Capuc.

Sed quis talia legata Fratribus relicta, quæ licitè ab ipſis poterunt acceptari, in eorum expendent neceſſitates? eſt ſciendũ quod cũ Fratres *(vt toties eſt dictum) nullum ius habeant in rebus ſibi relictis & dominium apud hæredes remaneat, donec per eos ſoluantur hæredes ipſi, vel teſtamẽtorum executores facient. vt in cap.* Exiit *§ Adhæc. & Bart. & alij Doctores tenẽt. Quod ſi prædicti ad hæc fuerint negligentes poterunt Epiſcopi, ratione generali, quã habent in relictis ad pias cauſas. Et iudices ſæculares ex mero officio ſuo procurare hæredis mora præcedente, vt in Auth.* de Eccleſ tit. § ſi quis autem, *vt talia legata ſoluantur & Teſtatoris voluntas adimpleatur. Immo vt dicit Bart. lib. 2. d. 7. c. 3. ipſa Ciuitas, ſeu Syndicus hoc facere poteſt, quoniam quando aliquid pauperibus pro eorum neceſſitatibus relinquitur, toti videtur ciuitati relictum, cuius intereſt, vt pauperibus alimenta non deficiant. Vt l.* ciuitatibus ff. de leg. 1 *& in l.* Priuilegio; C. de Sacroſanct. Eccleſ. *habetur. Sed quis pauperior Fratribus? Sed quo modo hoc poſſit etiam fieri per Syndicum, dicetur infra, in ver.* Syndicus. *Sed ſemper cauere debent Fratres, ne hæc petentibus aſsiſtant, vt in clem. exiui §.* Amplius, *neque directè, vel indirectè talem hæredum compulſionem, ciuiliter, ſeu cum rigore procurare ſed bene dulciter, & humiliter ipſis nolentibus Epiſcopo, vel prædictis alijs defunctis, & propriam iniuriam, extra iudicium patefacere, vt ipſi, prout eis placuerit, ad talium Legatorum executionem procedant, vt tenent S. Bonauen. & omnes alij expoſitores noſtræ Regulæ, & hæc pro nunc ſufficiant, pro huiuſmodi Legatorum materia: ſi quis autem fuſius eam voluerit videre legat Cord. alioſque Regulæ expoſit in 6. c. Reg. & Bart. in Minor. &c. & quod nos etiã diximus ſup. in ver.* Hæredes, & hæreditas.

cinis & Obſeru. prohibita.

Legata iſta per quos expendantur in fratrum neceſsit.

Nunquid autem Fratres & Min. poſſint habere poſſeſſiones & annuos redditus, & an licitè poſſint habere redditus Vitalitios, quos ſibi parentes, vel conſanguinei aſsignant pro eorum neceſſitatibus, dicemus infra in ver. Paupertas.

An poſsint habere poſſeſsiones, & redditus Vitalitios.

LICENTIARE FRATRES, VEL MONIALES.

Collector.

QValiter Fratres Minor. Obſer. poſſint, & debeant licentiari à Prælatis Ordinis, vel à Sede Apoſtolica, vt licitè valeant tranſire ad alium Ordinem, vel ad Conuentuales eiuſdem Ordinis, habetur ſup. in dictione *Apoſtata* in omnibus §. vbi in margine eſt hæc dictio *Licentia, ſeu Licẽtiare.* Et in dictione *Conuentuales Fratres.* §. 1. Et in dictione *Exempti Fratres,* præſertim in tribus §. vltimis.

¶ Sed quomodo Moniales Sanctæ Claræ poſſint licentiari, vt Monaſteria eiuſdem Ordinis valeant tranſire, ſeu aliàs; habetur in dictione *Clauſura Monialium*.

[*Ex iure cōmuni.*] INNOCENTIVS Tertius ſtatuit, quod licèt quibuſdam Monachis, ſeu Religioſis à Sede Apoſtolica ſit indultum, ne poſtquam aliquis profeſſus fuerit apud eos, ad alium locum poſſit ipſis inuitis arctioris etiam Religionis obtentu tranſire vt vnuſquiſque ſecūdum Apoſtolum in ea vocatione permaneat, in qua dignoſcitur eſſe vocatus; quia tamen vbi ſpiritus Dei eſt, ibi libertas, & quæ ſpiritu Dei aguntur non ſunt ſub lege, quia lex non eſt impoſita iuſto: ea ratione videtur hoc illis fuiſſe conceſſum, ne quis ex temeritate, vel leuitate in iacturā, vel iniuriam ſui Ordinis, ſub prætextu maioris religionis ad aliam Ord. nē tranſuolaret, ſicut frequenter conſtat à multis eſſe præſumptum, non quidem vt ei tranſeundi licentia denegetur, qui eam cum humilitate ac puritate duxerit poſtulandum, vt non fictè, ſed verè, ad frugem melioris vitæ valeat tranſmigrare. Talis ergo, poſtquam à Prælato, ſeu tranſeundi licentiam poſtulauerit, ex lege priuata (quæ publicè legi præiudicat) abſolutus, liberè poteſt ſanctioris vitæ propoſitum adimplere; non obſtante proterua indiſcreti contradictione Prælati; quia Priuilegiū meretur amittere, qui conceſſa ſibi abutitur poteſtate. Cum etiam Romanus Pontifex, qui ſupremam in Eccleſia obtinet poteſtatem, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, cedendi licentiam ex iuſta cauſſa petentibus ſine difficultate concedat. Quocirca (ait præfatus INNOCENTIVS) nouerint vniuerſi, quibus huiuſmodi Priuilegium eſt conceſſum, ſe ad concedendum licentiam tranſeundi taliter poſtulantibus, de iure teneri. [*Nota.*] Quia ſicut ſubditus à Prælato cum humilitate; & puritate debet tranſeundi licentiam poſtulare, ne bonum obedientiæ contemnere videatur, ſic profectò Prælatus ſubdito, ſine difficultate, & prauitate qualibet debet tranſeūdi licentiam Indulgere, ne videatur propoſitum impedire diuinitus inſpiratum. Si vero probabiliter dubitetur, vtrum quis velit ad Ordinem arctiorem, aut laxiorem ex charitate an ex temeritate tranſire, Superioris eſt iudicium requirendum, ne fortè Angelus Sathanæ in lucis Angelum ſe transformet. Habetur in c. *Licet quibuſdam* extra, *de Regularibus*.

Leo X. ſtatuit, quod nullus Frater reformat⁹ poſſit per quemcumque Prælatum Ordinis, etiam Miniſtrum Generalem mitti ad morandum ad aliquem Conuentum non reformatum, aut pro reformato non habitum. [1 *Reformatio.*] Excepto, quod ſi Capitulis Prouincialibus videretur minus malum aliquem Fratrem licentiare ad nondum reformatos, quàm ipſum cum reformatis detinere: in tali caſu poſſint Prælati mittere Fratrem, ſeu Fratres reformatos ad nondum reformatos. [*Conuentuales Fratres.*] [*Excommunicatio.*] Inhibuitque ſub excommunicationis latæ ſententiæ pæna omnibus & ſingulis Conuentualium ſecundùm Priuilegia viuentium Prælatis, ac Fratribus, ne aliquem ex præfatis reformatis, niſi modo prædicto recipere audeant. Similiter & dictis Fratribus reformatis (ſub eadem pœna) ne ab obediētia ſuorum Miniſtrorum vllatenus quàm modo prędicto, recedant, B. ſſo. 30. conc. 100.

LOCA FRATRVM.

QVALITER Fratres Minor. poſſint recipere loca eis oblata pro ſua habitatione, vide ſupra in dictione *Ædificare*, § 4. & 9 vſque ad 12. ac 17. & 18. & 20. [*Collector.*]

Et qualiter huiuſmodi loca poſſint deſerere, vide etiam vbi ſupra, eadem dictione, §. 7. & 13. & 14. ¶ De immunitate verò locorum, ſeu Domorum Fratrum, ac de pœna inflicta contra facientes in eis aliquam violentiam, habetur ſupra in dictione *Eccleſia Fratrum* §. 3. ¶ De dignitate autem locorum, quæ Fratres Minor. Obſer. inter Conuentuales habere debent, ponitur, in dictione *Proceſſiones.* §. 3. & 4. & 5.

MAGISTER.

MARTINVS V. prohibuit, vt nullus Frater Minor. poſſit recipere gradum Magiſterij, niſi perfecerit curſum ſibi præfixum per conſtitutiones Apoſtolicas. & Ordinis; ac niſi aliàs idoneus fuerit, b. ſſo. 55. conc. 40. [1 *Gradus Scholaſtici.*] [*Collector.*]

De hoc multa alia poſita ſunt ſupra, in dictione *Gradus Scholaſtici*, per totam. [2 *Electio.*]

Leo X. in Bulla Concordiæ ſtatuit, quòd Fratres Min. Conuentuales eligant vnum Fratrem ſuper ſe ipſos, qui Magiſter Generalis Fratrum Conuentualium in perpetuum appellari debeat, B. ſſo. 31, conc. 105. [3 *Electio. Hoc non eſt in vſu.*]

Idem Leo ſtatuit, quod ſingulis Prouincijs deputati ad regimen Fratrum Minor. Cōuentualium,

tualium, vocentur Magiſtri Prouinciales Fratrum Conuentualium. Et quod huiuſmodi Magiſtri, à Miniſtris Prouincialibus Regularis Obſeruantiæ confirmationem electionum de eis pro tempore factarum petere teneantur, eo modo, quo Vicarij prouinciales olim de Familia, ſeu de Obſeruantia nuncupati, antea à Miniſtris Prouincialibus Fratrum Conuentualium petere tenebantur, B. ffo. 32. conc. 106.

Vide in verbo Conuentuales.

4 *Electio.*

Idem Leo reuocauit, caſſauit, & annullauit, ac viribus penitus, & omnino carere decreuit electionem primi Magiſtri generalis, Fratrum Mino. Conuentualium, quam ſub nomine Miniſtri Generalis fecerant Fratres Conuentuales, ac nullam fuiſſe declarauit; ſed eam pro electione Canonica Magiſtri generalis confirmauit, & approbauit, ac ſi facta fuiſſet ſub nomine Magiſtri Generalis Conuentualium, B. fffo. 32. conc. 116.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 3. Hæc conſt. non eſt in Bull. ſed ponitur in oracularia ſeu manipulo Fratrum Min. fol. 331.

NOTA, *quod libros ſeu quinterna aſportare extra librarias Monaſteriorum Sancti Franciſci de obſeruantia ad alia loca, adeſt excommunicatio ipſo facto incurrenda; & quod Guardiani debent facere librorum inuentarium vt apparet in Breui à Pio V. emanato in anno 1568. & à Sixto V. confirmato in ann. 1589.*

MENDICARE.

1 *Pro Fratribus Prædic. & Minor. Collector.*

ALEXANDER IV. declarauit, quòd mendicitas Fratrum Minorum, & Prædicatorum eſt meritoria. Et quod prædicti Frat. tam ab ijs quibus prædicant, quàm ab alijs poſſunt petere, & recipere eleemoſynas. Ac, quod illi poſſunt huiuſmodi eleemoſynas eiſdẽ Fratrib. ſalubriter elargiri, b. ffo. 26. conc. 15.

De hac materia vide ſupra in dictione *Eleemoſyna*, §. 4. & 5. ac 7. Et infra in dictione *Paupertas.*

MINISTRI.

Diſtinctio Priuilegiorum attinentium ad Miniſtros.

Collector.

CONTENTA in Priuilegijs, reſpectu miniſtrorum, ſic diſtinguuntur. Primò enim ſunt ibi aliqua, quæ particulariter pertinent ad miniſtrum generalem. Et hæc habentur in dictione *Generalis Ordinis.*

§ Secundò reperiuntur aliqua, quæ attinent ad miniſtros Prouinciales, vel in particulari; aut in quibus eſt eis communis auctoritas cum Generali. Et hæc ſubdiſtinguuntur. Nam quædam concernunt electionem, aut inſtitutionem huiuſmodi miniſtrorum. Et iſta habentur in dictione *Electio.* § 4 & 8. Et in dictione *Confirmatio Prælatorum.* §. 2. Alia ſpectant ad auctoritatem eorundem, circa collationes officiorum prædicationis; & confeſſionis, & circa abſolutiones, & declarationes; & hæc continentur infra. §. 1. & 2. & 4. & 5. & in reliquis ſequent. b. vſque ad 11. Alia reſpiciunt eorundem miniſtrorum facultatem, ad conferendas nonnullas Indulgentias. Et iſta habentur in § 3. & 12.

¶ Vltimò reperitur aliquid pertinens ad huiuſmodi miniſtrorum durationem. Hoc autem ponitur in § 13.

CLEMENS IV. conceſſit, vt ſinguli Prouinciales miniſtri in ſuis Prouincijs, cum Diffinitoribus in prouincialibus Capitulis congregati, habeant plenariam auctoritatem, & facultatem examinandi, & approbandi Frat. Minor. in Sacra pagina eruditos, & eis officium prædicationis (Deum habendo præ oculis) committendi; ſicut ex forma Regulæ poterat ſolus miniſter Generalis, B. fo. 56. Et ffo. 130. conc. 311. *Prædicatio.*

Idem Clemens circa abſolutiones Fratrum conceſſit multa Miniſtris, prout latè habetur ſup. in dict. *Abſolutio ordinaria, quoad Fratres*, §. ſecundo, & quarto, & ſexto, & nono, ac decimo. 2 *Abſolutio.*

VRBANVS V. conceſſit, quòd Miniſtri Prouinciales de ſuis Prouincijs poſſint dare ſuffragia Indulgentiarum, & orationum, ac beneficiorum ſpiritualium procuratoribus, & alijs quibuſcunque perſonis deuotis, & benefactoribus prædict. Ordinis, b. fffo. 261. conc. 671. Et ffo. 109. conc. 454. 3 *Indulgent.*

SIXTVS IV. conceſſit Generali, & Prouincialibus Miniſtris Fratrum Min. auctoritatem copioſam diſpenſandi cum ſuis ſubditis, defectum natalium patientibus, & cum irregularibus; prout poſitum eſt ad longum, ſup. in dictione *Diſpenſatio*, in §. 10. & 12. 4 *Diſpenſatio*

Idem Sixtus conceſſit Prouincialibus Carmelitarum, vt in ſuis Capitulis poſſint inſtituere Fratres ſuos Confeſſores, prout habetur ſup. in dict. *Confeſſiones, & Confeſſ.* §. 3. 5 *Confeſſores.*

Diſpenſatio. *Sacerdotium.* INNOCENTIVS VIII. conceſſit, quòd Generalis, & Prouinciales Miniſtri poſſint diſpenſare cum Fratribus ſuis, vt ad Sacerdotium promoueantur in 22. anno completo. Hoc eſt cum attingentibus 23. annum, o. fo. 93. Et ffo. 69. conc. 58. Et fffo. 99. conc. 356.

ALEXANDER VI. quoad reſeruationem ca-
7 *Caſus reſeruati.* ſuum, & abſolutionem a quibuſcunque delictis, & cenſuris dedit magnam auctoritatem Miniſtris Generalibus, & Prouincialibus, prout ſupra poſitum eſt, in dictione *Abſolutio ordinaria, quoad Fratres* § 17. Et ibidem, §. 15. & 16.

8 *Moniales.* IVLIVS II. conceſſit, vt Prouinciales Fratrum Minorum habeant eandem poteſtatem, ſeu facultatem, circa Moniales S. Claræ, eorum curæ commiſſas, quam Vrbanus IV. in Regula prædictarum Monialium, commiſit Protectoribus dicti ordinis, b. ffo. 112. conc. 327. & fffo. 72. conc. 220.

Collector. Quæ autem ſit huiuſmodi facultas, habetur in dictione *Protector*, §. 3.

Aduertendum eſt circa hanc conceſſionem quia multi abuſi ſunt illa, credentes, quòd facultas, & poteſtas ſupradicta, collata Protectori nunquam fuerit reſtricta; propter quod nonnulli Prouinciales, & alij Prælati ſuperiores dabant licentiam aliquibus perſonis ad ingrediendum monaſteria prædictarum monialium; cum tamen hoc fuerit expreſsè prohibitum prædicto Protectori per Martinum V. ac
Nota. etiam quibuſcumque alijs Prælatis; prout dictum eſt ſup. in dictione *Ingredi Monaſteria monialium*. §. 10. Vide etiam ibi aliam declarationem circa prædicta. Vide etiam in dictione *Protector ordinis*. §. 5.

LEO X. fecit multas conceſſiones perti-
9 nentes ad Miniſtros; quarum aliquæ continentur in dictione *Abſolutio ordinaria, quoad Fratres*, §. 21. & 22.

10 *Declarare.* Idem Leo conceſſit Miniſtris, & eorum generalibus Commiſſarijs auctoritatem determinandi, quæ dicantur res viles, aut parui valoris; vt poſſint dari à Frat. Min. intra, & extra Ordinem, prout habetur in dict. *Declarare*. §. 1.

11 *Declarare.* Idem Leo conceſſit præfatis Miniſtris auctoritatem determinandi in ſcrupulis ſubditorum ſuorum, vt habetur latè in dictione *Declarare*, §. 5.

Viſitatio. *Indulgent. Plenar.* Idem Leo conceſſit, quod omnes Prouin. obſeruata viſitatione ordinaria in Conuentibus ſuæ Prouinciæ, habeant facultatem concedendi Indul. plenar. omnibus Fratrib. cuiuſlibet conuentus, ſic viſitati. Et idem de monial. S. Claræ, ac Tertiarijs in congregatione viuentibus, o. fffo 93. conc. 285.

Idem Leo ſtatuit, quod Miniſtri Prouinciales, vltra triennium in ſuis non poſſint continuari officijs. Et voluit, quod triennio elapſo, pro abſolutis ab officio à cunctis Fratribus habeantur. Ac etiam, quòd infra dictum triennium (ſi minus vtiles inuenti fuerint) poſſint in Capitulis Prouincialibus ab officijs abſolui, b. fffo. 30. conc. 97. in fine.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad §. 8. *vbi agitur de poteſtate conceſſa per Iulium II. noſtris Prouincialibus, circa moniales. videatur latius vbi ſupra in his annotationibus, &c. ſuper tit.* Ingredi, *quoad quartum Notandum Collectoris, &c.*

MISSA.

¶ *Diſtinctio conceſſionum Apoſtolicarum, quæ Miſſas concernunt.*

ATTENDE, quòd omnium, quæ in Priuilegijs habentur circa Miſſas, quædam pertinent ad locum celebrationis. *Collector.*
Et hæc ponuntur hic primò. ¶ Alia ſpectant ad tempus, ſeu horam celebrandi. Et iſta ponuntur 2. loco. ¶ Nonnulla vero attinēt ad modum celebrandi. Et iſta ſunt multiplicia. Nam quædam ſunt quoad Hymnum Angelicum. Et hæc habentur in dictione *Gloria in excelſis Deo*. Quædam quoad Symbolum. Et hæc habentur in dictione *Credo*. Quædam quoad Præfationem. Et hæc habentur in dictione *Præfatio*. Quædam quoad totam Miſſam. Et hæc habentur infra, in hac dictione *Miſſa tertio*.

MISSA PRIMO, QVOAD LOCVM.

HONORIVS III. conceſſit, quòd Fratres Minor. poſſint Miſſas celebrare ſuper Altare portatili abſq; licentia Prælatorum Eccleſiæ, ſeu ordinariorum, B. fffo. 83. conc. 242. & 243. 1 *Altare.*

ALEXANDER IV. reuocauit Decretum Inno. IV. quo prohibebatur ne Fratres Minor. aut alij quicunque religioſi reciperent ad diuina parochianos alienos, in diebus Dominicis, & feſtiuis, in ſuis Eccleſiis, & Oratorijs. B. ffo. 102. conc. 214. 2 *Reuocatio.*

Idem

5 Idem Alexander [illegible] quia nonnulli Prælati Eccleſiaſtici non cur[illegible] de ſupradicta revocatione per [illegible], dedit inſuper literas executorias [illegible] conc. 185.

Per [illegible] diſtas [illegible] proviſiones nihilominus non [illegible] conceſſum eſt, ſed Pont. [illegible] reſtituit [illegible] ius commune.

4 Clemens IV. conceſſit, quòd in locis, vbi Fratres minores degunt, poſſint habere Oratoria, in quibus cum altari portatili poſſint miſſas [illegible] ſolemniter, & alia diuina Officia celebrare, [illegible] fo. 56. & ffo. 140 conc. 313.

5 [illegible] Clemens prohibuit ne quis in Eccleſijs Fratrum [illegible] miſſarum ſolemnia, vel [illegible] [illegible] eorum, qui ad loca ipſarum tumulandi deferuntur, ibidem exequias celebrare, [illegible] Fratrum aſſenſu, & voluntate, [illegible] fo. 58. & ffo. 141 conc. 336.

[illegible] de iure diſpoſitum per concilium Lateranenſe, [illegible] 8.

6 [illegible] V. conceſſit eiſdem Fratribus minoribus [illegible] in Oratorijs, & locis, in quibus degunt, ſed etiam in quouis alio loco congruenti, & honeſto poſſint ſuper Altari portatili, miſſas liberè, & licitè celebrare, B. fo. [illegible] & ffo. 142. conc. 344.

7 Alexander VI. conceſſit, Fratres minor. poſſe celebrare miſſas in cameris ſecularium, vel [illegible] dato quòd non videantur loca honeſta, quia in cameris dormiunt coniugati, & in plateis fiunt multa profana, o. ffo. 70. conc. 173. & ffo. 89 conc. 37[illegible].

8 Leo X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit quòd tam Prælati Eccleſiaſtici, quam presbyteri ſeculares, qui vinculo excommunicationis ligati non fuerint, miſſas in Eccleſijs quorumlibet Fratrum deuotionis cauſſa celebrare volentes, celebrare poſſint. [illegible] Fratres tales celebrare volentes libenter recipere debeant b. ffo. 25. conc. 79.

9 Idem Leo declarauit, & ſtatuit, omnes Chriſti fideles, vtriuſque ſexus, qui (non contempto proprio Sacerdote Parochiali) in Eccleſijs Fratrum [illegible] ordinum mendicantium Dominicis, & Feſtiuis diebus Miſſas audiunt, ſatisfacere præcepto Eccleſiæ de Miſſa audienda. [illegible] labem peccati mortalis, aut [illegible] In contrarium [illegible] obſtantibus quibuſcunque b. ffo. 29. conc. 90.

10 [illegible] Leo præfatas ſuas literas confirmauit [illegible], aduerſus contradictores, Conſeruatores [illegible], b. 47. conc. 142.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §. 2. & 3 notandum, quòd illa Conceſſiones Alex. IV. habentur etiam in 2. tract. lib. Ordinis. Et Boniſ. IX. ſſſ. 118. conceſſit Fratribus Prædicatoribus prohibendo ne ſcilicet Prælati Eccleſiarum, aut alij quicunque, eos impediant, quo minus Miſſas, & alia Officia Diuina in Eccleſijs ſuis quotidie celebrare, ac oblationes in Miſſis ipſis, & alias ad eorum Altaria peruenientes liberè & integraliter recipere, & in ſuos vſus, iuxta morem dicti Ordinis, conuertere poſſint ſub excommunicatione ipſo facto in contrarium facientes, &c.

MISSA SECVNDO, QVOAD TEMPVS.

EVGENIVS IV. conceſſit, quòd Frat. Min. poſſint celebrare Miſſam vſque ad nonam, ſine ſcrupulo conſcientiæ, o. ſſſo. 102. conceſſ. 428. 1

PIVS II. conceſſit, quòd Generalis poſſit dare Fratribus auctoritatem celebrandi Miſſas per vnam horam ante auroram, cis quibus ſibi videbitur, auctoritate Apoſtolica, o. ſſſo. 97. conc 346. 2

SIXTVS IV. conceſſit, quòd Fratres Mino. Obſer. Sacerdotes, cauſſa neceſſitatis poſſint ante, & poſt horam ſtatutam ab Eccleſia, celebrare, o. fo. 6[illegible] & ffo. 67. conceſſ. 109 & ſſſo. 96. conceſſ. 324 3

INNOCENTIVS VIII. conceſſit Fratribus ordinis Prædicatorum congregationis Hiſpaniæ reformatis, quòd poſſint celebrare miſſam per horam ante diem, & per horam poſt meridiem, præſertim quando [illegible] conuentibus, vel ſunt ſolemnia [illegible] & ffo. 76. conc. 294. & ſſſo. 101 conceſſ. [illegible]. 4 *Particulare pro Hiſpania.* 5 6

Idem Innocentius conceſſit Fratribus Auguſtinienſibus, quod expleto matutinali Officio, etiam ante lucis auroram, poſſint miſſas celebrare, b. ſſſo 101. conceſſ. 599. *Iſta etiam privilegia Innocen. & Leonis ſunt ſublata à Conc. Trid. Seſſ. 22. De obſeru. & eu[illegible] in celeb. miſſ. [illegible] Nauarr. Manu. c. 25. nu. 81.*

LEO X. conceſſit Fratribus Min. Obſer. vt de licentia ſuorum Superiorum (quorum conſcientias [illegible] quoties Fratres debeant [illegible]) poſſint celebrare [illegible] matutinum, & poſt meridiem, [illegible] bus, quando eſt [illegible] miſſa [illegible], quando Fratres debent ambulare, [illegible] de via veniunt, & non poſſunt ante meridiem applicare ad locum, vbi commodè poſſint [illegible]

S ſ [illegible] au-

ſam audire, vel honeſte celebrare. De æſtate verò, quando noctes ſunt breuiores, etiam ante matutinum chori, vel infra, dummodo celebraturus illud per ſe, aut cum ſocio dixerit, prout conſuetum eſt in ordine cum prima, o. ſſo. 92. conc. 272.

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum S. Benedicti.*

7 MARTINVS V. conceſſit, quòd Priores, & Fratres ordinis S. Benedicti, poſſint ex deuotione, vel alia iuſta cauſa, in ſuis monaſterijs celebrare Miſſas ſtatim poſt expletum Matutinum, vel ſaltem per horam ante auroram, habito reſpectu ad horologium.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §. 3. & 4. vt ait Sum. Roſ. tit. Miſſa. §. 2 quod hora ſtatuta per Eccleſiam ad celebrandum, eſt ab Aurora, vſq; ad Nonam: Aurora autem incipit per vnam horam, & quintam eius partem ante Solis ortum, ad noſtrum hemiſphærium. Per prædictas autem conceſ. Pij II. Sixti IV. Innoc. VIII. poſſumus celebrare per vnam horam ante, & poſt, vt ibi continetur, ex cauſa rationabili. & per alias ſubſequentes conceſſiones poſſumus notius latius, videatur ibidem in Compen. in §. §. [illegible]

Quoad §. 5. notandum quod illa eſt optima conceſſio, ſine vlla limitatione, vbi conceſſit Inno. VIII quod ſtatim poſt matutinum poſſent Fratres Auguſt. & non etiam per communitatem eorum celebrare. Sed & Iulius II. ſſſ. 4 conceſſit Minimis quod poſſint celebrare & facere ſibi celebrari Miſſas, etiam per Sacerdotes ſeculares ante diem in quocunq; loco honeſto cum Altari portatili, & ibi recipere Sacramenta.

MISSA TERTIO, QVOAD MODVM.

8 Ex iure commun. HONORIVS III. mandauit vniuerſis Eccleſiarum Prælatis, quatenus in Eccleſijs collegiatis, celebrent duas miſſas collegialiter, vnam pro defunctis, & aliam ſecundùm exigentiam diei, vt de Feſto, ſi Feſtum occurrit, vel de Feria, ſi Feria. Habetur in c. *cum creatura, ext. de celeb. miſſarum.*

9 Ex iure commun. INNOCENTIVS III. ſtatuit, vt in miſſis commemoratiuis, licèt dicatur propria præfatio, non tamen hymnus Angelicus, ſeu Gloria in Excelſis, nec Symbolum dicatur, vt inter commemorationem, & ſolleninitatem, differentia oſtendatur. Habetur in c. *Conſilium* extra *de celeb. miſſ.*

Credo, Præfatio. 1 Ex iure commun. CONCILIVM Triburienſe ſtatuit, quòd propter miſſam ſpecialem, ſeu votiuam, vt de S. Michaele, miſſa de eadem die non dimittatur: & ſi aliquis velit, propter Reuerentiam Trinitatis, miſſam illius audire. Habetur in c. *Quidam laicorum de celeb. miſſ.*

1 Gloria, Credo. ALEXANDER IV. conceſſit Fratribus Min. vt in miſſis votiuis Spiritus ſancti, & Virginis Mariæ, Gloria in excelſis Deo, necnon & ſequentias competẽtes, tam in ſollemnitatibus cantare, quàm dicere poſſint in priuatis, non obſtante ſtatuto generali, b. ſſſo. 25. [illegible] & 2.

1 [illegible] Idem Alexander conceſſit accedentibus ad Eccleſias Fratrum Min. cauſa audiendi miſſas quocumque tempore, pro qualibet vice Indulg. centum dierum, o ſſſo. 308. conc. 437.

2 Pro dominicis [illegible] EVGENIVS IV. conceſſit, quod puellæ nobiles non audientes miſſam in diebus Dominicis excuſentur, ſi ſunt in poteſtate aliorum, [illegible] ſſſo. 102. conc. 417.

3 De Dominica [illegible] Idem Eugenius conceſſit, quòd Fratres [illegible] noluerint dicere miſſam de Dominica [illegible] octauis Sanctorum noſtri Ordinis, [illegible] neantur, o. ſſſo. 101. conc. 4[illegible]7.

Attende, quòd ſupradictum videtur [illegible] habere poſſe locum, quando in huiuſmodi Dominica poneretur hiſtoria Dominicæ.

3 ALEXANDER VI ad remouendum ſcrupulum, conceſſit Fratribus Min. quod poſſint celebrare cum planellis de corio ſine calceis, [illegible] ſſſo. 70. conc. 271. & ſſſo. 99. conceſ. 3[illegible] hoc tamen non eſt de neceſſitate. Vnde ſi quis ipſa omitteret non ex contemptu, ſed quia non habet, non peccaret; vt Sum. Angel. tit. Miſſa, num. 36.

Calceam. Sciendum, quòd tempore præfati Alexandri VI. videlicet, anno Domini 1502. celebratum eſt Capitulum generale [illegible], in quo facta eſt ſequens Ordinatio ſeu Declaratio, vel publicatio Conceſſionis per præfatum Summum Pontificem (vt piè creditur) factæ, aut eius auctoritate.

Quæſcunque Miſſas in noſtris Miſſalibus exiſtentes poſſumus dicere, licèt non ſint ſecundum [illegible] Romanæ.

6 [illegible] Leo X. informatus, quòd in Conuentibus, quos Fratres Min. Obſeru. a Fratribus Conuentualibus eiuſdem Ordinis [illegible] licentia Sedis Apoſtolicæ [illegible] receperũt, tot & tanta onera, ac fundationes miſſarum, & aliorum ſuffragiorum con[illegible]

ri ſi omnibus ſatisfacere deberent, in multis 10 locis Fratres non ſufficerent: quinimmo opus eſſet, quaſi vbique ordinarium prætermittere Officium, & alia extraordinaria celebrare, & perſoluere: ac in pleriſque locis prouentus, & redditus, ex quibus celebrationes Miſſarum, & ſuffragiorum huiuſmodi fundatæ ſubſiterent, ſunt probati non ſubſiſtere, ſed penitus alienati, necnon, & paramenta Eccleſiaſtica, pro quibus etiam ſimilis obligatio exercuerat, eſſe omnino conſumpta, decreuit, & declarauit, prædictos Fratres, qui prouentus, & redditus, propter quos talia onera impoſita ſunt, non percipiunt, nec ex voto Profeſſionis ſuæ percipere poſſunt, non fuiſſe obligatos, nec eſſe, nec in poſterum, ſi contigerit ſimiles reformationes in Conuentibus fieri, teneri ad ſimilia ſuffragia perſoluenda; dummodo tam in communibus Officiis, quæ quotidie in dictis Eccleſijs celebrantur, quàm in priuatis Orationibus, & in extraordinariis Miſſis, & ſuffragiis, quæ in dicto Ordine, pro ſingularibus benefactoribus fieri ſtatutum eſt, illorum, qui prædictos redditus, ſeu ornamenta reliquerunt, memoriam ſpecialiter faciant.

Fra. Conu. [illegible]

Et ſimili modo conceſſit, quòd Moniales Sanctæ Claræ, ſub cura dictorum Fratrum viuentes, vbi ſimiles obligationes in reformatis Monaſteriis forte inuenerunt, non teneantur ad huiuſmodi onera: dummodo etiam ipſę in communibus Officiis, & Orationibus priuatis, & aliis extraordinariis Miſſis, & ſuffragiis pro benefactoribus per eas ordinatis, eorum memoriam faciant ſpecialem, b. ſiſto. 18. conc. 58.

[illegible] Claræ.

Idem Leo poſtea informatus, quod ante reformationem aliquorum Domorum Ordinis 11 Minor. Fratres Conuentuales in illis exiſtentes, certa bona, ac annuos redditus cum onere celebrandi Miſſas, & alia Diuina Officia, & ſuffragia illis relicta poſſidebant; & quod poſt reformationem huiuſmodi, Guardiani & Fratres Regulares Obſer. in illis exiſtentes, bona, ac annuos redditus huiuſmodi, partim dimiſerunt, & partim vendiderunt, & pretium illorum in reparationem dictarum Domorum, & alias neceſſitates Fratrum Domorum earundem conuerterunt, ac etiam, quod in aliquibus locis Regularis Obſeruantiæ dicti Ordinis inueniuntur aliquæ obligationes perpetuæ ad Miſſas continuè celebrandas, per prædeceſſores Prælatos prædictorum locorum antea contractas, quas, ſi ſeruare deberent Fratres præſentes, & pro tempore, dicta loca inhabitantes (cum ex quotidiana mendicatione, ac laboritio viuere habeant) quotidianæ neceſſitatis præſidio fraudarentur, declarauit, & ordinauit, quod cum prædicti Fratres, iuxta Regulæ ſuæ puram, & debitam Obſeruantiam, ex quotidiano laboritio, humili Mendicatione viuere habeant, non fuerunt, nec ſunt capaces onerum perpetuorum huiuſmodi, per quæ temporis progreſſu libertas ſpiritus in miſſis, & aliis Diuinis Officiis, ac in acquirēdis vitæ neceſſariis commoditas a Fratribus prædictis tolleretur. Quare omnes, & ſingulas huiuſmodi obligationes perpetuas, tam per Fratres Cōuentuales, quàm per Fratres Obſeruantes cum quibuſcunque perſonis contractas, caſſauit, & annullauit. Et ne Chriſti fideles (qui pro præfatis perpetuis ſeruitiis ſua bona ſunt elargiti) ſuo fraudentur deſiderio, omnia charitatis opera, & Diuina ſeruitia, quæ in toto dicto Ordine celebrantur, & fiunt, prædictis Chriſti fidelibus, & defunctis, per viam ſuffragij, quantum Diuinæ placuerit bonitati communicauit, b. ſſtc. 23. conc. 65.

[illegible]

Idem Leo inhibuit diſtrictè miniſtris Prouincialibus Fratrum mino. Regularis Obſer. 12 ac ſubditis eorundem, ne huiuſmodi Miſſarum, aut aliorum ſeruitiorum onera perpetua vllatenus de cætero acceptent aut recipiant, b. ſiſto. 23. conc. 65.

Prohibitio.

Idem Leo conceſſit, vt quando Fratribus mino. commendantur miſſæ, quæ vulgariter 13 appellantur de reuelatione, de Sancto Amatore, & de Conſolatione, cum certis candelis, vel aliæ ſimiles, vel quòd non diſcontinuentur: ſatisfaciant Fratres prædicti dicendo illas miſſas, ad quas magis diſpoſiti fuerint: maximè de Officio, de quo illo die recitant: & ad prædictas, tali modo recommendatas nullatenus teneantur, præcipuè, cum videatur hoc quandam ſuperſtitionem ſonare, b. ſiſo. 93. conceſſ. 189.

De Miſſis ſuperſtitioſis.

Occaſione huius Conceſſionis, aliqui (illam minus bene intelligentes) arbitrati ſunt prædictam facultatem extendi ad quaſcunq; miſſas eis recommendatas: vt de Epiphania, de Natiuitate, vel plagis, ſeu de paſſione, &c. Quod tamen eſt omnino falſum, propter multa. Primò, quia expreſsè litera Conceſſionis loquitur de miſſis, quæ habent aliquam ſuperſtitionem annexā prout ibi exemplificatur. Nec obſtat illud, quod additur, *vel alia conſimiles*, quia refertur ad ſuperſtitioſas immediate exem-

Collector.

exempl[illegible]ficatas. Nec adhuc [illegible] omnibus in Conceſſione exempl[illegible] [illegible] di-ſpenſatio [illegible] ſeu declaratio [illegible] alias ſunt [illegible] nullam ſuperſtitionem habentes; [illegible] Dominus noſtri, aut [illegible] noſtræ, ſiue aliæ, quæ in miſſali continentur, et de [illegible], vel tali Apoſtolo, ſeu Apoſtolo, vel alijs Sanctis.

Nota. Secundò etiam, quia à [illegible] & obligatione licita [illegible] eſt de alijs miſſis non ſuperſtitioſis, [illegible] poteſt quis [illegible] obligatus eſt liberari ſeu diſpenſari, abſque conſenſu illius, cui ſe obligauit, aut ſine alia legitima cauſa. Et ideo in [illegible] tenendum videtur, quod quandocunque [illegible] miſſa recommendatur, ſine admiſſione alicuius ſuperſtitionis, debet dici prout fuit recommendata, & [illegible] ſcilicet, tam reſpectu Officij, quam etiam loci, & temporis, & candelarum &c.

14 *De miſſis pro quibus datur moneta eleemoſyna.* Idem Leo informatus, quòd in quibuſdam Regionibus pro celebratione vnius miſſæ, certa pecuniæ quantitas dari conſueuit in eleemoſynam Fratrib. M[illegible] tam valde parua, & tenuis, quod dicti Fratres, ob eleemoſynam, quæ [illegible] ab illis [illegible], tot miſſas, quot [illegible] pro ſingulis celebrare non valent, dictis [illegible], & [illegible] prædictis Fratribus [illegible] miſſam duntaxat, [illegible] vni [illegible] dictis [illegible] largitur, etiam [illegible], vel quatuor, [illegible] plures miſſas celebrare [illegible] diuerſarum, vel [illegible] eleemoſynarum [illegible] huiuſmodi; & in [illegible] pro omnibus, qui pro dictis miſſis in eleemo[illegible] ad ſummam huiuſmodi, contribuunt commemorationem in [illegible] faciendo, in hoc conſcientiarum puritati prædictorum Fratrum ſatisfactum ſit, [illegible] 10. [illegible] 51.

Collector. Cauendum eſt omnino, ne quis vtatur huiuſmodi Conceſſione; quia [illegible] nullius eſt valoris prout [illegible] Theologi, & Iuriſperiti, ſuper hoc conſulti [illegible].

Nota. Nam vltra [illegible] contra huiuſmodi Conceſſionem [illegible] relationem [illegible] obtenta eſt. Quapropter R[illegible] Petrus [illegible] Ioannes Glapion, [illegible] tunc [illegible] Rom. [illegible] reuocari [illegible] huius Conceſſionis [illegible] ad manus noſtras non peruenerit.

15 CLEMENS VII. conceſſit Fratribus M[illegible] [illegible] Officio, quod [illegible] celebrant [illegible] de Paſſione, [illegible] de Cruce, vel de quinque [illegible] Paſſionis [illegible] diceretur [illegible] talem [illegible] celebrari [illegible] de Paſſione.

Ex Priuilegiis Monachorum S. Benedicti.

EVGENIVS IV. conceſſit [illegible] dictæ congregationis Hiſpaniæ, quòd celebrans miſſas trecenarij S. Gregorij, vel Lamberti in ſuis Monaſterijs, [illegible], [illegible] dictum [illegible] occurrat, quod celebret aliam [illegible], [illegible] vel matutinalem, vel aliam in conuentu.

Ex Priuilegiis Fratrum S. Hieronymi.

MARTINVS V. conceſſit, quòd [illegible] Temporibus, vel [illegible] S. Hieronymi celebrare [illegible] conuenit cum commemoratione [illegible] dic celebrare [illegible] duplex aut ſemiduplex [illegible] conſcientia Prælati [illegible] Fratrum, quod poſſint dicere miſſas [illegible].

Audiendi [illegible] in certis [illegible] diebus [illegible] gratiæ, quæ habentur in dictione *Indulgentia plen. quoad Fratres*, [illegible] & in dictione *Indulg. quoad Seculares*, [illegible] 5. 6.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Omnia [illegible] Priuilegia [illegible] quoad modum [illegible] per [illegible] Trid. [illegible] 4. [illegible] in verbo miſſa [illegible] quoad tempus, [illegible] etiam Nauar. in Manual. [illegible] Rub. [illegible] in Indul.

[illegible] quod [illegible] Concil. [illegible] ſub [illegible] Epiſcop. [illegible] Eccleſiaſt. ad [illegible] cultum dedicata Oratoria [illegible] Ordinarij [illegible] & viſitanda [illegible] regularibus [illegible] Vide tamen [illegible] 82. quod de [illegible] Epiſcopi celebrant [illegible]

Concil. Trid. [illegible]

[illegible] ſuper Altare portatili facio, propter neceſſitatem [illegible], ita poſſit etiam hodie, quod notandum eſſe arbitror pro terris, in quibus frequentiſſime ſupplicationes fiunt ad aliqua parua coemiteria pro quorum foribus ſolet dici miſſa, vt ab omnibus audiatur. Et pro [illegible] Sacerdotum, ad quas maxima [illegible], quam Eccleſia capere non poteſt, ſolet [illegible] conuenire.

[illegible] Cauetur etiam [illegible] ne Sacerdotes, aliis quam debitis horis celebrent, neue ritus alios, vel alias caeremonias, & preces in Miſſarum celebratione adhibeant, praeter eas, quae ab Eccleſia approbatae, ac frequenti, & laudabili vſu receptae ſunt. [illegible] Miſſarum, ac Candelarum, certum numerum, qui magis à ſuperſtitioſo cultu, quam à vera Religione inuentus eſt, omnino ab Eccleſia remoueant.

[illegible] Sed [illegible] Conc. diſpoſitionē, de hora celebrādi Miſſam eſt aduertendū, quod poſſunt Fratres celebrare ſecundum vſum S. Franciſci. & S. Mariae Magdalenae Confraternitatis, à Sacra Card. Congreg. approbatum, qui eſt duabus horis ante [illegible]. Et Greg. XIII anno 11. ſui Pontif. Conceſſit Congreg. S. Iuſtinae, dum in itinere fuerint Conſtituti, poſſe Miſſam celebrare ante auroram, & poſt mediam noctem. Et hoc, viua voce Oraculo facto Illuſt. Alexandro Farneſio Cardinali illius Ordinis Protectori. Et refertur in Comp. Fratrum S. Hieron. Hiſpan fol. 50.

[illegible] Ieſu. Eandem Conceſſionem fecerat, & pleniorem, Pius V. Societati Ieſu, vt refertur in eius Comp. Franciſcorum in verbo Miſſa, §. 2. quia illis addidit quod poſſint celebrare per horam ante auroram, & infra horam poſt meridiem cauſſa itineris, vel alterius legitimi impedimenti.

[illegible] Item in Conc. ſeſſ. 25. de reformat. c. 4. ordinatur, vt in Eccleſiis, vbi magnus Miſſarum numerus reperitur, Epiſcopi in ſynodo diaeceſana, & Abbates, & Generales Ordinum in ſuis Capitulis General re diligenter perſpecta poſſint pro ſua cōſcientia, in praedictis Eccleſiis, quas hac prouiſione indigere cognouerint ſtatuere circa hoc, quid quid magis ad Dei honorem, & cultum, atque Eccleſiarum vtilitatem viderint expedire, Ita tamen, vt eorum ſemper defunctorum commemoratio fiat, qui pro animarum ſuarum ſalute, legata ea ad pios vſus reliquerunt.

Vbi primò notandum, quòd hoc (inquit Nauar. in Man. c. 25. nu. 138.) videtur ius nouum, quoad Abbates, & Generales, ſed non quoad Epiſcopos, qui arg. C. cum acceſſiſſet. & C. cum ex parte de conſt. & eis annot. poſſunt hoc facere ſine Synodo, Iure antiquo, quod non videtur per hoc ſublatum, cum fuiſſet additum ad Augendum, &c.

Secundo notandum, quod huiuſmodi facultas Epiſcopis, Abbatibus, ac Generalibus conceſſa intelligitur tantum de onere Miſſarum ante Conc. Trid. impoſito ſicut ita fuiſſe ſibi reſponſum ab Illuſtr. Cardinalibus Sanctiſſimae Congreg. Conc. interpretibus, anno 1[illegible]7[illegible] teſtatur R. P. Gaſpar Paſſar. Nec non & ipſa Congreg. alibi reſpondit, hanc taxationem eſſe intelligendam de Miſſis tantum, & non de aliis ſuffragiis. Nec de Miſſis in fundatione impoſitis, ſed pro alia cauſſa à Teſtatoribus relictis. Congreg. Card. Paſſarell. in tract. Priu. fol. 231.

Tertiò notandum quod Iulius II. anno 1508. in Conſt. ſua incip. Ordō, Correctori Generalis Ordinis Minimorum, qui tunc erat, conceſſit, vt in Viſitatione poſſet in multitudine miſſarum diſpenſare, adeo vt in miſſa poſſent poni vſque ad nouem Collecta & qualibet collecta valeret pro miſſa.

Ac poſtea per Leo. X. anno 1513. in Conſtit. Expoſcit deuotionis, & [illegible] ſupradicta Conceſſio fuit ampliata vt non tantum dictae Collectae valerent pro [illegible] Miſſis ſpecialibus, & integralibus, ſed etiam hoc extendit ad omnem alium futurum Generalem, vt poſſet talem miſſarū moderationē in viſitationibus ſuis facere, quae Conſtitutiones integrae ponuntur à Paſſar. in lib. Priuil. fol. 45. & 58. ſuper quibus Conſultus Nauar. de quibuſdam occurrentibus dubiis, in lib. 5. Conſtit. de Priuil. Conſ. reſpondit.

Primo, quod omnibus Generalibus qui pro tempore erunt ſupradicta datur facultas.

Secundo, quod poteſt diſpenſare non ſolum ſuper miſſis receptis tempore Generalium qui praeerant tempore datarum Bullarum praedictarum, ſed etiam pro poſtea receptis ante eorum viſitationem, & tempore in quo petitur diſpenſatio.

Tertio quod non poſſet diſpenſare per alium, delegando ipſi poteſtatem ſuam, & quod huiuſmodi diſpenſatio nō debet fieri niſi magna cōſideratione, ac dicere omnes Collectas, & quidquid aliud ipſi Pontifices mandarunt, & quod Fratres nec ſine magna cauſſa, & neceſſitate debent recipere praefatas miſſas cum propoſito decipiendi eos, qui eas rogarent, vel rogari darent, & ita tenet & concludit Nauar. Sed ſecundum ſupradictam Congreg. Cardinalium declarationem, ſecus eſſet dicendum vt iam ſupra dixi.

Ss 3. MONA-

MONASTERIA.

Diſtinctio indultorum Apoſtolicæ Sedis pertinentium ad Monaſteria.

Collector. CIrca materiam Monaſteriorum præſertim Monialium ſunt multa ſuperius in varijs dictionibus poſita: quæ hic repetere ſuperfluum foret. Et ideo ſufficiet remittere ad huiuſmodi Dictiones. ¶ Et primò quoad ædificationem Monaſteriorum, habetur in dictione *Ædificare.* ¶ Secundò, quoad exemptionem ipſorum monaſteriorum, dictū eſt in dictione *Exemptio* ¶ Tertiò, quoad bona Monaſteriorum huiuſmodi, poſitum eſt in dictione *Alienatio* & *Bona.* ¶ Quartò, quoad acceſſum ad loca exteriora Monaſteriorū Monialium, vbi communiter accedunt ſæculares, dictum eſt in dictione *Accedere ad Monaſteria* ¶ Quintò, quoad ingreſſum in Clauſuram prædictorum Monaſteriorum, habetur in dictione *Ingredi Monaſteria.* ¶ Sextò, quoad Indulgentias conceſſas viſitantibus huiuſmodi Monaſteria aut pro illis manus porrigentibus adiutrices, dictum eſt in dictione *Indulgentia quoad ſeculares*, 1. & 2. & 3. & 4.

¶ Vltra prædicta ſunt nonnulla alia Monaſterijs pertinentia; prout ſequuntur.

1 Ex iure cōmuni. SYnodvs VII. diffiniuit, duplex Monaſterium, ſcilicet virorum, & mulierum minimè fieri; quia ſcandalum id, & offendiculum multis efficitur. Quæ autem hactenus fuerūt dupla, ſecundum Regulam Sancti Patris noſtri Baſilij, & ſecundum præceptionem eius, ita formentur. Non habitent in vno monaſterio monachi, & monachæ. Adulterium enim intercipit cohabitationem: ſi habeat aditum monachus ad monacham; vel monacha ad monachum ſecreto ſingulariter ad collocutionem. Non cubet monachus in mulieбri monaſterio, neque ſingulariter cum monacha conuiuetur. Et quando neceſſaria vitæ à parte virorum ad regulares deferuntur, extra portam hæc ſuſcipiat Abbatiſſa monaſterij fœminarum, cum aliqua vetula Monacha. Habetur 18 q. c. *Diffinimus.*

2 Ex iure communi. CONCILIVM Agathenſe ſtatuit, quod Monaſteria puellarum, ſeu monialium, longius à monaſterijs, monachorum, aut propter inſidias diaboli, aut propter oblocutiones hominum, collocentur. Habetur 18. quæſtio 2. c. *monaſteria.*

3 Ex iure cōmuni. INNOCENTIVS II. ſub pœna anathematis, interdixit ac prohibuit, ne Sanctimoniales ſimul cum Canonicis, vel monachis, in vno Choro conueniant ad pſallendum. Habetur 18. q. 2. c. *Perniciſam.*

GREGORIVS I ſtatuit, in nullo loco monachos, & monachas vnum monaſterium habitare: Sed nec ea, quę duplicia vocant. Tali quòd tale eſt, Religioſus Epiſcopus, mulieres quidem in ſuo loco manere ſtudeat, monachus autem aliud monaſterium ædificare cogat. Si autem plurima ſint talia monaſteria, ſeparentur in alijs monaſterijs Monachæ, in alijs monachi; Res autem, quas habent communes ſecundum iura eis competentia diſtribuantur. Habetur 18. q. 2. c. *In vnoquoque loco.* 4 Ex iure communi.

INNOCENTIVS Quartus conceſſit Fratribus minoribus, vt in monaſterijs monialium ordinis S. Claræ, in quibus tempore Gregorij IX. ſæ... dicti Fratres deputati non fuerunt ... regimen neque ſeruitio, non teneantur ibidem morari, nec ad id per litteras Apoſtolicas arctari poſſint; niſi literæ ipſæ plenam faciant de huiuſmodi indulto mentionem. B. fo. ... conc. 495. 5

Idem Innocentius ſtatuit, quòd in monaſterijs monialium, in quibus prædicti Fratres Minores deputati fuerint pro ſeruitio Monialium, in ſpiritualibus dumtaxat deſeruiant, & iuriſdictioni, & correctioni Miniſtrorum ſuorum, ſicut & alij Fratres pareant, & obediant, B. ffo. 10. conceſſione 495. 6 Conceſſio.

CLEMENS IV. inhibuit, vt nullus Eccleſias, aut Monaſteria, ſeu loca Fratrum Minorum auſu temerario præſumat infringere, aut in illis violentiam damnabilem exercere. Ac voluit, quòd illi, qui ſecus facere præſumpſerint, ſententiam excommunicationis incurrant ipſo facto: à qua non poſſint abſolui, niſi per Sedem Apoſtolicam, aut per Conſeruatores eidem Ordini deputatos. B fo. 21. Et fo. 105. conceſſ. 216. 7 Excommunicatio. De ...

Circa hoc poſtea Leo X. conceſſit, vt præfatæ perſonæ poſſint abſolui a Prælatis Ordinis prout habetur ſupra, in dictione *Abſolutio, quoad ſeculares ſecundo*, in § decimo quarto.

CONCILIVM Conſtantienſe ſtatuit, quòd Generalis Fratrum Minorum poſſit monaſteria ſibi ſubdita reformare, ac quæ ab eis ſuperflua tollere: prout latius poſitum eſt in dictione *Generalis Miniſter*, § 3. 8 Reformatio.

Leo X. conceſſit Miniſtris Prouincialibus, vt ſo-

vt loca eis minus commoda, ab ipſis non omnino derelicta, poſt conſtitutionem Bonifacij Papæ VIII. cõſtructa pro ſua deuotione poſſint ipſi tenere, ſine Fratribus illa inhabitantibus, ita quod aliquando ea viſitent, cum tempus opportunũ fuerit, & in eorũ Eccleſiis aliquando celebrent: Et quod quidquid ab illis locis ad alia, in quibus modo degunt, tranſportarunt, licitè poſſint, & ſine ſcrupulo conſcientiæ retinere, & illis deinceps vti. O. Iſto, 61. conceſſ. 18.

Collector. Attende, quod huiuſmodi Cõceſſio, quoad tranſportationem rerum, non extenditur, niſi ad præterita, ante datam præſertium, ſ. 1526. die 10. Martij.

M O N I A L E S.

Diſtinctio Conceſſionum attinentium ad Moniales

Collector. QVOAD Moniales, quàm plura continentur in Priuilegiis Fratrum Minorũ & aliorum Mendicantium. ¶ Et primò ea, quæ attinent in ſpeciali ad electionem Abbatiſſarum, & auctoritatem officij ipſarum dicta ſunt in dictione *Abbatiſſa*, in §. vbi eſt hæc dictio *Electio*. ¶ Secundò illa, quæ cõcernunt exemptionem earundem Monialium ab Ordinariis Prælatis Eccleſiarum, & à Decimis aliiſque impoſitionibus: vt gabellarum, &c. poſita ſunt in dictione Decimæ, §. 4 & 6. & 7. & 10. & 11. & 12. & 13. Et in dictione *Exemptio*, §. 12. & 17 & 20. & 29. & 30. ¶ Tertiò de Indulgentiis, & Abſolutionibus plenariis eiſdem conceſſis: habetur in dictionibus. *Abſolutio quoad Fratres & Indulgentia, quoad Fratr.* ¶ Quartò qualiter ſunt præfatis Monialibus communicata Priuilegia Frat. Minorum; poſitum eſt in dictione *Communicatio Priuilegiorum*, & §. 2. & 3. & 4. & 5 & 6. & 19. ¶ Vltimò quomodo teneãtur præfatæ Moniales obſeruare Clauſuram ſuorum Monaſteriorum habetur, in dictione *Clauſura Monialium*.

Diſtinctio infraſcriptarum Conceſſionum.

Vltra prædicta ſunt nonnulla alia, quæ moniales concernunt. Et iſtorum quædam pertinent directè ad Prælatos Ordinis, quæ continentur in §. 1. & 2. & 3. & 6. & 9. & 17. & 19. & 20. & 22. & 26. ac 27. Collector.

Alia ſpectant directè ad Moniales, quorum quædam pertinent ad communicationẽ Priuilegiorum eis factam. Iſta autem continẽtur in §. tertio, & duodecimo.

Quædam verò tangunt diſpenſationem. Et hæc habentur in §. 4. & 5. & 6. & 7. & 8. & 13. & 18. & 21. & 25.

Quædam alia pertinent ad abſolutionem; prout habetur in §. decimo, & vndecimo.

Alia diſtinctio Conceſſionum ſequentium.

SCiendum inſuper, quod Moniales Sanctæ Claræ, quas infraſcripta tangunt, ſunt in duplici differentia. ¶ Quædam ſunt primæ Regulæ à Sancta Clara editæ, quæ in nonnullis partibus Collectaneæ nuncupantur, & antiquitus dominæ pauperes Sancti Damiani dicebantur. Et iſtæ ſunt propriè, ac verè Moniales Sanctæ Claræ. ¶ Aliæ ſunt Moniales ſecundæ Regulæ, non quidem à Sancta Clara ordinatæ, ſed ab Vrbano Papa IV. quæ à multis Vrbaniſtæ appellantur: & in partibus, vbi monaſteria earum vigent, Moniales Sanctæ Claræ abſolutè dicuntur. Et ſic voluit Vrbanus præfatus quòd vocarentur. ¶ Ad primas Moniales, quæ re, ac nomine Sanctæ Claræ ſunt, diriguntur Priuil. quæ ante Vrb. IV. reperiuntur conceſſa. Necnon & alia per Eugeniũ IV. poſtea cõceſſa, quæ habẽtur infra. §. 6. & 7. & 8. Ac etiã per Sixtũ IV. vt habetur infra, §. duodecimo. ¶ Ad alias Moniales, quæ nomine ſolum, & non re, ſunt Sanctæ Claræ, pertinent præcipuè reliqua indulta Apoſtolica, quia pro ipſis impetrata ſunt à Fratribus curam illarum gerentibus. Sed nihilominus eiſdem priuilegiis gaudere poſſunt præfatæ moniales primæ Regulæ: quia generaliter, ac indiſtinctè monialibus Sanctæ Claræ ſub cura Fratrum minorum degentium conceſſa reperiuntur. Et quia nouiſſimè Clemens VII. conceſſa quibuſuis congregationibus Fratrũ aut monialium, extendit, ſeu communicauit omnibus; vt habetur ſupra *Communicatio Priuilegiorum*, §. 19. gaudent ſimiliter omnibus conceſſis Fratribus minor. vt habetur inf. §. 4. Collector.

ALEXANDER IV. conceſſit Fratribus minorum, quod non teneantur ſuſcipere curam 1
quarumcunque monialium, prætextu quarũcunque literarum Apoſtolicarum, quæ de præſentibus plenam, & expreſſam mentionem, non fecerint, niſi Romanæ Eccleſiæ immediatè eſſent ſubiectæ, b. fo. 23.

Clemens IV conceſſit Fratribus minorum, vt ad viſitandum aliqua monaſteria monia- 2
liũ cuiuſcunque Ordinis, vel ad audiendũ cõfeſſiones earũ cõpelli aliquatenus nõ poſſint Viſitatio.

etiam

etiam per literas Apoſtolicæ Sedis, in quibus non fuerit facta mentio ſpecialis de huiuſmo di Indulto, nec minus per Legatos, vel delegatos eiuſdem Sedis, aut per quoſcunque alios, b. fo. 57. Et ffo. 140 conc. 324.

3 BONIFACIVS VIII. innouauit literas Innocentij IV. quibus ſtatuit, & declarauit, quod quæcunque moniales commiſſæ fuerint gubernationi Fratrum minorum virtute alicuius Indulti Apoſtolici, non propterea intelligantur eſſe Ordinis prædictorum Fratrum; ita quòd huiuſmodi Commiſſio ad hoc extendatur, vt moniales ſic commiſſæ gaudeant Priuilegijs conceſſis, & concedendis prædictis Fratribus. Quodque Prælati Ordinis eiuſdem habeant eiſdem monialibus de conſtitutionibus prædicti Ordinis Minorum [illegible], quæ illis competere poſſint. Ac etiam quod ipſi per ſe, vel Fratres ſuos, quos ad hoc idoneos viderint, Viſitationis Officium eis impendãt, corrigendo, & reformando tam in capite, quàm in mẽbris, quæ correctione, & reformatione nouerint indigere, inſtituendo, & deſtituendo, mutando, & ordinando, prout, ſecundũ Deum viderint expedire. Ita tamen quod electio Abbatiſſæ libere pertineat ad Conuentũ. Et quod confeſſiones earundem Monialium audiant, & eis Eccleſiaſtica Sacramenta adminiſtrent. Ac inſuper, quòd poſſint aſſignare, & deputare aliquem Capellanum ſæcularem, diſcretum tamen, & prouidum: qui in neceſſitatis articulo, prædictarum Monialium confeſſiones audiat; & alia Sacramenta miniſtret, nec non, & Diuina Officia celebret, b. ffo. 32. Et ffo. 33. conc. 35.

Communicatio Priuilegiorum.

Viſitatio.

Idem Bonifacius confirmauit literas Innocentij IV, qui ſtatuit, vt quæcunque Moniales commiſſæ fuerint gubernationi Fratrum Minor. virtute alicuius Indulti Apoſtolici Moniales ſic commiſſæ gaudeant Priuilegijs conceſſis, & concedendis prædictis Fratribus, b. fo. 32. & ffo 33. conc. 35.

4 *Communicatio Priuil.*

5 *Ieiuniorum Diſpenſat.*

EVGENIVS IV. conceſſit, quod Moniales Sanctæ Claræ, ac Tertiariæ, necnon & aliorum Ordinum, ſcilicet ſub gubernatione Fratrum Minorum exiſtentes, ſolummodo teneantur [illegible] ieiunia, ad quæ Fratres Minor. Obſeru [illegible] obligati ſunt. Et quod eodem modo ſeruent in [illegible] quadrageſimali tempore, exceptis [illegible], & [illegible]. Sed [illegible] ieiunia, vt ſunt quattuor tempora, & Vigiliæ Apoſtolorum, & ſimilia, ſeruent conſuetudinem Religionis, Secundum quam liceat eis, etiam ou [illegible], & lacticinia comedere, b. fo. [illegible] Et ffo. 47. conc. 47.

6 *Diſpenſatio.* Idem Eugenius conceſſit Monialibus [illegible] Regulæ Sanctæ Claræ, [illegible] nudis pedibus [illegible] cum pedulis, [illegible] non [illegible] vt puta, [illegible] calopodiis, & ſandalia, [illegible] fuerit, calceamenta, b. ffo. 47. conc. 47.

7 *Diſpenſat.* Idem Eugenius conceſſit [illegible] Prouinciali Fratrum Minorum [illegible] Regulæ [illegible] omni [illegible] diſpenſandi, cum præfatis Monialibus [illegible] tam in cibis, quam in ſilentio, & [illegible] aliis [illegible], quæ in earum Regula [illegible] tur, b. fo. 47. Et ffo. 52. conc. 47.

8 *Tertia Sanctæ Claræ Diſpenſat.* Idem Eugenius declarauit, ac voluit, [illegible] in nullius præceptorum primæ Regulæ Sanctæ Claræ tranſgreſſione (præterquam eorum [illegible] tuor, quæ cõcernunt principalia vota, ſcilicet [illegible] Obedientiæ, Paupertatis, Caſtitatis, & [illegible] ac ſuper electione Abbatiſſæ, & [illegible] tione) peccatum mortale præfatæ Moniales [illegible] incurrant, b fo. 47. Et ffo. 42. [illegible]

9

10 *Diſpenſatio.* Idem Eugenius [illegible] diſpenſatio per ipſum [illegible] ſuper [illegible] lam Sanctæ Claræ, videlicet quod [illegible] tur, niſi ad quattuor Vota [illegible] ac diſpoſitione Abbatiſſæ [illegible] eſt) extenderetur ad Moniales [illegible] Sanctæ Claræ, ſcilicet, quod [illegible] niſi ad ſupradicta [illegible] peccatum [illegible], b. ffo. 261. conc. 474.

11

12 NICOLAVS V ſtatuit, quod [illegible] Sanctæ Claræ, niſi de Generalis, [illegible] earum expreſſa licentia aliquam, ad Religionem, vel profeſſionem recipere valeant. [illegible] quod nullus [illegible] niſi qui a præfato Generali, ſeu Viſitatore [illegible] rum Capellanus [illegible] recipere [illegible] nere præſumant, b. fo. 48. Et [illegible] 48.

Idem Nicolaus conceſſit [illegible] Monialibus, ac earum Seruitricibus [illegible] tarent, [illegible] vti poſſent [illegible] ordinaria [illegible] 8.

Sixtus IV. conceſſit, quod [illegible] Moniales [illegible] Collectanea, ſcilicet [illegible] Claræ, [illegible] abſoluta Monialibus, ſeu Viſitatoribus, & earum confeſſariis [illegible] criminibus, pœnis, & Cenſuris [illegible] Sedi Apoſtolicæ

liçæ reſeruatis, quoties opus fuerit. Et quòd ipſæ, & earum Nouitiæ poſſint promereri omnes Indulgentias almæ Vrbis, viſitando ſuas Eccleſias o.ffo.26. conc.678.

13 *Communicatio Priu.* Idem Sixtus conceſſit, vt Sorores S. Claræ, ſub cura Fratrum Minorum Obſer. viuentes, gaudeant omnibus Priuilegiis, gratiis, & exemptionib. in genere Sororibus Collectaneis factis. o. ffo. 101.conc.677. Et fffo.96.conceſſione 338.

14 *Pro monialib. S. Claræ ac Tertiarijs. Corporalia* Idem Sixtus conceſſit omnibus monialibus S. Claræ, ac Sororibus Tertij Ordinis, cuiç Fratrum Minorum commiſſis, quod poſſint tangere, & lauare ſacros pannos, exceptis Corporalibus. Et poſtmodum conceſſit idem, vt omnes Sorores ſuprascriptæ, ſub Clauſura, & Cōgregatione viuentes, etiam Corporalia, & Purificatoria tangere poſſint; dummodo ſteterint lota à Fratribus o.fo.61. Et ffo. 66. conc. 87. Et fffo.95.conc.418.
15

Idem Sixtus communicauit Sororibus S. Claræ, viuentibus ſub obedientia Fratrū ciſmontanorum Declarationes primę Regulę S. Claræ. quarum principium eſt, *Quam admiranda Virginis*, &c. quas quondam Magiſter Guilielmus de Caſali Miniſter Ordinis Minor. auctoritate Apoſtolica compoſuit. Citra tamen obligationis vinculum: ſed ſicut fuerit viſum Generali, cum conſilio aliquorum proborum Patrum, o.ffo.63. Et ffo. 67. conc.124.

16 *Simonia.* INNOCENTIVS VIII. declarauit, quòd Moniales (quia neſciunt diſcernere inter intentionem primariam, quç cauſſat Simoniam, & ſecundam) nunquam incurrant Simoniam, niſi duobus caſibus, ſcilicèt, quando paciſcuntur de aliquo dando, vel ſoluendo pro ingreſſu: & quando recipiunt inhabiles, ob ſpem habendi aliquid: quia tunc illa eſt principalis intentio, o ffo 69. conc 151. Et fffo.99.conc.363.

17 *Collector.* Idem Innocentius conceſſit prædictis Monialibus, quòd ſine ſcrupulo conſcientiæ poſſint petere, quæ ſibi promiſſa fuerunt ante ingreſſum, o.ffo.69.conc.152. Et fffo.99.cōc.364.

De contentis in duabus Conceſſionibus immediatè præcedentibus, habetur latior Conceſſio infra, §. vltimo.

18 *Generalis. Miniſt. Viſitatio.* ALEXANDER VI. declarauit, quod licèt aliquarum Monialium gubernatio, & viſitatio ſit commiſſa Prouincialibus, vel Cuſtodibus, ſeu Viſitatoribus, aut Guardianis, non propterea ſint exemptæ à iuriſdictione Generalis; ſed quod huiuſmodi Generalis eandem auctoritatem habeat in præmiſſis, quam Prouinciales, Cuſtodes, Viſitatores, Guardiani, vel alij Fratres ei ſubditi habent, b. fo. 59. Et ffo. 55.conc.63.

Idem Alexander declarauit, quod Moniales S. Claræ nō ſunt obligatæ ad habendū oſtium in ſublimi parte monaſteriorum ſuorum cum ſcala leuatoria, & tenendum oſtium inferius, muro à parte exteriori, clauſum, prout in earum Regula continetur. Sed quòd liceat eis, loco huiuſmodi oſtij ſuperioris habere oſtium in aliquo loco inferiori commodo, & conuenienti, & præter illud, etiam aliud oſtium maius muratum à parte exteriori, non clauſum. Et voluit, quòd ne aliud oſtium totum pro cuiuslibet rei, & perſonæ intromiſſione aperire oporteat, in eo oſtiolum paruum habere poſſint. Quæ quidem ambo oſtia ſint clauibus, ſeris, & repagulis (iuxta ipſius Ordinis Inſtituta) munita, b.fo.52. Et ffo.13[?].conc. 301. 19 *Clauſura Diſpenſat.*

IVLIVS II. ſtatuit, quod Fratres Minor. Obſeruantię compelli nequeant ad recipiendum curam Monialium, etiam per literas Apoſtolicas: & adhuc de huiuſmodi facientes mētionem, niſi impetratæ fuerint per Protectorem, & Generalem prædicti Ordinis. Et voluit, quod aliter recipientes huiuſmodi curam ipſo facto excommunicationis latæ ſententię pœnam incurrant. b.ffo.207.conc.509. Et ffo. 70.conc.216. 20 *Regimen. Monialium Excommunicatio. Collector.*

Aduertendum valde eſſet circa præfatam Conſtitutionem, quia ſæpe recipitur cura Monialium, abſque ſufficienti derogatione huius, & non aduertitur ad excommunicationem ſupra poſitam.

Idem Iulius conceſſit Prouincialibus Ordinis Minorum, illam auctoritatem ſuper Moniales Sanctæ Clarę eis commiſſis, quam Regula ipſarum per Vrbanum ordinata concedit Protectoribus eiuſdem Ordinis; b ffo.112.conceſ. 517. Et fffo.72.conc.220. 21 *Miniſtri. Prouinc.*

Quæ autem ſit præfata poteſtas, ſeu auctoritas, habetur in dictione *Protector*, §.3. ¶ Prædicta vero auctoritas Protectoribus per Vrbanum conceſſa, fuit poſtea reſtricta per Martinum V. vt patet in dictione *Ingredi monaſteria*, §.13. Et ideo Prouinciales non debent vti præfata auctoritate, eo modo, quo prius fuit data; ſed ſicut poſtea inuenitur reſtricta. *Collector.*

Leo X conceſſit Monialibus Sanctæ Claræ, ac Conceptionis Beatæ Mariæ & Tertij Ordinis Sancti Franciſci, vt præcepto Regulæ de percipiendo ſanctiſſimum Sacramentum, ſatisfaciant per aliquot dies anteponendo, vel poſt- 22 *Eucharist. Diſpenſat.*

T t ponen-

ponendo : dum tamen illud in fraudem non faciant, O ſſo.61.conc.101.

Excommunicatio. *Statuta.*

23 Idem Leo Motu proprio, & ex certa ſcientia, & poteſtatis plenitudine, ac ſub excommunicationis ſententia præcepit Monialibus S. Claræ, ac vniuerſis & ſingulis aliis, ſub cura Fratrum Minorum pro tempore degentibus, quatenus ipſæ (iuxta Regulares, in hactenus celebratis, & in poſterum celebrandis Capitulis generalibus, ſeu prouincialibus editas, & factas Conſtitutiones, ac deſuper ab earum prouinciali, ſeu aliis Superioribus traditam formam) obedire teneantur, & in earum aſſumpta profeſſione Altiſſimo famulatum impendere debeant, B.ſſo.40.conc.128.

Off. Diui.

24 Idem Leo declarauit, Moniales Sanctæ Claræ ſub cura Fratrum Minor. viuentes, non teneri ad Officium defunctorum, niſi prout tenentur prædicti Fratres Minores : quorum ritui in Diuinorum perſolutione, Regula ipſarum præcipit eas conformari, b.ſſo.41.conc.129.

Idem Leo, quoad obligationem perſoluendi Officium Diuinum in Choro, decreuit, etiam ſanas Moniales præfatas, non teneri ſemper Officium huiuſmodi in choro perſoluere. Ac exonerando conſcientiam ipſarum Moni-

Diſpenſat.

25 alium, diſcretioni Abbatiſſarum, pro tempore exiſtentium commiſit: vt, quando, & quomodo, ſiue cum quibus ſit hęc remiſſio, ſiue exemptio tolerāda, ſolerter inuigilent, & diligenter aduertant, & prudentes concedant; ne ſub colore pietatis (ex nimia indulgentia) permittant in aliqua Sororum, ſeu Monialium habitum generari Diuinæ offenſionis, b. ſſo. 41. conc.130.

Excommu. Generalis Miniſter.

26 Idem Leo mandauit Monialibus Sanctæ Claræ, & Sororibus Tertiæ Regulæ in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, quatenus Miniſtrum Generalem Fratrum Minor. pro tempore exiſtentem, ad officium Viſitationis admittant, ſeque, & earum Domos, ac Monaſteria, & loca viſitari, in capite, & in membris, ac corrigi, & puniri permittant. Ac etiam, vt ſalubria monita, & correctiones, per huiuſmodi Miniſtrum generalem faciendas, omni cum humilitate ſuſcipiant. Et ſub ſimilibus pœnis, & cenſuris præcepit Fratribus vniuerſis eiuſdem Ordinis, & præſertim Confeſſoribus, & Viſitatoribus earundem Monialium, & Sororum, ne aliquem actum confeſſionis, ſeu viſitationis exercere audeant, vel præſumant: niſi Moniales, & Sorores ipſę mandatis huiuſmodi Generalis miniſtri realiter, & cum effectu paruerint, b.ſſo.34.conc.118. Et ſſo.17 conc 56.

De Fratrib. habentibus curam Mõ.

Idem Leo confirmauit, & approbauit Statutum factum in Capitulo generali Lugdunenſi, quo cauetur, vt de cætero moniales S. Claræ, tam de prima, quàm de ſecunda Regu-

la, quæ Vrbaniſtæ appellantur, quam quæcun- 27

Viſitatorum. Confeſſores.

que aliæ Religioſæ, quæ per Fratres Ordinis Minorum reguntur, nullos habeant Viſitatores, nec Confeſſores per eas electos : ſed à miniſtris, Prouincialibus in ſuis Prouinciis reſpectiuè, cum ſuis Capitulis Prouincialibus, eis in Viſitatores, & Confeſſores datos, & aſſignatos. Ipſique viſitatores, & Confeſſores à ſuis miniſtris Prouincialibus, ſic dati, à Prouinciali adiunctis ſecum aliquibus diſcretis Capituli præcedentis, etiam extra tempus Capituli, exigentibus legitimis cauſſis, iudicari, & ab officiis prædictis abſolui poſſint : debeantque ipſi Viſitatores, Confeſſores, ac alij Fratres, dictis monialibus ſeruientes Prælatis Ordinis, ſicut & cæteri Fratres, per omnia eſſe ſub ecti. Ita tamen, quod moniales ipſæ, cum eis placuerit, in Viſitatorem, ſeu Confeſſorem nominare poſſint aliquem Fratrem, quem Miniſter Prouincialis cum ſuo Capitulo (ſi eis placuerit) inſtituere poſſint. Non obſtantibus quibuſuis Indultis, & Priuilegiis Apoſtolicis in contrarium dictis monialibus, Viſitatoribus, & Confeſſoribus, à Sede Apoſtolica, præſertim monaſterio de Tordeſilla, & Palentiæ, conceſſis. Mandauit etiam in virtute ſanctæ obedientiæ ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, à qua non niſi à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo conſtituti, abſolui poſſint, ac iniunxit omnibus, & ſingulis Fratribus, & Religioſis, ac monialibus, ſub cura Fratrum dicti Ordinis degentibus, tam, qui ante Statutum huiuſmodi erant ſub obedientia miniſtrorum Prouincialium, quàm Viſitatorum, ſeu cuiuſuis alterius, etiam Sedi Apoſtolicæ mediatè, ſeu immediatè ſubiectis, quatenus præmiſſa omnia in dicto Statuto contenta, firmiter, & inuiolabiliter obſeruent. Decreuit inſuper, irritum, & inane quidquid ſecus à quoquam, quauis auctoritate fieri, ſeu attentari contigerit, b. ſſo. 37.conc.123.

Excommunicatio.

De Viſitatoribus.

28 Idem Leo ex certa ſcientia, & de plenitudine ſuæ poteſtatis ſtatuit, & ordinauit, quòd illi.

illi Fratres minores, qui antea vocabantur Viſitatores monialium, de cætero nuncupentur Commiſſarij huiuſmodi, & Confeſſores prædictarum monialium, vltra triennium Officia ſua exercere nullatenus poſſint; illoq; finito, vel antea (ſi expediens videbitur) talis Commiſſarius ab officio abſoluatur. Et voluit vt ad cognoſcendũ defectus præfatorũ Commiſſariorum, poſſit quilibet Prouincialis in prouincia ſibi deputata reſpectiuè, Monaſteria. Domos, & loca monialium prædictarũ, & Religioſarum ingredi, & quod de viſitationis modo, ac Commiſſarij, & Confeſſorum meritis, ac vitæ integritate in eiſdem monaſteris, ſiue domibus, liberè inquirere valeat. Ac inſuper vniuerſis, & ſingulis monaſteriorum, & Domorum prædictarum Abbatiſſis, & monialibus, ſub excommunicationis ſententię, ac officiorum ſuorum priuationis, & ad illa inhabilitationis, & alia in poſterum obtinenda, ſi contra fecerint, ſine alia declaratione incurrendis pœnis; ac ſub obteſtatione Diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ, diſtrictè præcipiendo mandauit, quatenus infra vnius diei ſpatium, poſtquam ad huiuſmodi inquiſitionem proceſſum fuerit, de viſitationis modo, ac meritis, & idoneitate Commiſſariorum, & Confeſſorum prædictorum, omni exceptione, & contradictione ceſſante, ac appellationis, & aliis defenſionis remediis (tanquam contra veram correctionem, & debitam obedientiam interpoſitis) ſublatis, & quibuſuis in contrarium; ſub quibuſcunque verborum formis eiſdem Abbatiſſis, monialibus, & Religioſis, earumq́ue monaſteriis conceſſis Priuilegiis, & Indultis, ac literis Apoſtolicis, ſua vota deponere, & in publicum, aut aliàs (prout per huiuſmodi prouinciales deſuper ordinatum fuerit) redigere teneantur, & aſtrictè exiſtant. Et circa hoc dat Iudices, & Conſeruatores cum magnis nõ obſtantijs, b. ſſſo. 49. conceſſione, 145.

Excommunicatio. *Appellatio.*

¶ Clemens VII. conceſſit, quòd moniales, ſeu Religioſæ exiſtentes ſub obedientia Miniſtri Generalis Ordinis Minor. poſſint in Eccleſia interiori loco decẽti habere Euchariſtiæ Sacramentũ ſicut habent in exteriori, o.

19 *Euchariſtia*

¶ Idem Clemens, quia ſunt nonnullæ ex Sororibus prædictis ſub cura Fratrum Min. degentes, quæ propter imperitiam neſciunt recitare Officium perfectè, conceſſit, quòd tales iudicatæ à Prælatis, vel Confeſſoribus earum, ſeu etiam earum Abbatiſſis, recitando Officium Sororum laicarum, cenſeantur ſatisfeciſſe obligationi, de dicendo Officium, quod dicere tenebantur. Et idem de Fratribus imperitis, o.

30 *Officium Diuinum*

¶ Idem Clemens conceſſit, quod præfatę Religioſæ nullam incurrant Simoniam ex pactionibus, & conuentionibus, quas faciunt in receptione intrantium Ordinem ipſarum, ſuper dotibus recipiendarum, pro congruẽti, & ſufficienti ſuſtentatione earum, o. 31 *Simonia.*

ANNOTATIO CORDVBAE

*Q*VOAD, §. 9. *notandum quod idem Eug. IV. decreuit omnes Moniales primæ, & ſecundæ Regulæ Sanctæ Claræ, eſſe ſub obedientia, & cura noſtrorum Prouincialium & ſub eorum regimine mediatè, & immediatè (ſcilicet per ſe, vel per alios gubernandas, ſub grauibus Cenſuris contra Moniales reſiſtentes, decreuitq́ue vt omnes præfatæ Moniales vocentur Moniales S. Claræ. Et hoc idem decreuit Vrbanus IV. in prologo ſuper Regulam Monialium ſecundæ Regulæ S. Claræ. Nota etiam vt collector in hoc tit. paulò ſuperius, dixerat, quòd Moniales primæ Regulæ à Sancta Clara edita, alicubi vocabantur Collectaneæ; alicubi pauperes Dominæ, aut Sancti Damiani vocabantur: Moniales autem, viuentes ſecundum Regulam editam ab Vrbano Quarto vocabantur Vrbaniſtæ, & iſtæ ſunt omnes ferè, quæ ſunt in Hiſpania; ſed nunc ſecundum ſupradicta Decreta Pontificum, communiter vocantur abſolutè Moniales S. Claræ, ſicut & aliæ primæ Regulæ, vt dictum eſt.*

Quoad §. 21. vbi ponitur Conceſſio Iulij II. concedentis noſtris Prouincialibus poteſtatẽ Protectoris ſuper Moniales. quomodo debeat intelligi, videatur ſupra in his Annotationibus, & ci tit. Ingredi *ſimiliter 4. Notabile Collectoris.*

Item an de licentia Miniſtri Prouincialis poſſint Moniales Sanctæ Claræ exire Clauſuram cauſa alicuius infirmitatis curandæ, ſeu alia cauſa, videntur latius in Compendio tit. Clauſuram monialium *per totum.*

Quæritur vtrum Moniales, & Sorores teneantur Officium diuinum dicere in Choro, & ad faciendum celebrari Miſſam Conuentualem, & eã applicare pro Eccleſia, vt nos Fratres Min. facimus, & tenemur?

Reſpondeo per tria puncta, quorum primũ eſt, quoad officium Diuinum; dico quod ex iure cõmuni teneantur in cõmuni in Choro dicere Officiũ Diuinum, ſicut alij Regulares ſeu Religioſi, vt expreſſè habetur Clem. 1. de celebrat. Miſſ. *vt bene*

notat Summa Angelica, tit. Hora Canonica. *§. 25. 26. & Silueſt. eod. tit. §. 10. & latius de hoc habetur in 2. puncto ſequente, ibi videatur. Ex Regula autem moniales S. Claræ non obligantur ſpecialiter, quia hoc eis obligatoriè non imponitur & ſimiliter dicendum de alijs quibus id Regula obligatoriè non imponit: ex Statuto autem conſuetudine, videat vnaquaque Religio quid circa hoc habeatur reſpectiuè. Videantur autem ſi qua ſunt Priuilegia, quo ad aliquas in ſpeciali, aut in communi conceſſa, vt habetur in Compendio, tit.* Officium Diuinum, *tit.* moniales. §. 24. 25. *& c.*

Quantum ad miſſam Conuentualem.

Secundum punctum eſt quod miſſam, & dico quod iure communi ſimiliter tenentur facere celebrari miſſam Conuentualem in ſuis Eccleſiis. Ratio quia expreſſè ſub verbo mandamus, *habetur in cap.* Cum creatur. de celebrat. miſſ. *iuncta rubrica quòd in Eccleſijs Collegialibus quotidie miſſa celebretur conuentualiter de Feſto, aut de Feria ſecundum quod tempori conuenit, Item in cap.* Dolentes, *eod. tit. ſtrictè mandatur in virtute obediētia Prælatis, & Clericis quod celebrent Officium diuinum, & nocturnum &c. & ibi expreſſè videtur loqui tam de celebratione Miſſarum, quàm de alijs horis: quia prius loquitur ibi de Matutinis & poſt de Miſſis. & poſt hæc omnia, tandē dicitur ibidem,* hæc igitur, & ſimilia *&c quæ ſequuntur, vſque ad verbum* celebrent *&c Et ideo Summ. Angel. tit.* Miſſa. *§. 33. dicit quod virtute* Clem. 1. de celebr. Miſſ. *in omni Eccleſia Collegiali. & Conuentuali celebranda eſt quotidie miſſa de* Officio *occurrente. & cōcordat Silueſt. tit.* Miſſa. *1. q. 4. nūc aūt monaſteria Religioſorū, & Religioſarum ſunt Collegia, vt ait rubrica in cap.* cum creatura, de celebrat. Miſſ. *ſeu ſunt Conuentus ex quo habent Prælatum ſeu Prælatam, vt etiā ſpecialiter quoad Moniales habetur in hymn. ad laudes Feſti Sanctæ Claræ, vbi habetur, Ducis ad ſponſum dominū puellarū collegia &c. ergo tenentur Conuentualiter, &c. vt habetur in d. c.* cum creatura. *Et nullus decipiatur, dicens, prædicta capitula loqui de præfatis Eccleſiaſticis, & Clericis, non autem de monaſteriis Monachorum aut Religioſorū vtriuſq; ſexus. Na ad id reſpōdeo, q̄ dicta* Clem. *etiā loquitur de monaſteriis & Regularib. itē quia, vt elicitur ex ca.* ex parte de poſtulando, *& ait Panormit. & alij Doct. ibidem. quando aliqua* Conſtitutio *Papalis fit reſpectu religionis, quæ poteſt conuenire Monachis & Canonicis Regularibus & non ſignantur niſi aliqui eorum, ligat vtroſq; vtriuſque ſexus, etiam ſi diuerſa nomina habeant. quia vbi eadē ratio, & idem ius, vt habetur de reg. iur. lib. 6. ergo Prædicta tamen de dicenda quotidie Miſſa Cōuentuali in dictis Monaſt. intelligenda ſunt ciuiliter, ſicut in aliis præceptis iuris Canonicis ſ. dum commodè fieri poterit, & dum non aderit impedimentum ſeu dum alia cauſa rationabiliter non obſtiterit; vbi credibile eſſet legis cōſtitutorem ſi adeſſet, conſenſurum: vt non diceretur talis Miſſa Conuentualiter tunc vel tali tempore puta, ſi non eſſet niſi vna Miſſa tantum in Die pro Feſto, in quo occurreret defunctus pro quo eſſet tunc de Requiem celebranda & huiuſmodi, vt innuitur in dicto cap.* cum creatura, *& ſecundum communiter Doct. vbi ſupra.*

Obiectio. *Reſponſio.*

Miſſa Conuētualis an ſit neceſſario applicāda.

Tertium punctum eſt, ſi talis Miſſa Conuentualis Monialium ſit neceſſario applicanda generaliter pro viuis, & defunctis, vt facimus nos Fratres Minores: ad quod reſpondeo ſaluo meliori iudicio, quod non tenentur ad id: ratio, quia nullo iure videntur ad id obligari; quia non iure diuino, vt patet, nec humano, nam licèt detur illud quia conſtitutio Fratrum Minorum, quod Miſſa Conuentualis celebretur pro viuis, & defunctis, ſolum reſpicit ipſos Fratres, vt patet, Itē quia cum ratio legis ſit anima legis, vt habetur in lege cum ratio, ff. de bonis damnatorum. *Ratio autem illius conſtitutionis generalis quod Miſſa Conuentualis celebretur pro viuis, &c fuit vt ſic ſatisfieret benefactoribus ipſorum Fratrum viuentium de eleemoſynis vt patet, quia ibi in Statutis gener. dicitur quod celebretur pro illis, qui recommendantur, &c. Hæc tamen ratio ceſſat, in Monialibus habentibus ſuos redditus, & bona ſua, quæ ſecum afferunt ad Monaſteria, de quibus viuunt non autem de eleemoſynis vt nos, ergo non tenentur, vt nos quoad hoc: niſi alio modo ratione alicuius redditus, aut oneris alterius, teneantur applicare miſſam Conuentualem pro viuis, &c. ideo poterunt eam applicare pro quo voluerint. Hæc tria puncta videntur rationabiliter dicta, vt quidam Pater ſatis eruditus ea annotauit.*

Quoad §. 3. vide ad idem infra tit. Simonia. *§. 1.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In parag. 10. Habitum non ſuſcipiant ante 12. annum.

CIRCA *tempus ſuſcipiendi habitū à puellis Deo dicandis, & de earum profeſſione, & aliis ad hoc pertinentibus ait Concil. Trid. Seſſ. vlt. de Regul. c. 17. quod ſi Puella, quæ habitum Regularem ſuſcipere voluerit maior 12. annis ſit, non ante eum ſuſcipiat, nec poſtea ipſa, vel alia profeſſionem emittat, quam ex-*

plora-

ploranerit Epiſcopus, vel eo abſente, vel impedito. eius Vicarius aut aliquis eorum ſumptibus ab eis deputatus Virginis voluntatē diligenter, an coacta an ſeducta ſit, an ſciat quid agat: cuius profeſſionis tempus, ne Epiſcopus ignoret teneatur Præfecta Monaſterij, eum ante menſem certiorem facere alias. quamdiu Epiſcopo videbitur ab Officio ſuſpenſa ſit.

Vt in c. 18. Non compellendæ, nec impediendæ.

Et quod eos, qui cogunt Mulieres ad ingrediendum Monaſterium, vel ad ſuſcipiendum habitum, vel ad emittendam profeſſionem. Et qui ſanctam virginum, vel aliarum mulierum voluntatem, Veli accipiendi, vel Voti emittendi ſine iuſta cauſſa impedierit Sancta Synodus anathemati ſubijcit.

De Confeſſore eis extraordinario dando. ſeſſ. vlt. c. 10. In communi viuant.

Quod præter ordinarium Confeſſorem, alius extraordinarius ab Epiſcopo, & alijs Superioribus, bis aut ter in anno offeratur, qui omnium confeſſiones audire debeat; quãuis nō ſit eiuſdem ordinis; qui Confeſſores ordinarij non ſunt ab Epiſcopo, ſed à Superiore Ordinis examinandi, vt declarauit ſacra Congreg Card ſup. Conc. Trid in cap. 10. de Regular. Seſſ. 15.

Item Moniales ipſæ proprium habere non debent, vt in Conc. Triden. Seſſ. vlt. de Regul. cap. 1. habetur, ait enim quod omnes Regulares tam viri, quàm mulieres ad Regulæ quam profeſſi ſunt, præſcriptum, vitam inſtituant, & componant: ac quæ ad communem vitam, victum, & veſtitum obſeruanda pertinent fideliter obſeruent, omniſq; cura & diligentia à Superioribus adhibeatur tam in capitulis prouincialibus & generalibus, quàm in eorum viſitationibus (quas ſuis temporibus facere non prætermittant.) vt ab illis non recedatur.

Conc. Trid.

Ac de proprietate extirpanda ait Conc. in cap. 2. quòd nemini Regularium tam virorum quàm mulierum, liceant bona mobilia, vel immobilia cuiuſcunq; qualitatis fuerint, etiam quouis modo ab eis acquiſita, tanquam propria aut etiam nomine Conuentus poſſidere, vel tenere: ſed ſtatim ea ſuperiori tradantur, Conuentuiq; incorporentur.

Proprium non habeãt. Conc. Trid.

Ac de bonis, quæ poteſt Superior concedere, & quæ non, ait ibidem, quòd non liceat Superioribus, bona ſtabilia alicui Regulari concedere etiam ad vſumfructum, vel vſum, adminiſtrationem vel commendam: mobilium verò vſum ita permittant, vt eorum ſupellex ſtatui paupertatis conueniat, nihilq; etiam, quod ſit neceſſarium eis denegetur. Quod ſi quis aliter quidquam tenere deprehenſus, aut conuictus fuerit, is biennio actiua & paſſiua priuatus ſit voce: atq; etiam iuxta ſuæ Regulæ, & Ordinis conſtitutiones puniatur.

Quæ bona poteſt concedere Prælatus. Pœna. In § 19.

Circa Monialium Clauſuram, eſt iam attendendum id, quod Sac. Conc. Trid. iubet in Seſſ 25. tit. de Monial & Regul c. 5. & vide ſup. in verb. Clauſura. *Attamen eſt aduertendum quod quæritur à Nauar. in lib. Conciliorum lib. 3. tit. de Regul. Conſ. 48. An Generalis Ordinis Minorum de Obſeruantia, poſſit transferre Moniales ſibi ſubditas de vno ad aliud Monaſterium, cauſſa correctionis, vel nouæ fundationis, & concludit, quod ſic. & licet videantur obſtare Bulla Pij V. & cap. 7.* Nulli Monialium, de ſtatu Regul. *lib. 6. &* Conc. *Trid. tamen nihil obſtare ait; quia ſunt illa limitanda, ne procedat prohibitio exitus Monacharum, cum occurrit cauſſa legitima, & eſt iam ſupradictum, & licet Conc. Trid. videatur requirere non ſolum cauſſam legitimam, ſed etiam, vt cauſſa legitima approbetur per Epiſcopum, & conſequenter, quod non ſufficiat licentia Generalium, & quod confirmatio Priuilegiorum præfati Ordinis à Gregor. XIII. facta non extenditur ad contraria Conc. Trid tamen reſpon. ab ipſo quod illa verba Concilij ſunt intelligenda hoc modo, videlicet quòd approbatio illa Epiſcopalis requiritur quoad exitum Monialium eidem ſubditarum; vel ita exemptarum, quod ſoli Papæ ſubſunt immediatè: non autem de alijs exemptis, quæ ſubſunt alijs Prælatis aliorum Ordinum, de quibus hic agitur: & ita concludit vbi ſupra ipſe Nauar quod poſſit Generalis eas transferre. Vel dic vt in Verbo* Clauſ. Monial. *fol. 114. B. & fol. 118.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 29. Additio.

HÆC Conceſſio Clem. VII. *hodie non habet locum per Conc Trid ſeſſ. 15. cap. 10. dicitur enim ibi: Quod verò Sanctiſſimum Chriſti corpus intra chorum, vel ſepta Monaſterij, & non in publica Eccleſia conſeruetur prohibet Sancta Synodus, non obſtante quocunq; indulto, aut priuilegio.*

Sacra Congreg. ſupra Conc in ſeſſ. 13. canon. 7. ſtatuit Non licere Sanctam Euchariſtiam ad ægrotantes deferre, qui morbi grauitate impediti ſumere eam non poſſunt, ſed venerationis gratia ſolent eam deoſculari: & ſi forte aliquo in loco talis eſt conſuetudo, ea prorſus eſt tollenda. Et Pius V. ſimiliter prohibuit ne Sacra Euchariſtia deferatur ad infirmos, vt eam adorent.]

Tt 3 MVLIE-

MVLIERES.

Diſtinctio Conceſsionum omnium concernentium Mulieres, quæ non ſunt Moniales.

Collector.

CIRCA Mulieres, quæ non ſunt Moniales, ſunt pleraq; ordinata, & conceſſa in Priuilegijs Fratrum Mendicantium. ¶ Et primò quæ, & qualiter poſſint ingredi Monaſteria monialium, poſitum eſt in dictione *Ingredi monaſteria*., §.28.& 30 & 31.

Secundò qualiter poſſint abſolui Mulieres, etiam mala intentione prædicta monaſteria intrantes, habetur in dictione *Abſolutio quoad ſeculares*. 2. in §. 9.

Tertiò in particulari de Mulieribus ſeruitricibus Monialium, habetur in dictione *Ingredi Monaſteria* §. 19. Et qualiter huiuſmodi Mulieres ſeruitrices poſſint abſolui à Fratrib. Minor. eiſque Eccleſiaſtica Sacramenta conferri: habetur in dictione *Abſolutio ordinaria quoad Fratres*, §. 12. prope finem. Et in dictione *Seruitrices Monialium*. ¶ Vltra prædicta, ſequuntur nonnulla, pertinentia ad Mulieres, quæ ſub Religionibus Mendicantibus militant; licet non ſint moniales.

1 *Ex Priu. Fratrum Auguſtinianſium.*

EVGENIVS IV. & Martinus V. confirmauerunt literas Bonifacij IX. inſerendo illas de verbo ad verbum; in quibus conceditur, quòd Generali, & cuilibet Officiali, & Prioribus Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, in quibuſcunque Prouincijs conſtitutis, ſit licitum, quaſcunque Mulieres idoneas, aliquod Canonicum obſtaculum non habentes, quæ habitum Regularem dicti Ordinis (ad inſtar Mantellatarum, ſeu Pinzocherarum Ordinum Fratrum minorum, & Prædicatorum) habere, ac geſtare voluerint, tam virgines, quàm matronas, ac viduas, in Mantellatas, ſeu Pinzocheras prędicti Ordinis Eremitarũ recipere, & admittere: Ac earũ ſingulis habitũ Regularẽ & Regulam eiuſdẽ Ordinis Eremitarũ exhibere, ad inſtar huiuſmodi Mantellatarum, ſeu Pinzocherarum Ordinum Fratrum Minorum, & Prædicatorum præfatorum; prout, ſecundum Deum, ſaluti animarum earundem ſalubrius viſum fuerit expedire. Et voluit, quod huiuſmodi mulieres gaudeant, & gaudere poſſint, & debeant, tam exemptionis priuilegio, quàm omnibus immunitatibus, libertatibus, Indulgentijs, ac alijs Priuilegijs quibuſcunque; præfato Ordini Eremitarum, eiſque Fratribus, & perſonis per Sedem Apoſtolicam conceſſis, ac in poſterum concedendis, b. ffo. 177. conc. 411. ac etiam 246. conceſſ. 596. & 507.

Communicatio Priuileg.

Collector.

In libris Monumentorum Ordinis, non habetur quidquam conceſſum Fratribus Minoribus, aut Prædicatoribus in huiuſmodi materia. Et ideo vix poterit prodeſſe ad aliquid hæc Conceſſio, cum referatur ad Priuilegia, quæ non apparent.

2 *Communicatio Priuilegiorum.*

¶ SIXTVS IV. confirmauit ſupraſcriptam Conceſſionem Eugenij, &c. & conceſſit præfatis Mulieribus, quod omnibus, & ſingulis Priuilegijs, immunitatibus, fauoribus, gratijs, & indultis ſpiritualibus, & temporalibus, Ordini, & Fratribus prædictis conceſſis, & concedendis, & quibus illi in genere quomodolibet potiuntur, & gaudent, tam in vita, quàm in mortis articulo, etiam circa peccatorum remiſſionem, & iniunctarum pœnitentiarum relaxationem, vti, potiri, & gaudere, ac participes eſſe poſſint, ac debeant. Et quod liceat Fratribus præfatis, eiſdem Pinzocheris, & Mantellatis, perſonis (in eorum etiam domibus quoties opus fuerit) Euchariſtiæ, & extremæ vnctionis Sacramenta miniſtrare, ac illarum cadauera tumulanda deferre, etiam Parochialium Eccleſiarum, perſonarum earumdem Rectorum licentia deſuper minime requiſita, & Contradictione qualibet non obſtante, b. ffo. 249. conc. 622.

Adminiſtratio Sacramentorum.

Sepultura. Collector.

Circa vltimam clauſulam ſupradictam, ordinatum eſt aliter in Concilio Lateranenſi prout ponitur infra §. 6.

3 *Ex Priuil. Carmelitarum. Abſolutio. Sepultura.*

¶ Idem Sixtus fecit conſimilem Conceſſionem Ordini Fratrum Carmelitarum quaſi ad literam, vt ſupra, additur tamen in fine, quòd præfati Fratres Carmelitæ poſſint ſuis Pinzocheris, & Mantellatis perſonis, etiam in earum domibus, quoties opus fuerit (confeſſionibus diligenter auditis) de abſolutionis beneficio prouidere, &c. vt ſupra. Et quod, dum huiuſmodi perſonas decedere contigerit, poſſint earum cadauera ad eorundem Fratrum Eccleſias tumulanda deferre. Non obſtante contradictione Rectorum Parochialium, &c. b. fo. 96. Et ffo. 180. conceſſ. 426.

Collector.

Circa prædicta vide infra, §. ſexto.

¶ Idem Sixtus conceſſit Generali, & Prouincialibus, Prioribus Ordinis Carmelitarũ, eandem auctoritatem recipiendi præfatas Pinzocheras, 4

zocheras,

zocheras; & Mantellatas, ſicut conceſſerat Ordini Eremitarum Sancti Auguſtini ſub ſimili tenore, ſicut poſitum eſt, B. ſo. 101. Et ſſo. 184. conc. 461.

5 *Ex Priuilegiis Auguſtinenſium.*

¶ LEO X. declarauit præfatas Mantellatas Ordinis Sancti Auguſtini, omnibus, & ſingulis Priuilegiis, gratiis, & indultis, & quæ in M ri Magno, ſeu aliis Conceſſionibus tam per ipſum quam per alios Romanos Pontifices prædeceſſores, Ordini antedicto conceſſis cõtinentur plenè, ac largiter perfrui poſſe, & debere, b. ſſo. 122. conc. 556.

7 ¶ Idem Leo X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quod præfatæ Mantellatæ, & Pinzocheræ quorumlibet Ordinum in propriis domibus habitantes eligere valeant ſepulturam, vbi voluerint. Et quod in die Paſchatis tantum Euchariſtiam, necnon extremam vnctionem, ceteraq; Eccleſiaſtica Sacramenta (pœnitentiæ Sacramento duntaxat excepto) à proprio Sacerdote recipere, & ad onera, quæ laicis incũbunt perferenda teneantur. Ac decreuit, quod in foro ſeculari coram Iudicibus ſecularibus conueniri poſſint. B. ſſo. 26. conceſſione 86.

Sepultura. Sacramẽta.

Collector. Præfata Conſtitutio non intelligitur de vouentibus caſtitatem virginalem vel vidualem. Nam tales gaudent omnibus Priuilegiis, ſicut Fratres prout habetur infra, §. 7. vbi prædictum Decretum declaratur, ac limitatur.

8 *De mulieribus vouentibus ſolam caſtitatem.*

¶ Idem Leo poſtea referendo præfatum Statutum, per eum in Concilio factum; quia, occaſione illius, aliquæ dubitationes exortæ fuerunt ad tollendum omne dubium, Motu proprio, & ex certa ſcientia, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine decreuit, & declarauit, quod præfatum Statutum minimè intelligi debeat de facientibus votum ſolemne caſtitatis. Ita vt mulieres virginalem vitam, aut cælibem ſollemniter vouentes, etiam in conſanguineorum, vel affinium ſuorum, vel propriis domibus, aut ſeorſum habitantes, Priuilegiis, & immunitatibus prædictis, in omnibus, & per omnia frui, & gaudere debeant, B. ſſo. 28. conc. 91.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §. 1. *notandum, quòd iſtæ Pinzocheræ, de quibus ibi agitur, ſunt velut Tertiariæ noſtri Ordinis Minorum, viuentes in ſuis domibus particulariter, modo fecerint votum continentiæ, modo non: quæ quidem non ſunt propriè, nec verè religioſæ ſecundum ius, & in Italia dicuntur Bizocheræ, in Hiſpania Beatæ* (*vt ait collector* Compendij. *tit* Ingredi, *in ſecundo notabili, & tit* Oblati Fratrum §. 4.) *& aliquando dicuntur Mantellatæ: quia Mantellum coloris cinerei, ſicut eſt noſter habitus, portant, vt in hoc §. 1. innuitur. Et quãdo tales mulieres ſunt ſub Ordine Sancti Auguſtini, dicuntur aliquando* Corrigiatæ: *quia corrigiam illius Ordinis portant, vt patet in multis Priuilegijs, & Indulgentijs conceſſis talibus Corrigiatis. De his autem Tertiarijs latius habetur infra, titulo* Tertiarij, *&c.*

Quoad §. 2. vide in Compend. tit. Tertiarij §. 26. *aliam Conceſſionem* Innoc. VIII. *ſſſ.* 79. *ad id quod Sixt.* IV. *in hoc §. concedit.*

NOVITIVS.

Diſtinctio Conceſſionum pertinentium ad Nouitios Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium.

CONCESSIONVM attinentium ad Nouitios, quædam pertinent ad receptionem ipſorum ad habitum. Et hæc continentur infra in omnibus §. vbi habetur hæc dictio *Receptio.* Alia ſpectant ad eorundem Nouitiorum abſolutionem, & diſpenſationem, iſta autem continentur infra, vbi habetur hæc dictio *Abſolutio, & Diſpenſatio.* Nonnulla pertinent ad ipſorum Nouitiorum profeſſionis emiſſionem. Et huiuſmodi exiſtunt infra, vbi eſt hæc dictio *Profeſſio.* Reliqua verò concernunt diſpoſitionem bonorum ipſorum Nouitiorum. Et iſta habentur infra, §. 12. & 21. & 26. *Collector.*

HONORIVS Tertius inhibuit Prælatis Ordinis Minorum, ne aliquem ad ſui Ordinis profeſſionem admittant, niſi per annum in probatione fuerit, b. ſſo. 101. conc. 213. 1 *Prohibitio. Profeſſio.*

2 ¶ INNOCENTIVS IV. ſtatuit, vt Fratres Prædicatores prætextu alicuius Conceſſionis eis factæ, vel faciendæ expreſſam mentionem de hoc Priuilegio non facientis, non poſſint recipere Ordini Fratrum Minorum obligatos Voto, vel Iuramento. b. ſſo. 5. *Prohibitio. Receptio.*

¶ Idem Innocentius ſtatuit, & in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda, & à qua nequaquam abſolui poſſint, niſi per Sedem Apoſtolicam, præcepit Miniſtris, & Fratribus Ordinis Minor. ne præſumant recipere vllo modo Prędicatores, & corũ Ordini Voto, vel Iuramento *Prohibitio. Receptio. Excommunicatio.*

etiam obligatos, prætextu alicuius Indulti Apoſtolici, obtenti, vel obtinendi, de huiuſmodi literis expreſſam mentionem non facientis, niſi prius Prioris ſui petita licentia, & obtenta. Poſtea tamen declarauit hoc de illis intelligi, quos poſt annum probationis elapſum, eorum conſtiterit Ordini obligatos. b. fo. 19. Et ffo. 103. conc. 218.

4 *Excommunicatio. Profeſsio.* ¶ Idem Innocentius prohibuit, ſub excommunicationis pœna, aliquem ante annum probationis elapſum, ad profeſſionem recipi: Aut quo minus ad aliam tranſeat Religionem, impediri: Et profeſsionẽ, aliter factã, irritã mandauit eſſe, & nullã. B. fo 119. Et b. ffo. 5.

5 *Prohibitio. Profeſsio.* ¶ Idem Innocentius diſtricte inhibuit Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, ne ante annum probationis elapſum, quenquam ad profeſſionem ſuorum Ordinem præſumant recipere, nec conſtitutum in probatione Nouitium aliqualiter impedire, quo minus infra eumdem probationis annum, ad aliam Religionem, quam maluerit, tranſeat; ſicut de ſua proceſſerit voluntate, B. ffo. 102. conc. 218.

6 *Abſolutio.* ¶ Idem Innocentius conceſſit Generali, & Prouincialibus Miniſtris Fratrum Minorum, vt poſſint abſoluere Nouitios excommunicatos pro iniectione manuum in ſe ipſos; prout habetur in dictione *Abſolutio ordinaria quoad Fratres.* §. 1.

7 *Ex iure communi. Profeſsio.* ¶ INNOCENTIVS IV. ſtatuit, quòd is, qui Monaſterium ante 14. annum, vt Monachus efficiatur, ingreditur, niſi eo completo profeſſionem faciat in ſequenti, vel habitum Religionis ſuſcipiat, qui dari profitentibus conſueuit, ſeu profeſſionem à ſe prius factam, ratam expreſsè habeat, liberè poſſit infra ſequentem annũ, ad ſeculũ remeare. Quod ſi per totũ ſequentẽ annum in Monaſterio permãſerit, vbi Profeſſorum, & Nouitiorũ ſunt habitus indiſtincti profeſſionem per hoc feciſſe, vel ſi quã prius fecerat, ratam habuiſſe videatur: niſi tanta indiſtinctio ibi habitus habeatur, quod Profeſſi, & Nouitij, ac etiam alij communem vitam, cum eis ducentes, ſimili penitus habitu induantur. Qui verò poſt 14. annum, habitum Religionis aſſumpſerit, ſi per annum illum geſtauerit, ex tunc Religionem aſſumptam præſumitur veraciter eſſe profeſſus: vbi profeſſi à Nouitijs diſſimilitudine habitus, minimè diſtinguuntur, etiam ſi alij degentes cum eis, ſimilibus veſtibus coutantur: quoniam cum iam hic ad diſcretionis annos peruenerit, quid agat, agnoſcat; & ideo ſuſceptum diſcretionis tempore Ordinem, (poſtquam tunc anni probauerit ſpatio,) intelligitur firmiter approbaſſe. Secus autem in illo, qui ante diſcretionis annos, habitum induit Regularem: cum eorum, quæ tunc agit, plenum non habeat intellectum. Diſtincti quoque aut diſſimiles intelliguntur eſſe habitus, ſiue Nouitijs, ſiue profeſſis diſſimiles veſtes dentur; ſiue benedicantur, cum profitentibus conceduntur, ſiue etiam aliquid aliud fiat, per quod Nouitiorum à Profeſſorum habitu diſcernatur. Habetur in c. *Is qui Monaſterium. De Regularibus*, lib. 6. *Habitus*

Ex iure cõmuni. Excommunicatio. Profeſsio. ¶ ALEXANDER IV. Fratribus Prædicatoribus, & Minor. in virtute obedientiæ, ſub excommunicationis pœna diſtrictius inhibuit, ne ante annum probationis elapſum (qui eſt, maximè in ſubſidium fragilitatis humanæ, regulariter inſtitutus) quemquam ad Profeſſionem ſui Ordinis, ſeu renuntiationem in ſeculo facienda recipere, nec conſtitutum infra huiuſmodi annũ aliquatenus impedire, quo minus infra ipſum ad aliam Religionem, quam maluerit, tranſeat: vel (niſi maior tamen quatuordecim annis exiſtens, Profeſſus ſit tacitè, vel expreſſè; aut euidenter conſtet, illum vitam voluiſſe mutare; quod tamen non præſumitur, niſi clara probatione, vel competentibus indicijs oſtendatur,) omnino ad ſeculum redeat; ſicut de ſua voluntate proceſſerit, præſumant. Quod, ſi fortè contra huiuſmodi prohibitionem quequam recipere præſumpſerint, decreuit eum, qui taliter receptus fuerit, nullatenus dicto Ordini eſſe alligatum, ipſoſque Fratres, à receptione quorumlibet ad profeſſionem eiuſdem Ordinis, fore ipſo facto ſuſpenſos; & inſuper pœnæ ſubijciendos, quæ Fratribus ipſius Ordinis, pro culpis infligi grauioribus conſueuit. Habetur in c. *Non ſolum: De Regularibus, & tranſeuntibus ad Religionem*, lib. 6.

ALEXANDER Quartus præcepit in virtute ſanctæ obedientiæ Magiſtro, & Fratribus Ordinis Prædicatorum, & ſub excommunicationis pœna, ipſo facto incurrenda, à qua nequaquam abſolui valeant, niſi per Sedem Apoſtolicam quatenus non recipiant ad ſuum Ordinem Fratres Ordinis Minor. aut eos, qui voto, vel iuramento eidem Ordini Minor. fuerint obligati: niſi prius petita fuerit, & obtenta Miniſtri ſui licentia, etiam prætextu alicuius Indulti, ſeu aliquarum literarum obtentarũ, à Sede Apoſtolica, vel in poſterum obtinendarum *9. Excommunicatio. Prohibitio.*

[illegible]rum, quæ de præſentibus expreſſ[illegible] non fe-
ceſſit ment[illegible]onem. Et decreu[illegible]t irritum, & ina-
ne [illegible]quid ſecus in hac parte [illegible] at
[illegible] conceſſ. 49[illegible].

10 ¶ Clemens IV. voluit, quod ſi aliqui Noui-
[illegible] talia ſigna, per quæ euidenter
appareat eos voluiſſe perpetuo ſeculum deſe-
rere, [illegible] ſub Religione de cætero, Domino de-
ſeruire, & poſtea reuerſi fuerint ad ſeculum,
compellantur per Eccleſiarum Prælatos
[illegible] ex parte Fratrum [illegible] requiſiti,
ut ad aliquem Ordinem ſe habeant transfer-
re, b. fol 56.

11 *Abſolutio.* ¶ Idem Clemens fecit quandam latiſſimam
Conceſſionem circa abſolutionem, quæ No-
[illegible] poteſt impendi, prout habetur in dictio-
ne *Abſolutio ordinaria, quoad Fratres*, in §.
[illegible]5.

Collector. Aduertere oportet, quòd in hac Cõceſſione
abſolutionis, nullum caſum excipit: dicendo
(prout dici ſolitum eſt) Niſi caſus adeo grauis,
[illegible] Ex quo videtur, quòd ampliorem gratiam
voluit facere venientibus ad Ordinem, ne im-
pediretur eorum conuerſio ad Deum, quàm
iam Profeſſis in quorũ Conceſſione abſolutio-
nis non ponitur prædicta exceptio. Attamen in ca-
ſibus contentis in Bulla Cœnæ Domini, non
auderem aſſerere, quod poſſint venientes ab-
ſolui, nec minus alij abſq; noua Conceſſione
poſt prædictæ Bullæ pronuntiationem quoli-
bet anno impetrata: Quia caſus illi quolibet
anno [illegible] reſeruantur cum derogationi-
bus [illegible] Religiorum Ordinum, & exi[illegible]ijs non
obſtantibus. De quo vide ſupra in dictione *Abſo-
lutio ordinaria quoad Fratres*, poſt §. 11. Et idem
[illegible] eſt de quibuslibet alijs caſibus poſt
[illegible] Conceſſionem auctoritate Apoſtolica
promulgatis, & ſpecialiter reſeruatis. In quibus
[illegible], nihil amplius habent mo-
do Nouitij, quam Profeſſi: quamuis tempore
[illegible] dictæ Conceſſionis viderentur plus ha-
bere.

12 *Reſtitutio incertorum.* ¶ Idem Clemens conceſſit, quod ſi aliqui
[illegible] Fratrum Min. aſſumentes, diuerſis
perſonis, quæ [illegible] inueniri non poſſunt, a-
liqua bona reſtituere tenentur, poſſint Mini-
ſtri & Cuſtodes, & Vicarij eorum, ſinguli in lo-
cis ſibi cõmiſſis, bona ipſa in pios vſus conuer-
tere, prout ſecundum Deum viderint expedi-
re, b. fol. 58 E. ffo 141. conceſſione 34.

Collector. [illegible] prædicta, vide ampliorem Conceſſio-
[illegible] §. [illegible]

¶ Nicolavs Tertius in declaratione
Regulæ Fratrum Minorum conceſſit, & ſtatuit 13 *Quibus liceat recipere Nouitios.*
licere non ſolum Generali, ſed etiam Prouin-
cialibus Miniſtris, perſonas fugientes a ſeculo
in Fratres recipere: Quæ tamen Prouincia-
lium Miniſtrorum licentia, per Miniſtrum
Generalem poſſit arctari, ſicut expedire vide-
rit. Et declarauit, quòd Vicarij Miniſtrorum
Prouincialium, ex officio Vicariatus, licentiam
hanc ſibi nouerint interdictam, niſi per Mini-
ſtros eoſdem, hoc ipſius Vicarijs ſpecialiter
committatur, quibus Miniſtris, hoc poſſe
committere Vicarijs, & alijs, licentiam con-
ceſſit, b. fol. 10. Et b. ffo. 12. ſecundi tractatus,
articulo 7.

14 *Receptio.* ¶ Idem Nicolaus circa hoc addidit, dicens:
Caueant tamen ipſi Prouinciales, quòd hoc
non indiſcretè, nec paſſim, ſed ſic conſideratè
committant, ac ſi illos, quibus hoc commit-
ti contigerit fidelibus conſilijs fulciant, quòd
omnia diſcretè procedant. Habetur ſupra,
§. 13.

15 *Receptio.* ¶ Idem Nicolaus ſuperaddidit circa hanc
materiam, quòd non indifferenter omnes ad-
mittantur ad Ordinem, ſed illi tantum, qui
ſuffragantibus eis literatura, & idoneitate, vel
alijs circunſtantijs, poſſint vtiles eſſe Ordini,
ſibiq; per vitæ meritum; & aliis proficere per
exemplum. Habetur vbi ſupra §. 13.

16 *Ex iure communi. Excommunicatio.* ¶ Bonifacius Octauus ſtatuit, quòd quam-
uis is, qui Religionem ingreditur, Religioſus
cenſeri cum effectu non poſſit, donec ſit taci-
tè, vel expreſſè profeſſus: ſi quis tamen
violentas manus in eum injiciat, excommuni-
cationis latæ à canone vinculum non eua-
dat. Habetur in c. *Religioſo, de ſententia excom-
municationis*, lib. 6.

17 *Ex iure communi.* ¶ Idem Bonifacius Conſtitutionis Innocen-
tij [illegible] ſupra ſcriptæ §. 7. quæ prohibet Conuer-
ſorum profeſſionem recipi ante annum pro-
bationis elapſum, quam Conſtitutionem Ale-
xander Papa Quartus ad Fratrum Prædicato-
rum; & Minorum Ordines duntaxat declara-
uit extendi; Declarationem eandem ad alio-
rum Mendicantium Ordines prorogauit. Sta-
tuit etiam, quod in alijs Religionibus profeſ-
ſio expreſſè, vel tacitè fieri poſſit licitè infra
annum. Sed expreſſè emiſſa, etiam ſeculari
habitu non mutato, illi Religioni præcisè
obligat, quam profitens eſt profeſſus. Tacitè
verò facta, infra probationis annum, per ſu-
ſceptionem habitus, qui profitentibus tantum
datur, non illi ſpecialiter, cuius habitus
eſt ſuſceptus, ſed generaliter Religioni alicui

recip[illegible]entem obligat: ſi ætatis [illegible], & ſciens, & voluntarius, [illegible] triduo [illegible]. Habetur in cap. *Conſtitutionem. De Regularibus, & tranſeuntibus ad Religionem*, lib. 6.

18 *Ex iure communi.* ¶ CLEMENS V. eos, qui in diſcretionis conſtituti ætate, Nouitiorum habitum in aliqua Religione per annum portauerint, hoc ipſo Religionem illam decreuit eſſe profeſſos, niſi huiuſmodi habitus in colore, ſciſſura, vel forma ſe diſtinctum patenter exhibeat ab habitu profeſſorum. Habetur in c. *Eos, qui de Regularibus*.

19 ¶ VRBANVS V. & Greg. XI. circa receptionem Nouitiorum, & Monialium fecerunt notabilem prouiſionem, quæ habetur in dictione *Simonia*, §. 1.

20 *Prohibit. contra Mon.* NICOLAVS V. ſtatuit, quòd moniales S. Claræ, niſi de Prouincialis, ſeu Viſitatoris ſui expreſſa licentia, recipere valeant aliquam ad Religionem, vel profeſſionem, b. fo. 48. Et ſſo. 43. conc. 44.

21 *Ex Priu. Fratrum Carmelitarum.* ¶ Sixtus IV. conceſſit Magiſtro Generali, & Prioribus Prouincialibus, ac Prioribus localibus Ordinis Fratrum Carmelitarum, vt ſinguli eorum in locis ſibi Commiſſis, poſſint, & valeant in pios vſus conuertere, bona, quæ Nouitij ad Ordinem prædictum venientes, tenentur reſtituere diuerſis perſonis, quæ ſciri, & inueniri non poſſunt, B. fol. 103. Et ſſo., 86. conc. 474.

22 ¶ Idem Sixtus conceſſit, quòd Nouitiæ monialium S. Claræ primæ Regulæ, poſſint promereri omnes indulgentias almæ Vrbis, Viſitando ſuas Eccleſias, [illegible] o. ſſo. 261. conceſſ. 678.

Collector. Virtute communicationis Priuilegiorum, quæ habetur in dictione *Communicatio Priuilegiorum*., §. 14. & 19. poterunt Nouitij Fratrũ minor. conſequi præfatas indulgentias. Nam directè non reperiuntur illis conceſſæ.

23 *Profeſſio.* ¶ IVLIVS II. ſtatuit, quòd cum aliqui Fratres in Ordine minor. annum probationis inceperint, ac deinde habitum dimiſerint, ſed poſtea ad ipſum Ordinem redierint, tempus prioris receptionis habitus, cum tempore poſterioris ſibi computari, non computari poſſit, iuxta diſcretionem, & [illegible] Superiorum, b. ſſo. 127. conc. 283.

24 *Ex Priuil. Auguſtin.* ¶ Idem Iulius conceſſit Ordini Eremitarum Sancti Auguſtini, vt quicunque Nouitius in huiuſmodi Religione promotus fuerit ad Sacros ordines, habeatur pro Profeſſo; & quod habitum prædicti ordinis relinquere [illegible] tate nulla auctoritate poſſit, niſi licentiam [illegible] ſcriptis a Generali prædicti Ordinis [illegible], b. ſſo. 260. conceſſ. 494. Et [illegible] ſſo. 61. [illegible].

25 *Depone[illegible] ad ordin[illegible].* ¶ LEO X. fecit quandam conceſſionem, ſed ſtatutum, circa electionem [illegible], & Profeſſorum ab ordine, prout poſitum eſt ſupra, in dictione *Eyectio [illegible]* §. [illegible].

26 *Profeſſio.* ¶ Idem Leo in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd excommunicati, volentes profiteri aliquem ordinem Mendicantium, vbi detineri eſſe [illegible] agitur, [illegible] b[illegible] non poſſint niſi præuia ſatisfactione, b. ſſo. [illegible]. conc. 84.

27 *Pro Fratrib. & monialib. Profeſſio.* ¶ Idem Leo conceſſit, quòd quando contingerit, authoritate Apoſtolica concedi aliquibus Fratribus, vel monialibus [illegible] Religionum, poſſe tranſire ad Ordinem Fratrum Minorum aut Sanctæ Claræ, attento quòd [illegible] les iam ſunt nutriti in alijs Ordinibus, vnde præſumitur de ieiunijs, & alijs aſperitatibus Religionis eſſe inſtructos, poſſint [illegible] profeſſionem tanto tempore ante annum [illegible] tionis de iure communi taxatum, quanto Prælato prædicti ordinis Minorum, de conſilio diſcretorum Fratrum, vel diſcretarum monialium reſpectiuè videbitur, in qua [illegible] rint probationem, viſum fuerit. Dum [illegible] Fratres, & moniales huiuſmodi fuerint iuſti obſeruantes ſuorum ordinum [illegible], & antea, & ad [illegible] prædicti ordinis Minorum tranſire voluerint, & non aliàs, v. ſſo. 94. conc. 295.

Collector. Circa modum receptionis [illegible], præſertim Monialium, vt vitetur Simonia, facta eſt quædam optima prouiſio per Vrbanum V & Gregor. XI quæ habetur in dictione, *Simonia* § 1. Et in dictione *moniales*, [illegible].

Ex Priuilegijs Monachorum S. Benedicti.

28 *Prohibitio.* EVGENIVS IV. prohibuit, ne aliqui cuiuſcunque ſtatus, gradus, vel conditionis exiſtant, [illegible] patientia, quæ de iure communi [illegible] nè ingredi nõ prohibentur, ex [illegible] tes, ad cõuerſatione huiuſmodi cõgregationis venire cupientes, verberibus, aut violentiis quibuſcunque impedire, vel [illegible], [illegible] monaſterijs, & licitè congregationis Monachorum Sancti Benedicti [illegible] ingredi volentibus, aut recipientibus [illegible] gredo ſeu eo moleſtãde, huiuſmodi [illegible] nas [illegible] Contrarium verò facientes, [illegible] ſententiam excommunicationis incurrant [illegible]

ſamere

[illegible] [illegible] hoc præſens Statutum fuerit eis ad [illegible] deductum, non deſinerint a [illegible]. A qua non poſſint, [illegible] in mortis articulo, [illegible] Sedem Apoſtolicam, [illegible] abſolutionis obtinere.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD § 1 notandum, quod per tale ſigna volentium perpetuo in Religione manere [illegible] compulſionem, quam Papa [illegible] poſſe fieri [illegible], de quibus [illegible] agitur [illegible] permanendum in Religione, non ſequitur ergo [illegible] nouitius ſine tacite vel expreſſe profeſſus [illegible] per actualem promiſſionem, ſeu votum, [illegible] Religioni illi obligatus, [illegible] Papa Clem. 4. in fauorem [illegible] ad [illegible] maiorem ſecuritatem, & [illegible] fauorem Religionis, ſtatuerit, ſaltem in foro Eccleſiæ talem debere compelli ad Religionem [illegible] ſit vere Profeſſus, vt diximus eſt, & de hoc latius nos ſupra diximus in Expoſit. Reg. Frat. Min. c. 2. q. 11. & latius habetur in Sil. [illegible] Religio 30. q. 19 Religio. 5. q. 8. & Sum. Ang. [illegible] & [illegible] 2. q. 88. art. 1. & in quolibet ibi [illegible].

Quoad § 14 notandum an hoc Priuil. Iulio 2. [illegible] Auguſtinienſibus, communicetur alijs [illegible] fauorabile ipſis ita quod, etiam [illegible] Religionibus, ſaltem Mendicantibus, [illegible] ille Nouitius qui promouetur [illegible] ordines, [illegible] quem effectum habeat talis [illegible] profeſſio. Et an ipſi Auguſtiniani aut alij, ſi quibus forte ipſum Priuilegium communicatur, poſſint [illegible] Priuilegio renunciare; quia videtur in [illegible]. Iſta omnia deberent hic ad [illegible] quibus nihil hic certum habeo, neque ſcio [illegible] huius dubij [illegible] [illegible] credam quod ſolum in foro [illegible] profeſſus talis ad hoc, vt poſſit [illegible] ad ordinem (ſicut & ſup. §. 10. quoad [illegible] Cle. 4 dictum eſt,) ex qua aucto [illegible] Generali poteſt talis nouitius [illegible] ad ſacros ordines habitum illum relinquere [illegible] [illegible] tales [illegible] non habet [illegible] tale Priuilegium [illegible] & [illegible] ſum videtur [illegible].

CAPVCCINI ANNOTATIO.

VT [illegible] ad [illegible] buiuſmodi nouitiorum ma-

teria, valeam annotare procedere cenſui iuxta eam demum diſtinctionem conceſſionum à Collectore ſupra in huius principio poſitam [illegible], quod conceſſionum pertinentium ad nouitios: Quædam pertinent ad receptionem ipſorum ad habitum. Alia ad profeſſionis emiſſionem. Alia ſpectant ad eorundem nouitiorum abſolutionem, & diſpenſationem, & alia concernunt diſpoſitionem bonorum eorum, quibus ſi quidem membris omnia, quæ mihi magis videntur neceſſaria, omni, qua potero, breuitate, conabor ſubnectere. In prima etenim, & ſecunda illa parte tractabitur de omnibus requiſitis conditionibus, cum in receptione, tum etiam in profeſſione eorum. In tertia parte de auctoritate, quã Prælati habent pro abſolutione, & diſpenſatione illorum, & quid nunc ſit obſeruandum cum habentibus aliquem caſum reſeruatum. Ac in poſtrema parte agetur de bonorum eorum diſpoſitione iuxta Trid. Conc. decretum. — *materia tractandæ ordo.*

De receptione Nouitiorum ad habitum.

VNDE, quoad primam diuiſionis partem, de receptione, ſcilicet eorum ad habitum. Duo videbimus; Vnum, circa modum obſeruandum in receptione illorum. Alterum circa conceſſiones, ac prohibitiones Summorum illorum Pontificum ibidem à Collectore citatas, ac aliorum ſubſequentium. — *Prima pars diuiſionis.*

Circa modum autem obſeruandum, eſt ſciendum, quod in noſtra Regula à Seraphico noſtro Patre Franciſco, omnibus ſuis Fratribus Minoribus praſcripta ordinatur, vt ad Miniſtros Prouinciales tantum pertineat ad Ordinem recipere, dum in cap. 2. ait: Si qui voluerint hanc vitam accipere & venerint ad Fratres noſtros mittant eos ad ſuos Miniſtros Prouinciales, [illegible] modo, & non alijs recipiendi Fratres licentia concedatur. Nec eſt credendum, [illegible] datur Generalis Miniſter [illegible] & ipſe ad ordinem recipere [illegible] ſpectare & [illegible] ordinariam auctoritatem reſidere, tanquam Vniuerſali Miniſtro, recipiendi, & recipiendi in toto Ordine quoſcunque ad vitam iſtam recipiendos venturos, declarauit Gregorius IX. [illegible] verò [illegible] tantum in ſuis Prouincijs [illegible] [illegible] Regulæ art [illegible]. Dum [illegible] Nicolaus dicit quod [illegible] Cor [illegible] ad ordinem [illegible] talem facultatem habuerint [illegible], quod [illegible] Miniſtri [illegible] & ordinaria auctoritate [illegible] — *Modus datus à Regula in receptione nouitiorum. Qui recipere poterant nouitios recipere.*

tatem, adeo vt Generalis Miniſter & Prouinciales tantummodo ex officio, & ordinaria tantum poteſtate, ad Religionem poſſe recipere probentur: cæteri vero præter hos, nullam ad id habent facultatem, niſi ab iſtis [illegible] fuerit illis delegata. Quam delegationem fieri poſſe, cum ex Regula ipſis miniſtris cõcedatur, declarauit ac conceſſit Nicolaus prædictus & habetur ſupra §. 13. quod & Innocentius IV. fecerat in expoſit. regul. & Gregorius IX. per Priuilegium ſpeciale, ac ita declaratur à Corduba in expoſit. noſtræ Regulæ cap. 2 quæſt. 7. nec putandum, ait D. Bonauentura Priuilegium iſtud relaxatiuum eſſe Regulæ, immo eſſe potius ſecundum eius intentionem, vt bene ipſe probat.

Modus receptionis à Sixto V. præſcriptus.

Impedimenta Nouitiorum.

Sed in anno 1587. per conſt. Sixti V. quæ incipit cum de omnibus Eccleſiaſticis, &c. *fuit talis forma pro receptione Nouitiorum data. Statuimus, & ordinamus, iuuenes aut viros adultos maiores 16 annis, non aliter in aliquam Religionem recipi poſſe, nec debere, niſi prius de eorum parentibus, patria, deq; anteacta vita, & moribus, diligenter inquiratur, & ex accurata informatione & fide digna relatione compertum & exploratum ſit, eos nequaquam [illegible] criminum, qualia ſunt homicidia, furta, latrocinia, vel alia ſimilia, aut grauiora, reos vel ſuſpectos exiſtere, vt propterea damnati ſint aut ne damnentur formidant, neque ingenti ære alieno, ſupra vires facultatum ſuarum grauatos, vel reddendis ratiociniis, ita obnoxios, vt ex huiuſmodi cauſſis, vel moleſtia eis tam illata vel inferendum [illegible] Niſi denique conſtet ipſos non humana aliqua ratione, ſed tantum deuotionis, & pietatis feruore, vitam Religioſam, ſponte & ex animo elegiſſe.*

Vt non reciperentur niſi in Capitulo.

De quibus omnibus in generali, vel Prouinciali Capitulo, plena & indubitata fide facta tam Superioris Generalis ſeu Prouincialis, quam Diffinitorum conſenſu approbati, & ad habitum regularem admiſſi fuerint.

Et in alia Bulla [illegible] anno edita, huius prædictæ declaratiua, quæ incipit, Ad Romanũ ſpectat Pont. [illegible], *[illegible] eos, qui in locis à ſua patria longiſſime remotis [illegible] vel quorum patria ab hæreticis, vel infidelibus [illegible] detinetur, voluerint [illegible] regulari habitu [illegible] ex cæteris huiuſmodi, & alias [illegible] de his [illegible] quæ [illegible] requiruntur: tamen ſi diligentia adhibita nihil appareat, quod eos impediat, [illegible] reputandos eſſe.*

Adde quod inter alias conditiones volebat ipſe Summus Pontifex, vt Nouitiorum receptio in nulla fieret Religione, niſi in Capitulo generali, vel prouinciali, [illegible] Superioris Generalis [illegible] Diffinitorum [illegible] [illegible] in ſequenti anno per [illegible] R[illegible] Pont. [illegible] Religioſi [illegible] ceſſum, vt etiam infra annum [illegible] cum quadam tamen cautela [illegible] Nouitios recipere.

Pro non Capitulo poſſe.

Et in anno 1595 per [illegible] Greg. XIV. fuit [illegible] ſum, vt poſſent [illegible] per, cum [illegible] niorum Fratrum [illegible] prout ſic viuæ vocis Oraculo [illegible] & Reuerendiſſimo Protectori noſtro [illegible] Cardinali Sanctæ Seueri [illegible] declaratum, [illegible] iam de mandato eius, [illegible] Proſeſſorum impreſſum.

De quibus [illegible] ſit [illegible] rimandi [illegible] [illegible]

Itaq; ex [illegible] concludendo, dicimus ad Miniſtros Generales [illegible] quibus ipſi id commiſerint modo & [illegible] à Sixto V. præſcripta, Nouitiorum [illegible] ſpectare.

Qui quidem Nouitiorum Receptores [illegible] eos de nonnullis conditionibus ad [illegible] ex vi Regulæ, & ex [illegible] Religionis Statutis omni adhibita diligentia [illegible] minare.

Ad primum per [illegible] Regulæ præcepti iuxta declarationem [illegible] diligenter debent illos examinare de fide catholica, & Eccleſiaſticis Sacramentis [illegible] maxime faciendum ex [illegible] cum aliqua [illegible] vel ratione [illegible] recipienda, vel ratione regionis, & loci, in [illegible] hæreticis, [illegible] tur.

Sed quia non [illegible] veriſimile, vt de his [illegible] Seraphicus [illegible] fieri [illegible] de aliis etiam [illegible] & [illegible] aptitudine, & [illegible] nem, ideo [illegible] pariter diligentia [illegible] num ad [illegible] regularem, & [illegible] & [illegible] Religione [illegible] & [illegible] pacificè [illegible] ab quo periculo [illegible] bene diſponi, ac idem [illegible] vt non [illegible] in Religionem [illegible] tur, [illegible] & qui [illegible] poſſint aliquando [illegible]

[illegible] arbitror hoc negotium, vt [illegible] cipale, & maxime momenti [illegible] pendet propagatio, Seraphicum [illegible] tantum committere voluiſſe, qui [illegible] prudentia ſuper omnes meritò [illegible] quæ præ cæteris ad profectum, & vtilit[illegible]

[illegible] ad Diſtal [illegible]

[illegible] curæ erat commendatus deberent aſſi-[illegible], & [illegible] in ſua ordinis [illegible] præ-[illegible], qui apti, & bene diſpoſiti ad Religionem [illegible], [illegible], & [illegible]. Vnde illi Miniſtri, qui aliter [illegible] aliquo [illegible], vel aliquo [illegible], & [illegible] ad ordinem [illegible] & [illegible] ſuæ Religioni, ac contra [illegible] & proximi [illegible] facere digni [illegible].

[illegible] vt Regula requiritur, vt recipiendus [illegible] catholicus, & de nullo errore ſuſpectus [illegible] in ea & [illegible] hæc omnia credant, [illegible] confiteri.

Alia conditio eſt (de qua debent ſecundo pari-[illegible]) & vxores non habeant, vel ſi habeant, [illegible] monaſterium intrauerint vxo-[illegible] vt habetur in Reg. [illegible] ſic ſoluti, & li-[illegible] offerre Deo, & [illegible] ſua pro-[illegible] dominium, & poteſtatem Religioni [illegible] quæ vtique facere non poſſent, quando matrimonio conſummato eſſent ligati [illegible], ceſſe [illegible] vir ſui corporis amplius poteſtatem habeat nec vxor, [illegible] & hoc debet intelli-[illegible] Expoſitores, de matrimonio vero, [illegible], & conſummato; non autem de clande-[illegible].

Si autem vxorem haberet, non aliter, niſi illis [illegible] conditionibus in Regula [illegible] Religionem ingredi poterit.

[illegible] ſunt conditiones ex vi Regulæ requiſitæ [illegible] recipiendus ad Ordinem ſit fidelis, [illegible] & de nullo errore ſuſpectus, & quod [illegible] habeat.

[illegible] aduertant Miniſtri, quod ſub his [illegible] in Regula poſitis, voluit Se-[illegible] Pater noſter omnia alia, quæ ingreſſum [illegible] impedire poſſunt, debere intel-[illegible] comprehendi modum & morem in hac [illegible] ſcriptura, & alterius cuiuſcunque [illegible] legis, & reg. (vt ait D. Bona. & [illegible] in expoſit. Regul. c. 2) ex ſimilib. ſimi-[illegible], & minora in maiorib. implicare. [illegible] prohibentur Miniſt. recipere tales im-[illegible] certo debent, quod eis etiam [illegible] Canonice impeditam ad-[illegible] impedimenta [illegible] ſequentibus alijs [illegible] à iure requiſitæ [illegible].

[illegible] iure autem [illegible] præter prædictas re-[illegible] ſeptem aliæ conditiones relatæ à Cor-[illegible] ſupra in expoſit. Reg. q. 4.

[illegible] vt [illegible] one liber & non ſeruus, [illegible], quòd non ſit dignitati aſtrictus, [illegible], Archiepiſcopi, aliique Superiores non poſſunt fieri Religioſi, ſine ſpeciali licentia Papæ.

Tertia, quod non veniat coactus minis, falſis promiſſionibus, aliiſque medijs illicitis, ſed voluntariè.

Quarta, quod non ſit fatuus, mente captus, vel furioſus.

Quinta, vt ſit in ætate debita conſtitutus.

Sexta, vt non ſit obligatus ratiociniis publicis, & [illegible].

Septima, vt non ſit debito obligatus.

Octaua, ne ſit ex [illegible] prohibitus recipi per conſtitutiones Summorum Pontific. ſupra notatas in § 2. 3. 9 & alibi.

Alia conditiones ex conſtitutionib. Ordinis.

Nona, ne illis à Sixto V. in Conſtitutione ſupra poſita prohibitis (quæ infra in huius explicatione dicentur) reperiatur implicatus.

Conditiones autem requiſitæ ex vi noſtrarum Conſtitutionum Ordinis, vltra prædictas, ſunt ſex aliæ relatæ ſimiliter ibidem à Corduba.

Quarum prima eſt, quòd recipiendi ſint animo prompti, vel ad ſubeundum pro fide martyrium, vel ad ſubeunda Religionis onera, ac [illegible].

Secunda, quod ſint corpore ſani, non infecti lepra, malo caduco, aut alia infirmitate contagioſa.

Tertia, vt ſint ex legitimo matrimonio nati.

Quarta, quod non ſint aliqua infamia in ſeculo notati.

Quinta, quòd ſint ſufficienter literati, vel ad alios labores ordinis, Fratribus honeſtos, & vtiles apti.

Sexta, quòd non recipiantur ante 17. annum completum pro clerico, & pro laico ante 19.

[illegible] Capucinorum Conſtitutionibus [illegible].

Septima, vt non habeant Patres, Matres aut Sorores [illegible], quod ſine ipſis viuere non poſſint.

Octaua, & qui [illegible] noſter Nouitius, non recipiatur, niſi [illegible] Prouincia, ex qua [illegible] dummodo [illegible] aliquod ſcandalum non fecerit, ac niſi ſemel diſceſſerit.

Nona, vt aliquis Religioſus ab aliqua Religione Apoſtata [illegible] recipiatur. Requiruntur, & aliæ conditiones ab aliis ordinibus, ad quorum Conſtitutiones me remitto.

Declaratio ſupradictarum conditionum.

Quæ conditiones, licet ex vi Statuti ad culpam non obligent, ſed tantum ad Pœnam, bene tamen poſſent obligare ex alio iure Diuino, vel humano, vt ex infra dicendis apparebit.

Circa quas conditiones, cum à Regula, tum à

[illegible], & etiam à Constitutionibus Ordinis requiſitis, ne in aliquem incidatur errorem, aliquas apponere earum declarationes neceſſarium duxi iuxta ſacri Conc. Trid. Decreta, & ſubſequentium Summorum Pontific. diſpoſitiones.

Quoad primam condit. an deſcendentes ex infidelib. parentibus poſſint recipi. Pij. 4. diſpoſitio Pij V.

Quoad primam condit. Regul. [illegible], vt ſint fideles, Catholici, & nullo errore ſuſpecti. Quaritur an infideles, ad fidem conuerſi, vel ex Iudaeis, aut Mahumetanis, aut ex Haereticis parentibus deſcendentes, poſſint in Religionē recipi: & reſpondetur quod ſic. & poſſe etiam, ad dignitates, & Officia Ordinis aſſumi, iuxta diſpoſitionem Pij IV. vt in eius Conſt. Prouiſiones noſtrae, &c. apparet, qualiter non ſit in Bullario regiſtrata, eſt tamen poſita in Oculario, ſeu Manipulo Fratrum Minorum, impreſſo anno 1582. fo. 32.

Et per Conſtit. 131. Pij 5. Paſtoralis officij, & anno 1571. publicatam in Capitulo generali Fratrum Minorum de obſeruantia Romae celebrato, vbi dando modum regiminis, & Nouitiorum receptionis, ait poſtremo, quod in Nouitiis recipiendis fiat inquiſitio de progenitorum ſuorum defectu, volentes, quod iis, qui ex Mahumetanorum, vel Iudaeorum genere deſcendunt, cum poſt ſuſceptum ab eis Baptiſma, Graec. & Iudaei diſtinctio eſſe non debeat, nullatenus defectus generis huiuſmodi, quo minus in Ordinem praedictum recipiantur, & ad conſequendas in dicto Ordine dignitates, gradus, & Officia Religionis, vel [illegible] alteri nocere poſſit, vel debeat; Et quoad deſcendentes ex Haereticis [illegible] conuerſis, pariter minime circa praemiſſa quidquam obſtet. Quoad vero illos qui ex haereticis damnatis & non conuerſis, vel quorum ſtatua combuſta fuerunt, originem ducunt per lineam paternam, vſque ad ſecundam generationē, per lineam autem maternā vſque ad primam tantum in praemiſſis obeſſe decernimus. Et idem ſeruetur in Fratribus, qui ad ſacros etiam Presbyteratus Ordines admittuntur. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & quibuſuis dicti Ordinis Statutis, & conſuetudinibus &c. ex qua tacitè videtur reuocaſſe aliam quandam Bullam, anno 1559. factam in qua [illegible] poena excommunicationis [illegible] recipi omnino prohibebantur.

Greg. XIII. diſpoſitio

Id [illegible] fuit notificatum per Breue quoddā Gregorij XIII. Capitulo generali Fratrum Minimorum [illegible] celebrato, anno 1574. in quo decreuit, q[illegible], & aliis, de quibus diſpoſuit Pius Quintus ſeruetur quod Paulus IV. per ſuas literas ſtatuit.

Sed circa hoc magnum [illegible] delicat Statuta, quae in Capitulo [illegible] de illis ſupradictis non admittendis [illegible] & ad dignitates, poſſint [illegible] tamen breuiter reſoluitur [illegible] ſtatuta niſi fuerint confirmata [illegible] authoritate Papa, non poſſe à quouis authoritate ordinaria, etiam per Capitulum generale [illegible] vt inter alios Doctores ſentire videtur Caietanus in Opuſc. in volumine reſponſorum, in reſpon. 6. vbi hanc quaeſt. tract. & [illegible] rationibus comprehenduntur in [illegible] & Cap. Ianuen. fo. 113. vltra ea, quae alias dixit in Nota. Priuileg. 20. Et tenendum Nauar. in lib. 3. Conſil. tit. de Regular. conſ. 5 vbi multis rationibus probat Statutum illud [illegible], de non recipiendis deſcendentibus ab infidelibus, nec potuiſſe fieri, nec obſeruari.

Et tandem concluditur per [illegible] Pij V. & Gregor. XIII. vbi expreſſe volunt (non obſtantibus quibuſcunque etiam Statutis dicti Ordinis) tales recipiendos, & admittendos, vt ſupra.

Hodie tamen à Fratribus S. Hieron. Hiſpan. obſeruatur, deſcendentes à quibuſcunque [illegible] Iudaeis, vel Saracenis etiam vltra quartum gradum, non poſſe, nec debere recipi, alias [illegible] los recipientes grauiter puniretur, vt refert [illegible] Comp. Priuileg. eorum à P. Garſia Collect. fol. 162. ſed quomodo hoc poſſit prætendere, & an ſit bene ſtatutum ex ſupradictis collige.

Quoad [illegible]

De Nouitiorum Profeſſionis [illegible]

DEINDE, dum in quinta condit. [illegible] requiſita, & in ſexta [illegible] Conſtitutionibus [illegible] tatur de debita ætate recipiendorum [illegible] hoc pertinet ad ſecundam partem [illegible] ſecta à Collectore ſupra.

Primo eſt ſciendum, quod licet per Alexandrum III. fuerit declaratum, quod nulla [illegible] feſſio à Nouitio intra annum facta, vt in Cap. [illegible] noſtram extra de regul. [illegible] ad Relig. [illegible] dixerit Innoc. VIII & Alex IV. in cap. [illegible] tit. de reg. in 6. Eſt tamen nunc obſeruanda [illegible] diſpoſitio ſacri Conc. Trid. in Seſſ. [illegible] cap. 15. quo ſtatuitur vt in qua [illegible] Religione [illegible] virorum, quam mulierum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ſed [illegible] [illegible] [illegible] ligionis, [illegible] [illegible] profeſſione [illegible].

Et per Pium V. in conſt. 67. anno 1568. [illegible] [illegible], vt Nouitij à Fratribus [illegible]

per Clericū vel Profeſſionem recipiatur, niſi [illegible] anno, & pro laico 15.

[illegible] eſt videndum, [illegible] ſupradicta Conc. Trid. [illegible] quod profeſſio [illegible] probationis per annum, [illegible] vt pariter ordinauerunt [illegible] III. & Innoc. I [illegible] vt ſupra in § 1. 4. 5. & in cap. 1. de Regul. lib. 6. & [illegible] eg. XIII. poſtea [illegible] Conſt. 56. anno 1 [illegible] 9. Quid ſi annus ille [illegible] per Nouitij [illegible] greſſum ad ſeculum, [illegible] poſſunt necne [illegible] partes coniungi, prima ſcilicet ante egreſſum, cum alia facta poſt regreſſum? Ad quod dicimur, quod ſi Nouitius per aliquam partem anni foris manſerit interrumperetur [illegible] annus probationis, nec illæ partes interruptæ poſſunt coniungi, ſed deberet ex integro à principio [illegible] prioris, ſecundum Anchar. Panorm. [illegible] in cap. Apoſtolic. de leg. etiā ſi per [illegible] dies foris maneret, ſecundum cap. [illegible] communiter recept. & hoc demonſtrat [illegible] poſita in Conc. Trid. dicens, per annum, &c. quæ de ſui natura demonſtrat [illegible] temporis iuxta doctrinam Canoniſtarum, & præſertim Archid. cum cōtumacia, [illegible] de Hæretic. in 6. per text. in c. [illegible] q. 1. & Caſſinenſis in ſumma lib. 1. De Regul. cap. [illegible] n. 15. Hoc tamē fallere dicimus, cū ipſe [illegible] & cū obedientia ſui Prælati, quia tunc [illegible] videtur in Monaſterio manere, qui de licentia [illegible] Prælati eius, extra illud maneret ſub obedientia [illegible] ſic concludere videtur Nauarr. [illegible] ſuorum conſ. [illegible] de Regul. conſ. 42. [illegible] 30 [illegible] ſit.

[illegible] II. Minoribus noſtris Fratribus conceſſit, & idem aſſerit Caſſ. vbi ſupra nu. 18. vt [illegible] tempore ſecunda, computari, vel non computari poſſet iuxta diſcretionem [illegible] ſuperiorū, vt ſupra habetur § 25.

[illegible] requiratur integer annus probationis in [illegible] venientibus ad noſtram Minoricam [illegible] X. hoc remiſit Prælato, cum conſilio diſcretorum Fratrum, vt habetur ſupra in §. [illegible] videtur eſſe cōtra diſpoſitionē Conc. [illegible] V. de anno integro in probatione [illegible] intelligi volunt de ſecularibus, [illegible] de Religioſis ad aliam Religionē legitimè [illegible] ex verbis illorum clarè patet.

Et [illegible] Conſtitutionibus Capucinorum [illegible] ordinatur, vt venientes ex Fratribus Conuentualibus vel de Obſeruantia ad noſtram Religionem [illegible] per annum in Probatione, ac poſtea [illegible] Idem [illegible] ordinauit Greg. XIII. [illegible] 30. anno 1579. obſeruari quando Fratres de Obſeruantia tranſire voluerint ad eorum Fratres reformatos, vt ſcilicet per annum integrum in Nouitiatu exiſterent, quo anno elapſo habeantur pro profeſſis, nec ab illa recedere atque Apoſtatæ nota deurrent, niſi qui ad nos Capucinos tranſeundi licentiam in ſcriptis a proprio Cuſtode obtinuerit.

Reformatorum de obſeruantia conſt.

Sed aduertendum, quòd vt poſt prædictū annū probationis profeſſio fiat (vt inter eos deberet fieri) nulla ibi ſit mentio, niſi tantummodo vt illo anno elapſo habeatur pro Profeſſo. Nauar. autem in lib. 3. conſ. tit. de Regul. conſ. 3. tenet indiſtinctè, quod quilibet Regularis tranſiens legitimè ad aliam Religionem, debeat iterum profiteri, cum frequenter Monaſterium ſecundum ſit arctioris obſeruantiæ, ad quam profeſſio prioris Monaſterij non extenderetur, niſi de nouo profiteretur.

Et per Conſtit. ſupradictam Sixti V. ordinatur (vt etiam ſupra eſt dictum) vt Religioſi ſic recepti, nomen, & cognomen, quibus in ſeculo vtebantur, & patria, in actis Capituli deſcribantur & [illegible]ur.

Tertio eſt notandum quòd profeſſio facta ante finē anni Nouitiatus in Ordine Mendicantium, non obligat ad Religionē, quam profeſſus eſt, in ſpecie, ſed tantum in genere, ita quòd ſimplicis voti teneat locum, ex c. non ſolum, & cap. conſtit. de Regular. 16. elicit, & tenet (licèt ſub dubio) Nauarr. in lib. ſuorum conſ. tit. de reg. conſ. 22. ex mente Hoſtienſis.

Profeſſio facta ante finem anni ad quod oblig.

Attamen cum ex ſupradicti Conc. Trid. diſpoſitione, qualibet profeſſio ante finem anni probationis facta, penitus annulletur, ac pro non facta habeatur, neſcio quomodo ſupradicta Nauarri doctrina poſſit procedere. ait enim in præfato c. 15. ſeſſ. 25. Nec, qui minori tempore, quam per annum poſt ſuſceptum habitum in probatione ſteterit, ad profeſſionem admittatur, [illegible] antea facta ſit nulla, nullamque inducat obligationem, &c. vt ſupra eſt dictum.

Nauar.

Quid autem dicendum de profeſſione tacita [illegible] modis quibus à [illegible] & [illegible] Cordubā in expoſit. noſtræ Regulæ q. 12. c. 2. inducit dicentur, an iure antiquo, [illegible] poſt ſupradictam Conc. [illegible] aliquid operetur? [illegible] [illegible] diſtinximus prius, quòd iure antiquo, & per Canoniſtas, ſiue per profeſſionem [illegible], cum animo ſcil. explicitè, vel implicitè ſe obligandi & mutandi vitam, ſiue per ſusceptionem habitus profeſſorum ab habitu Nouitiorum diſtincti, de voluntate eius, qui vult Religioni incorporare, per delationem eius per triēniū tacita induceretur profeſſio, tā in Religion. medicat. b. quā non

Profeſſio tacita quid operetur.

Vt habetur ſupra in §. 7. 6. 17.

non mendicantibus, ad aliquam illum obligans Religionem in genere. ipſa vero Religio, in qua fit profeſſus eſt, tacitè obligaretur illi in ſpecie ad retinendum eum ſi ibi permanere voluerit: niſi prius fuerit proteſtata, quod non intendebat ſe ipſam obligare ad retinendum: eum niſi ſollemniter & expreſſè Religionem ſuam is profeſſus, vt ſolet in noſtra Religione fieri. quamuis dico hoc ita procederet iure antiquo, hodie tamen per dictum Conc. Trid. (ſecundum meliores Doctores) non niſi poſt expletum annum probationis tacita inducitur profeſſio: non enim aiunt per præallegatum Conc. tacita profeſſio penitus annullatur ſed tantummodo modificatur, vt ante expletum annum induci per quemcunque actum minimè poſſit: cum nec ſolemnis ipſa profeſſio ante prædictum tempus emiſſa valeat vt ſupra dictum eſt.

Secundò aduertendum, quod tantum ſecundū Deum tacita inducitur profeſſio, quando quis non ignoranter, ſed ſciens, & volens, aliquid facit, ex quo tacita inducitur profeſſio, ſecus autem eſſet ſi ignoranter: nam tunc nec coram Deo erit profeſſus, nec Religioni alicui obligatus, vt communiter Theologi tenent.

Per ſuſceptione Ordinis ſacri non induci profeſſionem probat,

Quid autem dicendum de eo, quod habetur in §. 10. & in §. 24 videat, quod dicitur ibi à Cordub. maxime de illo Priuilegio à Iulio II. concesso Auguſtinienſibus, quo, vtcunque ſit, Patres Societatis Ieſu, non vtuntur, cum ex ſuſceptione ordinis ſacri, profeſſio tacita inter eos minimè inducatur, vt in eorum Priuilegiorum Cōpendio habetur.

Nauar. in lib. conſ tit. de Regul. conſ 36 & in commun. 4. de Regu. nu. 7.

Profeſſio facta ante ætatem legitimam non valeat.

Quartò notandum, quod, qui profitetur ante annos ætatis à Conc. vel à Religionis Statutis requiſitos, eius eſt pariter nulla profeſſio: & tenetur iterum poſt expletum annum legitimum profiteri ſicut tenet Nauar. vbi ſupra in lib. conſil. de Regular. conſ. 35. nam Conc Trid. non vetat habitum poſſe ſuſcipi ante illos completos, neque diſponit, tunc annum probationis impleri non poſſe, & ſic etiam hodie probationis annus incipere poteſt, immo & perfici ante annum 16. completū, & virtute illius probationis, expleto 16. fieri profeſſio, iuxta Clem. Eos de Regular. quam quoad hoc nullatenus eſſe correctam tenet idem Nauar. in conſ. 3[illegible] Et nota etiam, quod quando profeſſio fuit nulla, ut hoc [illegible] valeat, oportet [illegible] ratificetur, & quod profeſſus ſciat illam eſſe nullam, & animo [illegible] ratificandi in Religione perſiſtat, vt ſingulariter declarauit Caiet. ſuper 2. 2 q. 189. artic [illegible] Nauar. in Manu. c. 12. nu. 31. & in Conc [illegible] 8.

Nauar. opinio.

Quintò notandum quod Nouitius, licet infra annum probationis liberè poſſit exire, [illegible] licentia non petita vt notat [illegible] gular. & habetur ex Conc. Trid. [illegible] eorum notat Caiet. 2. 2. q. [illegible] o ingreſſus eſſet Religion. [illegible] rationabilis exiret, hoc eſt [illegible] Nouitiis conceſſa. voto vtique non ſatisfaceret, & per conſequens peccaret mortaliter [illegible] voto. peccaret tantum venialiter, [illegible] videas ibidem.

Nouitius [illegible]

Annum probationis prolongare.

Sexto notandum, quod licèt Conc. Trid. [illegible] dem Seſſ. 25. cap. 16. ſtatuerit, vt in quibuſcunque Religionibus finito anno [illegible], Superiores Nouitios, quos habiles inuenerint ad profitendum admittant, aut è Mon[illegible] excipiendo tamen Clericos Societatis Ieſu [illegible] ex Regula noſtra Fratrum Minorum [illegible] tertium [illegible] finito probationis anno [illegible] tur ad obedientium. Relat[illegible] Congreg. Conc[illegible] S. D. N. [illegible] Sanctitas [illegible] dixit Concluſionem dicti cap. 16 procedere tantum in illis Nouitiis, quos Superiores [illegible] tempore Nouitiatus, habiles inuenerint, non [illegible] quos inhabiles, vt ſunt illi, qui [illegible] diſcenda non didicerunt. Et ideo, [illegible] S. Sanctitas conceſſit, vt Superiores poſſint illorum profeſſionem (ſi ipſi Nouitij [illegible]) prolongare, dummodo habeant ſpem probabilem, quod efficiantur habiles, infra ſex menſes. Ita R. P. F. Gaſpar Paſſarellus, in [illegible] tract [illegible] fol. 2[illegible]0. ſibi conſulenti [illegible] die 8 Nouemb. anno 1560. reſpondiſſe Illuſtr. Cardinalem [illegible] Congreg. Conc. fatetur, & [illegible] culo fuit noſtræ Religioni conceſſum [illegible] num Probationis expletum [illegible] uitiatus annus [illegible] ex [illegible] eodem puncto ad idem punctum [illegible] mobili computando, & in [illegible] infra ſex menſes, quando [illegible] poteſt profeſſio ſi horam vnam vel minutum ſaltem excedas.

Interpretatio Concilij à Congreg.

Paſſarellus.

Septimo eſt notandum, quod ſi quis [illegible] ret aliquo modo ſuum profeſſionem [illegible] tunc à Sac. Conc. Trid. in c. 19 [illegible] res ordinatur, quod quicunque Regularis [illegible] tendat ſe per vim, & metum ingreſſum [illegible] profeſſum [illegible] aetatem [illegible] quod ſi [illegible] non [illegible] ſpatium tantum à die Profeſſionis [illegible] ter niſi cauſas, quas prætendit, [illegible] Superiori ſuo, & Ordinario [illegible] dimiſerit, nullatenus ad aliquam [illegible] cauſā admittatur, & tanquā Apoſtata [illegible]

De eadem [illegible]

Miniſtri faciant librũ Profeſſorũ.

Et ideo ad tollendas iſtorum cauillationes ſic allegantium, eorum profeſſionem inualidam, Sacra Congregat. Card. ſupra Regul. ordinauit, vt à Miniſtris quinternus fieret, in quo dies, & annus Nouitiorum ætatis & habitus ſuſceptionis notetur. & quod per annum integrum perſeuerauit, ac quod in præſentia talium Fratrum ſponte ſe illius eſſe ætatis annorum (N.) profeſſionemq; emiſiſſe confeſſus eſt, cum tam ſua (ſi ſciat ſcribere) quàm aliorum aſtantium ſubſcriptione, prout idem Sixt. etiam in præfata conſtitut. ordinaſſe videtur, & notandum, quod ſupradicta reclamatio, procedit etiam in Profeſſione tacita. & à quo die incipiat illud quinquennium currere ponit Nauar. in comment. 4. de Regular. numero 13. vbi etiam ponit in num. 7. quædam aduertenda in dicto capit. 19. Conc. Trid.

Nauar.

Declaratio 6. 7. & 9. conditionis ſiue. Six. V. ord.

Tertiò principaliter, dum in 6. 8. & 9. Conditionibus à iure requiſitis in receptione Nouitiorum dicitur, vt non ſit obligatus Nouitius ratiociniis publicis, ac alieni debito, vel illis alijs à Sixto V. taxatis implicatus &cæt. etiam ſciendum quod ipſe Sixtus in præfata Conſtitut. de omnibus &c. declarauit omnes, & quoſcunq; (vt dictum eſt) crimino ſos, vel ſuſpectos, aut æri alieno, vel rationibus reddendis obligatos, ad Religionẽ perpetuò inhabiles: & ſi qui eorum contra illam Conſtitutionem temere admitterentur: tam ſuſceptionem habitus quàm profeſſionem; & inde ſecuta, irritauit, & annullauit: ac iuſſit eos, qui ſic de facto recepti erunt, habitu ſpoliari & à Religione expelli: & ſi non fuerint expulſi, attenta nullitate profeſſionis eorum, licere quibuſcunque Iudicibus, & Curiis ſecularibus ad quos ſpectat, contra eos, vt prius, Iuris & facti remediis opportunis, ciuiliter aut criminaliter, aut miſtim procedere: & qui eos ſic inhabiles receperint ſint ipſo facto voce actiua, & paſſiua, ac officiis &c. priuati: ac inhabiles in futurum ad ea obtinenda. &c. ſed non ad ſt excommunicatio.

Pœna contra receptos.

Pœna contra recipientes.

Declaratio 8. condit. à Iure Circa receptionẽ Religioſorũ.

Quartò principaliter, dum dicitur in 8. Condit. Ex iure, ne ſit ex illis prohibitis recipi per Conſtitutiones Summorum Pontific. ſupra annotatas, in §. 2. 3. 6 & alibi, eſt ſciendum, quod circa illas, ac alias prohibitiones factas, ne ſe inuicẽ Religioſi diuerſarum Religionum recipiant nonnulla dicemus infra, in verbo Recipere, *& diximus ſupra in verbo* Apoſtata.

Et dum in præfatis §. 2. 3. & 9 habetur, quod non recipiantur qui Voto, vel iuramento illis Religionibus fuerint obligati, &c. per hoc attende ad ea quæ paulò infra dicam, ſub eadem hac materia in 3 parte diuiſionis Collectoris circa Abſolutionem nouitiorum, de Priuilegio conceſſo Camaldulenſibus Montis Oliueti, &c.

Declar. ſec. cond. Conſt.

An tacentis habere morbum incurabilem valeat profeſſio.

Quintò principaliter pro intelligentia ſecundæ conditionis ex Cõſtitutionibus, requiſitæ, vt ſint videlicet corpore ſani, &c Quæritur quid ſi Nouitius tacuerit habere morbum gallicum, vel aliud incurabile malum, an facta profeſſione poſſit expelli? Pro hoc eſt doctrina Nauar. in 3. lib. ſuorum conſ. tit. de Regul. conſ. 25. vbi reſolutè ait poſſe expelli profeſſionemq; eius non valere, ſi Religio haberet ſtatutum confirmatum à Papa annihilans profeſſionem ſic factam negato morbo (vt in noſtris Conſtitutionibus habetur) alias inquit, non poſſe ſolo iure communi attento: poſſe tamen, inquit, Prælatum in pœnam illius peccati commiſſi, non exprimendo illud quod tenebatur exprimere, eum expellere è Religione.

Declar. tertia condit.

Et quando profeſſio non valeret, an ei licebit exire à Religione abſque licentia Papæ? reſpondetur quod ſic: ſecus autem eſſet ſi profeſſio eſſet valida, quia tunc nec teneretur exire, nec ad petendam huiuſmodi licentiam cum ſufficeret ei pro ſua conſcientia ſatisfactione, de peccato illo penitere, vt aiunt Doctores.

Ex legitimo matrimonio.

Illegitimi quando poſſunt recipi.

Sextò, quoad 3. condit. Conſtit. vt ſint ex legitimo matrimonio nati, eſt aduertendum, quod Sixtus V. in præfata ſua Conſtit. prohibuit, vt nullo modo illegitimi, procreati ex inceſtu, aut ſacrilegio, etiam ſi fuerint legitimati reciperentur Alij verò ex quouis alio minus legitimo, toro nati, habita diligenti de eorum vita & moribus informatione poſſent recipi: ſed ad gradus, honores, & dignitates ſui Ordinis obtinendum perpetuo inhabiles, & illorum incapaces remanerent, &c.

Nota quod illegitimi per ingreſſum Relig. non habilitantur ad officia niſi ſpecialiter diſpenſentur. vide. ſup. in verb. Diſpenſatio in noſtra additione fol. 206.

Sed per felicem recordationem Greg. XIV. anno 1591. probibitio huiuſmodi fuit reuocata, ac ordinatum vt ſupradicti legitimi poſſent recipi, vt prius poterant, antequam Conſt. illa emanaſſet: & Priuilegia, quæ Religiones habent pro illorum legitimatione, atque ad prælaturas promotione de nouo conceſſit ac confirmauit: tantum ibi reſeruans, vt nullus eorum poſſit recipi in eadem Religione vbi ſuus pater reperiretur profeſſus, cæteris Clauſulis firmis permanentibus illius Sixti Bulla.

Septimò, dum in 7. condit. dicitur, vt nõ habeant parentes pauperes an, & quando propter eorũ inopiam liceat eis poſt profeſſionem à Religione exire: cum ſit hæc quæſtio, ex profeſſo & valde diffuſè à Doctoribus pertractata, & præcipuè à Summiſtis in hac materia & à Corduba in de-

 clar.

clar. noſtræ Regul. c. 2 q. 6. Ideo breuitati ſtudē do ad eos me remitto, & aliqua dixi ſupra in verbo Apoſtata *fol. 90.*

Tertia pars Diuiſionis. Nouitius habens caſum reſeruatum debet pro abſolutione mitti. Nouitius ab aliqua cenſura abſolutus, ſi poſtea exierit quid faciendum.

Et ſic etiam de quæſtione illa, an & quando poſſit quis debito aliquo obnoxius impediri, ne ad Religionem recipiatur, quæ præcipuè tractatur ab eodem Corduba ibidem q. 5.

Et hæc ſufficiant pro primi, ac ſecundi membri diuiſionis à Collectore in hac materia Nouitiorum facta intelligentia.

De Nouitiorum Abſolutione, & Diſpenſatione.

CIRCA *autem tertiam partem diuiſionis Collectoris concernentem abſolutionem venientium ad Ordinem eſt ſciendum, quòd vltra ea priuilegia quæ ſupra ponuntur in §. 6. 11. Et quæ ego dixi ſupra in verbo* Abſolutio ordinaria quoad Fratres, *debet primò aduerti, quòd quando in Nouitiorum receptione, aliquis eorum ante vel poſt ſuſceptum habitum reperiatur aliquem habere caſum Sedi Apoſtolicæ reſeruatum, (non obſtantibus ſupradictis Priuilegiis, & infra ponendis) debet ſtatim ad eos mitti, ad quos eius repræſentatio, & abſolutio ſpectat, prout ſic ordinauit viua vocis Oraculo noſtræ Procuratori Ordinis, Sanctitas præſentis Pontificis Clement. VIII. de quo vide, quæ plenius dixi ſupra in verbo.* Abſolutio extraordinaria quoad Fratres *in §. 3. fol. 29.*

Deinde aduertendum, quod ſi qui Nouitij, infra annum Nouitiatus in aliquo exceſſerint pro cuius abſolutione, ſi in ſeculo deliquiſſent ad Sedem Apoſtol. vel alibi merito fuiſſent deſtinandi, ratione Religionis, ſecundum Priuilegia, abſoluuntur, ſed ſi poſtea non emiſſa Profeſſione, & abſoluti exiuerint, tenentur vtique ſe ei præſentare, qui eos aliàs de iure in ſeculo abſoluere poterat nō vt abſoluantur, cum iam ſint abſoluti, ſed ne reincidant, textus eſt ad hoc expreſſus in cap. eos de ſententia excommunicat. *in 6. in quam reinciderent ratione inobedientiæ, non ſe præſentando iuxta tenorem dicti C. eos. Idemquè determinat Angel. in verbo* excommun. *5. §. 46. de Nouitio percutiente in Nouitiatu, & abſoluto, qui ſi poſtea exiret, & non ſe præſentaret ſtatim reincideret: cuius rationem eſſe ait Silueſt. in verb.* Abſolut *o, 5. §. 7. & ſequitur Tabien. Abſol. 2 ab excommun. §. 10. quia abſolutio, quæ impenditur Nouitiis, vel ad habitum venientibus, ipſo iure intelligitur, ſi in Religione perſeuerauerint.*

Caſus Ang. de Nouitio percuſſore.

Nota.

Et iſte caſus eſt valde mente tenendus; quia ſæpe ſolet euenire quòd multi Nouitij percuſſores Fratrum abſoluuntur, & poſtea abſoluti, illinc ad aliquos dies ſolent exire, quare cautè ſunt animaduertendi eos iterum incidere in eandē cenſuram, ſi non ſe repræſentauerint ei, à quo aliàs de iure abſolui debebant. Et ratio rationis eſſe poteſt, quia Priuilegio debet priuari, qui Priuilegio abutitur.

An Prælatus poſſit cognoſcere de crimine Nouitij.

Sed an Prælatus Regularis poſſit cognoſcere de crimine Nouitij, & maximè de crimine aliquo, requirente depoſitionem, vel degradationem realem? Reſoluit Nauar. in 3. lib. conſil. de Regular. conſ. 53 ibiquè videas.

Ex Priuileg. Camald. Montis Olineti S. Aug. Et Carthuſien.

EST *tandem pro hac tertia parte aduertendū maximum illud Priuilegium, conceſſum Ordinibus Camald. Montis Oliueti, &c. quod refertur in Compendio Priuileg. Fratrum S. Hieronymi Hiſpan. in verbo* Nouitius, *vbi habetur, quòd poſſunt per communicationem ſupradictorum, Priores Ordines omnes, & ſingulos Religioni illi ſociari volentes, licèt aliam Religionem, vel Ordinem, etiam arctiorem, ingredi vouiſſent, ad probationem, & profeſſionem recipere; eoſquè authoritate Apoſtolica ab huiuſmodi voto abſoluere, & ſuper omnibus aliis votis (Religionis excepto) cum ipſis diſpenſare; ac quocunq; excommunicationis vinculo innodatis (iniuncta eis, iuxta eorū facultatē reſtitutione, & pœnitētia ſalutari) tāquā vni ex profeſſis, abſolutionis beneficiū impēdere: ita tamen quod ſi è Monaſterio ante profeſſionem diſceſſerint in eandem ipſo facto reincidāt; ita conceſſit Leo X. Congregationi Camald. anno Domini 1513. Iulius II. Congreg. Montis Oliueti anno Domini 1507. & refertur in eorum Priui leg. num. 31. fo. 62. Eug. IV. Ordini S. Auguſt. Priu. 94 & 83. & tandem Alex. IV. Carthuſienſibus vt in lib. eorum Priuileg. fol. 8.*

Latiſſima conceſſio pro abſolut. Nouitiorū. Nouitij, licèt vouiſſent ingredi alium Ordinem ſtrictiorem, poſſunt recipi. Vide infra in verbo Votum in principio, in noſtra annotat.

Extat & aliud latiſſimum Priuilegium à Gregor. XIV. Miniſtris infirmorum conceſſum, de quo ſupra mentionem feci, in verbo, Abſolutio ordinaria quoad Fratres, *in principio.*

Priuilegiū pro Miniſtris infirmorum.

An autem Nouitij poſſint abſolui à caſibus reſeruatis in Religione, virtute Bullæ Cruciatæ, vel iure communi, dixi ſupra in verbo Cruciata.

An Nouitij poſſint à caſibus reſeruatis abſolui virtute Bullæ Cruciatæ

De Bonorum ipſorum Nouitiorum diſpoſitione.

4. pars Diuiſionis.

Q*VOAD vltimam autem diuiſionis partem con-*

Renuntiatio bonorum, quãdo & quomodo à Nouitio ſit facienda.
Diſpoſitio noſtræ Regulæ. Conc. Trid. diſpoſitio.

conternentem bonorum ipſorum Nouitiorum diſpoſitionem: eſt primò aduertendum, quòd circa Renunciationem bonorum à Nouitijs ante receptionem, ſiue profeſſionem, faciendam in noſtra Regula habetur, vt dicatur eis verbum S. Euangelij, vt vadant, & vendant omnia ſua, & ea ſtudeant pauperibus erogare: & hoc æquipollere præcepto declarauit Clemens V. Quod qualiter, & quando ſit ipſis Miniſtris obligatorium, hoc eis verbum dicere, vt vadant, & vendant, &c. Et ipſis Nouitijs, diſpenſare omnia ſua pauperibus, potius quàm parentibus, vel alijs, videas expoſitores noſtræ Regulæ, & præcipuè Cordubam in cap. 2. q. 8.

At Conc Trid. Seſſ. vltima c. 16. tit. de Regular. ſtatuit, vt nulla renuntiatio, aut obligatio ante profeſſionem facta valeat: niſi cum licentia Epiſcopi ſiue eius Vicarij fiat intra duos menſes proximos, ante profeſſionem; Ac non aliàs intelligatur effectum ſuum ſortiri, niſi ſecuta profeſſione. Et quod ante profeſſionem nihil recipiatur de bonis Nouitij, etiam ſponte oblatum à parentibus: vel curatoribus eorum, niſi pro victu, & veſtitu illius temporis, quo in probatione eſt, & hoc præcipit ſancta Synodus ſub anathematis pœna, dantibus, & recipientibus; & vt abeuntibus ante profeſſionem omnia reſtituantur, quæ ſua erant. Hæc in Concilio.

Renuntiatio facienda intra duos menſes quomodo intelligitur. Paſſarellus. Nauarr.

Sed hic ſunt aliqua aduertenda, & primò, dũ dicitur: Nullam renuntiationem, aut obligationem, ante factam valere, niſi cum licentia, & illud intelligi de renuntiationibus tantum factis poſt ingreſſum Religionis, non autem de factis ante ingreſſum ſacra Congreg. Card declarauit Gaſpari Paſſarello, anno 1573. prout ipſe teſtatur in ſuo tract. priuileg fol. 209.

Sed ſi ordinationes, vel renuntiationes illæ factæ ante ingreſſum Religionis, fuiſſent factæ intuitu Religionis ingrediendæ, tanquam factas, in fraudem canonis, videri ſubeſſe ſupradictæ Canonis diſpoſitioni. eadem Congreg. Card. reſpondit, ac idem videtur ſentire Nauarr. in lib. 3. conſ. tit. de donation. conſ. 7. & 8.

Recipere ad profeſſionẽ quis poterit.

Et hinc deinde facile erit reſoluere dubium illud, cui videlicet, bona Nouitij morientis. Monaſterio relicta ſint tribuenda. Nam relictis antiquorum Iuribus, & opinionibus, reſolutè, iuxta ſupradictam Conc diſpoſitionem, videtur dicendum, quòd, ſi Nouitius intrando fecit donationem Monaſt. ante duos menſes proximos profeſſioni, donatio nulla erit, etiam ſi non moriendo illam non reuocauit, cũ Conc. annullet omnia ſic facta, ſi autẽ cũ licentia Epiſcopi, ſiue eius Vicarij, intra duos menſes, iuxta diſpoſitionẽ fecerit donationẽ Monaſterio vel alteri infra illud tẽpus moritur, etiamſi expreſſe illam non reuocauit, intelligas eam ſimiliter eſſe irritam, & nullius effectus, ob defectum profeſſionis, non ſecutæ: cum in omni caſu videatur diſponi per Conc. ipſum dicens, ac non aliàs intelligatur effectum ſuum ſortiri, niſi ſecuta profeſſione.

Viſo quonam modo venientes ad Ordinem recipi debeant ad annum probationis; Nunc pro cõcluſione huius materiæ reſtat videndum, à quonã debeant ad profeſſionem admitti: & pro reſolutione dicimus, quod (vt expoſitores noſtræ Regulæ aiunt) eſt inter Doctores dubium, an Guardiani, vel Cuſtodes id facere poſſint. Aliqui enim volũt; quod ſic (niſi eis id à Miniſtris fuerit prohibitũ) ſi modo Miniſtri agerent in remotis & eorũ præſentia, ſiue licentia minimè haberi poſſet. Alij autem quamplurimi contrariam conantur tueri ſententiam, quòd ſcilicet non poſſint niſi ſoli Miniſtri, vel illi, quibus ipſi commiſerint; pro ratione dicentes, quia ſi ex Regula ſolis Miniſtris, modo, quo ſupradictum eſt, receptio Nouitiorum ad probationem conceditur: multò fortius ipſis tantum Miniſtris ſeruabitur id, quod maius eſt, receptio ſcilicet, ad profeſſionem, ac ideo Seraphicũ Patrem, nullam hic feciſſe Miniſt. mentionem, aiunt, ex quo ſicut primam receptionem, ſic immò multò fortius, & hanc ſecundam ad profeſſionẽ Miniſtris reſeruatam eſſe ſupponebat. At licet ſi talis inter Doctores varietas & iſta ſecunda opinio videatur magis rationabilis puto tamẽ, quod in hoc pro omnibus Religionibus ſtandum ſit conſuetudini, quæ eſt optima legum interpres. Bene verum eſt, quòd ſi per alios, quàm per Miniſtros, ſine eorum licentia tacita, vel expreſſa, quis reciperetur ad profeſſionem, talis profeſſio ſaltem in foro Eccleſiæ eſſet nulla, vt latè Summiſtæ tradunt.

Modus autem ſeruandus in receptione ad Profeſſionem ponetur in fine huius Compendij poſt Bullas ibi poſitas.

An autem Nouitij clerici, ex ingreſſu in Religionem teneantur ad perſoluendum officium Diuinum, vel paruum B. M. pœnit. grad. & Mortuorum, vt alij profeſſi clerici tenentur: Communis ſententia eſt (quidquid dicat Palud.) quod non: cum nec Religionis nec clericalem habeant ſtatum. Vt dixit S. Ant. 3. par. tit. 33. c. 4. §. 1. Silueſt. tit. Hora *q. 2. Caiet. tit.* hora *§. 1. & Nauarr. de hor. c. 7. nu. 23.*

Et hæc ſufficiant pro huiuſmodi Nouitiorum materia. aliqua tamen alia ad Puellarum, ſeu Virginum Nouitiarum, ac religionis ingreſſum poſui ſupra.in Verbo. Abbatiſſa.

OBEDIENTIA.

1 *Habitus Ordinis.* HONORIVS III. ſtatuit, quòd nullus Fratrum Minorum poſt factam profeſſionem ordinem prædictum relinquere audeat, nec relinquentem, alicui ſit licitum retinere. Inhibuit etiam, ne ſub habitu prædicti ordinis liceat alicui extra obedientiam euagari.

Et quòd, ſi qui fortè hoc præſumpſerint, liceat Prælatis dicti ordinis in Fratres ipſos, donec reſipuerint, cenſuram Eccleſiaſticam exercere, b.ffo.101.

2 *Apoſtata.* ¶ CLEMENS IV. inhibuit, ne quis poſt Profeſſionem in ordine Fratrum minorum factam, ſine Generalis, vel Prouincialis ſui licentia diſcedat ab ipſo Ordine; Prout latè poſitum eſt in dictione *Apoſtata §.* 2.cum additionibus ibidem poſitis.

3 *Apoſtata.* ¶ Idem Clemens fecit quoddam Statutum circa præfatam materiam, quod poſitum eſt in dictione *Apoſtata.§.8.*

4 *De Tertiarijs.* ¶ SIXTVS IV. ſtatuit aliqua circa obedientiam, & ſubiectionem, quam Fratres, & Sorores Tertiæ Regulæ Sanct. Franciſci tenentur exhibere, quæ ponuntur in dictione *Tertiarij.* 5 §.8. Et habetur, B.fo.8. Et ffo.93.conc.201.

¶ ALEXANDER VI. inhibuit Fratribus Minoribus Obſeruantiæ, ne prætextu litterarum Apoſtolicarum ſe ab obedientia ſuorum Prælatorum ſubtrahere audeant, vel alij Prælato eiuſdem Ordinis ſe ſubdant, vel extra Conuentus, & loca Fratrum maneant; niſi de cõſenſu Generalium, Prouincialium, ſeu Cõmiſſariorum Generalis. *Exempti.* Super quo dat Iudices, & Conſeruatores, cum magnis clauſulis, & non obſtantiis latiſſimis, b.fo.14. Et ffo.99. conc.209.

¶ IVLIVS II. prohibuit ſimiliter, ſicut Alexander 6 præfatus, & addidit contra commorantes cauſa ſtudij, vel aliàs extra domos Ordinis. Sed hæc, cum multis aliis hanc materiam obedientiæ tangentibus poſita ſunt in dictione *Apoſtate*, in multis §.

OBLATI FRATRVM, VEL MONIALIVM.

1 *Abſolutio.* EVGENIVS IV. fecit magnam Conceſſionem circa abſolutionem Oblatorum, & perpetuo donatorum, pro ſemel in vita ſicut poſitum eſt in dictionibus *Abſolutio ordinaria quoad Fratres.* §.10. Et *Abſolutio extraordinaria quoad Fratres §.3.*

SIXTVS IV, conceſſit, quòd Oblati, & 2 Oblatæ Ordinis Fratrum Carmelitarum gaudeant Priuilegiis, & gratiis dicti Ordinis, ſicut gaudere poſſunt mulieres mantellatę, & pinzocheræ, ſub dicto Ordine viuentes, (quæ ſunt velut Tertiarij Ordinis minor.) quibus conceſſum eſt, poſſe gaudere omnibus Priuilegiis Fratrum, b.ffo.97. Et ffo.180.conc.417. *Ex Priu. Carmelit. Cõmunicatio Priuilegiorum.*

¶ Idem Sixtus conceſſit Oblatis Fratrum 3 Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, omnia, & ſingula Priuilegia, & indulta conceſſa Fratribus, & Sororibus de pænitentia, ac Mantellatis, & Pinzocheris, ſub dicto ordine degẽtibus. Et decreuit in eis locum habere debere, perinde ac ſi pro eiſdem Oblatis perſonis, & circa illas emanaſſent, b.ffo. 149. conceſſione 623. *Ex Priu. Auguſtin. Communicatio priuilegiorum. Collector.*

Ratione communicationis Priuilegiorum ſimiliter oblati ordinis Fratrum minorum gaudebunt Priuilegiis Fratrum. ¶ Multa alia pertinentia ad huiuſmodi Oblatos poſita ſunt in dictione *Familiares Fratrum.*

OBLIGATIONES.

QVIA in Priuilegiis Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium, reperiuntur multa, & varia, ad quæ huiuſmodi Fratres obligantur, & iſta poſita ſunt ſub diuerſis dictionibus huius Compendij: ideo, ne omnia in omnibus dicamus, ſufficiet per remiſſiones circa hæc procedere. *Collector.*

¶ Primò, circa Obligationes Miſſarum, & aliorum ſuffragiorum, ratione redditutum, vel aliàs, habetur in dictione *Miſſa* 3. §. 10. & 11 & 12. ac 13.

¶ Secundò, circa Obligationes pertinentes ad Officium Horarum Canonicarum, ponitur in dictione *Officium Diuinum* 1. & 2. ¶ Tertiò, quantum ad obſeruationis Interdicti obligationem continentur multa in dictione *Interdictum.* ¶ Quartò, quoad Obligationem votorum ponuntur nonnulla, in dictione *Votum.* ¶ Quintò, quoad obligationem Statutorum ordinis, ponuntur aliqua in dictione *Statuta.* ¶ Sextò quoad obligationem concordiarum, & conuentionum, ac pactorum, habetur in dictionibus *Concordia, & Conuentiones.*

OBSER-

OBSERVANTES FRATRES.

1 CONCILIVM Conſtantienſe fecit Decretum ſuper ſeparationem Fratrum Minor. obſer. à Conuentualibus, vt habetur, b. fo. 25. Et ffo 100. conc. 136.

2 ¶ MARTINVS V. approbauit poſtea Decretum prædicti Concilij, quoad ſeparationem Fratrum Minorum obſeruantium, b. f. 36. Et ffo 110. conceſſ. 140.

3 ¶ EVGENIVS IV. ſtatuit multa circa Fratres Minor. obſer. & Conuentuales; quæ, quia modernis temporibus non deſeruiunt, ideo illa hic inſerere ſuperfluum iudicaui. Habentur tamen inſerta in Bulla Pij II. ſuper eadem materia, b. fo. 2. & ffo. 86. conc. 196.

4 ¶ PAVLVS II. ſtatuit etiam multa, circa Fratres obſeruantes, & Conuentuales: præſertim qualiter poſſint ſe transferre ab vna obedientia ad alteram, Et iſta poſita ſunt in dictionibus *Apoſtata*, & *Conuentuales Fratres* Et habentur, b. fo. 9. & ffo. 93. conceſſione 201.

5 ¶ ALEXANDER VI. ſtatuit, quòd nullus Fratrum Minor. obſeru. poſſit ſuccedere ſuis parentibus etiam ſi transierit ad Conuentuales, vt habetur in dictione *Hæredes*, §. 4 & 5. & 6. *Succedere.*

6 ¶ LEO X. ſtatuit multa circa Fratres Minor. obſeruantes, & Conuentuales in Bulla Vnionis, b. ffo. 18 Et in Bulla Concordiæ, b. ffo. 31. Habentur etiam in hoc Compendio ſub varijs dictionibus, iuxta diuerſitatem materiarum.

¶ Idem Leo in Bulla Vnionis præcepit firmiter, & mandauit ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ, ipſo facto incurrenda, & à qua nullus, præterquam in mortis articulo, niſi à Sede Apoſtolica abſolui valeat: ne aliquis Frater Sancti Franciſci appellet alium Fratrem eiuſdem ordinis malitioſè, ipſe forte, aut improperioſè Priuilegiatum, Collectaneum, Bulliſtam, Amadeitam, Clarenum, de Euangelio, ſeu de Caputio, ſeu Bigorū, aut alio quouis nomine irriſorio, iniurioſo aut improperioſo, vel quod pro improperioſo, à patientibus habeatur. Et ſimiliter præcepit tā Clericis, quàm laicis, ne Fratres huiuſmodi, aut eorum fautores, præfatis nominibus irriſoriè, ſeu malitioſè appellent, ſed omnes Fratres ipſius Ordinis, Fratres Minores, ſeu Sancti Franciſci à ſeipſis, & ab omnibus alijs appellentur, & nominentur, b. ffo. 30. conceſſione 99. 7 *Excommunicatio.*

Sciendum circa prædicta, quòd Reuerendiſſimus Dominus D. Chriſtophorus de Forliuio Cardinalis de Araceli, dixit Reuerendo Patri Fratri Ioanni de Argomanes, quòd Summus Pontifex Leo X. ad ſuam inſtantiam amouit dictam Cenſuram quoad Fratres, ad minus Obſeruantes, & adhuc generaliter prout præfatus Pater credebat: à quo ego accepi, ſicut ſupra poſui. *Collector.*

¶ Idem Leo fecit tres Conceſſiones circa dignitatem locorum, quæ Fratres Minor. Obſer. in actibus publicis, quando cum Conuentualibus eiuſdem Ordinis, & Auguſtinenſibus conueniunt, habere debent; prout habetur in dictione *Proceſſiones*, §. 3. & 4 & 5. 2

OCTAVÆ FESTIVITATVM.

CIrca Octauas Feſtiuitatum ſunt nonnulla ordinata, ſeu conceſſa à Summis Pontificibus, quæ infra ponuntur. *Collector.*

SIXTVS IV. ſtatuit, quòd fiat Octaua ſollemnis de Feſto Conceptionis Virginis Mariæ, ſicut poſitum eſt in dictione *Conceptio Virginis* §. 5. 1 *De Conceptione Virg.*

Idem Sixtus conceſſit, quòd celebretur Octaua Sancti Bonauenturæ, ſicut de alijs Sanctis ordinis Minorum. o. fo. 64. Et ffo. 68. conceſſione 134. 2 *De S. Bonauentura.*

¶ Idem Sixtus ſtatuit, & ordinauit, quod Feſtiuitas omnium Sanctorum cum octaua, ſub duplici officio ſollemniter celebretur per vniuerſum orbem, perpetuis futuris temporibus, b. ffo. 51. conceſſ. 36.

¶ Idem Sixtus ordinauit, ſeu declarauit, quòd per octauam omnium Sanctorum ſemper fiat ibidem officium, quod in die. Et quod dicatur officium Beatæ Virginis. Ac quod non fiat de aliquo Feſto, ſicut fit in octaua Sancti Franciſci, o. fol. 63. Et ffo. 67. conceſſ. 115 3 *De Feſto omnium Sanctorum.* 4 *De omnibus Sanctis.*

¶ Idem Sixtus conceſſit, poſſe dici Credo in octaua Feſtiuitatis Beati Franciſci, o. fo. 63. Et ffo. 68. conceſſione 133. 5 *Collector.*

Circa hoc vide in dictione *Credo*, poſt 5. §. 2.

¶ ALEXANDER VI. conceſſit, quòd in Prouincia S. Iacobi celebretur octaua Feſti eiuſdem S. Iacobi, & cum officio proprio. Et quod dicatur Credo, per totam octauam, o. ffo. 70. conc. 198. 6 *Pro Sancto Iacobo.*

¶ Idem Alexander conceſſit Fratribus Minor. de obſer. vt in omnibus Feſtis Glorioſæ 7 *De octauis B. Virginis.*

Virginis Mariæ, Octauas habentibus, octauum diem ſub duplici minori poſſint celebrare, o.ffo.161.conc.679.

OFFICIA ORDINIS.

Diſtinctio materiæ Officiorum Ordinis.

Collector. QVOAD officia ordinis multa, & varia Statuta; & conceſſa ſunt à Summis Pontificibus, iuxta varietatem officiorum. ¶ Et primò, quoad officium Generalis Miniſtri, habetur in dictione *Generalis ordinis.* ¶ Secundò; quoad officium Miniſtrorum Prouincialium, in dictione *Miniſtri.* ¶ Tertiò, quoad officium Cuſtodum, in dictione *Cuſtodes.* ¶ Quartò quoad officium Guardianorum, in dictione *Guardianus.* ¶ Quintò, quoad officium Viſitatorum Monialium, in dictione *Moniales,* §.22.& 27, & in dictione *Viſitatores.* ¶ Sextò quoad officium Vicariorum Monialium, & Conuentuum Fratrum in dictione *Vicarij.* ¶ Septimò, quoad Officium Abbatiſſarum, in dictione *Abbatiſſa.* ¶ Octauò, in generali, quoad omnia prædicta Officia, habentur ea, quæ concernunt electiones in dictione *Electio.* Vltra omnia præfata adduntur hic quædam attinentia in genere ad Officia Ordinis, præſertim ad durationem ipſorum.

1 *Prohibitio contra diſcedentes ab Ordine.* NICOLAVS IV. ſtatuit, ac ordinauit, vt Fratres Ordinis Minor. qui poſt profeſſionem ab eis in Ordine factam, ad quoſcunque Ordines Profeſſionis cuiuslibet, petita vel non petita, obtenta, vel non obtenta, à ſuis Superioribus licentia immediatè, vel per alium, ſeu alios Ordines mediatè tranſierint, in Ordine, ſiue Ordinibus, ad quem vel ad quos tranſitum habere contigerit, vel etiam extra illos, ad nullam omnino adminiſtrationem, vel Officium habens curam animarum, neque etiam ad aliquam dignitatem, vel prælaturam quoquo modo poſſint aſſumi, abſque Sedis Apoſtolicæ ſpeciali, & expreſſa licentia per ipſius Sedis patentes literas concedenda, facientes plenam, certam, & determinatam de Statuto, & Ordinatione huiuſmodi mentionem. Et decreuit irritum, & inane, ſi ſecus hac in parte fuerit attentatum, B.fo.28. Et ffo. 112. conc.239.

2 *Pro tribus Ordinibus S.Franciſci.* ¶IVLIVS II. ſtatuit, & in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub excommunicationis pœna præcepit, quod omnia, & ſingula Officia trium Ordinum Beati Franciſci, ſint triennalia, ita, vt expleto triennio, in eadem Domo prorogari quiſpiam non poſſit in Officio Prælationis: licèt benè in alia Domo, vel in alio Officio, b.ffo.226.conc.531.

Collector. Supradictum Statutum nunquam fuit admiſſum: immo in Capitulo generali apud Rebaſten celebrato fuit contra hoc reclamatum, prout retulit Reuerendus Pater Frater Ioannes de Argomanes, qui fuit Prouincialis Sancti Iacobi. Et cum moribus vtentium non ſit comprobatum, videtur per non vſum abrogatum. Idemque, aut ſimile iudicium eſſe videtur de Statutis generalibus circa hoc factis, quæ inferius annotantur.

Collector. Circa durationem Officiorum Ordinis fuerunt nonnulla Statuta in Capitulo generali celebrato in Conuentu Laualis Prouinciæ Turoniæ, annò Domini 1503. prout ſequũtur:

Statutum generale. Ordinat, & ſtatuit generale Capitulum, quòd omnia, & ſingula Officia regiminis trium Ordinum Beatiſſimi *Franciſci* Patris noſtri, de cætero ſint triennalia. Si autem aliquis Guardianus, ſeu Abbatiſſa, poſtquam ſuum triennium in aliquo Conuentu finierit, in altero eligatur, vel poſtuletur, ibidem poterit præfici, confirmari. Sed non poterit vltra triennium in eodem Conuentu in Officio continuari. Non intelligitur autem ita præcisè huiuſmodi triennium, quin poſſit per menſem, & per menſes prolongari, vel breuiari, ſecundum quod Capitula prouincialia accelerantur, vel protrahuntur, fo.229. tract.3. Et ffo.248. tract.2.

Idem determinat totum Capitulum generale, quòd Confeſſores Monialium S. Claræ ſint triennales, ſicut cæteri Prælati ſeu Guardiani, vel alij in Regimine conſtituti. Et quòd nullus in hoc poſſit diſpenſare, fo.229. tractatu 3. Et ffo.249. tractatu 2.

3 *Miniſter Generalis.* ¶ Leo X. in Bulla Vnionis ſtatuit, quòd Officium Min. Gen. poſſit durare per ſex annos; quibus ſex annis expletis, ipſo facto ſit abſolutus à Generalatus Officio, & pro tali ab omnibus habeatur, b.ffo.29.conc.93.

4 *Miniſtri Prouinciales.* ¶ Idem Leo voluit, & ordinauit, quod Miniſtri Prouinciales, vltra triennium non poſſint continuari in ſuis officijs. Et quòd elapſo triennio, pro abſolutis ab officio à cunctis Fratribus habeantur. Et quòd idem iudicium de Cuſtodibus per omnia habeatur, b. ffo. 30. conceſſ. 87. prope finem.

CAPVT.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In parag. 2. CIRCA id, quod dicitur in §. 2. vt Officia Ordinis ſint triennalia, vide id, quod ſupra dixit in verbo Abbatiſſa, §. 5. fol. 3. & in verbo Electio.

OFFICIVM DIVINVM.

Diſtinctio Conceſſionum pertinentium ad Officium Diuinum.

Iſta materia diuerſo Ordine, & melius tractatur hic à prima impreſſione. Collector. CIRCA Officium Diuinum, multa, & varia, reperiuntur in Priuilegijs Fratrū: quæ ſubſequenti Ordine diſtinguuntur. ¶ Aliqua, n. concernant celebrationem Miſſarum. Et hæc habentur ſupra in dictionibus *Celebratio Diuinorum, Credo, Gloria, Præfatio, & Miſſa.* ¶ Alia ſpectantia ad Horas Canonicas. ¶ Iſta verò ſubdiſtinguuntur, nam quædam pertinent ad Officium Feriale; de quib. ſupra, in dictione *Feria*; quædam autem attinent ad Feſtiuitates Sanctorum, prout habentur in dictione *Feſtiuitas.* ¶ Quædam ad Octauas Feſtiuitatum, ſicut poſitum eſt in dictione *Octaua Feſtiuitatum.* ¶ Nonnulla tangunt Officij Diuini ordinem, & modum dicendi. Et hæc ponuntur hic primò. ¶ Deinde addantur aliqua, quæ pro ſuppletione defectuum in huiuſmodi officio commiſſorum ſunt conceſſa. ¶ Poſtremò ſuperadduntur Indulgentiæ ratione huiuſmodi Officij conceſſæ.

OFFICIVM DIVINVM, PRIMO.

1 Ex iure commun. CONCILIVM Agathenſe ſtatuit, quòd Preſbyter mane matutinali Officio expleto, penſum ſeruitutis ſuæ, videlicet, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, Veſperaſq; perſoluat. Ita tamen, vt horis competentibus, iuxta poſſibilitatem, aut à ſe, aut à ſcholaribus publicè compleantur. Habetur in capitul. *Presbyter, de celebratione Miſſarum.*

Collector. Notandum, quòd gloſſa ſuper præfato verbo, *Perſoluat,* dicit, Conſilium eſt, vt ſimul dicat omnes Horas, ne ſuperuenientibus occupationibus, aliquam horam dimittat. Et intelligitur hoc de Clericis pauperibus, quos ad opus rurale oportet exire; vt infra, textus patet. Aliàs ſuo loco, & tempore, dicendæ ſunt ſingulæ horæ. Hæc gloſſa.

¶ CONCILIVM Gerundinenſe ſtatuit, ſemper obſeruari, vt omnibus diebus, & poſt matutinum, & Veſperas, oratio Dominica proferatur. Habetur in c. *Id ſemper de conſecr. diſt. 5.* 2 Ex iure communi.

Super hoc dicunt Doctores, quod per matutinum intelligitur Officium vſque ad Nonam, & per Veſperas, vſque ad Completorium. Collector.

3 Ex iure cōi. Celebrare Diuina. ¶ INNOCENTIVS III. in Concilio Generali diſtrictè præcepit in virtute obedientiæ omnibus Prælatis, & Clericis, ſeu perſonis Eccleſiaſticis, vt Diuinum Officium nocturnum pariter, & diurnum (quantum eis dederit Deus) ſtudioſè celebrent pariter, & deuotè. Habetur in c. *Dolentes, de celebratione miſſarū.*

4 Pro itinerantib. Fratribus. Diſpenſatio ¶ INNOCENTIVS IV. conceſſit Fratribus minoribus, vt quando ratione itineris, vel alterius rei cauſſa extra Conuentus, ſeu loca ſua quemlibet, vel quoſlibet eorum contigerit degere, poſſint Diuinum Officium Fratres cū Fratribus, aut ſimul cum aliis Regularibus perſonis, vel quilibet ſeparatim facere alio, quam Romano Ordine, placuerit. Et quod id ſufficiat ad perſoluendum debitum, ad quod ratione Regulæ tenentur, nec iterum proprium officium dicere teneantur. B. fol. 55. Et ffo. 138. conc. 305.

5 De officio Concept. ¶ SIXTVS IV. conceſſit, vt Officium Conceptionis Beatæ Virginis per Fratrem Bernardinum de Buſto compilatum, & ordinatum, poſſit liberè, & licitè dici, & recitari à quibuſcunque volentibus, pro deuotione ſua, illud dicere, b. ffo. 114 conc. 272.

6 De Sanctis Ordinis. ¶ Idem Sixtus conceſſit, quòd Fratres Minores poſſint dicere Commemorationem omnium Sanctorum ſui ordinis, ſub vna Antiphona, o. fol. 63 Et ffo. 67. conc. 116.

7 De hiſtorijs proprijs. ¶ ALEXANDER VI. conceſſit Fratribus minor. vt in ſollemnitatibus Sanctorum poſſint dicere proprias eorum hiſtorias, etiam ſi in Breuiario non ſint o. ffo. 61. conc. 679.

8 Pro ſcrupuloſis Fratribus. ¶ LEO X. conceſſit, quòd Fratres Minor. dicendo Horas Canonicas, & alia officia Diuina in Choro, vel extra ſatisfaciant præcepto Capituli *Dolentes: de celebr. miſſ.* de dicendo ſtudioſè, pariter, & deuotè, ac etiam Regulæ ſuæ, etiam ſi propter aliquam fatigationē, vel aliam cauſſam, dicant, ſedendo, aut deambulando, vel non integrè verba proferendo, prout ſcripta ſunt, propter negligētiā, aut imperitiā, vel malam prolationem naturalem, propter defectum linguæ, ſeu aliàs qualitercunque ore imperfectè dicant, aut cum mentis diſtractione, & ſenſuum vagatione: dum tamen non ex malitia hæc faciant.

Et

Et ſimiliter conceſſit, quòd, qui cum talibus malè proferentibus, vel alios ſupradictos defectus facientibus, dicunt officium, non teneantur reiterare ab aliis imperfectè dicta, aut ab eis non integrè audita, propter diſtantiam localem, vel ſtrepitum, ſeu aliam cauſſam: ſed ſatisfaciant præcepto Eccleſiæ, & Regulæ ſuæ, qualitercumque audiendo, quæ alij debent dicere, præſertim in Choro, o. ffo. 59. conceſſ. 169.

9 *Pro ſcrupuloſis Fratribus.* ¶ Idem Leo conceſſit; vt ne Fratres prædicti mutuo ſe impediant in officio Diuino, aut aliis ſint faſtidioſi, quòd illa, quæ in ordinario iubentur dici ſecretè ſub ſilentio, tam in Horis Canonicis, quàm etiam in miſſa, non teneantur proferre vocaliter, ſed ſatisfaciant dicẽdo mentaliter, aut legẽdo inter ſe per librũ, quia aliqui deuotius ſic dicunt, & abſque impedimento, & faſtidio aliorum. Et quod eodẽ modo poſſit facere, qui ſolus dicit officium per ſe, cùm prolatio verbalis ſit præcipuè, vt ab aliis intelligatur, o. ffo. 59. conc. 170.

10 *Pro ſcrupuloſis Fratribus infirmis.* ¶ Idem Leo, quia fuit informatus, quòd aliqui Fratres ſcrupuloſi, quando ſunt in infirmitate fere nunquã poſſunt, nec ſciunt diſcernere, & ſe determinare, quando licitè poſſunt dimittere dicere Horas Canonicas, conceſſit, quòd ſiue propter febrem, aut dolorem intenſum, vel aliam infirmitatem Fratres fuerint grauati, & afflicti, ſatisfaciant dicendo pro Horis Canonicis, Preces, Hymnos, Pater noſter, Aue Maria, vel alia iudicio Prælati, aut præſidentis loci, ſeu Conuentus aſſignanda. Et hoc quando medicus corporalis (ſi commodè potuerit haberi) dixerit eſſe nociuum infirmo, o. ffo. 56. conc. 171.

11 *Ordinare. Declarare.* ¶ Idem Leo conceſſit, quod Capitulum generale duntaxat habeat facultatem declarandi dubia, quæ occurrerint circa officium Diuinum, & ordinandi, addendi, & mutandi quidquid videbitur pro Fratribus expedire, tam in Regulis, quàm in Kalendario, o. ffo. 59. conceſſione 170. ¶ Vide circa hoc infra. §. 14.

12 *De anticipatione, & poſtpoſitione horarum.* ¶ Idem Leo conceſſit, quod quando Fratres prædicti habent aliquas occupationes poſſint ſine conſcientię ſcrupulo anteponere, ſiue poſtponere Officium Diuinum, vt puta dicendo Matutinum ante mediam noctem quacunque hora voluerint, & alias horas de mane, vſque ad Veſperas excluſiuè; etiam ſi occupatio non ſit multum neceſſaria: ſed ſatis eſt, quod cogitent tunc deuotius, ac quietius dicere. o. ffo. 60 conc. 128.

¶ Idem Leo conceſſit, quòd Miniſtri Fratrum Minor. in ſuis Capitulis Prouincialibus reſpectiuè poſſint de Conſilio Diffinitorum nominare duos, vel tres Fratres, qui ſic nominatim poſſint ordinare vnum Kalendarium Sanctorum, Feriarum, & Dominicarum pro toto anno cum Regulis neceſſarijs. Ita quòd ſemper in quacunque Prouincia, tam Fratres, quàm Moniales illarum Prouinciarum reſpectiuè idem Officium, & de eodem Sancto, vel Feſtiuitate, aut Feria faciant, ne varietati, & diſcordiæ locus detur: dum tamen non multum diſcrepent à Kalendario Romano, o. ffo. 61. conceſſione 190. 13 *Ordinare.*

¶ Idem Leo declarauit, quòd Fratres Minores dicendo Officium extra Chorum propter occupationes occurrentes non teneantur ad obſeruantiam Horarum ſtatutarum; quibus ſolet Officium in choro dici à Fratribus: præſertim quando ſunt ipſi Fratres in itinere conſtituti, vel aliàs infirmitate, ſiue occupatione communi præpediti, o. ffo. 91. conceſſ. 260. 14 *De anticipatione, & poſtpoſitione horarum.*

¶ Idem Leo fecit duas Conceſſiones, ſeu diſpenſationes circa Officium Diuinum pertinentes ad Moniales Sanctæ Claræ: quæ poſitæ ſunt in dictione *Moniales*, §. 23. & 24. 15 *Pro Monialibus.*

¶ Clemens VII. fecit aliam diſpoſitionem, pertinentem ad hanc materiam, pro Monialibus, & Fratribus imperitis; prout habetur in dictione *Moniales*, §. 29. 16 *Pro Monialibus.*

Ex Priuilegijs Monachorum S. Benedicti.

17 *Pro neſcientibus dicere Officium Diuinum.*

Evgenivs IV. conceſſit, quòd Monachi clerici, in Sacris tamen non conſtituti, etiam ſi Profeſſi, ad Canonicas Horas recitandas ex debito minimè teneantur. Debeat tamen Prior pſalmos aliquos, aut Pater noſter, aut Officium, quod laicis Monachis iniungitur, prædictis huiuſmodi Monachis Clericis, qui aliqua forte rationabili cauſſa Horas Can. (vt dictum eſt) non recitauerint, iniungere, vt illud Apoſtoli in omnibus impleatur: Qui non laborat, non manducet, o. *Collector.*

Præfata Conceſſio non deſeruit pro Fratribus Minoribus: quia ipſi ſtatim, vt profeſſionem emittunt, tenentur ratione voti ad perſoluendum Officium Diuinum: licèt non ſint in ſacris Ordinibus conſtituti, ac ſi omnes Sacros Ordines haberent. Poterit tamen huiuſmodi Conceſſio prodeſſe alijs Fratribus Mendicantibus.

* * *

Ex Priuilegijs Sancti Hieronymi.

18 *Declaratio dubiorum.* BENEDICTVS XIII. conceſſit, quòd vbi occurrerit dubium in recitatione Horarum in choro, poſſit illud determinare Prior, vel Vicarius, aut ille, qui eſt deputatus in Choro Correctòr, vel maior pars Preſbyterorum, o.

19 *De Officio dominæ noſtra.* ¶ MARTINVS V. conceſſit, quod ſingulis diebus ſabbatis, niſi Feſtum duplex occurrat, poſſint Fratres Officium Beatæ Mariæ Virginis liberè celebrare, o.

20 *De Cantico graduum.* ¶ Idem Martinus conceſſit, quòd Priores, & Fratres Ordinis S. Hieronymi poſſint poſt Completorium dicere Canticum graduum, & Matutino Beatæ Virginis, o.

21 *De Horis B. Virginis.* ¶ Idem Martinus conceſſit, quòd Fratres præfati Ordinis recitantes extra chorum poſſint recitare Horas Beatæ Virginis ante Horas diei, vel è contrario: Et idem etiam de Matutinis; dummodo non dicant omnes Horas Beatæ Virginis poſt omnes horas diei, o.

Præfatam Conceſſionem reperi alibi, prout ſequitur.

22 *Collector. de Horis B. Virgin.* ¶ Idem Martinus conceſſit, quòd Priores, & Fratres dicti ordinis, Horas Canonicas B. Virginis, quandocunque voluerint, ante horas Canonicas diei orando, vel aliàs dicere vel prout negotia occurrerint, melius ordinare (in choro tamen dicendo modo conſueto) liberè, & licitè valeant, o.

¶ Idem Martinus, circa officium Diuinum, fecit quandam Conceſſionem pro Fratrib. infirmis, & ſenibus, prout habetur in dictione *Infirmi Fratres*, §. 11.

23 ¶ EVGENIVS IV. conceſſit, quòd in Feſtiuitatibus Corporis Chriſti, & Viſitationis Beatæ Virginis, & per earum octauas, poſſit dici in præfato ordine Matutinum poſt Completorium diei præcedentis: Et quòd gaudeant qui interſunt indulgentijs conceſſis, ac ſi hora conſueta interfuiſſent, o.

24 *Pro Feſto Corporis Chriſti & Viſitationis B. Virginis.* ¶ Idem Eugenius conceſſit, quòd Priores, & Fratres ordinis S. Hieronymi, circa officia Monaſterij, vel ordinis, vel alia pia opera occupati, ſeu debiles, aut infirmi cum licentia Prioris, aut Confeſſoris pro Fratribus deputati, poſſint, poſt completorium in die præcedente dicere Matutinos ante mediam noctem, & poſt mediam noctem, etiam ante auroram dicere alias Horas, vſq; ad veſperas. Et hoc quamdiu vixerint in obſeruantia Regulari, o.

¶ Idem Eugenius præfatis Fratribus fecit duas Conceſſiones, circa huiuſmodi materiam pro infirmis, & ſenibus, ac debilibus, prout habetur in dictione *Infirmi Fratres*, §. 12. & 13. 25 *De anticipatione Horarum.*

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD *§. 6. 7. & 8. primò notandum, quòd poſt illam Conceſſionem Sixti IV. deberent poni alia eiuſdem Sixti, & aliorum Pontificum conceſſiones, quæ in eo Compendio, tit.* Officium Diuinum, 1. *habentur inferius. Secundò notandum, quòd ibi omiſſa ſunt duæ Conceſſiones, & duo §§. ex defectu Calchographi. Nam ibi deficit Conceſsio §. 7. & conceſsio §. 8. quæ ibi truncata eſt eſt: & quãuis Cõceſſio illa pro §. 8. quæ ibi truncata eſt optime poſsit ſuppleri, vt paulò inferius ſuppletur, tamẽ ego nõ poſſum diuinare, quæ Conceſsio ſit illa quæ pro §. 7. poſita erat, aut debuit poni à Collectore: quia non habeo eius originalem. Ideo loco eius, ego pono vnam aliam Conceſsionem, quæ non eſt poſita in Compendio, & forte hæc eſt, quã Collector ibi pro §. 7. poſuit: Eſt ergo pro § 7. Conceſsio hæc, quæ habetur in Regiſtro Ordinis, facto tempore Reuerendiſsimi Patris Fratris Franciſci Licheti Miniſtri Generalis, quod ſcilicet Leo X. anno Domini 1519. viuæ vocis Oraculo conceſsit. quòd tempore Capituli, non teneantur Fratres dicere in Choro officium Beatæ Virginis, & habetur ffo. 92. conceſsione 304. Pro §. autem 8. Conceſsio illa quæ ibi habetur truncata, ſuppletur ſic, Leo X. conceſsit nobis, quòd dicendo Horas Canonicas, & alia Officia Diuina in Choro, vel extra, ſatisfacimus præcepto cap.* Dolentes de celebranda Miſſ. *de dicendo ſtudioſè pariter, & deuotè ac etiam Regula noſtra, etiam ſi propter aliquam fatigationem, vel aliam cauſſam, dicamus ſedendo, aut deambulando, vel non integrè proferendo verba, prout ſunt ſcripta, propter negligentiam, aut imperitiam, &c. vt ibi ſubſequitur in Compendio, ante §. 9.*

OFFICIVM DIVINVM, SECVNDO.

CLEMENS V. fertur conceſſiſſe, quòd quicunque in fine Horarum dixerit flexis genibus infraſcripta, conſequatur remiſsionem omnium defectuum in huiuſmodi Horis commiſſorum. Et inſuper conceduntur ei quadraginta dies Indulgentiæ. ¶ Sequitur oratio, cui præmittitur, Verſ. Diuinum auxilium maneat ſemper nobiſcum. Antiph. 1 *Indulgentia pro ſuppletione defectuum Officij Diuini.*

¶ Sanctiſſimæ Trinitati, & indiuiduæ vnitati, Domini noſtri crucifixi humanitati, & Bea-

& Beatiſſimæ Virginis Mariæ fœcunditati, & virginitati, ſit ſempiterna gloria nunc, & ſemper, & per infinita ſæculorum ſæcula. Amen. Oratio. ¶ Suſcipe Domine Deus meritis, & precibus Beatiſſimæ ſemper Virginis Mariæ, & omnium ſanctorum officium ſeruitutis noſtræ, & ſi quid in tuis laudibus dignum egimus, propitius reſpice, & quod negligenter actum eſt, clementer indulge. Per Chriſtum, &c. ¶ Similiter aſſeritur, quod Sixtus Papa IV. conceſſit ſupradictam remiſſionem dicenti ſolum antiphonam ſupraſcriptam, ſcilicet. Sanctiſſimæ Trinitati. Et hoc eſt ſatis veriſimile cum ſic habeatur communiter in vſu apud Eccleſiaſticos.

2 *Pro ſupple tione defectuum Officij Diuini.* ¶ Sixtvs IV. conceſſit omnibus Fratribus Min. non valentibus perſoluere Diuinum Officium benè, ac diligenter in Choro, prout tenentur, quod ſi per defectum viſus, vel auditus aliquid prætermiſerint, non teneantur illud omiſſum iterum perſoluere: ſed dicant vnum pſalmum in fine Horarum, & ſufficiat eis, o. fol. 62 & ſſo. 66. conc 98. Et ſſo. 100. conc. 383.

3 *Pro ſuppletione defectuum Officij Diuini.* Innocentivs VIII. conceſſit, quòd quando Fratres minores aliquid dimittunt de Diuino officio, non ex dolo, poſſint ſupplere cum aliquo pſalmo, vel dicendo orationem Dominicam, vel Aue Maria, o. ſſo. 69. conceſſione 249. ¶ Idem ad litteram reperitur conceſſum per Alexandrum VI. ſſto. 99. conceſſione 362.

4 *Pro Fratribus idiotis.* ¶ Idem Innocentius conceſſit quod Fratres Min. profeſſi, neſcientes per ſe plenè perſoluere Officium Diuinum, non teneâtur ad id, ſub pœna peccati mortalis, donec ſciuerint illud; dummodo faciant quod in ſe eſt, & dicant ſicut ſciunt, & vltra dicant Horas Fratrum laicorum, o. fol. 65. & ſſo. 69. conceſſ. 156. & ſſo. 100. conc. 373.

5 *Indulgẽtia pro ſuppletione defectuum Officij Diuini.* Leo X. conceſſit, quòd quicunque dixerit poſt quamlibet horam diei infra ſcriptam orationem, & in fine illius vnum Pater noſter, & Aue Maria, pro felici ſtatu ſuæ Sanctitatis, & Eccleſiæ Sanctæ Dei conſequatur plenariam remiſſionem omnium defectuum in illa hora humana fragilitate commiſſorum. Oratio. ¶ Sacroſanctæ, ac indiuiduæ Trinitati, crucifixi Ieſu Chriſti Domini noſtri humanitati, & Beatiſſimæ, ac glorioſiſſimæ Virginis Mariæ fœcunditati, ſiue integritati, & omnium Sanctorum Vniuerſitati, ſit ſempiterna laus, honor, virtus, & gloria ab omni creatura: nobiſque remiſſio peccatorum, per infinita ſæcula ſæculorum, Amen. Et Beata viſcera Mariæ Virginis, quæ portauerunt æterni Patris filium; & Beata vbera, quæ lactauerunt Chriſtum Dominum. Pater noſter, & Aue Maria, pro intentione ſupradicta, o. ſſto. 61. conceſſione 268.

6 *Indulgentia.* ¶ Idem Leo ampliando prædictam gratiam conceſſit, quòd non ſolum ſufficiat dicere ſupraſcriptam orationem ſcilicet Sacroſanctæ, &cæt. pro ſupplemento vnius horæ, quando dicitur per ſe ſola, ſed etiam omnium horarum, quæ dicuntur ſemel, ſeu vno contextu, licèt aliquis paruus interuallus inter vnam, & aliam fiat, o. ſſſo. 94. conc. 294.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Qvoad §. 4. notandum id, quod ibi conceditur per Innoc. VIII. *haberi etiam declaratum in tab. 19. Vic. Gen. & melior conceſſio habetur ſup. tit.* Officium Diuinum 1. *§. 16. per communicationem monialium tit.* moniales, *§. 19. & de his latius in tit.* Infirmi *Fratres, tit.* Feriæ, *tit.* Feſtiuit. *tit.* Miſſa, *ſecundum ſubiectam materiam habetur.*

OFFICIVM DIVINVM, TERTIO.

1 *Indulg.* Alexander VI. conceſſit omnibus dicentibus in Officio *Beatæ* Virginis, in hymnis, Quem terra, pontus, &c. & O Glorioſa Domina, &c. Verſ. Maria Mater gratiæ, &c. decem annos indulgentiæ pro qualibet vice, o. fol. 66. Et ſſo. 70. conceſſione 170.

2 *Indulg.* ¶ Leo X. conceſſit, quòd Religioſi ordinis Minorum, qui officium Diuinum ſoluerint per librum, conſequantur remiſſionem dimidiæ partis peccatorum commiſſorum illa die, qua prædictum ſoluunt Officium, o. ſſſo. 94. conc. 298.

Ex Priuilegijs Fratrum S. Hieronymi.

3 *Indulg.* Martinvs V. conceſſit Fratribus S. Hieronymi, quòd pro qualibet hora, ſcilicèt Matutino, Prima, Tertia, Sexta, Nona, Veſperis, & Completorio, cum eas dixerint in Choro cum alijs, lucrentur centum dies indulgentiæ, o.

Collector. De Indulgentijs conceſſis ratione Officij Corporis Chriſti habetur ſupra in dict. *Indulgentia quoad ſæculares*, poſt §. 2. Et

Collector. 1. Et de Indulgentijs conceſsis ratione Officij Conceptionis B. Virginis, habetur etiam ind. &. *Indulgentia quoad ſeculares*, 7. §. 1. & 2.

Sequuntur aliæ indulgentiæ attinentes ad Officium Diuinum, quæ reperiuntur conceſſæ; prout in ſubſequentibus verſibus continentur.

Indulg. Quando Ieſus nominatur, ſi deuotè inclinatur,

Dantur Indulgentiæ, à Ioanne vigeſimo.

Secundo Papa optimo, dies quater decies,

Ad campanam cum pulſatur, ſi Aue Maria dicatur,

Dantur dies totidem.

Et ad gloriam pſalmorum, quandocunque tenent chorum.

Si bene ſunt inclinantes, quadraginta ſunt lucrantes.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

LICET, *circa Officium Diuinum perſoluendum, varia reperiantur conceſſiones Clericis Regul. & Beneficiatis facta; nunc tamen debet obſeruari Conſt. 72. pro Breuiarijs & conſt. 125. pro Officio Beatæ Virginis & Conſt. 118. Pij V. vt in Bullario pro pœna Beneficiatis non dicentibus diuinum Officium inflicta, in Conſt. enim illa 72. annullantur omnia alia Breuiaria, & illo tantum nouo vti iubetur: ac in alia Conſt. 125. mandatur, vt in officio B. Virginis ab ipſomet Pio V. reformato omnes vtantur cæteris alijs annullatis, &c.*

Conceſſio, Congreg. S. Iuſtinæ. Camald & Montis Oliueti. *Sed vltra ſupradictas Conceſſiones eſt ſciendum quod Fratres in Officijs Monaſteriorum occupati, ideoque in Choro intereſſe nequientes, aut qui aliàs non docti ſunt, aut minus experti, vt Officium diuinum commodè dicere poſſint (dummodo in ſacris non ſint Ordinibus conſtituti, licet profeſſionem emiſerint) ad perſoluendum integrè prædictum Diuinum Officium non tenentur; ſed Prælati conſideratione ſubditorum, vltra Officiũ B. Virginis, ad quod obligatos remanere Pontifex eos voluit aliquod aliud dicendum illis imponere poſsint, quod cum animi claritate perſoluant. iſta conceſsit Eugenius IV. Congregationi Sanctæ Iuſtinæ, anno Domini 1436. Et Iulius II. Congregationi Montis Olìueti anno 1507. & Congregationi Camaldulen. Leo X. anno Domini 1513.*

Minoribus. *Poſſunt etiam Fratres Minores, qui ad horas Canonicas tenentur, ſine ſcrupulo, ratione itineris vel alterius honeſtæ occupationis, quando creditur, quod tunc maiori deuotione Officium recitabunt, dicere Matutinum veſpere ante ſolis occaſum, vel mane totum vſque ad Completorium incluſiuè. Ita conceſſum eſt per Pium V. Minoribus vt refertur in Compend. Societatis Ieſu, verbo* Horæ canonicæ *§. 1. & in manuſcripto Priu. Minor. fol. 79. pag. 2.*

Societatis Ieſu. *Poſſunt Fratres Ordinis Societatis Ieſu de licentia Generalis, aut aliorum, quos ipſe ſubſtituerit ſine ſcrupulo Officium Diuinum Miſſæ poſtponere iuſtis de cauſsis, ſuper quo conſcientia largientis licentiam oneratur. Ita conceſsit Iulius III. Societ. Ieſu, vt in eodem eius Compend. refertur. Verbo* Horæ Canonicæ. §. 1.

Eorumque profeſsi, quouſque ſacro ordine initiantur, non obligantur ad Diuinũ Officium perſoluendum; & huius ratio eſt, quia obligatio dicendi Diuin. offic. non prouenit ratione profeſsionis: ſed vel ratione Clericatus in ſacris, vel Beneficiarij, vel Monachatus vtriuſque ſexus ex antiquiſsima conſuetudine, vel ſtatuto Religionis, vt inquit Aſtexſ. & Medin. C. de oration. q. 7. & habetur in ſumma D. Iacobi de Graffijs nuper edita, tit. de Ho is Canonicis, *nu. 6.*

Societ. Clericorum S. Siluestri de Vrbe aliàs Theatinorum. *Fratres Ordinis prædicationi verbi Dei, audientiæ Confeſsionum, & Sacræ Theologiæ, ac ſacrorum Canonum ſtudijs inſiſtentes, ad ſuam, & animarum fidelium vtilitatem, & qui occupantur infirmitate propria aut infirmorum Fratrum curatione, ſatisfaciunt pro horis canonicis, recitantes certum numerum pſalmorum per Priorem eis aſſignandorum, numero non minus ſeptem, aut ſex, cum deuotione: aut orationem Dominicã ſepties, & ſymbolum Apoſtolorum bis; graniter autẽ agrotãtes orationẽ Dominicã ſepties in die recitando ſeptem Horis Canonicis ſimiliter ſatisfaciunt. Ita conceſſum eſt à Clem. 7. Societati Clericorum Sancti Siluestri & Sancti Andreæ de vrbe, aliàs Theatini nuncupatorum, & refertur in* Compend. Priuileg. S. Hieron. Hiſpan. Collecto à P. Garſia, anno 1591 fol. 108. § 70.

Sed an Officium paruum B. M. ſit à Fratribus recitandum ſub pœna peccati mortalis? Reſolutè reſpondendo (quidquid dicant in hoc Doctores) dico, quòd qui Romano offic. vtantur, & ad horas canonicas recitandas ſunt obligati, tenentur in Choro illud perſoluere illis diebus, quibus in rubricis dicti Breuiarij annotatur ſub pœna peccati mort extra verò Chorum, liberum eſt cuique pro temporis opportunitate, illud dicere, vel omittere. Pſal verò pœnitent. & Graduales officiumque defunctorum, extra omnem culpam di-

ci debent, ut ex Conſt. Pij V. in principio Breuiarij poſita apparet. Qui vero alio Officio, quam Romano in Religionibus licitè uti poſſint, tu ad dictum officium B. M. tum etiam ad 7. Pſalm. ad Grad. &c. perſoluenda, ſecundum Statuta Religionis tenebuntur lethaliter, ſi ſub lethali culpa ſtatuuntur, & venialiter ſi ſub veniali culpa. Et ſic poſſent cōcordari diſpoſitiones variæ doctorum, præcipuè Nauar. & Soti circa hoc, qui enim dicunt teneri ſub peccato, intelligunt, ſi per Statuta ordinis id præcipiatur, aliàs non.

ORACVLA VIVÆ VOCIS.

1 *Priuilegia. Nota.*

LEO X. conceſſit, quod Fratres Min. Regulares Obſer. ſecura conſcientia poſſint uti omnibus conceſſis à Sede Apoſtolica, & Romanis Pontificibus, ſiue per Bullas aut Breuia, aut viuæ vocis Oracula: prout in libris Ordinis reperiuntur, ac ſi omnia ſpecificè fuiſſent tunc expreſſa. Et pro maiori conſcientiarum ſecuritate, omnia de nouo conceſsit, O. 58. conc. 161.

2 *De valore Oraculorũ.*

Idem Leo conceſſit, quòd non ſint minoris efficaciæ, & valoris, viuæ vocis Oracula, quàm ſi per Bullam, aut Breue ad perpetuam rei memoriam eſſent conceſſa. Et hoc in foro conſcientiæ tantum, o. ſſſo 58. conc. 161.

3 *De ſuſpenſione Oraculorum viuæ vocis.*

Idem Leo informatus, quòd ſunt nonnulla viuæ vocis Oracula, conceſſa Ordini Fratrum Minorum, quorum aliqua, aliquibus temporibus, fuerunt vtilia: ſed forte præſentibus non ſunt, nec futuris erunt: ac præterea aliqua ſunt in aliquibus locis neceſſaria, & aliqua non: conceſſit, vt non ſolum Generalis in ſuo generali Capitulo: ſed etiam quilibet Prouincialis, in ſuo prouinciali Capitulo, de conſenſu eiuſdem Capituli, vel maioris partis, declarare poſſit, & valeat, vtrum, ab vſu alicuius Conceſſionis viuæ vocis Oraculo factæ, abſtineri debeat: Poſt quam quidem declarationem, tam Fratres, quàm Moniales; ac ſi Conceſſio huiuſmodi per ſuam Sanctitatem ſuſpenſa, vel reuocata fuiſſet, Conceſſione eadem in poſterum non vtantur, o. ſſſo. 94. conc. 296.

ORDINES SACRI.

Diſtinctio materiæ infra ſcriptæ.

Collector.

CIRCA Ordines ſacros, duo principalia continentur in Priuilegiis Fratrum Minorum, & aliorum Fratrum Mendicantium, ac etiam non mendicantium. ¶ Et primò ſunt aliqua, quæ reſpiciunt perſonas Fratrum, qui debent ad huiuſmodi Ordines promoueri, ac etiam ad promouentes. Et hæc habentur infra, § 1. & 2. & 3. & 9. & 10. ac 11.

Secundò ſunt aliqua, quę tangunt etiam perſonas ordinandorum, ſcilicet, qualiter poſſint circa ætatem diſpenſari, ac de ſufficientia examinari. Et iſta ſpecialiter continentur, § 4. & 5. & 7.

CLEMENS IV. conceſſit licentiam, & liberam facultatem ad hoc, vt Fratres minor. promoueri poſſint ad Ordines ſacros, per quoſcunque Catholicos Epiſcopos, communionem, & gratiam Sedis Apoſtolicæ habentes. Et hoc abſque aliqua examinatione, per huiuſmodi Epiſcopos facienda; & abſque omni promiſſione, vel obligatione ipſorum ordinandorum Fratrum, b. ſo. 56. Et ſſo. 140. conc. 312. Et ſſo. 96. conc. 321. 1

Epiſcopi. Tamen per examen Epiſcopi Con. Trid. ſeſſ. 23. ca. 12. Collector.

Aduerte, quòd circa prædicta fuit poſtea aliter ordinatum, prout patet infra. §. 7.

CLEMENS V. decreuit, ſeu ſtatuit, vt aliquo non obſtante impedimento Canonico, poſſit quis liberè in decimooctauo ad Subdiaconatus, in vigeſimo ad Diaconatus, in vigeſimo quinto ætatis ſuæ anno ad Presbyteratus Ordines promoueri. Habetur in Clementina, *Generalem de ætate, & qualitate.* 2

Ex iure cõi.

SIXTVS IV. conceſſit, quod quilibet Catholicus Epiſcopus poſſit celebrare Ordines ſacros, temporibus ad hoc ab Eccleſia deputatis, in locis Fratrum Minorum de Obſeruantia pro Fratribus prædictis dumtaxat, o. ſo. 63. Et ſſo. 67. conceſſ. 106. ¶ Vide circa prædicta, inf. §. 6. 3

Epiſcopi.

INNOCENTIVS VIII. fecit duas diſpenſationes circa tempus ætatis promouendorum ad ſacerdotium, quę habentur ſupra in dictione *Diſpenſationes*, §. 14. & 15. 4

Diſpenſ.

IVLIVS II. fecit quandam diſpenſationem Fratribus Ordinis Minimorum ſimiliter circa tempus promotionis ad Ordinem Sacerdotij, quæ poſita eſt in dictione *Diſpenſatio* §. 22. 5

Diſpenſ.

LEO X. ampliando Conceſſionem Sixti ſuprapoſitam, §. 3. conceſſit, quod quilibet Catholicus Epiſcopus poſſit in locis, & perſonis Fratrum exercere omnes actus Epiſcopales: prout latius in dictione *Benedicere*, §. 15. poſitum eſt, o ſſſo. 60. conc. 179. 6

Diſpenſ.

Idem Leo in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quod Fratres ad Ordines promouendi poſſint 7

Examinatio ordinandorum.

per

Prohibitio. Ita etiam per Conc. Trid. Seſſ. 23. cap. 12. Epiſc.

per ordinarios, de grammatica, & ſufficientia examinari, & quod dummodo competenter reſpondeant per eoſdem Ordinarios debeant liberè admitti. Ac etiam ſtatuit, quod nullatenus in eorum Eccleſiis aut Domibus, vel aliis prædictorum Fratrum locis ab alio, quã à Diœceſano Epiſcopo promoueri ad dictos Ordines debeant; niſi prius ipſo diœceſano Epiſcopo vel eius Vicario ſuper hoc (cum debita reuerentia) requiſito, & abſque rationabili cauſſa contradicente, vel eo à diœceſi abſente, B. ſſſo. 26 conceſſ. 78.

Collector.

In foro conſcientiæ non tenentur Fratres Minor. Obſer. ad huiuſmodi Statutum, ſicut ad alia in prædicto Concilio contra eorum Priuilegia ordinata, vt habetur in dictione *Concilium §. 7.*

8 *De Laicis Fratrib. promotis.*

Idem Leo ſtatuit, quod quandocunque aliquis Frater laicus ad Clericatum aſcenderit extra obedientiam Prælatorum Ordinis; etiã ſi vſque ad Sacerdotium promotus ſit, poſtquam reuerſus fuerit, omni hon. et clericali priuetur; prout latius poſitum eſt ſupra in dictione *Laici Fratres, §. 4.* Et ibidem inferius ponuntur multa, circa prædicta, notanda.

Ex Priuilegiis Monachorum Sancti Benedicti.

9 *Infraſcrip. Priuilegia iam ſunt correcta per Cõc. Trid. Seſſ. 23. c. 12. & 3. de ref.*

EVGENIVS IV. conceſſit, vt ſinguli Monachi præſentes, & futuri Sancti Benedicti, ad id idonei, quos Prior ſui Monaſterij ad hoc elegerit, ſiue nominauerit, ſemel duntaxat anno quolibet, omnes etiam ſacros ordines, vna, & eadem die etiam extra tempora à iure ſtatuta, à quibuſcunque catholicis Antiſtibus, gratiam, & communionem Sedis Apoſtolicæ habentibus (cuiuſuis ſuper hoc licentia minimè requiſita) ſuſcipere: dictique Antiſtites eiſdem Monachis Ordines huiuſmodi, tunc conferre poſſint, b.

Nota. Epiſcopus.

10 *Epiſcopus.*

Idem Eugenius ſtatuit, & decreuit, quatenus Monachi S. Benedicti Congregationis Italiæ, omnes etiam ſacros Ordines, ad quos per eorum Superiores præſentati fuerint, à quocunque maluerint catholico Antiſtite, gratiam, & communionem Sedis Apoſtolicæ habente, ſtatutis à iure temporibus, abſque aliquo dictorum Monachorum examine, recipere valeant: Atque huiuſmodi Antiſtites in dictæ Congregationis Monaſteriis, & locis duntaxat aduocare: quibus liceat Apoſtolica Auctoritate, abſque alia licentia, & contradictione diœceſani, nulla, vt præfatur, examinatione præmiſſa, Monachos ordinare, Miſſas celebrare, Eccleſias, Altaria, & vaſa conſecrare, veſtes benedicere; & alia Pontificalia exercere, b.

Ex Priuilegijs Fratrum S. Hieronymi.

ALEXANDER VI. conceſſit, quòd Prior generalis Ordinis S. Hieronymi, & ſinguli Priores eiuſdem Ordinis præſentes, & futuri, poſſint eligere quemcumq; Epiſcopũ catholicum, communionem Sedis Apoſtolicæ habentẽ, qui perſonas ſingulorũ Monaſteriorũ huiuſmodi ad id idoneas, ad omnes etiã ſacros, & Presbyteratus ordines, etiam extra tempora à iure ſtatuta, tribus diebus Dominicis, ſiue Feſtiuis duplicibus ſucceſſiuè promouere poſſit, Diœceſanorum licentia ſuper hoc requiſita o. 11 *Epiſcopus.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Conc. Trid. diſpoſit.

CONCILIVM *Trid. Seſſ. 23. circa ordinãdorum ætatem, & qualitatem, nonnulla decreuit: & præcipuè infraſcripta, ad Regulares etiam pertinentia.*

Cap. 10.

Abbatibus, & alijs quibuſcunque quantumuis exemptis, non liceat in poſterum, intra fines alicuius diœceſis conſiſtentibus; etiam ſi nullius diœceſis, vel exempti eſſe dicantur, cuiquam, qui Regularis ſubditus ſibi non ſit, tonſuram, vel minores ordines conferre: nec ipſi Abbates, & alij exempti, &c. nec litteras dimiſſorias aliquibus clericis ſecularibus, vt ab aliis ordinentur concedant. &c.

Cap. 11.

Minores ordines ijs, qui ſaltem latinam linguam intelligant, per temporum interſtitia (niſi aliud Epiſcopo expedire magis videretur) conferantur, &c. Hi vero non niſi poſt annum à ſuſceptione poſtremi gradus minorum ordinum, ad ſacros ordines promoueantur niſi neceſſitas, aut Eccleſiæ vtilitas, iudicio Epiſcopi, aliud expoſcat.

Cap. 12. Hic corrig. Clem. generalem, de ætate & qualit. ordinan.

Nullus in poſterum ad Subdiaconatus Ordinẽ ante 22. ad Diaconatus ante 23. ad Presbyteratus, ante 25 ætatis ſuæ annum promoueatur, &c. Regulares quoque nec in minori ætate, nec ſine diligenti Epiſcopi examine, ordinentur, Priuilegiis quibuſcunque, quoad hoc, penitus excluſis.

ſup. §. 2.

Promoti ad ſacrum Subdiaconatus ordinem, ſi per annum ſaltem in eo non ſint verſati, ad altiorem gradum, niſi aliud Epiſcopo videatur, aſcendere non permittantur.

Cap. 13.

Duo ſacri ordines non eodem die, etiam Regularibus conferantur, Priuilegiis, ac Indultis qui-

hujus conceſſis non obſtantibus quibuſcumque.

Cap. 14. Qui piè, & fideliter in miniſteriis anteactis ſe geſſerint, & ad Preſbyteratus ordinem aſſumuntur, bonum habeant teſtimonium: & hi ſint, qui non modo in Diaconatu, ad minus annum integrum (niſi ob Eccleſiæ vtilitatem ac neceſſitatem aliud Epiſcopo videretur) miniſtrauerint, ſed etiam ad populum docendum, &c.

Sixti V. Motus propr. Sixtus V. in quodam Motu proprio contra clericos male promotos anno 1588. emanato, contra non ſeruantes ſupradicta, nonnullas pœnas appoſuit, dicens, Præſenti conſtitutione perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, vt, ſi in poſterum Antiſtes aliquis Epiſcopali, Archiepiſcopali, Primatiali, vel etiam Patriarchali dignitate præfulgens, aut Abbas ad primam tonſuram, minoresq; ordines ſuis ſubditis conferendos, à Sede Apoſtolica authoritatem habens quemcunque ſecularem, vel cuiuſuis ordinis, aut militiæ Regularem, ex aliquo crimine, vitio, aut defectu, ſeu aliàs inhabilẽ, vel irregularem exiſtentem, vel extra tempora à iure ſtatuta vel abſque veris dimiſſoriis ſui Ordinarij literis, aut per ſaltum, vel furtiuè, aut quoad ſeculares, ſine titulo ſufficientis beneficij, vel patrimonij, aut ante ætatem per ſacri generalis Concilij Tridentini decreta primæ Tonſuræ aut cuique Ordini præſcriptam, aut non ſeruatis temporum interſtitiis ita, vt aliquis vnico die, ſeu continuatis diebus ad plures ordines ſacros, vel poſt vnum ordinem ſuſceptum ſine cauſa rationabili, antequam tempus ab eodem Concilio Tridẽtinum præfixum elabatur, ad aliũ ordinẽ promoueatur ſine diſpẽſatione aut Indulto Apoſtolico, Clericali charactere non legitimè inſignierit, aut ad ordines minores ſacros, vt præfertur, vel alias malè promoueris, ſiue id ſcienter, ſiue ignoranter fecerit, niſi debita diligentia adhibita, iuſtus error, & probabilis facti ignorantia eum excuſet, vt in quo deliquit, in eo puniatur, à collatione quorumcunque ordinum, &c.

Pœna in ordinantes.

Pœna in clericos ordinatos. Et Clericos poſt hac male promotos ab executione, miniſterio, & exercitio ordinum ſuſceptorũ, & ab omni ſpe, & facultate aſcendendi ad alios ſuperiores, perpetuò ſuſpenſos declaramus, & ſi in ais miniſtrare præſumpſerint, illos, ſic irregulares effectos, omnibus dignitatibus, officijs, & beneficiis Eccleſiaſticis, cum cura & ſine, &c. Ac ſi ipſi Clerici Regulares fecerint, actiua, & paſſiua voce, ipſo facto priuamus, & ijs priuatos, atque ad illa, & alia ſimilia, vel diſſimilia in poſterum obtinenda perpetuo inhabiles, & incapaces eſſe decernimus, & declaramus: illorum beneficiorum vacantium diſpoſitionem Apoſtolicæ Sedi perpetuò reſeruantes &c. tam abſoluendi, quam diſpenſandi facultatem in caſibus præmiſſis, etiam in foro conſcientiæ, nobis, & ſucceſſoribus noſtris duntaxat, perpetuò reſeruamus, &c. adeo, vt nec per quæcunque Priuilegia, nec per quæcunque Iubilæa, & Indulgentias etiam pleniſſimas, per nos, vel per ſucceſſores noſtros, anno Iubilæi, vel alio quouis tempore, & Cruciatæ, &c. prædicti Antiſtites, ſeu Abbates promouentes, & Clerici ordinati, niſi in mortis articulo abſolui poſſint, aut debeant, nec cum iis ſuper irregularitate contracta, etiam ſi crimen penitus occultum fuerit, quouis modo valeat diſpenſari, &c.

Reſer. abſolutionis.

Quia in prædictorum verborum Concilij, & Sixti V. intelligentia, aliqua occurrunt dubia: dubio ea hic ponere, ac declarare operæ pretium eſſe duxi.

1. Not. Declarantur dubia occurrentia in ſupradictis decretis. Vnde eſt primò notandum, quod R. P. Emanuel Rodiguez Luſitanus, in explicatione Bullæ Cruciatæ in fine hanc materiam Ordinum tangens quattuor puncta principalia explicare nititur.

Primum, ſi id quod à Sac. Conc. Trid. ſeſſ. 23. cap. 13. & 14. de interſtitiis dicitur, debeat ita de Religioſis, ac de ſecularibus intelligi.

Secundum, præſuppoſito intelligi de omnibus, quæritur, cui conueniat, in interſtitiis illis diſpenſare? Prælatis videlicet, ordinum, cum ſuis ſubditis, an Epiſcopis? & ſi Epiſcopus, Diœceſano, vbi ordinandi morantur, vel Epiſcopo, qui eos ordinare habet.

Tertium, quænam poterit eſſe cauſa, pro tali diſpenſatione, ſufficiens?

Quartò, quæritur ſi de rigore, interſtitia omnia, tam minorum quam maiorum ordinum obſeruari debeant, necne? Circa quæ aliqua ſecundum aliorum, ac meam opinionem, addam.

Et iam circa primum concluditur interſtitia omnia, & minorum, & maiorum ordinum ſeruanda eſſe; ſicut clarè conſtat ex verbis ſupradicti Concilij, & motus proprij Sixti V.

Et quod interſtitia ipſa, etiam in Regularium ordinationibus ſint ſeruanda: non obſtante, quod in cap. 11. præfata ſeſſ. 23. vbi de hoc agitur, nulla ipſorum Regularium mentio fiat, nec verba illa generalia poſſint in materia odioſa (vt eſt huiuſmodi) Religioſos Regulares comprehendere; niſi expreſſa fieret de eis mentio (ſicut Doctores tradunt) patet, quia Sixtus V. clarè id inſinuat in ſupradictis verbis, dum ait, cuiuſuis Ordinis, aut militiæ Regularem.

Quoad ſecundum, cui ſcilicet, in interſtitiis diſpenſare

ſpenſare

ſpenſare conueniat? eſt ſciendum, quòd licèt ſuper hoc, nonnulli Doctores, cum quibus illud contuli variæ fuerint opinionis, ſupradicti tamen auctoris ſententiam faciliter poſſe ſuſtineri arbitror: qui Epiſcopis licere ait, & non Prælatis Ordinũ, cũ ſuis ſubditis: cũ verba Concilij ſint expreſſa; dũ in capit. 11. dicitur minores Ordines ijs, qui ſaltẽ latinam linguam intelligant per temporum interſtitia; (niſi aliud Epiſcopo expedire magis videatur) Et etiam paulo poſt, de ordinibus maioribus ait (iudicio Epiſcopi) Immo auctor ipſe ſupradictus probat, quod licèt Concilium non illo verbo (Epiſcopi) vſum fuiſſet, ſed verbo (ordinarij) Adhuc tamen de Epiſcopo intelligi oportet. Nam, quamuis Prælati Religionum (vt ſunt Generales & Prouinciales) habeant iuriſdictionẽ ordinariam & in abſoluendo ac diſpenſando cum ſuis ſubditis ſint ordinarij; quando tamen Decretum aliquod Sacrorum Canonum, vel Bulla aut Motus proprij abſolutionem, vel diſpenſationem alicuius caſus committit Ordinario, abſolutè tũc quidem de Epiſcopo intelligitur: quia, cum hoc verbum Ordinarij, & de Epiſcopo; & de Prælatis Religionum, qui quaſi Epiſcopalem iuriſdictionẽ habent, poſſit intelligi, in dubio, quando aliud nõ apparet, debet ſumi in potiori ſuo ſignificatu ſecũdum Regulam Analogi. Et hoc euidentiſsima alia ratione comprobari poteſt, quia, quando in Bullis datur facultas eligendi ſibi Confeſſorem per Ordinarium approbatum tunc clarè conſtat, quod per Ordinarium intelligitur Epiſcopus, & non Prælati Religionum, vt ſupra dixi in verbo Abſolutio.

Epiſcopis competit. in interſtitiis diſpenſare, & non Prælatis.

Dicitur inſuper, quod quando Epiſcopus aliquis ob aliquod impedimentum non valens ſuum ſubditum ordinare, mittit illum cum debitis literis dimiſſoriis, ad alium Antiſtitem ordinandum; tunc abſque dubio in interſtitiis diſpenſare, ad hunc, qui mittit, & non ad illum, qui ordinare habet, pertinebit, quia, vt in ſeſſ. 23. cap. 16. cum nullus debeat ordinari, qui iudicio ſui Epiſcopi non ſit vtilis, aut neceſſarius ſuis Eccleſiis, ita nullus alius Epiſcopus poterit in interſtitiis diſpenſare, niſi ille qui neceſſitati, & vtilitati Eccleſiæ, vbi ille reſidere habet, ſcit illũ profuturum: & hoc nullus ſciet melius, quam eius proprius paſtor; prout latè à ſupradicto auctore ibidem comprobatur: & hac eadem ratione poſſumus ſimiliter dicere de Prælatis Religionum quod ipſos diſpenſare pertineat, cum ſuis ſubditis, cum ipſi ſoli Eccleſiarum ſuarũ ſciant vtilitatem, & neceſſitatem, niſi tam expreſsis verbis id Epiſcopis committeretur.

Immo non ſolum in interſtitijs, diſpenſare tali Epiſcopo conuenire dicimus. ſed quando etiam in literis dimiſſorijs fidem fecerit, ſe illum de omnibus neceſſarijs iuxta Conc. Trid. examinaſſe, ac idoneum inueniſſe minime quidem oporteret, vt iterum Epiſcopus ordinans, illum examinaret, nec in pœnis proinde à Sixto V. taxatis, incurreret. Alias videretur potius, irreuerentiam quandam; & infidelitatem erga ſuum conſocium, & germanum Epiſcopum demonſtrare.

Seſſ. 23. ca. 7. de refor.

Quando vero Abbates ſuos Regulares ſubditos de ordinibus minoribus per ſe ordinauerint, iuxta conceſſam ſibi facultatem à Conc. Trid. ſeſſ. 23. cap. 10 poterunt vtique ſine dubio in interſtitijs diſpenſare.

Et ſic concludi poſſe arbitror quòd (ſaluo tamen meliori iudicio) ad Epiſcopos, ſeu Abbates ordinãtes pertineat in interſtitijs diſpenſare, non autem ad Prælatos Ordinum, cum ſuis ſubditis, niſi vellemus paulo ſupradictam rationem admittere. Poſſent tamen Prælati ipſi, quando in illis iudicauerint diſpenſandum, Epiſcopum in literis dimiſſorijs exorare vt in illis interſtitijs cum tali, & tali &c. diſpenſare dignaretur, abſque quod in alicuius particularis cauſſæ aſsignationem deſcendant, illudq; ſane Epiſcopo ad illos ordinandos, ſine alia inquiſitione poſſet ſufficere, ſicq; Paſſarellus, ei à Sacra Card. Congreg. fuiſſe reſponſum an. 1573. teſtatur, in lib. Priuilegiorum fol. 225 vt videlicet ſufficiens cauſſa ad diſpenſandum à Prælatis iudicata, ordinario Epiſcopo referatur, cuius erit iudicare de illa.

Paſſarellus Congreg. Card.

3

Quæ dicatur cauſſa ſufficiens ad diſpenſandum in interſtitijs.

Quoad illud, quod tertio loco ſupra eſt propoſitum, quænam, ſcilicet poterit eſſe cauſſa ſufficiens diſpenſandi in interſtitijs: dicitur, quòd in Ordinibus minoribus, & in Diaconatu, quæuis cauſſa licet leuis, iudicio Epiſcopi erit ſufficiens, cum ſic in ſeſſ. 23. cap. 11. & 13. ſimpliciter illud iudicio Epiſcopi relinquatur.

A poſtremi vero minorum ordinis ſusceptione ad Subdiaconatum, & Diaconatu ad Presbyteratum cum dicatur in cap. 13. & 14. vt non aliter in anno requiſito diſpenſetur, niſi neceſſitas aut Eccleſiæ vtilitas, iudicio Epiſcopi illud expoſcat, vrgentiorem quidem cauſſam in eis requiri, clarè ex verbis illis appoſitis (Eccleſiæ neceſsitas, aut vtilitas) conſtare videtur: quæ vtilitas, & neceſsitas, Epiſcopi arbitrio iudicanda relinquitur ſecundum locum, & tempus, ac perſonæ conditionem. Benè verum eſt, quòd vrgentior requiritur cauſſa in diſpenſatione anni requiſiti à Diaconatu ad

Presby-

Presbyteratum, cum in c. 14. Concilij coniunctè dicatur, requiri vtilitas, & neceſſitas, illis verbis (niſi ob Eccleſiæ vtilitatem, & neceſſitatem, aliud Epiſcopo, &c.) & in alio ſupradicto ponantur iſta diſiunctiuè, vtilitas, aut neceſſitas, ac ſi iſtarum altera ſit ſufficiens.

Duo Sacri Ordines eodem die non poſſunt dari.

Eſt tamen aduertendum, quòd licet ſicut ſupradictum eſt, iudicio Epiſcopi relinquatur, in interſtitijs diſpenſare, tamẽ eodem die, etiam Regularibus, duos ſacros ordines vni conferre, vt in cap. 13. eiuſdem ſeſſ. 23. prohibetur.

An quatuor ord. minor. cum vno ſacro poſſint dari. in motu proprio contra. cl. mal. prom.

Et licet Nauarr. in Manuali c. 25. nu. 71 dixerit, quòd quamuis duo ordines ſacri eodem die dari non poſſint, ordines tamen minores cum vno ordine ſacro, vbi fuerit conſuetudo, dari poſſunt, cum Conc. Trid. conſuetudinem huiuſmodi non tollat: Nihilominus tamen, quia Sixti V. derogatio eſt valde generalis, & ampla, dum ait, contrarijs quibuſcunque non obſtantibus, id proinde ſubſiſtere minime poſſe videtur: niſi vellemus dicere, quòd cum Pontifex in Motuillo aliud non prætendat, niſi vt Concilium obſeruetur; & in eo conſuetudines antiquæ non tollantur, niſi quando expreſſè dicit, vt in ſeſſ. 23. c. 0 & 9. quòd necetiam ipſe Pontifex tollere intendat.

Quæ erit vtilitas, & neceſſitas diſpenſandi In interſtitijs.

Et quia eſt iam ſupradictum, quòd in ſuſceptione Subdiaconatus, cauſſa ſufficiens diſpenſandi in interſtitijs, eſt neceſſitas, aut Eccleſiæ vtilitas diſiunctiuè: & in ſuſceptione Presbyteratus coniunctiuè. Ideo videamus nunc, quænam poſſit dici iſta Eccleſiæ vtilitas, & neceſſitas. Et relicta opinione Silueſt. tit. ordo. §. 10. in fine vt valde rigoroſa dicimus cum Sancto Antonino 3. parte, titul. 24. de tempor. & loco ord. in §. 18 tunc Eccleſiam dici neceſſitatem habere, quando alios non habet ordines ſuſcipientes, ac miniſtrorum neceſſitatem habet, qui Capellis, & beneficijs ſatisfaciant. Et tunc erit vtilitas, quando, licet ipſa alios habeat miniſtros idoneos, alijs tamen pluribus indiget, vt melius ſeruiatur. Et ſic, quando pauci erunt miniſtri idonei, erit vtilitas: & quando non ſolum talium idoneorum miniſtrorum, ſed etiam & non idoneorum inopiam habebit, dicetur neceſſitas, pro in interſtitijs ſupradictis diſpenſando: relinquuntur tamen vtilitates, & neceſſitates huiuſmodi Epiſcopi iudicio iudicandæ, vt ſupra eſt iam dictum.

4 *An interſtitia æqualiter ſint ſeruanda.*

An autem de rigore æquè in omnibus ordinibus cum maioribus, tum etiam minoribus interſtitia ſint ſeruanda? & iam in primo Not. concluſum eſt, quòd ſic, ſed longè minus in minoribus, quàm in alijs; cum ex quauis etiã leuiſſima cauſſa, in illis poſſit diſpenſari, adeò vt etiam cũ prima tonſura omnes ſimul poſſint dare eidem perſonæ, eodem die vbi fuerit conſuetudo, vt tenet Armilla tit. ordo. §. 6. & Nauarr. in Manual. c. 25. nu. 71. Et poteſt, vltra Canones, & Doctores per ipſos allegatos ſumi ratio à verbis ipſiuſmet Concilij; quia diſpenſationem in interſtitiis horum ordinum minorum ſimpliciter Epiſcopi iudicio relinquit. *Arm. & Nauarr.*

At in interſtitio medio, inter Subdiaconatum & Diaconatum, cum pariter ſic ſimpliciter abſque quòd aliquid diceret de vtilitate, & neceſſitate Eccl. Epiſc. iudicandum reliquerit: ſtatim poſtea addidit, vt duos ordines ſacri eodem die vni non dentur ac ſi dicere vellet, quod & ſi huiuſmodi amplam diſpenſandi licentiam in interſtitiis à Subdiaconatu ad Diaconatũ dederit, vult tamen vt in hoc ſit limitata, ne ſcilicet, duo ordines ſacri vnico dentur die. quam quidem reſtrictionem cum in ordinibus minoribus ſupra non poſuerit, tacitè videtur inferre, eos vni ſimul poſſe eodem die dari: Et dum dixit duo ordines ſacri, &c. intellexiſſe conſtat de maioribus qui propriè, & ratione materiæ dicuntur ſacri ſecundum Thom. in 4. d. 21. q. 3 & in ſupplem. 3. part. Summa. q. 37. art. 3. vbi inquit, quod licèt omnes ordines per ſe poſſint dici ſacri, ratione tamen materiæ, circa quam verſantur, ſunt tantum tres ordines maiores ſacri, & ſic, ordines per ſacros, & non ſacros diſtingui poſſe concludit. *Et habetur in c. 1. iuncta gl. 32. d. & Nauar. in manual. c. 22. numero 18.*

Poſſetque hoc clarius corroberari, ex quo, ex ipſiuſmet Concilij verbis videtur huiuſmodi diſtinctio inter ordines poſſe colligi: nam in ſeſſ. 23. capit. 11. cum præſcripſiſſet modum in collationẽ minorũ ordinũ obſeruandũ illico ſubnectit dicẽs: Hi vero non niſi poſt annum à ſuſceptione poſtremi gradus minorum Ordinum ad ſacros ordines promoueantur, &c. Ecce quomodo videtur Concilium diſtinctionem prædictam inter minores, & maiores ordines probare: illos ſimpliciter minores ordines appellans, maiores autem, Sacros. Et poſtea in cap. 13. loquens de promotione ad Subdiaconatum, & Diaconatum, eorumque interſtitiis ſtatim ſubnectit dicens: duo ſacri ordines non eodem die etiam Regularibus cõferantur; quæ prohibitio iam clarè videtur intelligi tantum de ordinibus maioribus qui propriè ſacri vocantur, & de quibus ſupra in eodem capite mentionem fecerat & non aliis ordinibus minoribus, quos potius ſacramentales appellari ait Nau. vbi ſupra.

Et ſic benè concludi poſſe arbitror, quod cum talis prohibitio non conferendi eodem die duos ſacros ordines eidem perſonæ, ſit tantum ſpecificè facta in ordinibus maioribus, & non in minoribus:

mino-

minores iſti poſſent omnes ſimul eodem die dari quando Epiſcopus, vel Abbas expedire iudicauerit; cum non ſit contra Concilium, & ſit iuxta Canones, vt tenet gloſ. in cap. de eo, de temp. ordin. *& Nauar. & Armil. vbi ſupra, vel ſaltem vbi dari ſimul non fuerit conſuetudo, poſſent ſinguli dari Dominicis diebus, aliiſq́; feſtis, vt in præfato capitu.* de eo; *& Angel. in ſum. titu.* ordo 4. *prout ſic vidi à multis Epiſcopis practicari.*

2. Nota. Promoti ante ætatē ſunt ſuſpenſi. Quam refert Nauar. in manual. c. 27. num. 21. C. 1. dere in d. in 6. & communi delet. excom in 6.

Item notandum ſecundò quod promoti ſine licentia, vel ante ætatem ſunt ipſo iure ſuſpenſi per Extrauag. Pij II. *Et ſi quis durante ſuſpenſione præſumpſerit celebrare incurrit irregularitatem ſecundum Canones, quia ſic promoti, & ſi characterem, non tamen executionem recipiunt. Ideo credo voluiſſe Panorm in c.* per illorum, de præb. & dig. *quod promotus ante ætatem non debet habere vocem in Capitulo; quia tunc paria ſunt, vt quod non ſit ordinatus ad ordinem requiſitum, & quod ſit ordinatus ante tempus: & allegat notabilem gloſſam in cap.* ei cui de præb. & dig. *in 6. vbi eſt aduertendum. quod cum ordinatis ſine licentia poſſunt Prælati diſpenſare, etiā cū Fratribus ordinatis in apoſtaſia: nec obſtat* C. ſi de apoſt. *vbi habetur, quod Monachus in apoſtaſia ordinatus non poteſt miniſtrare in ordine, ſic ſuſcepto ſine diſpenſatione Papæ. Quia hodie vacat, propter priuilegia noſtra: quibus conceditur, Prælatos poſſe cum talibus diſpenſare, non autem cum ordinatis ante ætatem immo neque Epiſcopus, vt tenet glo. in Cle. fina.* de ætate, & qualitate ordinand. *& Silue. in verbo* ætas. *Immo, nec per Bullam Cruciatæ, nec per alia Iubilæa datur talis auctoritas, vt ait Nauarr. in lib. 1. conſ. tit. de temporibus ordin. conſ. 36. num. 2. & in Manual. c. 27. num. 54. Sed elapſo tempore ſuſpenſionis, ſunt ipſo iure reſtituti, hoc eſt, abſque alia declaratione, vt probat gl. in c. 1. de ſenten. excom. in vi. verbo,* menſem.

Cum ordinatis ſine licentia, vel in Apoſtaſia poteſt Prælatus diſpenſare. Sed non cū ordinatis ante ætatem.

Nauar. Nota doctrinam Nauar.

Sed hic aduertēda eſt doctrina illa Nau. poſita in lib. 5. conſ. tit. de Cleri, non ordin. miniſt. cōſ. 4. vbi concludit, quod accipiens preſbyteratum, ante legitimam ætatem fit irregularis, antequā celebret, vel vtatur alio ordine ſacro, & hoc probat, quia, cum iſte talis ſit ipſo iure ſuſpenſus per ſupradictam extrauag. Pij II cum ex ſacrorum: *Et fiat irregularis, ſi poſt illum aſſumptum, vtatur ordine ſacro; qui ordinatur preſbyter, conſecrat cum Epiſcopo, & vtitur ordine Preſbyteratus, poſtea quam aſſumpſit illum: quia Epiſcopus prius ordinat Preſbyteros, & prius infigit eis characterem illius ordinis quam conſecret & admittat eos ad conſecrandum: alioquin enim induceret eos ad conſecrandum, antequam haberēt poteſtatem id faciendi, quod eſt abſurdum, & ita non dicendum, &c.*

Idcircò per illā primā celebrationē abſq́; quòd alias celebret, irregularitatem incurrit, hæc Nau. Hoc tamen non occurrit in ſuſceptione aliorum ordinum.

3. Nota. Clerici idiota an poſſint in Ord. aſſumpto miniſtrare ſine diſpenſatione Pont.

Eſt etiam tertiò aduertendum, quod clerici idiotæ ordinati contra formam Decreti Sac. Cōc. Trid. ſeſſ. 23. cap. 11. videntur non poſſe in ordine illo ſic ſuſcepto miniſtrare ſine Sum. Pont. diſpenſatione. nam ſicut Pius V. in Conſt. 74. in bullario contra promotos ſine titu. patrimonij. & ſufficienti titu. beneficij, ſtatuit. & decreuit promotiones quarumlibet perſonarum ad ordines, contra ipſius decreti Concilij Tridentini formam, etiam cuiuſuis licentia &c. prætextu factas, executione prædictorum ordinum omnino carere, nullaſque prorſus & irritas exiſtere: ſicq́; promotas perſonas in altaris miniſterio miniſtrare non poſſe. & à pœnis incurſis, vt in eadem conſt. niſi à Rom. Pont. vel in mortis art. minimè poſſe abſolui. Et in conſt. 32. ſtatuit, quòd eccleſiæ Parochiales collatæ contra formā Conc. Trid. non poſſint retineri ſine noua diſpenſatione, & ſint illæ collationes nullæ, &c. Sic etiam videtur dici debere, de idiota clerico, vel religioſo malè ordinato, contra formā; & decretum ipſius Sacri Concilij, ſ. quòd non poſſint miniſtrare, ſine Summi Pont. diſpenſatione: Nec Religio poteſt diſpenſare in virtute ſuorum Priuilegiorum cum in confirmatione illorum dicatur: dummodo non contradicant Conc. Trid. &c.

4. Not. Congreg. Card. Reſponſa ſuper quædam dubia Motus prop. Sixt. V.

Eſt etiam quartò notandum, quòd Sixt. V. de aliquibus conſultus ſuper Conſt. prædicta contra malè promotos, de cong. Cardinalium ſententia reſpondit: primò circa id, quod in ſeſſ. 23 c. 5. habetur ibi (& teſtimoniales literas) de habendis teſtimonialibus literis ab ijs, qui ordines ſuſcepturi ſunt; fuit quæſitum: An Epiſcopus ordinans, circa clericos alterius Diœceſis ordinandos, teſtimoniales literas à ſuis Ordinarijs habentes, de requiſitis ad ordinationes alia diligentia vti teneatur, quā ipſos examinandi quoad ſufficientiam; &c.? ſuæ Sanctitatis mentem eſſe, Ordinarios cum ſuis ſubditis dimiſſorias petentibus, teneri adhibere debitam diligentiam ſuper omnibus requiſitis, circa ordinandos, iuxta Conc. Trid. & ſacros Canones: & ſi ea, ipſos habere conſtiterit in eiſdem dimiſſorijs in conſcientia ſua de eis fidem facere, & tunc cum tales dimiſſorias habentibus non opus eſſe, Epiſcopum ordinantem nouam facere diligen-

tiam ſuper dictis requiſitis: niſi in examine ſuper idoneitate, & literatura.

Circa id, quod in Seſſ. 23. c. 13. de refor. ordinatur, vt promoti ad ſacrum Subdiaconatus ordinē ſi per annum ſaltem in eo non ſint verſati, ad altiorem gradum (niſi aliud Epiſcopo videatur) aſcendere non permittantur, fuit quæſitum, An in interſtitiis ſeruandis, annus, qui interponi debet in promotione ab vno ad alterum ſacrum ordinē, duodecim menſium completorum eſſe debeat, vel ſufficiat lapſa eſſe quattuor interſtitia, quæ aliquando propter variationem Feſtorum mobilium occurrunt, priuſquam menſis duodecimus compleatur? & reſpondit ſua B. eſſe attendendum curſum quattuor dictorum interſtitiorum non autem tempus 13. menſium completorum.

An per prædicta Conſt. contra male promotos, cenſeatur reuocatum, ſeu reſtrictum arbitrium Epiſcopo conceſſum, vt poſſit ordinare infra annū à promotione vnius ordinis ſacri ad aliū iuxta decretum in ſupradicto c. 13. Seſſ. 23. & reſpōdit ſua Sanctitas, non eſſe ſuæ mentis alterare diſpoſitionem ſupradicti decreti, quod vult remanere in ſua priſtina validitate, ac vigore, abſque vlla innouatione ſeu reſtrictione.

4. Not. Clerici regulares ante profeſſionem ordinati ſunt ſuſpenſi. Excipiuntur clerici ſocie. Ieſu.

Eſt etiam quartè notandum, quòd clerici regulares, qui ante profeſſionem factam ad ſacros ordines promouentur, ipſo facto ſuſpenſi ſunt, & ita ordinum ſusceptorum actus exercendo fiunt irregulares, ita Pius V. in extrauag. quæ incipit, Romanus Pontifex ſacrorū, *&c. publicata pridie idus Octob. 1568. Sed in hac Pij V. Conſt. Greg. XIII. in conſt. 14. declarauit clericos Societatis Ieſu non comprehendi.*

Et id quod dicitur in Conc. Trid. quod ordinari non poſſint, niſi à proprio Epiſcopo, nō intelligi de Regularibus, declarauit Pius V. vt teſtatur Paſſarellus. fol. 109.

Sed modo à Sacra Congreg. Card. aliter ſtatutum eſt, vt patet per ſequens decretum.

Additio.

DE mandato S. D. N. Clementis Diuina prouidentia Papæ VIII. Tenore præſentium mandatur omnibus, & ſingulis quarumcunque Regularium Superioribus vt de cætero obſeruent, & obſeruari faciant ea, quæ in Decreto Sacræ Congregationis Concilij Tridentini continentur, cuius tenor eſt talis.

Congreg. Conſilij cenſuit Superiores Regulares poſſe ſuo ſubdito itidem regulari, qui præditus qualitatibus requiſitis, ordines ſuſcipere voluerit, literas dimiſſorias concedere, ad Epiſcopum tamen Diœceſanum nempe illius monaſterij, in cuius familia, ab iis, ad quos pertinet, is irregularis poſitus fuerit. Et ſi Diœceſanus abfuerit, vel non eſſet habiturus ordinationes, ad quemcunq; alium Epiſcopū, dum tamen ab eo Epiſcopo, qui ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam, & dum ipſi regulares non diſtulerint de induſtria, cōceſsionem dimiſſoriarum, in id tempus, quo Epiſc. Diœceſanus, vel abfuturus, vel nullas habiturus eſſet ordinationes. Verū cum à Superioribus regularibus, Epiſcopo Diœceſano abſente, vel ordinationes nō habēte literæ dimiſſoriæ dabūtur, in eis vtiq; huiuſmodi cauſam abſentiæ Diœceſani Epiſcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum, exprimendam eſſe. Quod qui non fecerint, officij, & dignitatis ſeu adminiſtrationis, ac vocis actiuæ, & paſsiuæ priuationis, ac aliàs arbitrio eiuſdem Sanctiſſ. D. N. Papæ reſeruatis pœnas incurrent. In quorum fidem, &c.

Datum Romæ die 15. menſis Martij. 1596.

N*Otandum, quod eadē ſacra Congreg. Card. declarans id, quod in Conc. Trident ſeſſ. 23. c. 10. de refor ſtatuitur, videlicet Abbatibus & aliis quibuſcunque quantumuis exemptis, non liceat in poſterum, intra fines alicuius Diœceſis conſiſtentibus, etiamſi nullius Diœceſis, vel exempti eſſe dicantur, cuiquam, qui Regularis ſubditus ſibi non ſit, tonſuram, vel minores ordines conferre: nec literas dimiſſorias Clericis ſecularibus, vt ab aliis ordinentur, concedant. Ait ipſa Congregatio, quod Abbates Regulares, habentes ius baculum deferendi, & Mitram, poſtquam Sacerdotalem ordinem & munus Benedictionis ſuſceperint, poſſunt Tonſuras & ordines minores ſecularibus, Epiſcopi iuriſdictioni ſubiectis, conferre: ſi modo ipſius Epiſcopi conſenſus accedat, & à dicto Epiſcopo quiſque literas dimiſſorias impetrauerit: ita vt ſatis non ſit, id generatim ab Epiſcopo conceſſum eſſe, ſed hac conceſſione ſemper opus ſit ſingulis, &c.*

Poſſunt etiam ipſi Abbates eoſdem ordines cōferre aliis Regularibus, qui dimiſſorias ſpeciales Superiorum ſuorum, & ſpecialem conſenſum Epiſcopi loci habuerint, ac præterea aliis ſecularibus qui aliorum Epiſcoporum iuriſdictioni ſubiecti ſint, dummodo Superiorum ſuorum dimiſſorias attulerint; & ſpecialem conſenſum Epiſcopi loci, in quo ordines huiuſmodi cupiunt ſuſcipere.

Poſſunt

Poſſunt etiam ex Priuilegio Apoſtolico (de conſenſu tamen Ordinarij, vt ſupra) Confirmationis ſacramentum conferre; prout declarauit ſacra congreg. prædicta in ſeſſ.7.c.3. de confirmat.

Hæc pro huiuſmodi materia ordinum ſint dicta ſaluo ſemper ſaniori iudicio.

ORNAMENTA ECCLESIASTICA.

¶ Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

Priuilegia Fratrum Minorum, ſeu Statuta, quæ loquuntur de ornamentis Eccleſiaſticis, ſunt bipartita. ¶ Aliqua enim ex ipſis 1 *Paupertas.* tangunt paupertatem, quam Fratres Minores circa huiuſmodi ornamenta debent habere. Et hæc habentur infra §.1.& 2.& 4.& 8.

¶ Alia autem concernunt vſum, & tactum eorundem ornamentorum. Et iſta continentur in §.3.& 5 & 7.& 8. ¶ Reliqua verò, quæ pertinent ad benedictionem huiuſmodi ornamentorum, poſita ſunt in dictione *Benedicere*, in multis §.

Clemens V. in declaratione Regulæ Fratrum Minor. quæ incipit *Exiui de Paradiſo*, &c. voluit, & mandauit Fratribus prædictis, ne habeant niſi paramenta, & vaſa Eccleſiaſtica decentia, in numero, & in magnitudine ſufficientia competenter. Quia ſuperfluitas, aut nimia precioſitas vel quæcunque curioſitas in iis, ſeu aliis quibuſcunque non poteſt ipſorum profeſſioni, vel ſtatui conuenire, b. fo. 16. in tract.3. Et ffo.16.1. tract.

Calixtus III. remiſit omnem exceſſum in paramentis factum vſq; in illum diem, 2 *Paupertas.* & ſuſpirans dixit, quod prouideretur, ne in futurum tales exceſſus fierent, o.fo.61. Et ffo. 65. conc.89.

3 *Fratres laici.* Idem Calixtus conceſſit, quòd Fratres laici poſſint tangere calices, & lauare Corporalia, & alia ornamenta Eccleſiaſtica, cum expedierit, o.fo.62. Et ffo.65. conc. 91.

Collector. Aduertendum eſt circa præfatam Conceſſionem, quòd quidam Commiſſarius curiæ ignorans huiuſmodi Conceſſionem, vel oblitus illius, impetrauit aliam Conceſſionem valde ſtrictam, ſolum pro illis laicis Fratribus, qui ſunt ſocij Generalis, aut Prouincialium Miniſtrorum, prout ſupra poſitum eſt, in dictione *Laici Fratres*, in §.1. Sed illa Conceſſione non obſtante, poſſunt Fratres huiuſmodi vti ſupraſcripta Conceſſione, quia non reperitur reuocata.

Sixtus IV. conceſſit, quòd Fratres minores poſſint tuta conſcientia tenere & recipere paramenta argentea, aurea, & alia ad diuinum cultum pertinentia: & habere campanas magnas, & diuerſas. Sed hoc, quando Capitulo Prouinciali viſum fuerit, poſſe ſine ſcandalo fieri, o.fo 63. Et ffo.67. conc.103. Et ffo.209. conc.374. 4 *Paupertas.*

Cauendum eſt ab huiuſmodi Conceſſione ſaltem pro talibus rebus recipiendis in futurum: quia propter conſimilia relaxatur, & deſtruitur paupertas promiſſa in Regula. *Collector.*

Idem Sixtus conceſſit, quòd omnes Fratres, clerici, & laici poſſint tangere, ſine ſcrupulo conſcientiæ, calices, & corporalia, & alia ornamenta, cum reuerentia tamen, o. ffo. 97. conc.343. 6

Idem Sixtus conceſſit, vt poſſint prædicti fratres ſecura conſcientia veſtes, & pannos profanos in paramenta, & alios vſus eccleſiaſticos conuertere, o. ffo. 60. conc.144. Et ffo. 97. conc.344.

Idem Sixtus fecit quandam Conceſſionem monialibus S. Claræ, ac Tertiariis, vt poſſint tangere, & lauare ornamenta Eccleſiaſtica, exceptis corporalibus, quæ poſita eſt in dictione *corporalia*, §.3. 7 *Moniales.*

Leo X declarauit, & decreuit, quòd fratres minores ſint tantum cuſtodes, & non poſſeſſores paramentorum, & ornamentorum, ac vaſorum, quæ ad miniſterium Sacramenti Altaris habent: & propterea illis abſque ſuæ profeſſionis macula, aut violatione, vti, & potiri liberè, & licitè eos poſſe: cum deceat, iuxta ſollemnitatum celebritatem, decentioribus paramentis diuinam honorare Maieſtatem, b. ffo.15. conc.54. 8 *Paupertas.*

Huiuſmodi Conceſſio eſt relaxatiua, & diſſipatiua paupertatis, ſicut ſuprà poſita in §. 4. qua propter non expedit vti illa, præſertim, quia aduerſatur determinationi Clementis ſupraſcriptæ §.1. *Collector.*

Idem Leo fecit in huiuſmodi materia quandam eximiam Conceſſionem omnibus Prælatis frattum mino. obſeru. quę poſita eſt in dict. *Benedicere* §.14. 9

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §.4. & 8. *notandum quòd ibi Collector conformiter ad Spe. ff. 6 dicit, quòd cauendum eſt ab illis diſpenſationibus Sixt. IV & Leonis X quoad habendum precioſa, & ſumptuoſa in cultu diuino, quia ſunt ſubreptitia ex falſa cauſſa habita, & quia cōtra declarationes* &c.

&c. Sed certe modeſtius mihi dicendum videtur. Nam aliud iudicium habendum eſt, quoad Fratres, vtentes prædictis rebus precioſis, ſecundum prædicta Priuilegia. & aliud quoad procurantes prædicta precioſa, aut ſuperflua.

Nam primò, quoad ipſos Fratres vtentes dico, quòd omnes Fratres poſſent licitè recipere, & tenere paramenta, & contenta in Priu. Sixt IV. §. 4. cum limitationibus ibi poſitis: quia ſic limitata videtur rationabilis diſpenſatio, ad tollendum ſcandalum, vel turbationem perſonarum, probabiliter imminentem, & vt deuotioni talium perſonarum ad Dei honorē condeſcendatur; & dummodo Fratres non dent cauſſam prædictis; vt ibi dicitur. neque tenentur Fratres eſſe valde ſolliciti ad informandum tales perſonas, vel ad multum diſſuadendum eis: ſed ſufficit, quod non prouocent eas ad id, & quòd non fingant ſcandalum. vbi non eſt, vt ibi innuitur, & certè temerarium videtur dicere, quòd cum his limitationibus non ſit licitum vti tali Conceſſione quam totum Capitulum Generale Aquilæ, anno Domini 472. acceptauit, & poſuit inter alias recollectiones ipſius Capituli; vt habetur ſſſo. 10. Similiter dico, quòd omnes Fratres poſſent licitè vti domibus, & ædificijs ſumptuoſis, & ibi morari, & paramentis vaſiſq; Eccleſiaſticis pretioſis valde & multiplicibus vti & alijs quibuſcunque quibus Fratres vtuntur communiter, vel diuiſim vtpote Cellis, & Officinis, libris, & alijs vtenſilibus domorum noſtrarum ſecundum Priuil. Leo. X. ſupradictum §. 8. quia videtur rationabile, & habere cauſſam rationabilem aliqualiter, vt in dicto Priuileg. ſſ. 15. ponitur: quia ſcilicèt talium rerum ſumus cuſtodes tantum, & ex ipſarum vſu nihil magis adijcitur noſtris commoditatibus corporalibus, quoad victum, & veſtitum, & propter honorem cultus Diuini & vt ſimiliter ſatisfiat deuotioni Domini earum rerum. ſcilicet deuotioni Domini Papæ, qui eſt dominus talium rerum. alio domino non exiſtente, videtur quòd licitè talibus rebus vtamur, ſicut de Conceſſione Sixt. IV. dictum eſt. Maximè, quia ex quo ipſe Leo X. non ſolum diſpenſando concedit, ſed & declarat, & decreuit eſſe licitum talibus vti & inſuper vult, mandat quòd ſic fieri, certe videtur tacitè decernere, talem Conceſſionem ſeu diſpenſationem, eiuſq; cauſſam, eſſe rationabilem, & licitam nobis Ideo, tanquam talis, habenda eſt in vtroq; foro, dum de oppoſito non conſtat manifeſtè, vt eſt communis practica, & regula Doctorum vtriuſque iuris; & nos humiliter, & ſincerè ſic ſtantes prædictis, Papali declarationi, atque decreto ſumus omnino tuti in conſcientia Neque eſt dicendum, Papam non fuiſſe debitè informatum de noſtra obligatione. conſtat enim, quòd fuit ſufficienter inſtructus, vt expreſsè patet in relatione ipſius priuilegij: & dato quòd ei non fieret tā extenſa relatio ſeu reformatio noſtræ obligationis, ipſe tamen cenſetur habere in pectore ſuo omnia iura communia. cuiuſmodi eſt noſtræ Regulæ obligatio, quoad hoc, de qua habetur in Declarationibus inſertis in corpore iuris: ergo licitè poſſumus vti prædictis rebus, ſecundum præfata Priuilegia, vt dictum eſt. Et quoad ædificia, idem adhuc clarius patet. quia quamuis Clem. 5 decreuerit, in ſua declaratione, ſuper noſtram Regulam quod ædificia nimis ſumptuoſa non conueniunt noſtro ſtatui: tamen ipſe poſtea in Clem. Cupientes, de pœnis, *præcepit ſub excommunicatiône, quòd talia loca non relinqueremus abſq; licentia ſpeciali Sedis Apoſtolicæ, ergo licitè poſſumus ea habitare, & eis vti: vt etiam Sanctus Bernardinus in ſua epiſtola, artic. 4. declarauit, & habetur in eodem ſpeculo ſſſ 6. Ergo patet, quoad ipſos Fratres, vtentes prædictis rebus. quod poſſunt ipſi licitè vti ſecundum prædicta Priuilegia Sixt. IV. & Leonis Decimi cum ſuis limitationibus ibi contentis. Sed quoad Fratres procurantes fieri, ſeu haberi talia ſumptuoſa &c dico, quod illicitè, contra ſtatum noſtræ profeſſionis ea procurant. Quia in dictis Priuilegijs non conceditur talibus, quod poſſint ea procurare vllo modo; vt patet ibidem: immo, & in Conceſſione Sixt. IV. id eis ſpecialiter prohibetur, ſeu limitatur, vt patet §. 4 Poſtquam autē iam ſemel habita, ſeu facta ſunt in Ordine, culpabiliter ſeu inculpabiliter procurata per ipſos Fratres, ſeu per alios, tunc licitum eſt talibus vti, vt dictum eſt. Nam vſus tantum eorum eſt conceſſus, acquiſitio autem, ſeu ædificatio, ſeu cauſſalis procuratio talium ſumptuoſorum, aut pretioſorum prohibita, & illicita nobis eſt ex Regula, ſeu Declarationibus & nullo modo eſt nobis conceſſa per prædicta Priuilegia, ſed potius excluſa, vt patet ex dictis quod ſecundum Clementem Quintum, & Sanctum Bernardinum licitus erat nobis vſus ædificiorum ſumptuoſorum, quorum tamen procuratio, aut ædificatio nobis prohibita eſt, ergo, ſecundum prædicta, videntur moderanda ea, quæ hic Collector dicit.*

PACTA. *Collector.*

CIrca pacta inita per Fratres Minores, & alios quoſcunque ſunt nonnulla Statuta, & conceſſa per Summos Pontifices; quæ poſita ſunt ſupra in dictionibus *Concordia*, & *Conuentiones*.

PARA-

PARAMENTA ECCLESIASTICA.

Collector. De attinentibus ad Paramenta Eccleſiaſtica, dictum eſt in dictione *Ornamenta*, & latius in dictione *Benedicere*, in multis §.

PARENTES FRATRVM.

1 Indul. plen. Calixtvs III. conceſſit indulgentiam plenariam pro patribus, matribuſque Fratrum Minorum, præſentium, & futurorum, & etiam defunctorum, in Purgatorio exiſtentium, o. ffo. 65. conc. 90. Et ffo. 101. conc. 397.

Collector. Circa præfatam Conceſſionem vide declarationem ſuperius poſitam, in dictione *Indulg. quoad ſæculares* 8. in §. 1.

PAROCHIA.

1 Reuocatio pro ſæcularibus. Alexander IV. reuocauit Decretum Innocentij IV. quo prohibebatur, ne Fratres Minor. aut alij quicunque Religioſi reciperent ad Diuina, parochianos alienos, in diebus Dominicis, & feſtiuis in ſuis Eccleſijs, & Oratorijs, b. ffo. 102. conc. 114.

2 Idem Alexander, quia nonnulli Prælati Eccleſiaſtici non curabant de ſupradicta reuocatione per eum facta, dedit ſuper illam literas executoriales, b. ffo. 102. conc. 115.

Collector. Per ſuprapoſitas Prouiſiones nihil nobis noui conceſſum eſt: ſed Pontifex reſtituit nos ad ius commune. Attamen Leo X. prouidit optimè circa ſupradictum, vt poſitum eſt in dictione *Miſſa primò, quoad locum.* §. 9. & 10.

3 Quid ſit præiudiciũ Eccleſiarum parochialium. Sixtvs IV. declarauit, quòd Parochialium Eccleſiarum præiudicium, quòd debent Fratres Carmelitæ, ac Fratres Minores, & alij Mendicantes, per communicationem, euitare celebrando, & prædicando in Domibus ſuis, vel extra, ac etiam in plateis communibus, intelligendum eſt ſolum de decimis, & primitijs, quæ à laicis ſolent Clericis exhiberi, b. ſo. 102. Et ffo. 185. conc. 465.

Collector. Vide circa iſtam Conceſſionem in dictione *Prædicatores*, §. 14.

4 Prohibitio, Sepultura. Leo X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd nulli Religioſorum Parochias cum cruce, ad leuanda corpora eorum, qui apud Eccleſias domorum, & locorum eorundem Religioſorum, ſuam elegerunt ſepulturam, intrare poſſint, niſi prius præmonito, & requiſito, ac recuſante Parochiano Presbytero, & tunc ſine eius, ac ordinarij præiudicio, niſi eiſdem Fratribus ſuper hoc antiqua conſuetudo, quæ ſit in viridi obſeruantia, & cum pacifica poſſeſſione, ſuffragetur, b. ffo. 16. conc. 76.

Idem Leo circa ſupradicta. §. 1. & 2. fecit quandam declarationem, ſeu Statutum; prout poſitum eſt in dictione *Eccleſia Fratrum.* §. 12. & 13. Et in dictione *Miſſa primò quoad locum*; §. 9. & 10.

PAVPERTAS.

¶ *Diſtinctio materiæ Paupertatis.*

Quoad materiam paupertatis, ſunt multa, & varia conceſſa, & diſpoſita in Priuilegijs Fratrum Minorum, quæ ſubſequenti ordine diſtinguuntur. Collector. ¶ Primò namque inueniuntur aliqua in commendationem, ac laudem huiuſmodi Paupertatis: necnon etiam in defenſionem illius. Et iſta ponuntur, §. 2. & 3. & 4. & 6. ac 7. Et in dictione *Bona.* §. 9. ¶ Secundò reperiuntur complura ſpectantia ad ea, quæ præfati Fratres acquirere, ſeu recipere, ac poſſidere poſſunt. Hæc autem ponuntur ſub varijs dictionibus huius Compendij, ſcilicet in dictione *Bona*, § 2. & 3. & 4. & 7. ac 13. Et in dictione *Commutare.* Et in dictione *Eleemoſyna*, in §. 1. & 2. ac 3. & 14. cum Statutis generalibus ibidem additis. Et in dictione *Poſſeſſiones*, §. 1. Sed in ſpeciali, quoad illa, quæ relinquuntur Fratribus prædictis in teſtamentis: habetur in dictione *Hæreditas*, §. 2. & 4. & 5. ac 9. cum ibi notatis. Et in dictione *Legata.* Et magis in particulari quædam pertinentia ad res cultui Diuino dedicatas, continentur in dictione *Ædificare.* §. 4. Et in dictione *Ornamenta Eccleſiaſtica*, §. 1. & 2. & 4. ac 8. ¶ Tertiò in prædictis Priuilegijs reperiuntur aliqua, quæ reſpiciunt diſpoſitionem rerum, quas huiuſmodi Fratres poſſident: præſertim quoad res viles, & parui valoris. De quo habetur in dictionibus *Dare*, ac *Declarare.* ¶ Quartò ſunt aliqua, quæ ſpecialiter concernunt denarios, vel pecuniam. Et quoad iſtud, ponitur in fine huius dictionis quoddam dubium notabile, cum ſua deciſione.

Innocentivs III. ſtatuit, ne quis Monachorum, proprium aliquo modo poſſideat. Et quòd, ſi proprietatem aliquam fuerit 1 Ex iure communi.

deprehenſus habere, Regulari monitione præmiſſa, de Monaſterio expellatur, nec recipiatur vlterius, niſi pœniteat ſecundùm Monaſticam diſciplinam. Quod ſi proprietas apud quemquam inuenta fuerit in morte ipſa cum eo in ſignum perditionis extra Monaſterium in ſterquilinio ſubterretur, ſecundùm quod Beatus Gregorius narrat in dialogo, ſe feciſſe. Vnde, ſi quidquam alicui fuerit ſpecialiter deſtinatum non præſumat illud accipere: ſed Abbati, vel Priori, ſeu Cellario aſſignetur. Et infra, Nec æſtimet Abbas, quòd ſuper habenda proprietate poſſit cum aliquo Monacho diſpenſare: quia abdicatio proprietatis, ſicut & cuſtodiæ caſtitatis, adeo eſt annexa Regulæ Monachali, vt contra eam nec Summus Pontifex poſſit licentiam indulgere. Habetur in c. *Cum ad Monaſterium*, extra, *de ſtatu Monachorum*.

Nota.

2 *Pro Fratribus Prædicatorib. & Min.*

ALEXANDER IV. declarauit, quòd Mendicitas Fratrum Minorum, Prædicatorum eſt meritoria, & quòd poſſunt eleemoſynas petere, ac recipere à fidelibus: non obſtante quacunq; contradictione, b. fo. 15. Et ffo. 25. conceſſione 15.

3 NICOLAVS III. in declaratione Regulæ Fratrum Minorum, determinauit, quòd paupertas prædictorum Fratrum Minorum, quæ abdicat proprietatem omnium rerum, tam in particulari, quàm etiam in communi propter Deum eſt meritoria, & ſancta, quam & Chriſtus viam perfectionis oſtendens, verbo docuit, & exemplo firmauit. Et circa hoc dicit ibidem multa alia notabilia, b fol. 5. in ſecundo tractatu. Et ffo. 7. articulo primo in ſecundo tractatu.

4 *Approbatio ſeu reualidatio decretalium exijt &c. Nota.*

MARTINVS V. commiſit cuidam Cardinali pleniſſimè ſuam auctoritatem, vt præſideret Capitulo Generali Fratrum Minorum in ciuitate Aſſiſij celebrando, vbi præfatus Cardinalis reualidauit declarationem Nicolai III. quoad articulum paupertatis ſub forma ſequenti. ¶ Item quoad votũ Paupertatis, id eſt, viuendo ſine proprio, & quòd Fratres nihil ſibi approprient, ſtatuimus, & ordinamus illud inconcuſsè tenendum, quòd felicis recordationis Nicolaus III. declarauit in ſua decretali, extra, *de verborum ſignificationibus Exijt, qui ſeminat*, libro 6. a. §. *Porro* ſucceſſiuè, & ſeruatim per ordinem, vſque ad §. *Verum*; quia expreſsè continetur in Regula, &c. ¶ Et quòd quilibet Conuentus habeat ſuam Procuratorem ſecundùm Declarationem, & Priuilegium Domini Nicolai III. & Martini IV. & Sanctiſſimi Domini Patris & Domini, Domini Martini V. Hucuſque verba præfati Cardinalis, in Conſtitutionibus Martinianis poſita. ¶ Poſtea prædictus Martinus confirmauit omnia per dictum Cardinalem in præfato Capitulo facta. ¶ Commiſſio ſupradicta habetur ffo. 84. conceſſ. 245. ¶ Reualiditio autem continetur in Conſtitutionibus ordinis minorum, quæ appellantur Martinianæ, in Capitulo primo, fol. 231. tract. 3.

Confirmatio verò exiſtit, b. fol. 38. Et ffo. 36. conc. 41.

Idem Martinus fecit quandam Conceſſio- 5
nem contra Conſtitutionem, quæ incipit *Ad conditorem*, per Ioannem 22. editam: prout habetur infra, in dictione *Procuratores Fratrum, ſeu Syndici*. §.

ALEXANDER VI. approbauit, & perpe-
tuæ firmitatis robur obtinere voluit literas 6
Martini IV. Martini V. Eugenij IV. Calixti III. ac Sixti IV. nec non Pauli II. Romanorum Pontificum, per quas literas huiuſmodi Pontifices profeſſoribus Ordinis Minor. conceſſerunt, quòd vſum bonorum eis, & dicto ordini relictorum (proprietate, ſeu dominio eorumdem bonorum apud Romanam Eccleſiam remanente) cum puritate ſuæ Regulæ percipere, & habere poſſint, b. ffo. 75. conc. 125.

Hæc approbatio confert reualidationem Decretalis *Exijt, qui ſeminat*, & derogationem extrauagantium Ioannis 22. de quibus ſupra.

CLEMENS VII. in quodam Breui, ſeu 7
Bulla ſollemni; vbi Fratribus Minor. Regularis Obſeru. communicauit omnia Priuilegia quorumcunque Ordinum, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium; poſuit ſequentem clauſulam notatu dignam: nec non Regulam ipſam, per ſanctum Franciſcum, pro Fratribus ordinis minorum inſtitutam, obſeruabilem, meritoriam, fundatam ſuper ſacrum Euangelium, exiſtere, & quoſcunq; cuiuſcumq; ſtatus, dignitatis aut conditionis, ſcribentes, aut aſſerentes Regulam ipſam non meritoriam; vel inobſeruabilem, ſeu ſacro Euangelio repugnantem eſſe, in hoc eorum aſſertionem huiuſmodi non eſſe tenendam, nec admittendam, auctoritate, & tenore præmiſſis, decernimus, ac volumus, & mandamus. Super quo, & alijs dedit Conſeruatores

tores Archiepiſcopum Hiſpalenſem, & Epiſcopum Abulenſem, cum maximis clauſulis & latiſsimis derogationibus. B.

Collector.

Aduertendum eſt, quod in Capitulo Generali Mechlinenſi; vbi tertiò electus eſt in Generalem Reuerendus Pater claræ memoriæ Frater Oliuerius Maillardi factæ ſunt circa paupertatem nonnullæ declarationes; prout ſequuntur:

Declaratio Capituli generalis.

Capitulum generale declarauit, quòd Papa Ioannes 22. reuocauit, ante mortem ſuam quidquid dixerat, ſeu fecerat contrarium Eccleſiæ, & determinationi Romanorum Pontificum. Quare Conſtitutiones, quas fecerat contra noſtras declarationes, ſ. Nicolai III. & Clement. V. nullius ſunt roboris, vel momenti. Habetur fol. 227. in tract. 3. Et ffo. 249. tract. 2.

Altera declaratio.

Capitulum generale declarauit, quòd duplex eſt ius vtendi, ſ. ius vtendi, i. licitè vti, & ſic vtimur nos Obſeruantes Fratres: Et ſimiliter ius vtendi, id eſt, dominium rei habere, vel auctoritatem exigendi immediatè habere, & iſto modo non habemus alicuius rei ius vtendi, nec habere poſſumus. Habetur fol. 228. in tract. 3. Et ffo. 247. in tract. 2.

Alia declaratio.

Item fuit declaratum in prædicto Cap quòd licitum eſt Fratribus hoſpitari in domo relicta ab aliquo defuncto alicui viuenti, hac conditione, vt ibidem hoſpitentur Fratres, & ſibi prouideatur de vtenſilib. Habetur, fo. 227. in tract 3. Et ffo. 246. tract. 2.

Alia declaratio.

Pœna contra proprietarios.

Inſuper in Capit. generali celebrato in conuentu Brugenſi declaratum eſt, quòd pœna proprietarij, quæ aliquando ponitur in conſti. eſt pœna priuationis actuum legitimorum, & Cononicæ ſepulturæ. Et pro laicis, priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ, ac viſitationum in iudicio. Habetur, fo. 225. tract. 3. Et ffo. 244. tract 2.

Circa huiuſmodi materiam paupertatis, in quantum tangit receptionem, aut delationem denariorum, eſt notanda deciſio ſequentis dubij.

Quæſtio de Burſarijs.

DVbitatur, an vniuerſaliter ſit illicitum Frat. Min. reg. obſer. Burſarium in via ducere? Et primò videtur, quòd non: quia Nicol. III. & Clem. V. in declarat. Regu. præfatorum Fratrum dicunt, quod pro ſimilibus cauſſis, prout ſunt contentæ in huiuſmodi Regula, ſcilicet pro infirmis curandis, & aliis Fratribus induendis, poſſunt Fratres recurrere ad amicos ſpirituales, ſiue ſint dantes pecunias, vel deputati per ipſos, ſiue nuntij, ſeu depoſitarij, aut quouis alio nomine appellentur. Sed neceſſitas itineris videtur eſſe talis, ſicut præfatæ neceſſitates expreſſæ in regul. ergo, &c. In oppoſitum tamē eſt rei veritas, ad quam faciunt multa. Primò, quia de hoc in Conc. Conſtan. à Fratribus procurantibus reformationem Religionis aduerſus transgreſſores ſpecialis reclamatio facta eſt, vt habetur. ffo. 165 in 2. tract. Secundò, quia Auctor tractatus, qui dicitur Serena conſcientia, qui fuit natione Italus, allegans Aluarum Hiſpanum, lib. 2. de planctu Eccleſiæ, dicit, quòd non poſſunt huiuſmodi Burſarij duci, niſi Fratres irēt per regiones, vel partes inhumanas, ac ex vera obedientia, & pro licitis negotijs Religionis: & vbi eſſet valde veriſimile, & expertum, quòd non poſſet inueniri eleemoſyna veſcibilis mendicando. Addens, quòd ſolum in neceſſitate ineuitabili, & valde probabili, poſſunt duci, quia aliàs Patres noſtri ordinis ſemper euitarunt. Tertiò, quia per Vbertinum in lib. Vitę Chriſti, abſolutè hoc reprobatur, & damnatur. Quartò principaliter, quia S. Bernardinus in tract. quem compoſuit de caſibus, in quibus Frater Minor poteſt dici, ſeu efficitur proprietarius, aſſignauit hunc caſum; abſque aliqua limitatione. Quintò, quia S. Bonauentura in expoſit. Regulæ noſtræ, ait, quòd perfectio Euangelica, etiam in itinere eſt obſeruanda; ita, vt nullum depoſitum pecunię habeatur ab ijs, qui perfectionis Regulam imitantur: licèt tamen, quando per inhoſpitales regiones Fratres iter agerent, plura viatici cauſſa liceat portare. Et hoc eſt, quod ſupra licere diximus in neceſſitate ineuitabili; quæ, cum ſit extrema, omni lege caret, vt eſt notum. Igitur non poſſunt Burſarij per viam duci.

Pro reſponſione ad quæſitum eſt notandum, quòd, vt apparet per dictas Declarationes, duo copulatiuè requiruntur ad hoc, vt recurſus ad amicos ſpirituales, &c. licitè fieri valeat. Primum eſt, cauſſa iuſta, & neceſſaria. Secundum eſt obſeruatio modificationum ibidem poſitarum; Quorum altero deficiente dictus recurſus ſub peccati mortalis pœna prohibitus eſt. Et quia in itineratione per terras Chriſtianorum communiter, nec vix vnquam inuenietur cauſſa, ſeu neceſſitas ſufficiens (vt continua experientia euntibus à partibus remotiſſimis ad Curiam Romanam, & Capitula generalia longè diſtantia oſtendit,) ideo talis delatio Burſariorum eſt illi- *Reſponſio ad Dubium.*

cita.

cita. Nec obſtat dicere, quod ducendo equos ac iter faciendo curſum, & multi inſimul, expertum eſt, quòd indigent dictis Burſariis. Quia, qui ſic iter faciunt, pſimet pro ſuo libitu ſe ponunt in talem neceſſitatem; quæ tamen verè, ſeu propriè neceſſitas appellari nequit. Nam luce clarius eſt, quod poſſunt, & adhuc cũ maiori Religioſitate, incedere pauci iunctim, vt puto duo vel quattuor, & ducere iumenta humilia, exemplo Saluatoris noſtri, & Sanctorum, præſertim Seraphici Patris noſtri Franciſci; qui Chriſti veſtigia ſectati ſunt. Ac etiam ſic ordinare iter ſuum, vt non ſit opus, curſorũ inſtar, ambulare. Et inſuper, quia iuxta textũ Regulæ noſtræ, debent ire oſtiatim pro eleëmoſyna confidenter; niſi forte (quod abſit) vellent, vt magni Abbates, comedere lautè. Quod quàm alienum, immò contrarium ſit noſtræ profeſſioni; præſertim quando per pecuniam procuratur, nullus, qui huiuſmodi ſtatus aliqualem notitiam habet, ignorat. Præterea hoc idem patet; quia non ſolum cauſſa, ſiue neceſſitas vera debet interuenire pro huiuſmodi recurſu licitè faciendo (quæ neceſſitas, vt prædictum eſt, vix continget Fratribus Min. iter facientibus, ſicut boni Fratres iter facere debent; ac, vt ſuæ Regulæ obſeruatores, incedentes) ſed etiam multæ modificationes requiruntur, prout perlucidè in tractatu, qui dicitur *Speculum Fratrum minorum*, in articulo, *Pecunia*. continentur, quę in hoc caſu nullatenus bene obſeruari poſſunt. Quas modificationes cum legeris, liquidò videbis reprobationem Burſariorum eſſe veram, atque iuſtiſſimam. Præterea quæro quonam modo poterunt tales oſtendere cunctis, in dictis pecuniis nihil habere (ſicut dicit CLEMENS, quod oſtendere debent) taliter, vt ſiniſter oculus non poſsit præſumi contra ipſos. Item, quomodo euitabunt non ſolum malum, ſed etiam ſpeciem mali, prout euitare aſtricti ſunt à lege Diuina. Item, qualiter habebunt teſtimonium ab iis, qui foris ſunt, immo quomodo euitabunt ſcandalum proximorum, quod ex hoc quampluribus datur, cum dicat Apoſtolus: Si Frater meus ſcãdalizatur, carnes non manducabo in æternũ. Et inſuper, quonam pacto ſatisfacient puritati voti paupertatis, obſeruando, quòd non præcipiant quomodo aut qualiter pecunia expendatur, nec de expenſa computũ exigant, & abſtinebunt à qualibet contrectatione, vſu, adminiſtratione & diſpẽſatione pecunię, prout hæc etiã dicti Pontifices cauenda omnino eſſe dicunt, & præcipiunt? Itaque pro firmiſſimo, & indubitabili tenendum eſt, quod extra caſum extremæ neceſſitatis (quæ nulla lege aſtringitur) nullatenus Burſarij duci licitè poſſunt, ſicut præfati Doctores tenent. Nec obſtat primò adductum ex declaratione Clementis, quia ex verbis, & ex ſenſu verborum huiuſmodi declarationis apparet, iſtam fuiſſe intentionem eius, per ea, quæ immediatè allegata ſunt. Et præſertim cum non ſolum præcipiat, vt ſit neceſſitas, quæ aliter prouideri nequeat; ſed etiam, quòd ſeruentur prædictæ modificationes. Non obſtat etiã dicere, quòd forſan non ita integrè in aliquibus Conuentibus obſeruantur modificationes, quas cum Burſarijs, dictum eſt, debere obſeruari, quia vnum peccatum non excuſat aliud, nec culpa illius maior alleuiat meam minorem, nec minus ardebunt, immo amplius, cum multis, quàm ſi ſoli in igne infernali eſſent. A quo nos liberare dignetur, qui, cum diues eſſet, pro nobis egenus fieri dignatus eſt: noſque vt ſibi aſſimilaret, in camino Paupertatis elegit. [Nec etiam obſtat dicere Chriſtum, & Apoſtolos, Burſarium aliquando duxiſſe: quia id (vt communiter Expoſitores aiunt: & ſic præcipuè reſpondiſſe Vbertinum de Caſali fertur in tractatu de decem plagis Paupert.) vt perſonæ communes, & Eccleſiæ Prælati aliorum curam habentes (vt nunc Papa, & Epiſcopi) feciſſe cenſendi ſunt. Nos autem, quia non ſuccedimus eis in ſtatu Epiſcoporum, ſed in exemplo vitæ particularis perfectionis (vt in c. *Exijt.* determinatur) Burſarium habere non poſſumus: vt ſupra eſt concluſum.]

Capucini Annotatio.

¶ Reliqua pertinentia ad Paupertatis materiam reſpectu Fratrum Minorum, habentur latiſſimè in Declarationibus Apoſtolicis Regulæ prædictorum Fratrum; quas fecerunt Nicolaus III. & Clemens V. Sed clarius continentur in quodam tractatu intitulato *Speculum Fratrum Minorum*, per Reuerendum Patrem Fratrem Ioannem de Argomanes Prouincialem prouinciæ Sancti Iacobi luculenter editum. Et præſertim in ijs, quæ attinent ad pecuniam: habetur ibidem peroptimè, prope finem eiuſdem tractatus.

Et vide Cordub. alioſq; moderniores Regulæ noſtræ expoſitores in 4. & 6. c.

ANNO.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVod [illegible] notandum, quia nec ſuper ha- [illegible] [illegible], Prælatum cum [illegible] Monacho [illegible] [illegible] [illegible] habent [illegible] [illegible] communi- tatis, ſeu pro ipſa communitate, utpote Eleemoſynarius, Veſtiarius, aut alius officialis Communitatis quia pro Communitate poteſt ha- bere peculium, non pro ſe, vt habetur in eod. cap. Cum ad Monaſterium ſecundum Doctor. ibi- dem; [illegible] in prima parte ſumm. Alphab. 23. li- tera G litera 8 Peculium autem in propoſito quoad Monachos, ſeu Religioſos, vt habetur in [illegible] ſecundum Gerard. minus eſt quam [illegible], ſeu quam proprietas, & minus eſt habere peculium, quam habere domi- nium, aut proprietatem, quia non eſt habere principale dominium in re ipſa, ſed habere fa- cultatem, ſeu licentiam Superioris ad com- mutandum, diſtrahendum, ſeu diſpenendum ge- [illegible] & ad libitum, prout ſibi viſum fuerit de [illegible] rebus, & hoc adhuc non liberè omnino, ſed, vt dictum eſt limitatè, id eſt ſub aliud fa- cere poſſunt, vt filius ſub patre, ſeruus ſub domino: & durante licentia eorum ſub quorum dominio, aut poteſtate ipſi ſunt. Ideo videant Fratres quàm multipliciter a Prælatis pariter, & ſubditis ſæpe circa hoc erratur: quia Prælati tenentur ſpecialiter circa hoc prouidere ſibi & ſubditis. De quo latius egimus ſupra in expoſ. Regulæ Fratrum Minor. c. 6. q. 7. ubi videatur.

Quoad illa notabilia quæ Collector, circa pau- pertatem ponit qui voluerit latius [illegible], legat ſupra in noſtra expoſ. Regulæ Fratrum Min. [illegible] q. [illegible] forte plenius intelligetur. quæ hic breuiter tangit Collector. Et quoad quæſt. 3. de Paupert. quam ibi Collector pertractat, videat qui volet in prædicta expoſ. Regulæ Fratrum Min. c. 4. q. 3.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

PRO huiuſmodi paupertatis materia, licet multa ab expoſitoribus Regularum Religioſo- rum, eam profitentium dicantur, & præcipuè a [illegible] aliiſq; modernioribus expoſitoribus Regulæ noſtræ Minoriticæ in c. [illegible] c. Ego tamen duarum tantum quæſtionum valde neceſſaria- rum reſolutionem hic adducam. Illius videli- cet: An Fratribus, & Monialibus in com- mune viuentibus & victum, & veſtitum a Religione petentibus, quales ſunt Men- dicantes Ordines, liceat habere poſſeſſiones, an- nuos redditus, vel alia bona immobilia ſecundò: An liciè poſſunt habere redditus vitalitios, quos illis parentes, vel conſanguinei pro eorum neceſſi- tatibus aſſignant.

Quoad primum reſoluitè dicimus quòd non in particulari, ſed [illegible] in communi [illegible] enim Cum ad Monaſterium, de ſtatu Monach. ſic di- citur: Prohibemus in virtute Sanctæ Obedientiæ, ne quis Monachorum proprium aliquo modo poſ- ſideat. Sed ſi quis aliquo modo habeat proprium, id totum in communi reſignet, &c. Et infra dici- tur, quòd ſuper hoc nec Abbas nec Papa poteſt di- ſpenſare: quaſi ſit contra ius diuinum, & natu- rale. *An Fratribus & Monialibus liceat habere poſſeſſiones, annuos redditus, &c.*

Et in Conc. Triden. manifeſtè ſeſſ. 25. cap. 2. ti- tu. de regul. ſic ſcriptum legimus: Nemini igitur Regularium, tam virorum, quam Mulierum, li- ceat bona immobilia, vel mobilia, cuiuſcunque qualitatis fuerint, etiam quouis modo ab eis ac- quiſita tanquam propria aut etiam nomine Con- uentus poſſidere, vel tenere, ſed ſtatim ea Superiori tradantur, Conuentuiq; incorporentur. Nec de inceps liceat Superioribus bona ſtabilia alicui Re- gulari concedere, etiam ad vſumfructum, vel vſum, adminiſtrationem, aut Commendam. Ad- miniſtratio autem bonorum Monaſteriorum, ſeu Conuentuum, ad [illegible] Officiales eorundem, ad nutum Superiorum amouibiles, pertineat. Mobi- lium vero vſum ita Superiores permittant, vt eo- rum ſupellex ſtatui paupertatis, quam profeſſi ſunt, conueniat, nihilq; ſuperflui in ea [illegible] nihil [illegible] etiam, quod ſit neceſſarium [illegible]. *Conc. Trid. diſpoſitio.*

Et licèt Fratribus Minoribus Martinus V. con- ceſſerit, [illegible] per [illegible] Romana Eccleſia [illegible] habere poſſint redditus, poſſeſſiones, vineas, & [illegible] id genus, vt patet per Priuilegium. Ad Statum Fratrum Ordinis Minorum [illegible] conſeruan- dū, &c. quod & Sixt. IV. confirmauit per Priui- legiū, Dum fructus [illegible] &c. Nos tamen Ca- puccini qui Priuilegiis Regulam relaxantibus re- nunciauimus ipſam Regulam in ſua puritate, ſi- cut à Papa Honorio fuit confirmata profitendo, ex vi voti noſtræ paupertatis, nec redditus, nec poſſeſſiones aliquas poſſumus habere, licet horum proprietas, non Fratribus, ſed domino rerum ſit reſeruata, vel ipſi Eccleſiæ Romanæ: cum in præ- dictis omnibus theſaurizatio, & prouiſio in futu- rum annexa ſit, quæ noſtro ſtatui repugnat, vt ex Clement. Exiui, §. Rurſus; nedum ex ipſa Regu- la aperte colligitur. *Pro Fratribus Minor. Pro Capuccinis.*

Quod etiam Redditus formales & propriè di- ctos (quod eſt ius, ſeu actio ad aliquid annuatim percipiendū) Fratres nullo modo habere valeant, *Redditus propriè qui ſint.*

 expreſ-

expreſſe declaratũ habetur in d. Clemen. Exiui. ait enim ibi: Cumq; redditus infra immobilia cenſeantur a iure, ac huiuſmodi redditus obtinere, paupertati, & mendicitati repugnet, nulla dubitatio eſt, quòd Fratribus prædictis, redditus quoſcunque ſicut & poſſeſſiones, vel eorum etiam vſum, (cum eis non reperiatur conceſſus) recipere, vel habere, eorum conditione conſiderata non licet. Ex quibus verbis conſtat, quod nedum redditus, & poſſeſſiones aliquas, ſed nec horum vſum, (licet proprietas ſit penes alios) Fratres habere poſſunt: niſi tantum hortos pro neceſſariis horitiliciis, & ſyluas moderatas pro ſpiritus ſublenatione, & domos ad habitandum, vt in eadem Clemen. apparet, §. licèt vero.

Virtualis autem Redditus, nec Fratribus licent, vt ex eadem Clement. Exiui, & Decret. Exiit, conſtat. Vnde ſi quis ordinauerit redditum perpetuum, quo in aliqua ciuitate vel loco ſuſtentarentur Fratres, hæredes in hoc grauando, vt quotannis Fratribus neceſſaria miniſtrarent: vel ſi reliquerit aliqua territoria, vel vineas, de quorum fructibus, per culturam, & induſtriam, vel eorundem fructuum pretio, Fratrum neceſſitatibus, per hæredes ſingulis annis prouideretur; hæc penitus Fratribus interdicta probantur, quia hæc habere eſt habere vſum redditu[illegible] ſecularem ſpeciem, vt ex dicta Clement. [illegible] §. licet vero.

Poſſeſſionum nomẽ comprehendi armenta gregeſq;.

Et nomine poſſeſſionum, non tantum agri, [illegible] nea, vinearia, & domus, & omnia quæ ſucceſſiue fructificant, intelliguntur, [illegible] armenta, vaccarum [illegible] vt habetur in tract. decem plagarum, [illegible] 6. & per Cord. al[illegible] ſit. Reg. in c. 6. comprobatur.

Eleemoſyna ciuiliter debita ſunt prohibita.

Idem [illegible] eleemoſynis, [illegible] tenentur facere Fratribus quædam Confraternitates, hoſpitalia, aut communitates, ita vt ciuiliter ad id cogi poſſint, quæ [illegible] eleemoſynæ naturam ſapiunt redditus, & habent obligationem ciuilem annexam, quarum Fratres incapaces ſunt. Licet autem Corduba [illegible] ſupra q. 3 [illegible] 4. dicat, [illegible] ſi Fratres expreſſe [illegible] , abſque vllo iure [illegible] petere [illegible] eleemoſynam, [illegible] tamen mihi videtur [illegible] non [illegible] alia [illegible] Legato.

An liceat habere redditus vitalitios.

Quoad [illegible] habere redditus [illegible] prolixe tractatur à Cord. in [illegible] q. 34. & a Petro Nauar. in tract. de red. [illegible]

Et [illegible] grauesreperti [illegible] qui [illegible] damnent vt eſt Gerſon. Alphab. 23 lit. g. & [illegible] Pyrrol in tract. de diſpenſ. Eccle. Con. c. 21. & habetur [illegible] lib. Monumenta ordinis Minorum tract. 3. f. 162. & aliis nonnullis iurib. & [illegible] præcipue C. Io[illegible] Frater de regul. [illegible] & c. Monachi, & c. cum ad monaſterium [illegible] Monachi, & illa ſupradicta diſpoſitio Conc. Trid. Interim [illegible] opinionem [illegible] aiunt; Sil. ueſt. verb. Ab[illegible] q. 3 diſt. 7. Innoc. [illegible] ne clerici, vel monachi [illegible] ſpecie de dictis redditibus. Nauar. de reddit. Eccleſia, q. [illegible] 6. 23. & 4. num 84. & alios Doctores, quos refert ipſe Petrus Nauar. [illegible] Et hanc ſequitur ipſe Corduba in præfata quæſt. 34. cum quibuſdam limitationibus, primo vt prædictum ius, vel alia quæuis res illi conceſſa ſit reuocabilis per voluntatem Superioris. ſecundo, vt non habeat apud ſe, ſed in manu publici officialis per Superiorẽ aſſignati. Sicq; aliunde eſſe [illegible] cenſet, non obſtante diſpoſitione dicti Con. Trid.

Secundum cum ipſo [illegible] Nauar. [illegible] tur, quod ſi ipſi Regulares redditus [illegible] poſſideant [illegible] ac lateant [illegible] ignorantiæ, tunc [illegible] proprietarii, & [illegible] ſupradicta iura [illegible]. Vel ſi [illegible] quodcunq; aliud poſſideant irreuocabiliter, et iam [illegible] & prouidente Superiore facerent contra Votum paupertatis, quia eſſet habere proprietatem [illegible] liberam rerum dominium, [illegible] loquuntur iura ſup. allegata, & [illegible] cum ad Monaſterium.

Sed ſi prædicta bona, & pecunia non ſint in poteſtate ipſius Regularis, ſed publici Officialis ad [illegible] Superiorem aſſignati, vt ſunt Depoſitarii, [illegible] curatores Monaſteriorum, vel [illegible] pro noc[illegible], [illegible] eſt talia bona admittere, ita ſane docuit Sil. Nauar. & C[illegible] p. [illegible] Con. Trid. cuius ratio eſt quia, cum [illegible] poteſtate publici Officialis in [illegible] [illegible], & non [illegible] nullam Superioris adeo, vt [illegible] in [illegible], ex ius. [illegible] ac bonis [illegible] tur neceſſaria domus.

Quo [illegible] Superiore [illegible] rent, vt [illegible] non [illegible] & [illegible] Conc. Trid. [illegible]

Quod, Superior [illegible] particularis [illegible] vel aliam [illegible] res temporaliter [illegible] pium, [illegible] quidem [illegible] certe concedat; ne [illegible] dicerentur [illegible] Concilio

adium

adminiſtratio propriè dici poſſet: quidquid tamen ſit, videatur benè, & ſanè intelligatur ſecundum Conc. Trid. diſpoſitionem: quia ex ea, omnia dubia circa hoc occurrentia facillimè reſoluentur, & hæc ſatis.

PORTIO CANONICA.

QValiter Fratres Minor. necnon, & alii Mendicantes non teneantur ſoluere Prælatis eccleſiarum aliquam Portionem Canonicam: poſitum eſt in dictione *Canonica Portio* præſertim § 5.

CAPVCCINI ANNOTATIO ADDITA.

COnc. Trid. c. 13. de ref. ſeſſ. 25. decreuit, vt quibuſcunq; in locis, iã ante annos quadraginta Quarta, quæ funeralium dicitur, Cathedrali, aut Parochiali Eccleſiæ ſolita eſſet perſolui, ac poſtea fuerit, ex quocunque priuilegio, alijs monaſterijs, hoſpitalibus, aut quibuſcunque locis pijs conceſſa, eadem poſthac integro iure, & eadem portione, quæ antea ſolebat, Cathedrali ſeu Parochiali Eccleſiæ perſoluatur, non obſtantibus conceſſionibus, gratijs, priuilegijs, etiam Mari Magno nuncupatis, & alijs quibuſcunque.

POSSESSIONES FRATRVM.

Collector. CIrca bona, quæ poſſident Fratres mendicantes, & moniales, eorum curæ commiſſę dictum eſt in dictionibus *Alienatio*, & *Bona* ¶ Sed vltra illud additur hic aliquid, quo ad Fratres Minores.

1 NICOLAVS III. in Declar. Regulæ Frat. Min. ſtatuit, & declarauit, quod omnium rerum, quibus vtuntur prædicti Fratres, jus, & dominium pertineat ad Summum Pont. & Eccleſiam Romanam, vtpote vtenſilium, & librorum, ac eorum mobilium, quorum vſum licèt huiuſmodi Fratribus habere: dum tamen, qui prædictas res dedit, non reſeruauerit ſibi dominium, b. fo. 6. in tract. 2. Et ffo. 8. in tractat. 2.

2 INNOCENTIVS VIII. fecit quandam diſpoſitionem Fratrib. Prædic. obſer. Congreg. Hiſpaniç, circa poſſeſſiones; vt habetur in dictione *Diſpenſatio* §. 18.

3 IVLIVS II. fecit quandam Conceſſionem magnã Frat. Auguſt. circa eorũ bona, & poſſeſſiones quæ poſita eſt in dictione, *Bona*, §. 10.

LEO X. præcepit omnibus Chriſti fidelibus, vt nemo bona Ordinis Frat. Auguſtin. audeat occupare, vel vexare; quod tam de perſonis prædictis, quã de locis, conuentibus, poſſeſſionibus, & aliis quibuſcunque rebus, ad loca, perſonasve pertinentia intelligi voluit, ſiue pecunia, ſiue mobilia illa ſint. Et voluit, quòd ſi vexantes, vel occupantes (poſtquam à prædictis Fratribus fuerint moniti) non integrè infra tridui ſpatium omnia reſtituerint, aut vexare omnino deſtiterint, excommunicationis ſententiam incurrant, à qua abſolui, niſi a Sede Apoſtolica, & in mort. artic. non poſſint, b. fffo. 122. conc. 518. 4 Prohibitio. Excommunicatio.

PRÆDICATORES VERBI DEI.

¶ *Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.*

NOtandum eſt, quòd omnia, quæ in Priuilegiis Fratrum continentur, reſpectu prædicationum, & Prædicatorum ſunt in triplici differentia. ¶ Quædam enim reſpiciunt facultatem, quam Fratres prædicaturi habere debent. Et hæc continentur inf. §. 1. & 4. & 5. & 10. ac 13. ¶ Alia concernunt prohibitionem Prælatorum Eccleſiaſticorum, & nonnullorum etiam Fratrum. Et iſta habentur in §. 7. & 11. ¶ Reliqua verò ſunt in commendationem, & fauorem dictorum Fratrum actu prædicantium. Iſta verò ſunt duplicia. Nam aliqua reſpiciunt propriè ſuas perſonas. Et hæc habentur, inf. §. 2. & 14. & 15. Alia autem reſpiciunt auditores ſermonum: Et quoad iſta, ponitur quædam remiſſio in fine huius dictionis. Collector.

1 INNOCENTIVS III. dedit B. Franciſco, & ſociis eius licentiam prædicandi ad verbi Dei ſemen in omnem terram ſpargendum, b. fol. 1. Et ffo. 3. Licentia prædicandi.

GREGORIVS IX. præcepit omnibus Eccleſiarum Prælatis, vt Fratres ordinis minor. ad officium prædicandi (ad quod dicit, quòd ſunt ex profeſſione ſui ordinis deputati) benignè recipiant, & vt admoneant populos eis commiſſos, quatenus ex ore prædictorum Fratrum, verbi Dei ſemen deuotè ſuſcipiant, ac etiam, quòd in neceſſitatibus huiuſmodi Fratrum liberales, exiſtant b. fo. 15 Et ffo. 109. conc. 233.

2 Idem Gregorius IX. præcepit Eccleſiarum Prælatis, quatenus, ſi qui aſſerentes, ſe eſſe de Ordine Fratrum Minorum, prædicauerint in iuriſdictionibus huiuſmodi Prælatorum faciendo quæſtum pecuniarium, ex quo infamia ſequeretur Religioni ipſorum Fratrum Nota

 qui

qui paupertatem profeſſi ſunt, capiant tales prædicantes, & tanquam falſarios condemnent, b.fo.25. Et ffo.109. conc.134.

4 *Licentia prædicandi.* ALEXANDER IV. conceſſit, quòd Fratres Ordinis Prædicatorum, & Minorum, poſſint prædicare Populis de licentia Rom. Pontificis, aut Legatorum eius, vel Diœceſani, ſeu Ordinarij, abſque aliorum inferiorum Prælatorum, & Rectorum Eccleſiarum, ac Sacerdotum Parochialium aſſenſu, b.fol.25. Et ffo 36. conc.15.

5 *Licentia prædicandi.* CLEMENS IV. referendo, ac confirmando prædictas literas Alexandri IV. declarauit, quòd, ſi prædictis Fratribus concedatur licentia prædicandi, & audiendi confeſſiones, à Legatis Sedis Apoſtolicæ, aut ab Ordinariis locorum poſſint liberè huiuſmodi Fratres prædicare Populis ſubiectis Legatis, & Ordinariis, & confeſſiones audire, ſine aliorum Prælatorum inferiorum, & Rectorum Eccleſiarum aſſenſu, vllo modo requiſito. Illis tamen caſibus exceptis, qui de iure, vel conſuetudine, aut ſpeciali reſeruatione facta, Sedi Apoſtolicæ, ac Legatis, & Ordinariis prædictis ſpecialiter relinquuntur, b. fo. 29. Et ffo.30. conc.26

Collector. Caſus, de quibus hic fit mentio, ſpecificantur à Benedicto XI. infra, §. vndecimo.

6 *Inſtitutio prædicatorum.* Idem Clemens conceſſit, vt ſinguli Prouinciales Fratrum Minorum in ſuis Prouinciis, cum Diffinitoribus in ſuis Capitulis prouincialibus congregatis, habeant plenariam auctoritatem, & facultatem examinandi, & approbandi Fratres prædicti Ordinis in ſacra pagina eruditos: & quod eis officium prædicationis (Deum habendo præ oculis) committere valeant; ſicut ex forma Regulæ poterat Miniſter Generalis, b. fo. 30. Et ffo 139. conc.311. ¶ Hoc idem conceſſum eſt Carmelitis. b. ffo. 185. conc.463. Et ſimiliter conceſſum eſt Auguſtinenſibus b. ffo.244. conc.589.

7 *Prohibitio prædicandi.* Idem Clemens prohibuit, ne Fratres, quos ab ordine pro ſuis culpis expelli contigerit, vel egreſſi fuerint proprio motu præſumant prædicare, &c. niſi ad alium Ordinem, in quo licitè exercetur huiuſmodi officium, de licentia Sedis Apoſtolicæ, vel Miniſtrorum Ordinis præfati tranſierint, b. fo. 58. Et ffo. 141. conc. 311. ¶ Habetur idem quoad Carmelitas, fo. 103 Et ffo 186. conc.472. ¶ Et quoad Prædicatores, ff 218. conc.557.

NICOLAVS III. vel IV. conceſſit multa & magna Fratribus Ordinis Prædicatorum euntibus ad terras infidelium, & hæreticorum in partibus Orientis; quæ, quia non videntur deſeruire pro iſtis temporibus, non ponuntur hic: ſed qui voluerit illa videre, reperiet b. ffo. 115 & 117. 8 *Pro prædicatoribus euntibus ad infideles.*

9 *Ex iure communi.* BONIFACIVS VIII. & Clemens V. fecerunt ſequentem Conſtitutionem circa Prædicatores: Statuimus, & ordinamus, vt Prædicatorum, & Minorum Ordinum Fratres, in Eccleſiis, & locis eorum, ac in plateis communibus, liberè valeant Clero, & populo prædicare, ac proponere verbum Dei, hora illa dumtaxat excepta, in qua locorum Prælati prædicare voluerint; vel coram ſe facere ſollemniter prædicari; in qua prædicare ceſſabunt: præterquam, ſi aliud de Prælatorum ipſorum voluntate proceſſerit, ac licentia ſpeciali. In Studiis autem generalibus vbi ſermones ad Clerum ex more fieri ſolent, diebus illis, quibus prædicari ſollemniter conſueuit, ad funera etiam mortuorum, & in feſtis ſpecialibus, ſiue peculiaribus eorundem Fratrum, poſſunt ijdem Fratres, & liceat eis liberè prædicare: niſi forte illa hora, qua ſolet ad Clerum in prædictis locis Dei verbum proponi, Epiſcopus, vel Prælatus Superior, Clerum ad ſe generaliter conuocaret, ac ex aliqua ratione, vel cauſſa vrgente, Clerum ipſum duceret congregandũ. ¶ In Eccleſijs autem Parochialibus, Fratres illi nullatenus audeant, vel debeant prædicare, vel proponere verbum Dei: niſi Fratres prædicti à Parochialibus Sacerdotibus inuitati fuerint, vel vocati: & de ipſorum beneplacito, & aſſenſu, ſeu petita licentia fuerit & obtenta: niſi Epiſcopus, vel Prælatus ſuperior, eoſdem Fratres prædicare mandaret. Habetur in Clementina *Dudum, de ſepulturis.* *Parochiales Eccleſiæ.*

CLEMENS V. in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub interminatione maledictionis æternę diſtrictius inhibuit Religioſis quibuslibet, ne in ſermonibus ſuis Eccleſiarum Prælatis detrahant: Aut etiam retrahant laicos ab Eccleſiarum ſuarum frequentia vel acceſſu, ſeu Indulgentias pronuncient indiſcretas. Habetur in Clementina, *Religioſi, §. Quibus etiam, de Priuilegijs, & exceſſibus Priuilegiorum.*

Notandum, quòd gl. ſuper verbo *Detrahant* ſuprapoſito, ſic dicit: Detrahant 6.q.1. c. *Deteriores*, dicit Hieronymus ad Ruſticum: Non eſt humilitatis meæ, atque menſuræ, de Miniſtris Eccleſiarum ſiniſtrum quippiam dicere: habeant illi ordinem ſuum, & gradum 16.q.1. *Si Cle-* *Collector.*

Si Clericatus. Et Tullius in inuectiua contra Salluſtium, in fine: Sæpe (inquit) vidi grauius offendere animos auditorum eos, qui aliena vitia apertè dixerunt, quàm eos, qui commiſerunt. Intelligo autem hanc literam (dicit præfata glo.) cum nominatim detrahunt, vel per circumlocutionem, quæ vicem habeat proprij nominis: Alias in genere bene liceret prædicatori tangere vitia Prælatorum. Vnde Dominus dixit: Super cathedram Moyſi ſederunt Scribæ, &c. Matthæi 23. Et 1. q. 1. cap. *Omnia*. Licèt ergo in genere, quod non licet in ſpecie, *de offic. Ord.* cap. *Si ſacerdos* Caueant tamen etiam in generis locutione linguam refrenent; quia, qui inconſideratè loquitur ſentiet mala. 5. q. §. *ſed aliud*. 43. diſt. *Sit Rector*. Hæc glo. præfata; quæ eſt merito notanda: & ideo hic inſerta.

11 *Caſus in quibus poſſunt prædicare Fratres etiamſi Diœceſani prædicent.* BENEDICTVS XI. ſtatuit, quod Fratres Ordinis Prædicatorum, & Minorum, qui ad prædicandum deputati ſunt, poſſunt in Eccleſiis, & locis ſuis, ac in plateis communibus, ſeu publicis, liberè (abſque Diœceſanorum & aliorum Prælatorum petita licentia) Clero, & populo prædicare, eiſque proponere verbum Dei. Voluit tamen, quod prædicti Fratres caueant omnino, ne illa hora, in qua Diœceſani prædicauerint, vel coram ſe fecerint prædicare, prædicent ipſi Fratres: niſi forſan hoc facerent de voluntate Diœceſanorum ipſorum, aut in Studiis generalibus: diebus illis duntaxat, quibus ſermones ad Clerum fieri ſolent ſollemniter, ſiue in funeribus mortuorum, ſiue in eorundem Fratrum Feſtis ſpecialibus, ſeu peculiaribus; quia in prædictis quattuor caſibus concurrere poterunt in prædicationibus cum Diœceſanis, B. fo. 136. Et 203. conc. 500.

Collector. Aduerte quòd in hoc caſu non caratur, niſi de Clementin. *Dudum*, ſup apoſita. § 9.

12 *Prohibitio prædicandi.* Idem Benedictus ſtatuit, quod prædicti Fratres in Eccleſiis parochialibus non audeant prædicare nuitis earum Rectoribus, ſeu Sacerdotibus: niſi de licentia Superiorum eorundem Rectorum, B. fo. 126. Et ffo. 201. conc. 501

13 *Licentia prædicandi.* BONIFACIVS IX. conceſſit Fratribus Ordinis Prædicatorum, quòd poſſint verbum Dei in eorum Eccleſiis, & plateis communibus publicè proponere, & prædicare; & iuxta morem ipſius Ordinis quæſtus facere, & mendicare cuiuſcunque inferioris Summo Pontifici ſuper hoc licentia minimè requiſita, b. fffo. 118 conc. 534.

SIXTVS IV. conceſſit Fratribus Carmelitanis, vt poſſint liberè prædicare populis in locis publicis, abſque tamen Parochialium Eccleſiarum iuris præiudicio. Et declarauit, quod huiuſmodi iuris præiudicium intelligatur de decimis, & primitiis duntaxat, quæ à laicis ſolent clericis exhiberi, B. fo. 112. Et ffo. 185. conc. 465. 14. *Licentia prædicandi.*

In prædicta conceſſione vult dicere Sixtus, quòd dummodo Eccleſiis Parochialibus non ſequatur præiudicium, quoad exactionem decimarum, & primitiarum, poſſint prædicti Fratres prædicare liberè in quibuslibet locis publicis *Collector.*

LEO X. conceſſit, quòd prædicatores verbi Dei Ord. Mino. de Obſeruant. quando actu prædicant, vt puta in Aduentu, & Quadrageſima, poſſint officium feriale anticipare, & Feſta illis diebus reſeruare, quibus illos amplius laborare neceſſe eſt. Non tamen in fraudem Diuini Officii: ſed vt liberius valeant ſtudio vacare, & conſolationi ſpirituali fidelium populorum incumbere, o. fffo. 91. conc. 265. 15 *Officium Diuinum.*

Idem Leo conceſſit, quod Fratres Min. Prædicatores actu prædicantes, poſſint ſine ſtimulo, & ſeruato ieiunio, anticipare, & retardare horas comeſtionis & ſerotinæ collationis iuxta ſuam conſolationem, o. fffo. 93. conc. 282. 16 *Ieiunium.*

Idem Leo in Concilio Lateranenſi ſtatuit, & ordinauit, vt nullus tam Clericus, vel ſecularis, quàm cuiuſcunque etiam Mendicantium Ordinum Regularis, aut quiuis alius, ad quē facultas prædicandi, tam de iure, quàm de cōſuetudine, vel Priuilegio, aut alias pertinet, ad huiuſmodi officium exercendum admittatur, niſi per Superiorem ſuum reſpectiuè diligenter examinatus (in qua re conſcientiam ipſius Superioris onerat) ac morum honeſtate, ætate, doctrina, probitate, prudentia, & vitæ exemplaritate ad illud aptus, ac idoneus reperiatur. Et hic quocunque poſtea prędicaturus acceſſerit, de huiuſmodi examine, & idoneitate ſua per literas authenticas, ſeu alias ſui examinatoris, & approbatoris, Epiſcopis, & aliis locorum Ordinariis fidem legitimam faciat b. fffo. 127. conc. 565. 17 *Excommunicatio Prædicatorum.*

Idem Leo mandauit omnibus prædictis, qui onus prædicationis ſuſtinent, quique in futurum ſuſtinebunt, vt Euangelicam veritatem, & ſacram ſcripturam iuxta declarationē, interpretationem, & ampliationem Doctorū, quos Eccleſia, vel vſus diuturnus approbauit, elegan- 18 *Prohibitio*

eligendoſq; hactenus recepit, prædicent, & explanent: nec quidquam eius proprio ſenſui contrarium, aut diſſonum adijciant: ſed illis ſemper inſiſtant, quæ ab ipſius ſacræ ſcripturæ verbis ritè, ac ſanè, & præfatorum Doctorum interpretationibus intellectis non diſcordant. Tempus quoq; præfixum futurorum malorum, vel Antichriſti aduentum, aut certum diem iudicij prædicare, vel aſſerere nequaquam præſumant: cum veritas dicat, non eſſe noſtrum noſſe tempora, vel momenta, quæ Pater poſuit, in ſua poteſtate, b. ſſſo. 127. conc. 566.

19 *Inhibitio.* Idem Leo inhibuit omnibus, & ſingulis Clericis Secularibus, & Regularibus præfatis, cæteriſq; cuiuſcunque ſtatus, Ordinis, & conditionis exiſtant, qui onus prædicationis aſſument, ne in ſermonibus ſuis publicis, alia quæque futura, quàm quæ ex literis ſacris conſtant, prædicere: nec illa à Spiritu Sancto, vel diuina reuelatione ſe habuiſſe affirmare, & alienas, inaneſq; diuinationes aſſeueranda, aut alio quoq; modo tractanda aſſumant: ſed è diuinæ vocis præcepto Euangelium omni creaturæ cum vitiorum deteſtatione; & virtutum commendatione enucleent, & declarent; & pacem, ac dilectionem mutuam à redemptore noſtro tantopere commendatam, vbiq; fouentes non ſcindant veſtem inconſutilem Chriſti, ſed ab Epiſcoporum, Prælatorum, ac aliorum Superiorum, eorumq; ſtatus, ſcandaloſa detractione aperta, & manifeſta redargutione abſtineant, b. ſſſo. 127. conc. 567.

20 *Prohibitio.* Idem Leo in præfato Conc. ſtatuit, vt ſi quibuſdam Dominus futura quædam in Dei Eccleſia inſpiratione quapiam reuelauerit, quoniam res magni momenti eſt, eò, quòd non de facili credendum ſit omni ſpiritui, ſed ſint probandi ſpiritus (teſte Apoſtolo) an ex Deo proueniant, tales aſſertæ inſpirationes, antequam publicentur, aut populo prædicentur, Apoſt. Sedis examini reſeruatæ intelligantur. Quod ſi ſine moræ periculo id fieri non valeret, aut vrgens neceſſitas aliud ſuaderet, tunc eodem ordine ſeruato, Ordinario loci notificentur, vt ille, adhibitis ſecum tribus, aut quattuor doctis, & grauibus viris, & in eiuſmodi negotio exercitatis, diligenter examinato, quando id expedire videbunt (ſuper quo eorum conſcientias onerat) licentiam concedere poſſint, b. ſſſo. 127. conc. 569.

Idē Leo vbi ſupra ſtatuit, vt ſi qui ex huiuſmodi prædicatoribus, miracula falſa, aut incerta, vel prophetias, quæ ex ſacra ſcriptura non conſtant prædicare, ſeu Epiſcopis, aut eorum Superioribus præfatis detrahere auſi fuerint, vltra pœnas contra tales à iure ſtatutas, excōmunicationis etiam ſententiam, à qua non niſi à Rom. Pontif. (præterquam in mortis art. conſtituti) abſolui poſſint, eos incurrere voluit. Et vt eorum exemplo alij attentare ſimilia minimè audeant, eis Prædicationis etiā officium interdictum eſſe perpetuò, decreuit, b. ſſſo. 127. conc. 570. 21 *Excomm.*

Circa materiam iſtam Prædicatorum, multi Summi Pontifices conceſſerunt multas indulgentias quas lucrantur audientes ſermones Fratr. Minorum prout poſitæ ſunt in dictione *Indulgentia quoad ſeculares quintò.* *Collector.*

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOad §. 8. *notandum, quòd ſimiliter id, quod ibi Nicolaus III. vel IV. conceſſit, & Greg. IX. ſſ. 253. & Inno. IV.*

Quoad §. 13. notandum, quòd idem Bonif. IX. ibid. prohibuit etiam ſub excommunicatione ipſo facto in quoſcunque contrafacientes, ne Prælati Eccleſiarum, aut alij quicunque populum, aut parochianos ſuos retrahere præſumant, quò minus accedant ad audiendas prædicationes Fratrū Prædicatorum quoties, & quando voluerint.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

E*ST notandum, quòd prius, per Decretum Pij V. in Eccleſiis noſtris poteramus prædicare ſine benedictione ordinarij: vt in conſtit. & in* mendicantium Ordines *habetur edita, anno 1567. Sed quia conſtit. illa fuit poſtea per Greg. XIII. ad terminos iuris communis & [illegible] Conc. Trid. Canonum redacta, & ſecundum [illegible] um IV. in conſtit.*, in Principis Apoſtol. 119. *annullantur omnia priuilegia quæ decretis* Conc. *Trid. contrariantur, [illegible] non aliàs poſſumus, niſi cum eorum benedictione. In* Conc. *enim Trid. ordinatur, vt Prædicatores ſine licentia Superiorum Ordinis, & benedictione Ordinarij, in Eccleſiis eiuſdem Ordinis prædicare non poſſint; in Eccleſiis autem aliis à noſtris, vltra licentiam Superiorum, & Epiſcopi licentiam habere tenentur.*

Et notandum etiam, quòd præſentati ſemel, nō tenentur amplius in illa Diœceſi præſentari, vt in eadem ſupracitata Pij V. conſt. Et ſi mendicantium, *declaratur.*

PRÆ.

PRÆLATI.

Distinctio materiæ inſi aſcriptæ.

Diviſio.

Circa Prælatos ſunt multa, & varia in Priuilegijs Fratrum, quæ ſub ſequenti Ordine partiuntur. Primò enim ſunt aliqua ſtatuta, & conceſſa reſpectu Prælatorum Religioſorum. Et hæc ſubdiuiduntur. Nã quædam pertinent ad eorum electionem; quæ poſita ſunt in dictione *Electio*. Alia concernunt eorundem Prælatorum confirmationem; quæ habentur in dictione *Confirmatio*. Nonnulla verò attinent ad huiuſmodi Prælatorum auctoritatem in executione ſuorum officiorum. Et de hoc habetur in varijs dictionibus, ſecũdum varietatem denominationum officiorũ. Vt de auctoritate Generalis Miniſtri in dictione *Generalis Ordinis*. Et ſic de alijs officijs, prout diſtincta ſunt in dictione *Officia Ordinis*. Secundò principaliter in Priuilegijs Fratrum ſunt non pauca pertinentia ad Prælatos Eccleſiarum. Et horum aliqua reſpiciunt modum, quem ipſi debent obſeruare erga Fratres ad eos declinantes, ſcilicet qualiter debẽt eos benignè recipere. Et hoc habetur in dictione *Recipere* §. 1 & 2. Alia ſpectant ad reuerentiam, quam Fratres debent exhibere huiuſmodi Prælatis in præſentatione Confeſſorum, & alijs nonnullis. De quo habetur in dictionibus *Abſolutio quoad ſeculares*, & *Præſentatio Confeſſorum*. Alia pertinent ad formam, quam erga priuilegia dictorum Fratrum debent tenere eiſdem Prælati Eccleſiarum. De quo habetur in dictione *Priuilegia*. Et tandem nonnulla pertinent ad inhibitiones per Summos Pontifices huiuſmodi Prælatis factas, ne circa Fratres, & eorum officia ſe intromittant. Et de hoc in dictione *Exemptio*, in multis §. multa continentur.

Prælatis ad Prælatos ordinis.

De attinentibus ad Prælatos Eccleſ.

CAPVCCINI. ANNOTATIO.

Notandum, quod Prælatus exemptus, & nimia aliqua ſpeciali iuris habet iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem in ſuos ſubditos iux. gloſ. receptam & ſingularem Clem. 1. verbo proprietij de rebus Eccl. in alie. quod huiuſmodi Prælati exempti qui habent iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem, poſſunt exercere in ſuos ſubditos, quæ Epiſcopi in ſuos: Ita tenet Nauar. in conſ. 23. titul. de priuilegijs.

PRÆFATIO.

Evgenivs IV. conceſſit Fratribus Minorum, quod in Feſtiuitatibus S. Franciſci poſſint dicere propriam Præfationem, & Credo, o. ff. 101. conc. 408. 1

Sixtus IV. conceſſit, quòd Fratres Minor. in die S. Franciſci, & Stigmatum eiuſdem, poſſint dicere Præfationem propriam in Miſſa o. fol. 63. Et ff. 100. conc. 386. 2

Pro S. Franciſco.

Idem Sixtus conceſſit, quod in Miſſa S. Frãciſci dicatur propria præfatio, o. ff. 102. conc. 412. 3

Collector.

Hoc videtur intelligendum de Miſſis votiuis, quæ dicuntur extra Feſtiuitates prædictas. Nam pro diebus Feſtiuitatum iam conceſſum erat, vt patet ſupra §. 1.

PRÆSENTATIO CONFESSORVM.

Quia conceſſiones, & ordinationes attinentes ad præſentationem Confeſſorũ Ordinis faciendam, ſunt commiſtæ cum materia illa, quam huiuſmodi Confeſſores habent ad abſoluendum, ideo poſitæ ſunt ſupra in dictione *Abſolutio quoad ſeculares* 1. Circa huiuſmodi tamen materiam Præſentationis Confeſſorum, oportet vlterius aduertere, quòd, quia Fratres Confeſſores Ordinum Mendicantium debitè præſentari Epiſcopis, aut eorum vices gerentibus, magnam habent auctoritatem; tam per Clementinam *Dudum de ſepulturis*; quam per priuilegia ſpecialia, quibus nequeunt gaudere, nec confeſſiones ſecularium generaliter audire non ſic præſentati: Ideo formam debitam præſentandi habuit hic inſerere. § Sciendum eſt ergo, quòd duplex modus, ſeu forma præſentationis Confeſſorum reperitur in iure, & in Priuilegiis Fratrum Prædicatorum. Primus modus, & forma iuridica continetur in præfata Clementina *Dudum de ſepul.* vbi ponuntur multa; quorum aliqua ſunt de neceſſitate obſeruanda. Primò enim dicitur ibi, quòd petitio fieri debet per Miniſtros, aut Cuſtodes, quoad Fratres Min. aut per Magiſtrum, ſeu Priorem Prouincialẽ, vel eius Vicarium, quoad Fratres Prædicatores, qui debent accedere ad præſentiam Prælatorum Eccleſiæ, & petere, quod Fratres, qui fuerint electi ab eis, poſſint libere cõfeſſiones ſubditorum illius Dioceſis audire. Et hoc eſt de neceſſitate ſi Epiſcopi petant. Secundò dicitur ibidẽ, quod poſt huiuſmodi petitionẽ eligantur Fratres, qui audituri ſunt confeſſiones, & hoc per Generalem, vel Prouinciales, ſicut habetur

Collector.

habetur ſupra in dict[illegible]ne *Confeſſiones, & Confeſſores.* §. 3 Iſtud etiam eſt neceſſarium. Poſſet tamen præcedere à tu[illegible] ſi Epiſcopi vellent, alias non. Tertiò add[illegible]tur, quòd Confeſſores, ſic electi, præſententur Epiſcopis, [illegible] eorum vices gerentibus, à præfatis Prælatis Fratrum per ſe, vel per alios Fratres, quos ad hoc deputauerint, petendo humiliter, vt de ipſorum beneplacito poſſint audire confeſſiones ſuorum ſubditorum, quod etiam de neceſſitate debet fieri. Dubium eſt tamen, vtrum præſentialiter debeant Fratres comparere? Et verius eſt, quod ſic, ſi Epiſcopi hoc petant, præſertim, quia poſſunt eos examinare, ad quod requiritur præſentia. Sed quia prima duo ſupradicta ſunt difficilia ad ſeruandum, cum Prælati huiuſmodi Fratrum nequeant ſemper adeſſe vbicunque, & quandocunq; eſt facienda præſentatio, ac ſimiliter, quia ijdem Prælati non valent eligere aliquos Fratres ad audiendas confeſſiones extra Capitula prouincialia, niſi forte habeant ſpecialem commiſſionem ſui Generalis, ideo expedit, vt fiat præſentatio, ſub forma inferius annotata, quæ ſi acceptetur à Prælatis Eccleſiarum ſufficiet, quamuis alia prædicta omittantur, quæ ſunt in fauorem ipſorum, cum liceat vnicuiq; renunciare iuri ſuo. Et notandum; quòd primum, ſcilicet petitionem, poteſt facere Miniſter, vel Cuſtos per ſe, vel per aliũ. Alterum poteſt facere Miniſter in Capitulis prouincialibus tãtum propter Statutum Ordinis, quamuis de iure, per Clementinam *Dudum*, poterat facere ipſe ſolus, ſine Capitulo, prout credo, quòd alij Mendicantes faciunt, ſcilicet eligere Confeſſores. Tertium, ſcilicet præſentare, poteſt Miniſter per ſe, vel per alium facere.

Prima forma præſentationis. Fr. Confeſſ. Sequitur forma Præſentationis Confeſſorum, quæ fieri debet, vt dictum eſt, accedendo ad præſentiam Ordinariorum, & dicendo: Reuerendiſſime domine ſupplex orator dominationis veſtræ Frater. N. Miniſter, aut Prior, ſeu Frater. N. Cuſtos huius Cuſtodiæ, vel Prouinciæ, vel Guardianus, ſeu Prior talis Conuentus, auctoritate, & commiſſione dictorum Miniſtri aut Prioris Prouincialis Ordinis Fratrum. N. humilem, ac debitam exhibet reuerentiam. Cum ſ[illegible] cunctis Priuilegia dicto Ordini noſtro à Summis Pontificibus indulta, Fratres eiuſdem Ordinis per Miniſtrum, vel Cuſtodem, aut Fratres alios quos ad hoc idoneos deputauerit, præſentari humiliter locorũ Prælatis ad ſuorum ſubditorum confeſſiones audiendas, & ſalutares pœnitentias cum abſolutione [illegible] & gratia [illegible] beneplacito eorundem [illegible] cipi debeant. & admitti [illegible] domi[illegible] veſtræ, [illegible] tate [illegible] fid[illegible] dum C[illegible]nonici iuris formam [illegible] infraſcriptos Fratres per me [illegible] aut Prio[illegible] Prouincial[illegible]s, vel in [illegible] prouinciali) legitimè electos, & [illegible] cum ea, qua decet, & poſſum reuerentia, humillimè præſento, obnixius eidem dominationi veſtræ ſupplicans, quatenus ipſos: & me cum illis, (ſi vult) recipere, & admittere dignetur, [illegible] forma iuris in Clementina *Dudum, de ſepulturis*, & in Concilio Lateranenſi tradita obſeruata eſſet. Et eiſdem [illegible] mihi de ſua gratia ſpeciali à ſuis caſibus etiã eidem reſeruatis (pro animarum ſalute) abſoluendi auctoritatem præſtare. Et ipſi vnà mecum pro eadem dominatione veſtra, vniuerſoque ſibi grege commiſſo, aſſiduè reddemur apud Deum ſupplices precatores. Quam idem Dominus lon[illegible]os in annos ad cunctorum ſalutem con[illegible]are dignetur. *Nota.*

Facta iſta præſentatione, & ſeruatis ſeruandis ſupradictis (niſi Ordinarius cauſſam legitimam haberet, non admittendi aliquem) ſiue admittit, ſiue non: poſſunt dicti Fratres abſoluere ſubditos prædict. Ordinarij ab omnibus caſibus, à quibus poſſunt Presbyteri Parochiales, vltra id, quod per Priuilegia [illegible] cularia conceſſum eſt, & non oportet [illegible] præſentationem iterare in vita illius Ep[illegible] licet aliquorſum ſe transferant Fratres [illegible] randum, cum ad dictam D[illegible] ad morandum reuerſi fuerint, vt [illegible] in dictione *Abſolutio, quoad ſæcular*[illegible] § [illegible] Attamen ad euitandum, & [illegible] ambages, ſecurius eſt, quod Prouincial[illegible] ſe, vel per alium accedat ad Epiſcopum, [illegible] gans eum, quod admittat [illegible] Confeſſores, quos ipſe determinatos habebat in ſua [illegible] tione, ſupplicans ipſi quòd eos acceptare dignetur, ac ſi in omnibus, & per omnia [illegible] eſſet forma iuris [illegible] *contenta in Clementina Dudum & in Conc. Lateranenſi.* Quod ſi dignetur facere tales Confeſſ. ſunt præſentati in illa Diœceſi, per totam vitam ſuam, [illegible] tamen ipſe intendat, quid fiat, Si autem Epiſcopus noluerit: oportebit ſeruare ſ[illegible] formã, & alias non poſſent Fratres audire confeſſiones de iure, ac per cõſequens nec abſoluere. *Collatio.* *Nota.*

Alter

Secunda forma præſentandi Confeſſores. Alter modus præſentandi Fratres Confeſſores habetur per Conceſſionẽ Innocentij VIII, qui poteſt fieri per quẽcunque Guardianũ, etiam, ſi nõ habeat commiſſionẽ ab aliquo Superiore, prout habetur in dictione *Abſolutio. quoad ſeculares primò*, §. 12. Attamen iſte ſecũdus modus eſt oneroſus: debet enim fieri quolibet anno, & eſt dubium an ſic præſentatus *Idem ait Nauar. loco ſupra citato in fine.* habeat Conceſſiones particulares, factas Confeſſoribus noſtris, vt ſupra præſentatis. Ideo ego non curarem de iſto niſi in caſu neceſſitatis.

Collector. Vltimò circa huiuſmodi Præſentationis materiam, eſt ſciendum, quod nuper Clemẽs VI. fecit quandam conceſſionem quæ poſita eſt in dictione *Abſolutio, quoad ſeculares primò*, in §. 16. virtute cuius, multis non ſpernẽdæ auctoritatis viſum eſt, quod vnica præſentatio ſecundum formam iuridicam ſupraſcriptam facta ſufficiat Fratribus Confeſſoribus, *Nota.* per totam vitam eorum etiam ſi ad alias quaſcunque Diœceſes tranſeant. Aliis tamen videtur aliter, prout poſt præfatam conceſſionem poſitum eſt; veruntamen per communicationem priuilegiorum Ordinum non mendicantium Ordini noſtro factam videtur omnino ſublata neceſſitas, vel obligatio Præſentationis; præſertim virtute conceſſionis, quæ habetur in dictione *Abſol. quoad ſeculares, 2. §.* 18. & 19. Virtute cuius nihilominus poterunt Frat. Confeſſ. Abſoluere à caſibus reſeruatis Epiſc. vt patet in præallegato. §. 19. ibi; præter quam Sedi Apoſ. duntaxat reſeruatis. Sed ad omnẽ ſcrupulum, & ambiguum in hoc amouendum, nullatenus videtur omittenda Præſentatio iuridica, ſaltem ſemel pro ſemper. Ac etiam, quia huiuſmodi omiſſio Præſentationis eſſet cauſa ſcandali Prælatis Eccleſiarum; & forte ob hoc mouerentur ad procurandum reuocationem priuilegiorum, & reductionem ad ius commune; prout in Concilio Lateranenſi vltimo, ſub Leone X. celebrato, cum adhuc præfatam communicationem priuilegiorum non haberemus procuratum, & partim obtentum eſt. Non enim omnibus licitis vti oportet, iuxta Apoſtoli ſententiam dicentis: Omnia mihi licent, ſed non omnia expediunt.

Capuccinus *Nauar. in Manu. cap. 27. nu. 266. tenet, quòd ſemel præſentatus non indigeat noua præſentatione, quòd intelligo ego in eodem, ſcilicet, Epiſcopatu, vbi etiam ait tales cõfeſſores ſic præſentatos non debere abſoluere à caſibus Epiſcopo reſeruatis, & minus diſpenſare in votis, &c. niſi accepta ab eo facultate: tamen Silu. verbo* Confeſſ. q. 5. *contrarium tenere ait.*

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD *id, quod Collector tandem dicit, circa Conceſſionem Clem. V. notandum, quòd vt habetur ſupra annotatum, ti.* Abſolutio, quoad ſeculares. 2. §. 16. *ſufficit, quod ſit ſemel præſentatus; quia iam ſemper & vbique cenſetur præſentatus.* 1

CAPVCCINI ANNOTATIO.

NOtandum, *quòd priuilegia mendicantibus conceſſa ſuper neceſſitate, vel modo præſentandi Ordinariis Confeſſarios ſui Ordinis non ſunt eis ſublata per Conc. Trid. ſeſſ. 25. cap. fin. tit. de Regul. quia ibi ſolum ea priuilegia tolluntur, quæ ſunt contraria iuribus communibus in ſupradictis capitulis illius tituli in quibus nullibi reperitur obſeruari debere ius præſentandi præfatos Confeſſarios.*

Adeo quòd licèt reperiantur alia priuilegia cõtraria alijs iuribus canonicis ibi non expreſſis, nõ cenſentur tamen ſublata; vt tenet Nauarr. in ſua Summ. tit. de Interdicto, in fine.

Notandum, quòd Pius V. in Conſtit. *quadam anni 1571 emanata, moderando ea, quæ in alia Conſt. ſua 38. diſpoſuerat, ſtatuit Regulares cuiuſcunque Ordinis, & Mendicantes Lectores, aut in Theologia graduatos non poſſe ſecularium confeſſiones audire niſi fuerint ab Ordinariis approbati, iuxta Conc. Trid. ſeſſ. 23 cap. 15. de reformat. & Greg.* XIII. *Conſt. 15. volens tamen eos, qui ſemel ab Epiſcopo in ciuitate, & diœceſibus præuio examine approbati fuerint, ab eodem Epiſcopo iterum non examinari: Ab Epiſcopo autẽ ſucceſſore pro maiori conſcientia ſua quiete examinari denuo poterunt.* 2 *Conſt. 135.* *Vnica præſentatio, & approbatio an ſufficiat.*

Plura tamen pro hac materia Præſentationis Confeſſorum dixi ſupra in verbo Abſolutio *f. 37 & in Reſolutionibus abſolutionum, in 5. capite principali, vbi ſpecialiter tractatur, An vnica præſentatio ſufficiat pro ſemper in omnibus Epiſcopatibus, vel ſaltem in eo, vbi fuerit facta præſentatio.*

Et Not. etiam, quòd pro confeſſionibus regularium, & monialium audiendis nihil innouat Conc. Trid. ſed manet ius antiquum, vt Prælatus exponat Confeſſariũ, vt ſupra, in verbo Moniales *dixi.*

PRIVILEGIA FRATRVM.

Collector. ¶ *Diſtinctio materiæ Priuilegiorum Fratrum.*

CIRCA Priuilegia Fratrum multa debent conſiderari. ¶ Primò illorum firmitas:

Et hoc continetur infra, ſ. 5. & 6. & 7. & 9. & 12. & 15. Et aliis ſequentibus, vſque ad finem ¶ Secundò debet attendi huiuſmodi Priuilegiorum interpretatio, ſeu declaratio, ad quẽ pertineat. Et de hoc habetur infra, ſ. 4. & 15. & 19. ¶ Tertiò eorundem Priuilegiorum ſuſpenſio, ſeu reuocatio. Iſtud autem ponitur infra, ſ. 6. & 8. & 12. & 17. & 25. & 26. & 27. ¶ Quartò ſunt conſiderandæ nonnullæ prohibitiones reſpectu prædictorum priuilegiorum. Iſtæ verò habentur infra, ſ. 3. & 13. & 14. & 16. ac 23.

¶ Quintò eſt attendenda eorundem Priuilegiorum communicatio. Et de hoc habetur in dictione *Communicatio Priuilegiorum.*

¶ Vltimò, quia circa ſuſpenſionem, & reuocationem huiuſmodi Priuilegiorum occurrunt multæ dubitationes, ponuntur in fine quædam notabiles quæſtiones.

INNOCENTIVS III. ſtatuit, ſeu declarauit, quòd innouatio Priuilegij, ſeu noua conceſſio, nouum ius non tribuit: ſed antiquum ius conſeruat. Habetur in c. *Ex parte*, extra

1 Ex iure cõmuni. *de Priuilegiis.* ¶ Vbi glo. ſuper verbum. *Antiquum ius.* ait: Nota ergo, quòd per innouationem huiuſmodi nihil iuris acquiritur, ſed antiquum conſeruatur.

2 Idem Innocentius in c. *Quia intentionis noſtra*, extra *de priuilegiis*, confirmans ſupradictũ, ait: Innouatio nec ius nouum confert, nec vetus tollit.

3 Prohibitio. ALEXANDER IV. præcepit Eccleſiarum Prælatis, vt permittant Fratres Minores, & Prædicatores vti ſuis priuilegiis, & Indulgentiis, ac Regularibus Obſeruantiis, & Statutis per Sedem Apoſtolicam approbatis, b. fo. 22. Et ffo. 24. conc. 1.

4 Idem Alexander decreuit irritas, & inanes omnes ſententias, quas Archiepiſcopi, Epiſcopi, & Prælati, Rectores, & Clerici ferre præſumpſerint, cõtra Fratres Ordinis Prædicatorum, ſeu in eorum aliquam aut in loca eorum ſeu quoſcunque alios, occaſione ipſorũ Fratrum, contra indulta conceſſa Ordini præfato à Sede Apoſtolica, vel in poſterum concedenda, b. fffo. 125. conc. 509.

5 Interpret. CLEMENS IV. inhibuit diſtrictè omnibus Eccleſiarũ Prælatis, ne interpretari præſumãt priuilegia, & indulta cõceſſa Fratribus Minoribus, & Prædicatoribus, ſiue clara, quæ interpretatione non indigent: ſiue dubia contineant. Et voluit quòd interpretatio ſuper huiuſmodi dubiis, & obſcuris reſeruetur Sedi Apoſtolicæ: cum eius ſit interpretari, cuius & concedere, b. fo. 30. Et ffo. 31. conceſſ. 31.

EVGENIVS VI. conceſſit Fratribus Ordinis Prædicatorum, quod virtute quarumcunque literarum Apoſtolicarum conceſſarum, & 6 Ex Priuil. Fr. Prædic. concedendarum non poſſit vllo modo præiudicari, ſeu derogari priuilegiis prædictorum Fratrum: niſi de ipſo Ordine, & de huiuſmodi literis fiat de verbo ad verbum expreſſa mẽtio B. fffo. 79. conc. 259.

SIXTVS IV. confirmauit omnia priuilegia ab eodem, vel à Prædeceſſoribus ſuis conceſſa 7 Confirmat. Ordini Fratrum Minor. & præſertim contenta in Bulla eiuſdem, quæ incipit: *Regimini vniuerſalis Eccleſiæ.* Non obſtantibus quibuſcunque literis poſtmodum ordinatis à ſua Sanctitate: præſertim illis, quæ incipiunt *Super curam Gregis Dominici*, o. ffo 68. conc. 127.

8 Confirmat. Idem Sixtus confirmauit omnia Priuilegia à ſua Sanctitate, vel à ſuis prædeceſſoribus conceſſa Ordini Minor. exceptis indulgentiis generalibus, quoad viſitantes loca Fratrum, vel Sororũ; & hoc de conceſſis in genere: addẽdo, Reuocatio. quòd non intẽdit ſua Sanctitas, quod indulgẽtiæ prædicto ordini conceſſæ pro perſonis Fratrũ (ſiue ſint generales, ſiue non) reuocentur per quaſcunque literas Apoſtolicas, etiam Cruciatæ. Et idem de aliis Priuilegiis; niſi in talibus literis Apoſtolicis fiat expreſſa mentio de indulto huiuſmodi, & ordine prædicto, o. fo. 64 Et ffo. 68. conc. 137.

Collector. Nota. Aduerte circa prædictam conceſſionem, quòd communiter ponuntur in bullis Cruciatæ, & aliis ſimilibus talia verba, quæ æquipollent expreſſioni neceſſariæ ad reuocationem, vel ſuſpenſionem Priuilegiorum Fratrum, etiam Mendicantium. Semper tamen ſunt inſpiciendæ derogationes talium bullarum, & conferendæ cum non obſtantiis Priuilegiorum Fratrum, vt ſic appareat quid præualere debeat.

9. Suſpenſio. Idem Sixtus conceſſit Generali Fratrum Min. quòd, quando viderit aliquem Fratrem ſui Ordinis abuti gratiis, & facultatibus Apoſtolicis: poſſit & valeat huiuſmodi gratias ſuſpendere, & ſuſpenſas tenere, donec (quamprimum commodè poterit) conſulat deſuper Romanum Pontificem, & ab eo reſpõſum habeat. Et ſuper hoc onerat conſcientiam prædicti Generalis b. fo. 56. Et ffo. 52. con. 58.

Idem Sixtus in Mari Magno, motu proprio & ex

10 *Confirmat.* & ex certa ſcientia, auctoritate Apoſtolica, approbauit, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreuit omnia, & ſingula priuilegia per quoſcunque Summos Pontifices prædeceſſores ſuos Ordini Fratrum Minor. & illius domibus, & profeſſoribus (in genere ſub quacunque verborum forma) conceſſa; ac, pro potiori cautela, omnia & ſingula prædicta de nouo conceſſit, & indulſit, b.fo.59. Et ffo. 142. conceſſ.343.

11 *Pro Frat. Prædic. & Minor. Excomm.* Idem Sixtus in Mari magno diſtrictè inhibuit Prælatis ordinariis locorum ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, & ſuſpenſionis à regimine, & adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum, ac Rectoribus Eccleſiarum, & aliis quibuſcunque ſub excommunicationis latæ ſententiæ, & priuationis earundem Parochialium Eccleſiarum, ac omnium aliorum Eccleſiaſticorum beneficiorum, quæ obtinuerint, nec non inhabilitatis ad illa, & alia in poſterum obtinenda, pœnis eo ipſo per eos, qui contra fecerint, incurrendis: ne ordines Fratrum Prædicatorum, & Minorum, & illorum domos, & profeſſores: præter, aut contra priuilegia, & indulta Romanorum Pontificum quorumcunq; prædeceſſorum eiuſdem Sixti, vel contra ſuarum literarum tenorem inquietare, ſeu moleſtare præſumant, b.fo.61. Et ffo.145. conceſſ. 355.

12 Idem Sixtus in Bulla aurea prope finem poſuit graues pœnas, & cenſuras contra quaſcunque perſonas inhibentes, ſeu impedientes quo minus Fratres Ordinum Prædicatorum, & Minorum vtantur liberè priuilegiis, & gratiis ſibi conceſſis. Et ponit ibidem non obſtantias notabiles, b. ffo. 150. conceſſione 368.

13 *Pro Frat. Prædic. Interpretatio. Particularis pro Hiſpania.* INNOCENTIVS VIII. fecit Fratribus ordinis Prædicatorum Congregationis Hiſpaniæ circa eorum Priuilegia, ſequentem Cōceſſionem: Quia nonnulla dubia occurrunt, & occurrere poſſunt Fratribus ordinis Prædicatorum Congregationis Hiſpaniæ, ſuper gratiis, & Priuilegiis, tam Ordini, quàm Congregationi prædictæ conceſſis, idem dominus Innocentius, pro ſecuritate conſcientiarum prædictorum Fratrum, conceſſit facultatem Vicario Generali dictæ Congregationis pro tempore exiſtenti, cum aliqua perſona, in dignitate Eccleſiaſtica conſtituta, & duobus alijs Iuriſconſultis, interpretandi huiuſmodi dubia. Et quòd Fratres dictæ Congregationis ſecurè poſſint ſtare declarationibus per eoſdem faciendis, b.ffo.76.conc.195. prope finem. Et fff.101.conc.394.

Collector. Sciendum eſt circa prædictam conceſſionem, quòd illud, quod conceditur hic Vicario Generali Fratrum prædictæ Congregationis, debet intelligi etiam eſſe conceſſum cuilibet Prouinciali Fratrum Min. prouinciarum Caſtellæ, & Legionis, & non aliarum prouinciarum, extra huiuſmodi Regna. Et hoc ratione communicationis ſpecialis, factæ huiuſmodi Fratribus, quæ habetur in dictione *Communicatio priuilegiorum*, §.13.

14 *Prohibitio.* ALEXANDER VI. decreuit, & ordinauit, quòd Fratres Minor. nequeant vti gratiis, vel facultatibus in forma Breuis duntaxat conceſſis, quæ per Bartholomæum Floridum olim Secretarium ſuum ſubſcriptæ fuerunt; niſi ad id ſuorum Superiorum Generalium, vel Prouincialium pro tempore exiſtentium accedat aſſenſus: perinde ac ſi in literis prædictarum facultatum, & gratiarum adiecta foret prædicta conditio, b. ffo. 55. conc. 64.

15 *Confirmat. & reuocat.* IVLIVS II. declarauit, quòd per confirmationem Priuilegiorum Fratrum Minorum per Sixtum IV. factam, ac eorundem Priuilegiorum nouam conceſſionem, per hæc verba (de nouo concedimus) ſolummodo fuerunt confirmata Priuilegia dicto Ordini conceſſa: & non aliàs reuocata, b.fo.43. Et ffo.126. conc. 277.

Collector. Prædicta declaratio creditur ſic facta fuiſſe abſolutè, & generaliter propter defectum relationis. Quia multi famoſi Doctores vniuerſitatis Salmantinæ declarauerunt, & determinauerunt, quòd, quandocunque aliqua Priuilegia conceduntur de nouo, cum ſequenti clauſula; Non obſtantibus reuocationibus Apoſtolicis: prout in Bulla aurea continentur: intelliguntur viuificata, & de nouo conceſſa, etiam illa, quæ fuerant reuocata: *Nota.* Nam aliter nihil operarentur prædicta verba, cum tamen verba, in literis Apoſtolicis poſita, debeant aliquid operari.

16 *Ex Priu. Fr. Aug. Conſi.* Idem Iulius fecit copioſiſſimam confirmationem Priuilegiorum, qualitercunque conceſſorum Ordini Fratrum Auguſt. & perpetuæ firmitatis robur obtinere decreuit. Et inſuper ſingula priuilegia, immunitates, exemptiones, conceſſiones, indulgentias, peccatorum remiſſiones, & indulta, quæcunque quibuſuis Congregationibus, ſeu Societatibus, aut aliis locis, & illorum perſonis dicti Ordi-

Ordinis Fratrum Auguſtinien. Regularis Obſeruantiæ generaliter conceſſa; ad totum ipſum Ordinem prædictorum Fratrum, & illius perſonas ac ſi illis etiam ſpecialiter conceſſa fuiſſent, extendit, & communicauit, b. fffo. 66. conc. 106.

17 Idem Iulius conceſſit Fratribus Auguſtinienſibus, quòd Priuilegia eorum omnia integrè, & ad verbum, vt ſonant, pleniſſimè, atque inuiolabiliter, vbique gentium obſeruentur. b. fff 95. conc. 311.

18 *De validitate priuil. Nota.* Idem Iulius proprio Motu, ac de plenitudine ſuæ poteſtatis, voluit, & ſtatuit, ac decreuit, vt quæcunque Conceſſio Apoſtolica facta Ordini Fratrum Auguſtinienſium, vel eiuſdem Ordinis Generali, ſiue directè, aut per communicationem Priuilegiorum aliorum Ordinum, eandem omnino vim, atque efficaciam perpetuò habeat, tam in iudicio, quam extra iudicium, ac ſi plumbeo ſigillo obſignata eſſet; Et hoc intelligi voluit, tam de iis, quæ in forma Breuis, quam de iis, quæ per Supplicationes expeditæ ſunt; in quibus placuit, vt ſola ſignatura ſufficeret, b. ffo. 267. conc. 688. Et fffo. 76. conc. 229.

19 *De validitate priuil.* Idem Iulius proprio Motu, & ex certa ſcientia, ac de plenitudine ſuæ poteſtatis decreuit, & mandauit, vt quæcunque Priuilegia dicto Ordini Auguſtinenſium, vel eiuſdem Ordinis Generali, vtcunque conceſſa, ſiue ipſa exemplaria, ſiue eorum tranſumpta oſtendantur, *Nota.* Prælati alicuius, aut publici Notarij manu ſignata, aut etiam Generalis dicti Ordinis ſigillo firmata, eandem omnino vim habeant, & illis fides adhibeatur, ac ſi plumbi ſignum haberent. b. ffo. 298. conc. 668. Et ffo. 67. conc. 230.

20 *De validitate priuil.* LEO X. fecit conſimilem conceſſionem Præfatis Fratribus Auguſtinienſibus, prout Iulius II. in conceſſione immediatè ſuprapoſita fecerat, nullo immutato, nec addito verbo, b. fffo. 123 conce. 559. & 560.

21 *Prohibitio. Excommunicatio* ¶ Idem Leo ſtatuit, quòd ſi Sæculares contraire Mari magno vel cuiquam Conceſſionum Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini temerè auſi fuerint, pro excommunicatis publicentur. Si autem Clerici fuerint, præter cenſuram ſupradictam; dignitatibus, & beneficiis Eccleſiaſticis priuati ſint, eaque liberè impetrari poſſe decreuit; b fffo. 122. conc. 558.

22 *Ampliſſima noua conceſſio. Nota. Oraculo.* ¶ Idem Leo conceſſit, quòd Fratres Minor. Regularis Obſer. ſecura conſcientia poſſint vti omnibus eis conceſſis à Sede Apoſtolica, & Romanis Pontificibus, ſiue per Bullas, vel Breuia, aut viuæ vocis Oracula (prout in libris Ordinis reperiuntur) ac ſi omnia ſpecificè fuiſſent præfato Summo Pontifici expreſſa. Et pro maiori conſcientiarum ſecuritate, omnia præfata priuilegia de nouo conceſſit ¶ Voluit etiam, quod non ſint minoris efficaciæ, & valoris, viuæ vocis Oracula, quàm ſi per Bullam, aut Breue, ad perpetuam rei memoriam eſſent conceſſa. Sed hoc in foro conſcientiæ tantum. o. fff. 8 conc. 191.

¶ Idem Leo conceſſit, quòd virtute Bullarum Cruciatæ contra infideles, vel aliarum indulgentiarum generalium, quaſcunque reuocationes, aut ſuſpenſiones Priuilegiorum Ordinum, etiam Mendicantium, continentium, nunquam intelligantur reuocata, nec ſuſpenſa indulta, priuilegia, & gratiæ conceſſæ, quoad perſonas Fratrum Min. Obſer. & quoad ſuſpendendum interdictum in Feſtiuitatibus Sanctorum ſui Ordinis, niſi de iis ſpecificè, & nominatim mentionem facerent. o. fffo. 60. conc. 277. 23 *Reuocatio.*

¶ Idem Leo conceſſit, quòd Generalis Fratrum Minor. in ſuo Capitulo generali, & quilibet Prouincialis in ſuo Capitulo prouinciali (de conſenſu eiuſdem Capituli, vel maioris partis) declarare poſſit, & valeat, vtrum ab vſu alicuius conceſſionis viuæ vocis Oraculo factæ, abſtinere debeat. Poſtquam quidem declarationem, tam Fratres, quam Moniales ſuæ obedientiæ; ac ſi conceſſio huiuſmodi per Sanctitatem ſuam ſuſpenſa, vel reuocata fuiſſet, conceſſione eadem in poſterum non vtantur, o. fffo. 94. conc. 296. 26 *Declarare. Reuocatio*

¶ Idem Leo, poſtquam in Concilio Lateranenſi moderauit, ſeu reuocauit in aliquibus Priuilegia Fratrum Mendicantium declarauit, quòd omnia & ſingula Priuilegia prædictorum Fratrum mendicantium, qualitercunque eis conceſſa permanſerunt, & permaneant in ſuo robore; exceptis illis, in quibus fuerunt moderata, ſeu reuocata. Et ad abundantiorem cautelam, Priuilegia prædicta, cum dictis modificationibus, Motu proprio innouauit, ac diſtrictè præcepit, & mandauit Eccleſiarum Prælatis, vt Religioſos præfatos ſuper aliis priuilegiis non modificatis, moleſtare non præſumant: ſed ſua eis iura, & priuilegia inuiolabiliter obſeruent, b. fffo. 27. conceſſione 88. habetur in Conſtit. 17. ipſius Leonis in Bullario. 27 *Reuocatio. Noua conceſſio.*

¶ Idem Leo poſtea reualidauit, ac in priſti- 28

num

num ſtatum reſtituit omnia priuilegia Fratrū Minorum Obſer. quoad ſuorum conſcientias tantum. & hoc ſolum oraculo viuæ vocis.

¶ Vide in dictione *Concilium. §. 7.*

29 *Collector.* ¶ Idem Leo reualidauit omnia priuilegia, etiam quoad forum iudiciale: ſicut poſitum eſt in dictione *Communicatio Priuilegiorum*, §. 2.

Circa ſupradictum v. de notata, ſeu addita in dictione *Concilium*, poſt §. 7.

30 *Conceſſio notabilis pro foro iudiciali.* ¶ Idem Leo ſtatuit, & ordinauit, ac decreuit quòd in quibuſcunque cauſſis per Fratres Minores obſer. vel contra eos in Romana Curia, vel extra eam, pro tempore mortis; ad quarum proſecutionem, & defenſionem aliqua clauſula, vel clauſulis, ex contentis in literis Apoſtolicis Mare Magnum nuncupatis: & aliis quibuſcunque in poſterum forſan concedendis, indiguerint huiuſmodi Fratres, mandata, citationes, & inhibitiones, quæ earum vigore fieri contigerit, etiam illarum non inſerto tenore, ſed ſolum effectu clauſulæ deputationis ſeu conceſſionis, & iuriſdictionis huiuſmodi, vna cum clauſula rei, ſuper qua agitur ex ipſis literis originalibus, aut earum tranſumpto authentico, de mandato iudicis, coram quo fuerint productę, per Notarium publicum fideliter extractis, perinde eos, quos concernūt, arctent, & proceſſus earum vigore pro tempore habiti valeant, & eo prętextu, quod, non inſerto tenore delegationis, facti fuerint, de inualiditate impugnari nequeant, dummodo in primo actu, coram ipſo mandante, vel citāte, antequam ad vlteriora procedatur, ipſæ literæ originales, aut earum tranſumptum authenticum, exhibeantur. Quodque ſolum clauſulæ huiuſmodi extractæ, vt præfertur, & non totus ipſarum literarum tenor, apud acta regiſtrari, & quod ipſi Iudices, etiam delegati Apoſtolici, iuxta clauſulæ, vel clauſularum ſic coram eis pro tempore productarum continentiam, & tenorem, iudicare, & diffinire debeant, ac ſi ipſæ literæ originales, ſeu earum tranſumptum authenticum producta, & regiſtrata forent. Et quod præmiſſis in aliquo, per quemcunque etiam Miniſtris, & alus Fratribus dicti ordinis concedendo, niſi eis, & pro tempore exiſtentibus Generalibus, aut ſuis Commiſſariis Romanam Curiam ſequentibus, vocatis, & auditis, & in illis contineatur Romanum Pontificem pro tēpore exiſtentem eoſdem deſuper vocaſſe, & audiſſe, derogari non poſſit; nec derogatum cenſeatur. *Habetur in libro Ordinis Italico impreſſo Venetijs, in fine ſecundæ partis.* *Nota.*

31 *De tranſumptis Priuilegiorum.* ¶ Idem Leo ſtatuit, quòd tranſumptis quarumlibet literarum Apoſtolicarum, Fratribus Minoribus Obſeruantiæ conceſſarum, manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Curiæ Eccleſiaſticæ, ſeu perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, munitis, eadem prorſus fides in iudicio, vel extra adhibeatur, quæ ipſis literis originalibus adhiberetur, ſi originaliter exhibitæ, vel oſtenſæ forent. Non obſtantibus quibuſcunque in contrarium facientibus. *Habetur in libro Ordinis Italico, impreſſo Venetijs, in fine ſecundæ partis.*

32 *Confirmatio Priuilegiorum triū Ordinum S. Franciſci. Ponitur iſta bulla in fine.* ¶ Clemens VII. Motu proprio, & ex certa ſcientia omnia, & ſingula Priuilegia, immunitates, exemptiones, indulgentias, peccatorum remiſſiones, & gratias, ac omnia, & ſingula indulta Ordini Fratrum Minorum Regularis Obſeruantiæ, & Sanctæ Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupato Ordinibus, illorumq; Fratribus, Monialibus, Sororibus, & vtriuſq; ſexus perſonis, ac Monaſterijs, Domibus, Eccleſijs, & locis quibuſcunque, etiam per modum extenſionis, ſeu communicationis, & aliàs quomodolibet per quoſcunque Romanos Pontifices prædeceſſores ſuos, ac per ipſum, & per Sedem Apoſtolicam approbauit, ac innouauit, & perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere, decreuit, prout latius habetur ſupra in dictione *Communicatio Priuilegiorum.* §. 19.

Collector. Notandum, quòd in litteris huiuſmodi confirmationis ponuntur eximiæ non obſtantiæ dicendo, Non obſtan. quibuſuis literis Apoſtolicis, per quoſcunque Romanos Pontifices, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, reuocatiuis, modificatiuis, &c. Quæ verba, quantum operentur, poſitum eſt ſupra, in dictione *Concilium*, poſt §. ſeptimum, prope finem.

Ex Priuilegijs Carthuſienſium.

Collector. Nicolavs IV. conceſſit Carthuſienſibus, vt poſſint vti priuilegijs eis conceſſis, etiam ſi propter ſimplicitatem, & iuris ignorantiam, vſi non fuerint retroactis temporibus; dummodo eis non ſit per præſcriptionem, vel aliàs legitimè derogatum B.

Sequuntur quædam quæſtiones pro intellectu Priuilegiorum Ordinibus Mendicantium conceſſorum.

Quæſtio circa derogationem Priuileg. Fratrum.

PRIMA quæſtio eſt. Quia in pleriſque conceſſionibus ſupradictis, & in toto noſtro Mari Magno, & alijs Priuilegijs continetur, quòd non intelligantur reuocata; niſi de eis fiat mentio, de verbo ad verbum, vt puta, conceditur nobis, vt non teneamur ad procurationẽ legatorũ, etiã ſi in litteris eorundem dicatur, vt tã non exẽpti, quã exempti teneantur ad hoc onus; niſi de hoc indulto, nobis conceſſo fiat mentio de verbo ad verbum; poſtea Papa cõcedit Legato, vt poſſit exigere procuratorem à quibuſcunque perſonis etiam exemptis, quamuis talia habeant Priuilegia, quòd de eis ſit facienda mentio, de verbo ad verbum: quæ voluit in litteris Legati haberi pro expreſſis; quæritur nunc vtrum per has litteras Legatorum, ſit derogatum Priuilegio noſtro? Et ſic de ſimilibus.

Reſponſio ad quæſtionem.

Et licet ſuper hoc multi multa dixerint, tamen ſemper maior, & ſollemnior pars Doctorum tenuit, Priuilegio noſtro derogatum eſſe. Tandem Felinus, in c. *Nonnulli, de Reſcriptis* compendioſiſſimè tractans hanc materiam, & ibi adducens omnes ſuper eam ſcribentes, concludit, quòd ſi hoc habet Curiæ ſtylus in dubio derogatur priori Priuilegio. Et quòd hoc habeat ſtylus Curiæ, eſt pluſquam manifeſtum, cum in nullis reuocationibus inſerantur litteræ priores; niſi aliquando ad abundãtiorem cautelam. Ac propterea non debent opinari Fratres, quòd ſua Priuilegia ſint immutabilia, ſicut ſi ſic eſſent ligatæ manus Pontificum, vt non poſſent derogare conceſſa à ſe, vel à ſuis prædeceſſoribus, niſi illa inſererentur; cum eſſet impoſſibile omnia ſcire, cum ſint innumerabilia, & peculiaria. Eſt tamen aduertendum; an relatio Breuis, vel Bullæ ſuper quam ſit conceſſio, ſit vera? Nam ſi eſt falſa, nihil valet, quod conceditur etiam ſi contineat maximas clauſulas, & non obſtantias. Item eſt aduertendum; an in totum, vel in partem, aut ad tempus derogent prioribus? Nam, licet habeant literæ ſecundæ magnas non obſtantias, & amplas generalitates: non derogant niſi illis, contra quæ ſunt, V. g. Ego habeo Priuilegium, vt in partes Hieroſolymitanas poſſim tranſire; poſtea prohibetur, quòd in illas partes nullus tranſeat: non obſtantibus quibuſcunque Priuilegiis conceſſis Ordinibus, vel perſonis, &c. etiam ſi de eorumque totis tenoribus, &c. nunquid non potero proficiſci ad Compoſtellam, cum habeam aliud Priuilegium hoc mihi concedens? Si diceres, non; quia omnibus Priuilegiis eſt derogatum: intellige omnibus Priuilegiis derogatum, quoad tranſeundum in Hieruſalem. ¶ Sed quia derogatio poteſt fieri, quoad totalẽ reuocationem, vel quoad temporalem ſuſpenſionem, ideo quæritur ſecundò quid de ſuſpenſionibus Priuilegiorum, quæ quotidie fiunt quando conceduntur Bullæ Cruciatæ, vel Fabricæ Eccleſię Apoſtolorum Petri, & Pauli; ſiue tempore Iubilæi, aut aliæ ſimiles? Dicendum, quòd inſpicienda ſunt verba, & ſecundùm ipſa iudicandum, prout in alia quæſtione iam dictum eſt, ideo de hoc non quærimus. Sed quæritur, quot, vel quæ Priuilegia cõprehendant, tales ſuſpenſiones? Et videtur ꝙ ſolũ comprehendant, & ſuſpendant illa, quæ poſſent impedire vel retardare effectũ illorũ, quæ per tale Iubilæum exhortantur, quòd fiãt; vt proficiſci Romam ad conſequendũ Iubilæũ: ire ad bellũ contra infideles ad conſequendam Indulgentiam: accipere bullam, & contribuere certã quantitatem pecuniæ pro eadem cauſſa. Nam ſi ego haberem per priuilegium illud, quod conceditur per Iubilæum, vel Cruciatam, &c. vel per confeſſionalia, & ſimiles facultates: non curarem de dicto Iubilæo, ſeu Cruciata, &c. ideo ſuſpenduntur talia Priuilegia, & facultates, & aliæ quæſtuariæ applicandæ Cruciatæ, &c. non autem Priuilegia ſuper alias materias, vel in Bullis Cruciatæ non contenta; aut per Iubilæum non conceſſa. Quia abſurdum eſſet, quòd ſuſpenderet illud, quod mihi non poteſt præbere, quia non habet. Sed dimiſſa quæſtione de ſupenſione per Iubilæũ, & alias Bullas, quas non vidimus, dicamus de Cruciata conceſſa in Hiſpania primò contra Mauros Regni Granatæ, deinde cõtra infideles partiũ Africæ. Et dicimus, ꝙ clauſula ſupẽſionis in forma, & ad literam continebat hæc verba: Et ne, propter alias indulgentias in hoc ſancto opere tardiores Chriſti fideles exiſtant; omnes ſimiles, aut diſſimiles indulgentias & facultates à nobis, & eadem Sede, vel eius auctoritate, quibuſcunque Eccleſiis Monaſteriis, Hoſpitalibus, & piis locis, Vniuerſitatibus, Confraternitatibus, & ſingularibus perſonis, plenarias, temporales, & perpetuas in vita, vel mortis articulo in dictis Regnis conceſſas,

Quæſtio 2. de ſuſpenſione Priuilegiorum. Per Iubilæum.

Reſponſio Quæſtionis.

Vide quæ ego dixi ſupra in verbo Cruciata.

Per Bullam Cruciatæ.

as, pro huiuſmodi expeditione duntaxat ad tempus triennij duratura ſuſpendimus, ita quòd illæ, etiam ſi clauſulas aliquas, contra futuram earum ſuſpenſionem, in ſe continerent (quarum tenores, & formam, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus haberi volumus pro expreſſo) nemini interim vllatenus ſuffragentur. Et ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, huiuſmodi Indulgentiæ, durante triennio, publicari, & prædicari, & earum prætextu quæuis pia ſuffragia poſtulari nequeant.

Quæſtio 3. de ſuſpenſionib. contentis in Bullis Cruciatæ.

Nunc quæritur 3. quomodo, vel in quibus prædicta ſuſpenſio intelligatur. Et videtur, quòd ſolum in Indulgentijs conceſſis, viſitantibus Eccleſias, Monaſteria, Hoſpitalia, &c. Patet hoc; nam ibi dicitur; Omnes ſimiles, aut diſſimiles Indulgentias plenarias, & temporales, & perpetuas. Additur etiam, quòd non prædicentur, aut publicentur, nec quæuis ſuffragia poſtulari queant ſuſpenſione durante. Item in principio clauſulæ, dicitur, Ne propter alias Indulgentias &c. Attamen, quia ibi dicitur: ne tardiores Chriſti fideles exiſtant, &c. poſſet forte dici; quòd omnes aliæ gratiæ ſiue facultates, quarum ſimiles continentur in Bulla Cruciatæ, ſuſpenduntur: videlicet confeſſionalia, & alia quæcunque ibi contenta. Nam videtur velle Papa, quòd (vt Chriſti fideles neceſſitentur ad accipiendum iſtam Cruciatam, & contribuendum) non poſſint facultatibus contentis in Bulla Cruciatæ, per Bullas, vel confeſſionalia, antea habitis, vti. Dicere enim (prout aliqui auſi fuerunt) quòd per iſtam ſuſpenſionem ſuſpendebantur omnia Priuilegia, facultates, & indulta, quibuſcunq; perſonis facta, eſt ita abſurdū, quòd non indiget reprobatione. Nam eſſet dicere, quid etiam eſſet derogatum Priuilegijs eorum, qui habent facultatem teſtandi, & Priuilegijs Regionum, vniuerſitatum, & aliarum perſonarum ſuper diuerſis materijs; ita quòd, durante tempore ſuſpenſionis, non poſſent tunc vti eis, illa habentes. Et ſic quòd pro illo tempore, eſſent Religiones Ordinarijs ſubiectæ, & quod non poſſent Prælati Religionum abſoluere ſuos ſubditos à caſibus eis per Sedem Apoſtolicam conceſſis, neque à caſibus Epiſcopis reſeruatis; niſi ſibi Epiſcopi darent commiſſionem. Et ſic de alijs infinitis inconuenientibus.

Reſolutio quæſtionis.

Propter quod tenendum videtur (prout ſupradictum eſt) quòd per ſuſpenſionem ſupradictam, ſuſpenduntur omnes Indulgentiæ quæſtuariæ, & omnes facultates contentæ in Bulla Cruciatæ huiuſmodi, quæ antea virtute aliorum indultorum habebantur. Et quoad Religioſos, eſt etiam aliud: quia ſcilicet in tali ſuſpenſione, non ſuſpenduntur conceſſiones Religionum: quia licet dicatur de Monaſterijs, intelligendum videtur de Indulgentijs conceſſis viſitantibus Monaſteria, &c.

Quæſtio 4. de ſuſpēſione Indulgentiarum Fratrum.

Sed an etiam propter hoc, Indulgentiæ ſuſpendātur, quoad Fratres? Videtur quod non. Nā, prout dixi, non ſuſpendit cōceſſiones religionum, neque ſunt quoad Religioſos quæſtuariæ; cū illas non conſequantur, porrigendo manus adiutrices, ſed cor purum, & orationes deuotas, quibus plus proderūt intentioni Cruciatæ, quàm pecunijs. Et ſic videtur, quòd non ſunt in præiudicium Cruciatæ. Et fortè hoc intendit Sixtus IV. talia verba dicens; vt patet ſupra in dictione *Indulgentia Stationum*, §. 7.

§ Item quia in præfata clauſula Cruciatæ, licèt fiat mentio de Eccleſijs, & Monaſterijs, &c. non tamen de Ordinibus fit penitus mentio. Ideoque ſuſpenſio huiuſmodi non tangit conceſſa Fratribus Ordinum. Ad quod facit illud vulgatum: Quod non mutatur, quare ſtare prohibetur? vt in l. *Præcipimus*, C. *de Appell.* Et ſic declarant ſemper Commiſſarij factæ Cruciatæ: cum ad eos recurritur. Et in ſpeciali, quoad Fratres Min. Obſer. ita conceſſit Leo X. vt poſitum eſt ſupra, §. 25. Tamen ſecurius eſſet procurare, quòd emendaretur ille ſtylus, & quòd expreſſè exciperentur indulg. Fratrum, quoad perſonas ſuas, & etiam quoad alios, in ijs quæ non poſſunt diuidi. Vt videlicet, habemus Priuilegium ſuſpendendi interdictum in noſtris Feſtiuitatibus, nō poſſumus bene ipſo vti, niſi ſæculares poſſent audire Diuina, licèt per Bullas Cruciatæ ipſis concedatur, quod poſſint audire Diuina tali tempore, ianuis clauſis, &c. Hæc poſita ſunt propter multos ſcrupulos Fratrum, & vt Prælati prouideant, aut prouideri procurent, quia aliter nunquam ſedabuntur aliqui Fratres.

ANNO-

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD § 4. *notandum, quòd Alex. IV. ibidem. ff 125. non decreuit, eſſe ipſo facto irritas ſententias, inflictas contra alios, occaſione noſtra contra noſtra Priuilegia: ſed ſententias contra nos decreuit irritas, & nullas ipſo facto. Sententias autem contra alios, occaſione noſtra, contra noſtra Priuilegia, decreuit forte irritandas, & annullandas per Iudicem. Ideo ſic eſt generaliter tenendum: niſi in caſu, aliud alicubi per Papam ſit conceſſum, aut concedatur.*

Quoad §. 10. notandum, quòd idē Sixt. IV. ibidem & in Mari magno Carmel. f. 98. f. 100. *decreuit irritum, & inane quidquid contra noſtra Priuilegia; contra nos, & Moniales, ſeu Sorores vtriuſq; ſexus gaudentes noſtris Priuilegijs, à quocunque, quomodocunq; attentetur: & omnes pœnas, & cenſuras, vel alia quæcunq; contra noſtra Priuilegia, contra prædictas perſonas, nullius eſſe roboris, & momenti ipſo facto etiam ſi non allegentur ipſa Priuilegia, & noſtra exemptio, quia iam notoria hæc omnia cenſentur.*

Quoad §. 12. notandum, quod Bulla aurea, de qua ibi agitur, habet etiam fol. 66. & idem Sixt. IIII. *ff. 197. dat modum procedendi contra quoſcunq; infringentes noſtra Priuilegia.*

Quoad §. 15. notandum, quòd cum opinione Collectoris ibidem concordat ad, quod ipſe infra §. 32. ponit de Conceſſione Clemen. 7. *& quod idem dixerat ſuper titul.* Concilium, §. 7. *in fine fol. 43. & Panormit. poſt Ioan. de Lignario in cap.* cum ſuper, de cauſſ. poſſ. *& gloſ. in cap.* cum acceſſiſſent, de conſt. *& diffusè id probat Summ. Roſ. tit.* Abſolutio 1. §. 122. *&* 123.

Quoad §. 22. notandum, quod idem Leo X. (vt habetur in Regiſtro Ordinis facto tempore Reuerend. Miniſt. Gener. Fratris Franciſci de Licheto) conceſſit anno Dom. 1519. *in virg. Viſitationis B. Mariæ, viuæ vocis Oraculo, quòd omnibus Priuilegijs, &* Indultis & *Conceſſionibus in vtroq; foro impetratis, per Fratrem Ioannem de Coſta, Commiſſarium quondam vltramon. quæ habentur ff. 91. liceat nobis vti ſecurè, quamuis fuerint impetrata indebitè, abſq; cauſſa legitima, vel quouis alio modo indebite etiam malitioſo, & mendaciter doloſè; & huiuſmodi, quæ omnia Dominus Papa habuit pro ſufficienter expreſſis, & ſuppleuit quæſcunq; defectus in tali impetratione factos; & tanquam, ſi debitè, & legitimè impetrata fuiſſent; nobis licitè vti conceſſit eiſdem.*

Quoad §. 23. notanda ſunt ea quæ notantur à Collectore, & Compendio titul. Indulgentiæ Stationum, quoad Fratres, *poſt §. 7. fol. 283. &* 288. *&c.*

Quoad §. 28. vbi ponitur reualidatio Leo. X. &c. vltra id quod notat Collector, nota etiam ea, quæ ſupra §. 15. notata ſunt; quia faciunt ad idem.

Quoad §. 32. vide ea, quæ notata ſunt ſupra §. 15.

Quoad quæſtionem primam, quàm Collector ponit., notandum, quòd prædicta determinatio Collectoris ibidem, ſecundum Felynum & communiter Doctores, eſt vera generaliter loquendo: niſi quando aliunde habetur, quod talis reuocatio non extenditur ad tale Priuilegium, vt etiam eſt tex. optimus in l. omnes *in verſ.* ſpecialiter, & nominatim Cod. de præſcrip 30. annorū, *quæ ibi multum notat Bal. & Ang. & reputant ſingularem, & ſollemnem: vid. hæc in gloſſ. Summa Angelica titulo.* Excommunicatio 5. *caſu 31. & concordat Summa Silueſtrina, titulo* Exemptio, *q. 11.*

Tandem quoad hanc materiam Priuil. notandum, vt habetur ff. 128. 8. quod Mare Magnum Priuilegiorum, dicitur, & eſt vna compilatio multorum Priuilegiorum, ibi mixtim, confuſeq; contentorum. Prædictum autem Mare magnum, ſeu compilationem Priuilegiorum fecerunt diuerſi Summi Pontifices pro diuerſis Religionibus, & pro diuerſis temporibus colligendo Priuilegia prædeceſſorum, addendo ſua. Ideo quoad nos Fratres Min. Alex. IV. *Innoc. & Clem.* IV. *Honorius* IV. *Bonif.* VIII. *& Eug.* IV. *fecerunt ſinguli ſuum Mare Magnum. Sed tandem Sixt.* IV. *colligendo omnia prædictorum Pontificum, & inſuper addens plura fecit Mare magnum Fratrum Minor. quod incipit* Regimini vniuerſalis Eccleſiæ, *fo. 55. ff. 140. Mare magnum Ordinis Prædicatorum fecit Gregor.* XI. *Eug.* IV. *& tandem Sixt.* IV. *& incipit* In nomine Domini *ff. 135. fff. 231. Mare magnum Auguſtin. fecit Innoc.* IV. *Eug.* IV. *Nicol.* III. *& tandem Sixt.* IV. *in Priuil.* Dum fructus vberes. *fff. 132. Mare magnum Carmelitarum fecit idem Six.* IV. *in Priuileg.* Dum attenti *fo. 76. & iſti ſunt 4.* Ordines Mendicantes. *Poſt hoc à tempore Sixt.* IV. *additus eſt Ordo Minimorum à noſtro Ordine Fratrum Minor. ortus, deriuatus, quorum Minimorum Mare magnum fecit Sixt.* IV. *& tandem Iulius* II. *in Priuileg.* Dum ad Sacrum, *fff. quarto.*

CAPVC.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 27.

VT In conſt. 17. ipſius Papæ Leonis, in Bullario, & in conſt 4. Pauli IV. habetur etiam in illis, quæ ipſi Concil. Latenanen. contradicebant, cum ſit in conſt. illa explicitum.

In §. 32. Vide etiam ſup. in verbo Communicatio Priuil. in noſtra Annotatio. f. 199.

Hæc confirmatio fuit facta in anno 1525. Item Pius V. in Conſt ſua 38. anno 1567. & in Bullario Mendicantibus, Monialibus, & Tertiarijs confirmat omnia Priuilegia, & Conceſſiones, eis à Sede Apoſtolica factas, & præcipuè à Papa Eugenio IV. Six. IV. & Leone X Paulus III. & Greg. XIII. in ſua conſt 35. ex Benigna in anno 1575. & Sixtus V. in conſt. 26 in 2 par. Bullarij Fratribus de Obſeruantia, & alijs ſupradictis, confirmant itidem omnia eorum Priuil. quatenus ſunt in vſu & Canonibus, & decretis Conc. Triden. non contraria: & cum hac eadem fere clauſula in Bulla edita à Greg. XIIII. anno 1591. pro confirmatione Ordinis Clericorum Regular. vocatorum Miniſtri infirmorum, communicantur eis omnia Priuileg. Exemptiones, immunitates, &c. omnium aliorum Ordin. Mendic. & non Mendic. & Societ. Ieſu. Dicitur enim ibi, quæ tantum ſunt in vſu, nec ſub vllis reuocationibus comprehenſa, neq; Decretis ipſius Concilij, nec ipſius Congregat. Regularibus inſtitutis contraria. Vt eſt videre ſup. in ver. Communicatio Priuilegiorum in noſtra annotatione fol. 139.

Communicatio Miniſt. infirmorum.

Et Pius IV. in conſtit. Princ. Apoſt. 1565. omnia Priuilegia conceſſa, & concedenda, quæ fuerint Conc. Trid. contraria annullat, atq; ad terminos illius reducit.

Sed hic aduertendum, (vt ſupra eſt dictum in ver. Abſolutio) quod per talem confirmationem non videntur ipſi poſſe abſoluere ab his, quæ in Bulla Cœnæ Domini reſeruantur, licet poſſit contendi, quod poſſent ab illis abſoluere, viuente illo Pontifice confirmante, vel ſaltem vſque ad ſequentē aliam illius Bullæ publicationem, poſt factam illam Priuilegiorum confirmationem: maximè, quando ſine aliqua exceptione fuerit facta confirmatio: illa, inter alias, ducti ratione, quam adduximus ſupra fol. 181. in ver. Cruciata, in 5. quæſito, dum ibi quæritur: An, tempore Iubilæi pleniſſimi, ſuſpendatur Bulla Cruciatæ. Sed quidquid tamē ſit, tutius erit quolibet anno poſt Bullæ publicationē petere Priuilegiorū confirmationē, vt fuit ſup. cōcluſum, in ver. Abſolutio. fol. 8. & 10.

Et licet Greg XIII. in ſua conſtit. 15. anno 1572. reduxerit ad ius commune dictam conſt. 38. Pij V. Per illud tamen quod Concil. Tridens. non contradicit reſtat in ſuo robore, & eodem modo confirmantur ab ipſomet Concil. Trident. ſeſſ. 25. Capit 22. tit. de Regularibus.

Eſt etiam aduertendum, quòd per illam clauſulam apponi nunc ſolitam in confirmatione Priuilegiorum: Dummodo ſint in vſu, & Sacris Canonibus, & Decretis Conc. Trid. nō aduerſentur. Non eſt intelligendum (vt quidam malè opinari videntur) de Sacris Canonibus Summorū Pontificū in Decretis, & Decretalibus cōtentis, ſed de Sacris Canonibus, & Decretis Conc. Trid. cū clarè pateat, Concilum ipſum & Canonibus, & Decretis cōſtare. Et illud operatur illa copula (Et) coniungendo Canones Decretis Concil. Trident. Adeo vt malè ſentire mihi videantur, qui aiunt ſub illa particula (Canonibus) intelligi Decreta, & Decretalia Summorum Pontificum, & ſub illa alia (Decretis Conc. Trid.) ea, quæ ſunt in eodem Conc. Trid. Et quòd proinde, nulla aut pauciſſima remanerent mendicantibus priuilegia; & ita eſſet equidem, ſi hæc illorum valeret opinio. Sed quantum ſit hoc abſurdiſſimum, & à mente, & à verbis ſupradictorum Summorum Pontificum alieniſſimum, quis mēte compos non videt. (vt etiam probaui infra, poſt finem huius Compendij poſt Bullam primam, ibi, Annotatio Capuccini) dixiſſent enim, ſi vellent intelligi de Decretis, & Decretalibus, Quatenus ſint in vſu, & Sacris Canonibus Summorum Pontificum, & Decretis Sacri Cōc. Trid. nō aduerſentur. Et hoc corroboratur etiam ex verbis ipſius Greg. 14. in Bulla miniſtrorum infirmorum, oppoſitis ſupra relatis. Nullam enim prorſus ibi de Summorum Pontificum Decretalibus facere mentionem poteſt colligi, ſed tantum de Decretis Sac. Conc. Trid. vt cuilibet intuenti patet.

Videte etiam pro clauſula illa (quæ ſunt in vſu) ſup. in ver. Abſolutio quoad ſæculares. 1. fo. 50. & 140. Vbi quæritur, an in communicatione Priuilegiorum, communicetur vſus, vel non vſus illorum. Et videte etiam ibid. fol. 35. Vbi Cord. diſputat, An Priuilegia perdi poſſint per non vſum, vel per vnam contrauentionem, vel per plures: ſunt equidem iſta ſcitu digna, & frequenter occurrentia.

Priuilegia in quib. ſuſpendantur tempore Iubilæi pleniſſimi.

Eſt etiam notandum, quòd tempore Iubilæi pleniſſimi, mendicantium priuilegia ſuſpenduntur, quoad illa quinq; quæ in tali Iubilæo ſuſpenduntur: primò Indulg. plenaria: ſecundò Auctoritas commutandi Vota: tertiò Auctoritas in illis diſpenſandi: quartò poſſe componere in male Ablatis: quintò poſſe eligere confeſſores, & à caſibus Sedi Apoſtolicæ reſeruatis abſolui, vt ſup. fol. 180.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Pro Minimis.

PROCESSIONIBVS intereſſe olim Fratres Minimi non poterant cogi, iuxta eorum Mare magnum à Iulio II. conceſſum: niſi ad ad aliquas ſpecificatas pro omnibus Mendicantium Ordinibus, in Conſt. Pij V. (videlicet in feſto Corporis Chriſti, in Litanijs, & in Iubilaeis publicis) Sed hodie Regulares tenentur ad omnes, iuxta Decretum Concil. Triden. quo cauetur vt exempti omnes tam Clerici ſeculares, quàm Regulares etiam Monachi, ad publicas Proceſſiones vocati, accedere compellantur, aliàs puniri poſſunt ab Epiſcopo per cenſuras, & pœnas arbitrarias, vt ſacra Congreg. declarauit.

Seſſ. vlt. de Regul. c. 13.

Ac tenentur cantare iuxta diſpoſitionem ſacra Congre. Card. ſuper cauſſas Regularium. Declarauit tamen ſacra Congreg. Card. ſuper hoc Decret. Conc. hoc debere intelligi, dummodo proceſſiones ſint eius generis, quod Bulla ſupradicta, Etſi Mendicantium &c. comprehendit. Et dummodo Regulares, non ſint ex illis Conuentibus, qui Collectanei nuncupantur, qui in eadem Bulla excipiuntur, videlicet, in quibus Fratres arctiori clauſura degunt, ita vt nec in Choro cantent, nec ad mortuos accedant.

Eximuntur Patres ſoci. Ieſu, vt habetur in Compend. eorum Priuil. verbo. Proceſsiones. In §. 5.

Ex Priuilegiis Fratrum S. Hieronymi Hiſpaniarum.

PIVS V. anno Domini 1568. conceſſit, vt quouis prætextu, aut quæſito colore, ad incedendum in publicis, & alijs Proceſſionibus ab ordinarijs locorum minimè ipſi Fratres cogerentur, nec teneantur ad eas exire. Mandauitq; Archiepiſcopis, aliyſq; locorum Ordinarijs, in Regnis Hiſpaniarum exiſtentibus, vt permittant ipſos Fratres hoc priuilegio pacificè vti: voluit tamen quòd [illegible] opus fuerit, & proceſſiones publicè ſiunt eas intra eorum Monaſteria faciant, non obſtantibus quibuſuis Apoſtolicis Synodalib. &c. Concilijs, editis Conſtitutionibus. Habetur in Compen. priuil. eorundē Fratrū, collecto à P. Garſia fol. 153.

Quoad præcedentiam in proceſſionibus obſeruandum Concilium Trident ibidem, ſtatuit, vt controuerſias omnes de præcedentia, quæ perſæpe cum ſcandalo oriuntur inter Eccleſiaſticas perſonas, tam ſeculares, quàm Regulares. Epiſcopus amota omni appellatione componat.

Conc. Trid.

Sed à Pio V. in Conſtit. 69. in anno 1568. ordinatum fuit, vt Fratres Dominicani in omnibus præcederent vt prius approbati: ſed poſtea Greg. XIII. in conſt. 86. in anno 1580. ordinauit, vt ſecundum antiquitatem loci prius in ciuitatibus fundati, & non ſecundum Religionis antiquitatem præcederent. & licet Fratres de Obſeruantia præcederent Fratres Conuentuales virtute Bulla 21. Leon. X. Hodie tamen ſub iudice pendet in ciuitate Neapolitana.

Incipit: Diuina diſponente.

Verba autem conſt. ſupradictæ Greg. ſunt iſta.

EXpoſcit paſtoralis officij munus &c. & infra de nobis attributa poteſtatis plenitudine volumus, quòd quicunque ex dictis Fratribus Mendicantibus inter ſe de præcedentia huiuſmodi contendentibus, aut confratribus Confraternitatum prædictarum inter quos lites, præmiſſorum occaſione ortæ iam ſint, ſeu oriri contigerit in futurum, qui in quaſi poſſeſsione præcedentia, ac iuris præcedendi ſunt, ij (quibuſcunque reclamationibus, aut appellationibus prorſus remotis) in proceſsionibus tam publicis, quàm priuatis, præcedere debeant: Quando verò non probetur, aut non conſtet de quaſi poſſeſsione præcedentia huiuſmodi, inter Fratres quidem Mendicantes ij, qui antiquiores in loco controuerſiæ inter confratres verò inter ſe litigantes ij, qui prius facti vſi ſunt: in proceſsionibus tam publicis quàm priuatis, præcedere debeant. Ita vt ſi contigerit noua Monaſteria aut domus alicuius Ord. Mendicantium in loco, in quo alterius Ord. ex dictis Mendicantibus Monaſteria prius erecta, & inſtituta ſint, ille Ordo, qui prius Monaſterium in loco habuerit, præcedat, &c.

PROCVRATORES FRATRVM, SEV SYNDICI.

INNOCENTIVS IV. conceſſit Miniſtris Fratrum Minor. auctoritatem, quatenus in prouinciis eis commiſſis, per ſe, vel Fratres ſuos, quibus id duxerint committendum, poſſint conſtituere, vel nominare aliquos viros idoneos, Deum timentes, qui ſecundùm indigentiam Conuentuum, ſeu domorum prædictorum Fratrum, poſſint res conceſſis Fratribus huiuſmodi auctoritate Apoſtolica petere, ac vēdere, cōmutare, alienare, tractare, expendere, permutare, & in Fratrū vſum cōuertere. Conceſſit etiam, quòd liceat prædictis Miniſtris præfatos viros ſic conſtitutos remouere, aliosque ad prædicta exequenda ſine difficultate aliqua ſubrogare, quoties videbitur opportunum, b. fol. 29. Et ffo. 113. conc. 147.

I De inſtitutione Procuratorum.

Poſt declarationem Nicolai III, non poſſunt Fratres facere prædictam denominationem: ſed prout infra ordinatum eſt per Martinum IV. & V.

Collector. Clemens IV. conceſſit, quòd Procuratores negotiorum Fratrum Mino. poſſint tempore interdicti in locis prædictorum Fratrum audire Diuina, niſi ipſi Procuratores cauſſam dederint interdicto, vel excommunicare ſpecialiter, ſeu interdici contigerit eoſdem, b. fo. 56. & ffo. 140. conc. 316.

2 *Interdictū.* Martinus IV. conceſſit Generali, & Prouincialibus, ac Cuſtodibus vniuerſis Ordinis

3 *De Procuratorum nominatione ſeu institutione.* Fratrum Min. quòd poſſint nominare aliquas perſonas, quę non ſint de præd. Ordine; quæ perſonæ, ſic nominatæ habeant (circa res concernentes prædictos Fratres) adminiſtrationem legitimam, & generalem, ac liberam. Et decreuit, quòd tales perſonæ ſint veri, & legitimi adminiſtratores Oeconomi, Syndici, & Actores, qui res prædictas, & rerum prædictarum pretium, nomine Romanæ Eccleſiæ recipiant, & per eoſdem, in Fratrum præd. eorum vtilitates (prout eis licet ex Regula, vel declaratione Regulæ) conuertant, quando à prædictis Miniſtris, vel aliis Fratribus, de aſſenſu eorundem Miniſtrorum fuerint requiſiti. Et generaliter conceſſit; quòd prædictæ perſonæ habeant facultatem procurandi in omnibus cauſſis, pro rebus, & locis ad Eccleſiam Romanam ſpectantibus, & ipſorum Fratrum vſui conceſſis. Necnon pro immunitatibus, libertatibus, iuribus, ac Priuilegiis eorundem Fratrum, & ſuorum Conuentuum, ſeu domorum,

Collector. b. fol. 46 Et ffo. 129. conc. 290.

Aduertendum eſt circa prædictam conceſſionem, quòd Guardiani etiam cum toto ſuo Conuentu, non poſſunt prædictos Procuratores, vel Syndicos nominare, quia hoc ſolum conceditur Miniſtris, & Cuſtodibus. Et ſimiliter eſt aduertendum, quòd Miniſtri, ſeu Cuſtodes, non inſtituunt præfatos Procuratores, vel Syndicos; ſed ſimpliciter nominant, & ſic nominati per illos inſtituuntur a Summo Pontifice pro Procuratoribus, & Syndicis ſuæ Sanctitatis, & Eccleſiæ Romanæ, ad quam pertinent res conceſſæ Fratribus, quando dantes non ſeruauerunt ſibi dominium, & quando huiuſmodi res ſunt tales, quarum vſum licet Fratribus prædictis habere. Vnde ſequitur, quòd reſpectu rerum, in quibus dantes reſeruauerunt ſibi dominium, aut quarum vſum non licet vel aliquando non licuit Fratribus habere, nihil poſſunt agere Procuratores, vel Syndici.

¶ Idem Martinus conceſſit Procuratoribus Fratrum Minorum in Curiis Eccleſiaſticis, & ciuilibus laborantes pro defenſione Ordinis prædictorum Fratrum, Eccleſiarumque ſuarum, ſingulis annis indulgentiam centum annorum, b ffo. 260 conc. 663. 4 *Indulg.*

¶ Nicolaus IV. fecit conſimilem conceſſionem circa Procuratores, vel Syndicos; 5
prout fecerat Martinus IV. in conceſſione ſuprapoſita, §. 3. Et habetur, b, fo. 23. Et ffo. 107. conc. 130.

¶ Concilium Conſtantienſe ſtatuit, quòd 6
Generalis Fratrum Min. poſſit, & debeat in conuentibus ſibi ſubditis tollere quæcunque ſuperflua, ſiue ſunt in rebus mobilibus, vel immobilibus, quantum fieri poterit bono modo habito ſemper conſilio antiquorum, & diſcretorum Fratrum ſuorum. Et voluit, quod præfatus generalis eligat (ſi opus fuerit) aliquas perſonas fideles, quæ prædictis ſuperfluitates, auctoritate dicti Concilij vendant, & commutent, aut aliàs in operibus conuertant, b. fo. 26. Et ffo 110. conc. 236. *Generalis Miniſter. Paupertas.*

¶ Martinus V. literas Martini IV. ſupra- 7
poſitas §. 3. approbauit, & fulminauit, illas inſerendo de verbo ad verbum, & conceſſit Miniſtris, & Cuſtodibus, ac aliis Fratribus Min. quòd literis prædictis, ac omnibus in eis contentis liberè, & licitè vti valeant, tamdiu, & quouſque per Sedem Apoſtolicam aliud in præmiſſis eidem Ordini vtilius fuerit ordinatum. Non obſtante conſtitutione Ioannis XXII. quæ incipit *Ad conditorem*: per quam prædictis Fratribus, ne literis, & conceſſione præfatis, ſine ſpeciali Sedis Apoſtolicæ licentia vterentur prohibitum fuerat, b. fo. 38. Et ffo. 38. conc 42. prope finem. *Contra Ioānem Papā, XXII.*

Idem Martinus confirmauit Conſtitutiones, quæ vulgariter appellantur Martinianæ, quas quidem Legatus a latere præfati Pontificis ordinauerat, in quibus quoad Procuratores Fratrum habetur ſequens Statutum. 8

Statuimus, & ordinamus, iuxta declarationē Nicolai III. & Clemētis V. ac Martini IV. & V. quod quilibet Conuentus ſeu locus habeat ſuum Procuratorem, Oeconomum, Syndicum, & Actorem; cui omnis eleemoſyna pecuniaria, & alia, quæ ad pecuniam reduci poſſunt, integraliter aſſignentur. Qui eaſdem diſpenſare debeat legaliter, & fideliter pro reparatione Conuentuum, & locorum, *Statutum generale.*

ac in

ac in alias quoque neceſſitates Fratrum pro tempore occurrentes. Et infra: In omnibus autem, quæ vltra hoc magis videntur arctare Fratres, ſiue ex declaratione Clementis, ſiue quacunque alia declaratione Summorum Pontificum, vel aliorum quorumcunq; Apoſtolica nobis auctoritate commiſſa miſericorditer diſpenſamus. Non aſtringentes eos propterea, qui voluerint p(ræ)dictas declarationes ſeruare, quin ſuo voto ſatisfacientes, ſeruare valeant, & tenere. Habetur hoc fo. 233. tract. 3. Confirmatio autem huiuſmodi ſtatuti, & Conſtitutionum exiſtit, b. fo. 38. Et ffo. 39. conceſ. 41

Collector.

Sciendum, & notandum eſt, quod huiuſmodi ordinatione, ac diſpenſatione vtuntur, Frat. Minor. Obſer. partium Italię, qui præfatas Conſtitutiones acceptauerunt, necnon & Bullam Martini IV. ſuprapoſitam, §. 3. Et ideo ipſi omnem eleëmoſynam pecuniariam, & alia ad pecuniam reducibilia, aſſignant huiuſmodi Procuratoribus, ſeu Syndicis tanquã Nuntiis nominatis per Papam, qui nomine Papæ tenent dictam pecuniam pro Fratrum neceſſitatibus ſuo tempore expendendam. ¶ Sed Fratres Hiſpani, & Galli, ac Alemani, qui obſeruanter viuunt; quia prædictam diſpenſationem non acceptauerunt, vtuntur Syndico ſolum, & pręcisè ad hoc, vt ſi aliquid

Nota. ſuperfluum, vel inutile in Conuentu fuerit inuentum, vt puta ſi mulus, aut aſinus ſenuerit, ſiue aliquid aliud, quòd vno tempore fuit neceſſarium, & poſtea non eſt, immo oportet vendi aliquid prædictorum, tunc præfatus Procurator nomine Papæ, cuius eſt Syndicus vendat: & pretium in alias neceſſitates Fratrũ conuertat. Et de iſto Syndico locutus eſt Nicolaus III. in declaratione Regulę dicens, debere dari à Papa, vel à Protectore Ordinis. Et taliter vti Syndico, eſt Regulam purè obſeruare. Et talem non habere, eſt periculo ſe committere. Vix enim reperietur aliquis Conuentus, ſeu locus Fratrum Minor. qui aliquando non indigeat, vt aliquid vendatur, & remoueatur. Et ſi dicas, quod poterit vendi, & pecunia recipi, & expendi per aliquem amicum ſpiritualem, qui non ſit Syndicus Papæ, dico, quod hoc nequit fieri ſine tranſgreſſione voti paupertatis. Quia tunc ille amicus ſpiritualis faceret prædicta, auctoritate Fratrum, & ſic eſſet interpoſita perſona, ex quo Papa, pro huiuſmodi rebus, quarum dominiũ pertinet ad ipſum, & Sedem Apoſtolicam, ordinauit ſuum Syndicum, & non reliquit hoc voluntati Fratrum. Dico etiam, quòd talis amicus ſpiritualis, in ſupradicto caſu committeret furtum contrectando rem alienam inuito Domino, ſcilicèt, Papa. ¶ Aliqui tamẽ Fratres vtuntur huiuſmodi Procuratore vel Syndico in omnibus contentis in Bulla ſupradicti Martini IV. & V. excepto in petitione, ac receptione eleëmoſynarum, & denariorum ſeu pecuniarum aliter obuenientium, quàm per teſtamenta, vt faciendo petere ea, quæ p(ro) habitibus, pro defunctis acceptis, vel pro celebrandis Miſſis fuerunt promiſſa, &c. Sed tales vtuntur diſpenſatione, contra declarationem Nicolai III. quam, ſicut & Regulam, obſeruare tenentur, cum ſecundùm iura, declaratum, & declaratio ſint idem. Vnde contra talia pręſumentes, factum eſt quoddam Statutum in Capitulo generali, in Conuentu Laualis prouinciæ, Turoniæ celebrato anno Domini 1503. ſub forma ſequenti:

Statutum generale.

Deponantur omnes Guardiani, & pœna Proprietarij puniantur, qui ratione debiti cuiuſcunque ſeu aliorum bonorum temporalium fecerint excommunicari, ſeu detineri vel vexari quoſcunque ſeculares. Subditi verò, qui talia procurauerint, pœna Proprietarij puniantur, & de Conuentu confuſibiliter expellantur, fol. 230. tract. 3. Et ffo. 249. in tract. 2.

Collector.

Aduertendum eſt tamen, quòd licèt Conſtitutiones ſupradictæ non fuerint acceptatæ vniuerſaliter, tamen Bulla Martini acceptata eſt à toto Ordine.

Aduertendum eſt inſuper, quod extra caſum, quo aliquid conceſſum vſui Fratrum, cuius dominium attinet ad Papam, debet vendi non indigent Fratres huiuſmodi Procuratore, vel Syndico. Et in caſu quod hæredes vellent defraudare eos legatis in teſtamentis, habent duplex remedium, prout poſitum eſt ſupra in dictione *hæreditas*, in fine Conceſſionum. Qui autem latius videre voluerit materiam hanc Procuratorum, & Syndicorum, reperiet eam optimè diſcuſſam, & elucidatã in tractatu, intitulato *Speculum Fratrum Minorum*, prope finem additionum art. 6. declarationis Nic. III. Et in additionibus art. 11. Vide ibi, ac nota bene, & ſic in hac materia non errabis.

¶ EVGENIVS IV. literas prædictorum Martini IV. & V. de verbo ad verbum in ſuis literis inſeruit, decernens; quod huiuſmodi literis eadem fides adhibeatur vbicunq; ſicut origina-

originalibus literis prædictorum Pont. adhiberentur, ſi oſtenſæ forent. Noluit tamen, vt per hoc aliquod ius de nouo acquireretur prędictis Fratribus; ſed quod antiquum ius (ſi quod habebant) tantummodo eis conſeruaretur, b. fo. 40. Et ff fo. 38. conc. 42. in fi.

10 *Pro Syndicis Monialium S. Claræ, & Tertiariarum.*

Sixtus IV. in Bulla aurea conceſſit, quòd Procuratores, Syndici Monialium S. Claræ, & tertij ordinis Fratrum, & Sororum, eiſdem Priuilegijs, & immunitatibus, gratijs, fauoribus, conceſſionibus, indultis ſpiritualibus, & temporalibus, Procuratoribus, Syndicis Fratrum Minorum, & Prædicatorum conceſſis, & in poſterum concedendis, gaudeant; prout latius habetur ſupra, in dictione *communicatio Priuilegiorum*, § 2.

11 *Indulg.*

Innocentius VIII. conceſſit, vt Procuratores Fratrum Minorum, eorumq; ſubſtituti, liberi, parentes, fratres, ſorores, & vxores eorum poſſint promereri indulgentias Stationũ, & alias Fratribus prædictis conceſſas, dicendo in Eccleſijs huiuſmodi Fratrum quinque Pater noſter, & totidem Aue Maria, pro felici ſtatu Romanæ Eccleſię. o. fo. 95. Et ff fo. 70. conceſſ. 162. Et fff. 99. conc. 367.

12 *Communicatio Priuilegiorum.*

Clemens VII. conceſſit vni Syndico, & Procuratori, cũ illius vxore & liberis præſenti, & futuro, ſingularum domorum, & monaſterij Fratrum Min. reg. obſer. ac monialium S. Claræ, Conceptionis, & Annuntiationis Ordinum, & Sororum tertij ordinis Sancti Franciſci pro tempore ſeruienti; quòd perpetuis futuris temporibus ipſi, & eorum, quilibet, omnibus, & ſingulis indulgentiis, & peccatorum remiſſionibus, fauoribus, & gratiis quibus Fratres Ordinis, & obſeruantiæ prædictorum vtuntur, potiuntur, & gaudent, ſeu vti, potiri & gaudere poſſint, & valeant. B.

13 *Exemptio Excommu.*

¶ Idem Clemens conceſſit præfatis Syndicis & Procuratoribus, quod ſuper quibuſuis cauſis, & rebus ipſos Syndicos, & Procuratores concernentibus, ciuilibus, & criminalibus & miſtis, non niſi coram iudicibus conſeruatoribus domorum illarum, quarum ipſi Syndici, & Procuratores fuerint: de iuſtitia reſpondere teneantur. Inhibuitq; ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna vniuerſis, & ſingulis iudicibus, & commiſſarijs Eccleſiaſticis, & ſecularibus, quacunque auctoritate fungentibus; ne de cauſis cõtra dictos Syndicos, & Procuratores motis, & mouendis, directè, vel indirectè quouis quæſito colore, ſeu prætextu, ſe intromittere quoquomodo de cætero audeant, vel præſumant, B.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 1. 3. 5. & 7.

PRO *huiuſmodi materia Syndici inſtitutionis, & officij, de qua tractatur in ſupradictis §. 1. 3. 5. & 7. &c. eſt ſciendum (vltra ea, quæ dicit hic Collector) quòd Paul. 4. in conſt. 4. en clem. an. Do. 1555. emanata, confirmãdo cõſt. ſupradictã Mart. 4. conceſſit facultatẽ, vt Gener. de per ſe in toto ordine, & ſinguli Prouin. Miniſtri, ac Cuſtodes vniuerſi pro tẽpore exiſtẽtes, in ſuis Prouincijs, & Cuſtodijs reſpectiuè, & ad hoc ab eis reſpectiuè deputati Fratres pro tẽpore, poſſint nominare ſpeciales perſonas, quæ non ſint de dicto ordine Minorum, pro locorum indigentia ſingulorum; quando, & quoties opus fuerit in ſingulis eorum conuentibus, qua, vt legitimi Adminiſtratores, Oeconomi, Syndici, & Actores poſſint res ipſas oblatas, donatas, vt in vltima voluntate relictas ipſis Fratribus, & rerum ipſarum pretium, & Eleemoſynas, nomine Roman. Eccleſ. recipere, & in fratrum vſus, eas, vel earum pretium conuertere, ſicut, & quando à prædictis Prælatis extiterint requiſiti. Ac omnimodam poteſtatem habeant illa omnia exigendi, repetendi, diſtrahendi, alienandi, &c. in iudicio, vel extra illud. Ac poteſtatem dedit etiam ijſdem Prælatis ſupradictos Syndicos reuocandi, aut aliàs ſubrogandi, vel nominandi quoties opportunum fuerit.*

Paulus 4. confirmans conſtit. Mart. 4.

Vti Syndico non eſſe contra Regulã.

Nec propter præmiſſa, contra Regulam, nec contra Statuta Regularia fieri, immo cum illius obſeruatione, quoad hoc, & pura, & ſana conſcientia, ſine alicuius conſcientiæ ſcrupulo, viuere declarauit. Hæc in ſupradicta Conſt. Paul. IV

Ita, quòd Syndicus, Procurator, ſeu Oeconomus ille eſt, qui nomine Papæ, ſeu Romanæ Eccleſiæ, ad expedienda Fratrum negotia deputatur. Et hunc Syndicum Miniſter Generalis, vel Prouinc. vel Cuſtos poterunt nominare, vel ſaltem habentes commiſſionem ab eis; vt ex ſupradictis litteris Martini & Pauli habetur: præter prædictos autẽ, nullus alius, nec etiam Guardianus cum toto ſuo Conuentu poterit Syndicum nominare, vt ait Collector in § 3. Ac ab ijſdem Prælatis poteſt ab officio Syndicatus deponi, vt ſupra.

Syndicus à quibus Fratis eſt nominandus.

Cuius Syndici munus, & auctoritas, ex ſupradictis Bullis Innocentij IV. Martini IV. & V. &c. ad quinq; eſſe dignoſcitur.

Syndicus quinq; facere poteſt.

Primò ad recipiendas nomine Papæ ſeu Eccleſiæ Romanæ, res omnes mobiles ſiue immobiles (quæ pecuniaria non ſunt) oblatas, ſeu modo licito donatas, aut in vltima voluntate ipſis Fratribus relictas.

Secundò ad vendendum, commutandum, alienan-

lienandumq; res omnes, quibus licitè vti poſſent, ad dominium Eccleſiæ pertinentes, & ad recipiẽdum, expendendum earum pretium in neceſſitates Fratrum.

Tertiò ad recipiendum nomine Eccleſiæ, & iudicialiter repetendum eleemoſynas omnes, etiam pecuniarias, modo licito ipſis Fratribus relictas, ſeu in teſtamento legatas.

Quartò ad expetendum in iudicio, ſeu extra, in omnibus actionibus, & cauſſis, quæ in dictis Priuilegiis Syndicatus explicantur.

Quintò ad recipiendum nomine Eccleſiæ omnes pecuniarias eleemoſynas quomodocunque prouenientes, eaſq; expendendas pro neceſſitatibus communitatis. Et hoc vltimum in conſt. Mart. V. tantummodo habetur conceſſum, & in ſupradicta Paul. IV. conſt. Alij verò quattuor patent ex Priuileg. Mart. IV, & aliorum ſupradictorum.

Fratres in quibus ex ſupradictis caſibus poſſint vti Syndico.

His autem habitis, ſciendum eſt omnes Fratres Minores præfato Syndico, quoad primum, & ſecundum actum ex ſupradictis quinque, licitè vti poſſe, vt annotauit Speculator, & Collector hic, et communiter Corduba in c. 4 q. 16. & alij Expoſitores Regulæ, tenent: & colligitur ex decretali Exiit. §. cæterum. verſic. ſi vero res. Et non habere Syndicum ad hos duos actus prædictos, eſt ſe periculo probabiliter exponere, vt Collector ait ſupra, in §. 8.

Quoad 3 & 4 verò actum, licèt Corduba in expoſit. 4. cap. Regulæ q. 16. punct. 3. dicat, licitè poſſe à Fratribus in talibus caſibus, Syndico vti, & ſit eius opinio valde probabilis. Attamen Speculator, & Collector hic nolunt Fratres ſecũdum Regulæ puritatem abſque aliquali ipſius relaxatione, in his actibus Syndico vti, quando quidẽ ipſis ex officio Iudicis, vel aliter conſuli poteſt, honeſtiori modo, vt ſupra diximus in verbo Hæreditas. & in verbo Legata. Et iſte modus erit ſanctior, tutior, & ad ædificationem populi conuenientior, quo & Religio noſtra hactenus vſa eſt, & in præſentiarum vtitur.

Quoad quintum verò & vltimum actum, ad deponẽdas, ſcilicet omnes eleemoſynas pecuniarias vndecunque prouenientes apud Syndicum, clariſſimum eſt, in his Syndico vti, Fratres non poſſe, abſque diſpenſatione Regulæ & Declaratione Nicolai & Clementis relaxatiua; vt hic Collector ait, & omnes alij Expoſitores conſentiunt. Et hæc pro huiuſmodi Syndici, ſeu Procuratoris materia, ſic breuiter dicta ſufficiant.

Procurator gener. Ord.

Circa autem Procuratorem Generalem Ordinis, eſt ſciendum, quod Procurator Ordinis Prædicatorum, à Priore Generali electus eo ipſo omnium Prouinciarum, locorum, & perſonarum dicti Ordinis, quaſuis cauſas etiam ſpeciale mãdatum requirentes, iuxta poteſtatem ſibi à Generali traditam agere poteſt, ac ſi omnimodam poteſtatem, cum pleno, libero, ac ſpeciali mandato ad huiuſmodi cauſſas accepiſſet. Ita Martinus V. prædicto Ordini conceſſit, vt eſt in eorum Priuileg. fo. 106.

Pro Auguſtinianis

Idem conceſſit Auguſtinianis Bonifacius VIII vt in eorum Priuileg. fol. 89. Et refertur in Compend. Priuileg. Societ. Ieſu in verbo Procurator.

PROFESSIO FIDEI.

Capuccini annotatio.

QVOD prius titulus iſte, ab auctore huius Compendij non fuit appoſitus, ex eo fuit; quia eo tempore, talis Fidei Profeſsio facienda non erat ordinata: at quia poſtea eſt iam ordinata, ideo, vt valde neceſſarium, ponere volui ad hoc vt ſciatur, à quibus, quomodo, & quando ſit facienda.

Conc. Trid. ſeſſ. 24. c. 1. & 12. & ſeſſ. 25. c. 2. de reform.

Eſt ergo ſciendum quòd Sancta Synodus Tridentina ſtatuit, quod qui cathedralibus & ſuperioribus Eccleſiis præficiuntur, vel quibus de illarum dignitatibus, Canonicatibus & aliis quibuſcunq; beneficiis curam animarum habentibus prouideri contingeret, publicam orthodoxæ fidei profeſsionem facere, ſeq; in Romanæ Eccleſiæ obedientia permanſuros ſpondere, & iurare teneantur.

Forma profeſſ. Fidei.

Cuius fidei profeſſionis formam bonæ memoriæ Pius IV. edidit, & mandauit etiam idem ſeruari per quoſcunque quibus de Monaſteriis Conuentibus, Domibus, & aliis quibuſcunque locis Regularium, quorumcunq; Ordinum, & Militiarum quoque, nomine, vel titulo prouidebitur, vt in Bulla 114. Iniunctum nobis, &c.

Incipit, Iniunctum nobis anno 1564.

Idcirco in fine huius Compendij huiuſmodi Bullam Pij IV. continentem formam profeſsionis fidei, cum quibuſdam aliis bullis, apponere volui; vt prouiſi de Conuentibus & Monaſteriis, ſciant quid agere teneantur.

Prælati Regulares tenentur facere hanc fid. profeſſ.

Et eſt primò aduertendum, quòd Prælati Regulares, ſine dubio teneri etiam videntur facere prædictã Fidei Profeſſionem, per extenſionem, quã Pius IV. facit d. c. 12. de reform. ſeſſ. 24. Conc. Trid. & ſufficeret, vt eam facerent intra duos menſes ab adepta profeſsione ſuæ præfecturæ; vt idem Conc. in eodem c. exprimit: attamẽ nõ eſſe in vſu Illuſtr. Cardinales, aliiq; Doctiſsimi viri conſuluerunt, & ſic iam obſeruatur.

Si non fieret quando peccatur.

Secũdò notandũ, quod ſi quis Clericus vel alius præfectus adeptus Parochialem Eccleſiam, vel aliud beneficium, vel præfecturam, per ignorantiã, incogitantiam, vel inaduertentiam non facit profeſsio-

profeſsionem fidei ſupradictam, coram Deo, & in foro conſcientiæ non peccauit mortaliter, nec obligatur ad reſtituendos fructus: tenetur tamen illam poſtea facere, prout ſic conſulit Nauar. in lib.1.ſuorum conſil tit.de Sanctiſsima Trinitate, & fid.Cathol.conſ 2.3.

Card. reſponſum. Prædicatores quando teneantur.

Tertiò notandum, quòd tempore Pij V. fuit à ſacra Congreg.Card.reſponſum, vt Prædicatores, tempore, quo petent benedictionem ab Epiſcopo prædicandi, ſi ab Epiſcopo exigetur ab eis hæc profeſsio, teneantur eã facere: vnde licet eam pluries, aliàs feciſſent, & ab Epiſcopo alia interim exigeretur, tenerẽtur eã facere. & ſic etiã Lectores, &c.

Et ſi ab ipſis non requireretur, crederem, quòd eam non faciendo non inciderent in excommunic. Et id, quod dicitur in illa Conſtitutio.114.per Sacrum Concilium Tridentinum: Fiat profeſsio fidei etiam ab illis, qui ſunt de aliquo canonicatu prouiſi, vel de quouis beneficio alio Eccleſiaſtico intelligitur de his quæ in vita conferuntur: vt à Clauſtralibus practicari iã videtur, cuius profeſſionis formã ponit in ſupradicta cõſt.114. Pius IV.

Omnes Lectores teneantur. Cong.Card.

Quartò notandum, quòd idem Pius IV. *per aliam Bullam* 112.In ſacroſancta, &c. *ad hanc fidei profeſsionem teneri voluit omnes Doctores, Magiſtros, & Regentes, & alios cuiuſcunq; artis, ac facultatis Profeſſores, ſiue Clerici aut laici illi ſint vel cuiuſcunq; Ordinis Regulares, qui docere vel promoueri voluerint: Et Sacra Card Congreg. ſupra Concil.Trid.ſeſſ 24.cap 12.de reform. ad hoc comprehendi declarauit in Bulla prædicta Pij* IV. *etiam docentes prima principia Grammaticæ, Arithmeticæ, Muſicæ, & aliarum artium, licèt publicam ſcholam non faciant, ſed in proprijs domibus doceant; & ſuper hoc faciant informationem, & proceſſum ſummarium, quantum Epiſcopo ſufficere videbitur, qui omnes promouentes vltra excomm. latæ ſententiæ, etiam ipſo facto omnium. & ſingularum dignitatum, beneficiorum, officiorum, feudorum Eccleſiaſticorum, in priuationis pœnam, eo ipſo incurrunt, & inhabilitatis ad illa & alia in poſterum obtinenda, & eſt Epiſcopalis abſolutio. vt tenet auctor Catecheſis Neapolitanæ lib 3, de excommun. num. 129. Legentes autem, aut promoti, ſine præuia fidei profeſſione non incurrunt cenſuram, ſed peccatum, ac nullitatem gradus, ſeu promotionis: quia tantum incurrunt promouentes, aut permittentes, vt ſupra. At in Diœceſi Neapolitana dictam excom. incurrunt etiam ſupradicti legentes &c. quoad tamen non exemptos; vt eſt videre in Synodo Prouinciali Neapolitana, celebrata anno. 1576. & ſic determinatur in Catecheſi, vbi ſup.*

Etiam docentes grammaticam, muſicam. &c.

Catecheſis fol.204. in noua impreſsione.

PROFESSIO FRATRVM MENdicantium.

Collector.

CIRCA profeſſionis emiſſionem in Ordinibus Fratrum Mendicantium factã vel faciendam, ſunt multa, & varia conceſſa, per multos Summos Pontifices, quæ poſita ſunt in dictione *Nouitius*, vbi in margine habetur hæc dictio *Profeſsio*.

PROMOTIO AD ORDINES.

Collector.

QVOAD Promotionem ad Ordines Sacros, præſertim ad Sacerdotium, fecerunt aliqui Summi Pontifices aliquas Conceſſiones, & diſpenſationes, in fauorem *Fratrum Minor.* ac nonnulla alia pertinentia ad Promotiones conceſſerunt, quæ poſita ſunt in dictionibus *Ordines ſacri*, & *Diſpẽſatio*, §. 11. & 12. & 13. ac 22.

PROTECTOR ORDINIS.

1 *Officia Ordinis*

GREGORIVS IX. diſtrictè inhibuit, ne Cardinalis Protector Ordinis Fratrum Minorum ſe intromittat in rebus pertinentibus ad officia, & gubernationem ſeu correctionem Fratrum dicti Ordinis: niſi, quando prædicti Fratres, aut aliqui ipſorum aliquid committerent contra tres articulos in Regula prædictorum Fratrum contentos, videlicet, quando deuiarent ab vnitate Fidei, vel ab obedientia Romanæ Eccleſiæ, aut ab obſeruantia ſuæ Regulæ. Ita quod dictus Ordo, & Fratres eiuſdem Ordinis, in nullo ſint ſubiecti Protectori huiuſmodi; niſi duntaxat in caſu, quo ipſorum Fratrum communitas, vel generale Capitulum (quod abſit) à prædictis articulis, vel eorum aliquo deuiarent. Decreuit etiam, irritum, & inane quidquid ſecus factum fuerit. ¶ Statuit inſuper, quod Fratres prædicti Ordinis, recurrentes ad Protectorem, tanquam ad Prælatum, pro licentiis, vel aliis conſimilibus; puniantur grauiter, & actibus legitimis, & officiis Ordinis ſint ſuſpenſi ipſo facto, b. ffo.137.conc.304.

Correctio.

Nota.

2 *Declaratio præcedentis conceſsionis*

SIXTVS IV. approbauit literas ſuprafcriptas Gregorij IX. inſerendo illas de verbo ad verbum, & robur perpetuæ firmitatis obtinere decreuit. Ac etiam declarauit, quod nec adhuc in præfatis tribus caſibus habeat auctoritatem præfatus Protector, quando non vniuerſi, ſed ſolum aliqui prædicti Ordinis profeſſores, in quouis

quouis numero à Fidei vnitate, ac Sacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ obedientia deuiarent, vel Regulam præfatam non obſeruarent. B. ffo. 138 conc. 304.

3 *Pro monialibus S. Claræ.* VRBANVS IV. ſtatuit, quòd moniales Sanctæ Claræ ſint ſubditæ Cardinali, qui pro tẽpore fuerit protector ordinis fratrum minorum, & illi teneãtur firmiter obedire. Et quod huiuſmodi Protector habeat curã, & regimen dicti ordinis S. Claræ, necnõ & perſonarũ inſiſtentiũ ſeruitiis monaſteriorũ huiuſmodi ordinis ſcilicet Capellanorum, Oblatorum, & Familiarium. Et quòd tam per ſe, quam per viros idoneos, quoties expedire viderit, viſitationis officium impendere ſtudeat; corrigendo, & reformando, tam in capite, quàm in membris, quæ correctionis, & reformationis officio nouerit indigere. Inſtituendo, etiam ac deſtituendo, & ſtatuendo, ac diſponendo, prout ſecundùm Deum viderit expedire, b. fo. 291. tract. 3. & ffo. 319. tract. 2.

4 *De ingreſſu monaſteriorum S. Claræ.* MARTINVS V. ſtatuit, quod præfatus Protector non poſſit vllo modo dare licentiam aliquibus perſonis, ad ingrediendum monaſteria S. Claræ, in conſulto Romano Pontifice, ſeu abſque Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, b. ffo. 63. conc. 41.

5 *Pro monialib S. Claræ. Collector.* IVLIVS II. conceſſit, vt Prouinciales Fratrũ Min. habeant eandem poteſtatem, & facultatem circa moniales S. Claræ illorum curę cõmiſſas quam Vrbanus IV. in Regula prædictarum monialium commiſit Protectori dicti ordinis, B. fffo. 71. conc. 220.

Aduertendum eſt, quòd huiuſmodi poteſtas Protectoris debet intelligi ſicut poſtea fuit reſtricta per Mart. V. vt dictum eſt ſup. immediatè: quamuis aliqui minus docti, aliter opinati fuerint. Et adhuc poſſet non immeritò dici, quod præfata Conceſſio Iulij fuit *Nota.* ſubreptitia, & per conſequens nullius valoris: quia in relatione non fuit expreſſum, qualiter prædicta poteſtas Protectoris ab Vrbano conceſſa, fuerat poſtea reſtricta per Martinum V. forſitan enim, ſi hoc fuiſſet expreſſum, non 6 conceſſiſſet ille generaliter, & abſolutè, prout conceſſit.

Idem Iulius ſupraſcriptas literas Greg. IX. & Sixt. IV. approbauit, & confirmauit, b. fffo. 88. conc 253.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §. 1. *vbi ponitur Priuilegium, ſeu conceſſio Greg. IV. prohibentis fratrib. Min. ſub ſuſpenſione ipſo facto, ne petant à protectore facultatem aliquam aliter, quàm ibi ab eo prouidetur, Notandum, quod iſta ſuſpenſio ipſo facto iam non valet, ſecundum eos, qui tenẽt, quod Six IV. reuocauit omnes pœnas Statutorum, & Declarationem etiam Papalium ſuorum prædeceſſorum*, vt inf. tit. Statuta §. 1. *habetur, ibi vide.*

Quoad §. 5. vbi Collector agit, an poteſtas protectoris conceſſa per Iulium II. noſtris Prouincialibus, ſuper moniales debeat intelligi reſtricta, an abſoluta: latius dictum eſt ſupra, in his annotation. tit. Ingredi *ſuper 5. notabili Collectoris, ibi videatur.*

Quoad §. 6 notandum, quod ipſe Iulius II. fff. 78. ff. 251. approbans ſupradictas literas Greg. IX. & Sixt. IV. inſuper excommunicationem ipſo facto infligit contra non obedientes protectori, in pertinentibus ad ſuum officium, ibi expreſſum, & limitatum.

PROVINCIALES.

DE multis attinentibus ad Prouinciales Fratrum dictum eſt in dictione *Miniſtri*. *Collector.*

PROVINCIA

NICOLAVS IV. ſtatuit, & ordinauit, ac diſtrictè inhibuit, ne in Ordine Fratrum Min. fiat diuiſio alicuius Prouinciæ, vel nouarum Prouinciarum multiplicatio, abſq; Romani Pontificis licentia ſpeciali, per eius patentes literas concedenda, facientẽ plenam & expreſſam de huiuſmodi Statuto, & ordinatione, ac inhibitione mentionem: decreuitq; irritum, & inane, ſi ſecus in hac parte contigerit attentari, B. fol. 53. Et ffo. 136. conc. 303. 1 *Prohibitio multiplicationis prouinciarum.*

IVLIVS II. fecit duo Statuta; circa ædificationem domorum Ordinis Fratrum Min. in alienis prouinciis, quæ habentur in dictione *Aedificare*, §. 11. & 12. 2

QVARTA PORTIO.

CIRCA quartam portionem, qualiter non teneantur Fratres Minores ad illius ſolutionem, factæ ſunt multæ conceſſ. prædictis fratribus, ac etiam aliis mendicantibus, inter quas potior videtur illa, quæ facta eſt fratribus Carmelitanis: vbi habetur in dictione *Canonica portio*. §. 5. & 9. Et ibidem habentur omnia, quæ circa quartam reperiuntur conceſſa, in omnibus §§. vbi in margine eſt appoſita hæc dictio *Quarta*. *Collector. Vide ſupra fol 469. in verbo* Portio Canonica. *decretum Conc. Trid.*

QVÆSTVARE.

1 *Prædicatores.* GREGORIVS IX. præcepit vniuerſis Eccleſiarum Prælatis, quatenus, ſi in ſuis Iuriſdictionibus, inuenti fuerint aliqui prædicantes, & quæſtum pecuniarium quærentes, de Ordine Fratrum Minorum, ſe eſſe dicentes, capiant illos, & tanquam falſarios condemnent eoſdem; ne Religio prædictorum Fratrum, (qui paupertatem profeſſi ſunt) per hoc infamari contingat. B. fol. 25. Et ffo. 109. conc. 234.

2 *De Fratrib. Mino. Obſ. & Conuen.* CALIXTVS III. prohibuit ſtrictè, ſub excommunicationis pœna, ne Fratres Minores conuentuales, ſub nomine Fratrum Minor. Obſer. nec contra, aut ſub nomine locorum aliorum quæſtuare aliquo modo præſumant, B. fo. 6. Et ffo. 90. conc. 199. prope finem.

Collector. Præfata conſtitutio reuocata eſt per Bullã Pij II. B. fo. 8. Et ffo. 92. conc. 200.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §. 1. *vbi ponitur Priuil. Greg. IX. notandum, quod idem conceſsit Fratribus ordinis Prædic. Boniſ. IX. ff.* 118.

RECIPERE.

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ

Collector. LIcet ad hanc dictionem *Recipere:* poſſint reduci multa Priuilegia: tamen quia iam ſuperius in variis dictionibus poſita ſunt ſufficiet hic illa diſtinguere, & ad propria loca remittere. De multiplici namque receptione fit mentio in prædictis Priuilegiis. ¶ Et primò de receptione Fratrum ad habitum, & profeſſionem. De hoc autem habetur in dictione *Nouitius*, in multis §§. Et in dictione *Simonia*, §. primo. Et in dictione *Abbatiſſa*; §. 8. ¶ Secundò, quoad bona Nouitiorum, & Apoſtatarum redeuntium ad obedientiam, quid poſſint de huiuſmodi bonis recipere Fratres prædicti, continetur in dictione *Nouitius* §. 12. & 21. Et in dictione *Bona*, §. 13. Et in dictione *Hæreditas*, §. 2. & 3. & 4. ¶ Tertiò, qualiter Fratres, in Ordine minor. profeſſi nequeant recipi à Fratribus aliorum Ordinum dictum eſt in dictione *Apoſtata*, in multis §§. Et in alia pertinentia ad idẽ ponũtur hic infra, §. 3. & ſequentibus, vſque ad 11. ¶ Quartò, circa receptionem Sacramentorum, qui quando, & quomodo poſſint ea recipere à Fratribus præfatis, habetur in dictione *communicare*, §. 3. & 4. ac ferè in reliquis §§. ibi contentis. Et in dictione *Sacramenta*. ¶ Quintò, qualiter Prælati Eccleſiarum teneantur recipere prædictos Fratres, ponuntur aliqua infra, §. 1. & 2.

HONORIVS III. præcepit, in principio Ordinis, Prælatis Eccleſiarum, quatenus Fratres Minores, cum ad eos declinare contigerit, recipiant eos ſicut Catholicos, & fideles: ac eis ob reuerentiam diuinam, & ipſius Pontificis, ſe exhibeant fauorabiles, & benignos, b. fo. 18. Et ffo. 22. conc. 1. Et ffo. 83. cõc. 141. 1

GREGORIVS IX. præcepit ſimiliter Eccleſiarum Prælatis, quatenus Fratres minores ad eos accedentes, reciperent benignè, ac charitatiuè (vt pote Catholicos, & fideles; ac circa lucrum animarum, & euangelizationem verbi Dei inſiſtentes) tractarent; eiſque in ſuis neceſſitatibus fauorabiles, & propitij exiſterent, credendo firmiter ac de ipſis certam habendo fiduciam, quòd cum ſpiritu viuant, ſpiritu & ambulent, b. fol. 20. Et ffo. 22. conc. 5. 2

INNOCENTIVS IV. præcepit Abbatibus, & Conuentibus Ordinis Ciſtercienſis, quatenus omnes Fratres, quos de Ordine Fratrum minorum receperant, remitterent, ſine aliqua difficultate ad miniſtros Prouinciales, & quòd à talium receptione de cætero abſtinerent, b. fol. 21. & ffo. 23. conc. 8. 3 *Prohibitio.*

ALEXANDER IV. inhibuit diſtrictè vniuerſis Abbatibus, Prioribus Præpoſitis, & Conuentibus monaſteriorum Sancti Benedicti Ciſtercienſis Sancti Auguſtini, Præmonſtraten. Camaldulen. Vallis vmbroſæ Ordinum ne prætextu quarumcunque litterarum à Sede Apoſtolica generaliter vel ſpecialiter obtentarum, ſeu obtinendarum, quæ de præſentibus literis plenam, & expreſſam non facerent mentionem: recipiant Fratres profeſſos Ordinis Minor. ſub pœna excommunicationis ipſo facto incurrenda; à qua nequeant abſolui, niſi perſonaliter compareant ante Romanum Pontificem, vel Sedem Apoſtolicam. Et decreuit, irritum fore, & inane quidquid in contrarium factum fuerit, vel attentatum, b. fol. 18. Et ffo. 20. conc. 20. 4 *Pohibitio. Excommunicatio.*

BENEDICTVS XI. decreuit, ne aliquis Frater cuiuſuis Ordinis Mendicantium poſſit tranſire ad Ordines Monachorum Nigrorum vel Ciſtercienſiũ vel ab eorũ Abbatibus recipi 5 *Prohibitio.*

ſine

ſine Romani Pontificis licẽtia ſpeciali, faciente plenam, & expreſſam de Conſtitutione huiuſmodi mentionem, b. ff ol. 171. conc. 399.

6 Martinvs V. fecit circa prædicta quandam ampliſſimam prouiſionem, quę habetur in dictione *Apoſtata, §. 15.*

7 Pivs II. ſimiliter fecit aliam eximiam prouiſionem in præfata materia: prout habetur in dictione *Apoſtata, §. 17.*

8 Pavlvs II. circa receptionem Fratrum Minorum Obſeru. à Fratribus Conuentualibus eiuſdem Ordinis, & è contra, fecit quoddam Statutum rigidum; ſicut poſitum eſt in dictione *Apoſtata §. 19.*

9 Innocentivs VIII. contra recipientes Fratres Min. Apoſtatas promulgauit ſententiam excommunicationis, vt habetur in dictione *Apoſtata, §. 21.*

10 Excõicatio. Ivlivs II. diſtrictè præcepit vniuerſis Fratribus Ordinis Minimorum, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna: ne aliquem Fratrũ Ordinis Minorũ de Obſeruantia aliquo modo vel cauſa recipere, vel retinere præſumãt ſine expreſſa, & ſpeciali licẽtia Sedis Apoſtolicę à volente tranſire ad illos ſpecialiter obtenta. Non obſtantibus quibuſcunque in fauorem dictorum Minimorum conceſſis, b. fff. 12. conceſſ 48.

11 Excõicatio. Licentia. Leo X. inhibuit ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna omnibus & ſingulis Conuentualium ſecundùm Priuilegia viuentium, Prælatis, ac Fratribus: ne aliquem ex Fratribus reformatis, niſi præhabita licentia Capituli Prouincialis Reformatorum: recipere audeant: prout latè habetur in dictione *Conuentuales Fratres §. 2.* Et in dictione *Licentiare Fratres, §. 1.* Et originaliter, b. fff. 30. conc. 100.

CAPVCCINI ANNOTATIO

NOTANDVM, *quòd huiuſmodi prohibitiones Alexand. IV. Benedicti XI. Mart. V. &c. videntur confirmatæ per Conc. Trid. ſeſſ. 25. tit. de Reg. c. 19. vbi inhibetur, vt nemo Regularis, cuiuſcunque facultatis vigore, transferatur ad laxiorem Religionem. Et per conſt. 91. Pij V. anno 1569. vt in Bullario, vbi declarat, quòd qualibet conceſſio, etiam ab ipſo facta recipiendi Fratres alterius Religionis intelligatur de illis à lege permiſsis, id eſt, vt ad ſtrictiorem, & non ad laxiorem &c.*

Item in anno 1567. ab eodem Pio V. fuit prohibitum, ſub indignationis ſuæ pœna, vt nullus ex Fratribus Capuccinus ad Ordinem Sancti Franciſci de Paula, nec è conuerſo vllo vnquam tempore & quacunque etiam iuſtiſsima cauſſa, etiam de licentia ſuorum Superiorum ſe transferre poſſit: quæ Bulla manet authentica penes nos Capuccinos; & ponitur à Paſſarello in Collect. priuil. f. 116. Incipit Sedis Apoſtolicæ ſolertia.

Et in anno 1591. 17. Maij à Sacra Regul. Congreg. auctoritate ei conceſſa à Papa Greg. XIV. fuit decretum, poſthac memoratum Pij V. Motum proprium ſub pœna à tranſeuntibus, & illos recipientibus, priuationis Officiorum, & vocis actiuæ & paſsiuæ in perpetuum ipſo facto incurrenda, ſeruandum eſſe, & ſeruari debere; quæ etiam Bulla apud nos Capuccinos ſeruatur authentica. Prohibitio tranſitus Capuccinorũ ad Minimos & è cõtra. Pœna appoſita à Greg. XIV.

In anno 1578. Gregor. XIII. conceſsit, vt Fratres Diſcalceati Ord. S. Patris noſtri Franciſci poſſent recipere Fratres de Obſeruantia, vt in Conſt. 98. Ad hoc nos Deus.

Et quia hodie per Bullam Pij V. 91. anno 1569. latam, ſunt reuocata omnia Priuilegia, præter iuris communis diſpoſitionem recipiendi Fratres alterius Religionis: Ideo quid velint iura de tranſitu Mendicantium ad Ordines Monachales, eſt ſciendum, quòd hæc volunt iura per Conſt. Mart. V. quæ ponitur in Extrauag. de Regul. & incipit Ambitio. c. *vt nullus Frater de Ordine Mendicantium poſſit transferre ad aliquem Ordinem Monachalem (excepto Ordine Carthuſienſium) niſi de licentia Papæ, quæ mentionem faciat de Conſtitutione Martini: aliàs ille eſſet excommunicatus vt Apoſtata, ſimiliter cum recipientes, vt ſupra habetur in verbo* Apoſtatæ. *§. 15. Quod ſi Religioſi Mendicantes, etiam de licentia Papæ tranſeant ad Ordinem Monachorum, non poterunt habere vocem, vel locum in Capitulo, etiam ſi ab eis concederetur: Nec poterunt habere Prioratum, nec aliquam adminiſtrationem, nec quæcunque officia annua: nec tanquam Vicarij, vel Miniſtri, vel loca eorum tenentes, poſſunt quodcunque regimen animarum exercere; ſicut habetur in Clem.* vt profeſſores, de Regul. Quid dicitur in iure de tranſitu Mendicantiũ ad Ordines Monachales.

Pariter hic aduertendum, quòd per Conſt. Pauli III anno 1537. fuit nobis Fratribus Capuccinis prohibitum recipere Fratres Minores de Obſeruantia ſine licentia in ſcriptis eorum Prouincialium Miniſtrorum. Et licet poſt talem prohibitionem conceſſerit dictus Pontifex, vt poſſent eos Capuccini recipere, per Conſtitutio. amen 26. Romani Pontificis, *&c. anno 1541. fuit talis licentia reuocata, confirmando denuo primã prohibi-* Prohibitione Capuccini recipiant Fratres de Obſeruantia.

bibitionem ſub pœna excommunicationis, & inhabilitationis ad quauis officia, & legitimos actus. Et Iulius III. in Conſt ſua 10. Officij, anno 1550. *renouādo dictā Pauli III. prohibitionē, declarat talem profeſſionem ſeu receptionem ſine dicta licentia Miniſtrorum in ſcriptis, eſſe nullam; & Capuccinos recipientes ſupradictas cenſuras incurriſſe. Et idem poſtea confirmauit Sixt. V. anno 586. in Conſt. 22 P.oc. &c. quæ omnes Bullæ ad Miniſtrorum inſtantiam de Obſeruantia fuerunt impetratæ, in quibus tamen Bullis eſt aduertendum, quòd excommunicationis latæ ſententiæ abſolutio reſeruata non reperitur.*

Capuccini poſſunt recipere Diſcalciatos.

Poſſumus tamen nos Capuccini ipſos Diſcalciatos, ſeu reformatos Fratrum Minorum Hiſpaniarum, volentes tranſire ad arctiorem Obſeruātiam Franciſcanam recipere, dummodo licentiā in ſcriptis ab eorum Miniſtris Prouincialibus obtineant, per dictam Conſt. 22 Sixti V. cum ex Conſt. 56. Gregor. 13. ann. 1579. eſſet Cuſtodis tantum ſufficiens licentia.

Diſcalciati poſſunt recipere Fratres de Obſeruantia.

Ipſis tamen Diſcalciatis, poſſe recipere Fratres de Obſeruantia conceſſit Greg. XIII *ann. 1578. vt habetur in Conſt. 99.* Ad hoc nos Deus, *vt ſupra eſt dictum.*

An autem nos Capuccini poſſemus ad aliam Obſeruantiam trāſire: & ſi reperiatur nec ne ſtrictior Obſeruantia? alibi ab alijs recentioribus eſt tractatum, in quæſtionibus autem D. Bonau. ſuper Regulam dum inquirit: An de iſta noſtra Religione Minorum poſſet quis tranſire ad aliam poſt factam poſſeſsionem, reſoluit, quòd non, niſi per diſpenſationem Sedis Apoſtol. cum hoc expreſſe in ipſa noſtra Reg prohibeatur, ibi, nullo modo licebit eis exire, *&c. videas tamen, quid ipſi recentiores dicant.*

De prohibitionibus autem factis à Pio V. circa tranſitum Capuccinorum ad Ordinem S. Franciſci de Paula, & è contra: & à Greg. 14 quòd non poſsint recipi à Fratribus Conuentualibus Reformatis vide Bullas poſitas in fine huius Compendij fol. 546.

An, & quando poſsint recipi in vna Religione illi, qui vouerunt intrare in aliam, Vide in annotatione noſtris infra, in verbo Votum, *in principio vbi adducuntur Priuilegia conceſſa Societati Ieſu, ac Congreg. Caſsinenſi.*

Et An poſsint recipi ad Ordinem deſcendentes ac infidelibus parentibus. vide ſupra in verbo Nouitius, *in declaratione prima Condit. Regula.*

REFORMATIO.

¶ Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

CIRCA reformationem Fratrum Conuentualium, & ſuorum Cōuentuum, ac etiam Monialium, & Monaſteriorum ſuæ curæ commiſſorum, fuerunt multa, & varia diuerſis temporibus, per multos Summos Pontifices ordinata. Sed quia modernis temporibus aliqua ſunt ſtatuta, quæ ſolum quantum ad huiuſmodi reformationem obſeruari debent: ideo hæc tantum ponentur infra, reliquis omiſſis. Collector.

1 CONCILIVM Conſtantienſe ſtatuit, quòd Generalis Fratrum Mino. poſſit, & debeat Conuocatus ſibi ſubditos, ad ſtatum ſtrictè obſeruantiæ coſtorum reducere, &c. prout habetur in dictione *Generalis Ordinis* §. 3.

2 SIXTVS IV ſtatuit, quòd Prælati Fratrum Conuentualium Ordinum Mendicantium, teneantur debitè reformare Monaſteria ſibi ſubdita, tam Fratrum quam Monialium, infra annum, poſtquam requiſiti fuerint, b. ffo. 149. conc. 487.

De fratrib. Conuentua lib. & Monialibus.

LEO X. in bulla Vnionis ſtatuit, & in virtute ſanctæ obedientiæ præcepit, quòd de cætero nullæ nouæ reformationes in ordine Fratrum Minor. introducantur, aut fiant, abſque miniſtri Generalis, aut Prouincialium Miniſtrorum Reformatorum in ſuis Prouinciis, reſpectiuè expreſſo aſſenſu. Ita tamen, quòd dictæ reformationes, Miniſtro Generali, & Prouincialibus reformatis, per omnia iuxta Regulam ſubiiciantur, b. ffo. 30. conc. 101.

Idem Leo, in Bulla Concordiæ, ſtatuit multa circa reformationem domorum, & Fratrum Minorum Conuentualium, quæ poſita ſunt ſupra, in dictione *Conuentuales Fratres*, §. 2. & 3. & 4 & 5. & 6. & 7 ac 10.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD § 3. notandum, quòd idem Leo X. ffo. 30. prohibuit, ne quis vocet iniurioſè aliquem Fratrem Minor. aliquo nomine iniurioſo, vtpote Bulliſtam, &c. vt habetur in Compendio, tit. Obſeruantes, §. : ibi videatur.

CAPVCCINI ANNOTATIO

NOTANDVM *pro hac materia reformandi, quod Reformatio debet fieri, non ſecundum vſum, ſed iuxta Regulā promiſſam, vt in Conc. Trid ſeſſ 5 de Reg. c. 1. mandatur.*

De

Vt mandauit etiam Pius V. in Conſt. 22. Iniunctum nobis anno 1560.

De inſtitutione autem Fratrum Reformatorum Ordinis Min. Sancti Patris noſtri Franciſci, de Obſeruantia habes in Bullario latiſſimam Conſt, Clem. VII. in ſuprema militantis Eccleſiæ ſpecula, &c. anno Domini 1532. *editam, vbi inter alia mandatur aſsignari eis quadã loca particularia & de Cuſtode eorum eiuſq; officio, auctoritate & in officio triennali duratione.*

Quæ tamen Conſt. confirmatur, declaratur, ac ampliatur à Greg. XIII *in Conſt.* 56. Cum illius vicem *anno D.* 1579. *Vbi inter alia, declarando, ſeu determinando, ait, quod ſi qui profeſsi in obſeruantia voluerint ad Reformatos tranſire, habeant (vt alij Nouitij non profeſsi) annum continuum ad deliberandum an remanere in tali ſtrictiori obſeruantia voluerint & profeſſos inde recedentes Apoſtatas eſſe declarauit.*

Et quòd, niſi ad Capuccinos, reformati ipſi, habita prius in ſcriptis licentia Cuſtodis, tranſire poſsint.

Ac vt Nouitij, & Fratres reformandi per Cuſtodem recipi poſsint habito tamen conſenſu Fratrum eius loci.

Miniſter Gener. Fratrum de Obſeru. tantum, & non alij facultatem habeant viſitandi, & corrigendi eos.

Et quòd ipſi Reformati non retineant in eorum locis aliquem non reformatum, niſi Lectores, & Prædicatores cum ſuorum Superiorum licentia.

Capitula Cuſtodialia ſingulis annis in locis Cuſtodiæ, ad electionem Cuſtodis fieri debent. Et Cuſtodes ad triennium eligantur. Amplamq; facultatem eis tribuit, multaq; alia pro ipſis Reformatis vtilia decernit. Vt ibidem in ſupradicta Conſt. eſt videre.

PRO REFORMATIS, SEV RE-collectis, in Regnis Aragoniæ, Valentiæ, & Cathaloniæ.

IDem Gregor. XIII. *anno Domini* 1581. *in Conſtit.* 70. Ex quo nos Deus *cum ſupradictam dediſſet* Conſtitutionem *obſeruandam à Fratribus de Obſeruantia, & eorum reformatis; & tamen Reformati, contra formam dictæ Conſt. moleſtarentur ab eiſdem de Obſeruantia: ideo fecit hanc aliam, vbi eximit à Iuriſdictione Miniſtrorum Prouincialium, & omnium, etiam aliorum Superiorum dictarum trium Prouinciarum de obſeruantia, omnes Reformatos, ſeu Recollectos, commorantes in Regnis Aragoniæ, & Valentiæ, ac Principatu Cathaloniæ, ac illos penitus ab eis ſeparauit, & diſmembrauit: Et omnia eorum loca in vnam Prouinciam redigi iuſſit: eamq; per Miniſtrum Prouincialem ab eiſdem Reformatis in Capitulo dictæ Prouinciæ eligendum, gubernari mandauit.*

Ac Prouinciam ipſam ſub obedientia Miniſtri, ſeu Commiſſarij Generalis remanere declarauit.

Et vt Miniſter ille Prouincialis confirmationem petere habeat ab eodem Miniſtro, vel commiſſario Generali. Qui quidem Miniſter Prouincialis, eandem facultatem, & auctoritatem habeat cum ſuis Reformatis, quam habent alij Miniſtri Prouinciales in ſuis Prouincijs non reformatorum.

Cæteris, in alia ſupradicta Conſt. 56. *ordinatis firmis remanentibus, &c. quæ omnia ſub excommunicationis pœna obſeruari ab ipſis Fratribus de Obſeruantia iubet.*

PRO REFORMATIS DISCALciatis Prouinciæ S. Ioſeph, in Regnis Hiſpaniarum, eiuſdem Ordin. Minor. de Obſeruantia.

IDem Greg. XIII. *anno Domini* 1578. *in Conſt.* 91. Ad hoc nos Deus, *confirmauit, ac declarauit Regulam, & regimen Fratrum Diſcalciatorum Congregationis ſiue Prouinciæ S. Ioſephi, in Regnis Hiſpaniarum, Ordinis Minorum S. Franciſci de obſeruantia, ac ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ inhibuit, Superioribus, & Prælatis ipſorum Fratrum de obſeruantia, ne eos circa eorum viuendi modum moleſtare, aut in eis aliquid innouare præſumant.*

Eiſdemq; Diſcalciatis facultatem conceſſit recipiendi Fratres de Obſeru. ad eos tranſeuntes, modo in alijs ſupradictis Conſt præſcripto.

Cuſtodiam S. Gregorij in Indijs Philippinis incorporauit eidem Prouinciæ S. Ioſephi.

Ac ipſos Diſcalciatos ſub iuriſdictione Miniſtri Generalis ipſius Ordinis tantum remanere iuſſit, adeo quòd ipſe Generalis per ſe ipſum, vel alium ſeu alios eiuſdẽ Ordinis, Diſcalciatorum tantum, poſſit ipſos Fratres Diſcalciatos corrigere, viſitare ac in eos iuriſdictionem exercere.

PRO REFORMATIS DISCALCIAtis Ordinis Carmelitarum.

IDem Greg. XIII. *anno Domini* 1580. *in Conſt.* 98. Pia conſideratione, *Nonnulla ordinauit, de inſtitutione, & Regula gratijſq;, & Priuilegijs Fratrum, & Monialium Diſcalciatorum*

primitiuam Regulam Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo in regnis Hiſpan. obſeruantium, ac poteſtate, & officio Prioris Prouincialis Hiſpan. ac Prioris Generalis totius Ordinis. Et inter alia ipſi Reformati omnimodè fuerunt ſeparati ab ipſis Mitigatis, & eos ab vno Priore Prouinciali, eligendo ex Diſcalciatis, gubernari; Prouinciamq́ eorum ſub obedientia Prioris Generalis totius Ordinis remanere debere, declarauit.

Ac Diſcalciatos ipſos ad Mitigatos, vel alium Ordinem, quàm Carthuſien. tranſire poſſe prohibuit. Et alia ordinantur; vt ibidem eſt videre.

REFORMATIO ORDINIS SERuorum Beatæ Mariæ.

FVIT etiam Reformatus à Pio V. Ordo Seruorum B. Mariæ anno Dom. 1570. vt habetur in eius Bulla 103. Poſtquam nos Deo auctore, *&c. in Bullario, vbi nonnulla ad eorum Obſeruantiam, & Regimen reperiuntur ordinata, vt ibidem eſt videre.*

Reperiuntur, & alij quamplurimi Reformati tam Ord. Minorum, vt reformati Fratres Conuentuales, &c. quàm aliorum Ord. Mendican*tium, quorum, cum non potuerint præ manibus habere Summorum Pontif. conceſſiones, ſeu confirmationes, ideo eas hic non refero, ſed ad eas me remitto: eſſet etiam nimis prolixum eas omnes recenſere:*

RELIGIO, ET RELIGIOSI.

Annotatio Corduba. *NOtandum, quòd de hoc tit. nihil habetur in Compen. quia ſub alijs titulis habetur, quòd hic videbatur poſſe poni, tamen nota, quòd Bonif.* I X. *ſſo. 118. & Alex.* IV. *(vt etiam refert Caiet. in Summula, tit. excom. caſu 81. & alij Summiſtæ, eo tit. & Flor. 4. par. Sum. tit. 12. cap. 4. §. 14.) decreuerunt, Religioſos eſſe in ſtatu perfectionis, & qui aliter aſſerit publicè, & temerè, & pertinaciter eſt ipſo facto excommunicatus, non abſoluendus, niſi per Papam. Ideo cauendus eſt modus loquẽdi Gerſ. in par. 3. Sum. Alphab. 21. litera titu. & alphab. 67. litera u. x. & alphab. 68. a. c. Nam in modo loquendi, & in vocabulis ſtandum eſt communi Doct. doctrinæ, & locutioni, quamuis in ſenſu non diſcordetur aliter vtendo vocabulis: Nam Theologia ſecun. Aug. habet ſuam logicam. Ideo Religio eſt ſtatus perfectionis ad ſenſum communem Doct. De quo ſup. in expoſit. Regulæ Minorum in introductione. q. 2. late habetur.*

REVOCATIO.

QVoad reuocationem priuilegiorum dicta ſunt aliqua, & non parui momenti, ſup. in dictione *Priuilegia*; §. 8. & 12. & 17. ac 25. & 27. Vide ibi, & attende ad quæſtiones poſitas in fine. *Collector.*

SACERDOTIVM.

DE attinentibus ad Sacerdotium habetur in dictione *Ordines Sacri* in §. 4. & 5. & 8. Ac etiam in dictione *Diſpenſatio*, §. 12. & 14. & 15. & 22. *Collector.*

SACRAMENTA.

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

QVantum ad adminiſtrationem, & receptionẽ Sacramentorum Eccleſiæ, ſunt plura in Priuilegijs Fratrum Min. contenta, quæ ſubſequenti Ordine diſtinguuntur. *Collector.*

¶ Primò enim ſunt aliqua pertinentia ſolum ad Fratres inter ſe, præſertim pro tempore Interdicti. Et hæc poſita ſunt in dict. *Communicare.* §. 8. Ac quoad moniales ibidem. §. 11.

¶ Secundò ſunt aliqua pertinentia ad ſuos Tertiarios, & famulos, ſeu oblatos, & familiares. Et hæc habentur etiam in dictione *Interdictum* 3. Et in hac dict. *Sacramenta.* §. 2.

¶ Tertiò ſunt plura concernentia perſonas ſeculares. Iſta autem continentur in dictione *Communicare*, §. 1. & 2. & 3. & 4. & 6. & 8. in fine, ac 10. & in hac dictione *Sacramenta.* §. 1.

Benedictvs XI. ſtatuit, quòd Sacerdotes, ſeu Rectores Eccleſiarum Parochialium, ſint aſtricti miniſtrare Euchariſtiæ, & Extremæ Vnctionis Sacramenta illis perſonis, quæ à Fratribus fuerint abſolutæ. Et ſuper confeſſione, & abſolutione huiuſmodi, voluit, quòd in foro pœnitentiali ſtetur ſimplici verbo illius, qui petit Sacramenta prædicta, & aſſerit ſe confeſſam Fratribus, cum hic de confitentis ſolius præiudicio, ſi falſum dicat, agatur. Duos tamen caſus excepit, ſcilicet ſi Sacerdos aſſerat eum communicatum, vel notoriè peccatorem, b. fo. 226. Et ſſo. 203. conce. 502. *Euch. Vnct. extrema Abſolutio.*

Supraſcripta conſtitutio iam nõ ligat; quia *Collector.*

fuit

fuit reuocata, & in contentis hic, non reualidata per Sixtum.

2 *Collector. Pro omnibus ſecularibus,* Leo X. ſtatuit in Concilio Lateranenſi, quòd Fratres, & Sorores Tertij Ordinis, necnon Mantellati, & Corrigiati, ac Cordellati, in proprijs domibus habitantes, teneantur in die Paſchatis tantum Euchariſtiam, necnon extremam Vnctionem, cæteraque Eccleſiaſtica Sacramenta (pœnitentiæ Sacramento duntaxat excepto) à proprio Sacerdote recipere, b. ffo. 29. conc. 86.

3 4 Aduerte, quòd hic non includuntur fœminæ promittentes virginalem ſeu vidualem caſtitatem ſub præfato modo viuendi: quia tales gaudent omnibus Priuilegijs *Fratrum*; prout ſupra ſæpe dictum eſt, præſertim in dictione *Mulieres.* §. vltimo.

Ex Priuilegijs Fratrum Auguſtinienſium.

Collector. Innocentivs IV. fecit quandam copioſam conceſſionem Fratribus Auguſtinienſibus circa huiuſmodi materiam Sacramentorum; prout habetur in dictione *Eccleſia Fratrum* § 2.

Evgenivs IV. conceſſit Fratribus Auguſtinienſibus, quòd ſi ſedes Diœceſanorum Epiſcoporum fortè vacauerint, interim omnia Eccleſiaſtica Sacramenta à vicinis Epiſcopis accipere liberè, & abſque contradictione poſſint. Sic tamen, vt ex hoc in poſterum, proprijs Epiſcopis nullum præiudicium generetur, b. ffo. 247. conc. 606.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Collector. Q*voad* §. 1. *vbi dicit Collector, quòd illa conſtitutio Benedicti xi. de qua ibi agitur, tam eſt reuocata, videatur de hoc, ſupra in eodem Compendio, tit.* Abſolutio quoad Sæculares 2. §. 1. & *tit.* Confeſſiones §. 3.

SCRVPVLOSI FRATRES.

Circa Fratres Scrupuloſos, ſunt generalia quoad omnes, ſcilicet, qualiter Prælati poſſint in ſcrupuloſis tangentibus conſcientias huiuſmodi Fratrum declarare, & determinare: ac ſubditi declarationi, & determinationi huiuſmodi ſecura conſcientia ſtare. Hæc autem poſita ſunt in dictione *Declarare.* §. 4. & 5. Alia ſunt ſpecialia Officium Diuinum. Et iſta habentur in dictione *Officium Diuinum primò* §. 8. & 9. 11. ac 12. & 13.

SEPELITIO ET SEPVLTVRA.

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

Statvta, & conceſſa quoad ſepulturas, & ſepelitionem, quædam concernunt omnes ſæculares perſonas: Alia verò pertinent ad familiares Fratrum, vel germanos Ordinis; reliqua reſpiciunt præcisè eoſdem Fratres. Ea, quæ concernunt ſeculares, ſubdiuiduntur: quia aliqua tangunt libertatem ſepulturæ in Eccleſiis Fratrum, & delationem defunctorũ ad eaſdem. Hæc autem ponuntur in §. 1. & 3. & 4. & 5 & 10. & 11. & 17. Alia reſpiciunt ſepelitionem cum habitu Fratrum. Et iſta continentur in §. 12. & 13. & 14. & 15.

Illa verò, quæ ſpectant ad familiares Fratrum, habentur in §. 2. & 21. Quod autem tãgit Perſonas Fratrum, habetur in §. 16. Et in dictione *Interdictum primò* §. 13. & 15.

Innocentivs VI. conceſſit, vt in Eccleſiis Fratrum Minor. ſit libera ſepultura, ita quòd nullus valeat impedimentum præſtare, quo minus poſſint omnes volentes, ibidem liberè ſepeliri; ſalua tamen iuſtitia Eccleſiarum Parochialium, b. ffo. 22. & fo. 23. 1 *Pro omnib. ſecularibus.*

Qualiter intelligantur, prædicta libertas, & iuſtitia Eccleſiarum, declaratur infra à Sixto IV. in §. 11. *Collector.*

Clemens IV. conceſſit Fratribus Minor. vt eos, qui in ſuis immorantur obſequiis poſſint (cum deceſſerint) in Cœmiteriis ſuarum Eccleſiarum ſepelire, b. fo. 56. & ffo. 140. conc. 315. 2 *Pro familiaribus Frat.*

Idem Clemens conceſſit, quòd in Eccleſiis Fratrum Minorum ſit omnibus libera ſepultura, vt eorum deuotioni, & extremæ voluntati illorum, qui ſe illic ſepelire deliberauerint nullus obſiſtere valeat: niſi excommunicati, aut interdicti, vel publici vſurarij fuerint: ſalua tamen iuſtitia Eccleſiarum illarum, à quibus corpora defunctorum aſſumuntur, b. fo. 58. & ffo. 141. conc. 336. 3 *Pro omnib. ſecularibus.*

Aduerte infra quomodo Sixtus declarauit prędictam iuſtitiam Eccleſiarum in §. 7. *Collector.*

Idem Clemens diſtrictè inhibuit, vt nulli Religioſi, vel ſæculares præſumant, ſine aſſenſu & voluntate Fratrum Minorum aliquorum defunctorum corpora in ſuis Cœmiteriis ſepelire. Nec etiam in Eccleſijs prædictorum 4 *Prohibitio.* *Miſſa:*

Fra-

Fratrum (ipſis inuitis) audeant Miſſarum ſollemnia, vel exequias pro animabus eorum, qui ad huiuſmodi loca tumulandi deferuntur, celebrare, B. fo. 58. Et ff o. 141. conceſ. 336.

5 *Indulgent.*

MARTINVS IV. conceſſit omnibus ſepeliendis in Eccleſijs, ſeu clauſtris & Cœmiterijs Fratrum Min. Indulgentiam 40. annorum, b. ff o. 260. conc. 664.

6 *Ex iure communi Prohibitio.*

BONIFACIVS VIII. vniuerſis Religioſis, & ſæcularibus Clericis, cuiuſcunque ſtatus vel conditionis exiſtant in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub interminatione maledictionis æternę, diſtrictiſſimè prohibuit, ne aliquos ad vouendũ, iurandũ, vel fide interpoſita, ſeu alias promittendũ inducãt, vt apud eorũ Eccleſias, ſepulturã eligant, vel iam electam vlterius non immutent. Et ſi ſecus actum fuerit, electionem talem decreuit nullius penitus exiſtere firmitatis. Statuit etiam, vt ij, qui ſic elegerint, nec apud ſic electas Eccleſias vllatenus ſepeliri, nec alibi, (ne contra votum, iuramentum, aut promiſſum huiuſmodi à ſe factum, materiam habeant veniendi) poſſint eligere ſepulturam, ſed contradictione quacunque ceſſante, ſepeliantur omnino apud illas Eccleſias, apud quas ſepeliendi de iure fuiſſent, ſi aliàs, ſepultura non electa, forſitan deceſſiſſent. Statuit inſuper, quòd ſi ijdem Religioſi, vel Clerici, prædictos in ſuis Eccleſijs, vel Cœmiterijs præſumpſerint ſepelire ad reſtitutionem, tam ſepultorum corporum, ſi petantur, quàm etiam omnium, quæ occaſione ſepulturæ illorum peruenerint quomodolibet ad eoſdem infra decennium integraliter faciendam, ſint obligati: Quam niſi fuerint, Eccleſiæ ipſæ, apud quas ſepulti fecerint, necnon Cœmiteria earundem, ex tunc eo ipſo ſint, & tamdiu maneant Eccleſiaſtico ſuppoſita interdicto, donec ab eis facta fuerit reſtitutio plenaria omnium prædictorum. Habetur in c. *Animarum periculis, de ſepulturis*, lib 6.

7 *Ex iure cõmuni. Prohibitio.*

Idem Bonifacius ſtatuit, quòd Religioſi, niſi à proprijs monaſterijs adeo forſitan ſint remoti, quòd ad ea, cum moriuntur, commodè portari non poſſint, nequeant ſibi eligere ſepulturam: cum velle, vel nolle non habeant: ſed ſint apud ſua monaſteria tumulandi. Habetur in c. *Religioſi, de ſepulturis*, lib. 6.

8 *Ex iure communi.*

Idẽ Bonifacius, & Clemens V. ſtatuerunt, vt Fratres Prædicatorum, & Minorum Ordinum in Eccleſijs, vel locis, ſuis vbilibet conſtitutis, liberam, vt ſequitur, habeant ſepulturã, videlicet quòd omnes eam recipere valeant, qui ſepeliri elegerint in locis, & Eccleſiis memoratis. Habetur in Clementina *Dudum de ſepul.* §. *huiuſmodi quoque.*

9 *ingreſſu Parochiar.*

Bonifacius IX. conceſſit Fratribus Ordinis Prædicatorum, vt poſſint ad domos quorumcunq; decedentium, qui apud prædictorũ Fratrum Eccleſias ſepulturã elegerint, vel habere debuerint, cum cruce, thuribulo, & luminariis, aqua benedicta, & aliis cæremoniis conſuetis, etiam per aliorum Parochias, perſonaliter accedere, & funera decedentiũ huiuſmodi, qui tempore vitæ ſuæ liberè elegerint; vel aliàs debuerint, vt præfertur, ad eorũ Eccleſias portare, & ibi facere ſepeliri, b. ff o. 118. conc. 525.

10 *De ingreſſu Parochiar.*

SIXTVS IV. declarauit ſupraſcriptam conceſſionem Clementis IV. §. 9. ſ. quod Fratres Minor. habeant in Eccleſiis ſuis liberam ſepulturam, ſic debere intelligi, quòd Fratres prędicti nullius ſuper hoc petita licentia, poſſint cum cruce proceſſionaliter ingredi Parochias, in quibus fuerint corpora defunctorũ ac corpora ipſa ad eorum Eccleſias ſepelienda deferre, vbi hoc fieri cõſuetum foret, vel quãdo Presbyteri Parochiales requiſiti, id facere recuſauerint. Et voluit, quòd nec prædicti Fratres, nec conſanguinei defunctorum poſſint cogi (etiam prætextu cuiuſuis conſuetudinis) ad deferendum prius huiuſmodi corpora ad Eccleſias Parochiales, aut alia loca, & ibi ante, vel poſt ſepulturam aliqua diuina officia, pro eiſdem defunctis celebrari facere, B. ſo. 60. Et ff o. 143. conc. 346.

Circa hoc facta eſt quædam moderatio in Concilio Lateranenſi: prout inf. ponitur §. 18. *Collector.*

11 *De iuſtitia Eccleſiarũ Parochial. Can. portio.*

Idem Sixtus declarauit, quòd iuſtitia Parochialium Eccleſiarum, de qua in literis Clementis facta eſt mentio, ſupra §. 3. id eſt Canonica Portio, tunc habeat locum duntaxat reſpectu dictorum Fratrũ Minorũ quando in eorum Eccleſiis ſeu Cęmeteriis corpora defunctorum ſepeliuntur. Sed ſi non apud huiuſmodi loca Fratrum, ſed apud aliorum Ordinum Mendicantium profeſſores ſepeliãtur, decreuit, quòd ex iis, quæ ad Fratres Minores prædictos, apud quos tunc corpora defunctorum non ſepeliuntur, de bonis defunctorum quomodolibet obuenerint, quouis particulari, vel vniuerſali titulo directè, vel per obliquum, nullam canonicam portionem dare teneantur B. fo. 60. Et ff o. 143. conc. 364.

Idem Sixtus decreuit, quòd illi, qui cum

habitu

12 *Habitus Fratrum.* habitu Fratrum Minorum, aut Sororum Tertij Ordinis elegerint ſepeliri, in Eccleſijs vel Cœmiterijs prædictorum Fratrum, vel Sororũ, ſepeliantur: etiam ſi alibi ſuam elegiſſent ſepulturam, niſi de licentia expreſſa, & aſſenſu Fratrum Domus, ſeu Conuẽtus illius loci, vbi tales deceſſerint, b.ſo.60 Et ffo.144.conc.350.

Collector. Vide infrà qualiter Leo X. in Conc. Later. aliter ſtatuit. § 18.

13 *Excomm. Collector.* Idem Sixtus fecit conſimilem conceſſionem ſicut immediatè ſuprapoſitam Fratribus Carmelitanis; & excommunicauit contradictores eiuſdem conceſſionis, b ſffo.99 Et ffo. 181.conc. 144.

14 Huiuſmodi excommunicatio iam non ligat propter Decre. Conc. Later. poſitum inf. §. 18.

Hab. Fratrum. Idem Sixtus ſtatuit, quòd nullus valeat dare prædictum habitum Fratrum ad ſepeliendum aliquam perſonam; niſi Guardianus domus loci, in quo talis decedere contigerit, aut alij Prælati Superiores, vel illi, cui ipſi duxerint committendum duntaxat, & non alius quauis auctoritate, vel prælatione fungatur. Et ſimiliter ſtatuit, quòd præfati (quibus committit auctoritatem dandi prædictum habitum) teneantur declarare recipientibus, quòd apud eorundem Fratrum Eccleſias debent, cum obierint, ſepeliri, B.ſo.65. Et ffo. 119. conc.364.

Collector. Vt colligitur ex literis prædicti Sixti, vbi ſupra, poſſunt præfati, quibus committit auctoritatem dandi prædictum habitum, dare illum, non ſolum ijs, qui moriuntur in locis, vbi morantur fratres, ſed etiam alijs, qui intra illorum Guardianas deceſſerint.

15 *Hab. Fratrum.* Idem Sixtus ſtatuit, quòd corpora volentium cum prædicto habitu ſepeliri, deferantur ad ſepulturam ſine alio pallio, vel tegumento ſuper impoſito. Non obſtante quacunque ordinatione vel prohibitione Ordinariorum locorum, etiam ſub cenſuris facta, b.ſo.65.& ffo. 146 conc.364.in fin.

16 *Pro Fratrum.* Ivlivs II. conceſſit Fratribus Minor. quòd tempore interdicti ordinaria auctoritate appoſiti poſſint corpora Fratrum decedentium eiuſdem Ordinis publicè ſepelire; prout latè poſitum eſt in dictione *Interdictum* 2. in §. 13. Vide etiam iam ibidem §.25.

17 *Pro fam. Fratrum.* Idem Iulius II. fecit aliam conceſſionem pro familiaribus Fratrum Minimorum, qui eligunt ſepeliri in Eccleſijs prædictorum Fratrum; prout habetur in dictione *familiares*, §.7.

18 *Prohibitio ingreſſus Frat. in Parochias.* Leo X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd Fratres quorumlibet ordinum non poſſint intrare Parochias cum cruce, ad leuanda corpora defunctorum, qui apud Eccleſias domorum eorundem fratrum ſuam elegerint ſepulturam, niſi prius Præmonito, & requiſito ac recuſante Parochiali Presbytero. Et tunc ſine illius, ac Ordinarij præiudicio, niſi eiſdem fratribus ſuper hoc antiqua conſuetudo, quæ ſit in viridi obſeruantia, & cum pacifica poſſeſſione; ſuffragetur, b.ſff.26.conc.76.

19 *Hab. Fratrum.* Idem Leo vbi ſupra ſtatuit, quòd volentes ſepeliri cum habitu fratrum, ſi non ſint perſonæ in Clauſtro eorundem fratrum degentes, ſed in proprijs domibus habitantes, poſſint in eorum vltima voluntate, ſed teſtamentis ſepulturam ſibi liberè eligere, b. ſffo. 26. conc 77.

20 *Exhum.* Idem Leo conceſſit, quòd Prælati Ordinis Minor. poſſint in ſuis Eccleſijs & Capellis exhumare corpora defunctorum, & ad alias ſepulturas in eiſdem Eccleſijs ſuis transferre, de conſenſu tamen illorum, quorum intereſt, o. ſffo.58. conceſ.162.

Ex Priuilegijs Fratrum Prædicatorum.

21 *Pro germanis ordinis.* Ioannes XXIII. conceſſit fratribus Ordinis Prædicatorum, de gratia ſpeciali, quòd confratres, & germani præfati ordinis, poſſint ſepeliri tempore interdicti in Eccleſia, vel cœmeterio prædictorum fratrum: niſi fuerint excommunicati publicè, vel nominatim. b. ſffo.95.conc.306.

Collector. Qualiter prædicta conceſſio ſit intelligenda, notatum eſt in dictione *Indulgentia quoad ſæculares* 4. in fine. Et in dictione *Interdictum* 3. poſt § 5. Vide ibid. & nota benè.

22 *Habitus Sepultura.* Leo X. & Hadrianus VI. omnibus & ſingulis Chriſti fidelibus, in Regnis Caſtellæ, Legionis, & Granatæ exiſtentibus, qui deuotionis feruore ducti, in habitu Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis deceſſerunt, aut eorum corpora, ſeu cadauera, dum ab hoc ſeculo migrauerint, in Eccleſijs Monaſteriorum Ordinis prædicti ſepeliri ordinauerint, conceſſerunt omnes, & ſingulas indulgentias, & peccatorum remiſſiones fratribus prædicti Ordinis conceſſas, B.

Collector. De hoc habetur latius in dictione *Communicatio Priuilegiorum*. §. vltimo.

SERVITORES FRATRVM, ET SERVITRICES MON.

Diſtinctio materiæ infraſcripta.

Collector. RESpectu Seruitorum Fratrum, ſunt nonnulla conceſſa, & ſtatuta; quæ poſita ſunt in dictione *Familiares Fratrum.* Quoad ſeruitrices verò Monialium; qualiter ſcilicet poſſint ingredi Monaſteria Monialium, quibus ſeruiunt; habetur in dictione *Ingredi Monaſteria Monialium §.19.* Sed quoad illa, quæ concernunt eorum abſolutiones, habetur in dictione *Abſolutio ordinaria, quoad Fratres.* § 11. nonnulla alia ad huiuſmodi perſonas ſpectantia, ponuntur hic infra.

1 Habitus. SIXTVS IV. ſtatuit, quòd Seruitrices Monialium Sanctæ Claræ, portent veſtimenta honeſta, iuxta diſpoſitionem, & ordinationem Generalis Fratrum Minorum, o. ffo. 67. conc.105.

2 Indulgent. Idem Sixtus conceſſit, quòd illi, qui ſunt in ſeruitio Fratrum Minorum, & Sororum Sanctæ Claræ, habeant Indulgentiam plenariam in morte, ac ſemel in vita, de reſeruatis, o. ffo. 66 conc.96.

Stationes. Idem Sixtus conceſſit, quòd Seruitores Fratrum, & Seruitrices monialium Sanctæ Claræ, poſſint promereri omnes indulgentias Stationum Romæ, & Portiunculæ conceſſas Fratribus Minorum, dicendo quinque Pater noſter, & totidem Aue Maria, cum Gloria Patri, in Eccleſijs prædictorum Fratrum, & Monialium, o.ffo.67.conc.114.

SIMONIA.

Diſtinctio materiæ Simoniæ.

Collector. CIrca Simoniam continentur aliqua in Priuilegijs Fratrum Minorum prout ſequuntur. Et primò qualiter poſſint Fratres Minores abſoluere à Simonia; habetur in dictione *Abſolutio, quoad ſæculares 2.* in §. 5. Item quomodo prædicti Fratres poſſint vti caſibus, eiſdem conceſſis ab Epiſcopis ſimoniacis: habetur in dictione *Abſolutio quoad ſæculares 1.* in § 6. ¶ Secundò, qualiter Moniales, quæ neſciunt diſcernere inter intentionem primariam, quæ cauſſat Simoniam, & ſecundam, non incurrant eam, continetur in dictione *Moniales,* § 16. & 17, & vltimo.

1 Prohibitio. VRBANVS V. & Greg. VI. fecerunt Statutum, ſeu prohibitionem, modo ſubſequenti: Vniuerſis, & ſingulis Abbatibus, Prioribus, Decanis, Præpoſitis, & Magiſtris, Abbatiſſis, & Priorifſis, alijſque Prælatis, quouis nomine nuncupentur, & eorum officialibus, quarumcunque Eccleſiarum, monaſteriorum, Prioratuum, Domorum, & locorum, quorumlibet Ordinum, & Religionum, etiam Militarium, Nouitius. tam exemptorum, quàm non exemptorum, quocunque nomine cenſeantur, etiam Capitulis, & Conuentibus, ac ſingularibus eorum perſonis tenore præſentium, auctoritate Apoſtolica (quamuis ſit eis à iure inhibitum) diſtrictius inhibemus, ne tā à maribus, quàm à mulieribus, volentibus ingredi eorum Religionem, Eccleſias, Monaſteria, Prioratus, Domus, ſeu loca, in earundem perſonarum receptione, aut ante, vel poſt illam, quæcunque prandia, ſeu paſtus, ſiue cænas, pecunias, iocalia, aut res alias, etiam ad vſum Eccleſiaſticum, ſeu quemuis pium vſum alium deputata, ſeu Recipere. deputāda, directè, vel indirectè petere, vel exigere, quoquomodo præſumant, ſed eas potius cum omnimoda pietate recipiant, ac in victu, & veſtitu, ſicut alias perſonas ſuarum Eccleſiarum, Monaſteriorum, Prioratuum, Domorum, & locorum, ſincera charitate pertractent, illa duntaxat, quæ perſonæ ipſæ ingredientes, purè, & ſponte, & plena libertate, omnique pactione ceſſante dare, vel offerre Eccleſijs, Monaſterijs, Prioratibus, Domibus, & locis huiuſmodi voluerint, cum gratiarum actione licitè recepturi. Nos enim in eos, qui ſecus egerint, ſi ſingulares ſint perſonæ, tam dantes, Excomm. quàm accipientes huiuſmodi, excommunica Suſpenſio. tionis; ſi Capitulum, vel Conuentus fuerit, ſuſpenſionis ſentētijs, eo ipſo decernimus ſubiacere, à quibus præterquam in mortis articulo, abſolui nequeant abſq; Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, b.ffo.125. conceſ.536. Habetur in extrauag. *Sane, de Simonia.*

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad § 1. notandum, quòd Silueſt. titu. Excommunicatio 7. excommunic. 44. poſt Florent. aſſerit Martinum Papam huius Vrbani ſucceſſorem abſtuliſſe, quoad Moniales, hanc ſententiam excommunicationis latam per Vrbanum V. & Greg. XI. facit ad hoc Caietanus in Summula, tit. Excommunicatio, *poſt cap 81. de Conſtitutionibus ſimilibus non receptis*

teſtis & ſpecialiter ſaluat Moniales, habentes talem vſum recipiendi prandia, &c. huiuſmodi eo. tit. cap 73. facit Gerſon in 3. par. ſumm. lect. 5. & 6 de vita ſpirituali, quia tales ſententiæ videntur inualidæ tam per non vſum, & talia iura humana ſunt abrogata in hoc, ſicut & alia multa in alijs materijs per conſuetudinem oppoſitam. Ideo illa, & ſimiles Bullæ, ſeu Extrauagantes, tanquam non viſæ, & non vſitatæ, ſeu iam non validæ, non debent quotari, nec adduci: & facit ad hoc quod habetur in Compendio, tit. Moniales, §. 31. conceſſum per Clem. VII. ibi videatur.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

PRo hac materia Simoniæ non erit inutile, & Confeſſoribus, & alijs Regularibus, hæc, quæ infra ponam, notabilia conſiderare.

Habetur in Catecheſi Neapolitana fo. 184. Excom. Papalis. Et primò notandum, quod adeſt excommunicatio Papalis lata ſententia contra Simoniacos in ordine, & beneficio, & contra mediatores, & procuratores palam, vel occultè & tam dantes quã recipientes, per Conſtitutionem Pij V. Cum primum, & c. vbi confirmat extrauag. Pauli II. ipſi verò aſſecuti beneficia ſunt etiam ipſo iure illis priuati, & inſuper inhabiles ad ea, & ad alia omnia obtinenda, non autem mediatores.

Secundò notandum, quòd priuatio ipſius beneficij ipſo facto eſt etiam in foro conſcientiæ, abſque alia ſequuta declaratione, ſeu condemnatione. & aduerte appellatione beneficij etiam Prioratum, Guardianatum, & ſimilia venire, quouis nomine nuncupentur, quæ ſunt prælationes, & officia paſtoralia apud Mendicantes: quoniam Monaſteriorum, ſeu Conuentuum ſunt electiones, confirmationes, ſeu prouiſiones huiuſmodi, quamuis inter beneficia Eccleſiaſtica communiter non computentur.

Cũ priu. & inhabilitat. Priu. intelligitur etiã in foro conſcientia.

Quid veniat appel. benefic.

Tertiò notandum, quòd ſi ante abſolutionem celebretur Miſſæ ſacrificium, incurritur in irregularitatem, quæ (ſicut nulla ex alijs) nec Iubilæorum quidem vigore poteſt aboleri & ſuper tali contracta irregularitate difficillimè Papa ſolet diſpenſare.

Inhabilitas ad benefic.

Quartò notandum quòd tenetur ad reſtitutionem fructuum, tanquam iniuſtè perceptorum, cum non fuerit ingreſſus per oſtium in ouile ouium, & ideo furtum ac ſacrilegium talis reddituus percipiendo perpetrauit.

Quintò notandum, quòd eſt inhabilis in futurum ad habenda beneficia, vt in eo, in quo deliquit puniatur: & proinde etiam ſi talis clericus fuerit à cenſura abſolutus, atque ſecum per irregularitatem fuerit diſpenſatum per Sedem Apoſtolicam, adhuc tamen incapax beneficij exiſtit.

Et notandum benè, quòd in Conc Trid. ſeſſ. 24. cap. 18. §. Caueatque. in illo caſu Simonia ibi contento, erat canon ferendæ (dum dicitur, Simonia vitium incurrant. & abſolui nequeant, niſi dimiſſis beneficijs, & ad alia in poſterum inhabiles reddantur) hodie generaliter in Simonia quoad beneficia factus eſt Canon latæ ſententiæ. Conc. Trid.

Sextò notanda ſunt aliqua circa ea quæ ſtatuit Vrbanus V. contra ſingulares perſonas aliquid ex pacto dantes, aut recipientes pro ingreſſu Religionis. vt ſup. in §. . habetur. Et primò quòd illa Conſt. comprehendit omnes, ſed in duabus tantum actionibus, videlicet d[illegible] & in recipiendo.

In §. 1. Pœna cõtra dantes aliquid pro ingreſſu Religionis.

Secundò nota, quòd ſicut in cæteris Simonijs ab Eccleſia punitis, regulariter requiritur pactio, ita & in hac, & ita ex pacto tacito ſcilicet, vel expreſſo tantummodo, dantes, & accipientes ſunt excommunicati, non autem ſine pacto, quantuncunque intentio peruerſa adeſſet.

Hic locus eſt ſingularis.

Tertiò ſcias hodie per contrarias Romanorum Pontificum Extrauagantes, non habere locum hanc Conſtitutionem in Monialibus, quoniam eis ratione, etiam præcedente pacto omnia dantur: poſſent tamen & ipſæ in hoc delinquere, ſi videlicet peruerſa, & non permiſſa pacta præcederent: vt tenet præclarus Auctor Catecheſis Neapolitanæ, lib. c. 2 §. 3.

Quartò aduerte regulariter (ipſe ſupradictus auctor ait) debere in Simonia præcedere pactum: quia hodie in multis caſibus etiam ſine expreſſo pacto, ſed ſolo nutu, aut ſubornatione præcedente, in eam incurritur, quocirca Pius V. in Extrauag. 68. Quanta; circa medium ſic ait.

Caueant autem Epiſcopi & alij prædicti, Itemque omnes Electores, Præſentatores, & Patroni: tã Eccleſiaſtici, quàm laici quicunque ſint, ne verbo quidem, aut nutu, vel ſigno futuri in huiuſmodi beneficijs & officijs ſucceſſores, ab ipſis reſignantibus, aut alijs eorum ſignificatione vel hortatu deſignentur, aut de his aſſumendis promiſſio inter eos, vel etiam intentio qualiſcunque intercedat. Cæterum præcipimus, & interdicimus, ne Epiſcopi, aut alij collatores de beneficijs, & officijs reſignandis prædictis, aut admittentium conſanguineis, affinibus, vel familiaribus etiam per fallacem circuitum multiplicatarum in extraneos collationum audeant prouidere. Quod ſi ſecus ac etiam quidquid præter, vel contra formam prædictorum fuerit, à quocunque temerè attentatum

Auctor catecheſis.

cætero fient ; quia Pontifices præcedentes nequeunt ligare manus ſuccedentium. Præſertim verò tenentur ad Statuta generalia, virtute ſequentis præcepti Leonis X. facta. Et ſicut dictũ eſt de pręfata ordinatione Sixti. ſimiliter dicendum eſt de duabus Conceſſionibus Eugenij IV. quæ habentur, o. ffo. 61. & ffo. 64. conc. 76. Et b. fol. 28. & ffo. 112. conc. 241. Quæ etiam, quia particulares, ac temporales fuerunt, non ponuntur hic : licèt per inaduertentiam in prima editione Compendij poſitæ ſint.

2 *De Statutu Ordinis faciendis.*

¶ Leo X. ſtatuit, quod Capitulum generaliſſimum celebratum Romæ (quando ſcilicèt facta eſt Vnio *Fratrum* Minorum Obſeru. & omnium aliorum reformatorum eiuſdem Ordinis) teneretur deputare nonnullos *Fratres* ex diuerſis Religionibus, ſeu Nationibus aſſumptos, ex probatioribus. & doctioribus, ac magis expertis Fratribus, qui omnia, & ſingula (quæ pro manutenentia reformationis, & vera Regulæ obſeruantia accommoda iudicarent) in vnum recolligerent, ac poſtea per totum Capitulum generale, aut maiorem partem eiuſdem approbarentur, & tandem Apoſtolicæ confirmationis patrocinio munirentur, B. fff 30. conc. 107.

3 *Pro monialib. S. Claræ.*

¶ Idem Leo ſtatuit, quòd Moniales Sanctę Claræ, & aliæ quæcunque, ſub obedientia, & regimine *Fratrum* Minorum obſer. exiſtentes, teneantur ſeruare Statuta, ſeu Conſtitutiones reſpectu illarum, facta in Capitulis generalibus, aut Prouincialibus factis, & faciendis; prout latè poſitum eſt in dict. one *moniales*, §. 23.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad §. 1. notandum, quòd eſt dubium, an per præfatum Priuilegium Sixt. IV. de quo ibi agitur, reuocentur obligationes quoad pœnas, & quoad culpas, indicta per Statuta, & per Declarationes etiam Papales, vltra ſeu præter Regulã noſtrã, nobis Fratribus Minor. ſpecialiter: An ſolũ reuocentur obligationes, quoad culpas, ſeu pœnas, indicta per ſtatuta, aut declarationes aut cõſuetudines aliorum quorumcunq; intra Ordinem noſtrum, ſeu à Fratribus, ſeu à Capitulis noſtris, vltra, ſeu præter Regulam editas, ſeu factas quoad nos Fratres Minor. ſpecialiter: & in hoc eſt duplex opinio. Nam Collector cum aliis tenet, quod per dictum Priuilegium ſolum reuocantur obligationes ad culpas, & ad pœnas quaſcunque, indicta nobis per Statuta ; aut Declarationes, vltra, ſeu præter Regulam editas ſolum intra Ordinem noſtrum, ſeu à quibuſcunq; Fratribus, ſeu Capitulis noſtri Ordinis: non autem per Statuta, aut Declarationes editas à Papa, vel Eccleſia. Sicq; ſecundum hanc opinionem, præcepta, & pœnæ, ſi quæ ſunt in declarationibus Nicol. III Clem. V. Ioan. XXII. vltra, ſeu præter obligatoria Regulæ noſtræ, benè nos obligant & ſunt in ſuo vigore, nec reuocantur per Priuilegium præfatum: quia de iſtis, nec loquitur, nec intelligitur præfatum Priuilegium : & ratio huius opinionis; eſt, quia ſemper dicitur in eodem Priuilegio, quòd per id reuocat Papa obligationes præfatas Statutorum, & Declarationum omnium, & à quibuſcunque dicti Ordinis noſtri. nota illam limitationem dicti Ordinis, *id eſt intra Ordinem ſeu à Fratribus ſeu à Capitulis quibuſcunque noſtri Ordinis: ergo non extenditur ad Statuta, & Declarationes Papæ vel Eccleſiæ.*

Secunda opinio eſt cuiuſdam Patris ſatis docti, quæ mihi magis placet, quòd. ſcilicet, non ſolum reuocantur obligationes nobis ſpecialiter indicta per Statuta & declarationes, vltra, ſeu præter Regulam editas intra Ordinem, ſeu à Fratribus, ſeu Capitulis noſtri Ordinis : ſed etiam à Papa, vel Eccleſia, vel à quibuſcunque aliis: & ratio huius opinionis eſt, quia in relatione præfati Priuilegij hoc petebatur, vbi dicitur, quòd quia nõnulli Rom. Pontifices prædeceſſores noſtri, ac alij etiam generales, & Fratres ipſius Ordinis, deuotionis feruore accenſi, vltra dictam Regulam, nõnulla Statuta, & Ordinationes fecerunt, & cæt. & infra ibidem Conceſſione Papæ habetur (non obſtan. Statutis Ordinationibus, & Declarationibus præmiſſis, quibus, quoad hoc expreſsè derogamus, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, *&c.* (*ergo ex his videtur, quòd Papa de omnibus ſupradictis intelligebat, & ſe conformabat intentioni petentis hoc Priuilegium, vt litera ipſius Priuilegij apertè ſonat, ergo. Et ad illud, quod limitatè dicitur* (dicti Ordinis) *dico, quòd intelligitur non vt prima opinio Collectoris gloſſat, id eſt, intra dictum Ordinem: ſed ſic, ſcilicèt dicti Ordinis, id eſt, pro ipſo Ordine Fratrum Minorum tantum ſpecialiter editis Statutis, ſeu Declarationibus, &c. quia tales tantum reuocantur. Non autem reuocantur obligationes ad culpam, ſeu pœnam indicta per Statuta, ſeu Declarationes Papales, ſeu Eccleſiaſticas, editas generaliter pro omnib. Chriſtianis, ſeu pro omnibus Religioſis: quales ſunt multæ prohibitiones, & cenſuræ inflictæ à iure,*

ſeu per extrauagantes generaliter, quoad omnes Chriſtianos, ſeu quoad omnes Religioſos tantum quia iſta non reuocantur per prædictum Priuilegium Sixti, vt patet, quia alioquin eſſet abſurdũ ſic intelligere, vt dictum eſt ſupra, in his annotationibus, tit. Ingredi, *ſuper §. 15. quod etiam clarius innuitur in eodem Priuilegio Sixti IV. vbi expreſsè dicitur:* Niſi tales eſſent caſus, vel exceſſus qui Diuina lege, aut pręcepto Romanæ Eccleſiæ meritò inducerent ad mortale, *hæc ibi. Ex quo patet, quod ſolum reuocantur Statuta ſeu Declarationes, edita à quibuſcunq; etiam à Papa, vel Eccleſia ſpecialiter pro nobis Fratribus Minoribus, in quantum nos obligant ad culpam, ſeu ad pœnas aliquas, vltra id, quod in noſtra Regula continetur: Non autem Statuta, aut Declarationes generaliter edita à Papa, vel Eccleſia pro omnibus Chriſtianis, ſeu pro omnibus Religioſis, quamuis ibi de nobis Fratribus Minoribus ſpecialiter fiat mentio; aut ibi, quoad nos tantum, aliquid ſtatuatur ſpecialiter, quia tale quid non reuocatur per prædictum Priuilegium, ex quo tale Statutum non eſt ſpecialiter pro nobis editum, ſed generaliter pro omnibus Religioſis aut Chriſtianis, vt dictum eſt. Quamuis aliquis dixerit, quod etiam Statuta, & Declarationes Papæ, generaliter edita, quoad omnes Religioſos, & Chriſtianos, reuocantur quoad nos Fratres Minor. nec obligamur per ea ad culpam, ſeu ad cenſuras aliquas, ſed, vt probatum eſt, non eſt ita, ſed vt nos tam ſæpe diximus.*

CAPVCCINI ANNOTATIO

NOta, quòd Statuta confirmata à Sede Apoſtolica intelliguntur iuxta confirmationem iam factam à Greg. XIII. in conſtit. 35. Ex
In 56 benigna. *Et à Sixt. V. anno 1587. omnium Priuilegiorum Fratrum Minorum de Obſeruantia. Vbi dicitur dummodo ſint licita, honeſta, in vſu. & ſacris Canonibus, & Decretis Sacri* Conc. *Trid. non contradicant.*

Et Conc. Trid. ſeſſ 25. tit de Regular. cap. 22 determinat, quòd Regulares ſub arctiori regula vel Statutis viuẽtes, ab ipſis nõ intẽdit remouere.

An autem Statuentes poſſint recedere à Statuto confirmato per Sedem Apoſtolicam, vide ſupra in verbo Priuilegia, *in noſtra Annotatione, in fine.*

Et de intelligentia ſupradicta Clauſula, Dummodo ſint in vſu, *&c. Vide ibidem & ſup. fol. 35. & 56.*

STIGMATA.

GRegorivs. IX. edidit quandam Bullam ad perpetuam rei memoriam, in commendationem & laudem Sacrorum Stigmatũ Seraphici Pattis Franciſci, vbi acriter increpat quendam Epiſcopũ dubitantem de huiuſmodi Stigmatibus, b. fol 11. Et ffo.
96. conc. 209 1

¶ Idem Gregorius diſtrictè præcepit Prioribus & Prouincialibus Ordinis Fratrũ Prædicatorum, quatenus inquirerent, an quidam 2
Frater prædicti Ordinis prædicaſſet contra Stigmata B. Franciſci, ac contra Frattes Minores, prout ſibi fuerat denunciatum: quod ſi ita feciſſe inuenirent, ſuſpenderent illum ab officio prædicationis, & mitterent ad præſentiã eiuſmodi Summi Põtificis: vt iuxta ſua demerita, reciperet, b. fo. 21. Et ffo. 43. conc. 6.

¶ Alexander IV. edidit quandam ſolemniſſimam Bullam ad perpetuam rei memoriam, in exaltationem, & laudem Stigmatum
B. Pattis Franciſci, proferens multa teſtimo- 3
nia fidelium perſonarum, qui viderunt, & palpauerunt huiuſmodi ſacra Stigmata, & inſuper addens proptium teſtimonium. B. fo. 22. Et ffo. 96. conc 207.

¶ Idem Alexander commendauit, & eximiis laudibus exaltauit montem Aluerniæ; vbi præfata Stigmata fuerunt diuinitus impreſſa Beato Franciſco; ac in virtute ſanctæ Obedi- 4
entiæ mandauit Prælatis Fratrum Minorum, *De monte*
ne Conuentum illic ædificatum derelinque- *Aluernia.*
rent, vel deſtrui permitterent: ſed quòd ibi aliquos Frattes ſtatuant, qui debitum domino reddant famulatum, b. fo. 22. Et ffo. 24. conc. 10.

¶ Idem Alexander ſcripſit vniuerſis Chriſti fidelibus literas patentes in Commendationẽ Stigmatum prædictorum, vbi poſuit ſequẽ-
tia verba: Grande, ac ſingulare miraculũ, quo 5
B. Franciſcum, ipſe ſanctorũ ſplendor, & glo- *Teſtimoniũ*
ria Dominus Ieſus Christes mirabiliter de- *Stigmatum*
corauit; vobis fel. recor. Gregor. Papa IX. prę- *S. P. Frãci-*
deceſſor noſter, clara ſua inſinuatione litera- *ſci.*
rum expreſſit, videlicèt, quod idem Sanctus cũ adhuc ſpatiũ præſentis vitæ percurreret; & poſtquam illud feliciter conſummauit, in manibus, latere, ac pedibus, ſpecie Stigmatum diuinitus extitit inſignitus. Cum igitur tam inſigne diuini amoris ſignum, quod vtique ante obitum eius paruit, & nobis etiã tunc notum fuit, cum eodem prædeceſſore in minori adhuc officio conſtituto ab omnibus Chriſticolis credi firmiter cupiamus: deuotionem veſtram rogamus, & hortamur in Domino Ieſu Chriſto, in remiſſionẽ vobis pecca-

minum

minum iniungendo, quatenus ab aſſertione contrarij (quæ non niſi ex cordis malignitate procederet) aurem & mentem penitus auertatis, reddentes vobis eundem Sanctũ digna veneratione propitium apud Deum, vt adiuti precibus eius, & meritis, felicitatis æternæ poſſitis participium obtinere, b. fo. 26. Et ffo. 19. conc. 23.

6 *Excommunicatio. Pœna contra aduerſantes ſtigmatibus S. P. Franciſci.*

¶ Idem Alexander promulgauit ſententiã excommunicationis, à qua nullus poſſet abſolui, niſi perſonaliter adiret Sedem Apoſtolicam contra eos, qui in Regnis Caſtellæ, & Legionis de imagine Beati Franciſci Stigmata ſacra aboleuerint, ſeu abolere fecerint; & qui prædicauerint prædictam Sanctum præfata Stigmata nullatenus habuiſſe; cuiuſcũque Ordinis, vel conditionis exiſtant. Et decreuit inſuper, quòd ſi fortè tales fuerint Doctores, ſeu Lectores in Theologia, ſeu in quacũq; alia facultate, aut poteſtatem audiendi confeſſiones habentes, incurrant priuationẽ prædictorum Officiorum. Et inſuper præcepit Eccleſiarum Prælatis prædictorum Regnorum quatenus huiuſmodi literas notificent Chriſti fidelibus, & prædicta omnia faciant firmiter obſeruari: contradictores per cenſuram Eccleſiaſticã (appellatione propoſita) cõpeſcendo, b. fo. 26 Et ffo. 17. conc. 18.

7 *Excommunicatio.*

¶ Idem Alexander excommunicauit detractores, contemptores, & irriſores ſacrorũ ſtigmatum B. Franciſci, maiori excommunicatione, à qua abſolui nequeant, niſi per Sedem Apoſtolicam, B. ffo. 109. conc 460.

¶ Nicolavs III. approbauit, & confirmauit quandam Bullam Greg. IX. in fauorẽ Stigmatum B. Franciſci editam, illam quę ſuis literis inſeruit, quæ eſt quaſi de verbo ad verbum, ſicut ſupra poſita Alexandri IV. § 5. Habetur autem, B. fo. 11 Et ffo. 95. conce. 205.

De S. Catharina de Senis.

¶ Sixtvs IV. informatus, quod nonnulli Religioſi quaſdam ſanctas, & maximè ſanctã Catharinã de Senis, in diuerſis partibus, ſine conſenſu, & approbatione Sedis Apoſtolicæ, ac vt creditur, ſine rei veritate, cũ ſtigmatibus Chriſti, ad inſtar B. Franciſci depingebant ac quod in publicis prædicationibus aſſerebant, prædictam ſanctam Catharinam recepiſſe à Chriſto ſtigmata, verius quã S. Frãciſcus; attendẽs hoc eſſe in præiudiciũ veritatis, & honoris prædictæ Sedis Apoſtolicæ: fecit prouiſionem infraſcriptam, dicens ſic: Nos igitur de præmiſſis plenariam habentes notitiam, & & quod ſi dicta S. Catharina Stigmata huiuſmodi habuiſſet, felicis recordationis Pius Papa II. prædeceſſor noſter, qui eandem Sanctam catalogo Sanctorum adſcripſit, & ſuarum virtutum prærogatiuas in ſua Canonizatione lucalentiſſimè declarauit ſpecialem de hoc ſingulari Priuilegio fecisſet memoriam, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, vniuerſis, & ſingulis quorumcunque Ordinum profeſſoribus, & alijs perſonis vtriuſque ſexus, cuiuſcunque dignitatis, ſtatus, gradus & conditionis fuerint, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium in virtute obedientiæ, & ſub excommunicationis pœna (quam contra facientes ipſo facto incurrant, & à qua per alium, quàm Romanum Pontificem, niſi in mortis articulo duntaxat abſolui non poſſint) diſtrictius inhibemus prædicatoribus, vt à prædicationibus, & aſſertionibus huiuſmodi deinceps deſiſtant, ac præmiſſis, & alijs quibuſcunque, vt picturas cum huiuſmodi Stigmatibus auferant; & auferri vbilibet faciant, atque procurent, infra ſpatium vnius anni à publicatione præſentium; nec liceat alicui eandem ſanctam Catharinam depingi facere cum ipſis Stigmatibus, donec eadem Sedes Apoſtolica hoc approbauerit & per ſpeciale Priuilegium, ſanctam ipſam cum ipſius Stigmatibus depingi conceſſerit, b fo. 53. Et ffo 50. conc. 54.

Sicut nec in Martyrologio Romano nec in legenda ſua quibus P. Dominicani vtuntur fit aliqua de illis mentio. Excommunicatio. Prohibitio.

¶ Idem Sixtus, quia poſt literas immediatè ſuprapoſitas fuit informatus, quòd nonnulli proprijs inhærentes affectibus, mandatis prædictis non obediebant: præhabitis concilio, & aſſenſu, & matura deliberatione cum ſanctę Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, ſtatuit, & ordinauit, quòd nullius Sancti, & Sanctæ Beati aut *Beatæ* figura aliqua cum dictis Stigmatibus depingi poſſit quouis modo quo æſtimari poſſit, vel credi illum, vel illam huiuſmodi Stigmata habuiſſe: excepta imagine *B.* Franciſci, quem multipliciter conſtat Stigmata à Chriſto recepiſſe. Ac etiam prohibuit, ne aliquis in prædicationibus ad populum, vel aliàs ſcriptura, aut verbo, aſſerere, aut affirmare præſumat aliquem Sanctum, vel Sanctam, *Beatum*, aut *Beatam* Stigmata huiuſmodi habuiſſe. Et ſuper eis imponit grauiſſimas cenſuras, & pœnas quas incurrant diuerſimodè facientes contra præmiſſa. Super quibus etiam dat Conſeruatores omnes Eccleſiarum prælatos, & alios in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutos: b. ffo. 217. conceſſione 520.

10 *Prohibitio in fauorem S. Franciſci.*

Cenſura.

¶ Idem Sixtus, quia poſt omnia ſupradicta, per quaſdam ſuas literas ſuſpenderat ad tempus cenſuras, & pœnas, per eum impoſitas contra depingentes ſanctam Catharinam de Senis

11 *De S. Catharina de Senis.*

Nota.

cum

cum Stigmatibus declarauit, dictam ſuſpenſionem de cætero valere: & decreuit, quòd literæ prædictæ ſuper Stigmatibus editæ, ob ſuſpenſionem præfatam, nullatenus reuocatæ cenſeri debeant: ſed in ſuo robore, ac vigore permanere, ac ſi huiuſmodi ſuſpenſio non emanaſſet. Ac inſuper mandauit de nouo, ſub cenſuris in prædicta Bulla contentis, nec præfata imago Beatæ Catharinæ de Senis amplius cum Stigmatibus depingatur; & quòd imagines ſic depictæ aboleantur: non obſtantibus quibuſcunq; b fol. 40. Et ffo. 124. conc. 271.

Cenſura. Fuit Facta anno 1472. an. x. ſui Pontificatus.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Ex Notationibus Illuſtr. & Eruditiſſimi Cardinalis Baronij in Martyrologium Rom.

Addditio.

Rem adeò admirabilem, ac tantopere teſtatam Bened. Papa XI anniuerſaria ſollemnitate Duplici officio eccleſiaſtico voluit celebrari, quam neſcio quomodo lapſum, in Martyrologio Romano hac die (ſ. 17. Septemb. poni Sanctiſſimus D. N. Sixtus Papa V. tanti Patris alumnus mandauit, ſub his verbis: commemoratio impreſſionis ſacrorum Stigmatum, quibus S. Franciſcus Ordinis Minorũ inſtitutor in eius manibus, pedibus, & latere, mira Dei gratia in monte Aluernia in Etruria, impreſſus eſt. Vide ibi ipſum Baronium de hoc.*

Advertendvm eſt etiam circa ſtigmata S. Catharinæ de Senis, literas S Sixti V. non fuiſſe vſu receptas, & à S D. Clemen. VIII. emanaſſe Decretum, quod nihil minueretur, quo ad imagines dictæ Sanctæ, & quo ad eius ſtigmata. 2

STVDENTES FRATRES.

Clemens IV. in Mati Magno ſtatuit, quòd Fratres Ordinis Minorum, quos Prælati eiuſdem Ordinis ſecundùm Conſtitutiones ipſius Ordinis in conuentibus deputauerint in Lectores, ſine cuiuſcunque alterius licentia liberè in domibus prædicti Ordinis legere, ac docere valeant in theologica facultate, illis locis exceptis, in quibus viget ſtudium generale, ac etiam quibus in facultate ipſa doctorus ſollemniter incipere conſueuit, b, ff. 139. conc. 110.

2 *Generalis Miniſter. De reductione Fratrum ſtudentium*

¶ Evgenivs IV. conceſſit auctoritatem Miniſtro Generali Fratrum Minor. reducendi Fratres ſtudentes, cuiuſcunque gradus, & conditionis exiſtant, ad ſuam & aliorum Prælatorum dicti Ordinis Regularem obedientiã, & communem viuendi modum, iuxta formam Regulæ, & Profeſſionis, Statutorumq; eiuſdem Ordinis. Non obſtantibus quibuſcunq; in contrarium facientibus. Et inſuper voluit, quòd præfatus Generalis Miniſter, & alij per eum deputandi, habeant facultatem, & poteſtatem plenariam, omnes, & ſingulos ſupradictos Frat. obedire recuſantes, & contradictores quoſcunque, per cenſuras Eccleſiaſt. & alia iuris remedia (appellatione poſtpoſita) cõpeſcendi; inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis, b. ffo. 84. conc. 246.

Appellatio.

3

Idem Eugenius fecit aliam Conceſſionem, quæ non modicum deſeruit huic materiæ ſtudentium Fratrum, etiam Cõuentualium: quæ poſita eſt in dictione *Eleemoſyna*. §. 5.

4 *Pro omnibus Generalibus Mendicantium.*

¶ Pivs II. præcepit Generalibus quattuor Ordinum Mendicantium, quatenus omnes & ſingulos ſuorum Ordinum profeſſores, qui ſpiritu rebellionis aſſumpto, Prælatis ſuis obtemperare, eorumque ſalutares correctiones & diſciplinam effugere, aut deſpicere præſumpſerint, & vt impunè hoc efficiant, Rectorum ſeu Gubernatorum, & conſeruatorum ſtudiorum Præſidia, & patrocinia implorauerint, prætendentes ſe exemptos ab ipſorum Ordinum Iuriſdictione, & poteſtate, ac correctione, cuiuſcunque gradus, vel conditionis exiſtant, niſi (Canonica monitione præmiſſa) ab huiuſmodi reſipuerint, & debitam à prædictis Generalibus, pro commiſſis, pœnitentiã humiliter ſuſceperint; ac mandatis eorundem Generalium efficaciter obtemperare ſtuduerint, auctoritate Apoſtolica denuntient: & ab aliis, vbi, & quando, & quoties expedierit, denuntiari faciant, prędictos Fratres excõmmunicatos eſſe, & ab omnibus Magiſterij, Bachalariatus, Lectoratus, Biblijſtatus officiis, aliiſque dignitatibus, & honoribus dictorum Ordinum exutos fore: & inſuper, ſi eorum contumacia, proteruitas, vel rebellio id exegerit, carceribus ad pænitentiam peragendam intrudi faciant, donec ad cor reuerſi ſalutaribus monitis, & mandatis ſe ſubiecerint; & à prædicta excommunicationis ſententia abſolutionis beneficium meruerint obtinere b. ffo. 86. conceſſ. 149.

Excommunicatio. Gradus Scholaſtici. Correctio.

5 *De correctione ſtudentium.*

¶ Innocentivs VIII. fecit quandam Cõceſſionem notabilem, circa modum, quo Prælati Obſeruantes poſſunt corrigere Fratres ſtudentes, in quibuslibet vniuerſitatibus Hiſpaniæ. Vide in dictione *Correctio Fratrum*. §. 4.

De habitatione extra Conuentus.

¶ Ivlivs II. ſtatuit, & ordinauit, quod Fratres Ordinis Prædicatorum, aut Minorum non

non poſſint commorari extra domos ſuorum Ordinum cauſſa, vel reſpectu ſtudij, ſiue in Salmantinæ, ſiue in aliis ciuitatibus, & locis quibus literaria ſtudia vigeāt, prætet, & abſq; licētia P. ouincialium, Pr orum, ſeu Miniſtrorum vel eorum Vicariorum reſpect uè: ac illa durante duntaxat, etiam de licentia Sedis Apoſtolicæ, aut prætextu quaruncunque facultatum, ac indultorum, & literarum Apoſtolicarum Salmantinen. & aliis vniuerſitatibus prædictis, pro tempore conceſſorum. Et ſuper hoc ponit pœnas, ac cenſuras, ac dat Conſeruatores, B.ffo.209. conc.512. Et fffo.70.conc: 217.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD *§. 6. vbi ponitur Conceſsio* Iulij II. *notandum, quòd ſimiliter cōceſsit Leo X.fffo. 50. de quibus etiam videatur in compendio, tit.* Apoſtata, *tit.* Correct.o *ſecundum ſubiectam materiam.*

SVCCEDERE.

Collector. CIRCA ſucceſſionem hæreditatum ſunt multa, & varia conceſſa, & ſtatuta per multos Summos Pontifices, quę poſita ſunt in dictiōne, *Hæredes, & Hæreditas.*

SVPERFLVITATES.

Collector. QVALITER ſuperflua, quæ in Conuentibus Fratrum Minorum Obſer. reperta fuerint, poſſint, & debeant tolli per Generalem dicti Ordinis, habetur in dictione *Generalis Ordinis §. 3. & 5.* Et in dict.one *Ornamenta, §.1.*

SVSPENSIONES.

Collector. *Diſtinctio materiæ ſuſpenſionis.*

IN Priuilegiis Fratrum Min. & aliorum Mendicantium reperiuntur nonnulla pertinentia ad hanc d ct onem *Suſpenſio.* Et primò ea quæ concernunt abſolutionem, ſeu diſpenſationem à ſuſpenſionibus incurſis per Fratres, habentur in dictione *Abſolutio ordinaria, quoad Fratres. §. 4. & 7. & 10.* Secundò de illis, qui tangunt Suſpenſionem Priuilegiorum, & Indulgentiarum, dictum eſt in dictio.ıe *Priuilegia in multis, §.* vbi in margine poſita eſt hæc dictio *Suſpenſio.*

SYNDICVS.

SCIENDVM, quòd omnia, quæ in Priuilegiis Fratrum Min. continentur reſpectu Syndicorum, à Sede Apoſtolica deputatorum pro huiuſmodi Fratribus, ſunt ſuperiùs poſita in dict one *Procuratores Fratrum*; quia tali nomine frequentius reperiuntur nominati. *Collectori*

TERTIARII FRATRES, ET SORORES.

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

EA, QVÆ in Priuilegiis Fratrum Mi- *Collector.*
norum continentur, reſpectu Tertiariorum, ſunt in multiplici differentia. Quædam enim attinent ad ipſorum Regulam & Profeſſionem abſolutè. Et hæc habentur infra. §.2. & 6. & 7. & 12. & 13. & 18. Alia pertinent in ſpeciali ad ſubiect onem, & obediētiam, quam ijdem Tertiarij habere debent. Et iſta ponuntur, § 3. & 4. & 5. & 8. & 15. & 17. Nonnulla concernunt eorundem Tertiariorum exemptionem, & alia Priuilegia. Et hæc continentur, §.1. & 4. & 9. & 11. & 12. & 14. & 19. & 20. & 21. & 22. ac 23. ¶ Reliqua verò reſpiciunt abſolutionem, & adminiſtrationem Sacramentorum. Hæc autem conſiſtunt, in §. 8. & 15. vltra ea quæ poſita ſunt in dictionibus *Abſolutio ordinaria*, & *Abſolutio extraordinaria, quoad Fratres.* Nam, ratione communicationis Priuilegiorū poſſunt gaudere omnibus conceſſis Fratribus, quorum ſunt Tertiarij.

GREGORIVS IV. conceſſit, quòd Tertiarii B. Franciſci nequeant compelli ad ali- 1
quod iuramentum, niſi pacis, ac fidei, & calumniæ, aut teſtimonij. Et ſtatuit, quòd nō grauentur amplius impoſitione onerum, quā ſui conciues, b. fo. 19.

Tertiarij, de quibus in hac conceſſione fit mentio, ſunt illi, qui in propriis domibus viuunt, & non fecerunt tria vota eſſentialia Religionis. *Collector.*

¶ NICOLAVS IV. approbauit, & confirmauit Regulam Fratrum, & Sororum Tertij Ordinis Beati Franciſci, inſerendo totam Regulam huiuſmodi in ſuis literis, B. fo.49. Et ffo. 132. conc.298. 2

Præfata Regula cum multis aliis Regulis Fratrum, & Monialium, ſub obedientia Prælatorum Ordin. Minor degentium, in calce huius compendij ponitur. *Collector.*

cum Stigmatibus declarauit, dictam ſuſpenſionem de cætero valere: & decreuit, quòd literæ prædictæ ſuper Stigmatibus editæ, ob ſuſpenſionem præfatam, nullatenus reuocatæ

Cenſura. Fuit Facta anno 1472. an. x. ſui Pontificatus.

cenſeri debeant: ſed in ſuo robore, ac vigore permanere, ac ſi huiuſmodi ſuſpenſio non emanaſſet. Ac inſuper mandauit de nouo, ſub cenſuris in prædicta Bulla contentis, nec præfata imago Beatæ Catharinæ de Senis amplius cum Stigmatibus depingatur; & quòd imagines ſic depictæ aboleantur: non obſtantibus quibuſcunq; b fol. 40. Et ffo. 124. conc. 271.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Ex Notationibus Illuſtr. & Eruditiſſimi Cardinalis Baronij in Martyrologium Rom.

Addditio.

REM adeo admirabilem, ac tantopere teſtatam Bened. Papa XI anniuerſaria ſollemnitate Duplici officio eccleſiaſtico voluit celebrari, quam neſcio quomodo lapſam, in Martyrologio Romano hac die 17. Septemb. poni Sanctiſſimus D. N. Sixtus Papa V. tanti Patris alumnus mandauit, ſub his verbis: commemoratio impreſſionis ſacrorum Stigmatum, quibus S. Franciſcus Ordinis Minorũ inſtitutor in eius manibus, pedibus, & latere, mira Dei gratia in monte Aluernia in Etruria, impreſſus eſt. Vide ibi ipſum Baronium de hoc.

ADVERTENDVM eſt etiam circa ſtigmata S. Catharinæ de Senis, literas S xti V. non fuiſſe vſu receptas, & à S D. Clemen. VIII. emanaſſe Decretum, quod nihil minueretur, quo ad
1 imagines dictæ Sanctæ, & quo ad eius ſtigmata.

STVDENTES FRATRES.

CLEMENS IV. in Mari Magno ſtatuit, quòd Fratres Ordinis Minorum, quos Prælati eiuſdem Ordinis ſecundùm Conſtitutiones ipſius Ordinis in conuentibus deputauerint in Lectores, ſine cuiuſcunque alterius licentia liberè in domibus prædicti Ordinis legere, ac docere valeant in theologica facultate, illis locis exceptis, in quibus viget ſtudium generale, ac etiam quibus in facultate ipſa doctorus ſollemniter incipere conſueuit, b, ff.
2 139. conc. 10.

Generalis Miniſter. De reductione Fratrum ſtudentium

¶ EVGENIVS IV. conceſſit auctoritatem Miniſtro Generali Fratrum Minor. reducendi Fratres ſtudentes, cuiuſcunque gradus, & conditionis exiſtant, ad ſuam & aliorum Prælatorum dicti Ordinis Regularem obedientiã, & communem viuendi modum, iuxta formam Regulæ, & Profeſſionis, Statutorumque eiuſdem Ordinis. Non obſtantibus quibuſcunq; in contrarium facientibus. Et inſuper voluit, quòd præfatus Generalis Miniſter, & alij per eum deputandi, habeant facultatem, & poteſtatem plenariam, omnes, & ſingulos ſupradictos Frat. obedire recuſantes, & contradictores quoſcunque, per cenſuras Eccleſiaſt. & alia iuris remedia (appellatione poſtpoſita) cõ-

Appellatio.

peſcendi, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis, b. ffo. 84. conc. 3
246.

Idem Eugenius fecit aliam Conceſſionem, quæ non modicum deſeruit huic materiæ ſtudentium Fratrum, etiam Cõuentualium: quæ poſita eſt in dictione *Eleemoſyna*. §. 5.

¶ PIVS II. præcepit Generalibus quatuor 4
Ordinum Mendicantium, quatenus omnes & ſingulos ſuorum Ordinum profeſſores, qui ſpiritu rebellionis aſſumpto, Prælatis ſuis obtemperare, eorumque ſalutares correctiones & diſciplinam effugere, aut deſpicere præſumpſerint, & vt impunè hoc efficiant, Rectorum ſeu Gubernatorum, & conſeruatorum ſtudiorum Præſidia, & patrocinia implorauerint, prætendentes ſe exemptos ab ipſorum Ordinum Iuriſdictione, & poteſtate, ac correctione; cuiuſcunque gradus, vel conditionis exiſtant, niſi (Canonica monitione præmiſſa) ab huiuſmodi reſipuerint, & debitam à prædictis Generalibus, pro commiſſis, pœnitentiã humiliter ſuſceperint; ac mandatis eorundem Generalium efficaciter obtemperare ſtuduerint, auctoritate Apoſtolica denuntient: & ab aliis, vbi, & quando, & quoties expedierit, denuntiari faciant, prędictos Fratres excommunicatos eſſe, & ab omnibus Magiſterij, Bachalariatus, Lectoratus, Biblijſtatus officiis, aliiſque dignitatibus, & honoribus dictorum Ordinum exutos fore: & inſuper, ſi eorum contumacia, proteruitas, vel rebellio id exegerit, carceribus ad pænitentiam peragendam intrudi faciant, donec ad cor reuerſi ſalutaribus monitis, & mandatis ſe ſubiecerint; & à prædicta excommunicationis ſententia abſolutionis beneficium meruerint obtinere

Pro omnibus Generalibus Mendicantium.

Excommunicatio. Gradus Scholaſtici. Correctio.

b. ffo. 86. conceſſ. 149. 5

¶ INNOCENTIVS VIII. fecit quandam Cõceſſionem notabilem, circa modum, quo Prælati Obſeruantes poſſunt corrigere Fratres ſtudentes, in quibuslibet vniuerſitatibus Hiſpaniæ. Vide in dictione *Correctio Fratrum*. §. 4.

De correctione ſtudentium.

¶ IVLIVS II. ſtatuit, & ordinauit, quod Fratres Ordinis Prædicatorum, aut Minorum

De habitatione extra Conuentus.

non

non poſſint commorari extra domos ſuorum Ordinum cauſſa, vel reſpectu ſtudij, ſiue in Salmantina, ſiue in aliis ciuitatibus, & locis quibus literaria ſtudia vigeāt, præter, & abſq; licētia Prouincialium, Priorum, ſeu Miniſtrorum vel eorum Vicariorum reſpectiuè: ac illa durante duntaxat, etiam de licentia Sedis Apoſtolicæ, aut prætextu quarumcunque facultatum, ac indultorum, & literarum Apoſtolicarum Salmantinen. & aliis vniuerſitatibus prædictis, pro tempore conceſſorum. Et ſuper hoc ponit pœnas, ac cenſuras, ac dat Conſeruatores, B.ffo.209. conc.512. Et fffo.70.conc: 217.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD §. 6. *vbi ponitur Conceſsio Iulij* II. *notandum, quòd ſimiliter cōceſsit Leo X. fffo.* 50. *de quibus etiam videatur in compendio, tit.* Apoſtata, *tit.* Correctio *ſecundum ſubiectam materiam.*

SVCCEDERE.

Collector.

CIRCA ſucceſſionem hæreditatum ſunt multa, & varia conceſſa, & ſtatuta per multos Summos Pontifices, quę poſita ſunt in dictione, *Hæredes, & Hæreditas.*

SVPERFLVITATES.

Collector.

QVALITER ſuperflua, quæ in Conuentibus Fratrum Minorum Obſer. reperta fuerint, poſſint, & debeant tolli per Generalem dicti Ordinis, habetur in dictione *Generalis Ordinis* §. 3. & 5. Et in dictione *Ornamenta*, §. 1.

SVSPENSIONES.

Collector.

Diſtinctio materiæ ſuſpenſionis.

IN Priuilegiis Fratrum Min. & aliorum Mendicantium reperiuntur nonnulla pertinentia ad hanc dictionem *Suſpenſio.* Et primò ea quæ concernunt abſolutionem, ſeu diſpenſationem à ſuſpenſionibus incurſis per Fratres, habentur in dictione *Abſolutio ordinaria, quoad Fratres.* §. 4. & 7. & 10. Secundò de illis, qui tangunt Suſpenſionem Priuilegiorum, & Indulgentiarum, dictum eſt in dictione *Priuilegia* in multis, §. vbi in margine poſita eſt hæc dictio *Suſpenſio.*

SYNDICVS.

Collector.

SCIENDVM, quòd omnia, quæ in Priuilegiis Fratrum Min. continentur reſpectu Syndicorum, à Sede Apoſtolica deputatorum pro huiuſmodi Fratribus, ſunt ſuperiùs poſita in dictione *Procuratores Fratrum*; quia tali nomine frequentius reperiuntur nominati.

TERTIARII FRATRES, ET SORORES.

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

Collector.

EA, QVÆ in Priuilegiis Fratrum Minorum continentur, reſpectu Tertiariorum, ſunt in multiplici differentia. Quædam enim attinent ad ipſorum Regulam & Profeſſionem abſolutè. Et hæc habentur infra. §. 2. & 6. & 7. & 12. & 13. & 18. Alia pertinent in ſpeciali ad ſubiectionem, & obediētiam, quam ijdem Tertiarij habere debent. Et iſta ponuntur, § 3. & 4. & 5. & 8. & 15. & 17. Nonnulla concernunt eorundem Tertiariorum exemptionem, & alia Priuilegia. Et hæc continentur, §. 1. & 4. & 9. & 11. & 12. & 14. & 19. & 20. & 21. & 22. ac 23. ¶ Reliqua verò reſpiciunt abſolutionem, & adminiſtrationem Sacramentorum. Hæc autem conſiſtunt, in §. 8. & 15. vltra ea quæ poſita ſunt in dictionibus *Abſolutio ordinaria*, & *Abſolutio extraordinaria, quoad Fratres.* Nam, ratione communicationis Priuilegiorū poſſunt gaudere omnibus conceſſis Fratribus, quorum ſunt Tertiarij.

GREGORIVS IV. conceſſit, quòd Tertiarii B. Franciſci nequeant compelli ad aliquod iuramentum, niſi pacis, ac fidei, & calumniæ, aut teſtimonij. Et ſtatuit, quòd nō grauentur amplius impoſitione onerum, quā ſui conciues, b. fo. 19. 1

Collector.

Tertiarij, de quibus in hac conceſſione fit mentio, ſunt illi, qui in propriis domibus viuunt, & non fecerunt tria vota eſſentialia Religionis.

¶ NICOLAVS IV. approbauit, & confirmauit Regulam Fratrum, & Sororum Tertij Ordinis Beati Franciſci, inſerendo totam Regulam huiuſmodi in ſuis literis, B. fo. 49. Et ffo. 132. conc. 298. 2

Collector.

Præfata Regula cum multis aliis Regulis Fratrum, & Monialium, ſub obedientia Prælatorum Ordin. Minor degentium, in calce huius compendij ponitur.

3 *Viſitatores.* ¶ Idem Nicolaus ſtatuit, vel potius conſuluit quòd prædicti Tertiarij procurent aſſumere Viſitatores, & reformatores de ordine Fratrũ Minorum, B. fo. 33. Et ffo. 115. conc. 254.

4 *Communicatio priuilegiorum.* ¶ Idem Nicolaus, præfatis Tertiariis (qui iuxta ſuum conſilium elegerint viſitatores de Ordine Fratrum Minor.) dedit ſuam benedictionem, & conceſſit, quòd gaudeant Priuilegiis eidem Ordini Pœnitentium, ſeu Tertiariorum à Sede Apoſtolica conceſſis, & in poſterum concedendis. Et inſuper voluit, quòd huiuſmodi Tertiarij (qui ſecuti fuerint ſuum cõſiliũ, accipiẽdo Viſitatorẽ de Ordine Min.) habeant, & debeant habere Miniſtros, de ſeipſis, iuxta formam in prædicta Regula comprehenſam. B fo. 33. Et ffo. 116. conc. 255.

5 ¶ Martinvs V. circa ſubiectionem præfatorum Tertiariorum, ſub obedientia Generalis, & Prouincialium Miniſtrorum Ordinis Fratrum Mino. edidit quandam Bullam, committens hoc negotium cuidam Cardinali. Sed quia non conſtat quid ſuper hoc idẽ Cardinalis fecerit, prædicta Bulla in nullo videtur deſeruiſſe. Habetur tamen, B. fo. 32. Et ffo. 115. conc. 253.

6 *Ieiunium.* ¶ Evgenivs IV. conceſſit, quòd Sorores Tertij Ordinis ſolummodo teneantur ad illa ieiunia, ad quæ Fratres Ordinis Minor. & Regulam Obſeruantes obligati ſunt. Et quod eoſdem modos ſeruẽt in cibis quadrageſimali tempore, exceptis debilibus, & infirmis, b. fo 46. Et ffo. 42. conc. 47.

7 *Votum.* ¶ Sixtvs IV. ſtatuit, ac decreuit, quod votũ Obedientiæ, Paupertatis, & caſtitatis emiſſũ à Tertiariis B. Franciſci, habeat vim, & valitudinem voti ſolemnis, ac omnem inducat effectum, quem inducit votum ſolemne factum cuicunque de Religionibus à Sede Apoſtolica approbatis. Ac diſtrictè præcipiendo mandauit omnibus, & ſingulis cuiuſcunque gradus, dignitatis, ordinis, aut cõditionis fuerint, ſub quorũ cura, vel iuriſdictione prædicti Tertiarij Fratres, vel Sorores tũc degebãt aut in futurũ degere cõtingeret: ne Fratres, vel Sorores prænominatos, præfatum votũ, modo prædicto emittẽtes, Matrimoniũ cõtrahere, vel ante cõtractũ cõſummare, aut Religionẽ ipsã dimittere, & ad ſecularem vitam redire permittant. Decreuitq; irritum, quidquid in contrariũ factum fuerit. Ac ipſos Fratres, vel Sorores id facientes, excommunicationis ſententia innodatos fore, B. fol. 34. Et ffol. 117. conceſſ. 256. *Excommunicatio.*

8 *De ſubiectione Prælatis Ordinis Min.* ¶ Idem Sixtus ſtatuit, quòd Generales, & Prouinciales Miniſtri Ordinis Minorum, & eorũ Vicarij, tam Conuentuales, quàm Obſeruãtes habeant ſub ſua iuriſdictione omnes Fratres, & Sorores Tertij Ordinis Beati Franciſci, vbilibet, infra Prouincias eis commiſſas conſiſtentes; ac eos charitatiuè viſitent, & eoſdem, iuxta Regularia inſtituta dicti Ordinis inſtruant, & reforment: necnon & corrigant, etiam per ablationem habitus dicti Tertij Ordinis, ſi id qualitas exceſſus exegerit. *Correctio.*

De receptione ad Ordinem Tertiariorum. ¶ Et ſimiliter ſtatuit, quòd prædicti Prælati Ordinis Minor. poſſint recipere volentes aggregari huiuſmodi Tertio Ordini. Ac etiam, quòd poſſint eiſdem Tertiariis deputare Viſitatorem, ſeu Confeſſorem prædicti Ordinis Minor. de Obſer. vel Conuentualium, prout eis plus placuerit; qui eiſdem Tertiariis omnia Eccleſiaſtica Sacramenta miniſtrare debeat, B. fo. 8. Et ffo. 92. conc. 201.

9 *Communicatio priuilegiorum.* ¶ Idem Sixtus in Bulla antea conceſſit, vt Tertiarij vtriuſque ſexus Ordinum Prædicatorum, & Minorum gaudeant eiſdem Priuilegiis, & immunitatibus, gratiis, fauoribus, & conceſſionibus, ac indultis ſpiritualibus, & temporalibus, conceſſis, & in poſterum concedendis Ordinibus prædictorum Fratrum Prædicatorum, & Minorum, & illorum profeſſoribus ac Domibus, & locis, & procuratoribus, & oblatis, ſeu aliis quomodolibet: quatenus ſtatui, & conditioni prædictorum Tertiariorum conuenire poſſunt, B. fo. 66. Et ffo. 145. conceſſione 362.

10 ¶ Idem Sixtus ſtatuit, quòd Fratres Prædicatores, & Minores recipientes, ſeu admittentes ad priuilegia, & immunitates ſuorum Ordinum, quoſcunque laicos vtriuſq; ſexus prætextu Tertij Ordinis, ſeu alterius modi viuendi, n. ſi geſtauerint habitum dicti Tertij Ordinis, & profeſſionem emiſerint ſolitam, & in Cõgregatione viuant & in cõmuni, ſint excõmunicati: non obſtantibus quibuſcunque. *Excommunicatio.*

Collector. Habetur in Bulla præfati Sixti, quæ incipit: *Deteſtanda nonnullorum ambitio*, prout allegatur in quadam tabula Priuilegiorum, per quendam Commiſſarium Romanum, compilata. Non tamen habetur in libris Priuilegiorum impreſſis.

11 ¶ Innocentivs VIII. extendit gratias, & indulta conceſſa Fratribus, & Sororibus Tertij Ordinis in communi viuentibus, etiam illis, qui viuunt in particulari, o. fo. 64. Et ffo. 69. conc. 146. Et ffo. 100. conc. 375.

Huiuſ-

Collector.

Huiuſmodi conceſſio debet intelligi ſolum de gratiis ſpiritualibus, ſeu in foro conſcientię: præſertim, quia cum ſit facta Oraculo viuę vocis, nihil deſeruit pro rebus temporalibus, ſeu pro foro iudiciali.

¶ Idem Innocentius declarauit, quòd Sorores Tertij Ordinis, etiam in communi viuentes, quamuis ſe aſtringant ad plura, quàm in earum Regula continentur, non includuntur ſub conſtitutione Ioannis XXII. reprobantis vitam, & ritum Fratrum illorum: prout à nonnullis credebatur, b. fo. 38. Et ffo. 122. conc. 266.

12 *De Sororib. Tertiarijs.*

¶ Idem Innocentius conceſſit, quòd prædictę Sorores Tertij Ordinis B. F. ãciſci poſſint liberè, & licitè ſumere velũ nigrũ, & ſub perpetua clauſura manere, quandocunq; prædictis Sororibus, ac Miniſtris Ordinis Minorum, vel aliis earum Superioribus (ſub quorum cura exiſtent) placuerit; ac earundem ſtatui viſum fuerit expedire, B. fol. 38. Et ffo. 122. conceſ. 266. n ſi.

13 *De Sororib. Tertiarijs.*

¶ ALEXANDER VI. conceſſit, quòd Sorores tertiæ Regulæ in Congregatione, ſub cura Fratrum Minorum Obſer. degentes, quæ pro maiori parte ex eleemoſynis Chriſti fidelium, & labore manuum ſuarum, victum, & veſtitum recipiunt, non poſſint cogi, ad ſolutionem alicuius decimæ, ſeu taxæ, aut collectæ, quæ pro tempore imponi contigerit: etiam ſi aliquid habeant proprij; quod tamen non ſufficit eis ad quotidianas expenſas, b. ffo. 56. conc. 66. Et. b. ſffo. 3 conc. 4.

14 *De Sororib. Tertiarijs. Exemptio à decimis.*

¶ Idem Alexander conceſſit, quòd Generalis, & Prouinciales Ordinis Minor. Obſeru. poſſint cum conſilio aliquorum Fratrum deputare Confeſſores Presbyteros ſeculares, vel aliorum Ordinum Regulares, & honeſtos pro Fratribus, & Sororibus Tertij Ordinis: vbicunque in partibus Vltramontanis commorantibus (ſcilicet, in partibus Galliarum, & Hiſpaniarum, & cęteris eis annexis) quibus ſua peccata confiteri, & ab eis quæcunque Eccleſiaſtica Sacramenta recipere poſſint. Ita tamen, quòd Confeſſores huiuſmodi nullo modo debeant ingredi Clauſtra, ſeu interiores Officinas dictarum Sororum, abſque alterius perſonæ bonæ vitæ, & famæ ſocietate. Attamen prædictam deputationem fieri poſſe conceſſit, ſolum in locis, in quibus Fratres Minores Obſeru. aut Conuentuales commodè haberi non poſſunt, b. fol. 39. Et ffo. 123. conceſſione 269.

15 *De Confeſſoribus ſecularibus deputandis. Ingredi monaſteria.*

¶ IVLIVS II. confirmauit literas Sixti IV. ſupra poſitas, §. 7. ac illis perpetuæ firmitatis robur adiecit, ſuppleuitque omnes, & ſingulos iuris, & facti defectus, ſi qui forſan interuenerint in eiſdem. Et inſuper de nouo ſubiecit omnes Fratres, & Sorores Tertij Ordinis, vbique locorum per vniuerſum orbem conſiſtentes, ſub obedientia, & correctione Generalis, & Prouincialium Fratrum Minorum de Obſeru. & Conuentualium, ita quòd eos viſitare, & corrigere poſſint, iuxta formam prædictarum literarum Sixti IV. Super iis autem imponit graues cenſuras, & pœnas prædictis Tertiariis; niſi cum effectu paruerint huiuſmodi literis, infra certum terminum. Ac etiam ſuper hoc dat Conſeruatores, b. fffo. 223. conc. 529.

16 *De ſubiectione Fratris Ordinis Min. Viſitatio.*

¶ Idem Iulius dedit poſtea alias literas ad Confirmationem ſupraſcriptarum immediatè cum magnis clauſulis, & non obſtantiis, ac deputatione Conſeruatorum, b. fffo. 225. conc. 530.

17 *Cõfirmatio.*

¶ Idem Iulius ſtatuit, quòd Tertiarij portent vbique habitum talem, quo diſtinguantur à Fratribus primi Ordinis S. Franciſci. Et quòd conſtituatur omnibus illis de tertia Regula, quocunque nomine nuncupentur, & vbicunque ſint per vniuerſum orbem habitus vniformis; qui ſit communis omnibus ipſis vbique tam in forma, quàm in colore: ita quòd nulla differentia ſit in habitibus eorum. In forma autem, quòd ad minus habeant Caparonem latum, vt deſuper ſcapulas deſcendat ab vtraque parte per quattuor digitos. In longitudine verò, tam à parte anteriori quàm poſteriori attingat infra cingulum, vt ſuper illud poſſit cingi. Color quoq; ſit magis ad nigredinem tendens, quàm ad albedinem, b. ff. 215. conc. 519.

18 *Habit. Fratrum.*

¶ LEO X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd Fratres, & Sorores Tertij Ordinis, in propriis Domibus habitantes valeant ſepulturam eligere, vbi voluerint. Et quòd in die Paſchatis, tantum Euchariſtiam, necnon Extremam vnctionem, cæteraq; Eccleſiaſtica Sacramenta (pœnitentiæ Sacramento duntaxat excepto) à proprio Sacerdote parochiali recipere debeant. Et voluit, quòd ad onera, quæ laicis incumbunt perferenda, teneantur: ac quòd in foro ſæculari coram iudicibus ſecularibus conueniri poſſint. Et inſuper decreuit, quòd prædicti Tertiarij in propriis domibus habitantes nullatenus admittã-

19 *De Tertiarijs in particulari viuentibus. Sacramẽta.*

Interdictũ.

tur tempore interdicti ad audienda diuina in Eccleſijs ordinum,quorum ſunt Tertiarij ſi cauſſam dederint interdicto, vel cauſſam ipſam nutriant,ſeu foueant,aut dantibus auxilium, conſilium, vel fauorem quoquomodo præſtiterint,b.ffo.26.conc.86.

Collector. Prædicta intelligenda videntur generaliter de quibuſlibet Tertiariis,in particulari viuentibus(exceptis mulieribus, quæ promiſerunt continentiam virginalem,aut vidualem, quæ omnibus poſſunt gaudere : vt patet ſequenti conceſſione)quia cum lex non diſtinguat, nec nos diſtinguere debemus;& præſertim , quia pro viuentibus in communi facta eſt poſtea ſequens conceſſio.

20 *Communicatio Priuilegiorum. Idē ſtatuit Pius V. in conſt. 63. an. 1561. vide in Conc, Trid ſeſſ. 24. de refor. c.4.*

¶ Idem Leo , vbi ſupra , ſtatuit quòd Tertiarij collegialiter viuentes,ſeu cum clauſtralibus habitantes, aut mulieres virginalem,ſeu cœlibem, aut caſtam vidualem vitam ducentes,expreſſo voto,& ſub dicto habitu , gaudere debeant priuilegiis, quibus Fratres ordinis, cuius Tertiæ Regulæ habitum geſtant , potiuntur,& gaudeat,b.fff.26.conc.87.

¶ Idem Leo confirmauit,& approbauit, ac innouauit ſupradictas literas Sixti,§.8.cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere debere decreuit.Et inſuper inhibuit omnibus, & ſingulis Prælatis Eccleſiaſticis,ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna:ne Sorores Tertiæ Regulæ *B.Franciſci*, quæ tria eſſentialia vota emittendo,collegialiter viuunt(quaſque conformiter ad præfati Sixti literas, veras Religioſas eſſe declarauit(quomodolibet impedire præſumant,quo minus huiuſmodi Sorores iuxta Priuilegia Fratrum Minorum, poſſint liberè,& licitè habere oratoria, ſeu Eccleſias cum campanili humili,& campana ; ac in illis Sacramentum Euchariſtiæ,in loco decenti, & honeſto;nec non oleum Sanctum pro earum vſu tantum,& Cœmiterium benedictum , in quo Sororum decedentium corpora ſepeliri poſſint,ac in eiſdem Eccleſijs Aquam benedictam ſollemniter benedici, Miſſaſq; ſecundùm earum deuotionem cantari, & celebrari facere,b.ffo.35.conc.119.

21 *Pro Sororib. Tertiarijs. Excommunicatio.*

Collector. Iſta prouiſio fuit ſatis ſuperflua, cum dictæ Sorores omnia prædicta ab antiquo haberent: præſertim per Bullam auream, vt patet ſuper §.9.

¶ Idem Leo ſtatuit,quòd prædictæ Sorores tertiæ Regulæ collegialiter viuentes , nullatenus poſſint compelli per ſupradictos præfatos Eccleſiarum,& Rectores,aut quoſuis alios, ad audiendum Miſſas, & alia diuina Officia in alio loco,quàm in dictis ſuis Eccleſijs , aut ad ſuſcipiendum Eccleſiaſtica Sacramenta ab alio,quàm à confeſſore regulari, vel ſæculari, eis per earum Superiorem aſſignando, nec deſuper quomodolibet moleſtari valeant , &c. quòd huiuſmodi Confeſſor,ſi ſæcularis fuerit, quamdiu officium prædictum confeſſionis à dictis ſuperioribus ſibi impoſitum continuauerit, nequaquam per locorum Ordinarios in præm ſſis impediri poſſit. Et tandem circa præmiſſa dedit conſeruatores omnes in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutos, b. ffo.35. conc. 119. 22 *De Sororib. Tertiarijs in communi viuentibus. Sacramēta.*

¶ Idem Leo dedit præfatis Sororibus copioſam exemptionem à ſolutione cuiuſuis decimæ , aut taxæ , vel collectæ,etiam per Sedem Apoſtolicam impoſitæ:ſi tamen ita ſunt pauperes,quæ earum redditus non ſufficiunt pro commoda earum ſuſtentatione,b.fff. 48. conceſſ.143. 23 *Exemptio.*

Collector. Hoc ponitur latius ſupra,in dictione *Decima.§.8.*Et in dictione *Exemptio.§. 30.*

¶ Idem Leo fecit quaſdam Conceſſiones, circa modum,quo alienari poſſunt bona Monaſteriorum Monialium,ſeu Sororum Tertij Ordinis,quæ poſita ſunt in dictione *Alienatio,* §4.& 5.

¶ Idem Leo ordinauit denuo Regulam pro Tertiariis B.Franciſci, qui tria vota eſſentialia emittunt,& in congregatione viuunt ; quæ in fine huius Compendij,vna cum aliis Regulis ponitur. 24

Collector, De Triplici differentia Tertiariorū S.Franciſci. Ex prædictis omnibus , colligendum eſt, quòd Fratres,& ſorores tertij Ordinis Sancti Franciſci,ſunt in triplici differentia. ¶ Quidam enim illorum,& primi tempore ſunt illi, qui non faciunt tria vota eſſentialia. Religionis,nec in Congregatione viuunt ; ſed in propriis Domibus , cum ſuis Vxoribus , & filiis,aut familijs,prout aliæ perſonæ ſeculares; excepto,quòd obſeruant ea, quæ in Regula per Nicolaum IV. compilata continentur. ¶ Alij Tertiarij ſunt,qui faciunt prædicta tria vota in manibus ſui Miniſtri, vel Miniſtræ, coram ſua communitate. Sed ij ſubdiſtinguuntur, quia aliqui iſtorum poſt emiſſionem Votorum,ſeu Profeſſionem prædicto modo factam remanent, & viuunt in communi. Reliqui verò, licèt faciant profeſſionem in communitate,vt ſupradictum eſt, tamen poſtea non viuunt in communitatibus ſui Ordinis,

nis, ſed in aliquibus Eremitoriis,vel Eccleſiis ſeparatis à Conuentibus dicti Ordinis.

De prima differentia Tertiariorum. S.Franciſci.

Quoad primum gradum præfatorum Tertiariorum eſt notandum, quòd huiuſmodi ſunt illi, qui ordinati fuerunt per Beatum Franciſcum. Et ij non conuertuntur in perſonas Eccleſiaſticas: ſed remanent, vt perſonæ merè ſeculares. Ideoque non eſt intelligendũ quòd reſpectu huiuſmodi Tertiariorum extẽdatur iuriſdictio, & gubernatio, quæ Fratribus minoribus ſuper Tertiarios commiſſa eſt. Quia talem iuriſdictionem, ſeu gubernationem non poſſunt fratres minores habere ſuper perſonas ſeculares, prout ſunt præfati primi Tertiarij: Ac pro tanto Bulla Eugenij IV. quæ dat fratribus minoribus iuriſdictionem ſuper Tertiarios extra communitatem virtutes, debet intelligi de illis,qui fecerunt profeſſionem in communitate, & poſtea viuunt extra illam. Et ſi fortè reperiretur aliqua Bulla, quæ conferret expreſsè iuriſdictionem Fratribus Minoribus ſuper huiuſmodi Tertiarios, qui manẽt in ſeculo cum vxoribus, & filiis, ſeu alio modo conſimili,eſſet reputanda tanquam ſubreptitia. Et inſuper eſſet contra puritatem profeſſionis prædictorum Fratrum Minorum; quia,vt dictum eſt, cum huiuſmodi Tertiarij non ſint perſonæ religioſæ non poteſt conuenire Fratribus prædictis iuriſdictio ſuper illos. Verum eſt tamen, quòd prædicti fratres Minores poſſent licitè ſuper præfatos Tertiarios primi gradus,habere quandam diligentiam, ſeu curam ſpiritualem,pro directione animarum illorum; vtpote audiendo confeſſiones eorum, & conferendo illis Sacramentum Euchariſtiæ frequẽtius, quàm aliis fidelibus:nec non communicando eis aliquas indulgentias,& peccatorum remiſſiones,& alia ſimilia ſpiritualia;quemadmodum fit Confratribus, & Oblatis Ordinis. Et adhuc non haberent tantam auctoritatem ſuper huiuſmodi Tertiarios,ſicut ſuper Oblatos perpetuos niſi ſimiliter ſe offerrent, & donarent in forma iuridica. Et tunc etiam non eſſet niſi quædam obligatio mutua, ſine præiudicio decimarum,& tributorum, ac iuriſdictionum Eccleſiaſticarum,& ſecularium,quibus manerent ſemper obligati,vt alij merè ſeculares Et facit ad hoc determinatio Concil. Lateran.ſupra poſita §.19.¶ Aduertẽdũ eſt etiã, quòd habitus prædictorũ Tertiariorum primi gradus,reperitur determinatus per Nicol. IV. inRegula,quã ipſe cõpilauit.Cõſuetudo tamẽ vel potius corruptela interpretata eſt in diuerſis Prouincijs,& Regnis, diuerſas formas habituum. Ita quòd in aliquibus partibus, referunt huiuſmodi Tertiarij habitus conſimiles habitibus Fratrum Min. licet hoc ſit expreſsè contra priuilegia prædictorum Fratrum Min. & nõnunquam eueniat inde materia ſcandali.Videtur tamen,quòd habitus, quem in partibus Italiæ deferunt prædicti Tertiarij,ſit eorum ſtatui,& rationi magis condecens. Quia, quoad formam, deferunt veſtes, prout alij ſeculares: & quoad colorem, ſicut Fratres Minor.Et eſt veriſimile,quòd talem habitum voluit B.Franciſcus, quòd prædicti Tertiarij deferrent:cum ab antiquo in partibus, vbi præfatus Sanctus primo inſtituit prædictum tertium Ordin. & vbi pro maiori parte conuerſatus eſt, obſeruatus ſit, & de præſenti obſeruetur talis forma habitus.¶ Non poſſunt tamen præfati Tertiarij deferre chordam,ſicut Fratres Min.Quia adhuc alij Tertiarij,qui viuunt collegialiter, nequeũt portare huiuſmodi chordam,Regula ipſorũ prohibente.¶ Item eſt aduertendum,quod ab huiuſmodi Tertiariis non poteſt à Fratribus minor. recipi aliquod Votum Religionis : ſed ad plus poteſt fieri quædam acceptatio, ſeu admiſſio ad prædictam tertiam Regulam, exhortando illos, quòd eam obſeruent,& adiuuando eos in confeſſionibus, & aliis ſpiritualibus ; ſicut Confratribus Ordinis; prout ſupra dictum eſt.Nec etiam,propter hoc efficiuntur Fratres ſuperiores illorum, ſed remanent, vt prius, ſub iuriſdictione ordinaria,tam Eccleſiaſtica,quàm ſeculari. ¶ Poſſunt tamen huiuſmodi Tertiarii (ad inſtar modi, qui obſeruatur communiter in Confraternitatibus)habere, velut Superiores aliquos ex ſeipſis: qui nominentur Miniſtri,vel alio nomine;vt eorũ curam habeant ad conuocandum,vel puniendum eos, &c. ¶ Eſt inſuper ſciendum, quòd huiuſmodi Tertiarii non gaudent priuilegiis temporalibus Fratrum Minor. Vnde videtur,quòd non extenduntur ad eos communicationes Priuilegiorum,quas fecerunt Tertiariis.Nicol.IV.& Sixt.IV.ſed ſolum intelligi debent de aliis,qui ſunt Religioſi. Nec obſtat prædictis quædam Conceſſio Innoc.VIII.ſupra poſita. §. 10. qua extendit omnia Priuilegia conceſſa Tertiariis in communi viuentibus,ad eos, qui viuunt in particulari:quia illa Conceſſio, cum ſit viuæ vocis Oraculo facta non facit fidem, niſi pro foro conſcientiæ, & pro rebus ſpiritualibus.

De habitu Tertiariorum ſecularium.

Nota.

Nota pro chorda Fratrum Min.

De ſuperioribus Tertiariorum.

 Et

Et dato caſu, quòd faceret fidem in iudicio, & extenderetur ad temporalia, non debet intelligi, niſi de illis, qui fecerunt profeſſionem in communitate, & poſtea, virtute alicuius diſpenſationis, viuunt in particulari; prout ſæpe accidit (etiam in Fratribus aliorum ordinum magis principalium) licet tamen adhuc iſtud non conſtet nimis clarè. Attamen circa huiuſmodi cõmunicationẽ, reſpectu priuilegiorũ ſpiritualiũ, vide infra, poſt tertiã differẽtiã Tertiariorũ. ❡ Vnde ſequitur, quòd per quã grauis error fuit quorundam Religioſorum, qui intuitu pietatis, vel deuotionis, inconſideratè procurauerunt, quòd prædicti Tertiarij, in aliquibus partibus, non ſoluerent decimas, nec primitias; aſſerendo eſſe exemptos ab huiuſmodi, & à ſolutione tributorum, & vectigalium dominis temporalibus; præſertim, quia iſtud ſæpe redundat in non modicum damnum vicinorum huiuſmodi Tertiariorum, & exactorum redditũum: quia ſunt aliqua prædictorum onerum talis qualitatis, quòd, quantum aufertur oneris vni, vel pluribus exemptis, ſeu priuilegiatis de populo, tantum ſuperimponitur alijs eiuſdem populi non exemptis, neque priuilegiatis. Et inſuper, qui præfatam exemptionem de facto procurauerunt, incurrerunt in excommunicationem, quæ habetur ſupra, in §. 10. Circa quod eſt propterea valde aduertendum, & cauendum in futurum.

Nota.

De ſecunda differentia Tertiariorũ S. Franciſci.

Quoad ſecundum gradum Tertiariorum, qui iuxta Declarationem Sixti ſupradictam. §. 7. faciunt tria vota, & viuunt in communi, ſunt aliqua aduertenda. ❡ Primum eſt, quòd iſti ſunt verè perſonæ Eccleſiaſticæ, & Religioſæ; & ſunt exempti ab omni iuriſdictione Eccleſiaſtica, & ſæculari: exempta ſubiectione quam debent habere Ordini Minorum. De qua ſupra dictum eſt. §. 8. & 16. ❡ Alterum eſt, quòd habitus iſtorum Tertiariorum, ſecundum Regulã confirmatã per Nicolaum IV. debet eſſe coloris nec prorſus nigri, nec prorſus albi. Sed, quia prædictus Nicolaus nihil dixit de forma huiuſmodi habitus, ac etiã de colore locutus eſt obſcurè, fuit poſtea per Iulium II. prouiſum circa vtrumq; vt habetur ſupra, § 18. ❡ De cingulo autem huiuſmodi Tertiariorum dicitur in præfata Regula, confirmata per Nic. IV. quòd ſit corrigia, & non chorda, ſicut eſt cingulum Fratrũ Minorum. ❡ Aliud eſt etiã notandum, circa prædictos Tertiarios, quòd ſuper eos habent iuriſdictionem, & ſuperioritatem Fratres Minor. tam obſeruantes, quã Conuentuales; vt patet ſup. §. 8. & 16. Et quia vtriſque fratrib. Min. commiſſa eſt, ideo eſt locus præuentioni. ❡ Vnde ſequitur, quòd licet huiuſmodi Tertiarij ſint ſub obedientia Fratrum Min. Conuentualium, poſſunt Prælati Fratrum Obſer. in defectu, vel abſentia Prælat. Conuentualium, corrigere prædictos Tertiarios. Ac ſimiliter è contra. Ratio huius eſt, quia nõ datur aliquibus gubernatio, & iuriſdictio, vt occaſione illius cõmittantur impunè illicita. Quapropter poteſt quælibet dictarũ diuerſitatũ Fratũ Min. exequi ſuper præfatos Tertiarios iuriſdictionem in defectum alterius. ❡ Reliquum inſuper aduertendum eſt: quòd huiuſmodi Tertiarij in communi viuentes, gaudent omnibus priuilegiis conceſſis Fratrib. Min. ſub quorum gubernatione conſiſtunt; vt patet ſup. in §. 4. & 9. & 20.

Nota.

De tertia differentia Tertiariorum.

Tertius inſuper gradus in aliquib. partibus reperitur. ſ. eorum, qui nec ſunt merè ſæculares, vt primi ſupradicti, nec fecerunt profeſſionem in communitate, vt ſecundi etiam ſupradicti, ſed qui propria auctoritate aſſumpſerunt habitum Tertiariorum, aut illũ receperunt ab aliquibus Fratrib. Minor. non obſeruatã forma ſupradicta, & qui poſt aſſumptionẽ vel receptionẽ huiuſmodi habitus, ac etiã emiſſionẽ profeſſionis, extra cõmunitatẽ, viuunt in aliquibus Eremitoriis, ſeu in domibus ſecularibus. Et hi, non dubium eſt, quin temeritatem eximiam committant, & quòd tales nullatenus ſunt Tertiarij S. Frãciſci, nec alicuius Regulę ab Apoſtlica Sede approbatę, ac per conſequens, quòd nequeant gaudere Priuilegiis Fratrum Min. nec Tertiariorum, nec exiſtunt ſub iuriſdictione illorum. Quin potius debent procurare Fratres Min. quod Prælati Eccleſiaſtici ordinarij procedant contra tales, quia deferunt habitum relig. cuius ipſi non ſunt: prout habetur in dictione *Habitus Fratrum* §. 4. & 5.

De principio ac progreſſu Tertiariorum & priuilegiis eis conceſſis.

Inſuper, circa Tertiarios eſt ſciendum, ac notandum, quod non reperitur aliqua Regula, ſeu modus viuendi à Beato Franciſco (ſaltem in ſcriptis) pro Tertiariis traditus. Sed credẽdum eſt, quod ordinauit, vt ieiunarẽt aliquibus diebus, & recitarent aliqua, & ſimilia cõferentia ad bonum modum viuendi. Quarũ aliqua Nicol. Papa IV. inſeruit in ſua Bulla. ❡ Tertiariis autem huiuſmodi conceſſa ſunt prima Priuilegia, ſcilicet cõiugatis, & aliis in

proprijs

propriis domibus habitantibus, nullo habito reſpectu ſub qua obedientia exiſterent. Sicque multo tempore ſub Diœceſanorum obedientia,& ſubiectione permanſerunt. ¶ Sciendum etiam, quòd per plures Doctores famoſos diſputatum eſt, vtrum præfati Tertiarij eſſent perſonæ Eccleſiaſticæ,vel non: multi tenuerũt quòd ſic: & quòd iniicientes manus violentas in ipſos, incurrebant excommunicationem, nec poterant conueniri, niſi coram Iudicibus Eccleſiaſticis. nec tenebantur ſoluere tales, & reliquas exactiones.Ita quòd habebant Priuilegium perſonæ, ac fori. Alij verò tenuerunt oppoſitum. Durante iſta altercatione, in quibuſdam partibus gaudebant prædicto priuileg.& in alijs non. De quo Florent. 3. parte titul. 23. cap. 5. §. 4. tractat. Tandem Sixt. Papa IV. dedit Bullam declaratoriam in fauorem prædictorum;licèt loquatur ſolum de exiſtentibus in Italiæ partibus, vt habetur in Monumentis Ordin. prima impreſſionis, fol. 53. primo tractatu. Præfatus etiam Pontifex (nullo habito reſpectu , ſub qua obedientia huiuſmodi Tertiarij, exiſterent) dedit poteſtatem Ordini noſtro Minorum, vt illos ſibi ſubmitteret, &cæt. Et quia ante tempora Sixti aliqui prædictorum Tertiariorum ſe in congregatione poſuerant, & Eugen. IV. declarauerat, quòd matrimonium talium erat validum: modificauit iſtud Sixtus, quòd eſſet verum, niſi facerent profeſſionem in communitate, &c. vt patet ſupra. §. 7. Itaque profitentes modo ſupradicto, declarauit eſſe verè religioſos. Alios verò primos Tertiarios dimiſit in ſuo antiquo modo, & ordine approbato, cum ſuis Priuilegijs. ¶ Procedente autem tempore, idem Sixtus omnibus Tertiarijs communicauit omnia priuilegia noſtro ordini conceſſa, & concedenda: vt habetur in Bulla aurea: vt ſupra §. 9. Et hoc, quamuis in cõmuni non viuerent, vt patet in præfata Bulla expreſsè. Immo adhuc videtur potius dirigi ad Tertiarios. in cõmuni non viuentes, quia dicit perſonis, & non monaſterijs, prout dixerat ibidem paulo ante de monialibus S. Claræ, ac Sancti Dominici. Hanc autem communicationem priuilegiorum ſemper intellexerunt habere locum in Tertiarijs, licèt non exiſtant ſub obedientia Ordinis noſtri Minorum , ſed ſub Miniſtris eiuſdem Ordinis, vel aliàs; prout habetur in vſu. ¶ Item eſt notandum, quòd, quia tempore Innocentij VIII. ita tenebatur, non eſſe alios Tertiarios veros, niſi in particulari viuentes, & quòd aliqui aſſerebant, Tertiarios in communi viuentes eſſe excommunicatos propter prohibitionem Ioan. XXII. declarauit præfatus Innocentius, non ita eſſe verum. Et quia fuit informatus, quòd aliquæ Conceſſiones factæ fuerunt Tertiarijs in communi viuentibus, extendit præfata priuilegia ad viuentes in particulari , vt habetur ſup. §. 12. ¶ Poſt omnia ſupradicta Leo X. in Concilio Lateranenſi ordinauit aliter, quoad Tertiarios in particulari, & in communi viuentes, prout habetur ſup. 19. & 20. Huiuſmodi autem ordinatio, & conceſſio debet nunc obſeruari, & non vti præcedentibus, in his, quibus iſta vltima contrariatur.

De communicatione priuil.

Aliter breuius, ac melius poteſt reſolui materia Tertiariorum ſub ſequenti modo. Quo ad Teritarios vtriuſque ſexus (quidquid ſit de temporibus retroactis) in præſenti ſunt in triplici differentia; prout Leo X. in Concilio Lateranenſi diſtinxit. ¶ Primi ſunt viuentes collegialiter. Et iſti gaudent omnibus Priuilegijs, ſicut Fratres Mendicantes, abſque aliqua differentia, in quantum eorum capacitas permittit. ¶ In ſecũdo gradu ſunt mulieres continentiam virginalem, aut vidualem promittentes, & habitum Tertiariorum geſtantes. Et iſtę pariformiter gaudent, vt primi, niſi in ijs, in quibus expreſsè diceret Papa, quòd ſolum concedit pro viuentibus in congregatione, ſaltem poſt Innocentium octauum. Nã de cõceſſis vſque ad ſua tempora, cum tali impreſſione, vel reſtrictione, ipſe Innocentius omnes pacificauit, ſicut habetur ſupra, §. 11. ¶ Vltimi ſunt coniugati, aut qualitercunque aliter à præfatis duabus ſpeciebus ſe habentes. Et iſti de omnibus priuilegijs mendicantium habent illa, quæ per Concilium prædictum nõ fuerunt ſibi ſublata, de quibus habetur ſupra. §. 19. Ex quo ſequitur, quòd habent omnia ſpiritualia, ſcilicet indulgentias, &c. excepto, quòd Euchariſtiam in die Reſurrectionis, & alia Sacramenta non poſſunt recipere , niſi à ſuo Parochiali Rectore. Sacramentum tamen Pœnitentiæ, & Euchariſtiæ ſemper in reliquis temporibus anni poterunt recipere à Fratribus. Et de iſtis habitantibus cum Collegiatis, idem eſt, quòd de talibus Collegiatis, vt habetur ſupra §. 20. Item habebunt iſti Priuilegium, capit. *Si quis ſuadente*: quia habent modum viuendi approbatum à Sede Apoſtolica. Et ſic tenent Doctores. Et eſt notandum, quia ſæpe non aduertitur circa hoc.

Reſolutio præfatæ materiæ.

Scien-

res virginalem, aut cœlibem vitam ſollemniter vouentes, etiam ſi non foueant ſollemniter, aut profiteantur aliquam Religionem, nec alia vota Religionis, etiam ſi ſint in domibus proprijs, vel ſeorſum, ſeu in domibus conſanguineorum, aut affinium ſuorum habitantes, gaudere debeant, & frui Priuilegijs, & immunitatibus prædictis ſcilicet, quibus Fratres ordinis, cuius Tertiã Regulã habitum portant, potiuntur, & gaudent. Nullis obſtantibus. Ex quibus, vt ait quidam Pater ſatis eruditus, patet primò, quòd, vt profeſſio Tertiariorũ vtriuſq; ſexus habeat vim Voti ſollẽnis, quoad impediendum, & dirimendum matrimonium requiritur, quòd fiat in Communitate, vt paulò ſuperius, §.7. ſtatuerat Sixt. IV. fo. 33. ff. 17. quia de hoc loquitur tantum ibidem Sixt. IV. vt patet. Sed ad gaudendũ Priuil. noſtri Ordinis, non requiritur, quòd aliqua profeſſio mulierum fiat in communitate, neq; quòd Tertiarij vtriuſq; ſexus viuant in communitate; ſed ſolum requiritur, & ſufficit, quòd mulieres ſollemniter voueant caſtitatem, & quòd portent habitum Tertiariorum, vt hic dictum eſt in vtraque Conceſſione Leonis Decimi. fff 26. fff. 28. vt habetur in hoc § 20. ſimul omnia colligendo.

Ideò ſecundò notandum quòd vbicunq; Collector dicit, quòd ad gaudendum noſtris priuilegijs, oportet, quòd Tertiarij vtriuſq; ſexus faciant profeſſionem in communitate, ſeu quòd viuant in communi, debet caſtigari & emendari ſecundum quod iam hic annotatum eſt, quia ad gaudendum priuilegijs noſtris non requiritur, quòd mulieres fecerint profeſſionem in communitate, neq; quòd viuant in communitate; ſed vt dictum eſt, & annotatum ſup. hoc §.20. Ideò emendetur, ſecundum hoc, id, quod dicit Collector paulò inferius, vbi epilogando à primo gradu Tertiariorum, dicit, quòd debet intelligi de illis, qui fecerunt profeſſionem in communitate, & poſtea viuunt extra. tu dic, quòd ſufficit, quòd ſollemniter vouerint caſtitatem tales mulieres, & habitum Tertiariorum portent; vt dictum eſt.

Item ante finem ipſius primi gradus Tertiariorum, vbi dicit Collector, quòd non debet intelligi niſi de illis, qui fecerunt profeſſionem, in communitate, & poſtea virtute alicuius diſpenſationis, viuunt in particulari: Tu dic (vt dictum eſt) ſufficit, quòd mulieres vouerint ſollemniter caſtitatem, & habitum portent Tertiariorum, etiam ſi ſint extra communitatem. Item in 3. gradu Tertiariorum, vbi dicit Collector, & qui poſt aſſumptionem, vel receptionem huiuſmodi habitus, ac etiam omiſſionem profeſſionis extra communitatem, &c. Tu dic, quòd ſufficit, quòd mulieres ſollemniter vouerint caſtitatem, &c. vt dictum eſt ad gaudendum noſtris Priuilegijs, & ad habendum poteſtatem ſuper eas, ſecundum quòd in eodem Compend. eodem titul. §.8. & §.11. ſecundum Six. Quartum, fol. 8. ff. 92. & Leo X. ff. 35. expreſsè habetur. Et ſic quoad gaudendum noſtris priuilegijs Collector tandem in 2. reſolutione, quam breuiter facit, videtur tacitè retractare, & emendare ſeipſum, concordans nobiſcum, ſicut annotatum eſt: dicens abſolutè, quòd Tertiarij, de quibus ibi agit, poſſent gaudere noſtris priuilegijs, non limitando, ſi mulieres fecerunt profeſſionem in communitate, aut ſi omnes vtriuſq; Sexus Tertiarij viuunt in communitate, aut non: quia quoad mulieres non requiritur, quod fecerint profeſſionem in communitate; & quoad omnes vtriuſq; ſexus Tertiarios non requiritur, quòd viuant in communitate; ſed ad gaudendum noſtris priuilegijs, ſufficit quod Mulieres vouerint ſollemniter caſtitatem vbicunque, & portent habitum Tertiariarum: Viris autem ſufficit, & requiritur, quòd fecerint Profeſſionem Religionis in communitate, ſicut alij verè Religioſi: quamuis poſtea, virtute alicuius priuilegij, vel aliàs, viuant in particulari ſeorſum in Eremitorijs ſeu alibi, ex conceſſione Prælatorum, vel Papæ quia iſti ſunt verè Religioſi viri gaudentes Priuilegijs Religioſorum; vt dictum eſt.

Quoad reſolutionem, ſeu notabile, quòd Collector poſt §.25. facit, vide quod ſupra eſt annotatum in §.20. & ſecundum ea limita, & intellige omnia, quæ hic Collector dicit, quoad mulieres Tertiarias noſtri Ordinis, quia ad gaudendum noſtris Priuilegijs non requiritur, quod illæ fecerint Profeſſionem in communitate, neque quod viuãt in communitate; ſed ſufficit (vt dictum eſt) quod ipſæ mulieres fecerint ſollemniter Votum Caſtitatis, & quod portent habitum Tertiariarũ; quamuis tales non ſint veræ Religioſæ, ex quo non vouent ſollemniter tria Vota, aut Profeſſionem Regulæ approbatæ non faciunt in communitate, ſicut illæ veræ Religioſæ, de quibus Sixt. 4. & Leo X. vti ſup. §.7. §.21. habetur in Compendio. Et notandum, quòd omnes mulieres Tertij Ordinis, modo vouerint caſtitatem, modo non; modo gaudeant Priuilegijs noſtris, modo non; quæ non ſunt veræ Religioſæ, vt dictum eſt, vocantur multis nominibus: nam in Italia vocantur Bizochæ, alibi Pinzocheræ, in Hiſpania Beatæ, alibi Mantellatæ, & communiter dicũtur etiam Tertiariæ, ſeu de Pœnitentia. Illæ verò, quæ ſunt veræ Religioſæ, tria vota ſollemniter emittentes in profeſ-

 ſione

ſione in cõmunitate, quamuis poſtea ex conceſſione viuant in particulari, ſeu ſeorſum in ſuis domibus, dicuntur Religioſæ, ſeu Monachæ, ſeu Sorores, Tertiariæ, ſeu Tertij Ordinis: vt de his ſup. tit. mulieres. §. 1. dictum eſt.

Quoad vltimum notabile, quòd Collector tandem ponit circa hanc materiam, vbi dicit, quòd ſolus Beatiſſimus Pater noſter Franciſcus, inter alios Religionum Inſtitutores inſtituit Fratres, & Sorores Tertij Ordinis, &c. Notandum, quòd Floren. in 3. parte hiſtoriali, tit. 23. capitul. 14. §. 2. dicit Beatum Dominicum etiam inſtituiſſe Tertium Ordinem, ſeu Tertiarios Fratres, & Sorores de pœnitentia. Et forte hoc fecit imitando Beatum Franciſcum in hoc: qui fuit contemporaneus eidem: qui quidem B. Pater noſter Franciſcus quia primus omnium hos Tertiarios, ſeu Fratres de Pœnitentia inſtituit, ideo ei ſpecialius Eccleſia hoc tribuit, ſpecialius de eo cantans: Tres ordines hic ordinat, & cætera: quod autem Auguſtin. etiam habeant ſuos Tertiarios ſeu Corrigiatos Fratres de Pœnitentia patet ff. 249. & de Carmelitis ſimiliter, quod habent ſuos Tertiarios patet ff. 180. & de his latius ſup. in Compend. tit. Mulieres.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Qvoad hanc materiam Tertiariorum, eſt primò notandum, quòd eorum duæ reperiuntur Regulæ factæ, vna à Seraphico P. Franciſco, à Nic. V. approbata, & altera à Leone X. vt dicitur infra poſt Compendium, vbi iſtæ Regulæ ponuntur: & ibi dicitur, pro quibus Tertiarijs ſeruit prima, & pro quibus altera. Et de Regulis Tertiariarum tractat Collector, ſupra, in verbo Ingredi Monaſteria.

Quia Tertiarij poſſint noſtris priuileg. gaud.

Secundò notandum, quòd nunc (quidquid dicat ipſe Corduba hic in §. 20. de ipſis Tertiarijs, quando poſſint noſtris gaudere Priuilegijs) per Conſt. Pij V. 63. Ea eſt officij noſtri, an. 1568. editam; Et per Conſt. 35. Greg. XIII. Ex benigna, an. D. 1575. ſolum illi poſſunt noſtris Priuilegijs, Exemptionibus, immunitatibus, &c. gaudere, qui ſunt Tertij Ordinis S. Franc. de pœnitentia nuncupati in Congregatione viuentes, ac tribus votis ſubſtantialibus aſtricti, ac profeſſi, & ſub Ord. Minor. Superior. Regul. obſeruantia obedientia degentes. Hæ clauſulæ, & conditiones punctualiter, & ſpecialiter ponuntur in præfatis Bul. Pij V. & Greg. XIII. quarum prima eſt Reformatiua ipſius Tertij Ordinis. Altera verò eſt Confirmatiua Priuilegiorum Ordinis, &c. Adeo quòd hinc tollitur omnis quæſtio. Illi autem alij Tertiarij qui ſupradictis carent Conditionibus, & in ſuis domibus viuunt, carent etiam & huiuſmodi Priuilegiorum communicatione, & exemptione, &c.

Vide pro hoc etiam Conc. Trid. ſeſſ. 28. de Reform. cap. 4.

Tertiò notandum, quòd in ſupradicta Bulla 63. Pij V. quæ eſt Reformatiua ipſius Tertij Ordinis inter alias declarationes, & determinationes, habentur iſta ſequentes: videlicet.

Extinctio officij Viſitatoris Miniſtri, & Vicarij eorum: vt poſt hac nullus Miniſter, Vicarius, ac Viſitator Generalis de dicto Ordine habeatur.

Subiectio eiuſdem Ordinis tam Virorum, quã Mulierum eorumq; bonorũ, &c. Generali, & Prouincialibus Miniſtris Fratrum Minor. de obſeruãtia, à quibus debeãt viſitari, corrigi &c. quẽadmodũ illis eſt in ſuo proprio Ordine attributũ. Ac vt ipſis Prælatis omnimode obediãt præcipitur.

In Capitulis eorum interueniat Generalis vel eius Commiſſarius, vel illius Prouinciæ (vbi celebratur Capitulum) Prouincialis de obſeruantia.

Electiones Viſitatorum Prouincialium fiant de idoneis Fratribus Tertij Ordinis huiuſmodi per ſecreta ſuffragia, & aliàs eo modo, quo fit de Fratrum Minorum de obſeru. Prouincialibus. Et per prædictum Miniſtrum generalem confirmentur.

Et hæc officia annualia ſint; ita, vt elapſo primo anno illa vacare cenſeantur. Viſitatores autem poſſint, ſi idonei reperiantur, etiam eodem modo eligi, & confirmari in ſecundo, & tertio anno. Sed omnes ſuis huiuſmodi officijs quandocunque perfuncti, denuo ad illa, niſi tranſacto ſexennio, nequeant reuocari.

Et ſupradictorum Viſitatorum poteſtas tanta ſit cum ſuis ſubditis, quanta eſt Prouincialis cum ſuis Fratribus.

Fratres, & Sorores huius Tertij Ordinis profeſſi, nihil priuatim, vel proprium habere poſſint: ſed omnia vbiq; communia eſſe debeant, & contra faciens, furti pœna puniatur.

Sorores huius Tertij Ordinis in communi, & ſub clauſura viuere debent.

Confeſſores, & Concionatores earundem, approbari debent à Miniſtro Generali, vel Prouinciali.

Et huic Tertio Ordini conceduntur omnia Priuileg. Minorum ab obſeru. ab eodem Pio V. in eadem Bulla; Et à Greg. XIII. in alia ſua ſupra citata.

De Indulgentijs Tertiarijs Conceſſis, vide ſupra in verbo Indulg. & de facultatibus pro abſolutionibus peccatorum, & Sacramentorum adminiſtratione: vide ſupra, in verbo Abſolutio.

Tertiariæ, quando, & quomodo teneantur ſeruare Clauſuram, & de nonnullis alijs notabilibus, circa hoc, vide ſupra fol. 116. Et quomodo Tertiariæ

tiaria

tertiæ incluſæ veniant appellatione Monialium, vide ſup. fol. 331.

TRANSIRE AD ALIOS ORDINES.

Collector. QValiter poſſint, aut non poſſint Fratres Minores tranſire de ſua Religione ad aliam, vel de vna obedientia ad aliam, dictum eſt in dictionibus *Apoſtata*, & *Nouitius*, & *Obedientia*, & *Obſeruantes Fratres*, & *Recipere Fratres*.

VENDERE.

Diſtinctio materiæ Venditionis.

Collector. NOnnulla reperiuntur in priuilegiis Fratrum Minorum, quæ pertinent ad materiam Venditionis. Et horum aliqua ſpectant ad Fratres: alia verò ad Moniales curæ ipſorum commiſſas; prout infrà patebit.

Nicolaus III. conceſſit, quòd cum expedierit vtilitati Fratrum Minorum vendere, aut commutare aliquas res vſui eorum prius conceſſas, commutatio talium rerum, pro rebus, quibus vſum Fratribus liceat habere, procedat, ſeu fiat auctoritate, vel licentia Generalis, & Prouincialium Miniſtrorum in ſuis adminiſtrationibus, coniunctim, aut diuiſim. Voluit tamen, & ordinauit, quòd ſi res huiuſmodi æſtimato pretio vendi contigerit, fiat per Procuratorē, vel Syndicū à Sede Apoſtolica, vel à Protectore Ordinis deputatum, & *Procurator vel Syndic.* quòd per eū pecunia, pro pretio rei vēditæ habita, recipiatur, & expendatur in rem licitam, cuius vſum Fratribus licet habere. Habetur in declaratione *Exijt qui ſeminat*, b. ffo. 10. in 2. tract. Et b. fol. 8

2 *Superfl.* Clemens V. declarauit, non licere Fratribus Min. habere hortos, vt colantur, ac olera, & alia hortalitia, vt pretio diſtrahantur. Et idem de quibuſlibet aliis rebus. Habetur in declaratione Regulæ, quæ incipit *Exiui de Paradiſo*, fol. 14. tract. 3. Et ffo. 15. in 2. tract.

3 Concilium Conſtantienſe ſtatuit, qualiter Generalis Fratrum poſſit facere vendi res ſuperfluas Conuentuum Reformatorum, prout habetur ſupra in dictione *Generalis Ordinis*, §. 3. Et in dictione *Alienatio* §. 1.

4 *Apoſtata.* Leo X. fecit quandam Conceſſionem ſuper venditionem bonorum, quæ aliqui Fratres Minores acquiſierunt, cum extra obedientiam Ordinis euagarentur. Sed hæc etiam poſita eſt in dictione *Bona*. §. vlt.

Idem Leo fecit aliam conceſſionem circa commutationem, ſeu venditionem eleemoſynarum ſuperabundantiam; prout habetur in dictione *Eleemoſyna*, §. vltimo. 5 *Eleemoſy.*

Idem Leo reſpectu venditionis, ſeu alienationis bonorum Monaſteriorum S. Claræ, & tertij Ordinis, fecit duas Conceſſiones, quæ poſitæ ſunt in dictione *Alienatio rerum*, §. 4. & 5. 6 *De bonis Monialium*

7 Clemens VII. circa hanc materiam fecit quandam Conceſſionem, quæ habetur etiam in dictione *Alienatio*, §. vlt.

VICARIVS.

Diſtinctio materiæ Vicariorum.

DE multiplicibus Vicariis reperitur facta mentio in Priuilegiis Fratrum Minorum. *Collector.* ¶ Et primò de Vicario totius Ordinis, qui cedente, vel decedente Generali Miniſtro eligi debet. ¶ Secundò de Vicariis Generalibus, & Prouincialibus, Ciſmōtanis, & Vltramontanis, qui per Concilium Conſtantienſe fuerunt ordinati pro regimine Fratrum Minorum Regularis Obſeru. ¶ Tertiò de Vicariis Conuentuum, vel Domorum prædictorum Fratrum, ſeu Monialium eis commiſſarum. Et de ſingulis iſtorum dicentur infrà aliqua, quæ ad eos ſpectant.

De Vicario totius Ordinis.

NIcolaus IV. ſtatuit, & ordinauit, ac diſtrictè inhibuit Fratribus Minor. ne deficiente Miniſtro Generali poſſint eligere, aut conſtituere aliquem Fratrem, in Vicarium Ordinis præfati, abſque Romani Pontificis, & Protectoris eiuſdem Ordinis licentia ſpeciali, per ipſius Romani Pontificis patentes literas concedenda, facientes plenam, & expreſſam de huiuſmodi literis mentionem, b. fol. 31. Et ffo. 32. conc. 33. 1 *De Vicar. Ordin.*

De Vicarijs generalibus, & prouincialibus.

COncilium Conſtantienſe ſtatuit, quòd Prælati Superiores Fratrum Minorū Regularis obſeruantiæ appellarentur Vicarij Generales, & Prouinciales reſpectiuè. Et hoc idem confirmauerunt multi alij Summi Pontifices, ac ordinauerunt multa, & varia circa huiuſmodi Vicarios. ¶ Sed quia poſt capitulū *De Vicarijs generalibus, & prouinc.*

 gene-

generaliſſimum totius præfati Ordinis Romę celebratum, translatum eſt officium miniſteriatus ad Fratres Minor. obſer. ac per conſequens ceſſauit denominatio prædictorum Vicariorum, & omnia illa, quæ reſpectu talis denominationis fuerant ſtatuta, ſeu conceſſa ſimiliter ceſſauerant: ideo ſuperfluum foret hic illa ponere.

De Vicarijs, & Confeſſoribus Monialium.

3 *De Vicarijs monialium.* INnocentius IV. ſtatuit, quòd Fratres Min. qui in monaſt monialium fuerint deputati pro ſeruitio illarum in ſpiritualibus duntaxat deſeruiant; vt habetur latius in dictione *monaſteria*, §.2.

4 *Particulare pro Hiſpania. De durat. Vicariatus. Collector.* Iulius II. ſtatuit, & ordinauit, quòd Confeſſores, ſeu Vicarij monialium S. Claræ, & aliarum Religioſarum, ſub cura Fratrum Minorum in regnis Hiſpaniarum degentium, nullatenus poſſint, vltra triennium, officia huiuſmodi exercere. Et quòd prædicto triennio finito, vel antea, ſi Miniſtro Prouinciali expediens videbitur, à prædicto officio abſoluentur, b. fff. 49. conc. 145.

Aduerte, quòd idem Iulius ordinauerat prius hoc idem, generaliter loquendo de omnibus, & ſingulis officiis trium Ordinum B. Franciſci, vt habetur in dictione *Officia Ordinis*, §. 2 ¶ Circa auctoritatem verò huiuſmodi Vicariorum, vide aliquid infra, poſt, §. ſequentem.

De Vicarijs Conuentuum Fratrum Minorum.

5 *De Vicarijs conuentuũ fratrum.* IDem Iulius in communicatione ampliſſima, quam fecit Fratribus Ordinis Min. de Priuilegiis Fratrum Ordinis Prædicatorum conceſſit, quòd ea, quæ ſpectant ad Vicarios Conuentuum, aut ſingularem Domorum præfati Ordinis Prædicatorum, ſimiliter ſpectent, & pertineant ad Vicarios Conuentuum, & Domorum ordinis Minorum, b. ffo. 228. conc. 533. Et fffo. 74. conc. 222. ¶ Hoc habetur latius in dictione *Communicatio priuileg.* §. 13. *Collector.*

Notandum; eſt, quòd, vt ſuperius in nonnullis locis tetigi, appellatione Vicariorum apud Fratres Prædicatorum, non veniunt Vicarij communiter vſitati inter ipſos: ſed ſolum illi, qui propter abſentiam, aut carentiam Prioris eliguntur, ſeu inſtituuntur ad præſidendum, velut Priores. Et conſimiliter intelligendum eſt quoad Fratres Minores de illis Vicarijs duntaxat, qui apud eos vocantur Præſidentes; quando adeſt, vel deeſt Guardianus. Ad quod faciunt, quæ ſubſequuntur.

Quoad auctoritatem prædictorum Vicariorum monialium, & conuentuum Fratrum, fuit ſtatutum in capitulo generali Albienſi, id, quod ſequitur: *Statutũ gl. Pro Vicar. mon. & fr.*

Vniuerſi confeſſores monialium noſtræ familiæ habeant præſenti Decreto ſemper actiuè auctoritatem Prælatorum ſuper moniales in foro conſcientiæ, quoad caſus, & ſententias: habeantque ſimiliter Guardiani, ac Vicarij Guardianorum in abſentia eorum. Habetur fo. 228. tract. 3 Et ffo 248. in tract. 2. Deinde in ſequenti capitulo generali, Lauallis celebrato, facta eſt ſequens Declaratio prædicti Statuti. *Statutum gener. Pro Guar. & ſuis Vicarijs.*

Declaratur, quòd illa clauſula in Capitulo generali Albiẽſi inſerta, videlicet, quòd Guardiani, & eorum Vicarij habeant auctoritatem Prælatorum in foro conſcientiæ, &c. ſic debet intelligi, quòd videlicet, auctoritas per Patrem Prouincialem conceſſa Guardianis, remaneat ſemper penes eorum Vicarios, ſeu Vicariorum Vicarios, ipſis Guardianis ſuum Cõuentum, pro ſuis negotiis, exeuntibus. Habetur fo. 229. tract. 3. Et ffo. 248. tract. 2.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad §. 5. vbi Collector notat, & bene, quòd nomine Vicariorum Fratrum Prædicatorum intelliguntur illi, quos nos vocamus Præſidentes Conuentuum, vt gaudere poſsint communicatione priuilegiorum ibi conceſſa, de hoc etiam latè dixit idem Collector, ſupra tit. Abſolutio ordin. quoad Fratres, *poſt §. 7. & ibi notationem fecimus, ibi videatur.*

VISITATIO, ET VISITATOR.

Collector.

Diſtinctio materiæ Viſitationis, & Viſitatorum.

CIrca materiam Viſitationis, & Viſitatorũ, ſunt complura in Priuilegiis Fratrum Minorum contenta. ¶ Iſtorum autem quædam pertinent ad Viſitationem Fratrum actiuam, & paſſiuam inter ſemetipſos. Et hæc

poſita

poſita ſunt in dictione *Correctio* §. 9. & quaſi in omnibus §§. Ac in dictione *Exempti Fratres*, §. 2. & 4. ¶ Alia verò attinent ad Viſitationem Monialium Sanctæ Claræ, quæ habentur in dictione *Abbatiſſa* §. 9. Et in dictione *Moniales*. §. 2. & 3. & 17. & 22. & 26. ac 27. Et in dictione *Generalis Ordinis*. §. 13. ¶ Nonnulla inſuper ſpectant ad viſitationem Fratrum, & Sororum tertiæ Regulæ Beati Franciſci. Hæc autem continentur in dictione *Tertiarij* §. 3. & 4. & 8. ¶ Attamen quoad Viſitationem quarumlibet Monialium per Fratres Minor. faciendam, fecit Leo X. quandam Conceſſionem, quæ habetur in dictione *Ingredi Monaſt. Monialium* §. 32. ¶ Sed quoad licentiam, quæ ad Viſitationis Monialium officium exercendum requiritur, notanda eſt ſequens ordinatio Innoc. VIII.

¶ *De Viſitat. & Confeſſ. Monialiũ, Quomodo, & quando in Viſitat. poſſit dari Indulg. plen. vide ſupra, in verbo* Ind. plen. quoad Frat. §. 16.

INNOCENTIVS VIII. inhibuit ſub grauibus cenſuris, & pœnis, ne quiſpiam Fratrum Min. Regularis obſer. ſine ſuorum Superiorum licentia, & deputatione, ac inſtitutione præſumat accipere, & exercere officium Confeſſoris, ſeu Viſitatoris monaſterium monialium, Beguinarum, vel Sororum quarumlibet, aut temporalium domorum, & aliarum perſonarum ſecularium, ſeu Regularium vtriuſque ſexus: etiam ſi ad id Apoſtolica auctoritate deputarentur. Et decreuit, quòd deputationes, quas ſic fieri contigerit, ſequentem conditionem habere debent: vt ſcilicet Deputati ad officia prædicta, illa exercere poſſint, ſi ad id eorum ſic deputatorum Superiorum conſenſus, & licentia accedant, & non alio modo. b. ſſo. 157. conc. 375.

VNCTIO EXTREMA.

Collector.

QVoad adminiſtrationem Sacramenti extremæ Vnctionis ſunt aliqua conceſſa Fratribus mendicantibus, tam reſpectu ſuorum Tertiariorum, & familiarium, ſeu oblatorum, quàm aliarum perſonarum ſecularium.

Ea, quæ concernunt Tertiarios, ac familiares Fratrum, habentur in dictione *Tertiarij* §. 19. Et in dictione *familiares* §. 3. & 7. Et in dictione *Abſolutio ordinaria, quoad Fratres* §. 10. & 11. Et hic infra, §. 1. ¶ Illa verò, quæ pertinent ad omnes ſeculares, continentur in dictione *Sacramenta* §. 1. Et in dictione *Communicare* §. 6. & 10.

***

¶ *Ex priuilegiis Monachorum S. Benedicti Obſer. Hiſpaniæ.*

NICOLAVS Francus Apoſtolicæ Sedis Nũtius, & Orator, cũ poteſtate Legati de latere a præfata Sede deputatus in Regnis Caſtellæ, & Legionis, & Aragonum conceſſit Monachis Sancti Benedicti Obſeruantiæ Hiſpaniæ, quòd, ſi qui intra ſepta Monaſteriorum infirmati fuerint, eis extremam Vnctionem dare Apoſtolica auctoritate liberè, & licitè poſſint, Parochialis presbyteri, vel alterius cuiuſcunque Epiſcopi, vel Superioris licentia, vel aſſenſu nullatenus requiſitis, o.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

N*Ota, quòd Epiſcopi nolentes dare Oleum ſanctum extremæ Vnctionis fratribus, eſſent valde reprehenſione digni: vnde Neapoli obſeruatur, quod ſacriſta poſt feriam quintam hebdomadæ ſanctæ omnibus Religioſis iſtud petentibus dat, & vide ſupra in verbo* Eccleſiæ Frat. *num.* 2.

V O T V M.

Diſtinctio materiæ Votorum.

SCiendum eſt vltimò, quod in Priuilegiis Fratrum reperiuntur aliqua, pertinentia ad materiam votorum. ¶ Horum autem aliqua ſpectant ad perſonas Fratrum infirmorũ, vel debilium. Et iſta habentur in dictione *Diſpenſatio*, §. 8. Et quoad omnes Fratres, in eadem dictione §. 28. Et hic infra §. 1. ¶ Alia concernunt perſonas Monialium, quæ curæ prædictorum Fratrum ſunt commiſſæ. Hæc autem continentur in dictione *Abſolutio extraordinaria, quoad Fratres*. §. 7. & in dictione *Diſpenſatio* §. 20. ¶ Reliqua verò reſpiciũt perſonas ſecularium. Et hæc continentur in dictionibus *Abſolutio, quoad Seculares primò*, in §. 17. Et *Abſolutio, quoad Seculares*, 2. in §. 12. ac 16. & 18. Et in dictione *Diſpenſatio* §. 16. & 29. ac 30. *Collector.*

Ex Priuilegiis Monachorum Sancti Benedicti.

BENEDICTVS XIII. conceſſit, quod nullus Monachus Sancti Benedicti teneatur ad aliquod Votum cuiuſcunque peregrinationis quomodocunque emiſſum, nec ſi ſit

de Hieruſalem, nec Sanctorum Petri & Pauli, aut Iacobi, aut aliud quodcunque, o.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Societati Ieſu. Paulus III. *NOtandum quòd Confeſſores ſocietatis Ieſu, commutare poſſunt omnia Vota, (exceptis vltramarinis. Petri, & Pauli de Vrbe, Sancti Iacobi in Compoſtellã, Caſtitatis, & Religionis) ita conceſſum eſt à Paulo* III.

Greg. XIII. *Quam facultatem poſtea illis extendit Greg.* XIII. *ad Vota etiam iurata; dummodo, commutatio non fiat in praiudicium tertij: Ita habetur in eius Compend. Priuileg. Verbo* Vota, §.1.

Congreg. Caſsinenſ. *Licet Prioribus Ordinis. & Superioribus, perſonas volentes Ordini Caſsinenſi ſociari qua Religionem, locum, vel Ordinem alium quemcunque etiam arctiorem, ingredi vouiſſent (tali Voto non obſtante) ad probationem, & profeſsionem recipere easq; auctoritate Apoſtolica ab ipſo Voto abſoluere, & cum ipſis diſpenſare; dummodo in tali Religione, ſeu ordine de quo vouerint, profeſſionem non emiſerint; Quod ſi tamen ante profeſsionem emiſſam à tali Ordine receſſerint, Diſpenſatio ſit nullius roboris.*

Eug. IV. *Ita conceſsit Eug.* IV. *predicta congregationi Caſsinenſ. Ord. Sancti Benedicti anno Domini* 1436. *& reperitur in Compendio priuilegiorum Fratrum Sancti Hieronymi à Patre Garſia collecto* 170.

Camaldul. Mon. Oliu. Carthuſiẽſ. *Idem fuit conceſſum Camaldulenſibus, Congreg. Montis Oliueti Sancti Auguſtini & Carthuſiani. Vt habetur in eodem Compend. verbo,* Nouitius, *& dixi ego ſupra in verbo* Nouitius.

Et Paulus II. anno Domini 1408. *eidem Congregat. Caſſinenſ. Et Congregation. Canonic. S. Saluatoris in lauro (in cuius Compendio Priuilegior. fertur fol* 14.) *conceſsit, vt qui fecit Votum Religionis aſſumens habitum Donati, vel perpetuo Oblati quamdiu in iſto ſtatu permanſerit, adimpleat Votum, & satisfeciſſe intelligatur in illo permanens. Vt habetur in prædicto Compendio priuilegior. Sancti Hieronymi fol.* 171.

Sed vltra ea, quæ à Collectore in locis aſsignatis prænotata fuerunt, ego aliqua alia pro maiori huius materiæ Voti dilucidatione ſubnectam.

Et primò eſt ſciendum, quod per quinque modos poteſt votum aliquod tolli per interpretationẽ, per irritationem, per diſpenſationem, per commutationẽ & per ceſſationem. Per interpretationem eſt, quando euidenter quis ſcit non obligari, ob aliquam iuſtam cauſſam. Per irritationem, quando Prælatus, vel alius Superior poteſtatem habens ſupra vouentem, illud irritat, nec alia cauſſa requiritur, niſi voluntas illius, qui ad irritandum facultatem habet: & quomodo irritatio poſſit fieri, videatur Nauar. in Manual. cap. 12 *num.* 04. *vbi multa dicit de differentia, quæ eſt inter irritationem, & duo ſequentia per diſpenſationem, requiritur auctoritas Prælati, & cauſſa rationabilis & iuſta; qua, ſi deficiet, nihil talis diſpenſatio valebit. Per commutationem poſſunt facere confeſſores, auctoritatem habentes: quòd quando, & quomodo debeat fieri infra dicemus. Per ceſſationem eſt, quando quis vouit aliquid, vſque ad tale tempus, quo completo, iam votum ceſſat.*

Secundò ſciendum, quòd ſoli Prælati Eccleſiaſtici, vel eorum auctoritatem habentes, poſſunt diſpenſare, & commutare vota, propter rationem quam S. Thom. 2.2. *q* 89. *art.* 12. *communiter receptus, reddit; vnde, non poterit quis auctoritate propria commutare Votum, etiam in melius niſi manifeſtum ſit illud eſſe gratius Deo; vt pulchrè declarat Caiet. in præfato art.* 12. *& refert Nauar. in Man. cap.* 12 *tit.* 25.

Tertiò eſt ſciendum, quòd ſolus Papa, vel qui poteſtatem ab ipſo peculiarem habet, poteſt ſuper quinque Vota diſpenſare: ſcilicet ſuper Votum perpetuæ Continentiæ, Relig. Peregrinat. in Hieruſalem, vel Romam, vel ad Sanctum Iacobum Compoſtellæ: & additur etiam ſecundum Nauar. 6. *ſcilicet ad S. Mariam de Laureto.*

In cæteris autem Votis alij Prælati inferiores poterunt diſpenſare, vt Epiſcopi, vel qui iuriſdictionem Epiſcopalem ſortiti ſunt; vt probat Nauarr. vel qui aliquod ad hoc habuerint priuilegium. Nauar. in comment. in c. non dicatis 12. q. 1. nu. 18.

Et hic quartò eſt ſciendum, quod licèt ſimplex ſacerdos poſſit à quocunq; peccato, & quacunque excommunicatione, & fractione Voti in articulo mortis abſoluere, non tamen poteſt aut in Votis diſpenſare, aut aliquod illorum commutare: etenim ſola peccatorum abſolutio, non autem votorum diſpenſatio illis conceditur ſecundum mentem omniũ Doctorũ, vt dicit ipſe Nauar. loco ſupracitato, qui ait etiam eum, qui non habet ampliorem auctoritatem quam commutandi, non poſſe diſpenſare, & qui non habet niſi poteſtatẽ ad diſpenſandũ, nõ poſſe cõmutare: cũ iſta inter ſe ſint valde diuerſa, & poteſtas ſeu priuilegiũ diſpenſandi poſsit aliquid operari abſq; eo, quod ad cõmutationẽ extendatur; vt reſpondet ibi opinioni Soti contrariũ dicẽtis, ſ. quod qui habet poteſtatẽ diſpẽſandi, Nauar. c. 12. nu. 75.

ſandi, quod plus eſt, habet & ad commutandum. Nam hoc ait forſitan procedere in illis, qui ſunt huiuſmodi auctoritatem ſortiti iure communi & tanquam ordinarij, non autem in his, qui priuilegiorum vi, & tanquam delegati eandem adepti ſunt.

5 Quintò eſt notandum, quod qui habuerit auctoritatem diſpenſandi, & commutandi Vota, eandem habet auctoritatem in iuramentis eiuſdē materia, vt tenet Sotus, & ſequitur hanc opinionem Directorium Curatorum, & Auctor Exp. Bulla Cruciata §. 11. nu. 110. contra Nauar. in Man. c. 27. nu. 275. qui ait opinionem Nauar. poſſe eſſe veram in caſu, quo quis promitteret dare, & ſtatim iuramentum ſubiungeret; quia tunc iam concurrerent duo Vincula, vt ipſe ait: ſecus autem quando quis ſimpliciter iuraſſet dare; quia tunc non eſſet, niſi vnum vinculum, ſicut in voto.

Sotus li. 8 de iuſt. & Iure fo. 686. Direct. Curat. c. 15. f. 181.

6 Sextò eſt notandū, quòd Papa Innocent. VIII. conceſsit confeſſoribus ritè præſentatis ex ordine noſtro Fratrum Minorum vt poſsint in omnibus votis diſpenſare, in quibus poſſunt Epiſcopi, præterquam in voto peregrinationis vltra duas dietas, vt ſup. habetur. tit Abſolutio, quoad ſeculares 2. §. 12. Et idē poſſunt alij mendicantes, & eorum participantes, vt refert etiam Nauar. in Man.

Nauar. c. 12. nu. 79.

Septimò eſt notandum, quòd ſupradicti Mendicantes confeſſores, qui virtute priuilegiorum ſuorum, vel alij qui virtute alicuius Bulla in ſupradictis votis diſpenſant, vel commutant, non poſſunt hæc agere, niſi in ſacramento pœnitentia. 7

Sed quando tales diſpenſationes non fiunt per virtutem alicuius Bulla, vel Iubilei; ſed per viā auctoritatis ſicut habent Papa, Archiepiſcopi, Epiſcopi, Generales, Prouinciales, Abbates, Priores, vel Guardiani pro ſuorum ſubditorum votis, tunc tales, diſpenſationes poſſent fieri ex cauſſa rationabili in foro exteriori, & c. Nonnulla alia pro hac materia, vide ſupra in ver. Diſpenſatio.

F I N I S.

ABSO.

ABSOLVTO PRIVILEGIORVM COMPENDIO, RESTAT IAM PONERE ILLA ALIA

In fine Indicis Materiarum promiſſa.

Et primò ponuntur Bullæ quædam, neceſſariò ſemper præ manibus à Regularibus habendæ, quæ in Bullario, vel alibi (vt infra) authenticè reperiuntur poſitæ.

BVLLAE SVNT ISTAE VIDELICET:

Confirmatio, & conceſſio omnium Priuilegiorum, Indultorum, Exemptionum, ac Gratiarum Ordinibus omnibus Mendicantium, & non Mendicantium conceſſorum, & concedendorum, facta à Clem VII. Fratribus Minoribus S. Franciſci Regularis Obſeruantiæ: quæ eſt valde notanda, etiam ab omnibus participantibus ſupradicta Priuilegia, ob communicationem, quam inter ſe habent Priuilegiorum, & adducitur authentica à Reuerendiſs. P. Chriſtophoro de Capite fontium in Compendio per ipſum edito.

CLEMENS VII. Ad perpetuam rei memoriam. Dum fructus vberes, quos ordo ſacer dilectorum Fratrum Minorum regularis Obſeruantiæ, in agro militantis Eccleſiæ cum propagatione Religionis, ac defenſione, & augmento fidei Catholicæ, ac ſalute Chriſti fidelium produxit hactenus, & in dies producit, diligenter attendimus, dignum, quin potius debitum putamus, (vt eius ſtatum proſperum, & tranquillum, omni diligentia procuremus,) illius religioſas perſonas ſpecialibus fauoribus, & gratiis proſequi. Hinc eſt, quòd nos Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, tenore præſentium, omnia, & ſingula Priuilegia, immunitates, exemptiones, præſertim de non ſoluendo Clericis ſecularibus quartam funeralium, quoad Fratres in poſſeſſione non ſoluendi quartam huiuſmodi exiſtentes, ac omnia, & ſingula indulta, Indulgentias, peccatorum remiſſiones, & gratias, dicto Minorum ac S. Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupato, ordinibus, illorumque Fratribus, monialibus, Sororibus, & vtriuſq; ſexus perſonis, atq; Monaſteriis, domibus, Eccleſijs, & locis quibuſcūq; etiam per modum extenſionis, ſeu communicationis, & aliàs quomodolibet per quoſcunque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac per nos, & Sedem prędictā conceſſa auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium approbamus, & innouamus, & perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere, ipſoſque ac Fratres, Moniales, Sorores, perſonas, monaſteria, domus, Eccleſias, & alia loca huiuſmodi omnibus, & ſingulis Priuilegiis, immunitatibus, exemptionibus, conceſſionibus, indultis, indulgentiis, peccatorum remiſſionibus, & gratiis, quibuſuis congregationibus dictorum Ordinum, aliorumq; Ordinum Mendicantium quomodolibet cōceſſis, & concedendis, neque non etiam quibuſuis fa-

uis facultatibus, & gratiis, ſuæ profeſſioni regularis obſeruantiæ non contrariis aliis Ordinibus quibuſcunq; non Mendicãtibus quomodolibet conceſſis,& concedendis, vti,frui, & gaudere poſſe,atq; debere in omnib. & per omnia, perinde ac ſi eis ſpecialiter conceſſa fuiſſent,& conſtitutiones, in vltimo Capitulo generali dicti Ordinis Minorum regularis obſeruantiæ, in Prouincia Burgenſi Regni Caſtellæ factas pleno robore,firmitatem obtinere, & ab omnibus quandiu per Capitulum aliud Generale dict Ordinis mutatæ non fuerint, inuiolabiliter obſeruari debere, nec nõ Regulam ipſam per ſanctum Franciſcum, pro fratribus Minoribus inſtitutam obſeruabilẽ, meritoriam,&c.cum omnibus clauſulis reuocatiuis. Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris die 30. Maij milleſimo quingenteſimo vigeſimoquinto, Pontificatus noſtri anno ſecundo.

CAPVCCINI ANNOTATIO

Notandum, quòd à ſubſequentibus Summis Pontificibus fuerunt facta alia Priuilegiorũ confirmationes, & præcipuè à Greg. 13. in Conſt. 35. Ex benigna, *&c anno Domini 1579. Et à Six. V. in Conſt. 16. in 2. parte Bullarij;qui in confirmatione Priuilegiorum Fratrum Minorum, & Monialium, S. Franciſci de Obſeruantia, ac S. Claræ, & Tertij Ordinis de Pœnitentia illam appoſuerunt clauſulam*, quatenus ſint in vſu, & Sacris Canonibus, & Decretis Sacri Conc. Trid. non aduerſentur.

Et aduertendum,quòd dum in hac clauſula dicitur Sacris Canonibus, & Decretis *&c. non eſt intelligendum, (vt aliqui male ſentiũt) de Sacris Canonibus Summorum Pontificum in Decretis, & Decretalibus contentis; ſed de Sacris Canonibus & Decretis Conc.Trid cum clarè pateat, Ipſum Conc. & Canonibus, & Decretis cõſtare & illud operetur illa copula [&] coniungendo Canones cum Decretis concilij Trid. Ideo videlicet male ſentire illi mihi videntur,qui aiũt ſub illa particula,*Canonibus, *intelligi Decreta & Decretalia Summorum Pontificum: & ſub illa alia* Decretis Concilij, *ea, quæ ſunt in Cõc. Trid. & quod proinde nulla aut pauciſſima, remanent Priuilegia: & ita eſſet equidem, ſi hæc illorum valeret opinio. Sed quantum ſit abſurdiſſimum, & à mente, & à verbis ſupradictorum Summorum Pontificum alieniſſimum, quis mẽtis compos non videt? dixiſſent enim ſi vellent intelligi de Decretis, & Decretalibus, quatenus, ſunt in vſu & ſacris Canonibus Summorum Pontificum, & Decretis Sacri Conc. Trid. &c.*

De exemptionibus ab exactionibus, Datiis, Gabellis, vectigalibus, &c. vtriuſq; ſexus Religioſis perſonis ordinum Mendicantium conceſsis, per Sanctiſsimum in Christo P. & D. N. D. Pium Diuina prouidentia Papam. V.

PIVS PAPA V. Ad perpetuam rei memoriam.

DVM ad vberes, quos ſacri Mendicantium ordines in agro dominico quotidie faciunt fructus,attentè reſpicimus,& attentæ conſiderationis indagine perſcrutamur ipſorum Religionis ſinceritatem, & voluntariæ paupertatis habitum, in quibus ſub humilitatis ſpiritu deuotum Altiſſimo præſtant famulatum, Dignum, quin potius debitum reputamus, vt illis ea libenter concedamus, per quæ,ſemotis quibuslibet grauaminibus, promptiores eidem Altiſſimi inhæreant ſeruitiis. Hinc eſt, quod nos volentes eoſdẽ Mendicantium Ordines ac dilectos filios eorum fratres, & Monachos,cæteraſque perſonas,ac etiam moniales quibuslibet eiuſdem ordinis ſub illorum cura degentes ſpecialibus fauoribus & gratiis proſequi; Motu proprio,nõ ad alicuius nobis,ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, quod ex nũc deinceps perpetuis futuris temporibus, omnes,& ſinguli Mendicantium Ordinum huiuſmodi Fratres, Monachi, & dilectæ filiæ in Chriſto Moniales, ſeu Sorores, ac aliæ vtriuſque ſexus perſonæ Regulares, vbilibet per totum Chriſtianum orbem diffuſi, & conſtituti, illorumque Monaſteria,Cœnobia,Domus, Conuentus, Eccleſiæ,Capellæ, Oratoria,& alia loca, etiam vnita, ac membra,& depẽdentia, necnon terræ cultæ, & incultæ, poſſeſſiones,prædia, agri,& alia omnia,& ſingula mobilia,& immobilia, ac ſe mouentia, & vbilibet, ac in quibuſcunque rebus conſiſtentia bona, necnon eorum in dictis bonis laboratores,coloni,arrendatarij, locatarij, & affictuarij, negotiorumque ſuorum geſtores vniuerſi quomodolibet nuncupati, nunc, & pro tempore exiſtentes in perpetuum, ab omnibus, & ſingulis exactionibus, tam vrbanis, quàm ruſticis, nec non datiis, gabellis, &

In fauorem omnium clericorum vide c. quãquam de conſ. in 6. & Cle. c. preſenti.eo. tit. & Conc. Trid. ſeſſ. 25. cap. 20. Has immunitates etiã omnes alij Regulares per ſua priuilegia dicuntur habere, vt ſunt Benedictini, & etiam per extẽſionem factã à Pio V.

Exactiones, datia, gabellæ pedagia, collecta, impoſitiones, onera quæcunque ſubſidium triennale, focularia, equorum taxa, Militũ hoſpitia.

pedagiis, & vectigalibus, collectis, impoſitionibus, & oneribus ordinariis, & extraordinariis, ac tam realibus, quàm perſonalibus, mer is, & miſtis etiam ſubſidio triennali, & augmento, ac focularibus, equorum taxis, militumq; hoſpitiis, ac aliàs quibuſcũq; nominibus nuncupatis, quauis auctoritate, quomodolibet impoſitis, & imponendis. quæ laicis ac aliis quomodolibet imponi conſueuerunt, & in futurum imponentur, ac ratione quarũcunque mercium, & rerum cuiuſcunque generis, vel qualitatis exiſtentium, tam per mare, & aquam dulcem, quàm per terram vndecunque, & quomodocunque pro tempore delatarum, nec nõ animaliũ quorumcunque mortuorũ, & viuorũ, & quæ alias quomodolibet, & ex quauis cauſſa, ac ſuper quibuſcunq; rebus, tã in vrbe noſtra, quã extra eã, vbilibet locorum exiguntur, & in futurũ exigẽtur, nec non à contributionibus, & ſolutionibus in illis faciendis, ac tam pro victu, & veſtitu, quã quocunque alio vſu ſuo tantum, ac tam emẽdo, quàm vendendo, & alias quomodolibet negotiando, nec non etiam à ſolutione quadrantis, pro ſingulis libris carnium de animalibus, quæ nunc, & pro tempore ex armentis occidi contigerit; nec non etiam, quæ in ſuis ædibus, prædiis, & poſſeſſionibus priuatim detinent, & nutriunt & à contributione ſumptuũ, ac expenſarum, quæ aliquando pro põtibus, viis, aquæ ductibus, muris, mœnibus, aliiſque machinis ſtruendis, & reparandis, ſeu reficiendis, ac ciuitatum, terrarum, & locorũ quorumcunque fortificationibus, nec non etiam alias in omnibus, & per omnia, ac tam in dicta Vrbe, quàm extra eam, vbilibet, penitus, & omnino liberi, immunes, & exempti, ac liberæ, ac exemptæ, liberaque, immunia, & exempta ſint, & eſſe cenſeantur, ac pro talibus teneantur, & reputentur, quodque terræ, agri, poſſeſſiones, & loca aratiua (vt præfertur) in illis, quæ aliquando pro paſcuis animalium ad certum tempus reſeruãtur, nullatenus vnquam comprehendantur, nec comprehendi cenſeantur, ac etiam monaſteria, cœnobia, aliaque omnia regularia loca prædicta, pro quorumcunque militum tam equitum, quã peditum hoſpitiis, quemadmodum magno cum noſtro dolore hucuſque in pleriſque locis factum comperimus, nequaquam aſſignẽtur, nec aſſignari debeant; Et inſuper, quod fructus, redditus, prouentus, introitus, & alia quæcunque bona monaſteriorum, cœnobiorũ

Exemptio à quadrante carnis pro ſingulis libris carniũ. Hic corrigitur l. de inſtruct. cũ gl. Doct. C. de ſacroſ. eccleſ. & olim correcta fuit per Auctor. Item nulla communitas, C. de Epiſc. & Cle. & pro eodem faciunt c. non minus & c. aduerſus de immun. eccl. & c. quanquam de cenſ. in 6. & c. ſi de vi. & hon. & alia ſuperius dicta.

& aliorum locorum regularium præfatorum, ab aliis, quam à Syndicis, & Procuratoribus, Religioſis, Fratribus, Monachis, & Monialibus, aliiſq; perſonis præfatis exigi, illaq; dũtaxat in beneficium loci, vel ſuſtentationem ipſorum Religioſorum, Fratrum, & monialiũ expendi, nec per alios quoſcunque quouis nomine cenſeantur, nec in aliũ quã præmiſſum vſum cõuerti, ſeu expẽdi poſſint, neq; debeant, niſi de conſenſu ſuperiorũ illius loci, cui data, vel cõſignata, aut donata fuerint; ſeu ad quem aliàs ſpectabũt, nec etiã ſoli tutores, aut curatores, ſeu protectores, & alio nomine Sãcteſij, aut alias nuncupati, de iiſdẽ bonis vllo modo diſponere poſſint: quodque id ipſum etiam de eleemoſynis, oblationibus, & quibuſcunq; aliis donatiuis intelligi, & obſeruari debeat; Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuo ſtatuimus, ordinamus, volumus, & declaramus. Necnon Fratres, Monachos, Moniales, ac alias Regulares perſonas, eorumque Monaſteria, cœnobia conuentus, eccleſias, capellas, oratoria, & alia loca ac terras, poſſeſſiones, prædia, agros, & bona, nec non laboratores, colonos, arrendatarios, locatarios, affictuarios, ac geſtores, prædicta (vt præfertur) libera, immunia, & exempta, eiuſdem auctoritate, & tenore facimus, ac fore, & eſſe decernimus; Mandantes propterea dilectis filiis modernis & pro tempore exiſtentibus, Cameræ Apoſtolicæ Camerario, Præſidentibus, & Clericis, ac Commiſſariis, agentibus, & Officialibus quibuſcunque, vt omnibus, & ſingulis, tam virorum, quam mulierum monaſteriis mendicantium ordinum huiuſmodi exiſtẽtibus, ſub ditione noſtra tẽporali, mediatè vel immediatè conſtitutis, tantum ſal, quantum pro eorum vſu ſuffecerit, ſingulis annis omni dilatione ceſſante & contradictione remota contribuere, ac aſſignare, ac contribui, & aſſignari facere debeant realiter, & cum effectu. Diſtrictius etiam in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub indignationis noſtræ ac excommunicationis maioris latæ ſententiæ, ac duorum millium ducatorum auri de Camera pro vna Baſilicæ Sancti Petri de Vrbe, & pro altera medietatibus, ſingulis monaſteriis, & locis præfatis, quæ moleſtari, ſeu perturbari contigerit, irremiſſibiliter applicandorum, pœnis, eo ipſo ſi, & quoties contra factum fuerit, incurrendis, inhibentes tam illis, quam dilectis filiis Legatis, Vice legatis, gubernatoribus, poteſtatibus, datiorum, gabel-

[illegible] Mendicantibus &c. [illegible] municatio lata ſententia.

Pœna 2000. ducatorum. Toties quoties contra fit, incurritur iſta pœna.

Inhibetur exactoribus & alijs dantiarijs, conductoribus, appaltatoribus & communitatib. ne contraueniant, &c.

Epiſcopi & eorum Vicarij debent obſeruari facere hoc priuilegium inuiolabiliter.

Hoc priuilegiũ pōt ſolemniter publicari.

Contra gabellarios & alios collectores aut exactores.

gabellarum, onerum, & aliorum præmiſſorũ exactoribus, conductoribus, & appaltatoribus, nec non quibuſuis communitatibus, & vniuerſitatibus, illarumque Officialibus, & perſonis, aliiſque quibuſcunque ad quos ſpectat, & quomodolibet ſpectabit in futurum, quatenus præmiſſa omnia, & ſingula inuiolabiliter, & perpetuò obſeruent, ac ab omnibus obſeruari faciant: neque fratres, monachos, moniales & alias religioſas perſonas, aliosque ſupradictos ſuper præmiſſis quomodolibet moleſtent, & perturbent, neque permittant, per quoſcunque quomodolibet moleſtari, ſeu perturbari. Et ſi quis cõtradicere, aut quouis modo cõtrauenire præſũpſerit, per mandatũ executiuũ contra ipsũ, cuiuſcunq; dignitatis, ſtatus, ordinis, & præeminentiæ fuerit, ipſo facto procedi, & ſic per quoſcunq; iudices, & cõmiſſarios, quauis auctoritate fungentes (ſublata eis, & eorũ cuilibet, quauis aliter iudicãdi, & interpretãdi facultate) iudicari, & diffiniri debere, ac, quidquid ſecus ſuper his à quoquã quauis auctoritate ſciẽter, vel ignorãter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus.

Quocirca venerabilibus fratribus, Patriarchis, & Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ſiue eorum Vicariis in ſpiritualibus, generalibus, nec non dilectis filiis curiæ cauſſarum cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, ac Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac aliis quarumcunq; eccleſiarum Prælatis, & perſonis, vbilibet, & in quibuſcunque regionibus, terris, & locis, exiſtentibus, ac aliis, ad quos quomodolibet ſpectat, & ſpectabit per præſentes modo ſimili mandamus, quatenus ipſi, & eorum quilibet per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte fratrum, monachorum, monialium, aliarumque religioſarum perſonarum præfatorum, fuerint requiſiti, ſollemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos & eorum ſingulos ſtatuto, ordinatione, voluntate, declaratione, conſtitutione, deputatione, mandato, inhibitione, decreto, aliiſque præmiſſis pacificè frui, & gaudere, non permittentes eos, deſuper per camerarium, præſidentes, clericos, & commiſſarios cameræ huiuſmodi, nec nõ Legatos, Vicelegatos, gubernatores, collectores, gabellarios, & exactores prædictos, aut quoſcunque alios, ad aliquam ſolutionem, contributionẽ, vel præſtationem præmiſſorum occaſione quomodolibet facienda, quouiſmodo cogi, & compelli, aut alias contra præſentium tenorem quomodolibet moleſtari, perturbari, aut inquietari; Contradictores, quoslibet, & rebelles per prædictas, aliaſque opportunas cenſuras, & pœnas, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, ac legitimis, ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, in cenſuras & pœnas huiuſmodi incurriſſe, declarando, interdictum eccleſiaſticum apponendo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus ſit, auxilio brachii ſecularis. Nõ obſtan. fel. rec. *Bonif.* Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri de vna, & Concilij generalis, de duabus dietis, dũmodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præſentium non extrahatur; ac omnibus illis, quæ in contrarium per quoſcunque officiales & quoſuis alios, ac præſertim per officiales ciuitatis noſtræ Bononiæ, & quoſuis alios, adductæ ſunt hactenus, & adducentur in poſterum, ac adduci & allegari poſſent: necnon quibuſcunque litibus, & cauſſis, tam in Romana Curia, quàm extra eam, vbilibet, ac coram quibuſcunque iudicibus etiam palatij noſtri, cauſſarum Auditoribus, ac S. R. E. Cardinalibus ſuper præmiſſis inter quoſcunque quomodolibet pendentibus, ac etiam inſtructis, & ad ſententiam deductis, vel etiam à ſententia terminatis, niſi in fauorem Eccleſiæ fuerint, & præſertim quadam lite inter huiuſmodi Regulares, ac Ciues, & Communitatem dictæ ciuitatis Bononiæ in Romana Curia pendente, quas, & quam, ac omnes proceſſus, & ſcripturas, & productas, & producendas, ac regiſtra, & ſententias vbiuis comparentes, & latas, ac ferendas, ad nos, auocamus, & penitus extinguimus, caſſamus, annullamus, & delemus, perpetuumque deſuper ſilentium imponimus: nec non quibuſuis Apoſtolicis, ac in prouincialibus, & ſynodalibus cõcilij, editis, generalibus, ac ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus, etiam contra exemptos quomodolibet editis, & edendis, ac etiam iuramento, & confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia, roboratis, ſtatutis & conſuetudinibus priuilegiis quoque indultis, & literis Apoſtolicis, illis, & eorum ſingulis, ſub quibuſcunq; tenoribus, & formis ac cum quibuſuis etiã derogatoriarũ derogatoriis, aliiſq; efficacioribus efficaciſſimis, ac inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere, & in ſpecie, etiam motu ſimili, & ex certa ſciẽtia, etiã cõſiſtorialiter, & alias quomodolibet etiã iteratis vicibus, in cõtrariũ cõceſſis, approbatis, & innouatis; Quibus omnibus illorum

Poteſt formari proceſſus cõtra eos qui non obſeruant, &c.

Poteſt poni interdictũ contra non ſeruantes hanc Bullã.

Non obſtãt aliqua huic priuilegio.

Nunquam intelligitur hoc priuilegium reuocatum, niſi mentio de eo fiat de verbo ad verbum.

rum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus contrariis quibuſcunque, aut, ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Dat. Romæ apud Sanctum Marcum ſub annulo Piſcatoris, die 29. Iulij 1566. Pontificatus noſtri anno primo.

Sed vt facilius ſupradicta materia exemptionum intelligatur, aliquas declarationes appoſitas ab Auctore Catecheſis Neapolitanæ in lib. 5. c. 2. ſub eadem Bulla ponere operæpretium eſſe duxi. Et ſunt, quæ ſequuntur.

SVBMONITIO.

QVamquam priuilegia conceſſa à Pio V. Ordinibus Mendicantium fuerint per Greg. 13. in Extrauag. In tanta, *&c. reuocata, & quoad alia priuilegia olim dictis Ordinibus conceſſa à Rom. Pontificibus, ea reducta fuerint in eum ſtatum, in quo erant ante Concilium Trid. exceptis iis, quæ illis apertè aduerſantur: Non tamen vlla ex parte hoc priuilegium fuit ablatum, imminutum, aut alteratum: Et ratio fuit: Quia in hiſce rebus iuriſdictio Epiſcoporum non ſolum tollitur, aut minuitur, ſed potius confirmatur, conſolidatur, ac roboratur.*

Notanda Tempore Iubilæi.

Vide Bullã in Cœna Domini.

TEmpore Iubilæi, *aut ſimilium gratiarum, illi, qui publicè non reuocauerint, deleuerint, & caſſauerint ordinationes, & decreta edita cõtra libertatem Eccleſiaſticam, quantum ad eos ſpectat, non conſequuntur effectum dicti Iubilæi: & item debent hoc ſignificare Papæ.*

Item excommunicati, ſuſpenſi, & interdicti vigore Iubilæi abſoluti, niſi ſatisfecerint iis propter quæ cenſura ipſa lata fuerant, reincidebunt, & reincidunt in dies in eaſdem cenſuras, prout declarauit Pius V. 1566. & Greg. 13. 1572. & 1574. in hac verba vz.

Hoc idẽ tenet de excõ. propter indebitã exactionem à

Declaramus tamen tam præſentes, quàm alias quaſcunque, ſuper conceſſione ſimilium, vel diſſimilium indulgentiarum à nobis, & prædeceſſoribus noſtris hactenus emanatas & in futurũ quomodolibet emanãdas literas, Chriſti fidelibus, ipſis niſi in foro conſcientiæ & pœnitentiali tantum, non autem in foro fori. & contentioſo, (niſi ſatisfecerint iis, propter quæ cenſura ipſa lata fuerint.) nullatenus ſuffragari, eoſdemque Chriſti fideles illis, iuxta huius, noſtræ declarationis formam, & tenorem, & non aliter, nec alio modo vti aut ſe iuuare poſſe, & potuiſſe. Quinimmo eos in eaſdem cenſuras poſtmodum reincidiſſe, & in poſterum reincidere. Sicque ab omnibus quauis auctoritate fungentibus cenſeri, & iudicari debere. irritumque & inane, quidquid ſecus à quoquam quouis prætextu aut colore ſcienter, vel ignoranter attentatum forſitan eſt hactenus, vel in poſterum contigerit attentari. Non obſtantibus, &c. 1572. tertio idus Septembr. Pont. noſtri anno primo.

Clericis in tranſitu fluuiorum

Notanda ſuper hac Apoſtolica declaratione.

PRimò nota, quòd iſta reincidentia pendet ex cap. eos, qui de ſentent. excomm. *lib. 6. & ita quòd hic docet Papa, non eſt nouum ius, ſed veteris inculcatio, declaratio, & innouatio.*

Secundò collige, multas communitates adhuc remanere interdicto ſubiectas aut ſaltem in interdictum relapſas, eo quòd non ſatisfecerint iis, propter quæ cenſura hæc in eas lata fuit à iure, vel ab homine. Nam pluribus in locis Italiæ, *& extra adhuc remanent aliquæ ordinationes, aut decreta, quorum vigore multi exactores aut quatreni ſalis, aut carnis, aut huiuſmodi in perſonas Eccleſiaſticas, aut etiam pro portu in tranſitu fluuiorum, vbi talia datia, & pedagia ſolent incantari, aut alias locari, adhuc in eodẽ officio excõmunicationi, & cenſuris ſubiecto perſeuerant. Quia videlicet præfatæ communitates ſiue Poteſtates, Conſules, Gubernatores, & Cõſiliarij, neque etiam tempore* Iubilæi *dictas ordinationes reuocauerint: nec ex eorum archiuijs deleuerint nec eorum exactoribus, quo minus dictas in poſterum exactiones illicitas (etiam ex immemorabili tempore factas) facerent aut continuarent, minimè inhibuerint, vide gl. ſing.* Cle. præſenti, de cenſ. & remanebis attonitus.

Tertiò, nota tales exactores contra perſonas Eccleſiaſticas, *etiam reincidiſſe in excommunicationes. & cenſuras propter prædictas incurſas, nec excuſari propter obedientiam, præſertim ſi ſe ad illud munus ingeſſerint, vt inquit Sil. in verb.* Gabella, *adſcito eos teneri ad reſtitutionem perceptarum gabellarum, datiorum, ac pedagiorum, aut huiuſmodi illicitarum exactionum, ſi tamen eorum cõmunitates, aut alias Domini, aut Principes, quacunque fulgeant dignitate, etiam Regali* **Nota.**

Infiniti hodie in hoc peccant. Nauarrus

aut

aut Imperiali, non reſtituerint cum effectu. Nam etiam tales Domini omnes incidunt in excommunicationem, ſi eorum tacito etiam conſenſu præfatæ exactiones, *aut potius extorſiones fiant, aut permittantur; & item tenentur ad reſtitutionem, non obſtante quauis conſuetudine, etiam longiſſima in contrarium iuxta contenta in c.* Quamquam, de cenſ. *lib. 5. & Gab. in 4 diſt. 25. & conſentit Nauarrus, cum quo de hac re Romæ locutus ſum.*

Nota ſuper exactione gabellarũ à laicis.

Quartò ſciat me ſemper multum dubitaſſe an multi Principes, ac etiam Marchiones, ac Duces, & huiuſmodi viri magnates (recognoſcentes tamen ſuperiorem in temporalibus, & à quibus de iure datur appellatio) reſcriperint, vnquam virtutẽ Iubilæi, immo & remiſſionem peccatorum; Nam cum non poſſint præfati Principes imponere ſubditis ſuis laicis, aliquod nouum pedagium, aut gabellam, neq; etiam poſſint augere antiquam, neq; vti valeant ipſis pedagijs, vectigalibus, aut gabellis iam olim impoſitis, aut auctis (niſi ab immemorabili tempore fuiſſent impoſita, aut aucta) ſine expreſſa licentia Romani Pontificis, aut ſui Imperatoris, aut ſui Regis; vt patet in c. ſuper quibuſdam de verb. ſignif. *aliàs, à tempore Concilij Conſtantienſis citra incurrerunt, & ſemper incurrent ipſo facto in excommunicationem contentam in Bulla Cœna Domini Papæ reſeruatam; Non poſſum bene videre, quomodo plures hodie Barones, Domini, Principes, ac præfati Duces, etiã in Italia non reinciderint, & indies non reincidant in dictam excommunicationem cum multi ex eis abſq; legitima licentia, & ſæpiſſimè, etiam ſine legitima cauſſa (quod peius eſt) ſubditis ſuis noua pedagia, aut portoria, aut gabellas, aut vectigalia imponant, aut augeant antiquitus impoſita, aut ſaltem vtantur de nouo olim impoſitis, aut auctis pedagijs aut gabellis ab eorum progenitoribus. Quæ in re non excuſantur, neq; ab excõmunicatione (vt præfertur) incurſa, neq; etiam à reſtitutione, prout aiunt Doct. & probatur arg. c.* tua, de vſuris, *& nota quod non ſufficit habere merum, & miſtum imperium ad hoc, vt quis poſſit imponere nouas gabellas, & cætera; vt ſupra: ſed oportet habere ſummũ imperiũ ſine recognitione; vt ſupra dictũ eſt; vt Nau. vir doctiſſimus ſentit. Et propterea dicere poſſum cũ B. Ioanne,* Potẽtes potenter tormenta patientur, *& item rectè dicere.* Væ Mundo à ſcandalis, *& demũ cũ Paulo Apoſtolo:* Radix omnium malorum eſt cupiditas. *Vnde miror ego quomodo Principum Confeſſarij damnabiliter hanc rem pertranſeant: nam etiã ipſi in excommunicationẽ incurrunt, ſi cõtra Bullã in Cœna Domini tales ſupradictos abſoluãt.*

Nota.

Nota bene.

Hoc idem ſentit Franciſ à Toledo.

Contra confeſſarios principum.

Quintò, Nota quòd ſi quis excommunicatus etiam Papali cenſura irretitus, contenta etiam in Bulla Cœnæ Domini aut aliter quomodocunque cenſuris ſubiectus faciat debitam ſatisfactionem aut pareat, cui parere debet iuxta conſilium ſui confeſſarij, prudentiam habentis non reincidit in poſterum in cenſuras, neque tenetur ſe Apoſtolico conſpectui præſentare, etiamſi aliàs vigore c. cos, qui de ſent. excom. *ad ſe præſentandum fuiſſet obligatus. ſi tamen accipiat iubilæũ, tunc quando pro tẽpore promulgatur à Papa.*

Sextò aduerte quòd argumentum hic à contrario ſenſu non valet, ſcilicet, ergo, ſi quis ſatisfecerit iis, propter quæ cenſuræ latæ fuerint, poterit etiam in foro fori frui beneficio Iubilæi, non inquam valet, quia dictio excluſiua præceſſit, videlicet, in foro tantum pœnitentiali. *Hinc autem collige, quod ſi quis poſt acceptum Iubilæum accuſaretur ſuper aliqua incurſa cenſura, non poterit allegare gratiam acceptam in Iubilæo, ſed de iure poterit procedi contra eum, perinde ac ſi nunquam dictum Iubilæum accepiſſet, & proinde noua abſolutione in foro fori debebit abſolui: De æquitate tamen, mitius cum tali agendum erit; quam ſi Iubilæum non accepiſſet.*

Fel. cap. de his, de accuſ.

Nonnulla alia Notabilia circa hanc materiã exemptionum occurrentia, videas quæ ſupra dixi in Compendio in verbo, Exemptio.

Declaratio Clementis VII. circa communionem in die Paſchæ faciendam, pro partibus Hiſpaniarum: Quæ refertur authentica, ab Auctore expoſitionis Bullæ Cruciatæ P. Emmanuele Rodriguez f. 474. ſermone Hiſpano, teſtificante, idem etiam hodie ibidem obſeruari.

LAurentius miſeratione diuina Epiſcopus Prænestinus, Cardinalis Sanctorum Quatuor Coronatorum nuncupatus, ac maior Pœnitentiarius vniuerſis, ac ſingulis prædictas literas inſpecturis, ſalutem in Domino ſempiternam. Cum felicis recordationis Innocentius Papa III. in Concilio generali ſtatuerit omnes vtriuſque ſexus Chriſti fideles, poſtquam ad annos diſcretionis peruenerint; ſaltem ſemel in anno peccata ſua proprio Sacerdoti cõfiteri, ac iniunctam ſibi pœnitentiam adimplere, & ad minus in Paſchate Euchariſtiæ Sacramentum ſuſcipere debere, niſi forte de proprii Sacerdotis conſilio, ob aliquam rationabilem cauſſam ad tempus, ab huiuſmodi perceptione duxerent abſtinendum, alioquin & viuentes, ab ingreſſu Eccleſiæ arceri, & mo-

tientes; Chriſtiana ſepultura carere debere; Tamen Sanctiſſimus in Chriſto Pater, & Dominus noſter Clemens Diuina miſeratione Papa VII. ſibi perſuadens nõ fuiſſe intẽtionis legislatoris, animas illaqueare fidelium, ad communicandum præciſè in die Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti, dũmodo ſemel in anno confiteantur, & ad minus, in Paſchate ſuſcipiant Euchariſtiæ Sacramentum, in partibus Hiſpaniarum, in quibus propter numerum communicantium eſſet impoſſibile, vt in die Paſchæ Euchariſtiæ Sacramentum ſuſcipere poſſent: Chriſti fideles ipſos in Hiſpaniarum Regnis huiuſmodi, ſi à prima die Cinerum vſque ad octauam Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti, proprio Sacerdoti peccata ſua ſingulis annis confeſſi fuerint, & intra dictum tempus Euchariſtiæ Sacramentum, ſecundum eorum meliorẽ conſcientię diſpoſitionem, & arctiorem mentis deuotionem ſuſceperint, viuę vocis oraculo deſuper nobis facto, Canoni huiuſmodi ſatisfeciſſe declarauit. In quorum fidem præſentes literas, per Secretarium noſtrum fieri, ſigillique noſtri parui impreſſione muniri fecimus, eaſque manu propria ſubſcripſimus. Dat. Romæ in Camera noſtræ ſolitæ reſidentiæ die 13. Menſis Februarij anno 1526, Pontificatus præfati Domini noſtri anno 4.

Ita eſt, Laurentius Epiſcopus Prænestinus Cardinalis Quattuor Coronatorum, manu propria.

Bulla Pij Quinti, in qua prohibetur Fratribus Ordinis Prædicatorum, ne virtute alicuius Bullæ poſſint ſibi eligere Confeſſores, & à caſibus reſeruatis abſolui: Ac Prouincialibus datur tota illa facultas cum ſuis ſubditis, quam Conc. Trid. concedit Epiſcopis in foro conſcientiæ cum ſuis abſolutionibus, & diſpenſationibus, &c. Et adducitur à R. P. Paſſarello.

Paſſarellus in ſuo com. tit. notanda priuil. §. 10. fo. 175.

PIus Papa V. ad perpetuam rei memoriam. Romani Pontificis circumſpecta benignitas, honeſtis petentium votis perſonarum quæ ſub Religionis iugo altiſſimo famulare ſtatum, & ſalubrem directionem reſpiciunt, ad exauditionis gratiam libenter admittit, & fauoribus proſequitur opportunis. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Prior Prouincialis Prouinciæ Hiſpaniæ, Ordinis Fratrum Prædicatorum, quod cum in Bulla Cruciatæ ſanctæ, & aliis priuilegiis, quæ ab Apoſtolica Sede concedi ſolent, detur facultas eligendi Confeſſorem idoneum ab Ordinario approbatum, qui poſſit Chriſti fideles abſoluere à caſibus Ordinario reſeruatis, & à quibuſdã etiam, quæ dictæ Sedi reſeruata ſunt, Religioſi dicti Ordinis, ſeu eorum nonnulli, etiam ijs facultatibus vti præſumunt, & illorũ prætextu eligunt Confeſſorẽ aliquando præter eos, qui à ſuis Prælatis, eorum confeſſionibus deputati ſunt, quod aliquãdo in ſpeciale eorũ vergit detrimentũ, quare prędictus Prior humiliter nobis ſupplicare fecit, quatenus in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur, &c. huiuſmodi ſupplicationi inclinati talem conceſſionem Sanctæ Cruciatæ, & aliorum indultorum particularium, quantum ad prædictum articulum eligendi Confeſſorem, & abſoluendi à Caſibus reſeruatis, cum Fratribus & Sororibus Monialibus totius Ordinis prædicti, tam Prouinciæ Hiſpaniæ huiuſmodi, quàm extra eam vbilibet, locum minimè habere, neque cenſeri, ſed noſtrę intentionis exiſtere, quod ijdem Fratres, & Moniales, quantum ad Sacramentum Pœnitentiæ, ſeu Confeſſionis adminiſtrationem, diſpoſitioni ſuorum Prælatorum ſubiecti ſint, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuò declaramus. Eiſdem tamen Prælatis, in vſu huiuſmodi poteſtatis, ſe, cum ſubditis, benignos, & faciles exhibeant præcipientes, & mandantes. Et inſuper, quia Sacrũ Oecumenicum Concilium generale Trid. conceſſit Epiſcopis quòd abſoluere poſſint in foro animæ, ſeu conſcientiæ ab omnibus peccatis, & diſpenſare in irregularitatibus prout ſeſſ. 24. cap. 6. habetur, ne Prior Conuentualis, & Superiores Prælati dicti Ordinis, tam in dicta Prouincia, quàm extra eam, vbilibet in hac parte, deterioris conditionis, quàm Clerici, aut ſeculares exiſtant, eiſdem Priori Conuentuali, & Superioribus Prælatis, vt ipſi per ſeipſos idem omnino poſſint in Fratres, & Moniales dicti ordinis, ſibi ſubditos, tam quo ad abſoluendi, & diſpenſandi huiuſmodi, quàm alias quaſcunque facultates, eiſdem auctoritate, & tenore etiam perpetuò concedimus, & indulgemus; atque etiam declaramus, decernentes præſentes literas perpetuo durare, & valere, &c. ponuntur clauſulæ ſufficienter derogatoriæ aliorum in contrarium, & ſufficienter confirmatoriæ huius indulti.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 21. Iulij 1571. Pontificatus noſtri anno ſexto. G. Melchioris.

Bulla

Bulla Pauli III. Ampliſſima, conceſſa ordini Societatis Ieſu, circa facultatem prædicandi in quibuſcunq; Eccleſiis, locis, & plateis: ac abſoluendi per Confeſſores approbatos, à quibuſuis criminibus, & peccatis, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis exceptis in Bulla Cœnæ Domini, & vota commutandi, vt in ea eſt videre: Quam vidiſſe authenticam, Idem auctor expoſit. Bul. Cruc. teſtatur, in Collegio ciuit. Valentiæ, quam etiam participant Mendicantes omnes, & eorum participantes.

DILECTIS FILIIS.

Moderno, & pro tempore exiſtenti Præpoſito, & Socijs Societatis Ieſu in alma Vrbe noſtra canonicè inſtitutis.

PAVLVS PAPA III.

Dilecti filij, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Cũ inter cunctas ſollicitudines noſtras, quibus nos premit Paſtorale officiũ, illa ſit pręcipua, vt gregi Dominico nobis ſuperna diſpoſitione cõmiſſo animarum cura non deſit, nec illum antiquus ſerpens humano generi inimicus, indefeſſum, & impręparatũ inuadat. Attendẽtes igitur ad fructus vberes, quos in domo Domini hactenus produxiſtis, & producere non deſinitis, veſtræ Religionis integritati, ſcientiæ, doctrinæ, moribus, & experientiæ plurimum in Domino confidentes, vobis, quos ac Societatem veſtram Ieſu approbando, confirmando, & benedicendo, atque perpetuæ firmitatis munimine roborando, ſub Apoſtolicæ Sedis protectione ſuſcepimus; & cuilibet veſtrũm, qui ad hoc onus idoneus repertus, & per veſtrum Societatis Præpoſitum pro tempore exiſtentem deputatus fuerit, in quibuſuis Eccleſijs, & locis, atque plateis communibus, ſeu publicis, & aliàs vbique locorum, clero, & populo verbum Dei prædicandi, & proponendi, & interpretandi, ac eos viam veritatis edocendi, & ad bene beateque viuendum, ita vt in vobis verbo pariter, & exemplo ædificentur in Domino hortandi, & monendi: Necnon illis ex vobis, qui Presbyteri fuerint, quorumcunque vtriuſque ſexus Chriſti fidelium, ad vos vndique accedentium Confeſſionibus diligenter auditis, ipſos, & eorum ſingulos ab omnibus, & ſingulis eorum peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis quantumcunque grauibus, & enormibus, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, & à quibuſuis ex ipſis caſibus reſultantibus ſententijs, cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis (exceptis contentis in Bulla, quæ in die Cœnæ Domini ſolita eſt legi) abſoluendi, atque eis pro commiſſis pœnitentiam ſalutarem iniũgendi, necnon vota quæcunque per eos, pro tempore emiſſa (Vltramarinis, viſitationis liminum Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum de Vrbe, ac Sancti Iacobi in Compoſtella, necnon Religionis, & Caſtitatis votis duntaxat exceptis) in alia pietatis opera commutandi, &c.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die tertio Iulij anno Domini 1545. Pontificatus noſtri anno II.

BVLLA PII QVINTI, IN QVA prohibetur Fratribus Capuccinis ne ad ordinem S. Franciſci de Paula ingrediantur, & è contra Fratribus S. Franciſci de Paula ad Congregationem Capuccinorum.

PIVS PAPA V.

Pius V. prohibet ingreſſum Fratrum Capuccinorum ad Ordinem S. Franciſci de Paula, & è contra.

Ad perpetuam rei memoriam. Sedis Apoſtolicæ ſolertia, dum ad ſalutare quorundam remedium extructa, in eorum detrimentum vergere conſpicit, ne quòd illis profuturum maturitate ſumma prodijſſe comperitur, noxium incauto miniſterio efficiatur, celeris prouiſionis opem afferre conſueuit, prout in Domino conſpicit ſalubriter expedire. Sane accepimus, quòd cum aliquando contingat aliquos Fratres Religioſos, tàm Ordinis Sancti Franciſci Capuccinorum quàm eiuſdem Sancti Franciſci de Paula Minimorum nuncupatorum, de vno loco ad alium, etiam forſan abſque ſuorum Superiorum licentia transferri, exinde perturbationes, & mala exempla inter eoſdem Fratres ſæpius oriri ſolent. Nos cupientes perturbationibus, & malis exemplis huiuſmodi quantum cum Deo poſſumus, obuiare, Motu proprio, non ad alicuius inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, & ex certa noſtra ſcientia, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus, nullus ex Fratribus Capuccinis ad dictum ordinem S. Franciſci de Paula, nec è conuerſo, quòd nullus Frater eiuſdem Sancti Franciſci de Paula ad Ordinem Fratrum Capuccinorum huiuſmodi, vllo vnquam tempore, & quacunque etiam, & quantumcunque iuſtiſſima cauſſa, etiam de licentia ſuorum Superiorũ, ſe transferre

ferre poſſe, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuò ſtatuimus, & ordinamus: Decernentes ſtatutũ, & ordinationem huiuſmodi per Fratres præfatos, ſub indignationis noſtræ pœna inuiolabiliter obſeruari debere, ac ex nunc irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his à quocunque quauis auctoritate, tam ordinaria, quàm delegata, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus, Apoſtolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus editis, generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac Statutis & Conſuetudinibus cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Cæterum quia difficile foret præſentes literas, ad ſingula quæque loca, in quibus de eis fides forſitan facienda foret, deferri volumus, vt ipſarum tranſumptis manu publici Notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ munitis, in iudicio, & extra (vbi opus fuerit) eadem proſſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 6. Octob. 1567. Pontificatus noſtri anno ſecundo.

Fabricius Galetus Curiæ cauſſarum Cameræ Apoſtolicæ Notarius.

Cæſar Glorierius.

Bulla Gregorij XIIII. *ne cuiuis Religioſo, & præcipuè Reformatis Fratrum Conuentualium, ac Eremitu, habitum Fratrũ Capuccinorum geſtare liceat, nec ita conſimilem, quod propter eum, poſſint credi Fratres Congregationis Capuccinorum. Idem fuit conceſſum à Paulo III. à Pio IV. & à Gregorio XIII. Interdicitur etiam Capuccinis ingreſſus ad Congregationem Reformatorũ, quibus inhibetur receptio eorundem.*

BEATI Franciſci Confeſſoris ſodalitas ab vno Fundatore inſtituta, & ad eundem Dei finem ordinata, vniuſque Seraphicæ Religionis nomine nuncupata, in plures Sodalitates, & membra, Apoſtolica permiſſione diuiditur, & quaſi, circumamicta varietate, prout pietas diuerſimodè ſuadet corde vno, & anima vna Deum colit, & inſtar agri Dominici varios, atque vberes fructus quotidie profert, & ditiores, & abundantiores, vt confidimus, in dies proferre non ceſſabit. Sane cum ad aures noſtras peruenerit, alias fel. record. Paulum P. III. prædeceſſorem noſtrum, inter alia, per ſuas, in forma Breuis, literas, quibuſuis perſonis, cuiuſcumque conditionis exiſterent ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, eo ipſo incurrenda, ne habitum per Fratres Ordinis Minorum S. Franciſci Capuccinorum nuncupatorum geſtari ſolitum, niſi in eadem Congregatione eſſent, & ſub moderni & pro tempore exiſtẽtis Generalis eiuſdem Ordinis obedientia, & cura permanerent, geſtare quoquo modo præſumerent diſtrictius inhibuiſſe: Et piæ memor. Pium Papam IV. etiam prædeceſſorem noſtrum, literas eiuſdem Pauli prædeceſſoris confirmando inſuper non ſolum, ne habitum prædictum, iuxta literarum ipſius Pauli prædeceſſoris huiuſmodi tenorem: Verum etiam, nec ita conſimilem, quod propter eum poſſent credi Fratres Congregationis Capuccinorum, geſtare deberent, ſub eadem excommunicationis pœna eo ipſo incurrenda prohibuiſſe: Et ſimiliter fel. record. Gregor. Papam XIII. etiam prædeceſſorem noſtrum, litteras prædeceſſorum huiuſmodi, & in eis contenta quæcunque, pro expreſſis habendo, & innouando, Motu proprio, & ex certa eius ſcientia, eoſdem Fratres, qui Tertiarij ex Ordine Conuentualium dicuntur, non ſolum Capuccium rotundum, ſed etiam habitum coloris beretini, ſeu ſubcineritij ad inſtar Fratrum eorundem Conuentualium deferre debere, ita vt à Fratribus Capuccinis facilè diſcernerentur, ſub eiſdem Pauli III. & Pij IV. pœnis poſt ſex menſes ipſo facto incurrendis ſtatuiſſe, & ordinaſſe. Verum quia ijdem Fratres, qui Reformati Conuentualium dicuntur, ita conſimiles eiſdem Fratribus Capuccinis incedere præſumunt, vt paſſim à populo pro Capuccinis habentur, ac illis tanquam Capuccinis eleemoſynæ, & oblationis conferantur, non ſine graui plebis offenſione, & ſcandalo, dum reputantur Capuccini eſſe: Idcirco, rationabile exiſtimantes, vt qui ex inſtituto Regulæ, atque in vitæ Regularis obſeruantia vniformes non ſunt, etiam rebus diſtinctione dignoſcantur, vtque prædeceſſorum huiuſmodi litterarum contemptus, & contumacia, ſeuerioris diſciplinæ cenſuram inueniat, ad euitandas etiam confuſiones, & contentiones, quæ inde oriri poſſent: Hac noſtra perpetuò valitura conſtitutione ſingulas prædeceſſorum huiuſmodi literas, & in eis contenta quæcunque pro expreſſis habentes, & harum ſerie approbantes & confirmantes, atque etiam innouantes; Motu etiam ſimili, & ex certa ſcientia noſtra ſtatuimus & ordinamus, quod ex nunc de cætero per-

Diuiſio ordinum in Regula S. Franciſci permittitur.

Cauſſa cur expedita ſit hac Bulla.

ro perpetuis futuris temporibus huiuſmodi Fratres Reformati non ſolum in Vrbe, ſed etiam vbique locorum per vniuerſum orbem exiſtentes, vt verè, & realiter à Capuccinis diſtinguantur, & dignoſcantur, præter capuccium penitus rotundum, & colorem berettinum, vel ſubcineritium, vt præmiſſum eſt, etiam mantellum longius ad Conuentualium longitudinem deferre, & mozzettam latam, & longam, non ſub mantello, ſed ſupra geſtare teneantur. Inſuper ſtrictiori Capuccinorum prædictorum vitæ conſulentes, ne ab eiſdem Reformatis ipſi Capuccini admitti, vel recipi poſſint, ſub eadem excommunicationis ſententia ipſo facto tam ab ipſis Capuccinis receptis, quàm Reformatis recipientibus incurrenda, interdicimus, & prohibemus: & nihilominus actum ipſum receptionis, & tranſitus tanquam indebitè factum, ex nunc, prout ex tunc irritum, & penitus nullum eſſe decernimus, & declaramus.

De hoc tamen habuerunt poſtea gratiam. Prohibitio Capuccinis ne ingrediātur Congregationē Reformatorum, nec ab ipſis poſſint recipi. Contra Eremitas geſtantes habitū conſimilem habitum Capuccinorum.

Et quomodo ſimiliter accepimus, nonnullos alios, qui ſub Eremitarum vocabulo nominantur vagos, aut profugos, ac accephalos, ſub nullius obedientia degentes, nec Epiſcoporum iuriſdictioni ſe ſubjcientes ſine aliqua licentia, vel loci aſſignatione, non ſine graui fidelium ſcandalo, huc illucq; vagari, eorumdem Fratrum Capucci. habitum vel adeo conſimilem geſtantes, aut facile pro Capuccinis reputentur, Motu pari, eoſdem Eremitas ſine literis dimiſſorijs alicuius Ord. approbati, de cuius gremio ſint, vel Epiſcopi loci illius vbi degunt, vagari, aut ex proprijs locis diſcedere non poſſe; & in primis ab habitu Capuccinorum eiſdem ſaltem, vel alijs notiorib. differentijs diſtingui, & dignoſci debere omnino præcipimus, & iubemus. Mandantes præterea vniuerſis, & ſingulis Fratribus Reformatis prædictis, eorumq; Superioribus; ac ipſis Eremitis acephalis, & ſine obediētia itinerantibus præter pœnas per prædeceſſores prædictos inflictas, in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub indignationis noſtræ, aliiſq; grauioribus pœnis arbitrio noſtro imponendis, vt præmiſſa omnia, & ſingula, omni excuſatione, tergiuerſatione poſtpoſita, infra ſex menſium ſpatiū, a data præſentiū cōputandum, ſtatim adimpleant, & exequantur. Quid ſi facere diſtulerint, vel neglexerint, eos per Almæ Vrbis Vicarium noſtrum hic in Vrbe eiuſque diſtrictu; ac per locorum Ordinarios, vbi Fratr. prædicti reperiantur, per carcerationem, aliaq, opportuna, iuris, & facti remedia, prout contumacia cuiuſq; exegerit cogi, & cōpelli poſſe: ac debere, volumus, & iubemus. Et nihilominus irritu & inane decernimus quidquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtan. quatenus opus ſit, Regula noſtra de iure quæſito non tollendo, alijſque Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & vtrarumque Regulariū, ſiue Ordinum etiā iuramento cōfirmatione Apoſtolica, & quauis firmitate alia roboratis Statutis, Conſuetudinibus, Regulis, & Inſtitutis, Priuilegijs quoque, Indultis, & literis Apoſtolicis, Fratribus, & Eremitis prædictis, eorumque Superioribus & perſonis in genere, vel in ſpecie quomodolibet conceſſis, & confirmatis, & innouatis, Quibus omnibus eorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes hac vice duntaxat ſpecialiter, & expreſsè deregamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcunque. Volumus autem, quòd præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu publici notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem fides vbique in iudicio, extra adhibeatur, quæ de præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Datum Romæ in Monte Quirinali ſub annulo Piſcatoris, die 6. Iulij 1591. Pontificatus noſtri Anno primo.

M. Veſtrius Barbianus.

Bulla Pij I V. Continens formam Iuramenti profeſſionis orthodoxa Fidei, qua obſeruari præcipitur à prouiſis de beneficijs, ac dignitatibus, Eccleſijs, Monaſterijs, & alijs locis Ordinum Regularium, & Militiarium.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

INIVNCTVM nobis Apoſtolicæ ſeruitutis officium requirit; vt ea, quæ Dominus omnipotens, ad prouidam Eccleſiæ ſuæ directionē, Sanctis Patribus in nomine ſuo congregatis diuinitus inſpirare dignatus eſt; ad eius laudem, & gloriam incunctanter exequi properemus, Cum itaque, iuxta Concilij Tridentini diſpoſitionem, omnes, quos deinceps Cathedralibus, & Superioribus Eccleſijs præfici, vel quibus de illarum dignitatibus, Canonicatibus, & alijs quibuſcunque beneficijs Eccleſiaſticis, curam animarum habentibus, prouideri continget; publicam orthodoxæ Fidei profeſ-

profeſſionē facere, ſeq; in Rom. Eccleſiæ obedientia permanſuros ſpondere, & iurare teneantur: Nos volentes etiam per quoſcunque, quibus de Monaſterijs, Conuentibus, Domibus, & alijs quibuſcunq; locis Regularium quorumcunq; Ordinum, etiam Militarum quocunq; nomine, vel titulo prouidebitur, idem ſeruari, & ad hoc vt vnius eiuſdem Fidei profeſſio vniformiter ab omnibus exhibeatur, vnicaq; & certa illius forma cunctis innoteſcat, noſtræ ſollicitudinis partes in hoc alicui minimè deſiderari, formam ipſam præſentibus annotatam, publicari, & vbique gentium per eos ad quos ex Decretis ipſius Concilij, & alios prædictos ſpectat, recip, & obſeruari, ac ſub pœnis per Conc. ipſum in contrauenientes latis, iuxta hanc, & non aliam formā. Profeſſionem prædictam ſollemniter fieri, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium diſtrictè præcipiendo mandamus, huiuſmodi ſub tenore: Ego N. firma fide credo, & profiteor omnia, & ſingula, quæ continentur in Symbolo Fidei, quo S. Romana Eccleſia vtitur, videlicet:

Forma profeſſionis Fidei obſeruanda ſub pœnis his expreſſis.

Credo in vnum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cœli, & terræ, viſibilium omnium, & inuiſibilium. Et in vnum Dominum Ieſum Chriſtum, filium Dei vnigenitum. Et ex Patre natum ante omnia ſecula, Deum de Deo, lumen de lumine: Deum verum de Deo vero: Genitum, non factum, conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt: Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de cœlis: Et incarnatus eſt de ſpiritu Sancto ex Maria Virgine, & homo factus eſt: Crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato, paſſus, & ſepultus eſt; Et reſurrexit tertia die ſecundum Scripturas: Et aſcendit in cœlum, ſedet ad dexteram Patris: Et iterum venturus eſt cum gloria iudicare viuos, & mortuos, cuius regni nō erit finis. Et in Spiritum ſanctum Dominum, & viuificantem, qui ex Patre, Filioq; procedit: Qui cum Patre, & Filio ſimul adoratur, & conglorificatur; qui locutus eſt per Prophetas. Et vnam Sanctam Catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam. Confiteor vnum Baptiſma in remiſſionem peccatorum. Et expecto reſurrectionem mortuorum. Et vitam venturi ſæculi Amen.

Apoſtolicas, & Eccleſiaſticas traditiones, reliquaſq; eiuſdem Eccleſiæ obſeruationes, & Conſtitutiones firmiſſimè admitto, & amplector. Item ſacram ſcripturam iuxta eum ſenſum, quem tenuit, & tenet S. Mater Eccleſia, cuius eſt iudicare de vero ſenſu, & interpretatione Sacrarum ſcripturarum, admitto, nec eam vnquam, niſi iuxta vnanimem conſenſum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoq; ſeptem eſſe verè, & propriè Sacramenta nouæ Legis à Ieſu Chriſto Domino noſtro inſtituta, atque ad ſalutem humani generis, licèt non omnia ſingulis neceſſaria, ſcilicet Baptiſmum, Confirmationem, Euchariſtiam, Pœnitentiam, Extremam vnctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaq; gratiam conferre: & ex his Baptiſmum, Confirmationem, & Ordinem ſine ſacrilegio reiterari non poſſe. Receptos quoque & approbatos Eccleſiæ Catholicæ ritus in ſupradictorum omnium Sacramentorum ſollemni adminiſtratione recipio, & admitto. Omnia, & ſingula, quæ de peccato originali, & de iuſtificatione in Sacroſan. Trid. Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Miſſa offerri Deo, verum, proprium, & propitiatorium Sacrificium, pro viuis, & defunctis, atque in Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento eſſe verè, realiter, & ſubſtantialiter Corpus, & Sanguinem, vnà cum Anima, & Diuinitate Domini noſtri Ieſu Chriſti, fieriq; conuerſionem totius ſubſtantiæ panis in Corpus, & totius ſubſtantiæ vini in ſanguinem; quam conuerſionem Catholica Eccleſia Tranſubſtantiationem appellat. Fateor etiam ſub altera tantum ſpecie, totum atque integrum Chriſtum, verumq; Sacramentum ſumi. Conſtanter teneo Purgatorium eſſe, animaſque ibi detentas fidelium ſuffragijs iuuari: Similiter, & Sanctos vna cum Chriſto regnantes, venerandos, atque inuocandos eſſe, eoſq; orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias eſſe venerandas. Firmiſſimè aſſero imagines Chriſti, ac Deiparæ ſemper Virginis, necnon aliorum SS. habendas, & retinendas eſſe, atque eis debitum honorem, ac venerationem impertiendam. Indulgentiarum etiam poteſtatem à Chriſto in Eccleſia relictam fuiſſe, illarumq; vſum Chriſtiano populo maximè ſalutarē eſſe affirmo. Sanctam Catholicā, Apoſtolicam, Romanā Eccleſiam omniū Eccleſiarum Matrem, & Magiſtrā agnoſco, Romanoq; Pontifici B. Petri Apoſtolorū Principis ſucceſſori, ac Ieſu Chriſti Vicario, verā obedientiā ſpondeo, ac iuro. Cætera itē omnia à Sacris Canonibus, & Oecumenicis Concilijs, ac præcipuè à Sacroſancta Trid. Synodo tradita, definita,

& de-

& declarata, indubitanter recip'o, atque profiteor, ſimulque contraria omnia, atque hæreſes quaſcunque ab Eccleſia damnatas, & reiectas, & anathematizatas, ego pariter damno, reiicio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam Fidem, extra quam nemo ſaluus eſſe poteſt, quam in præſenti ſponte profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & inuiolatam vſque ad extremum vitæ ſpiritum, conſtantiſſimè, Deo adiuuante, retinere, & confiteri, atq; à meis ſubditis, vel illis, quorum cura ad me, in me, in munere meo ſpectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturũ, idem N. ſpondeo, voueo, ac iuro. Sic me Deus adiuuet, & hæc Sancta Dei Euangelia. Volumus autem, quòd præſentes literæ in Cancellaria noſtra Apoſtolica de more legantur: & vt omnibus facilius pateant, in eius Quinterno deſcribantur, ac etiam imprimantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ voluntatis, & mandati infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, 1564. Idib. Nouemb. Pontificatus Noſtri anno Quinto.

Hæc Conſt. pub. in Cãc. & in eius Quinterno deſcribatur. Quam pub. hic habes in fine.

Fed. Cardinalis Caſius.

Ceſ. Glorierius.

Bulla Gregorij 13. ne Prælati, & alij Monaſteriorum Monialium Curam habentes, in illa ingredi valeant niſi in caſibus neceſſarijs.

Ad hoc vide Concilium Trid. ſeſſ. 25. cap. 5. de Regu. & Mon. & in Bullario, in Conſtitutionibus eiuſdẽ Gregorij 13. Conſt. 36. Vbigratia & in Cõſt. Pij V. Cõſt. 22. Regularium, & Conſt. 100. Decori.

Conc. Trid. decretum iſtud habes in ſeſſ. 24. cap. 5 de Reg. & Mõ.

GRegorius ſeruus ſeruorum Dei, Ad futuram rei memoriam.

Dubiis, quæ emergunt, declarationis remediũ expedit adhibere. Cum igitur ſuper eo, quòd optima primum ratione Concilium ſanxit Tridentinum, deinde in Conſtit. fel. record. Pij Papæ V. prædeceſſoris noſtri, nonis Iulij, Pontificatus ſui anno Tertio, atque itẽ noſtra, Idibus Iunij, Pontif. noſtri, anno quarto editis, fuit prouiſũ, ne cui in poſterũ, niſi in caſibus neceſſariis ſepta Monaſteriorũ Monialiũ ingrediendi concederetur licentia, à nonnullis dubitatũ fuiſſe ſciamus circa perſonas, quæ alterius ad id licentia non indigent, ſed ſui auctoritate officij nituntur, an liceat eis pro libito ſuæ voluntatis huiuſmodi ſepta ingredi, vel potiùs ſeruare debeant ipſi quoque Regulam à Concilio præſcriptam. Nos omnem hæſitationis materiam tollere, & viam ſcandalis præcidere, ac Sanctimonialium quieti conſulere volentes, harum tenore, auctoritate Apoſtolica declaramus, Prælatos omnes tam Seculares, quàm Regulares, quibus cura & regimen Monaſteriorum Mon. quouis modo incumbit, facultate ſibi ex officio attributa ingrediendi Monaſteria prædicta ita demum vti poſſe, ſi id faciant in caſibus neceſſariis, & paucis, iiſque ſenioribus, ac Religioſis perſonis comitati. Qui verò circa vniuerſos, & ſingulos Epiſcopali, ſeu maiori, ac etiam Cardinalitus dignitate præditos, nec non quorumuis Ordinum, Abbates, Priores, Miniſtros, & alios quoſcunque Superiores Regulares ſtrictè monemus, vt facultate huiuſmodi, quam habent, præterquam in caſibus, vt præfertur, neceſſariis, ne vnquam vtantur. Quod ſi contra fecerint, eadem auctoritate Apoſtolica ſtatuimus, atque decernimus, qui Pontificalis dignitatis fuerint, eos pro prima vice qua tranſgreſſi fuerint, ingreſſu Eccleſiæ interdictos, pro ſecunda, à munere Pontificali, & diuinis ſuſpenſos, ac deinceps ipſo facto abſque alia declaratione excommunicatos exiſtere. Regulares verò omni officio, ac miniſterio priuatos, excõmunicationi ſimiliter ſubiacere. Non obſtãtibus Apoſtolicis, ac in Generalibus, & Prouincialibus Conciliis editis, generalibus vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Priuilegiis quoque indultis & literis Apoſtolicis quibuſuis, Eccleſijs earumve Prælatis, aut Ordinibus, in genere vel in ſpecie ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cũ quibuſuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque fortioribus, efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus decretis quouis modo conceſſis, approbatis, & innouatis, etiam ſi illis caueretur expreſſe, quòd nemo interdici, ſuſpẽdi, vel excõmunicari poſſet per literas Apoſtolicas nõ facientes plenã, & expreſſã de indulto huiuſmodi mẽtionẽ quibus, eorũque totis tenoribus, perinde ac ſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus ſpecialiter, & expreſſe, derogamus cæterisq; cõtrarijs quibuſcunque. Quoniam verò difficile eſſet præſentes ad ſingula loca perferri volumus, earum exemplis, etiam impreſſis manuque Notorij publici, ac ſigillo perſonæ, in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem fides haberi, quæ haberetur ipſis

Declaratio quod Prælati Monaſteriorũ Mon. in caſibus tantũmodo neceſſariis, ea ingredi valeant.

Contrauenientiũ pæna.

ipſis præſentibus,ſi eſſent exhibitæ,vel oſtenſæ:&c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die 23.Decembris 1581.Pontificatus noſtri anno Decimo.

Summarium duarum Conſtitutionum Sixti V.in Compendio adductarum.

Ex Decretis Sanctiſſ. D. N. Sixti Papæ Quinti, Circa illegitimos,cum ex inceſtu,tum ex Sacrilegio, quorum parentes conſanguinitate, vel affinitate,intra tertium gradum coniuncti ſunt, vel quorum alteruter caſtitatem Deo vouit.

Ex Conſtitutione.

NE ad habitum , vel profeſſionem recipi poſſint.

Nec ei faueat legitimatio Apoſtolica,Imperialis,vel Regia , aut quauis alia auctoritate facta.

Quòd ſi quis eorum receptus fuerit , vel profeſſionem emiſerit,poſt conſtitutionis publicationem,habitus ſuſceptio irrita ſit , & inualida,& illo habitu exui debeat.

Quòd ſuperiores religionum, qui tales receperint,excommunicationem latæ ſententiæ incurrant,a qua abſolui non poſſint,niſi à Romano Pontifice circa mortis articulum.

Permittetur tamen, vt recipi poſſint ad habitum conuerſorum,vel famulorum , pro vilioribus obſequiis,ita tamen , vt ad habitum religioſorum,vel ad profeſſionem,nec non, & ad ordines non modò ſacros, ſed etiam minores,& ad clericalem charactérem , & denique ad cuncta officia eccleſiaſtica ſuſcipienda, eis perpetuò portæ clauſæ ſint.

Ex Declaratione.

AB officiis, etiam meris veluti lectoris, confeſſariis,ſtudiorum, & ſacræ Theologiæ Magiſtri,Regẽti, Prædicatoris,&cęteris huiuſmodi,immo etiam voce actiua , à ſacris ordinibus , ipſorumq; miniſterio amoueantur.

Ex Conſtitutione.

Circa illegitimos ex aliâ quàm ex legitimo Thoro.

NE recipiatur ad habitum, niſi illorum vita,& moribus diligenter cognitis,& aliis circumſtantiis,quę circa idoneitatem perſonæ attẽdendæ erũt,cõſideratis,ac de religionis zelo,pietate, & doctrina,fide , dignis teſtimoniis adeo conſtet, vt eius merita defectum natalium ſuppleant.

Vt hæc admiſſio in generali,vel Prouinciali Capitulo,matura habita deliberatione , generalis,vel prouincialis,ac diffinitorum, vnanimi conſenſu fiat.

Vt etiam ſi recipi,ad gradus,honores, & dignitates ordinis,incapaces remaneant, niſi ſuper hoc cum eis fuerit, auctoritate Apoſtolica, ſpecialiter diſpenſatum.

Quòd ſi quis aliàs (vt præfertur) receptus fuerit,profeſſio nulla ſit, & habitu priuatus , à religione eijciatur

Quòd eorum receptores excommunicatione(vt ſupra) innodati ipſo facto exiſtant.

Ex Declaratione.

SVb dicta conſtitutione non comprehenduntur illegitimè nati ex his parentibus, inter quos tempore quo geniti ſunt , matrimonium ritè conſiſtere poterat,qui(ſecuto poſtea matrimonio) legitimi effecti ſunt.

Illegitimi omnes etiam ex ſoluto , & ſoluta orti,qui vigore quorumcunq; priuilegiorũ,etiam Apoſtolicorum cuiuis ordini cõceſſorum, in genere,vel in ſpecie, ad gradus, honores, & dignitates habilitati, ac eis perfuncti ſũt,poſt hac inhabiles ſint,& eis nulla proſit diſpenſatio, niſi ſpecialiter, & nominatim cum eis fuerit ſuper natalium defectu,ad honores,gradus, & dignitates obtinendas, per Romanum Pontificem diſpenſatum, & de diſpenſatione , per literas Apoſtolicas,& per patentes literas Cardinalis Protectoris,legitimè conſtiterit.

Hi qui tempore publicationis, officia , & honores obtinebant ad vitam , eo ipſo ab illis abſoluti ſint , qui autem ad tempus ea obtinent,perſeuerent vſque ad finem, & non vltra; & ad alios ſimiles,ac inferiores,& maiores,inhabiles ſint.

Appellatione autem dignitatum,honorum, & graduũ,intelligantur Prioratus,& Prouincialium,ac Generalium Superiorum officia,& alia his ſimilia ; cum honore, & ſuperioritate coniuncta, non autem officia , Lectoris , Confeſſarij, Magiſtri Sacræ Theologiæ, Regentis, & Prædicatoris verbi Dei,&c.huiuſmodi; Immo etiam,neque voce actiua, neque ſacrorum ordinum ſuſceptione priuantur.

In qualibet Prouincia duo , vel ſi fieri poſſit tria , aut plura monaſteria ſtatuantur , quorum ſuperiores infra annum ſaltem ibi congregentur , ad Inquiſitionem facien-

faciendam ſuper Nouitiis recipiendis iuxta formam conſtitutionis, vt ſupra.

Quòd ſi quis ad ſacros ordines, & honores, gradus, & dignitates promotus exiſtat, & poſtmodum in eo natalium defectum, aut criminũ quæ prius ignorabantur, notam detegi contigerit non inde ad eos, & ad eorum executionem admittatur, niſi iuxta formam prædictę conſtitutionis.

Ex Conſtitutione.

Circa eos qui poſt 16. Annum recipi debent.

PRohibentur iſti, recipi niſi prius de eorum Parentibus, Patria, deque anteacta vita, & moribus diligenter inquiratur, & ex relatione fide dignorum compertum ſit, nihil obſtare in contrarium.

Quòd non ſint aliquorum criminũ, qualia ſunt homicidia, furta, latrocinia, vel ſimilia, aut grauiora rei, vel ſuſpecti, vt propterea damnati ſint, aut timeant ne damnentur.

Quòd ingenti ære alieno, ſupra vires facultatum ſuarum grauati non ſint, vel reddendis rationibus ita obligati, quod lis, vel moleſtia, eis inferri timeatur.

Quòd non humana ratione, ſed feruore deuotionis, vitam rel gioſam ſponte petant.

De his omnibus in generali, vel prouinciali capitulo, plena, & indubitata fide facta, tam generalis, ſeu prouincialis, quàm diffinitorũ conſenſu approbentur, & nomina, ac cognomina eorum in actis capituli conſcribantur.

Et, ſi qui horum contra præfatam conſtitutionem, temerè admittentur, tam habetur ſuſceptio, quàm profeſſio, & inde ſecuta nulla ſint, & a religione habitus exuti expellantur, & liceat curiis ſecularibus contra eos procedere; Vt prius poterant.

Superiores verò, qui aliquos ita inhabiles receperint, voce actiua, & paſſiua, ac officiis, gradibus, honoribus, & dignitatibus obtentis, priuati exiſtant, & inhabiles ad alia obtinenda perpetuò ſint.

Ex Declaratione.

QVi habitum ante conſtitutionis publicationem ſuſceperunt, & poſt profiteri debent, non aliàs ſunt ad profeſſionem admittendi, niſi facta Inquiſitione ſuper his de quibus ſupra.

Idem intelligitur de profeſſione tacita, ſicut de ſollemni.

Exteri ex longinquis partibus, vel locis hæreticorum, ſeu infidelium aduenientes, circa quos prædicta obſeruari nequeunt, recipiantur ad habitum, ſi adhibita omni diligentia, nihil appareat, quod eos impediat.

Prædicta omnia ad Moniales non extendantur.

Circa Itinerantes.

Ex Conſtitutione.

REligioſi alterius Prouinciæ non recipiantur, neque etiam vt hoſpites ad modicũ tempus, niſi Superioris ſui licentiam in ſcriptis habeant, vel niſi ita cogniti ſint, vt de eis nulla ſuſpicio habeatur.

Ordinarij poſſunt contra eos, qui licentias huiuſmodi non habeant procedere tanquam ſuſpectos de criminibus.

Superiores recipientes aliter quàm ſupra priuationem vocis actiuæ, & paſſiuæ, nec non officiorum, graduum, honorum, & dignitatum & inhabilitatem perpetuò incurrant.

Ex Declaratione.

IDem obſeruetur in his, qui proficiſcuntur, de vno Conuentu ad alium eiuſdem Prouinciæ.

Siqui dicunt non potuiſſe obtinere licentiam à Superiore, & ad Sedem Apoſtolicam confugere, pro grauaminibus, non recipiantur, niſi fide dignorum teſtimonio conſtet denegatam eis fuiſſe licentiam.

Prædicti verò in Vrbe non recipiantur, niſi prius, ad Congregationem Cardinalium ſuper regulares deputatam, vel ad ſuos Protectores remiſſi fuerint.

Hanc Bullam ſupra omiſſam fol. 161. & 247. vbi debeat adduci, hic ponere volui ne deſideraretur.

* * *

S. D. N. D. Clementis diuina prouidentia Papæ VIII. Conſtitutio ſuper executione decreti Concilij Tridentini ſeſſ. 25. c. 14. contra regulares non ſubditos Epiſcopo, intra clauſtra degentes, & extra ea ita notoriè delinquentes, ut populo ſcandalo ſint, ac contra eorum ſuperiores illos punire negligentes, ac impunitos ad alia ſuorum ordinum loca tranſmittentes, vel tranſmiſſos ad locum, in quo deliquerunt, non reuocantes.

CLEMENS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

SVſcepti muneris ratio poſtulat, vt ea, quæ in ſacro Tridentino Concilio prouidè conſtituta ſunt ab eis, ad quos ſpectat, inuiolatè obſeruari curemus. Maturo ſanè conſilio ipſius Concilij decreto prouiſum eſt, vt quicunque Regularis non ſubditus Epiſcopo, intra clauſtra degens, extra ea ita notoriè deliquerit, vt populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtante, à ſuo Superiore, intra tempus ab Epiſcopo præfigendum ſeuerè puniatur, & Superior, de punitione Epiſcopum certiorem faciant, ſin minus, ipſe, à ſuo item Superiore officio priuetur & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit. Verum quia experientia compertum eſt, interdum in huiuſmodi decreti executione nimis remiſsè procedi, cum enim Epiſcopus inſtat aliquem Regularem, eo, quo ſupradictum eſt, modo, delinquentem, à ſuo Superiore puniri, ſæpe fit, vt Superior Regularem delinquentem, ad alia ſuorum ordinum loca, extra Epiſcopi diœceſim, & ex induſtria impunitum tranſmittat, atque etiam ipſe aliquando ad alias prouincias ſe conferat, nec vlterius ſuper delinquentes exceſſibus inquirat, & de eius punitione Epiſcopum certiorem reddat: Vnde nec Regularis delinquens tunc ab Epiſcopo puniri poteſt, cum extra ipſius diœceſim exiſtat, nec Superior, qui delinquentem corrigere negligit, officio priuatur. Nos pro paſtorali noſtra ſolicitudine, præfati decreti executioni, quantum cum Domino poſſemus, fauere & premiſſis malis (vt par eſt) opportuno aliquo remedio occurrere volentes, de Venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium prædicti Concilij interpretum ſententia, Motuproprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione, omnibus & ſingulis cuiuſcunque Ordinis, & Inſtituti regularium, etiam mendicantium Superioribus, in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub indignationis noſtræ, ac priuationis dignitatum, & officiorum per eos obtentorum eo ipſo incurrendis pœnis, præcipimus, & mandamus, vt iuxta prædictum decretum, quilibet ipſorum, regularem non ſubditum Epiſcopo, intra clauſtra degentem, & extra ea ita notoriè delinquentem, vt populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtante, intra tempus ab Epiſcopo præfigendum, ſeuerè puniat, ac de punitione Epiſcopum certiorem faciat, & aliàs decretum ipſum in omnibus, & per omnia exequatur. Cæterum ſi Superior in regularem delinquentem non animaduerterit, quinimo ſi illum impunitum ad alia ſuorum ordinum loca, extra Epiſcopi diœceſim, vt præfertur tranſmiſerit, volumus, & ſimili motu, atque auctoritate decernimus, vt Superior inſtante Epiſcopo, intra terminum ab Epiſcopo præfigendum, & ſub eiſdem indignationis noſtræ, ac priuationis dignitatum, & officiorum obtentorum, necnon & ſub inhabilitatis ad illa, & alia in poſterum obtinendum, ac vlterius priuationis actiuæ, & paſſiuæ vocis ad quas à nemine præterquam à nobis, & à Romano Pontifice pro tempore exiſtenti reſtitui poſsit, ipſo facto ſimiliter incurrendis pœnis, ipſum regularem delinquentem loco, ad quem tranſmiſſus fuit reuocare, & in quo deliquit conſtituere, ſeu ſiſtere teneatur. Quòd ſi hoc etiam facere prætermiſerit, per præſentes ſimiliter ſtatuimus, vt ordinarius loci, ad quem Regularis delinquens tranſmiſſus fuerit, ſuper præmiſſis, ab ipſo Ordinario loci, in quo deliquit ſimiliter requiſitus, vel alias de illius delicto informatus, vt præfertur, tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatus, prædictum concilij decretum omnino exequi, & in regularem delinquentem ſeuerè animaduertere poſsit, & debeat: Decernentes ſic, & non aliter per quoſcunque Iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam eiuſdem Romanæ Eccleſiæ Cardinales, & cauſſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, vbique iudicari, & definiri debere, Irritum quoque & inane quidquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus &c. Datum Romæ Apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, 1591. ſeptimo Kal. Martij. Pontificatus Noſtri Anno Quinto.

* * *

F I N I S.

INCIPIVNT QVÆDAM SPECTANTIA AD FRAT. SOROR. ET TERTIAR.

ET PRIMO DE FORMA RECIPIENDI FRAtres ad profeſſionem. Secundo de modo induendi nouitium. Tertio de prima, & ſecunda Regula Fratrum, & Sororum de Pœnitentia, ſeu Tertij Ordinis, & de forma recipiendi eos ad Profeſſionem.

Circa formam,& modum recipiendi Fratres ad Profeſſionem.

PRIMO *fiat capitularis omnium Fratrum congregatio. Secundò per nouitium, Profeſſionis humilis poſtulatio, & reſponſio. Tertiò eius ſufficientiæ, & conuerſationis examinatio. Quartò circa promittenda in Regula ſpecifica informatio. Quintò habitus, & cinguli benedictio, & eorum impoſitio. Sextò ſui ſtatus pro Clerico, vel Laico deputatio. Septimò generalis omnium renuntiatio, & votorum commutatio. Octauò (ſi voluerit) nominis mutatio & electi confirmatio. Nonò Profeſſionis emiſſio, & æternæ gloriæ promiſſio. Decimò circa promiſſa obſeruanda benigna exhortatio, & Indulgentiæ acceptæ grata notificatio, & noui Profeſſi charitatiua recommendatio, ac etiam Hymni, & Orationum decantatio.*

Circa primum *pulſetur campana Capituli, vt moris eſt, & omnes Fratres qui poſſunt, conueniant in Capitulo etiam hoſpites interiores, quia iſte actus Profeſſionis eſt de ſollemnibus, & principalibus Ordinis. Et omnibus congregatis, & cauſſa per Prælatum denunciata, ſi aliqui Nouitij ſunt exeant.*

Circa ſecundum, *vocatus Nouitius facturus Profeſſionem flectat genua coram Prælato, obſecrans humiliter eum, & Fratres, vt velit ipſum recipere.*

Circa tertium, *Prælatus quærat ab omnibus de eius conuerſatione, onerando conſcientias eorum.*

Circa quartum, *vocato Nouitio, Prælatus intimet ſibi defectus, & ſpecificet promittenda.*

Circa quintum, *habitu ante Prælatum in Crucis modum, & cingulo poſitis, ſurgant omnes Fratres, & diſpoſitis mantellis,* incipiat Prælatus. Verſ. Adiutorium noſtrum, *&c.* ℟. *Qui fecit. Ver.* Domine exaudi. ℟. Dominus vobiſcum.

Oratio.

DOmine Ieſu Chriſte, qui exiſtens in forma Dei formam ſerui accipere, ac in ſimilitudinem hominum fieri, & habitu inueniri, vt homo, pro noſtra ſalute dignatus es, te ſuppliciter exoramus, vt iſtum noſtræ Religionis habitum in Crucis modum pro tuæ paſſionis memoriali depoſitum, bene✝dicere digneris, vt famulus tuus Frater N. qui pro pœnitentiali ſui Corporis tegumento ipſum induet, te per imitationem induat ſaluberrimam, ad omnis præfectionis exemplum. Qui viuis, &c.

Oratio ſuper chordam.

DEus, qui vt ſeruum abſolueres, Filium funibus ligari voluiſti: bene✝dic quæſumus funem iſtum, vt famulus tuus Fr. N. qui eo velut ligamine Corporis cingetur, vinculorum eiuſdem Filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti memor exiſtat, & in Ordine quem aſſumit ſalubriter perſeueret, & tuis cum effectu ſemper obſequijs ſe obligatum eſſe cognoſcat, Per eundem, &c.

Hic habitus, & chorda aſpergantur aqua benedicta, & induatur Nouitius habitu benedicto à Prælato & dicat ſequentia ſuper eum Verſ. *Dominus vobiſcum.*

Oratio,

Oratio.

MAIESTATEM tuam Domine ſuppliciter exoramus, vt famulum tuũ N. cui de tua gratia præſumentes, noſtræ Religionis veſtem imponimus, digneris inter diſcipulos tuos virtute ex alto induere, iuſtitiæ lorica munire, & ſalutis protegere veſtimento, vt intercedente Beatiſſ. Patre noſtro Seraphico Confeſſore tuo Franciſco, ſub humilitatis veſte tibi perſeueranter deſeruiens, ad ſtolam immortalitatis, & gloriæ mereatur peruenire. Qui viuis.

Hic cingatur à Prælato chorda, Deinde dicatur Oratio.

DEVS, qui B. Petro Apoſtolo tuo (ſignificans, qua morte clarificaturus eſſet Deum) prædixiſti per alium in ſenectute ipſum fore cingendum, famulum tuum Fratrem N. quem cingulo noſtræ Fraternitatis præcingimus, tua quæſumus charitate præcinge, tui nominis metu conſtringe, & chorda ſalutari cor eius regulari alliga diſciplina, vt tua ei opitulante gratia, ſolutus, & liberatus à mundo, tuoq; vinctus ſeruitio, in Ordinis, quem aſſumit, obſeruantia, vſque in finem iugiter perſeueret. Qui viuis.

Oratio dicenda ſuper Fratrum indutum, & præcinctum.

Verſ. Dominus vobiſcum. *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo.

DEVS, qui mira Crucis myſteria in tuo deuotiſſimo Confeſſore B. Franciſco multiformiter demonſtraſti, da famulo tuo Fratri N. ipſius ſemper exempla ſectari, & aſſidua eiuſdem Crucis meditatione muniri. Per Chriſtum.

Circa ſextum, *Prælatus deputet eum pro Clerico vel Laico,*

Circa ſeptimum, *renuntiet omnibus tam habitu, quàm habendis, & omni iuri, & priuilegio. Et ſi qua vota emiſit, commutet ea Prælatus.*

Circa octauum, *poteſt Nouitius mutare nomen, vt ſibi placuerit.*

Circa nonum, ſcilicet Profeſsionis emiſsionem, flexis genibus Nouitius, remoto capuccio, iunctiſq; manibus inter manus Prælati, dicat ſic:

EGO Frater N. voueo, & promitto Deo, & Beatæ Mariæ ſemper Virgini, & B. Franciſco, & omnibus Sanctis, & tibi Pater, toto tempore vitæ meæ, ſeruare Regulam Fratrum Minorum, confirmatam per Dominum Papam Honorium viuendo in obedientia, ſine proprio, & in caſtitate. Reſpondeat Prælatus: Si tu hæc ſeruaueris ego promitto tibi vitam æternam. In nomine Patris, & Filii, &c. Et ſi non intellexerit profitens, dicatur in vulgari.

Circa decimum, *Prælatus moneat Profeſſum ſeruare, quæ promiſit, & notificet quantam Indulgentiam adeptus ſit, & recommendet eum Fratribus deuotè. Quo facto ſurgens Cantor incipiat Hymnum.* Veni Creator. *Quo finito duo Fratres dicāt. Verſ.* Confirma hoc Deus. *Deinde Prælatus dicat. Verſ.* Poſt partum virgo. *& Verſ.* Ora pro nobis B. Pater Franciſce, *& Verſ.* Saluum fac. *& Verſ.* Domine exaudi. *& Verſ.* Dominus vobiſcum. Oratio. Deus, qui corda. *&* Concede nos. *&* Deus, qui Eccleſiam tuam. *&c.*

DEVS, qui nos à ſeculi vanitate conuerſos, ad brauium ſupernæ vocationis accendis, pectoribus noſtris purificandis illabere, & gratiam nobis, qua in te perſeueremus infunde, vt protectionis tuæ muniti præſidijs, quod te donante promiſimus, impleamus, & noſtræ profeſſionis executores effecti ad ea, quæ perſeuerantibus in te promittere dignatus es, pertingamus. Per Dominum, &c.

INCI-

INCIPIT ORDO AD INduendum Nouitiam.

QVO verò ad modum induendi Nouitiam; primò ante Miſſam, tunicis poſitis, & chorda ante altare, dum celebratur Miſſa Nouitia, & conſanguineæ eius ſibi aſtantes, ſtent coram altari tenentes candelas accenſas, quas offerent poſt offertorium Sacerdoti. Finita verò Miſſa, Sacerdos accedens illuc, abſolutè incipiens dicat. Verſ. Adiutorium noſtrum in nomine Domini. *Reſp.* Qui fecit cœlum, & Terram. *Verſ.* Sit nomen Domini benedictum. *Reſp.* Ex hoc nunc. *Verſ.* Domine exaudi orationem meam. *Reſp.* Et clamor. *Verſ.* Dominus vobiſcum. *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

DEVS Pater omnipotens, qui per Legiferum Moyſem famulum tuum, Miniſtris Eccleſiæ ſub typo paſſionis, priſcæ Legis præcepta dediſti, hanc laneam veſtem quam S. Pater noſter Franciſcus Miniſter Eccleſiæ, diuino amore ferre conſueuit, ſancti✝ficare, ac bene✝dicere, & conſe✝crare tuo proprio ore digneris, vt hæc ancilla tua quæ eam cupit induere, exuta ab omni ſorde vitiorum, cum indumento ſanctarum virtutum, ea induatur, quatenus ab omni perturbatione callidi inſidiatores deinceps protecta, in Eccleſia tua Sancta, de die in diem renouetur. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

Poſtea ſuper ea quæ induenda eſt, dicatur hac Oratio.

DEVS, qui Abrahæ famuli tui opere humano generi obedientiæ exemplar tribuiſti, concede huic ancillæ tuæ, & ſuæ voluntatis prauitatem frangere, & tuorum præceptorum rectitudinem in omnibus adimplere. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

***

Alia Oratio.

OMnipotens ſempiterne Deus, propitius reſpice ad preces Eccleſiæ tuæ, & huic ancillæ tuæ, quam ad nouam gratiam vocare dignatus es, fidem rectam, charitatem perfectam, humilitatem veram concede Domine, vt ſit in ea ſimplex affectus, & fortis; obedientia perſeuerans, pax perpetua, mens pura, rectum & mundum cor, voluntas bona, conſcientia ſancta, compunctio ſpiritualis, virtus animæ, vita immaculata, conſummatio irreprehenſibilis, vt viriliter currens, in tuum introire Regnum feliciter mereatur. Qui cum Patre, &c. Amen.

His expletis aſpergat Sacerdos Nouitiam, & tunicas aqua benedicta. Poſtea ducant eam conſanguineæ eius vſq; ad portam rotæ, & cum inceperit ingredi portam, ſi nouitia fuerit Virgo, incipit Cantor Antiph. Veni Sponſa Chriſti, &c. *Quam cantando, ducant Nouitiam Sorores ad Altare intrinſecum, quod eſt in Choro. Finita Antiphona dicatur Pſalmus,* Beati immaculati in via. *cum* Gloria Patri, *in octauo tono. ¶ Si verò Nouitia non fuerit virgo, non cantetur Antiphona,* Veni ſponſa Chriſti, *nec Pſalmus,* Beati immaculati, *ſed cantetur Antiphona,* Veni electa mea, & ponam in te Thronum meum. Alleluia. *Qua finita, cantatur Pſalmus,* Beati qui habitant in domo tua Domine in ſæcula ſæculorum laudabunt te: *in primo tono: cum Gloria Patri, & Filio, &c. Et ſi neceſſe fuerit, Pſalmus, & Antiphona reiterentur quouſq; Nouitia ſit inducta. ¶ Perueniens autem Nouitia ad altare genuflectat, & iaceat proſtrata. Interim autem aliquæ Sorores quandam pallam extendentes, Nouitiam pannis ſuis exuant. Quam Abbatiſſa, vel alia loco eius, ſtatim induat tunicis benedictis dicendo. ¶* Exuat te Dominus veterem hominem cum actibus ſuis, & induat te nouum, qui ſecundùm Deum creatus eſt in iuſtitia, & ſanctitate veritatis. *¶ Qua induta, dicat Sacerdos. Verſ.* Dominus vobiſcum. *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

DOMINE Ieſu Chriſte Paſtor bone, qui animam tuam pro ouibus tuis poſuiſti, fac hanc ancillam tuam ſacro habitu indutam ante tuum conſpectum cum iuſtitia viuere, & ad miſericordiam tuam cum fructu bonorum operum peruenire. Concede, tribueq; ei in fide obedientiam, in labore virtutem, in affectu deuotionem, in actu proſperitatem, in victu abundantiam, in pace lætitiam, in conuerſatione gratiam, in tribulatione patientiam, in languoribus ſanitatis tuæ medicinam, quatenus in hoc præſenti tempore, per ſemitam iuſtitiæ cum felicitate percurrat, vt te venturum iudicem in nouiſſimo die cum magna hilaritate ſuſcipiat. Qui cum Patre, &c.

Poſt hæc incipiat Cantor hymnum. Veni Creator. *Quo finito, dicat Sacerdos. Verſ.* Emitte ſpiritum tuum, *&c. Verſ.* Poſt partum Virgo. *Verſ.* Ora pro nobis B. Franciſce. *Verſ.* Ora pro nobis B. Clara. *Verſ.* Orate pro nobis omnes ſancti Dei. *Verſ.* Domine exaudi orationem meam. *Verſ.* Dominus vobiſcum.

Oratio.

DEVS, qui corda fidelium Sancti Spiritus illuſtratione docuiſti, da nobis in eodem ſpiritu recta ſapere, & de eius ſemper conſolatione gaudere. Per Chriſtum, &c.

Alia Oratio.

CONCEDE, nos famulos tuos quæſumus Domine Deus, perpetua mentis & corporis ſanitate gaudere, & glorioſa B. Mariæ ſemper Virginis interceſſione, à præſenti liberari triſtitia, & æterna perfrui lætitia.

Alia Oratio.

DEVS, qui Eccleſiam tuam B. Franciſci meritis fœtu nouæ prolis amplificas, tribue nobis ex eius imitatione, terrena deſpicere, & cœleſtium donorum ſemper participatione gaudere.

Alia ratio.

FAMVLOS tuos quæſumus Domine B. Virginis tuæ Claræ votiuam commemorationem recenſentes, cœleſtium gaudiorum ſua facias interuentione participes, & tui vnigeniti cohęredes.

Alia Oratio.

OMNIPOTENS ſempiterne Deus, qui nos omnium Sanctorum tuorum merita ſub vna tribuiſti celebritate venerari, quæſumus, vt deſideratam nobis tuæ propitiationis abundantiam, multiplicatis interceſſoribus largiaris. Per Dominum noſtrum, &c. Verſ. Dominus vobiſcum. Benedicamus Domino. Poſt hęc erigat ſe Nouitia, & det pacem Abbatiſſæ, & Sororibus aſtantibus. Poſtea duæ Sorores ducant eam per Chorum, & det pacem per ordinem, ſicut ſtant in Choro, Sororibus vniuerſis.

Alius Ordo ad idem.

QVando aliqua Monialis S. Claræ Monaſterium ingreſſura eſt, primò cantetur, vel legatur Miſſa. Qua completa, Sacerdos benedicit veſtes, ſeu habitum, & velamina cantando, ſiue legendo Verſ. Oſtende nobis. *Reſp.* Et ſalutare. *Verſ.* Domine exaudi, *Reſp.* Et clamor. *Verſ* Dominus vobiſcum. *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

DEVS, qui ſola tua ineffabili pietate, quà non minus ſuauiter, quàm ſapiēter vniuerſa diſponis, lanam harum veſtium ad vſum hominum de velleribus ouium produxiſti, vt trino beneficio ſimul, ornarent, fouerent, & ab intemperie aëris corpora tuerentur, immenſæ miſericordiæ tuæ largitatem ſupplic ter exoramus, vt hoc indumentum, quod præſens famula tua N. pro forma habitus S. Claræ ad tibi in ipſo Ordine laudabiliter ſeruiendum intendit aſſumere ita bene✝dicere, & ſancti✝ficare digneris, vt ſit ei ornatus de operimen-

rimentum peccatorum ſuorum, fomentū ad profectum virtutum, & fortis armatura, ac tota defenſio contra aereas poteſtates, & ignea hoſtis nequiſsimi tela; ad victoriæ triumphalis obtentum, quibus perſeuerando vſque in finem, tandem immarceſsibilis gloriæ brauium dono gratiæ tuæ valeat adipiſci, necnon ad cæleſte conuiuium ſuauiſsimum Sponſi ſui, Filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti perenniter regnatura, cum nuptiali veſte delectabiliter introduci, Qui tecum viuit, &c.

Oratio.

DOMINE Ieſu Chriſte Fili Dei viui, cuius Apoſtolus muliebrem ſexum, in ſignum ſubiectionis, humilitatis, & honeſtatis, velamen ſuper caput ſuum, propter Angelos habere præcepit, cuiuſque oculos tempore acerbiſsimæ paſsionis tuę ad opprobrium velauerunt, quæſumus propter gloriam honorandi nominis tui, copioſam benedictionis tuæ, his velaminibus infunde virtutem, quæ famulam tuam illa gerētē tibi ſubiectā in omnibus, & cuicūq; tenetur ex Ordine, quem aſſumit efficiant, ne proprias virtutes, & bona concernens in gloriam data deperdat, ſed in vera humilitate conſeruet, & obumbret, ab omni etiam oculos eius varietate compeſcat, demum turpiſsimæ mortis tuæ dulcis Spōſi ſui memoriam hoc viduitatis indicium ſæpe mentis eius oculis repræſentet, ac radicitus cordi continuè recolendam tenacius aſtringat, vt cum hac Galea ſalutis, tanquam ſocia paſsionis conſolationem tecum, & cum omni curia cœleſti ſemper experiri mereatur. Qui viuis, &c.

Finita autem benedictione, aſpergantur aquâ benedicta, & incenſentur. Poſtea Soror, genuflectat coram Sacerdote, & altari cū accenſo cereo in manibus. Tuncque Sacerdos cantet, ſiue legat. *Verſ.* Sit nomen Domini. *Reſp.* Ex hoc *Verſ.* Adiutorium. *Reſp.* Qui fecit.

Oratio.

CONGREGA nos Domine de nationibus, vt confiteamur nomini ſancto tuo, & gloriemur in laude tua. Per Chriſtum. *Verſ.* Amen. *Verſ.* Dominus cuſtodiat introitum tuū & exitum tuum. *Reſp.* Et hoc nunc. *Verſ.* Saluam fac. *Reſp.* Deus meus. *Verſ.* Mitte ei Domine. *Reſp.* Et de Syon. *Verſ.* Eſto ei Domine turris fortis. *Reſp.* A facie *Verſ.* Nihil proficiat. *Reſp.* Et filius iniqui. *Verſ.* Domine exaudi. *Reſp.* Et clamor *Verſ.* Dominus vobiſcum. *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

DOMINE Ieſu Chriſte Rex Regum & Dominus dominantium, qui à Patre egrediens, & in hunc mundum ingrediens carnem mundiſsimam de immaculata Virgine ſuſcepiſti, vt nos liberares de manibus inimici, & ad Paradiſi Patriam reuocares reſpice ſuper hanc famulam tuā quæ mundum cum pompis ſuis relinquere diſpoſuit, & in hoc Sacro Monaſter. tibi Domino Deo ſuo vero ſanctarum animarum ſponſo facias perpetuo deſeruire, ac infunde cordi eius Benigniſsimam gratiā Spiritus ſancti, qui eam illuminet ad te Deum Creatorem ſuum cognoſcendum, ac perfectè diligendum, vt cum dies extrema finiſque eius vitæ aduenerit, emundata ab omnibus peccatis ſuis, ad regna valeat Cæleſtia peruenire. Qui viuis, &c.

Deinde Sacerdos aſpergat eam aqua benedicta in modum Crucis dicendo: Benedicat te Dominus ex Syon, vt videas bona Hieruſalem omnibus diebus vitæ tuæ. ❡ *Deinde incenſet eam dicens:* Dirigatur Domine oratio mea, ſicut incenſum in conſpectu tuo eleuatio manuum mearum ſacrificium veſpertinum. ❡ *Deinde ducatur ad introitum Monaſterij cantando, ſiue legendo* Te Deum laudamus, &c ❡ *Et ingreſſa Monaſterium, vel Eccleſiam à Sororibus coram Altari interiori tōdetur, & depoſito habitu ſeculari, habitu Religionis induitur. Et tunc dicitur Hymnus;* Veni Creator. *Quo completo dicitur Ver.* Emitte *Reſp.* Et reno. *Verſ.* Sit gloria Domini in ſeculum ſeculi. *Reſp.* Lætabitur Dominus in operib. ſuis. *Verſ.* Ora pro nobis S. Dei genitrix. *Reſp.* Vt digni. *Verſ.* Ora ꝑ nobis S. Frāciſce. *Verſ.* Vt digni. *Reſp.* Ora pro nobis Beata Clara. *Reſp.* vt digni

Verſ. Saluam fac. *Reſp.* Deus meus. *Verſ.* Domine exaudi. *Reſp.* Et clamor. *Verſ.* Dominus vobiſcum. *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

DEVS, cui omne cor patet, & omnis voluntas loquitur, & quem nullum latet ſecretum, purifica per infuſionem Sancti Spiritus cogitationes cordis noſtri, vt te perfectè diligere, & dignè laudare mereamur, Concede nos famulos tuos, &c. Deus qui Eccleſiam tuam B. Franciſci, &c. Famulos tuos quæſumus Domine beatæ Virginis tuæ Claræ, &c. Et

Oratio.

QVÆSVMVS Domine Pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis, qui per omnipotentiam, ſapientiam, & clementiam tuam potes, ſcis, & vis hominem ſaluare, quem creaſti, nec læteris in peccatorum perditione morientium, ſed magis quod conuertantur, & viuant, ob amorem, merita, & intereceſſionem glorioſiſſ. Matris tuæ intemeratæ Virg. Mariæ, & beatiſſ. virginis tuæ Claræ, reſpice illo pietatis oculo, quo B. Petrum in atrio Pontificis aſpexiſti, præſentem famulam tuam N. hodie penitus de mundo te eligentem, conuerſam, & in Ordine S. Claræ famulæ tuæ deuotiſſimè mancipatam, quo tuo benigno reſpectu humilitas ſubijciat eam, pœnitentia reducat, iuſtitia inducat, obedientia conducat, perſeuerantia perducat, deuotio introducat, puritas iungat, & tibi charitas vniat, in quo ſimul omnia bona, ſine vllo malo poſſit reperire, quibus te hæc tua pia dignatione conceſſeris poſſidere, Qui viuis, &c.

Ordo ad benedicendum Velum.

PRIMO *ponitur Velum ſuper altare, dum celebratur Miſſa, qua finita Miſſa recepturа Velum aſtantibus ſibi aliquibus Sororibus, genuflectat ante gradum, Aliæ verò Sorores tenentes candelas accenſas, per ordinem ſtent in Choro. Sacerdos autem accedens illuc abſolutè incipiat, dicens Verſ.* Dominus vobiſcum *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

DOMINE Ieſu Chriſte qui tegumen noſtræ mortalitatis induere dignatus es, obſecramus immenſam tuæ largitatis abundantiam, vt hoc genus velaminis, quod Sanctus Pater noſter Franciſcus ad innocentiæ, vel humilitatis iudicium abrenuntiantibus ſeculo ſanxit, tu ita benedicere digneris, vt hæc famula tua, quæ hoc vſa fuerit, te induere mereatur, Qui cum Patre, &c.

Poſtea ſuper eam dicat. Oremus.

DEVS, qui per coæternum Filium tuũ cuncta creaſti, quique mundum peccatis inueteratum, per myſterium ſanctæ incarnationis eius reuocare dignatus es te ſuppliciter exoramus, vt eiuſdem Domini noſtri Ieſu Chriſti gratiam, ſuper hanc ✠ famulam tuam abrenuntiationem ſeculi profitentem, clementer infundere digneris, per quam in ſpiritu ſuæ mentis reuocata veterem hominem cum ſuis actibus exuat, & nouum qui ſecundùm Deum creatus eſt, induere mereatur. Per eundem Chriſtum.

Poſt hæc incipiat Sacerdos (ſi voluerit) vel duæ Sorores in medio Chori, ſequentem Litaniam, & Sorores in Choro reſidentes reſpondeant vniuerſæ.

KYRIE eleiſon. Chriſte eleiſon. ¶ Chriſte audi nos. ¶ Chriſte exaudi nos. Pater de Cœlis Deus, *Miſerere ei.* ¶ Fili Redemptor mundi Deus, *Miſerere ei.* ¶ Spiritus ſancte Deus, *Miſerere ei.* ¶ Sancta Maria, *Ora pro ea.* ¶ Omnes ſancti beatorũ Spirit. Ord. *Orate pro ea* ¶ Omnes ſancti Apoſt. & Euang. *Orate.* ¶ Sancte Franciſce, *Ora.* ¶ Omnes ſancti Confeſſores, *Orate.* ¶ Sancta Clara, *Ora pro ea.* ¶ Omnes ſanctæ Virgines, & Viduæ, *Orate pro ea.* ¶ Propitius eſto. *Reſp. Parce ei Domine.* ¶ Ab omni malo. *Verſ.* Libera eam Domine. ¶ Per myſteriũ ſanctæ Incarnationis, Paſſionis, Reſurrectionis, & Aſcenſionis tuæ.

Reſp.

Reſp. Libera eam Domine. ℣ Peccatores. *Reſp.* Te rogamus audi nos. ℣ Vt hanc famulam tuam omni tentatione eripere digneris. *Reſp.* Te rogamus audi nos. ℣ Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. *Reſp.* Exaudi nos Domine. Kyrie eleiſon. Chriſte eleiſon. Kyrie eleiſon. Pater noſter. *Verſ.* Et ne nos. *Reſp.* Sed libera. *Verſ.* Saluam fac ancillam tuam. *Reſp.* Deus meus ſperantem in te. *Verſ.* Mitte ei Domine auxilium de ſancto. *Reſp.* Et de Syon tuere eam. *Verſ.* Eſto ei Domine Turris fortitudinis. *Reſp.* A facie inimici. *Verſ.* Nihil proficiat inimicus in ea. *Reſp.* Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. *Verſ.* Domine exaudi orationem. *Reſp.* Et clamor meus. *Verſ.* Dominus vobiſcum. *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

ADESTO Domine omnipotens ſupplicationibus noſtris, & hanc famulam tuam, cui in tuo ſancto nomine Velum Sacræ Religionis imponimus, bene†dicere dignare, & per interceſſionem Beatiſſ. & Glorioſiſſ. Virginis Mariæ, & beatorum Apoſtol. Petri, & Pauli, atque B. Franciſci, & B. Claræ, & aliorum omnium Sanctorũ, fac eam ad obſeruantiam ſancti huius propoſiti peruenire, vt tribulationibus, & anguſtijs indeficiens perpetua conſolatione valeat reſpirare, & iuſtè, ac piè, & caſtè per veram humilitatem in fraterna charitate fundata, quod te donante promittit, felici perſeuerantia compleat, & ad vitam proficere mereatur æternam. Qui cum Patre, &c.

Statim Cantor incipiat Hymnum, Veni Creator. *Interim Sacerdos, dum cantatur Hymnus imponat ſibi velum, dicens.* Exuat te Dominus veterem hominem cum actibus ſuis, & induat te nouum, qui ſecundùm Deum creatus eſt, in iuſtitia, & ſanctitate veritatis. Accipe ancilla Chriſti, ſanctum Velum Profeſsionis tuæ, ſacrum ſignaculum, in perpetuum, cum quo fideliter valeas peruenire ad Regnum Cœlorum. Per Chriſtum, &c.

* * *

Ad Abbatiſſam autem conuertendo ſermonem dicat.

HANC ſponſam tibi trado, vt vſque in diem iudicij conſerues eam, ſine macula, & in conſpectu Regis altiſſimi reddas compotem Ieſu Chriſto. Qui cum Patre, &c.

Finito hymno, dicat Sacerdos Verſ. Emitte ſpiritum tuum, &c. *Verſ.* Poſt partum virgo. *Verſ.* Signaſti Domine ſeruum tuum Franciſcum. *Verſ.* Ora pro nobis B. Clara. *Verſ.* Orate pro nobis omnes ſancti. *Verſ.* Domine exaudi. *Verſ.* Dominus vobiſcum. *Oratio.* Deus qui corda fidelium. *Oratio.* Cōcede nos famulos. *Oratio.* Deus, qui Eccleſiam tuam. *Oratio.* Famulos tuos quæſumus Domine B. Virginis tuæ Claræ *Oratio.* Omnipotens ſempiterne Deus, qui nos omnium Sanctorum, *vt ſupra Verſ.* Dominus vobiſcum. *Verſ.* Benedicamus Domino.

His peractis erigat ſe, & det pacem Abbatiſſa, & Sororibus aſtantibus. Poſtea quæ Sorores deducant eam per Chorum, & per pacem, per ordinem, ſicut ſtant in Choro, Sororibus, vniuerſis.

Ordo ad benedicendum Abbatiſſam.

PRIMO *electione facta, & à Viſitatore approbata. Cantor incipiat.* Te Deum laudamus. *Cum quo proceſsionaliter deducant electam ad Eccleſiam, & quouſque finiatur* Te Deum laudamus, *coram altari iaceat proſtrata.* ℣ *Quo finito, dicat Viſitator Verſ.* Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis. *Reſp.* A templo ſancto tuo, quod eſt in Hieruſalem. *Verſ.* Dominus vobiſcum.

Oratio.

ACTIONES noſtras quæſumus Domine aſpirando præueni, & adiuuando proſequere, vt cuncta noſtra oratio, & operatio, à te ſemper incipiat, & per te cœpta finiatur. Per Chriſtum.

Poſtea reuertatur ad Capitulum, & det ibi ſigillum Viſitator coram omnibus Abbatiſſæ, & mandet ſibi per obedientiam, quòd exequatur ex tunc iniunctum ſibi officium, & Sororibus vniuerſis, quod obediant ei in omnibus, quæ ad ſuum officium pertinebunt.

INCIPIT PROLOGVS PRIMÆ Regulæ ſeu forma viuendi Fratrum de pœnitentia ſeu Tertij Ordinis S. Franciſci, quæ deſeruire videtur, pro illis, qui volunt viuere in pœnitentia in proprijs Domibus; & iſti non gaudent Priuilegijs Fratrum Minorum.

NICOLAVS *Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, dilectis filijs Fratribus, & dilectis in Chriſto filiabus Sororibus ordinis Fratrum de Pœnitentia, tam præſentibus, quam futuris, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.*

Prologus Pontificalis. *Super montem Catholicæ Fidei, quam populis gentium, qui ambulabant in tenebris, diſcipulorum Chriſti ſincera deuotio igne charitatis exæſtuans, verbo ſolicitè prædicationis edocuit, quamq; Roma tenet, & ſeruat Eccleſia ſolidum Chriſtianæ Religionis poſitum noſcitur fundamentum, nullis vnquam concutiendum turbinibus nullis quaſſandum fluctibus tempeſtatum. Hæc eſt etenim recta, veraq; Fides, abſq; cuius conſortio, nemo in conſpectu Altiſsimi acceptus redditur, nemo gratioſus occurrit. Hæc eſt, quæ ſalutis ſemitam præparat, & fœlicitatis æternæ præmia, gaudiaq; cõmunicat. Ideoq; glorioſus Chriſti Confeſſor B. Franciſcus huius Ordinis Inſtitutor, viam aſcendendi ad Dominum verbo pariter, & exemplo demonſtrans ipſius ſinceritate Fidei ſuos filios erudiuit, eoſq; illam profiteri, conſtanter tenere ſimiliter, ac opere voluit adimplere, vt per eius ſemitam ſalubriter incedentes mererentur poſt vitæ præſentis ergaſtulum æternæ beatitudinis effici poſſeſſores.*

De modo examinandi volentes intrare Ordinem. Cap. I.

NOS igitur Ordinem ipſum opportunis fauoribus proſequẽtes, ad eius augmentum benignius intendentes ſtatuimus, vt omnes, quos ad ſeruandum huiuſmodi vitæ formam aſſumi contigerit, ante aſſumptionem, ſeu receptionem ipſorum de Fide Catholica, & obedientia erga præfatam Eccleſiam diligẽti examinationi ſubdantur. Et ſi eas profeſſi firmiter fuerint: vereq; crediderint admitti, ſeu recipi tutè poterunt ad eandẽ. ¶ Præcauendum eſt tamen ſollicitè, hæreticus ne quis, vel ſuſpectus de hæreſi, aut etiam infamatus, ad vitæ obſeruationem ipſius quomodolibet admittatur. Et ſi talem inueniri contigerit extitiſſe receptum, aſſignetur ille, quam citius Inquiſitoribus prauitatis hæreticæ puniendus.

De norma recipiendi volentes intrare Ordinem. Cap. II.

CVM autem fraternitatem huiuſmodi quis intrare voluerit, miniſtri ad receptionem talium deputati, eius officium, ſtatum, & conditionem ſolerter explorent, ſibi fraternitatis eiuſdem onera, & præcipuè alienorum reſtitutionem apertius exponentes. Quibus præmiſſis, ſi eidem placuerit, iuxta modum huiuſmodi induatur, & de alienis (ſi qua fuerint apud eum) ſatisfacere ſtudeat in pecunia numerata, vel ſecundum exibatam pignoris cautionem. Sed nihilominus proximis reconciliare procuret. ¶ Quibus omnibus ad effectum perductis poſt vnius anni ſpatium, cum aliquorum diſcretorum Fratrũ conſilio, ſi is videbitur ipſis idoneus recipiatur hoc modo, videlicet, vt promittat ſe diuina præcepta omniũ ſeruaturum, ac etiam ſatisfacturum (vt conuenit) de tranſgreſſionibus, quas contra hunc viuendi modum commiſerit, cum interpellatus ac Viſitatoris extiterit voluntatem. Et huiuſmodi ab eo facta promiſſio per manum publicam in ſcriptis inibi redigatur. Alio autem modo nullus à Miniſtris recipiatur eiſdem, niſi viſum eis aliter fuerit conditiones perſonæ, ac ipſius inſtantia ſollicita conſideratione diſcuſſis. ¶ Ordinamus præterea ſtatuentes, vt nullus poſt ipſius fraternitatis ingreſſum, eandem egredi valeat, ad ſeculum reuerſurus. Poſſit tamen tranſitum habere liberum ad Religionem aliam approbatam. ¶ Mulieribus verò viros habentibus (niſi de ipſorum licentia, & conſenſu) non pateat ad conſortiũ dictæ fraternitatis ingreſſus.

De receptione ad probationem.

De receptione ad Profeſſionem.

De ſtabilitate in Ordine.

De mulieribus.

De forma habitus, & qualitate indumentorum. Cap. III.

FRATRES inſuper ipſius fraternitatis, de humili panno in pretio, & colore, non prorſus albo, vel nigro communiter veſtiantur, niſi fuerit ad tempus in pretio per Viſitato-

ſitatores de conſilio Miniſtri ob cauſſam legitimam, & apertam, cum aliquo diſpenſatum: Chlamydes quæq; ac pelles, abſque ſcolaturis, ſciſſas, vel integras, affibulatas tamen vel patulas, vt congruit honeſtati, clauſaſque manicas Fratres habeant ſupradicti. ¶ Sorores etiam chlamyde induantur, & tunica de huiuſmodi humili panno factis, vel ſaltem cum chlamyde habeant guarnellum, ſeu placentinum coloris albi, vel nigri, aut paludellum amplum de canabo, ſine liuo, abſque vlla criſpatura conſuetum. ¶ Circa humilitatem verò panni, & pelliciones Sororum ipſarum iuxta conditionem cuiuslibet earundem, ac loci conſuetudinem poterit diſpenſari. ¶ Bindis, & ligaturis ſericis nõ vtantur, pelles duntaxat agninas, burſas, de corio, & corrigias ſimpliciter, abſq; ſerico vllo factas, & non alias, tam Fratres habeant, quàm Sorores, depoſitis cæteris (iuxta Beati Petri Apoſtolorum Principis ſalubre conſilium,) vanis huius ſæculi ornamentis.

De habitu Sororum.

Diſpenſatio.

Quòd non vadant ad inhoneſta conuiuia, & ſpectacula, & quòd hiſtrionibus non dent. Cap. IIII.

SIT eis ad inhoneſta conuiuia, vel ſpectacula, ſiue curias, ſeu choreas acceſſus penitus interdictus. Hiſtrionibus, ſeu vanitatis intuitu nihil donent. Et ne quidquam illis detur à propria familia, prohibere procurent.

De abſtinentia, & ieiunio. Cap. V.

AB eſu carnium ſecunda, quarta, & ſexta feria, dieque Sabbati, abſtineant vniuerſi, niſi aliud infirmitatis, vel debilitatis inſtantia ſuaderet. Minutis verò per triduum, Carnes dentur, nec ſubtrahantur in itinere conſtitutis, ſit quoque ipſarum commeſtio licita ſingulis cum ſollemnitatem præcipuã interuenire contigerit, in qua cæteri Chriſtiani ab antiquo epulis carneis veſci ſolent. Alijs autem diebus, in quibus ieiunium non ſeruatur, oua, & caſeus non negentur. Sed & cum Religioſis cæteris in eorum Conuentualibus domibus licitè ſumere valeant de appoſitis ab eiſdem. Sintq; prandij, cœnæq; refectione cõtenti exceptis languidis, & viatoribus, & infirmis. ¶ Sit ſanis cibus moderatus, & potus, cum textus Euangelicus habeat: Attendite ne corda veſtra crapula, & ebrietate grauentur. ¶ Prandium autem, vel cœna, niſi præmiſſa ſemel Dominica oratione ſumatur poſt ſumptionẽ cuilibet cum Deo gratias iteranda, quod ſi omitti contigerit, dicatur tribus vicibus Pater noſter. ¶ Qualibet verò ſexta feria totius anni ieiunium celebretur, niſi forte infirmitatis, vel alia cauſſa legitima excuſentur, niſi Feſtum Natalis Domini feria ipſa occurreret obſeruandum. Sed à feſto omnium Sanctorum vſque ad Paſcha, quarta, & ſexta feria ieiunabunt. Alia quæ ab Eccleſia ſunt ſtatuta, vel Ordinarijs ex cauſſa communiter indicta ieiunia, nihilominus ſeruaturi. In Quadrageſima verò Beati Martini, vſque ad diem Natiuitatis Domini, & à Dominica Quinquageſimæ vſq; ad Paſcha, diebus ſingulis (exceptis Dominicis) ieiunare procurent, niſi aliud fortaſſe infirmitas, vel neceſſitas alia ſuaderet. Sorores grauidæ, vſque ad ſuæ purificationis diem ab exercitatione qualibet corporali (orationibus duntaxat exceptis) poterunt, ſi voluerint abſtinere.

De ieiunijs ſeruandis.

Diſpenſatio pro Sororibus, & laboratoribus.

¶ Laborantes autem (propter fatigationis afficientis inſtantiam) à Dominicæ Reſurrectionis feſto vſque ad feſtiuitatem Beati Franciſci prædicti, ter in die, qua exercitio laboris incumbent, licitè ſumere cibum poſſunt. Cum verò illos contigerit aliorum imminere laboribus, de cunctis appoſitis, die quolibet ſumere licebit eiſdem, niſi ſexta feria, vel dies ſit alia, in qua generaliter ab Eccleſia ieiunium noſcitur inſtitutum.

Quoties debeant confiteri per annum, & ſumere Corpus Chriſti. Cap. VI.

SINGVLI autem Fratrum, & Sororum ipſarum, ter in anno, videlicet, in Natali Domini, in Reſurrectionis ipſius; & Pentecoſtes feſtiuitatibus peccata propria confiteri, & Euchariſtiam deuotè ſuſcipere non poſtponant, reconciliando ſe proximis, & reſtituendo etiam aliena.

Quòd non ferant arma impugnationis. Cap. VII.

IMPVGNATIONIS arma ſecum Fratres non deferant, niſi pro defenſione Romanæ Eccleſiæ, Chriſtianæ Fidei, vel etiam terræ ipſorum, aut de ſuorum licentia Miniſtrorum.

De

De dicendis horis Canonicis. Cap. VIII.

DICANT vniuerſi quotidiè ſeptem horas Canonicas, videlicet matutinam, primã, tertiam, ſextam, nonam, veſperas, & completorium. Clerici, videlicet, ſcientes pſalterium, pro prima Deus in nomine tuo, Beati immaculati, vſque ad Legem pone, ac alios Horarum Pſalmos, iuxta Clericorum ordinem, cum Gloria Patri dicant. ¶ Cum verò ad Eccleſiam non accedent, pro matutino Pſalmos dicere ſtudeant, quos dicunt Clerici, vel Eccleſia Cathedralis, vel ſaltem vt illiterati alij, pro matutino duodecim, & pro alia qualibet hora ſeptem vicibus Pater noſter, cũ Gloria Patri dicere non omittant. In quibus, videlicet primæ, ac completorij horis minorem ſymbolum, & Miſerere me Deus, adijciant, qui nouerunt. Sed ſi Horis non dixerint conſtitutis, dicant tribus vicibus Pater noſter. ¶ Infirmi autem Horas huiuſmodi non teneantur dicere, niſi velint. ¶ In Quadrageſima verò S. Martini, & etiam in Maiori, Eccleſias in quarum parochiis habitant, matutinalibus Horis perſonaliter adire procurent, niſi cauſa rationabili excuſentur.

De infirmis

De tempore Quadrageſima.

Quòd omnes, qui de iure poſſunt, faciant teſtamentum. Cap. IX.

OMNES prætcrea, quibus de iure facultas affuerit, condant, ſeu faciant teſtamentum, & de bonis ſuis infra tres menſes poſt eorum ingreſſum immediatè ſequentes ordinent, & diſponant, ne quemquam illorum contingat decedere inteſtatum.

De pace reformanda inter Fratres, & alios extraneos. Cap. X.

DE pace verò inter Fratres, & Sorores, aut etiam exteros in diſcordia poſitos facienda, ſicut nobis ſtatis videbitur, ita fiat, adhibito (ſi facultas affuerit) Epiſcopi Diœceſani conſilio in hac parte.

Quando moleſtantur contrarius, aut eorum priuilegia. Cap. XI.

SI verò Fratres, vel Sorores contrarius, vel eorum priuilegia per Poteſtates, ſeu Rectores locorum, vbi domicilium obtinent, vexationibus impetantur, Miniſtri loci ad Epiſcopos, & alios locorum Ordinarios ſtudeant habere recurſum, iuxta conſilium, & ordinationem ipſorum in talibus proceſſuri.

Quod caueant in quantum poſſunt à iuramentis ſollemnibus. Cap. XII.

A Iuramentis autem ſollemnibus omnes abſtineant, niſi neceſſitate cogente, in caſibus per Indulgentiam Apoſtolicæ Sedis excep[t]is, videlicet, pro pace, fide, calumnia, & teſtimonio perhibendo, ac etiam in contractu emptionis, venditionis, & donationis, vbi videbitur expedire. ¶ In communi quoque loquela, vitent, prout poterunt, iuramenta. ¶ Et qui die aliqua, minus cautè iurauerit lapſu linguæ (prout contingere in multiloquio conſueuit) die ipſo in ſero, cum debet recogitare quid fecerit, dicat tribus vicibus orationem Dominicam, propter incautè facta huiuſmodi iuramenta. Memor autem ſit quilibet, vt ad diuina obſequia, familiam propriam exhortetur.

De audienda Miſſa, & Congregatione facienda. Cap. XIII.

VNIVERSI ſani Fratres, & Sorores cuiuſcunque Ciuitatis, aut loci, diebus ſingulis (ſi commodè poterunt) Miſſæ officium audiant. Et menſe quolibet ad Eccleſiam, ſiue loca, ad quam, vel ad quæ Miniſtri curauerint intimare, conueniant, Miſſarum ſollemnia inibi audituri. ¶ Vnuſquiſque autem, vſualis monetæ denarium Miſſario tribuat, qui pecuniam huiuſmodi colligat, & eam de conſilio Miniſtrorum inter Fratres, & Sorores paupertate grauatos, & præcipuè infirmantes, ac eos, qui funeris carere dignoſcuntur exequiis, & deinde inter pauperes alios diuidant congruenter. ¶ Offerant inſuper de ipſa pecunia, Eccleſiæ memoratæ. Tuncque (ſi commodè poterunt) virum religioſum, & in verbo Dei competenter inſtructum habere procurent, qui eos ad pœnitentiam, & miſericordiæ opera exercenda hortetur, ſollicitè moneat, & inducat. ¶ Studeat quilibet dum Miſſæ celebratur officium, & prædicationis verbum proponitur, ſeruare ſilentium, orationi, & officio ſit intentus, niſi cum communis vtilitas fraternitatis impediat.

De

De Fratribus infirmis, & defunctis Cap. XIIII.

CVM autem, quemquam ex Fratribus infirmari contigerit, Miniſtri per ſe, vel per alium, ſeu alios (ſi hoc eis infirmus fecerit intimari) ſemel in Hebdomada, viſitare teneantur ægrotum, ipſum ſolicitè ad recipiendum pœnitentiam (prout melius, & efficacius expedire putauerint) inducentes neceſſaria illi de bonis communibus miniſtrando. ¶ Et ſi præfatus infirmus de præſenti luce migrauerit, Fratribus, & Sororibus tunc in Ciuitate, vel loco, vbi eum contigerit mori præſentibus nuntietur, vt perfuncti exequiis, procurēt perſonaliter intereſſe: A quibus donec Miſſarum fuerint celebrata ſollemnia, & corpus tumulo conditum, non recedant. Hoc quoque circa Sorores infirmas, & decedentes volumus obſeruari. ¶ Præterea, intra octo dies poſt ipſius ſepulti obitum immediatè ſequentes, quilibet Fratrum, & Sororum ipſarum dicat pro anima eius, Sacerdos, videlicet, Miſſam vnam; Sciens Pſalterium 50. pſalmos, & illiterati totidem Pater noſter, & in fine cuiuslibet Requiem æternam adiiciant. Et poſt hæc infra annum, pro Fratrum, & Sororum, tam viuorum, quàm defunctorum ſalute, tres Miſſas faciant celebrari. Qui verò pſalterium ſciuerint, illud dicant & cæteri orationem Dominicam centies dicere non omittant, & requiem æternam in fine cuiuslibet additur.

De exequijs faciendis. De recitandis pro defunctis.

De Miniſtris. Cap. XV.

MINISTRARE quoque, ac alia officia, quæ præſentis formulæ ſeries exprimit, impoſita ſibi quiſque deuotè ſuſcipiat, curetque fideliter exercere. ¶ Officium autem cuiuslibet, certi temporis ſpatio limitetur. Nullus Miniſter inſtituatur ad vitam, ſed eius miniſterium certum tempus comprehendat.

De viſitatione, & correctione delinquentium Cap. XVI.

AD hæc Miniſtri, & Fratres, ac Sorores Ciuitatis, & loci cuiuslibet, ad viſitationem communem in aliquo loco religioſo, vel Eccleſia, vbi locum huiuſmodi cōtigerit deeſſe, conueniant, & viſitatorem habeant Sacerdotem, qui alicuius approbatæ Religionis exiſtat, quique illis, de commiſſis exceſſibus, iniungat pœnitentiam ſalutarem, Nec quiuis alius poſſit eis huiuſmodi viſitationis officium exhibere. ¶ Quia vero, præſens viuendi forma inſtitutionem à Beato Franciſco prælibato ſuſcepit; conſulimus, vt Viſitatores, & informatores, de Fratrum Minorum Ordine aſſumantur, quos Cuſtodes, vel Guardiani eiuſdem Ordinis, cum ſuper hoc requiſiti fuerint, duxerint aſſignandos. Nolumus tamen Congregationem huiuſmodi à Laico viſitari. Huiuſmodi autem viſitationis officium, ſemel exerceatur in anno, niſi neceſſitate aliqua ſuadente, fuerit pluries facienda. ¶ Incorrigibiles verò, ac inobedientes, monito trina præueniat: Qui ſi ſe corrigere non curauerint, de ipſius Congregationis conſortio expellantur omnino, de conſilio diſcretorum.

Quod Viſitator ſit Ordinis Minorum.

De incorrigibilibus.

De vitandis litigijs inter ſe, & cum alijs. Cap. XVII.

VITENT inſuper Fratres, & Sorores (iuxta poſſe) litigia inter ſe, illa (ſi ſuſcitari contigerit) ſollicitè dirimendo. Alioquin de iure coram illo reſpondeant, apud quem poteſtas reſidet iudicandi.

Qualiter, & per quos in abſtinentijs poſſit diſpenſari. Cap. XVIII.

ORDINARII autem locorum, vel Viſitator, cum Fratribus, & Sororibus vniuerſis; in abſtinentiis, ieiuniis, & auſteritatibus aliis, ex cauſſa legitima (cum expedire viderint) poterunt diſpenſare.

Quod Miniſtri eorum manifeſtas culpas denuntient Viſitatori, Cap. XIX.

MINISTRI verò, manifeſtas Fratrum, & Sororum culpas Viſitatori denuntient puniendas. ¶ Et ſi quiſque incorrigibilis fuerit, poſt trinæ admonitionis inſtantiam, à Miniſtris (de diſcretorum Fratrum aliquorum conſilio) viſitatori nuntietur eidem, de fraternitatis conſortio abijciendus ab ipſo, & in Cōgregatione poſtmodum publicandus.

De incorrigibilibus.

Qualiter in prædictis nemo obligatur ad culpam mortalem. Cap. XX.

CETERVM in præmiſſis omnibus, ad quæ Fratres veſtri Ord. non ex diuinis præceptis vel ſtatutis tenentur Eccleſiæ, nullum ipſorum ad mortalem culpam volumus obligari, ſed impoſitam ſibi pœnitentiam, pro tranſgreſſionis exceſſu, prompta humilitate recipiat, & efficaciter ſtudeat adimplere.

INCIPIT PROLOGVS PRIMÆ Regulæ ſeu forma viuendi Fratrum de pœnitentia ſeu Tertij Ordinis S. Franciſci, quæ deſeruire videtur, pro illis, qui volunt viuere in pœnitentia in proprijs Domibus; & iſti non gaudent Priuilegijs Fratrum Minorum.

NICOLAVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, dilectis filijs Fratribus, & dilectis in Chriſto filiabus Sororibus ordinis Fratrum de Pœnitentia, tam præſentibus, quam futuris, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Prologus Pontificalis.

Super montem Catholicæ Fidei, quam populis gentium, qui ambulabant in tenebris, diſcipulorum Chriſti ſincera deuotio igne charitatis exæſtuans, verbo ſolicitè prædicationis edocuit, quam Roma tenet, & ſeruat Eccleſia ſolidum Chriſtianæ Religionis poſitum noſcitur fundamentum, nullis vnquam concutiendum turbinibus nullis quaſſandum fluctibus tempeſtatum. Hæc eſt etenim recta, veraq; Fides, abſq; cuius conſortio, nemo in conſpectu Altiſsimi acceptus redditur, nemo gratioſus occurrit. Hæc eſt, quæ ſalutis ſemitam præparat, & fœlicitatis æternæ præmia, gaudiaq; cōmunicat. Ideoq; glorioſus Chriſti Confeſſor B. Franciſcus huius Ordinis Inſtitutor, viam aſcendendi ad Dominum verbo pariter, & exemplo demonſtrans ipſius ſinceritate Fidei ſuos filios erudiuit, eoſq; illam profiteri, conſtanter tenere ſimiliter, ac opere voluit adimplere, vt per eius ſemitam ſalubriter incedentes mererentur poſt vitæ præſentis ergaſtulum æternæ beatitudinis effici poſſeſſores.

De modo examinandi volentes intrare Ordinem. Cap. I.

NOS igitur Ordinem ipſum opportunis fauoribus proſequētes, ad eius augmentum benigniùs intendentes ſtatuimus, vt omnes, quos ad ſeruandum huiuſmodi vitæ formam aſſumi contigerit, ante aſſumptionem, ſeu receptionem ipſorum de Fide Catholica, & obedientia erga præfatam Eccleſiam diligēti examinationi ſubdantur. Et ſi eas profeſſi firmiter fuerint vereq; crediderint admitti, ſeu recipi tutè poterunt ad eandē. ¶ Præcauendum eſt tamen ſollicitè, hæreticus ne quis, vel ſuſpectus de hæreſi, aut etiam infamatus, ad vitæ obſeruationem ipſius quomodolibet admittatur. Et ſi talem inueniri contigerit extitiſſe receptum, aſſignetur ille, quam citius Inquiſitoribus prauitatis hæreticæ puniendus.

De norma recipiendi volentes intrare Ordinem. Cap. II.

De receptione ad probationem.

CVM autem fraternitatem huiuſmodi quis intrare voluerit, miniſtri ad receptionem talium deputati, eius officium, ſtatum, & conditionem ſolerter explorent, ſibi fraternitatis eiuſdem onera, & præcipuè alienorum reſtitutionem apertius exponentes. Quibus præmiſſis, ſi eidem placuerit, iuxta modum huiuſmodi induatur, & de alienis (ſi qua fuerint apud eum) ſatisfacere ſtudeat in pecunia numerata, vel ſecundum exibatam pignoris cautionem. Sed nihilominus proximis reconciliare procuret. ¶ Quibus omnibus ad effectum perductis poſt vnius anni ſpatium, cum aliquorum diſcretorum Fratrū conſilio, ſi is videbitur ipſis idoneus recipiatur hoc modo, videlicet, vt promittat ſe diuina præcepta omniū ſeruaturum, ac etiam ſatisfacturum (vt conuenit) de tranſgreſſionibus, quas contra hunc viuendi modum commiſerit, cum interpellatus ac Viſitatoris extiterit voluntatem. Et huiuſmodi ab eo facta promiſſio per manum publicam in ſcriptis inibi redigatur. Alio autem modo nullus à Miniſtris recipiatur eiſdem, niſi viſum eis aliter fuerit conditiones perſonæ, ac ipſius inſtantia ſollicita conſideratione diſcuſſis.

De receptione ad Profeſſionem.

¶ Ordinamus præterea ſtatuentes, vt nullus poſt ipſius fraternitatis ingreſſum, eandem egredi valeat, ad ſeculum reuerſurus. Poſſit tamen tranſitum habere liberum ad Religionem aliam approbatam.

De ſtabilitate in Ordine.

¶ Mulieribus verò viros habentibus (niſi de ipſorum licentia, & conſenſu) non pateat ad conſortiū dictæ fraternitatis ingreſſus.

De mulieribus.

De forma habitus, & qualitate indumentorum. Cap. III.

FRATRES inſuper ipſius fraternitatis, de humili panno in pretio, & colore, non prorſus albo, vel nigro communiter veſtiantur, niſi fuerit ad tempus in pretio per Viſitato-

ſitatores de conſilio Miniſtri ob cauſſam legitimam, & apertam; cum aliquo diſpenſatum: Chlamydes quæq; ac pelles, abſque ſcolaturis, ſciſſas, vel integras, aſſibulatas tamen vel patulas, vt congruit honeſtati, clauſaſque manicas Fratres habeant ſupradict. ¶ Sorores etiam chlamyde induantur, & tunica de huiuſmodi humili panno factis, vel ſaltem cum chlamyde habeant guarnellum, ſeu placentinum coloris albi, vel nigri, aut paludellum amplum de canabo, ſine lino, abſque vlla criſpatura conſuetum. ¶ Circa humilitatem verò panni, & pellitones Sororum ipſarum iuxta conditionem cuiuslibet eorundem, ac loci conſuetudinem poterit diſpenſari. ¶ Bindis, & ligaturis ſericis nõ vtantur, pelles duntaxat agninas, burſas, de corio, & corrigias ſimpliciter, abſq; ſerico vllo factas, & non aliàs, tam Fratres habeant, quàm Sorores, depoſitis cæteris (iuxta Beati Petri Apoſtolorum Principis ſalubre conſilium,) vanis huius ſæculi ornamentis.

De habitu Sororum.

Diſpenſatio.

Quòd non vadant ad inhoneſta conuiuia, & ſpectacula, & quòd hiſtrionibus non dent. Cap. IIII.

SIT eis ad inhoneſta conuiuia, vel ſpectacula, ſiue curias, ſeu choreas acceſſus penitus interdictus. Hiſtrionibus, ſeu vanitatis intuitu nihil donent. Et ne quidquam illis donetur à propria familia, prohibere procurent.

De abſtinentia, & ieiunio. Cap. V.

AB eſu carnium ſecunda, quarta, & ſexta feria, dieque Sabbati, abſtineant vniuerſi, niſi aliud infirmitatis, vel debilitatis inſtantia ſuaderet. Minutis verò per triduum, Carnes dentur, nec ſubtrahantur in itinere conſtitutis, ſit quoque ipſarum commeſtio licita ſingulis cum ſollemnitatem præcipuã interuenire contigerit, in qua cæteri Chriſtiani ab antiquo epulis carneis veſci ſolent. Alijs autem diebus, in quibus ieiunium non ſeruatur, oua, & caſeus non negentur. Sed & cum Religioſis cæteris in eorum Conuentualibus domibus licitè ſumere valeant de appoſitis ab eiſdem. Sintq; prandij, cœnæq; refectione cõtenti exceptis languidis, & viatoribus, & infirmis. ¶ Sit ſanis cibus moderatus, & potus, cum textus Euangelicus habeat: Attendite ne corda veſtra crapula, & ebrietate grauentur. ¶ Prandium autem, vel cœna, niſi præmiſſa ſemel Dominica oratione ſumatur poſt ſumptionẽ cuiuslibet cum Deo gratias: iteranda, quod ſi omitti contigerit, dicatur tribus vicibus Pater noſter. ¶ Qualibet verò ſexta feria totius anni ieiunium celebretur, niſi forte infirmitatis, vel alia cauſſa legitima excuſentur, niſi Feſtum Natalis Domini feria ipſa occurreret obſeruandum. Sed à feſto omnium Sanctorum vſque ad Paſcha, quarta, & ſexta feria ieiunabunt. Alia quæ ab Eccleſia ſunt ſtatuta, vel Ordinarijs ex cauſſa communiter indicta ieiunia, nihilominus ſeruentur. In Quadrageſima verò Beati Martini, vſque ad diem Natiuitatis Domini, & à Dominica Quinquageſimæ vſq; ad Paſcha, diebus ſingulis (exceptis Dominicis) ieiunare procurent, niſi aliud fortaſſe infirmitas, vel neceſſitas alia ſuaderet. Sorores grauidæ, vſque ad ſuæ purificationis diem ab exercitatione qualibet corporali (orationibus duntaxat exceptis) poterunt, ſi voluerint abſtinere.

De ieiunijs ſeruandis.

Diſpenſatio pro Sororibus, & laboratoribus.

¶ Laborantes autem (propter fatigationis afficientis inſtantiam) à Dominicæ Reſurrectionis feſtò vſque ad feſtiuitatem Beati Franciſci prædicti, ter in die, qua exercitio laboris incumbent, licitè ſumere cibum poſſunt. Cum verò illos contigerit aliorum immanere laboribus, de cunctis appoſitis, die quolibet ſumere licebit eiſdem, niſi ſexta feria, vel dies ſit alia, in qua generaliter ab Eccleſia ieiunium noſcitur inſtitutum.

Quoties debeant confiteri per annum, & ſumere Corpus Chriſti. Cap. VI.

SINGVLI autem Fratrum, & Sororum ipſarum, ter in anno, videlicet, in Natali Domini, in Reſurrectionis ipſius; & Pentecoſtes feſtiuitatibus peccata propria confiteri, & Euchariſtiam deuotè ſuſcipere non poſtponant, reconciliando ſe proximis, & reſtituendo etiam aliena.

Quòd non ferant arma impugnationis. Cap. VII.

IMPVGNATIONIS arma ſecum Fratres non deferant, niſi pro defenſione Romanæ Eccleſiæ, Chriſtianæ Fidei, vel etiam terræ ipſorum, aut de ſuorum licentia Miniſtrorum.

De

De dicendis horis Canonicis. Cap. VIII.

DICANT vniuerſi quotidiè ſeptem horas Canonicas, videlicet matutinam, primã, tertiam, ſextam, nonam, veſperas, & completorium. Clerici, videlicet, ſcientes pſalterium, pro prima Deus in nomine tuo, Beati immaculati, vſque ad Legem pone, ac alios Horarum Pſalmos, iuxta Clericorum ordinem, cum Gloria Patri dicant. ¶ Cum verò, ad Eccleſiam non accedent, pro matutino Pſalmos dicere ſtudeant, quos dicunt Clerici, vel Eccleſia Cathedralis, vel ſaltem vt illiterati alij, pro matutino duodecim, & pro alia qualibet hora ſeptem vicibus Pater noſter, cũ Gloria Patri dicere non omittant. In quibus, videlicet, primæ, ac completorij horis minorem ſymbolum, & Miſerere me. Deus, adijciant, qui nouerunt. Sed ſi Horis non dixerint conſtitutis, dicant tribus vicibus Pater noſter. ¶ Infirmi autem Horas huiuſmodi non teneantur dicere, niſi velint. ¶ In Quadrageſima verò S. Martini, & etiam in Maiori, Eccleſias in quarum parochiis habitant, matutinalibus Horis perſonaliter adire procurent, niſi cauſſa rationabili excuſentur.

De infirmis
De tempore Quadrageſimæ.

Quòd omnes, qui de iure poſſunt, faciant teſtamentum. Cap. IX.

OMNES prætereà, quibus de iure facultas affuerit, condant, ſeu faciant teſtamentum, & de bonis ſuis infra tres menſes poſt eorum ingreſſum immediatè ſequentes ordinent, & diſponant, ne quemquam illorum contingat decedere inteſtatum.

De pace reformanda inter Fratres, & alios extraneos. Cap. X.

DE pace verò inter Fratres, & Sorores, aut etiam exteros in diſcordia poſitos facienda, ſicut eis viſum fuerit videbitur, ita fiat, adhibito (ſi facultas affuerit) Epiſcopi Diœceſani conſilio in hac parte.

Quando moleſtantur contrarius, aut eorum priuilegia. Cap. XI.

SI verò Fratres, vel Sorores contrarius, vel eorum priuilegia per Poteſtates, ſeu Rectores locorum, vbi domicilium obtinent, vexationibus impetantur, Miniſtri loci ad Epiſcopos, & alios locorum Ordinarios ſtudeant habere recurſum, iuxta conſilium, & ordinationem ipſorum in talibus proceſſuri.

Quod caueant in quantum poſſunt à iuramentis ſollemnibus. Cap. XII.

A Iuramentis autem ſollemnibus omnes abſtineant, niſi neceſſitate cogente, in caſibus per Indulgentiam Apoſtolicæ Sedis exceptis, videlicet, pro pace, fide, calumnia, & teſtimonio perhibendo, ac etiam in contractu emptionis, vendictionis, & donationis, vbi videbitur expedire. ¶ In communi quoque loquela, vitent, prout poterunt, iuramenta. ¶ Et qui die aliqua, minus cautè iurauerit lapſu linguæ (prout contingere in multiloquio conſueuit) die ipſo in ſero, cum debet recogitare quid fecerit, dicat tribus vicibus orationem Dominicam, propter incautè facta huiuſmodi iuramenta. Memor autem ſit quilibet, vt ad diuina obſequia, familiam propriam exhortetur.

De audienda Miſſa, & Congregatione facienda. Cap. XIII.

VNIVERSI ſani Fratres, & Sorores cuiuſcunque Ciuitatis, aut loci, diebus ſingulis (ſi commodè poterunt) Miſſæ officium audiant. Et menſe quolibet ad Eccleſiam, ſiue loca, ad quam, vel ad quæ Miniſtri curauerint intimare, conueniant, Miſſarum ſollemnia inibi audituri. ¶ Vnuſquiſque autem, vſualis monetæ denarium Miſſario tribuat, qui pecuniam huiuſmodi colligat, & eam de conſilio Miniſtrorum inter Fratres, & Sorores paupertate grauatos, & præcipuè infirmantes, ac eos, qui funeris carere dignoſcũtur exequiis, & deinde inter pauperes alios diuidant congruenter. ¶ Offerant inſuper de ipſa pecunia, Eccleſiæ memoratæ. Tuncque (ſi commodè poterunt) virum religioſum, & in verbo Dei competenter inſtructum habere procurent, qui eos ad pœnitentiam, & miſericordiæ opera exercenda hortetur, ſollicitè moneat, & inducat. ¶ Studeat quilibet dum Miſſæ celebratur officium, & prædicationis verbum proponitur, ſeruare ſilentium, orationi, & officio ſit intentus, niſi eum communis vtilitas fraternitatis impediat.

De Fratribus infirmis, & defunctis Cap. XIIII.

CVM autem quemquam ex Fratribus infirmari contigerit, Miniſtri per ſe, vel per alium, ſeu alios (ſi hoc eis infirmus fecerit intimari) ſemel in Hebdomada, viſitare teneãtur ægrotum, ipſum ſolicitè ad recipiendum pœnitentiam (prout melius, & efficacius expedire putauerint) inducentes neceſſaria illi de bonis communibus miniſtrando. ¶ Et ſi præfatus infirmus de præſenti luce migrauerit, Fratribus, & Sororibus tunc in Ciuitate, vel loco, vbi eum contigerit mori præſentibus nuntietur, vt perfuncti exequiis, procurẽt perſonaliter intereſſe; A quibus donec Miſſarum fuerint celebrata ſollemnia, & corpus tumulo conditum, non recedant. Hoc quoque circa Sorores infirmas, & decedentes volumus obſeruari. ¶ Prӕterea, intra octo dies poſt ipſius ſepulti obitum immediatè ſequentes, quilibet Fratrum, & Sororum ipſarum dicat pro anima eius, Sacerdos, videlicet, Miſſam vnam; Sciens Pſalterium 50. pſalmos, & illiterati totidem Pater noſter, & in fine cuiuslibet Requiem æternam adiiciant. Et poſt hæc infra annum, pro Fratrum, & Sororum, tam viuorum, quàm defunctorum ſalute, tres Miſſas faciant celebrari. Qui verò pſalterium ſciuerint, illud dicant & cæteri orationem Dominicam centies dicere non omittant, & requiem æternam in fine cuiuslibet additur.

De exequijs faciendis. De recitandis pro defunctis.

De Miniſtris. Cap. XV.

MINISTRARE quoque, ac alia officia, quæ præſentis formulæ ſeries exprimit, impoſita ſibi quiſque deuotè ſuſcipiat, curetque fideliter exercere. ¶ Officium autem cuiuslibet, certi temporis ſpatio limitetur. Nullus Miniſter inſtituatur ad vitam, ſed eius miniſterium certum tempus comprehendat.

De viſitatione, & correctione delinquentium Cap. XVI.

AD hæc Miniſtri, & Fratres, ac Sorores Ciuitatis, & loci cuiuslibet, ad viſitationem communem in aliquo loco religioſo, vel Eccleſia, vbi locum huiuſmodi cõtigerit deeſſe, conueniant, & viſitatorem habeant Sacerdotem, qui alicuius approbatæ Religionis exiſtat, quique illis, de commiſſis exceſſibus, iniungat pœnitentiam ſalutarem, Nec quiuis alius poſſit eis huiuſmodi viſitationis officium exhibere. ¶ Quia vero, præſens viuendi forma inſtitutionem à Beato Franciſco prælibato ſuſcepit; conſulimus, vt Viſitatores, & informatores, de Fratrum Minorum Ordine aſſumantur, quos Cuſtodes, vel Guardiani eiuſdem Ordinis, cum ſuper hoc requiſiti fuerint, duxerint aſſignandos. Nolumus tamen Congregationem huiuſmodi à Laico viſitari. Huiuſmodi autem viſitationis officium, ſemel exerceatur in anno, niſi neceſſitate aliqua ſuadente, fuerit pluries facienda. ¶ Incorrigibiles verò, ac inobedientes, monitio trina præueniat: Qui ſi ſe corrigere non curauerint, de ipſius Congregationis conſortio expellantur omnino, de conſilio diſcretorum.

Quod Viſitator ſit Ordinis Minorum.

De incorrigibilibus.

De vitandis litigijs inter ſe, & cum alijs. Cap. XVII.

VITENT inſuper Fratres, & Sorores (iuxta poſſe) litigia inter ſe, illa (ſi ſuſcitari contigerit) ſollicitè dirimendo. Alioquin de iure coram illo reſpondeant, apud quem poteſtas reſidet iudicandi.

Qualiter, & per quos in abſtinentijs poſſit diſpenſari. Cap. XVIII.

ORDINARII autem locorum, vel Viſitator, cum Fratribus, & Sororibus vniuerſis; in abſtinentiis, ieiuniis, & auſteritatibus aliis, ex cauſſa legitima (cum expedire viderint) poterunt diſpenſare.

Quod Miniſtri eorum manifeſtas culpas denuntient Viſitatori, Cap. XIX.

De incorrigibilibus.

MINISTRI verò, manifeſtas Fratrum, & Sororum culpas Viſitatori denuntient puniendas. ¶ Et ſi quiſque incorrigibilis fuerit, poſt trinæ admonitionis inſtantiam, à Miniſtris (de diſcretorum Fratrum aliquorum conſilio) viſitatori nuntietur eidem, de fraternitatis conſortio abijciendus ab ipſo; & in Cõgregatione poſtmodum publicandus.

Qualiter in prædictis nemo obligatur ad culpam mortalem. Cap. XX.

CETERVM in præmiſſis omnibus, ad quæ Fratres veſtri Ord. non ex diuinis præceptis vel ſtatutis tenentur Eccleſiæ, nullum ipſorum ad mortalem culpam volumus obligari, ſed impoſitam ſibi pœnitentiam, pro transgreſſionis exceſſu, prompta humilitate recipiat, & efficaciter ſtudeat adimplere.

Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtri ſtatuti, & ordinationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.

Datum Reate. 16. Kalendas Septembris, Pontificatus noſtri anno ſecundo.

INCIPIT PROLOGVS SECVNDÆ Regulæ ſeu formæ viuendi Fratrum, & Sororum de pœnitentia, ſeu Tertij Ordinis Sancti Franciſci. Et eſt pro illis, qui in Congregatione viuunt, & Priuilegijs gaudent, vt in Conſt 63. Pij V. quæ incipit, Ea eſt officij noſtri.

Collector. SCIENDVM, quòd Leo X. ordinauit denuo Regulam pro Fratribus, & Sororibus Tertiæ Regulæ B. Franciſci, qui tria vota eſſentialia emittunt, & in Congregatione viuunt. Et quia huiuſmodi noua Regula nunquam fuit impreſſa in aliquo libro Ordinis, ideo operæ pretium viſum eſt illam hic inſerere. ¶ Sed aduertendum, quòd prædicta ordinatio Regulæ, facta eſt bis, vel ter ab eodem Leone X. & non vniformiter. Quarum vltima videtur melior, & quæ in partibus Hiſpaniarum per Reuerendum Patrem Miniſtrum Generalem Trium Ordinum B. Franciſci recepta, & diuulgata necnon & omnibus prædictis Tertiarijs tradita eſt. Ideoq; præfatam, vltimam Regulam (reliquis omiſſis) imprimere curaui, de verbo ad verbum, prout ſequitur.

Dilectis filijs Fratribus, & Sororibus Tertij Ordinis Beati Franciſci ſub tribus Votis eſſentialibus, in Congregatione viuentibus.

LEO Papa X. Dilecti filij, ac filiæ, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Inter cetera noſtro regimini credita, ea nos potiſsimè ſollicitos reddunt, per quæ, frenatis mundi, carniſque concupiſcentijs, innocentiæ, primæque pacis cœlitus collatæ tranquillus ſtatus, ad ſuam primæuam reduci cognoſcitur originem. ¶ Dudum ſiquidem huius gratiâ Nicolaus Papa VI. prædeceſſor noſter tertiam Regulam B. Franciſci, quam de pœnitentia appellauit, per quam almus Confeſſor, homines vtriuſque ſexus fideles, Spiritu Dei plenus ſaluare contendebat confirmauit, & approbauit. ¶ Verum quia temporis decurſu, ſpirante illo Spiritu ſancto; non ſolum viri coniugati, mundique huius incolæ, pro quibus à B. Franciſco præfata tertia Regula edita fuerat, verum etiam, innumeratum virginum Chori, tribus eſſentialibus, & à quibuſdam etiam, clauſuræ, noſtra auctoritate aſſumptis votis, conſtructiſque Monaſterijs quam plurimis, non ſine militantis Eccleſiæ fructu multiplici, & ædificatione præfati Tertij Ordinis iugo ſua colla ſubdiderunt. ¶ Et quoniam in dicta Tertia Regula, quædam Maritatis accommoda, Cœlibi vero, Virgineoque ſtatui ſub huiuſmodi Tertia Regula Domino famulantibus, nullatenus decentia innectuntur, ob quod caſtrorum animorum nitidi affectus, ab ingreſſu dicti Ordinis, nonnunquam auertuntur; nos iuxta Domini voluntatem, pretioſum à vili ſeparantes eandem Tertiam Regulam in modum, qui ſequitur diſtinctam, de nouo confirmamus, & approbamus, ac vobis, ac ſucceſſoribus veſtris ſeruandam tranſmittimus, cuius tenor ſequitur, & eſt talis.

De Nouitiorum, ſeu Nouitiarum ingreſſu. Cap. I.

FRATRES, ſeu Sorores ad hunc Tertium Ordinem recipiendi, debent eſſe fideles Catholici, de hæreſi non ſuſpecti, in obedientia Romanæ Eccleſiæ firmi, matrimonio non ligati, debitis expediti, corpore ſani; animo prompti, nulla vulgari infamia maculati; cum proximis reconciliati. Et de ijs omnibus, antequam recipiantur, ab eo, qui recipiendi habet facultatem, ſunt diligenter examinandi. *Conditiones recipiendorum.*

De his, quæ habent promittere Fratres, & Sorores in Profeſſione huius Tertiæ Regulæ. Cap. II.

FRATRES, & Sorores, poſtquam per vnum integrum annum habitum probationis detulerint (qui de vili panno, arbitrio Viſitatoris eſſe debet) ſi conuerſatio laudabilis fuerit apud Conuentum in quo quis, vel quæ, habitum probationis portauerit, de conſilio diſcretorum dicti Conuentus, ad Profeſſionem dicti Ordinis recipiatur. ¶ In qua Profeſſione promittat ſeruare mandata Dei, ac ſatisfacturum de *De habitu Fratrum, & Sororum.*

tranſ-

transgreſſionibus; quas facere poſſet in futurum contra hanc Tertiam Regulam, vbi à Prælatis requiſitus fuerit, viuendo in obedientia ſine proprio, & in caſtitate.

De forma Profeſſionis

De Ieiunio. Cap. III.

FRATRES, & Sorores, perpetuis temporibus feria ſecunda, quarta, ſexta, & Sabbato (excepto Dominicæ Natiuitatis feſto) carnes non comedant. Et à feſto omnium Sanctorum vſque ad Reſurrectionem Domini omni feria quarta, & ſexta ieiunare teneantur. At ſimiliter qualibet ſexta feria totius anni. ¶ Item à feſto B. Martini, vſque ad Natiuitatẽ Domini ieiunent quotidie, iuncta Quadrageſima vniuerſalis Eccleſiæ, vſque ad Reſurrectionem Domini, quam tamen à Quinquageſima incipere debent. ¶ Diebus vero, quibus non ieiunatur bis tantum die duntaxat comedant. ¶ Excepto, quod à feſto Paſchæ vſque ad menſem Octobris, laborantes penoſo, ſeu graui labore, ter in die refici poterunt, ieiuniorum ſemper diebus exceptis. Poterunt autem itinerantes, infirmi, debiles, tempore neceſſitatis ieiunium ſoluere.

De laboratoribus.

De diuino officio, & oratione. Cap. IV.

FRATRES, & Sorores in Eccleſia ſeruent ſilentium, præſertim quando Miſſa celebratur, vel ſermo Dei proponitur. In aliis vero locis, ſeruent, quod per ſuos Superiores circa ſilentium, illis fuerit ordinatum. ¶ Debent etiã quolibet die in ſero intra ſe, & Deum, cogitare, quid fecerint, dixerint, vel cogitauerint: ¶ Quolibet autem die (ſi potuerint commodè) debeant audire Miſſam; Et procurare debent, quod habeant virum religioſum, qui illis verbum Dei certis diebus proponat, & eos ad pænitentiam, & virtutes inducat. ¶ Illi autem, vel illæ, qui, vel quæ horas canonicas ſciunt per ſe dicere, debent horas canonicas ſecundum vſum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ perſoluere. Qui verò horas canonicas neſciunt dicere, dicant duodecim Pater noſter pro matutino, & pro qualibet aliarum horarum ſeptem, addito Gloria Patri, in fine cuiuslibet Pater noſter, addito etiam Credo, & Miſerere mei Deus in principio Primæ, & Completorij. Et qui præmiſſa neſcierit, ter Pater noſter, pro pœnitentia dicere debeat. ¶ Quoties autem prandium, vel cibum ſument, gratias Deo reddere debent. ¶ De confeſſione verò Sacramentali, & Sacra communione ſumenda, ſeruabũt Ordinationem Nicolai Papæ IV. quod ter in anno confiteantur, atque communicent, vel etiam Statuta à ſuis Superioribus ſuper hoc ordinata.

De ſilentio.

De Miſſa audienda.

Pro clericis.

Pro laicis.

De confeſſione & cõmunione.

De Prælatorum & officiorum ordinatione. Cap. V.

QVÆLIBET domus, ſi Monaſteriorum virorum fuerit, habebit Superiorem iſtius fraternitatis, qui Miniſter localis appellabitur. Si verò mulierum, Mater dicetur. Et eligentur per ſuos Conuentus, vel inſtituentur per ſuos Prouinciales Superiores, ſeu Viſitatorem Generalem. Ita tamen quod nullus ſit perpetuus, ſed certi temporis. ¶ Qui Miniſtri, & Matres obedient per omnia, quæ ad præſentem Regulam ſpectant, Prouincialibus miniſtris Ordinis Minorum Beati Franciſci, & Viſitatoribus deputatis ab ipſis Miniſtris quãdiu in dictis officiis fuerint. Quo verò ad alia officia intra domum, ſeruabunt ſtatuta ſua.

De ſubiectione Ord. Fratrum Minorum.

De modo interius, exteriusque conuerſandi. Cap. VI.

CVM Fratres, & Sorores huius fraternitatis dicantur de Pœnitentia, oportet eos ab omni curioſitate, tam in veſtibus, quàm in aliis quibuſcunque abſtinere. Et iuxta Apoſtolicum Principis B. Petri ſalubre conſilium, depoſitis ceteris vanis huius ſæculi ornamentis, nullum ornamentum corporale portare debent niſi ſolum humile, & neceſſarium tegumentum corporis ſui. ¶ Debent etiam ab acceſſu Curiarum, Principum, Dominorum, ſeu Dominarum, vbi mollia huius mundi (Domino teſtante) habentur, omnino cauere. ¶ Nec vllo vnquam tempore choreis, ludis iocis, & aliis hiſtrionum vanitatibus intereſſe. ¶ Debent quoque eſſe parci in verbis, & locutionibus, quæ raro ſine peccato multiplicantur. Et ſuper omnia ab omni mendacio, & iuramento quocunque, iuxta mandatum Domini, niſi pro pace, fide, calumnia, & teſtimonio perhibẽdo, cauere debent. ¶ Et omni die in ſero, inter cætera, debent examinare ſe, ſi vel mendacium vel iuramentum aliquod fecerint, & pro quolibet, ter Pater noſter dicere debeat.

De qualitate veſtiũ.

De parcitate ſermonũ.

De viſitatione, & cura infirmorum. Cap. VII.

SI quis Frater, vel Soror huius fraternitatis in infirmitatẽ ceciderit, Miniſter domus, vel mater, ſemel quotidie per ſe, vel per aliam perſo-

mini noſtri Ieſu Chriſti memor exiſtat, & in Ordine quem aſſumit ſalubriter perſeueret, & tuis, cum effectu ſemper obſequijs ſe alligatum eſſe cognoſcat. Per eundem Chriſtum, &c.

Hic habitus, & chorda aſperguntur aqua benedicta, & induitur Frater, vel Soror habitu benedicto à Prælato. Et dicat ſuper eum, vel eam. *Verſ.* Dominus vobiſcum. *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

MAIESTATEM tuam Domine ſupplicier exoramus, vt famulum tuũ N. (vel famulam tuam N.) cui, de tua gratia præſumentes noſtræ Religionis veſtem imponimus, digneris inter diſcipulos tuos virtute ex alto induere, iuſtitię lorica munire, & ſalutis protegere veſtimento, vt intercedente beatiſſimo Patre noſtro Seraphico Confeſſore tuo Franciſco, ſub humilitatis veſte, tibi perſeuerãter deſeruiens, ad ſtolam immortalitatis, & gloriæ mereatur peruenire. Qui viuis, & regnas in ſecula, &c.

Hic cingitur à Prælato cingulum Deinde.

Oratio

DEVS, qui beato Petro Apoſtolo tuo ſignificans, qua morte clarificaturus eſſet Deum, prædixiſti, per alium in ſenectute ipſum fore cingendum, famulum tuũ N. (vel famulam tuam N.) quem, (vel quã) cingulo noſtræ fraternitatis præcingimus, tua quæſum⁹ charitate præcinge, tui nominis metu conſtringe, & chorda ſalutari, cor eius regulari alliga diſciplina, vt tua ei opitulante gratia, ſolutus, & liberatus à mundo, tuoq; vinctus ſeruitio (vel ſoluta & liberata à mundo, tuoq; vincta ſeruitio) in Ordinis quem aſſumit obſeruantia, vſq; in finem iugiter perſeueret. Qui viuis, & regnas in ſecula, &c.

Tandem ſuper Fratrem indutum, & præcinctum, vel Sororem indutam, & præcinctam dicatur. *Verſ.* Dominus vobiſcum *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

DEVS, qui mira Crucis myſteria, in tuo deuotiſſimo Confeſſore Beato Franciſco multiformiter demonſtraſti, da famulo tuo N. (vel famulæ tuæ N.) ipſius ſemper exempla ſectari, & aſſidua eiuſdem Crucis meditatione muniri. Per Chriſtum, &c.

AD INDVENDVM PVERVM, *vel Puellam pro aliquo Voto.*

Adiutorium noſtrum in nomine Domini. *Reſp.* Qui fecit cœlum; & terram. *Verſ.* Domine exaudi orationem meam. *Reſp.* Et clamor meus. *Verſ.* Dominus vobiſcum. *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DOMINE Ieſu Chriſte, qui pro noſtra ſalute, ſuſcipiens humanam naturã, te veſtimento carnis induere dignatus es, benedictione ſancta tua, bene✝dic iſta paruula veſtimenta, quæ pro gratijs tibi exoluendis cum omni deuotione, ſanctoque voto, ac veneratione beatiſſimæ Mariæ, Infans iſte (ſiue Puella iſta) ſuper te ſuſcepturus eſt (vel ſuſceptura eſt) Infunde in eum (vel in eam) quæſumus, tuam ſanctam bene✝dictionem, vt cum primum induerit hoc Religioni ſimile veſtimentum, intercedente B. Franciſco, deſcendat ſuper eum, (vel eam) gratia tua, & protegat illum (vel Illam) ab omni malo mentis, & corporis. Qui viuis, &c.

Deinde aſpergantur veſtimenta, & illa adoleantur incenſo.

Cum vero exuit eum ſuis veſtibus, dicat.

ERIPIAT Dominus de corde tuo ſeculi pompas, quibus abrenuntiaſti, dum Baptiſmum ſuſcepiſti.

Pſalmus.

ERIPE me Domine ab homine malo, à viro iniquo eripe me.

Eripe me de inimicis meis, & ab inſurgentibus in me, libera me.

Eripe me de operantibus iniquitatem, & de viris ſanguinum ſalua me. *Gloria Patri, & Filio, &c.*

Poſtea induat eum cappa, & ſcapulari, & antequam cingat, dicat.

IMMITTAT in te Dominus ſanctum Religionis amorem, ſanctoque feruore

ſuccendaris, & ardeas cœleſtium bonorum deſiderio. *Pſalm.* Laudate.

Poſtea cingat eum dicendo.

PRAECINGAT te dominus Zona iuſtitiæ, vt immaculatus conſerues omnia mandata ſua. *Pſalmus.* Laudate Dominum in Sanctis eius.

Deinde det ei candelam accenſam & dicat.

Domine exaudi orationem meam. *Reſp.* Et clamor meus. *Verſ.* Dominus vobiſcum. *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DOmine Ieſu Chriſte, lux vera de vero lumine, quæſumus clementiam tuam, vt per interceſſionem beatiſſimi Franciſci, mentem paruuli huius illumines; vt cum ad annos diſcretionis aduenerit, ſancto tibi animo, corporeque deſeruiat. Qui viuis.

Poſtea benedicat puerum offerendo eum ſuper altare, dicendo.

COnfirma Deus, in puero, (ſiue puella) quod in eo, (vel ea,) operari feciſti, à templo ſancto tuo, deducat eum, (vel eam) ſpiritus tuus bonus in terram rectam, & benedictio tua ſit ſuper eum, (vel eam) ſemper.

Deinde reddat illum parentibus, & conuerſus ad circunſtantes, dicat.

BEnedicat vos diuina Maieſtas, Pater, & Filius, & Spiritus ſanctus, Amen.

Ad exuendum Puerum poſt annum.

Adiutorium noſtrum in nomine Domini. *Reſp.* Qui fecit cœlum, & terram. *Verſ.* Dominus vobiſcum.

Oremus.

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, à quo deſcendit omne bonum, & omne donum, tibi gratias referimus: & expleta vota reddimus ſuſcipe vota noſtra cum actionibus gratiarum, & intercedente B. Maria Virgine, ſanctoque Franciſco, huic infanti, (vel puellæ) de cætero præſta ſalutem mentis, & corporis, vt te Creatorem recta fide colat, in te Redemptore ſpem ſuã confirmet, teq; ſummũ bonũ ſuper omnia diligat, atq; ſanctis mandatis tuis ſemper obediat. Per Dominum.

Deinde habitum exuendo dicat.

Reddite vota veſtra Deo cum actibus ſuis. Pſalmus. Laudate Dominum omnes gentes, laudate eum omnes, &c.

Deinde deponat habitum ſuper altare, & dicat.

Domine exaudi orationem meam. *Reſp.* Et clamor. *Verſ.* Dominus vobiſcum.

Oremus.

SVſcipe ſancte Pater omnipotens, æterne Deus, vota, preceſque ſupplicum, & per interceſſionem beatiſſimæ Virginis Mariæ, ſanctique Patris noſtri Franciſci, præſta nobis ita beneficia tua cognoſcere, vt in gratiarum ſemper actione maneamus. Per Chriſtũ Dominum noſtrum, &c.

Poſtea benedicat circumſtantes, vt ſupra.

Benedictio corporalium. Oratio.

OMnipotens ſempiterne Deus bene✝dic linteamen iſtud ad tegendum, inuoluendumque corpus, & ſanguinem Filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti. Qui tecum, &c.

Oratio.

DOmine Deus, qui iam ſanctificare dignatus es hoc genus ſpecierum quando eo dignatus es inuolui corpus Domini noſtri Ieſu Chriſti vnigeniti tui in beata paſſione, concede quæſumus per eũdem Dominum, quanquam indignis famulis tuis, vt præſens linteũ cœleſti bene✝dictione ſanctum, & aptum fiat Dominico ſepulcro, vel altari tuo, vt placabiliter poſſit in eo imponi corpus, & ſanguis eiuſdem Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui eſt vita omnium fideliter ſe ſumentium, & viuit, & regnat tecum Deus in vnitate Spiritus ſancti, &c.

Oratio.

CLementiſſime Domine, cuius inenarrabilis virtus, cuius myſteria arcanis mirabilibus celebrantur, tribue quæſumus, vt hoc linteamen tuæ propitiationis bene✝dictione ſanctificetur ad conſecrandum ſuper illud corpus, & ſanguinem Dei, & Domini noſtri Ieſu Chriſti Filij tui. Qui tecum viuit, &c.

***

SEQVVN-

SEQVVNTVR FORMVLÆ Abſolutionum, Abſolutio ab excommunicatione maiore.

Videlicet Iuramento de parendo mandatis: ſatisfactoria ſeu pigneratitia caut. & alijs, vt ſupra in verbo, Excommunic.

PRæmiſſis omnibus genu flexo pœnitente, dicat Sacerdos ſuper eum, Miſerere mei, vel alium pſalmum pœnitentialem totum; & denudatis eius humeris, ſi viſum fuerit expedire (niſi ſit mulier, quæ non percutitur) det ei ictum vnum, leuiter percutiendo ad quemlibet verſum. *Poſtea dicatur* Kyrie eleiſon, Pater noſter. *Verſ.* Saluum fac ſeruũ tuum. *Reſp.* Deus meus ſperantem in te. *Verſ.* Eſto eis Domine turris fortitudinis. *Reſp.* A facie inimici. *Verſ.* Nihil proficiat inimicus in eo. *Reſp.* Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. *Verſ.* Domine exaudi orationem meam. *Reſp.* Et clamor meus ad te veniat. *Verſ.* Dominus vobiſcum. *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

DEVS, cui proprium eſt miſereri ſemper, & parcere, ſuſcipe deprecationem noſtram (vel meam,) vt hunc famulum tuum, quem excommunicationis catena conſtringit, miſeratio tuæ pietatis abſoluat. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. *Amen.* Auctoritate omnipotentis Dei, & beatorum Apoſtolorum eius Petri, & Pauli, & Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ (*vel* Reuerendiſſ. Epiſcopi noſtri) in hac parte tibi conceſſa, & mihi commiſſa, abſoluo te à vinculo excommunicationis, in quam incurriſti propter talem, vel talem cauſſam, & reſtituo te ſanctis Sacramentis Eccleſiæ, communioni, & vnitati fidelium. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

Submonitio.

Nota, quòd, ſi excommunicatio ſit certa, & proinde ad cautelam fieri abſolutionem contingat, non ſunt ſeruanda prædictæ ſollemnitates, ſiue circunſtantiæ. Item pro contumacia, vel offenſa dubia, ſufficit, dari cautionem iuratoriam vt aiunt Doctores, etiam ſi dari poßit fideiuſſoria, & demum ſcito, quòd in articulo mortis conſtitutus, à quocunq; caſu excommunicationis abſoluatur, ſi ſuperuixerit, neceſſè eſt eum adire Superiorem illum, à quo aliàs de iure fuerat abſoluendus, prout elicitur ex dicto c. eos qui; de ſent. excom. lib. 6. & ex ipſa extr. Benedicti Papæ XI. de Priuilegijs, quæ incipit. Inter cunctas, & quidem, non pro abſolutione debet accedere, ſed vt pereat eius mandato, acceptando pœnitentiam, aut huiuſmodi.

Forma diſpenſandi ſuper irregularitate, ſi ſuper hoc facultas habeatur.

AVCTORITATE N. in hac parte tibi conceſſa, & mihi commiſſa, diſpenſo tecum ſuper irregularitate (vel irregularitatibus) quam (vel quas) contraxiſti propter talem (vel tales) cauſſam (vel cauſſas) & reſtituo te ad actus legitimos. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

Abſolutio communiter obſeruanda in confeſſione Sacramentali.

1 SI teneris aliquo vinculo excommunicationis, à quo poſſim te abſoluere, ego abſoluo te & reſtituo ſanctis Sacramentis Eccleſiæ, communioni, & vnitati fidelium. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Amen.

2 Miſereatur; &c. Indulgentiam, &c.

3 Dominus noſter Ieſus Chriſtus te abſoluat, & ego auctoritate ipſius, qua fungor, abſoluo te ab omnibus peccatis tuis. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

Paſſio Domini noſtri Ieſu Chriſti, & merita B. M. ſemper Virginis, & omnium Sanctorum, & quidquid boni feceris, aut mali ſuſtinueris, ſint tibi in remiſſionem peccatorum, in augmentum gratiæ, & præmium vitæ æternæ. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

Submonitio.

Nota, quòd pœnitentiarij Epiſcopales, ſeu Archiepiſcopales, cum regulariter non audiant, niſi peccata reſeruata (quia pro reliquis debeat remittere pœnitentes ad ſuos confeſſores) poſt abſolutionem ab excommunicatione (vt moris eſt) ad cautelam debent indefinitè

SEQVVNTVR FORMVLÆ ABſolutionum, Abſolutio ab excommunicatione maiore.

Videlicet Iuramento de parendo mandatis: ſatisfactoria ſeu pigneratitia caut. & alijs, vt ſupra in verbo, Excommunic.

PRæmiſſis omnibus genu flexo pœnitente, dicat Sacerdos ſuper eum, *Miſerere mei*, vel alium pſalmum pœnitentialem totum; & denudatis eius humeris, ſi viſum fuerit expedire (niſi ſit mulier, quæ non percutitur) det ei ictum vnum, leuiter percutiendo ad quemlibet verſum. *Poſtea dicatur* Kyrie eleiſon, Pater noſter. *Verſ.* Saluum fac ſeruũ tuum. *Reſp.* Deus meus ſperantem in te. *Verſ.* Eſto eis Domine turris fortitudinis. *Reſp.* A facie inimici. *Verſ.* Nihil proficiat inimicus in eo. *Reſp.* Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. *Verſ.* Domine exaudi orationem meam. *Reſp.* Et clamor meus ad te veniat. *Verſ.* Dominus vobiſcum. *Reſp.* Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

DEVS, cui proprium eſt miſereri ſemper, & parcere, ſuſcipe deprecationem noſtram (vel meam,) vt hunc famulum tuum, quem excommunicationis catena conſtringit, miſeratio tuæ pietatis abſoluat. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. *Amen.* Auctoritate omnipotentis Dei, & beatorum Apoſtolorum eius Petri, & Pauli, & Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ (*vel* Reuerendiſſ. Epiſcopi noſtri) in hac parte tibi conceſſa, & mihi commiſſa, abſoluo te à vinculo excommunicationis, in quam incurriſti propter talem, vel talem cauſſam, & reſtituo te ſanctis Sacramentis Eccleſiæ, communioni, & vnitati fidelium. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

Submonitio.

Nota, quòd, ſi excommunicatio ſit certa, & proinde ad cautelam fieri abſolutionem contingat, non ſunt ſeruanda prædictæ ſollemnitates ſiue circunſtantiæ. Item pro contumacia, vel offenſa dubia, ſufficit, dari cautionem iuratoriam vt aiunt Doctores, etiam ſi dari poſſit fideiuſſoria, & demum ſcito, quòd in articulo mortis conſtitutus, à quocunq; caſu excommunicationis abſoluatur, ſi ſuperuixerit, neceſſè eſt eum adire Superiorem illum, à quo aliàs de iure fuerat abſoluendus, prout elicitur ex dicto c. eos qui; de ſent. excom. lib. 6. & ex ipſa extr. Benedicti Papæ XI. de Priuilegijs, quæ incipit. Inter cunctas, & quidem, non pro abſolutione debet accedere, ſed vt pareat eius mandatis, acceptando pœnitentiam, aut huiuſmodi.

Forma diſpenſandi ſuper irregularitate, ſi ſuper hoc facultas habeatur.

AVCTORITATE N. in hac parte tibi conceſſa, & mihi commiſſa, diſpenſo tecum ſuper irregularitate (vel irregularitatibus) quam (vel quas) contraxiſti propter talem (vel tales) cauſſam (vel cauſſas) & reſtituo te ad actus legitimos. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

Abſolutio communiter obſeruanda in confeſſione Sacramentali.

1 SI teneris aliquo vinculo excommunicationis, à quo poſſim te abſoluere, ego abſoluo te & reſtituo ſanctis Sacramentis Eccleſiæ, communioni, & vnitati fidelium. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Amen.

2 Miſereatur; &c. Indulgentiam, &c.

3 Dominus noſter Ieſus Chriſtus te abſoluat, & ego auctoritate ipſius, qua fungor, abſoluo te ab omnibus peccatis tuis. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

Paſſio Domini noſtri Ieſu Chriſti, & merita B. M. ſemper Virginis, & omnium Sanctorum, & quidquid boni feceris, aut mali ſuſtinueris, ſint tibi in remiſſionem peccatorum, in augmentum gratiæ, & præmium vitæ æternæ. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

Submonitio.

Nota, quòd pœnitentiarij Epiſcopales, ſeu Archiepiſcopales, cum regulariter non audiant, niſi peccata reſeruata (quia pro reliquis debeat remittere pœnitentes ad ſuos confeſſores) poſt abſolutionem ab excommunicatione (vt moris eſt) ad cautelam debent indefinitè

finitè dicere tali pacto. Ego te abſoluo à peccatis. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

In reconciliatione, & in caſu mortis repentinæ, vel aliàs imminentis.

1 SI teneris aliquo vinculo excommunicationis, à quo poſſim te abſoluere, ego abſoluo te. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

2 Item ego abſoluo te ab omnibus peccatis tuis. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

Tempore Iubilæi, aut ſimilium gratiarum.

1 SI teneris aliquo vinculo, vel aliquibus vinculis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, à quibus ego poſſim te abſoluere, auctoritate mihi commiſſa, & tibi conceſſa à Sanctiſſimo Domino noſtro Papa, ego abſoluo te & reſtituo te ſanctis Sacramentis Eccleſiæ, communioni, & vnitati fidelium. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

2 Miſereatur, &c. Indulgentiam, &c. Dominus noſter Ieſus Chriſtus, *vt ſupra.*

Submonitio.

At ſi de excommunicatione confeſſarius ſit certus, & facultatem habeat abſoluendi, dicat ſic. Auctoritate N. ego abſoluo te à vinculo excommunicationis incurſæ propter talem cauſſam, *deinde ſubiungat ſic,* Et ſi teneris aliquo alio vinculo excommunicationis; à quo, &c. *Poſtremo abſoluat à peccatis, vt ſupra.*

Abſolutio in articulo mortis, pro habentibus Bullas, aut Confeſſionalia, aut Apoſtolica Priuilegia, prout ſunt illi communiter, qui ſunt ſcripti in Societate Corporis Chriſti aut alibi, &c. & item omnes fere Regulares.

POSTEA *quàm pœnitens fuerit abſolutus à cenſuris, & à peccatis ſecundum formulam hic ſuperius poſitam, debet Sacerdos in fine hac verba ſubiungere.* Auctoritate Domini noſtri Ieſu Chriſti, & beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, tibi conceſſa, & mihi commiſſa, concedo tibi omnem illam Indulgentiam peccatorum tuorum, quam poſſum concedere virtute tuarum Bullarum, Confeſſionalium, vel aliorum Priuilegiorum, ſi tamen hac vice morieris aliàs, Pro alia tibi vice reſeruo. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen. *Et hanc formam tradit etiam Nauar. in ſuo Manu cap. 26. nu. 30. & dicit, eſſe etiam doctrinam Beati Antonini 4. par. & ſubdit, quòd in articulo mortis multi amittunt tales præfatas gratias, quia eorum Confeſſarij eis illas non applicant, & tales gratiæ, inquit, debent etiam applicari ijs, qui amiſerunt loquelam, & non poterunt confiteri, dummodo oſtenderint ſigna contritionis; poſſunt enim tales percipere Sacram Euchariſtiam, & demum Extremam vnctionem, etiam ſi fuerint antea grauiſſimi peccatores: vnde ſunt grauiſſimè puniendi, & Parochi, qui talibus ea Sacramenta denegant.*

***

Supradicta Formulæ habentur in Catecheſi Neap. fol. 43.

F I N I S.

INDEX MATERIARVM DE QVIBVS IN COMPENDIO TRACTATVR.

A

Abbas. fol. 1.
Abbatiſſa. 1
Abſolutio ordinaria, quoad fratres. 4
Abſolutio extraordinaria, quoad Fratres. 19
Abſolutio quoad ſeculares primò. 24
Abſolutio quoad ſeculares ſecundò. 30
Accedere ad Monaſteria Monialium. 66
Alienatio bonorum. 63
Altare. 65
Appellare. 66
Apoſtata. 67

B.

Baptizare. 75
Benedicere Eccleſiaſt. ibid.
Bona. 79
Bulla Cenæ. 184

C.

Canonica portio. 81
Capitulum generale, & prouinciale. 83
Caſus reſeruati. 84
Celebratio diuinorum. 87
Cenſura Eccleſiaſtica. ibid.
Clauſura Monialium. ibid.
Commiſſarius. 97
Communicatio Priuileg. 103
Communicare. 112
Commutare. 115
Conceptio B.M.Virg. 116
Concilium. 118
Concordia. 119
Confeſſiones, & Confeſſores. 120
Confirmatio Prælatorum. 124
Conſecrare res Eccleſiaſt. 125
Conſeruatores Ordinis. ibid.
Conueniri in Iudicio. 127
Conuentiones. 128
Conuentuales Fratres. 129
Correctio Fratrum. 131
Corporalia. 134
Credo. ibid.
Cruciata. ibid.
Cuſtodes. 144

D

Decimæ. 145
Declarare, & determinare. 148
Dare. 149
Diſpenſatio. 158

E.

Eccleſia Fratrum. 165
Ædificare. 169
Egredi ex Ordine, vel Monaſt. 173
Eijcere, ſeu expellere ab Ordine. ibid.
Electio. 175
Eleemoſyna. 179
Epiſcopi. 181
Euchariſtia. ibid.
Exactiones. 182
Excommunicatio. ibid.
Exempti Fratres. 190
Exemptio. 191

F.

Familiares ſeu Famuli Frat. 198
Feriæ. 199
Feſtiuitas. ibid.
Franciſcus Pater Seraphicus. 201

G.

Generalis Ordinis. ibid.
Glor. in Excelſis Deo. 204
Guardianus. ibid.
Gradus Scholaſtici. 205

H.

Habitus Fratrum, & Monial. 206
Hæreditas, & Hæredes. 208
Hæreſis, & Hæreticus. 212

I.

Ieiunium. 213
Impetrare literas Apoſt. ibid.
Imprimere libros. 214
Incarcerare Fratres. 215
Incorrigibiles Fratres. ibid.
Indulgentiæ plenariæ quoad Fra. ibid.
Indulgentiæ non plenariæ quoad Fratres. 220
Indulgentia Stationum. 222
Indulgentia quoad ſeculares. 228
Infirmi Fratres. 258

Ingredi Monaſt. Frat. vel Monial. 259
Inquiſitores hæreticæ prauitatis. 392
Interdictum. 294
Vinerantes Fratres. 312

L.

LAici Fratres. 312
Legata. 314
Licentiare Fratres. 317
Loca Fratrum. 318

M.

MAgiſter. ibid.
Mendicare. 319
Miniſtri. ibid.
Miſſa. 320
Monaſteria. 326
Moniales. 327
Mulieres. 334

N.

NOuitius. 335

O.

OBedientia. 348
Oblati Fratrum. ibid.
Obligationes. ibid.
Obſeruantes Fratres. 349
Octaua Feſtiuitatum. ibid.
Officia Ordinis. 350
Officium Diuinum. 351
Oracula viuæ vocis. 356
Ordines ſacri. ibid.
Ornamenta Eccleſiaſtica. 363

P.

PActa. 364
Paramenta Eccleſiaſt. 365
Parentes Fratrum. ibid.
Parochia. ibid. Paupertas. ibid.
Portio Canonica. 371
Poſſeſsiones Fratrum. ibid.
Prædicatores verbi Dei. ibid.
Prælati. 375
Præfatio Miſſæ. ibid.
Præſentatio Confeſſorum. ibid.
Priuilegia Fratrum. 377
Probatio Nouitiorum. 386
Proceſsiones. ibid.
Procuratores Fratrum. 387
Profeſsio Fidei. 391
Profeſsio Fratrum. 392
Promotio ad ordines. ibid.
Protector Ordinis. ibid.
Prouincia. 393
Prouinciales. ibid.

Q.

QVarta portio. ibid.
Quæſtuare. 394

R.

REcipere. ibid.
Reformatio. 396
Religio, & Religioſi. 398
Reuocatio. ibid.

S.

SAcerdotium. ibid.
Sacramenta. ibid.
Scrupuloſi Frat. 399
Sepelitio & ſepultura. ibid.
Seruitores Frat. 402. Simonia. ibid.
Sorores Tertij Ordinis. 404
Stationes Vrbis ibid. Stat. Ordi. ibidem.
Stygmata. 406. Studentes Frat. 408
Succedere. 409. Superfluitates. ibid.
Suſpenſiones. ibid. Syndicus. ibid.

T.

TErtiarij Fratres, & Sorores. ibid.
Tranſire ad alios Ordines. 419

V.

VEndere. ibid. Vicarius. ibid.
Viſitatio, & Viſitator. 420
Vnctio extrema 421. Votum. ibid.

Poſt Compendium ponuntur quædam Bullæ in Compendio, diuerſis in locis adductæ, à fol. 424. vſque ad fol. 433.

Deinde annectuntur quædam ſpectantia ad Fratres, & Sorores, & Tertiarios, ſcilicet,

ORdo ad recipiendum ad profeſ. f. 439
Ordo ad induendum nouitium. 441
Ordo ad benedicendum velum. 444
Ordo ad benedicendum, Abbatiſſam. 445
Prima regula Tertiariorum. 446
Secunda regula eorundem. 450
Ordo ad induendum Tertiarios. 452
Ordo ad induendum puerum pro voto. 453
Ordo ad exuendum puerum poſt votum. 454.
Benedictio Corporalium. ibid.
Formula abſolutionum. 455

INDEX

INDEX
RERVM OMNIVM NOTABILIVM QVÆ IN HOC COMPENDIO continentur.

A

ABBAS quomodo, & quando poſſit conferre Minores ordines fol 1.

Priuilegijs omnibus, conceſſis Abbatibus ordinum monachalium, Prælati Fratrum Minorum, aliorumq; Mendicantium poſſunt uti per communicationem Priuilegiorum fol. 1.

Abbatiſſa.

ABbatiſſæ electioni, plura debere concurrere per nonnullos precedentes Sum. Pontif. fuit ordinatum: videlicet, vt electio Abbatiſſæ pertineat ad Conuentum, vt in §. 1. & vt nulla monialis ad electionem concurrat niſi 12. annorum ſit profeſſa, & ne poſſet eligi, niſi compleuerit 30. annum. & niſi ſit profeſſa, vt in §. 2. Et quòd per annum tantum ſtarent in officio, & de renuntiatione officij, & clauium, facienda, § 6 & 9 f. 2.

Abbat. correctio, in viſitatione, ſeu depoſ. off. à viſitator facienda ibi. f. 2 §. 9.

Ne Abbatiſſa, nec omnes aliæ Mon. poſſunt aliquam in Religio. recipere nec Capellanum, abſq; expreſſa licentia Prouincialis, aut Viſit. f. 2. § 8.

Sed quomodo nunc per Conc. Trid ſit facienda electio Abbatiſſæ. f. 3.

Abbatiſſæ in vita, fuerunt reductæ à Greg. XIII. ad triennium, quo triennio finito, omni carere debent regimine, & auctoritate monaſterij, per trienniũ, quo elapſo pluries eligi poſsũt, f. 3.

Tempus ſuſcipiendi habitum à puellis Deo dicandis, ac exploratio earum voluntatis, ac pœna contra illos, qui eas cogerent ad intrandum, vel exeundum è mon. f 3.

Puellis nouitijs ord. S. Dom. fuit conceſſum, vt poſſent in articulo mortis profeſſionem emittere. f. 3.

Vt preter ordinarium Confeſſorem concedatur eis alius extraordinarius, bis, aut ter in anno; ibid.

Ordo ad induendum nouitiam f. 441.

Abbatiſſæ. & Velι benedictio f. 444. & 445.

Abſolutio.

Pro Mendic. ABſoluere Frat. ab excom: pro iniectione manuum in ſe ipſos, aut alias excommun. vel alijs cenſuris, & pœnis ſuppoſitos, f 4. §. 1. & f. 5. § 7. Et quibus Prælatis iſta facultas concedatur, f. 5. & 6. & f. 8. §. 25.

Sed quomodo talis facultas nunc ſit intelligenda, vide f. 13 & 16.

Abſoluere nouitios à quibuſcunq; peccatis, & cenſuris quomodo poſsint Prælati ordinum mendicantium: habetur f. 4. & 6. Et plenius declaratur in verbo nouitius. f. 335.

Abſolui poſſunt Prælati à fratribus, quos in confeſſores ſibi elegerint, à cenſuris, ac diſpenſationis beneficio potiri f. 5. & fol. 59.

Ampliſſima facultas conceſſa Prælatis ord. Min. abſoluendi ſuos Fratres, Profeſſos, vel nouitios, ac Tertiarios. & familiares, eiſq; Sacramenta miniſtrandi, f. 6. §. 10. & f 7. §. 14. Pro Frat. ord. min.

Sed vt tali poſsint facultate gaudere, oportet, quòd ſingulis ſeptimanis, per ſpatium vnius anni, dicant 7. pſalm. pœnit. vt f. 7.

Quomodo tamen hoc intelligatur vide. f. 14. & 219. Reſolutio conceſſ.

Reſolutio ſummaria, ſeu Epilogus omnium Conceſſionum in materia Abſolutionum quoad Frat. Min. ſpectantium, habetur, f. 9. § 38. Sed melius, f. 51.

Abſolui à caſib. reſeru. miniſt. eſt prohibitum Frat. Adeo, vt nec virtute Bullæ Cruc. nec aliarum Indulg. id poſsint, f. 7. §. 15. & f. 14. §. 21. Pro caſib. reſeruatis.

Idem prohibuit Pius V. Fratr. & monial. ord. Præd. f. 18 §. 21. & f. 12 & fratr. Auguſt f. 14.

Abſoluendi facultas à caſib. contentis in Bulla Cœnæ conceſſa ab aliquo Pontifice, expirare demonſtratur cum morte concedentis, & datur cautela Procuratorib. Ordinum, vt quolibet anno tranſacta de Ioue ſancti obtineant confirmationem Priuilegiorum, ac abſoluendi ab illis caſibus ibi reſeruatis. f. 7.

Abſoluendi, ac diſpenſandi facultas, in quibus Prælatis ord. min. reg. obſeru. ſit hodie declaratur,. f. 11.

Et vtrum talis facultas, in dictis Prælatis ſit ordinaria, vel delegata. f. 12. melius declaratur, & f. 44.

Abſoluendi auctoritas actiua, vel paſsiua data à Generali, vel Prouinciali, quantum ſe extendat. f 15.

Abſol. debebat Epiſcop. tempore antiquo Fratrem percutientem aliquem clericum ſecularem, vel ſi per- Pro iniectione manuum.

ſi percuſſus eſſet alterius Relig. debebat abſol. Prælatus percuſſi, ſed hodie non obſeruatur. 16

Sed an poſſet illum Epiſcop. denuntiare excom. vide in ver. Exemptio.

Percutientes ſe adinuicem, an alter alterum poſſit abſoluere, ibid. 16. *& quid obſeruandum, quando percutiens eſt Prælatus* ibid.

Pro ordin. prædic. *Abſol. ſeu alia Sacram. mon. S. Claræ, & ſeruitricibus earum impendere quomodo, & quando poſſint Confeſſ. ipſarum monialium f.6 & 16.*

Abſol. ac diſpenſandi, latiſſ. facultas conceſſa Prælatis ord. Præd ſuos fratres, ac moniales, etiam propter manus violenta iniectionem, habetur, f.9 §.31.

Pro Aug. *Et quod poſſint abſol. ſicut poterant ante reſtrictionem Bull Aureæ.* §. 3. & 34.

Auguſtin. fratres Lombardiæ, nec ab Apoſt Legatis nec à Pœnitentiarijs, & alijs, poſſunt à caſibus reſeruatis abſolui, nec confeſſionalibus vti, abſq; ſuorum Prælatorum licentia. f.10 §.36

Pro miniſt. infir. Pro omnibus min. *Abſoluendi, ac diſpenſandi & vota commutandi, Ampliſsima facultas à Greg XIV. conceſſa clericis reg miniſt. infir.* 15

Abſolui ſemel tantum ab omnibus reſeruatis, excepto falſificationis liter. Apoſ. crimine, fuit conceſſum minor obſer. f.16. §. Et etiam in art. mort & indulg. plen. omnib frat minor & nouitijs. f.19. §.1. & f.20. §.6

Abſolutio, & diſpenſatio plenaria, & ampliſſ. ſemel in vita, pro profeſsis, nouitijs, & conuerſis, f.19. §.3. & §. 5. ad quã gaudendum aut Collect. opus eſſe dicere 7. pſal. ſingulis ſeptimanis vnius anni, 20.

Abſoluendi facultate, quam habent Prouinciales à cenſuris, carent cuſtodes, niſi ſpecialiter eis à miniſtris committeretur, ſed per commun priuileg Fratrum Prædicatorum bene poſſunt. 7

Pro mon. S. Claræ. *Abſolutiones quattuor pleniſsimæ, & Benedictio Papalis monialibus S. Claræ conceſſæ. f 21. §.7*

Et alia abſol. pleniſſ. pro multis feſtiuitatibus eis ſimiliter conceſſa. §.8. & 9. f.21

Abſol. plen. pro die S. Catharinæ frat. mino. obſer. conceſſa. §.10. ibid.

Reſolutio. *Reſolutio, ſeu Epilogatio ſupradictarum Conceſſionum habetur. f.17. Et quòd ſupradictæ Abſol. Plenar. non poſſunt fieri abſq; licentia Prælatorum* ibid. *& quomodo hoc intelligatur.* 22.

Formulæ quædam ponuntur abſolutionum plenar. prædictarum. f.23.

Alia Formula ordinaria facienda pro abſolut. à peccatis, pro reconciliatione, pro diſpenſatione, &c. ponuntur infra, in fine compend poſt Bullas, 455

Pro Monachis S. Bened. Obſer. Cart. & S. Hier. *Abſolutiones, & Indulg. Plen. pro mortis Artic. conceſſæ Monachis S. Bened. Obſeru. Carthuſienſ. & S. Hieron.* f.22. §.11. 12 31

Forma abſolutionis ab excommunic. maiori ponitur in verbo excommunic. *Forma Abſolutionis ampliſsima danda Fratr. in mortis agone f.23. & aliam habes poſt Compendium.* 455

Pro Frat. Minimis. *In Abſoluendis excomm. in foro conſcientiæ, non tenentur Fratres Min obſeruare formam, quæ in publicis abſol obſeruatur,* f.26. §.13

Abſoluendi facultas ab omnibus, à quibus poteſt Diœceſanus, conceſſa Fratribus Minimis, an extendatur ad ſeculares, vel ad Fratres tantum, 29

Pro Socie. Ieſu. *Abſoluendi. & Diſpenſ. & vota Commut. ampliſſima facultas Patribus Socie. Ieſu à Pau 3. data f.29. Et poſſunt abſoluere condemnatos ad triremes, ab omnibus caſibus, vt in arti mor.* ibid. *Et etiam bona naufragantium recipientes.*

Et dum ſunt Itinerantes ampliſsima etiam eis datur facultas, confeſsiones in quouis loco audiendi, & Prædicandi, ibidem.

Quibus Priuilegijs gaudent etiam omnes Mendicantes per communicationem ibidem.

Prohibitio f. & 1 præd. & Minor. *Abſoluere à quibuſdam caſibus Epiſcopo de iure, & conſuetudine ſeruatis fuit interdictum Fratribus Prædic & Minor. f.30. §.1. & f.31. §.7. & quinam ſint caſus, Epiſcopo de iure reſeruati explicantur,* ibid.

Notandum quòd facultates illæ abſoluendi recipientes pedagia ab Eccleſiaſticis, & intrantes Monaſter. Monialium, & alios ibi notatos. f.30. & 31. aliter modo ſunt diſpoſita per ſubſequentes Summos Pontif. vt dicetur in verbo Ingredi Monaſt. Mon. *& alibi in ſuis proprijs locis,* vide *f.33.*

Abſoluere ab hæreſi nullus poteſt præter Papam, f.17 & 36. & 144.

Abſoluendi & penſandi, Ampliſsima facultas conceſſa Monachis S Benedicti de Obſeru. f.32. §.16.17.18 & 19.

Circa quam multa notanda ponuntur, f. 45

Abſolutio ſacramentalis, an debeat dari de peccatis confeſsis tantum, vel etiam de oblitis vide f.35. & 147.

Reſolutiones quædam noſtræ notabiles in materia Abſolutionum quoad Fratres, & quoad ſeculares habentur, f 35. quæ conſiſtunt in his capitibus videlicet.

Primò de auctoritate, quam Prælati Religionum habent

habent in foro conſcientiæ cum ſuis ſubditis f 35
Et quòd iſta auctoritas ſit tanta , quanta eſt Epiſcopi cum ſuis. 36
Secundò quomodo talis auctoritas ſit intelligenda, ac ſecundùm Conc. Trid. & Bullam Cœnæ Domini modificanda. ibid.
Tertiò, de auctoritate ampliſsima, quam ipſi Regulares Confeſſores ab Ordinario approbati erga ſeculares habent, 44
Quartò, in quo talis auctoritas à Conc. Trid. Bulla Cœnæ alijſque ſubſequentibus Summis Pontif. ſit derogata. & in quo non. 46
Quintò quales eſſe debent Confeſſores, vt talibus poſsint vti Priuil. 49
In quibus capitibus quamplurima notabilia diſcutiuntur.
Abſoluendi facultas à caſibus reſeruatis conceſſa non compredendit Cenſuras, nec Votorum commutationem. 40
Abſoluere ab excommunicationibus à iure, & etiam ab homine latis, Epiſcopo reſeruatis, quando poſſint Confeſſores. 46
Abſoluere excommunicatum nominatim, quomodo, & quando poſſint Confeſſores Mendicantes, ibidem.
Abſoluere à caſibus reſeruatis in Bulla Cœnæ, nemo poteſt, quouſque à viuente Pontifice Priuilegia non fuerint confirmata. 49
Abſoluere à caſibus reſeruatis Epiſcopo quomodo & quando poſſint Confeſſores Mendicantes, vide, fol. 6.
Et validiſſimis rationibus demonſtratur non poſſe ex verbis Conc. Trid. deduci, eos non habere talem facultatem ab illis abſoluendi, ibidem. Sed bene eis prohiberi per Sacr. Congreg. Card. f. 48. *& eius Deciſio adducitur.* 85
Et comprobatur per quoddam reſponſum datum ab eadem Cong. Domino Alphonſo Epiſcopo Caiet. ibidem *f.* 86.
Eximuntur tamen ab hac prohibitione Confeſſores Societat. Ieſu, vt fo. 49. *Sed vide quid dicat eadem Cong. circa hoc f.* 85.

Reſolutiones ſupradictæ Abſolutionum, epilogantur in ſumma, vt facilius omnes mente teneantur. f. 51. Vbi breuiter epilogatur, quid poſſint, & non poſſint Prælati cum ſuis ſubditis, & Confeſſores cum ſæcularibus pœnitentibus.

Pro caſibus reſeruatis.

ABſoluere poſſe à ſuſpenſione à Diuinis, an & quando comprehendat diſpenſare in priuatione, & in habilitatione offic. in ver. Ingredi Mon. Mon. *f.* 290.
Annui redditus an poſsint acceptari à Fratribus Min. vide in verbo Legata.
Anniuerſaria defunctorum, vel annui redditus indirectè Fratribus relicta, an poſsint à Fratribus haberi. f. 316.

Accedere ad Monaſteria Monialium.

ACcedere ad Monaſteria Monialium, quomodo & quando quis poſſit, & a quibus Prælatis poſſit dari licentia, ex iure cõmuni, & ex Priuilegijs antiquis, vide *f.* 55. *vſq. ad* 56, *vbi ponuntur à Collectore quædam vtiles annotationes Sed pro illarum declaratione, videnda eſt Annot. Cord. vbi ad longum multa declarat.* 60.
Sed plenius vide in Annotatione noſtrà in verbo Ingredi Mon. Mon. *fol.* 259. *vbi declarantur Motus Pij V. & Greg.* 13.
Acceſſus ad loca exteriora Monialium, an ſit nobis prohibitus ex vi Regulæ noſtræ, vel per Papam, *f.* 60.
Accedendi ad Monaſt. Mon. S. Claræ conceſsiones datæ extenduntur ad Mon. aliarum Monial. & quando hoc erit, 61
Dare licentiam Fratribus hoſpitibus accedendi ad Monaſt. Monial. An poſsit prælatus hoſpitis, vel loci? ibid.
Adeuntes Regulares ad Mona. Mon. abſque Epiſcopi licentia, incidunt in pœnam excommun. ab ipſo latam ſi tamen poterunt excommunicari & non ſint exempti, & nunc à quo debeant abſolui vide *f* 63.

Alienatio Bonorum.

Pro Fratr. Mino.

GEneralis Fratrum Min. poteſt tollere quaſcunque ſuperfluitates è locis, & illas oſtendere, vel commutare facere, fol 69. *& eadem facultas data fuit Syndicis, & Procuratoribus locorum,* ibid.
Sed quomodo, & quando huiuſmodi Alienationes poſsint reuocari, iuxta diſpoſitionem Conc. Trid. 65
Fratres autem nec poſſint vendere, nec impignorare. 64
Prohibitio à iure communi facta circa alienationem, ſeu ad vitandam conceſſionem rerum Monaſteriorum, omnibus Regularibus, ibid. *f.* 3.

Mmm 3 Excom-

Pro Mini S.Clar. & Tertiar. *Excommunicatio contra concedentes Bona Eccleſiaſt. vltra triennium.* ibid. §. 4.

Licentia permutandi bona Monaſteriorum Monial. S. Claræ ipſis Mon. & Tertiar. conceſſa. ibid. §. 5 & 6.

Facultas Fratribus Minor. conceſſa, & Mon. S. Claræ, & Tertiar. 65

Ord. Præ. *Ordinis Prædicatorum Magiſtro Generali & Prouinciali, datur etiam ampliſſima facultas, locandi ſeu alienandi, &c. Bona monaſteriorum, cum aliquibus tamen condit. requiſitis.* ibid.

F. & Mon. S. Auguſt. *Et idem conceſſum Fratribus & Monial. S. Auguſt. ſed cum alijs additamentis, circa dare illa in emphiteoſim.* ibid.

Congreg. Caſſinenſ. *Congregationi Caſſinenſi. Pius 5. Conceſſit poſſe alienare bona eorum, vſque ad quinquaginta millia ſcuto um.* ibid.

Altare.

POterant prius Fratres celebrare ſuper Altari portatili, abſq; licentia Prælatorum, ſed nunc ſecus eſt obſeruandum per Concil. Trid. f. 66. §. 1 3. & 4.

Primarium lapidem ponere in Oratoria, & Eccleſias conſecrare, quando poterunt fieri facere, ab alio quàm à Diœceſano ibid. §. 2.

Appellare.

COrrectiones, & punitiones Fratrum delinquentium, rimulis iuris poſtpoſitis, fieri debent nec ab ijs punitionibus appellari poteſt. f. 66. §. 1. & 3.

Et quid intelligatur per rimulas iuris, & quando poterunt illa poſtponi, & quando non f. 67.

Et cõtra ſe in talibus Appellationibus interponẽtes, adeſt excommunicatio, ibidem. §. 2. & 3.

Sed modo eſt permiſſa Appellatio & præſcribitur modus à Sac. Congreg. Card. à Greg. 13. & à Sixt. 5. ibid. f. 67.

Contra appellantes ſe ob alicuius officij Depoſitionem, ibid.

Apoſtatæ ab ordine.

EXcommunicantur omnes dimittentes habitum & illos detinentes f. 67. §. 1 5. & 22. *Et vt euitentur ab omnibus* § 48.

Eiecti, aut expulſi ab Ordine, prohibentur prædicare, docere, aut Confeſſiones audire, ibid. §. 1.

& quod Prælati poſſunt contrafacientes, excommunicare, §. 11. *ſecus eſt in Societ. Ieſu.* 72

Et quid circa hoc iubeat Conc. Trid. vide f. 72.

Conceditur Prælatis Ordinis Min. Apoſtatas ſuos excommunicare, capere, ligare, &c. in quocunque habitu, & loco reperiantur §. 30. *& qui Prælati hoc poſſint facere.* f. 68. §. 8. 9. 10. 11. 14. 30. & f. 72. Ord. min.

Conditio obſeruanda quando datur à Prælatis licentia alicui tranſeundi, ad ordines S. Bened. vel Carthuſien. §. 7.

Conceditur Prælatis Ordinis Carmelit. quòd poſſint promulgare ſententiam excommunicationis contra detinentes Apoſtatas, ſiue illi ſint Clerici ſiue laici, quæ eſt magna facultas f. 68. & 70. Pro Car.

Contra eos, qui habita licentia tranſeundi ad alios Ordines, ſtatim non tranſierint. §. 9

Eiecti ſiue licentiati ab ordine F. Mi. petita vel non petita licentia, in illis ordinib. ad quos tranſierint, omnium dignitatum, & officiorum ſunt incapaces f. 69. §. 12. *Et vide determinationem Conc. Trid.* 72 Pro F. Mi. Pro omnibus Mendic.

Nullus ex ordinibus Mendic. poteſt tranſire ad alios Ord. præter Carthuſienſ. ſub pœna excommunicat. §. 14. & f. 73 Pro conu. & Obſeru.

Contra Conuentuales, & Obſer. Frat. fugitiuos recipientes. §. 19. *Et quòd nullus F. recipiatur in Conuentu, abſq; licentia in ſcriptis ſui Superioris.* § 16. & 29

Copioſa prouiſio contra Duces, & Principes, fauentes Apoſtatis, alijſq; inobedientibus Ord. Carmel. § 17. *Et quod Prælati ipſius Ord. poſſint illos carcerare, torquere, ſed hoc quia cautela debeat fieri.* §. 18 Pro Carmel.

Ampliſsima facultates conceſſa Prælatis Ordin. Prædicat. & Auguſtin. contra eorum Apoſtatas, & illos retinentes. f. 71. §. 25. 27. & 28 Pro Præd. & Aug.

Epilogus Collectoris omnium ſupradictorum Priuilegiorum in materiam Apoſtatarum, folio 72.

Quod Frat. Min. & Prædic. nec cauſſa ſtudij, nec alia quacunq; poſſint extra Conuentus commorari, abſq; ſuorum Prælatorum licentia f. 87. §. 23.

Decretum Conc. Trid. de recipiendis, vel retinendis Fratribus alterius Ordinis, quomodo ſit declaratum à Pio V f. 72.

Apoſtata quis verè dicatur. f. 73. *in ſecũdo caſu C.*

Apoſtata quando reputatur ex conſtitutionibus Capuccinorum. 73 Pro Mendican.

De tranſitu Mend. ad Ord. Monachales, quid ſtatuant iura ibid & f 395.

An profeſſus propter inopiam parentum poſſit Religionem exire. 73

Bona

Bona acquiſita in Apoſtaſia, nunc ſunt Cameræ Apoſtolicæ. f. 73. & vide Priuilegium vetus circa hoc f. 50.

Capuc. *Capuccinis non licere recipere Fratres de Obſeru. ſine licentia ſuorum Superiorum, habetur. f. 71 & f. 345.*

Pro Caſſin. *Priuil. Caſsinenſ ne eorum Monachi, in quocumque aliorum Ordine, poſsint recipi, etiam occaſione arctioris vitæ, abſque conſenſu Cap. Gener. & maioris partis viſit. ſub pæn. excom. Et an hoc Priuil. ſit limitatum per Conc. Trid. vel per Cap.* licet, de Regularibus *vide f. 73*

Legitimè tranſiens ad aliam Religionem, tenetur ibi tacitè, vel expreſsè profiteri illam, & quod ex his quæ habet nihil ſecum aſportet. ibid.

Pro Socie. Ieſu. *Amplum Priuil. Conceſſum Soc. Ieſu contra ſuos Apoſtatas, & quod nemini eorum poſt emiſſa vota liceat ad quamcunque aliã Religionem tranſire, præterquam ad Carthuſ. niſi de expreſſa Superior. licentia ſub pœna excom.* 74

Pro miniſt. infir. *Et licentiã habentibus tranſeundi, ſunt taxatæ quædam conditiones obſeruandæ. f. 92. Quæ Conditiones non poſſunt ab alijs Regularibus participari* ibid.

Clericis Miniſtris infirmorum idem fere eſt conceſſum, vt in eorum Bulla habetur Gregor. 14.

Ord. S. Hieron. *In Ordine S. Hieron. Hiſp. eſt prohibitum, ne Fr. illius ad alium Ordinem etiam Carthuſ. tranſire poſsint, niſi licentia petita, & obtenta, Generalis Prioris ſub pœna excom.* ibid.

Baptizare.

BAptizare in terris infidelium, fuit quodam tempore conceſſum Fratribus Minoribus, quas Conceſſiones expreſsè ait Collect. & ad hoc adducitur quædam declaratio c. Gener. illius quod dicitur in Regul. Ne fiant Compatres, &c.* *f. 71. §. 1. & 2*

Benedicere Eccleſiaſtica.

BEnedicere veſtes Sacerdotales, Pallia, & Corporalia fuit conceſſum F. Minor. vbi Catholicorum Epiſcoporum copia non poſſet haberi *f. 75. §. 1*

Et omnibus Sacerdotibus Minoribus Regularis Obſeruantiæ eſt conceſſum, vt poſsint omnia indumenta Sacerdotalia; & paramẽta Altaris benedicere, exceptis Corporalibus. ibid. §. 4

Pro Carmelit. *Carmelitarũ ampliſsima conceſsio, circa Benedictionẽ Cæmeteriorũ; & Altarium conſecrationem, olei, & Sancti receptionem: quando eorum diœceſani id recuſauerint facere vel eorum præſentia haberi non poſſet* ibi. §. 3. 5. & 6. & *quod idem poſsint Fratres Prædicatores.* 77

Prædic. Auguſtin. *Auguſtinienſibus idem eſt conceſſum.* §. 9. & 10

Benedic. Corpor. *Generalis, & Prouincialis Fratrum Minorum poſſint benedicere Corporalia.* 57

Auguſtinienſiũ Vicarius Generalis, & Viſitatores poſsint benedicere Corporalia ibidem. *f. 76. §. 8. & f. 169.*

Ordinis Minimorum Generalib. & Prouincialibus & eorum Vicarijs conceditur poſſe benedicere Corporalia, & alia ornamenta Eccleſiaſtica, præter Calices ſuarum domorum 76

Ord. Minim. *Et quòd poſsint Eccleſ. Cæmiteria, & Oratoria ſollemni benedictione benedicere & Eccleſ. reconciliare, §. 11. 12. 13. & quæ dicatur ſollemnis benedictio.* 78

Latiſsima Conceſsio Fratribus Minoribus data eſt, pro huiuſmodi benedictionibus, conſecrationibus, & reconciliationibus, ibid. §. 14

Et quod etiam in requiſitis Diœceſani, poſſent illa facere, & in §. 14. ſed hoc eſt per Concil. Trid. reuocatum, vt ibid. *& f. 78.*

Fuit ſtatutum in Capitulo Gen. vt ſoli Prouinciales poſsint benedicere Corporalia, ſed alia paramenta poſsint benedicere Prouinciales, Cuſtodes & Guardiani, & non alij: & illa ſolum pro Fratrib. Monialib. & Tertiarijs & non pro alijs extra ordinem, 77

Verum quia hoc ſtatutum eſt antiquiſsimum, nec poteſt alios Fratres Mino. ligare, ideo ſtandum eſſe cenſeo Statutis, vel conſuetudinibus modernioribus vniuſcuiuſque Ord. & an per ſtatuta generalia poſsit derogari diſpoſitionibus Pontificis. vide f. 13. Et an & quando Priuilegium perdatur per non vſum. 28

Epilogus Collectoris omnium Conceſsionum ſupradictarum. 77

Benedicere autem Corporalia ad vſum etiam aliorum, qui Prælati poſſunt, & qui ad vſum tantum eiuſdem Ordinis, & an poſsint hoc facere Guardiani, vel Priores, & an pro hoc requiratur licentia Capituli Generalis, ibid. Vbi recenſentur Priuil ord. S. Hieron. Hiſp. S. Iuſtinæ, & Auguſtin. & vide etiam infra in verbo Eccleſ. *in fine noſtra annotat. Eccleſia dicitur eſſe polluta ſex modis,* 78

Bona.

FRatres Ordinis minor. Epiſ facti omnia bona in eorum poſſe reperta ſtatim debent reſtituere Generali, vel Prouincialibus, *f. 79. §. 1*

De bo-

De bonis malè acquiſitis, & incertis relictis, poſſunt eleemoſynas recipere F. ibid §. 2. & 3. quid de bonis Nouitij incertis, reſtitutioni obnoxijs, facere debeant, §. 4.

Ex loco relicto poſſunt Fratres omnia bona illius, & ædificiorum materiam præter Eccleſias ad alium locum transferre, vel vendere, §. 5. & idem dicitur de locis Monialium S. Claræ, relictis, §. 7. f 80

Contra occupantes vel damnificantes bona Auguſtinienſ §10

Alienationis bonorũ monialium S. Claræ & Tertij Ordinis forma, & modus §. 11. ibid.

Bona Apoſtatarum, tempore apoſtaſiæ acquiſita, fuit conceſſum Prælatis Ordinis de illis diſponere, eo modo vt ibid. §. 13. Sed nunc ſunt Cameræ Apoſtolicæ, vt ſup f. 73 & hic f 81.

Bona immobilia poſſidere fuit conceſſum omnibus monaſt & domibus tam virorum, quàm mulierum, etiam mend. exceptis domibus S. Franciſci Capuccinorum, & eorum, qui Frat. min. de obſer. vocantur, Conc. Trid. ſeſſ. vlt. tit. de reg. c. 3 f. 212. ver. Legata.

Bulla.

IN Bulla Cœnæ Domini, quo ad caſus ibi contentos, annullantur omnia priuileg. f. 49 & quid quolibet anno, poſt illius publicationẽ, ſit à Procur. ordinum obſeruandum f. 7. & 17.

Aliqua notabilia pro eiuſdem Bullæ declaratione vide inf. in ver. Excommun.

Bulla Pij V. & Greg 13 circa ingreſſum mulierum in monaſt Religioſorum. & è contra, cum eorum notabili declar habentur in ver. Ingredi monaſteria monial in noſtra annot. 286

Bulla Cruciatæ, vide inf in ver Cruciata.

Bulla Sanctiſſ. nominis Ieſu, licet habeat vt confratres illius toties quoties, poſſint à caſi Epiſc. reſeruatis abſolui, non tamen non poſſe fieri oſtenditur, f 86.

Bulla Greg. 14 pro immunitate eccleſ. ſeruanda, moderatiua Sixt. V contra bannitos, ponitur in verb. Eccleſia fratrum. 168

Bulla Sanctiſſ. D. N. Clem. VIII. de largitione munerum, cum eius declarat. habetur in ver. Dare. f 50.

Bullæ, quæ habentur in fine huius Compendij vnà cum quibuſdam Benedictionibus.

Confirm. priu. intell. BVlla confirmat. priuil. ampliſſ. facta à Clem. VIII. f 424,

In cuius fine ponitur intellectus illius clauſulæ, quæ nunc in confirmatione Priuil ſolet apponi, videlicet. dummodo ſint in vſu, & ſacris canonibus & decretis S. Conc. Trid non aduerſantia & ponitur etiam in verbo priuilegia. Vnius clauſulæ.

Bulla Pij V. latiſſ de exemption. ab exactionibus, datijs gabellis, &c. mendic. Ord. conceſſa, cum quibuſdam neceſſarijs annotat. noſtris circa illam, vt ibid. f. 424. & ibi notantur iſta præcipuè, videlicet.

Quòd huiuſmodi priuilegium ab exactionibus nunquam fuit derogatum à Greg. 13. in extrauag. in tanta, f 428.

Et quod perſeuerantes exigere tales prohibitas exactiones non ſuſcipiunt effectum Iubilæi, quando erit niſi illa caſſauerint, &c.

Et quomodo abſolui à cenſuris, &c. virtute Iubilæi niſi ſatisfecerint ijs, per quæ cenſuræ latæ fuerunt, reinciàunt, vide ibi notanda tempore Iubilæi.

Et hinc infertur, quamplurimas communitates, & dominos, ad huc ſemper manere excommun. non deſiſtentes ab illis, propter quæ erant prius excommun.

Ac inuenitur contra imponentes nouas gabellas, aut augentes veteres, &c. & demonſtratur quinam Domini poſſint nouas gabellas imponere, vel impoſitas augere. Pro comm. in die Paſchæ.

Bulla Clem. VII. declaratoria circa comm. faciendam in die Paſcha, quòd tali præcepto ſatisfiet, in partib. Hiſpaniæ, à primo die quadra. per totam octauam Paſchæ 429 Prohibit. ne à caſibus reſer. abſol.

Bulla alia Pij V. prohibitiua, ne frat. ord prad. ſub quouis prætextu poſſint ſibi eligere confeſſ. & à caſibus reſeruatis ſuis ſuperioribus abſolui. 430 Prouin. facultas. Pro ſocietat. Ieſu.

Ac etiam conceditur prouinc. ipſius ord. tota illa facultas pro ſuis ſubditis, quam habent Epiſc. Conc. Trid. in foro conſcientiæ cum ſuis ouibus. ibid.

Bulla Pauli III. ampliſſima conc. Fratribus Soc: Ieſu circa facultatem prædicandi ac abſoluendi, 431

Bulla Pij V. in qua prohibetur Fratribus Capuccinis ne ad ordinem S. Franciſci de Paula ingrediantur & è contra f. 4. ibid.

Bulla Greg. 14 contra Fratres reformatos patrum Conuentualium, ne deferant habitum conſimilem Capuc: Et ibi. interdicitur Capuccinis ingreſſus ad eos, 432 Pro Cap. & S. Franc. de Paula.

Bulla Pij IV. Continens formam iuramenti profeſſionis fidei. 433

Bulla Greg. XIII. Ne Prælati, & alij Monaſteriorum Mo-

Contra reformatos Conu.
De habitu Capuccinorum.

rum Monialium curam habentes in illa ingredi valeant, niſi in caſibus neceſſarijs, 435
Sed qui nam ſint ij caſus neceſſarij, declaratur in verbo Ingredi Mon. Mon.
Summarium duarum Conſtitutionum Sixti V. de Illegitimis &c. 439
Bulla Clem. VII. ſuper executione decreti Conc. Trid. contra Regulares &c. 438
Benedictio Veli & Abbatiſſæ. f.444. & 445
Benedictio Corporalium. 454
CAmaldulenſium initium deſcribitur f. XIII.
Camaldulenſibus Ampliſſima Indulg. conceſſa. 220
Canonicorum Lateranenſ & S. Saluatoris Origo, deſcribitur f. XIII.
Canonicis Lateranenſ. Et Caſſinenſ. Indulgentia conceſſa. 29
Carthuſienſium origo. XIII.
Carthuſienſibus Indulgentia plenaria conceſſa. f.219. & 224
Carthuſienſibus Abſolu. plen. conceſſa in Feſtiuitate B. M. V. f.16. §.12
Capuccinorum Origo habetur. IX.
Capuccini obſeruant, hoſpites Fratres non poſſe confiteri, niſi de licentia Prælati loci; ſecus eſſet, quando illi eſſent Prælati, 16
Capuccinorum obſeruatio pro abſolutione impendenda Nouitijs, ſecundum ordinem S. D. N. Clem. VII. f 23. & in verbo Nouitius.
Capuccini non poſſunt Ingredi Ordinem S. Franc. de Paula, nec è contra: Nec ad reformatos Patrum Conuentualium tranſire: vt habetur in Bullis poſitis in fine huius Compendij f.432. & in verbo Recipere.
Capuccini non poſſunt recipere Fratres de obſeruantia, abſq; licentia in ſcriptis ſuorum Prouincialium, vide in verbo Recipere, & ſup. f.73.
Capuccini poſſunt recipere Fratres diſcalceatos ſiue reformatos Hiſpaniæ. Vt in verbo Recipere.
Capuccini an poſsint ad aliam tranſire Religionem ibidem.
Capuccinorum Eccleſia ab Epiſcopis non poſſunt viſitari. 169
Capuccini an poſsint habere annuos redditus directè, vel indirectè eis relictos, vel anniuerſaria defunctorum recipere, habetur infra, in verbo Legata. Et verbo Paupertas.
Nec poſſunt bona immobilia, & poſſeſſiones (præter hortos, & ſiluas) poſſidere, ibidem. in verbo Paupertas.
Carmelitarum origo, habetur X.
Carmelitarum Generali, Prouincialibus ac Prioribus ampliſsima facultas conceſſa in foro conſcientiæ cum ſuis Fratribus; vt habent Minores pœnitentiarij Sedis Apoſtolicæ, quæ quanta ſit declaratur. f 10. § 37
Alia ſimiliter Ampliſsima facultas eis conceſſa in abſoluendo omnes Chriſti fideles, ibidem. f.27. §.19.
Et an per communicationem poſsint ea vti Fratres Minores ſi Carmelitæ ipſi ea non vtantur. 28
Caſus occulti, quando dicantur f.37. Et hoc ſcire deſeruit pro quando datur in Bullis facultas abſoluendi ac diſpenſandi ſuper occultis.
Ciſtercienſium origo demonſtratur XIII.
Clericis Miniſtris Infirmorum prohibitio facta, ne poſſint ad alium Ordinem tranſire, niſi Carthuſienſ. vt in eorum Bulla à Greg. 14. conceſſa habetur.
Cenſuras latas, ſeu publicatas ſollemniter à Prælatis in Eccleſia matrice, debent Fratres, quando fuerint requiſiti, in eorum Eccleſijs publicare & obſeruare. 87
Congregationis Monachorum S. Iuſtinæ origo demonſtratur. XII.
Congregationi S. Iuſtinæ Indulgentia conceſſa. 219
Confraternitatibus S Trinitatis, Corporis Chriſti, & Confalonis Indul. 220
Corporalium Benedictio, à quibus poſſit fieri: Et an Prælati Min. poſſint illa benedicere, etiam ad vſum aliorum, vide ſupra in verbo Benedicere Eccleſiaſtica, &c.
Curati, ſeu parochi non poſſunt ſibi eligere in Confeſſorem alium à ſuo Ordinario non approbatum, nec poſſunt audire Confeſsionem aliorum alterius Parochiæ, abſq; licentia proprij Parochi, vel Epiſcopi. 34
Conceſſiones factæ pro Monaſterijs Monialium S. Claræ extenduntur ad alia Monaſteria aliarum Monialium & quomodo. 61
Conc. Trid. declaratio de recipiendis, vel retinendis Fratribus alterius ordinis. 71
Confirmatio Priuilegiorum ampliſſima facta à Cle. VII. habetur etiam in fine huius Compend. Bulla 1. & ibi declaro clauſulam illam, quæ ſolet apponi in confirm. Prius dummodo ſint in vſu, & vide etiam infra in verbo Communicatio Priuil.
Confirmatio electionis Magiſtri Generalis & Prouincialis Fratrum Conuentualium, licet fuiſſet ſtatutum in Bulla Vnionis, vt fieret à Magiſtro Generali, & Prouinciali Fra-

li Fratrum de Obſeruantia; non fuit tamen in vſu. f. 125. §. 3

Canonica Portio.

Circa ſolutionem Canonicæ portionis, inter alias conceſsiones, quæ recenſentur. f. 81. §. 1. 2. 3. eſt illa melior omnibus Carmelitarum, vbi reuocatur Clem. dudum de ſepulturis, vt eſt videre ibidem, 82. §. 5 & 9

Iuſtitia Eccleſiarum quando habeat locum. §. 6

Eſt & alia conceſsio latiſsima facta ordini Prædicat. in qua eximuntur quaſi totaliter à canonica portione, f. 83. §. 7. & 8

Et idem fuit conceſſum Fratribus Minor. Reg obſer. § 10.

Et Fratribus Minimis, §. 11. & 13

Reſolutio, & Epilogatio conceſſionum ad hanc materiam canonicæ portionis ſpectantium: & adducitur quædam ſententia lata pro hoc in fauorem Fratrum Minor. obſeruant. ibid.

Videatur etiam in Verbo portio Canonica. 371

Capitulum generale.

Quædam determinationes antiquæ circa celebrationem Capituli prouinc. quæ modo non ſunt penes omnes in vſu. 84

Quod Prouinciales poſſint intra triennium ſui officij à ſuis capitulis prouincialibus priuari, ſi minus vtiles inuenti fuerint, ibidem §. 5.

Caſus reſeruati.

Reſoluitur tota hæc materia caſuum reſeruatorum à Collectore in duobus; primum, quod prouinciales, & cuſtodes poſſunt ſibi reſeruare caſus, à quibus nullus confeſſor poteſt abſoluere, etiam virtute cuiuſcunq; Bullæ etiam Cruciatæ.

Secundum quod à caſibus reſeruatis à Iure Epiſcopis (qui ſunt quinque) ſeculares non poſſunt abſolui à confeſſoribus præſentatis, ab alijs autem omnibus poſſunt. 84. & ſeq.

Sed circa caſuum Reſeruationem ſunt aduertendæ declarationes ſacri Conc. Trid. quæ habentur. 85

Abſolutio data ſuper caſibus reſeruatis à non habentibus auctoritatem, quod ſit nulla demonſtratur ibid.

Et quod priuilegia circa hoc Regularibus conceſſa ſint reuocata, ibid.

Declaratio, ſeu litera ſacræ Congr. Card. circa abſolutionem à caſibus reſeruatis Epiſcopo, vel Prælatis Ordinum, vnà cum alijs literis eiuſdem directis Reuerendiſsimo Epiſcopo Caietæ, D. Alphonſo Hiſpano habentur f. 86 vbi dicitur, quod nec per Bullam Sanctiſsimi Nominis Ieſu, niſi per Iubilaum pleniſsimum poteſt aliquis abſolui, & vide ſup. in hoc indice, in verbo Abſolutio in fine.

Et quomodo, & quando dicantur eſſe exempti Patres Societatis Ieſu à dicta Card. declaratione, ibid adeo quod ipſis Fratribus eſt conceſſum poſſe à caſibus reſeruatis abſoluere.

Caſibus reſeruatis cum annexa excommunicatione quando, & quomodo poſsit fieri abſolutio, ibidem.

In abſolutione caſuum reſeruatorum quid debeant Confeſſ. obſeruare vide, f. 87.

Caſus reſeruati à S. D. N. Clem. VIII. omnibus Regularibus taxati cum illorum declaratione habentur, 17

Caſus reſeruati, pro quibus eſſet merito ad Sedem Apoſtolicam recurrendum, quot, & qui ſint, fuerunt declarati à Sixto IV. & habentur f. 6. §. 13.

Caſus ſibi reſeruare de occultis fuit conceſſum Generali, Prouincialibus, & Guar. ſed quo ad Guardianos fuit reuocatum in quodam Capitulo Gener. f. 8. §. 17. Sed huiuſmodi facultas remanet nunc limitata per diſpoſitionem S. D. N Cle. VIII. f. 17.

Statutum generale circa abſolutionem caſuum reſeruatorum, 21

Caſus Epiſcopo de iure reſeruati numerantur, f. 25.

A caſibus reſeruatis in Bulla Cœnæ, an poſsint Epiſcopi abſoluere. 36

Forenſes confluentes ad Confeſſores Mendicantes ab Ordinario approbatos an poſsint abſolui à caſibus reſeruatis ſuis Ordinarijs 34

Abſoluere à caſibus reſeruatis Epiſcopo poterant prius Confeſſores ordinis Mend. vt 46. ſed nunc ſecus eſt obſeruandum, vt ſupra eſt dictum.

Clauſura Monialium.

Adducitur ſtatutum ex iure communi in cap. periculoſo de ſtatu regu. circa perpetuam clauſuram Mon. & ingreſſum, & acceſſum ad eas. fol. 87. § 1. & Confirmatio eius per Bened. 12. f. 88. §. 4. & vide diſpoſitionem Conc. Trid. Pij V. & Greg. 13 fo. 96

Et an Moniales poſsint arctare ad Clauſuram, vel aliud obſeruandum, quod non vouerunt ibidem.

Claues

Claues Clauſuræ ſicut ab intra à Monialibus, ita ab extra per Confeſſores, aut alias honeſtas perſonas, habeantur fo.88 §. 2.

Forma Clauſuræ præſcripta ab Vrbano IV. Monialibus ſecundum Regulam S. Claræ profitentibus. ibidem §.3.

Et in quibus caſibus liceret eis exire clauſuram, ibidem.

Mon. S. Claræ habent ampliorem obligationem ad Clauſuram, quam illa ſtatuta à iure communi in cap. periculoſo ſupra citato; vt probat Collector, 167

Numerantur, & declarantur caſus, in quibus liceret eis egredi Clauſuram Monaſterij f. 88. & f.80.

Protectori poteſtas in concedendo licentiam ipſis Monialibus pro egreſſione à Clauſura. ibid.

Egredientes Clauſuram præter ſupra dictos caſus peccarent mortaliter, ſed non incurrerent excom. niſi quando irent ad Curiam Romanam, vel habitum dimitterent, ibidem. & adducitur pro hoc ſtatutum quoddam Bened. 2 f.90

An Generalis, aut Prouincialis, vel commiſſarius Ord. Fratrum Minorum valeat Monialem S. Claræ, vnius Monaſterij, ad aliud eiuſdem Ord. Mon. cauſſa alicuius grauis infirmitatis curandæ licentiare: huius q. reſol. habetur, fo. 91. & vide fol. 95.

Quoad Clauſuram Tertiariarum adduntur ſeptem notanda. 93

Et quomodo, & quando illæ Clauſuram obſeruare teneantur. ibid.

Et quid Pius V. circa hanc Clauſuram diſpoſuerit, vide f.96.

Ad hoc, vt Monialis aliqua poſſit Clauſuram exire, propter infirmitatem, oportet vt Superioris, & Epiſcopi licentia ſimul interueniat. 97

Commiſſarius.

Ponuntur aliquæ Diſpoſitiones Leo. X. circa Commiſſarij Generalis electionem, & in officio durationem f.97. & quæ fuerit cauſſa, vt talis commiſſarius inſtitueretur. vide f. 101.

Ponuntur etiam aliquorum dubiorum deciſiones, circa hoc videlicet:

An talis Commiſſarius gen. ſit Iudex Ordinarius vel delegatus? f.98. & ſeq.

Et an poſſit eum Miniſter gener. amouere ſine crimine, vel eius poteſtatem diminuere? 99

An Miniſter Generalis poſſit mittere alium Commiſſarium generalem, ſicut primum, qui erat per electionem? ibid. f.110.

Item an poſſit mittere aliquos Commiſſarios ſpeciales, ad aliquas ſpeciales Prouincias? ibid.

Communicatio Priuilegiorum.

Communicantur omnia Priuilegia Fratribus Minoribus, & Monialibus conceſſa Ordini Prædicatorum, & è contra f.103. 1. & 2. & etiam omnia conceſſa Ordini S. Auguſtini, §. 3.

Tribus Ordinibus Sancti Franciſci communicantur omnia Priuilegia conceſſa omnibus alijs Mendicantibus, §.4. & §.19.

Communicatio Priuilegiorum facta Monialibus Sanctæ Claræ, & Sancti Dominici, ibidem. §.2.5 & 6 f.104.

Sunt etiam ampliſſimæ aliæ Priuilegiorum communicationes factæ Ordinibus Minorum, & Prædicatorum §.9. cum ſequentibus. Et ibid. §.13. de communicatione Conceſſionum in Feſtiuitatibus Ordinum.

Communicatio pro Monialibus Conceptionis f.105. §. 18.

Aliæ ampliſſimæ confirmationes, & Communicationes Priuilegiorum facta Prædicatoribus, & Auguſtinienſibus. §.20. & 21. cum ſequentibus.

Pro Fratribus Carmelitis ſpecialis communicatio, f 108. §.30

Fratribus Minimis & Carthuſienſibus Priuilegiorum communic. f.108. & 109

Fratribus Ordinis S. Trinitatis Priuil. com. f.109. & ibi communicatio Priuil. Germanis Fratrum, & hoſpitantibus propter Deum Fratres, §.39.

Excommunicatio contra admittentes ad communicationem Priuilegiorum quoſcunq; laicos, f.110.

Participantes Priuil. an poſſint eis vti contra illos, quorum contemplatione participant, ibid.

Conceſſa vni Ordini Mendic. & non Mendic. etiam in ſpecie intelliguntur conceſſa alijs Ordinibus ac ſi nominatim eis concederentur. ibid. & non in damnum, ſed in fauorem eorum conceduntur, f 170. §.9.

In Mari magno Minimorum conceditur, vt poſſint ipſi Tranſumptare Priuil. & Bullas alijs ordinibus conceſſas, ac ſi illa mutatis nominibus ſpecialiter pro eis emanaſſent, 111. & ſic intelligitur poſſe facere alios ordines.

Capuccinis ſpecialis facta Priuilegiorum communicatio. ibid.

Religioni Crucigerorum ac Clericorum Miniſtrantium infirmis ampliſſ. Communicatio facta ibid quibus Clericis Miniſtris infirmorum communicantur etiam Priuilegia Soc. Ieſu, vt ibid.

Societ. Ieſu copioſiſſima communicatio. ibid.

Communicatio facta Confraternitatibus Charitatis, & S. Spiritus, 112

An detur communicatio, ſicut in Priuilegijs, ita etiam in pœnis inter eos, ibid.

An in Communicatione Priuilegiorum communicetur vſus, vel non vſus illorum. & an Priuilegium poſſit perdi per non vſum, vel per communicationem, f. 28 & 62

Omnes Mendicantes poſſunt in foro conſcientiæ vti omnibus priuilegijs ante Pium V. conceſſis, etiam per Conc. Trid. reſtrictis, & derogatis, ibid. 112.

Communicare.

SVmendo Sanctiſſimam Communionem in hebdomada S. el infra Octauam Paſchæ ſatisfit precepto, C. omnis vtriuſque ſexus f. 113. & in Hiſpania partibus ſatisfit per totam Quadrageſimam f. 114.

Forenſes vbi reperiuntur, ibi poterunt Confiteri, & Communicare, ibid.

Et omnibus ipſis poteſt à Fratribus miniſtrari Sacramentum Pœnit. & Euchariſt. omni tempore, excepto die paſchatis, f. 113. §. 4. & 9. & quod hoc non ſit contra Conc. Trid. demonſtratur. 114

Miniſtrari Sacramentum tempore interdicti quando poſſit, f. 113 §. 8.

Moniales S. Claræ, & Concept ſatisfaciunt præcept. Regulæ de communicando, per aliquot dies anteponendo, vel poſtponendo. §. 11

An aliquis in die Paſchæ ſatisfacto precepto Eccleſiæ poſſit communicare pro ſua deuotione ex ra Parochiam. 114

Fratribus Minoribus & omnibus alijs Mendicantibus eſt conceſſum poſſe Miniſtrare Sacr. Euchar quibuſcunque, quolibet anni die (excepta die Reſurrect.) ibid.

Adeo vt ſecularis confitens communionem recipiens in aliqua Eccleſia Mendic. in vno dierum 8. ante, & 8. poſt Paſcha, cum animo ſatisfaciendi precepto Eccleſiæ, ſatisfacit, & non oportet vt iterum in die Paſch. communicet in Eccleſia Parochiali f. 114. & ſic etiam audiendo Miſſam. ibid.

Commutare.

PRælati Ordinis poſſunt commutare Legata, & donata ad vnum vſum facta, in alium vſum, f. 115. §. 1. 2. & hæc commut. quando debeat fieri ſecundum Conc. Trid. ibid.

Conceſſio facta à Leone X. triticum, & alia ſuperflua poſſit communicari, vel vendi, & emi vinum carnes, &c eſt cauenda; quia diſſipatiua Regulæ, 115 § 3 & vide ibi annotat. Cordubæ.

Circa commutationem vltimarum voluntatum faciendam. quid Conc. Trid. ſtatuat vide ibid.

Conceptio Virginis.

COncilij Baſileenſis determinatio facta circa Conceptionem f. 116. §. 1. & alia determinat. Sixt. IV § 6 & 7.

Multæ aliæ conceſſiones circa celebrationem eius Miſſæ ac Diuini Officij. & de indulgentijs conceſſis § 4. 5 &c.

Aliquæ Rationes adducuntur, ex verbis Concil. Triden pro ipſa B. Virg. Concept. 117

Confirmat Conc. Trid. Decretum Sixt. IV & additur pœna contrafacientibus, & modus obſeruandus in prædicationibus, & diſputationibus de ea, ibid.

Sixtus V conceſſit Indulg. Plen. viſitantibus Ecclеſ. Monial. Concep. in eius Feſto ibidem f. 118.

Et de nonnullis alijs Indulgentijs huic Sanctiſſimæ Conceptioni conceſſis, vide infra, in verbo Indulg f. 244.

Concilium.

COncilij Conſtan. Decretum in ſeparatione Fratrum obſeruant. à Conuentualibus, f. 118. §. 1. & 2.

Confirmatio priuileg. facta à Leone X. in foro conſcientiæ, non obſtante reſtrictione facta in Concil. Lateranen. f 119. § 7

Sed Collector probat, poſſe Fratres illis vti, etiam in foro exteriori, ibid.

Concordia.

PActum factum à Fratribus vel Monachis cum Parocho de non ſepeliendis Parochianis aliquibus vel certis, in eorum Eccleſijs, eſt obſeruandum & alia pacta, & compoſitiones fa-

facta à Fratribus ſuper iuribus, etiam obſeruentur. f. 119 §.1

De concordia facta inter obſeruantes, & Conuentuales ibidem.

Confeſſiones & Confeſſores.

COnfiteri peccata ſua alijs quàm Prælatis, prohibetur. §. 5. f. 4. *& declaratur* f. 13. *& f.* 7.

Confeſſores Fratres à Prælatis Ordinum ſibi electi, poſſunt eis abſolutionis, & diſpenſationis beneficium impartiri f. 4.

Confeſſorē ſibi eligere, præter ſui Superioris licentiam nulla poſſe conſuetudine introduci ſtatuitur f. 6. *ibiq; hoc declaratur, &* 16.

Confeſſorum Monialium S. Claræ facultas in abſoluendo illas, ac illorum ſeruitrices, & Sacramenta miniſtrando habetur f. 6. §. 11. *&* 12.

Confeſſores ſimplices inaduertenter incurſi in aliquam cenſuram, vel Irregularitatem, pro abſolutione data, quibus non poſſent, poterant abſolui per idoneos Confeſſ. f. 9. §. 28

Confiteri aliquis Frater, an poſſit, cum quouis Ordinis Confeſſore, abſq; Prælatorum licentia; Et an hoſpites poſſint Confiteri abſq; licentia Prælati illius loci. f. 15. *&* fo. 16.

Confeſſorum Ordinis Minor, licentia, & præſentatio pro audiendis Confeſſionibus, iuxta Fr. ...ntiqua. Et an vnica præſentatio tunc ſufficiebat, & quomodo fo. 4. §. 1. 2. *&* 4 *&* fo. 26 §. 6. *&* fo 28.

Sed quid ſit nunc obſeruandum vide fo. 48. *&* 51

Confeſſorum præſentatio an vnica ſufficiat pro omnibus, vel pro vno tantum Epiſcopatu. Et quando eos nollent Ordinarij ad confeſſiones admittere faciendum. fo. 30. *&* 49

Confeſſores ord. Min. dum ſunt in itinere, & non poſſunt commodè ſe Epiſc. præſentare, nec illorū caſus petere, poſſunt in eo caſu plenariè vti auctoritate Epiſcopali, fo. 24 §. 3. *Et vt Parochiani.* fo 25. §. 10. *& vide* fo 47.

Confeſſores quomodo, & quando debeant pœnitentibus conſcientiam facere de decimis f. 30 § 2 *&* fo. 31 § 14.

Confeſſores approbati ab Ordinario poſſunt omnium ad ſe confluentium confeſſiones audire, etiam forenſium.

Et an poſſint illos à caſibus reſeruatis eorum Epiſcopo abſoluere f. 32. *Et quomodo habeant totam Epiſcoporum auctoritatem & in quibus caſibus Epiſcopi poſſint, ipſi autē nō.* f. 4 . *&* 47

Confeſſores aduertant quòd in licentia abſoluendi à caſibus reſeruatis, non comprehenduntur cenſuræ nec votorum commutatio, nec diſpenſatio. 43

Confeſſores ord. mend. ab ordin. approbati quantam habeant auctoritatem virtute ſuorum priuil. tractatur 44

Vbi multa priuilegia recenſentur. Ac in pluribus concluſ. reſoluuntur. 46

Sed quo à Bul. cruc. à Conc. Trid & à Bulla Cœnæ, talib. priuil ſit derogatum habetur f. 47.

Confeſſ. mend non poſſunt abſoluere à caſibus Epiſc. reſeruatis, & quando poſſint abſoluere ab excommun. latis à iure, & ab homine. f 46. *&* 48 *Vide plenius ſup. in ver. Abſoluere à caſib. reſeruatis, &c.*

Confeſſ. mendic. eorumq; priuil. participantes, qualiter debeant eſſe, vt priuilegijs, quæ habent poſſint vti. f. 49.

Confeſſ. debent eſſe præſentati, & approbati, ibid.

Circa quam approbationem plura notatu digna diſcutiuntur videlicet.

Primò, qui. & quando confeſſor dicatur idoneus, & approbatus, 48

Secundò, An in vno Epiſcopatu approbatus, poſſit in quouis alio Epiſcopatu ſeu Diœceſi, abſque alia approbatione, confeſſiones audire, 49

Tertiò An ſaltem in eodem Epiſcopatu an ſufficiat aprobatio, ibid.

Quartò, quando in aliqua Bulla datur facultas eligendi confeſſorē approbatū, An Reg. debeat confiteri cum approbato ab Epiſc. vel tantum à ſuo Superiore f. 54. *Et de his omnibus ſupradictis habetur* f. 49 *cum ſequentibus vbi multa notab. decid.*

Confiteri non poſſe hoſpites, niſi de licentia Prælatorum illius loci. vbi reperiuntur, intelligitur de ſubditis non autem de Prælatis f 4 *&* f 63

Et an Guardianus poſſit tolli, vel limitari à Superioribus iſta facultas, vel an poſſit perdi per non vſum, ibid.

Confeſſ. an poſſint concedere indulg. & ſi debent dicere in fine abſolutionis : Et concedo tibi omnes Indulg. *&c* 249

Confeſſ. monial. S. Claræ in quib. caſib. liceat monaſterium introire, ibid. *& in ver. ingredi monaſt mon.* f 265 *& ibi* Collect.

Prohibitio Eccleſiarum Prælatis facta, ne frat. confeſſ præſumant audire eorum Prælatis inuitis, f. 12. §. 1

Diſpoſitio iuris circa præſentationes confeſſ. facienda. §. 2. *Prælatis recuſantibus dare eis licentiam, quid faciendum,* ibid.

Amplißima facultas Carmel. conceſſa pro inſtituen-

ſtituendis, eorum confeſſorib. & prædic. § 4. 124
Pro Car. Pro obſ. Prohibitio ne quiſquam frat. Min. obſer. confeſſ. audire præſumat ſine ſuorum ſuperiorum licentia, etiam ſi ad id apoſtolica auctoritate deputaretur. § 6
Prohibitio Auguſtinien. reg. obſer. Hiſp. ne vi[r]tute Bullæ cruc. confeſſ. alium ſibi aſſumant quã ex deputatis à ſuis ſuper. Et iam commu. toti ord. § 7
Deputatio confeſſorum tertiariorum, § 8 f. 122
Epilogatio materiæ confeſſ. ibid.
Pro Aug. Obſer. Hiſp. Facultates conceſſæ frat. euntibus ad partes infidelium, circa abſolutiones, & eorum reconciliationes. § 9. & 10
Sed pro hac materia confeſſorum, & confeſſionum, ſunt nunc nonnulla obſeruanda, propter diſpoſitionem Conc. Trid. quæ habentur. f. 123
Sacerdotes quando accipiant abſoluendi poteſtatem. ibid.
Rectores, & Parochi, quando poſſint dare licentiam ſuis ouibus, vt poſſint alijs confiteri Sacerdotibus. ibid.
Aduertenda quædã à Confeſſ. Simplices Sacerdotes ab Ordi. approbati, an poſſint omnes ſubditos illi Ordinario ad ſe confluentes ſine licentia Parochi abſoluere. ibid.
Excommunic. contra Frat. abſoluentes excommunicatos à canone, &c. & an ſimplices Sacerdotes non Regulares comprehendantur in ea, & quando Regulares non incurrant. 124
Abſolutio prius facienda excom. & poſtea à peccatis. Et ne in abſolutione dicatur, à peccatis. ibid.
Ponuntur ibidem aliqua alia à Confeſſoribus ſummopere aduertenda circa Bullas, & facultates pœnitentibus conceſſas.
Confeſſores debitè expoſiti, Societ. Ieſu, licèt nullo literarum gradu ſint inſigniti, poſſunt aperire literas ſacræ pœnitentiariæ, Magiſtris in Theolog. vel in Iure Can. deſtinatas. ibid.

Conſeruatores Ordinis.

PRo Conſeruatoribus Fratrum, omnes Eccleſ. Prælati inſtituuntur. f. 126. § 1. 2. 3. 4
Diſpoſitio Conc. Trid. de Conſeruatoribus non tangit Priuilegia Regularium ſic remanet diſpoſitio Pij V. f. 125. ibique ponitur diſpoſitio Greg. XIII. & S. Congreg. card. declaratio.
Conſeruatores ad quid ſunt Regularibus dati, & de tribus generibus conſeruatorum. ibidem.
Plurima differentia inter conſeruatores ſecundum Iura, & conſeru. ſecundum Priuilegia, & quod iſti plura poſſunt, quam illi fol. 127. vbi eorum facultates, & officia explicantur
perſonæ, quæ poſſunt eſſe conſeruatores ibidem.
Conſeruatores Minimorum ſunt participes ſuffragiorum totius Ordinis, & capitulariter dicti gaudent Priuilegijs ipſius Ordinis. ibidem

Conueniri in iudicio.

LIcet quam plurima enarrentur priuilegia Mendicantibus conceſſa ne poſſint in Iudicio cõueniri coram quibuſcunq; Prælatis, & ordinarijs locorum omnia tamen nunc ſunt limitanda ſecundum conc. Trid. f. 128
Epiſcopus ſiue carcerans, capiens ſiue carcerans aliquem Regularem exemptum delinquentem, incidit in excommunicationem, ibid.
Conuentiones & pacta à Fratribus facta contra Statuta Ordinis, vel abſque licentia Generalis annullantur. f. 128

Conuentuales Fratres.

FRatribus profeſſis inter Obſeruantes, tranſeuntibus ad conuentuales interdicitur ſuccedere ſeu hæredes eſſe ſuis propinquis, &c. f. 129. § 1.
Fratres familiæ Obſeruantiæ an poſſit licentiari ad Frat. conuentuales. ibid. § 2
Ponuntur concordia inita inter conuentuales, & obſeruantes, & Prælationes eorum diuiſæ f. 763. & 130.
Bona conuentualium tranſeuntium obſeruantes an, & quomodo debeant diſtribui. f. 81
Adducuntur duæ conſtit. Pij V. reformatiuæ conuentualium. ibid.

Correctio Fratrum.

PRælatorum auctoritas in corrigendo, viſitando, &c. Fratres manentes in ſeruitijs Eccleſiaſticarum perſonarum, f. 132
Prælati in correctionibus frat. min. (rimulis, & apicibus iuris poſtpoſitis) procedant. ibid. § 6
Corrigere fratres poſſunt Prælati ord. præd. iuris ordine poſtpoſito, ſecundum ſua ſtatuta f. ibid. § 8. & prohibetur appellatio quibuſdam obſeruatis. Ord. Præd.
Facultas ampla data ad corrigendos quoſcunque fratres, etiam exemptos, eoſq; etiam torquendos. ibid. § 2.
Facultas data Generalib. prædic. & minor. ad examinandum geſta Fratrum inquiſitorum habet. prauit. & prædicatorum Cruciatæ, &c. § 13.

13 & f. 133.

Particularis facultas corrigendi frat.ord.pred.obſer.in Hiſpania. §.14

Correctioni s cauſſa poſſunt prælati noſtri per alium percutere, f.ibid §.12

Corporalia.

COrporalia,& calices poſſunt clerici, & laici tangere, f.134.§.1.& 2

Moniales S.Claræ,& ſoror.tertij ord. poſſunt lauare corporalia,& purificatoria, lota tamen prius à fratribus. §.8

Et vt corporalium benedictio poſsit abſoluiè fieri pro omnibus alijs extra ſuum ord. vide ſup. in ver. Benedicere.f.75.Et etiam inf.in ver. Eccleſia. f.105

Credo, vt dicatur in feſtiuitatibus ord.& per octauam,f.134.quid nunc conſeruandum,ibid.

Cruciata.

AVctoritas Miniſt.gener.& prouinc.conceſſa circa fratres deputatos ad prædicandum crutiatam,ſeu ad alia ſimilia, f. 134

Virtute Bull. Cruc. non poſſe fratres ſibi eligere confeſſores.& quod nullus frater, vel mon. poſſit accipere Bull.Cruc. nec ea vti.135.§.1.3. & 5.& 2.141.

Et circa hoc, Collector reſoluit pluribus verbis dubium quoddã, an videlicet Religioſi poſſint accipere Bull.cruc.abſque licentia ſuorum Prælatorum ibid.f.135. vbi concluditur,quod non.

Et an in ſpecie frat. min poſſint illam accipere, latius examinatur à Cord. ibid.f. 135. & à nobis latiſſimè, f.140

Ampliſſima facultas fratribus conceſſa lucrandi omnes gratias ſpirituales, & corporales, quæ in Bull.cruciatarum conceduntur, ad hoc, vt fratres illas accipere non eſſent ſolliciti, f. 136

Quòd omnes Religioſi, etiam ſi ſint ord mend. poſſint Bull.cruc.accipere, cum licentia ſuorum Superiorum, f.140

An frat. minores poſſint pecuniam procurare pro huius Bull. acceptione, ibidem.& f.142

Prohibitiones factæ à Pio V.& Greg. XIII. frat. ord.præd.minor.& ſociet. Ieſu ne vti valeant Bull.Cruc. f.141

In Bull Cruc. datis à Greg. XIII. & Sixt. V. non ſuſpenduntur priuilegia conceſſa Prælatis ord. mend.quoad ſuos fratres tantum, ibid.

Moniales ordinario ſubiectæ virtute Bull. cruc. non poſſunt ſibi eligere alium confeſſorem præter illum ab ordinario eis conceſſum, ibid.

Quod ſi de facto ſupradicti frat. acciperent Bullam cruc abſq; licentia ſuorum Prælatorum, an poſſent illa licitè vti? 142

An nouitij ſupradictorum ordinum poſſint, virtute huius Bullæ abſolui à caſibus reſeruatis Prælatis à quocunque confeſſore, à Prælatis approbato: 42

Quæruntur plura quæſita notabilia, videlicet,

An per Bullam cruc. ſuſpendantur omnia priuilegia quibuſcunque perſonis conceſſa. ibid.

An ſuſpendantur priuil. conceſſa ord.mend ibid.

Et quod ſuſpendantur tantum Priuileg. tangentia,ſeculares & non Fratres, Ita quòd ſeculares non poſſunt tunc lucrari Indulg.noſtris Eccleſ. conceſſas ibidem.

Nec Confeſſores noſtri Priuil. vti erga ſeculares, vt ibidem demonſtratur.

Priuileg.ſupradictum conceſſum Mendicantib in Bull. Cruc, vt videlicet non obſt. Bull. poſsint vti ſuis Priu quoad Fratres tantum, an poſſint participare alij non Mendicantes per viam commun. Priuil. 143

Et an Nouitij, & Mon. & Tertiarij Ord. Mendic. poſſint illo gaudere, ibid.

An Fr. & Mon.poſsint tempore Bull. Cruc.Coronis & granis benedictis gaudere? ibid.

An per Bull.Cruc.ſuſpendantur Priuil in corpore iuris incorporata? Et dicitur quod non ibid.

Et bene non ſuſpenditur poſſe dari à Prælatis cartas filiationis, ibidem.

An tempore Iubilæi pleniſsimi quolibet 25. anno celebrandi ſuſpendatur Bull. Cruciatæ? ibid.

In Iubilæo Supradicto pleniſsimo quinque ſuſpenduntur in omnib. Ordinib. etiam Mendi. ex quo multæ illationes inferuntur; videlicet non poſſe Fratres tunc accipere Indulg plen. &c.

Confeſsionalia an eo tempore ſuſpendantur? ibidem.

Demonſtratur, quod tempore publicationis talis Iubilæi plen.ſſ non intend.t Summus Pont. hanc Bull.Cruc. reuocare cum illam paulò ante conceſsiſſet.& ſic etiam nec in publ.Bull.Cœnæ.ſed tutius eſſet facere id quod ibid. conſulitur. f.144

Prælati aduertant, vt finita Bulla Iubilæi publicatione procurent Priuil. confirmationem ſaltem quoad ſuos Fratres, ibid.

Cuſtodes.

CVſtodum numerus pro electione facienda Miniſtri generalis, taxatus à Nic. IV.& Leone X, f.144.§.1.& 3

Tria

Tria aduertenda in hac Materia Cuſtodum, videlicet, eorum Nomen, Numerus, & Auctoritas quæ omnia examinantur. ibidem.
Cuſtodis nomine quinam comprehendantur, ibidem.
Cuſtodis officium quod ſit. ibid.
Cuſtodum auctoritas quanta ſit demonſtratur, 145
Cuſtodes carent ea auctoritate; quam habent Prouinciales, in abſoluendo ſuos Fra. à cenſuris, & cum eis diſpenſando: niſi ſpecialiter eis à Miniſtris committatur. Sed bene poſſunt, per excommunic. Priuil. Ord. Prædic. vt ſupra in verbo Abſolutio. f.7.

Decimæ.

Decimarum ſolutionē impedire, prohibetur Fr. Prædicatoribus & Min. ex iure communi f.145 §.1 immo tenentur in confeſſionibus & prædic de illis facere conſcientiam: & recuſantibus abſolutionem denegare, vt in §.14. f.147.
Decimam nullam tenetur Fr. Minor. ſoluere de hortis, & virgultis ſuis. §.2. & plenius ampliatus in §9. & idem dicitur de Prædic. & Carmelitis. f.146.
Decimam ſoluere Moniales, & aliæ Regulares perſonæ, quæ ob paupertatem mendicare coguntur minimè tenentur, §3
A Decimarum ſolutione latiſſima Exemptio facta Mon. S. Claræ, & Concep. §§4.6.12.13. & 15. & Monialibus, & Fratribus Ord. Prædic. §.7.
Diſpoſitio Iuris communis circa ſolutionem Noualium, vel cuiuſcunq; decimæ, animalium, quoad omnes Religioſos. §.5
Fratribus S. Ioannis Hieroſolymitani ampliſſima exemptio à Decimarum ſolutione. f.148. §17
Pius IV. anno 1556. exemit Moniales omnium Ord. à ſolutione quarumcunq; Decimarum & aliorum onerum. & Pius V. id ampliauit pro omnibus Ord. Mend. ibid.
Mendicantes ad ſolutionem trium Decimarum teneri à Greg. XIII. anno 1577. fuit mandatum, ibidem.
Plura de hac materia vide ſup. in verbo Canonica portio.

Declarare.

Facultas data Vicario Gener. Ord. Prad de obſer. interpretandi Dubia occurrentia ſuper gratijs, & Priuil. eis & toto Ord. conceſſis. § fol 148.
Declarare dubia occurrentia, circa officium Dominicum, & circa ſcrupulos Fratrū & à debeant abſtinere ab vſu alicuius conceſſ. viuæ vocis Orac. vide ibid.
Declaratio Motus proprij Pij V. & Greg 13. circa prohibitionem ingreſſus in M quorumcunq; Regularium, & Monia. habetur in verb. Ingredi Mon. Mon. f.187.
Declaratio Bullæ S.D.N.Clem.VIII. de largitione munerum habetur infra in verbo Largi. f.150.

Dare, cum declarat. Bullæ de largit. Muner.

Ex Nicolai III. & Leon X declarat. vt poſſint Fratres Minores de reb mobil bus, & paruum valentibus, cum licentia Superioris aliquid dare. &c. fo.149. §.1. & 2. infertur quod ad hoc, vt Fratres poſſint donare aliquid, requiruntur conditiones. ibid.
Sed modo obſeruanda eſt diſpoſitio Bullæ S. D.N. Clem. VIII. De largitione munerum, &c. quæ cum ſua declaratione ponitur, f.150. & 152.
Quod iſta obliget in conſcientia ad peccatum mortale, ibidem.
Largitio munerum quid importet 153
Regulares illi dicuntur, qui tria vota eſſentialia in Reli approbata emittunt. Adeo quod ex his duabus conditionibus multæ perſonæ excluduntur ab hac Bulla, vt ibid.
Ex præfatione Bullæ, plures fines ſeu cauſſæ finales principales Conſtitutionis colliguntur. Ita quòd licèt ceſſet vna, vel altera, non proinde ceſſabit Conſtitutionis diſpoſitio. ibid.
Diuiſio omnium eorum quæ tractantur in Bulla, 154.
Primò continentur quædam generalitates, tam perſonarum donantium, & recipientium, quàm etiam modi donandi, ibid.
Secundò quædam exceptiones, ſeu Modificationes quorundam caſuum, in quibus poſſit donari ibidem.
Tertiò pœna impoſita, f. 156. & hæc omnia examinantur f. 54. cum ſequentib.
Sex generalit comprehendentes, tam donantes quàm recipientes, & res donatas, ibid.
Caſus in quibus licet donare, excepti in Bulla, cum conditionibus ad eorum validitatem requiſitis, ibid.

Leniora eſculenta, & poculenta, quanta quantitatis debeant eſſe, 155
Licentia donandi poteſt dari à Superioribus, ſemel pro ſemper. ibidem.
Munuſcula ad deuotionem pertinentia, quæ ſint, ibidem.
Rerum minimarum quantitas, quanta ſit, ibid.
Superiorum appellatione, quinam veniant, f. 156. & 157.
Dare res paruas, excludit cauſſam ambitionis, ibidem.
Dare eleemoſynam permittitur, quattuor condit. concurrentibus ibidem.
Fratres de peculio eorum particulari, & moniales de Bonis Paraphernalibus, poſſunt Eleemoſynam dare, ibid.
Hoſpitalitas potentiorum diuitum, quibus conditionibus debeat fieri, ibid.
Alij caſus in quibus extra Bullam licet donare, ponuntur. ibid.
Pœnarum appoſitarum in Bulla, vna pars reſpicit ſeculares recipientes à Regularibus. & alia ipſos Regulares donãtes, & hæ narrantur 157.
Pœnam non debere, niſi poſt condemnationem, quando habeat locum, & quando non, ibid.
Priuatio honoris dignitatis, & quinam ſint iſti honores dignit. &c declar. ibid.
Pœna ipſo facto incurrenda, quo modo ſit intelligenda & an ſtatim, quod quis donauit contra Bullæ diſpoſitionē debeat reſignare, officia, dignitates, voces &c. fol. ibid.
Summus Pontifex cur in hac Bulla non appoſuit pœnam excommunicationis, ſed tantum ſupradictæ priuationis, ibidem.
Narrantur in breui Epilogo pœnæ ſupradictæ in hac Bulla appoſitæ, ibidem.
Circa huius Bullæ publi. duo valde neceſſaria ſunt aduertenda, videlicet.
Primum, *quod promulgatio Bullæ ſufficit vt fiat in vrbe Metropolitana, & ad hoc vt liget quæ requirantur,* ibid.
Alterum *an obliget à die ſcientiæ, vel publicationis, quæ eſt difficilis quæſtio, & determinatur,* ibid.
An vendens aliquid, vltra pretium in pragmatica taxatum obligetur in conſcientia, illud plus reſtituere, & an, & quando excuſetur, 158

Diſpenſatio.

Diſpenſare in omnibus votis in quibus poſſunt Epiſcopi poſſunt & Patres Soc. Ieſu, f. 19. & *idem poſſunt Confeſſores Ord. Min. f.* 160 *§.* 16.
Diſpenſare poſſunt Prælati Ord. Min. in irregularitate ex quouis homicidio, ſiue voluntario ſiue à caſu proueniente, dummodo ſit occultum, f. 20. & *vide f.* 160 *§.* 21. & 24 & *f* 163.
Diſpenſare poſſunt Prælati noſtri in aliquo, in quo non poſſunt Epiſcopi & non multis alijs caſibus habent maiorem auctoritatem, quàm ipſi Epiſcopi. 39
Diſpenſandi in irregularitate ex cauſſa abortus proueniente, fuit à Sixt V. prohibitum, & quando talis prohibitio haberet locum, & eius reuocatio facta à Greg. XIIII *habetur* ibid.
Diſpenſare cum inceſtuoſis, & cum eis qui caſtitatem vouerunt, an poſſint Confeſſores ab Ord. approbati 45. & 47. & *f.* 161. §. 18. & 162. & *f.* 164. & 41.
Et quomodo illa non veniant in appellationem caſus, cum ſint potius impedimenta, quàm caſus, ibid.
Diſpenſandi prohibitio, in cenſuris Papæ reſeruatis, 47
Diſpenſare poſſe in Simonia, & iuramentis, ſeu votis iuratis quomodo intelligatur. f. 45
Diſpenſare in priuatione, & inhabilitate officiorum quis Prælatus poſſit, & quomodo. & quod hoc poſſit Prouincialis, habetur in verbo Ingredi *monaſt.* 291
Diſpenſandi facultas cum priuatis, & inhabilitatis ad off. & cum patientibus defectum natalium, rehabilitandi, & abſtergendi infamiam, eſt iam conceſſum miniſt. infirm. & per conſequens poſſunt per communic. & alij Mendicantes, vide in verbo ingredi monaſt mon, ibid. & *f.* 163.
Diſpenſare poſſunt Fratres Ordin. Præd. & Minor. exiſtentes in partibus Infidelium cum omnibus irregularibus illarum partium. cum quibus poſſent Diſpenſare Legati Sed. Apoſt. f. 158. *§.* 1. & 2.
Diſpenſatio circa Ieiunia, & ſilentium monialium S. Claræ, 159
Diſpenſatio pro infirmis, & debilibus in ijs, quæ non fuerint contraria Regulæ, vt puta in equitando, calceamenta portando, &c §. 8. & *vide pro eius intelligentia f.* 162.
Diſp. in Irregularit. homicid. caſuali & enormi ſang. effuſ. f. 20 1. *§.* 10 11. & 12.
Diſpenſare cum patientibus defectum natalium, §. 12. & 13 & *f.* 163.
Diſpenſatio in ætate Ordinandorum. f. 20. *§.* 14. & *f.* 164.
Diſp. facta ab Innoc. VIII *cum Fratrib. Ord. Prædic. Obſer. Cong Hiſp. ſuper poſſeſſionibus, reddi-*

redditib. habendis, auferendo maledictionem S. Dominici &c.f.160.§.18.

Diſpenſatio cum Bizochetis facientibus votum Religionis S. Claræ. §. 20

Diſpenſandi facultas ampliſſima data Monachis S.Benedicti Valli Oleti, circa diſpenſationem, in omnibus cenſuris, & irregularitatibus etiam in illis caſibus homicidij, membrorum obtrunc ationis, & enormis ſang.effuſ. habetur, f.161. §. 24. & quòd intelligatur de quolibet homicidio, etiam voluntario. & quòd hæc facultas communicatur Mendicantibus, f.163 & f.165.

Sed aduerte, quòd, quoad Diſpenſationem in homicidij volunt. etiam occulti irregularitate, obſtat Conc. Trid. ſeſſ.14.c.7. de reform ſed non in homicidio Caſuali, vt ibid. dicitur. & habetur hic, ibid. & habetur ſup.f.38.

Et ibidem quampluri mæ aliæ ſimiles facultates, pro eorum Monachis, Oblatis, Nouitijs Obſer. Italiæ & ſecularibus, narrantur.

Diſpenſare in votis factis, pro ingreſſu alterius Religionis, etiam ſtrictioris. ibidem §. 28. *fol.* 161.

Facultas conceſſa Magiſtro & Frat. Hoſpital S. Ioannis Hieroſolym.f.163.

Diſpenſare in aliquo præcepto noſtræ Regulæ Minoritanæ. & maximè in debilibus, & infirmis, in portãdo calciamenta in equitando, & c quis; & quando poterit, ibid.

Præcepta noſtræ Regul & eorum tranſgreſsiones ſunt in duplici differentia, ibid.

Diſpenſare cum illegitimè natis, quomodo nunc fiet. & quid Six. V. circa illos ordinauit, & Greg. 14. poſtmodum moderauit, f.163.

Illegitimè natus per ingreſſum in Religionem, non diſpenſatur, ad dignitates, & Superioritates Religionis, niſi ad hoc ſpecialis fiat cum eo diſpenſatio: & à quo debeat hæc fieri. vide *f.164.*

Diſpenſatus in dignitate minori, non cenſetur diſpenſatus in maiori. ibid.

Diſpenſandi in ætate Ordinandorum Conceſ. iam eſt per Conc. Trid. correcta ibid.

Diſpenſatio in pœna à Sixt. V. taxata, ob indebitam Ordinum ſuſceptionẽ in Bull. contra Cleric. male prom. non poteſt fieri, niſi in Iubilæo pleniſſimo, ibid.

Diſpenſare in interſtitijs à Conc. Trid. in ſacrorũ Ord. ſuſceptione requiſitis: à quo, & quando fieri poteſt, ibid. *Remiſſiuè.*

Diſpenſare in vota. vide in verbo votum, in noſtra annotatione.

Congregationi S. Bernardi facultas conceſſa à Greg. 13. Diſpenſandi ſuper quacunque irregularitate, & ſuſpenſione occultis: homicidio volunt. & hæreſis caſibus exceptis, 165

Idem fuit conceſſum Fratribus Ord. Prædic. à Pio V. cum extenſione ad omnes alios caſus, Epiſcopis reſeruatos. ibidem.

Eccleſiæ Fratrum.

Pro Eccleſiarum & altarium Conſecratione, Oleo Sancto, & quolibet alio Eccleſiaſtico ſacramento, Facultas Auguſtinienſibus conceſſa f.165.§.2. & F. Minimis f.166.§.6. & eius modificatio habetur.§.4.

Contra infringentes Eccleſias & loca Fratrum Minorum, aut aliquam in illis violentiam exercentes, ibid. *§ 3.*

Exemptio Fratrum Minorum, quoad Eccleſias curatas, ab eis poſſeſſas §.6. & quomodo poſſint illas Epiſcopi viſitare, §. 8.

Ne pulſentur Campanæ Sabbato Maioris hebdomadæ, antequam pulſet Matrix Eccleſia. §.10. ibidem.

Cenſuræ promulgatæ in Matrice Eccleſia, promulgentur, & ſeruentur etiam in Eccleſijs Fratrum. §. 11

Audientes Miſſam feſtiuis dieb. in Eccleſijs noſtris ſatisfaciunt præcepto Eccleſiæ: licèt non vadant ad eorum parochias. 167. & *f.115*

Eccleſiæ poſſunt mutari de vno loco, in alium, & locus prioris Eccleſ. reduci ad vſus humanos, §.15.

Eccleſias reconciliandi cum aqua Gregoriana facultas data Monachis S. Benedic. & quæ dicatur aqua Gregoriana, §. 19

Bulla Greg 14. immunitate Eccleſiarum, moderatoria illius Sixt. V. contra Bannitos, 168

Aduertenda in hac Bulla Religioſis. 109

Corporalium benedictionis facultas abſolutè data pro omnibus. ibidem.

Et vide ſupra, in verbo Corporalia.

Epiſcopi quas Regularium Eccleſias viſitare poſſint ibid.

Capuccinorum Eccleſiæ non poſſunt ab Ordinarijs viſitari ibid.

Vbi Equites Hieroſolymitani habent iuriſdictionem temporalem, & ſpiritualem, ibi Ordinarij non poſſunt viſitare, ibidem.

Quod tamen debet intelligi ſecundum declarationem factam à Pio V. expoſcit Paſtoralis Officij ſcilicet niſi in his duntaxat, quæ animarum curam illiusq; exercitium, & Sacramentorum adminiſtrationem reſpiciunt, ibid.

Et ſimilem Declarationem fecit Greg. 13. in

Conſt.

Conſt.67. Circumſpecta in omnibus, *& in Conſt.88* Conſueuit Sedes &c.

Eccleſia ſex modis dicitur eſſe polluta, & quomodo, & à quibus poſſit reconciliari vide ſupra, in verbo Benedicere Eccleſiaſtica.

Aedificare.

AEdificandi prohibitio infra ſpatium 300. *Cannarum ab Eccleſ. Fratrum Minor. f.*170 *§.*1.9.15.16.19. *Sed quomodo hoc nunc tractetur.* 172

*Ædificiorum materiam (Eccleſ. exceptis) Calices, & alia paramenta, ſecum poſſe alibi aſportare, ſiue illa vendere, &c. Min. eſt conceſſum, f.*170.*§.*1.*& f.*171.*§.*14. *vbi conceditur Eccleſia locum poſſe reduci ad vſus humanos.*

Ædificare, ſeu recipere noua loca, vel recepta mutare, abſq; Sedis Apoſtolicæ licentia prohibetur. § 3.17.18. *& illa relinquere in manu Ordinarij, poteſt fieri cum licentia Generalis Ordin. §.*8.

*Fratres vnius Prouinciæ nequeunt ædificare loca in alia Prouincia, abſque licentia Generalis. §.*12.

*Conceſſio ampliſſima Ordini Mini. facta, vt poſſint ædificare, & recipere noua loca, abſque aliqua Summ. Pont. licentia etiam contradicente loci Ord. fo.*172.*§.*20 *ſed per* Conc. *Trid. hoc eſt prohibitum,* ibidem.

Ædificare, ſeu recipere noua loca poſſunt nunc Regulares Mendic. cum licentia tantum Diœceſan. ibid.

Societatis Ieſu Priuil. Conceſſio circa ſpatium 140 Cannarum. ibid.

*Ædificiorum materiam alibi transferre. Vide ſup. f.*79.*§* 5.*&* 7.

Eijcere ab Ordine.

EIecti ab Ordine non prædicent, vel confeſſiones audiant, 173

Eiecti ab Ordine poſſunt tranſire ad alios Ordines, ibidem, *§.*2.

Incorrigibiles habitu expoliari conceditur. §. 4. *quod qualiter intelligi debeat, exponit ibid. Collect. vbi doctrinam D. Bonau. adducit, & vide etiam f.*174.

Eijciendi ſunt ab Ordine, qui in profeſſione tacuerunt aliquod eorum delictum famoſum, vel morbum, ibid. *§.*5.

Conceſſio, perpetuo incarcerandi, & ad tempus ad triennium non relegandi Frat. delinquentes Ordini Fratrum Sancti Hieronymi data, ibid.

Diſpoſitio Six. V. contra criminoſos eijciendos ab Ordine, ibid.

Eiecti tenentur tranſire ad alium Ordinem, 175

Sed an requiratur ad hoc licentia Superiorum. ibid.

Electio.

*ELigendi modus à iure communi præſcriptus, f.*176.*§.*1.*&* 2.

Et quod nunc ſecundum Conc. Trid. ſit ſeruandum, ibid. *& f.*178.

*Electio generalis Miniſt. quomodo facienda, & de eius auctoritate fo.*176.*§.*3.4.10.*&* 11. *& de numero Cuſtodum eligentium. §.*6.

Electio Vicarij generalis totius Ordinis. §. 7

*Electio Miniſtrorum Prouincialium. §.*4.*&* 8

Electio Cuſtodum & Guardianorum habetur in verbo Cuſtos & Guar. & hic §. 6.

Declaratio Bull. Vnionis Fratrum Conuentualium, & de Obſeru. circa modum electionis Prælatorum obſeruandum de tempore officiorum durationis, 177

Annis officij expletis, an ipſo facto Prælati ipſi, pro abſolutis habeantur ibidem.

Electio Prioris gener. Ord. Canonicorum Regul. Sancti Saluat. ad triennium reducta, ibid.

Pœna contra ſubornantes in electionib. ibid.

Capuccinorum modus, quem in electionibus obſeruant, ibid.

Electores, digniorem debere ſemper eligere, conditionibus ibi aſſignatis, 178

Electio Abbatiſſarum, quomodo antiquitus erat facienda, & quomodo nunc per Conc. Trid. & cuius ætatis debeant eſſe, vide ſupra, in verbo Abbatiſſa. *f.*1.*&* 3.

Eleemoſyna.

*PAupertatem Fratrum Minorum eſſe meritoriam f.*179.*§* 1.

Eleemoſynam dare Fratribus, de male ablatis incertis &c. §.2.& 3

Eleemoſynam *petere in terris excommunicatorum, & ibi manere,* §.4

Excomm. *contra prohibentes, ne Fratres Minores, & Prædicatores Carmelit. & Auguſt eleemoſynas peterent, &c.* ibid. *§.* 8 *&* 9 13 *& f.*218

Eleemoſynas quærentes ſub nomine Fratrum de Obſeruantia excommu. pœnam incurrunt, § 10.

Manus *adiutrices commutantur in eleemoſyna panis, & alijs ad victum pertinentibus.* 180

Eleemoſyna, & legata obuenientes loco abundantiori,

tiori, poteſt Generalis, vel Prouincialis tranſferre loco indigentiori. §.14.
Adducuntur quædam Statuta generalia circa huiuſmodi materiam. ibid.

Epiſcopi.

DE Exemptionibus ab Epiſcoporum iuriſdictione, & de Confeſ. eis facienda præſentatione & de primi lapidis impoſitione, & alijs, vide remiſsiuè. 181
Fr. Epiſc. electi omnia quæ habent reſignent Prælatis. §.2. quando, & quomodo debeant electioni ſeu poſtulationi de ſe factæ conſentire. §.3
Epiſcopi incarcerantes Fratres aliquos exemptos, an, & quando excommu. incurrant, vide ſ.128
Et an poſsit, illos excommunicatos eſſe declarare, 188.
Et an Fratres ab eis citati debent comparere. ibid.
Epiſcopus concedendo caſus ſuos. an, & quãdo videatur concedere abſolutionem, vel diſpenſationem à cenſuris, ſupra ſ.16
Epiſcopus concedendo alicui omnem ſuam facultatem, & auctoritatem ad confeſ. audiendum, non cenſetur ei concedere caſus ſibi reſeruatos, ibid.
Epiſ. facultas eis tradita à Conc. Trid. in abſolutione, & diſpenſatione cum ſuis ſubditis; an ſit reuocata per Bullam Cœnæ Sixti V. & aliorum. 36
Et quod tollatur ab eis facultas abſoluẽdi ab hæreſi in foro Conſcientiæ ſed nõ in foro fori ibid.
Epiſcopi, poſſunt ex conſuetudine, & tolerantia in caſibus Bullæ Cœnæ ſ. 37. hoc non poterunt Prouinciales, licet eis fuerit illorum communicata facultas à Pio V. ibid.

Euchariſtia.

SAcerdos, quando vult celebrare vel etiam tantum Euchariſtiæ ſanctiſsimum Sacr. ſumere, debet Stolam geſtare, ſub pœna excommunicationis ſ.182. §.1. ſed quomodo hoc intelligatur. ibid.
Quod Moniales poſsint habere ſanctiſsimum Euchariſtiæ Sacram. in loco inferiori Monaſt. §.2 ſed ſecus eſt modo per Conc. Trid. vt infra 343.
Multa alia pertinentia ad hanc materiam Euchariſtiæ, vide ſupra in verbo Communio.

Excommunicatio.

CEnſuræ, & interdicta, mandante Epiſcopo, debent à Regularibus eorum publicari, & ſeruari iuxta, Conc. Trid. ſ. 187.
Fratres quomodo ſe debeant habere in euitatione excommunicatorum, & in terris illorum. ſ.187. §.1.2.4. & 6.188
Excommunicationes, ſeu caſus Bullæ Cœnæ Domini Sixti V ſ 184.
Excommunicationes poſitæ in extrauag & ſi dominici gregis, reſ. ru itur ſ.185.
Excommunicationes quædam ſpecialiter pertinentes ad Fratres enarrantur. ibid.
Excommunicatum euitare quando, & quomodo teneamur; & datur vera intelligentia ad conſt Conc. Conſtan. 187
Notorij excommunicati quando eſſe dicantur, & de duplici notorietate facti, & iuris, 188
Excommunicatus ſpecialiter, ob contumaciam nõ comparendi, vel parendi, vel alio modo non eſt euitandus, niſi etiam expreſsè fuerit denunciatus. ibid.
Delictum, & delinquens, licèt ſint notorij propter quod lata excommunicatio, ſi non fuerit ſpecialiter, & expreſsè denunciatus, non teneor illum vitare. immo poſſum coram eo celebrare & pro eo publicè orare; ibid.
Excommunicati, etiam occulti in nullo releuantur, quoad ſe, & ideo debent abſtinere à Diuinis &c. ibid.
Catholici Galliæ, & in alijs partibus, quomodo poſsit cum illis hæreticis publice excom. practicare ibid.
Excommunicati vel interdicti non poſſunt Fratres Ord S Hieron Heſpan. Ciſtercienſ. Camaldul. & Societ. Ieſu, nec eorum loca nec ſeruitores, &c. niſi de ſpeciali mandato Sedis Apoſt. 189.
Fratres Minores, non poſſunt ligari aliqua ſententia excom. ſuſpenſ. vel interdicti iuris, vel hominis, niſi nominentur ſpecialiter ſ.190
Quoad Bullam Cœnæ ponuntur quædam notabilia, ibid.
Excommunicatio lata contra abſoluentes à caſibus Bullæ Cœnæ, non eſt reſeruata Papæ. ſ. 189
Omnes Confeſſores tenentur penes ſe habere tranſumptum Bullæ Cœnæ, & quomodo ad hoc eximuntur patres Societ Ieſu. 190
Per quæcunq; Priuilegia, ſeu Bullas, nunquam cenſetur dari facultas pro caſibus Cœnæ, niſi de eis expreſſa fiat mentio. ibid.

Exempti Fratres.

IN exemptos Fratres, Prælatorum auctoritas habetur. f.190

Et quando, & quomodo ipſi exempti Fratres poſſint ſe negotijs, vel officijs, vel Priuilegijs ordinis immiſcere, vide ibid.

Exemptiones qua forma, & cuius licentia, ſint impetrandæ, & quis debeat eorum Breuia, ſeu Bullas recognoſcere, vide, f.191

Exemptio.

EXemptio Fratrum & Monialium, à Prælatis Eccleſiaſticis & ab omnibus actibus fori iudicialis, & occupationibus, & negotijs extra ordinem f.191. & de immediata eorum ſubiectione Sedi Apoſt. f.193

Aliaſque quamplurimas exemptiones conceſſas Fratribus prædictis Carmelitis, Monachis S. Bened. ac Monialibus S. Claræ, vide ibidem per totum ibid. & ſeq.

Fratres delinquentes quomodo, & quando, dicantur, exempti à iuriſdictione Ordinariorum. ibid f.196.

Epiſcopus Regularem exemptum incarcerans, an excommunicationem incurrat, et an ſi Regularis percuſſerit clericum poſſit illum Epiſcopus denuntiare excommunicatum. fol. ibid.

Exempti ab Epiſcopo citati an, & quando teneãtur comparere, & quando teneantur parere Curiæ ſæculari, Bannitos perſequenti? ibid.

Exemptio Religioſorum, ab exactionibus quibuſcunque ibidem, & in fine Compendij, f 424. vbi nonnulla notabilia ponuntur.

Circa hanc materiam Exemptionis, multa vtilia ponit Hēric. Hēriquez, in ſua Sũma Theol. moralis li.7 c.24 & 25, & in præfato c. 24 in litera D. citat loca Conc Trid. vbi Regulares in quibuſdam caſibus ſubijciuntur Epiſcopo, licet ſint Exempti, & Nauarr. 25. num.13. & de Reg. Con.2. num 63.

F

FRatrum mino. omniumque aliorum mendicantium origo enarratur IX.

Fratres minores, aliique mendicantes, quomodo non poſſint tranſire ad Ordines Monachales, vel infra ſe. f.1

Fratres Mino. non poſſunt ſibi eligere confeſſorem, nec à caſibus reſeruatis abſolui niſi de conſenſu ſuorum Prælatorum, etiam virtute Bullæ Cruc. fo. 7. §.15. & 16

Fratribus min. fuit conceſſum poſſe audire in confeſſionibus omnes, etiam forenſes, ea auctoritate, quam habent ab Epiſcopo, in cuius Diœceſi exiſtunt, f.25. §.7.8.9

Fratribus Mino. & Prædic quamplurimæ inſignes Priuilegiorum communicationes. f.103 §.1. & conſequentibus.

Fratribus mino. & reliquis mendic. ampliſſimæ exemptiones à ſolutionibus quarumcumque decimarum ſupra in verbo Decimæ, & quod non poſſint aliqua cenſura ligari, niſi ſpecialiter nominentur. f.146. & 187

Fratres hoſpites an poſſint confiteri abſque licentia Prælati illius loci, vbi reperiuntur? & quid, & quando ipſi hoſpites ſunt Prælati? f.15

Frater excommunicatus, an poſſit abſoluere alterum fratrem excommunicatum? & quid quãdo ſe percuterent ad inuicem, vel Superior percuteret ſubditum, vide infra in hoc Indice, in verbo Religioſus qui manus violentas &c.

Fratres Ord. Præd. a nullo Confeſſore alterius Ord. poſſunt in confeſsionibus audiri f.9. §.29 & §.32.

Fratribus Ord. Prædic. ampliſsima facultas in audiendo confeſsiones, etiam forenſium. f. 26. §.17. quæ communicatur etiam Fratribus mino. ibid.

Fratrum Ord. Præd. ampliſſ. Priuilegiorum Communicatio. 106. §.20

Fratribus Carmelitis ampliſſ. facultas conceſſa, in abſoluendo omnes Chriſti fideles f. 27. §.19. & an per communicationem poſsint. Fratres minor. illa vti ſi Carmelitæ ipſi ea non vtantur, f 28.

Frat. Carm Priuilegiorum Communicatio f.108 §30.

Frat. Erem. S. Auguſt. origo deſcribitur X.

Fratres Auguſt. non poſſunt impediri ab executione Prædicationis, & confeſsionis dummodo obſeruent Clem. Dudũm. f. 27. §.18

Fratribus Auguſt. ampliſſ. communicationes Priuileg. f.106. § 21.

Frat. Minimis Conceſsio data à Iulio II. vt poſſint à Confeſſoribus ſibi electis abſolui à caſibus reſeruatis, quomodo intelligatur, vide f. 15.

Fratribus minimis latiſsima facultas pro abſolutione ab omnibus caſibus, & cenſuris Ordinario reſeruatis, tam à iure quã ab homine, &c. f. 27. § 20. & an extendatur ad ſeculares f. ibid.

Fratribus Minim. facultas data pro lucrandis Sta-

Stationibus vrbis Romæ f.223.§.10.
Fratr minimus.& Carthuſienſ.& S.Trinit. Priuileg.communicatio. f.108.& ſeq.
Fratrum S.Hieron.Ieſuatorum origo XI.
Fratrum Eremit. S. Hieron. è Piſis initium demonſtratur, XIII.
Fratrum Eremit.S.Hierony. Congreg. Feſulanæ, origo.XIII.
Fratrum Eremit.S.Hieron. Hiſpan. exordium XIV.
Fratribus S.Hiero.gratia conceſſa. vt poſſint plenariè abſolui intelligitur de peccatis quocunque tempore confeſſis,licet nunc non confiteantur. f.15
Fratribus S.Hieron.Hiſpan.eſt prohibitus tranſitus ad alias Religiones, & quomodo. f.74
Fratribus S. Ioannis Hieroſolym. exemptiones à decimarum ſolutione conceſſæ, f.144.§.17.& à viſitatione Ord.vide ſupra in verbo Eccleſiæ.
Frat.exigentib.meritis,poſſunt à Prælatis torqueri,modo,& forma, vt in f.70
Frater profeſſus,an poſſit Religionem exire, propter parentum inopiam, f.73
Formulæ aliquæ abſolutionis plenariæ ponuntur f.22 & ſeq. Et vna pleniſsima danda Fratribus in agone mortis, ibid.& aliæ formulæ ordinariæ ponuntur in fine huius Compendij, f. 374.
Fratres Ordinis S. Hieron. Hiſpan. Ciſtercienſ. Camald.& Societ.Ieſu, quomodo non poſſint aliqua cēſura ligari,vide ſupra in verbo Excō.

Famuli Fratrum.

Famulis Fratrum quamplurimæ Conceſsiones conceſſæ.pro tempore Interdicti, pro ſacramentorum receptione, &c.ponuntur fo.198 & quomodo debeant Conceſsiones illæ intelligi.f. ibid.

Feſtiuitates.

Nonnulla Priuilegia conceſſa pro celebrandis Feſtiuitatibus Sanctorum noſtri Ordinis vide f 199.
Et præcipuè pro Patre Seraphico noſtro Franciſco, ibid.
Sed quid ordinauerit pro hoc Sixt.V. & de Indul. plen.conceſſa viſitantibus Eccleſ.Frat.min. in Feſtiuitatibus Principalium Sanctorum Ord. & Eccleſ.mon.
Concept.in die Concept.& de duplici off.S.Bonauentura,vide ibidem., folio, 20
Frat.tenentur obſeruare.& celebrare illa alia feſta quæ Populus,& Clerus obſeruare ſolent & & quæ Epiſcopi in ſua Diœceſi obſeruari iuſſerint, f.201

Generalis Miniſter.

Nonnullæ facultates ipſis Generalibus Ordinum Mend conceſſæ habentur. fol.202
Generali Ord. Auguſt.fuit conceſſum, vt quæcunque Inſtru ſuo ſigillo ſignata eſſent.haberent tantam fidem, ac ſi plumbi ſigillum haberent, f.203.§.16

Guardianus.

Guardiani Ord. Mino. parificantur in omnibus Priorib.Ord.Præd. f.201.§.1
Guardiani quomodocunque electi, ſunt verè Prælati, f.ibid & 105
In Prælatorum appellationem qui veniant, ibid.
Guardianus,an ſit de illis Prælatis, quod poſſunt ſibi eligere Confeſſ. ibid.& f.15
Guardiani,vel Priores, & eorum Vicarij an habeant facultatem illam ampliſsimam conceſſam Generali,& Miniſtris & Cuſtodibus abſoluendi ſuos ſubditos declaratur. f.5. & f.13
Guardiani quibus Prouinciales committunt auctoritatem abſoluendi, à caſibus reſeruatis,vtrum poſsint illam committere alijs Fratribus f.33.& 14.& 18
Guardianorum poteſtas in abſoluendo,& diſpenſando,an poſsit per Prælatos Superiores,vel capitula coarctari f.13

Gradus Scholaſtici.

Gradus Scholaſtici quando debeant conferri, & ad Magiſterium, quo ordine aſcendatur, f.115

H

Hoſpites Frat.ſubditi, non poſſunt confiteri, abſque licentia Prælati illius loci, in quo reperiuntur:ſed ſi eſſent Prælati,bene poſſent, f.15.& 16

Habitus Fratrum.

Prohibitio ne quis Monachorum, aut Religioſorum lineis camiſijs vtatur.f. 106 §. 1.
Habitum Fratrum Minorum,vel conſimilem deferre,omnibus alijs Regularibus,& ſecularibus prohibetur, ibid.§.4 & 5.& f.107
Morientibus cum habitu fratrum Minorum, ſiue illum oſculantibus, Indulgentia habitum ſua

ſuæ Religionis temere dimittentibus, pœna §.7
Ne impediantur à Curatis ſepeliri morientes cum habitu in Eccleſijs Fratrum Minorum etiam ſi elegiſſent ſepeliri in aliena ſepultura. §.13
Idem fuit conceſſum Carmelitis, & Prædicatori-bus & cui competat ſupradictum habitum morientibus concedere. §.10 & 11
Et quando Fratres poſſint intrare Parochias cum cruce, ad leuanda corpora. §.13. fol. 207
Habitus forma Congreg. Ioannis de Dio, & ne referant Capuccium acutum, ſed rotundum; nec habitum conſimilem habitui Capuccino-rum, ibid.
Refor. Conuentualium eſt facta eadem prohibitio, & qua forma & colore habitum. & mantellum deferre debeant, ibid. & vt ne etiam ipſos Capuccinos recipiant.
Habitum quis temere dimittere, quando dicatur, & an aſſumens habitum alterius Religionis incidat in pœnas taxatas. & quid de portantibus habitum abſconditum. f. 208
Tempus ſuſcipiendi habitum à Puellis Deo dicandis. f.2

Hæreditas, & Hæredes.

Conceſſiones datæ Fratribus Mino. vt poſſint ſuccedere in hæreditatibus intelliguntur de Conuentualibus, non autem de Obſeruantibus. f. 208
Sed Collector contendit; hoc non obſtante probare eos duplici remedio poſſe iuuari pro conſequendis eis relictis, f. 209
Fratres Minores, ſecundum Regulæ puritatem viuentes, hæredes eſſe non poſſunt nec directe, nec iure fidei commiſſi, f. 210
Hæreditatis æſtimatio non eſt licita. Fr. f. 211. & an valeat eorum inſtitutio, cum clauſula appoſita quod hæreditas pro eorum neceſſitatibus vendatur? ibid.
Hæreditatis pretium, quando poterunt acceptare Fratres, f. ibid.
Eccleſ. ſeu Capellæ Frat. quomodo, & quando poſſint hæredes inſtitui. ibidem. *Et quid dicendum de inſtitutione aliorum Mendicantium, & non Mendic.* 212

I

Itinerantibus Frat. Minoribus fuit conceſſum, poſſe tranſire ieiunium diei itinerationis in alium diem, f. 213. §.3
Impetrantes liter. à Protectorib. vltra caſus permiſſos, qua pœna puniantur. f. ibid.
Imprimere libros quomodo quis poſſit, & de pœna contra imprimentes eos ſine licentia ordinarij & Superiorum. f. 214. & vltra pœnas Conc. Lateranenſ. & Trid. in conſtitut. Capuccinorum, additur pœna priuationis actus legitimi: & quid per huiuſmodi actus legitimos intelligatur, ibid.
Incorrigibiles Fratres, quando ſunt ab Ordine eijciendi. f. 215 & vide ſupra in verbo Eijcere.

Indulgentia.

Indulgentia plenaria in articulo mortis Fratribus conceditur, f. 215 §.1
In Artic. mort. Habitus Pro Cōmunic.
Indul. plenaria in receptione habitus S. P. Franc. in die obitus, ibid §.2
Pro corona B. M. & D.
Indulg plen. Sacerdotibus & Laicis: & Monialibus ſe communicantibus diebus Dominicis, & & ſollemnitatibus B. Mariæ, & noſtri Ordin. & in omnib. alijs dieb. vt in §. §. 10 & 12. f. 216
Liberatio animæ à Purgat.
Dicentes coronam Domini N. & B M. conſequuntur Indul. plen. §. 7. 8. & 9. eandemque conſeq Fr. infirmi, dicentes vnum pſalmum, vel hymnum B. M. §. 13. & ex quot Pater N. & Aue M. *conſtet ipſa corona §. 11. & Corduba f. 219.*
Pro effic. defunct. 7. pſa. pœn. canticū gradu.
Pro miſſa Concept.
Indul. pro viſit.
In Ramis Palmarum, & in die S. Ioannis ante Portam Latinam. quilibet Fr. Minor. dicens Pſal pœniten. vel quinquies Pater, & Aue M. *ante Sacramentum Altaris, liberat animam à Purgatorio: ſed quando hac voluerit vti facultate, debet dicere coronam pro ſua Sanctitate § 14. ibid.* f. 217
Recitantes Officium Defunct. vel Sept. Pſal. Pœnit. vel Canticū Grad. & 10. Pſal. paſſionis conſequuntur indulg. Coro. B. Mariæ, §. 16. 19. 20. f. ibid.
Celebrantibus Miſſam Conceptionis, vel illam audientibus, Indulg plen. §. 17. & 18. ibid.
Prouinciales Fratrum min. in Viſitationibus Fratrum, monialium, & Tertiariorum, poſſunt concedere Indul. Plen. §. 16. ibid.
Indulg. conceſſa Fratrib. Ord. Prædic. & Auguſt. pro ſemel in vita & in mortis articulo, et in Feſto S. Dominici, f. 2 8. §. 21. & 22
Indulgentia S. Mariæ de Populo, conceduntur Fratribus, Monialibus, et Tertiarij §. 24. ibid.
Prædic. & Aug. Mon. & Tertiariis
Indulg. plenaria conceſſa Carthuſienſ. Canonicis Lateranen. S. Iuſtinæ, Eremitis S. Hieronymi de Piſis, Societ. Ieſu, Camaldul. et Confraternitatibus Triñit. Cor. Chriſti, et Confalonis habentur 219. et ſeq.
Carthuſ. Camald. S. Iuſtin. S. Hier. de Piſis, &c.
Multa alia Indul. non plen. habentur f. 220. videlicet pro obſeruantia cæremoniarū pro verſ. Te ergo quæſumus famul. tu. ſubu. & gratias agamus D. Deo no. et pro ſingulis Hor. Cano. et miſſis intereſſentibus.
Multa alia Indulg. non plen. conceſſa Fratrib. Monia.

nialib.Tert.& S.P.Franc. videlicet euntibus ad Capitulum generale, vel Prouinc. pro verſ. Maria mat. gratiæ, *dicentibus*. 5. Pater N. Aue M *pro vulneribus Ieſu Chriſti, & quaſdam ibi aſsignatas orationes & orantibus pro defunctis. & manentibus, in peccato ponuntur, f.221. & f.245.§.5.6.7.*

Perſoluentes Diuinum officium per librum, conconſeq. Indulg. dimidia partis defectuum. ibi commiſſorum, f.221 § 10.

Indulgentiæ Stationum quoad Fratres.

INdulgentias Stationum poſſunt lucrari Fratres, quibuſdam obſeruatis conditionibus. f.222.§ 1.§.2

Indulgentia pro dicentibus quinquies Pat. Noſter. & Aue Mar a abſque gloria patri, S.Maria de Angelis Vrbis Romæ.& § 3.

Sed aduertendum, quod in ſupraſcripta conceſsione, data Fratribus non imponitur Pater & Aue M. gloria patri. At in ſequenti data Monial dicitur cum gloria patri, vt in §. 4

Et in conceſsione Leonis X. magis ampla quam alia §.11.15 f.223. additur, vt dicatur cũ gloria patri & vnũ Pater. & Aue M. pro Sanctitate ſua. & vide quid dicit ibi Corduba f. 228.

Fratres extra Conuentus exiſtentes, gaudent omnibus indulg vt alij Fratres §. 5. & 9. *fol.* 223.

Indul. S. Mariæ de Portiunc. conceditur Fratribus. & Monia. S. Claræ. vbique exiſtentibus die 2. Auguſt. ibid. §.12

Confirmatio Clem.VII. omnium Indulg ad illud vſque tempus Fratribus. & Monial. conceſſarum §. 9 f.284. & f.321.§.11

Indulgentia conceſſa monachis Carthuſ infirmis, & recitantibus pſal. Miſerere vel alios 7. pœni. f.2.124.

Indulgentia Stationum ſeptem Eccleſiarum Vrbis Romæ. ibid.

Epilogus multarum Indulgentiarum f 127

Indulgentias plen. non lucratur quis per Bullã Cruc. & confeſsionalium acceptionem; niſi earum expreſſa fiat mentio, quæ neceſſariò requiritur. ibid.

Indulgentia conceſſa Fratribus, & monial. nunquam cenſentur ſuſpenſa, quo ad perſonas Fratrum & monialium; nec per Bullam Cruc. nec per alias niſi ſpecifica fiat de eis mentio, f. 228.

Indulgentiæ quoad ſeculares.

ENarrantur quamplurima Indul. viſitantibus Eccleſ. Fratrum Min. in varijs Feſtiuitatibus anni noſtri Ordinis, & aliorum Sanctorum conceſſa, vt f.229.§.1. cum ſequentibus.

Sed aduertendum, quòd nunc per Sixt.V. viſitantibus Eccleſias prædictas in Feſtiuitatibus principalibus Sanctorum noſtri Ordinis datur Indulgentia plenaria, vt habetur in Bulla, & in Feſtiuita.

Indulg. portiunculæ fuiſſe datam à Chriſto declarauit Bened.12. f.230 §.13

Indulg quamplurima conceſſa viſitantibus Eccleſias aliorum Ordinum Mendicantium. & primo Prædicatorum f.231. §.15. & §.20. cum ſequentibus.

1. Auguſtinienſium habentur f. 232. §. 30. & 31.

3. Carmelitarum habentur f.233.

4. Fratrum S.Hieronymi Feſulani f 233.

Indulgentia conceſſa viſitantibus Eccleſiam Fratrum Minorum, Auguſtin. Carmelitarum, & Ordinis S.Ioannis Hieroſolymitani. tempore Quadrageſima enarrantur f.ibid cum ſequentibus. fo 234.

Indulgentia conceſſa viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, in quibuslibet diebus anni, ibid.

Indulgentia conceſſa viſitantibus Eccleſias Fratrum Carmelitarum, 235

Indulgentias communicant inter ſe inuicem Ordines Mendicantes; & quomodo illa, quæ ſunt conceſſa vni illorum cenſeantur conceſſa alteri. vide. f 236

Indulg. conceſſa exhibentibus Fratrib. Minoribus aliqua opera pietatis ibid.

Conceſſio, vt Generalis, & Prouincialis poſſint communicare ſuffragia, indulgentias, & omnia ſpiritualia benefactoribus f. ibid.

Et pro hac conceſſione vide noſtram annotationem f.235. Vbi pulchra quædam examinantur, videlicet,

Quomodo, & quando poſſit quis recipi in alicuius communitatis, vel Collegij communicationem.

Et in quo talis receptio ei proficiet.

Et quæ bona ſpiritualia poſſit Prælatus communicare.

Indulgentia conceſſa facientibus opera pietatis Ordinis Prædicatorum. f.237

Indulgentia conceſſa exhibentibus opera pietatis erga Carmelitanos, f.ibid. & fol. 241

Indulgentia conceſſa facientibus opera pietatis Fratribus minimis, Hoſpitalis S Ioannis Hieroſolymitani, & Sanctiſſ Trinit f 238

Indulgentiarum participatio Benefactoribus, vel Germanis Ordinum, non intelligitur de Plenarijs,

rijs. niſi expreſſa illarum mentio fiat ibid.

Indulgentiis quas lucrantur audientes Verbum Dei à Fratribus Ordinis mino. & prædicatorum, f.242

Indulgētia quas lucrari poſſunt ſeculares ratione habitus Fratrum Prædicatorum, Auguſtin. Carmelitarum & S.Trinitatis, & ibi de deferentibus Zonam S.Auguſtini. ibid.& ſeq.

Indulgentia plen. conceſſa deferentibus chordam S Franciſci ac eius Confraternitate, & à quibus nunc debeat benedici chorda, f 243

Indulgentia in fauorem Conceptionis, f.244

Indulgentia plen conceſſa patribus & matribus Fratrum Minor. f.244

Differentia quæ eſt inter Indulgentiam plen & Abſolutionem Plenariam à culpa, & pœna, 245.

Indulgentia pro recitantibus Roſarium B. M. V. ibid.§.1.

Sed aduertendum, quod nunc ſunt infinitæ aliæ indulgentiæ conceſſæ.

Indulgentia conceſſa Syndicis Fratrum & eorum liberis vxoribus ſororibus &c. ibid.§.3.

Notabilia, & deciſiones quædam valde notabiles in materia Indulgentiarum Collectoris f 246. quæ ſunt, videlicet.

Primum Notabile eſt de Excellentia, & valore Indulgentiarum: & vtrum dare operam ad acquirendas indulgentias ſit imperfectionis.

Indul de iniunctis pœnis quomodo intelligatur f. ibid. & de contritis, & confeſſis, & an accipiens talem Indulgentiam, poſſit ſatisfacere pro pœnitentia et data ieiunandi, vel aliud faciendi per tot dies. f.247

Indulgentia per modum ſuffragij, quid operetur, f.248.

Tempore, quo quis manet in peccato mortali, plus ei confert communicatio bonorum Aliorum, quæ fit per chartas filiationis ſeu alias quam indulg. ibid.42

Opus bonum quod pro aſſequenda indulgentia fit poteſt quilibet alijs applicare & indulgentiam prō ſe accipere, f.ibid.

Secundum notabile eſt de ijs, quæ concernunt authoritatem concedendi indulgentias, & quis poteſt concedere indulgentias. 249

Confeſſores, & Prædicatores, & quando poſſint concedere indulg

Indulgentia conceſſa ab Inferioribus à Papa ſolum valeat quoad ſubditos eorum & ad Religioſos etiam exemptos ibi commorantes fol. ibid.

Et quid, Epiſcopus diceret, quod illa indulgentia valeat etiam pro forenſibus, venientibus illuc, &c.

Papa poſſit expoliare Purgatorium, f.ibid.

Pro Conceſſione Indulgent. an requiratur cauſſa rationabilis. 250

Indulgentia à Papa Hadriano conceſſa, an ſubſiſtant, f 251.

An cauſſa expreſſa in Bulla ſit rationabilis pro tanta Indulgentia.

3. Notabile eſt de his, quæ concernunt indulgentias plenarias. ibid.

Et ſic quæritur an habentes indulg. plen. in articulo mortis decedentes, infallibiliter vadant directè in Paradiſum, f.ibid. & de 4. cauſſis impedientibus ibi.

Et an habens plures Bullas pro conſequenda indulg ple. in articulo mortis, valeant magis plures illæ, quam vna. f 252. Et an Fratres, quibus conceſſum eſt à pluribus Summis Pontific. lucrari indul plen ſemel in vita poſſint eas lucrari ſucceſsiuè toties, quot fuerunt Pontifices illas concedentes. ibid.

4 Notabile eſt de ijs, quæ oportet facere pro lucrādis Indulg. conceſſis viſitantibus aliqua loca, ſeu Eccleſ Frat & vtrum ipſimet Frat. poſſint eas lucrari, f.253

5. Notabile eſt de multis diuerſitatibus, perſonarum quæ gaudere poſſunt indulgentijs conceſſis Mendicantibus, ibidem.

Vbi deciditur, omnes Indulgentias conceſſas Fratribus conſequi etiam Moniales, & Tertiarios, Donatos, & familiares dicendo quinque, Pater, & Aue Maria in Eccleſijs Fratrum. 254

Et de portantibus habitum, vel ſepulturam in Eccleſia eorum eligentibus, & de ſeruitricibus Monialium ibid.

Ponuntur omnia, quæ conceduntur ſeruitoribus Frat & an intelligatur de ſeruitoribus, ſeruienti ex amore Dei, vel propter ſalariū, ibid.

Et dicitur de Syndicis, Medicis, Conſeruatoribus, Fundatoribus, Procuratoribus, Aduocatis Nouitijs, & reliquis ſupra narratis, ibidem & 255

6. Notabile, vtrum in eodem die poſſit quis lucrari Stationes, & alias indul. toties quoties voluerit, f 256

In Eccleſia S M. Portiunculæ toties, quoties in die eius dedicationis quis ingreditur, creditur lucrari indulgentiam, ibid.

7. Notabile, vtrum ſeculares virtute Bullarum Cruciatæ, vel Fabricæ Sancti Petri, & ſimilium, poſſint lucrari indulg. plen. Vrbis Romæ ibid.

Aliud Notabile, ſi in aliquo Iubilæo mandatur, vt ieiunent, ac confiteantur peccata ſua infra hebdomadam, & die Dominico Sacram Eucharistiam ſumant, quid ſi quis eodem die Dominico confiteretur, an lucraretur indulg: f. 257

Item quid, ſi in Iubilæo mandaretur, vt tribus diebus ieiunaretur, Eleemoſyna largiretur & oratio fieret, quæritur an ſit neceſſe, vt in dieb. illis ieiunij, detur eleemoſyna, & fiat oratio, ibid.

Item quid ſi in principio Iubil. fuerit abſol. ab aliquo caſu reſeruato, & poſtea non adimpleuerit alia quæ in Iubilæo mandantur, an talis abſolutio valeat, ibid.

Item aliud Notandum contra Fratres ſub colore indulg. vagantes, 258

Indulg. plen. in mortis articulo, conceſſa Frat. Min. ſemper reſeruata pro vero art. mort. f. 19. §. 4. quæ nullibi in noſtris Priuil. reperitur ſic conceſſa, & habet locum etiam in oblitis, & confeſsis in genere 247

Infirmi Fratres.

FRatribus Min. de Obſeruantia conceditur in articulo mortis Indulg. plen. etiam ſi non poſſent confiteri f. 258 § 27

Infirmi in ſuis lectulis, vel cellis, dicendo quinquies Pater & Aue Maria lucrantur indulgentias noſtris Eccleſijs conceſſas, §. 13.

Dicendo vnum Pſalmum, vel Hymnum, B. V. conſequuntur indulgentias conceſſas, dicentibus coronam B. V. vel Domini noſtri. §. 5.

Officium diuinum quando infirmi licitè poſsint dimittere. § 6.

Conceſsiones pro Monialibus infirmis §. 4 & 7.

Facultas conceſſa Prælatis Monachorum S. Benedicti Cong. Hiſp. in diſpenſando cum infirmis ſuis Fratribus §. 8 9 & 10.

Aliæ facultates ad idem conceſſæ fratribus S. Hieron §. 11. vbi habetur pro Fratribus Medicis, vel Chirurgis. fol. 259

Ingredi Monaſteria Monialium.

PRohibetur Fratribus Minor. ex Regula ingreſſus Monaſteriorum quarumcunque Monialium, f. 259 §. 1. & §. 10.

Et nomine Monaſterij, fuit declaratum, intelligi clauſtrum, domos, & officinas interiores, ibid.

Ad alia autem loca, vbi ſeculares conueniunt qui Fratres, & quando poſsint accedere, §. 10. f. 261

Licentia, vt in certis caſibus poſsint Fratres ingredi monaſteria, & confeſſor earum quibuſdam obſeruatis conditionibus, §. 3. fol. 259.

Innocentius declarauit, prohibitionem Regulæ intelligi tantum de monialibus incluſis S. Damiani §. 4. Sed hæc declaratio fuit poſtea, vt relaxatiua, annullata vt ibid.

Licentia ingrediendi pro confeſſore. §. 6. pro exequijs, & pro ſepultura, & de nu. ſociorum, fol. 275

Caſus, in quibus poteſt ingredi ad monaſt. mon. §. 7 qui caſus declarantur à Collectore, f. 265. in primo Notabili.

Protectoris auctoritas in licentiando, pro ingreſſu ad monaſt. mon §. 13 f 261.

Prohibitio cum excomm. pro omnibus Chriſtianis, ne in aliquod S. Claræ monial. monaſt. ingrediantur § 13. Et vide ad hoc Cordub. f. 275

Claues clauſuræ, à quibus teneri debeant §. 16. fol. 262.

Prohibitione quis ingrediatur ad Tertiarias incluſas. §. 17.

Tertiariæ vocantur etiam moniales ibid.

Licentia, pro prædicatoribus ad prædicandum, § 20.

Licentia, pro Confeſſoribus Tertiariarum, & à quibus Prælatis debeant ipſi Confeſſores inſtitui. §. 26. f. 263

Circa prohibitionem ingreſſus ad monaſt. S. Claræ factam Fratribus, & omnibus alijs Chriſti fidelibus, adeſt diſpoſitio amplißima Leon. X. reuocatiua omnium aliarum conceſsionum. §. 28 fol. 264.

Sunt & alia quamplurimæ Conceſsiones, & prohibitiones ad huiuſmodi ingreſſum pertinentes, quæ fuſius examinantur in notabilibus Collectoris, f. 265

In primo notabili examinãtur, & declarantur illi caſus in quibus diuerſis perſonis licet ingredi clauſuram Monaſt. S. Claræ ibid.

Reſolutio notabilis pro materia ingrediendi Monaſt. mon. f. 269

In ſecundo notabili an prohibitiones factæ ingrediendi ad monaſt. mon. intelligantur etiam de Tertiariarum monaſt. f. 278. & concluditur, quod ſic, & vide 277. & f. 281

Ponitur cauſſa inſtitutionis ſecundæ Regulæ Tertiariarum in congr. viuentium, fo. 270

In tertio notabili diſcutitur, num prohibitio ingreſſus mon monial. comprehendat generaliter omnia alia mon. aliarum fœminarum collegialiter viuentium & concluditur, quòd ſic, fol. 275. & f 277. & vide f. 282

In quarto notabili dicitur, quòd prælati mon. non poſſunt alijs ſecularibus vel Religioſis dare licentiam,

centiam, vt intrent clauſuram mon. f. 273. & vide f. 282.

An F. Min. poſſint ingredi Monaſt. S. Claræ, S. Domin. & Conceptionis f. 248. & fol. 276. Et quod ſolum mon. Concept. admittentes aliquos intra clauſuram erant excomm. ſed ſecus eſt modo per Pium V. & Greg. XIII. vt infra.

Intellectus Priuilegij Sixti IV. auferentis omnes cenſuras, contra nos latas, vltra Regulam ibid.

An ſubijciantur F. Statutis, & ordinationibus, & cenſuris, ſynodalibus, &c. circa ingreſſum aliorum monaſteriorum monialium, f. 274

Caſus in quib. licet intrare mon. mon. S. Claræ, declarantur à Corduba, f. 279

Fratres deputati ad ſeruitium Monialium quinam dicantur, f. 279

An ſit prohibitus nobis Frat. Minor. ingreſſus ad Tertiarias f. 101. & alias Solitarias? f. 281

Monaſteria, & Cœnobia, quæ dicantur f. 283

Prouinciales noſtri Ordinis Min. an habeant authoritatem Protectoris ad licentiandum pro ingreſſu monaſt. mon. f. 282. & 283. vbi concluditur à Corduba quid ſit tenendum. fol. 284.

Declaratio pulcherrima Motus Pij V. & Greg. XIII. circa ingreſſum mon. monialium, & Religioſorum virorum, vbi multa ſcitu digna reſoluuntur 286.

Prohibitiones factæ ſub pœna Excomm. Pontifici reſeruatæ à Pio V. Gregor. XIII. ne quis ingrediatur monaſt. monial. & Religioſorum, ibid. f. 285.

Prohibitione conuerſæ recipiantur in monaſt. monialium ibid.

Seruitricibus an liceat intrare monaſteria ipſa, ibid.

Puellæ an poſſint intrare, cauſſa educationis, ibid.

Et an poſſint intrare in monaſt. mon. Ord minimorum ibid.

Decretum Sacræ Congr. Card. anno 1590 factum, ne aliquis cum Monialibus loquatur, & ne Confeſſores in ædibus Mon. contiguis pernoctent, &c. & de pœnis appoſitis 286

Adducuntur ad litteram Motus Pij V. & Greg. XIII. ibid.

Ac poſtmodum, punctualiter declarantur, & notabiliter

An, appellatione monaſt. & Domus, veniant horti ipſi contigui? f. 287

Et quid de S. Eucharistia? ibid. Et quid intelligatur nomine monaſterij.

Mulieres, quæ ætate debeant eſſe, vt Pœnas in ſupradictis Mot. proprijs appoſitas incurrant? ibi.

Examinatur illud verbum in Motu prop. poſitū, (admittere præſumant,) & quod ex hoc comprehenduntur in pœnis, non tantum ingredi facientes, ſed etiam eos poſtmodum aſſociantes, & cum eis loquentes f. 288

Et an Prælati iubentes mulieres in monaſt. ingredi, comprehendantur, ibid.

Si quis bona fide in monaſt. mulierem aliquam abſconderet, non comprehenderetur in hoc Decreto, ibid.

Prælati debent aduertere in inquirendo de hoc contra F. an ſcilicet, fuerit factum cum malitia, & temeritate, quia ſecus eſſet, ſi ſimpliciter, &c. ibid.

Si cauſſa curationis alicuius Fr. in Infirmariam aliqua mulier ingrederetur, non incurreret in pœnas hic taxatas. ibid.

Declaratio Pij V. quod cauſſa Proceſſionis, Vigiliæ, Miſſæ, Prædic. Tumulationis defunctorum, &c. Mulieres poſſint intrare Clauſtra Religioſorū; & quomodo intelligi debeat, habetur, f. 289

Ex ſupradicta declaratione Pij V. Prælatus non poſſe iubere, vt aliqua fieret Proceſſio extraord. ad hoc, vt illius occaſione, poſſent mulieres intrare, ibid.

Mulieres intrantes in Clauſtra, in caſib. permiſſis, per aliquos malos reſpectus an incurrerent in pœn. taxat. ibid.

Per pœnam priuationis officiorum, &c. quæ officia comprehendantur, ibi.

Officia diuina Ordinibus deputata vel non deputata, quæ ſint? fol. 290

An committens occultè, in hac Bulla vetitum, ſcilicet, ingredi faciens aliquam mulierem in monaſterium, incurrat in has pœnas, ibid.

An incurrant pœnam ſuſpenſionis, &c. ipſo facto, abſque alia declarat. ibid.

Pœna appoſita ipſo facto incurrenda, quando ſit exequenda, abſque iudicis ſententia, vel declaratione, ibid.

Et an teneantur incurſi, renuntiare ex ſe officia, vel vocem actiuam, & paſſiuam, ibid.

Declaratio Cong. Card. circa loca noſtra Capuccinorum, quando ſunt in fieri ſi comprehendātur in ſupradictis prohibitionibus, ibid.

Quis poſſit abſoluere à pœnis ſupradictis, ibid. & ſeq.

Diſpenſare in inhabilitate officiorum, quis poteſt? ibidem. & quod poſſint Prouinciales, ibidem probatur f. 291

Abſoluere poſſe à ſuſpenſione à Diuinis an. & quando comprehendat diſpenſare in priuatione, & inhabilitatione, officiorum, ibid.

Suſpenſionis appellatione, an veniant irregularitas depoſitio priuatio, inhabilitatio, & degradatio, f. ibid.

In Priuil. Min. infirm. conceditur facultas diſpenſandi cum priuatis, & inhabilitatis, ad officia ibi etiam cum infamibus, & defectum natalium patientibus &c.

An per huiuſmodi ſuprad. Motus Pij V. & Greg. XIII. cenſeatur derogatum Priuilegio, quod habet Ordo Minim. circa ſuas Monial. ibid.

Vide etiam pro hac materia Ingreſſus ad mon. ſup. in verbo Accedere ad mon.

Inquiſitores.

AVctoritas data min. Generali & Prouinc. ſuper Frat. quid fuerint Inquiſitores, ac etiam ſuper alios Frat. in huiuſmodi caſu habeatur, f. 292. § 1. & 2.

Item apponitur exemptio omnimoda, à quibuslibet Inquiſitoribus & præſertim, ne F. min. cum fuerint Inquiſitores procedant contra F. Prædic. nec è contra: & hoc à §. 3 vſque in finem. Et quod Inquiſitores omnia debent remittere Superioribus Ordinum delinquentium &c.

Exemptio ampliſſima Fr. Carmelitarum, à quibuſcunque Inquiſitoribus & quod tantum coram Sum. Pontifice vel Ordin. Protectore reſpondere habeant de pertinentibus ad officium Inquiſitionis §. 4

Sed quid circa huiuſmodi exemptiones ſit nunc obſeruandum, vide ibid. 294. & an Priuilegium datum à Pio V. anno 1561. ſit per Conc. Trident ſublatum, ibid.

Prælati Regularium quomodo poſſent diſcere inquirere in huiuſmodi materia demonſtratur. ibid.

Interdictum.

CIrca hanc materiam Interdicti quampluriima Priuilegia reperiuntur conceſſa mendicantibus pertinentia ad modum ſe habendi tempore quo ab omnibus ſeruatur. vel ſeruari debet Interdictum. & hæc ponuntur pr. loco. ſub tit. Interdictum primo, f. 234

Vbi inter alias maximè refertur conceſſio facta Ord. Auguſtinienſ. f. 294 § 14

Narrantur Priuil. ad hoc conceſſa Ordinibus Minim S. Benedicti Carthuſienſ. S. Ioannis Hieroſol. vbi diſputatur, an quoddam ampliſſimum Priuilegium datum Minimis ſit validum, nec ne f. 297 cum ſequentibus, & f. 301. & 303.

Alia Priuilegia pertinent ad ſuſpenſionem Interdicti in certis Feſtiuitatibus ac circa modum, quo tunc ſe poſſunt habere frat. quæ ponuntur ſecundo loco, f. 299

Nonnulla vero concernunt familiares. & procuratores Fratrum, & hæc ponuntur ſub tit. Interdictum. 3 f 302.

Sepelire cum pompa moderata, quid tempore, f. 299.

Interdicti ſuſpenſio in aliquibus Feſtiuitatibus venium Ord. nis, an in iiſdem diebus poſſint illa ſuſpenſione vti cæteri participantes illius Ord. Priuileg. 300. & ſeq.

Circa intelligentiam huiuſmodi materiæ Interdicti, quædam ponuntur notabilia à Collectore, 303.

In primo Notabili declaratur duplex eſſe Interdictum, ſcilicet generale, & particulare, & quæ emanarunt conſtitutiones, de quo interdicta intelligantur, ibid.

In ſecundo Notabili declarantur, quæ erant conceſſa ante capitu. Alma mater, & quæ poſtea f. 304.

Tandem pro maiori huius materiæ Interdicti delucidatione quampluirima ſcitu digna, a Capuccino diſcutiuntur fo 307. & præcipuè iſta, videlicet.

An Rel. Ord. M poſſint tempore Interdicti, & Ceſſationis à diuinis ſuis Priuil. vti?

Et quia huiuſmodi Priuilegiorum, quæ tali tempore habentur, aliqua ſpectant ad ipſos Fratres, & alia ad ſeculares; ideo reſoluitur an tã ipſi Religioſi, quam ſeculares poſſint eis tali tempore vti.

Et an hæc Priuil. ad Interdictum pertinentia ſint nec ne per Conc. Trid. in aliquo reuocata: & quænam ſint illa Priuilegia. f. 306 Hæc, & alia ad longum ibi tractantur

Monaſteria omnia, tam Fratrum quam Monialium Ord. vendic. quonam modo ſe debeant habere tempore Interdicti & Ceſſat. à Diuinis compendioſe demonſtratur, ibid vbi omnia Priuilegia conceſſa miro ordine recenſentur.

Interdictum eſt triplex. quomodo eo tempore tria vtantur, f 306

In Ceſſatione à Diuinis debet attendi quonam modo ponatur. & quare. 310

Ceſſatio à diuinis, quid ſit & quotuplex, f. ibid.

Admonitio ſalutaris, circa vſum ſupradictorum priuil. tempore Interdicti. ibid.

An in partibus vbi adeſt Bulla Cruciata, poſſint vti ſupradictis Priuileg tam Fratres quam Regulares, 311

In Bulla Cruciata, quænam ſuſpendantur, ibid.

Interdicti tempore, quinam Confratres poſſint ſepeli-

ſepeliri in Eccleſijs Ordinis Prædicat. & aliorum Mendic. 237

Itinerantes Fratres.

Exhibentibus aliqua opera pietatis, Fratribus Itinerantibus conceditur Indulgentia 40. annorum. & quod ipſi itinerantes poſſunt lucrari omnes indulg. ac ſi eſſent in monaſterio, f.312.

Fratribus Minor. itinerantibus, fuit conceſſum poſſe transferre ieiunium diei itineris ad alium diem, ibid.

Itinerantibus Fratribus, non habentibus copiam confeſſoris eiuſdem Ord. fuit conceſſum, poſſe confiteri alteri religio ſo f.8 §.3

Et de facultate, quam in prædicando, & confeſſiones auſcultando; licet ibi, vbi fuerint hoſpites, non ſint præſentati, &c. vide ſupra in verbo Abſolutio, & in verbo Confeſſores.

In Irregul. ex homicidio voluntario diſpenſandi facultas de qua ſpecie ſit intelligenda f.39 Sed aduerte, quod ad facultatem ibi conceſſam diſpenſandi in irregularitate homicidij voluntarij etiam occulti nunc obſtat Conc. Trident. ſeſſ. 24.c.7 de Reform.

In Iubilæo plenißimo quolibet 25 anno celebrando, an ſuſpendatur Bulla Cruc. & quando quinq; in eo ſuſpendantur, vide f.143 in verbo Cruciat. Et an quinq; ſuſpendantur, etiam quoad omnes regulares ex quo pulcherrima quædam inferuntur illationes ibid.

Iuriſdictio emanans ex commiſſione perpetua, facta à Papa, vel à Principe, vel à communitate non recognoſcente Superiorem, vtrum ſit ordinaria vel delegata, f.12.

Illegitime nati per ingreſſum in Religionem, non cenſentur diſpenſati ad dignitates & ſuperioritates Religionis; niſi ad hoc ſpecialis diſpenſatio fiat & à quo debeat fieri, vide in verbo diſpenſatio f.164.

L

Laici Fratres.

Laici an poſſint tãgere Calices & lauare Corporalia, & alia Eccleſiaſtica cum expedierit. Et quando communicant in diebus Dominicis, & Feſtiuitatibus Domini, & B.M. lucrantur Indulg. plen. f.312 §.1. & 2.

Laicus ad clericatum aſcendens, etiam vſq; ad ſacerdotium ſine licentia Prælatorum, quando reuerſus fuerit, omni honore clericali priuetur, & ad merum ſtatum laicalem reducatur, & Officium Diuinum non dicat, ibidem, §. 1.

Et ad hoc adducuntur aliquæ ordinationes factæ in diuerſis Capitulis generalibus; vbi inter alia fuit ordinatum, vt ſolus generalis poſſit licentiam dare laicis, ad ordines ſacros ſuſcipiendos. 313

Proponitur à Collectore diſcutiendum an ſ. laici Apoſtatantes ab Ord. noſtro minor. ac in huiuſmodi Apoſtaſia ad ſacros Ord. promoti, cum poſtea, redeunt, debeant perm.tti Tonſuram deferre, & vt alij clerici, ibid. & ſeq.

Legata.

Legata relicta ad vnum vſum, poſſunt per Prelatos Ord. min. commutari ad alium vſum ſine tamen ſcandalo, & f.3.5.§.1.

Legata pecuniæ, an, & quando poſsit acceptari à Fratribus fol.316.& ibid.

Quantitas moderata rei legatæ, quomodo indicabitur, ibid. fol.315.

Superfluum pecuniæ legatæ, an poſsit à Fratribus recipi, ibid.

Legata rerum immobilium, quando poſsint à Frat. acceptari. ibid.

Legatorum incongruitas, & impoſsibilitas, quomodo tollitur, 316

Legata annui redditus an poſsint acceptari à Fratr. ibidem.

Legatum perpetuum, interdicitur Fratribus, ibid.

Legata ad modicum tempus qualia ſunt 317

Legata anniuerſariorum Defunctorum, an ſint nobis licita, ibid.

Et an annuum indirecte Fratribus relictũ, ibid.

Legata pro rebus Eccleſiæ, an liceat acceptare, ibid.

Bona immobilia Capuccinis, & obſeruantibus prohibita, ibid. & ſup.312.

Legata quæ licite à F. haberi poſſunt, quis in eorum expendet neceſsitates, ibid.

Redditus vitalitios, an poſsint habere Fratres, & Moniales. ibid.

Licentiare Fratres.

Fratres Min. Obſer. qualiter poſsint, & debeant licentiari a Prælatis Ord. vel à Sede Apoſt. vt licite valeant ad alium Ordinem tranſire, vel ad Conuentuales eiuſdem Ordinis, 318

Et ſimiliter dicitur de omnibus alijs Regularibus, quid in Com. determinat, ibid.

Mon. S. Claræ quomodo poſsint licentiari, vt ad alia Monaſt. eiuſdem Ord. valeant tranſire, habetur ſup. in dict. Clauſura Mon.
Licentiare Frat. ad accedendum ad Monaſt. Mon. quis Prælatus poſsit vide ſupra in dict. Accedere ad Mon. Mon. *& in verbo* ingredi & Clauſ. Mon.

Loca Fratrum.

Loca F. oblata qualiter liceat eis recipere, & qualiter poſsint illa deſerere; vide remiſsiuè f. 3. 9.
Locorum ſeu domorum F. immunitatem ac pœnam inflictam contra in eis aliquam facientes violentiam; vide ſup. in dictione Eccleſia Fratrum §. 3.
De dignitate & prioritate locorum, quæ F. Min. Obſeru. debent habere inter Conuentuales, vide in dictione Proceſſiones *§. 3. 4. & 5.*

M.

Manus violentas F. iniiciens in clericum ſecularem, à quo ſit abſoluendus vide infra in verbo Religioſus.
Mendic. Ordinum, & eorum Priuilegiorum participantium breuis enarratur origo, & fundatio, in principio huius Compendij, à f. IX. vſq; ad XV.
Monachis S. Benedicti obſeruantiæ conceditur poſſe abſolui ab omnibus ſententijs latis ab homine, vbi non eſſet alteri ſatisfaciendum, f. 12. §. 39. & plen. eorum abſolutione in mortis arti. f. 22. §. 13.
Priori Monaſterij Vallis Oleti datur ampliſsima facultas abſoluendi ſuos Monachos, *& diſpenſandi cum illis in omnibus irregularitatibus etiam in morte, & in membrorum truncatione, & enormis ſanguinis effuſione, dummodo non ſint notorij. Quæ facultas fuit poſtmodum communicata omnibus alijs Prioribus, & Abbatibus f. 11. §. 40.*
Monachis*, ſeu Regularib. cum prius non poſſent confeſſ. audire, fuit poſtea ob neceſſitatem conceſſum: & ideo pluribus fuerunt priuilegijs inſigniti,* 51
Monaſteria Religioſorum, & Religioſarum dicentur Collegia, ſeu Conuentus, & non deſeruit pro obligatione celebrandi Miſſam Conuentualem, vt Rubricæ mandant in Collegialibus Eccleſijs, 342
Montis Oliueti Congregationis exordium demonſtratur XIII.
Motus proprius Sixt. V. de abortu, fuit moderatus à Greg. f. 36.

Miniſtri.

De Miniſt. Generalium, & Prouin. electione. Ac de auctoritate eorum circa Collationes officiorum prædicationis, & confeſſ. & indulg. &c. V. d. *f. 319.*
Et de auctoritate, quam habent ſuper Monial. S. Claræ, vide f. 339. §. 14
Miniſt. infirmorum latiſsimum Priuil. circa abſolutiones & diſpenſationes, vide ſupra *f. 15.*
Miniſtri, & Cuſtodes, an poſsint dici eſſe de illis Prælatis, quibus datur facultas eligendi ſibi Confeſſ. ad libitum, per cap. fin. ne pro dilat. de pœnit. & remiſſ. f. 63.

Miſſa.

Circa Miſſarum celebrationem, tum quoad locum, tum quoad tempus, tum etiam, quoad modum, multa reperiuntur fuiſſe conceſſa Priuilegia Fr. Minor. *& alijs; quæ habentur, f. 321 vſque ad fol. 326.*
Verum quia multa illorum ſunt nunc aliter obſeruanda, iuxta diſpoſitionem Conc. Trid. & Rubricas Miſſalis noui; ideo videnda eſt noſtra annotatio poſita ibi *f. 324.*
De hora celebrandi Miſſam. vide f. 321. & ſeq.
De loco celebrandi Miſſam, & quando poſsit extra locum ſacrum, abſq; Epiſcopi licentia, celebrari, 325
De onere miſſarum tollendo à Conc. Trid. conceſſo, quomodo intelligatur, ibid. *habetur fuiſſe conceſ.* Ordinis *Minimorum, vt vnica Miſſa, cum nouem collectis, ſatisfiat nouem Miſsis: & quid ibi dicat Nauarrus* vide ibid.
Miſſam Immaculatæ Conceptionis celebrantibus, vel audientibus conceditur indulg. plen. vide ſupra *in verbo* Indulg.
Minorum Ordinis origo & reformatio multiplex. IV.

Moniales.

Monialium confeſſorum facultas in abſoluendo illas, earumq; ſeruitrices, vide ſup. in verbo Confeſ. *Monial. & vt præter ordinarium Confeſ. alius extraordinarius, bis, aut ter in anno offeratur: & vt ordinarius confeſ. vltra triennium non duret, f. 2. & quod non ſit ab Epiſcopo examinandus, &c. vid. etiā f. 353.*
Monialium confeſſori in quibus caſibus liceat Monaſterium introire. 267
Tempus ſuſcipiendi habitum à puellis Deo dicandis, &c.

dis, eſt 12. annorum, & de exploratione earum voluntatis ſacienda ante profeſſionem, & de excom. contra cogentes eas Monaſterium ingredi vel egredi, Vide ſupra in f.3. & 333.

Mon. S. Dominici Nouitia in articulo mortis, ante tempus probationis poſſunt emittere profeſſionem pro conſequenda Indulg. plen. in forma Iubilei, & ita poſſent Nouitia aliorum Ordinum per communicationem Priuil. ibid f.3.

Monialibus S. Clara Tertia Regula prohibetur vſus Bulla Cruc. ſeu aliarum conſimilium; f. 8. §. 22.

Monialibus S. Clara, & S. Dominici commu. Priuilegiorum, f. 10. §. 2. 5. & 6. & f. 328. §. 4. & ſeq.

Monialibus Conceptionis, priuileg. communic. f. 105. §. 18.

Monialibus infirmis Conceſſiones f. 358. §. 4. & 7

Moniales Ordinario ſubiecta non poſſe ſibi eligere alium confeſſorem virtute Bulla Cruc. prater illum ab Ordin. eis conceſſum, 142

Mon S. Clara, Ordinis Pradic. & omnium aliorum Ord. ampliſſima Exemptiones, circa Decimarum ſolutionem habentur ſupra, in verbo Decima. fol. 146.

Nonnulla alia Priuilegia, & Diſpenſationes conceſſa Monialib. prima, & ſecunda Reg. S. Clara, vide in ver. Moniales, f 327. cum ſeq.

Moniales, & Tertiaria non tenentur, niſi ad illa Ieiunia, ad qua tenentur Frat. Mino. quibus ſunt ſubiecta. f. 318. § 5.

Mon. recipere Nouitias ad Religionem; vel profeſſionem minime poſſunt, niſi de expreſſa licentia Generalis, vel Viſitatoris §. 10.

Moniales poſſe tangere, & lauare Corporalia, & Purificatoria, § 14 f. 329.

Moniales non incurrere ſimoniam, niſi in duobus caſibus, § 15. & 31

Prohibitio ſub excommunicata ſent ne Mon. cura à Frat. Minoribus obſer. recipiatur, & quomodo ſit intelligenda ibid. §. 20

Mon. S. Clara, Colletane, S. Damiani, vel pauperes Domina ſunt idem, & alia Moni. viuentes ſecundum Reg Vrbani, etiam S. Clara nuncupantur, f 328. & 331

Mon an teneantur dicere officium diuinum in Choro, & ad faciendum celebrare miſſam Conuentualē, vt nos Fratres min. facimus. 331

Moniales in communi viuere debent, & de proprietate extirpanda, 333

An Generalis Ordinis minor, de Obſeru. poſſit transferre aliquā Mon. ex vno Monaſt, in aliud aliqua legitima cauſſa? ibid. & vide ſupra in verbo Clauſura Monial. f. 91 & 95

Mantellatas, ſeu Bizocheras recipiendi ampliſſima facultates, facultas Augu. & Carmelitanis, earumq; Priuilegia, 334

N.

NOtorium duplex, Iuris, & facti: & quando quid dicatur Notorium in verbo Excom. 188

Nouitius.

NOuitia Mon. Regula S. Dominici poſſunt emittere profeſſionem in articulo mortis ante finem anni probationis, 3

Nouitij in articulo mortis poſſunt abſolui ab omnibus Sedi Apoſtolica reſeruatis, & Indulg. plen. conſequi, f. 19. §. 2

Nouitij poſſunt lucrari Indulg. Vrbis Roma, f. 223. §. 8.

Circa Nouitiorum receptionem ad habitum.

NOuitius non admittatur ad profeſſionem in Ordine Min. & Pradic. niſi per annum in probatione fuerit. In verbo Nouitius, §. 1 4. & 5. f. 335. Et ne recipiatur à Pralatis Ordinis Min. ille, qui Voto, aut Iuramento Ordini Pradic. & è contra reperiretur obligatus, §. 2. 3. 7. & 11. f. 336.

Modus obſeruandi in receptione Nouitiorum in Regula F. Min praſcriptus, ibid. f. 339. Et modus ſecundum Six. V. 340

Quibus competat Nouitios recipere, ibid.

Impedimenta Nouitiorum, vt non poſſint recipi, enarrantur, ibid.

Nouitij, vt non recipiātur, niſi in Capitulo, ordinatum à Six V. & quomodo nobis Capuccinis, à Greg. 14. poſtea fuit in hoc diſpenſatum, ibid.

Nouitij de quibus ſint examinandi, ex vi Reg. P. noſtri Franc. ibid.

Facultas recipiendi ad Ordinem, cur Miniſtris ſit commiſſa, 341

Conditiones requiſita in receptione Nouitiorum ex vi Regula, & de Iure cōmuni, & ex vi Conditionum, enarrantur, ibid.

Nouitij nouiter conuerſi ad fidem, vel deſcendentes ex parentibus Iudais, Hareticis, vel Mahumetanis, poſſunt recipi, 342

Circa Nouitiorum profeſſionis emiſſionem.

NOuitiorum Aetas ad profeſſionem requiſita ſecundū Ius antiquum, & ſecundū Conc. Trid.

Trid ac ſecundum diſpoſitionem Pij, & Six. V. f.342.

Partes interruptæ anni probationis, an poſsint coniungi? fol.343.

Religioſi profeſsi alterius Religionis, venientes legitime in Religionem Frat. min. an debeant ſtare per annum in probatione, ibid.

Et quid de venientibus inter nos Capuccinos, & inter Reformat. de obſeruantia ibid.

Profeſsio facta ante finem anni probationis ad quid obliget, ibid.

Profeſsio tacita quid operetur ibid.

Profeſsio an inducatur per ſuſceptionem ordinis Sacri in nouitiatu 344

Profeſsio facta ante ætatem legitimam, an valeat ibid.

Nouitius ad ſeculum rediens quando peccet ibid.

Annus probationis, an poſsit prolongari, ibid.

De remedio illius qui prætenderet ſuam profeſsionem eſſe inualidam, 435

Sixti V. prohibitio, ne reciperentur criminoſi, &c. 345.

Aliorumq; Pontificum prohibitiones circa receptionem Religioſorum aliarum Religionum, ibid.

Nouitius tacens habere aliquem morbum incurabilem, an valeat eius profeſ. ibid.

Illegitimi, quando, & quomodo poſsint recipi, ibid.

Et quomodo in ingreſſu Religionis, non cenſeantur ad officia Ord. habilitati, niſi ſpecialiter cum illis in hoc fuerit diſpenſatum. Vide ſupra in verbo Diſpenſat. 164

An propter inopiam parentum, liceat alicui profeſſo Religionem exire fol.73. & 345.

Recipere ad profeſsionem quis poſsit, & an Guard. & Cuſtodes poſsint, 346

Modum obſeruandum in profeſsionis emiſsione, vide f.439.

Circa Nouitiorum abſolutionem, & diſpenſationem.

Cum Nouitijs habentibus aliquem caſum Sedi Apoſt. reſeruatum, quid ſit nunc obſeruandum, iuxta S.D.N. Clem. VIII. *diſpoſitionem,* 346

Nouitius abſolutus ab aliqua cenſ. reſer. ſi poſtea exiuerit an reincidat, ibid.

Prælatus an poſsit cognoſcere de crimine Nouitij, requirente degradationem vel diſpoſitionem, ibid.

Latiſsima facultas pro abſolutione Nouitiorum, ex priuilegijs Camaldulenſ. Montis Oliueti, S. Auguſt. & Carthuſienſ. ibid.

Nouitij licet vouiſſent alium Ordin. ingredi etiam ſtrictiorem poſsint recipi, ibidem.

Nouitij an poſsint abſolui à caſibus reſeruatis in Religione, virtute Bull Cruciat. vel ex iure communi. Vide in verbo. Cruciata 142

Circa diſpoſitionem Bonorum ipſorum Nouitiorum.

Renuntiatio bonorum quando, & quomodo à Nouitio ſit facienda, 347

Diſpoſitio noſtræ Regulæ, vt dicatur eis, vt vadant & quando, & quomodo ſit Miniſtris obligatoria, ibid.

Diſpoſitio Concil. Trident. circa talem bonorum renuntiationem à Nouitio faciendam, ibid.

Renunt. facienda intra duos menſes ante profeſ. quomodo intelligatur ibid.

Nouitij clerici, an teneantur ad perſoluendum Diuinum Officium, & in alia in Breuiario Pij V. ordinata, vt tenentur profeſsi, & dicitur quod non, ibid.

De Puellarum ſeu virginum Nouitiatu, ac Religionis ingreſſu. vide ſupra, *in verbo,* Abbatiſſa.

O

Oblatis Fratrum S. Auguſtini, & Ordinis Fratrum Minor. Priuilegia communicata, f.348.§.3.

Octaua Conceptionis, & S. Bonau. ſollemniter debent celebrari. & in Octaua S. P. noſtri Franc. dicatur Credo *f.340.§.1.2. &* 5.

Occultum quando aliquid dicatur f.37. & quotuplex ſit ibid. *& differentia inter occultum publicum manifeſtum, & famoſum,* ibid. *& hæc delatio valde deſeruit, quando in Bullis datur facultas abſoluendi, ſeu diſpenſandi ſuper occultis,* ibid.

Officijs, & dignitatibus Ord ſunt priuati Fratres Minores tranſeuntes ad alios ordines quoſcunq; etiam cum licentia Superiorum. f.350

Officiorum trium Ordinum S. Franc, durationis ſtatuta antiqua recenſentur ibid. §.2 quæ iam vel non ſunt in vſu, vel ſunt abrogata, vt ibid.

Officia diuina, Ordinibus deputata. vel non deputata, quæ ſint vide in verbo Ingredi *Monaſt. monial. f 292.*

Officium

Officium diuinum dimittere, quando liceat infirmis, f. 352. §. 4 10
Officium diuinum dicere, an teneantur Nouitij, ut tenentur Profeſſi, f. 347

Officium diuinum.

Officium diuinum varijs modis poſſe dicere fuit Fratribus conceſſum, vt habetur f. 351. *ſed modo non ſunt in vſu.*
Pro ſcrupuloſis Fratribus fuerunt data multa Conceſſiones ad ſupplendum defectus, vel negligentias in perſolutione Diuini officij occurſas in choro, vel extra; Et vt poſſit dici ſub ſilentio, & mentaliter, abſq; verborum prolatione, &c. Quando ab infirmis poſſit licitè dimitti, habetur, ibid. & de antepoſitione, ſeu poſtpoſitione, horarum ad horam debitam, habetur f. 352. §. 12. *& f.* 355.
Clerici ordinis Monachorum S. Benedicti, in ſacris non conſtituti, etiam ſi ſint profeſſi, ad Canonicas horas recitandas non tenentur ex debito, f. 351. §. 17. *Sed hoc non proficit Fratribus Minoribus; bene tamen poſſet prodeſſe alijs Mendicantibus, vt ibidem ait Collector. Idem eſt conceſſum Societati Ieſu, vt* fol. 355.
Fratribus S. Hieron Hiſpan. nonnulla reperiuntur facta Conceſſiones *circa perſolutionem Diuini Officij, quæ habentur. f.* 353 *&* 354.
Indulgentia conceſſa pro ſuppletione defectuum Diuini Officij, dicendo illam orationem Sacroſanctæ, ac indiuiduæ Trinitati, *&c. f.* 353. §. 1. *&* 5.
Alia indulgentia conceſſa recitantibus Diuini Officij horas, habentur 354
Officium Diuinum perſoluendum eſſe modo, ſecundum rubricas Breuiarij noui, à Pio V. editi, demonſtratur, 354
Nonnulla conceſſiones facta diuerſis Ordinibus, Videlicet, Congreg. S. Iuſtina, Camaldulenſ. Montis Oliueti, *Minoribus, Societ.* Ieſu, *&* S. Silueſtri, *ſiue Theatin. recenſentur in f.* 355.
Patres Societatis Ieſu, de licentia Generalis, aut alterius ab ipſo ſubſtituti poſſunt iuſtis de cauſis Miſſa *poſtponere* Officium *Diuinum, vt habetur* ibid.
Officium paruum B. M. Defunctorum, & 7. ſpal. an ſint à Fratribus recitand. in Choro, vel extra, ſub pœna peccati mortalis reſoluitur, ibid.

Oracula Viuæ Vocis.

Oraculorum viua vocis valor quantus ſit habetur, f. 356. §. 1
Oracula viua vocis, quomodo, & quando poſſint ſuſpendi in Capitulis generalibus, vel prouinc. habetur ibid. §. 3.
Oraculum viua vocis datum R. P. F. Angelo de Anguillara pro diſpenſatione cum inceſtuoſis, & cum illis, qui facto voto caſtitatis, matrimonium contraxerunt, vt poſſint petere debitum f. 45.
Oracula viua vocis, ſeu Priuilegia, an poſſint in noſtris Capitulis generalibus ſuſpendi, vel coarctari, & quando f 14.
Ordines Mendicantium, ac eorum priuilegiorum participantes quinam dicantur; & illorum originis, atque fundationis breuis narratio habetur à f IX. *vſque ad* XV.
Ordo, ſeu modus ad induendum Nouitium, & Nouitiam habetur f. 441
Ordo ad induendum Fratres, & Sorores Tertij ordinis S. Franc. 452
Ordo ad induendum Puerum, vel Puellam, pro aliquo voto, & etiam ad exuendum, f. 453. *&* 454.
Ordinis S. Ioannis Hieroſol. Priuilegium, circa Interdicti obſeruantiam. 217. *ac alia eorum Priuilegia, vide hoc indice in verbo* Fratres, *& alibi.*

Ordines Sacri.

Ordinis Sacri ſuſceptio in Ordine Auguſtinienſium profeſſionis loco habetur, f. 71. §. 27. *& vide id quod ait Corduba,* ibid. *f.* 72.
Quoad ordines Sacros ſuſcipiendos fuerunt nonnulla Priuilegia conceſſa Ord. Min. Monachorum S. Bened. ac Fratrum S. Hier. quæ recenſentur f 356. *&* 357. *verum aliter nunc eſt obſeruandum ſecundum Conc. Triden. vt inf.* Concilij *Trid. decreta, circa ordinandorum ætatem, & qualitatem.* 357
Ordines minores, ſiue primam Tonſuram; quibus, & quando, & vbi Abbates conferre poſſunt, literas dimiſſorias dare, ibid *& f.* 362.
Motus proprius Six. V. contra Clericos male promotos, adducitur, 361
Declarantur nonnulla dubia occurrentia tum in Decretis, Conc. Trid, hanc materiam tangentibus, tum etiam in Motu ſupradicto Sixt. V. f. 358.

Et primò declaratur, ſi id, quod à S. Conc. *Trid. de interſtitijs dicitur, debeat, ita de Religioſis, ac de ſæcularibus intelligi,* ibid.

Secundò cui conueniat in interſtitijs illis diſpenſare Prælatis, videlicet, Ordinum cum ſuis ſubditis, an Epiſcopus? Et ſi Epiſcopis, Diœceſano, vbi Ordinandi *morantur, vel Epiſcopo, qui eos ordinare habet,* ibid.

Tertiò quænam poterit eſſe cauſſa pro tali diſpenſatione ſufficiens, ibid.

Quartò ſi interſtitia omnia, tam minorum, quã maiorũ ord. de rigore, obſeruari debeant, nec ne? ibid. *quæ 4. capita ibi exactè diſcutiuntur.* 359

D*uo ſacri ordines eodem die non poſſunt dari eidem, f* 360. *Et an quattuor minores cum Vno Sacro poſſint ſimul eidem dari,* ibid.

Vtilitas, & neceſsitas Eccleſiæ diſpenſandi in interſtitijs, quænam erat ibid.

Ordinati ſine licentia, vel ante ætatem, ſunt ipſo iure ſuſpenſi, & celebrantes, incurrunt Irregularitatem. *f.* 361. *Et cum iſtis poteſt Prælatus diſpenſare, ſed non cum ordinatis ante ætatem.* ibid.

Accipiens Presbyteratum ante legitimam ætatem etiã quòd non celebret ſit irregularis, ibid.

Clerici *idiotæ an poſſint in ordine aſſumpto miniſtrare abſq; diſpenſatione Pontificis,* ibidem.

Epiſcopus ordinans habentes epiſtolas dimiſſorias, ſeu teſtimoniales, alterius Epiſcopi mittentis, an teneatur aliam facere diligentiam requiſitam, vt poſsit tutè ſtare illius approbationi? ibid.

Annus in interſtitijs ſeruandus, an debeat per 12. *menſes compleri, vel ſufficiat lapſa eſſe quattuor* Interſtitia. 362

Clerici Regulares, *ante profeſſionem ordinati, ſunt ipſo iure ſuſpenſi illoſq; ordines exercendo ſunt irregulares,* ibid. *Sed Clerici Soc. Ieſu in hoc non comprehenduntur, vt* ibid.

O*rdinari non poſſe niſi à proprio Epiſcopo, intelligitur etiam de regu.* ibid.

Ornamenta eccleſ. in ordine min. debent eſſe ſine ſuperfluitate, & pretioſitate f. 363 *§.* 1 *ſed quomodo & quando liceat ea habere pretioſa, ac cellas, & loca aliqualiter ſumptuoſa.* 364

Veſtes, & pannos profanos poſſe in paramenta, & alios vſus Eccleſiaſticos *conuertere. f.* 363. *§.* 4.

P.

P*acta inita per Frat. min & alios quoſcunque quomodo, & quando valeant, vide in ver. Concordia, & Conuentiones.*

Paramenta eccleſiaſtica vide *in verbo* Paramenta, & Benedicere.

Parentibus Fratrum viuentibus, & in purgatorio exiſtentibus fuit conceſſa indulg. plen. 361

Parochianos alienos recipere ad diuina diebus Dominicis, & Feſtiuis, licèt fuerit prohibitum ab Innoc. 4. *fuit tamen poſtea reuocatum.* ibid. §. 1.

Parochialium Eccleſiarũ præiudicium, quod debent Frat. mendic. euitare, quodnam ſit, fuit declaratum. ibid. §. 3.

Parochias intrare cum cruce ad leuanda corpora defunctorũ, quando poterunt religioſi, ibid. §. 4

Paſchali tempore, vbi quis reperitur, ibi intelligitur adeptus eſſe incolatum vt ibi confiteri; & communicare valeat. f. 25. *§.* 5

Pauli Fuſchi Epiſc. Sarnenſis doctrina circa Epiſc. incarcerantes Regulares Exemptos, quod ſint excommunicati. 128

Paupertas vide f. 365. *Vbi nonnulla pro hac materia reperiuntur. & præcipuè adeſt illa ſollemnis deciſio An videlicet ſit licitum, frat. min. reg. obſer. Burſarium in via ducere,* 367

Et an frat. & mon. in communi viuentibus & & mend. liceat habere poſſeſsiones, annuos redditus, vel alia immobilia? 369

Et an licitè poſsint habere redditus vitalitios, quos illis parentes, vel conſanguinei pro eorum neceſsitatibus aſſignant? vide f. 370.

Et ibidem declaratur, quinam dicantur redditus propriè, & qui virtuales, & poſſeſsionem nomen quid comprehendat,

Pœnitentiariorum minorum & ſummorum facultas quanta ſit declaratur, f. 30. *§.* 38.

Pœnitentia ſollemnis pro quibus caſibus ſit imponenda, 33

Pœna priuationis officiorum &c. quæ officia comprehendat. 189

Pœna appoſita ipſo facto incurrenda, quando ſit exequenda abſq; alia Iudicis *ſententia, vel declaratione* ibid. *&* 157.

Pœna Priuationis honoris, & dignitatis &c. declaratur quinam ſint iſti honores & dignitates. ibid. *& Actus legitimi qui dicantur.* 214

Percuſſores Regulares, *manu violenta, clericos ſeculares, vel ſe inuicem percutientes, à quo debent abſolui vide inf in hoc indice in ver. Religioſus qui manus.*

Percutientes clericum, an ſint vt excommunicati euitandi, vel ſint citandi aut debeant ſententia declaratoria interuenire, vide in ver. excom. *f.* 187. *&* ſeq.

Tertio-

Portionem canonicam, quomodo non teneantur ſoluere Fra. vide in ver Canonica *portio.*

Poſſeſſionem Frat. *Min. & omnium aliorum quæ ipſi poſsident Dominium pertinent ad Summo. Pontif. & nonnulla alia ad bona quæ ipſi frat. poſsident pertinentia* vide *f.* 371.

Prædicatorum ordinis initium deſcribitur, f. 9

Prædicatoribus verbi Dei, nonnullæ conceſsiones, & prædicandi licentia data, reperiuntur, f. 371

Ac prohibitiones quædam eis factæ ibid. & ſeq.

Prædicare in quibus caſibus poſsint, etiam ſi Diœceſani prædicent. 373. §. 11.

Prædicatoribus quædam exemptiones, à diuino officio, & ieiunio. §. 15. & 16.

Prædicari in Eccleſiis noſtris, & quomodo, & quando poſsit, 374

Proprietas extirpanda, & de pœna proprietarij, à Concil. Trid. & alibi taxata f. 366. §. 1. & 369

Puella an poſſint intrare monaſteria monialium cauſſa educationis, & quæ conditiones debeant obſeruari in tali ingreſſu, vide ſup. in ver. Ingredi monaſt. monialium, *f.* 184.

Prælati &c.

Prælatis ordinis Minorum, & Carmelitarum, qui aliter quàm per electionem inſtituuntur, conceditur cura animarum fratrum ſibi ſubditorum, 177

Prælati poſſunt à ſuis fratribus, quos in confeſſores ſibi elegerint à cenſuris abſolui & diſpenſationis beneficio potiri. 5

Prælatus ſiue Epiſcopus concedens ſuo ſubdito, vt poſsit ſib eligere confeſſ. idoneum, non intelligitur proinde ei concedere caſus ſibi reſeruatos, f. 5. §. 0 *& hoc declaratur,* 16

Prælati Ord. Min poſſunt percutere delinquentes fratres, correctionis cauſſa per ſe, vel per alium, f. 8. § 20. & 27.

Nec tenentur proferre ſententiam excomm. in ſcriptis ibid. § 26 *f.* 9.

Magnam q; habent auctoritatem ſicut Diœceſani, & maiorem circa aliqua, 13

Prælati, vt ſunt priores guardiani &c. quando reperiuntur hoſpites in aliquo loco, poſſunt confiteri abſq; licentia Prælati ipſius loci f. 26. *Sed ſubditi hoc non poſſunt facere,* 15

Et quòd Prælati, vt poſſint hoc beneficio gaudere, tres debent habere conditiones, ibid. *f* 59. & 61

Sed an talis facultas Prælatis conceſſa poſsit tolli per capit. vel per ſtatuta ordinis f. 16. & 21. & *plenius in verbo priuilegia,* 377

Prælatorum auctoritas abſoluendi ſuos ſubditos, quanta ſit. 35

Et hæc auctoritas in quibus Prælatis eſſe dicatur. & an ſit ordinaria, vel delegata, & an poſſint illam alijs delegare, 42

Prælati facultatem habentes licentiandi alios, ad ingrediendum monaſteria monial. an poſsint licentiare etiam ſeipſos? f. 58. & 61. & *quinam Prælati hanc habeant facultatem, & ad quæ monaſteria.* ibid. *f.* 70.

Prælati, an ea, quæ poſſunt cum ſubditis, poſſint etiam ſecum. 56

Prælati ord. min. vt ſunt Generalis, Prouinciales, & alij Superiores, & antiquior eorum ſocius, celebrando feria 2. & 4. *pro defunctis, conſequuntur omnes Indulg. quas conſequerentur ſi celebrent in altarib. priuil. f.* 209.

Prælatorum appellatione, quinam veniant. 205

Prælatorum, materia diſtinguitur. 375

Prælatus exemptus habet iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem. ibid.

Præſentatio Confeſſorum.

Præſentatio confeſſorum, an ſufficiat facta ſemel pro ſemper, & an valeat pro omnibus Epiſcopatibus, *Et quæ ſint in tali præſentatione obſeruanda multaq; alia circa talem præſentationem* vide *f.* 16 §. 15. & 16. & *f.* 17. & 57 & *f.* 375. *vbi nonnulla dicuntur de forma præſentationis.*

Præſentati confeſſores nollente eos Epiſcopo ſine cauſſa admittere poſſent ea omnia facere; ac ſi eſſent admiſſi. f. 30. & *f.* 376.

Priuilegia Fratrum.

Priuilegia, vel viuæ vocis oracula, an poſsint in noſtris Capitulis generalibus ſuſpendi, vel coarctari, 14

Priuilegia amplisſima conceſſa illis qui Miniſtri Infirmorum appellantur: ponuntur f. 15.

Ex *Priuilegiorum confirmatione quæ ſunt in vſu, an tollantur ex hoc illa, quæ non ſunt in vſu, f.* 44.

Priuileg. an, & quando perdatur per non vſum vel per vnam, vel duas contrauentiones, 28

Priuilegiorum confirmatio facta viuæ vocis oraculo R. P. *Franciſco de licheto à Leone* X. *f.* 45

Priuilegia poſita in corpore iuris, nunquam videntur ſuſpendi, niſi ſpecificè de eis fiat mentio, f 46

Priuilegia Religioſorum ſuſpenduntur in Bulla Cruciata quatenus reſpiciunt perſonas

ſecularium, & non Religioſorum. f. 46 & 142. & f. 383.
Priuilegia confirmata viua vocis oraculo à Pio V. P. Aloyſio de Puteo, vt valeant in foro interiori, etiam quòd ſint contra Conc. Trid. 167. & quòd talis conceſsio non fuerit per Greg. 13. reuocata, oſtenditur. f. 75.
In Priuilegiorum communicatione an communicetur vſus, vel non vſus illorum. f. 45 & f. 28. & quid de clauſula illa quæ nunc ſolet apponi in Priuilegiorum. confir. Dummodo ſint in vſu, & ſacris Canonibus, & Decretis Conc. Trid. non contradicant f. 45. & f. 385.
Priuilegia participantes an poſsint eis vti contra illos quorum contemplatione participant. 110.
Priuileg. innouatio, ſeu noua conceſsio quid importet f. 3. 8. § 1. & 2. & de alijs clauſulis, quæ ſolent apponi in priuilegijs pro eorum validitate. f. 385. ibi Collector.
Priuilegiorum firmitas quanta ſit, colligitur. §. 4. 6. 7. 9. 11. & 15. in verbo Priuilegia. f. 378. & alijs ſequentibus vſq; in fine, & maxime pro foro iudiciali f. 380. §. 28.
Priuileg. interpretatio ſeu declaratio, ad quem pertineat ibid. §. 5. 15. & 29.
Priuilegiorum ſuſpenſio, ac reuocatio, eorumq; reualidatio, ibidem. §. 6. 7. 12. 17. 25. 26. & 27.
Prohibitiones nonnullæ, diuerſis perſonis factæ, reſpectu prædictorum, notantur, in §. 3. 13. 14. 19 & 23.
Priuilegiorum communicationes ponuntur in verbo communic. Priu.
Circa ſuſpenſionem, & reuocationem huiuſmodi Priuilegiorum, aliquarum notabilium quæſtionum ponuntur deciſiones f. 382.
Priuilegiorum mare magnum quod dicatur, & à quibus Summis Pontificibus ſit Mendicantibus conceſſum, 384
Priuilegiorum confirmatio facta à Clem. VII. quanta ſit firmitatis ob eximias non obſtantias ibi poſitas habetur. f. 381. §. 30. Ac quamplurima alia confirmationes poſtea facta recenſentur, 385
Priuilegiorum habita confirmatione, poſt publicationem Bullæ Cruciatæ an habeatur facultas ſuper illos caſus, quouſq; ille Pontifex vixerit, an ſolum pro illo anno vſq; ad aliam Bullæ publicationem? ibid.
Priuilegia illa data Mendicantibus à Pio Trid. Conſt. 38. anno 1567. licet fuerint poſtea à Greg. 13. reducta ad ius commune per illud tamen quod Conc. Trident. non contradicunt reſtant in ſuo robore ibid.
Priuilegia mendicantium, in quibus ſuſpendantur, tempore Iubilai pleniſſimi, & in quibus non. ibid.
Statuentes an poſſint recedere à ſtatuto confirmato per Sedem Apoſtolicam, f. 386

Proceſsiones.

AD ſedandas controuerſias in F. Minores Conuentuales & Obſeruantes circa præcedentias in proceſſionibus quoad perſonas, & quoad Cruces fuerunt facta nonnulla Apoſtolica Statuta, vt in verbo Proceſsiones § 1. 2. 3. & 4 habetur, f. ibid. fol. 386
Aliud extat Statutum contra Auguſtinienſes. §. 5.
Quid autem ſit nunc obſeruandum quoad præcedentiam prædictam in proceſſionibus ſecundum diſpoſitionem Conc. Trid. Pij V. & Greg. 13. f. 387.
Regulares, ad quas proceſſiones teneantur ire ex Decreto Conc Trid. & quando teneantur cantare, & qui nam ire excipiantur. ibid. Vbi Minimo. Socies Ieſu, & Frat. S. Hieron. Hiſpan. quædam recenſentur Priuilegia. ibid.

Procuratores Fratrum, vel Syndici.

PRocuratorum inſtitutionis forma, & modus, ac eorum facultas habetur f. 388. §. 1. & 3. & in quibus occurrentijs, poſsint F. licitè talibus Procuratoribus ſeu Syndicis vti ponitur à Collec. ibid. & ſeq.
Procuratoribus ipſi communicantur, Indulg gratia, & facultates vt inf. 491. & 389. §. 11. & 12.
Procuratores ordinis generalis facultas, & auctoritas explicatur. f. 390. §. 391

Profeſsio Fratrum.

PRofeſsio Rgulæ à Fratribus Minoribus facienda. f f. 3. 90
Profeſsio fidei à quibus, & ſub qua forma ſit facienda vide f. 391

Protector ordinis.

PRotectoris facultas in quibus caſibus ſe habeat extendere cum Frat. & cum Monialib. S. Claræ habetur f. 392. §. 1. 2. & 3
Protectoris facultas in concedendo Monialibus egredi

gredi à clauſura, f.298

Prouincias nouas, & loca,non poſſunt nunc Capuccini recipere abſque alia Summi Pontificis licentia, f.35

Et an ſit annullata, per Bullam Cœnæ Sixt. V, ibid.

Prouinciales in eorum viſitantibus poſſunt concedere Indulg.plen.tam F.quam Mon. & Tertiarijs, f.217.§.16

De alijs pertinentibus ad prouincialium materiam vide in verbo Miniſtri

Prouinciales ordinis Prædicatorum, & per participationem omnes alij mendic. totam illam habent auctoritatem cum ſuis ſubditis in foro conſcientiæ,quam habent Epiſcopi cum ſuis à Conc.Trid, f.218

R

R*Ecipi fratres minores profeſsi qualiter non poſsint à Frat.aliorum ordinum habetur f.394.à §.3.vſque ad 11.& in verbo* Apoſtata *in multis §§.*

Recipere Frat. *Minores, qualiter debeant Prælati Eccleſiarum ibid.§ 1 & 2.*

Recipi prohibentur Capuccinis in ordine S. *Fran. ciſci de Paula & contra.* f 395

Recipere poſſunt Fratres diſcalciati Fratres de Obſer. ibid.

Recipiendi F alterius Religionis omnia Priuilegia ſunt reducta ad formam iuris communis, & Ideo examinatur, quid velint Iura detrãſitis Mend.c. ad ordines Monachales, ibid.

Religioſorum Mendicantium tranſeuntium ad ordines Monachales *etiam cum licentia Papæ,ponitur pœna* ibid.

Recipere Fratres *de Obſeruantia,non poſſunt Capuccini : poſſunt tamen recipere diſcalciatos Hiſpan.* ibid.

An autem nos Capuccini poſſemus ad aliam Obſeruantiam tranſire ponitur. f.396

Recipi in vna Religione, quando poſſent illi qui vouerunt ingredi aliam. ibid.

Recipi ad ordinem an poſsint deſcendentes ab infidelib. ibid.

Redditus annuos,& poſſeſsiones, an liceat F. Minorib. habere. f.269

Recipere Frat. Minores *fuit prohibitum* F. *Minimis à Iulio* II.*ſub excom.lataſent.f.71.§.28. & f.395.§.30.*

Recipiendi forma ad profeſ. habetur in fine huius Compendij poſt Bull. f 439

Reformatio Religioſorum quomodo debeat fieri. f.396.

Reformatorum Ordinis Minorum de Obſeruantia inſtitutum,& Reformatio habetur 397

Reformatorum ſeu recollectorum, in Regnis Hiſpania,conſtitutio Ibid.

Reform.diſcalciatorum Prouinc. S. I*oſephi ordinis &* R*eform.approbatio* ibid.

R*eform.diſcalciatorum Ordinis Carmelitarum, Inſtitutum.* ibid.

R*eformatio Ordinis ſeruorum B.* Mariæ 398

R*egula prima* Tertiariorum S.P.N. *Franc habetur,fol.440.ſecunda vero.* f.450

Regularis exemptus delinquens extra clauſtra an poſsit ab Ord. puniri. f.196

Religioſos eſſe in ſtatu perfectionis oſtenditur, fol 398.

R*eligioſus manus violentas in Clericum ſecularẽ inijciens à quo ſit abſoluendus. fol.6. §.8. &* declaratur*, fol. 16. & ibidem, etiam declaratur, quando percuteret* Religio*ſum alterius* Religionis*, an deberet abſolui à Prælato percuſſi : & quid ſi percuſſus eſſet excomm. vt percutiens incideret in excomm. & quid ſi Superior aliquis percuteret ſubditum ſuum, an poſſet à ſubdito illo ipſe abſolui, & quid ſi ſe inuicem percuterent,an poſſent ab inuicem abſolui,* ibid.

Religioſus exemptus percutiens Clericum ſecularem,an poſsit ab Epiſcopo *denuntiari pro excomm.vide in verbo* Exemptio. f.91

Religioſus,an debeat ſibi eligere Confeſ.approbatum ab Ordinario,quando in aliqua Bulla datur talis electio f. 54

Religioſus qui coram maiori parte conuentus vi aliquem, à Sede expulit pro publico excomm. eſt cenſendus in verb. Excomm. f.188

Reſeruare ſi caſus inter Regulares*, ad quos nunc ſpectet vide ſupra. in verbo,* caſus reſeruati à N.S.P.Clem.

S

S*Copettinorum ordo,cur ſic vocetur* XII.

Sepelire ſeculares in Eccleſiis Frat. Minor. de delatione eorum in eorundem Eccleſias habetur in verbo Sepelitio. f.399.§.1.3.4.5.8.9. 10.11.& 17.

Sepultorum cum habitu F. *priuilegia, &* Indul*gentia* 406.§.12.13.14.& 15

Sepelitio familiarium Fratrum*,modus,& facultas habetur.§.2.& 21.*

Prohibitiones factæ Regioſis *omnib. in iure communi circa electionem ſepulturæ, tam à ſecularibus quam ab ipſis faciendam. §.6.& 7.*

Sepeliri poſſunt Fratres *tempore interdicti publicè f.401.§.16*

Seruitoribus & Famulis F. *multa conceduntur,*

quæ recenſentur f. 254. *& in verbo Familiares F. & quod poſſint promereri omnes ſtationes Romæ & Indulg. Portiunculæ conceſſas Frat. minor. dicendo* quinquies Pater, *N. &* Aue M. *cum* gloria patri *in Eccleſijs Fratrum f.*402. *§.*3.

Seruitricibus monialium, quando, & quomodo poſſint à confeſſore monialium Sacramenta miniſtrari, vide *f.*16

Seruitrices monialium S. Claræ an poſſint eorum monaſteria intrare, vide *in verbo* ingredi monaſt. *f.*284. *& de Indulgentijs quas poſſunt lucrari* 409. *§.*2. *&* 3

Seruorum B. M. *initium deſcribitur* X.

Simoniaci quomodo poſſint à frat. min. abſolui habetur ſup. in ver. Abſolutio quoad ſeculares, ſecundo *§.*1. *f.*30 *§.*402

Et quomodo prædicti Fratres poſſint uti caſib. eiuſdem conceſſis ab Epiſc. ſimoniacis, ibid. *§.*. *&* 6.

Moniales quæ neſciunt diſcernere, inter intentionem primariam quæ cauſat Simoniam, & ſecundariam, non incurrunt in eam, habetur in ver. moniales, *f.*329. *§.*16. *&* 17. *& quod non comprehendantur in ſtatuto illo facto ab Vrb. V. contra recipientes prandia, vel aliqua alia pro ingreſſu monialium, in monaſterium, &c. f.*402

*Simoniaci in ordine, vel beneficio, ac mediatores, & procuratores ſunt excommun. cum priuat. & inhabilit. & quod ipſa priuatio beneficij ipſo facto eſt etiam in foro conſcientiæ abſque alia ſecuta declaratione, & appellatione beneficij veniunt, & Prioratus, & Guardianatus, & alia Prælationes, f.*403

Et ſi celebrat ante abſolutionem eſt irregularis in qua ſolus Papa diſpenſat, ibid.

*Et quòd licèt in Conc. Trid. ſeſſ.*24. *ca.* 18. *in illo caſu Simonia ibi contento ſit canon ferendæ ſent. excom. hodie tamen ibi Simonia quoad beneficium eſt canon latæ ſententiæ, f.*ibid.

Notantur aliqua circa ea, quæ ſenſit Vrbanus V. contra ſingulares perſonas aliquid ex pacto dantes, aut recipientes pro ingreſſu Religionis, ibid.

Simonia quando committatur pacto expreſſo, & quando nutu, vel ſignis aut ſubornatione præcedente ibid.

Et an hoc habeat locum in Bulla contra confidentias Pij V. ibid.

Contra ſubornationem Pij V. ſtatutum frat. minor de obſeruantia directum, 404

Societatis Ieſu origo demonſtratur XI.

*Eorumque ampliſsima facultas in abſoluendo & in prædicando habeatur, f.*22

Et quomodo poſsint abſoluere à caſibus ordinario reſeruatis, f 409

Societ. Ieſu Indul. ſtationum vrbis conceſſa, f 119

Societ. Ieſu Ampliſsimum priuileg. contra eorum apoſtatas, & de eorum ingreſſu ad alias Religiones, *f* 74

*Socius antiquior Generalis, & Prouincialium ſingulis ſecundis, & quartis folijs, pro animabus defunctorum celebrans, conſequitur omnes illas Indulg. quas lucraretur celebrando altaribus priuilegiatis intus, & extra vrbem f.*119

*Stationes vrbis quoad fratres, f.*222

Statuentes an poſsint recedere à ſtatuto confirmato per Sedem Apoſt. vide in ver. priuilegia, *f.*386.

*Statutis generalibus quando ſit ſtandum, & non Papalib. f.*61

*Et an ſtatuta poſſent limitare priuilegia conceſſa Guardianis, & alijs, f.*14

Statuta ordinis non poſſe obligare fratres, ad peccatum mortale, nec excommunicare, &c. 404. *§.*1 *& reuocatio illa facta à Sixt. IV. omnium obligationum quoad pœnas. & quoad culpas in ſtatutis ordinum poſitorum quomodo intelligatur, f.* 405

Stigmatum S. P. N *Franc. quamplurima priu. & teſtimonia, & pœna contra aduerſantibus ipſis ſtigmatibus, f.*406

Et quòd imagines ſic depictæ aboleantur, §.11

Stolam deferre debet Sacerdos, quando priuatim vult communionem recipere ver. Euchariſtia, *f.*81. *§.*1.

Studentes fratres, nonnulla ſtatuta, & ordinationes pro illis, & contra illos factas reperies f. 408.

*Summariè, ſimpliciter & ſine ſtrepitu; & figura iudicij, quid iſta verba importent, f.*126

*Superfluitates, & curioſitates, etiam ad diuinum cultum ſpectantes, ſunt prohibitæ, & cuius ſit iſta iudicare, & cuius iudicio ſit ſtandũ, f.*204

Et vide in verbo Generalis ordinis, & in ver. ornamenta.

*Suſpenſio à diuinis, quæ comprehendat f.*289

*Syndicus à quibus et quomodo debeat inſtitui, et eius facultas et pro quibus occurrentijs poſsit à frat. licitè uti etc. vide f.*409 *et ſup. in ver.* Procuratores *fratrum. f.*388

T

TErtiariæ, quando, & quomodo teneantur ſeruare clauſuram, & de nonnullis alijs notabi-

notabilibus circa hoc habetur. f.93

Tertiaria incluſa, an veniant appellatione Monialium f.162

Tertiarij quando poſſint admitti ad communicationem Priuilegiorum cuius ſunt Tertiarij f. 287.

Tertiariorum S.P.Franciſci Regula prima 446. *& ſecunda* 450.*habentur, & de triplici eorum differentia* 411.*& ſeq.*

De nonnullis ſpectantibus ad eorum Regulam, & profeſſionem. & eorum ſubiectionem, & obedientiam, ac exemptionem, & priuilegia, & abſolutionem, & ſacramentorum adminiſtrationem, videre eſt in verbo Tertiarij fratres, & ſorores.f. 410.*cum ſequentibus, vnà cum annotationibus Cordubæ & noſtra, vbi quam plurima notabilia pro huiuſmodi materia Tertiariorum reperiuntur.* f.416

V.

Vallis Vmbroſa exordium demonſtratur XIII.

Veli, & Abbatiſſæ benedictio habetur.f. 444, *&* 445.

Vendere, ſeu commutare res aliquas vſui Fratrum Minor. ſuperfluas, quis, & quando poterit in toto bo vendere, f.419.§.5

Vicarij nomen apud Prædicatores idem eſt ac præſidentis noſtrorum conuentuũ f.110. & f.106

D *Vicario totius ordinis. Ac de Vicarijs generalibus. & Prouincialibus, de Vicarijs, & confeſſoribus Monialium & conuentuum Fratrum Minorum vide nonnulla in verbo* Vicarij f. 419, *et ſeq.*

Viſitatio. & viſitatores, & viſitatoribus monialium vide f.420

Vnctionis extremæ oleum ſanctum tenentur Epi*ſcopi dare Frat.* ibid.

Vota *omnia commutare poſſunt confeſſores mendicantes exceptis illis quinque Papæ reſeruatis.f.*45,*etiam Patres Societ. Ieſu.* f.412

Nonnulla alia ad voti materiam pertinentia ponuntur in ver. votum ibid. *in annotatione noſtra.*

Vouens ingredi aliquam Religionem etiam ſtrictiorem poteſt recipi à Caſſinenſibus Camaldulenſibus Oliu *& Carthuſienſibus, &c iuxta eorum Priuil.* ibid.

Votum poteſt quinque modis tolli, ibid. & quando diſpenſatur in votis, an debeat fieri in Sacramento Pœnitentiæ, vel extra. ibidem.

FINIS INDICIS.

Digitized by Google